ARM
B6

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΡΙΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΧΕΙΡΟΝ, ΤΟ ΛΕΓΟΜΕΝΟΝ

Η ΕΞΑΒΙΒΛΟΣ

ΕΙΣ ΚΟΙΝΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

Διορθωθεῖσα δὲ ϗ ἐκτεθεῖσα κατὰ τὴν τάξιν, τὸ ὕφος, ϗ μόνιμα τῆς πρωτοτύπου ἑλληνικῆς ἐξαβίβλου, παρὰ

ΑΛΕΞΙΟΥ ΣΠΑΝΟΥ

ΤΟΥ ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Ὑφ' οὗ καὶ τὸ περὶ τῆς Συμβολικῆς Ἐγχειρίδιον προσετέθη, ὅπερ κατὰ ἀλφάβητον Πίναξ.

Προβοπῇ ϗ δαπάνῃ τοῦ Παναγιωτάτου ϗ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡρακλείας Κυροῦ Κυροῦ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Οὗ ϗ τοῖς ἀναλώμασι νῦν πρῶτον τετύπωται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘ
ΑΡ 976
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ ΚΤΗΤΩΡ
ΕΝ ΚΩ ΟΛΕΙ

Ε' ΝΕΤΙΗ, Σ Ι, 1744.

Παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῆς ἐξ Ἰωαννίνων.

CON LICENZA DE' SUPERIORI, E PRIVILEGIO.

Τῷ Πανιερωτάτῳ Σεβασμιωτάτῳ καὶ Θεοπροβλήτῳ Μητροπολίτῃ τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἡρακλείας,

ΚΥΡΙΩ, ΚΥΡΙΩ,

ΓΕΡΑΣΙΜΩ,

Τῷ ὀφειλομένῳ μετὰ πάσης αἰδοῦς καὶ δι' ἀλαβείας ἕως ἐδάφους προσκυνήσιν.

ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ ΚΤΗΤΟΡ
ΞΕΝΟΦΩΝ Α. ΣΙΑΣΙΔΗΣ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΟΛΕΙ

Ἐκ δύο συγκείμενος ὁ ἄνθρωπος, ψυχῆς τε δὴ καὶ σώματος, εἰς δύο καὶ ἡ ἐκείνου διαιρεῖται ζωή, εἴς τε τὸ θεωρητικὸν δηλαδὴ, καὶ πρακτικὸν, Πανιερώτατε καὶ Θεοπρόβλητε Ἀνθρώπατοι καὶ Δέσποτα. καὶ ταῦτα τὰ δύο δεῖ εἶναι πανταχοῦ ἄλλο ὅπου νὰ τὰ φέρῃ, ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὸ τέλειον καὶ θεαρεστέρου, καθὼς ὁ νόμος,

ὁ ὁποῖος ὡσὰν ἐκεῖνος ὁ πύρινος καὶ ὁλόφωτος στύλος, ὁπὸ ὁδηγοῦσε ποτὲ τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν, ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὀρθὸν καὶ δίκαιον βίον. τὸ ὁποῖον θέλοντας νὰ τὸ φανερώσῃ καὶ ὁ Προφήτης

Ψαλ. ριβ. „ Δαβὶδ λέγει, λύχνος τοῖς ποσίν μου ὁ νόμος σου, „ καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου. δὶ αὐτὸ ἤτοι τὸ νόμου ὡς ἡμέρα φωτίζουσα ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου τὴν στράταν τῆς δικαιοσύνης, φυλάττει τὸ σῶμα ἐλεύθερον ἀπὸ πάσης ἀδικίας, καὶ ὡς εἰπεῖν κακῆς πράξεως, ὁδηγοῦσα αὐτὸ καὶ διάθετίζουσα εἰς πράξεις καλὰς καὶ ὠφελίμους.

Ἀληθὲς διὰ τοῦτο κρίνεται, ὅτι δὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου καὶ σώζεται, καὶ νὰ φυλάττεται δικαιοσύνη ἀρέσῃ εἰς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἔχοντας καὶ τοὺς μὲν δικαίους νὰ τιμᾷ, καὶ νὰ δοξάζῃ, τοὺς δὲ ἀδίκους νὰ τοὺς σωφρονίζῃ, καὶ νὰ τοὺς ταπεινῇ, καὶ μὴ θέλοντες νὰ εἶναι καλοὶ, μὲ τὰς δικαίας τιμωρίας, νὰ τοὺς κάμνῃ τελείως κατάτε τὸ θεωρητικὸν καὶ

Ἐπιστ. β. „ πρακτικὸν, λέγοντας μὲ τὸν Σωτῆρα, ἀφο- „ βία μεγίστη τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους. εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ δὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου ἀσέβεια μεγάλη κηρύττεται. ἡ ὁποία Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἀθεώρητος κῆ τὰς φλυαρίας τινῶν Αἱρετικῶν, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς αἰσθητοὺς ὀφθαλμοὺς θεωρεῖται, καὶ „ βλέπεται. ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ κρυφθῇ πόλις

ἐπά-

„ ἐπάνω ὄρους κειμένη, οὔτε λύχνος ὁ Θεὸς τὴν Ματθ. ε'.
„ λυχνίαν. εἶναι φανερὰ ἡ ποίμνη τοῦ Χριστοῦ διὰ
τοῦ νόμου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅστις εἶναι ξέμακρα,
βέβαια δὲν ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας. καὶ ποῖος ξε-
μακρύνει ἀπὸ ταύτην τὴν ποίμνην; ἐκεῖνος ὁποῦ Ρωμ. β'.
παραβαίνει τὸν νόμον, ὅτι διὰ τῆς παραβάσεως
„ τὸ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζει. δι' αὐτὸ τοῦ νόμου ά. Τιμ. γ'.
„ δὲν εἶναι ἄλλο ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ, παρὰ οἶ-
„ κος Θεοῦ ζῶντος, στύλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀλη-
„ θείας. ὡς δὲν ψεύδεται ποτὲ, οὔτε εἰς τὴν Δι-
δασκαλίαν τῆς πίστεως, οὔτε εἰς τὴν Διδασκαλίαν
„ τῶν ἠθῶν. ὅτι μὲ τὸ νὰ κυβερνᾶται ὑπὸ Πνεύ- Ἰωαν. ς'.
„ ματος Ἁγίου, τὸ ὁποῖον ὄντας πνεῦμα ἀλη-
„ θείας, ὁδηγήσει πάντως εἰς πᾶσαν τὴν ἀλή-
„ θειαν. διὰ τοῦτο, ὃ ὁ Προφήτης Δαβὶδ μα-
καρίζωντας ἐκείνους ὁποῦ κατοικοῦσιν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν
λέγει. μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, Ψαλ. πγ'.
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσί σε.

Τὸ ὠφέλιμον τοῦ νόμου πρῶτον ἀπέδειξεν ὁ
Θεὸς, βάνωντας τὸν νόμον ὡσὰν ἕνα γνώμονα
εἰς τὸν ἄνθρωπον, μέσα εἰς τὸν Παράδεισον.
„ ὅτι ἐὰν δὲ ἀθλῇ τις οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ β'. Τιμ. β'.
„ νομίμως ἀθλήσῃ. δεύτερον αὐτὴ ἡ φύσις δεί-
ξασα εἰς τοὺς ἀνθρώπους νόμον, ὁ ὁποῖος καὶ

φυσι-

φυσικὸς νόμος ἐκλήθη. τρίτον αὐτὸς ὁ Θεὸς δί-
δωντας πάλιν τὸν γραπτὸν νόμον εἰς τὸν θεόπτην
Μωϋσῆ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαβόντες ἀρχὴν οἱ
ἄνθρωποι, ἔγραψαν τόσους καὶ τόσους νόμους.

Ὅσα τε φύλλα, ἢ ἄνθεα γίνεται ἔαρος ὥρη.

Καὶ τούτους ὄχι δι' ἄλλο, παρὰ νὰ γολίζε-
ται ὁ ἄνθρωπος, καὶ νὰ σωφρονίζεται τόσον κα-
„ τὰ τὸ θεωρητικὸν, ὅσον ἢ πρακτικόν. ἐπειδὴ
„ καὶ ὁ νόμος δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ ἐκουσίων
„ καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων σωφρονισμὸς, κα-
„ τὰ τὸν Κωνσταντῖνον Ἁρμενόπουλον Βιβλίῳ ά.
„ Τίτλῳ ά. τῆς ἑξαβίβλου. καὶ ἀνάμεσα εἰς
τόσα Βασίλεια, καὶ ἔθνη διάφορα ὁποῦ ἔγρα-
ψαν νόμους, μὲ τὸ νὰ ἐστάθη καὶ τὸ Βασί-
λειον τῶν Ῥωμαίων μέγα τε καὶ περίφημον,
κατὰ τὴν ὀνομασίαν, καὶ τὴν μεγαλειότητα
ὁποῦ εἶχε, τοιουτοτρόπως ἠ οἱ νόμοι τε μεγάλοι
καὶ περίφημοι ἐστάθηκαν, κατὰ διαφόρους και-
ροὺς ὑπὸ διαφόρων Βασιλέων νομοθετηθέντες.
οἱ ὁποῖοι ἀπὸ διαφόρους συγγραφέντες, συλλεχ-
θέντες, καὶ κατὰ σωτομίαν κατασρωθέντες,
τελευταῖον ὑπὸ τοῦ Νομοφύλακος ἢ Κριτοῦ Θεσ-
σαλονίκης Κωνσταντίνου τοῦ Ἁρμενοπούλου κατ' ἐ-

πιτα-

πιτομὴν σωαθροισθέντες πάντοθεν, εἰς ἓξ βιβλία κατεχρώθησαν, ἐξάβιβλον τὴν τοιαύτην βίβλον ἢ πρόχειρον ὀνομάσαντος.

Ταύτην τὴν βίβλον, οὐκ οἶδα ποῖος ἀπὸ τὴς ἐδικούς μας νῦν Ἑλληνας εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον μεταφράσας, & ἡ θειοτάτης ου πανιερότης ἀροῦσα, & ἀντιγράψασα, ὡς φιλομαθὴς & ἐραστὴς ἔργων ἀγαθῶν, & τὸ λίαν τοῦ νόμου ὠφέλιμον, & ταύτης τῆς βίβλου κατανοήσασα εἰς τὸ ἡμέτερον γένος, ὡσὰν ὅπου ὐδὲ ποσῶς τινὲς γινώσκουν, ἢ γνωρίζουν ἐκεῖνα ὅπου οἱ νόμοι διαλαμβάνουσιν, ἑλληνικῇ διαλέκτῳ ὄντες γεγραμμένοι, καὶ δείσκονται ἐξερημένοι τοῦ γνώμονος καὶ κανόνος τῆς ἀθείας ὁδοῦ, τῆς κατὰ τὰ ἀμφότερα. θεωρητικὸν δηλαδὴ, καὶ πρακτικὸν, εἰς τὸ τέλειον ἀθρωύσης τὸν ἄνθρωπον, εἰς θειοτέραν πρᾶξιν, & ἔργον θεοειδέστερον, ἔπεισας τύποις τὴν τοιαύτην βίβλον διδόναι οἰκείοις σου ἀναλώμασιν, εἰς ὠφέλειαν καὶ τολισμὸν τοῦ Χειστιανικοῦ τῶν Ἑλλήνων γένους διανοηθεμένη, οὔτε χρημάτων φειδομένη, ἔτε τὸ κρυπτόμυθον τάλαντον ἐν παραβύστῳ κατακρύπτεσθαι, ἔτε ἄχρηστον παντελῶς εἶναι θέλουσα. σημεῖον & τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις σου προτερήμασι καὶ εἶναι τῆς φιλαγάθου σου προαιρέσεως, καὶ μεταδοτικῆς τῶν ἀγα-

θῶν

θῶν θελήσεώς σου, τῳ προκοπῳ τοῦ ἡμετέρου γένους καὶ ἐπίδοσιν, ὃ μετείως ἐφιεμένης, πρεπόντως εἰς ὅλας κηρύττεται.

Καὶ δὴ τῳ βίβλον ταύτῳ δεδωκὼς εἰς ἐμέναι τὸν ἐλάχιστον αὐτῆς δοῦλον, νὰ καταγράφω εἰς αὐτῳ ἕνα πίνακα κατὰ ἀλφάβητον, διὰ νὰ ἀρίσκωσι ἐκεῖνοι ὁπὸ τῳ μεταχειρίζονται μὲ ἀκολίαν κάθε ὑπόθεσιν, ἐπρόταξεν, ὅτι καὶ νὰ τῳ γραφῶ, ἀνίσως χρειάζεται ς ἑτέρας διορθώσεως. πρὸς τούτοις, ἐπειδὴ ἡ αὕτη ἡ βίβλος περὶ τῆς σωοικεσίων σωτόμως διαλαμβάνει, νὰ γράψω ξεχωριστὰ περὶ τῆς σωοικεσίων κατὰ πλάτος τὸ κατὰ δώαμιν, ἔργον ὑπὲρ τῳ ἡμετέραν δώαμιν, καὶ δηλίου κολυμβητοῦ δεόμβρον κατὰ τῳ παροιμίαν, ὅτι οὐ ῥάδιον, ὅτε ἀχερὲς, ἀλλὰ δεόμβρον μᾶλλον ὑπερήμης, πείρας, ς γνώσεως ἀκειβοῦς ἀπὸ τῆς νόμων. ἀλλ' ἐπειδὴ τοιούτῳ Μεγαλοπρεπεστάτῳ Ἀρχιερεῖ ἔταξα νὰ εἶμαι πάντοτε πειθώιος διὰ τὰς πολλὰς ς μεγάλας σου ἀνεργεσίας, τῇ δώαμει τοῦ Θεοῦ θαῤῥήσας, λαβὼν τῳ βίβλον, ἦ εἰς Ἀδειανέπολιν ἐλθὼν Διδάσκαλος τὲ ἐν αὐτῇ Ἑλληνικοῦ χολείου, ἄρον ἐνταῦθα τῳ ἐξάβιβλον ταύτῳ εἰς ἑλληνικῳ διάλεκτον, τυπωθεῖσαν εἰς Βασιλείαν κατὰ τοὺς ᾳφμ'. ἀπὸ Χειστοῦ, ς παραβαλὼν

βαλὼν τὴν εἰς κοινὴν διάλεκτον μεταφρασθεῖσαν βίβλον μὲ τὴν Ἑλληνικὴν, εὗρον αὐτὴν εἰς πολλὰ διεφθαρμένην. ἣν διορθώσας κατὰ τὴν τάξιν, τὸ ὕφος, ἣ νόημα τῆς Ἑλληνικῆς βίβλου, τελείαν, σώαν, καθαρὰν, καὶ ἀνόθευτον ταύτην ἀπεκατέστησα, εἰς τὸ τέλος, ἣ τὸ περὶ τῆς συνοικεσίων ἐγχειρίδιον, ὅπερ ἀπὸ πολλῶν ἐρανισάμην κατὰ τὸ δυνατὸν, γράψας, ἣ τὸν πίνακα κατὰ ἀλφάβητον καταγράσας, ἔτι δὲ Ϛ τὸν τῆς Τίτλων πίνακα εἰς κρείττονα σαφηνίας τάξιν μετενεγκὼν, τοῖς σοῖς ὑποταττόμενος, ὅσον μοι τὸ δυνατὸν, θείοις προσάγμασι.

Δέξαι τοίνυν τὴν βίβλον ταύτην, Πανιερώτατε Ϛ Θειότατέμοι Αὐθέντα Ϛ Δέσποτα ἱλαρῷ τῷ προσώπῳ, καὶ προσηνεῖ τῷ ὄμματι, ἐκκαθαρισθεῖσαν Ϛ κατὰ τὸ ἀληθὲς διορθωθεῖσαν πόνῳ οὐκ ὀλίγῳ, ἣ ἐπιμελείᾳ οὐ σμικρᾷ παρ' ἐμοῦ τοῦ δούλου σου, Ϛ τοῖς τύποις ἐκδοθεῖσαν, καλλιώνων ἣ μεγεθυνόντων ταύτην τῇ Ἀρχιερατικῇ σου πορφύρᾳ, εἰς τέλος τὸ ἔργον, ὅπερ καλῶς ἐβουλήθης, ἀποπληρῶν, ἣ μάλα πρεπόντως. ὅτι εἰς τὴν ἱερὰν τῆς Ἀρχιερέων ὁμήγυριν τῆς Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπὸ τῆς Ἀρχιε-
„ ρατικῆς περιωπῆς λάμπεις, ὡς Ἀστὴρ ἑωθινὸς Σειρὰχ ν.
„ ἐν μέσῳ νεφέλης, ὡς Σελήνη πλήρης ἐν ἡμέ-

ραις,

„ ραις, ὡς Ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ Ναὸν Ὑψίστε, καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλῃ δόξης, μὲ τὰς καλάς σου ἀρετὰς, ἃς Θεὸς ἐνέταξε καὶ ἐχαείσατο τῇ ἱερᾷ σου ψυχῇ, τῆς τοῦ Χριστοῦ δηλονότι Ἐκκλησίας τὴν διοίκησιν, πρὸς τοὺς δεομένους τὴν βοήθειαν, καὶ μάλιστα τὴν πρὸς τοὺς πτωχοὺς φιλοδαίους ἣν ἔχεις φέρων φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν. ἀνθ' ὅτου τὸ μὲν αὐτῆς ἱερὸν σῶμα οἱ τῆς Θρᾴκης περιέχουσιν ὅροι, τὸ δὲ τῆς ἀρετῶν, καὶ τῆς μεγάλης σου καλοκἀγαθίας κλέος περιτρέχει τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ ἔτι πλέον περιτρέξει μὲ τὴν ἔκδοσιν εἰς τοὺς τύπους τῆς παρούσης βίβλου, ὡσὰν ὁπού εἶναι κατὰ πολλὰ ἀναγκαία εἰς τὸ ἡμέτερον γένος, μάλιστα εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς, καὶ πάντας τοὺς Ἐκκλησιαστικούς. καὶ ὡς Ἐκκλησιαστικὸς καὶ Χριστομίμητος Ἀρχιερεὺς, καὶ τὴν Ἀρχιερατικὴν στολὴν πορφύραν πάντοθεν κατηγλαϊσμένην φέρων, μὲ τὴν ἔκδοσιν τῆς παρούσης βίβλου λάμψεις εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα, εἴτε τὸν παρόντα καὶ εἰς τὸν μέλλοντα.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιωτάτης καὶ μεγαλοπρεπεστάτης Παναγιότητος

Ἐλάχιστος δοῦλος

Ἀλέξιος Σπανός.

ΤΟΙΣ

Βέβαιον εἶναι εἰς τάξιν μεγίστην μὰ ἔβαλεν ὁ Θεὸς ὅλα του τὰ ποιήματα, τόσον τὰ ὑραύια, ὅσον καὶ τὰ ἐπίγεια, τὴν ὁποίαν ὦ Ἀγαγμῶνα διὰ μὰ καταλάβῃς, ὤμτας εἰς τὸ θέατρον τοῦ μεγάλου αἰθητοῦ τούτου Κόσμου, ἀνοιξαι τὸ βιβλίον τῆς φύσεώς του, καὶ κοίταξαι πρῶτον ὅσα ἀγγίζουν ἀπὸ τὰ ἐντόπια τῆς γῆς, καὶ εὑρίσκεις τὰ ἑπτὰ μέταλλα ὄχι ἰσότιμα, ἀλλὰ μὰ ὑπερβαίνῃ ἕνα τὸ ἄλλο, καὶ κάθ' ἕνα μὰ ἔχῃ τὴν τάξιν του καὶ τὴν τιμήν του. Θεώρησαι τὸ πρόσωπόν της, καὶ δὲν τὸ εὑρίσκεις ὅμοιον ὅλον, καὶ ἴσον, ἀλλὰ πῆ μὴν μὰ ἔχῃ ὑψηλότατα ὄρη, πῆ δὲ βουνὰ, λόφους, πῆ δὲ κάμπους. Ϛοχάσου τὰ δένδρα, τὰ φυτὰ, τὰ ἄνθη, καὶ βλέπεις αὐτὰ διαφόρου καὶ ποικίλης τάξεως, κατάτε τὸ μέγα, καὶ μικρὸν, κατάτε τὸ ὠφέλιμα, καὶ μὴ, κατάτε τὸ εὔκαρπον, δύσκαρπον, καὶ ἄκαρπον. Ἐξέτασον τὰ ζῶα, τόσον ἐκεῖνα ὁποῦ τρέφονται εἰς τὴν γῆν, ὅσον καὶ ἐκεῖνα ὁπὸ τρέφονται εἰς τὰ ὕδατα, καὶ εὑρίσκεις εἰς αὐτὰ τοιαύτην τάξιν, ὁποῦ τιμὰ ἔχουν μὰ αὐτὴν μὰ ἔχωσι καὶ ἀξίωμα Βασιλέως, τιμὰ δὲ καὶ ὑπηκόων. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπὸ Σελήνην ποιήματα τόσον αἰθητικὰ, ὅσον καὶ ἀναίθητα φαίνονται μὰ φυλάττουσιν ἐκείνην τὴν τάξιν ἀμετάτρεπτον, ὁπὸ εἰς τὴν ἀρχὴν ἔβαλεν αὐτὰ ὁ Θεὸς, καὶ ἀμετακίνητον. καὶ αὐτὴ ἡ θάλασσα, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ

„ Θεὸς, κατὰ τὸν Προφήτην Δαβὶδ, ὅρον ἔθετο,
„ Ὃ ὐ παρελάσεται, οὐδὲ ἐπιστρέψει καλύψαι τὴν
„ γῆν, φυλάττει τὴν τάξιν της, Ὃ δὲν ὑπερβαί-
„ νει τὰ ὅρια της. μόνος ὁ ἄνθρωπος ἄνωθεν καὶ
„ ἐξ ἀρχῆς ὅτε ἐφύλαξε τὴν τάξιν του, εἰς τὴν ὁ-
„ ποίαν τὸν ἔβαλεν ὁ Θεὸς, ἄνθρωπος ὢν τιμὴ
„ ὢν ὐ σωφρόνησε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτηνέσι τοῖς
„ ἀφρόνοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς. ὅτε τὴν φυλάτ-
τει, μὲ ὅλον ὅπου εἶναι τὸ ἐξαίρετον καὶ τιμημέ-
νον ποίημα τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ποιήμα-
τα, ὅτε φέρει εἰς τὸ δίκαιόν του, ὅτε γνωρίζει τὴν
τάξιν του καὶ τὸν ἑαυτόν του. διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὁ
Σοφὸς γνῶθι σαυτὸν εἶπε. τὸν ὁποίαν γνώμην ὅλοι
οἱ παλαιοὶ Φιλόσοφοι κείμενοι τὴν μὰ εἶναι
ἀπὸ ὅλας τὰς γνώμας, ἐς τὰ ἀξιώματα ὁπὸν ἐδυ-
νήθησαν μὰ εἰποῦν, ἢ πλέον ὠφελιμωτέραν καὶ
χρησιμωτέραν, καὶ νομίζοντές την ὡς χρήσιμον, Ὃ
ἀπόφθεγμα θεῖον, τὸν εἶχαν γραμμένον εἰς κά-
θε Ναὸν πόρταν, σεβαίνοντας κάθε ἕνας μέσα
εἰς τὸν Ναὸν μὰ ἁγιωθῇ ἐκείνην τὴν γνώμην,
μὰ ὄρχεται εἰς ἐνθύμησιν ποῖος εἶναι, μὰ γνω-
ρίζῃ τὴν φύσιν του καὶ τὴν κατάστασίν του. ἔβαλον
τὰ Ἔθνη ἐς τὰ Βασίλεια (διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν)
πάντα νόμους, μὲ τὸς ὁποίους μὰ παιδεύωνται Ὃ
μὰ σωφρονίζωνται ἐκεῖνοι ὁπὸν δὲν γνωρίζουν τὸν
ἑαυτόν τος, τὴν τάξιν, Ὃ τὴν κατάστασίν τος, Ὃ
μὰ λαμβάνῃ ὁ καθ' ἕνας τὸ δίκαιόν του. ἀπὸ τὰ
ὁποῖα Βασίλεια ἐπαινετὸν ἐς ἀξιάκουστον μὲ τὸ μὰ
ἐστάθη ἐς τὸ ποτὲ Βασίλειον τῆς Ρωμαίων, ἔβαλε
καὶ νόμους διαφόρους καὶ περιφήμους, διὰ μὰ σώζε-

ται

ται καὶ μὰ φυλάττεται τῦ καθ' ενὸς ἡ τάξις, ἐ τὸ δίκαιομ. τὰς ὁποίας μόμους αμίσως ἐ κατ' ἐπιτομὶ ἄλλοι πολλοὶ ἔγραψαμ, ὅμως ὑπὸρ παμτας Κωμσαμτῖμος ὁ Α'ρμωμόπυλος κατ' ἐπιτομὶ τούτας σωάξας Ε'λλωικῆ διαλέκτω εἰς ἓξ βιβλία, ἑξάβιβλομ τὶω βίβλομ καὶ πρόχειρομ ὠμόμασε. τὶω ὁποίαμ ἀμρὼμ ἐγὼ εἰς κοιμὶ διάλεκτομ μεταφραθεῖσαμ, καὶ τὸ ὠφέλιμομ ταύτης τῆς βίβλυ γμωρίσας, διορθωθεῖσαμ κατὰ τὶω τάξιμ, ὕφος, καὶ μόημα τῆς πρωτοτύπου Ε'λλωικῆς βίβλου τῆ ἐμῆ προτροπῆ παρὰ Α'λεξίυ Σπαμοῦ, ὑφ' οὗ καὶ τὸ περὶ τῦ σωοικεσίωμ ἐγχειρίδιομ προσετέθη, ἐχοχάθλω μὲ ὅσλω ἐπιμέλειαμ μὰ τὶω βάλω εἰς τύπυς, διὰ μὰ πολυπλασιαθῆ εἰς τὸ ἡμέτορομ γένος. τοῦτο μὲ, ὅτι διὰ τὶω πολυκαιρίαμ ἔγιμε ωαμίος ἡ βίβλος. τῦτο δὲ, ὅτι ὁμ τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόμοις μὲ τὸ μὰ ἐπλεόμασεμ ἡ ἀμάθεια, ἐ ἄγμοια τῆς Ε'λλωικῆς διαλέκτυ, μὰ εἶμαι εὔληπτα τὰ περιεχόμενα μόμιμα ὁμ ταύτη τῆ βίβλω, διὰ μὰ σώζεται ἑκάστου ἡ τάξις καὶ τὸ δίκαιομ. τὶω ὁποίαμ μετορχόμενοι ὄχι μόμομ ὅσοι τῶ Θεῦ ἐτάθησαμ κείμειμ ἐ ἀπομέμειμ ἑκάστω τὸ δίκαιομ, μὰ καταλαμβάμω ἀμαρῶς τὸ ἀπὸ τῦ μόμου δίκαιομ, ἀλλὰ καὶ ὅσοι θέλω μὰ ζῶσιμ ἀταράχως εἰς τῦτομ τὸμ Κόσμομ, γμωρίζομτάς ἀπὸ τῦ μόμυ ποῖομ τὸ δίκαιομ, ποῖομ τὸ ἄδικομ, μὰ ἀπέχυσιμ ἀπὸ πάσης ἀδικίας, ἐ ἀταξίας, δοξάζομτάς τὸμ ἐπόμτα Θεὸμ, ὃ σὺ μισεῖς ἑτέρῳ μὴ ποιήσης. δέχαθε τοίμω τὶω παρῦσαμ βίβλομ φιλοφρόμως, ἐ μὲ πάσης ἐπιμελείας, σωεργωῦτάς εἰς τὶω προθυμίαμ

μίαμ μὲ, ὄδαμῶς δαπαμής, καὶ χρημάτωμ φειδομέμου, εἰς ὃ μόμομ ἀποβλέποντος, τὴμ προκοπὴμ δηλαδὴ, καὶ ὠφέλειαμ τῦ ἡμετέρυ γένες, μὲ τὴμ ἀμάγμωσιμ τῆς βίβλυ, Ὃ τὴμ ἀποκατάστασιμ τῶμ πεμιέχει μομίμωμ, κατ' ἀϑεῖαμ κείμομτὰ Ὃ δεχόμενοι τὰ ἐμ αὐτῇ πεμιεχόμενα, ἀπομέμομτὰ ἑκάστῳ ἀκαταχρίτως τὸ δίκαιομ, καὶ μετέρχόμεμοι αὐτὸ ἀγογγύστως οἱ ἅπαμτες. Ἔῤῥωσϑε.

Ὁ παπενὸς Μηξοπολίτης Ἡρακλείας

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ.

Εἰς

Εἰς τὸν Πανιερώτατον καὶ Σεβασμιώτατον
Μητροπολίτην τῆς Ἁγιωτάτης
Μητροπόλεως Ἡρακλείας

ΚΥΡΙΟΝ ΚΥΡΙΟΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ,

Ὑλύμπῳ κλείοντας ἀοίκτορα, ὅστε ποθεῦντας
Εἰσδύμεναι, ἔλδοντας, ἐέργοντας Φαρισαίους.
Γραμματέας Χριστὸς ταλαμίζει. Ἀρχιερῆα
Γηράσιμον ζάθεον δ' Ἡρακλείης, Βασιλείῃ
Αἰθρόος ὁρμύμεν οἷον ἐρῶν θ' ἵκετα, φιλεῦντα
Πᾶσι δὲ Χριστιανοῖς, διὰ τῆς δε βίβλοιο θύρατρα
Ὠίξαντα, τύποις δόντ' ἐκάθοντα τάλαντον,
Κλαίζων, λέξει τῷ, δῦλ' εὖ καὶ γαθὲ Χριστὸς,
Ὧν ποτὶ παύροις πιστὸς, ἔσῃ ὀλίγοισι.
Χαίρων τόρπωλῇ ὅν κραντορος ἔρχεο σεῖο.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Φοῖβος ἀντέλλων, ῥοδοδάκτυλός γε
Πᾶσιν ἅμαρ ἀντολίηθε φαύσκει,
Τέρματα χθονὸς γαμόωσα πάσας
Φωσφόρος ἀώς.
Ἐξάβιβλός τ' Ἁρμονοπύλη βίβλος,

Ἄρτι

Ἄρτι κοιμᾷ λαμπετόωσα γλώττᾳ,
Πᾶσι φαίνειγ' ἑλλαδικᾶς γόμοισι
Χρύσεον οἶμον.
Ἡρακλείας Ἀρχιβρὰς, γέρας τε
Δῖον, Ἱρὸν, Γηράσιμος, ταὶ βίβλον
Δὸς τύποις, σωλαμπετόειγε ταύτᾳ,
Ὄλβιος ὄμτως.
Ἔμθεν, ἀυδῶν καλλιόπαν Ὅμηρος,
Αὖθι μόσας ἡσίοδος, Χειρὸν δὲ
Γὼ, σαώζειν Γηράσιμόν γ' ἑλλαώμ
Λύϊον ὅρμα.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Χαίρων λάμβαμε χθρσὶ λῶτε βίβλον.
Αἴνειτ' Ἀρχιερῆα Ἡρακλείας
Κλεινὸν Γηράσιμον, γόρας τὸ δῖον.
Ἑλλώων γενος ὡς πελαργέοντα
Ἱροῖς, πυλιτικοῖς μόμοις, ῥόποις τε,
Πλάσιγξ μεγ' ἀρεκὴς πέλων δικαίᾳ,
Ἑξαπλοῖ βίβλον ἐμδίκᾳ διαίτης.

Τῆς ὑμετέρας Παιερότητος

Ἑλάχιστος δοῦλος

Ἀλέξιος Σπαθός.

Πρό-

Πρόχειρον Νόμων, τὸ λεγόμενον ἡ Ἑξάβιβλος, συναθροισθὲν παντοθεν κατ' ἐπιτομὴν, καὶ κατ' ἐκλογὴν ὕστερον συντεθὲν παρὰ τοῦ Παρεβάσεως Νομοφύλακος, καὶ Κριτοῦ Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνου τοῦ Ἀρμενοπούλου, Κριτῶν προκατάρχοντος.

Προθεωρία καὶ εἰσήγησις τῶν Κριτῶν.

Ὁ Κύριος ὅπου ἔπλαχε νὰ κρίνῃ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ εἶναι, καὶ νὰ ὀνομάζεται Κριτὴς, αὐθέλητος, καὶ ἀγαπᾷ νὰ μὴν καταισχυνθῇ ἀπὸ ταύτην τὴν καλὴν ὀνομασίαν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἠγάπησε, καὶ ἠθέλησε νὰ ὀνομάζεται, τὸν ὄντως ὄντα Κριτὴν αὐθέλητος νὰ εὕρῃ ἔλεος ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ἐκεῖνον ὅπου δὲν λαμβάνει δῶρα νὰ κάμῃ κρίσιν, ἔτε δύναται νὰ δικαιωθῇ κανεὶς μὲ χαρίσματα, καὶ ὅπου δὲν λαμβάνει πρόσωπον μικρὸν, ἢ μεγάλου, Βασιλέως, ἢ Ἄρχοντος, πλουσίου, ἢ πτωχοῦ, Αὐθέντου, ἢ δούλου. ἀλλὰ τοὺς πάντας, καὶ ὅλους ἴσια τοὺς κρίνει. ἐκεῖνον ὁποῦ δὲν δύναται τινὰς νὰ τὸν γελάσῃ μὲ λόγους, καὶ μὲ Ῥητορικὴν διδασκαλίαν. τὸν μόνον δίκαιον καὶ ἀληθινὸν Κριτὴν, ὁποῦ θέλει κρίνει τοὺς πάντας μὲ δικαιοσύνην, νὰ ἀποδώσῃ τοῦ καθ' ἑνὸς τὸ δίκαιον κατὰ τὴν πολιτείαν του ὁποῦ ἐπολιτεύθη εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ ἄξια τῶν ἔργων, ὁποῦ ἔπραξεν εἰς τὴν ζωήν του. αὐθέλητος λοιπὸν καὶ ἀγαπᾷ κάθε Κριτὴς νὰ ἔχῃ βοηθὸν, αὐτὸν τὸν μόνον δίκαιον καὶ ἀληθινὸν Κριτὴν ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, πρῶτον πρέπει νὰ ἐνθυμᾶται, καὶ νὰ λογιάζῃ ἐκεῖνο, ὅτι δι' ἄλλο τίποτε δὲν ἐκάθισεν εἰς τὸ Κριτήριον, πάρεξ μόνον διὰ νὰ κάμῃ δικαιοσύνην, καὶ νὰ δίδῃ τοῦ καθ' ἑνὸς τὸ δίκαιον, καὶ ὅλως διόλου τὴν δικαιοσύνην νὰ ἐπιμελῆται, καὶ νὰ ἀποδαίζῃ νὰ μὴν λαθα-

λαθαθῇ καὶ κάμῃ καμίαν ἄδικον κρίσιν. διότι θέλει εὕρῃ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον Κριτὴν ἀντίδικον ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. ἀλλὰ ὅσον δυνάται νὰ ἀπουδάζῃ νὰ ἀποδιώκῃ, καὶ νὰ ξεμακρυνῇ τὸν ἀδικίαν μακρὰν ἀπὸ τὰς ἀνθρώπους, καὶ τὰς ἀδικητὰς καὶ κακὰς ἀνθρώπους ὁπὸ δὲν σκονται εἰς αὐτὸν τὸν ἀδικίαν, ὅσον εἶναι τῆς δυνάμεώς του νὰ τὰς παιδεύῃ, & νὰ λογιάζῃ πῶς δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ λαθάνῃ τὸν Θεόν, κἂν οὔπω πολιτεύεται, κἂν ἀλλεοβόπως. διότι τὸν Θεὸν δὲν δυνάται τινὰς νὰ τὸν λαθάνῃ ὄχι μόνον ὅταν ἀδικᾷ, ἀλλ' οὔτε καὶ ἂν τὸ συλλογίζεται εἰς τὸν νοῦν του ὁ ἄνθρωπος. δικαιοσύνη δὲ εἶναι, τὸν ὁποίαν ἔχοντας ὁ Θεὸς νὰ εἶναι δίκαιος τὸν ἠγάπησε κατὰ πολλά, καὶ εἰς ἄλλο τίποτε δὲν θεραπεύεται, οὔτε χαίρεται περισσότερον ὡσὰν εἰς τὸν δικαιοσύνην. ἡ ὁποία λέγουν πῶς ἐκατέβη ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, καὶ ἐπερπάτει ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ. τὸν ὁποίαν τὸν τιμοῦσι, καὶ ὑψώνουσι καὶ τὰ ἔθνη, & ἔτζι ἀκούομεν, & πιστεύομεν. διὰ τοῦτο λοιπὸν εἰς κάθε καιρὸν ἔχομεν χρέος νὰ κάμωμεν τὸν δικαιοσύνην, ὡσὰν ὁπὸ μᾶς ὑψώνει, & μᾶς κάμνει φίλους τοῦ Θεοῦ, καὶ μᾶς ἐλευθερώνει τῆς κολάσεως. καὶ μετὰ ταῦτα νὰ διανοῆται καὶ νὰ διαλογίζεται μέσα εἰς τὸν νοῦν του τὰς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, & Κριτοῦ τῶν ὅλων ὁπὸ εἶπε, μὲ κρίνετε κατ' ὄψιν ἀνθρωποι, ἀλλὰ τὸν δικαίαν κρίσιν κρίνετε, ἤγουν μὴ κάμνετε φιλοπροσωπίαν εἰς τὰς κρίσεις, ἀλλὰ τὸν δικαίαν κρίσιν κρίνετε. καὶ μακάριοι οἱ πεινῶντες, καὶ διψῶντες τὸν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορταθήσονται, ἤγουν καλότυχοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁπὸ ἀγαποῦσι καὶ ἐπιθυμοῦσι τὸν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ θέλουν χορταθῇ & ἐτότε τὸν πρόσκαιρον καὶ φθαρτὸν ξοφὸν, καὶ ἐκεῖνον τὸν μέλλουσαν & παντοτινὸν, τὸν ὁποίαν πρέπει νὰ ὀνομάζῃ κανεὶς ξυφὸν, καὶ ὄχι ξοφὸν, δηλαδὴ ξεφάντωσιν καὶ ἀγαλλίασιν, τὸν γλυκυπάτην καὶ ἄφθαρτον, τὸν οὐράνιον & μακαρίαν, τὸν ὁποίαν & τώρα ξυφῶσι καὶ χαίρονται αἱ Οὐράνιαι δυνάμεις εἰς τὸς Οὐρανός. τέτους τοὺς λόγους ὁπὸ εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, κάμνει χρεία νὰ ἐνθυμᾶται, καὶ νὰ λογιάζῃ ὁ Κριτὴς διὰ παντὸς, καὶ νὰ

γυρί-

γυρίζῃ εἰς τὸν νοῦ του τειγύρω καθὼς τὸ φροέπα, καθὼς τὸ λέγει καὶ ὁ μέγας Βασίλειος καὶ διδάσκαλος τῆς τοιούτων ὁπού λέγει ἔτζι, ἐκεῖνος ὁπού δὲν ἔχει τὴν ἀληθινὴν δικαιοσυνὴν ἔμφροσυνην τῆς ὀφθαλμῶν παύποτε, & εἰς τὴν ψυχήν του, ἀλλὰ διὰ χρήματα & χαρίσματα διαφθείρεται, ἢ διὰ φιλίαν κάμνει φιλοφροσωπίαν, ἢ διὰ ἔχθραν κάμνει ἐκδίκησιν, & ἀνταπόδοσιν, ἢ Ἄρχοντα, καὶ Δικάστην φοβούμενος καὶ ἐντρεπόμενος, ὁ τοιοῦτος δὲν δικάζεται νὰ κρίνῃ ποτὲ τὴν δικαιοσύνην. καὶ κάποιος ἀπὸ τὰς παλαιὰς Σοφὰς τῆς Ἑλλήνων λέγει ἔτζι. ὅτι ἐὰν θέλῃς νὰ κάμῃς δικαίας τὰς κρίσεις, νὰ μὴν γνωρίζῃς κανένα ἀπὸ ἐκείνους ὁπού κρίνονται, ἀλλὰ μόνον αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν. καὶ ὁ Σολομὼν ὁ θαυμάσιος διὰ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν, καὶ ἀπὸ τὰ ἄδικα κέρδη λέγει, ὅτι κρεῖσσον ὀλίγη λῆψις μετὰ δικαιοσύνης, ἢ πολλὰ γρυπήματα μετὰ ἀδικίας. ἤγουν καλλίτερα εἶναι νὰ λαμβάνῃ τινὰς ὀλίγα μὲ δικαιοσυνὴν, παρὰ πολλὰ μὲ ἀδικίαν. ὅτι καθὼς λέγει ὁ Σειρὰχ, τὰ χρήματα ὡς ποταμὸς ξηρανθήσονται, καὶ ὡς βροντὴ, καὶ ἀστραπὴ εἰς τὸν καιρὸν τῆς βροχῆς, ἔτζι θέλουν βοήσει. διότι σὺ ὅπου νὰ ἀδικηθῇ, καθὼς λέγει ὁ Κύριλλος, καταφλέγεται μὲν ἀπὸ τὴν λύπην, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ κάμῃ τὴν ἐκδίκησιν, οὔτε νὰ εὕρῃ δικαιοσυνὴν, μὲ τὸ νὰ εἶναι παρὰ κάτω, καὶ μικρότερος ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπού τὸν ἠδίκησε, δέεται καὶ παρακαλεῖ παύποτε, καὶ ζητεῖ βοήθειαν ἀπ᾽ αὐτὸν νὰ κάμῃ ὁ δίκαιος Κριτὴς τὴν ἐκδίκησιν. τί συμβαίνει λοιπὸν ἀπ᾽ αὐτὸν; πάλιν τὸν Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸν ἂς ἀκούσωμεν ὁπού λέγει, ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν, δηλαδὴ καθὼς ὑμεῖς κρίνετε τοὺς ἀνθρώπους, ἔτζι καὶ ἐσεῖς θέλετε κριθῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. καὶ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης ἀκολουθῶντας αὐτὸ τὸ ῥητὸν λέγει, ὅτι ἡ δικαιοκρισία τοῦ Θεοῦ κατὰ τὰ ἐδικά μας καμώματα ὁμοιοῦται. καὶ καθὼς εἶναι ἡ ἐδικαῖς μας κρίσεις, & ἀποφάσεις, καὶ τὰ καμώματά μας, τοιαῦτα καὶ τὰ παρόμοια μᾶς δίδει. πλὴν τοῦτο φρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν, ὅτι οὔτε εἰς ὅλους ὁ Θεὸς κάμνει τὴν ἐκδίκησιν ἐδῶ, καθὼς λέγει ὁ Θεῖος Χρυσόστομος Ἰωάννης, διὰ νὰ μὴν ἀπισήσῃς τὴν ἀπάσαν,

καὶ ἀπελπίσῃς τὸν κείσιν, ἔσωντας νὰ ἀνταποδοθῇ ὁλονῶν ἐδῶ ἡ ἐκδίκησις. οὔτε πάλιν ὅλους ἀφίνει νὰ πηγαίνουν ἀπαίδευτοι, διὰ νὰ μὴν λογιάσῃς πάλιν τὰ παύτα ἀφρονύπτα. ἂς ἀκούσωμεν δὲ τί λέγει Ὁ Πλάπων ὁ Φιλόσοφος ὅτι καὶ ἐκεῖνος ὁπού δὲν ἀδικᾷ τινά, τίμιος, καὶ ἐπαινετὸς εἶναι, ἀμὴ ἐκεῖνος ὁπού ἐμποδίζει τοὺς ἀδίκους, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ ἀδικοῦν, πλέον παρὰ διπλῆς τιμῆς καὶ ἐπαίνου εἶναι ἄξιος. διότι ἐκεῖνος μὲν ὁπού δὲν ἀδικᾷ τινά, ὁύὸς ἐπαίνου εἶναι ἄξιος, πῶς ἐκατέπεισε τὸ λόγου του, καὶ δὲν ἠδίκησε τινά. ἐκεῖνος δὲ ὁπού δὲν ἀφίνει τοὺς ἄλλους νὰ ἀδικήσουν, εἶναι πολλῶν ἐπαίνων καὶ τιμῶν ἀντάξιος, μὲ τὸ νὰ δωυηθῇ νὰ καταπείσῃ τόσους Δωμάσας Ὁ Ἄρχοντας νὰ μὴν ἀδικοῦν, ἢ καὶ Κριτάς. Ὁ ὁ Δημοσθένης λέγει, ὅτι ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους εἶναι φρέπον, καὶ δίκαιον νὰ ἐπαινοῦν, καὶ νὰ τιμοῦν, οἱ ὁποῖοι δὲν φροτιμοῦν ἄλλο καμίαν ὠφέλειαν, παρὰ τὴν δικαιοσυνίν. διότι χρήματα δύναται νὰ ἀποκτήσῃ τινὰς ἐν δυκολίᾳ, δόξαν δὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγοράσῃ μὲ χρήματα. ἔσωντας δὲ καὶ νὰ εἶναι τόσους λογῆς ἐκεῖνος ὁπᾶ εἶναι Κριτὴς, καὶ πολιτεύεται εἰς τὰς κρίσεις, ἂς εἶναι θαρρετὸς ὡσὰν τὸ λεοντάρι, καὶ ἂς σέκῃ σερεὸς ὡσὰν τὸ ζύγι τῆς δικαιοσυνης. τὸ ὁποῖον ὅτε ἀπὸ τὸ ἀληθινὸν ζύγι ἰσιάζεται, ὅτε ἀπὸ τὸ ψεύτικον καταπείνεται, ἔτζι καὶ ὁ δίκαιος Κριτὴς, λέγει ὁ Ἐπίκτητος, οὔτε ὑπὸ τῆς δικαίων κρίνεται, οὔτε ὑπὸ τῆς ἀδίκων καταδικάζεται. καὶ καλλίτερον εἶναι νὰ κρίνῃ τινὰς δικαίως, καὶ νὰ τὸν κατηγορῇ ἀδίκως ἐκεῖνος ὁπᾶ καταδικαθῇ, παρὰ νὰ κρίνῃ ἀδίκως, καὶ νὰ τὸν κατηγορῇ δικαίως ἐκεῖνος ὁπᾶ καταδικαθῇ. διότι θέλει μακαρισθῇ παρὰ τοῦ Σωτῆρος τότε, καὶ θέλει τάξει νὰ τοῦ δώσῃ τὴν Βασιλείαν τῆς οὐρανῶν. διοτι λέγει, μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῆς ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῆς Οὐρανῶν. Ὁ αὐ εἶναι δίκαιος καὶ φροντίζῃ καὶ ἐπιμελεῖται τὴν δικαιοσυνίν, ποῖα θέλει ἀπολαύσει, καὶ ποῖα θέλει κληρονομήσει; ὅλλο τὴν ἡμέραν μὲν αὐτὸς θέλει κάμνει ἐλεημοσυνάς, καὶ θέλει δανίζει, καὶ τὰ σπέρματα θέλει εἶναι εἰς εὐλογίαν, καὶ θέλει αὐθήσει ὡσὰν τὴν φοινικίαν, καὶ νὰ πληθυνθῇ ὡσὰν ἡ κέδρος.

τὸς

τὸ τοιοῦτον ὅτε ἡ ἐλπὶς χάνεται, ὅτε τὸ σπέρμα του θέλει φανῇ ποτὲ νὰ ζήσῃ ἄρτους. ἐπούτος θέλει κληρονομήσει καὶ τὴν γῆν, θέλει κληρονομήσει καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς διὰ ἐκείνους ὁποῦ τὸν ἀγαποῦν. ὅτι περισσότερον ἠγάπησε τὴν δικαιοσύνην, παρὰ τὴν κακοσύνην. τὰ δὲ ἀγαθὰ ὁποῦ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς διὰ ἐκείνους ὁποῦ τὸν ἀγαποῦν, εἶναι ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν τὰ εἶδαν ὀμμάτια ἀνθρώπου, οὔτε αὐτία τὰ ἤκουσαν, ὅτε εἰς καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβησαν ποτέ. τοιουτοτρόπως τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ὑπερβαίνουσι τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου. τοῦτα ὅλα θέλει νὰ συλλογίζεται ὁ Κειτὴς ἀπὸ σὲν σένα, καὶ νὰ τὰ ἔχῃ διὰ παντὸς μέσα εἰς τὸν νοῦν του, διαλογιζόμενος καὶ φαίνεταί μου πῶς νὰ εἶναι ἀρκετὰ νὰ τὸν παρακινήσουν πρὸς δικαιοσύνην, καὶ νὰ ὑποδιώξουν τὴν γνώμην τὴν ἀνάνθρωπον, καὶ θηριώδη μακρὰν ἀπὸ λόγου του. διότι τέτοιας λογῆς εἶναι ἡ γνώμη ἐκείνη ὁποῦ ἀγαπᾷ τὴν ἀδικίαν, καὶ ἔτζι ὀνομάζω ἐγὼ τὴν τοιαύτην γνώμην. ἀκόμι πρέπει νὰ ὑπομένῃ καὶ τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν ὁ Κειτὴς, καὶ νὰ μελετᾷ καὶ τοὺς νόμους διὰ παντός. καὶ νὰ σπουδάζῃ νὰ καταλαμβάνῃ τὴν σύνοιάν τους, καὶ ὄχι μόνον τὰ λόγια, τῶν ὁποίων Νόμων τὰ καλήτερα λόγια καὶ τὰς ἐννοίας, καθὼς μοῦ φαίνεται, καὶ τὰ χρειαζόμενα, καὶ ἀναγκαιότατα ἔσωτας νὰ τὰ σωτέμνωμεν, τὰ ἐσωθέσαμεν, καὶ τὰ ἐβάλαμεν εἰς τοῦτο τὸ Βιβλίον, σωάξαντες παντοῖα τὰ ἐκλεκτότερα, ὡσὰν ὅταν σέβῃ τινὰς εἰς περιβόλιον πολυανθισμένον, καὶ νὰ μαζώξῃ τὰ χαριέστερα καὶ ἐκλεκτότερα, καὶ ὡραιότερα παίτων τῶν ἀνθέων, καὶ νὰ ἤθελε τὰ σωάξῃ ὅλα μαζί, νὰ κάμῃ σὲν στέφανον ὡραιότατον, καὶ τερπνότατον. ἀκόμι κάμνει χρεία νὰ ἀναγνώσῃ καὶ νὰ διαβάσῃ ὁ Κειτὴς καὶ τὴν κατάκρισιν τῶν Κειτῶν, ὡσὰν ὁποῦ ἐσωπάχθη καὶ ἐτυπώθη παρὰ τῶν ἀοιδήμων πανδοσεβῶν Βασιλέων Λέοντος, καὶ Ἀλεξάνδρου. διότι πρέπει νὰ τὴν ἰξέρῃ καὶ αὐτὴν ἐκεῖνος ὁποῦ μέλλει νὰ κρίνῃ ἀνθρώπους, καὶ νὰ εἶναι Κειτὴς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔτζι κατὰ ἀλήθειαν νὰ μὴ τολμήσῃ ποτέ του νὰ ἀποφασίσῃ καμίαν ἀπόφασιν μοναχός του καμιᾶς ὑποθέσεως, μακάρι αὐ ἤθελε κρίνῃ τὴν μικροτέραν ἀπόφασιν, καὶ κρίσιν,

σιν. διότι λέγει ἡ Γραφὴ, οὐαὶ τῷ μόνῳ, ὅταν πέσῃ, τίς θέλει νὰ τὸν συκώσῃ; ἀλλὰ νὰ κάμῃ τὰς ψήφους μαζὶ μὲ ἄλλους, οἱ ὁποῖοι νὰ εἶναι καὶ γνωστικοὶ, μαθηματικοὶ καὶ ἔμπειροι τῶν Νόμων. καὶ αὖ κάμῃ ἔτζι, θέλει μακαρισθῇ φρός τε Σοφῶν Μακάρων, φρός τε θνητῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ Ἀγγέλους δηλαδὴ καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους, λογιάζω δὲ, ὅτι ἔ ἀπὸ Θεῦ παντοκράτορος θέλει μακαρισθῇ, καὶ ἐπαινεθῇ, καὶ θέλει εἶναι ἀνεπίληπτος καὶ ἀκατηγόρητος.

Κατάκρισις ἐκτεθεῖσα πρὸς τὰς Κριτὰς ὑπὸ τῶν πανσεβῶν Βασιλέων,

ΛΕΟΝΤΟΣ,

ΚΑΙ

Α' ΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Ἐγὼ λογιάζω, ὅτι ὅσοι ἔτυχε νὰ γίνουν Κριταὶ, νὰ κάθωνται εἰς κριτήρια νὰ κρίνουν, & νὰ ἀποφασίζουν, πῶς νὰ μὴν ἤλθον ποτὲ εἰς τόσην κακίαν & παλαιπωρίαν, ὅτι νὰ δοκιμάσουν νὰ κρίνουν ἔξω ἀπὸ τοὺς βασιλικοὺς νόμους. εἰ δὲ εἰς τοσαύτην ἀθλιότητα καταπέσῃ τινὰς, καὶ παλαιπωρίαν ξεπίσῃ, ἐὰν ἀπεικασθῇ, & παιδεύεται κατὰ τοὺς νόμους. εἰ δὲ καὶ δὲν ἀπεικασθῇ, καὶ λανθάσῃ ἡμᾶς, ὅμως τὸν ἀλάθητον ὀφθαλμὸν τοῦ Θεοῦ δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ τὸν λαθεύσῃ ποτέ. ἀλλὰ ἀναγκαῖον ἐλογιάσαμεν, καὶ κατὰ πολλὰ ἀσφαλὲς, καὶ δίκαιον, νὰ δέσωμεν τὴν τοιοῦτον Κρίσιν καὶ μὲ κατάρας. νὰ εὕρῃ τὸν Θεὸν ἀντίμαχον ἐπάνω, & τὰς ἐρανίας δυνάμεις, καὶ ἀσωμάτους πολεμούσας αὐτόν. νὰ τὸν πόφῃ ὁ Θεὸς τὴν παρόσαν ζωὴν, καὶ νὰ ζημιωθῇ & τὴν μέλλουσαν. πῦρ νὰ καταφάγῃ τὰ θεμέλια τοῦ ὁσπιτίου αὐτοῦ, & τὸ σπέρμα αὐτοῦ νὰ εἶναι ἀτιμασμένον εἰς αἰῶνα αἰῶνος, καὶ νὰ ζητῇ κομμάτι ψωμίον ἀπὸ πόρταν εἰς πόρταν, ἐπειδὴ & τὴν ἐλευθερίαν τῶν Νόμων μὲ τὰς παρανόμους αὐτοῦ κρίσεις, τὴν ἔκαμε δούλην.

Προ-

Βιβλίον ἔγινε Νόμων παρὰ τῶν δύσεβεςάτων Βασιλέων, Βασιλείου, Κωνσαντίνου, καὶ Λέοντος, τροχειρον ὀνομαζόμενον, ἔσωντας καὶ νὰ περιέχῃ τὰ πολλὰ & διάφορα βιβλία τῶν Νόμων κατ' ἐπιτομὴν. τὸ ὁποῖον ἔσωντας νὰ τὸ εὕρωμεν ἡμεῖς, ἐθαρρύσαμεν νὰ εὕρωμεν πολλὰ ἀναγκαῖα, καὶ χρειαζόμενα εἰς αὐτὸ, ἐκ τῆς ὑποχέσεως καὶ μόνης ὁπὲ ὑπέχετο, καὶ ἔταξεν εἰς τὴν ἀρχὴν τὲ βιβλίε, πρὶν νὰ τὸ διαβάσωμεν· διότι ἔλεγεν εἰς τὴν ἀρχὴν τὲ προοιμίε αὐτὲ, πῶς ἐδιάλεξε, καὶ ἐσυνάξεν ἀπὸ πᾶσαν βίβλον τῶν Νόμων τὰ ἀναγκαιότερα, καὶ χρειαζόμενα, καὶ ὅσα συχνάκις ζητοῦνται, καὶ ἔγραφε ταῦτα πάντα κεφαλαιωδῶς εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο, & κοντολογῆς πῶς δὲν ἄφησε κανένα ἀπὸ ὅσα εἶναι γνώσιμα εἰς τὲς πολλοὺς, & ὁποῦ εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον νὰ τὰ ἰξέρῃ κάθ' ἕνας. ἀμὴ ὁπόταν τὸ ἐδιαβάσαμεν, καὶ ἐκαταλάβαμεν τὴν σύνοιαν αὐτὲ, τὸ διρήκαμεν, πῶς ἔλειπε πολλὰ μακρὰ ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῆς ὑποχέσεως ὁπὲ ἔταξεν εἰς τὴν ἀρχὴν τὲ προοιμίε, διότι τὰ ἀναγκαῖα ἔλειπαν ὅλα ἀπ' αὐτὸ, καὶ τὰ χρειαζόμενα. ἀλλὰ καὶ ὅσα εἶχεν, ὅλα ἦσαν ἐλλειπῆ, καὶ ἀτελειώτα, καὶ ὄχι μόνον εἰς τόσον, ἀλλὰ καὶ ἔξω τοῦ σκοποῦ, & τῆς συνθέσεως, καὶ κατὰ ἄλλον ξόπον, καὶ κατὰ πολλὰ ἐθαυμάσαμεν. πλὴν ἐλογιάσαμεν, πῶς κάμνει χρεία νὰ διορθώσωμεν, καὶ νὰ τελειώσωμεν τὰ ὅσα ἦσαν ἀτελείωτα & ἄσωτα, & νὰ συγκατίσωμεν καὶ ἐκεῖνα ὁπὲ λείπουν παντελῶς, & νὰ κάμωμεν μίαν βίβλον κατ' ἐπιτομὴν τελείαν, καὶ σωστὴν εἰς πάντα τὰ ἀναγκαιότερα, & χρειαζόμενα. διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐσεβήκαμεν εἰς τὸ πλάτος τῶν Νόμων, ὅσοι ἦσαν ἐξ ἀρχῆς γεγραμμένοι & διατεταγμένοι, καὶ ὅσοι ἔγιναν ὕστερον ἀπὸ τὲς θειοτάτες Βασιλεῖς, τὲς ὁποίες ἔχουν συνήθειαν νὰ τὲς ὀνομάζωμεν, καὶ νὰ τοὺς λέγωμεν Νεαρὰς, μὲ τοὺς ὁποίους εἶναι τὰ Ῥωμαϊκὰ, τὰ ὁποῖα λέγονται τὲ Μαγίστε, καὶ τὰ Ἐπαρχικὰ, & τὰ καλλίτερα τοῦ προχείρε. καὶ ἐδιαλέξαμεν ἀπὸ τὰ πάντα τὰ καλλίτερα, καὶ ἀναγκαιότερα, καὶ ὅσα ἦσαν πλέον χρειαζόμενα,

καὶ

καὶ τὰ ἐσωθέσαμεν εἰς τὸ βιβλίον τῆς προχείρων. καὶ μερικὰ μὲν τὰ ἐβάλαμεν ξεχωριστὰ, μερικὰ δὲ καὶ ἀνακατωμένα, καθὼς λοιπὸν ἔφερε, καὶ ἔκαμε χρείαν τὸ κάθ' ἕνα. καὶ ἐπειδὴ τὸ βιβλίον τῶν προχείρου τεσσαράκοντα μόνον τίτλους εἶχεν, ἄλλους τόσους ἡμεῖς, & περισσότερον αὐξατίσαμεν, καὶ ἐτελειώσαμεν τὸ βιβλίον τοῦτο. καὶ διὰ νὰ διείσκῃ κάθε ἕνας ὅ,τι χρειάζεται ἐν εὐκολίᾳ, καὶ νὰ μὴν φαίνεται πῶς τοῦ λείπει τίποτε, τὸ ἐκάμαμεν ὅλον μὲν ἕνα βιβλίον, πλὴν τὸ ἐμερίσαμεν εἰς ἓξ βιβλία ὅλην τὴν πραγματείαν τῶν ἐξήκοντα βίβλων τῶν νόμων, τὰς νεαρὰς, τὰ ἐπαρχικὰ, τῶν προχείρων, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία τῶν νόμων ἐσωθέσαμεν, καὶ ἐκάμαμεν ταύτην τὴν βίβλον, τὴν ὁποίαν τὴν ὠνομάσαμεν πρόχειρον, ἢ ἑξάβιβλον. ἡ δὲ διαιρεσὴ τῶν βιβλίων εἶναι γεγραμμένη τοιουτοτρόπως.

α'. Περὶ νόμων, καὶ δικαστικῆς καταστάσεως, καὶ ἐλευθεριῶν ἀποκαταστάσεως.
β'. Περὶ δικῶν διαφόρων, καὶ καινοτομιῶν.
γ'. Περὶ ἐκποιήσεως, δανείουτε καὶ κοινωνίας.
δ'. Περὶ μνηστείας, καὶ γάμου.
ε'. Περὶ διαθηκῶν, καὶ ἐπιτρόπων.
ς'. Τὸ & τελευταῖον, περὶ ζημίας, & ποινῶν.

Καὶ ὅλον μὲν τὸ βιβλίον, καθὼς τὸ προεῖπα, εἰς ἓξ βιβλία διαμοιράζεται. ὀνομάζεται δὲ πρόχειρον, ἢ ἑξάβιβλος. οἱ δὲ τίτλοι ὁπού ἐπροθέσαμεν ἡμεῖς εἶναι τεσσαράκοντα, ἢ & περισσότεροι. ὅμως ἄξιον καὶ δίκαιον εἶναι νὰ εἰποῦμεν ἀκόμι καὶ τοῦτο, καὶ νὰ προθέσωμεν καὶ ὅσα εἴπαμεν, ὅτι πολλὰ κεφάλαια εἶναι ἐσμιγμένα, & ἀνακατωμένα εἰς τοὺς παλαιοὺς τίτλους ἀπὸ τὰ ἐδικά μας τὰ καλλίτερα, & ἀναγκαιότερα καθὼς μοῦ φαίνεται. εἶναι δὲ καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἐσμιγμένα εἰς τοὺς τίτλους ὁποῦ ἐκάμαμεν ἡμεῖς. καὶ διὰ νὰ εἶναι γνώριμα καὶ φανερὰ καὶ τοῦτα, & ἐκεῖνα, ποῖα εἶναι τὰ παλαιὰ, καὶ ποῖα τὰ ἐδικά μας, εἰς τοὺς τίτλους ὁποῦ ἐπροθέσαμεν ἡμεῖς, καὶ εἰς τὰ κεφάλαια ὅλα, ὅπου καὶ

αὖ δύρίσκωνται αὐτὰ, εἶναι γεγραμμένον ἀπέξω τὸ Ἡλιακὸν τοῦτο σημάδι, *, εἰς δὲ τὰ παλαιὰ τὸ Κρονικὸν, Ν, καὶ ἔτζι θέλουν εἶναι γνώσιμα εἰς ὅτους ἐπιχειρήσουν τὸν βίβλον ταύτην. καὶ εἴτις θέλει νὰ ἰξεύρῃ ποῖα εἶναι τὰ παλαιὰ καὶ τὰ νέα, κἂν τίτλοι, κἂν κεφάλαια, ἀπὸ τὰ σημάδια τὰ τὰ γνωρίζει. οἱ δὲ τίτλοι τῶν βιβλίων εἰς κάθε βιβλίον δύρίσκονται, καὶ εἶναι γεγραμμένοι καθὼς φαίνονται κατ' ἀρχὰς τῆς παρούσης βίβλου καταγεγραμμένοι.

ΠΙΝΑΞ

ΤΗΣ ΕΞΑΒΙΒΛΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ, Α.

Περὶ Νόμων καὶ δικαστικῆς καταστάσεως, ἔτι καὶ περὶ ἀποκαταστάσεως, καὶ ἐλευθεριῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, α.

Περὶ Νόμων. Φυλ. 1
Ὅρος νόμου. φυλ. 3
Περὶ ἀφηλίκων. φυλ. 5
Περὶ Βασιλέως. φυλ. 6
Περὶ Σωφροσύνης. φυλ. 6
Περὶ ἀγνοίας γάμου, καὶ φάκτα. φυλ. 8

ΤΙΤΛΟΣ, β.

Περὶ ἐναγόντος, καὶ ἐναγομένου. φυλ. 9
Περὶ δικαιωμάτων. φυλ. 11
Περὶ ἐξωμοσίας. φυλ. 13
Περὶ ἐγκλημάτων. φυλ. 15
Περὶ γυναικῶν. φυλ. 15
Περὶ δημοσίων. φυλ. 15

ΤΙΤΛΟΣ, γ.

Περὶ ἀγωγῶν, καὶ χρόνων. φυλ. 21
Περὶ κινητῶν. φυλ. 24
Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν. φυλ. 24

Περὶ ἀφηλίκων. φυλ. 24
Περὶ κλοπῆς. φυλ. 28
Περὶ ὕβρεως. φυλ. 27
Περὶ ἁρπαγῆς. φυλ. 27
Περὶ βίας. φυλ. 28
Περὶ κλοπῆς αὐθις. φυλ. 28
Περὶ αὐτιφωνήσεως. φυλ. 29
Περὶ δανείε. φυλ. 29
Περὶ σιτοφόρων. φυλ. 29
Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν. φυλ. 30
Περὶ δανείε καὶ αὐθις. φυλ. 32
Περὶ ὑποθήκης. φυλ. 32
Περὶ καρπῶν. φυλ. 33
Περὶ μοιχείας. φυλ. 33
Περὶ δόλε. φυλ. 33
Περὶ δωρατείας. φυλ. 34

ΤΙΤΛΟΣ, δ'.

Περὶ δικαστικῆς ψήφε καὶ ὑποφάσεως, ἐν ποίας ἡμέρας. φυλ. 36
Περὶ ἐξόδων. φυλ. 41
Περὶ ζημιῶν ἀστικῶν. φυλ. 44
Περὶ τοῦ τι νὰ πέρνουν οἱ Κειταί. φυλ. 45
Περὶ αἱρετῶν Κειτῶν. φυλ. 45
Περὶ πεξαμιλίου. φυλ. 51

ΤΙΤΛΟΣ, ε'.

Περὶ μιωυτῶν. φυλ. 53

ΤΙΤΛΟΣ, ς'.

Περὶ μαρτύρων. φυλ. 54
Περὶ κεκωλυμενῶν μαρτύρων. φυλ. 55
Περὶ μαρτύρων αὐθις, καὶ ὅτι τὴν μαρτυρίαν αὐτῆς δεχόμεθα ἀυτοπροσώπως. φυλ. 57
Περὶ κεκωλυμενῶν μαρτύρων αὐθις. φυλ. 60
Περὶ ἀγράφου μαρτυρίας. φυλ. 62

ΤΙΤΛΟΣ, ζ'.

Περὶ ὅρκε. φυλ. 63
Περὶ ἀηλίκων. φυλ. 64

ΤΙΤΛΟΣ, ή.

Περὶ συμβολαίων ἤτοι ὁμολογιῶν. φυλ. 65
Περὶ ἰδιοχείρων. φυλ. 66
Περὶ ὅρκων. φυλ. 66

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Περὶ συμφωνιῶν. φυλ. 67
Ὅρος συμφωνίας καὶ ἀλύσεως. φυλ. 67
Περὶ ψιλῶν συμφώνων. φυλ. 68
Περὶ τῆς ἀλλήλων κληρονομίας. φυλ. 73
Περὶ γαμικῶν συμφώνων. φυλ. 74

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

Περὶ ἀλλαγῆς. φυλ. 75

ΤΙΤΛΟΣ, ία'.

Περὶ ἀνάγκης, καὶ βίας. φυλ. 77

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ'.

Περὶ ἀηλίκων, ἀφηλίκων, καὶ ἀποκατασάσεως. φυλ. 79
Περὶ ἐκποιήσεως ὀρφανικῆς. φυλ. 83

ΤΙΤΛΟΣ, ιγ'.

Περὶ Γυναικῶν. φυλ. 87
Περὶ ἀποχῆς. φυλ. 92

ΤΙΤΛΟΣ, ιδ'.

Περὶ δώλων. φυλ. 94
Περὶ κληρονομίας. φυλ. 95

ΤΙΤΛΟΣ, ιέ.

Περὶ ἀσαφῶς καὶ ἀμφιβολίας. 96

ΤΙΤΛΟΣ, ις'.

Περὶ στρατιωτῶν. φυλ. 100

ΤΙΤΛΟΣ, ιζ'.

Περὶ ἀλύσεως τῆς ὑπεξουσιότητος. φυλ. 103

ΤΙΤΛΟΣ, ιή.

Περὶ ἐλευθερίων. φυλ. 106
Ὅρος δουλείας. φυλ. 106
Διαίρεσις ἐλευθέρων. φυλ. 107
Περὶ τιμήματος δούλου. φυλ. 109

ΒΙΒΛΙΟΝ, Β΄.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Περὶ νομῆς καὶ δεσποτείας. Φυλ. 114
Περὶ τῆς καλῆ πίσει νομῆς. φυλ. 116
Περὶ τῆς κακῆ πίσει νομῆς. φυλ. 118
Περὶ ζώων. φυλ. 119
Περὶ τῶν ἐξ ἀλλοτείας ὕλης γινομένων φραγμάτων. φυλ. 120
Περὶ τῶν ἐν πολέμῳ ληφθέντων. φυλ. 121
Περὶ τῶν ἐν ἀλλοτείοις τόποις οἰκοδομημάτων. φυλ. 122
Περὶ νήσου. φυλ. 122
Περὶ ποταμῶν. φυλ. 122
Περὶ κλεφιμαίων. φυλ. 123
Περὶ κληρονομιῶν. φυλ. 124
Περὶ δωρεᾶς. φυλ. 124
Περὶ σωζοφικῶν φραγμάτων. φυλ. 124
Περὶ δημοσίων. φυλ. 125
Περὶ σαθρωθέντος πυτίου τοῦ γείτονος. φυλ. 125
Περὶ προθύρων θαλαττίων. φυλ. 126
Τί ἐστὶ πεβλικανή. φυλ. 127

ΤΙΤΛΟΣ, β΄.

Περὶ ἀργυρείας. φυλ. 129
Περὶ ἀπαιτήσεως προικός. φυλ. 129

ΤΙΤΛΟΣ, γ΄.

Περὶ ἀπαιτήσεως, καὶ ἀπωλείας. φυλ. 132
Περὶ ἐξοδευμάτων τοῦ ἀνδρός. φυλ. 133
Περὶ ἀπωλείας. φυλ. 134

ΤΙΤΛΟΣ, δ΄.

Περὶ καινουργίων κτισμάτων. φυλ. 134
Περὶ μέρων. φυλ. 136
Περὶ κτίσματος λατρῶν. φυλ. 137
Περὶ φούρνου καὶ φωμί- κεραμικῶν. φυλ. 138 φυλ. 139

δὲ ὕψον. φυλ. 140
δὲ ἀσβέστου. φυλ. 140
Περὶ βαφέων & θερμοβρόχων. φυλ. 141
Περὶ χαλκουργῶν καὶ χαλκιάδων. φυλ. 141
Περὶ ἐλαιοτριβείων καὶ καπηλείων. φυλ. 142
Περὶ χοιροπλόκων καὶ μαλία πλωιόντων. φυλ. 142
Περὶ τυροκόμων καὶ τῶν γαρεφῶν. φυλ. 143
Περὶ οἰκοδομῆς πανδοκείων καὶ θυρίδων. φυλ. 143
Περὶ σαύλου, ἤτοι αὐχουρείου. φυλ. 144
Περὶ καπηλείου. φυλ. 144
Περὶ πορνοστασίου. φυλ. 145
Περὶ ὑφηλωμάτων πανδοκείων. φυλ. 145
Περὶ θύρας καὶ παραθυρίδος. φυλ. 146
Περὶ πισσῶν καὶ κολώνας. φυλ. 146
Περὶ θύρας εἰς κοινὴν αὐλήν. φυλ. 146
Περὶ ξεπετασμοῦ. φυλ. 147
Περὶ παραθυρίων. φυλ. 147
Περὶ πανδοκείων νέων. φυλ. 148
Περὶ τοξικῶν. φυλ. 148
Περὶ φεγγίτων. φυλ. 148
Περὶ σαλαγματιῶν. φυλ. 149
Περὶ ἀνόδου ἡλιακοῦ. φυλ. 149
Περὶ δωματουργίας, ἤτοι παράτζας. φυλ. 150
Περὶ ἀνοικοδομῆς κοινῆς αὐλῆς τοίχων. φυλ. 151
Περὶ ἀνοικοδομῆς τοίχου καὶ πυλῶνος. φυλ. 151
Περὶ οἰκοδομῆς & ἀνοικοδομῆς εἰς ἄδειον τόπον. φυλ. 152
Περὶ δημοσίων σοῶν. φυλ. 153
Περὶ αὐλῆς κοινῆς. φυλ. 154
Περὶ ἀνακαινισμοῦ πανδοκείου παλαιοῦ. φυλ. 154
Περὶ μακρᾶς θεωρίας. φυλ. 155
Περὶ θεωρίας θαλάσσης. φυλ. 156
Περὶ θεωρίας περιβολίων. φυλ. 156
Περὶ θεωρίας ζωγραφίας. φυλ. 157
Περὶ θεωρίας γειτόνων. φυλ. 157
Περὶ θεωρίας βοωνῶν. φυλ. 158

Περὶ

Περὶ ἡλιακῆς. φυλ. 158
Περὶ φραγμῶν. φυλ. 158
Περὶ ἡλιακῶν εἰς στράταν. φυλ. 159
Περὶ τῆς ἀνοίγειν πόρταν. φυλ. 160
Περὶ τῆς κτίζειν εἰς ξένον τόπον. φυλ. 161
Περὶ ἀσβεστωμάτων. φυλ. 161
Περὶ πτώσεως τοίχου. φυλ. 162
Περὶ σαλαγμάτων θυείδων, καὶ ἡλιακῶν. φυλ. 162
Περὶ αὐλακίων καὶ στέρνης. φυλ. 163
Περὶ λάκκου. φυλ. 163
Περὶ κοπροδοχείου. φυλ. 163
Περὶ χειρωνείων. φυλ. 164
Περὶ τῆς ὀξείδρων. φυλ. 164
Περὶ ὑπονόμων. φυλ. 165
Περὶ σκαφίματος. φυλ. 165
Περὶ φυτῶν. φυλ. 166
Περὶ δενδρῶν. φυλ. 168
Περὶ ὑδάτων. φυλ. 168
Περὶ ποταμῆς. φυλ. 171
Περὶ δελείας. φυλ. 171
Περὶ τῆς κακῆς πίσεως νομῆς. φυλ. 173
Περὶ τῆς καλῆς πίσεως νομῆς. φυλ. 173
Περὶ τῆς ἐν χωραφίῳ κατοικίας. φυλ. 178

ΤΙΤΛΟΣ, έ.

Περὶ ἀγκαλείων, χαρατζίων, καὶ κυμερκίων. φυλ. 179
Περὶ Ἐκκλησίας. φυλ. 180
Περὶ τῆς κοπτόντων λίθους. φυλ. 181
Περὶ φρεσβυτῶν. φυλ. 181
Ὅσοι κρύπτουν ἀπὸ τὸ κουμέρκι. φυλ. 182

ΤΙΤΛΟΣ, ς΄.

Περὶ φραγμάτων ὁπῆ διγάζουν ἀπὸ θάλασσαν. φυλ. 182
Περὶ εὑρέσεως θησαυρῆ. φυλ. 183
Περὶ κερσεμάτων. φυλ. 183

ΤΙΤΛΟΣ, ζ΄.

Περὶ δικαίας ὑποτροφῆς, ἤτοι ξεσκλαβίας. φυλ. 183

ΤΙ-

ΤΙΤΛΟΣ, ή.

Περὶ ὑοθεσίας, καὶ περὶ ἐνέχων. φυλ. 184
Περὶ Γωναικῶν. φυλ. 184

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Περὶ τῶν προσφυγόντων εἰς τὰς Ἐκκλησίας. φυλ. 185
Περὶ δωματῆ προσώπε. φυλ. 186

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

Περὶ χρήσεως. φυλ. 186
Περὶ ἵππου. φυλ. 187
Περὶ χωραφίε. φυλ. 187
Περὶ ἐκποιήσεως. φυλ. 188
Περὶ ὑποβόλε. φυλ. 189

ΤΙΤΛΟΣ, ιά.

Περὶ ναυτικῶν. φυλ. 190
Περὶ σωρεισφορᾶς. φυλ. 191
Περὶ ἐμποδισμῆ πλοίων. φυλ. 192
Περὶ τῶν εἰς θάλασσαν ποιέντων χύσιν. φυλ. 192

ΒΙΒΛΙΟΝ, Γ'.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Περὶ δωρεῶν. φυλ. 194
Περὶ προικός. φυλ. 196
Περὶ βασιλικῆς δωρεᾶς. φυλ. 196

ΤΙΤΛΟΣ, β'.

Περὶ ἀναξοπῆς δωρεᾶς. φυλ. 197

ΤΙΤΛΟΣ, γ'.

Περὶ πωλήσεως καὶ ἀγορασίας. φυλ. 198
Περὶ ἀρχόντων. φυλ. 199
Περὶ δώλε καὶ τῆ πεκυλίε. φυλ. 202
Περὶ Ἐπιβόπων. φυλ. 203
Περὶ ὑρέσεως χρυσίε. φυλ. 203
Περὶ τῆς κατὰ χάριν πωλήσεως. φυλ. 204

Περὶ οἰκονομικῆς πωλήσεως. φυλ. 204
Περὶ λειψάνων ἁγίων. φυλ. 205
Περὶ δόλου. φυλ. 205
Περὶ συμφωνίας. φυλ. 205
Περὶ τόκου. φυλ. 207
Περὶ πωλήσεως πραγμάτων Γυναικός. φυλ. 208
Περὶ ἀπαιτροφῆς καὶ ἐλαττώσεως πράγματος πουληθέντος. φυλ. 209
Περὶ πωλήσεως ζώων. φυλ. 209
Περὶ ἀκαλήψεως τῶ πωληθέντος. φυλ. 210
Περὶ πωληθέντος πράγματος. φυλ. 213
Περὶ πωλήσεως κὴ χάριτος. φυλ. 214
Περὶ πωλήσεως ὀρφανικῆ πράγματος. φυλ. 214
Περὶ πωλήσεως παίδων. φυλ. 214
Περὶ κλεψιμαίων. φυλ. 215
Περὶ προτιμήσεως. φυλ. 217
Περὶ κρασοπώλων. φυλ. 218
Περὶ τῶ ἐμφυτεύοντων. φυλ. 218
Περὶ οἴκων διαγῶν. φυλ. 224

ΤΙΤΛΟΣ, δ'.

Περὶ ἐμφυτεύσεως. φυλ. 225
Περὶ Ἐκκλησιῶν αὐθις. φυλ. 225

ΤΙΤΛΟΣ, ε.

Περὶ δανείε, κὴ ἐνεχύρε. φυλ. 227
Περὶ δανειζόντων ἀρχόντων. φυλ. 227
Περὶ καρπῶν ἀπὸ ἐνέχυρα. φυλ. 227
Περὶ ἀντιχρήσεως. φυλ. 228
Περὶ συμφωνίας ἐνεχύρε. φυλ. 228
Περὶ πωλήσεως ἐνεχύρε. φυλ. 228
Περὶ τῶ τυχηρῶν εἰς τὰ ἐνέχυρα. φυλ. 230
Περὶ ὑποθηκῶν πραγμάτων. φυλ. 231
Περὶ προτιμήσεως δανείε. φυλ. 233
Περὶ προτιμήσεως προικὸς τῶ δανείε. φυλ. 240
Περὶ ἀπαρχίας δανειστῶν. φυλ. 241
Περὶ ἀναργυρίας. φυλ. 242

Περὶ

Περὶ ἀγαθῶν δανειστῶ, καὶ χρεώστου. φυλ. 242
Περὶ παίδων νὰ φέρουσι τὰς γονεῖς τους. φυλ. 243
Περὶ παίδων καὶ γονέων. φυλ. 243
Περὶ Γυναικῶν. φυλ. 243
Περὶ τάξεως κεφαλαίου καὶ τόκου. φυλ. 243
Περὶ μεταθέσεως χρέους. φυλ. 244
Περὶ Ἐκκλησίας. φυλ. 246
Περὶ δημοσίων θησαυρῶν. φυλ. 246
Περὶ κτημάτων αὐτὶ χρυσίου τοῦ δανειστοῦ διδομένων. φυλ. 247

ΤΙΤΛΟΣ, ε'.

Περὶ ἐγγυητῶν, καὶ ἀντιφωνητῶν. φυλ. 248
Περὶ ἐγγύης Γυναικός. φυλ. 249

ΤΙΤΛΟΣ, ζ'.

Περὶ τόκου. φυλ. 252
Τί ἐστὶν ἑκατοστιαῖος τόκος. φυλ. 254
Περὶ καρπῶν. φυλ. 255

ΤΙΤΛΟΣ, η'.

Περὶ μισθώσεως, ἐν ᾧ καὶ περὶ ἐργολάβων. φυλ. 257
Περὶ τῆς συμβαινούσης ἀφορίας εἰς τοὺς καρπούς. φυλ. 258
Περὶ καύσεως κατὰ τύχην. φυλ. 259
Περὶ ἀγέλης. φυλ. 259
Περὶ ἐμφρασμοῦ. φυλ. 260
Περὶ λιθοξόων. φυλ. 260
Περὶ ναυφέων. φυλ. 260
Περὶ ἐργολάβων. φυλ. 263

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Περὶ παραθήκης. φυλ. 265
Περὶ τυχηρᾶς περιστάσεως. φυλ. 267
Περὶ ἀντιλόγου. φυλ. 269

ΤΙΤΛΟΣ, ι'.

Περὶ σωφρονίας. φυλ. 269
Περὶ διαιρέσεως τῶν σωφρονικῶν. φυλ. 271

ΤΙΤΛΟΣ, ια'.

Περὶ λύσεως τῆς σωφρονίας. φυλ. 273

ΒΙΒΛΙΟΝ, Δ'.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Περὶ συναινέσεως, μνηστείας, καὶ λύσεως. φυλ. 275
Περὶ μανίας. φυλ. 277
Περὶ τοῦ ἀπαιτεῖσθαι τὸ γαμικὸν πρόσιμον. φυλ. 279
Περὶ λύσεως μνηστείας. φυλ. 279
Περὶ αἱρετικῶν. φυλ. 280

ΤΙΤΛΟΣ, β'.

Περὶ ἀρραβώνων. φυλ. 280
Καὶ τοῦ αἱρετικῶν. φυλ. 281
Περὶ αἰτήσεως συγγνώμης ἡλικίας. φυλ. 281
Περὶ ἀρχόντων. φυλ. 283

ΤΙΤΛΟΣ, γ'.

Περὶ δωρεῶν μνηστείας. φυλ. 284
Περὶ ἀφηλίκων. φυλ. 285
Περὶ φιλήματος μνηστῆρος. 286
Περὶ δανείων. φυλ. 286
Περὶ τῶν προξενουμένων γάμους. φυλ. 287

ΤΙΤΛΟΣ, δ'.

Περὶ τοῦ ὁρισμοῦ & καθέσεως γάμου. φυλ. 287
Περὶ προικοσυμφώνων. φυλ. 289
Περὶ ἀξιωματικῶν. φυλ. 289
Περὶ κρυφῆς γάμου. φυλ. 291

ΤΙΤΛΟΣ, έ.

Περὶ ἀκριβείας νόμου, περὶ κληρικῶν. φυλ. 291
Περὶ αἰχμαλώτου. φυλ. 292

ΤΙΤΛΟΣ, ς'.

Περὶ βαθμῶν, συγγενείας, & γάμων κεκωλυμένων. φυλ. 292
Περὶ ἐνδικήσεως τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων τοῦ ἀνδρός. φυλ. 293
Περὶ ἀγχιστείας. φυλ. 295
Περὶ τοῦ ἐκτεινομένου. φυλ. 295

Περὶ

Περὶ τῆς ἐκ τῆς Ἁγίας Βαπτίσματος. φυλ. 296
Περὶ ἀδελφοποιΐας. φυλ. 296
Περὶ κεκωλυμένων γάμων. φυλ. 297
Περὶ Ἐπιτρόπων. φυλ. 300
Περὶ μοιχείας. φυλ. 301
Περὶ ἀθεμίτου γάμου. φυλ. 303
Τιμωρία ἀθεμιτογαμίας: φυλ. 303
Τὶ διαφέρει ἴνκεσος δαμνάτος, καὶ νεφάσιος. φυλ. 304

ΤΙΤΛΟΣ, ζ'.

Περὶ τῆς δευτερογαμουσῶν. φυλ. 304
Περὶ ἀναγωγῆς παίδων. φυλ. 305
Περὶ προγαμιαίας δωρεᾶς. φυλ. 306
Περὶ κληρονομίας. φυλ. 309
Περὶ μοιχευομένης. φυλ. 314
Περὶ γάμου τείτου. φυλ. 314
Περὶ παλλακῆς. φυλ. 315

ΤΙΤΛΟΣ, η'.

Περὶ δικαίου προικός. φυλ. 316
Περὶ ζώων ὅπου δοθοῦν προῖκα καὶ φοράσιν. φυλ. 317
Περὶ τόκου. φυλ. 320
Πότε προτιμᾶται ἡ προῖκα. φυλ. 321

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Περὶ ἐκδικήσεως προικὸς, καὶ τῆς βαρῶν αὐτῆς. φυλ. 329
Περὶ προικῴων πραγμάτων πῶς μερίζονται εἰς τὰς Ἀδελφάς. φυλ. 331
Περὶ ἐξωπροίκων. φυλ. 332

ΤΙΤΛΟΣ, ι'.

Περὶ τῆς ὑποβολῆς. φυλ. 333
Περὶ δεσποτείας ὑποβολῆς. φυλ. 335

ΤΙΤΛΟΣ, ια'.

Περὶ δωρεῶν μεταξὺ Ἀνδρὸς καὶ Γυναικός. φυλ. 336

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ'.

Περὶ λύσεως Γάμου, καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτοῦ. φυλ. 338
Αἱ αἰτίαι ὅπου χωρίζει ὁ ἄνδρας τὴν Γυναῖκα. φυλ. 341
Αἱ αἰτίαι ὅπου χωρίζει ἡ γυνὴ τὸν Ἄνδρα. φυλ. 342

ΒΙΒΛΙΟΝ, Ε.

ΤΙΤΛΟΣ, α.

Περὶ διαθήκης ἀυτεξουσίων. Φυλ. 345
Περὶ μυστικῆς διαθήκης. Φυλ. 348
Διὰ τὰ κάμουν διαθήκην τυφλοὶ, ἀγράμματοι, καὶ γυναῖκες. Φυλ. 348
Περὶ Γυναικός. Φυλ. 352

ΤΙΤΛΟΣ, β.

Περὶ διαθήκης ὑπεξουσίων. Φυλ. 354

ΤΙΤΛΟΣ, γ.

Περὶ διαθήκης ἀπελευθέρων. Φυλ. 356

ΤΙΤΛΟΣ, δ.

Περὶ διαθήκης Ἐπισκόπων, καὶ Μοναχῶν. Φυλ. 358

ΤΙΤΛΟΣ, ε.

Περὶ αἱαξοπῆς διαθήκης. Φυλ. 359
Περὶ τῆς μερικῆς ξεχιζομένης διαθήκης. Φυλ. 360
Περὶ ἀκυρομένης διαθήκης. Φυλ. 361
Περὶ ἀπελᾶς διαθήκης. Φυλ. 361

ΤΙΤΛΟΣ, ς.

Περὶ καπηλείας καὶ ἐναντιώσεως διαθήκης. Φυλ. 363

ΤΙΤΛΟΣ, ζ.

Περὶ κωδικέλλων. Φυλ. 364

ΤΙΤΛΟΣ, η.

Περὶ κληρονόμων. Φυλ. 365
Περὶ συμεισφορᾶς. Φυλ. 370
Περὶ κληρονομίας Ἀνδρὸς καὶ Γυναικός. Φυλ. 374
Περὶ τῦ λαμβάνοντος Γυναῖκα παρανόμως τὼ Ἐπιτροπεύοντι παρ' ἀυτῆ. Φυλ. 380
Περὶ ὑποκαταστάσεως κληρονομίας. Φυλ. 380

Περὶ

Περὶ κληρονομίας παίδων φυσικῶν. Φυλ. 381
Περὶ ἀφροίκου Γωμικός. Φυλ. 384
Περὶ τῶν εἰς γνησιότητα ἀναφωνουμένων παίδων φυσικῶν. Φυλ. 385
Περὶ γαμικῶν. Φυλ. 386
Περὶ ἐγκληματικῶν. Φυλ. 388
Περὶ ἀτελοῦς διαθήκης. Φυλ. 388
Περὶ ἀδελφοποιέας. Φυλ. 389
Περὶ πτωχοῦ. Φυλ. 389
Περὶ Μοναστηρίων ἀτελῶν. Φυλ. 389

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Περὶ τοῦ φαλκιδίου. Φυλ. 390
Περὶ ὑπεξουσίων παίδων. Φυλ. 396
Περὶ τῶν ἀποκλήρων παίδων. Φυλ. 398
Περὶ αἱρετικῶν. Φυλ. 402

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

Περὶ λεγάτου. Φυλ. 408
Περὶ ἀτελοῦς διαθήκης. Φυλ. 412
Περὶ πραγμάτων ὅπου εἶναι ἀμανάτι. Φυλ. 413
Περὶ οἴνου. Φυλ. 413
Περὶ χωραφίου. Φυλ. 414
Περὶ ἀπιτίου. Φυλ. 415
Περὶ δυσεβοῦς λεγάτου. Φυλ. 415

ΤΙΤΛΟΣ, ιά.

Περὶ Ἐπιτρόπων. Φυλ. 416
Περὶ Κουρατόρων. Φυλ. 418
Περὶ προτιμήσεως Ἐπιτρόπων. Φυλ. 419
Περὶ τῶν κωλυομένων ἐπιτροπεύειν. Φυλ. 420
Περὶ τόκου. Φυλ. 422
Περὶ ἐκποιήσεως. Φυλ. 423
Περὶ Μικρὸς Ἐπιτρόπου. Φυλ. 424
Περὶ διοικητῶν. Φυλ. 424

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ'.

Πότε πρέπει νὰ σύρνουν οἱ δανεισαὶ τοῦ ἀποθανόντος τὰς κληρονόμους εἰς κρίσιν. Φυλ. 425

ΒΙΒΛΙΟΝ, ς'.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Περὶ ζημίας. Φυλ. 427
Περὶ ἐμφρητμῦ. Φυλ. 429

ΤΙΤΛΟΣ, β'.

Περὶ μοιχῶν. Φυλ. 429
Περὶ τῆς μοιχθθείσης μὲ τὸν δῦλον της. Φυλ. 435

ΤΙΤΛΟΣ, γ'.

Περὶ πόρνων, ἢ τῶν βιαζόντων παρθένες. Φυλ. 436
Περὶ δῦλης. Φυλ. 436
Περὶ σωτέκνων. Φυλ. 436
Περὶ βίας παρθένε. Φυλ. 437
Περὶ μνησῆς ἀλλοτείας. Φυλ. 438

ΤΙΤΛΟΣ, δ'.

Περὶ αἱμομικτῶν. Φυλ. 438
Περὶ ἀσελγῶν. Φυλ. 439
Περὶ ἀλογθομοσίων. Φυλ. 439
Περὶ τῶν ἐχόντων δύο Γωναῖκας. Φυλ. 439

ΤΙΤΛΟΣ, έ.

Περὶ κλεπτῶν, ἁιωκτῶν, τυμβορύχων, ἢ ἱεροσύλων. Φυλ. 439
Περὶ ἁιωκτῶν. Φυλ. 441
Περὶ τυμβορύχων. Φυλ. 441
Περὶ ἱεροσύλων. Φυλ. 441

ΤΙΤΛΟΣ, ς'.

Περὶ φονέων. Φυλ. 442
Περὶ λῃςῶν. Φυλ. 445

ΤΙΤΛΟΣ, ζ'.

Περὶ τῶν ἁρπαζόντων Γωναῖκας. Φυλ. 446
Περὶ τῶν ἀπὸ πυρκαϊᾶς ἁρπαζόντων, ἢ τῶν ἐκ ναυαγίε. Φυλ. 447
Περὶ νεωτερικῶν. Φυλ. 448

Πε-

Περὶ τῶν μεταπιθεμένων τὰ σώφρονα. φυλ. 448

ΤΙΤΛΟΣ, ή.

Περὶ αὐτομόλων καὶ αὐθραποδισῶν. φυλ. 449

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Περὶ τῶν συκοφαντῶν, καὶ τῶν διρισκόντων φλυαρίαν. φυλ. 450

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

Περὶ φαρμακῶν, μοιχῶν, καὶ μαίτεων. φυλ. 450

Περὶ μοιχῶν. φυλ. 451

ΤΙΤΛΟΣ, ια.

Περὶ ἑλληνιζόντων, καὶ αἱρετικῶν. φυλ. 452

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ'.

Περὶ δούλων, καὶ τῶν ποιούντων πυρκαϊάς. φυλ. 453

ΤΙΤΛΟΣ, ιγ'.

Περὶ τῶν δεχομένων ξένους δούλους, καὶ τῶν πωλούντων τοὺς ἐλευθέρους. φυλ. 454

ΤΙΤΛΟΣ, ιδ'.

Περὶ διαφόρων τιμωριῶν. φυλ. 454

Περὶ μονίτας. φυλ. 455

Περὶ ἰδιωτικῶν φυλακῶν. φυλ. 456

Περὶ χρήσεως ἵππου. φυλ. 456

ΤΙΤΛΟΣ, ιέ.

Περὶ τοῦ ποῖοι ἀτιμοῦνται. φυλ. 457

ΝΟΜΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ

Κατ' ἐκλογὴν βιβλίου τῆς θείας λήξεως Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως.

Περὶ γεωργικῶν, α'. φυλ. 459
Περὶ ἐμφυταρίων. φυλ. 462
Περὶ μεσιακῶν. φυλ. 462
Περὶ κλοπῆς, β'. φυλ. 463
Περὶ ἀγελαδαρέων, γ'. φυλ. 464
Περὶ ζημίας ζώων, δ'. φυλ. 465
Περὶ ζημίας, ε'. φυλ. 466
Περὶ φόνων ζώων, ς'. φυλ. 467
Περὶ μάχης δύο ζώων. φυλ. 467
Περὶ δενδρων, ζ'. φυλ. 468
Περὶ ἐμφρισμοῦ, η'. φυλ. 469
Περὶ δένλων, θ'. φυλ. 470
Περὶ καινούργιων κτισμάτων, ι'. φυλ. 471
Περὶ μύλων. φυλ. 471

ΝΟΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

ΤΙΤΛΟΣ, α.

Περὶ ἀξιωμάτων. φυλ. 473

ΤΙΤΛΟΣ, β.

Περὶ διαφόρων κανόνων. φυλ. 474
Περὶ ἀπάτης. φυλ. 475

ΤΙΤΛΟΣ, γ.

Περὶ σημασίας ὀνομάτων. φυλ. 486

ΠΙΝΑΞ

ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ

Περὶ τῆς Συνοικεσίων.

Περὶ τῶν βαθμῶν τῆς συγγενείας. Κεφ. ά. φύλ. 496
Ποσαχῶς ἡ συγγένεια. Κεφ. β'. φυλ. 499
Περὶ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται. Κεφ. γ'. φυλ. 501
Περὶ τῆς ἐξ ἀγχιστείας, ἤτοι συμπεθερείας συγγενείας τῆς ἐκδιγενείας εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται. Κεφ. δ'. φυλ. 510
Περὶ τῶν ἐκτειγενείας συνοικεσίων. Κεφ. έ. φυλ. 537
Περὶ τῆς ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος συγγενείας. Κεφ. ς'. φυλ. 550
Περὶ τῆς ὑιοθεσίας. Κεφ. ζ'. φυλ. 559
Περὶ μνησείας ☪ ἀῤῥαβῶνος. Κεφ. ή. φυλ. 560

Τέλος τῆ τῶν Συνοικεσίων πίνακος.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΝ ΝΟΜΩΝ,

Η' ΕΞΑΒΙΒΛΟΣ,

Ηγουν περὶ νόμων, καὶ δικαστικῆς καταστάσεως, καὶ ἐλευθεριῶν, ἔτι καὶ ἀποκαταστάσεως.

ΒΙΒΛΙΟΝ, Α.

Περὶ Νόμων.

ΤΙΤΛΟΣ, α.

Ἰς τὰς παλαιὰς καιρὰς δὲν ἦσαν Βασιλικαὶ Μοναρχίαι, ἀλλὰ εἶχον κάποιους ἀνθρώπους ὁπὰ τὰς ὠνόμαζον Υπάτους, καὶ ἐκεῖνοι ἐκυβερνῶσαν τὴν Ρωμαίων τὰ πράγματα. διότι ἔβαναν κάθε χρόνον ἀπὸ δύο ἀνθρώπους, καὶ ἔπερναν ἐπαίνωτους ἐκεῖνοι ὅλας τὰς ὑποθέσεις, καὶ διὰ τοῦτο ἔτε νόμοι ἦσαν· καὶ διὰ νὰ εἰπῶμεν φανερώτερον καὶ σωστομώτερον, ἀκόμι ἔτε Βασιλεῖς ἦσαν, οὔτε νόμοι ἐγράφοντο εἰς βιβλία διατεταγμένα. Πρῶτος δὲ Ἄππιος Κλαύδιος, μὲ ἄλλους δέκα ἐκλεκτοὺς ἄνδρας, ἐσωύαξαν εἶτι νόμιμα ἐξέκοντο εἰς τὰς Ρωμαίκας γραμμένα, καὶ ἄγραφα, ὁπῶ ἦσαν διασκορπισμένα, καὶ ἀσωύθετα, καὶ δὲν ἦτον εἰς ξεχωειτὰ βι-

βλία γραμμένα, ἔσειλε δὲ καὶ ἔφερε καὶ ἀπὸ τὰς Ἀθηνᾶς τὰς νόμους τοῦ Δράκοντος, καὶ τοῦ Σόλωνος, καὶ ἀπὸ ἄλλους τόπους ἄλλους τινάς, καὶ ἐξάλεξεν ἀπὸ ὅλα, καὶ ἔκαμε τὸ Δυοδεκάδελτον, ἤτοι τὸν Δωδεκάβιβλον· καὶ ὕστερον πάλιν ἀπὸ τοῦτον διρέθησαν ἄνδρες σοφοὶ, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀρχηγὸν τὸν Γάϊον, καὶ ἔκαμαν ἄλλας νομοθεσίας, καὶ ἐξεχωρισμὸς τῶν κρίσεων ἐφορόθεσαν. καὶ ὕστερον πάλιν ἀπὸ τότες διάφοροι Βασιλεῖς ἔγραψαν νόμους, καὶ ἑρμηνείας, καθὼς τὰς ἐφάνη συμφέρον διὰ τὴν πολιτείαν. ὕστερον ὁ Βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς τὰς πολλὰς ἐνθέσεις τῶν νόμων μὲ ἀκρίβειαν καὶ ἐπιμέλειαν ἀνδρῶν σοφῶν
Διγέστα. ἐσώαξεν εἰς πενήκοντα βιβλία, τὰ ὁποῖα ὠνόμασε Δίγεστα, ἤτοι Πανδέκτην, ἔσωντας καὶ νὰ δεχθῶν ὅλους τὰς νόμους. ἐπέτρεψε ὁ Ἰουστινιανὸς ἔκαμε καὶ τοὺς ξεῖς Κώδικας, τὸν Γρηγοριανὸν, τὸν Ἑρμογενειανὸν, καὶ τὸν Θεοδοσιανὸν, καὶ τὰς ἔσμιξε μὲ τὰς νόμους ὁποῦ ἔκαμε διὰ Θαλαλαίου, Ἀνατολίου, καὶ Ἰσιδώρου, καὶ ἐπλήρωσε καὶ αὐτὸς ἕτερον Δωδεκάδελτον, ἤτοι Δωδεκάβιβλον. Μερικοὶ δὲ λέγουσι διὰ τὸς Κώδικας αὐτὰς, πῶς ἦτον πρὶν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, πλὴν ἦτον διασκορπισμένοι, καὶ ἀκαπαυμένοι, καὶ αὐτὸς τὰς ἐσώαξε, καὶ τὰς ἔβαλεν εἰς τὸ Δωδεκάδελτον.
Ἰνστιτοῦτα. αὐτὸς καὶ τὰ Ἰνστιτοῦτα, ἤτοι τὴν εἰσαγωγὴν τῶν νόμων, ὡς πρῶτα στοιχεῖα ἔδωκεν εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἐπαιδεύοντο νὰ μάθουν τὰς νόμους. αὐτὸς ἔκαμε καὶ τὰς Νεαράς, καὶ τὰς ἔβαλεν εἰς ξεχωρισὸν βιβλίον: Νεαραὶ δὲ εἶναι νέαι διατάξεις τῶν Βασιλέων κατὰ τὰς νόμους, εἰς τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ ἔπιπτον εἰς τὸν καιρόν τους· ὑπηρέτα δὲ τὸν Ἰουστινιανὸν εἰς τὰς νεαράς ὁποῦ ἔπομψε ὁ Τριβωνιανὸς ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον καὶ εἰς τὴν δεξιότητα τῆς φύσεως, καὶ εἰς τὴν φιλαργυρίαν ἐπιτήδειον, τὸν κηρύττουσιν· ὁ ὁποῖος ἔσωντας καὶ νὰ πέρνῃ χρήματα ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ εἶχον τὰς ὑποθέσεις, ἐκεῖ ὁποῦ ἔγραφε τὰς Νεαράς, ἄλλας μὲν ἄλλαξεν εἰς τὸ θέλημα ἐκείνων ὁποῦ ἔδιδον χρήματα, ἄλλας δὲ πάλιν τὰς ἔκαμνε δεινὰς, καὶ ἔκλιναν εἰς διπλῆν σύνοιαν, διὰ νὰ μὴ καταλαμβάνουν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰς ἀναγινώσκουν, καὶ νὰ πίπτουν εἰς διχόνοιαν. τελευταῖον δὲ καὶ ὕστερον πάντων Λέων ὁ σοφὸς, ὁ ἐν Βασιλεῦσιν ἀοίδημος, ἐσώαξε τὰ πάντα, ἤγουν τὰ Δίγεστα, καὶ τὰς Κώδικας, τὰ Ἰνστιτοῦτα, ἤτοι τὴν εἰσα-

εἰσαγωγὴν τῶν νόμων, & τὰς Νεαρὰς ὅλας, καὶ τοῦτα ὅλα εἰς ἓν συνάψας, τὴν παύτην πραγματείαν εἰς ἑξήκοντα βιβλία πληρώσας, ἐτελείωσε τὴν λεγομένην Ἑξηκοντάβιβλον. τὴν ὁποίαν τὴν ἐμοίρασεν εἰς ἓξ Τύχη, Τεῦχος ὀνομάσας τὸ κάθε μεγαλίτερον τμῆμα, τὸ ὁποῖον περιεῖχε πολλὰ βιβλία. καὶ κατόπιν ἀπὸ τοῦτον, πολλοὶ τῶν Βασιλέων ἐνομοθέτησαν νόμους καθολικοὺς, καὶ Νεαρὰς, καὶ προσάξεις ἄλλης λογῆς, καὶ χρυσοβούλλους λόγους, εἰς ὅσα ἐλογίασαν πρέπον ἔναμαν.

Ὁ Νόμος, ἢ φυσικὸς εἶναι, ἢ ἐθνικὸς, ἢ πολιτικός. καὶ φυσικὸς νόμος εἶναι ἐκεῖνος, τὴν ὁποῖον ἔχουσιν ὅλα τὰ ζῶα φυσικὰ, καὶ λογικὰ, καὶ ἄλογα. ἤτοι νὰ ἀγαποῦν αἱ μητέρες τὰ παιδιάτες, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐθνικὸς δὲ νόμος ἐκεῖνος εἶναι, τὸν ὁποῖον ἔχει ἕνα ἔθνος, ἢ μερικὰ ἔθνη, οἷον τὸ νὰ μὴ σμίγουν μὲ τὰς μητέρας αὐτῶν ὅπου τὸ ἔχουν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Ἕλληνες. καὶ τὸ ἐναντίον πάλιν οἱ Πέρσαι νὰ σμίγουν μὲ τὰς μητέρας αὐτῶν. πολιτικὸς δὲ νόμος εἶναι ἐκεῖνος, ὁποῦ τὸν χρειάζεται μόνον μία Πόλις διὰ τὸ συμφέρουντος, καὶ αὖ τὸν χρειαθῇ & ἄλλη, εἶναι ζημίατης, καὶ πρόξενος βλάβης, ὡσὰν ἂν τὰς ἕνας Αὐθσύτης εἰς μίαν Πόλιν ὅπου νὰ μὴ κάμνῃ σιτάρι, & νὰ ἤθελε νομοθετήσῃ νὰ εἶναι ὅλοι ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰ Αὐθεντικὰ δοσίματα, ὅσοι ἤθελαν φέρουν σιτάρι νὰ πωλοῦν εἰς τὴν Πόλιν ἐκείνην. ἐπειδὴ ἐκείνης τῆς Πολεως μόνον συμφέρει μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχῃ σιτάρι, εἰς δὲ τὰς ἄλλας Πόλεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὸ σιτάρι περισσὸν, δὲν εἶναι συμφέρουσες, ἀλλὰ ζημίας πρόξενον.

Ὅρος Νόμου.

Νόμος εἶναι τέχνη τοῦ καλοῦ, καὶ μία παραγγελία κοινὴ, δόγμα φρονίμων ἀνθρώπων, σωφρονισμὸς τῶν σφαλμάτων ὅπου γίνονται μὲ θέλημα, καὶ χωρὶς θέλημα, ὁμόνοια κοινὴ τῆς Πόλεως, εἶναι & θεῖον εὕρεμα. ἡ παραγγελία τοῦ νόμου εἶναι νὰ περνᾷ κάθε εἷς τὴν ζωήν του τακτικὰ, καὶ νὰ μὴ βλάπτῃ ἄλλον, νὰ ἀποδίδῃ καθ' ἕνὸς τὸ ἐδικόν του. σοφία δὲ τοῦ νόμου εἶναι νὰ γνωρίζῃ τὰ Θεϊκὰ, καὶ τὰ ἀνθρώπινα

πράγματα, τὸ δίκαιον, & τὸ ἄδικον. νὰ ἰξδύῃ τὰς νόμους εἶναι, ὄχι πῶς νὰ γνωρίζῃ τὰ λόγια, ἀλλὰ τὴν δυνάμιν τῶν λόγων. ἡ δὲ ἀρετὴ τῶ νόμου εἶναι τὸ νὰ προσάζῃ, νὰ ἐμποδίζῃ, νὰ νυθετῇ, νὰ παιδδύῃ. καὶ ἡ προσαγὴ εἶναι, τὸ νὰ προσάζῃ τὸ δὲ τὶ νὰ κάμῃ. ἐμπόδισμα δὲ εἶναι, νὰ μὴν ἀφίνῃ τινὰ νὰ κάμῃ καμίαν ἀδικίαν. νυθέτησις δὲ εἶναι, μήτε νὰ ἐμποδίζῃ, μήτε νὰ παρακινῇ. παίδδυσις δὲ εἶναι, βίᾳ & δυνασείᾳ νὰ ἐμποδίζῃ τὰς ἀδίκους ἀπὸ τὸ ἄδικον.

Ὁ Νόμος μοιράζεται εἰς δύο, εἰς αὐθεντικὰ, καὶ εἰς λαϊκά.

Καμμία νόμος δὲν δυνάται νὰ βεβαιώσῃ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐμποδίζει ἡ φύσις.

Ὅσα δὲν διείσκονται εἰς τὸν νόμον, ἀπὸ τὰ παρόμοια κάμνει χρεία νὰ λυώνται, καὶ νὰ δύωνται.

Τότε χρειαζόμεθα τὴν σωήθειαν, ὅταν ἐδοκιμάθη εἰς τὸ Κριτήριον, & ἐβεβαιώθη.

Ὅσα συνίστανται μὲ νόμον, μὲ ἐναντίον νόμον ἀναιρεῖνται.

Σχόλιον.

Οἷον νόμος εἶναι ὁπῶ κάμνει τὰς γονεῖς νὰ γράφουν ἀναγκαίως κληρονόμους τὰ παιδιά τους. ὁμοίως καὶ τὰ παιδία νὰ γράφουν ἀναγκαίως κληρονόμους τὰς γονεῖς. ἀλλ' ἔπος ὁ νόμος ἀνῃρέθη, & ἐμετεβάλθη ἀπὸ ἄλλον νόμον ὁπῶ λέγει, νὰ μὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ γράφουν οἱ πατέρες τὰ παιδιά τους κληρονόμους, ἔτε τὰ παιδία τὰς γονεῖς, ἴσως καὶ φανοῦν ἀχάριστοι. καὶ ἄλλος νόμος εἶναι ὁπῶ δίδει ἐξουσίαν εἰς τὰς ἐλευθέρους, καὶ αὐτεξουσίους νὰ κάμνουν διαθήκας, ἀλλὰ ἄλλος νόμος λέγει, ἐκείνους ὁπῶ νὰ κάμουν δυνασείας, & ἁρπαγὰς μὲ ἅρματα, ἢ κατὰ τὸν Βασιλέως ἐπανάστασιν, νὰ μὴν ἠμποροῦσι νὰ κάμνουσι διαθήκας, & ἄλλους ὁμοίους. εἶναι νόμος ὁπῶ ἐμποδίζει τὰς γυναῖκας νὰ μεταχειρίζωνται αὐθείκια ὀφφίκια, ἤτοι νὰ συνδικάζουσι, νὰ ἐπιτροπεύουσιν. ἀλλ' ἦλθεν ἄλλος νόμος εἰς τὴν μάμμην, καὶ εἰς τὴν μητέρα, ὁπόταν δὲν ὑποτάσσονται εἰς τὸ Βελλιανὸν δόγμα, καὶ πάσουν νὰ μὴν ὑπανδρευθοῦν δεύτερον, νὰ ἐπιτροπεύσι τὴν παιδίσσας, καὶ τὴν ἐγγόνων.

Τὰς

Τὰς νόμους ἐκείνων ὁπᾶ συμβαίνουν πολλαῖς φοραῖς, κάμνει χρεία νὰ βασᾶμεν, καὶ ὄχι ἐκείνων ὁπᾶ ἔλαχε σπανίως, καὶ μίαν φοράν, ἢ εἰς μίαν Ἐπαρχίαν, καὶ ἕνα φᾶγμα. ὅτι ἐκεῖνο ὁπᾶ ἔγινε μίαν φοράν, ἢ δύο, οἱ Νομοθέται τὸ παραβαίνεν.

Περὶ Ἀφηλίκων. Ῥωμαϊκόν.

Ὅταν ὁ νόμος ἐναντιώνεται καμίαν ὑπόθεσιν, ἀγκαλὰ καὶ νὰ φαίνεται πῶς εἶναι πολλὰ δικαία, ὅμως δὲν εἶναι δεκτὴ εἰς τὰ Κριτήρια· ὡσὰν νὰ εἰπᾶμεν, νόμος εἶναι, ὅτι ὁ Ἐπίτροπος νὰ μὴ δώσῃ κανένα φᾶγμα εἰς τὰ χέρια τᾶ ἀηλίκου παιδίου, ἕως ἃ νὰ φθάσῃ κέ. χρόνων. ἐὰν δὲ ὁ Ἐπίτροπος δώσῃ φᾶγμα εἰς τὸν κδ'. τοῦ ιβ'. μηὸς τοῦ κέ. χρόνου, καὶ ὁ ἀηλικος τὸ ξοδιάσῃ, ἀναγκάζεται νὰ τὸ πληρώσῃ ὁ Ἐπίτροπος. ἀγκαλὰ καὶ ὁ ἀηλικος ἐκεῖνος δὲν ἦτον δυνατὸν εἰς τὰς ἓξ ἡμέρας ἐκείνας ὁπᾶ ἔλειπαν ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας, νὰ ἔλθῃ εἰς τελείαν γνῶσιν, καὶ νὰ γένῃ φρονιμώτερος. παντᾶχᾶ λοιπὸν ὅπου καὶ ἂν εἶναι νόμος ὡρισμένος, κάμνει χρεία νὰ φυλάττεται, καὶ εἴτι γένῃ ἔξω τᾶ νόμου δὲν σέργεται, μακάρι νὰ εἶναι καὶ πολλὰ δίκαιον.

Κατὰ πολλὰ κάμνει χρεία νὰ ξεπάζωνται, καὶ νὰ ξηγῶνται οἱ νόμοι μὲ φιλαγαθότητα εἰς τὰ ἀμφίβολα φᾶγματα.

Δὲν δυνάται νὰ δώσῃ τινὰς ὅλων τῶν νόμων τὸν λογισμόν.

Ῥωμαϊκόν.

Ὅταν ὁ νόμος βέλεται ἄλλο, καὶ ἕτερον ἡ δικαιοσυνὴ, τότε μόνον ὁ Βασιλεὺς ξεχωρίζει τὸν τοιαύτην ὑπόθεσιν, διότι μόνον τᾶ Βασιλέως πρέπει νὰ ξεχωρίζῃ τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις.

Περὶ Βασιλέως.

Ἐκεῖνο ὁπᾶ ἀρέσει τᾶ Βασιλέως, νόμος εἶναι, καὶ ἂν τε δι' ἐπιστολῆς γράφῃ ὁρισμόν, καὶ τε ἐξορκίσας μίαν ὑπόθεσιν

θεσιν τὴν βεβαιώσῃ, κἂν ὅτι λογῆς γίνῃ, καὶ λέγονται τὰ τοιαῦτα, Διατάξεις. μερικὰ δὲ ἀπὸ ταῦτα εἶναι προσωπικὰ, καὶ δὲν πιάνονται δι' νόμος, κἂν τε εἰς παίδευσιν τινῶν, κἂν τε εἰς φιλοτιμίαν ἐτέθησαν.

Η' ἀπόφασις ὁποῦ νὰ γίνῃ ἀνάμεσα εἰς δύο τινὰς ἀπὸ Βασιλεῖς, καὶ εἰς ἄλλα παρόμοια, κάμνει χρεία νὰ φυλάττεται.

Μία προσαξις Βασιλικὴ ὁπόταν συγχωρῇ κανενὸς σφάλμα, καὶ ἄλλον δὲν ἀδικᾷ, ἂν εἶναι καὶ ἔξω τὸν νόμον, κάμνει χρεία νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος.

Η' Βασιλικὴ προσαγὴ λέγεται αὐτιγραφὴ, διότι αἱ Βασιλικαὶ προσαγαὶ τὸ περισσότερον γίνονται ἀπὸ παλαιὰ παραδείγματα.

Αἱ διατάξεις ὁπὸν γίνονται ὑστερότερα εἶναι βεβαιώτεραι ἀπὸ τὰς πρώτας.

Οἱ καθολικοὶ νόμοι ἐξουσιάζουν καὶ τὸς Βασιλεῖς, καὶ διώκουν πᾶσαν παράνομον ζημίαν.

Περὶ Συνηθείας.

Κα'μνει χρεία νὰ φυλάττεται καὶ ἡ συνήθεια τὸν τόπον. εἰ δὲ καὶ τοῦτο λείπῃ, πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν τὰς πλησιοχώρας, καὶ ἐκεῖνα ὁπὸν ὁμοιάζουν μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὁποῦ ἔχουν. εἰ δὲ λείπῃ καὶ τοῦτο, τότε κάμνει χρεία νὰ βασθῇ τὸν νόμον ἐκεῖνον ὁποῦ ἔχει ἡ Ρώμη πρὸς τὴν ζητουμένην ὑπόθεσιν.

Η' παλαιὰ συνήθεια αὐτὶ νόμου φυλάττεται, καὶ καθὼς ἡ συνήθεσις τὸν νόμον, ἄλλη εἶναι γραμμένη, καὶ ἄλλη εἶναι ἄγραφος, ἔτζι καὶ ὅταν θελήσῃ νὰ χαλάσῃ τινὰς καμίαν συνήθειαν νόμου, ἢ μὲ ἔγγραφον νόμον, ἢ μὲ ἄγραφον τὴν χαλᾷ.

Ο' Κριτὴς ὅ,τι πρᾶγμα εὕρῃ ὁπὸν πολιτεύεται συχνάκις εἰς τὴν Πόλιν καμίαν ὑπόθεσιν, πρέπει νὰ τὸ φυλάττῃ, διότι ἡ παλαιὰ συνήθεια, καὶ ἡ σύνοια ὁπὸν εἰσφέρει τὴν συνήθειαν, πρέπει νὰ φυλάττεται, καὶ δὲν θέλει ἀφήσῃ τίποτε νὰ γένῃ ἔξω ἀπὸ τὴν παλαιὰν συνήθειαν.

Ε'κρά-

Ε'κράτησε σήμερον, & πολιτεύεται, καὶ συχνάζει εἰς ὅλα τὰ Δικαστήρια, τὸ νὰ εἶναι ἀρκετοὶ δύο μάρτυρες, ὅταν εἶναι χρείσις δι' μίαν λίβραν. ταύτην λοιπὸν τὴν συνήθειαν, πρέπει κάθε Κριτὴς νὰ τὴν φυλάττῃ, καὶ νὰ μὴν ἀφίνῃ νὰ γίνεται τίποτε ἔξω ἀπὸ ταύτην τὴν συνήθειαν. ὁμοίως καὶ ἀπὸ παλαιὰν συνήθειαν ἐβεβαιώθη τὸ νὰ μὴν κάμνουν ὅρκον οἱ Ἡγούμενοι, καὶ οἱ Μητροπολῖται, ὅταν τὸ Μοναστήριον, ἢ ἡ Μητρόπολις δὲν ἔχει ἀπόδειξιν, & δοθῇ ὅρκος. ἀλλὰ βγῆς ἀπὸ τὰς μοναχὰς, ἢ τὰς κληρικὰς, ὅταν εἶναι πολυάριθμα τὰ Μοναστήρια, ἢ τὸ ὀλιγώτερον δύο, & νὰ φυλάττεται ἡ ἐκλογὴ ἕως & εἰς τὰς πλέον μικροτέρας. εἶναι & νόμος ὅπου λέγει νὰ μὴν κάμνουν ὅρκον οἱ μάρτυρες, καὶ νὰ μὴ σύρνωνται ἀπὸ τὸν τόπον ὅπου κατοικοῦσιν εἰς ἄλλον τόπον δι' μαρτυρίαν, πάρεξ ἂν εὕρῃ συνήθειαν ὁ Αὐθεντὴς, ὅπου ἀπὸ τόπον εἰς τόπον νὰ τὰς στέλνῃ νὰ μαρτυροῦν. βλέπωντας λοιπὸν ὁ Αὐθεντὴς τέτοιαν συνήθειαν εἰς κανένα τόπον, χρέος ἔχει νὰ τὴν φυλάττῃ, & νὰ μὴν τὴν παραβλέπῃ.

Παρήγγειλεν ὁ Μαγίστρος, ὅταν λέγωσι πολλοὶ νόμοι δι' μίαν ὑπόθεσιν, καὶ συμφωνοῦσιν, ἐὰν εὑρεθῇ ἄλλος νόμος, καὶ λέγει ἐναντία τῶν πολλῶν, νὰ μὴν κάμνουν καθὼς λέγει ἐκεῖνος, ἀλλὰ κατὰ τὴν σύνοιαν τῶν πολλῶν, νὰ ἐξηγοῦν καὶ τὸ σύος.

Ε'να τίποτες ὅπου δὲν ἐβάλθη μὲ λογαριασμὸν, ἀλλὰ κατὰ πλαίσιον, καὶ μὲ τὸ νὰ κρατήσῃ συνήθεια, δὲν πρέπει νὰ τὸ βασοῦν εἰς τοὺς νόμους.

Λέγει ἔτζι, ἡ συνήθεια νὰ ἐπικρατῇ, καὶ νὰ φυλάττεται εἰς τὰ ὅμοια πράγματα ὅπου τυχαίνουν, ἡ εὔλογος, καὶ ὅπου μὲ λογαριασμὸν καλὸν ἐπεκράτησε, καὶ ἐδοκιμάσθη ἀπὸ ἀξιολόγων ἀνθρώπων, & εὑρέθη σύνομος καὶ δίκαιος. ἀλλὰ ἡ συνήθεια ὅπου πολλαῖς φοραῖς ἐνεργήθη εἰς τὸ Κριτήριον, καὶ εἶναι ἀσυλλόγιστος, καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ πρέπον, καὶ ἐπεκράτησεν ἀπὸ ἀπάτην, καὶ πλαίσιον, δὲν πρέπει νὰ παραφυλάττεται καὶ εἰς τὰ ὅμοια, οὐδὲ θέλει κρατήσῃ δι' νόμος ἡ ἀσυλλόγιστος συνήθεια, ἀλλὰ πρέπει νὰ ξεπάζεται ὁ συλλογισμὸς, καὶ ἡ διάνοια τῆς συνηθείας· & εἰ μὲν εὑρεθῇ, ὅτι μὲ καλὸν συλλογισ-

λογισ-

λογισμὸν, ϗ δίκαιον ἐνεργήθη εἰς τὸ Κειτήριον, ϗ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι εὔλογος ϗ δικαία ἡ σωτήρια, νὰ λαμβάνεται ϗ εἰς τὰ ὅμοια ὡς νόμος.

Ὅσα εἶναι νομοθετημένα δχὶ πᾶσαν πολιτείαν, ϗ εἰς ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ϗ δχὶ ὠφέλειαν παντὸς τοῦ πλήθους, ϗ τοῦ λαοῦ, ἐκεῖνα πρέπει νὰ φυλάττωνται, ϗ ὄχι ἐκεῖνα ὁπού ἐπαίδαξαν μερικοὶ νὰ νομοθετήσουν δχὶ μερικῶν συμφέρον, ϗ τῶν κοινῶν νόμων φθορά.

Περὶ Βασιλέως.

Ὁ Βασιλεὺς δὲν ὑπόκειται εἰς τοὺς νόμους, ἀλλὰ ἡ Βασίλισσα ὑποτάσσεται, μόνον τῆς δίδει ὁ Βασιλεὺς τὸ ἐδικαίωσε φρονόμοια.

Περὶ ἀγνοίας νόμου ϗ φάκτου.

Ἡ Ἀγνωσία τοῦ νόμου, ἐκείνους ὁποὺ ζημιοῖ τὸ ἐδικόντους, δὲν τοὺς βλάπτει, ἀλλὰ ἐκείνους ὁποὺ ζητοῦν νὰ ἀποκτήσουν, ϗ νὰ κερδήσουν δὲν τοὺς ὠφελεῖ.

Φάκτος. Ἡ ἄγνοια τοῦ φάκτου βοηθεῖ ϗ ἄνδρας, ϗ γυναῖκας, ϗ εἰς κέρδος, ϗ εἰς ζημίαν. φάκτος δὲ εἶναι τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ τέλος τῆς ὑποθέσεως ὁποὺ κρίνεται τινάς. ἡ δὲ ἄγνοια τοῦ νόμου, ἤγουν ὁποὺ νὰ μὴν γνωρίζῃ τὸν νόμον τινὰς, γυναῖκας μὲν δὲν βοηθεῖ εἰς κέρδος, ἀλλὰ εἰς ζημίαν δὲν βλάπτει τινὰ, ἂν θέλῃ νὰ ζητᾷ τὸ δίκαιόντου.

Αὔτη λοιπὸν ἡ ἄγνοια τοῦ φάκτου, ἤγουν τὸ νὰ μὴν ἐξεύρῃ πῶς θέλει νὰ εὐγῇ ἡ ὑπόθεσις ἕως τὸ ὕστερον, δὲν βλάπτει τινὰ, ἀλλὰ ἡ ἄγνοια τοῦ νόμου βλάπτει τοὺς πάντας, παρὰ μόνον τοὺς ἀνηλίκους, ϗ εἰς μερικὰ τὰς γυναῖκας, ἐκεῖ ὁποὺ δὲν εἶναι σφάλμα. ἀλλὰ ἡ ἄγνοια τοῦ νόμου βλάπτει τοὺς πάντας. ϗ δχὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξεύρουν τὸν νόμον οἱ πάντες, ϗ τὰς δικαιώσεις τὰς βασιλικάς.

Περὶ

Περὶ Ἐνάγοντος & Ἐναγομένου, καὶ περὶ δικαιωμάτων, καὶ ἐγκλημάτων, γωναικῶν, καὶ δημοσίων.

ΤΙΤΛΟΣ, β'.

Ἔκεῖνος ὁπῶ θέλει νὰ πειθῇ μὲ τινὰ, κάμνει χρεία νὰ ἀκολυθῇ τὸν Φόρον τῶ πεινομένου. Φόρος δὲ εἶναι ἐκεῖ ὁπῶ ἔχει τὸ κατοίκησιν, ἢ ὁπῶ ἦτον, ὅταν ἔτυχε νὰ γίνῃ ἡ ὑπόθεσις ὁπῶ ἔχουν νὰ κάμουν. Φόρος.

Ἐπεξήγησις τῶ Ρητῶ τύπω.

Ἴξυρε Κανονικῶς, ὅτι ἐκεῖνος ὁπῶ ἔχει νὰ λάβῃ τίποτες ἀπὸ ἄλλω, ἀκολυθεῖ τὸν Φόρον ἐκείνου ὁπῶ χρεωσεῖ. Φόρος δὲ εἶναι, ἢ ἐκεῖ ὁπῶ κατοικεῖ ἐκεῖνος ὁπῶ χρεωσεῖ, ἢ ἐκεῖ ὁπῶ ἔγιναν τὰ παζάρια, καὶ ἡ ὁμολογίαις. παραδείγματος χάριν. ὁ Πέτρος ὤπας κάποιος εἰς τὸ Κωνσαντινύπολιν, & δανεισόμενος εἰς αὐτὸ, ἐδανείθη ἀπό τινος Θεσσαλονικέως χρήματα. ὕστερον διγαίνωντας ἀπὸ τὸ Κωνσαντινύπολιν, καὶ πηγαίνωντας εἰς ἄλλες τόπως, ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης, ἐκεῖ τὸν ἤυρεν ὁ δανειστὴς ὁ Θεσσαλονικεὺς, καὶ ἠθέλησε νὰ τῶ ζητήσῃ τὰ χρήματα μὲ τὸ Αὐθεντείαν. ὁ χρεώστης ἐναντιώνετο εἰς τὸν δανειστὸ, καὶ τῶ ἔλεγε, αὐ ἔχῃς κείσιν μὲ ἐμένα, δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμῃς ἐδῶ εἰς τὸ Θεσσαλονίκι, ὁπῶ κατὰ τύχι διρέθηκα, ἀλλ' εἰς τὸ Κωνσαντινύπολιν, καὶ πήγαινε ἐκεῖ, & κάμε τὸ κείσιν εἰς τὸν Φόρον μας, ἐκεῖ ὁπῶ ἐδανείθηκα, καὶ ἔκαμα τὸ ὁμολογίαν. ὁ δανειστὴς δὲν ἐκατεπείθετο, & ὤπας ἀμφίβολος ἡ ὑπόθεσις, ἐγράφη παρὰ τῶ Αὐθεντου τῆς Θεσσαλονίκης εἰς τὸν Βασιλέα ἡ ὑπόθεσις, καὶ ἀπεκρίθη ὁ Βασιλεὺς, ὅτι γυρεύεις νὰ ἀναβρέψῃς τὸ τάξιν τῶ νόμου. ὁ δανειστὴς πρέπει νὰ γυρεύῃ τὸν Φορον τῶ χρεώστη, καὶ ὄχι ὁ χρεώστης τὸν Φόρον τῶ δανειστῶ. ταῦτα οὕτως ἐννοοῦται, αὐίσως καὶ εἰς τὸν τόπον ὁπῶ κατοικεῖ ὁ χρεώστης ἔγινεν ἡ ὁμολογία. ἀμὴ αὐίσως &

ἀλλὰ εἶχεν ὁ Πέτρος τὴν κατοικίαν, ὅταν ἐδανείσθη, ὡσὰν νὰ εἰπῶμεν εἰς τὴν Πόλιν, ἀλλὰ δὲ δύσκεται, καὶ εἶναι, ἂν τύχῃ, εἰς τὴν Ρ'αιδεστὸν, καὶ κατὰ τύχην δύρέθη εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὁ Θεσσαλονικεὺς δανειστὴς πρέπει ἢ εἰς τὴν Πόλιν, ἢ εἰς τὴν Ρ'αιδεστὸν νὰ κινῇ τὴν κρίσιν κατὰ τοῦ χρεώστου.

Κάμνει χρεία νὰ ἐξδύρῃ κάθε εἷς, ὅτι δύο διαφοραὶ εἶναι τῆς Κριτηρίων, ἡ μὲν μία γίνεται ἀπὸ τὸς νόμους. ἡ δὲ ἄλλη ἀπὸ τὸς κανόνας, καὶ τρίτη διαφορὰ γίνεται καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ἀπὸ τὸς κανόνας, καὶ ἀπὸ τὸς νόμους. κάθε Κριτήριον συνίσταται ἀπὸ ἐκείνους ὁπὸ προκάθονται, καὶ ἀπὸ ἐκείνους ὁπὸ συγκάθονται, καὶ ἀπὸ ἐκείνους ὁπὸ σέκονται καὶ κρίνονται. κρίνονται δὲ ἢ ἀπατοῖτες οἱ κριτόμυλοι, ἢ διὰ Ἐντολέων, τουτέστι Ρ'ητόρων, τῆς ὁποίων Ρ'ητόρων τὸς δίδει τὴν ἐξουσίαν ὁ νόμος.

Ἐκεῖνος, ὁπὸ τὸν καλέσουν εἰς κρίσιν, καὶ ὕστερον γραφθῇ στρατιώτης, ἢ εἰς ἄλλην Πόλιν μετοικήσῃ, δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ περὶ τῆς αὐτῆς κρίσεως, πῶς νὰ κριθοῦν εἰς τὸ Κριτήριον τοῦ Φόρου, ἤγουν τῆς Πόλεως ὁποῦ ἐκατοίκει, ἢ δύρέθη πρότερον.

Νεαρὰ.

Ἕνας ὁπὸ ἀρχίσει νὰ κρίνεται διὰ καμίαν ὑπόθεσιν, προσκάζομεν νὰ ξεγυμνώνῃ, καὶ νὰ φανερώνῃ αὐτὴν, καὶ νὰ ἀσουδάζῃ ἕως ὁπὸ νὰ εὔγῃ εἰς τέλος ἡ ὑπόθεσις ἐκείνου. εἰδὲ καὶ συμπεραίνει τὸν καιρὸν, καὶ δὲν ἔρχεται νὰ ἐξεταχθῇ ἡ ὑπόθεσις, νὰ προσκαλῆται ὑπὸ τὰ Κριτὰ δύο καὶ ξεῖς φοραῖς, καὶ νὰ τὸν ἀπαντεχαίνῃ εἰς κάθε κάλεσμα ἕως τελάκοντα ἡμέρας, καὶ ἂν δὲν ἔλθῃ ἔτε ἔτζι, ἢ ἀπατός τε, ἢ νὰ σείλῃ Ἐντολέα, νὰ τὸ δίδῃ διορίαν ἑνὸς χρόνου. εἰδὲ καὶ μέσα εἰς τὴν διορίαν τὸ ἑνὸς χρόνου δὲν ἔλθῃ νὰ ἐξεταχθῇ τὴν ὑπόθεσίν τε, νὰ ἐξεταζῇ ὁ Κριτὴς καὶ λείποντος αὐτὸ, τὸ ἄλλου παρὸν δίρισκομένε ὑποθεσιάρε τὰ δικαιολογήματα, καὶ ὁπόταν ἐξεταχθῇ καταλεπτῶς ἡ ἀλήθεια, νὰ κάμῃ τὴν ἀπόφασιν, καθὼς ὁρίζεν οἱ νόμοι. εἰδὲ καὶ ἔλθῃ ἀνάμεσα εἰς τὸν καιρὸν ὁπὸ εἶχε τὴν διορίαν, καὶ βάλεται νὰ ἐξεταζῇ τὰς

ὑπο-

ὑποθέσεις αὐτῆ, φρῶτον νὰ τῆ ζητᾷ ὁ Κριτὴς τὰ ἔξοδα ὁπῆ εἶχε κάμη ὁ ἄλλος ὑποθεσιάρης τε, φυλάττωντας τὸ Κριτήριον τόσον καιρὸν, ἕως νὰ τὰ δώση ἐκεῖνε, ἢ τότε νὰ ἔκεται νὰ κρίνεται ἕως οὗ νὰ τελειωθῆ ἡ κρίσις τῆς ὑποθέσεως. εἰδὲ δὲν ἔαθῆ μήτε ἔτζι, τότε εἰς τὸ Κριτήριον, ὀείζομεν νὰ μὴν ἔχη πλέον καυσία δίκαιον νὰ ζητᾷ παρὰ τῆ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις ἐκείνας ὁπῆ ἐλογίαζε, πῶς νὰ ἔχη δίκαιον κατὰ τῆ ἀντιδίκε τε, ἀλλὰ νὰ εἶναι παντάπασι ξεπεσμένος, ἢ ἐζημιωμένος.

Ἡ δὲ λδ'. νεαρὰ τῆ Κυρῆ Λέοντος ὀείζει, ὅτι ἐκεῖνος, ὁπῆ τὸν προσκαλέσεν ἐκ τρίτε εἰς τὸ Κριτήριον, ἢ δὲν πηγαίνει, νὰ κατακρίνεται, ἢ νὰ παιδεύεται.

Ἡ διορία ὁπῆ δίδεται εἰς ἐκείνες ὁπῆ θέλεν νὰ κριθῶν διὰ νὰ ἑτοιμασθοῦν, ξεῖς μιῶες εἶναι.

Ὁ λέγων ἀποδείχνει, καὶ ὄχι ἐκεῖνος ὁπῆ ἀρνεῖται.

Ἐκεῖνος ὁπῆ ἐνάγεται μὲ ταῖς παραγραφαῖς, ἐνάγων εἶναι, καὶ ὑπόκειται εἰς ταῖς ἀποδείξες.

Ἐκεῖνος ὁπῆ κατηγορεῖ τινὰ διὰ ἁμαρτίαν, πρέπει νὰ ἀποδείξη ἢ τὸ ἁμάρτημα, καὶ τὸν καιρὸν, ἕ τὸν μιῶα, καὶ τὸν τόπον ὁπῆ ἔγινεν ἡ ἁμαρτία, αὖ τύχη μοιχεία, καὶ μὲ τὶ πρόσωπον, ἀμὴ τινὶ ἡμέραν, ἢ τινὶ ὥραν δὲν ἀναγκάζεται νὰ εἰπῆ.

Ἐὰν κατηγορήση κανεὶς τινὰ εἰς καυσία ἔγκλημα, ἢ ἐκεῖνος πάλιν φέρη εἰς τὸ μέσον ἄλλο ἔγκλημα βαρύτερον διὰ ἐκεῖνον, τὸ μεγαλίτερον ἔγκλημα κάμνει χρεία νὰ ἐξετάζεται πρωτίτερα. τὸ ὁποῖον λέγεται, πῶς ὁ κατήγορος συμπαίζει τὸν κατηγορέμενον, ἢ τῆ ἔδωκε θέλημα νὰ τὸν κατηγορήση.

Περὶ Δικαιωμάτων τὰ αὐτά.

Ὁ Κατήγορος δὲν δύναται νὰ ἀναγκάση τὸν κατηγορέμενον νὰ ἀποδείξη τὰ δικαιώματά τε, ἀλλὰ ὁ κατηγορούμενος ἀναγκάζει τὸν κατήγορον νὰ ἀποδείξη τὰ ὅσα τὸν κατηγορεῖ.

Δὲν πρέπει νὰ ἀγωνίζεται τινὰς μὲ ξένα δικαιολογήματα.

Ἀπὸ τὰς δύο δχατάξεις τῦτο σωάγεται, ὅτι ὅταν σύρῃ κανεὶς τινὰ εἰς κρίσιν, κἂν ἰδιώτης, κἂν πόλις, κἂν αὐθεντία δχατίποτε χρέος, ἢ παρακαταθήκλω, δωύαται ὁ συρνόμλος ἐκεῖνος, μλὺ ἔχοντας ἄλλο ἀπόδειξιν, πῶς νὰ ἐπλήρωσε τὸ χρέος, ἢ νὰ μὴ παρέδωκε τλὺ παρακαταθήκλω, νὰ ζητήσῃ νὰ ἔλθοως εἰς τὸ μέσον τὰ λόγια τῦ ἀνθρώπυ ἐκείνυ ὁπῦ τὸν σύρνει, καὶ τὰ αὐθεντικὰ, ἢ πολιτικὰ δικαιολογήματα, καὶ ἀπεκεῖ φανερώνεται ἡ ἀλήθεια.

Ὅτι ἐκεῖνοι ὁπῦ σύρυν εἰς κρίσιν, δὲν ἠμπορῦν νὰ ζητήσυν ἀπόδειξες ἀπ' ἐκείνες ὁπῦ σύρνονται ἀπὸ λόγυς εἰς κρίσιν, ἐξ ἐναντίας δὲ οἱ συρνόμλοι ζητῦν ἀπ' ἐκείνες σημεῖα καὶ ἀπόδειξες.

Οὔτε ὁ ἀντίδικός μλου δωύαται νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ τῦ εἰπῶ τὰ δικαιώματά μλου, τὰ ὁποῖα τὸν ὠφελοῦν, ἤγουν τί θέλω νὰ εἰπῶ εἰς τλὺ κρίσιν νὰ δικαιωθῶ, οὔτε ἐκεῖνος ὁποῦ θέλει νὰ μὲ παιδεύσῃ, ἠμπορεῖ νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ τοῦ δώσω τὰ χαρτία μλου, τὰ ὁποῖα δχαβάζοντας δωύαται νὰ ὠφεληθῇ.

Ἐὰν τίς λέγῃ πολλὰ δικαιώματα δχὶ λόγου του, καὶ εἶναι ἐναντία καὶ μάχονται ἕνα τὸ ἄλλο, δὲν δωύανται αὐτὰ νὰ τὸν ὠφελήσοως τίποτε.

Τότε δί ἄλλον τινὰ ἀναγκάζεται τινὰς νὰ φέρῃ δικαιώματα ἐποῦ νὰ τὸν ὠφελοῦσιν, ὁπόταν δὲν βλάπτεται αὐτὸς ὁποῦ τὰ φέρει. ἀμὴ δχὶ λόγου του ἐναντίον δὲν ἀναγκάζεται νὰ τὰ φέρῃ.

Τότε ἀναγκάζεται κανεὶς νὰ φέρῃ τὰ δικαιώματα ὁπῦ εἶναι ἐναντίοντε, ὅταν ἡ ὑπόθεσις εἶναι χρηματικὴ, καὶ ὄχι ἐγκληματική.

Τί ὀξὶ Χρηματικὸν, καὶ τί ἐσὶν Ἐγκληματικόν.

Χρηματικαὶ ὑποθέσις εἰσὶν, ὅταν ἡ ζημία εἶναι δχὶ ἄπορα μόνον, ἐγκληματικαὶ δὲ εἶναι, ὅταν εἶναι ἄλλο πταίσιμον, καὶ ἔχει περισσοτέραν παίδευσιν.

Χρηματικὴ ὑπόθεσις εἶναι ἐκείνη ὁπῦ προξενεῖ, εἰς ἐκεῖνον

νον ὁποῦ τὴν ἔχει, ζημίαν ἄπρων μόνον. ἐγκληματικὴ δὲ εἶναι ἐκείνη ὁπὸ ἔχει βαρυτέραν τιμωρίαν.

Διὰ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ὁπὸ δὲν μαρτυρεῖ καλὴς χωρὶς θελημάτου, δὲν ἀναγκάζεται νὰ φέρῃ ὔτε ὁμολογίας, ὔτε δικαιώματα, ἢ ἄλλο τίποτε παρόμοιον.

Δὲν ἀναγκάζεται τινὰς μὴ θέλωντας νὰ κινήσῃ ὔτε χρηματικὴν κρίσιν, ὔτε νὰ φανερώνῃ ἔγκλημα τινός.

Ἐκεῖνος ὁποῦ σύρει τινὰ εἰς κρίσιν βίᾳ καὶ δυναστείᾳ, χωρὶς νὰ ἔχῃ δίκαιον, πληρώνει καὶ τῆς πράτας & τῆς κρίσεως τὰ ἔξοδα.

Εἴτις κατηγορηθῇ δὲν δύναται νὰ ἀντικατηγορήσῃ πρὸ τοῦ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν κατηγορίαν.

Ἡ διάταξις προσάζει, ὅτι ὅταν κρίνεται κανένας ὁποῦ νὰ ἔχῃ ὀφφίκιον αὐθεντικὸν, κἄντε διὰ χρηματικὴν ὑπόθεσιν, κἄντε διὰ ἐγκληματικὴν, δὲν τὸ ζητοῦν ἐγγυητὰς, ἀλλὰ μόνον διὰ ὅρκου καὶ ὁμολογίας πιστεύεται.

Περὶ Ὁμολογίας.

Ὁμολογία λέγεται ἡ μετὰ ὅρκου ἄρνησις, & ὁμνύω, τὸ μεθ' ὅρκου ἀρνοῦμαι. & πάλιν λέγεται ὁμολογία, ὅταν κατηγορεῖται τινὰς εἰς ἔγκλημα, & λέγει, ἢ διὰ τὸ λόγου του, ἢ διὰ ἄλλον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ κινῆται ἡ δίκη, ἀνίσως καὶ ἐφαίνετο, ὅτι λέγει κατὰ λόγον, εἶτα λέγωντας καὶ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ κινῆται ἡ κρίσις, ἐδίδετο εἰς αὐτὸν ὅρκος, καὶ ἔτζι διεχρίφετο, καὶ ἔπαυεν ἡ δίκη.

Οἱ γονεῖς καὶ οἱ μπρὸς αὐθεντᾶται τοὺς ἐλευθερωθέντων ὑπ' αὐτῶν δούλων ἐὰν & ἀγωνίζωνται δι' Ἐντολέων, δηλ. Ἀβουκάτων, ὅμως δὲν ἐνάγονται εἰς τὴν περὶ δόλου, ἢ περὶ ὕβρεως ἀγωγὴν, καὶ ἀναλὰ νὰ βαύνῃ μάλιστα Ῥήτορας νὰ ἀγωνίζωνται εἰς τὴν κρίσιν διὰ λόγου του, δὲν ὀνειδίζονται εἰς τοῦτο, οὐδὲ ἐνάγονται περὶ ὕβρεως.

Δὲν σύρεται τινὰς δυναστικῶς εἰς Κριτήριον, ἀπὸ τὸ σπῆτι του μέσα, διότι καθ' ὑπὸς τὸ σπῆτι εἶναι ἀσφαλὲς καταφύγιον. καὶ εἴτις τὸν σύρῃ δυναστικῶς, παιδεύεται. εἰδὲ ἀπατὸς

τός του τὸν σεβάσῃ μέσα, ἢ φανῇ εἰς τὴν ἀγορὰν, τότε τὸν κράζει.

Ἐὰν ἢ καμίαν φορὰν καλεσθῇ τις εἰς τὸ Κριτήριον ἀπὸ τὰ ἀῆτίτα, ἀλλ' ὅμως κανεὶς δὲν σύρνεται δικαστικῶς.

Διὰ ἀπόδειξιν μόνην φθάνει ἡ ἀπόκρισις τῆς ἐρωτωμένης, κἂν εἰς τὰς κληρονομίας, κἂν εἰς ἄλλο πρᾶγμα.

Εἶναι δυνατὸν εἰς ἐκεῖνον ὁπῆ ὑποκρίνεται νὰ μεταμεληθῇ, αὐίσως ἢ δὲν ζημιῶται ὁ ἐνάγων ἀπὸ τὴν μεταμέλειάν του. ἢ μάλιστα αὐίσως ἢ ὕστερα γνωρίσῃ τινὰς τὸ δίκαιόν του, ἢ ἀπὸ δικαιώματα, ἢ ἀπὸ ὑποσολάς.

Ἐκεῖνο ὁπῆ νὰ εἰπῇ τινὰς ἐναντίον ἄλλου τινὸς δίκαιον, ἢ νὰ καπασκευάσῃ νὰ τὸ εἰπουῦν ἄλλοι, εἰς τὸ ἴδιον καπαδικάζεται ἢ αὐτός.

Παραδείγματος χάριν. ἐκίνησεν τινὰς κρίσιν προσωπικὴν ἐναντίον τινὸς ἀνθρώπου δι' δανεικὰ ἄσπρα, ἡ ὁποία κρίσις περικλείεται ἀπὸ τὲς τελαίτα χρόνους (ὁ τὰ δανεικὰ προσωπικὴ κρίσις εἶναι, ὡσὰν ὁπῆ τὸ πρόσωπον τὲ δανειδσάντος χρεωσεῖ) ἢ ὁ χρεώσης ἐναντιώνετο, ἢ ἔλεγεν, ὅτι ἡ κρίσις ἐξάβη ἀπὸ τὸν καιρόν της, ὡσὰν ὁπῆ ἀπέρασαν τελαίτα χρόνοι, ἢ τίποτε δὲν μὲ εἶπες. καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ἦτον δυνατὸς, ὁ εἰς τὸν νόμον δεκτός. ἀλλ' ὁ δανειστὴς κατέπεισε τὸν Κριτὴν νὰ μὴν δεχθῇ τὸν λόγον τὲ χρεώσε, ἀλλὰ νὰ ὑποφασίσῃ, ὅτι ἢ οἱ τελαίτα χρόνοι ἂν ἀπέρασαν, δὲν βλάπτεται ὁ δανειστὴς, ὁ ἀπεφάσισε τὸν χρεώσην νὰ δώσῃ τὸ χρέος. αὐίσως λοιπὸν ὕστερα αὐτὸς ὁ δανειστὴς ἤθελεν ἦτον δανεισμένος ἀπὸ ἄλλον χρήματα, ὁ ἐπέρασαν τελαίτα χρόνοι, ἢ λέγει αὐτὸν τὸν λόγον, ὅτι οἱ τελαίτα χρόνοι ἐπέρασαν, ἢ πλέον αὐτὴ ἡ κρίσις δὲν θεωρεῖται, δὲν ἀκούεται πλέον, ἀγκαλὰ ὁ νὰ ἔχῃ δίκαιον, ἀλλὰ θέλει ὑποφασισθῇ νὰ τὰ πληρώσῃ, ἀκούοντας ἀπὸ τὸν Κριτὴν, ἀλήθεια καὶ ὁ λόγος σε ὁπῆ λέγεις, εἶναι τὲ νόμου, ἀλλὰ ἐσὺ ἔτζι πρέπει νὰ κριθῇς, διότι καὶ ἡ ἄλλη κρίσις ὁποῦ εἶχες νὰ λάβῃς, ἔτζι ἀπεφασίσθη, ἢ ἐκρίθη.

Πε-

Περὶ Ἐγκλημάτων.

Εἰς τὰ Κεφάλαια τὰ ἐγκληματικὰ δὲν δύναται τινὰς, ἔτε νὰ κατηγορήσῃ, ἔτε νὰ κατηγορηθῇ δι' Ἐντολέων, ἤτοι Ῥήτορων.

Τὰ ἐγκλήματα μετὰ τὸν θάνατον τὸ ἀνθρώπου σβύνονται ὅλα, πάρεξ μόνον ἑπτὰ τὰ μεγάλα. ὅταν κατηγορηθῇ διὰ προδοσίαν, ἢ διὰ ὑποβολὴν τῆς Βασιλέως. διότι εἰς τοῦτα ἂν δὲν ξεκαθαρισθῇ ἀπὸ τὸς κληρονόμους, γίνεται ἡ κληρονομία Αὐθεντική.

Εἴτις κατηγορήσῃ τινὰ διὰ καινὸν ἔγκλημα μέσα εἰς δύο χρόνους νὰ δίγαύῃ τὴν κατηγορίαν εἰς κεφάλι, εἰδὲ μὴ, εἶναι τὸ τέταρτον ἀπὸ τὰ τίποτε εἰς διάφορα, καὶ γίνεται καὶ ἄτιμος.

Ἡ δὲ νγ'. νεαρὰ τῆς Κυρᾶς Λέοντος λέγει, πῶς ἐκεῖνος ὁπᾶ φέρουν κρίσιν ἐγκληματικὴν, νὰ τὸς γράφουν εἰς ἀνθύμησιν.

Ὅτι εἰς τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ εἶναι διὰ χρήματα, δὲν κάμνει χρεία νὰ γράφωνται ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰς κινοῦν, μόνον εἰς ἐκείνος ὁπᾶ εἶναι διὰ ἔγκλημα.

Περὶ Γυναικῶν.

Ἡ Γυνὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ κινήσῃ ἔγκλημα κεφαλικὸν, ἤγουν διὰ θάνατον. πάρεξ μόνον, ὅταν εἶναι διὰ χαλασμὸν καινὸς ἀπὸ τὴς συγγρεῖς της, ἢ γονεῖς, ἢ τέκνα, ἢ προγόνους, ἢ ἐγγόνους, καὶ ἄλλους, εἰς ὅσους δὲν ἀναγκάζεται νὰ μαρτυρήσῃ μὴ θέλουσα. κινεῖ, & ὅταν τινὰς ἀπὸ τὴς δύλους τῆς Παχὸς, ἢ τῆς Μηχὸς αὐτῆς κάμνουν χράμματα πλατὰ, ἢ διαθήκας, ὁπᾶ νὰ εἶναι κὴ ἐλεύθερωμένοι.

Περὶ Δημοσίων.

Δύναται ἡ γυνὴ νὰ ἐγκαλέσῃ & τὸ παιδίτης, αὖ ἔχῃ ἔγκλημα τῆς Αὐθεντείας.

Χω-

Χωρὶς τῆς κεκωλυμένων οἱ ἄλλοι δυνάνται νὰ κινήσουν Αὐθεντικὰ ἐγκλήματα, καὶ ἄλλοι μὲν κωλύονται διὰ φύσιν, ἢ διὰ ἡλικίαν, ἤγουν ἡ Γυναῖκα, καὶ ὁ ἀνήλικος. ἄλλοι δὲ εἶναι οἱ ἁρματωμένοι στρατιῶται, ἕτεροι ὡς ἄρχοντες, καὶ ἄλλοι ὡς ἄτιμοι, ἢ ὡς αἰσχροκερδεῖς, καὶ ἄλλοι διὰ ὑποψίαν συκοφαντίας, καὶ ἕτεροι διὰ πενίαν. τοῦτοι ὅλοι μόνον διὰ ἔγκλημα, καὶ φόνον τῆς συγγενῶν αὐτῶν δυνάνται νὰ ἐκδικῶνται.

Ἀνίσως τινὰς λέγεται, ὅτι νὰ κρατῇ πράγματα δημόσια, ἤτοι ὅπου νὰ εἶναι τῆς Αὐθεντείας, πρέπει νὰ πράζεται εἰς τὴν κρίσιν, καὶ ἀνίσως καὶ μαρτυρηθῇ, νὰ πληρώνῃ τὸ διπλοῦν. πρὸ τοῦ δὲ νὰ μαρτυρηθῇ, δὲν πρέπει νὰ φυλακώνεται, ἔτε νὰ τοῦ πέρνουν τὰ ἐδικάτα πράγματα. ὅποιος δὲ Αὐθεντῆς κάμνει ἄλλα ἀπὸ αὐτὰ ὅπου γράφομεν, νὰ ἐξορίζεται, καὶ τὰ πράγματά του νὰ γίνουνται Αὐθεντικά.

Ἐπεξήγησις.

Τὸ παλαιὸν εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην σὰς Βασιλεὺς ἀνδρειότατος, μὲ τὸ νὰ ἐκυρίευσεν ὅλην τὴν γῆν, τὴν ἐμέρισεν ὅλην εἰς Ἐπαρχίας, καὶ ἄλλας ἐκράτησε διὰ λόγου του, ὑποκειμένας εἰς αὐτὸν, καὶ ἐλάμβανε τὰ εἰσοδήματά των ὅλα, ἄλλας ἐξεχώρισε, καὶ τὰς ἔδωκεν εἰς τὸ πλῆθος, ἤτοι εἰς τὸ κοινὸν, καὶ τὰ εἰσοδήματα ἐκείνων τὰ ἐλάμβανον εἰς χρείαν τῆς κοινότητος. αὐτὰ δὲ τὰ εἰσοδήματα ὅπου ἐσωκράζοντων, καὶ τὰ εἶχεν ὁ Ῥωμαϊκὸς δῆμος, ἡ κοινότης δηλαδὴ, ἐλέγοντο κυρίως Ῥωμαϊκῇ διαλέκτῳ Φισκάλια, ἤτοι δημόσια, καὶ ἦτον τῆς κοινότητος κατὰ λόγον Αὐθεντείας, καὶ ἀπὸ τὸν Βασιλέα ἦτον ἀποξενωμένα, κατὰ παύτε τρόπον τῆς ἀποξενώσεως. ὅμως καὶ πᾶσα Πόλις εἶχε πράγματα τὰ παλαιὰ ἐδικάτης ξεχωρισά. Παραδείγματος χάριν, ἀποθνήσκωντας σὰς, ἄφινε καὶ εἰς τὴν Πατρίδα του σὰ τόσον, μὲ τὸ ὁποῖον νὰ κτισθῇ λουτρὸς, καὶ ὅσον εἰσόδημα εὔγαινεν ἀπὸ τοῦτον τὸν λουτρὸν, νὰ τὸ ἔχῃ ἐκείνη ἡ Πολιτεία διὰ ἐδικάστης χρείας. ἢ ἄλλος ἐχάριζεν εἰς μίαν Πόλιν χωράφια καλὰ, καὶ τὰ εἶχον οἱ ἐγκάτοικοι τῆς Πόλεως ἐκείνης. ἄλλοι ἄφιναν σκλάβους. καὶ τὰς εἶχεν ἐκείνη ἡ Πολιτεία, καὶ αὐτοὶ οἱ σκλάβοι εἶχαν καὶ Πεκούλια, καὶ προσχωρεῖτο ἀπὸ τὸν Αὐθεντῆν τῆς Πόλεως ἐκεῖνος ὅπου ἦτον ἀρκετὸς νὰ διοικῇ, καὶ

Φισκάλια.

Πεκούλια.

νὰ

νὰ κυβερνᾷ τὰ τοιαῦτα πράγματα τῆς Πόλεως ἐκείνης, καὶ τὰ ἐσύκωνε ἀπὸ τὸν ἕνα, καὶ τὰ ἔδιδεν ἄλλου, ὡς ἂν ἦτο πράγματα τῆς Πόλεως ἐκείνης, καὶ κυβερνήτης, καὶ οἰκονόμος αὐτός. Καὶ τὰ τοιαῦτα πράγματα τῆς Πόλεως ἐλέγοντο καὶ αὐτὰ δημόσια, ὄχι κυρίως, ἀλλὰ καταχρηστικῶς. μοναχὰ κυρίως δημόσια, ἦτοι Φισκάλια ἐλέγοντο ἐκεῖνα τὰ πράγματα τῶ Ῥωμαϊκῶ δήμυ.

Τὰ ἐγκλήματα μόνον εἰς τὰς εἴκοσι χρόνυς σβυώνται.

Ἐὰν ἀδελφὸς ἐγκαλέσῃ τὸν ἀδελφόν τυ εἰς τὸ δημόσιον, ἦτοι Αὐθεντικὸν ἔγκλημα, ὀξοία καταδικάζεται.

Εἴτις κατοικᾷ εἰς αὐτῆτι τινὸς δὲν δυώαται νὰ τὸν ἐγκαλέσῃ διὰ ἔγκλημα, εἰδὲ τῶ χρεωστεῖ τίποτε, τὸν σύρνει εἰς τὴν κρίσιν μὲ πᾶσαν δικαιοσυνίαν.

Ἠμπορεῖ τινὰς τὴν ἀδελφήν του νὰ τὴν ἐγκαλέσῃ εἰς ἐλαφρὸν ἔγκλημα.

Ἐὰν ἀποθάνῃ ὁ κατήγορος, πρὸ τοῦ δικάσει τὴν κατηγορίαν εἰς κεφάλι, καὶ σώσει ὁ κατηγορηθεὶς, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ τὸν δικάσουν νὰ τὸν θάψουν, ξεγράφεται ἡ κατηγορία ἀπὸ κεῖ ὁπῶ ἦναι γραμμένη, καὶ ὡσὰν περάσουν τριάντα ἡμέραι, πάλιν συκώνεται ἄλλος ἀπὸ τὰς κληρονόμυς τῶ ἀποθαμένου, καὶ τὸν κατηγορεῖ κατὰ συνέχειαν.

Ἐὰν συγχωρήσῃ ἡ Αὐθεντεία τίποτε ἐγκλήματα διὰ καμίαν ἐπίσημον ἑορτὴν, ἢ διὰ καμίαν χαρὰν τῆς Αὐθεντείας, ἢ διὰ καμίαν δυτυχίαν ὁπῶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν, τριάντα ἡμέρας σωσὰς δίδεται ἡ δικαία εἰς τὸν κατήγορον αὖ θέλῃ νὰ ἀνανεώσῃ τὴν κατηγορίαν, ὡσὰν περάσουν δηλονότι, ἢ ἀπολυτὰς ἡμέραις, διὰ τὰς ὁποίας ἔδωσε τὴν συγχώρησιν ἡ Αὐθεντεία.

Ἐκεῖνος ὁπῶ θέλει νὰ κρίνεται μὲ τινὰ διὰ καυσὰ πρᾶγμα, πρέπει νὰ κάμῃ τὴν νίκην μὲ τὸ νὰ ἀποδείχνῃ, πῶς τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ἦναι ἐδικόν τυ, ἤγουν φαίνεται, ὅτι τὸ χωράφιον τῶτο ἦναι ἐδικόν μυ, καὶ δὲν πρέπει νὰ λέγῃ φαίνεται, πῶς τὸ χωράφι τῶτο δὲν ἦναι ἐδικόν συ, διότι αὖ εἰπῇ ἔτζι εἰς τὴν κρίσιν, θέλει εἰπῇ ὁ ἀντίδικος, πρῶτον μὲν ἐδικόν μυ ἦναι τὸ χωράφιον ὁπῶ τὸ ἔχω. εἰ δὲ καὶ δὲν ἦναι ἐδικόν μυ, καθὼς ἐσὺ λέγεις, ὅτι διὰ τῶτο ἐδικόν σου ἦναι, ἀλλὰ

ἄλλε τινὸς θέλει νὰ ἦναι, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν, εἴτι δὲν εἶναι ἐδικόν με νὰ εἶναι ἐδικόν σε. εἰ δὲ μήτε ἐδικός με ἦναι ὁ ἀγρὸς, μήτε ἐδικός σε εἶναι, ἔχω σε νικημένον εἰς τὸ τὸ Κειτήριον κατὰ τὸν κανόνα ὁπὲ λέγει, ἐν ἴσῃ αἰτίᾳ, κρέισσων ἡ αἵρεσις τὲ νεμομένε, ἤγουν εἰς μίαν ὑποθεσιν ὁπὲ εἶναι ἴσια, καλλίτερη εἶναι ἡ αἵρεσις ὁπὲ τὸ ἔχει, ϗ τὸ ξώγει.

Εἰς ἐκεῖνον ὁπὲ λείπει μακρὰ, ϗ τὸν κράξουν εἰς τόσας ἡμέρας νὰ ἔλθῃ νὰ ἀπολογηθῇ εἰς ἐκεῖνον ὁπὲ τὸν γυρεύει εἰς τὸ κείσιν, τὸ κάθε ἡμέραν εἴκοσι μίλια τὲ μεξοῦσι νὰ περιπατῇ, δὺγάζοντες ἐκείνῳ τὸ ἡμέραν ὁπὲ τὲ ἐμελοῦσε, ϗ ἐκείνῳ ὁπὲ ἔχει νὰ παρασαθῇ εἰς τὸ Κειτήριον.

Εἴτις χρεωφειλέτης, κἂν ἀνδρας, κἂν γυναῖκα θελήσῃ νὰ κειθῇ μὲ ἐκεῖνον ὁποῦ τὲ χρεωσεῖ τίποτε, πρὶν τῆς δαπεταγμένης ἡμέρας ὁπὲ εἶχαν, ϗ βλάψει εἰς τὸ τὸν χρεώσῳ, ὅταν φανερωθῇ ἡ ἀλήθεια, νὰ τὸν καρτερῇ ἄλλον τόσον καιρὸν, ὅσον αὐτὸς ἐπρόλαβε προτίτερα, χωρὶς νὰ ζητῇ δίφορον. ϗ ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς, νὰ μὴ ἠμπορῇ ἀλλέως νὰ πέρνῃ τὰ ἄσπρατου, ἂν δὲν πληρώσῃ ὅλω τὸ ζημίαν ὁπὲ ἐζημιώθη ἐκεῖνος, μὲ τὸ νὰ τὸν ξαβίσῃ πρὶν τὲ δαπεταγμένε καιρὲ, διότι λέγει ϗ ὁ κανόνας, δὲν δυνάται τινὰς νὰ ζητήσῃ τίποτε πρὶν τὲ καιροῦ ὁπὲ ἔκαμαν συμφωνίαν κατὰ τὸ φύσιν τῶν πραγμάτων, ϗδὲ πρὸ τὲ νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς πληρωμῆς ὁ διωρισμένος.

Ἐκεῖνοι ὁπὲ νὰ σφάλουν εἰς ἔγκλημα καθοσιώσεως, ἤτοι ὅπε βουλεύθῶσι Βασιλέα, ϗ ὕστερα ἀπὸ τὸν θανάτον τες ἂν μαρτυρηθῇ καταδικάζονται, καὶ τὰ πράγματά τους γίνονται δημόσια.

Ἐκεῖνος ὁπὲ βάλλει ἄλλον πρωτὸν εἰς ἐργασήριον, ὅσοι κάμουν ἀγοραπελησίας μὲ αὐτὸν τὸν πρωτὸν, ἐνάγουσιν ἐκεῖνον ὁπὲ τὸν ἔβαλεν, αὐτὸς δὲ δὲν ἐνάγει ἐκείνες, μόνον ἐὰν ἦναι δῶλος τὲ ἐκεῖνος ὁ πρωτὸς τὲ ἐργασηείε.

Καὶ ἡ γυνὴ ἢ κάμῃ ἄλλον πρωτὸν, ἢ εἶναι αὐτὴ ἡ ἰδία, κείνεται, ϗ αὐήλικος, ἂν ἐξεσίαζε καὶ ἐκεῖνος μαζὶ μὲ τὸν ἐπίξοπον ὁμοίως κείνεται.

Ἐκεῖνος ὁπὲ νὰ κατηγορηθῇ, ϗ νὰ κάμῃ νὰ παίσῃ τὸν κατή-

πήγορον, εἶναι ὡσὰν ὑπόδουλος, χωρὶς ἐκείνης ὁπῦ ἔχουν νὰ καταδικασθοῦν ἀπὸ θανάτου.

Λόγε χάειν γὰρ δανείσε ἐκείνος ὁποῦ δὲν πείθεται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῦ Κειτῦ τῦ τόκου, ὁπῦς διαφέρονται, ζημιοῦται καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον.

Ἡ παίδευσις ἐκείνων ὁπῦ δὲν πείθονται τὴν κρίσιν, καὶ τὺς νόμυς, κἄν τε ἐκεῖνος ὁπῦ ἐγκαλεῖ τὸν ἄλλον εἶναι, κἄν τε ἐκεῖνος ὁπῦ ἐγκαλεῖται, δὲν ἁρμόζει εἰς τὴν διαφορὰν ὁπῦ ἔχουν εἰς τὸ μέσον τυς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἀληθείας. Ἡ δὲ κρίσις οὔτε μετὰ χρόνον, ὅτε εἰς κληρονόμυς δίδεται.

Ἐὰν γίνεται προσωπικὴ ἀγωγὴ, καὶ κρίνωνται τινὲς διὰ πράγματα ὁπῦ εἶναι εἰς ἄλλους, καὶ τὺς ὁρίζει ἡ κρίσις νὰ τὰ πάρουν ὀπίσω, δίδονται καθὼς τὰ ἔλαβον τὸ πρῶτον, καὶ ὅσοι καρποὶ ἔγιναν, καὶ ἡ γένα, διότι καθὼς ἦτον τὸ πρῶτον τὸ πρᾶγμα, ἔτζι πρέπει νὰ δοθῇ.

Σχόλιον.

Παραδείγματος χάειν. δυο τινὲς ἄνθρωποι ἐδάνεισαν σίνα ἄλλον, ὁ κάθ' σίνας χωρισάτε ἀπὸ τόσα χρήματα, καὶ ἐσυμφώνησεν ὁ καθ' σίνας ἀπὸ αὐτὺς μὲ αὐτὸν νὰ τυς δίδῃ τόσον διάφορον. ὕστερον βλέποντες καὶ οἱ δυο, ὅτι ὁ χρεώστης ἔπεσεν εἰς πτωχείαν, μὲ κάθε τρόπον ἐζήτησαν νὰ πάρουν καὶ μοναχὸν τὸ κεφάλαιον. ὅμως ὁ σίνας ἀπὸ τὺς δυο ὑπερμαχήσας, καὶ κοπιάσας περισσότερον ἀπὸ τὸν ἄλλον δανειστὴν, ἔλαβε καὶ τὸ διάφορον, ὁπῦ ἐσυμφώνησε μὲ ἐκεῖνον τὸν χρεώστην. ὁ ἄλλος δανειστὴς βλέποντας, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ διάφορον κἄθε πολὺ, κἄθε ὀλίγον ἀπὸ τὸν χρεώστην, ὡσὰν ὁπῦ δὲν εἶχε πλέον, ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατὰ τῦ ἄλλου δανειστῦ, ζητῶντας νὰ μερίσουν κατὰ ἀναλογίαν τὸ διάφορον ὁπῦ ἔπηρεν ἀπὸ τὸν χρεώστην. ὁ δὲ ἄλλος δανειστὴς ἐναντιώνετο, καὶ ἔλεγεν, ὅτι δὲν χρεωστεῖ νὰ τῦ δώσῃ τίποτε, ὅτι ὁ νόμος τὸν βοηθεῖ ὁποῦ λέγει, ὅταν διὰ τὸ διάφορον μάχωνται δυο ἄνθρωποι, ἐκεῖνος ὁποῦ προφθάσει νὰ πάρῃ, καὶ νὰ τὸ κάμῃ ἐδικόν τε, νικᾷ τὸν ἄλλον ὁπῦ ζητεῖ νὰ τῦ δώσῃ ἀπὸ ἐκεῖνο ὁπῦ ἔλαβεν. ἢ καὶ μὲ ἄλλον τρόπον, σίνας ἔχει σίνα χωράφι ξένον, καὶ τὸ δαλδίει, καὶ τὸ βάγει, καὶ ἄλλος δίγηκε, καὶ τὸ ζητεῖ ὡσὰν ὁπῦ εἶναι ξένον νὰ τὸ πάρῃ, καὶ νὰ τὸ κερδίσῃ αὐτὸς, ὅταν ἔλθουν εἰς τὴν κρίσιν, δὲν ἀκούεται ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ ζητεῖ νὰ τὸ πάρῃ ὕστερον, ἀλλὰ ὑπομένει πάλιν, νὰ τὸ ἔχῃ, εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ τὸ εἶχε, καὶ τὸ δαλδίει.

Διὰ καμίαν ὑπόθεσιν ὁπῦ εἶναι τινὰς ἠδικημένος ἀπὸ τὸν ἀρχὸν, καλλίτερον εἶναι νὰ θελήσῃ νὰ κριθῇ νὰ εὕρῃ τὸ δίκαιόντε. δηλαδὴ ἀλλέως, ἁρμόζει καὶ εἰς τὰς κληρονόμους, & κατὰ τῆν κληρονόμων ἡ κρίσις.

Εἰς μίαν ὑπόθεσιν ὁπῦ νὰ εἶναι καὶ τῆν δύο ὑποθεσιαρέων τὸ σφάλμα ἴσον, περισσότερον κατακρίνεται ἐκεῖνος ὁπῦ σύρνει τὸν ἄλλον εἰς τὸ Κριτήριον.

Σχόλιον.

Παραδείγματος χάριν. Εἶχον ἐγὼ σπα χωράφι, καὶ δίγηκεν σπας, καὶ ἐκίνησε ἀγωγὸν κατ' ἐμοῦ ζητῶντας νὰ πάρῃ ἀπὸ λόγεμε τὸ χωράφι, δικαιολογέμενος πῶς τὸ χωράφι νὰ εἶναι ξενόν, καὶ νὰ μοῦ τυχαίνῃ νὰ τὸ ἔχω ἐγώ. εἰς αὐτὸ τὸ δικαιολόγημα ἀνταποκρίνομαι, ὅτι ὄντας τὸ χωράφι ξενόν, οὔτε ἐσσὺν πίπτει νὰ τὸ ἔχῃς, οὔτε ἐμσύν. καὶ μὲ τὸ νὰ μοῦ εἶναι ἐδικόν με, δηλαδὴ τῦτο δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐδικόν σε, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ τὸ δηλῶ, καὶ νὰ τὸ ζώγω, νικᾷ ἐσσὺν ὁπῦ τὸ χυρεύεις τῶρα. ὁ νόμος δὲ χόμενος τὰς ἐδικάς με ἀνταποκρίσεις λέγει, ὅτι τὸ πρᾶγμα, δηλαδὴ τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ φιλονεικία, μὲ τὸ νὰ εἶναι ξενόν, καὶ δὲν τυχαίνει κανενὸς ἀπὸ ἐσᾶς τὰς δύο, ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ δουλεύει καὶ τὸ ζώγει, εἶναι καλλίτερον νὰ τὸ ἔχῃ ἀπὸ ἐσσὺν ὁποῦ ζητεῖς νὰ τὸ πάρῃς τῶρα. καὶ κατὰ ἄλλον ζόπον εἰπὲ τῦτο πάλιν, ἂν θέλῃς. μᾶ ἔδωκεν σπας τυχὸν φλωρία 10. καὶ νὰ τὰ κρατῶ αὐτὰ, ἀΐσως καὶ πηγαίνω νὰ κλέψω, ἢ νὰ μοιχεύσω, ἢ ἄλλο παρόμοιον ἔργον νὰ κάμω, ἐγὼ πέρνωντας τὰ φλωρία μὲ συμφωνίαν νὰ πράξω τέτοια ἔργα, ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἔκαμα τίποτε. ἀΐσως λοιπὸν καὶ ἐκεῖνος ὁπῦ μὲ ἔδωκεν τὰ φλωρία, κινήσῃ ἀγωγὸν κατ' ἐμῦ, & ζητήσῃ νὰ λάβῃ τὰ φλωρία, ὡσὰν ὁπῦ δὲν ἔκαμα ἐκεῖνα ὁπῦ ἐσυμφώνησα, δὲν πέρνῃ τίποτε ἀπὸ λόγεμε, ἔσωνζες καὶ νὰ προσάξῃ ὁ παρὼν νόμος, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ αἰτία ἐπίσης αἰσχρὰ, τόσον δηλαδὴ ἐκεῖνον ὁπῦ τὰ ἔδωκεν, ὅσον καὶ δηλαδὴ ἐκεῖνον ὁπῦ τὰ ἔλαβεν. ἐκεῖνος ὁπῦ τὰ ἔλαβε νικᾷ ἐκεῖνον ὁπῦ τὰ ἔδωκε, καὶ δὲν τὰ δίδει τίποτε, μὲ ὅλον ὁπῦ δὲν ἔκαμε & ἐκεῖνα ὁπῦ τὰ ἐσυμφώνησαν.

Βοηθοῦνται μᾶλλον ἐκεῖνοι ὁπῦ σύρνονται εἰς κρίσιν, παρὰ ἐκεῖνοι ὁπῦ τὰς σύρνουν.

Σχό-

Σχόλιον.

Τοῦτο πολλαχῶς δυνάσαι νὰ τὸ παραδειγματίσῃς. οἷον δύο τινὲς ἀγωνιζόμενοι περὶ χρέους, ὅταν δὲν εἶναι τόσον φανερὸν, μᾶλλον βοηθεῖται ἐκεῖνος ὁποῦ σύρνεται διὰ τὸ ἀσαφὲς χρέος. καὶ ὅταν διὰ καυσόν ἔγκλημα τυχαίνει τινὸς κεφαλικὴ τιμωρία, ἤτοι θανάτου, καὶ δὲν εἶναι φανερὸν τὸ ἔγκλημα, τοῦ δίδεται ἐλαφρωτέρα τιμωρία. καὶ αὐίσως σύρνεται τινὰς εἰς κρίσιν διὰ καμίαν ὑπόχεσιν ἀσαφῆ, πρέπει νὰ ἐρωτᾶται ἡ ὑπόθεσις. καὶ ἄλλα διάφορα παραδείγματα θέλεις εὕρῃ εἰς διάφορα βιβλία ὁποῦ συμβάλλουν εἰς τὸν παρόντα διαιρετισμὸν, δηλαδὴ ὁρισμὸν τοῦ πράγματος.

Περὶ Ἀγωγῶν, καὶ Χρόνων.

ΤΙΤΛΟΣ, γ'.

Αἱ Ἀγωγαὶ, ἤγουν τὰ ἐγκαλέσματα τῆς ὑποθέσεως δὲν εἶναι ἀθάνατα, τινὲς δὲν δυνάνται νὰ ἐγκαλοῦνται πάντοτε, ἕως ἕ ὁποῦ σχέσει ὁ κόσμος, διὰ τινὰ αὐτινὰ ὑπόθεσιν, ἀλλὰ ἔχουσι καὶ καιρὸν διατεταγμένον ἕως πότε νὰ ἐγκαλῆται. καὶ ὡσὰν περάσει ὁ καιρὸς, πλέον δὲν δυνάται νὰ ἐγκαλῇ διὰ ἐκεῖνα τινὰ ὑπόθεσιν. εἶναι λοιπὸν χρόνος διατεταγμένος, καὶ διὰ νὰ εἶναι φανερώτερον, κάμνει χρεία νὰ εἰπῶμεν ἕτζι.

Ἀγωγαὶ ἀπὸ τοὺς ἀγοντας ἀγνώσους εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἐὰν χάσῃ τινὰς τίποτες πρᾶγμα ἐδικόντε, καὶ δρεθῇ, ὅτι τὸ ἐξυσιάζει, καὶ τὸ κυριεύει ἄλλος, δύναται νὰ τὸν ἐγκαλῇ, καὶ νὰ γυρεύῃ νὰ πάρῃ τὸ πρᾶγμα ὁποῦ ἔχασε. πλὴν δὲν ἠμπορεῖ πάντοτε νὰ τὸν σύρῃ εἰς κρίσιν διὰ τινὰ αὐτινὰ ὑπόθεσιν, ἀλλὰ εἰς καιρὸν διατεταγμένον. καὶ εἰς ἄλλα μὲν πράγματα δίδεται διορία ἕως δέκα χρόνους, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ πάρῃ τὸ τίποτες τε, ἕως ἕ νὰ περάσουν οἱ δέκα χρόνοι. εἰς ἄλλα δὲ πάλιν ἕως εἴκοσι χρόνους δὲν ἐμποδίζεται, εἰς ἄλλα δὲ καὶ ἕως τριάντα χρόνους τοῦ δίδεται. καὶ μερικοὶ λογιάζουσι διὰ τοὺς τριαντα χρόνους, καὶ τοὺς εἴκοσι, καὶ τοὺς δέκα, πῶς νὰ ἐβάλθησαν διὰ ἐκείνους ὁποῦ δυρίσκονται ἐκεῖ ὁποῦ εἶ-

ναι τὸ πρᾶγμα, καὶ διὰ ἐκείνους ὅπου λείπουν εἰς ἄλλον τόπον, ἢ καὶ εἶναι σκλαβωμένοι. καὶ εἰς ἐκείνους ὅπου διρίσκονται εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ὅπου εἶναι τὸ πρᾶγμα, τοὺς δίδονται οἱ δέκα χρόνοι, διὰ νὰ ἐρευνήσουν, καὶ νὰ ζητέξουν ἕως ὅ νὰ περάσουν οἱ δέκα χρόνοι νὰ εὕρουν τὸ δίκαιόν τους. ἐκεῖνοι δὲ ὁπου λείπουν καὶ εἶναι εἰς μακρυνὸν τόπον, τοὺς δίδουν περισσότερον ἕως εἴκοσι χρόνους διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ λάβουν τὸ δίκαιόν τους. ἐκεῖνοι δὲ πάλιν ὁπου εἶναι σκλαβωμένοι πέρνουν περισσότερον καιρὸν ἕως τριάντα χρόνους, διὰ νὰ δυνηθοῦν καὶ ἄλλοι νὰ εὕρουν τὸ δίκαιόν τους. καὶ μερικοὶ μὲν ἔτζι ἐλογίασαν πῶς εἶναι διατεταγμένοι οἱ δέκα, καὶ εἴκοσι, καὶ οἱ τριάντα χρόνοι. καὶ ἄλλοι πάλιν λέγουσιν ἔτζι διὰ τοῦτο. εἴτις κρατεῖ ξένον πρᾶγμα, ἢ τὸ ξώγει, ἢ δείσκεται ἐκεῖ ὁπου εἶναι καὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐκεῖνος ὁπου ἔπρεπε νὰ τὸ ἔχῃ, ἢ λείπει πότε μακρυά. καὶ πάλιν εἴτις ξώγει ξένον πρᾶγμα, ἢ καλῇ πίσει τοῦτο βασάζει, ἤγουν ἢ θαρρῶντας πῶς εἶναι ἐδικόντε τὸ βασάζει. ἢ καλῇ πίσει, ἤγουν ἰξυρώντας πῶς εἶναι ξένον τὸ κρατεῖ, καὶ φανερὰ ἀδικᾷ, ἢ δυνασθεῖ ἐκεῖνον ὁπου τὸ ἔχει. ὅταν λοιπὸν ἐκεῖνος ὁπου ξώγει ξένον πρᾶγμα, τὸ ξώγει μὲ καλὸν λογαριασμόν, καὶ δείσκεται καὶ ἐκεῖ ὁπου εἶναι τὸ πρᾶγμα, τότε μόνον δέκα χρόνοι δίδονται εἰς ἐκεῖνον ὁπου θέλει νὰ τὸ πάρῃ ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπου τὸ κρατεῖ, καὶ νὰ τὸ παραλάβῃ εἰς τὰ λόγια τοῦ ὡς κύριος οἰκοκύρης, καὶ ἕως ὅ νὰ τελειωθοῦν οἱ δέκα χρόνοι, ἔχει ἄδειαν νὰ ζητᾷ τὸ πρᾶγμα αὐτοῦ. ὅταν δὲ τελειωθοῦν οἱ δέκα χρόνοι πλέον δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ζητήσῃ, οὔτε νὰ τὸν ἐγκαλέσῃ πλέον διὰ τοῦτο, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐκβάλλεται τελείως ἀπὸ τὴν διαφορεία τοῦ πράγματος, καὶ δὲν φοβᾶται νὰ τὸν ἐγκαλέσῃ πλέον τινὰς διὰ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, οὔτε νὰ τὸν σύρῃ εἰς δικαστήριον. καὶ τοῦτο ὁμοθετήθη ἔτζι, τόσον μὲ τὸ νὰ τὸ κρατῇ ἐκεῖνος ὁποῦ ἐβάσαζε τὸ πρᾶγμα μὲ λογαριασμὸν καλὸν, ἤγουν θαρρῶντας πῶς εἶναι ἐδικόντε, ὅσαν καὶ μὲ τὸ νὰ δείσκετο ἐκεῖ ὁπου ἦτον τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐδυώετο ἐκεῖνος ὁπου τὰ ἔλειπε τὸ πρᾶγμα νὰ τὸν ἐγκαλέσῃ εἰς πόσους χρόνους, καὶ νὰ τὸ πάρῃ ἐν δικολία. ὅταν δὲ πάλιν λείπῃ εἰς τόπον μακρυὸν ἐκεῖνος ὁπου ἐξυ-

σιάζει

σιάζει πρᾶγμα ξενον, ἀλλὰ νὰ μὴ δυνάται ἐκεῖνος ὁπὸ τοῦ λείπει τὸ πρᾶγμα νὰ ἐγκαλῇ, μὲ τὸ νὰ λείπῃ εἰς μακρυσὸν τόπον, διότι δὲν δυνάται τινὰς νὰ ἐγκαλῇ ἐκεῖνον ὁπὸ λείπει. ἀλλὰ τοῦτο τὸ δίδονται εἴκοσι χρόνοι διορία, ἕως ὅ νὰ ζητήσῃ τὸ πρᾶγμά του νὰ τὸ πάρῃ. διότι δυνατὸν εἶναι ἕως ὅ νὰ περάσουν οἱ εἴκοσι χρόνοι, νὰ ἔλθῃ καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει τὸ ξένον πρᾶγμα ἀπεκεῖ ὁπὸ λείπῃ, νὰ κερδηθῇ μὲ τὸν αὐτίδικόν του νὰ πάρῃ τὸ δίκαιόν του. ὅταν δὲ πάλιν ἐκεῖνος ὁπὸ κρατεῖ τὸ ξένον πρᾶγμα τὸ κρατῇ μὲ κακὸν λογαριασμὸν, ἰξδύρει πῶς εἶναι ξένον, καὶ μόνον ἔτζι ἀδίκως, καὶ δυνασικῶς τὸ βαστᾷ, τότε δίδονται χρόνοι τριάντα, ἀλλὰ νὰ δυνηθῇ ὁ ἀδικημένος ἐκεῖνος μέσα εἰς τὰς τριάντα χρόνας νὰ εὕρῃ δίκαιον. καὶ γίνεται τοῦτο ἀλλὰ τὴν φανερὰν ἀδικίαν, καὶ ἁρπακτικὴν, καὶ κακὴν γνώμην ἐκείνου τοῦ κρατοῦντος.

Κάμνει χρεία νὰ ἰξδύρετε καὶ τοῦτο, ὅτι ὁπόταν χρόνοι δέκα δοθοῦν, ἢ εἴκοσι, ἢ τριάντα, ἢ καὶ περισσότεροι, ἢ ὀλιγώτεροι νὰ δυνηθῇ νὰ κάμῃ, εἴτι ἔχῃ νὰ κάμῃ ἐκεῖνος ὁπὸ τὰς πάρῃ ἀκάμεσα εἰς τόσας χρόνας, καὶ πλέον ἀπεκεῖ καὶ ἐμπρὸς νὰ μὴ ἔχῃ νὰ κάμῃ τίποτε, τότε ἀϊσως καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ ἔλαβε τὰς χρόνας, βλέπει, ὅτι εἶναι σιμὰ νὰ σωθοῦν, καὶ φοβεῖται, μήπως καὶ ὡσὰν περάσῃ, χάσῃ τὸ δίκαιόν του, ἔχει ἄδειαν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν Κριτὴν, ἢ εἰς τὸν Αὐθεντικὸν Ἄρχοντα τοῦ τόπου, ἢ εἰς τὸν Ἐπίσκοπον, ἢ εἰς τοὺς Προεστοὺς τῆς χώρας, καὶ νὰ εἰπῇ τὴν αἰτίαν ὁποῦ δὲν ἠθέλησε νὰ κερδηθῇ, καὶ νὰ ἀποδείχνῃ φανερὰ πῶς ἦτον ἕτοιμος νὰ εὐγῇ εἰς τὴν κρίσιν νὰ κερδηθῇ, καὶ νὰ ἀποδείξῃ πῶς ἀδικεῖται εἰς τὸ πρᾶγμα, ὁπὸ ἔμελλε νὰ τὸν ἐγκαλῇ, ἐὰν δὲν ἤθελεν ἐμποδισθῇ ἀπὸ καμίαν εὔλογον αἰτίαν, καὶ ἀλλὰ τοῦτο ἄφησε τὴν τοιαύτην κρίσιν, καὶ δὲν τὴν ἀνέβασεν εἰς ἀνώτερον Κριτήριον, & δὲν ἐγκαλεῖ, καὶ ὡσὰν εἰπῇ τὰς τοιούτας λόγους, γίνεται παρασημείωσις, ἤγουν τὰ δίδεται δεύτερα διορία, καὶ ἀρχίζει ἀπὸ τότε νὰ μεταβαίνουν τὰς χρόνας ὁπὸ τὰ ἐδόθησαν, καὶ δυνάται νὰ τὸ κάμῃ τοῦτο ἕως τρεῖς. καὶ καλεῖται ῥῆξις τοῦ χρόνου, ἤγουν ξεχασμὸς, καὶ κόψιμον τοῦ χρόνου, ἀλλὰ νὰ μὴ ἀφήνῃ νὰ μεταβαίνουν οἱ χρόνοι κατὰ συνέχειαν εἰς τὴν τάξιν τους, & νὰ τελειώσουν

σουν εἰς τὸ δεκαπενταμερὲς ποσὸν, ἀλλὰ τοὺς δεκόπτει, καὶ ξεχίζει δὲ τὴν ἀφορμὴν ὁποῦ εἶπομεν, καὶ εἰς τὸ μέλλον τοῦτο δίδει ἄλλην ἀρχήν.

Περὶ Κινητῶν.

ΚΑὶ ταῦτα περὶ ἀκινήτων πραγμάτων, καὶ κοσμικῶν. μερικὰ δὲ ἀπὸ τὰ κινητὰ, καὶ ἕως ξεῖς χρόνους τελειώνουνται. διότι ὁπόταν τὸ χώγη μὲ καλὸν λογαριασμὸν, ἤγουν ἐξόρκει πῶς δὲν εἶναι ξένον, δίδεται ἄδεια εἰς τὸν Αὐθέντην τὸ πράγματος εἰς ξεῖς χρόνους νὰ ἐγκαλῇ ἐκεῖνον ὁπὸ τὸ κρατεῖ τὸ πρᾶγμα. ἐκεῖνος δὲ ὁπὸ χώγει τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐξόρκει πῶς εἶναι ξένον, καὶ μόνον ἔτζι θέλει νὰ κάμνῃ ἀδικίαν, τότε ἕως τριάντα χρόνους γίνεται ἡ ζήτησις τότε.

Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν.

ΤΑ' Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα, ὅταν μάχεται ἡ Ἐκκλησία πρὸς κοσμικὸν πρόσωπον, ἕως τριάντα καὶ σαράντα χρόνους δίδεται νὰ κείνωνται, ἤγουν σαράντα χρόνων ὑπόθεσιν, δὲ πρᾶγμα Ἐκκλησιαστικὸν, ὁπὸ νὰ τὸ ἔχῃ κοσμικὸς, τὸ ζητεῖ ἡ Ἐκκλησία, & τὸ πέρνει. εἰ δὲ Ἐκκλησία μὲ ἄλλην Ἐκκλησίαν μάχεται εἰς καινσία πράγμα ὁπὸ εἶναι ἀμφιβολία, ἕως τριάντα χρόνους γυρδεται. τὴν σήμερον δὲ μὲ καθολικὸν ὁρισμὸν εἰς τὸς σαράντα χρόνους ξεχωρίζουν ὅλα τὰ Ἐκκλησιαστικά.

Περὶ Ἀφηλίκων.

ΤΑ' πράγματα τῶν ἀφηλίκων ἤτοι ἀνηλίκων πολλαῖς φοραῖς τὰ βασοῦν ἄλλοι τινές. καὶ ἄλλοι μὲν τὰ βασοῦν καλῇ πίσει, ἤγουν μὲ καλὸν λογαριασμὸν, λογιάζοντες πῶς εἶναι ἰδικάτους. ἄλλοι δὲ πάλιν βασοῦν αὐτὰ κακῇ πίσει, ἤγουν ἐξόρκουν πῶς εἶναι ξένα, καὶ μόνον θέλουν καὶ ἀδικῶν, καὶ δίδονται εἰς τὸς ἀνηλίκους χρόνοι, δὲ νὰ δωνηθοῦν ἀνά-

μεσα

μεσα εἰς τὰς τόσας χρόνας, νὰ ζητοῦῃ τὸ φᾶγμάτας νὰ τὸ παροῦν. καὶ ὅταν μὲν τὸ φᾶγμα ἐκεῖνο τὸ ξωγῆτις μὲ καλὸν λογαριασμὸν, ἤγουν λογιάζωντας πῶς νὰ εἶναι ἐδικόντε, δέκα χρόνοι δίδονται νὰ ζητᾷ ὁ αὐθέντικος τὸ φᾶγμάτου νὰ τὸ πάρῃ, καὶ οἱ χρόνοι μεξοῦνται ἀπὸ τὰς εἰκοσιπέντε χρόνους τᾶ ἀφήλικος κὴ ἐμπρός. κὴ ἔχουν ἄδειαν οἱ ἀφήλικες, ἀφ' ὅ γενοῦν εἰκοσιπέντε χρόνων, νὰ περάσουν ἄλλοι δέκα χρόνοι, νὰ ἐγκαλοῦν δι' τὰ φάγματάτας, κὴ νὰ τὰ ζητοῦν. εἰ δὲ τὰ ἔχῃ τινὰς μὲ κακὸν λογαριασμὸν, ἤγουν ἰξύρει πῶς εἶναι ξένα, μόνον θέλει κὴ τὰ βαστᾷ ἀδίκως, τότε δίδονται εἰς τὰς ἀφήλικας χρόνοι τελειάτα, νὰ ζητοῦν τὰ φάγματάτας. μεξοῦνται δὲ οἱ χρόνοι ἀφ' ὅ γενοῦν νόμᾳ ἡλικίας, ἤγουν ἀπὸ τὰς δεκατέσαρας χρόνας τᾶ αὐθέντικα κὴ ἐμπρὸς, ἕως ὅ νὰ περάσουν ἄλλοι τελειάτα χρόνοι, εἰς τὰς ὁποίας ἔχει ἄδειαν ὁ αὐθέντικος νὰ ἐγκαλῇ, κὴ νὰ ζητᾷ τὰ φάγματάτας. ὅταν δὲ περιγραφῇ, ἤτοι γελαθῇ ὁ αὐθέντικος εἰς τίποτε φᾶγμα, καὶ ζημιωθῇ εἰς πώλησιν, ἢ καὶ ἀγόρασιν, ἢ εἰς ἀλλαξίαν, (ὅτι ἡ περιγραφὴ κατὰ τὸν νόμον σημαίνει τὴν ζημίαν ὁποῦ συμβαίνει ἀπὸ τὴν ἀπάτην τῆς συναλλαξίας,) δυνάται ἀφ' ὅ τελειώσουν τὰς εἰκοσιπέντε χρόνας, νὰ ζητᾷ, κὴ νὰ ἐξεπάζῃ τὴν ζημίαν τε, κὴ νὰ λαμβάνῃ τὸ δίκαιόν τε εἰς ἄλλας τέσσαρας χρόνας νὰ διορθώσῃ τὰς ζημίας, καὶ τὰ σφάλματα, ὁπᾶ ἐσφάλησαν προτήτερα. ἀμὴ ὡσὰν περάσουν κὴ οἱ χρόνοι τέσσαρες, πλέον δὲν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ ἐγκαλοῦν δι' καμία φᾶγμα ὁπᾶ νὰ ἐπούλησαν, ἢ νὰ ἔκαμαν ἀλλαξίαν ἀπατεύτας.

Ῥωμαϊκόν.

Ἐὰν δὲ κὴ διαδεχθῇ, ἤτοι κληρονομήσῃ ὁ μικρότερος τὸν αὐθέντικον ἐκεῖνον, δὲν ἔχει ἄλλο χρονόμιον ὁπᾶ νὰ κινήσῃ τὴν κρίσιν εἰς περισσοτέρας χρόνας, ἀλλὰ μόνον τὰς χρόνας ὁπᾶ προείπαμεν. κὴ ὡσὰν περάσουν οἱ διατεταγμένοι χρόνοι δίχως ἀγωγὴν, παύει κὴ ἡ κρίσις τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, κὴ τὸ ἀτελὲς τῆς ἡλικίας δὲν τᾶ βοηθεῖ τίποτες.

Αἱ κρίσεις καὶ τὰ ἐγκαλέσματα ἔσωντας νὰ γίνωνται κατὰ διαφόρους αἰτίας, καὶ ξόπως ἔχουν καὶ πολλῶν λογιῶν ὀνόματα. καὶ ἄλλα μὲν ὀνομάζονται περὶ ὑφαιρέσεως, ἤγουν περὶ ἀδικίας, ἄλλα δὲ περὶ κλοπῆς. ὅταν μὲν πάρῃτις κανένα πρᾶγμα ἀπὸ ἄλλον κρυφὰ μὲ πονηρίαν, καὶ ἀναγκάζεται νὰ τὸ δώσῃ ὀπίσω ἐκεῖνο μόνον, χωρὶς ἄλλο τίποτε περισσότερον, τότε ἡ τοιαύτη κρίσις λέγεται περὶ ἀδικίας ἀγωγή. ὅταν δὲ ἀναγκάζεται νὰ τὸ δώσῃ διπλοῦν, τότε λέγεται περὶ κλοπῆς ἀγωγή. διότι ἐὰν καὶ εἰς τὰς πολλὰς ἡ ἀδικία, καὶ ἡ κλεψία δὲν ἔχει καμίαν διαφορὰν, ἀλλὰ ὁ νόμος ἄλλο ἠξεύρει τὴν κλεψίαν, καὶ ἕτερον τὴν ἀδικίαν. καὶ τὴν μὲν κλεψίαν εἰς ξένους, καὶ ἀλλοδαπούς, καὶ εἰς ὅσους ἠμπορεῖ τινὰς νὰ ἐγκαλῇ διὰ ἄτιμον κρίσιν. καὶ κλέπτης μὲν εἶναι ἐκεῖνος ὁπῶ κλέπτει ξένων ἀνθρώπων πράγματα. ἄδικος δὲ ἐκεῖνος ὁπῶ πέρνει τίποτες ἀπὸ τὰς ἐδικάς τε κρυφὰ, ἤγουν τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸν πατέρα, ἢ γυνὴ ἀπὸ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀδελφὸς ἀδελφῶ.

Διαίρεσις κλοπῆς καὶ ἀδικίας.

Αἱ κρίσεις ἄλλαι μὲν εἶναι πραγματικαὶ, ἄλλαι δὲ προσωπικαί. καὶ πραγματικαὶ εἶναι ἐκεῖναι, ὁπῶ ζητεῖ κανεὶς ἐδικόντε πρᾶγμα, αἱ ὁποῖαι παντοτεινὰ ἁρμόζουσιν ἐναντίον ἐκείνων ὁπῶ ἔχουν ξένα πράγματα. προσωπικαὶ δὲ ἐκεῖναι ὁπού ἐγκαλεῖ τινὰς τινὰ ὁπῶ τῶ χρεωστεῖ διὰ νὰ τῶ κάμῃ τίποτε, ἢ νὰ τῶ δώσῃ.

Καὶ πάλιν αἱ κρίσεις, ἄλλαι μὲν γίνονται ἀπὸ συναλλαξίας, ἄλλαι δὲ ἀπὸ φάκτα, ἄλλαι δὲ εἶναι ἀπὸ τὰ κατορθώματα τῶ καθ' ενός.

Πᾶσαι δὲ αἱ ἀγωγαὶ, ἢ πολιτικαὶ εἶναι, ἢ πραιτώριαι.

Πραιτώριος.

Κάθε ἄνθρωπος, ἢ πολιτικῶς χρεωστεῖ, ἢ πραιτωρίως. πολιτικῶς μὲν λέγεται, ὅταν εἶναι ἀπὸ συναλλαξίας πωλήσεως πραγμάτων, ἢ ἐνοίκια, ἢ ἀλλαξίας, καὶ τὰ ὅμοια. πραιτωρίως δὲ, ἐκεῖνος ὁπῶ χρεωστεῖ ἀπὸ τὸ νόμε, ὁπῶ ἐδιδάχθη ἀπὸ τὸ Πραιτώριε, ὅ,τι λογῆς εἶναι ἐκεῖνος ὁπῶ νὰ ὑβρίσῃ τινὰ, καὶ νὰ χρεωσῇ τὴν τιμωρίαν τῆς ὕβρεως, καὶ ὁπῶ ἁρπάζει, ἢ μὲ βίαν νὰ πάρῃ πρᾶγμα ὅ,τι καὶ αὖ εἶναι, καὶ νὰ χρεωσῇ νὰ τὸ δώσῃ ὀπίσω. διατὶ αὐτὸ ὁ πραιτώριος τὸ ἐδίδαξε.

Ὅσαι

Ὅσαι κρίσεις εἶναι διὰ παίδλσιν μεγάλλω, ἐὰν ἀποθανῇ ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει νὰ κάμῃ, ἀπομένει εἰς τοὺς κληρονόμυς.

Ἐὰν εἶναι δύο ὑποθέσεων κρίσεις, ἡ μὲν μία μεγαλυτέρα κατὰ τλὼ ποσότητα, ἡ δὲ ἄλλη περὶ ἀτιμίας, προτιμᾶται ἐκείνη ὁπὸ εἶναι διὰ τλὼ ἀτιμίαν. εἰ δὲ αἱ δύο περὶ ἀτιμίας εἰσὶν, ἂν καὶ φαίνονται πῶς ἔχουν διαφορὰν εἰς τλὼ ποσότητα, ὅμως ἴσαι εἰσίν.

Ὅταν ἐγκαλοῦν πολλοὶ διὰ καυσόν πρᾶγμα, καὶ θέλουν νὰ κριθοῦν διὰ καμίαν ὑπόθεσιν, τότε κάμνει χρεία νὰ ἐξοχάζεται ὁ Κριτὴς, ποῖος ἔχει περισσότερον δίκαιον, καὶ ἐκείνου νὰ κάμνῃ τλὼ κρίσιν.

Περὶ Κλοπῆς.

Ἡ Καταδίκη ἐκείνων ὁποῦ πάρουν χρήματα Αὐθεντικὰ, ἢ Ἐκκλησιαστικὰ, τοῦτο ἡ ὀξοία, ὡσὰν περάσουν πέντε χρόνοι, ἀφ' οὗ κάμουν ταύτλν τλὼ ἁμαρτίαν, πλέον δὲν κινεῖται.

Εἰς ἁρπαγὴν γυναικὸς καὶ ὁ ξένος κατηγορεῖ, καὶ δὲν αὐτίκειται ἡ πενταετία εἰς τλὼ κατηγορίαν.

Περὶ Ὕβρεως.

Ἡ Κρίσις ὁπὸ εἶναι διὰ ὕβριν, ἐὰν περάσῃ χρόνος, καὶ δὲν γυρίσῃ νὰ κάμῃ τλὼ ὀξέπασιν ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει νὰ κάμῃ, μετὰ τὸν χρόνον σβύεται, καὶ δὲν δυνάται πλέον νὰ ἐγκαλῇ διὰ ταύτλν τλὼ ὑπόθεσιν.

Ἡ περὶ ὕβρεως ἀγωγὴ, καὶ ἐκ τὲ σφάλματος καταδίκη, εἰς τὸν ὑβρίσαντα μόνον κινεῖται.

Περὶ Διακατοχῆς.

Διακατοχὴ εἶναι, εἴτις ἔχει δίκαιον νὰ κληρονομήσῃ τὸν βίον, καὶ τὰ πράγματα ἐκείνου ὁποῦ ἀποθάνει νὰ ἐξουσιάζῃ. Διακατοχή.

Διακατοχὴ εἶναι, ὅταν μοῦ ἀφήσῃ τινὰς κληρονομίαν, καὶ πηγαίνω εἰς τὴν Α'σθενείαν, καὶ ζητῶ νὰ μὲ πέμψῃ εἰς τὴν διακατοχὴν, μέσα νὰ μὲ κάμῃ κληρονόμον, καὶ νὰ εἶσῃ νὰ λάβω τὰ πράγματα.

Κινεῖται δὲ ἡ κρίσις αὕτη, παρὰ μὲν τῶν ἐκπλαγίων συγγενῶν, ἕως ὅπου νὰ περάσουν ἑκατὸν ἡμέραι ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ ἀποθανόντος, παρὰ δὲ τῶν κατιόντων, ἤγουν ἀπὸ υἱὸς, ἢ ἐγγόνους ἕως ἕνα χρόνον.

Περὶ Βίας.

Η' Φθορὰ, τουτέστιν ἡ ζημία ὅπου νὰ πάθῃ ἄνδρας, ἢ γυναῖκα κατὰ βίαν, δὲν περικλείεται μέσα εἰς τοὺς πέντε χρόνους, ἀλλὰ ἀεὶ καὶ παντοτε κινεῖται, ἐπειδὴ καὶ φανερὰ μὲ βίαν ἁμαρτάνει.

Η' κρίσις ὅπου εἶναι διὰ βίαν καὶ δυνασείαν, τετραπλάσιον δίδει τὸν τιμὸν τοῦ πράγματος.

Η' κρίσις τῆς βίας, καὶ δυνασείας ὁποῦ νὰ κρίνεται ἕνα χρόνον, ἐὰν δὲν ἀποδοθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς ἐκεῖνον ὅπου ἐδυνασεύθη, νὰ τὸ πέρνῃ τετραπλοῦν, ἤγουν νὰ δίδῃ τὸν τιμὸν τοῦ πράγματος τετραπλοῦν ἐκεῖνος ὅπου τὸ ἔπαρε δυνασικῶς, εἰ δὲ μετὰ τὸν χρόνον εἰς τὸ ἁπλοῦν δοθήσεται.

Η' κρίσις τῆς βίας, καὶ δυνασείας τὸ περισσότερον ἕως ἕνα χρόνον δύναται νὰ ἐξετάζεται.

Περὶ Κλοπῆς.

Η' Κρίσις ὁποῦ γίνεται περὶ κλεψίας διπλοῦν ἀποδίδει τὸν ζημίαν.

Η' κρίσις ὅπου καταδαίνει τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν οἰκοκύρην, καὶ ἡ ἀγωγὴ ὅπου εἶναι ἐναντίον τοῦ παραδιδόντος, ἁρμόζει καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ κατὰ τῶν κληρονόμων.

Εἰς τὰς ἀγωγὰς ὁποῦ γίνονται εἰς ἐκείνους ὁποῦ μὲ καλὴν πίστιν ἔχουσι ἐδικὰ πράγματα, ἐὰν παρέβη ἡ διορία, πληρώνεται τόκος.

Ε'ὰν

Εἰς ζητᾷ κανεὶς τὸ πρᾶγμά του, ὅταν τὸ ἔχῃ ἄλλος, δὲν γυρεύει ἡ κρίσις ἐκεῖνον ὁπού τὸ ἐπῆλησεν, ἀλλὰ ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ ἔχει. κερδαίνει δὲ ἐκεῖνος ὁπού τὸ ἀγόρασε δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ πρὸς τὸν Αὐθέντην τοῦ πράγματος νὰ ὑπάγῃ νὰ κρίνεται μὲ ἐκεῖνον ὁπού τὸ ἐπῆλησεν, διότι αὐτὸς ἔχει τὸ πρᾶγμα, καὶ ὄχι ἐκεῖνος ὁπού τὸ ἐπῆλησε.

Περὶ Ἀντιφωνήσεως.

Ἡ Ἀγωγὴ περὶ τῆς ὑποχρέσεως δὲν ἁρμόζει μόνον κατὰ τοῦ ὑποσχεθέντος, ἀλλὰ καὶ τῶν κληρονόμων παντοτινά.

Τὰ ἐγκλήματα ἀπερνῶντας ἡ εἰκοσαετία, δηλαδὴ οἱ εἴκοσι χρόνοι σβυώνονται, καὶ πλέον δὲν κινοῦνται.

Περὶ Δανείου. Ῥωμαϊκόν.

Εἰς τὰς προσωπικὰς κρίσεις, αἰσως καὶ πολλοὶ δανείσουσιν, ὁ πλέον ὕστερος δανειστὴς πάρῃ τέλειον τὸ δάνειον ἀπὸ τὸν χρεώστην, καὶ δι' βουῶν ξεῖς χρόνοι μὲ σιωπὴν, καὶ ὁ πρῶτος δανειστὴς ἔχει ταύτην τὴν εἴδησιν, δὲν μετανοεῖ πλέον κρίσιν νὰ ζητῇ ὁ πρῶτος δανειστὴς ἀπὸ τὸν ὕστερον δανειστὴν νὰ μερίσουν ἐκεῖνα ὁπού ἔλαβεν.

Περὶ Σωρῶν.

Ἡ Διάταξις θέλει διὰ τὴν ἐξέτασιν ὁπού γίνεται διὰ τὰ σωρα, ὅτι νὰ μὴν ἐναντιεῖται μήτε τῆς τελῶν χρόνων ἡ παραγραφὴ, μήτε τῆς δέκα, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὲς τελευταῖα καὶ ἐμπρὸς νὰ παύῃ.

Εἰς τὰς κρίσεις καὶ ἐξετάσεις ὁπού γίνονται διὰ τὰ σωρα, πρέπει νὰ ἀπολουθῇ ὁ Κριτὴς, ἢ τὰ ὑπομνήματα ὁποῦ εἶναι γραμμένα εἰς τὸν Κώδικα, ἢ τῶν Αὐθεντικῶν γραφῶν, ὁποῦ ἐγράφη, πρὶν νὰ τὸ πάρῃ αὐτὸς ὁπού ἔχει τὸ πρᾶγμα. παρὰ μόνον αἰσως καὶ ἀπὸ τὴν διδαχὴν τῆς οἰκουρῶν ὁπού τὸ ἐδιδάχθηκαν, καὶ μὲ τὴν διάκρισιν ἐκείνων ὁπού τὸ ἔξωγαν εἰς διαφόρας

ρυς καιρὺς καὶ χρόνους ὑποδειχθῇ, πῶς ἀλλάχθηκαν οἱ ὅροι. διότι τότε πρέπει τὺς ὅρυς ὁπὦ ἔβαλαν οἱ μεταγενέστεροι νὰ φυλάττῃ, καὶ ὄχι τὺς παλαιύς.

Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν.

Πᾶσα κρίσις Ἐκκλησιαστικὴ, κἂν τε πραγματικὴ, κἂν προσωπικὴ δὲν ὑπερβαίνει τὺς σαράντα χρόνους τῆς καὶ καιρὸν παραγραφῶν ὁπὦ πρέπουν εἰς τέτοιον ἅγιον Οἶκον, ὁποῦ νὰ φυλάττουν ὅμως τὺς οἰκείυς χρόνυς.

Σχόλιον.

Ὁ Νομοθέτης θέλοντας νὰ φιλοτιμήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ μεγαλειτέραν βοήθειαν εἰς τὰς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὺς ἁγίυς Οἴκους, ἐδιώρισε κάθε ἀγωγὸν, καὶ κρίσιν ὁπὦ νὰ ἁρμόζῃ εἰς αὐτύς, εἴτε πραγματικὴν ὄζιν, ὡσὰν νὰ εἰπῶμεν, Ἐκκλησίατις ἐδάνεισεν ἀνθρωπόντινα, καὶ ἔλαβεν ἀμανέτι ἀπὸ ἐκεῖνον ἀκίνητον πρᾶγμα, εἴτε προσωπικὴ, ὡσὰν νὰ ἐδάνεισε τινὰ, καὶ νὰ μὶ ἔλαβεν ἀμανέτι ἀκίνητον πρᾶγμα, ἀλλὰ ἔχει χρεώσει ἐκεῖνον ὁπὦ ἐδάνεισε μοναχὸν, καὶ λέγεται προσωπικὴ ἀγωγὴ, μὲ τὶ νὰ δανειακὶ ἀπόδειξιν εἰς τὺς τεσσαράκοντα χρόνυς νὰ περικλείεται, καὶ νὰ παύῃ μόνον, μὲ ὅλον ὁπὦ πᾶσα προσωπικὴ ἀγωγὴ, εἰς τὰ πρόσωπα εἰς τὺς τελευτᾶ μόνον χρόνους περικλείεται, καὶ παύει. ἡ Ἐκκλησία λοιπὸν, ἢ ὁ διαγὴς Οἶκος κινῶντας ἀγωγὶ κατά τινος, ἢ ἔχει ἀμανέτι, ἢ δὲν ἔχει, ἢ φραγματικὶ δηλαδὴ, ἢ προσωπικὶ, περὶ δανείυ, δὲν ὑποβάλλεται ἡ κρίσις ἄυτη μὲ δύο χρόνυς, ἢ εἴκοσι, ἢ τεσσαράκοντα, ἀλλὰ εἰς τὺς σαράντα χρόνυς μόνον. ὅταν δὲ κανένα πρόσωπον κινῇ ἀγωγὶ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἢ διαγῆς Οἴκυ, αὐτιφέρουσιν εἰς ἐκεῖνον τὺς δύο χρόνυς, τὺς εἴκοσι, καὶ τὺς τεσσαράκοντα, καὶ ὅλας τὺς πρὸς καιρὸν ἄλλας παραγραφάς. διατὶ καθὼς ὁ Νομοθέτης ἐξάπλωσε τὸν καιρὸν, ὅταν αἱ Ἐκκλησίαις ἔχουσι κρίσιν μὲ τινά, διὰ νὰ μὴ χάνεται τὸ δίκαιόντης μὲ τὶ ὀλιγοκαιρίαν, ἔτζι ὅταν σύρωνται εἰς κρίσιν ὀλιγοστύει τὸν καιρὸν ἐκείνων ὁπὦ ἔχουν κρίσεις μὲ παύτας, μὲ τὶ ἐναντιόπια τῆς δέκα, εἴκοσι, καὶ τεσσαράκοντα χρόνων, καὶ τῆς λοιπῶν κατὰ καιρὺς παρα-

χω-

γραφῶν, διώχνωντας, κὴ ὑποβάλλωντας τὼ ἀγωγὼ νὰ ἔχσι τὰ πράγματά τες βέβαια. τῦτο θέλει νὰ εἰπῇ ὁ λόγος ὁπῦ λέγει ἔτζι. εἰς κάθε Οἶκον διαγῆ, κὴ Ἐκκλησίαν, αἱ ἁρμόζουσαι κατὰ καιρὸς παραγραφαὶ, νὰ φυλάττσι τὸς οἰκείους χρόνους. ἔτζι ἑρμωνεύσι μερικοὶ τὼ Νεαρὰν ταύτω, Ϛ λογιάζω καλὰ νὰ τὼ ἑρμωνεύσω. ἄλλοι ἀλλέως λαμβάνοντες τὸς λόγους τύτες, λέγσι κατὰ καιρὸς παραγραφὰς νὰ λέγῃ ἡ Νεαρὰ ἕως τῇ δέκα χρόνων, ὅ,τι λογῆς τὼ ἀπαργυρίαν, ὁπῦ λαμβάνεται ἕως δύο χρόνων, τὼ πολυχρόνιον χρῆσιν ὁπῦ περικλείεται ἕως τῇ τριῶν χρόνων, κὴ ἄλλα παρόμοια. κὴ λέγουσι νὰ σωίζωνται αἱ τοιαῦται παραγραφαὶ, εἴτε οἱ διαγεῖς Οἶκοι, κὴ Ἐκκλησίαι ἔχσιν ἀγωγὼ κατά τινος, ἢ καυσία πρόσωπον νὰ ἔχῃ ἀγωγὼ κατὰ τῇ διαγῶν Οἴκων Ϛ Ἐκκλησιῶν, νὰ φυλάττσι τὸς διωρισμένους χρόνους, κὴ νὰ μὴ ἐξαπλώνωνται εἰς τεσσαράκοντα χρόνους. κὴ λογιάζω νὰ μὴ λέγωσι καλὰ δϗ τὸς διαγεῖς Οἴκους, ὅταν ἔχωσιν ἀγωγὼ μὲ καυσία πρόσωπον. ὅμως ἂς ἰξδύρῃς, ὅταν διαγεῖς Οἶκοι, κὴ Ἐκκλησίαι ἔχουσιν ἀγωγὼ ἀναμεταξύτες, περνῶντας οἱ τελευταῖοι χρόνοι, παύει ἡ ἀγωγή.

Ἐκεῖνος ὁπῦ κρίνεται δϗ ἀκίνητον πρᾶγμα ὁπῦ νὰ τῦ τὸ ἐπῆρε καυεὶς ἀδίκως, κὴ δὲν ἐπληρώθηκαν οἱ τελευταῖοι χρόνοι, δὲν χαίνεται ἡ κρίσις τε, ἀλλὰ λαμβάνει τὸ δίκαιόν τε.

Ἡ κρίσις ὁπῦ δὲν χαίνεται εἰς τὰς τελευταῖοι χρόνους, εἰς τὸς σαραῦτα σβύνυται.

Οὔτε δϗ σῦα πρᾶγμα ὁπῦ νὰ τὸ παραδώσουν τινὸς κρίνεται, ὡσὰν περάσουν οἱ σαράντα χρόνοι.

Διὰ Αὐθεντικὰ δοσίματα ὁπῦ νὰ μὴ δοθοῦν, δὲν κρίνεται ὡσὰν περάσουν οἱ σαραῦτα χρόνοι.

Ὁ χρόνος ἔτε τὸν Αὐθεντικὸν κανόνα περικλείει, οὔτε τὼ περιεργοραξίαν βεβαιώνει.

Εἴτις ἐπιχειρεῖθῃ νὰ κρίνεται δϗ καμίαν ὑπόθεσιν, ἔπειτα τὼ ἀφήσει κὴ δὲν εἰπῇ τίποτε ἕως σαράντα χρόνως, πλέον δὲν δυνάται νὰ κινήσῃ ἀγωγὼ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως, ἀλλ' ἔτε οἱ κληρονόμοιτε.

Ἡ κρίσις ὁποῦ γίνεται δϗ τὼ τιμὼ σῦός πράγματος

ὁπῦ

ὁπῶ ἐπωλήθη, ἢ διὰ χρέος, αὐάμεσα εἰς τὸς τελευτα χρόνους σβύνυται.

Ε'αὶ λάβουν τινὲς Αὐθεντικὰ χρήματα, δὲν σβύει τὴν κείσιν ἡ πολυκαιρία, διότι ἐαὶ πραπέσουν μεγικὰ ἀπ' ἐκεῖνα, ἢ τὰ φάγουν, δὲν δυάται ὁ χρόνος νὰ τὸς βοηθήσῃ, ἅτε ἐμποδίζει τὸς αὐτιδίκους, ἀλλὰ ἢ αὐτοὶ ἐαὶ ἀποθαίνουν, τὰ παιδία τὸς αὐαγκάζονται νὰ τὰ πληρώσουν, αὖ δὲ ἐκέρδηταν ἢ τίποτε ἀπὸ τὸς γονεῖς τὸς, ἢ νὰ ἐκληρονόμησαν.

Περὶ Δανείου.

Η' Κείσις ὁποῦ εἶναι διὰ δανεικὰ χρήματα, αὐίσως ἢ δοθῇ ἐξ ἀρχῆς εἰς πρόσωπον, ἀπὸ τὸς τελευτα χρόνους ⊂ ἐμπρὸς σβύνυται.

Περὶ Υ'ποθήκης.

Η' Κείσις ὁποῦ εἶναι διὰ δανεικὸν χρέος, ὁποῦ νὰ ἔχῃ ἐνέχυρον βαλμένον ὁ χρεώστης νὰ τὸ ἔχῃ, ὅμως ὁ ἴδιος, εἰς τὸς σαράντα χρόνους σβύεται. ἀμὴ αὐίσως ἢ ὁ ὕστερος δανειστὴς κινήσῃ κείσιν μὲ τὸν πρότερον δανειστὴν, ἕως τεσσαράκοντα χρόνους ἔχει ἡ κείσις, εἰς ὅσον χρόνον ζῇ ὁ χρεώστης. εἰδὲ ⊂ ἀποθαίνῃ ὁ χρεώστης, ἢ κινῇ μὲ ἐδικόντες ὄνομα τὴν κείσιν, εἰς τὸς δέκα, ⊂ εἴκοσι χρόνους παύει ἡ κείσις.

Εἴτις ἐξεσιάζῃ κανένα χωράφιον, ⊂ τὸ φάγῃ ἕως σαράντα χρόνους, πλέον δὲν κείνεται διὰ ἐκεῖνο, παρὰ νὰ δίδῃ τὸν κανόνα κείνεται.

Ε'αὶ κινήσῃ κανεὶς κείσιν μέσα εἰς ἕνα χρόνον, ἀφ' ὅ μετατεθῇ τὸ πρᾶγμα ἀπὸ λόγου τὸ, ⊂ δοθῇ εἰς ἄλλον, κείνεται πέρνοντας τὸ πρᾶγμα. μετὰ δὲ τὸν χρόνον τῆς μετατέσεως, κείνεται διὰ τὸ δίκαιόν του, ἢ ὄχι διὰ τὸ πρᾶγμα.

Ρ'ωμαϊκόν.

Α'πὸ τὸ νὰ ἐμποδίσῃ κανεὶς τὸν ἴδιον οἰκοκύρη νὰ μὴ πηγαίνῃ εἰς τὸ ἐδικόν του βουνὶ νὰ κάμῃ ξύλα, δὲν δύ-

δυώται νὰ χάσῃ τὴν νομὴν, πάρεξ εἰς τὰς τελευταίας χρόνας ἀπαίτω αὐ κάμῃ αὐτό.

Περὶ καρπῶν ἀπὸ τὰ κτήματα.

Οἱ καρποὶ ὁπῦ νὰ ξώγῃ τινὰς ἀπὸ μερικὰ κτήματα ὁποῦ νὰ τᾶ δοθοῦν μὲ τὴν κείσιν, δὲν ζητοῦνται, ἀλλὰ ἐὰν εἰς ἕνα χρόνον μέσα κινήσῃ ἐκεῖνος κείσιν, ὁ ὁποῖος δι' τὴν ἀπειθειάν τε, ὁπῦ ἐκράχθη εἰς τὴν κείσιν, ὑστερήθη ἀπὸ τὸ φᾶγμά τε, τᾶ δίδεται ἐκείνε ὁπῦ ἐγκαλεῖ νὰ τὸ ξώγῃ, ἢ ὡσαὐτὴν πάρῃ τὸ τίποτέ τε ἀγωνίζεται, ἢ ἐπαναγκάζεται νὰ ἀποδείξῃ. εἰδὲ ὡσαὐτὴν περάσῃ ὁ χρόνος κινήσῃ κείσιν, τοῦ δίδεται νὰ κυρεύσῃ τὸ φᾶγμα, ἐξετάζεται δὲ δι' τὰς κόπυς τε. περὶ δὲ χρόνου δι' ἐκεῖνον ὁπῦ τᾶ δοθῇ φᾶγμα νὰ τὸ ξώγῃ, & νὰ τὸ δελδίῃ, πότε δυώται νὰ τὸ κάμῃ τελείως ἐδικόντε, νόμος καθολικὸς δὲν διείσκεται. καὶ δι' τοῦτο ὁ Πατείκιος ἔλεγεν, ὅτι εἰς τὰς τελαύτας χρόνας νὰ κείνεται, πλὴν ἐὰν τὸ λάβῃ τινὰς ἢ δυωσικῶς τὸ φᾶγμα ἐκεῖνο, ἢ δι' ἄλλην παράλογον αἰτίαν νὰ τὸ ξώγῃ, νὰ γυρίζῃ καὶ τὰς καρπὰς ὀπίσω, & ὅτε νὰ ξέφεται ἀπ' αὐτάς.

Περὶ Μοιχείας.

Η' Κείσις ὁποῦ εἶναι δι' μοιχείαν, ἕως πέντε χρόνους κινεῖται.

Η' παρανομία τῆς μοιχείας, δὲν σβυώνεται εἰς τοὺς πέντε χρόνους.

Μέσα εἰς δύο χρόνας κινεῖται ἡ κείσις ὁπῦ εἶναι δι' δόλον.

Περὶ Δόλου:

Η' Παραγραφὴ τᾶ δόλε εἶναι παντοτεινὴ, καὶ δὲν περικλείεται εἰς χρόνον, ὡσαὐτὴν τὴν κείσιν ὁπῦ γίνεται δι' ἐκεῖνον ὁπῦ τὸν δελεάσῃ κανείς.

Ο' δὲ δόλος εἶναι τοιοῦτος. μὲ τὸ νὰ μὲ ἐμίθυσες, μὲ ἐδελεά-

λέασες, ἢ μὲ ἄλλον τρόπον μὲ ἐπλανέσες, ☪ μὲ ἔκαμες νὰ σὲ δώσω τὸ ἐδικόν μου. εἰς τὸ ὕστερον ἐγὼ ὡσὰν ἦλθα εἰς τὸν νοῦν μου, καὶ ἐκατάλαβα τὸ γενόμενον, κεῖνομαι μὲ τὸ λόγισι, διὰ τοῦ πλαίου ὁπὸ μὲ ἐγέλασες, ☪ ἐὰν μὲ γυρίσῃς τὸ φᾶγμά μου, πεῖν νὰ κειθῶμεν, γλυτώνεις ἀπὸ τοῦ καταδίκου, καὶ τοῦ ζημίαν ὁπὸ γίνεται δι' αὐτοῦ τοῦ πλαίου.

Ἡ διάταξις ἡ Βασιλικὴ τροσάσει, ὅτι τὸ Κειτήριον ὁπὸ κρίνει διὰ τὸν δόλον, νὰ τελειώνῃ εἰς δύο συνεχεῖς σωσὲς χρόνες, ἀπὸ τοῦ ἡμέραν ὁποῦ ἔγινεν ἡ πλαίη, κἂν εἶναι ἐκεῖ παρὼν ἐκεῖνος ὁπὸ ἐγελάσθη, κἂν δὲν εἶναι.

Ἡ Βασιλικὴ διάταξις τροσάσει, ὅτι πᾶσα κρίσις ὁποῦ δὲν σβύεται εἰς τὲς τελαίτα χρόνες, ἀλλὰ παρεξηγεῖται, ἤτοι παρατείνεται, ὅταν τελειώσουν οἱ σαράντα νὰ σβύεται, καὶ κανεὶς νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ περάσῃ παρεμφρὸς ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ τροσαγοῦ, ἔτε ἰδιώτης, ἔτε ἄρχων, πάρεξ μόνον εἰς τὰ Αὐθεντικὰ δοσίματα. τὰ ὁποῖα δὲν ἐμποδίζει καμία παραγραφὴ τὲ χρόνε.

Ἀνατροπὴ τῆς τεσσαρακονταετίας.

Περὶ Δωρεᾶς.

Ἡ Δὲ Νεαρὰ νομοθεσία τὲ Κυρὲ Βασιλείε Πορφυρογεννήτε, ἀναβέτει τὲς σαράντα χρόνους εἰς ταῦτα. μήτε τὲς δωρατὲς ὠφελεῖσθαι, μὲ τὸ νὰ ἀδικοῦν τὲς πωχοὺς, ἔτε τὲς πωχὲς ὁπὲ ἀδικοῦνται ἀπὸ τὲς δωρατωτέρες νὰ ἐμποδίζωνται, ὡσὰν περάσουν οἱ σαράντα χρόνοι, ☪ νὰ μὴ ζητῶν τὸ δίκαιόν τες. ἀμὴ ὅταν εἶναι ἠδικημένοι, καὶ εὕρουν καιρὸν νὰ μὴ δυώνται τίποτες οἱ διατεταγμένοι χρόνοι, μακάρι αὖ εἶναι καὶ μέσα εἰς χρυσόβουλον γραμμένοι, ὅταν γένῃ ἀδίκως, καὶ πλεονεκτικῶς. μήτε τὰ Αὐθεντικὰ δοσίματα νὰ ἐμποδίζωνται, μὲ τὸ νὰ εἶναι χρόνοι πολλοὶ περασμένοι, ἀλλὰ νὰ ζητοῦνται ὑπ' Αὐγούσου Καίσαρος, καὶ ἔτζι νὰ δικαιώνεται ὁ καθεὶς ὁπὲ ἔχει νὰ λάβῃ.

Μᾶς ἐφάνη καλὸν νὰ σημειώσωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι ὅσοι φυλακωθοῦν διὰ ἔγκλημα, αὖ καὶ εἰς τὸ αὐτί τους δύσκωνται

ται

ται εἰς φύλαξιν, νὰ μὴν περιγράφεται ὁ διωρισμένος χρόνος.

Ἀλλὰ μήτε εἰς ἐκείνους ὁπού εἶναι ἀπεσταλμένοι εἰς δουλείαν Βασιλικὴν μετρᾶται ὁ χρόνος, ὅσον καιρὸν λείπουν εἰς τὸν τόπον τῆς ὑπηρεσίας. διατὶ λέγει καὶ ὁ Καῖσαρ, τὸ λείψιμον ἐκείνου ὁπού λείπει εἰς Βασιλικὴν ὑπηρεσίαν, οὔτε αὐτὸν ζημιώνει, οὔτε ἄλλον τινά.

Σχόλιον.

Φανερὰ εἶναι ἡ γνώμη τούτου τοῦ κεφαλαίου. διατὶ θέλει ἐκεῖνον ὁπού λείπει διὰ Αὐθεντικὴν ὑπηρεσίαν, ἢ ἐπέμφθη Πρέσβυς διὰ τὸ πλῆθος τὸ Ρωμαϊκὸν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζημιώνεται, καὶ νὰ χαίρῃ ἐκεῖνο ὁπού τοῦ δυσκολεύεται. ὅτε ἐκεῖνοι πάλιν ὁπού ἔχουν κρίσιν μὲ αὐτὸν, καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ κινήσουν τὴν κρίσιν τους, νὰ ζημιώνωνται, καὶ νὰ χάσουν τὴν κρίσιν τους διατὶ λείπει. ἀλλ' ὅταν ὁ Πρέσβυς ἔχῃ ξένον πρᾶγμα καὶ τὸ κρατῇ, ὡσὰν μὲ τὴν Αὐθεντικὴν δύναμιν, δὲν πρέπει νὰ τὸ χάσῃ ὁ ἀληθινὸς Αὐθέντης του, αἴσιως καὶ πολὺς καιρὸς περάσῃ, μὲ τὸ νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ πιάσῃ τὸν Πρέσβυν προφασιζόμενον ἀπὸ τοὺς νόμους πῶς ἔχει δίκαιον, καὶ ὡσὰν ὁπού ὅταν ἔλειπε δὲν τὸν ἔσυρνεν εἰς τὴν κρίσιν. οὔτε πάλιν ὅταν λείπῃ ὁ Πρέσβυς, καὶ πάρῃ τινὰς τὸ χωράφι του βλάπτεται διατὶ λείπει. ἀλλ' ὅταν γυρίσῃ τὸ πέρνει ὀπίσω μὲ ὅλα τὰ δίκαια εἰσοδήματα.

Ἐκεῖνος λέγεται νὰ λείπῃ εἰς πρᾶγμα Αὐθεντικὸν, ὅποιος πεμφθῇ εἰς Πρεσβείαν, ἢ νὰ κτίσῃ Κάστρον, ἢ εἰς ἄλλα ὅμοια. ὁ δὲ Κεντὴς, καὶ οἱ Κυβερνηταὶ, καὶ οἱ Στρατηγοὶ, καὶ ἐκεῖνοι ὁπού ἔχουν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ πλήθους, δὲν λογιάζονται νὰ λείπουν διὰ Αὐθεντικὴν δουλείαν, οὐδὲ βοηθοῦνται εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσουν πρᾶγμα, ἢ νὰ χάσουν. διατὶ ὅλοι μεταχειρίζονται θελληματικῶς αὐτὰς τὰς ὑπηρεσίας, καὶ πληρώνουν διὰ νὰ τὰς πάρουν.

Ὁ κωφὸς, ὁ ἄλαλος, ὁ δαιμονιζόμενος, καὶ ὁ λωλὸς, καὶ ὁ αἰχμάλωτος δὲν ἔχουν διορίαν χρόνου, ἀλλὰ ἀπὸ τότε ἀρχίζει νὰ μετρᾶται, ὅταν ὁ αἰχμάλωτος ἐλθῇ, καὶ οἱ ἄλλοι ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὸ πάθος.

Περὶ Δικασικῆς ψήφου & Ἀποφάσεως.

ΤΙΤΛΟΣ, δ'.

Δὲν δωάται τινὰς νὰ γένῃ Κριτὴς, ἂν δὲν τοῦ δοθῇ μὲ ξόπον δίκαιον, ἢ παρὰ τῦ Βασιλέως νὰ λάβῃ τὴν ἐξουσίαν, ἢ νὰ τῦ δοθῇ ἀπ' ἐκεῖνον ὁποῦ δωάται νὰ κάμῃ Κριτὴν, ἢ νὰ εἶναι βεβαιωμένος ἀπὸ τὸν νόμον, ἢ νὰ εἶναι αἱρετός.

Οὐδὲ κανένας νὰ κρίνῃ, ἢ νὰ δικαιώνῃ τὸν ἑαυτόν τε, διότι αὐτὸ εἶναι ἄδικον.

Σχόλιον.

Παραδείγματος χάριν, ἐκίνησα κρίσιν μὲ τὸν Πέτρον, καὶ τὸν ἐνικῆσα εἰς τὸ νὰ πάρω τὸ σπῆτι ὁπῦ μὲ ἐκράτει ἄδικα. ἀπέθανεν ὁ Πέτρος πρὶν νὰ λάβῃ ἡ κρίσις τέλος, καὶ ἔκαμε κληρονόμον τὸν Κριτὴν ἐκεῖνον ὁπῦ τὸν ἔκρινεν. εἰς τὸ ἑξῆς παύει ὁ Κριτὴς εἰς τὸ νὰ κρίνῃ αὐτὴν τὴν κρίσιν, ὅτι ἔγινεν ἐναντίος, καὶ ἐνάγων, καὶ δὲν εἶναι δωατὸς ὁ αὐτὸς νὰ εἶναι Κριτὴς καὶ ἐνάγων, καὶ δίδεται ἄλλος Κριτὴς εἰς τὸ νὰ κρίνῃ αὐτὴν τὴν κρίσιν. τῦτο σημαίνει τὸ νὰ μὴν κρίνῃ κανεὶς τὸν ἑαυτόν τε, τὸ δὲ ἔπε νὰ δικαιώσῃ τέτοιον εἶναι. ὁ αὐτὸς Κριτὴς ὁπῦ κρίνει ἐμένα, & τὸν Πέτρον, ἀποθνήσκοντας ὁ Πέτρος, ἐγράφθη κληρονόμος παρ' αὐτῦ τῦ Πέτρε, & πρὸ τῦ νὰ λάβῃ αὐτὸς τὴν κληρονομίαν εἰς χεῖράς τε, ἄλλος συγγενὴς τοῦ Πέτρε ἐπρόλαβε, καὶ ἐπῆρε τὰ πράγματα τῆς κληρονομίας. δὲν πρέπει αὐτὸς ὁ Κριτὴς νὰ δικαιώσῃ τῦ λόγου του, καὶ νὰ ἀποβάλῃ ἐκεῖνον τὸν συγγενῆ τοῦ Πέτρου ἀπὸ τὰ πράγματα ἐκείνου, καὶ νὰ ἔμβῃ αὐτὸς εἰς αὐτὰ κληρονόμος, ὅτι οὐδὲ κανένας λαμβάνει τὸ δίκαιον μοναχός του, ἀλλὰ πρέπει ἄλλος Κριτὴς νὰ τὸν δικαιώσῃ, καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον νὰ λαμβάνῃ τὴν κληρονομίαν εἰς χεῖράς του, καὶ νὰ γίνεται οἰκοκύρης εἰς αὐτήν.

Εἴτις εἶναι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὲς εἰκοσιπέντε χρόνους δὲν δωάται νὰ γένῃ Κριτής.

Εἰς

Εἰς τὸν καιρὸν τᾶ θέρους, ϗ τᾶ ξύγου δὲν ἀναγκάζεται κανεὶς νὰ κελθῇ.

Τὼ Κυριακὼ, ϗ εἰς τὰς λοιπὰς ἑορτὰς, ϗ οἱ Κεῖται, ϗ ὁ λοιπὸς λαὸς νὰ χολάζοων, μόνον οἱ Γεωργοὶ νὰ μὼ χολάζοων.

Ἡ δὲ ν δ'. Νεαρὰ τᾶ Κυρᾶ Λέοντος ὁρίζει, ὅτι τὼ Κυριακὼ νὰ χολάζοων ϗ οἱ Γεωργοί.

Τῇ μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ νὰ μὼ ἐξετάζεται παντελῶς καμία ἐγκληματικὴ κρίσις ἀπὸ κανένα Ἄρχοντα.

Ἡ Βασιλικὴ διάταξις λέγει, ὅτι τὲς λῃστὰς, τὺς ἅρπαγας, ϗ τὲς φονεῖς, ϗ τὲς κερσάρες, ϗ ἄλλες παρομοίες, ϗ ἐν τῇ Τεσσαρακοστῇ, ϗ ὁποίᾳ ἡμέρᾳ λάχῃ, ϗ τὼ λαμπραὶ νὰ ἐξετάζωνται, ϗ νὰ βασανίζωνται.

Τᾶ αὐτᾶ.

Τῇ λαμπρᾷ Κυριακῇ τᾶ Πάσχα, αὖ ϗ Βασιλικὴ πρόσταξις δὲν ἔλθῃ διὰ τᾶτο, νὰ ἀπολύωνται ὅλοι, ὅσοι εἶναι εἰς φυλακὼ, πάρεξ μόνον αὖ εἶναι τινὰς Ἱερόσυλος, ἢ μοιχὸς, ἢ ἅρπαξ παρθένου, ἢ ἄνοιξε πάφον, ϗ ἔλαβε σολίδια νεκρᾶ, ἢ γόης, ἢ φαρμακὸς, ἢ φονεὺς, ἢ ἐφόνευσε τὸν Πατέρα του, ἢ αὖ ἐφάνη πῶς νὰ ἐπιβουλεύθη καμίαν Πόλιν, ἢ Βασιλέα.

Προτήτερα μίαν ἡμέραν πρέπει νὰ λέγῃ ἐκεῖνος ὁπᾶ θέλει νὰ κάμῃ ἐξέτασιν διά τίποτε, ὅτι εἶναι ἐξέτασις, διὰ νὰ μὼ ἔλθοων εἰς φόβον, ϗ δειλίαν οἱ κατηγορούμενοι ἀπὸ τὸ ἔξαφνον τᾶς ὑποθέσεως.

Δέκα ἡμέρας κάμνει χρεία νὰ δίδεται διορία εἰς ὄνα ἀπειθῆ, ὁπᾶ νὰ τᾶ μηνύσῃ ὁ Ἄρχων, πρὶν νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐξετάσῃ τὼ ὑπόθεσιν ὁπᾶ τὸν ἐγκαλοῦν. ϗ τᾶτο νὰ γίνεται ἕως ξίτε. ἡ δὲ Νεαρὰ ὁποῦ ἔγινεν ὕστερα ἀπὸ τὸν Κώδικα, τελεύτα ἡμέρας δίδει διὰ κάθε παράγγελμα ἕως ξίτε.

Τὸ κράξιμον ὁπᾶ γίνεται ἀπὸ τὸν Κεῖτὼ χωρὶς διορίαν, δέκα ἡμέρας ἔχει τὼ διορίαν.

Πᾶσα κρίσις ὁπᾶ ἀρχίσει νὰ ἐξετάζεται ἐναντίον τᾶ διαδεχθέντων ἐξουσιασῶν, εἴτε ἐγκληματικὴ, εἴτε διὰ χρήματα, μέσα εἰς εἴκοσι ἡμέρας πρέπει νὰ τελειώνεται ἀφ' ἃ ἄρχισεν.

χισεν. εἰ δὲ ἀμελήσῃ ὁ Κειτὴς, ϗ δεῖ ἀποφασίσει, αὐτὸς μεν ζημιοῦται, ἡ δὲ κρίσις σβύεται.

Πᾶσα κρίσις χηματικὴ, ἔξω ἀπὸ ἐκείνας ὁπᾶ εἶναι εἰς Αὐθεντικαῖς ἀφορμαῖς φρεπόμεναι, περιστότερον ἀπὸ τρεῖς χρόνες, δεν κάμνει χρεία νὰ κινῆται.

Ὁ Αὐθεντης ὁπᾶ κάμνει ἄλλον Κειτὴν εἰς καμίαν κρίσιν, ἐκεῖνος φρέπει νὰ τελειώνῃ, ϗ νὰ ἐνεργῇ τὴν ἀπόφασιν.

Σχόλιον.

Παραδ χάρ. ὁ Δρουγγάριος, ἢ ἄλλος τινὰς Αὐθεντης ἔκαμε ἄλλον Κειτὴν νὰ κρίνῃ δύο ἀνθρώπες, ϗ ἐκεῖνος ὁ Κειτὴς ἀπεφάσισε τὸ ἕνα μέρος νὰ δώσῃ τόσα ἄσπρα. δλλὰ νὰ πληρωθοῦν αὐτὰ τὰ ἄσπρα. λοιπὸν φρέπει ὁ Αὐθεντης ὁπᾶ ἔδωκεν ἐκεῖνον τὸν Κειτὴν νὰ γένῃ ἐπιμελητὴς, ϗ νὰ βιάσῃ ἐκεῖνον ὁποῦ ἀπεφασίθη, νὰ κάμῃ κατὰ τὴν ἀπόφασιν.

Ὅσα δεν ἐξέρουν ἐκεῖνοι ὁποῦ κρίνονται, ἢ ἐκεῖνοι ὁπᾶ τὲς συμβοηθᾶσι, ϗ τὰ ἀρίνουν, φρέπει ὁ Κειτὴς νὰ τὰ ἀναπληρώνῃ.

Σχόλιον.

Τᾶτο τὸ νεαρὸν εἶναι φανερὸν, δλατὶ φροσάζει, ὅπως νὰ ἀναπληρώνῃ ὁ Κειτὴς τὰ ἐλαττώματα ἐκείνων ὁπᾶ κρίνονται, ϗ ἐκείνες ὁπᾶ τὲς συμβοηθᾶσι. δηλαδὴ αὐίσως ϗ τὸ ἕνα μέρος ἀπὸ ἐκείνες ὁπᾶ κρίνονται ἀφίσῃ καινὰν νόμον ὁποῦ τὸν βοηθεῖ, ϗ δεν ἐξέρει νὰ τὸν εἰπῇ, φροσάζει τὸν Κειτὴν νὰ ἀναπληρώνῃ τὸ ἐλάττωμα ἐκείνε, ϗ νὰ τᾶ φανερώνῃ, ὅτι τὲς νόμες φρέπει νὰ ἐξέρῃ ὁ Δικαστὴς, ϗ ἐκεῖνο ὁπᾶ εἶναι τᾶ νόμε νὰ κάμῃ, ϗ ὄχι ἐκεῖνα ὁπᾶ κάμνουσιν οἱ κεινόμενοι ἀνάμεσόντες, δηλ. ὁ Πέξος ἐκρίνετο μὲ τὸν Παῦλον εἰς Κειτὴν Μάρκον ὀνομαζόμενον περίτινος βιβλίε, ἐλύθη, ϗ ἐδιωρίθη ἡ κρίσις τες. ὕστερον μὲ καιρὸν πάλιν ὁ αὐτὸς Πέξος ἐκρίνετο μὲ τὸν αὐτὸν Παῦλον δλὰ τὸ βιβλίον εἰς ἄλλον Κειτὴν ὀνομαζόμενον Γωανίνιν, ϗ δεν ἐφρόβαλεν ὁ Πέξος τὲς λόγους τῆς διαλύσεως τῆς φρώτης κρίσεως εἰς τὸν Παῦλον. λοιπὸν ὁ Κειτὴς δεν ζητεῖ νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ ἐλάττωμα τᾶ Παύλε, ϗ νὰ λέγῃ, ὅτι ἔλαβε τέλος ἡ κρίσις Παῦλε, ϗ διελύθη, ἀλλὰ νὰ κοιτά-

ζῃ

ζη τί ἔναι τὲ νόμε. τὲς νόμες βιάζεται νὰ ἰξδρη ὁ Κειτὴς, Ϛ ὄχι τὰς ῥάξεις τ῀ κεινομενων.

Νόμος.

Δεν ῥέπει οἱ Κειταὶ νὰ ἐμποδίζουν, ἢ νὰ ὑβείζουν ἐκείνες ὁπὲ αὐανράζονται εἰς κρίσιν. ἀνίσως κὴ γενη καινέα τέποιον, ῥοσέρχονται κὴ τὸ αὐαφέρουν εἰς τὸν Βασιλέα.

Σχόλιον.

Ὁ παρὼν νόμος ἔναι φανερὸς, ῥοσάζει νὰ δέχονται ἐκείνες ὁπὲ θέλουν νὰ μεταθεωροῦσι τὰς κρίσεις μὲ ἱλαρότητα, χωρὶς νὰ τὲς ἐμποδίζουν, ἢ νὰ ὑβρίζουν ἐκείνες ὁπὲ αὐανράζονται εἰς Κρίσιν, Ϛ αὖ κάμουν καινέα ῥᾶγμα τέποιον, δίδει ἄδειαν εἰς ἐκείνους ὁπὲ ἐμποδίζονται, νὰ αὐαθεωρήσουν τὴν κρίσιν τες, ἢ ὑβρίζονται, νὰ ῥοσέρχωνται εἰς τὸν Βασιλέα, κὴ νὰ τὸ αὐαφέρουν, Ϛ μανθάνωντας ὁ Βασιλεὺς, τιμωρεῖ τὲς Κειτὰς ὁπὲ σφάλλουν. κὴ ἐκεῖνοι οἱ Κειταὶ ὁπὲ ὑβρίζουν ἐκείνες ὁπὲ αὐακαλοῦνται εἰς τὴν Κρίσιν, ἢ μὲ βίαν τὲς ἐμποδίζουν, χάνουν τὴν ἐξεσίαν ὁπὲ ἔχουν, Ϛ ἀτιμοῦνται, ὑποκείμενοι εἰς τὸ περὶ βίας ἔγκλημα.

Οἱ ἄρχοντες οἱ ϛρατιωτικοὶ, μόνον εἰς τὰς ϛρατιωτικὰς αἰτίας κὴ ὑποθέσεις κρίνουν τὲς ϛρατιώτας. εἰς δὲ τὰ ἄλλα ζητήματα οἱ κατὰ τόπες Κειταὶ τ῀ Βασιλείας, ἢ κατὰ ἄλλον ῥόπον Αὐθεντόποι, ἐκεῖνοι κρίνουν κὴ τὲς ϛρατιώτας.

Ὅταν ἐκεῖνος ὁπὲ ἐγκαλεῖται φθύγη ἀπὸ τὴν Κρίσιν, τότε καὶ πεὶν νὰ τελειωθῆ ἡ Κείσις, ῥέπει νὰ δποφασίζη ὁ Κειτὴς τὴν καταδίκην. ὅμως ὁ Μάγιϛρος δὲν ἐκαταδίκαζεν ἐκεῖνον ὁπὲ δὲν ἤθελε νὰ ϛαθῆ, ἕως οὗ νὰ ἐξεταχθῆ ἡ ὑπόθεσις ἕως τέλες, ἔτζι ἁπλῶς, ἀλλὰ τὲ ἔδιδε διορίαν πότε νὰ ἔλθη νὰ παρασαθῆ, εἰς τὴν ὁποίαν αὖ δὲν ἤθελεν ἔλθη, ἀπεφάσιζεν ἐξ ὁλοκλήρε τὴν καταδίκην εἰς ἐκεῖνον· διότι ἔσωνας ὁπὲ νὰ κάμη κάποιαν Κείσιν, Ϛ νὰ τὴν τελειώση, εἰς τὸ τέλος τ῀ Κείσεως ἐπου ἤθελε νὰ κάμη τὴν δποφασιν, ἐκεῖνος ὁπὲ ἔμελε νὰ καταδικαθῆ μὲ τὸ νὰ ἔφυγε χωρὶς νὰ πάρη θέλημα, τὸ ἐσημείωσεν ἔτζι. ἐδικαιώθη ὁ Πρωτοσαθάριος Νικηφόρος κατὰ τὸν λόγον τ῀ νομῆς νὰ λάβη τὸ δέτι κτῆμα, δχὶ νὰ μάθη ὁ αὐτίδικος μὲ τὸν ῥό-

πον

που τοῦτον, πῶς δὲν ὠφελήθη τίποτε μὲ τὸ νὰ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ Κειτήειον χωρὶς νὰ πάρῃ θέλημα ἀπὸ τὸν Κειτὴν, ἀμὴ ἦ νὰ ἔλθῃ τὸ ὀγληγορώτερον νὰ φέρῃ τὰ Αὐθεντικὰ γράμματα καὶ τὰ δικαιολογήματά του ὁπὸ ἔχει διὰ τὸ φόνημα ἐκεῖνο, ἕως τέσσαρας μιλίας, νὰ κριθῇ κατὰ τοὺς νόμους, νὰ λάβῃ τὸ δίκαιόν του, ἦ αὐ μείνῃ εἰς τὴν ἀπείθειαν, καὶ δίγαίνῃ ἀπὸ τοὺς διατεταγμένους ὅρους, νὰ λάβῃ τελείαν τὴν καταδίκην, καὶ νὰ ἀποφασισθῇ τελείως ἡ ὑπόθεσις κατὰ τὸ σῶα μέρος, καθὼς ἐλέχθη εἰς τοὺς νόμους τῆς τοιούτων.

Ὅταν λείπῃ τινὰς εἰς τόπον μακρυνὸν, δὲν καταδικάζεται διὰ μεγάλον ἔγκλημα, μόνον τὸν ἀναζητοῦν μὲ γράμματα, καὶ ὅταν γνωρίσῃ τὴν ὑπόθεσιν ἀπὸ τὰ γράμματα, ἐὰν ἔλθῃ ἕως τὸν χρόνον νὰ ἀποκριθῇ διὰ τὸ ἔγκλημα ὁπὸ τὸν ἐγκαλοῦν νὰ καθαρισθῇ, αὐ ἀποθάνῃ, δὲν γίνονται τὰ ὑπάρχοντά του εἰς διαρπαγὴν, ἀλλ' ἀπομένει εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ. εἰ δὲ μὴ μέσα εἰς τὸν χρόνον δὲν θελήσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Κειτήειον νὰ ἀποκριθῇ, καὶ τὰ φράγματά του γίνονται εἰς διαρπαγὴν, καὶ αὐτὸς αὐ δέρεθῇ παιδεύεται αὐσηρότερα. καὶ αὐ ἀποδάζῃ νὰ ξεκαθαρισθῇ, καὶ νὰ ἀθωωθῇ μὲ ἐλέγχους φανερὰς, καὶ λαμπρὰν ἀπόδειξιν, γίνονται μ' ὅλον τοῦτο ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του Αὐθεντικά.

Οὔτε ἐὰν ἔχουν εἰς τινὰ ὑποψίαν, πῶς νὰ ἔσφαλε τίποτε σφάλμα, τὸν καταδικάζουν, ἔτε ἐὰν λείπῃ πέποτε καταδικάζεται, πάρεξ μόνον ἐκεῖνος ὁπὸ μὲ πολλαῖς παραγγελίαις, καὶ διορίαις δὲν θελήσει νὰ ἔλθῃ, καὶ αὐτὸς πάλιν ἕως χειματικῆς ζημίας, ἦ ἀτιμίας, ἦ ἐξορίας. ὁ δὲ κατήγορος αὐ λείπῃ καταδικάζεται κάποτες καὶ περισσότερον, παρὰ ὁπὸ ζητεῖ τὸ δόγμα τῆς συκοφαντῶν.

Δὲν πρέπει νὰ ἀκούῃ ὁ Κειτὴς ταῖς βοαῖς τῆς Αὐθεντικῶν ἀνθρώπων ὅταν θέλουν, ἦ τὸν αἰτίον νὰ παιδεύσουν, ἦ τὸν πταίσῃ νὰ ἀπολύσουν.

Ὁ Κειτὴς νὰ μὴ ἀποφασίζῃ ποτὲ τῆς ὥρας νὰ ἀποκεφαλίζουν ἄνθρωπον, ἐὰν δὲν ὁμολογήσῃ πρωτήτερα ἐκεῖνος ὁπὸ μέλλει νὰ χαλασθῇ, ἦ ἀπατᾷ τὸν βασανιζόμενος, ἦ διὰ ἐρωτήσεως ἀξιοπίστων μαρτύρων.

Ἐκεῖ-

Ε'κεῖνος ὁπῦ νὰ ὁμολογήσῃ θελληματικῶς, ἢ καυσόν του σφάλμα, δὲν πισδέται ἐν δ'κολίᾳ, ἢ κατὶ πολλᾶς φοραῖς, ἢ ἢ φόβον, ἢ δι' ἄλλω καμίαν ἀφορμὼ, ψδδεται κατὶ τοῦ λόγου του.

Περὶ Ε'ξόδων ὁπῦ ἀδίκως ἐξοδδέει τινάς.

Η' Διάταξις κελδέει, ὅτι ὁ Κειτὴς εἰς τὼ ἀπόφασίν τε νὰ φροσάζῃ ἐκεῖνον ὁπῦ ἐνικήθη, νὰ δίδῃ τὰ ἔξοδα ὅλα ὁπῦ ἐξοδιάθησαν εἰς τὸ Κειτήριον. εἰ δὲ ϗ δὲν τὸ κάμῃ τῦτο ὁ Κειτὴς, ἀναγκάζεται ἀυτὸς ὅλω τὼ ζημίαν νὰ γυρίσῃ εἰς τὸ μέρος ὁπῦ ἐνίκησεν.

Ε'χει ἐξυσίαν ὁ Κειτὴς νὰ ἀναγκάζῃ ἐκεῖνον ὁπῦ ἐνικήθη νὰ δίδῃ ὅλα τὰ ἔξοδα ὁπῦ ἔγιναν εἰς τὸ Κειτήριον, ϗ τὸ δέκατον μέρος τῦ ἐξόδων τύτων, ϗ νὰ πέρνῃ ἀυτὸς ἀπ' ἐκεῖνα τὸ δέκατον, τὰ δὲ ἐπίλοιπα νὰ εἶναι Αὐθεντικά. καμίαν φορὰν αὖ θέλῃ ὁ Κειτὴς δίδει ἀπ' ἐκεῖνα ϗ ἐκείνου ὁπῦ ἐνίκησε, ἢ τὸν κόπον ὁπῦ ἔκαμεν ἀδίκως, εἶτι ἢ κειθῇ ὁ Κειτής.

Ε'κεῖνα ὁπῦ κείνονται, ϗ ἀποφασίζονται ἀνάμεσα εἰς ἄλμυς, μὴ ὄντος παρὸν τῦ κατηγορημένου, ὔτε βλάβω, ὔτε ὠφέλειαν τᾶ φέρει. τὸ ἴδιον εἶναι ϗ εἰς ἐγκληματικὰς κατηγορίας, Ϛ εἰς τὰς κληρονομίας.

Α'νίσως ϗ τινὰς θέλῃ νὰ ἀναψηλαφήσῃ ϗ νὰ ἀνακρίνῃ ἀπόφασιν, μὲ φόφασιν, ὅτι νὰ μετακαιτάξῃ λογαριασμόν, δὲν ἠμπορεῖ.

Σχόλιον.

Ε'νας Κειτὴς κρίνωντας τὸν Πέτρον, ϗ Παῦλον λόγω χάειν, ϗ ἔσωντας ϗ νὰ φροβληθοῦν διάφορα κεφάλαια τῆς διαφορᾶς των, ἔγινεν ἡ ἀπόφασις. ϗ ἕνα κεφάλαιον περὶ λίθων, ἢ μαργαρίτων ὁπῦ ἔζιζε διακόσια χρύσια, ἀυτὸς τὰ ἐξετίμησε διὰ ἑκατόν. ϗ μετασοχαζόμενος ὁ Κειτὴς νὰ ἀνακρινῃ τὼ κρίσιν, ἐπειδὴ ϗ κακῶς ἐξετίμησεν ἐκεῖνα τὰ πράγματα. ἡ διάταξις λέγει, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀνακρίνῃ τὼ κρίσιν, διατὶ ἀνίσως ϗ δοθῇ ἀυτὸ εἰς τὲς Κειτὰς,

νὰ λέγῃ δηλαδὴ ὅτι κακῶς ἐκεῖνα αὐτῷ τῷ κρίσιν, καὶ νὰ τῷ μετακρίνω, ποτὲ ἡ κρίσις τέλος δὲν λαμβάνει. ἢ καὶ ἔπως. ἐχρεώσει σέας ἄλλα τινὸς φλωρία ρ. τὸν ἐπῆρεν εἰς τὴν κρίσιν διὰ τὰ ρ. φλωρία, & ἀπεφασίθη νὰ τὰ δώσῃ, ὅμως ὁ ἴδιος δανειςὴς ἐχρεώσει τὸν αὐτὸν χρεώσε ἄλλα ρ. φλωρία, & ὅταν ἐκρίνοωταν εἰς τὴν κρίσιν, δὲν εἶπεν, ὅτι μὲ χρεωσεῖς καὶ ἐσὺ ἄλλα ρ. φλωρία, καὶ ἐμεθεν ἴσια ἴσια, ἀλλ' ἐσιώπησε, καὶ ἀφ' ἑαυτὸν ἔγινεν ἡ ἀπόφασις νὰ τὰ πληρώσῃ, τότε συλλογισθεὶς ἠθέλησε νὰ ἀναψηλαφήσῃ τὴν ἀπόφασιν, διὰ νὰ ἐξισαθῇ. λέγει λοιπὸν ἡ διάταξις, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναψηλαφήσῃ τὴν ἀπόφασιν, ὅτι μὲ τέτοιον ξόπον τὰ Κεφάλεια μένουν ἀτελείωτα. ἀλλὰ πλήρωσον πῶρα τὰ ρ. φλωρία ὁπὸν ἀπεφασίθης, & ὕστερον κίνησον τὴν κρίσιν σε πάλιν ἐσὺ, διὰ τὰ ἄλλα ρ φλωρία ὁπὸν σὲ χρεωσεῖ.

Νὰ ἀνακρίνωνται, καὶ νὰ ἀνακαινυργώνωνται αἱ ἀποφάσεις, μὲ πρόφασιν, ὅτι εὑρέθηκαν καινύργιαι, ὁπὸν ὅταν ἐκρίνοντο δὲν τὰς εἶχεν, εἶναι εἰς παράδειγμα βαρύ.

Σχόλιον.

Πέτρος τις ἐκίνησε κρίσιν ἐναντίον τοῦ Μάρκου, ζητῶντας ἀπ' αὐτὸν σέα πῶτι, & ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ πῶτι νὰ εἶναι ἐδικόντε, καὶ ὁ Κριτὴς ἔκαμε ἀπόφασιν, ὅτι νὰ πάρῃ ὁ Πέτρος τὸ πῶτι. ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν ἦυρεν ὁ Μάρκος, ὅτι ὁ Πέτρος ἔκαμε διαλογὴν μὲ τὸν Πατέρα τοῦ αὐτοῦ Μάρκου περὶ τοῦ πῶτίου ἐκείνου, ὅτι ὁ Πέτρος νὰ μὴν ἔχῃ κανένα δίκαιον διὰ τὸ πῶτι. καὶ παρεξαιώνοντας αὐτὴν τὴν διαλογὴν, παρεκάλει ὅτι νὰ χαλάσῃ ἡ ἀπόφασις ὁπὸν ἔγινεν. ἀνεφέρθη τοῦτο εἰς τὰ αὐτία τοῦ Βασιλέως, καὶ ἀντέγραψεν ὁ Βασιλεὺς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δεχθῇ ἡ διαλογὴ, ὅτε ἡ ἀπόφασις νὰ χαλάσῃ, ἐπειδὴ καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν ἦυρεν ὁ Μάρκος καινύργιον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ διπασήριον πρωτήτερα δὲν ἐφανερώθη, ἔσωντας καὶ νὰ τὸ συλλογισθῇ πολλὰ βαρὺ νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς κατακεινομένους νὰ χαλοῦν τὰς ἀποφάσεις, μὲ πρόφασιν, ὅτι εὗρον καινούργια δικαιώματα.

Ἀνίσως & ἐκεῖνος ὁπὸν νὰ νικήσῃ εἰς τὴν κρίσιν λάβῃ σημάδια

μάδια, ϗ δεν δύεισηει νὰ τὰ πωλήσῃ, μὲ τὸ νὰ μὴν ἀφίνῃ νὰ τὰ ἀγοράσῃ τινὰς, ἐκεῖνος, τῦ ὁποίυ εἶναι τὰ σημάδια, γίνεται οἰκοκύρης, ϗ τὰ πέρνει δϗ ἐδικάτου πλέον, ἐκεῖνος ὁπῦ τὰ ἐπῆρε μὲ τὴν κρίσιν δϗ σημάδια.

Γίνωσκε, ὅτι εἰς σῶν ὁπῦ νὰ ἀποφασισθῇ μὲ τὴν κρίσιν νὰ δώσῃ ἐκεῖνο ὁπῦ νὰ τὸν ἀποφασίσουν, τῦ δίδεται διορία μιῶς ἑβδομάδας, ἕως ἔ νὰ τὰ δώσῃ, πολλάκις ϗ περισσότερον. ϗ αὐίσως ϗ ἔληῃ ἡ διορία, ϗ δεν δώσει κατὰ τὴν ἀπόφασιν, λαμβάνονται μὲ τὴν δικαίαν τῦ Κριτῦ ἀπὸ τὰ πράγματά τυ, ϗ δίδονται ἐνέχυρα, σημάδια δηλαδὴ εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ ἀπεφασίθη νὰ λάβῃ, ϗ αὐίσως εἰς δύο μιῶς, ἀφ' ἔ τῦ πάρουν σημάδια, δεν πληρώσῃ τὸ χρέος του, καθὼς ἀπεφασίθη, πωλοῦνται τὰ σημάδια, ϗ λαμβάνει τὰ ἄπραγα, ϗ τὴν τιμὴν ἐκεῖνος ὁπῦ ἀπεφασίθη νὰ λάβῃ. ἀμὴ αὐίσως ϗ δεν ἀφίνῃ τινὰ νὰ ἀγοράσῃ τὰ σημάδια ἐκεῖνος, τῦ ὁποίυ εἶναι τὰ πράγματα, ἡ διάταξις λέγει, ὅτι μὲ Αὐθεντικὰ γράμματα νὰ βεβαιώνωνται τὰ σημάδια ἐκεῖνα δϗ ἐδικάτα πράγματα, ἐκείνου ὁπῦ ἔχει νὰ λάβῃ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῦ Κριτῦ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ κατηγορηθῇ ϗ φύγει ἀπὸ τὸ Κριτήριον, χωρὶς νὰ λάβῃ θέλημα ἀπὸ τὸν Κριτὴν, παιδεύεται. διότι εἴτι κατηγορία ϗ αὖ εἶναι, εἰς τὴν ἐξουσίαν τῦ Κριτῦ εἶναι, ϗ ὄχι εἰς τὸ κατηγόρυ νὰ τὸν ἀπολύσῃ.

Ἡ δϗαταξις φροσάσει, ὅτι ὁ Κριτὴς νὰ μὴν ἀπολυθῇ ἄλλων ἀπόφασιν ὁπῦ ἔγινεν, ἀλλὰ νὰ ἐροτάζεται τί εἶναι τὸ ἀπόλυθον τῦ νόμυ, ϗ ἔτζι νὰ ἀποφασίζῃ.

Ἐὰν συμβεβηκυῖα μόνον ἡ ἀπόφασις, ϗ πὶν γραφθῇ νὰ ἀναγνωσθῇ, νὰ εἶναι ἄκυρος.

Ἡ ἀπόφασις ὁπῦ εἶναι νὰ ἀποφασισθῇ εἰς τὸ Κριτήριον ἔξω ἀπὸ τὰς τύπυς δεν ἔχει καμίαν δικαίωσιν.

Ἐκεῖνο ὁπῦ νὰ κάμῃ ὁ Κριτὴς ἔξω ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην εἶναι ἄκυρον.

Αἱ ἀπὸ τῦ χρεοφειλετῶν φρὸς ἄλλυς Κριτὰς μεταγωγαὶ, τὸ ἔκκλητον δηλαδὴ ὁπῦ δίδεται εἰς τὰ Κριτήρια, δύο μιῶς ἔχει καιρὸν ἕως εἰς τὴν διωρισμένην ἡμέραν.

Μετὰ δύο χρόνους καὶ ὕστερον βεβαιῶται ἡ ἀπόφασις, ἐὰν δὲν παρακολουθῇ ἔκκλητος, τουτέστιν ἐὰν δὲν ἔχῃ νὰ κεισθῇ εἰς ἄλλο Κειτήριον, πάρεξ αὖ εἶναι φανερὰ παράνομος ἡ ἀπόφασις.

Μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Κειτοῦ, καὶ τὴν τελείαν ἀποκατάστασιν, ἤγουν ἀφότις ἀποφασίσει ὁ Κειτὴς, καὶ ἀποτελειώσει τὴν κρίσιν, δὲν δυνάται τινὰς νὰ φέρῃ καινέργια δικαιώματα, λέγωντας πῶς δὲν τὰ εἶχε προτήτερα, καὶ τῶρα τὰ ἤυρε. ἀλλὰ εἴτις θελήσῃ νὰ κάμῃ τοῦτο, δὲν δέχεται καθόλου. πάρεξ μόνον αὖ εἶναι διατίποτε; Αὐθεντικὸν τραῦμα ἡ ὑπόθεσις. διότι τότε προφάζει ὁ νόμος τὰς Δικαστὰς ἀπανίως νὰ τὰ δέχωνται τὰ δικαιώματα ταῦτα.

Περὶ τῶν Ζημιῶν ἀερικῶν ὡς δεῖ.

Ἐκεῖνοι ὁπὰ νὰ ἀποφασισθοῦν νὰ δώσουν χρέος, αὖ εἶναι ἴσιον μὲ τὸν πλεῦντες, δὲν ζητοῦνται νὰ τὸ πληρώσουν ὅλον, ἀλλὰ νὰ μὴ πτωχεύουν.

Εἰς τὰ πολιτικὰ λογοθέσια, ἡ πλαύη τῆς ἀποφάσεως πάλιν ἐξετάζεται ὕστερον ἀπὸ δέκα, καὶ εἴκοσι χρόνους.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν τὲ καθ' ενὸς Κειτὲ, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δίδεται Ἔκκλητος μεταξὺ δέκα ἡμερῶν, εἰς δὲ τὴν ἀπόφασιν τὲ Βασιλέως, ἢ τῆς Συγκλήτε, ἢ τὲ Πατειάρχε δὲν δίδεται Ἔκκλητος. Ἔκκλητος δὲ, ἀναφηλάφησις, καὶ ἐξέτασις εἶναι τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης ἀπὸ ἄλλον μεγαλλίτερον Κειτὴν. Ἔκκλητος.

Δὲν πρέπει νὰ καταδικάζεται τινὰς ὁποῦ νὰ καλέσῃ τινὰ εἰς κρίσιν, αὖ δ'ρεθῇ πῶς δὲν εἶχε δίκαιον, ἔτε ἐκεῖνος ὁπὲ καταδικαθῇ ἀπ' ἐκεῖνον ὁπὲ δὲν εἶχε δίκαιον, νὰ τὸν καταδικάσῃ.

Ἐὰν ἐξέβη καὶ καινόνα, ὁπὲ νὰ λείπῃ, ἀπόφασις, καὶ τὸ μάθῃ ἐκεῖνος, καὶ δὲν ἦλθῃ νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν, δὲν δυνάται πλέον νὰ μεταγυρίσῃ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, μὲ τὸ νὰ προφασίζεται πῶς ἔλειπε, καὶ δὲν ἦτον παρὼν εἰς τὸ Κειτήριον.

Περὶ

Περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν νὰ πέρνουν οἱ Κεφαλαί.
Νεαρὰ τοῦ Καίσαρος Κωνσταντίνου.

Προστάσσομεν, καὶ νομοθετοῦμεν, ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς Κεφαλὰς νὰ μὴ πέρνῃ τίποτες διὰ καμίαν ἀφορμὴν, ἀλλὰ νὰ ἔχουν καθαρὰς τὰς χεῖρας αὐτῆς ἀπὸ χρυσίον, καὶ νὰ τὸ καταφρονοῦν.

Προστάττομεν τοὺς κατὰ τόπους Κεφαλὰς νὰ μὴν πέρνουν περισσότερον ἀπὸ τὰ ξία φλωρία εἰς τὴν λίτραν τὸ μάλαγμα, δηλονότι ἀπὸ τοὺς πλησίους, διὰ τοὺς Νοταρίους, καὶ τοὺς ὑπηρέτας ὁποὺ ὑπηρετοῦν, καὶ ὄχι ἄλλο. μήτε νὰ ὑπερβαίνῃ ἡ ζήτησις τῆς ἀνωτέρω Κεφῆς, διὰ ἐκεῖνα ὁποὺ λαμβάνουν εἰς τὰς κρίσεις ἀπὸ τὰ ἑκατὸν φλωρία καὶ ἐπάνω, μανάρι αὐ εἶναι καὶ διὰ ἑκατὸν λίξας μάλαγμα ἡ ὑποθεσις, καὶ περισσότερον, πάρεξ μόνον ὅσα ἐξοδιάσῃ διὰ ξοφλὴ, ἢ εἰς τὰς στράτας, ἐκεῖνος ὁποὺ ἀδικηθῇ.

Περὶ Αἱρετῶν Κεφαλῶν.

Εἴτε δικαία, εἴτε ἄδικος ἡ κρίσις τοῦ Αἱρετοῦ Κεφαλῆ ἢ ἡ ἀπόφασις εἶναι, νὰ ὑποτασσώμεθα πρέπει εἰς αὐτήν.

Σχόλιον.

Ἐκεῖνοι ὁποὺ νὰ κάμουν Αἱρετὸν Κεφαλὴν, βιάζονται νὰ μένουν εἰς τὴν ἀπόφασίν του, εἴτε δικαία, εἴτε ἄδικος. καὶ ἐκεῖνος ὁποὺ δὲν μένει εἰς τὴν ἀπόφασιν, πληρώνει ἐκείνην τὴν ποινὴν ὁποὺ νὰ διορίσουν, ὅταν ἐκλέγουν τὸν Αἱρετὸν Κεφαλὴν, καὶ ἂς κατηγορῇ τοῦ λόγου του ὁποὺ ἐδιάλεξε τέτοιον Κεφαλήν.

Τοῦτο πρέπει νὰ τὸ ἐννοῇς, ὅταν ἀπὸ ἀμάθειαν τὸ ὁ Αἱρετὸς Κεφαλὴς, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἐξεύρῃ τοὺς νόμους, εἰδὲ κατὰ χάρειν, ἢ ἀπὸ δῶρα φθαρεὶς κάμνῃ ἄδικον ἀπόφασιν, ἐκεῖνος ὁποὺ νὰ χάσῃ τὴν κρίσιν δὲν στέκεται εἰς τὴν ἀπόφασιν, εἴτε ποινὴν δίδει.

Ὅσοι κρίθουν εἰς τοὺς Αἱρετοὺς Κεφαλὰς, πλέον δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐγκαλέσουν περὶ τῆς ὑποθέσεως ἐκείνης.

Ἐὰν

Ἐὰν καὶ πλανεθῇ ὁ Αἱρετὸς Κειτὴς εἰς τὴν ἀπόφασιν, πλέον δὲν διορθῶται, διότι ὡσὰν ἀποφασίσει, παύει νὰ εἶναι Κειτής.

Σχόλιον.

Ὁ Αἱρετὸς Κειτὴς αὐίσως ἐξ ἀποφασίσῃ λόγω χάριν, ὅτι ὁ Πέτρος χρεωσεῖ τὸν Παῦλον τόσα φλωρία, καὶ ἀποφασίζει νὰ τὰ δώκῃ τὸν Παῦλον, δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ ἀλλάξῃ τὴν ἀπόφασίν του, ἢ νὰ τὴν διορθώσῃ τίποτες, αὐ ἐξ φανερὰ ἐπλανέθη, ἐξ ἀπεφάσισε τὸν Πέτρον νὰ πληρώσῃ, ὁπὸν δὲν ἐχρεώσει τίποτες, ὅτι μὲ τὸ νὰ ἀποφάσισε μίαν φορὰν, ἔπαυσε πλέον τὸ νὰ εἶναι Κειτής.

Ἐκεῖνος ὁπὸν ἀφίνει τὸν Αἱρετὸν Κειτὴν, καὶ πηγαίνει νὰ κείνεται εἰς Κειτήριον διωρισμένον, πίπτει εἰς τὴν ποινὴν, καὶ τὴν ἰδίαν τάξιν τῆς καταδίκης ὁπὸν κινηθῇ εἰς τὸν Κειτὴν.

Σχόλιον.

Πέτρος καὶ Παῦλος ἔχοντες ἀπάμεσόν τους διαφοράς, ἔκλεξαν Κειτὴν τὸν Μάρκον, καὶ συνεφώνησαν εἰς αὐτὸν νὰ εἰπῶσι τὰ δίκαιά τους, καὶ νὰ διαλαγῶσιν. ἔβαλον καὶ ποινὴν διωρισμένην, ὅποιος δὲν στέρξει εἰς τὴν ἀπόφασιν τὸν Μάρκον. καὶ κατὰ τὴν συμφωνίαν τους ἦλθον εἰς τὸν Μάρκον, καὶ ἄρχισαν νὰ κείνωνται, καὶ πρὶν νὰ τελειωθοῦν αἱ διαφοραίτους, ὁ Πέτρος ἀφίνωντας τὸν Αἱρετὸν Κειτὴν, ἔπηγε νὰ κείνεται εἰς Κειτήριον Κύριον, καὶ διωρισμένον Αὐθεντικὸν, καὶ ἔδωκεν ἐκεῖ χαρτία διὰ τὰς διαφοράς του, τὰς ὁποίας ἔκλεισε καὶ ὁ Αἱρετὸς Κειτής. ζητεῖται λοιπὸν ὁ Πέτρος νὰ πληρώσῃ τὴν ποινὴν, ὡσὰν ὁπὸν ἀθέτησε τὴν συμφωνίαν του, ἐξ δὲν ἔμεινεν εἰς τὸν Αἱρετὸν Κειτὴν, ἕως ὁπὸν νὰ διαλυθῶσιν αἱ διαφοραίτους. καὶ ὁ Αἱρετὸς Κειτὴς παύει πλέον, καὶ δὲν κείνει τὴν κρίσιν, καὶ πληρώνει τὴν ποινὴν ὁ Πέτρος. καὶ τὸ Αὐθεντικὸν Κειτήριον κατὰ τὴν τάξιν του, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν διαφορῶν του, καὶ τὴν ἀπολυθίαν τῶν νόμων κείνει τὴν κρίσιν, καὶ ἀποφασίζεται παντελῶς μὲ νόμιμον ἀπόφασιν.

Αἱρετὸς Κειτὴς εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸν λαμβάνει τάξιν Κειτοῦ, καὶ ἐπαγγέλλεται μὲ ἀπόφασιν νὰ ξεχωρίσῃ τὰς φιλονεικίας, ὄχι ἐκεῖνος ὁπὸν μὲ συμβουλὴν ποιτάζει νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν κρίσιν.

Ὁ

Ὁ Αἱρετὸς Κειτὴς κὴ μὲ μιωυτιὼ, ἤτοι ἕνα ἀπὸ τὺς ὑπη-
ρέτας τε, κὴ μὲ ὑποσολιὼ, ἤτοι χρέμμα, ἠμπορεῖ νὰ προσάξῃ
ἐκείνυς ὁπῦ κείνονται εἰς αὐτὸν, ϗ τιὼ διωρισμένιω ἡμέραν
νὰ ἔλθοων νὰ κριθοωῦ εἰς αὐτόν.

Τὸ Αἱρετὸν Κειτήριον δὲν ὑποκειται εἰς ἔκκλητον, ἤτοι εἰς
ἄλλο Κειτήριον δὲν ἀνακθεωρεῖται, ἔτε ἀπὸ ἄλλε τινὸς μετε-
ξετάζεται, ἀδὲ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Αἱρετὸν Κειτιὼ ἀνακίνεται,
διατὶ ὑποφασίζωντας ὁ Αἱρετὸς Κειτὴς τιὼ κρίσιν, παύει
πλέον ἀπὸ τῦ νὰ εἶναι Κειτὴς, κὴ δὲν διορθώνει τιὼ ἀπόφα-
σιν, ἂν κὴ ἐπλανεθη.

Τὸ Αἱρετὸν Κειτήριον ὁμοιάζει μὲ Κύριον, κὴ ἀμεταβλητον
Κειτήριον, καὶ πρέπει νὰ τελειώνῃ τὰς κρίσεις, καὶ ἀπ' αὐτὸ
δὲν ἀρμόζει κατηγορία, ἀλλὰ τῆς ποινῆς πληρωμή.

Σχόλιον.

Ὁ παρὼν τῖτλος διδάσκει διατὶ τὺς Αἱρετὺς Κειτάς. κὴ Αἱ-
ρετὸς Κειτὴς εἶναι ἐκεῖνος ὁπῦ ἔτε εἰς Κειτήριον κάθεται, ἔ-
τε τάγμα Κειτῦ ἔχει, ἀλλὰ εἶναι ἁπλῶς ἰδιώτης, ἢ κὴ ἀπὸ
ὀφφίκιον, ἢ μόνον νὰ ἐξδύῃ χρέμματα. διδάσκει ἀκόμη καὶ
διατὶ ἐκείνυς ὁπῦ μεσιτδόωω εἰς διαφορὰς νὰ τὰς διορθώσοων.
κὴ μερικοὶ λέγυσι μεσιτδόντας ϗ τὺς Αἱρετὺς Κειτάς, μὲ τὸ
νὰ μεσαζοων, ϗ νὰ ἐμβαίνοων εἰς τιὼ μέσιω δύο τινῶν ὁπῦ
ἔχοων φιλονεικίας, ἢ κὴ πολλῶν. κὴ ὑποχρονται μὲ τιὼ γνω-
σίντας νὰ διαλύσοων τὰς φιλονεικίας, καὶ νὰ τὰς παύσοων,
καὶ δύμωδυσι τιὼ ὑπογραφιὼ τῦ τίτλυ ἔτζι, περὶ δοκιμα-
σίας μεσιτδόντων, ἤτοι Αἱρετῦ Κειτῦ, τὸ, καὶ, αὐτὶ τῦ ἤτοι
ἐκλαμβάνοντες. μερικοὶ πάλιν χωρίζυσιν αὐτὺς, καὶ λέγυσι
τὺς μεσιτδόντας δοκιμαστάς. ὡσὼ νὰ εἰπῶμεν, ὅταν συμφω-
νήσοων τινὲς νὰ κτίσοων σπῆτι μὲ δοκιμιὼ καὶ γνώμιω τῦ
Πέτρυ, καθὼς ἐκεῖνος τὸ γνωρίσει. διαφέρυσι δὲ ἀναμεταξύ
τυς οἱ δοκιμάζοντες, καὶ οἱ Αἱρετοὶ Κειταὶ, ὅτι οἱ δοκιμά-
ζοντες ἂν εἶναι καλοὶ ἄνθρωποι, ἀναγκαζόμεθα νὰ στέκωμεν
εἰς ἐκεῖνα ὁπῦ ὑποφασίσοων. εἰς δὲ τὸν Αἱρετὸν Κειτὸν χω-
ρὶς καμίαν φόφασιν βιαζόμεθα νὰ στέκωμεν. εἰδὲ μὴ, πλη-
ρώνομεν τιὼ ποινιὼ ὁπῦ νὰ συμφωνηθῇ.

Ὁ Αἱρετὸς Κειτὴς ἐκεῖνο ὁποῦ νὰ τοῦ φανῇ ὑποφασί-

ζει,

ζει, καὶ τὴν ἀπόφασίν του δὲν τὴν ἐξετάζει ὁ Ἡγεμών.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Αἱρετῆς Κειτῆς ὅτε ἀπὸ θείαν αὐτιγραφὴν ἀναβέπεται.

Ἡ ἀπόφασις ὁπῆς νὰ γένῃ παρανόμος φανερὰ, ἀπὸ κάθε Κειτὴν, καὶ χωρὶς ἔκκλητον ἀναβέπεται. καὶ ἕως τελαύτα χρόνος ὁπῆς νὰ δείχνεται ἀναβέπεται, ἂν δὲν ἔχει τὸ κῦρος. ἡ δὲ ἀπόφασις τῆς Αἱρετῆς Κειτῆς δὲν ἔχει τὸ ἔκκλητον, εἴτε δικαία, εἴτε ἄδικος εἶναι, μόνον πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος.

Νὰ μὴ χρειάζεται τὸ ἔκκλητον ἡ ἀπόφασις τῆς Αἱρετῆς Κειτῆς. ἀνίσως δὲ ἂν οἱ Αἱρετοὶ Κειταὶ εἶναι δύο, ἂν δὲν συμφωνῶσι, βιάζονται νὰ ἐκλέξουν καὶ ἄλλον τρίτον, ἂν νὰ σέκουν εἰς ἐκείνην τὴν ψῆφισιν, ἂν δοκιμασίαν.

Ὅταν εἶναι οἱ Αἱρετοὶ Κειταὶ ἓξ, ἀρκοῦσιν οἱ δύο, ὅταν συμφωνῶσιν, ἂν ὁ τρίτος λείπῃ. εἰδὲ κὴ δὲν λείπει μακρὰν, καὶ δὲν ἐρωτηθῇ, δὲν ἔχει τὸ κῦρος ἡ ἀπόφασις τῶν δύο. τὸ αὐτὸ εἶναι κὴ εἰς τὰς Κειτάς. καὶ ὅταν ὅλοι εἶναι εἰς τὴν ψῆφισιν, ἐκεῖνο ὁπῆς ἀποφασίσουν οἱ περισσότεροι ἔχει τὸ κῦρος, ἂν τὸ βέβαιον.

Ὅταν δὲν βάνεται εἰς τὸ Αἱρετὸν Κειτήριον ποινὴ, ψῆφος ἐκεῖνον ὁπῆς ψηφρέψει, ἀλλὰ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι σέκεται ἀβέπτως εἰς τὴν ἀπόφασιν, κὴ δὲν σαθῇ, κρίνεται ἀδιοείσως, μάλισα ὑπάγεται εἰς τὸ περὶ δόλου κεφάλαιον.

Ὁ Αἱρετὸς Κειτὴς δὲν γίνεται μὲ ὅρκον, νὰ σαθοῦν δηλ. εἰς τὴν ἀπόφασίν τα ἐκεῖνοι ὁπῆς τὸν ἐκλέγουν, ἀλλὰ μὲ ποινὴν μάλισα νὰ ἐκλέγωνται, ψῆφος νὰ ἔχουν βίαν, ἂν ἀνάγκην ἐκεῖνοι ὁπῆς τὸς ἐκλέξουν, ἢ νὰ σαθοῦν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἢ νὰ πληρώσουν τὴν ποινὴν, ὅ,τι δηλ. συμφωνήσουν, καὶ τὰ δύο μέρη.

Αἱρετὸν Κειτὴν εἰς ἄτιμον κρίσιν, ὁπῆς νὰ ἦναι δηλ. ψῆφος ἄτιμον ἁμάρτημα, νὰ μὴν ἐκλέγουν, ὅτε εἰς κατάσασιν ἐλλοθερίας, κὴ δικηγορίας, ὅτε ἀπὸ πεζουσίαν ψῆφος ὀρφανικῶν κρίσιν.

Εἰς ἐκείνης ὁπῆς μίαν φορὰν ἐγκαλεσθοῦν εἰς ὅποιον ἄλλο Αὐθεντικὸν Κειτήριον, ἄκυρος εἶναι ἡ ἀπόφασις εἰς τὸ ἑξῆς παντὸς Κειτηρίου, ἂν αὐτῆς τῆς Αἱρετῆς Κειτῆς.

Νό-

Νόμος.

Μερικαῖς φοραῖς ὁ Αἱρετὸς Κριτὴς δὲν βιάζεται νὰ κρίνῃ, ἀνίσως καὶ ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ κρίνονται εἰς αὐτὸν τὸν ἀτιμάσῃ τινὰς, ἢ ἔχει ἔχθραν θανάσιμον μὲ αὐτὸν, ἢ ἐγήρασεν, ἢ ἀρρώστησεν ὕστερα, ἢ ἔχει ὑπηρεσίαν ἐδικιλώτου, ἢ θέλει νὰ παξιδεύσῃ, ἢ ἔχει ὑπηρεσίαν Αὐθεντικιλώ.

Σχόλιον.

Εἴπομεν, ὅτι ὁ Αἱρετὸς Κριτὴς ὅταν δεχθῇ νὰ γένῃ Αἱρετὸς Κριτὴς, & νὰ ὑποχεθῇ μὲ τὸν ἐδικιλώτε γνῶσιν, καὶ θέλησιν νὰ θελύσῃ τὰς ἀμφιβολίας ἐκείνων ὁπὲ θέλουσι νὰ κριθοῦν εἰς αὐτὸν, δὲν δύναται πλέον νὰ μετανοήσῃ, καὶ νὰ εἰπῇ, ὅτι δὲν θέλω, ἀλλὰ ἀναγκάζεται καὶ βιάζεται ἀπὸ τὸν Αὐθεντικιλώ, καὶ Κριτικὸ νὰ κρίνῃ ἐκεῖνον τὸν ὑπόθεσιν, & νὰ θελύσῃ τὰς ἀμφιβολίας καὶ τῶν δύο μερῶν. ἀμὴ ἀνίσως ἀπὸ ἐκείνους ὁπὲ κρίνονται εἰς αὐτὸν ὁ σύας τὸν ὕβρισεν ἀτίμως, ἢ τὸν ἐσυκοφάντησεν εἰς ἔγκλημα κεφαλικῆς τιμωρίας, ἢ ὁπὲ νὰ γένουν τὰ πράγματά τε Αὐθεντικά, καὶ νὰ ἀτιμαθῇ, ἢ ἔπεσεν εἰς γῆρας, ἢ εἰς ἀρρώστιαν, ἢ ἔχει ἐδικιλώτου ὑπηρεσίαν, ἢ νὰ παξιδεύσῃ, ἢ ὑπηρεσίαν Αὐθεντικιλώ, ὥστε νὰ ἀγοράσῃ σιτάρι νὰ φέρῃ διὰ τὸ στράτευμα, δὲν βιάζεται νὰ θεωρήσῃ, καὶ νὰ θελύσῃ τὰς ἀμφιβολίας, ἀλλὰ συγχωρεῖται, καὶ ἀφίνεται.

Νόμος.

Εἶναι δυνατὸν & χωρὶς αὐτοναγωγικὸ, κρίσιν δηλ. ἐπάνω εἰς ἄλλο κρίσιν, εἰς μίαν μόνην κρίσιν νὰ γίνεται Αἱρετὸν Κριτήριον.

Σχόλιον.

Παραδείγματος χάριν, εἶχον ἐγὼ κρίσιν μὲ ἐσένα διὰ τόσα ἄσπρα ὁπὲ σὲ ἐδάνεισα, καὶ ἐσὺ εἶχες ἀγωγικὸ μὲ ἐμένα διὰ παρακαταθήκην ὁποῦ μὲ ἔδωσες. ἠμπορέμεν νὰ συμφωνήσωμεν νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸν Πέζον νὰ μᾶς θεωρήσῃ τὴν διαφοράν διὰ μοναχὰ τὰ δανεικὰ, καὶ νὰ βάλωμεν καὶ τόσην ποινὴν εἰς ἐκεῖνον ὁπὲ δὲν σαθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τὲ Πέζε, & ἔχει τὸ κῦρος ἡ τοιαύτη συμφωνία. καὶ ἀνίσως ὁ Αἱρετὸς Κριτὴς μὲ δικαιώσῃ νὰ λάβω τὰ δανεικὰ ἀπὸ ἐσένα,

καὶ ἐσὺ δὲν εἶσαι εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ φεύγεις καὶ πηγαίνεις εἰς Αὐθεντικὸν Κριτήριον, καὶ γυρεύεις νὰ κριθῇς ἀπ' ἀρχῆς, πληρώνεις τὴν ποινὴν, καὶ δίνεσαι ἀρκεῖ εἰς ἀποφυγὴν, ἂν προφασισθῇς, ὅτι δὲν ἔγινε κρίσις διὰ τὴν παρακαταθήκην ὅπου μὲ ἔδωσες, καὶ ἀναγκάσῃς νὰ γένῃ κρίσις ἐπαίω εἰς κρίσιν, ὅτι γίνεται Αἱρετὸν Κριτήριον εἰς μίαν καὶ μοναχὴν κρίσιν.

Νόμος.

Δώσαται ὁ Αἱρετὸς Κριτὴς νὰ προσιμᾷ, ἤτοι νὰ κάμῃ νὰ πληρώνῃ τὴν συμπεφωνημένην ποινὴν, ἐκεῖνον ὁποῦ μὲ ξεδιαντραπίαν ἀφίνει τὸν ἀντίδικόντε, καὶ δὲν ἔρχεται νὰ κριθῇ μὲ αὐτὸν, ὄχι ἐκεῖνον ὁπὲ δὲν ἠμπόρεσεται νὰ δείξῃ τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων εἰς τὸν ἀντίδικόντε.

Σχόλιον.

Ἐδόθη ἄδεια ἀπὸ τὲς νόμες εἰς τὸν Αἱρετὸν Κριτὴν, νὰ βάνῃ ποινὴν εἰς ἐκείνες ὁπὲ κρίνονται εἰς αὐτὸν, καὶ ἀφίνουν μὲ ξεδιαντραπίαν τὲς ἀντιδίκες, καὶ δὲν συνέρχονται νὰ κρίνωνται εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ ἀνταποκρίνωνται μὲ τὸν ἀντίδικόντους, ὁπὲ φυλάττει καὶ κάθεται εἰς τὸν Αἱρετὸν Κριτήν. καὶ τὲτο εἶπεν ὁ νομοθέτης, διὰ νὰ μὴ μακρύνουν τὸν καιρὸν ἐκεῖνοι ὁπὲ κρίνονται, καὶ ἐμποδίζεται ὁ Αἱρετὸς Κριτὴς εἰς τὴν διάγνωσιν, καὶ ἀπόφασιν. ἀμὴ ἀνίσως πολλάκις ὁ Αἱρετὸς Κριτὴς ἐφρόσαξε τινὰ ἀπὸ ἐκείνες ὁπὲ κρίνονται εἰς αὐτὸν, νὰ φέρῃ δικαίωμα εἰς σύσασιν τῆς κρίσεώς τε, νὰ δώσῃ τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων ὁπὲ ὑπέγραψαν εἰς τὸ δικαίωμάτε, καὶ δὲν τὸν ἤκουσε, δὲν ζημιᾶται, ἂν καὶ ὁ Αἱρετὸς Κριτὴς τὸν καταδικάσῃ νὰ πληρώσῃ τὸ φρόσιμον, ἤτοι τὴν συμφωνηθεῖσαν ποινήν. διατὶ ὁ νόμος δὲν τὸν βιάζει νὰ δείξῃ οὔτε τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔχει τὰ δίκαιά του, οὔτε τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων, μήπως μανθάνοντας ὁ ἀντίδικός του κάμῃ καμίαν κακίαν, καὶ φθείρῃ τὲς μάρτυρας, καὶ κάμῃ ἄλλο γράμμα ὑστερότερον ἀνατρεπτικὸν τῆς ὑποθέσεώς του.

Πε-

Περὶ τῦ διδομένυ τεθαμιῶν τοῖς Χρεώσαις.

Εἴτι ἔχῃ νὰ πληρώσῃ ἐκεῖνος ὁπῦ καταδικαθῇ, εἰς τὸν ὥραν ὁπῦ νὰ γίνῃ ἡ ἀπόφασις βεβαιώνεται, πλὴν ἔχει νὰ τοῦ δίδεται διοσία ἀπὸ τὸν αὐτίδικόντου, ἕως τέσαρας μῆνας.

Ὁ Πατείκιος ἔλεγε, ὅτι τότε δίδεται εἰς τὸν χρεώσην διοσία τεσάρων μηνῶν, ἕως οὗ νὰ δώσῃ τὸ χρέος, ὅταν εἶναι πλέσιος εἰς κτήματα, ἢ φράγματα, διὰ νὰ τὰ πουλήσῃ μὲ τὸν τιμητὴς, ἢ νὰ μὴν τὰ δώσῃ παρὰ τιμῆς βιαζόμενος, ἢ νὰ τὰ βάλῃ ἐνέχυρα νὰ ὑποσορέψῃ τὰ δανειακά. εἰδὲ ὁ χρεώσης εἶναι πτωχὸς, δὲν κάμνει χρεία νὰ τῦ δοθῇ τεσάρων μηνῶν διοσία, διότι καμία ὠφέλεια δὲν γίνεται ἔτε εἰς τὸν χρεώσην, ἔτε εἰς τὸν δανειτὴν, ἀλλὰ μᾶλλον βλάβη, ἢ περιασότερα ἔξοδα εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ θέλει νὰ πάρῃ, μόνον νὰ δίδεται ὀλίγη διοσία, ἢ νὰ ὑποκόπτῃ τὸν κείσιν σιώτομα, διὰ νὰ μὴν γίνωνται πάλιν φιλονεικίαι ἀωφελεῖς, ἢ ὑπάγῃ εἰς περιασότερον ἡ κείσις τῆς ὑποθέσεως.

Ὅσοι καταδικαθοῦν νὰ σέβωσι εἰς τὰ μέπαλλα, νὰ δύγάζωσιν ἀσίμι, χρυσίον, ἢ χάλκωμα, ἢ ἄλας, ἢ ἄλλα τοιαῦτα, ἐὰν ἀπὸ ἀμάθειαν τῦ Κειτῦ δὲν ὁειθῇ χρόνος, δέκα χρόνοι εἶναι ἡ καταδίκητις.

Νόμος.

Ἡ διάταξις φροσάζει καὶ διὰ τὰς κοινὰς τῶν ἀνθρώπων, ἐκεῖνος ὁπῦ ὑπερβαίνει ἀπὸ τὰς τέσαρας μῆνας νὰ πληρώνῃ τόκον ἑκατοσιαῖον, ἤτοι διάφορον δώδεκα τὰ ἑκατὸν τὸν χρόνον, καὶ νὰ διοείζεται ἡ τεθαμιώσα ὕσερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, ἢ αὐίσως καὶ δοθῇ ἔκπλητος, ὕσερα ἀφ' ἧς βεβαιωθῇ ἡ ἔκπλητος.

Σχόλιον.

Διὰ νὰ μὴ λογιάσῃ τινὰς, ὅτι μὲ τὸ νὰ ζητᾶται ὕσερον ἀπὸ τὰς τέσαρας μῆνας τῆς ἀποφάσεως ἀπὸ τὸ δημόσιον τόκος ἑκατοσιαῖος, ἤτοι 12. τὰ 100. ἐδίδαξεν ὁ νομοθέτης, ὅτι νὰ εἶναι τῦτο φρονόμιον τῦ δημοσίυ μόνον, παρέθυς εἶπεν ὑπφέρων ὁ αὐτὸς νομοθέτης, ὅτι μὴ ὁ ἰδιώτης, ἤτοι ὁ κοι-

νὸς ἄνθρωπος ὑπερβαίνοντας τεσσαρακοστὸν ἀπὸ τὴν τετραμηνίαν, πληρώνει τέτοιον διάφορον. καὶ λέγει, ἀφ' οὗ γενῇ ἡ τελεία ἀπόφασις, ἢ ἀνίσως καὶ ζητηθῇ ἔκκλητος, καὶ μὲ τέτοιον τρόπον ἀποκρεμασθῇ ἡ ἀπόφασις, ὕστερα ἀφ' ὅ βεβαιωθῇ ἡ ἔκκλητος.

Νόμος.

Ἐκεῖνος ὁποὺ ἀποφασισθῇ νὰ δώσῃ, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθουν οἱ τέσσαρες μῆνες, δὲν τοῦ γυρίσουν νὰ δώσῃ τίποτες, ἀμὴ ἀνίσως καὶ θέλῃ καὶ πρὸ τῆς τετραμηνίας, πληρώνει, ὅτι διὰ τοῦτον εἶναι ἡ διορία τοῦ χρόνου.

Σχόλιον.

Εἰς κάθε ἕνα ὁποὺ ἀποφασισθῇ νὰ πληρώνῃ, ὁ νόμος διὰ συμπάθειαν δίδει διορίαν τέσσαρας μηνας, εἰς ἀνάπαυσιν, καὶ ἀναβολὴν, ὁποὺ νὰ μὴ συνοχωρῆται, ὡσὰν διὰ τοῦ τόσου καιροῦ νὰ φροντίσῃ, καὶ νὰ εὕρῃ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος. τοῦτο ἐνοήθη διὰ ἐκείνους ὁποὺ ἀποφασίζονται νὰ πληρώσουν, διὰ νὰ μὴ φυλακώνωνται παραυτὺς, καὶ βιαζόμενοι διὰ νὰ πληρώσουν ζημιώνωνται, πουλοῦντες τὰ πράγματά τους παρὰ τιμῆς. ἀμὴ ἀνίσως ὁ ἐκεῖνος ὁποὺ ἀποφασισθῇ ἔχῃ, καὶ θέλῃ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του, ὁ προπέρσι ἀπὸ τοὺς τέσσαρας μῆνας, ἐκεῖνος ὁποὺ ἔχει νὰ λάβῃ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τοῦ εἰπῇ, δὲν πέρνω ἐκεῖνα ὁποὺ ἀπεφασίσθης νὰ μοῦ δώσῃς, αὐ δὲν ἔλθῃ ἡ τεσσαρακοστὴ, ὅτι ἡ τεσσαρακοστὴ ἐνοήθη διὰ ἐκεῖνον ὁποὺ χρεωστεῖ νὰ δώσῃ, ὄχι διὰ ἐκεῖνον ὁποὺ ἔχει νὰ λάβῃ.

Νόμος.

Ἐκεῖνος ὁποὺ ζητεῖ καιρὸν εἰς τὸ νὰ πληρώσῃ, φαίνεται φανερὰ, ὅτι στέργει εἰς τὴν ἀπόφασιν, καθὼς ἐκεῖνος ὁποὺ μὲ ὅ,τι λογῆς τρόπον ἡσυχάζει εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅτι ἐκεῖνα ὁποὺ ἀποφασίζονται νὰ ξανακαινεργώνωνται, δὲν τὸ ὑποφέρει ἡ Αὐθεντεία τῆς διατάξεως.

Σχόλιον.

Ἐμάθομεν εἰς διάφορα κεφάλαια, ὅτι εἰς κάθε ἕνα ὁποὺ νὰ ἀποφασισθῇ, ὁ νὰ λογιάζῃ, ὅτι ἀδικήθη, εἶναι δυνατὸν νὰ ζητῇ ἔκκλητον, καὶ μὲ τὴν ἔκκλητον νὰ κρεμάῃ τὴν ἀπόφασιν, καὶ τὸν πληρωμὸν τῆς ἀποφασισθείσης, ἀνίσως καὶ ἕως

εἰς

εἰς δέκα ἡμέρας ἐζήτησε τὴν ἔκκλητον. εἰ δὲ & ἐζήτησε τὴν ἔκκλητον, καὶ ὕστερα πάλιν ἐζήτησε τὴν διορίαν ὁποῦ δίδεται εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἀποφασίζονται νὰ πληρώσουν, ἤτοι τὴν τεβαμιλίαν, φαίνεται, ὅτι νὰ σέργῃ τὴν ἀπόφασιν, καὶ δὲν θέλει νὰ τὴν ἀνακείνῃ, καὶ ἀφ' ἧς γυρδύσει τὴν διορίαν τῆς πληρωμῆς, ἤτοι τὴν τεβαμιλίαν, πλέον γυρδέται νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος τε εἰς τὴν διορίαν, & ἂν γυρδύσῃ ἔκκλητον, πλέον δὲν ἀκέται, ἐπειδὴ ἐφάνη, ὅτι ἐδέχθη τὴν ἀπόφασιν, καὶ τὴν ἐλογίασε δίκαιαν, μὲ τὸν καιρὸν ὁπῦ ἐζήτησε τῆς πληρωμῆς. τὸ ὅμοιον εἶναι καὶ εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἀποφασίζονται νὰ δίδουν ἐνέχυρα, ἢ ἐγγυητὰς, & ὁμολογοῦσι νὰ δώσουν ἐκεῖνα ὁποῦ ἀποφασισθοῦν, ἔπειτα τὰς γυρδύουν νὰ πληρώσουν εἰς τὴν διορίαν, καὶ τότε ἂν γυρδύσουν τὴν ἔκκλητον αὐτοὶ, δὲν ἀκέονται, ὡσὰν ὁπῦ μὲ τὰ ἐνέχυρα, καὶ τὰς ἐγγυητὰς ὁπῦ ἔδωσαν, ἐφάνηκαν νὰ ἐδέχθηκαν τὴν ἀπόφασιν δίκαιαν. ἐκεῖνα λοιπὸν ὁπῦ δίκαι νὰ πληρώσουν εἰς τὴν τεβαμιλίαν, ἢ νὰ δίδουν ἐνέχυρα, ἢ ἐγγυητὰς, ἐβεβαίωσαν & ἔστερξαν, ἡ Αὐθεντεία τῆς δικαστείας δὲν τὸ δέχεται νὰ τὰ ξανακαινουργώσουν, καὶ νὰ τὰ ἀναζέπουν.

Περὶ Μίωυτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, έ.

Μίωυτὴς λέγεται ἐκεῖνος ὁπῦ εἶναι ἀρχηγὸς, καὶ αἴτιος νὰ γνωρίσῃ τινὰς καμίαν ὑπόθεσιν, ἢ φράγμα ὁπῦ νὰ εἶναι ἔτζι, ἤγουν δὲν τὸ ἤξδυρε πρωτήτερα, καὶ ὕστερον τὸ τὸ ἐμίωυσεν ἐκεῖνος, καὶ κατὰ πᾶσαν ἀνάγκιν ἀναγκάζεται νὰ ἀποδείξῃ ὁ μίωυτὴς, τί ἔκαμεν ἐκεῖνος ὁπῦ ἐμίωυσε, δηλαδὴ ἐγκάλεσε. μανδάπαρ δὲ λέγεται ἐκεῖνος ὁποῦ σωῤῥέχει τὸν μίωυτὴν εἰς τὴν καταμίωυσιν τῦ φράγματος.

Γιὰ δὲν ἐγκαλεῖ, ἔτε οἱ λαμπρότατοι, ἔτε ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐκατακείθηκαν ὕστερον ἀπὸ τὴν κατηγορίαν, ἔτε ὅσοι ἀφίνουν τὴν στρατείαν, καὶ οἱ στρατιῶται ἐμποδίζονται νὰ ἐγκαλέσουν, καὶ ὅσοι ἔγιναν ἐπίζοποι τινῶν, ἢ οἰκονόμοι εἰς τινων οσπητια, καὶ

καὶ κυράτορες, δὲν ἐγκαλῶσι δίκαι ἐκείνες. καὶ ἐκεῖνος ὁπῶ πωλεῖ κανσίμα φᾶγμα δὲν ἐγκαλεῖ δίκαι ἐκεῖνο, δηλαδὴ αὖ δύρεθῇ καὶ ἔχει τίποτε δόλωμα, δὲν ἀναγκάζεται νὰ μαρτυρήσῃ ἀπατός τε δίκα λόγου τε, ἀλλὰ μόνον παιδεύεται τὶω πρέπουσαν παίδευσιν κατὰ τὶω ἀξίαν τῦ προσώπε τε.

Ὁ ἐγκαλεσὶς ἀναγκάζεται ν' ἀποδείξῃ τὰ ὅσα ἐγκάλεσεν, ὄχι ὁ ἐγκαλέμενος.

Οἱ ἐγκαλεσαὶ αὖ ἀποδείξουν, καὶ κάμουν φανερὰ, τὰ ὅσα ἐγκάλεσαν, πέρνουν εἰς τὰ ὀκτὼ σία, ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ ἐγκάλεσαν.

Ὅποιος ἐγκαλέσει, καὶ δὲν τὸ ἀποδείξει, παιδεύεται σιδήρω ἀπὸ τὸν Κειτιώ.

Περὶ Μαρτύρων.

ΤΙΤΛΟΣ, ς'.

Οἱ Μάρτυρες κάμνει χρεία νὰ εἶναι ἀξιόπιστοι, τίμιοι, καὶ δύλαβεῖς ἄνθρωποι, καὶ ὄχι τίποτες ἁμαξάδες, ἄτιμοι, & παντελῶς ἀπερρίμενοι.

Οἱ Μάρτυρες ὁποῦ δὲν εἶναι γνώριμοι, νὰ ἐξεπάζωνται μεγάλως.

Ὅσοι μαρτυροῦν διὰ χρέος γραμμένον, αὖ καὶ δὲν εἶναι ὑπογεγραμμένοι εἰς τὶω ὁμολογίαν, κάμνει χρεία νὰ ἀποδείξουν, πῶς ἔσαν ἐκεῖ παρόντες, ὅταν ἐδόθησαν τὰ ἄσπρα, καὶ ἐπὶ τ' αὐτᾶ τὰς ἐκάλεσαν δι' αὐτὶω τὶω ὑπόθεσιν, καὶ νὰ εἶναι πάντε τὸν ἀριθμόν.

Ὅταν οἱ Μάρτυρες ἐναντιοῦνται ἀνάμεσόν τες, ἢ τᾶ λόγε τες, τότε ὁ Κειτὶς λαμβάνει τὰς ἀξιωτέρας αὐτῶ, καὶ παιδεύει ὅσες φανοῦν ψεῦσαι κατὰ τὰς νόμας, ἢ αὖ φανοῦν ἐπὶ τ' αὐτᾶ νὰ κακεργῆσι.

Δωάται ὁ Κειτὶς νὰ σείλῃ τὰς μαρτυρίας ἀπὸ Πόλιν εἰς Πόλιν, ὅταν εἶναι κατὰ νόμας. εἰς μὲν τὰς Ἐπαρχίας, εἰς τὰς Ἄρχοντας τῶ Ἐπαρχιῶν. εἰς δὲ τὶω Κωνσαντινούπολιν εἰς τὰς θείας Κειτάς.

Εἰς

Εἰς τὰ ἐγκλήματα κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην κάμνει χρεία νὰ ἔλθουν οἱ Μάρτυρες, καὶ ὄχι αἱ φωναὶ αὐτῶν.

Ἐπὶ τῶν Μαρτύρων ζητεῖται ἡ ἀξία, καὶ ἡ πίστις, ἡ πολιτεία, καὶ ἡ στερέωσις, ὁποῦ νὰ στέκωνται εἰς τὸν λόγον τους. Διὰ τοῦτο ὅσοι ἐναντιοῦνται εἰς τὰς μαρτυρίας αὐτῶν δὲν πιάνονται.

Εἰς κάθε ἕνα Μάρτυρα πρέπει νὰ ἐξετάζεται τί χρειᾶς ἄνθρωπος εἶναι, τίμιος, καὶ ἀκατηγόρητος, ἢ ἄτιμος, καὶ κατηγορημένος, πλούσιος, ἢ πτωχὸς, καὶ διὰ νὰ κερδήσῃ τίποτες θέλει σφάλει. φίλος ἐκείνου ὁπᾶ ἔχει τὸν κρίσιν, ἢ ἐχθρὸς ἐκείνου ὁπᾶ κρίνεται. καὶ ὁπόταν δὲν ἔχει καμίαν ὑποψίαν, μαρτυρεῖ, τὰ δὲ περὶ τούτου διακρίνει ὁ Δικαστὴς, αἴσως καὶ εἶναι ἡ μαρτυρία τους ἁπλῆ, καὶ χωρὶς δόλον, ἢ μίαν μεμελετημένην ἀπόκρισιν ὑποκρίνονται. καὶ ἐὰν πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ὑποκρίνωνται, καὶ κατὰ τὴν τάξιν, καὶ ποῖα σημεῖα πρέπει νὰ δέχεται ὁ Κριτὴς τῶν Μαρτύρων, καὶ ποῖα νὰ μὴ δέχεται.

Ῥωμαϊκόν.

Εἰς μὲν τὰς ἀγορασίας, & πωλησίας, & ἄλλας συμφωνίας ὁπᾶ γίνονται μὲ καλὴν πίστιν, ἡ πίστις, & ἡ γνῶσις τῶν Μαρτύρων ζητεῖται, καὶ ἡ ὑπόληψις. καὶ ἂν κατηγορηθῶν οἱ Μάρτυρες, ὡσὰν ὁπᾶ δὲν εἶναι δεκτοὶ, δὲν ἔχει τὸ κῦρος ἡ ὁμολογία. εἰς ὑποθέσεις δὲ ὁπᾶ γίνονται μὲ βίαν, καὶ δωρεὰν, καὶ ὑβρισίαν, δὲν ζητεῖται τὸ ἦθος, & ὁ βίος τῶν Μαρτύρων, καθὼς ἔλεγεν ὁ Μάγιστρος.

Περὶ κεκωλυμένων Μαρτύρων.

Οἱ μίμοι, ἤγουν ἐκεῖνοι ὁπᾶ παίζουν καὶ ἀναγελοῦν τὰς ἀνθρώπους εἰς τὰς σκηνὰς, καὶ κωμῳδίας, καὶ ὅσοι σύρνουν Ἀρκάδας, Μαϊμάδας, Φίδια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, οἱ χορδιαὶ, Τζεγγάνες δηλαδὴ καὶ ἐκεῖνοι ὁπᾶ εἶναι εἰς πορνοσάσια, οἱ Συκοφάνται, Μοιχοὶ, Κλέπται, ἢ ὁπᾶ ἔκαμαν ἄλ-

λο

λο τίποτες πταίσιμον. καὶ ὅσοι εἶναι πολλὰ πτωχοὶ, καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ ανήλικοι, ἐπεῖνοι ὅλοι δὲν δέχονται εἰς μαρτυρίαν.

Αἱ γυναῖκες μαρτυροῦν ἐκεῖ ὁπὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φανοῦν ἄνδρες. εἶναι καὶ ἄλλα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα αὖ θελήσουν μαρτυροῦν, εἰ δὲ καὶ δὲν θελήσουν δὲν σύρνονται σανέως. ὡσαὶ ὁ Πρωτοσπαθάριος, καὶ οἱ ἐπάνω τέτε. καὶ Ἱερεῖς. οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς, ἔτε θελιματικῶς, ἔτε σανικῶς μαρτυροῦσιν, ἀλλὰ αὖ κάμῃ χρεία ἡ μαρτυρίατες, προτιθεμένων τῆς θείων γραφῶν, εἰς τὸ σοφιτιόντες ἐρωτῶνται.

Ῥωμαϊκόν.

Αἱρετικὸς, ἢ Ἑβραῖος κατὰ Ὀρθοδόξε δὲν μαρτυρεῖ, οὔτας δὲ διὰ τὸν ἄλλον μαρτυρεῖ.

Ῥωμαϊκόν.

Στιχιτὸς ἦλθε νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τ' ἐκεῖνον ὁπὲ τὸν ἐσιχισε, καὶ ἐδιώχθη. καὶ ὁ Κειτὴς εἶπεν, οἱ Μάρτυρες θέλουν νὰ μὴν ἔχουν καμίαν ὑποψίαν. καὶ ὁ φίλος δὲν εἶναι καθαρὸς ἀπὸ ὑποψίαν. Γεμάτος λοιπὸν ὑποψίας εἶναι ὁ σιχιτὸς, διὰ τέτο δὲν δέχεται εἰς μαρτυρίαν.

Ῥωμαϊκόν.

Ὅλοι ὅσοι κράζονται εἰς μαρτυρίαν διὰ τὴν καταφρόνησιν τῆς ἱερᾶς τιμῆς τε Βασιλέως, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ζητῇ τιμωρίαν, τιμωροῦνται καὶ βασανίζονται καὶ οἱ μικρότεροι ἀπὸ τὰς ιδ'. χρόνας, καὶ μεγαλήτεροι.

Περὶ

Περὶ Μαρτύρων ἄυθις, καὶ ὅτι αὐτοπροσώπως νὰ μαρτυρωῦ οἱ Μάρτυρες τοὺς δεχόμεθα. Ρ'ωμαϊκόν.

Τοὺς Μάρτυρες, καὶ ὄχι τὲς ἀπὸ μαρτυρίας πρέπει νὰ πιςδύωμεν, διότι κάμνει χρεία νὰ τὲς φέρῃ ἔμπροσθεν, καὶ νὰ ἐρωτᾷ ἕνα ἕνα αὐτοπροσώπως τὲς Μάρτυρας δι' τὲς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις, καὶ ὅποιος δὲν ἀποδείξει ἐκεῖνο ὁπὲ πρωτοεῖπεν, ἐξορίζεται.

Ἄλλη εἶναι ἡ δυνάμις τῆ Μαρτύρων, ὅταν εἶναι παρὸν καὶ μαρτυρῶσι, καὶ ἄλλο ὅταν εἶναι μόνον αἱ μαρτυρίαι αὐτῆ γραμμέναι, ἢ ἀναγινώσκονται. εἴτις θέλει λοιπὸν νὰ κρατήσῃ τὺς Μάρτυρας, ἂς τὺς πληρώσῃ τὲ ἔξοδά τους νὰ ἔρχωνται.

Οἱ Μάρτυρες δεκαπέντε ἡμέρας μόνον ἀναγκάζονται νὰ καρτερωῦ εἰς τὰ Κριτήρια, ὅταν εἶναι ἡ κρίσις δι' ἄπρα.

Πατὴρ ἢ Υἱὸς ὑπεξούσιος, καὶ δύο ἀδελφοὶ ὑπεξούσιοι δύνανται νὰ μαρτυρήσωσι δι' πρᾶγμα, διότι δὲν βλάπτει τίποτες νὰ μαρτυρήσωσι πολλοὶ ἀπὸ ἕνα ἀπῆτι διὰ ξένον πρᾶγμα.

Ἐὰν τὸ πρᾶγμα εἶναι τέτοιον ὁπὲ νὰ δέχεται καὶ τὸν κυνηγὸν εἰς μαρτυρίαν, καὶ ἄλλες ὁμοίως, χωρὶς ἐξέτασιν δὲν δέχονται οἱ τοιῦτοι εἰς μαρτυρίαν.

Ἐὰν εἶναι ὅλοι οἱ Μάρτυρες τῆς αὐτῆς τιμῆς, καὶ ὑπολήψεως, καὶ ἐναντιοῦνται ἀάμεσόντες, βέβαια τὸ μεγαλήτερον μέρος δὲν πιςδύεται, ἀλλὰ τὸ μέρος ὁπὲ συμβαίνει νὰ εἶναι εἰς τὴν φύσιν τὲ πράγματος παρόμοιον, καὶ ὁπὲ νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν ὑποψίαν ἔχθρας, ἢ φιλίας, καὶ ὁπὲ βεβαιώνεται ἀπὸ ψυχῆς τὲ Δικασὲ, καὶ ἀπὸ τὰ σημάδια· διότι δὲν πρέπει νὰ πιςδύῃ ὁ Κριτὴς, ὄπε τὸ πλῆθος τῆ Μαρτύρων, ἀλλὰ τὴν πίσιν, καὶ τὴν ἁπλότητα τέτων.

Οἱ Μάρτυρες πρέπει νὰ μαρτυρήσωσι πρῶτον νὰ ὀμόσωσι, καὶ τὺς τιμιωτέρους πρέπει νὰ πιςδύωσι περισσότερον. εἷς δὲ Μάρτυρος μαρτυρία δὲν εἶναι δεκτὴ εἰς καμίαν κρίσιν, μακάρι νὰ εἶναι καὶ Συγκλητικός.

Ρ'ωμαϊκόν.

Ο"Ταν εἶναι ἡ ὑπόθεσις ἀλλὰ τελαίτα λίξας χρυσίον, φθάνουν δύο Μάρτυρες εἰς μαρτυρίαν, καὶ ἕως πενῆντα λίξας χρυσίε σώνουν ξεῖς Μάρτυρες νὰ μαρτυρήσουν.

Κάμνει χρεία νὰ ἰξεύρετε καὶ τοῦτο, ὅταν θέλετε νὰ συγκείνετε ὁμολογίαν μὲ ἄλλας ὁμολογίας, ὁ Νοτάριος ὁπὸ ἔγραψε τὴν ὁμολογίαν, ἐκείνου ἡ μαρτυρία φθαίνει μόνον. ὁμοίως καὶ εἰς τὰς λογαριασμὰς τοῦ σαράφιδων, ἢ τοῦ δανειστῶν, φθαίνει μόνον ἐκεῖνος ὁπὸ ἔγραψε τὸ γράμμα, & εἰς τὰ φυτεύματα ὁμοίως σ"ας μόνον Μάρτυς δεκτὸς εἶναι.

Ε'κεῖνος ὁπὸ φέρει Μάρτυρας εἰς καμίαν κρίσιν, ἐὰν ὕστερον πάλιν ἔχῃ νὰ κάμῃ διαφορὰν κανεὶς μὲ λόγια, καὶ φέρῃ ἐκείνους τὰς ἰδίους Μάρτυρας νὰ μαρτυρήσουν διὰ τ' ἐκεῖνον, δὲν δυνάται ἐκεῖνος νὰ εἰπῇ, πῶς εἶναι ἀτελεῖς, τωρὲν ἄτιμοι, & δὲν τὰς δέχομαι εἰς μαρτυρίαν, πάρεξ μόνον αὖ ἀποδείξῃ, πῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, καὶ ἐδῶθεν ἔπεσον εἰς ἔχθραν, ὁπὸ νὰ εἶναι δεκτὰ εἰς τὰς νόμους, καὶ ὁπὸ φέρει εἰς ὑποψίαν τὰς Μάρτυρας ἐκείνους. εἰ δὲ καὶ δυνάται νὰ ἀποδείξῃ, πῶς ψεύδη εἶναι τὰ ὅσα μαρτυροῦν, ἔχει ἄδειαν νὰ τὸ κάμῃ καὶ αὐτό.

Εἶτις ἐκ τείτε φέρει Μάρτυρας, καὶ δὲν ἐρχοθοῦν, καὶ λάβει ὁ ἀντίδικος αὐτῦ γράμματα ἀποφασιστικὰ ἀπὸ τὸν Κριτὴν, πῶς ἀπεφασίθη ἡ κρίσις, δὲν δυνάται πλέον νὰ φέρῃ καὶ τετάρτιω μαρτυρίαν. εἰ δὲ καὶ δὲν ἐφρόθασε, ἀγκαλὰ καὶ ἐγράφθη ἡ ἀπόφασις, ὅμως πρὶν νὰ δωθοῦν τὰ γράμματα εἰς τὰς χεῖρας τῦ ἀντιδίκε, δυνάται νὰ φέρῃ καὶ τετάρτιω μαρτυρίαν, καὶ νὰ ὁμόνῃ πῶς δὲν ἔχει καμίαν δολιότητα μὲ τὰς Μάρτυρας.

Τὰς μαρτυρίας ὁπὸ γίνονται ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχε κατὰ πάρεργον, τωρὲν ὁπόταν τύχουν τινὲς νὰ περνοῦν ἀπὸ σ"α τόπον ὁπὸ νὰ γίνεται καμία ὑπόθεσις, χωρὶς νὰ ἐρωτήσουν, ἢ νὰ ἐρωτήσουν, νὰ λέγουν, ὅτι ἤκουσαν τὸ δεῖνος, πῶς ἔλεγεν, ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ τὸν δεῖνα τοσοῦτον χρυσίον, ἢ πῶς

χρεω-

χρεωσεῖ τοῦ δεῖνος τάδε τί. τὰς τοιαύτας μαρτυρίας θέλομεν νὰ μὴ λογιάζωνται καθόλου διὰ ὐδὲ τίποτες, διότι εἶναι φανερὰ γεμάταις ὑποψίαν, & τίποτε δὲν ἀξίζουν.

Εἰς ἀπόδειξιν μιᾶς ὑποθέσεως ὅπου νὰ ἐγίνη, μαρτυρεῖ καὶ ἐκεῖνος ὅπου δὲν εἶναι προσκαλεσμένος. καὶ τοῦτο δὲν τὸ λέγει διὰ ὑποθέσεις ὅπου νὰ εἶναι συμφωνημέναις, καὶ προμελετημέναις, ἀλλὰ διὰ τ' ἐκείνας ὅπου συμβαίνει καὶ γίνονται ἔξαφνα ἀπὸ καμίαν ἀνάγκην.

Ἐκεῖνος ὁποῦ φέρει Μάρτυρας μίαν φορὰν, καὶ δεύτεραν, ἀΐσως καὶ ἀποδιωχθῆ, καὶ σοχαθῆ διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν παραγραφῶν τῶν Μαρτύρων, νὰ μάθῃ τὰς μαρτυρίας, & νὰ ἑρμηνεύσῃ τὰς Μάρτυρας τὰς τελευταίους τί νὰ εἰποῦν, ὁ τοιοῦτος δὲν δυνάται οὔτε μὲ προσαγὴν Βασιλικὴν νὰ φέρῃ τοὺς ἄλλους Μάρτυρας.

Ἐὰν δι' ἀπείθειαν δὲν ἔλθῃ τινὰς εἰς τὸ Κριτήριον νὰ ἀκούσῃ τὴν μαρτυρίαν τῶν Μαρτύρων, δέχονται οἱ Μάρτυρες καὶ μονομερῶς χωρὶς ἐκεῖνον, μόνον μὲ τὸ σῶα μέρος ὅπου ἐγκαλεῖ, καὶ ὕστερον βασᾷ ὅλας τὰς παραγραφὰς ὅπου ἤθελαν νὰ τὰς πάρουν, ἂν ἦτον ἐκεῖ παρόν. μόνον εἰς τοῦτο νικᾶται, ὅτι δὲν δυνάται πλέον νὰ ζητῇ τοὺς Μάρτυρας νὰ ἔλθουν δεύτερον νὰ μαρτυρήσουν & ἐμπρός τε.

Ἐκεῖνος ὅπου μαρτυρεῖ διὰ τίποτες πρᾶγμα, πρέπει νὰ εἶναι προπότερος τοῦ πράγματος ἐκείνου, διὰ τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ, ἐὰν εἶναι δηλαδὴ ὑπόθεσις ἐγκληματικὴ χρόνων ἡ. εἰ δὲ χρηματικὴ δεκαοκτὼ χρόνων. διότι δὲν εἶναι πρέπον νὰ πιστευθῇ Μάρτυρας ὁποῦ εἶναι παρακάτω ἀπὸ τότες τοὺς διωρισμένους χρόνους, ἔχοντας ὅπου δὲν εἶναι ἀκόμι σωστὸς εἰς τὰς φρένας, & δὲν δυνάται μήτε τὰ ἐδικά τε καμώματα νὰ γνωρίσῃ ἐν εὐκολίᾳ, πόσον μᾶλλον τὰ ξένα.

Εἴτις κατηγορήσῃ τινὰ εἰς ἔγκλημα, δὲν δυνάται νὰ μαρτυρήσῃ πάλιν διὰ' ἐκεῖνον εἰς ἄλλου ὑπόθεσιν. εἰ δὲ διὰ χρήματα κατηγορήσῃ, μαρτυρεῖ πάλιν, πλὴν ἐὰν εἶναι εἰς ὑποψίαν καμία εὔλογος αἰτία, κωλύεται νὰ μαρτυρῇ.

Περὶ κεκωλυμένων Μάρτυρων.

Εἴτις γυνὴ μεσίτης τινῶν διὰ καινόν πρᾶγμα, δὲν μαρτυρεῖ εἰς αὐτὰς διὰ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, δηλαδὴ εἰς ἄλλον Κειτὴν, πάρεξ μόνον ἐὰν συμφωνήσουν τὰ δύο μέρη διὰ τὴν μαρτυρίαν τε.

Οἱ πτώχοι δὲν δέχονται εἰς μαρτυρίαν. πτώχος δὲ εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸ δὲν κάμνει ὁ βίος τε πενιῶτε φλωρία.

Δοῦλος ἐλευθερωμένος δὲν μαρτυρεῖ ἐναντίον τὸ Αὐθέντε αὐτὸ, οὔτε ἐναντίον τῆς παίδων τὸ Αὐθέντε αὐτὸ.

Εἴτις εἶναι κάπου ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας δὲν δέχεται εἰς μαρτυρίαν. ὅτε ἐκεῖνος ὁπὸ ἐκαταδικάθη εἰς Αὐθεντικὸν Κειτήριον, καὶ δὲν ἀθωώθη, οὔτε ἐὰν ἐβάλθη εἰς ἄλυσον, ἢ φυλακὴν Αὐθεντικὴν. ὅτε ἐκεῖνος ὁπὸ ἐλεγχθῇ, πῶς ἔλαβε, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ, ἢ νὰ μὴν μαρτυρήσῃ, χρήματα.

Ἐκεῖνος ὁπὸ εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν προσάξουν νὰ μαρτυρήσῃ, δὲν εἶναι ἀξιόπιστος Μάρτυρας.

Εἴτις καταδικαθῇ περὶ μοιχείας δὲν δέχεται εἰς μαρτυρίαν.

Υἱὸς διὰ τὸν Πατέρα δὲν μαρτυρεῖ, οὔτε Πατέρας διὰ τὸν Υἱὸν, οὔτε ἄλλος τινὰς συγγενὴς διὰ καινόν πρᾶγμα ἐδικόν του.

Δοῦλος δὲν μαρτυρεῖ.

Ἡ γυναῖκα εἰς δικήν τὴν δὲν μαρτυρεῖ, ἀμὴ εἰς ἄλλας ὑποθέσεις, ὁπὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσκαλεθοῦν ἄνδρες, δίδει μαρτυρίαν.

Αἱ γυναῖκες αὐ εἶναι καὶ σεμναῖς, καὶ τίμιαις, καὶ ἐν δεισεβείᾳ γνωρίζονται, εἰς ἄλλα μὲν κεφάλαια δὲν μαρτυροῦσι, τὰς ὁποίας ἐμποδίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ νὰ μὴ διδάσκουν, ἀλλὰ νὰ διρίσκωνται εἰς τὴν τάξιν ἐκείνων ὁπὸ ἀκροάζονται. ὅμως δικαίως ὅσαι φυλάττουν τὸν ζόπον τῆς σεμνότητος, καὶ τῆς δεισεβείας ὁπὸ εἴπαμεν, δικαιώνται νὰ μαρτυρήσουν. οἱ δὲ παλαιοὶ νόμοι ἀποφασίζουν, ὅτι αἱ γυναῖκες ἐν μὲν ταῖς συσατικαῖς μαρτυρίαις νὰ μὴ μαρτυρῶν, εἰς δὲ

τὰς

τὰς ἀποδεικτικὰς νὰ μαρτυρωῦ καλῶς· ἤγουν συγατικὰς λέγουν τὰς διαθήκας, ἢ τὸ κωδίκελλον, τὴν δωρεὰν, ἤγουν τὴν χάριν ὁπῦ γράφει κανεὶς εἰς τὴν διαθήκην τε, καὶ ἀφίνει κανενὸς ἠγαπημένε τε, ὁπῦ δὲν ἔχει δίκαιον νὰ κληρονομήσῃ ἀπὸ αἰτίαν θανάτε. ἀποδεικτικὰς δὲ τὰς ἄλλας.

Εἰς τὴν κατὰ τῆς Βασιλείας ὑπόβαλλε, μαρτυρεῖ καὶ ἀνδρας κατὰ τῆς γυναικὸς, ἢ γυνὴ κατὰ τῦ ἀνδρὸς, ἢ δοῦλος κατὰ τῦ δεσπότε, καὶ Υἱὸς κατὰ τῦ Πατρὸς, καὶ ὁ λόγος τῆς ὑπεξουσιότητος, ἤγουν ὁ νόμος ὁπῦ λέγει, ὅτι ὅσοι εἶναι εἰς ἄλλου ἐξουσίαν, δὲν δύνανται νὰ μαρτυρήσουν διὰ ἐκεῖνον, δὲν ἰσχύει τίποτες, ὅτι εἰς τὸ κράτος τῦ Βασιλέως, ὁ Πατὴρ τῆς φαμιλίας ἐδετίποτες λογιάζεται. ἀλλὰ & ἐκεῖνοι ὁπῦ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τε, & αὐτὸς, ὅλοι ἴσια εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῦ Βασιλέως.

Εἴτις μαρτυρήσῃ εἰς καμίαν ὑπόθεσιν ἐναντίον τινὸς, ἢ τὸν κατηγορήσῃ, δὲν μαρτυρεῖ πάλιν διὰ βοήθειάν τε.

Ὅποιος συνδράμει, ἢ βοηθήσει εἰς καμίαν ὑπόθεσιν, δὲν μαρτυρεῖ δι' αὐτὴν.

Δὲν ἀναγκάζεται κανεὶς νὰ φέρῃ μαρτυρίας, ἐναντίον εἰς τὸ λόγε τε, ἀλλὰ κάμνει χρεία ἐκεῖνος ὁπῦ τὸν ἐγκαλεῖ, νὰ ἀποδείξῃ τὰς δικαιολογίας τε.

Αἱ μαρτυρίαι ἀνθρώπων ἀπιτήσιων δὲν πιάνονται, ὅταν δηλονότι μέλλει νὰ πάρῃ τίποτες, ἐκεῖνος ὁπoῦ φέρει τὴν μαρτυρίαν.

Εἴτις ὑπογράψῃ εἰς διαθήκην τινὸς, ἢ δὲν θέλει νὰ μαρτυρήσῃ, δὲν ἀναγκάζεται νὰ μαρτυρήσῃ, πλὴν κωλύεται νὰ ὑπογράψῃ εἰς ἄλλην διαθήκην, ἢ νὰ μαρτυρήσῃ, ἢ νὰ κληρονομήσῃ ἀπὸ διαθήκην.

Σιώτροφος ὑπὲρ σιωτρόφε μαρτυρῶν δὲν ἐδέχθη, ἕως οὗ ἐλύθη ἡ σιωτροφία.

Κωλύεται νὰ μαρτυρήσῃ ἄλαλος, ἢ ἀνήλικος, κωφὸς, οἰκέτης, δαιμονιζόμενος, τρελὸς, ἄσωτος, Υἱὸς ὑπεξούσιος, ὅταν ὁ Πατέρας τε γραφῇ ἀπὸ ἄλλον κληρονόμος.

Κωλύεται καὶ ὁ συνυπεξούσιος, ἤγουν ἐκεῖνος ὁπoῦ εἶναι μαζὶ μὲ ἄλλον τινὰ εἰς σία Αὐθεντίαν, νὰ μαρτυρήσῃ,

σῃ, αὖ γραφῇ ὁ σωίδουλός του κληρονόμος εἰς δικαθήκην.

Καὶ ὁ σωίδουλος, ἐὰν κάμῃ ὁ σωίδουλός τε δικαθήκην δι' τὰ πράγματά τε, δὲν δύναται νὰ μαρτυρήσῃ.

Δυνατὸς δὲν ἔχει ἄδειαν νὰ ἀποδείχνῃ μαρτυρίας ἀγράφους κατὰ τῆς πτωχῶν καὶ ἀδυνάτων.

Εἰ αὐτὶς αὖθρωπος προσφέρῃ, καὶ δείχνῃ ὁμολογίαν τινὸς αὐθρώπε χωρὶς βέλλαν, ἡ τοιαύτη μαρτυρία δὲν εἶναι δεκτή.

Περὶ Α'γράφε Μαρτυρίας.

Η Α'γραφος μαρτυρία δὲν κωλύεται τίποτες, ἀλλὰ τόσον δύναται ὡσὰν καὶ ἡ γραμμένη, καὶ ὄχι ὀλιγώτερον.

Η ἄγραφος μαρτυρία δὲν δύνεται νὰ χαλάσῃ τὴν γεγραμμένην μαρτυρίαν.

Ὅταν αἱ ὁμολογίαι λέγουν ἄλλο, καὶ ἄλλο αἱ μαρτυρίαι, τότε ἡμεῖς ἔχομεν συνήθειαν νὰ πιστεύωμεν καλήτερον τὰς μαρτυρίας ὁπὲ γίνονται δι' ζώσης φωνῆς, παρὰ τὰς μαρτυρίας τῆς Γραφῶν, βαύοντες τὰς Μάρτυρας εἰς ὅρκον.

Πλὴν εἰς τὴν γνῶσιν καὶ σοφίαν τὲ Κριτὲ τέχει, & εἰς τὴν ἀγάπην ὁπὲ ἔχει εἰς τὸν Θεὸν, νὰ ἐρευνήσῃ, & νὰ ἐξετάσῃ καταλεπτῶς, ἕως ἒ νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἔτζι νὰ πιστεύσῃ τὰς ἀληθεύοντας, παρὰ ἐκείνας ὁπὲ εἶναι εἰς ὑποψίαν.

Σχόλιον.

Ο σύδικος ὅρκος εἶναι τοιῦτος, ὅταν συκοφαντηθῇ τινὰς βία, καὶ δυναστεία πῶς ἀδίκησε τινὰ, καὶ ἐπῆρε τὰ πράγματά του, ἢ πῶς ἐπάτησε αὐτὸν, ἢ ἔκλεψε τίποτες, ἢ ἐζημίωσε τινὰ ἀδίκως, καὶ ὁμόσει εἰς τὴν ὑποθεσιν ἐκείνην ὁ αὐτίδικος, ὅτι τόσα ἐζημιώθη, & ἔχασεν ἀπὸ ἐδικηλώτε ἀφορμὴν, ὁπὲ ἐπέφερεν ἢ βίαν, ἢ κλεψίαν, ἢ ἄλλην καμίαν ζημίαν, & ἀπολαμβάνει ταῦτα εἰς τὸ ἁπλοῦν, τετέσι μονὰ, & ὄχι διπλᾶ, καὶ πῶς λέγεται σύδικος ὅρκος. πλὴν δὲν τὰ πέρνει ὅλα δι' ὅσα ὁμόσει ἁπλῶς, & ὡς ἔτυχε χωρὶς ἐξέταξιν, ἀλλὰ μετὰ δικαίας ξετιμήσεως. διότι ὁρίζει ὁ Κριτὴς, καὶ σημειώνει παύτα, ὅσα καὶ ὧν τὰ λείπουν, καὶ αὐτὸν τὸν τόπον ὁπὲ ἐχάθηκαν, τίποτε τὰ ξετιμοῦν. & πάλιν τὸν προσάσει νὰ κάμῃ ὅρκον, πῶς δὲν ἦσαν

ὀλι-

ολιγώτερα ἀπὸ ὅσα λέγει πῶς ἐχάθηκαν, & τότε τὰ πέρνει.

Ὅσοι μαρτυρήσουν πλασά, κὴ ἐναντία ἢ εἰς τὲ λόγια τους, ἢ εἰς βοήθειαν τῆ δύο μερῶν, τιμωροῦνται, κὴ παιδεύονται.

Περὶ Ὅρκου.

ΤΙΤΛΟΣ, ζ'.

Ὁ Ὅρκος δίδεται ἀπὸ τὲς Κριτὰς, ὁπόταν δὲν ἔχουν φανερὰν ἀπόδειξιν, κὴ εἰς τὰς ὑποθέσεις ὅπε δὲν ἔχουν ἄλλοθεν νὰ φανερωθῆ ἡ ἀλήθεια.

Εἰς τὰς ὑποθέσεις ὁπε εἶναι εἰς ἀμφιβολίαν, ἔχει συνήθειαν ὁ Κριτὴς νὰ δίδῃ Ὅρκον, κὴ τότε νὰ ἀποφασίζῃ. ἐὰν δὲ ἐκεῖνος ὁπε καταδικαθῆ εἰπῆ ὕστερον πῶς εὗρηκεν γράμματα, κὴ θέλει νὰ κριθῆ μετ' ἐκεῖνα, ἀρχίζει πάλιν ἀπ' ἀρχῆς τὴν κρίσιν. εἰδὲ ὁ ἀντίδικος κάμῃ τὸν Ὅρκον, δὲν ἀνακρίνεται πλέον, ὅτε ἐξετάζεται ἡ ὑποθεσις ἐκείνη.

Ὁ Ὅρκος ὁπε δίδεται πάντε ἀπὸ τὸν Κριτὴν, πάντε ἀπὸ τὸν ἀντίδικον, ξεκόπτει τὴν ἀμφιβολίαν, διότι ὁμοιάζει ὡσὰν διαλλαγὴ, κὴ εἶναι μεγαλήτερος ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν.

Ὁ Ὅρκος ὁπε νὰ ἀναγκάσῃ κανεὶς τινὰ νὰ ὁμόσῃ, πλέον δὲν ἀνακρίνεται, οὔτε ἐξετάζεται, ἂν εἶναι καὶ φανερὰ ἐπορκία. ὅτι ὁ Ὅρκος ἔχει φυσικὴν διάλυσιν, κὴ ξεχωρισμὸν τῆς ὑποθέσεως.

Εἴτις ὁμόσῃ χωρὶς νὰ τὸν βιάσῃ κανεὶς, δὲν ὠφελεῖται.

Ὅταν δοθῆ ὁ Ὅρκος, κάμνει χρεία, ἢ νὰ ὁμόσῃ ἐκεῖνος ὁπε τὲ ἔπεσεν, ἢ νὰ πληρώνῃ τὰ ὅσα τὲ ζητοῦν, ἢ ἂν δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸν ἀντίδικον, ἠμπορεῖ νὰ μεταγυρίσῃ τὴν ὑποθεσιν, λέγοντας, πῶς συκοφαντεῖται, & δὲν σέργει τὸν περὶ συκοφαντίας Ὅρκον. μόνον κάμνει χρεία νὰ ὁμόσῃ ἐκεῖνος πρῶτον, ὅτι ὄχι πῶς σὲ συκοφαντῶ, θέλω νὰ πάρω τὸν Ὅρκον ἀπὸ λόγια σας, ἀλλὰ θαρρῶντας, πῶς νὰ ἔχω δίκαιον.

Εἰὰν ὁμόσῃ τινὰς ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ κρίνονται, πῶς μήτε ἔδωσε, μήτε ἔπαιξε νὰ δώσῃ τίποτες διὰ καμίαν ὑπόθεσιν, ἀνίσως κὴ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, μέσα εἰς πέντε μέρας μὲ ἀπο-

δποδειχθῇ, πῶς ἔπαξε μόνον, ἀναγκάζεται νὰ τὰ πληρώσῃ τειπλᾶ. ἀπὸ δὲ τὰς τέσσαρας μιλιὰς ἢ ἐκεῖθεν πλέον δὲν ζητεῖται τίποτες.

Ἐὰν δώσῃ κανεὶς Ὅρκον τῷ ἀντιδίκου αὐτοῦ εἰς τὸ Κειτήριον, ἵνα νὰ γίνῃ ὁ Ὅρκος μετανοήσῃ, λέγωντας, πῶς δὲν ἤκουσεν ἄλλας ἀποδείξεις, ἢ ἔχει νὰ τὸ ἀποδείξῃ, πλέον δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὸν βάλῃ εἰς Ὅρκον, ἐπειδὴ ἢ μίαν φορὰν τὸν ἐμποδίσεν.

Ἐκεῖνος ὁπῦ ἀναγκάζει ἄλλον νὰ κάμῃ Ὅρκον, πρῶτον ὁμόνει ἐκεῖνος τὸν περὶ συκοφαντίας Ὅρκον, ἢ τότε βαίνει ἢ ἐκεῖνον εἰς Ὅρκον διὰ τὴν ὑπόθεσιν ὁπῦ ζητεῖ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ βαίνει ἄλλον εἰς Ὅρκον, ἵνα δὲν θέλει νὰ ὁμόσῃ αὐτὸς πρῶτον τὸν περὶ συκοφαντίας Ὅρκον, ὁμοιάζει πῶς φοβᾶται τὸν Ὅρκον, ἵνα ξεπέφτει ἀπὸ τὴν κρίσιν τε.

Περὶ Α'νηλίκων.

Ὁ Α'νήλικος δὲν δυνάται νὰ δώσῃ Ὅρκον.

Εἰς τὸν Α'νήλικον Ὅρκος δὲν δίδεται, ἔτε συμβουλὸς, ἔτε διοικητὴς ἀναγκάζεται νὰ ὁμόσῃ.

Ὁ ἄσωτος, ἢ κακὸς βίος ἄνθρωπος, ἢ ἐκεῖνοι ὁπῦ τὸν ὁμοιάζουν δὲν δυνάται νὰ βάλουν τινὰ εἰς Ὅρκον. ἐκεῖνοι μόνον βαίνουν εἰς Ὅρκον, ὅσοι δύνανται νὰ συμφωνοῦν, νὰ πάρουν, νὰ δώσουν, ἵνα νὰ κρίνωνται.

Α'πὸ αἴτι ἡλικίαν, ἢ φύσιν εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ ὁμόσῃ, ἔχει τὸ βέβαιον ὁ Ὅρκος. ἢ ὁ Α'νήλικος φαίνεται νὰ μὴν ὁμνύῃ ψεύματα, ἐπειδὴ μὲ εὐδησιν δὲν φαίνεται νὰ ἀπατᾷῃ.

Ἐὰν κάμῃ χρεία νὰ ὁμόσῃ κανεὶς εἰς καμίαν ὑπόθεσιν, ὁπῦ κλίνει εἰς δύο ἀρνήσεις ἡ ἀγωγὴ, τὸ ἁπλοῦν μόνον ζητᾶ ἀπὸ τὸν Ὅρκον.

Ἐκεῖνος ὁπῦ ὁμόσει, πῶς δὲν χρεωστεῖ, ἐὰν ἔχῃ δεσμεύα, τὰ πέρνει ὀπίσω.

Εἴτις ὁμόσῃ κατὰ τῦ Θεῦ, τετέσιν εἰς τὸ ὄνομα τῦ Θεῦ, πλέον δὲν παιδεύεται καμίαν παίδευσιν, διότι σώνεται ὁ Ὅρκος ἐκεῖνος, νὰ τὸν παιδεύσῃ ὁ Θεὸς, ἂν ὅμοσε ψεύματα.

εἰδὲ

εἰδὲ καὶ ὁμόσῃ τινὰς τὸ ὄνομα τῦ Βασιλέως δξ ἀγάπης μεγάλης συγχωρεῖται.

Εἴτις ὁμόσῃ τῦ Βασιλέως τὸ ὄνομα ψεύματα, δχὶ χρήματα, ῥαβδίζεται.

Ἐκεῖνος ὁπῦ ἀπὸ ἀπόφασιν τῦ Κριτῦ, ἢ ἀπὸ ζήτησιν τοῦ αὐτιδίκυ αὐτῦ κάμνει Ὅρκον εἰς Ἐκκλησίαν, εἰς τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, & ὕστερον φανερωθῇ, πῶς ψεύδως ὤμοσε, τῦ κόπτεται ἡ γλῶσα, τὸ ἴδιον παθαίνουν καὶ οἱ Μάρτυρες.

Περὶ Συμβολαίων, ἤτοι Ὁμολογιῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ή.

Συμβόλαιον ἤτοι ὁμολογία εἶναι ἐνθύμησις καὶ καταγραφὴ τῶν συμφωνηθέντων, τατέσιν ὁπῦ ἐσυμφωνήθηκαν, & ἐσέρχθηκαν ἀναμεταξὺ ἐκείνων ὁποῦ συμφωνοῦν, διότι ἡ σμίξις τῶν δύο προσώπων ὁπῦ βυλεύονται & συμβιβάζονται καλεῖται συμβολή· καὶ ἡ ὁμολογία ὁποῦ χρέφεται ἀπ' αὐτῆς συμβόλαιον ὀνομάζεται.

Εἰς τὰς σωαλλαξίας μᾶλλον ἡ ἀλήθεια νὰ κοιτάζεται παρὰ τὸ ἔγγραφον.

Εἰς τὴν ὁμολογίαν πρέπει νὰ εἶναι δεῖς Μάρτυρες δχὶ νὰ εἶναι πιςὴ, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν ἀντιλογίαν, ἢ δχαβολήν.

Εἰς κάθε ὁμολογίαν ζητοῦμεν πρῶτον τὰς ἀποδείξεις ἀπ' ἐκεῖνον ὁπῦ τὴν φέρνει, καὶ ὕστερον ἐκείνε ὁπῦ λέγει, πῶς εἶναι πλασή.

Ἐὰν κάμῃ τινὰς ἐνθύμησιν ὁμολογίας εἰς ἄλλην ὁμολογίαν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ τίποτες ἀπὸ τὴν ἐνθύμησιν ταύτην, ἐὰν δὲν ἔλθῃ & ἡ ἄλλη ὁμολογία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐχρέφη ἡ ἐνθύμησις τὸ δεύτερον. ἢ γνήη ἄλλη ἀπόδειξις, ὅτι ἡ ποσότης ὁποῦ εἶναι γραμμένη εἰς τὴν ἐνθύμησιν τοσαύτη εἶναι, & χρεωσεῖται κατὰ ἀλήθειαν.

Ἐκεῖνος ὁπῦ ὁμολογήσει εἰς ἐνθύμησιν, πῶς δὲν ὑπχρεώθη ὁμολογίαν, δὲν τῦ κάμνει πλέον χρεία.

Ὁ χαμὸς τῶν ὁμολογιῶν δὲν παύει τὰς κρίσεις, ἐκεῖ ὁπῦ

εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδειχθῇ ἀλλιοτρόπως ἡ ἀλήθεια.

Δὲν δύναται τινὰς νὰ ἀποδείξῃ ἀξιόπιστον μαρτυρίαν μὲ ἐδικαῖς τε ἰδιοχείρες ὁμολογίαις.

Οὔτε ὁ Αὐθεντικὸς ἄνθρωπος, ἔτε ἰδιώτης δύναται νὰ ἀποδείξῃ μὲ ἐδικάτε σημειώματα, & ἐνθυμήσεις, πῶς τὲ χρεωσεῖ κανεὶς χρέος, τετέσι νὰ γράψῃ εἰς Αὐθεντικὰ κατάσιχα, πῶς ὁ δεῖνας χρεωσεῖ τῆς Βασιλείας τόσα φλωρία. ἢ ἰδιώτης νὰ γράψῃ τὰ ὅμοια, ὅτι ὁ δεῖνας μὲ χρεωσεῖ τόσον χρέος.

Περὶ ἰδιοχείρων Ὁμολογιῶν.

ΕΙ᾽ς τὰ ἰδιόχειρα γράμματα δὲν κάμνει χρεία καμία σύγκρισις, πάρεξ μόνον αὖ δὲν ἔχουσι ζιῶν Μαρτύρων ὑπογραφάς. ὅταν ἔχῃ Μάρτυρας γραμμένες ἰδιοχείρως, κὴ ὁμολογοῦσιν οἱ Μάρτυρες πῶς ὑπέγραψαν, τότε δὲν κάμνει χρεία νὰ γίνῃ καμία σύγκρισις. εἰδὲ & οἱ Μάρτυρες ἀρνοῦνται τὴν ἰδιόχειρόν τες ὑπογραφὴν, τότε γίνεται σύγκρισις εἰς τὰ ἐδικάτες γράμματα, & ἐλέγχονται, & ὅπω φανερώνεται ἡ ἀλήθεια. εἰδὲ φέρῃ κὴ τὸ ἐναντίον μέρος γράμματα τῆς αὐτῆς χειρὸς ὁποῦ ἐξώφλησαν, τότε δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν καταχείνῃ τινὰς, διότι ἐκεῖνος ὅπε ἐγύρεβε νὰ πισωθοῦν τὰ ἐδικάτε, κάμνει χρεία νὰ σέρξῃ κὴ ἐκεῖνα, κὴ ἀπ᾽ ἐκεῖ ὅπε ἔζητᾶσε νὰ σερεώσῃ τὰ ἐδικάτε, κάμνει χρεία νὰ δεχθῇ κὴ ἐκεῖνα. & τὸ Αὐθεντικὸν γράμμα, κὴ μαρτυρία γραμμένη ἀπὸ τὴν Αὐθεντείαν δεκτὴ εἶναι εἰς τὰς συγκρίσεις.

Περὶ Ὅρκων.

ΤΑ᾽ ἰδιόχειρα γράμματα, ὅταν δὲν εἶναι παρὸν οἱ Μάρτυρες, κὴ μὲ Ὅρκον πισοῦνται.

Ὅσα γράφει τινὰς δχὶ λόγε τε εἰς τὴν δχθήκην δὲν τὸν ὠφελᾶσιν, ἔτε τὰς δανεισὰς βλάπτουσιν, ἀλλ᾽ ἔχουν ἄδειαν νὰ ἐρευνῶσι μὲ ὅ,τι τρόπον ἠμπορέσουν.

Τὰ ἄγραφα συναλλάγματα, ἢ μὲ Μάρτυρες, ἢ μὲ Ὅρκον πισοῦνται. ἐκεῖνος ὁποῦ πρέπει νὰ φέρῃ τὲς Μάρτυρας, μὴ

φέ-

φέροντας, ὁ ἄλλος κάμνει Ὄρκον, καθὼς ὁ Κριτὴς ἐξετάζει τὴν κρίσιν.

Ἐκεῖνος ὁπῦ ἀρνεῖται τὰ γράμματα, ἢ ὅσα πράγματα, ἢ χρήματα ἔλαβεν, ἂν μαρτυρηθῇ πληρώνει τὸ διπλάσιον. καὶ ἐκεῖνος ὁπῦ ἀρνηθῇ, καὶ δύθὺς βλέπωντας, πῶς θέλει νὰ βληθῇ εἰς Ὄρκον, φανερώνει τὴν ἀλήθειαν, δὲν πληρώνει τὸ διπλάσιον, ἀλλὰ ὁμολογῶντας, μὲ τὴν ὑπομονὴν πληρώνει ὅσα μὲ τὸν Ὄρκον τὰ ὁμολογήσει ἀ ἐναντίος ἔξοδα νὰ τᾶ ἔξεξαν.

Περὶ Συμφωνιῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ϑ'.

Συμφωνία εἶναι ἡ ἀρέσκεια, ⁊ συγκατάθεσις, ἤγουν ἐκεῖνα ὁποῦ νὰ ἀρέσῃ, ⁊ νὰ φανῇ καλὸν, καὶ σέρξουν οἱ δύο, ἢ καὶ περισσότεροι νὰ κάμουν, ἢ νὰ χαλάσουν τίποτες. εἶναι δὲ Συμφωνίαι καὶ ἴδιαι, καὶ δημόσιαι. Ἴδιαι μὲν εἶναι ἐκεῖναι ὁποῦ γίνονται εἰς κάθε ἄνθρωπον. δημόσιαι δὲ ἐκεῖναι ὁποῦ γίνονται ἀπὸ τοὺς ἐξουσιαστὰς καὶ Αὐθεντάδες τῆ ἐθνῶν, ἢ διὰ εἰρήνην, ἢ διὰ ἄλλο τίποτες τοιοῦτον.

Ὅρος Συμφωνίας, καὶ Διαλύσεως.

Συμφωνία εἶναι ὁμολογημένα χρέους συγχώρησις. Διάλυσις δὲ εἶναι συμβιβασμὸς ἀμφιβαλλομένης χρέους.

Συμφωνεῖ τὶς καὶ λείπωντας, καὶ ὄντας παρὼν, καὶ μὲ σπουδὴν, καὶ μὲ μελέτημα, ⁊ σιωπῶντας, ὅταν ἀποδώσῃ τῷ χρεώστῃ τὸ συμφωνητικὸν γράμμα.

Δυνάται Συμφωνία γραμμένη, ⁊ ἄγραφος νὰ στερεωθῇ.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμφωνοῦν οὕτως, ὡσὰν ἀπὸ τὰ δύο μέρη ὁποῦ κάμουν τὰς Συμφωνίας, ἄλλοι νὰ ἔχουν τὸ κέρδος μόνον, καὶ ἄλλοι νὰ ἔχουν μόνην τὴν Συμφωνίαν.

Περὶ Φιλῶν Συμφωνιῶν.

Α'Πὸ τὰς Συμφωνίας ὅσαι ἔχουν ποινὰς, καὶ αὐάγκην νὰ πληρωθοῦν, αὐταὶ ἔχουσι τὸ κῦρος, καὶ εἰς αὐτὰς μεξῆται ὁ χρόνος ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁπὸ ἐγίνη τὸ σύμφωνον. ὅσαι δὲ δὲν ἔχουν ποινὴν, ὅτε αὐάγκην νὰ πληρωθοῦν, τότων ὐδὲ ὁ χρόνος, εἰς τὸν ὅποιον ἔγιναν, μεξῆται.

Τὸ φιλὸν σύμφωνον δὲν χρειᾶ κείσιν, ἀλλὰ μόνον ζημίαν. φιλὸν δὲ σύμφωνον εἶναι, ὅταν συντύχουν μόνον λόγια, καὶ ἀρραβῶνα δὲν δώσουν. εἰς μὲν τὴν ἀρχὴν αὐ γονῇ, δείχνει τὴν ἀγαγκὴν πῶς ἐγίνη διὰ ἐνεμπισουσύην καλήν. εἰδὲ καὶ μετὰ καιρὸν συμφωνήσουν εἰς τίποτες, καὶ μετανοήσει τὸ σῶα μέρος ἀπὸ τὰ δύο, ἐκεῖνος ὁπᾶ ἔχει τὴν κείσιν δὲν βλάπτεται, ἀμὴ ἐκεῖνος ὁπᾶ κείνεται ζημιᾶται διὰ τὴν μεταμέλειάν τε.

Η' δὲ λή. Νεαρὰ τᾶ Κυρᾶ Λέοντος, ἅπω φησί. Θεωρίζομεν, καὶ νομοθετᾶμεν, ὅτι κάθε σύμφωνον ὁπᾶ φαίνεται νὰ ἔχῃ τὸ ἀληθὲς, Ϲ τὴν ἀξιοπιστίαν ἀπὸ τὰς θείας νόμους, νὰ ἔχῃ τὴν δυνάμιν σεβαστὴν, καὶ ἀδιάλυτον, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν ἐγράφη παυσάνας λόγος προτιμήσεως.

Α'ναμεταξὺ Παξὸς καὶ Υἱᾶ ὑπεξουσίας δὲν σεβαίνεται συμφωνία.

Τὸ σύμφωνον ὁπᾶ εἶναι ἔξω τῆς φύσεως τᾶ σωαλλάγματος, ἐὰν δὲν ἐσυμφωνήθη εἰς τὸν καιρόν τε, ἐκεῖνον ὁπᾶ σύρνει εἰς κείσιν δὲν βλάπτει. ἐκεῖνον δὲ ὁπᾶ σύρνεται τᾶ χρειᾶ ζημίαν. ὅσαι δὲ σωαλλαξίαι γίνονται καπὰ φύσιν, καὶ συμφωνοῦνται ὁπᾶ δὲν τυχαίνουν παρὸν τὰ φράγματα, παῦται τῷ ἐναγόντι, καὶ τῷ ἐναγομένῳ, ὡσὰν νὰ σωδιεσπώνται, συμβάλλει.

Εἰς τὰ κοινὰ νόμιμα, τότεσιν εἰς τὰ φράγματα ὁπᾶ πωλοῦνται εἰς τὴν μέσην τῆς ἀγορᾶς, δὲν ἐδόθη συμφωνία νὰ γίνεται. ὐδὲ εἰς φράγματα ὁπᾶ νὰ εἶναι κοινὰ μὲ ἄλλες πολλὲς, δὲν ἔχει ἐξουσίαν κανεὶς μοναχὸς νὰ κάμῃ συμφωνίαν, οὔτε νὰ χαείσῃ τινὸς τίποτες ἀπ' ἐκεῖνα. καὶ αἴσως Ϲ ὁμόσῃ εἰς τέτοια, ὅτι νὰ μὴ κάμῃ κείσιν, δὲν ἔχει τὸ βέβαιον. καὶ τὸ σύμφωνον ὄντας παράνομον, καὶ αὐ συμφωνηθῇ, δὲν ἔχει καμίαν σερέωσιν.

Διὰ

Διὰ ἰδιωτικῆ συμφώνε ὁπᾶ γίνεται ἀπὸ δύο, ἢ τριῶν δηλαδὴ ἀνθρώπων, δὲν μεταλλάττονται οἱ κοινοὶ νόμοι.

Ὅσαι συμφωνίαι γίνονται τῷ νόμων, καὶ ἔξω ἀπὸ τὰς καλὰς συνηθείας, αὐταὶ καμίαν δυνάμιν δὲν ἔχουν, διατὶ εἶναι ἔξω τᾶ νόμε.

Ἀνίσως δέ τινὰς χρεωστῇ χρήματα ἀπὸ τόπε, ἤτοι διαφόρετα, καὶ ὑποχρεθῇ εἰς τόσον καιρὸν, ἂν δὲν τὰ δώσῃ, νὰ δίδῃ τόσον τρόσιμον, δὲν καταδικάζεται.

Ἀπὸ συμφωνίαν ἰδιωτικὴν δὲν ἀλλάττεται ἡ συνήθεια τᾶ νόμου τᾶ κοινᾶ. ἀναγκαλὰ καὶ ἐξ ἀρχῆς αἱ κρίσεις ἀπὸ τὰς συμφωνίας ἀλλάττονται, ἢ μὲ τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἢ μετὰ ζημίας.

Ἐπεξήγησις.

Εἶναι ὁ σκοπὸς τᾶ Νομοθέτε τὰς κοινὰς, καὶ κυρίας νόμους νὰ μὴν ἀναβαίπωνται ὑπὸ ἰδιωτικὰ, καὶ μερικὰ σύμφωνα, ἢ καθὼς ἀρίσκει τᾶ καθ' ενός. παραδείγματος χάριν. Νόμος εἶναι ὅταν ὑποθυμήσκει τινὰς νὰ ἀφήνῃ κληρονόμον ὅποιον θέλει, καὶ νὰ μοιράζῃ τὴν περιουσίαν τε καθὼς θέλει, καὶ νὰ ἀφήσῃ ληγάτα, καὶ τᾶτο συμφέρει εἰς ὅλους. ἀνίσως λοιπὸν καὶ μὲ καμία συμφωνήσω, ὅτι ὅταν ὑποθανῶ, αὐτὸν νὰ ἀφήσω κληρονόμον, καὶ ἄδειαν νὰ μὴν ἔχω νὰ γράψω ἄλλον κληρονόμον, παρὰ αὐτὸν, δὲ ἀνίσως καὶ δὲν τὸν γράψω, νὰ τᾶ δίδω, ὅσα δώσω τᾶ ἄλλου μου κληρονόμου, ἢ νὰ γίνεται τὸ πάδε. ὑποθυμήσκωντας δὲν ἐμποδίζομαι ὑπὸ τὴν τοιαύτην συμφωνίαν νὰ γράψω ὅποιον θέλω κληρονόμον, καὶ νὰ μοιράσω τὴν περιουσίαν με καθὼς θέλω. ἀνίσως δὲ προβάλῃ τὴν συμφωνίαν ἐκεῖνος ὁπᾶ ἐγὼ ἐσυμφώνησα, ὅτι ἐκεῖνον ἔχω κληρονόμον μὲ τὸ σύμφωνον, θέλει ἀκούσει, ὅτι ἡ τοιαύτη συμφωνία δὲν ἔχει τὸ κῦρος. διατὶ κοινὸν νόμιμον καὶ κοινοφελὲς μὲ ἰδιωτικὸν σύμφωνον δὲν ἀναιρεῖται. καὶ πάλιν λέγει ὁ Νόμος. ὁ ἀνὴρ νὰ χαίρῃ τᾶς γυναικός, ἢ ἡ γυνὴ τᾶ ἀνδρὸς δὲν ἠμπορεῖ, δὲ τᾶτο εἶναι εἰς ὅλους κοινὸν, καὶ ὠφέλιμον. ἀνίσως λοιπὸν καὶ συμφωνήσῃ ὁ ἕνας νὰ χαίρῃ τᾶ ἄλλε, δὲν καμνει τίποτες, ὅτι ἡ τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἀνίχυρος. καὶ ὁ μὲν κοινὸς νόμος δὲν μεταβάλλεται ὑπὸ συμφωνίας, ἡ δὲ ἀγωγὴ

μετα-

μεταβάλλεται ὑπὸ συμφώνων. καὶ ὁ νόμος ὁπᾶ κείνει μίαν ἀγωγὴν τοιαυτοτρόπως, ἡ συμφωνία τὴν ἀλλάσσει. παραδείγματος χάριν, ὁ νόμος λέγει εἰς τὴν πούλησιν ἀκολουθεῖ ἡ δοῦπλα, καὶ ἡ δᾶπλα εἶναι νὰ ὑποχέται ὁ πωλητὴς, ἴσως καὶ τὸ φρᾶγμα εὔγη ἀχαμνὸν, ἢ ξενον, ἢ κλεψιμαῖον, & τὸ χάσει ὁ ἀγορασὴς, νὰ πληρώνη τὸ διπλοῦν. αὐτὴν τὴν ἀγωγὴν δύναται ὁ πωλητὴς διὰ τῆς συμφωνίας νὰ τὴν ἀλλάξη, ὅταν πωλῇ τὸ φρᾶγμα. καὶ λέγει πλέον δὲν θέλω νὰ εἶμαι ὑποκείμενος εἰς ὅ,τι σᾶ βρέξει εἰς αὐτὸ τὸ φρᾶγμα ἀπὸ σοῦ πουλῶ, εἴτε διάφορον, εἴτε ζημίαν, δὲν ἔχω νὰ ὑποκείνωμαι εἰς ἀδετίποτες. καὶ ἂν ὁ νόμος λέγει, ὅτι μὲ τέτοιον τρόπον νὰ γίνεται ἡ πώλησις, νὰ ἀναγκάζεται ὁ πωλητὴς νὰ διαφανδύῃ τὸ φρᾶγμα τε, καὶ ν' ὑποκείνεται εἰς τὴν ζημίαν. ὅμως ἡ συμφωνία ἄλλαξε τὸν νόμον, καὶ ἡ μετατύπωσις ὑπερατεῖ. ἔτζι ζητᾷ ἡ ἀκείβεια, ἴσως καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγωγῆς συμφωνήσουν εἰς τίποτες, ἡ συμφωνία μεταβάλλει τὴν ἀγωγήν. παραδείγματος χάριν, ἴσως & πωλήσῃ τίς φρᾶγμα, κατὰ τὸν νόμον καὶ τὴν φύσιν τῆς ἀγωγῆς ἀναγκάζεται τὴν δᾶπλαν νὰ ὑποχεθῇ, ὄχι καὶ νὰ δώσῃ ἐγγυητήν. εἰ δὲ καὶ θελήσῃ νὰ δώσῃ ἐγγυητήν, κρατεῖ ἡ συμφωνία. τοῦτο εἶναι ὄχι μοναχὰ εἰς τὴν πώλησιν, ἀλλὰ καὶ εἰς κάθε ἀγωγὴν ὁπᾶ γίνεται μὲ καλὴν πίστιν. παραδείγματος χάριν, ἂν δώσω τινὸς φρᾶγμα διὰ καμίαν του χρείαν, ἢ παρακαταθήκην νὰ τὴν φυλάττῃ, ὁ νόμος δὲν ζητᾷ τόσην ὑπομέλειαν εἰς ἐκεῖνον ὁπᾶ δίδω τὴν παρακαταθήκην, ἂν τὴν χάσῃ νὰ τὴν πληρώσῃ, ὅτι εἰς τὰ τυχηρὰ ὁ νόμος δὲν τὸν βιάζει νὰ κινδυνεύῃ. ἀμὴ ἴσως, καὶ ὅταν τᾶ δώσω τὸ φρᾶγμα, συμφωνήσω μὲ αὐτὸν νὰ ὑποκείνεται εἰς ὅ,τι τύχει εἰς τὸ φρᾶγμα, κρατεῖ ἡ συμφωνία, καὶ μεταβάλλει τὴν ἀγωγήν. ὅτι αἱ συμφωνίαι μεταλλάττουσι πᾶς ἀγωγὰς κατὰ τὸν δικαιοσύνην. ἀμὴ ὁπόταν δίδεται τὸ φρᾶγμα δὲν γίνει συμφωνία, καὶ ὕστερον ἀφ' ἃ δοθῇ χαλάσει, τότε ἀλλάσσει τὴν ἀγωγήν, ὅμως δὲν συμφέρει εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ κάμνει τὴν ἀγωγὴν, ἀλλὰ δίδει κατηγορίαν εἰς ἐκεῖνον ὁπᾶ σύρνεται εἰς τὴν κρίσιν. παραδείγματος χάριν, νόμος εἶναι τὰ κινητὰ φράγματα τῆς φροικὸς νὰ

δίδον-

Δοῦπλα.

δίδονται ὕστερα ἀπὸ σὰν χρόνον. αὐίσως λοιπὸν ἢ ἀφ' ἧς λυθῇ ὁ γάμος, συμφωνήσῃ ἡ γυνὴ νὰ λάβῃ τὰ κινητὰ πράγματα δύο, δὲν τὴν ὠφελεῖ ἡ συμφωνία αὕτη, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔγινε πρὶν νὰ λυθῇ ὁ γάμος. ἀμὴ αὐίσως, ἢ ἀφ' ἧς γένει ὁ γάμος συμφωνήσῃ ἡ γυνὴ, ἢ τὰ ἀκίνητα πράγματα νὰ τὰ λάβῃ ὕστερα ἀπὸ σὰν χρόνον, συμφέρει & ἀλλάσει εἰς τὸν ἄνδρα τὴν ἀγωγὴν τῆς προικὸς, ὡσὰν ὅπου ἐμετέβαλε τὴν φύσιν τοῦ νομικοῦ σωματάγματος. ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ γάμου εἶναι ἀρχὴ τοῦ σωματάγματος. ἢ αὖ ζητήσῃ ἡ γυνὴ νὰ λάβῃ τὰ κινητὰ πράγματα, δὲν ἀκούεται, ὅτι ἔτζι ἐσυμφώνησεν ὕστερα ἀπὸ σὰν χρόνον νὰ τὰ λάβῃ. ἔτζι ἐναλλάσσονται αἱ ἀγωγαὶ μὲ τὴν δικαιοσύνην. ἐὰν εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν σωματαγμάτων γένῃ ἡ σωματαγὴ ἢ ἡ συμφωνία, γνωρίζει αὐτὴν ὁ νόμος, ἢ συμβάλλει καὶ εἰς τὰ δύο μέρη τῷ λόγῳ τῆς δικαιοσύνης. εἰ δὲ ἢ ὕστερα γένῃ ἡ συμφωνία, δὲν συμφέρει εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ κάμνει τὴν ἀγωγὴν, καὶ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ σύρνεται εἰς τὴν ἀγωγὴν χρυᾶ κατηγορίαν, καὶ ἀπὸ τῆς κατηγορίας μεταβάλλεται ἡ ἀγωγή.

Οὐδὲ καμνάς ὅπου συμφωνεῖ, & σέργει ἐκεῖνα ὅπου ἐσυμφώνησε, κάμνει εἰς ἄλλον ἀσφάλειαν.

Σχόλιον.

Γίνεται ὡς εἰς προθεωρίαν, ὅτι ὁπόταν τὰ σαλάγματα τοῦ σπιτίου μου βέχνω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ γείτονος, λέγεται νὰ ἔχῃ δουλείαν ἡ οἰκία τοῦ γείτονος. γινώσκωντας τοῦτο, βλέπε τὸ παράδειγμα. κάποιος Πέτρος εἶχε δύο σπίτια, ἢ τὰ σαλάγματά των ἔπιπτον ἀπὸ τὸ σὰν εἰς τὸ ἄλλο, καὶ εἶχον καὶ παραθύρια ὅπου ἔβλεπον σὰν τὸ ἄλλο, ἢ μὲ ἐπούλησε τὸ σὰν σπίτι ἐμούν, ἢ τὸ ἄλλο τὸ ἐκράτησε. & ὅταν μοῦ τὸ ἐπούλησεν ἔχαψε τὰ σαλάγματα, ἢ τὰ παραθύρια καθὼς εἶναι σήμερον, ἔτζι νὰ ὑπομείνουν, & μὲ παρέδωκε τὸ σπίτι. ἢ ὑπογρεώζεται τὰ παραθύρια τοῦ ἄλλου σπιτίου ὅπου ἐκράτησε νὰ τὰ ἀνοίγῃ νὰ μὲ κοιτάζῃ, ἢ ἐγὼ τὸν ἐμποδίζω, κινεῖ κατ' ἐμοῦ ἀγωγὴν, ἢ ζητεῖ τὴν ἀπόκρισιν νὰ τοῦ δοθῇ θέλημα, ν' ἀνοίξῃ τὰ παραθύρια, μεταχειριζόμενος εἰς βοήθειαν τὰ λόγια ὅπου ἔχαψεν εἰς τὴν πώλησιν, τὰ σαλάγματα, καὶ τὰ

παρα-

παραθύρια καθὼς εἶναι σήμερον ἔτζι ν' ἀπομείνουν. ἐγὼ ἐναντιώνομαι, καὶ λέγω ἀπὸ τὰ αὐτὰ λόγια νὰ μὴν ἔχῃ δίκαιον ὁ πωλητὴς, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀμφίβολα, καὶ νὰ μὴ φανερώνουν, διὰ ποῖα ψαλάγματα & παραθύρια ἐσυμφώνησαν, ἐκείνου τὰ σπίτια ὁπὰ ἐκράτησεν, ἢ ἐκείνου τὰ σπίτια ὁποῦ ἐπώλησεν. μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ ἀγωγὴ τοιαύτη, καὶ τὰ λόγια ἀμφίβολα, ὁ Νομοθέτης λύει τὴν ἀγωγὴν, καὶ λέγει τὰ ἀμφίβολα σύμφωνα νὰ ἐννοοῦνται & νὰ ἑρμηνεύωνται διὰ τὸν πωλητὴν, & τὸν βιάζει νὰ κλείσῃ τὰ παραθύρια ὁ πωλητὴς, καὶ τὰ ἐδικά μας νὰ ἤσουν ἀνοικτά. ἔφρεπεν ὅτι ὁ πουλητὴς τὰς συμφωνίας νὰ μὴ τὰς κάμῃ ἀμφιβόλους εἰς ἀπάτην, καὶ πλαώσῃ τὸν ἀγορασὴν, ἀλλὰ καθαρὰς, καὶ νὰ εἰπῇ ὅτι καὶ τὰ σπίτια μας τὰ παραθύρια νὰ εἶναι ἀνοικτὰ, ὅτι ἦτον Αὐθεντης εἰς τὸ νὰ μὴ ξαποκτήσῃ ἐκεῖνα ὁπὰ εἶχε τὸ σπίτι του. καὶ αἱ ἀμφίβολαι συμφωνίαι εἰς τὸν πωλητὴν ἐναντίον ἑρμηνεύονται. τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἐνοίκιον, καὶ ἀγώγιον. ἀμὴ ἐπὶ τῆς ἐναγωγῆς ὅταν εἶναι ἀμφίβολος ἔχει τὸ ἐναντίον. παραδείγματος χάριν, εἶχεν σύας δύο σκλάβας Πέζας καὶ τὰς δύο λεγομένας, τὸν σύα ἰαζὸν, καὶ τὸν ἄλλον ὁπὰ δὲν ἤξερε καμίαν τέχνη. ἠγόρασα ἀπὸ αὐτὸν τὸν σύα δᾶλον Πέζον, καὶ ἐγύρεψα νὰ πάρω τὸν ἰαζόν. ὁ δ' ἐναγόμενος μὲ ἔδιδε τὸν ἄλλον Πέζον, καὶ ἦτον ἀμφιβολία εἰς τὸ μέσον. ἐγὼ λέγοντας, ὅτι τὸν ἰαζὸν Πέζον λογιάζω ὡς ἠγόρασα, ἐκεῖνος πάλιν ὅτι ἁπλῶς Πέζον, καὶ ὄχι τὸν ἰαζόν. λύει ὁ Νομοθέτης τὴν μάχην, καὶ λέγει ἡ ἀμφίβολος ἐναγωγὴ δὲν βλάπτει τὸν ἐναγόμενον, ἐκεῖνον δηλαδὴ ὁπὰ ἔκαμε τὸ παζάρι νὰ ἀγοράσῃ, ἀλλὰ εἶναι βοήθεια ἐκείνου, & ἔτζι δέχεται εἰς τὸ Κεφάλαιον, καθὼς ὁ ἀγορασὴς τὸ ἑρμηνεύει. διατὶ λέγει καὶ εἰς τὸ ζ'. βιβλίον μὲ αὐτὰ τὰ λόγια, ἡ ἀμφίβολος ἀγωγὴ καὶ δίκησις διὰ ἐκεῖνον ὁπὰ τὴν ἔκαμε ἐξηγεῖται, ἡ δὲ ἀμφίβολος ἐναγωγὴ ἑρμηνεύεται πρεπόντως διὰ τὸν ἐνάγοντα, διὰ νὰ μὴν εἶναι ἀσύσατον τὸ Κεφάλαιον. ὅτι ὡίσως καὶ δεχθῶμεν ἐκεῖνον ὁπὰ ἐνάγεται, καὶ σύρεται νὰ ἑρμηνεύσῃ τὴν ἀγωγὴν, βέβαια θέλει νὰ εἰπῇ, ὅτι ἐγὼ δὲν ἔβαλον εἰς τὸν νοῦν μου διὰ τὸν Πέζον τὸν ἰαζὸν, τὸν ὁποῖον ζητᾷ ὁ ἐνά-

Ἐναγωγή.

γων

γων, ϗ φέρνωντας εἰς τὸ μέσον ἄλλο ἀπὸ ἐκεῖνο ὁπῦ ζητᾷ ὁ ἐνάγων, ἡ κρίσις ἔμελλε νὰ τελειωθῇ εἰς τὸ οὐδὲν, ὡσαὐ ὁπῦ λαμβάνει ὁ ἐνάγων, ϗὴ δίδει ἐκεῖνος ὁπῦ ἐνάγεται, μὴ δίδωντας ὁ ἐναγόμενος ἐκεῖνο ὁπῦ ζητᾷ ὁ ἐνάγων.

Ἡ συμφωνία ὁπῦ εἶναι ἀμφίβολος, εἶναι ἐναντία ϗὴ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ πωλεῖ ϗ εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ ἀγοράζει, ἤγουν προξενεῖ ζημίαν ϗ εἰς τὸν ἕνα, ϗ εἰς τὸν ἄλλον. ἡ δὲ ἀμφίβολος ἐναγωγὴ βλάπτει τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ὁπῦ ἐνάγει.

Ἐὰν εἰς τινὼ συμφωνίαν ὁπῦ συμφωνήσουν δύο τινὲς, βάλουν σίχημα, ὅτι εἴτις μετανοήσῃ νὰ παιδεύεται, κάμνει χρεία ἐκεῖνος ὁπῦ μετανοήσει νὰ ἀφαλέξῃ ἀπὸ τὰ δύο τὸ ἕνα, ἢ τινὼ παίδευσιν ὁποῦ ἔχει νὰ πάθῃ, πῶς μετενόησεν ἀπὸ τινὼ συμφωνίαν ὁπῦ εἶχεν, ἢ τινὼ ζημίαν ὁπῦ τῦ προξενεῖται ἀπὸ τινὼ συμφωνίαν.

Τὰ παράνομα σύμφωνα δὲν ἔχουν καμίαν βεβαίωσιν.

Ὅτι τὰ αἰχρὰ, ϗ παράνομα σύμφωνα, ϗ ὅσα εἶναι ἔξω τῆς φύσεως, ὁ νόμος τὰ κάμνει ἄκυρα, λέγοντας τὰ παράνομα σύμφωνα δὲν εἶναι βέβαια.

Περὶ τῆς ἀλλήλων Κληρονομίας.

Ἐ'Αν συμφωνήσουσι τινὲς, ὅτι ὅποιος ἀποθάνει πρωτίτερα, νὰ κληρονομῇ τὰ ὑπάρχοντά τῦ ὁ ἄλλος, ἀνάρμοσος ϗ ἄφρεπος εἶναι ἡ τοιαύτη συμφωνία, ϗὴ ἔξω τοῦ νόμου, ϗὴ τῆς καλῆς συνηθείας, ϗὴ δὲν βοηθεῖ ὔτε ὁμολογία, οὔτε Μάρτυρες.

Ἐ'αὐ ϗὴ ἰδιῶται συμφωνήσωσι δᾷ νὰ κληρονομήσῃ ἕνας τὸν ἄλλον, ἡ συμφωνία τους δὲν ἀξίζει τίποτες, ὔτε ἀπολαμβάνουσι τίποτες μετὰ τὸν θανάτον τῦς ἕνας τῦ ἄλλου. ὅμως οἱ στρατιῶται ὅταν πηγαίνουν εἰς τὸν πόλεμον συμφωνοῦν περὶ τύτε, ϗ εἶναι στερεὰ ἡ συμφωνία.

Περὶ Γαμικῶν συμφώνων.

Ε'Α'ν συμφωνηθῇ, ὅτι νὰ κερδαίνῃ ὁ ἄνδρας τὴν προῖκα τῆς γυναικὸς, ἂν ἀποθαίνῃ ἄτεκνος, καὶ τύχῃ καὶ ἀποθανεῖ ἡ γυναῖκα μὲ παιδίον χρονιάρικον εἰς μίαν ἡμέραν, φαίνεται πῶς ν' ἀποθανε τὸ παιδίον προτήτερα ἀπὸ τὴν Μητέρα του, καὶ κερδαίνει ὁ ἄνδρας, διότι λέγει ὁ νόμος, ὅτι ἐὰν ἦτον τὸ παιδίον ἔφηβον, ἤτοι νόμου ἡλικίας, λογίζεται πῶς ἀπέθανεν ἡ Μήτηρ προτήτερα, εἰ δὲ καὶ ἦτον ἀνήλικον, κρίνει πῶς ἀπέθανε τὸ παιδίον πρὶν τῆς Μητρός του.

Ε'ὰν ἡ γυνὴ εἰς τὸν θυμὸν πάρῃ τὰ παιδιά της, καὶ φύγῃ ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, καὶ ἐκεῖνος ὡσὰν ν' ἀγοράσῃ τὴν φιλίαν της, συμφωνήσει νὰ μὴ τῆς ζητήσῃ προῖκα, ἂν γυρίσῃ πρὸς τὸ λόγο του, αὐτὴ ἡ συμφωνία δὲν εἶναι δεκτή.

Ε'ὰν συμφωνήσῃ τινὰς μὲ τὸν πενθερόν του, ὅτι ἂν συμβῇ, καὶ ἀποθαίνῃ πρὶν τῆς γυναικός του, καὶ ἀφήσῃ παιδία, ἡ μισὴ προῖκα νὰ δοθῇ μόνον, ἄχρηστος εἶναι ἡ τοιαύτη συμφωνία.

Ε'ὰν συμφωνήσῃ ὁ ἄνδρας μὲ τὴν γυναῖκα, ὅτι ἐὰν ἀποθαίνῃ νὰ τὴν κληρονομήσῃ, ἡ συμφωνία αὐτὴ δὲν εἶναι καλὴ, διότι δὲν ἔναι δυνατὸν νὰ ἀκολουθοῦν ταῖς συμφωνίαις εἰς τὰς ἐδικάς μας κληρονομίας, διότι ὁ ἄνθρωπος ὀπὲ ἔναι ἔξω τῆς συγγενείας τῶν κληρονόμων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κληρονομήσῃ ἄλλον, διότι ἡ κληρονομία εἰς τὰς ξένες χὰ διαθήκης δίδεται.

Ε'ὰν γείνῃ συμφωνία ἀναμεταξὺ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς, ὅτι ἐὰν ἀποθαίνῃ ἡ γυναῖκα πρὶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ν' ἀπομείνῃ ἡ προῖκα εἰς τὸν ἄνδρα, ἂν ἔναι δομένη ἀπὸ τὸν ἄνδρα ἡ προῖκα, σέργεται τὸ σύμφωνον, καὶ ἀπομένει ὁ Πατὴρ ἄφραγκος. διότι δυνατὸν εἶναι νὰ βλαφθῇ ἡ προῖκα ἀπὸ τὴν συμφωνίαν, ὅταν μόνος ὁ Πατὴρ μέλλῃ νὰ κρίνεται δι' αὐτήν.

Περὶ

Περὶ Διαλλαγῆς.

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

ΠΑ῀σα διαλλαγὴ, ἢ ζητεῖ νὰ δοθῇ τίποτες ἐκείνου ὁποῦ θέλει νὰ διαλαγῇ, καὶ νὰ χαλάσῃ καμίαν συμφωνίαν, ἢ νὰ κρατήσῃ ἀπ' ἐκεῖνα ὁπὸ ἔχει παρμονία, ἢ νὰ τὰ πάξῃ τίποτες. Ϲ αὐ δὲν γενῇ καυσία ἀπὸ ταῦτα, δὲν εἶναι διαλλαγή. διότι ἡ διαλλαγὴ, ὁπὸ μήτε νὰ δώσῃ κανεὶς τίποτες, μήτε νὰ τοῦ κρατοῦ, μήτε νὰ πάξῃ, δὲν εἶναι βεβαιωμενη.

Καὶ μὲ ἐνθύμησιν, καὶ χωρὶς ἐνθύμησιν, καὶ γεγραμμένη καὶ ἄγραφος γνωμένη ἡ διαλλαγὴ βεβαία εἶναι.

Εἰς μὲν τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ εἶναι ἡ παίδβυσις διὰ θάνατον, καλῶς διαλύομεν αὐτὰς, ἔξω ἀπὸ τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας. εἰς ὅσα δὲ δὲν εἶναι διὰ θάνατον ἡ παίδβυσις, δὲν εἶναι βεβαία ἡ διαλλαγὴ, ἔξω ἀπὸ τὸ ἔγκλημα τῆς πλασογραφίας.

Ἐκεῖνος ὁπὸ νὰ κάμῃ διαλλαγὴ μὲ τὸν αὐτίδικόν τε, ἀπεδῶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν δυνάμιν. ὅτι αὐ διαλλαγῇ ἐγγράφως, νὰ γραφῇ ὅπως. ὅτι ἐπειδὴ εἴχαμεν ἀμφιβολίαν, κάμνω διαλλαγὴν σήμερον, καὶ ὁμολογῶ, πῶς σὲ χρεωστῶ ῥ. φλωρία, καὶ γίνεται διαλλαγή. καὶ πάλιν μετὰ καιρὸν γενῆται Ϲ ἑτέρα διαλλαγὴ, ὁμολογοῦσα καὶ ἐκείνη ὁμοίως, καὶ ὅτι ἀδὲ τὰ ῥ. φλωρία σὲ χρεωστῶ, ἡ δευτέρα διαλλαγὴ αὐτ' ἀδενὸς λογίζεται, ἀλλ' ἀναῤῥέπεται, αὐ πηγαίνῃ εἰς τὸ Κριτήριον. ὅτι ὅσα γένουν μὲ βεβαίαν Ϲ στερεὰν ἀπόφασιν, δὲν δύναται πλέον νὰ τὰ διαλύσῃ τινάς. καὶ ὅτι ἡ διαλλαγὴ εἶναι φράγματος ἀμφιβαλλομένε διαίρεσις, καὶ μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν. καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ διαλλαγῇ τινὰς, ὡσὰν γένει ἀπόφασις στερεὰ, καὶ βεβαία.

Ὅτι Ϲ μετὰ προσίμε, καὶ χωρὶς προσίμε, μὲ μόνην τὴν συμφωνίαν γίνεται ἡ διαλλαγή.

Οὔτε ὕστερα ἀπὸ τὴν διαλλαγὴν, ὔτε ὕστερα ἀπὸ δευτέραν

ὁμολογίαν, ἔχει ἐξουσίαν τινὰς νὰ μεταβάλῃ τὰ λόγια τῆς πρώτης ὁμολογίας, ἀγκαλὰ καὶ νὰ λέγῃ, ὅτι ἐγελάσθη εἰς τὸ πρῶτον, καὶ τοῦτο ἔκαμε ψεύτικον.

Ἐὰν διαλλαγῇ κανεὶς μὲ αὐτεξουσίους ὅπως νὰ εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὰς εἰκοσιπέντε χρόνους δὲν νὰ πάρῃ τίποτες ἀπ' ἐκείνους, οὐδὲ δὲν τοῦ δώσουν καὶ τίποτες ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐδιαλλάγησαν, ἀπ' ἐκείνα ὁπού τὰ ἔταξαν, μήτε θέλουν νὰ τὰ δώσουν, ὅμως καλῶς βασοῦσι τοῦτο παραγραφοῦ τῆς συμφωνίας ὁπού τὰς ἔκαμνεν χρεία ἀπὸ τοῦτο διαλλαγοῦ.

Ἐκεῖνος ὁπού δώσει ἄπορα νὰ διαλλαγῇ, εἰς κρίσιν ὕβρεως ἀτιμοῦται, διότι φαίνεται, ὅτι δὲν νὰ γνωρίσῃ τὸ λόγου του πῶς ἔσφαλεν, ἔδωσεν ἄπορα.

Τὸ νὰ διαλλαγῇ γυναῖκα μὲ τὸν ἄνδρα της λέγουσα, ὅτι ἐμοιχεύθη, καὶ δὲν τοῦτο χωρίζομαι ἀπὸ λόγου του, ὁ νόμος δὲν λογιάζει τοῦτο τοιαύτου διαλλαγοῦ.

Τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ νὰ διαλυθοῦν μὲ νομίμους διαλλαγὰς, δὲν πρέπει νὰ ἀναξέπωνται οὔτε μὲ ἀντιγραφοῦ Βασιλικοῦ.

Ἐκεῖνος ὁποῦ δοκιμάζει νὰ μεταβάλῃ τὰς συμφωνίας, καὶ τοῦ διαλλαγοῦ, ἀνίσως καὶ τὰς ἔκαμε θελιματικῶς, ὄχι μόνον ἀτιμάζεται, ἀλλὰ καὶ κάμνει ἄφραντον κάθε ἀγωγοῦ ὁπού νὰ τὰ τυχαίνῃ, καὶ δίδει καὶ τὸ πρόσιμον ὁπού εἶναι εἰς τὰς συμφωνίας, καὶ διαλλαγὰς, καὶ ξεπέφτει καὶ ἀπὸ τοῦ αὐθεντείαν τῶν πραγμάτων ἐκείνων ὁπού ἐκέρδησε μὲ πρόφασιν τῆς συμφωνίας, καὶ τῆς διαλλαγῆς, καὶ τὰ κερδαίνει τὸ ἄλλο μέρος.

Δὲν μεταγυρίζει κανεὶς τοῦ διαλλαγοῦ ὁπού ἔκαμε, μὲ τὸ νὰ μοῦ εἶχε τὰ δικαιώματά του, καὶ γράμματα Αὐθεντικὰ, εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔκαμε τοῦτο διαλλαγοῦ, πάρεξ μόνον ἂν τὰ εἶχε κρατημένα ὁ ἀντίδικός του, ἢ ἄλλος κανεὶς ἀπὸ τὸ μέρος ἐκείνου.

Δὲν μεταγυρίζει κανεὶς τοῦ διαλλαγοῦ ὁποῦ νὰ κάμῃ ἔμπροσθεν τῶν φίλων του, μὲ τὸ νὰ εἰπῇ, ὅτι κατὰ βίαν τοῦτο ἔκαμνεν. ὅτι ὅπου φιλία, ἐκεῖ βία δὲν χωρεῖ.

Ἐκεῖνος ὁπού διαλλάσσεται ὡσὰν διὰ πράγματος ἀμφιβόλου, καὶ

κὴ δχὶ κρίσιν ἄδηλον κὴ ἀπλήρωτον δχὶ ἀλλάσσεται. εἰδὲ, ἐκεῖνος ὁπῦ συγχωρεῖ μὲ δωρεὰν, φᾶγμα φανερὸν συγχωρεῖ.

Ε'αὶ ἐκεῖνος ὁπῦ κάμνει τὶω δχὶ αγὶω εἶναι μεγαλήτερος εἰς τὶω ἡλικίαν, κὴ μαρτυρηθῆ τῆς ὥρας, ὅτι μὲ δόλον τὸν ἐκατάπεισε, κὴ ἔκαμε τὶω δχὶ αγὶω, δεν πιάνεται ἡ περὶ δόλε μαρτυρία.

Ε'αὶ ὲ τῆς ὥρας μεταμεληθῆ κατὰ πολλὰ ἐκεῖνος ὁπῦ κάμνει τὸ σύμφωνον, ὅμως ἡ δχὶ αγὴ δεν εἶναι δυνατὸν νὰ σχιθῆ, ὅτε ἡ κρίσις νὰ ξανακαινεργωθῆ.

Ε'κεῖνος ὁπῦ εἶναι ἀπαύω ἀπὸ τὲς κέ. χρόνες, κἄντε δχὶ αγὶω κάμῃ, κἄντε χρέος χαρίσῃ τινὸς, δεν δυνάται ὕστερον νὰ εἰπῇ, δχὶ νὰ ἐλπίζω, πῶς νὰ σὲ κληρονομήσω ἔκαμα τὶω δχὶ αγὶω, ἢ ἐχάρισάσοι τὸ χρέος.

Ε'κεῖνος ὁπῦ κρίνεται δχὶ μίαν ὑπόθεσιν, κὴ κάμνει δχὶ αγὶω, αὶ κὴ γράψῃ μέσα εἰς τὶω ὁμολογίαν τῆς δχὶ αγῆς, ὅτι πλέον νὰ μὴ ἔχῃ νὰ τὲ γυρεύῃ τίποτες, κὴ νὰ μὴ εἰπῇ, ὅτι δχὶ ταύτιω τὶω ὑπόθεσιν, ὅμως ἔχει συγούρας τὰς ὑποθέσεις ὁπῦ ἁρμόζουν ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ ἔκαμε τὶω δχὶ αγὶω δυνάται νὰ εἰπῇ, ὅτι ἐαὶ κὴ δχὶ τὶω παρακαταθήκιω ἔκαμα δχὶ αγὶω, ὅμως ἔχω κρίσιν δχὶ δανεικὰ ὁποῦ μὲ χρεωσεῖς.

Περὶ Α'νάγκης, κὴ Βίας.

ΤΙ'ΤΛΟΣ, ιά.

ΒΙ'α εἶναι μεγάλης συμφορᾶς, κὴ ἀδικίας ὁποῦ νὰ πάθῃ τινὰς αὐάγκη, τὶω ὁποίαν δεν δυνάται κανεὶς νὰ τὶω ἀποδιώξῃ ἀπὸ λόγετε, ἢ νὰ τὶω μεταγυρίσῃ.

Βία εἶναι ὄχι μόνον τὸ νὰ σρεβλώσοω κανςύα, νὰ δείροω, ἢ νὰ φυλακώσοω, ἀλλὰ κὴ ὅταν χωρὶς γνώμιω τινὸς γςύῃ τίποτες. ὅταν μάλιςα εἶναι σῦας αὐήλικος, κὴ ἀκόμι δεν γνωρίζει, κὴ τὸν παρακινήσοω εἰς σωαλλάγματα.

Ὅσα γςύοω μὲ βίαν, κὴ φόβον δεν εἶναι σερκτά.

Ε'άντις λάβῃ φᾶγμα τινὸς μὲ βίαν, κὴ δωασεία χωρὶς

νὰ

νὰ ὁρίσῃ ἡ κρίσις, εἰ μὲν εἶναι ἐδικόντε, νὰ χαίῃ τὸ πρᾶγμα, εἰδὲ ὦ εἶναι ξένον, ὄχι μόνον τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο νὰ δίδῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν τιμὴν τοῦ πράγματος νὰ δίδῃ ἐκείνου ὁποῦ τὸ εἶχε.

Ἐκεῖνος ὁπὸ λάβει πρᾶγμα ἔρημον χωρὶς κρίσιν, καὶ τὸ ἐξουσιάζει ἕως ἕνα χρόνον, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν χρόνον ἀρέθη ὁ οἰκοκύρης, καὶ κινήσει κρίσιν κατ' αὐτοῦ, μόνον τὸ πρᾶγμα δίδει, ἐὰν καταδικασθῇ, ἀχὶ δὲ καὶ τοὺς καρπούς, ἂν περάσουν καὶ μερικοὶ χρόνοι ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐκίνησε τὴν κρίσιν περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἕως νὰ γένῃ ἡ ἀπόφασις.

Ἐκεῖνος ὁπὸ νὰ λάβῃ ἐξ ἀρχῆς τίποτες πρᾶγμα μὲ βίαν, καὶ δωρεάν, ἂν ὦ ὕστερα τὸ ἀγοράσῃ ἀπὸ τὸν οἰκοκύρη, ἢ τοῦ τὸ χαρίσῃ, ἢ τίποτες ἄλλαξίαν πάρουν, δὲν ὠφελεῖται τίποτες, ὅτε ἡ πρᾶξις στρεώνεται.

Ἀλλὰ καὶ ὁ καλῇ πίστει ἀγοράσας ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπὸ τὸ κρατεῖ μὲ βίαν, καὶ δωρεάν, ἢ κατὰ χάριν τὸ λάβει, ἢ δι' κληρονομίαν, καταδικάζεται. καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ τὸ ἐπῆρε μὲ βίαν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τὸ πρᾶγμα, ἂν τὸ ἔχῃ καὶ ἄλλος. καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ὁπὸ ἁρπάχθη, τὸ πληρώνει, ἂν ὦ ἄλλος τὸν φόβον ἔφερε. καὶ τὸ διαπραγμενὸν στραπλασιάζεται, στέσι μὲ τοὺς καρπούς, ὦ ὅλας τὰς ἀκολουθούσας αἰτίας.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ τὸν διώκουν βιαστικῶς ἀπότινος πράγματος, ὁπὸ τὸ εἶχεν ἀπαύωτε νὰ τὸ δηλοῖῃ, καὶ νὰ τὸ ζώσῃ, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς βίας, ἕως ἕνα χρόνον τὸ μεταπέρνει πάλιν, κατὰ δὲ τῆς κληρονόμων δὲν κινεῖται, στέσι δὲν κρίνεται μὲ αὐτὴν τὴν περὶ βίας κρίσιν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ μερτικὸν ὁπὸ τοὺς τύχει.

Ὅτι ὅτε μὲ Βασιλικὸν ὁρισμὸν ἠμπορεῖ νὰ βεβαιώσῃ κανεὶς τὸ πρᾶγμα ὁπὸ νὰ πάρῃ εἰς νομὴν βιαίως.

Καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ νὰ πάρῃ πρᾶγμα τινὸς ὁπὸ νὰ λείπῃ εἰς τόπον μακρυὸν ὡς ἀδικητὴς καταπείνεται, ἐὰν δὲν περάσουν τελειῶτε χρόνοι, ἀφόντις ἔλαβε τὸ πρᾶγμα.

Ἡ περὶ τῆς βίας ἀγωγὴ ἕνα χρόνον κινεῖται τὸ περισσότερον.

Ἡ πε-

Ἡ περὶ Βίας ἀγωγὴ ὁπόταν κινῆται εἰς ὅλα χρόνον, δίδοται μόνον ἡ ποινὴ, τὸ διπλάσιον δηλαδή. ὅταν δὲ κινηθῇ μετὰ τὸν χρόνον, τὸ πρᾶγμα μόνον καὶ οἱ καρποὶ δίδονται.

Ἡ περὶ τῆς βίας ἀγωγὴ τεθαπλασίως πληρώνεται.

Ἐκεῖνος ὁπῦ κάμει τὴν βίαν, ἢ εἰς τὸν νόμον, ὁπῦ χρέφει περὶ Βίας Αὐθεντικῆς, περιπίπτει, ἢ εἰς τὸν περὶ Βίας ἰδιωτικῆς νόμον. ἡ δὲ καταδίκη τοῦ περὶ Βίας Αὐθεντικῆς ἐγκλήματος εἶναι, νὰ εἶναι ἐξωρισμένος εἰς ὅλην τὴν ζωὴν εἰς τὰ μέταλλα. μέταλλα δὲ λέγονται οἱ τόποι ὁπῦ δὲγάζουν τὸ ἀσήμι, χρυσίον, μολύβι, & τὰ ὅμοια.

Ἔχει ἄδειαν κάθε ἄνθρωπος νὰ ὑποδιώκῃ τὴν βίαν μὲ βίαν, τὰ ἄρματα μὲ ἄρματα.

Περὶ Ἀνηλίκων, Ἀφηλίκων, & Ἀποκαταστάσεως.

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ.

Οἱ Ἀνήλικοι ἕως τὰς ιδ'. χρόνους λέγονται τὰ ἀρσενικὰ, Ἀνήλικοι. τὰ δὲ θηλυκὰ ἕως τὰς ιβ'. καὶ ἕως τότε κυβερνοῦνται ὑπὸ Ἐπιτρόπους. ἀπὸ δὲ τὰς ιδ'. ἕως εἰς τὰς κέ. λέγονται Ἀ- Ἀφήλικες. φήλικες, καὶ ἕως τότε εἶναι ὑπὸ Κυράτορας. Κυράτορες δὲ λέ- Κυράτορ. γονται ἐκεῖνοι ὁπῦ εἶναι ὡταὶ Ἐπίτροποι εἰς τὰς Ἀφήλικας. καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ κάμουν τίποτες οἱ Ἀφήλικες χωρὶς νὰ τὰς ἐρωτήσουν. καὶ εἴτι κάμουν οἱ Ἀφήλικες, πωλήσουν, ἢ χαρίσουν μέσα εἰς τὰς κέ. χρόνους, ἔχουν ἄδειαν ὕστερα νὰ τὸ ἀναιρέσουν, & νὰ τὸ μεταγυρίζουν εἰς τὸ συμφέροντας, & κρίσεις νὰ μετανοήσουν, καὶ μοιρασίας, καὶ πώλησες, καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια. τὸ ὁποῖον μὲ ἐκεῖνος κάμνουν καὶ ὅσοι διὰ φόβον, ἢ βίαν κάμνουν τίποτες, καὶ ὅσοι κατὰ πλάνην, ἢ διὰ νὰ λείψουν, πάθουν, ἢ κάμουν τίποτες.

Ὁ Ἀνήλικος, εἴτι καὶ αὐ προσάξῃ χωρὶς Αὐθεντείας τοῦ Ἐπιτρόπου δὲν σέργεται.

Ἐὰν τις κυβερνήσῃ πράγματα τοῦ Ἀνηλίκου χωρὶς Αὐθεντείας τοῦ Ἐπιτρόπου, ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἐγκαλῇ ὁ Ἀνήλικος, ὅταν

ὅταν γενῇ εἰς τὴν ἡλικίαν του, καὶ λάβῃ τὰ φράγματά τε, εἰς ὅσον ἔγινε πλουσιώτερος ἐκ τότου καὶ νὰ τὸ ζητᾷ.

Ἐὰν τις ἀγοράσῃ φᾶγμα Ἀνηλίκε χωρὶς Αὐθεντείας Ἐπιτρόπε, καὶ εἶναι πλουσιώτερος, ἐκβάλλεται, ὅτι ὑστερεῖται τοῦ φράγματος, ὅταν παραλάβῃ ὁ Ἀνήλικος τὰ φράγματά τε εἰς τὰ χέρια του παρὰ τᾶ Ἐπιτρόπε, ἢ αὖ χαθῇ καὶ τὸ φᾶγμα ὁπᾶ ἀγόρασε, πρὶν παραλάβῃ ὁ Ἀνήλικος τὰ φράγματά τε, τὸ ζημιᾶται ἐκεῖνος.

Ἐάν τις δώσῃ χρέος Ἀνηλίκε χωρὶς Αὐθεντείας τοῦ Ἐπιτρόπε, ἀρμόζει κατ' αὐτᾶ ἡ ζημία εἰς ὅσον ἔγινε πλουσιώτερος. ὁμοίως καὶ αὖ δανειθῇ, ἢ ἄλλω καμίαν συναλλαγὴν κάμῃ χωρὶς θέλημα τοῦ Ἐπιτρόπου, καταδικάζεται, καὶ ζημιοῦται.

Ἐὰν Ἀνήλικοι μοιράσουν τὴν πατρικήν τους περιουσίαν μὲ τὸ θέλημα τᾶ Ἐπιτρόπε, σέργεται, αὖ καὶ δὲν ὑπογράψῃ εἰς τὴν διαμοίρασιν.

Ὁ νέος μετὰ εἰδήσεως τᾶ Κυράπορος διγαίνει εἰς κρίσιν καὶ κρίνεται, καὶ σέργεται ἡ κρίσις.

Ὁ νέος δανεισάμενος, ἢ ἀπολέσας δὲν χρεωστεῖ νὰ δώσῃ.

Οἱ Ἀνήλικοι χωρὶς τὰς Ἐπιτρόπες ὅταν κάμουν τίποτες, δὲν φαίνονται ἔτε νὰ κάμουν, ἔτε νὰ γνωρίζουν τὶ κάμουν.

Ὁ Ἀφήλιξ ὁ ἀρσενικὸς, ὡσὰν περάσουν οἱ ιδ'. χρόνοι, κάμνει διαθήκην, καὶ εἶναι βεβαία, ἢ ὅταν περάσῃ τὰς δώδεκα χρόνας, ἐλευθερώνει, καὶ δὲν μεταβέπεται ἡ ἐλευθερία· καὶ ἐὰν ἀφήλιξ κάμῃ γάμον διὰ λόγου του, καὶ χρέος ὁμολογίαν, ἡ μὲν ὁμολογία κοιτάζεται, ἢ διορθᾶται ἢ παρὰ τοῦ Κυράπορος, ἢ παρὰ τῶν γονέων τᾶς κόρης. καὶ ἔτζι ὁ μὲν ἀφήλιξ λαμβάνει τὸ δίκαιόν του, ὁ δὲ γάμος δὲν διαλύεται.

Ὅταν χωρὶς ὁρισμᾶ Αὐθεντικᾶ τὰ ἀκίνητα φράγματα τῶν Ἀφηλίκων ἀποξενώνωνται, ἔτε οἱ βοηθοῦντες ἐγγυηταὶ εἶναι ἀκατηγόρητοι, ἀλλὰ καὶ χωρὶς τᾶ τελειωτικᾶ δικαίε τᾶς ἡλικίας των δικαιοῦνται οἱ Ἀφήλικες.

Τὸ ἀκίνητον φᾶγμα τᾶ Ἀφήλικος καλῶς πωλεῖται, ἢ διὰ ἐδικόν του χρέος, ἢ διὰ Πατρικόν του, ἢ διὰ Αὐθεντικὸν ἐπὶ φανερᾶς ἀποφάσεως τᾶ Κριτᾶ.

Κα-

Καλῶς μεταβέπεσιν οἱ Ἀνηλικοι τὰ ὅσα μετὰ δόλυ ἐπέλησαν οἱ Ἐπίτροποι αὐτῷ.

Ἐὰν πυληθῇ πρᾶγμα Ἀνηλίκυ, καὶ ὁ Ἀφήλιξ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τῆ κέ. χρόνων ἀφήσῃ νὰ περάσουν καὶ ἕτεροι πέντε, καὶ δὲν τὸ ζητήσῃ ὅτε αὐτὸς, ὅτε ὁ κληρονόμος τυ, σέργεται ἡ πώλησις. ἐὰν δὲ αὐτὸς ὁ Ἀνήλικος χαρίσῃ τινὸς τίποτες, δὲν πιάνεται ἡ χάρις, ἐὰν ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας δὲν περάσουν καὶ ἄλλοι δέκα, ἂν εἶναι αὐτῦ. εἰδὲ λείπῃ εἰς τόπον μακρυὸν, κ'. χρόνοι, καὶ ζῶντος, καὶ ἀποθανόντος αὐτῦ.

Ὁ μικρότερος τῆ ἄλλων συγκληρονόμων συγχωρῶμεν ἡλικίας ζητήσας, δίδεται ὕστερα ἀπὸ τὰς κέ. χρόνους, μέσα εἰς ὅλα χρόνον νὰ μεταβέψῃ τὸ πρᾶγμα ὅπῦ κακῶς ἐπώλησεν. ὁμοίως ἀναβέπει καὶ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα ὅπῦ κακῶς ἀγόρασεν, ἢ ἄλλαξε, δίδωντας, ἢ πέρνωντας τὴν τιμὴν ὅπῦ ἔλαβεν, ἢ ἔδωσεν ἕως τὸν χρόνον ὅπῦ εἰπαμεν. τῦτο δὲ τὸ προνόμιον δίδεται καὶ εἰς τὰς κληρονόμυς αὐτῦ.

Ἐάντις Ἀφήλιξ χαρίσῃ τινὸς τίποτες πρᾶγμα ἐδικόν του, ἠμπορεῖ ὕστερα ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας, ἕως ἄλλας δ'. χρόνους νὰ βαβίσῃ, ὅπῦ νὰ πάρῃ τὸ πρᾶγμά τυ ὀπίσω.

Ἐὰν Ἀφήλιξ συγχωρῶμεν ἡλικίας ζητήσας, χαρίσῃ τινὸς τίποτες, δὲν σέργεται ἡ χάρις, ἐὰν δὲν περάσουν ὕστερα ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας ἄλλοι ί. ἢ κ'. χρόνοι.

Ἡ δὲ αἴτησις γίνεται ἔτζι, εἰς μὲν τὰς ἄνδρας ἀπὸ τὺς κ'. χρόνας, ἕως τὰς κέ. εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ἀπὸ τὰς ιή. χρόνους ἕως τὰς κέ. ζητουῦτες παρὰ τῦ Βασιλέως νὰ ἀποδώξῃ τὰς Κεράτορας αὐτῷ, ἔσωντας ὅπῦ δῶνται νὰ κυβερνηθοῦν, καὶ νὰ κυβερνοῦν τὰ ὑπάρχοντά τας μοναχοίτας, μαρτυρόμοι νὰ εἶναι καλῆς ὑπολήψεως. ὕστερα δὲ ἀπὸ τὴν αἴτησιν κυβερνοῦν τὰ πρᾶγματά τας ὡς τέλειοι οἰκοκυροὶ, ὅμως ἀδὲ τότε χωρὶς ὁρισμοῦ Αὐθεντικοῦ πυλοῦν, ἢ χαρίζουν τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματά τους.

Μόνος ὁ Βασιλεὺς ἀσανίως, ὄχι δὲ Ὑπατοι, ἢ Ἄρχοντες προσάσουν τὰς Ἀφήλικας νὰ κυβερνοῦν τὰ πράγματά τας.

Εἰς τὰ ἁμαρτήματα δὲν βοηθοῦνται οἱ Ἀφήλικες, ἤγουν ἐὰν κάμουν δόλον εἰς τὸ πρᾶγμα, ἢ κλεψίαν ζημίας.

Εἰς τὰ ἁμαρτήματα, ἐὰν δὲν γένῃ τὸ ἁμάρτημα ἀπὸ πονηρὰν προαίρεσιν τῆς ψυχῆς, βοηθοῦνται οἱ Ἀφήλικες.

Ἐκεῖνο ὁποῦ νὰ χαρίσῃ ὁ Πατὴρ εἰς Υἱόν του αὐτεξούσιον Ἀφήλικα, ἐδὲ μὲ τὸ θέλημα τοῦ Ἀφήλικος δυνάται ὁ Πατὴρ πλέον νὰ τὸ χαρίσῃ ἄλλῳ τινός.

Ὁ χρόνος τῶν μικροτέρων δὲν ἔχει, ἂν δὲν πληρώσουν τὰς κέ. χρόνας.

Ἐκεῖνος ὁπου εἶναι κάτω ἀπὸ τὰς ιδ'. χρόνας, δὲν τιμωρεῖται μὲ μεγάλῳ παίδευσιν διὰ νὰ μαρτυρήσῃ.

Ὁ Ἀνήλικος δὲν βαίνει τινὰ εἰς Ὅρκον.

Εἰς Ἀνήλικον Ὅρκος δὲν δίδεται.

Ὁ Ἀνήλικος συγχωρεῖται νὰ λάβῃ ὀπίσω τὸ πρᾶγμα ὁπου τὸ ἐπουλήθη διὰ Αὐθεντικὸν δόσιμον, ἀϊσως καὶ εἰς λίγ ἡμέρας πληρώσῃ τὸ Αὐθεντικὸν δόσιμον.

Εἴτε Ἀνήλικος, εἴτε Ἀφήλικος ὁπου νὰ λάβῃ Κυράτορα, ἢ ὁπου νὰ ἔχῃ συγγνώμιλω ἡλικίας ζητεμοῦλω, ἐὰν πουληθῇ πρᾶγμα, καὶ ἐκεῖνος σιωπήσῃ χρόνας πολλὰς, βεβαιοῦται ἡ πούλησις. ὅμως ἔχει καιρὸν διορίας ἡ διάταξις ἡ Βασιλικὴ, εἰς τὸν ὁποῖον καιρὸν ἐὰν σιωπήσῃ ὁ Ἀφήλιξ μετὰ τὴν τελείαν ἡλικίαν τῶν κέ. χρόνων, βεβαιοῦται ἡ πούλησις. διότι ὀρίζει, ἐὰν περάσουν ἑ. χρόνοι, ὕστερον ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας, καὶ δὲν κατηγορήσῃ ἢ αὐτὸς, ἢ ὁ κληρονόμος τε, βεβαιοῦται ἡ πούλησις. ἡ δὲ χάρις τῶν μικροτέρων δὲν παύεται, ἕως βεβαιοῦται ἐδὲ μὲ ἀπόφασιν αὐτῆ, πάρεξ μόνον ἐὰν νομοθετηθῇ προγαμιαία δωρεά.

Ἐὰν ὁ Ἀνήλικος, ὅταν ζητήσῃ συγγνώμιλω ἡλικίας, χαρίσῃ τινὸς τίποτε, δὲν σέργεται ἡ δωρεὰ, ἐὰν δὲν περάσουν ὕστερα ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας ἰ. ἢ κ. χρόνοι εἰδὲ αὐαμεταξὺ τῶν τοσούτων χρόνων ἀποθάνῃ ὁ Ἀφήλιξ, ζητῶμ, ἵνα τὸ ἐπίλοιπον χάσημα τοῦ χρόνου περάσῃ σιωπῶντος τοῦ πληρονόμου αὐτῆ, καὶ τότε νὰ βεβαιώνεται ἡ τοιαύτη χάρις.

Οἱ Ἀνήλικοι & Ἀφήλικοι ὁπου ἔχουν Ἐπιτρόπους, ἢ Κουράτορας, ἐὰν περιγραφῶσι & αὐτοὶ εἰς τὰς ὁμολογίας παρόντων καὶ τῶν Ἐπιτρόπων αὐτῶν, βεβαιοῦνται τὰ ὅσα ἔπραξαν.

Ἐὰν ὁ Ἀνήλικος πουλήσῃ πρᾶγμα χωραφίου, καὶ μὲ τὸ νὰ γε-

γελαθῇ ζητήσῃ νὰ τὸ πάρῃ ὀπίσω, ϗ λάβῃ τὸ χωράφιον, δὲν δίδει τὸ τίμημα, ἐὰν δὲν ἐκέρδησέτι ἐξ αὐτῆ, ἢ αὖ τὸν ἐγέλασεν ἐκεῖνος ὁποῦ ἀγόρασε τὸ χωράφιον. εἰδὲ ϗὴ ἔγινε πλουσιώτερος ἀπὸ τὼ τιμὼ τῆ χωραφίε, ὁ Ἀνήλικος δίδει τὼ τιμὼ, ϗὴ λαμβάνει πάλιν τὸ χωράφιόντε ὁμοίως ϗὴ ἐπὶ χρέους. ἐκεῖνος ὁποῦ δανείσει τὸν Ἀνήλικον, ἀναγκάζεται νὰ τὸν ἀποδείξῃ πλουσιώτερον, ϗὴ ἔτζι νὰ λαμβάνῃ τὸ χρέος.

Ἐὰν χωρὶς γνώμω τῆ Κυράτορος αὐτῆ ὁ Ἀφήλιξ πωλήσῃ, ἢ χαρίσῃ τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματά τε, δὲν λογιάζεται πῶς νὰ ἔναμα τίποτες. εἰς τόσον ὅτι ἐὰν ὁ Ἀνήλικος πουλήσῃ πρᾶγμα χωρὶς θέλημα τῆ Ἐπιτρόπε, ϗὴ ὕστερα ἀπὸ τὺς ιδ'. χρόνους σιωπήσῃ ἕως λ'. χρόνους, τότε μόνον βεβαιοῦται ἡ τοιαύτη πώλησις. εἰδὲ Ἀφήλιξ πωλήσῃ, ἢ χαρίσῃ χωρὶς θέλημε τῆ Κυράτορος, ϗὴ σιωπήσῃ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς πουλήσεως χρόνυς λ'. βεβαιοῦται ϗὴ ἄυτη ἡ ὑπόθεσις. εἰδὲ ἀπὸ τὺς λ'. χρόνυς προτήτερα τὸ ζητήσῃ, ἢ αὐτὸς, ἢ οἱ κληρονόμοι τε τὸ λαμβαίνω ὀπίσω.

Περὶ ἐκποιήσεως Ὀρφανικῆ.

Ἐὰν Πατὴρ, ἢ Μήτηρ ἀποξενώσῃ τίποτες τῆ παιδίουτης, ϗ ἀποθάνῃ, ϗὴ ἀπομείνῃ τὸ παιδὶ Ἀνήλικον, ἔχει λ'. χρόνυς ὕστερα ἀπὸ τὺς ιδ'. χρόνυς. εἰδὲ ϗὴ δὲν ἦτον Ἀνήλικον ἰ. ἢ κ'. χρόνους ἔχει, ϗὴ μέσα εἰς τοσούτυς χρόνους ἔχει ἐξουσίαν τὸ ὀρφανὸν παιδὶ νὰ ζητῇ τὸ πρᾶγμά του, ὁποῦ νὰ ἤθελε τὸ πωλήσῃ ἡ μητέρα τε πατρικὸν, ἢ μητρικόντε, αὖ τὸ ἐπώλησεν ὁ Πατὴρ αὐτῆ.

Ἐκεῖνος ὁπῆ εἶναι παρακάτω ἀπὸ τὺς κέ. χρόνυς δὲν καλεῖται εἰς κυβέρνησιν πραγμάτων.

Ἐκεῖνος ὁπῆ εἶναι κάτω ἀπὸ τὺς κέ. χρόνυς, ϗ κυβερνᾷ καμίαν ὑπόθεσιν, δὲν ἐξετάζεται, περνῶντας ϗ ὁ κέ. χρόνος νὰ ἀπολογηθῇ.

Ἐκεῖνος ὁπῆ εἶναι ιδ'. χρόνων καπαδικάζεται περὶ κλεψίας, ϗὴ ὑβρισίας.

Ὁ Ἀνήλικος ὅτε ὢν θέλῃ, ὅτε ἐὰν μὴ θέλῃ, δὲν πιςδύεται χωρὶς τῆς Αὐθεντείας τὲ Ἐπιτρόπε.

Ἐὰν τινὰ πράγματα προτήτερα ἀπὸ τὲς γάμους μετὰ τῆς πρεπούσης συμμετείας χαείσῃ τῆς ἀρραβωνιασικῆς τὲ ἐκεῖνος ὀπὲ εἶναι κάτω τῆς ιέ. χρόνων, παρόντος καὶ τὲ Κουράτορος αὐτὲ, δὲν μεταβέπεται ἡ τοιαύτη δωρεά.

Ὅτι οἱ Ἀφήλικες, ἂν ἢ εἰς τὼ Αὐθεντείαν παρθοῦν τὰ πράγματά τες, τὰ πέρνουν.

Καὶ μετὰ τὼ ἀπόφασιν τὲ Κριτὲ δίδεται πάλιν εἰς τὺς ἀφήλικας νὰ κρίνωνται ἐκ δευτέρε, ἢ νὰ λαμβάνουν τὰ πράγματά τες, ἀφ' ἒ τὰ λάβουν ἐκ δευτέρε δὲν γίνεται κρίσις, ἀίσως δὲν προβαλθοῦν νέαι δικαιολογίαι.

Ἐκεῖνοι ὀπὲ εἶναι κάτω τῆς ιέ. χρόνων, ἐὰν πωλήσουν οἱ δανεισαὶ αὐτῆς τὰ ἐνέχυρα, τὰ λαμβάνουν ὀπίσω. πάρεξ μόνον ἂν ἦσαν ἀπὸ τὸν Πατέρα τες βαλμένα, δὲν ὄχι ἀπ' αὐτές.

Καὶ εἰς δικατίμησιν προικὸς ἂν γελαθῇ ὁ ἀφήλιξ βοηθεῖται.

Οἱ Ἀνήλικοι δὲν δικαιώνουνται εἰς ὅλα ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ μόνον εἰς ὅσα ἐγελάθηκαν, καὶ ἔχασαν, ἢ ἐχρειώθηκαν αὐτοὶ ἀπατοῖτες, ἢ ἀπὸ ἄλλες τινάς.

Ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα ὁποῦ ἁρμόζει νὰ τὸ πάρῃ τινὰς, ἂν ἀποθάνῃ ἢ δὲν προφθάσει νὰ κριθῇ νὰ τὸ πάρῃ, πηγαίνει ἢ εἰς τὲς κληρονόμες τε ἡ τοιαύτη κρίσις.

Ἐὰν εἴπῃ τὲ λόγε τε μεγαλήτερον ὁ Ἀνήλικος κατὰ πλάτω, ἢ πωλήσῃ τινὲς τίποτες, ἢ ἀγοράσῃ, καὶ ζημιωθῇ, λαμβάνει πάλιν τὸ δίκαιόν τε.

Ἐὰν δὲ τῆς θεωρείας αὐτὲ ὁ Ἀφήλιξ ἐπλαίσεσε τινὰ, βεβαιώνοντας πῶς εἶναι μεγαλήτερος ἀπὸ τὲς ιέ. χρόνες, ἢ τὲ ἐπέλησε τίποτες, δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ τὸ πάρῃ ὀπίσω. ὁμοίως δὲ ἐὰν ὁμόσῃ πῶς εἶναι μεγαλήτερος σωματικῶς τῇ ἀληθείᾳ, δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ τὸ πάρῃ ὀπίσω. ἀίσως δὲ καὶ μὲ ὁμολογίαν ἔγγραφον, μὲ Ὅρκον ὁμολογήσῃ νὰ εἶναι μεγαλήτερος, οὔτε ἔτζι δὲν ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ τὸ πρᾶγμα ὀπίσω ὁ Ἀφήλιξ, ἐὰν δὲν ἀποδείξῃ φανερῶς τοῦ λόγε τε μικρότερον ἐγγράφως μὲ γράμματα τῆς κρίσεως παλαιὰ, καὶ ὄχε δὲ Μαρτύρων.

Ὄχι

Ὄχι μόνον δχὶ νὰ μὴ ζημιωθῇ ὁ Ἀφήλιξ λαμβάνει τὸ πρᾶγμά του ὀπίσω, ἀλλὰ & δχὶ νὰ μεῖνῃ ἐξοδιάσῃ εἰς κείσεις.

Ἐὰν Ἀφήλιξ δώσῃ τίποτες Ἀφήλικος, ᾗ ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ λάβει τὸ χάσει, δικαιῦται ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ ἔλαβεν. εἰ δὲ δανείσῃ Ἀνήλικος ὑπεξουσίῳ μείζονι, ὁπῦ νὰ τὸν ἐξουσιάζῃ ὁ Πατέρας του, λαμβάνει τὰ ὅσα τὸν ἐδάνεισε.

Δὲν ἀναξέπονται ὅλα ὅσα γένουν ἀπὸ τὺς νέους, ἀλλὰ μόνον ὅσα φαίνονται φανερῶς, πῶς ἔγιναν μὲ δόλον, ἢ ἀπὸ μεγάλην ἀμέλειάν τους.

Παλαιὸς νόμος εἶναι ᾗ κανόνας τῆς διατάξεως ταύτης ὁπῦ λέγει, ἂς μὴ θαῤῥοῦν οἱ νέοι πῶς ἐγελάθηκαν εἰς ὅσα ἐμπαχειρίθηκαν νομίμως.

Ἡ ἡλικία τῦ μικροτέρων εἰς τὰς ζημίας τὺς βοηθεῖ, ὐχὶ δὲ ναὶ εἰς τὰ πράγματα ὁποῦ νὰ κυβερνοῦν πρεπόντως, & κατὰ τάξιν.

Σχόλιον.

Εἰς ὅσα τύχῃ, ᾗ ὁπουσέβῃ, ᾗ γένῃ ζημία εἰς τὰ πράγματα τῦ ὀρφανῶν, δὲν ἔχουν πταίσιμον οἱ Ἐπίτροποι. ἤγουν φόρος εἶναι εἰς τὰ ζῶα, φωτία εἰς σπίτια, ναὶ ἄλλα τινὰ πράγματα, νεροποντίαις, ᾗ πνιγμοὶ, ᾗ ἄλλα τοιαῦτα. διότι ἐὰν ὁ Ἐπίτροπος κυβερνήσῃ ὅλα τὰ πράγματα τῦ ὀρφανῶν καλῶς, ᾗ τύχῃ, ᾗ συνέβῃ κανένα ἀπ' αὐτὰ ὁπῦ εἴπαμεν, δὲν καταπείνεται ὁ Ἐπίτροπος εἰς αὐτό.

Ὅταν παραλαμβάνουν οἱ Ἀφήλικες τὰ πράγματά τους ἀπὸ τὺς Ἐπιτρόπους, ἂν ζημιωθοῦν τίποτε, καταπείνονται ᾗ ἐκεῖνοι ὁπῦ τὺς ἐγγυήθηκαν.

Τὰ ὅσα πωλήσουν οἱ Ἀφήλικες μοναχοίτους, ἂν ᾗ ὅρκον κάμουσιν, ὅταν τὰ πωλοῦν πῶς νὰ μὴ τὰ ζητήσουν, ὅμως τὰ πέρνουν, ὅταν θελήσουν.

Οἱ Ἀφήλικες ἐὰν ᾗ καταθοῦν οἰκονυροὶ τέλειοι ᾗ ὀπιμελεῖς, & μάλιστα ἐὰν φανοῦν ὀπιτήδειοι εἰς Αὐθεντικὰς ὑπηρεσίας, ᾗ ὕστερα ἐὰν ἐγκαλῦσι τινὰ μετὰ τὸ Παξὸς, ἢ τοῦ Αὐθεντῶν ὁπῦ τὺς ἔκαμεν ἀπελεύθερους κινοῦντες τὸν μέμφιν, οὐκ ὀπολαμβάνουσιν.

Καὶ μὲ Ῥήπορα δώνεται ὁ νέος νὰ λάβῃ τὸ δίκαιόν του.

Ἐκεῖ-

Ἐκεῖνος ὁπᾶ νὰ κάμῃ τίποτες ϛανικῶς, ἢ διὰ φόβον θανάτε, ϗ τὴν ζημίαν του λαμβάνει, καὶ ἡ πρᾶξις ἀσερέωτος εἶναι.

Εἴτε διὰ τὴν ἡλικίαν, εἴτε διὰ φόβον, εἴτε διὰ πανουργίαν, εἴτε δι' ἀπουσίαν ὁπᾶ νὰ λείπῃ, καὶ ζημιωθῇ, βοηθεῖται. εἴτε ἐξορισθῇ, ἢ φυλακωθῇ, ἢ εἰς κάτεργον βληθῇ, ἢ ὑπὸ ἐλεύθερος γονῆ δοῦλος, ὅταν περάσῃ ὁ καιρὸς τῆς καταδίκης, καὶ ἐλευθερωθῇ πέρνει τὰ πράγματά τε. βοηθεῖται ἀκόμι καὶ ἐκεῖνος ὁπᾶ νὰ ζημιωθῇ κατὰ δικαίαν πλάνην.

Εἰ αὐτὶς δὲ διὰ κατηγορίαν, ἢ ὁπᾶ νὰ τὸν κατηγορήσῃ τινὰς, ἢ φοβερίζῃ νὰ τὸν κατηγορήσῃ, ἢ ἔδωκε τίποτες τοῦ κατηγόρου, ἢ τὸ ἔταξε νὰ παύσῃ τῆς κατηγορίας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ μετανοήσῃ αὐτὰ, ὡσὰν ὁπᾶ ἔγιναν διὰ φόβον. ἀλλὰ φαίνεται πῶς νὰ κάμῃ πρᾶγμα ἀδιαίτροπον, αὖ ἐπιχειρεθῇ νὰ μετανοήσῃ αὐτά.

Ὅλοι ἐκεῖνοι ὁπᾶ ἀπὸ ἀνάγκην ζημιωθοῦν δικαιοῦνται. καὶ ὄχι μόνον ἐκεῖνα ὁπᾶ ζημιωθοῦν λαμβάνουν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὅσα ἔμελλον νὰ κερδήσουν.

Ὁ ὑπεξούσιος Υἱὸς ἐὰν πωλήσῃ μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα τε τὰ προαποριζόμενα, ὅταν γονῆ αὐτεξούσιος δὲν λαμβάνει τὰ προαποριζόμενα. προαποριζόμενα δὲ λέγονται, ὅσα κερδήσει ἀπὸ τὰ πράγματα τὰ Παζόϛε.

Εἰς τὰ παράνομα καὶ μετὰ κακῆς πίστεως συναλλάγματα βοηθοῦνται καὶ οἱ μεγάλοι.

Ἐκεῖνοι ὁπᾶ δίδουν τινὸς πρᾶγμα ὀπίσω, πρέπει ὅτε νὰ κερδαίνουν τίποτες ἀπὸ αὐτὸ, ὅτε νὰ ζημιώνουνται.

Ἡ κρίσις ὁπᾶ μέλλει νὰ πληρώσῃ, ἢ νὰ λάβῃ κανεὶς τίποτες, εἶναι παντοτεινά, καὶ ἁρμόζει καὶ εἰς τὰς κληρονόμας, καὶ κατὰ κληρονόμων.

Εἰς τὸν λόγον τῆς ἀποδόσεως λογίζονται ϗ οἱ καρποί. ἤγουν ἐκεῖ ὁπᾶ ὀφείλει ὁ νόμος νὰ δοθῇ τίποτες πρᾶγμα, δίδονται καὶ οἱ καρποί, αὖ δὲν ξεφωνηθῇ καὶ ξεχωρισά.

Ἐκεῖνος λογίζεται πῶς ἀποδίδει, ὁπᾶ δὲν ἀποδίδει μόνον τὸ ζητούμενον πρᾶγμα γυμνὸν, ἀλλὰ ϗ ὅλην τὴν αἰτίαν, καὶ τύχην τε πράγματος. ὅτι πᾶσα δόσις δὲν εἶναι μόνον διὰ γυμνὸν πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ διὰ ὅλον τὸ δίκαιον.

Ἐκεῖ-

Ἐκεῖνος ἀποδίδει, ὅπου νὰ δώσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ ζητᾷ, καθὼς ἔμελλε νὰ τὸ ἔχῃ, καὶ πρὶν νὰ τὸ λάβῃ αὐτός.

Περὶ Γυναικῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ιγ'.

Αἱ Γυναῖκες ἐμποδίζονται ἀπὸ ὅλα τὰ Πολιτικὰ καὶ Αὐθεντικὰ ὀφφίκια, οὔτε κρίνουσιν, οὔτε ἐξετάζουσιν, ἔτε συμβούλιον κάμνουσιν, ἔτε ὑπερμάχουν ὑπὲρ ἄλλων, ἔτε γίνονται φροντισταί.

Τὰς Γυναῖκας, ὡσὰν ὅπου εἶναι ἀχαμνὰ εἰς τὸν νοῦν, καὶ πλανῶνται ἐν δικολίᾳ, τὰς ἐμπόδισεν ὁ νόμος ἀπὸ τὰ Πολιτικὰ, καὶ Αὐθεντικὰ ἀξιώματα. καὶ ὄχι μόνον διὰ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀνάξιον εἶναι νὰ ἐξετάζουν αἱ γυναῖκες, καὶ νὰ κάθωνται εἰς τὰ Κριτήρια, καὶ νὰ ἀνακατώνωνται μαζὶ μὲ τοὺς ἄνδρας, καὶ νὰ πράττουν τὰς πράξεις τῶν ἀνδρῶν. καὶ διὰ τοῦτο ὥρισεν ὁ νόμος, ὅτι οὔτε πολιτικὸν ὀφφίκιον, οὔτε Αὐθεντικὸν νὰ ἔχουν. Πολιτικὸν εἶναι νὰ κρίνουν, Αὐθεντικὸν δὲ τὸ νὰ πηγαίνουν εἰς τὰς συνόδους νὰ συμβουλεύωνται διὰ τὰς Αὐθεντικὰς, καὶ κοινὰς ὑποθέσεις, καὶ ἄλλα παρόμοια, ὅσα λέγει τὸ παρὸν νεαρόν. καὶ διὰ τοῦτο λοιπὸν δὲν ἠμποροῦσι νὰ κρίνουν αἱ Γυναῖκες ὡς Κριταὶ, οὔτε συμβουλεύουσιν ὡς σύμβουλοι, οὔτε ἐξετάζουν καμίαν ἀρχὴν, ἢ ἐξουσίαν, ἔτε ἐγγυοῦνται τινὰ διὰ τίποτες χρέος, ἢ δι' ἄλλον καμίαν ὑποθεσιν, ἔτε νὰ μαρτυρήσουν, ἢ νὰ ἐπιξοπολύσουν, ἔτε διά τινα ἐγκαλέμβρον, καὶ νὰ λείπῃ, νὰ γένουν Ἐπίξοποι, καὶ νὰ δεχθοῦν τὴν κρίσιν αὐτοῦ μετὰ ἀσφαλείας, νὰ κρίνωνται περὶ αὐτοῦ, ἢ νὰ κυβερνήσουν τὰ πράγματά του, ὡς Κυράτορες καὶ Ἐπίξοποι, καὶ νὰ κάμουν εἰς τὰ τίποτες ἐκείνου, ὅσα ἔμελλε νὰ κάμῃ ἐκεῖνος, αὖ ἦτον εἰς τὸ παρόν. διότι ταῦτα πάντα τῶν ἀνδρῶν πρέπουν, καὶ ἐκείνων εἶναι τάξις νὰ τὰ κάμουν. σὺ δὲ γίνωσκε, ὅτι καμίαν φορὰν μαρτυροῦσι καὶ αἱ Γυναῖκες. ἄκουσον δὲ πότε. ἐὰν ποτὲ εἰς λεβὸν λέονται

γυναῖ-

Γυναῖκες, ἢ τύχῃ ἢ ἴδε καμία ὑβριζομένη ὑπὸ ἄλλης Γυναικὸς Γυναῖκα, τότε δύναται νὰ μαρτυρήσῃ, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δέρεθῇ τότε ἄνδρας ἐκεῖ νὰ ἰδῇ τὰ γινόμενα.

Ποτὲ δὲ ἢ ἐπιτροπεύσει. διότι αὐ ἔχῃ παιδία ἡ γυνὴ, ἐὰν ἀποθανῇ ὁ ἄνδρας της, αὕτη ἐπιτροπεύει τῶν παιδίων αὐτῆς, ἐὰν δὲν ὑπανδρευθῇ. καὶ ἄλλα τινὰ κάμνει ὅπου τὰ ἐμποδίζει ὁ νόμος τοῦτος, τὰ ὁποῖα θέλεις τὰ μάθῃ ἐν τῷ κατὰ μέρος κεφαλαίων. διότι πᾶς κανὼν νόμιμος, σαθρὸς εἶναι μὲ τὸ νὰ ἀναξέπεται εὔκολα.

Γυνὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐγκαλῇ τινὰ διὰ κακουργία ἔγκλημα, πάρεξ μόνον διὰ ἐδικιώτης αἰτίαν.

Γυνὴ δὲν κινεῖ κεφαλικὸν ἔγκλημα, πάρεξ μόνον διὰ φόνον γονέων, ἢ παιδίων, ἢ Αὐθεντῶν ὅπου τὰς ἔκαμαν ἀπελεύθερους, ἢ μητέρων, ἢ τέκνων αὐτῶν, ἢ ἐγγόνων, ἐν τῷ λοιπῶν συγγενῶν αὐτῆς, κατὰ τῶν ὁποίων δὲν ἀναγκάζεται νὰ μαρτυρήσῃ μὴ θέλουσα. κινεῖ δὲ καὶ τὸν περὶ πλαστογραφίας νόμον, τουτέστιν αὐ κάμῃ τινὰς πλαστὰ γράμματα νὰ τὰ ζημιώσῃ, ἐν περὶ διαθηκῶν τῶν ἐλευθερωμένων τοῦ Παρὸς, καὶ τῆς Μητὸς αὐτῆς.

Τὸν περὶ μοιχείας νόμον δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν κινήσῃ γυνὴ, ἤγουν νὰ ἐγκαλῇ τινὰ περὶ μοιχείας. οὔτε ἐὰν λέγῃ, ὅτι αὕτη ἐμοιχεύθη μὲ τινὰ, καὶ τὸν ἐγκαλεῖ ἐκεῖνον, πιστεύεται.

Δύναται γυνὴ καὶ κατὰ τοῦ παιδίου της νὰ ἐγκαλῇ περὶ δημοσίου ἐγκλήματος.

Αἱ Γυναῖκες ὑπεξουσίους δὲν ἔχουν τοὺς Υἱούς της.

Γυνὴ εἰς διαθήκην δὲν μαρτυρεῖ, εἰς ἄλλας δὲ ὑποθέσεις ὅπου δὲν προσκαλοῦνται ἄνδρες, δίδει μαρτυρίαν.

Οὐδὲ μίαν Γυναῖκα συγχωροῦμεν νὰ βάλῃ κανεὶς εἰς φυλακὴν διὰ χρηματικὴν αἰτίαν, ἢ διὰ χρέος Αὐθεντικὸν, ἢ ἰδιωτικὸν, ἢ δι' ἄλλο ἔγκλημα. ἀλλ' οὔτε νὰ φυλακώνωνται ἐκεῖ ὅπου οἱ φύλακες εἶναι ἄνδρες.

Ἡ γυνὴ ὅπου ἔχει αἰσχρὰν ὑπόληψιν, ἔτι ἀπὸ στρατιωτικῆς διαθήκης ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τίποτες, αὐ τῆς ἀφήσῃ κανένας στρατιώτης εἰς διαθήκην τίποτες.

Ἡ

Η' γυνὴ δὲν πιάνεται διὰ τὰ χρέη τὸ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἂν ἡ ἐγγυήτρια σέβῃ, ἔστωντας νὰ βοηθῆται ἐκ τὸ δόγματος τοῦ βελιανείου.

Η' γυνὴ ὁποῦ ἐχρεωστᾶσεν ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ λόγουτης, καὶ ὄχι ἀπὸ ἄλλα τινὸς ὑπόθεσιν, δὲν ἔχει τλὼ βοήθειαν τοῦ βελιανείου. ὁμοίως καὶ ὅταν ἐγκαλῆται ὑπὸ τὸ ἐδικάτης δανειστᾶ, πάλιν δὲν ἔχει βοήθειαν. (διότι τότε μόνον τῆς βοηθεῖ ὁ νόμος ἔπος, ὅταν δὲν χρεωστεῖ διὰ λόγουτης, μόνον διὰ ξένον χρέος τλὼ ξαβουῶ,) τετέσιν οὔτε κατὰ τοῦ δανειστᾶ ἔχει τλὼ βοήθειαν ταύτλω, ἔστωντας ὁποῦ τὰ χρεωστοῦσεν ἐξ ἀρχῆς, οὔτε κατ' ἐκείνου ὁποῦ νὰ ἐπρόλαβε δοθῇ, ὕστερα βοηθεῖται. Βελιάνειος.

Η' γυνὴ ὁποῦ νὰ λάβῃ παράτινος χρυσίον διὰ νὰ δὺγάλῃ τὸν αἴδρατης ἀπὸ τλὼ φυλακλὼ, χρεωστεῖ νὰ τὰ δώσῃ, καὶ δὲν βοηθεῖται ὡς ἐγγυήτρια, ἢ ὑπεξέσιος.

Η' γυνὴ αὖ καλὰ καὶ πολλάκις ὕστερον ἀπὸ κάθε καιρὸν γενῇ ἐγγυήτρια διὰ τὸν αἴδρατης, βοηθεῖται.

Εἴτις γυνὴ συμφωνήσῃ καὶ σέρξῃ νὰ γραφῇ εἰς τλὼ ὁμολογίαν χρέως τὸ ἀνδρός της ἐγγυήτρια, καὶ γράψῃ καὶ τλὼ προῖκαπης, πάλιν δὲν σέργεται, ἔτε πιάνεται ἡ τοιαύτη ὁμολογία. εἴτε μίαν φορὰν, εἴτε πολλάκις γίνῃ τὸ τοιοῦτον ὑπὲρ τὸ αὐτᾶ πράγματος, κἄντε Αὐθεντικὸν, κἄντε ἰδιωτικὸν εἶναι τὸ χρέος. ἀλλ' ἔτζι λογίζεται, ὡσὰν νὰ μλὼ ἤθελε γραφῇ, ἂν δὲν μαρτυρηθῇ φανερᾶς, ὅτι τὰ τοιαῦτα χρήματα ἐξοδιάθηκαν εἰς ἐδικαΐς της χρείαις τῆς αὐτῆς γυναικὸς, καὶ δι' αὐτλὼ ἐδανείθηκαν.

Ἐὰν γυνὴ διὰ τὸ χρέος τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἔβαλε τὸ λόγου της εἰς τὰ δεσμὰ, ὡς διὰ ξένον χρέος, καὶ ἔταξε νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ ἐδικόν της βίον, καὶ τίποτες δὲν ἔδωκε, δὲν ἀναγκάζεται πλέον νὰ τὰ δώσῃ. εἰ δὲ καὶ τὰ ἔδωκε, δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ τὰ πάρῃ ὀπίσω, ὅσα ἐντελὼς δηλονότι.

Ἐὰν ὁ αἴδρας χωρὶς γνώμλω τῆς Γυναικὸς αὐτᾶ, πάξῃ τὰ πράγματά της διὰ ἀμανάτι, δὲν σέργεται. εἰ δὲ συμφωνήσῃ, καὶ σέρξῃ ἡ γυνὴ, πάλιν ἐμποδίζει ὁ νόμος, ἐὰν τὸ ἴξωρον ἐκεῖνος ὁπᾶ ἐσυμβάθη μὲ τὸν αἴδρα, πῶς τὰ πράγματα ἐκεῖ-

να ἦσαν τῆς γυναικὸς, τότε βοηθεῖται ἡ γυνή. εἰ δὲ ἡ γυνὴ βλέπουσα τὸν ἄνδρα της πῶς ἔταξε τὰ πράγματά της, καὶ ἐσιώπησεν ἐπὶ τ' αὐτῷ, ἀλλὰ νὰ τὸν γελάσῃ ἐκεῖνον ὁποῦ ἐσυμβάζετον μὲ τὸν ἄνδρα της, τότε δὲν βοηθεῖται ἡ γυνὴ, διότι τὰς γυναῖκας ὁποῦ πλανῶνται βοηθεῖ ὁ νόμος, ὄχι τὰς παιάργους.

Ἡ γυνὴ ὁποῦ δὲν γνωρίζει τὸ δίκαιόν της βοηθεῖται, καὶ δὲν ζημιῶται τίποτες εἰς αὐτὸ, οὐδὲ βλάπτεται, ἀλλ' ἔχει συμπάθιον, ὡς μὴ γινώσκουσα τὸ δίκαιόν της.

Ἐκεῖ ὁποῦ ἁμαρτάνει κανεὶς ἁμάρτημα ὁποῦ εἶναι μισημένον καὶ ἀπὸ τὴν φύσιν, καὶ ἀπὸ τὸν νόμον, τότε ὁμοίως παιδεύεται καὶ ὁ ἄνδρας & ἡ γυναῖκα, ὅτι πολλάκις καὶ οἱ ἄνδρες παρανόμως μιγνύμενοι, φανερώτερος παιδεύονται παρὰ τὰς μοιχούς. εἰ δὲ ἀπὸ μόνον τὸν νόμον ἐμποδισθῇ, συγχωρεῖται ἡ γυνή.

Ἡ γυνὴ ὁποῦ νὰ πάξῃ φοῖκα δὲν βοηθεῖται, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ τὴν δώσῃ.

Εἰ μὲν γυνὴ ζῶντος τοῦ ἀνδρός της πωλήσῃ τίποτες, ἂν καὶ ὅρκος σωματικὸς ἔγινε, πῶς νὰ μὴ τὸ πάρῃ ὀπίσω, ἄκυρος εἶναι ἡ φᾶξις, & ἡ πώλησις δὲν σέργεται, ἀλλὰ πάλιν ἀνασρέφεται ἐκεῖνο τὸ φᾶγμα ὁποῦ ἐπωλήθη. εἰ δὲ καὶ ἔκαμε τίποτες βελτιώσεις, καὶ αὐξήσεις ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἀγόρασεν εἰς ἐκεῖνο τὸ φᾶγμα, ὅταν καταδικασθῇ νὰ δώσῃ τὸ φᾶγμα ὀπίσω, τοῦ δίδεται θέλημα νὰ βγαλέξῃ, ἢ τὴν τιμὴν τῆς αὐξήσεως νὰ λάβῃ, ἢ αὐτὰς τὰς αὐξήσεις νὰ χαλάσῃ νὰ τὰς πάρῃ, νὰ τὸ ἀφήσῃ καθὼς ἦτον τὸ φῶτον.

Ὅσα κρατήσει ἡ γυνὴ, καὶ δὲν τὰ χρέψει εἰς τὴν φοῖκα, ἢ καὶ ὅσα τῆς ἔλθουν ἕως ὁποῦ σώσει ὁ γάμος, ἂν τὰ πάρῃ ὁ ἄνδρας της, καὶ τὰ κρατεῖ, ἢ καὶ ἂν τὰ ἀποξενώσῃ, ἢ τὰ πουλήσῃ, & τὸ ἐξοδεύει καὶ ἡ γυνὴ, & τὸ σέρξει. ὕστερον ἐὰν χωρισθοῦν, ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἄνδρας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ πάρῃ, ἢ νὰ φοφασισθῇ πῶς ἦτον εἰς τὴν ὑπαρξίαν τοῦ ἀνδρός της, καὶ εἴτι ἤθελον, ἔκαμε.

Γυνὴ ἐὰν κατηγορήσῃ τινὰ εἰς ἔγκλημα, & πάλιν παύσῃ, καὶ ἀφήσῃ τὴν κατηγορίαν, ἢ νικηθῇ εἰς τὴν ὑποθεσιν τῆς κατηγο-

πηγορείας ὁπῶ ἐκίνησε, δὲν καταδικάζεται τῷ νόμῳ τῆς συκοφαντίας, ἄτε τὰς παιδύσεις τῆς συκοφαντίας παιδύεται. οἱ δὲ ἄνδρες ἢ παραιτησάντες τῆς συκοφαντίας, καὶ νικώμενοι, ὡς συκοφάνται καταδικάζονται.

Πᾶσα γυνὴ ἀπὸ τὰ ἐξωφερικά της, καὶ ἀπὸ ἄλλα χαρίσματα ὁπῶ νὰ τῆς ἔλθουν, δύναται ἢ νὰ πωλήσῃ, καὶ ν' ἀγοράσῃ. Ϲ νὰ δώσῃ, κὶ νὰ χαρίσῃ, ἢ νὰ τὰ κάμῃ εἴτι θέλει, ἢ εἶναι ὅλα σερπτά.

Ἡ γυνὴ προτιμᾶται εἰς τὸ προῖκα ἀπὸ ὅλους τοὺς δανειστὰς τοῦ ἀνδρός της.

Ἐὰν ἐν τῷ καιρῷ ὁπῶ γίνονται τὰ συμβάσματα τοῦ γάμου ἔλθῃ ὁ δανειστὴς, Ϲ εἴπῃ τῆς γυναικὸς, ὅτι ὁ ἄνδρας χρεωστεῖ, ἢ τὸ ἀπῆτί του εἶναι εἰς αὐτὸν ἀμανάτι, ἢ ἄλλω ἐνοχὴ ἔχει κατ' αὐτοῦ, καὶ τὸ φανερώσει εἰς ὅλας τὰς συγγρυεῖς τῆς γυναικὸς πῶς εἶναι χρεώσης, δὲν ἔχουν ὕστερον τὸ δίκαιον τῆς προικὸς κατ' ἐκείνου ὁπῶ τοὺς εἶπεν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἀλήθειαν. διότι ἔμαθον τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἠμποροῦσαν νὰ μὴ κάμουν τὸν γάμον.

Εἰς τὸν πρὸ γάμου δωρεὰν δὲν προτιμᾶται ἡ γυνὴ ἀπὸ τοὺς προτέρους δανειστάς.

Εἰς τὴν προῖκα προτιμᾶται ἡ γυνὴ ἢ ἀπὸ τὸ Αὐθεντικὸν χρέος, ἀνίσως ἢ δὲν εἶναι προτέρου.

Ὅτι καὶ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς αὐτῆς ἐὰν ἐγγυηθῇ ἡ γυνὴ ἔχει τὴν βοήθειαν. εἰ δὲ καὶ τάξῃ προῖκα νὰ δώσῃ, δὲν βοηθεῖται.

Ἐὰν γυνὴ χρεωστῇ, ἢ ἔχει δανειστὰς, ἢ τῆς χρεωστεῖ καὶ αὐτῆς ὁ ἄνδρας της, ἢ τὰ τὰ χαρίσει διὰ νὰ ἔχῃ βοήθειαν ὁ ἄνδρας, νὰ μὴ τὰ ζητοῦν οἱ δανειστὰι τῆς γυναικὸς τὸ χρέος μετὰ τὸν θάνατόν της, ὅλον τὸ χρέος ζητεῖται ἀπὸ τὸν ἄνδρα, καὶ σβύνυται ἡ προῖκα, διότι δὲν σωίζεται ἡ προῖκα εἰς ζημίαν τῶν δανειστῶν.

Ὑπόθεσις.

Κάποια γυνὴ εἶχε διαφόρους δανειστὰς, τῆς ἐχρεώσει δὲ ἢ αὐτῆς Πέζος ὁ ἄνδρας της φλωρία ύ. βουληθεῖσα δὲ νὰ ζημιώσῃ τοὺς δανειστὰς αὐτῆς, ἢ νὰ ὀλιγοστύσῃ τὸν βίον της, Ϲ νὰ

προθέσῃ κ) ἕτερον δανειστὴ εἰς τὰς δανειστὰς, ἐφανέρωσε τὴ ὄπβελλὴ τὸ αὐδρός της τὸ Πέτρε, κ) χρεώσε αὐτῆς, κ) τὸ ἄφησε τὰ ὑ. φλωρία ὁπὸ τῆς ἐχρεωστοῦσε, κ) ἔγραψεν, ὅτι τὰ ὑ. φλωρία ὁπὸ μὲ ἐχρεωστοῦσες ὦ Πέτρε ὁποῦ σοῦ ἐδανείσα, τὰ ἔλαβα ἀπὸ λόγου σου, κ) θέλω νὰ εἶναι εἰς ἐσυνά ὡς προῖκα, καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμε διὰ νὰ μὴν εἶναι ὁ αὐδρός της πλέον χρεώστης, ἀλλὰ δανειστὴς κ) χρεωστόμενος προῖκα, καὶ τὰ ὑ. φλωρία λαβὼν λογίζεται ὡς χρέος διὰ τὴν προῖκα, κ) ἐὰν συκωθοῦν οἱ ἄλλοι δανεισταὶ, νικᾷ αὐτὸς, κ) τὸς διγάζει τὸς ἄλλους ἀδειανὸς, λέγωντας πρὸς αὐτὸς, ὅτι καὶ ἐγὼ δανειστὴς εἶμαι, ὅτι μὲ χρεωστεῖ προῖκα, κ) σᾶς νικῶ, ἔσωντας νὰ κοπιάσω νὰ διγάλω τὸ χρέος μου, & διὰ νὰ ἔχω περισσότερον δίκαιον. εἰς τοῦτο λέγει ὁ Νομοθέτης ὅπως. ὅτι ἐπειδὴ ὁ αὐδρας ἴξδυρε τὴν ὄπβελλὴν, κ) ἐσυμφώνησε μετὰ τῆς γυναικὸς εἰς τὸν δόλον, δὲν ὠφελεῖται ἐκ τοῦ δόλου αὐτοῦ, ἀλλὰ μήτε ἡ χάρις νὰ λογίζεται διὰ τίποτες, μήτε ἡ προῖκα νὰ ἔχῃ στερέωσιν διὰ τὴν ὄπβελλὴν, κ) τὸν δόλον. διότι δὲν στερεώνεται προῖκα εἰς ζημίαν, καὶ ὄπβελλὴν τῶν δανειστῶν. ἀλλὰ ὁ ἄνδρας νὰ εἶναι πάλιν χρεώστης, καὶ νὰ πληρώνῃ ὅλα τὰ ὑ. φλωρία, κ) νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ εἰπῇ, ὅτι ἄνδρας της εἶμαι, καὶ μὲ χρεωστεῖ προῖκα, & κάμνει χρεία νὰ ἔχετε συνομωλὴν, ἕως οὗ ν' ἀποκτήσω, μόνον τὰ πληρώνει σῶα, κ) ἀνελλειπῆ.

Τὰς Γυναῖκας βοηθοῦμεν νὰ δικαιώνωνται, ὄχι νὰ συκοφαντοῦν ἄλλας.

Περὶ Α'ποχραφῆς.

Ἡ Γυνὴ ὁποῦ νὰ μὴν ἀποχράψῃ τὰ πράγματα εἰς τὸν θάνατον τοῦ αὐδρός της, ξεπδίτει ἀπὸ τὰ προικιμαῖα πράγματα ὁπὸ δὲν φαίνονται, ἤγουν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ ἐκεῖνα. οὔτε νόμος εἶναι νὰ διαλαμβάνῃ περὶ τούτων, ἀλλ' οὕτως ἐπράτησε συνήθεια. ὅμως ἂν ἀπομείνῃ γυνὴ Ἐπίτροπος τοῦ αὐδρὸς αὐτῆς, ἢ & λαβοῦσα τὰ πράγματα αὐτοῦ, & κρατῶντας αὐτὰ δὲν τὰ ἀποχράφει, ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ αὐδρὸς

ἐξοδεύζουσα χαλάσει, τὰ δὲ ἐδικά της φυλάξει, ἤγουν τὴν προῖκα της, καὶ ὕστερον ζητήσας ὁ Υἱός της τὰ πατρικά του, λέγει πῶς δὲν ἔχει τίποτες. τὴν τοιαύτην ὁ Μάγιστρος ἔλεγεν, ὅτι ὄχι μόνον πῶς δὲν ἔχει καμίαν κρίσιν διὰ τὰ μὴ φαινόμενα προικοσύμφωνα της εἴδη, ἀλλὰ προτιμᾶται νὰ βάλῃ καὶ τὸν Υἱόν της εἰς Ὅρκον. διότι ἔλεγεν ἔτως, ὅτι πρέπει νὰ ὁμώνῃ ὁ Υἱὸς, τί καὶ τί ἄφησεν ὁ πατέρας του εἰς τὴν θανήτου, καὶ ἔτζι νὰ τὰ ζημιώνεται ἡ γυνὴ ἀπὸ τὴν προῖκα της.

Νεαρά.

Καὶ ἡ ρί. Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος περὶ γυναικὸς, ὁποῦ νὰ ἀποθανῇ ὁ ἄνδρας της, λέγει ἔτζι, ὅτι μέσα εἰς ξεῖς μηῶας νὰ κάμῃ ἀπογραφὴν τῆς προικὸς αὐτῆς, καὶ τῆς πρὸ γάμου δωρεᾶς, καὶ τὸν ἐπίλοιπον βίον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἔπειτα νὰ φέρνῃ ἐπὶ τὴν ἀπογραφὴν τῆς προικοσυμφωνίας, ἐπὰν ἐχάλασεν ὁ ἄνδρας της τίποτες ἀπὸ τὴν προῖκά της, νὰ τὸ πέρνῃ ἀπὸ τὸν βίον του. χωρὶς δὲ ἀπογραφῆς φανερᾶς καὶ βεβαίας ἀποδείξεως νὰ μὴ ζητᾷ τίποτες, μήτε αὐ ζητήσῃ, νὰ πέρνῃ.

Εἰ μὲν εἶναι μέσα εἰς τὴν Πόλιν ἡ γυνὴ, μέσα εἰς ξεῖς μηῶας νὰ κάμῃ τὴν ἀπογραφὴν, καὶ νὰ χάφῃ καὶ τὰς δανειστὰς τοῦ ἀνδρός της. εἰ δὲ ἔξω τῆς Πόλεως, μέσα εἰς ἕνα χρόνον νὰ κάμῃ τὴν ἀπογραφήν. εἰ δὲ καὶ δὲν κάμνῃ τὴν ἀπογραφὴν εἰς τὸν καιρὸν, βοηθοῦνται οἱ δανειστάι.

Ἡ γυνὴ ὁποῦ νὰ μὴ λάβῃ τὴν προῖκα της σωσὴν μετὰ τὸν θανάτον τοῦ ἀνδρός της, χάνει νὰ μὴν ἐξέρῃ, πῶς προτιμᾶται ἀπὸ τὰς δανειστὰς, καὶ τὰς ἔδωκε τὸ χρέος, καὶ ὕστερον ζητοῦσα τὰ ἐδικά της, τῆς δίδεται συγγνώμη. εἰδὲ ζητᾷ χαρίσματα, ἢ ἄλλα κέρδη ὁποῦ ἀπόκτησε ὕστερα ἀπὸ τὸν γάμον, ἢ ὑπόβολον ὑστερώτερον ἀπὸ τὰ δανεικὰ, εἰς τοῦτο δὲν βοηθεῖται. διότι ἐὰν ἡ γυνὴ ἀγωνίζεται διὰ ἐδικά της πράγματα, καὶ δὲν ἤξερε νὰ κάμῃ τὴν ἀπογραφὴν, βοηθεῖται ἀπὸ τοὺς νόμους. διότι λέγει ὁ νόμος. γυνὴ μὴ γινώσκουσα νόμον, ἔχει συμπάθιον, καὶ βοηθεῖται ὑπὸ τῶν νόμων. περὶ δὲ τοῦ κέρδους ὁμοίως λοιπὸν γίνεται καὶ ἐδῶ, περὶ μὲν τῆς προικὸς, ἐὰν διεφθάρη ὑπὸ τοῦ ἀνδρός της, μὲ ἀκριβῆ Ὅρκον, δικαιοῦται χωρὶς ἄλλο. περὶ δὲ προγαμιαίας δωρεᾶς ὁμοίως. διότι κέρδος λογίζεται τοῦτο.

Περὶ

Περὶ Δέλων.

ΤΙΤΛΟΣ, ιδ'.

Δοῦλος δεν ὑποβάλλεται εἰς χρέος, ἅτε σύνοχος γίνεται.

Δοῦλος δεν κρίνεται εἰς καμίαν κρίσιν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ εἶναι σκλάβος δεν ἐξουσιάζει διὰ ἐδικιώ του χρείαν τὸ φρᾶγμα ὁπῦ διακυβερνᾷ, διότι δεν ὀφείλει τίποτες ἐκεῖνος.

Εἰς τὰ παραμικρὰ ἁμαρτήματα, ἢ ὁπῦ νὰ μὴν εἶναι τόσον συγχαμερά, ἔχει κάποιον συμπάθιον οἱ δοῦλοι, ἐὰν δεν πείθωνται τὰς Αὐθεντίας των, ἢ ἐκείνας ὁπῦ εἶναι εἰς τὸν τόπον τῆς Αὐθεντίας των, ἤγουν τὰς Ἐπιβόπας, ἢ Κυράτορας.

Ἡ σκλαβία κοντολογῆς ὁμοιάζει μὲ τὸν θάνατον.

Ὁ σκλάβος ἅτε νὰ κρίνῃ, ἅτε κρίσις σέργεται κατ' αὐτῦ.

Δοῦλος ἅτε ἐὰν δανεισθῇ, ἅτε ἐὰν δανείσῃ, μαρτυρίαι εἰς τὸ νὰ κριθῇ αὐτὸς δεν βεβαιῦται, ἅτε αὖ γενοῦν ἐγγυηταὶ δι' αὐτὸν, παρακείνονται. διότι ὁ δοῦλος οὔτε ἐνάγει εἰς κρίσιν τινὰ, ἅτε ἐνάγεται.

Δοῦλος δεν ἠμπορεῖ νὰ κριθῇ μετὰ τῦ Αὐθεντὸς αὐτῦ, οὔτε ὁ νόμος τὸ ὀφείλει. εἰς τοῦτο μόνον παπγορεῖ περὶ λόγω τῆς ἐλευθερίας αὐτῦ, λέγων πρὸς αὐτὸν, πῶς ἔκρυψε τινὰ διαθήκην, εἰς τινὰ ὁποίαν ἦτον ἡ ἐλευθερία τε γραμμένη.

Δοῦλος διὰ τὸν Αὐθεντίωτε δεν βασανίζεται, εἰμὴ μόνον, ὅταν περὶ μοιχείας ἐσὶν ἡ ζήτησις, ἢ ὅπβουλῆς κατὰ τοῦ Βασιλέως.

Δοῦλος κἂν θελιματικῶς λέγῃ ἐναντίον τῦ Αὐθεντὸς τε, δεν πισδεύεται.

Δοῦλος τὸν Αὐθεντίωτε ἐγκαλῶντας, εἰς παράδειγμα ὅλων, μὲ αὐςηρότεραις ἀπόφασες νὰ τιμωρῆται. ἔξω ὁπόταν τὸν ἐγκαλεῖ διὰ Βασιλικιὼ ἐπιβολή.

Δοῦλος Ἐπίβοπος, ἢ Κυράτωρ δεν ἠμπορεῖ νὰ δοθῇ.

Κατὰ νόμον ἅτε χρεωσεῖ δοῦλος, ἅτε τὰ χρεωτοῦν. διότι ὅσα τὰ χρεωτοῦν, τὰ ζητᾷ ὁ Αὐθεντὸς τε, τὰ δὲ ὅσα χρεωσεῖ αὐτὸς κα-

καταδικάζεται νὰ τὰ δώσῃ ἀπὸ τὸ πενθάλιόν του, ἢ ἀπὸ ὅσα ἐξοδεύει εἰς τὰ πράγματα τοῦ Αὐθεντου.

Ἀπὸ τῆς ἐγγύης τοῦ δούλου δὲν καταδικάζεται ὁ Αὐθέντης, πάρεξ μόνον ἂν ἐγγυηθῇ διὰ πράγματα τοῦ Αὐθέντου, ἢ εἰς τὸ πενθάλιόν του.

Τὸν δοῦλον ὁποῦ πέσει εἰς λαχνὸν, ἢ σίχημα, ἔχει ἐξουσίαν ὁ Αὐθέντης του νὰ τὸν ἀφίνῃ ἕως ἕνα χρόνον, καὶ πάλιν νὰ τὸν πέρνῃ ὀπίσω.

Ἐὰν ὑπάγῃ δοῦλος εἰς κανένα Μοναστῆρι, καὶ σταθῇ ἓξ χρόνους, καὶ ὕστερα ἀπὸ ἓξ χρόνους λάβῃ τὸ χῆμα, πλέον δὲν δύναται ὁ Αὐθέντης του νὰ τὸν πάρῃ, πάρεξ μόνον ἂν θελήσῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος νὰ ἀφήσῃ τὸ χῆμα, καὶ τὸ Μοναστῆρι, νὰ πηγαίνῃ νὰ κοσμήσῃ.

Ὁ δοῦλος ὁποῦ ἱερωθῇ χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Αὐθέντου, ἂν καὶ Ἐπίσκοπος γένῃ, πάλιν εἰς τὴν προτέραν σκλαβίαν νὰ καταπαίνεται, καὶ νὰ ἀπογυμνῶται τῆς λαμπρότητος ἐκείνης. ὁμοίως καὶ ὁ δοῦλος ὁποῦ νὰ γένῃ καλόγηρος, μὴν ἐξόρωντας ὁ Αὐθέντης του, νὰ ἐκδύεται τὸ χῆμα, καὶ νὰ ἔρχεται εἰς τὴν δουλικὴν κατάσασιν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ἀγοράζει δοῦλον αἰχμάλωτον, ἂν ἐξόρῃ καὶ τὴν κατάσασίν του, ὅμως γίνεται Αὐθέντης του. εἰδὲ δώσῃ ὁ πρώην Αὐθέντης του τὴν τιμήν του, λαμβάνει αὐτὸν, πάρεξ μόνον ἂν ἐπέρασεν ὁ καιρὸς τῆς δεσποτείας αὐτῆς. εἰδὲ τὸν ἐλευθερώσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἀγόρασεν, ἢ τὸν ἀγοράσει ἄλλος ἀπ' ἐκεῖνον μὴν ἐξόρωντας, χρεὸν δὲν δύναται ὁ πρῶτος Αὐθέντης του νὰ τὸν πάρῃ.

Περὶ Κληρονομίας.

Ἐὰν δοῦλος ἔχῃ συγχρῆ ἐλεύθερον, καὶ ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ κάμῃ διαθήκην, καὶ ἔχει πλῆθος πολὺ, καὶ θελήσει ὁ δοῦλος νὰ τὸν κληρονομήσῃ, δὲν ἀκούεται κἂν ἀδελφὸς εἶναι, ἢ Πατὴρ, ἢ Μήτηρ, ἀλλ' ὅτι ὁ Αὐθέντης τοῦ δούλου ἔχει κανένα δίκαιον εἰς τὰ πράγματα τοῦ ἐλευθέρου.

Ὅτι ἡ ἐλευθέρα γυνὴ δὲν δουλώνεται ἐὰν στεφανωθῇ ἀν-

ὅρα

δρα σκλαβωμενον, εἴτε θελληματικῶς, εἴτε φανικῶς, εἴτε ἐξεδίρουσα τὴν τύχην τῦ ἀνδρὸς, εἴτε μὴν ἐξεδίρουσα, καθὼς ὁρίζει ἡ δίκαιοσύνη.

Περὶ Ἀσαφῦς, καὶ Ἀμφιβολίας.

ΤΙΤΛΟΣ, ιέ.

Ἐὰν Ἀμφίβολος εὑρεθῇ ὁ λόγος εἰς δανειακὰ, καὶ συμφωνίας, ἐκεῖνο δεχόμεθα ὅπῦ ν' ἀσφαλίζῃ, καὶ νὰ βεβαιώνῃ τὸ πρᾶγμα ὅπῦ ἔχομεν ζήτησιν.

Τὴν ἀσάφειαν τὸ περισσότερον ἑρμηνεύομεν εἰς βοήθειαν ἐκείνου ὅπῦ ὡμολόγησεν.

Σχόλιον.

Ἤγουν ἐκίνησα κρίσιν κατὰ τοῦ Πέτρου, ἐὰν φαίνεται πῶς νὰ τοῦ ἔδωσα ῥ. φλωρία, καὶ εἶναι ἀμφίβολον, εἴτε ἐγὼ τὰ ἔδωκα τῦ Πέτρου, εἴτε ἐκεῖνος ἐμένα, καὶ ἔσωντας νὰ εἶναι ἀμφίβολος ἡ ὑπόθεσις, δίδεται εἰς ἐμένα ὁποῦ ἐκίνησα τὴν κρίσιν ἑρμηνεύς, τουτέστι κάποιοι τεχνῖται ὁποῦ διερίσκοντο τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, καὶ ἐξέταζον, καὶ ἐξηγοῦσαν τὰ διανοήματα τῶν ἀνθρώπων. καὶ ἑρμηνεύωντας ταύτην τὴν γνώμην, καὶ ὑπόθεσιν περὶ ἐμῦ, λέγει ἔτζι. ἐγὼ συνόουν εἰς τὴν ἀναγωγήν μου, ἤγουν εἰς τὴν τέχνην τῆς κρίσεως, ὅτι αὐτὸς ἔδωκε τὰ ῥ. φλωρία, καὶ δέχεται με καὶ τὸ δικαστήριον. ἢ πολλάκις διηγέμβυος ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἔτζι εἶπον. πρὸ τεσσάρων χρόνων ὁ Πέτρος ἦλθε πρός με, καὶ ἐκινήθη λόγος περὶ δανείου. καὶ ἐλογαριάσαμεν τὰ ῥ. φλωρία, καὶ τοῦτο πάλιν ἄδηλον εἶναι, εἴτε εἰς τὸν Πέτρον ἐλογαριάθηκαν τὰ ῥ. φλωρία, ἀπὸ ἐμένα, εἴτε εἰς ἐμένα ἀπὸ τὸν Πέτρον. καὶ πάλιν ἑρμηνεύωντας τὴν ἀσαφῆ μου δήγησιν, καὶ λέγωντας, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ ἐμέρησα τὰ φλωρία τῷ Πέτρῳ, καὶ λέγωντας τούτους τοὺς λόγους εἰς ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ἀποκρινόμενοι, σοχάζεται τοὺς λόγους, καὶ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας τῦ καθ' ενὸς ὁ ἑρμηνεὺς ἐκεῖνος ἀπὸ κάποια σημεῖα φυσικὰ. καὶ ἔτζι γνωρίζεται ἡ ὑπόθεσις.

Τὸ

Τὸ ἀσαφὲς σύμφωνον εἶναι κατὰ τὸ πλῆθος, ᾗ κατ' ἐκείνα ὅπου ἐπλήρωσε.

Ἡ ἀμφίβολος συμφωνία εἶναι ἐναντία ἐκείνου ὅπου ἐσυμφώνησε.

Τὰ ὅσα εἶναι σκοτεινὰ γραμμένα εἰς τόσον, ὅτι νὰ μὴ καταλαμβαίνωνται αἱ ἔννοιαι αὐτῶν, εἶναι ὡσὰν νὰ μὴν ἦσαν γραμμένα, τὰ δὲ λοιπὰ πιάνονται.

Εἰς τὸ ἀσαφῆ, ᾗ ἀμφίβολα τὸ ὀλιγώτερον δὲν λέγομεν.

Εἰς πρᾶγμα ἄδηλον, ᾗ ἀμφίβολον, κάλλιον εἶναι νὰ ἐννοῇ τινὰς εἰς τὸ βέβαιον χρέος, παρὰ εἰς παράξενον κέρδος.

Σχόλιον.

Ἤγουν ἐδωσείσασε φλωρία ρ. νὰ τὰ πάρω εἰς ἕνα χρόνον μὲ τόκον, καθὼς μᾶς φανῇ τότε, ᾗ δὲν ἐπρόφθεσα νὰ τὰ πάρω ποσότητα τοῦ τόκου. ὅταν δὲ ἐπέρασεν ὁ χρόνος, μὲ ἔφερες τὰ ρ. φλωρία, ἐγὼ δὲ σὲ ἐζήτουν ᾗ δὲν λέγω τίς, πῶς ἐσυμφωνήσαμεν νὰ μὲ δώσῃς ᾗ δὲν, ᾗ ἐσὺ μὲ ἐναντιώνουσουν, ᾗ ἔφερνες εἰς τὸ λόγου σου τὴν ἀσάφειαν τῆς συμφωνίας, τότε πῶς δὲν ἦτον ἡ ποσότης τοῦ τόκου συμφωνημένη, ᾗ διὰ τοῦτο δὲν πιάνεται τὸ τοιοῦτον σύμφωνον. λέγει λοιπὸν ὁ Νομοθέτης ἔτζι. ὅτι ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἀσαφοῦς, ᾗ ἀδήλου συμφωνίας τῆς περὶ τόκων, κάλλιον εἶναι τὸ εὐνοεῖν τῇ ἀπαιτήσει, ἤγουν νὰ βοηθήσῃ ὁ Κριτὴς νὰ λάβῃ ὁ δανειστὴς τὸ κεφάλαιον μόνον, παρὰ νὰ λάβῃ ἐπείσακτον κέρδος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ τόκος. διότι ὁ τόκος ἀπ' ἔξω ἔρχεται, & διὰ τοῦτο λέγεται ἐπείσακτον κέρδος. Ἢ καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον. Πέτρος τίς μὲ ἐχρεώσει ὑπὸ δανειακὰ φλωρία ρ. ὤντας μοι χρεώστης μόνον ἀπὸ δανειακὰ προσωπικῶς. ὁ αὐτὸς ἐχρεώσει ᾗ Παύλῳ τινὶ φλωρία ν'. ἀπὸ διάφορον. ἐκινήσαμεν κρίσιν ᾗ οἱ δύο κατὰ τὸ Πέτρου, ᾗ ἐπαίδαζεν ὁ Παῦλος νὰ πάρῃ πρῶτος τὰ ὅσα τοῦ ἐχρεώστει ἀπὸ διάφορον, δικαιολογήμενος, ὅτι ἀναλαὶ ᾗ προτίμησις δὲν εἶναι εἰς τὰς προσωπικὰς ἀγωγάς, ὅμως διατὶ ἐγὼ πρῶτος ἐκίνησα κρίσιν κατὰ τὸ Πέτρου, διὰ νὰ δικαιωθῶ εἰς τὸ διάφορον ὅπου μὲ θέλει, περισσότερον δίκαιον ἔχω ἀπὸ λόγου σου, ᾗ πρέπει νὰ λάβω πρῶτος ἐγὼ τὰ ὅσα μὲ ἐχρεώστει μὲ τὸ νὰ μοῦ ἠμέλησα, ἀλλὰ ἐπρόφθασα

νὰ λάβω τὸ δίκαιόν μου. ἐναντιωνόμουν ἐγὼ, καὶ ἠρνέμην, ὅτι ὁ Παῦλος προτήτερα ἀπὸ ἐμένα νὰ ἐκίνησε τὴν κρίσιν. ἐφόσφερε δὲ αὐτὸς λόγον χάριν τὴν ἀπόφασιν τῆς κρίσεως νὰ ἔγινεν ἡμέρα τρίτη, ἐφόσφερα καὶ ἐγὼ τὴν ἀπόφασιν ὁποῦ ἔγινε διὰ τὸ χρέος νὰ ἔγινεν ἡμέρα δ'. προσέτι καὶ τὸ ἔτος σφέ. ἐμαχόμεθα λοιπὸν αὐτάμεσόν μας ποίαν ἐρωτογίνη ἡ ἀπόφασις. καὶ ὁ μὲν Παῦλος ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐβεβαίωνεν νὰ ἐρωτόγινεν ἡ κρίσις τοῦ, λέγωντας, ὅτι ἡ γ'. εἶναι προτήτερη ἀπὸ τὴν δ'. ἐγὼ δὲ ἐφόβαλλον τὴν ἀσάφειαν τοῦ ἔτους, ἐπειδὴ ὁ ἐκεῖνος δὲν εἶχε τὸν χρόνον, λέγωντας ἡ γ'. ἡμέρα εἶναι ὕστερη ἀπὸ τὸ ἔτος ὁποῦ ἐγὼ λέγω. καὶ ἔλαχε νὰ εἶναι ὁ αὐτὸς Κριτὴς, ὁ κατὰ τὴν προτήτερην δ'. καὶ εἰς τὴν μεταμεσέραν γ'. λέγει λοιπὸν ὁ Κριτὴς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀσάφεια εἰς τὴν κρίσιν σας, καὶ ὁ εἷς ζητᾷ νὰ λάβῃ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔδωσε, καὶ τὸ ἔχασεν, ὁ ἄλλος ζητᾷ νὰ λάβῃ διάφορον. καλλίτερον εἶναι νὰ βοηθήσωμεν εἰς τὸ χρέος, παρὰ εἰς τὸ διάφορον. διατὶ τὸ διάφορον εἶναι πρόθεσις ἀπὸ τὰ ἔξω, καὶ προτιμᾶται ἐκεῖνος ὁποῦ ζητᾷ τὸ χρέος, καὶ λαμβάνει ὅσα ἐδανείσε, καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὸν ἂς λάβῃ καὶ ὁ ἄλλος τὸ διάφορον, ἀείσως καὶ ἔχῃ ὁ χρεώστης νὰ τοῦ δώσῃ. εἰδὲ ἂς ἔχῃ ὑπομονὴν ἕως νὰ ἀποκτήσῃ.

Ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις τὸ φιλάνθρωπον κρατεῖ. Ἀ'νίσως καὶ ὁ λόγος λαμβάνεται διχῶς, ἐκεῖνο ὁποῦ ἁρμόζει εἰς τὸ δίκαιον, καὶ τὴν φιλανθρωπίαν κυριεύει.

Ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις τὸ καλοκἀγαθὲς δεχόμεθα.

Ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις διὰ τὴν φοῖνα ὑποκρινόμεθα.

Σχόλιον.

Πολλὴν φρόνοιαν κάμνει ὁ Νομοθέτης διὰ τὴν σύσασιν τῆς φοινικὸς, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀκρίβειαν τοῦ νόμου πολλὰ θέλεις εὕρῃ ὁποῦ δικαιώνουν περὶ τῆς φοινικὸς, καὶ ἔξω τοῦ δικαίου. διότι λέγει ὁ νόμος ἔτσι ῥητῶς. ὅτι ἐὰν σωιάσωνται, καὶ στερεώνωνται αἱ φοῖνικες, θέλουν εἶναι καὶ γάμοι, καὶ ἐὰν γένωνται γάμοι, θέλει εἶσαι καὶ πλῆθος, καὶ ἄυξησις τῶν ἀνθρώπων, τὸ ὁποῖον θέλει καὶ ἀγαπᾷ ὁ Νομοθέτης. σοχάζου λοιπὸν τί λέγει περὶ τῆς ἀμφιβολίας. ὅτι ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις, διὰ τῆς φοινικὸς ἀποκρινόμεθα. ἤγουν ὅταν εἶναι τίποτες ἀμφιβολία αὐτάμεσον τῆς φοινικὸς,

κός, ϗ ἄλλε τινός, ἡ ϖροῖκα ϖροτιμᾶται, ὡσαὐ εἰς παράδειγμα.

Κάποια Γυναῖκα παρκάλεσε ἀπὸ τὰς ιβ. χρόνας, ἢ παραπαύω ὑπανδρεύθη, ϗ ἔλαβον ἄνδρα, ϗὰ τᾦ ἔδωσε ϖροῖκα, ὕσερον δὲ ἐπτώχυνον ὁ ἄνδρας, ϗὰ εἶχε ὁ ἄλλος δανεισάς. ϗ ἡ μὲν Κόρη ἔσωνας νὰ ἔχῃ ϖροῖκα, ἐζήτει νὰ δικαιωθῇ, ϗ νὰ ϖροτιμηθῇ ἀπὸ τὰς ἄλλας δανεισάς. οἱ δὲ δανεισαὶ ἔλεγον, ὅτι δὲν ἔχει ϖροῖκα, διότι ὅτε γάμος ἐγίνη, ἔσωνας νὰ μὴ εἶναι ιβ. χρόνων, τυτέσι νόμου ἡλικίας. ϗὰ ἐπειδὴ ἦτον ἀμφιβολία, ϗ δὲν εἶχον Μάρτυρας νὰ τὸ ἀποδείξουν, ὅτε τὸ σῶα μέρος, ὅτε τὸ ἄλλο, εἰς τᾦτο λοιπὸν τὸ κεφάλαιον λέγει, ὅτι νὰ ϖροτιμηθῇ ἡ ϖροῖκα ἀπὸ τὰς ἄλλας δανεισάς ὁπᾦ ϖροτιμᾶται νὰ τὴν πάρῃ. διότι ὅταν εἶναι ἀμφιβολία, εἶναι ϖροῖκα, ἢ δὲν εἶναι, ϗ δὲν εἶναι Μάρτυρες νὰ τὸ βεβαιώσουν, τότε λέγομεν πῶς εἶναι ϖροῖκα.

Εἰς τὰς ἀμφιβόλους δικηγήσεις ϖρέπει νὰ ϛοχάζεσαι τὴν διάθεσιν ἐκείνου ὁπᾦ τὰς δικηγεῖται.

Εἰς ἐκεῖνα ὁπᾦ δὲν εἶναι φανερὰ, ϗ Μάρτυρας δὲν ἔχουν νὰ τὰ βεβαιώσουν, ϖρέπει νὰ ϛοχάζεσαι τὸ πιθανὸν, τυτέσιν ἐκεῖνο ὁπᾦ εἶναι δυνατὸν νὰ πισθῇ, ἢ ἐκεῖνο ὁπᾦ ἔχει συνήθεια νὰ γίνεται πολλάκις.

Εἰς τὰ ἀσαφῆ τὸ φιλάγαθον ἑρμηνεύομεν, ϗ εὔλογον.

Ἡ ἀμφίβολος συμφωνία εἶναι ἐναντία ἐκείνου ὁπᾦ πουλεῖ τὸ ϖρᾶγμα. ἡ δὲ ἀμφίβολος ἐναγωγὴ δὲν βλάπτει τὸ ϖρᾶγμα ἐκείνου ὁπᾦ ἐνάγει εἰς τὴν κρίσιν.

Εἰς τὰ ἀμφίβολα τὸ φιλάνθρωπον ϗ καλοθελὲς δεχόμεθα.

Σχόλιον.

Κάποιος ἄνθρωπος ἔκαμε διαθήκην ἐγγράφως, ϗὰ ἄφησε ϱεῖς, ἢ τέσσαρας κληρονόμους, ϗὰ λιγάκια διάφορα. ὕσερα δὲ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁποῦ ἔκαμε τὴν διαθήκην, ἔσωνας νὰ τὴν λυπήσῃ σῶας ἀπ' ἐκείνους ὁπᾦ ἄφησε κληρονόμους, ἐχάραξε τὴν διαθήκην, ϗὰ ἔγραψεν, διὰ τὸ μῖσος σῶς ἀπὸ τοὺς κληρονόμους ἐχάραξα τὴν διαθήκην. ϗ ὅταν ἀπέθανεν, εὑρέθη ἡ διαθήκη βεβλομένη, ϗ ὅταν τὴν ξεβέλωσαν τὴν ἦβραν χαραγμένην. ϗ εἰς τᾦτο λέγομεν, ὅτι εἰ μὲν τὸ ὄνομα τᾦ σῶς κληρονόμε εὑρέθη χαραγμένον, δίδονται ϗ τὰ λιγάκια, ϗὰ

σέργονται καὶ οἱ λοιποὶ κληρονόμοι. εἰδὲ καὶ τῶν λοιπῶν κληρονόμων τὰ ὀνόματα διρεθῶν χαραγμένα, τότε ζητεῖται ποῖον νὰ εἶναι ἀπὸ τὰ δύο βεβαιότερον, τὰ χατες μόνον αὐτὸν ἠθέλησε νὰ ζημιώσῃ, καὶ νὰ τὸν διγάλῃ ἀπὸ τὴν κληρονομίαν αὐτῆς, ἢ ἐς τὰς λοιπὰς δι' αὐτόν. καὶ εἰ μὲν ἐς εἶναι ἀμφίβολον, καὶ δὲν μαρτυρηθῇ, ὅτι διὰ ὅλας τὴν ἐχάραξε, καὶ τὰ ληγάτα δίδονται, καὶ οἱ λοιποὶ κληρονόμοι λαμβάνουσι τὰς κληρονομίας αὐτῆς διὰ τὸ φιλάνθρωπον, καὶ μόνος ἐκεῖνος ὁπὲ τὸν ἐλύπησε ζημιοῦται. διότι ἐν τοῖς ἀμφιβόλοις τὸ φιλάνθρωπον κυριεύει.

Περὶ Στρατιωτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ιε'.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ καταδικασθῇ εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, ἢ εἰς ἄλλο ἔγκλημα Αὐθεντικὸν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι στρατιώτης.

Τὸ παιδίον ὁπὲ νὰ εἰπῇ τὲς γονεῖς αὐτῆς γόητας, ἢ μάγες ἀνάξιον εἶναι τῆς στρατείας.

Στρατιώτης δὲν δυνάται ἔτε σιχητὲς νὰ γονῇ, ἔτε ἐγγυητὴς, ἔτε διοικητὴς, ἤτοι Κυβερνήτης σιχητῆς.

Ἡ Βασιλικὴ διάταξις θέλει, ὅτι νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς δύο στρατείας εἰς ἕνα καιρὸν, ἢ δύο ἀξιώματα, μήτε νὰ ἔχῃ τινὰς ἐξουσίαν νὰ ἐπιχειρίζεται διπλῆν στρατείαν, ἢ νὰ σμίξῃ εἰς τὴν στρατείαν ἀξίωμα. ὅσοι δὲ θέλουν τὸ ἐπιχειρισθῇ, δέκα λίβρας χρυσίον νὰ δίδουν ποινὴν, ἤγουν γλῶμπαν, καὶ καμίαν βοήθειαν νὰ μὴν ἔχουν ποσῶς.

Τὸν στρατιώτην, ἢ ἄλλόν τινα ὁποῦ νὰ λείπῃ εἰς καμίαν ὑπηρεσίαν Αὐθεντικὴν, καὶ πάρῃ κανεὶς τὸ φράγματε νὰ τὸ δηλώσῃ, δὲν ἐμποδίζει ἔτε τὸ μάπρος τῆς καιρῆς, ἔτε κανένας ἄλλος νόμος ὁπὲ ἔχει δίκαιον ἐκεῖνος, ὁπὲ τὸ ἔχει ἀπάνωτε, καὶ τὸ δηλώσει, αὐ θελήσῃ νὰ τὸ πάρῃ, ὅταν γυρίσῃ ἀπὸ τὴν στρατείαν, ἢ ἀπὸ τὴν Αὐθεντικὴν ὑπηρεσίαν ἐντὸς χρόνε ὡρισμένε.

Οἱ

Οἱ ἰδιῶται, ὅτι οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι συμφωνοῦντες, πῶς νὰ κληρονομήσουν ἕνας τὸν ἄλλον, μὲ αἰτίαν θανάτου, ἂν καλὰ, καὶ ἡ συμφωνία αὐτὴ δὲν πιάνεται, ὅμως οἱ στρατιῶται ὅταν δίγαίνουν εἰς τὸν πόλεμον συμφωνοῦν, καὶ εἶναι σερκτὴ ἡ συμφωνία τους.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Κωνσταντίνου Βασιλέως.

Θεσπίζομεν, ὅτι οἱ στρατιῶται νὰ μὴν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ πουλοῦν τὰ κτήματα ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα κυβερνῶνται, καὶ ὑπηρετοῦνται αἱ στρατεῖαι, ἀλλὰ νὰ τὰ φυλάττουν νὰ τὰ ἔχουν εἰς πᾶσαν στρατείαν. οἱ μὲν Καβαλλαρέοι ἕως τεσσάρων λιβρῶν χρυσίον ὑπάρχοντα προσάτομεν νὰ ἔχουν. οἱ δὲ διὰ θαλάσσης στρατευόμενοι, ἕως δύο λιβρῶν, καὶ νὰ μὴν ἠμπορῇ τινὰς ἀπ' ἐκείνους ὁποῦ ἔχουν πράγματα στρατιωτικὰ, καὶ τὰ διακυβερνοῦν, νὰ τὰ κατακυριεύσῃ, ἐὰν δὲν περάσουν σαράντα χρόνοι ὁποῦ νὰ μὴ τοὺς τὰ ζητήσῃ τινάς. ὅμως τὸ τοιοῦτον νομοθετήθη διὰ ἐκείνους ὁποῦ τὰ ἔχουν ἐξ ἀδικίας, κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν. πλὴν ὅσοι μὲν τὰ ἔχουν ἀπὸ καμίαν σωλλαγὴν, ἢ ἀγοράν, ἢ χάριν, λαμβάνουν τὴν τιμὴν ὁποῦ ἔδωκαν, καὶ νὰ μὴ ζημιώνουσται, ὅτε τοὺς καρποὺς ὁποῦ ἔφαγαν, καὶ νὰ δίδουν μόνον τὸ πρᾶγμα ὀπίσω. οἱ δὲ κακῇ πίστει κατακυριεύοντες, νὰ δίδουν καὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ ζημιώνωνται καὶ τοὺς καρποὺς, καὶ πᾶσαν βλάβην νὰ πληρώνουν, τὸ ὁποῖον ἀρέσκει ☪ εἰς ἡμᾶς.

Τοῦ αὐτοῦ.

Εἴτις εὑρεθῇ ὁποῦ νὰ βασᾷ στρατιώτην εἰς τόπον δηλαδοῦ, ἢ ὑπηρέτην, εἰ μὲν αὐτὸς τὸν ἅρπαξε, καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τὰ πράγματα ὁποῦ ὑπηρετεῖται ἡ στρατεία, καὶ τὰ ἔχει, νὰ δίδῃ χρυσᾶ φλωρία διὰ κλῶπαν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα νὰ πέρνῃ τὰ ἥμισυ ὁ στρατιώτης διὰ τὸν κόπον, καὶ τὴν δήλωσίν του, καὶ νὰ πέρνῃ καὶ τὰ πράγματά του. τὰ δὲ ἄλλα ἥμισυ νὰ τὰ πέρνῃ ἡ Αὐθεντεία διὰ τὴν δηλειάν ὁποῦ ἐγέρθη. εἰ δὲ καὶ δὲν τὰ ἅρπαξεν, ἀλλ' εὑρέθη πῶς ἀγόρασε στρατιωτικὰ πράγματα, καὶ τὰ ἔχει, πρὸς μὲν τὴν Αὐθεντείαν νὰ δίδῃ τὰ χρυσᾶ φλωρία.

εία, ὁ δὲ στρατιώτης νὰ λαμβάνῃ τὰ πράγματα, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἀδειαν νὰ τὰ γυρεύῃ τὴν τιμὴν ὁπού τὰ ἀγόρασεν. εἰ δὲ ἄλλοι τὰς ἐδιώξαν, καὶ αὐτοὶ ἔφυγαν, καὶ ἐπῆγαν εἰς ξένον τόπον, καὶ ἄλλοι τὰς ἐλυπήθηκαν, καὶ τὰς ἐδέχθηκαν εἰς τὰ σπίτια τους, εἴτε δι' νὰ κατοικοῦν ὡς ξένοι, εἴτε δι' νὰ τὰς δουλεύουν μὲ ῥόγαν, ἀνδιάθωτοι ἔσωσαν. ὅσοι δὲ ἐπολμήσαν νὰ ἔχουν μερικὰς στρατιώτας εἰς ἐδικάς τους ὑπηρεσίας, καὶ τοὺς ἐμπόδισαν ἀπὸ τὰ φυσάτα, εἰς κάθε ἕνα ἀπ' ἐκείνους νὰ δίδῃ ἀπὸ ἓξ χρυσᾶ φλωρία τῆς Αὐθεντείας ἐκεῖνος ὁποῦ τοὺς ἔχει, εἰς κάθε χρόνον, πάρεξ μόνον αὐτὰς ἔλαβεν ἀπὸ τὰς Στρατηγούς, ἢ ἀπὸ τὰς ἄλλους Ἄρχοντας. καὶ ὅποι ὁπού τὰς ἔχουν εἰς ὑπηρεσίαν, αὐ εἶναι ἀπ' ἐκείνους ὁπού εἶναι ὑποταγμένοι εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῶν Στρατηγῶν, ἢ τῶν ἄλλων Ἀρχόντων τὰ φυσάτα. εἰ δὲ ἀπὸ τὰς ἔξω ἐν τῇ κοινότητα εἶναι, νὰ μὴ δικαιώνεται ἐκεῖνος ὁπού τὰς ἔχει ἀπὸ τὸν Στρατηγόν, ἢ παρ' ἄλλου τινὸς Ἄρχοντος, αὐ καλὰ ἐν νὰ ἐρωτάχθη νὰ τὰς ἔχῃ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν.

Νεαρά.

Εἰ τινες βασιλεῖς μέρος τί ἀπὸ τόπους στρατιωτικὰς, εἰ μὲν καλῇ πίστει τὰς κρατοῦν, τετέσιν ἐὰν τὰς ἔχουν ἀπὸ ἀγορᾶς ἢ χάρητος, ἢ ἀλλαγῆς, ἢ ἄλλου τινὸς συναλλάγματος, πάλιν ἀδεμίαν βοήθειαν ἔχουν ἀπὸ τῆς πολυκαιρίας ὁπού τὰς εἶχαν, ἀλλὰ μόνον τὰς τόπους νὰ τὰς δίδουν τοῦ Στρατιώτου ὁπού ἐγκαλεῖ, χωρίς τινος πληρωμῆς χρημάτων, καὶ ἄλλου καμίαν ζημίαν νὰ μὴ παθαίνῃ ἐκεῖνος ὁπού τὰς εἶχεν ἀγορασμένας. εἰ δὲ ἐξ ἁρπαγῆς, ἐν ἀδικίας κατέχουν ταῦτα, τότε κατὰ τὴν ἀναλογίαν, καὶ ποσότητα τῶν τόπων νὰ παθαίνῃ τὴν ζημίαν.

Ὁ Στρατιώτης ἐκεῖ ὁποῦ στρατεύεται δὲν ἀγοράζει χωράφι, πάρεξ μόνον αὐ ἔχῃ πατρικὸν, ἢ παρὰ τῆς Αὐθεντείας.

Ὅταν ἀποθαίνῃ Στρατιώτης καὶ ἔχει Υἱὸς, παρευθὺς ὁ μεγαλήτερος Υἱὸς αὐτῶν σεβαίνει, ἐν γράφεται εἰς τὸν τόπον τοῦ Πατρὸς αὐτῶν, καὶ τὰ αὐτὰ συντρέσια λαμβάνει.

Ἐκεῖνος ὁπού νὰ κλέψῃ ξένον ἅρμα, ἐκβάλλεται τοῦ βαθμοῦ τῆς στρατείας.

Ἐκεῖνος ὁπού εὑγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ χαράκωμα, ἤποι τὸ μετοείζει,

εἶζει, ἢ σέβῃ εἰς τὸ Κάστρον διὰ τῶ τείχους, κόπτεται τὸ κεφάλι τῶ. ἐκεῖνος δὲ ὁπῶ νὰ πηδήσῃ τὸ χαντάκι, ξεπέφτει ἀπὸ τὴν στρατείαν.

Ἐκεῖνος ὁπῶ παρακινᾷ εἰς στάσιν τὴν τάξιν τῆς στρατιωτῆς μεγάλως, κόπτεται τὸ κεφάλι του. εἰ δὲ μὲ φωνὴν μόνην, ἢ ψιλὴν κατηγορίαν, ἐκβάλλεται ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς στρατείας.

Ἐκεῖνος ὁπῶ νὰ φύγῃ εἰς τὸν καιρὸν τῶ πολέμου, κόπτεται τὸ κεφάλι τῶ. ἐκεῖνος δὲ ὁπῶ εἰς καιρὸν εἰρήνης, αὖ εἶναι τῆς καβάλλας, ἀλλάσει τὴν τάξιν, εἰ δὲ ὢ εἶναι πεζὸς, ἐκβάλλεται τῆς στρατείας.

Πᾶσα προπέτεια, ἢ φιλονεικία στρατιώτου κατὰ Δουκὸς, ἢ Ἄρχοντος, κεφαλικὴν τιμωρίαν τὸ φέρνει.

Περὶ Διαλύσεως τῆς Ὑπεξουσιότητος.

ΤΙΤΛΟΣ, ιζ'.

Ἔγνωμεν ὅτι ἔχομεν τὴν ἐξουσίαν κατὰ τῆς δούλων ἡμῶν, καὶ κατὰ τῆς ἐδικῶν μας παιδίων, τόσον εἰς τὰ φυσικὰ, ὅσον καὶ εἰς τὰ θετά. τώρα δὲ ἂς ἰδοῦμεν καὶ μὲ τί τρόπον διαλύεται ἡ ὑπεξουσιότης. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς δούλων θέλομεν τὸ μάθῃ εἰς τὸν περὶ ἐλευθερίας τίτλον, ἐδῶ δὲ νὰ ἰδοῦμεν περὶ τῆς παιδίων.

Λύεται τὸ παιδίον τῆς ὑπεξουσιότητος τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, ὅταν ἀποθαίνῃ ὁ Πατέρας του, ἀμὴ ὄχι πάντοτε. διότι ἐὰν εἶναι Πατὴρ ἐκεῖνος ὁπῶ ἀποθαίνει, χωρὶς καμία λόγον λύονται τὰ παιδία τῆς ὑπεξουσιότητος. εἰ δὲ ἀποθαίνῃ Πάππος, δὲν γίνονται πάντοτε οἱ ἔγγονοι αὐτεξούσιοι, διότι πρέπει νὰ σοχάζεσαι τὸν καιρὸν ὁπῶ ἀπέθανεν ὁ Πάππος, καὶ εἰ μὲν εὑρεθῇ τὸ μέσον πρόσωπον, τουτέστιν ὁ Υἱὸς ὑπεξούσιος, καὶ οἱ ἔγγονοι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὑπεξούσιοι ἦσαν τοῦ Πάππου, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν θανάτου γίνονται ὑπεξούσιοι τοῦ Πατρὸς αὐτῶν οἱ ἔγγονοι. εἰ δὲ ἀποθαίνῃ τὸ μέσον πρόσωπον μεταξὺ τοῦ Πατρὸς, ἤτοι τοῦ Πάππου, εἰ μὲν ἦτον ἐλευθερωμένος τῆς ὑπεξουσιό-

ξσιότητος, ϗ οἱ ἔγγονοι ἐλεύθεροι εἶναι τῆς ὑπεξσιότητος, ἐπειδὴ δὲν μεταπίπτουσι εἰς ἄλλην ὑπεξσιότητα.

Ἐὰν καταδικασθῇ κανεὶς νὰ θανατωθῇ, παραδίδεται ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, γίνονται οἱ παῖδες αὐτεξέσιοι.

Ἐὰν γένῃ Πατρίκιος ὁ ὑπεξέσιος, δίδεται ὅτι νὰ λάβῃ τὰ γράμματα τῆς πατρικιότητος, ἐλευθεροῦται ἀπὸ τὴν ὑπεξσιότητα τοῦ Παζόϛ.

Ὁ Πατήρμας ἔτυχε ϗ ἐσκλαβώθη, ϗ εἰς τὸ μέσον κρεμασμένα εἰσὶ τὰ τῆς ὑπεξσιότητος. ϗ εἰ μὲν ζυγίσῃ ὁ Πατήρμας, εἶμαι πάλιν εἰς τὴν ἐξσίαν τϛ, εἰ δὲ ἀποθανῇ, μένω αὐτεξέσιος. ζητᾶμεν δὲ ἀπὸ ποῖον καιρὸν λογίζεται, πῶς νὰ ἐλευθερώθηκα τῆς ὑπεξσιότητος; ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁπᾶ ἐπιάθη σκλάβος ὁ Πατήρμας; ἢ ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁπᾶ ἀπέθανεν εἰς τὰς πολεμίας; ϗ ἔχει ϗ αὐτὸ καμίαν διαφορὰν, ϗ πολλήν. χάριν λόγου νὰ εἰπᾶμεν, εἶχεν σπᾶς δύο παιδία, ϗ δύο χιλιάδας φλωρία. ἔτυχε δὲ ϗ ἐπιάθη ὑπὸ τοὺς πολεμίους, ϗ ἐσκλαβώθη. οἱ δὲ Υἱοὶ αὐτᾶ, ὁ μὲν ἕνας ἦτον ἀπαιδαύτος ϗ διαλυτὴς, ϗ ἐπῆρε δύο φλωρία ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Παζόϛ τϛ, ϗ μὲ τὸν κόπον, ϗ τὴν φραγματείαν ἐδιωκήθη ϗ τὰ ἔκαμε χίλια. ὁ δὲ ἄλλος ἀμελήσας, τίποτες δὲν ἀπόκτησεν. ὕστερα δὲ ἠκούθη, πῶς ἀπέθανεν ὁ Πατὴρ αὐτῶν εἰς τὰς πολεμίας, ϗ ἤθελαν νὰ μοιράσουν τὸν πλοῦτον αὐτᾶ. ϗ ὁ μὲν ἀμελὴς ἔλεγεν, ὅτι τώρα ὁπᾶ ἀπέθανεν ὁ Πατέρας μας ἤμεσταν αὐτεξέσιοι ϗ ἐσὺ ϗ ἐγώ. τὸ λοιπὸν ὅσα ϗ αὖ ἀπόκτησες ἐσὺ ὁ ἀπαιδαύτος, τοῦ Παζόσμας ἦτον, ϛ πρέπει νὰ μοιράσωμεν ϗ τὰς ξεῖς χιλιάδας τὰ φλωρία. ὁ δὲ ἀπαιδαύτος ἀντέλεγεν, ὅτι ὄχι, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ὥραν ὁπᾶ ἐπιάθη ὁ Πατέρας μας ἀπὸ τὰς πολεμίας, ἀπὸ τότε ἐγίναμεν αὐτεξέσιοι. διότι ἐπειδὴ δὲν ἐγύρισε, φαίνεται πῶς ἐπ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀποθαμένος ἦτον. τὸ λοιπὸν αὐτεξέσιος ἤμουν ἔκτοτε, ϛ ὅσα ϛ αὖ ἀπόκτησα, δίκα λόγου μὰ τὰ ἐκέρδησα, ϗ ὄχι δι' ἄλλον τινά. ϗ κάλλιον δεχόμεθα ταύτην τὴν γνώμην ὡς δικαιοτέραν.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ μέλλει νὰ κάμῃ τὸν Υἱὸν αὐτᾶ αὐτεξέσιον, πρέπει νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν ἁρμόδιον Κριτὴν, ϗ νὰ τᾶ λέγῃ, ὅτι

ὅτι τὸν τὸν Υἱόν μὲ τὸν κάμνω αὐτεξούσιον, καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον ἡμέραν τὸν ἀφίνω ἀπὸ τὸ χέρι μὲ νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τὲ, καὶ εἰς τὸ θέλημά τὲ, εἴτι θέλῃ νὰ κάμῃ· καὶ τότε αὖ τύχῃ, καὶ ἀποθανῇ ἄτεκνος ὁ αὐτεξούσιος ἐκεῖνος Υἱὸς, ἂν κάμῃ διαθήκην, σέργεται, φυλάττοντας δηλονότι ἂν τὴν νόμιμον μοῖραν τὴν Πατρός τὲ.

Ἡ δὲ νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος τὴν Βασιλέως, λέγει ἔτζι. ἐπειδὴ ἐπαίρω εἰς τὰς ἄλλας χώρας, καὶ οὕτως ὁ τρόπος ἀπέδειχνε τὸν παῖδα αὐτεξούσιον, ὅτι ἐὰν μόνον λόγον μὲ τὸ σόμα τὲ ἤθελεν εἰπῇ ὁ Πατὴρ πρὸς τὸν Υἱόν τὲ, πῶς νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τὲ, ἐπαινέτο. ἡμεῖς δὲ ἀυγατίζομεν καὶ τοῦτο. ὅτι ἐὰν μόνον φανῇ τὸ παιδίον γνωσικὸν, καὶ ἐπιτήδειον εἰς πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ὁποῦ νὰ ἀρέσῃ τοῦ Πατρός του, καὶ εἰς τὸ νὰ δίδῃ, καὶ νὰ πέρνῃ, καὶ νὰ πουλῇ, καὶ νὰ ἀγοράζῃ· καὶ βλέποντάς το ὁ Πατὴρ τοιοῦτον, αὖ καὶ μὲ τὴν γλῶσαν δὲν τοῦ ἔδωσεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ὅμως γνώμῃ σιωπηρᾷ τὸν ἀφήσει νὰ δουλεύῃ, καὶ νὰ πραγματεύεται ξεχωρισά, καὶ δὲν τὸν ἐναντιωθῇ, ἀλλὰ τὸν ἀφήσει νὰ εἶναι εἰς τὸ θέλημά του, αὖ καὶ γαμικῆς ἡλικίας δὲν εἶναι ἀκόμι, νὰ εἶναι καὶ εἰς αὐτὸν βεβαιωμένον τὸ αὐτεξούσιον.

Δώνεται κανεὶς νὰ κάμῃ τὸν Υἱὸν αὐτεξούσιον, καὶ τὸν ἔγγονον νὰ τὸν κρατῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν τὲ. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου πάλιν, τὸν μὲν ἔγγονον νὰ κάμῃ αὐτεξούσιον, τὸν δὲ Υἱὸν νὰ τὸν βαστᾷ εἰς τὴν ἐξουσίαν του. τὸ αὐτὸ ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς προγόνους.

Εἶχε τὶς τὸν Υἱὸν ὑπεξούσιον, ὁ ὁποῖος εἶχε Γυναῖκα ἐγγαστρωμένην, καὶ ἔκαμε τὸν Υἱὸν αὐτεξούσιον, ἢ τὸν ἔδωσεν ἄλλου εἰς θέσιν, καὶ ὕστερα ἐγεννήθη ὁ ἔγγονος, αὐτὸς εἶναι ὑπεξούσιος τοῦ Πάππου αὐτοῦ, ἐπειδὴ σοχαζόμεθα ἀπὸ τοὺς νομίμων γάμων τὸν καιρὸν τῆς συλλήψεως. ὅταν δὲ ἔγινεν ἡ σύλληψις ὁ Υἱὸς ὁπὸ τὸν ἔπαιρεν ἦτον ὑπεξούσιος.

Ἡ ἔμφρακτος ἐπαρχαιότης, ἢ σταγία, ἢ Ἐπισκοπὴ λύει τὴν ὑπεξουσιότητα.

Περὶ Ἐλευθερίων.

ΤΙΤΛΟΣ, ιή.

Τῶν προσώπων ἡ ἄνρα διαίρεσις αὕτη ἐστίν. ὅτι τινὲς μὲν τῆς ἀνθρώπων εἰσὶν ἐλεύθεροι, τινὲς δὲ δοῦλοι. ἐκ τινὸς μὲν ἐλευθερείαν, ἀπὸ τινὸς ὁποίαν γνωρίζεται τὸ γένος τῆς ἐλευθέρων, πρέπει νὰ τινὸς ὀρίζης ἔτζι.

Ἐλευθερία εἶναι φυσικὴ διάπολία, ὁποῦ θεληματικῶς συγχωρεῖ νὰ κάμῃ ἕτι θέλει, ἐὰν δὲν ἐμποδιθῇ νόμῳ ἢ βία. βία μὲν, ἐπειδὴ πολλάκις θέλωντας νὰ κάμω τίποτες ὁπὲ δὲν τὸ ἐμποδίζουν οἱ νόμοι, μὲ ἐμποδίζει ἄλλη καμία δυνάμις μεγαλυτέρα σανικῶς. νόμῳ δὲ, ὅτι φοβούμενος τὰς παιδέσεις ὁποῦ φοβερίζουν οἱ νόμοι, ἐμποδίζομαι νὰ κάμω ἐκεῖνο ὁπὲ θέλω. τὰ δὲ ἄλλα ὅσα θέλω, καὶ βάλομαι νὰ κάμω, δὲν ἐμποδίζει τινάς.

Ὅρος Δουλείας.

Δουλεία εἶναι ἐθνικοῦ νόμου διατύπωσις, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὑποβάλλεται κανεὶς εἰς τινὸ Αὐθεντείαν τὲ ἄλλου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐναντίον τοῦ φυσικοῦ νόμου. διότι ἡ φύσις πάντας ἐλευθέρους τὰς ἔκαμε, ἡ δὲ ἐπίνοια τῆς πολεμίων ἦρε τινὰ δουλείαν. διότι ὁ νόμος τὲ πολέμου θέλει νὰ εἶναι κτῆμα ἐκείνων ὁπὲ νικήσουν, ἐκεῖνοι ὁπὲ νικηθοῦν.

Οἱ δοῦλοι ἢ γεννοῦνται, ἢ γίνονται. καὶ γεννοῦνται μὲν ὅσοι γεννηθοῦν ἀπὸ τὰς δούλας μας, γίνονται δὲ ἐκεῖνοι ὁποῦ νὰ πιάσωμεν ἀπὸ τοὺς πολεμίους. καὶ ἡ μὲν τύχη τῆς δούλων δὲν ἐπιδέχεται καμίαν διαίρεσιν, διότι δὲν εἶναι εἰς αὐτοὺς καμία διαφορὰ ὁποῦ νὰ εἰποῦμεν αὐτὰς περισσότερον, ἢ ὀλιγώτερον δούλους. ἐπὶ δὲ τῆς ἐλευθέρων πολλὰς διαφορὰς διείσκομεν. διότι ἢ δίχρεῖς εἰσὶ, καὶ φύσει ἐλεύθεροι, ἢ ἀπελεύθεροι, τετέσι δοῦλοι ἐλευθερωμένοι.

Διαί-

Διαίρεσις Ἐλευθέρων.

Οἱ ἐλεύθεροι εἰς δύο διαιροῦνται, εἰς εὐγενεῖς, καὶ ἀπελευθέρους. καὶ εὐγενὴς εἶναι ἐκεῖνος ὁπου νὰ εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν ὥραν ὁποῦ νὰ γεννηθῇ, καὶ νὰ μὴν γένῃ τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας, εἴτε ἀπὸ ἀνδρογυνὸν ἐλευθέρα γεννηθῇ, εἴτε ἀπελευθέρου. εἴτε τὸ εἶχε πρόσωπον εἶναι εὐχῆς, καὶ τὸ ἄλλο ἀπελεύθερον. εἰ δὲ καὶ χρονηθῇ καὶ τινὰς ἀπὸ Μητέρα ἐλευθέραν, καὶ Πατέρα δοῦλον, καὶ ἔτος ὁμοίως εὐχῆς εἶναι, ὡσαὐτὸ καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ χρονῶνται ἐκ Μητρὸς μὲν ἐλευθέρας, Πατρὸς δὲ ἀδήλου, τετέσιν ἐκ πορνείας. διότι δὲν βλάπτει τὴν εὐγένειαν τὸ παιδίον, πῶς ἔγινεν ἡ σύλληψις ἐκ πορνείας. φθάνει μόνον πῶς νὰ εἶναι ἡ Μήτηρ ἐλευθέρα εἰς τὸν καιρὸν τῆς γεννήσεως, ἂν καὶ ὁ καιρὸς τῆς συλλήψεως ἦτον εἰς δουλείαν. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἐὰν ἐλευθέρα συλλάβῃ, & δουλωθῇ διάτινας αἰτίας φανερὰς, καὶ γεννήσῃ, ἐλεύθερον νὰ εἶναι τὸ παιδίον. διότι τὸ παιδίον ὁπου γεννᾶται δὲν βλάπτεται ἀπὸ τὴν συμφορὰν ὁπου νὰ ἔλθῃ τῆς Μητρός του.

Εἰ αὐτὶς δοῦλη συνέλαβεν εἰς τὸν καιρὸν τῆς δουλείας, καὶ ὕστερον ἐλευθερώθη, καὶ πάλιν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐδουλώθη, καὶ εἰς τὴν δουλείαν ἐγέννησε, προσάσομεν νὰ εἶναι ἐλεύθερον τὸ παιδίον ὁποῦ γεννηθῇ. διότι φθάνει ἐκεῖνο ὁπου ἦτον εἰς τὴν κοιλίαν, πῶς κατὰ τὸν μέσον καιρὸν ἦτον ἐλευθέρα ἡ Μήτηρ αὐτοῦ.

Δύναται νὰ ἐλευθερώσῃ κανεὶς τὸν δοῦλόν του, ἢ ἐν ταῖς ἁγιωτάταις Ἐκκλησίαις, ἢ ἔμπροσθεν Ἄρχοντος, ἢ φίλων, ἢ δι' ἐπιστολῆς, ἢ μὲ εἴτι λογῆς βόπον θελήσῃ.

Ἡ ἐλευθερία εἶναι πρᾶγμα ἀδιατίμητον.

Σχόλιον.

Ἐὰν βασανίσῃ τὸν δοῦλόν μου τινὰς, ἢ τὸν φονεύσῃ τελείως, διδεταίμοι κατὰ τοῦ φονέως ἡ κρίσις ἡ λεγομένη Ἀκυλίου. καὶ κρινόμενος μὲ τοῦτο λαμβάνω τὴν τιμὴν τοῦ πληγωθέντος δούλου, ὅταν ἡ πληγὴ εἶναι μεγάλη καὶ αἰσία. ὅταν δὲ φονευθῇ τελείως, καὶ ἀποθάνῃ, λαμβάνω τὴν

πᾶσαν ἀτιμησιν αὐτῆ, διότι διατιμᾶται ὡς δοῦλος, καὶ δίδεται μοι πᾶσα ἡ ἀτίμησις αὐτῆ. εἰ δέτις βαυματίσῃ τὸν υἱόν μου ὅπῶ εἶναι εἰς τὴν ὑξουσίαν μου, δὲ κεῖνομαι μὲ τὴν Ἀχιλλιον κεῖσιν, ὡσαὶ μὲ ἐκεῖνον ὅπῶ ἐβαυμάτισε τὸν δοῦλόν μου. διότι ἡ Ἀχιλλιος τὴν τιμὴν τῶ φράγματος ὑποδίδει, καὶ πᾶσαν ἄλλην ζημίαν ὅπῶ νὰ ζημιωθῇ τινὰς ἀπὸ τὸ φρᾶγμα ὅπῶ νὰ χάσῃ, ἢ νὰ φονευθῇ. καὶ δικαιώνει ἐκεῖνον ὅπῶ νὰ ζημιωθῇ. ἀλλὰ ἐνέχεται δι' τὰ ἔξοδα τῆς ἰατρείας, & δίδει αὐτὰ, ὄχι ὡς ἀτίμησιν τῶ βαύματος, ἀλλὰ ὡς ποινὴν ἐκ νόμων τεθεῖσαν αὐτῷ. διότι ἡ ἐλευθερία τιμὴν δὲν ἔχει, ἀλλὰ εἶναι φρᾶγμα ἀξιατίμητον, & δὲν δύναται τινὰς νὰ ὑποκόψῃ τὴν τιμήν της. καὶ ὄχι μόνον τὰ ἔξοδα τῆς ἰατρείας δίδει ἐκεῖνος ὅπῶ νὰ πληγώσῃ τὸν υἱόν μου, ἀλλὰ & ἔτι ἄλλο μῶ κάμνει χρεία. διότι ἐὰν ὁ ὑπεξούσιός μου υἱὸς ἐδήλωσε καμίαν τέχνην, καὶ μῶ ἔφερνεν ἐκ ταύτης δέκα φλωρία τὴν ἡμέραν, ἢ καὶ περισσότερα, καὶ δι' τὴν πληγὴν ταύτην τὰ ὑστερήθηκα, πέρνω καὶ ταῦτα ἀπ' ἐκεῖνον ὅπῶ τὸν ἐκτύπησε, μετρῶντας τὰς ἡμέρας τῆς ἀργίας.

Περισσότερον ἀπὸ ἄλλο φρᾶγμα δικαιώνομεν τὴν ἐλευθερίαν.

Ὅταν ἡ γνώμη ἐκείνου ὁποῦ κάμνει τὴν ἐλευθερίαν εἶναι ἄδηλος, ἡ ἐλευθερία δικαιᾶται.

Διὰ πᾶσαν ἐλευθερίαν ὁρίζει ἡ ἀξίαξις, εἴτε παρὰ στρατιώτου, εἴτε παρὰ ἰδιώτη, εἴτε ζῶν ἐλευθερώσῃ τὸν ἐπίκοινον δοῦλον, ἤγουν τὸν σωζοφικὸν, εἴτε εἰς τὸν θανάτον τη, εἴτε μέσου, εἴτε ἔπειτα, εἴτε ὅσον μέρος ἔχει τῶ δούλου, εἴτε δύο σωζοφοι εἶναι, εἴτε περισσότεροι, ἔχουν αὐάγκην νὰ πωλουῦν τὰ μερτικά της, ἢ ἐκείνου ὅπῶ θέλει νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, ἢ τῶ κληρονόμου τη. ἔχει δὲ ὑξουσίαν & αὐτὸν τὸν δοῦλον νὰ γράφῃ κληρονόμον, δι' νὰ δοθῇ εἰς ἐκεῖνον ἡ ἀτίμησίς τη. εἰ δὲ & δὲν θελήσουν οἱ σωζοφοι νὰ πωλήσουν τὰ μερτικά τους νὰ πάρουν τὴν τιμὴν, νὰ γίνεται ἐλεύθερος ἐκεῖνος, καὶ νὰ μὴν λαμβαίουν ἐκεῖνοι τίποτες. τὸ δὲ πωλήσιον αὐτῶ καὶ μόνον νὰ λαμβαίουν οἱ σωζοφοι, κατὰ τὸ μέρος ὅπῶ ἔχουν τῶ δούλου, τὸ δὲ μερτικόν τη ἐκεῖνος ὅπῶ τὸν ἐλευθέρωσε νὰ

τὸ

τὸ χαρίζῃ τῦ δέλου. μόνον τὸ δίκαιον τῆς προσασίας αυτοῦ νὰ ἔχῃ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἐλδυθέρωσεν. εἰ δὲ ἔχῃ ἄλλω καμίαν κρίσιν ὁ δοῦλος, ὁ Ἄρχων ἂς βάλῃ διορίας καιρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον καιρὸν μέσα νὰ δίδῃ ἀπόκρισιν ὁ δῦλος ἐκεῖνος ἀπὲ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐγκαλεῖται, καὶ νὰ πληρώσῃ ἔτι χρεωσεῖ, καὶ ἐλδυθερῦται.

Περὶ τιμήματος Δούλου.

Ἡ δὲ τιμὴ τῦ δέλυ, εἰ μὲν εἶναι ἄτεχνος, νὰ εἶναι ν'. φλωρία, ἐὰν εἶναι ἐπάνω τῶ ιβ'. χρόνων. εἰδὲ παρακάτω εἶναι ί. φλωρία, ἐὰν δὲ ἐξδίρῃ τέχνιλω χωρὶς Νοταρίου, ☾ Ἰαβῦ λ'. φλωρία, εἰδὲ εἶναι Νοτάριος, ἢ Ἰαβὸς, ὁ μὲν Νοτάριος ἕως ν'. φλωρία, ὁ δὲ Ἰαβὸς ἕως ξ'. φλωρία, ἐὰν δὲ δύο ἄχοι ὦσιν οἱ δῦλοι μεγαλήτεροι ἀπὸ τὲς δέκα χρόνες, χωρὶς τέχνιλω φλωρία ν'. εἰδὲ ἐξδίρουν ἢ τέχνιλω, ὁ. φλωρία, ἐὰν δὲ εἶναι μικρότεροι ἀπὸ τὲς ιβ'. χρόνες λ'. φλωρία, εἰδὲ ἢ οἱ συβῶφοι ἀφήσουν τὸν τιμὸν, ἢ δὲν θελήσουν νὰ τὸν πάρουν, λέγοντες πῶς καὶ αὐτοὶ θέλουν νὰ τὸν ἐλδυθερώσουν, τὸν ἐλδυθερώνουν ὅλοι ὁμῦ, τὸ δὲ πεκέλιον αὐτῦ ἀπομένει εἰς αὐτὲς κατὰ μέρος ὁπῦ ἔχει ὁ καθένας ἀπ' αὐτές. τὸ δὲ δίκαιον τῆς προσασίας αὐτῦ, ὁμοίως ἁρμόζει εἰς ὅλους ἐκείνους ὁπῦ τὸν ἐλδυθέρωσαν.

Εἰ αὐτὶς εἰς τὸν θανάτον τυ παραγγείλῃ τῦ κληρονόμου του νὰ ἐλδυθερώσῃ ἕνα ἀπὸ τὰ παιδία τῆς δέλης αὐτῦ, ἐκεῖνο ὁπῦ αὐτὸς θελέξει, ἢ ἀποθάνῃ, ἢ δὲν προφθάσει νὰ θελέξῃ κανένα, γίνονται ὅλα αὐτόματα ἐλδυθερα.

Ἐκεῖνος ὁπῦ νὰ ἐλδυθερώσῃ δῦλον, πλέον δὲν ἠμπορεῖ νὰ μεταγυρίσῃ τὸν ἐλδυθερίαν τυ, πάρεξ μόνον ὄξ ἀχαρισίας.

Ἐκεῖνοι οἱ νέοι ὁπῦ κάμνουσι θαθήκω, εἰς τὸν ὕστερόν τους θέλησιν. τὲς δίδεται ἄδεια νὰ ἐλδυθερώνουν τὲς οἰκέτας τυς, ἢ παύει ὁ τωρῶν νόμος ὁπῦ ἐμποδίζει.

Ἀπὸ τὰς πωλησίας, καὶ ἀγορασίας ὁπῦ ἔκαμναν οἱ δῦλοι, ὅταν ἦτον εἰς τὸν δωλείαν, δὲν κατηγορῶνται ὡσὰν ἐλδυθερωθοῦν. θελ δὲ τὰ σφάλματά τυς κατηγορῶνται, κατὰ τὸν κανόνα ὁπῦ λέγει, τὰ σφάλματα ἀκολυθοῦν τὸν κεφαλόν.

Ἐκεῖ-

Ἐκεῖνοι ὁπᾶ ὑποθαίνουω χωρὶς θεμθήκλω, & ἔχεν ἐκ πλαγίᾳ συγχωρεῖς, ἤγουω ἀδελφὰς, ἢ ἐξαδέλφας, & δέλας, ἐλεθεροιῶται οἱ δᾶλοι, καὶ δεν δωάται ὁ κληρονόμος, ἢ οἱ ἐξ ἀθεμθέτε συγγενεῖς νὰ τὰς ξαβουῶ εἰς σκλαβίαν. δίδεται καὶ τὸ τείπον μέρος τῆ ὑπαρχόντων αὐτᾶ θεμὶ τιὼ ψυχιώτε, καὶ τὸ τίμημα τῆ ἐλεθερωθεσόντων δέλων μεξεῖται εἰς τὸ τείπον αὐτὸ μέρος.

Ἐκπᾶ μικρᾶ κατὰ στοιχεῖον.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ νὰ κλέψῃ ἄλλα πράγματα, καὶ ὑπὸ τὰ κλεψιμαῖα νὰ σωάξῃ φλωρία νὰ τὰ δώσῃ θεμὶ τιὼ ἐλεθερίαν τε, ἐλεθερᾶται. εἰδὲ κλέψῃ φλωρία, δεν ἐλεθερώνεται, αὐ τὰ δώσῃ θεμὶ νὰ ἐλεθερωθῇ, ἀλλὰ & ἐκεῖνα τᾶ πέρνουω, & αὐτὸς μείνει δᾶλος.

Κάποιος ἄνθρωπος ἠγάπησε δέλλω τινὸς, καὶ ἐσυμφώνησε μετὰ τᾶ Αὐθεντε αὐτῆς νὰ τᾶ δώσῃ ἄλλον σκλάβον δι' αὐτιὼ, ἐαὺ τιὼ ἐλεθερώσῃ, ἢ νὰ τᾶ τιὼ δώσῃ νὰ τιὼ ἐλεθερώσῃ αὐτός. καὶ ὁ μὲν Αὐθεντης τῆς δούλης τιὼ ἐλεθέρωσεν, ἢ τιὼ ἐπαράδωκε τᾶ ἀγαπητικοῦτης. ἐκεῖνος δὲ πέρνωντάς τιω ἔπεσε μὲ αὐτιὼ, καὶ ἔκαμε παιδία. τὸν δὲ σκλάβον ὁπᾶ εἶπε νὰ δώσῃ δεν τὸν ἔδωσε κατὰ τιὼ συμφωνίαν. καὶ ἔτζι ἐσυκώθη ὁ Αὐθεντης τῆς δέλης, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν Νομοθέτιω, & ἠρώτησε περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως. & ὑποκειθεὶς εἶπεν αὐτῷ ἡ θεμάταξις. ὅταν ἐσυμφωνᾶσες αὐαμεταξύσε καὶ ἐκείνε ὁπᾶ τᾶ ἔδωσες τιὼ δέλλω σε νὰ τιὼ πάρῃ θεμὶ γυναῖκά του, κάμνει χρεία νὰ ἐνθυμᾶσαι, ὅτι αὖσε ἄρεσε, καὶ ἐσυμφώνησες θεμὶ νὰ σᾶ δώσῃ ἄλλω σκλάβαν θεμὶ ταύτιω, πρέπει νὰ ἐξόρῃς, ὅτι ἐαὺ τιὼ ἐλεθέρωσες ἐσύ, ἢ ἐπαράδωκες ἐκείνε & τιὼ ἐλεθέρωσε, πλέον δεν ἔχεις ἐξουσίαν νὰ μεπασρέψῃς τιὼ ἐλεθερίαν τῆς, μόνον ἐαὺ περάσῃ ὁ καιρὸς τῆς περὶ τοῦ δέλε ἀγωγῆς, ἤγουω ὁ θεμπαγμένος καιρὸς τῆ δύο χρόνων ὁπᾶ ὁρίζουω οἱ νόμοι, ἔτις ἔχῃ ὑπόθεσιν θεμὶ δᾶλον νὰ κρίνεται. καὶ τότε οἱ δύο χρόνοι, τιὼ συμφωνίαν ὁπᾶ εἶχετε θεμὶ τὸν σκλάβον χίζεσι, καὶ πλέον δεν ἠμπορεῖς νὰ κάμῃς τίποτες.

τες. εἰδὲ κὴ δεν τὴν ἐλευθέρωσες, μόνον ἀπέμεινεν ἡ δεσποτεία τῆς δέλης εἰς ἐσένα, πηγαίνεις εἰς τὸν Ἄρχοντα τῆς Ἐπαρχίας, κὴ τὴν πέρνεις κὴ αὐτὴν, καὶ ὅσα παιδία ἐγεννησε, πάρεξ μόνον αὖ κινηθῇ ἄλλη τίποτες ζήτησις περὶ τῆς τύχης αὐτῆς.

Τὸ αὐτὸ.

Ἀνίσως κὴ τινὰς Αὐθεντης ἔδωκε τὴν σκλάβαν τε ὡς ἐλευθέραν εἰς ελεύθερον ἄνδρα, ὁ δὲ ἀνὴρ πιςεύσας ἔλαβεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ἴσως νὰ ἔγιναν κὴ προικοσύμφωνα, ἢ καὶ ὄχι, ὅμως ἡ γνώμη τε νὰ ἐκυβέρνησε τὸ πρᾶγμα, δεν ἤθελον ᾖθαι δίκαιον ὁ τοιῦτος γάμος νὰ μὴν ἔχῃ τὸ κῦρος, ἀλλὰ νὰ ἀκολουθῇ ἐλευθερία σιωπηρὰ τόσον εἰς τὸν ἄνδρα, ὅσον εἰς τὴν γυναῖκα. ὅταν τινὰς Αὐθεντης κάμῃ τοιοῦτον πρᾶγμα, ὑποφασίζομαι νὰ ἀρπάζωνται οἱ τοιῦτοι, τόσον ἄνδρας, ὅσον κὴ γυναῖκα, εἰς δέγευειαν, κὴ νὰ μεζοωῦται ἀληθῶς μὲ τὰς ἐλευθέρας & δέγενεῖς. εἰδὲ κὴ τὸ σύος ὁ Αὐθεντης δεν τελειώσῃ τὸν γάμον, ἐξέρῃ δὲ ὅτι ἐγίνη, κὴ ὑπαυτὸ τὸ κρύπτει, δὲν νὰ παρασκεύάσῃ καμίαν βλάβην εἰς τὸν δοῦλόν του, ἢ δέλην. αὐτὴν τὴν κακουργίαν τὴν παιδεύομαι, ἀνίσως κὴ φανερωθῇ, & τὸ ἐγείρομαι κὴ τὴν Αὐθεντειαν ἀπὸ ἐκείνας τὰς ὁποίας κακῶς ὑπεβουλεύεται. κὴ νὰ εἶναι ὁ γάμος βέβαιος, ὡσὰν κὴ μὲ τὴν θέλησιν τὸ Αὐθεντε νὰ ἔγινε. κὴ ὁ μὲν Αὐθεντης νὰ μὴν ὀφείζῃ πλέον τὸν δοῦλον, ὁ δὲ δοῦλος νὰ ἀρπάζεται εἰς τὴν δέγευειαν, ὁπόταν συμβαίνῃ τέτοιον ὑποτέλεσμα, ἢ ἠθέλησεν, ἢ ἐκαπέργησεν ὁ Αὐθεντης. φανερὸν λοιπὸν, ὅτι κὴ τὰ παιδία ὁπὸ νὰ γεννηθοῶ ἀπὸ τοιῦτες, ἐλεύθερα εἶναι & δέγενῆ.

Ἡ δάταξις δὲ ἡ Βασιλικὴ λέγει, κὴ αὐτὸ ὁπὸ νὰ γραφῇ κληρονόμος ὁ δοῦλος, ἐὰν & δεν προσετέθη αὐτῷ καὶ ἡ ἐλευθερία, σιωπηρῶς ἐπακολουθεῖ, & ἔχει αὐτὴν. εἰδὲ λεγάτον τίποτες ἀφήσῃ ὁ Αὐθεντης, ἢ Φειδικόμιασον τὸ δέλου του εἰς τὸν θανάτον του, δεν λογιάζεται πῶς μὲ τὸ χάρισμα ἐκεῖνο νὰ τὸ ἐδόθη κὴ ἡ ἐλευθερία. Φειδικόμιασον.

Ἐαύτις βαλθῇ νὰ κάμῃ τὸν δοῦλόν τε Υἱὸν θετὸν, ἡ μὲν θέσις δεν σέργεται, ἡ δὲ ἐλευθερία δίδεται εἰς αὐτὸν σιωπη-

πηρῶς. ἐντεῦθεν ☪ ὁ Βασιλεὺς Ἰωσηνιανὸς, ἔσωπας νὰ ἔλθῃ κάποιος, ϗ νὰ εἰπῇ ἐν ὑπομνήσει, ὅτι ἕνας εἶναι Υἱὸς μὲ περὶ τὸ δέλεπου, ὁρμηθεὶς παρέθυς ἐνομοθέτησεν, ὅτι δοῦλος, Υἱὸς νὰ μὴ γίνεται, ἀλλ' ὅτε δοῦλος νὰ εἶναι πλέον, ἀλλὰ νὰ ἐλευθερώνεται.

Θεωρίζομεν ϗ νομοθετοῦμεν, ὅτι ἐὰν τινὲς ἀποδειχθῶσιν, ὅτι ἀπερρίφθησαν εἰς Ἐκκλησίας, ἢ εἰς τὰς ῥέγας, ἢ εἰς ἄλλες τινὰς τόπες, τὲς τοιέτες μὲ κάθε ζόπον προσάσομεν νὰ εἶναι ἐλεύθεροι, αὖ ϗ ἀκριβεῖς ἀποδείξεις ἔχεν νὰ ἀποδείξεσι τινὲς πῶς εἶναι ἀπὸ τὰς σκλάβας αὐτῷ. ϗ τὲς δέλες ὅπε εἶναι ἀφενεῖς, ☪ τὲς ἀφήσεσι οἱ Δεσπόται αὐτῷ ὡς ἀπελπισμένες τῆς ζωῆς αὐτῷ, ϗ δὲ τὲς ἐπιμεληθοῦν, ϗ συκωθοῦν, νὰ εἶναι ἐλεύθεροι.

Ὁ αἰχμάλωτος πέντε χρόνους νὰ δελεύῃ ἐκεῖνον ὁποῦ τὸν γλυτώσει, εἶτα νὰ ἐλευθερῶται.

Δοῦλος ἐὰν γένῃ Στρατιώτης μὲ τὸ θέλημα τε Αὐθέντε του, ἐλευθερῶται.

Ἐκεῖνος ὅπε νὰ γνωρίσῃ πῶς θέλουν νὰ φονεύσουν τὸν Αὐθέντη τε, ϗ τε τὸ εἰπῇ, νὰ ἔχῃ τιμὴ ἐλευθερίαν του δὲ χάνειν.

Ὁ ἀφρονόπος ϗ ἀκυβέρνητος δοῦλος ἐλευθερῶται. ἀφρονόπος δὲ εἶναι, ἢ ἐκεῖνος ὅπε δὲν ἔχει τινὰ νὰ τὸν φρονοπθῇ, ἤτοι νὰ τὸν κυβερνήσῃ, ἢ ὅπε δὲν δυνάται νὰ κυβερνηθῇ, καθὼς εἶναι ἐκεῖνος ὅπε σελινιάζεται, ἢ δαιμονίζεται.

Ἑαύτις γυναῖκα δύγενῆ τιμὴ ἀγοράσῃ ἀπὸ τὲς πολεμίες, ϗ σμίξῃ μὲ ἀυτὴν, δὲ νὰ κάμῃ παιδία, παρέθυς λύεται τὸ δίκαιον τῆς σκλαβίας αὐτῆς, ☪ ἐλευθερῶται, ☪ δύγενεῖς γενῇ.

Ἐκείνη ὅπε νὰ ἀγοραθῇ ἀπὸ τὲς πολεμίες δὲν εἶναι δέλη, ἀλλὰ χάνειν ἐνεχύρε κρατεῖται.

Ὁ αἰχμάλωτος ὅπε νὰ ἀγοραθῇ ἀπὸ τὲς πολεμίους, εἰ μὲν εἶναι πλέσιος, νὰ δίδῃ τιμὴν τε, ϗ νὰ ἐξαγοράζεται, εἰδὲ πτωχὸς εἶναι, νὰ δελεύῃ ξεῖς χρόνες ἐκεῖνον ὁποῦ τὸν ἐξαγόρασε, ϗ ἔτζι νὰ ἀπολύεται, ϗ νὰ ἐλευθερῶται.

Θεωρίζομεν ϗ προσάσομεν, ὅτι εἴτις δοῦλος δύνεχιθῇ ἀπὸ

ἑσᾶς

ἐσᾶς, παρδθὺς νὰ λαμβώ̓ ὁ τοιῦτος τὼ ἐλδθερίαν τε χωρὶς καινύα λόγον, κᾴντε δ̓ἀτινα ἀδυνέιαν δ̓υνηχίδη.

Ἐγνωρίσαμδ, ϗ ἐκαταλάβαμδ λοιπὸν ϗ κάποιαν νομοθεσίαν, ϗ δ̓ιάταξιν τ̓ῆδ παλαιῶν, ἡ ὁποία ὀρίζει ὀξ ἀποφάσεως, ὅτι εἴτις ἀποθαίνῃ χωρὶς δ̓ιαθήκω, καὶ δὸν ἔχει κληρονόμους ὁπᾶ νὰ ἠμπορουῶ νὰ τὸν κληρονομήσουω χωρὶς δ̓ιαθήκω, τᾶ τοιῦτε ὁ πλᾶτος, ϗ παύτα τὰ ὑπάρχοντα ἐπὶ τὸ θεῖον ἡμῶν εἰσκομίζεδαι ταμεῖον, καὶ νὰ γίνωνται βασιλικὰ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφίρδηκαν πολλάκις ϗ δουλικὰ πρόσωπα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πλέον δὸν εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδουῶ ἐλδθερίαν, ϗ νὰ εὐγουω ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς δ̓ελείας εἰς ὄλλωτες τὼ ζωλώ̓. δ̓ιὰ τᾶτο ἡ ἡμετέρα γαλλωότης ἰλέῳτε καὶ συμπαθεῖ ὄμματι ἀπὸ πῶρα ϗ ἐμπρὸς ὀρίζει, ϗ προσάσει ὀξ ἀποφάσεως, ὅσα δουλικὰ πρόσωπα τυχαίνουω τῆς Βασιλείας ἀπ̓ ἐκείνης ὁπᾶ ἀποθαίνουω χωρὶς δ̓ιαθήκω, νὰ λύωνται ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας ἀπ̓ ἐκείνης παρδθὺς, ϗ νὰ ἐλδθερώνωνται εἰς ὄλλω τὼ πολιτείαν ἡμῶν, ϗ νὰ ἀναγκάζωνται οἱ δ̓ῶλοι ἐκεῖνοι ὁπᾶ ἐλδθερώνουωνται, νὰ δ̓ράγουω, καὶ νὰ πράττουω εἰς ὅλα κατὰ τοὺς νόμους, ϗ τὼ πρᾶξιν τ̓ῆδ Ῥωμαίων, κᾴν ☪ ὅλος ὁ πλᾶτος, ϗ τὰ ὑπάρχοντε ἐκείνε ὁπᾶ ἀποθαίνει χωρὶς δ̓ιαθήκω εἰς δουλικὰ πρόσωπα δ̓είσηται, ὅλοι νὰ ἐλδθερώνουωνται. εἴτις δὲ παραβλέψῃ, ☪ καταφρονήσῃ τὼ τοιαύτω νομοθεσίαν, ϗ ἤθελε τὼ παρέβη, νὰ μὴ τύχῃ συγχωρήσεως τ̓ῆδ ἁμαρτιῶν αὐτᾶ εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

Τέλος τᾶ πρώτε Βιβλίε.

ΒΙΒΛΙΟΝ, Β'.

Περὶ Νομῆς, καὶ Δεσποτείας.

ΤΙΤΛΟΣ, α.

Ομὴ ὀξὶ φυσικὴ κράτησις. λέγεται δὲ νομὴ ἡ βοσκὴ, λέγεται & ἡ μίσρασις. καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἔλαβε τὸν ἀρχὸν ἡ δεσποτεία. καὶ ὡσαὐτὸ ὅπερ ἡ νομὴ εἶναι πρότερη ἀπὸ τὸν Δεσποτείαν, καὶ τὸ νὰ δεσπόζῃ τινὰς τίποτες ἀπὸ τῆς νομῆς γίνεται, ἀπὸ τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ τινὰς, ὅσα λαμβάνομεν ἐκ τὸ πολέμε, ὅσα ὀρίσκομεν εἰς τὸν ςερεὰν, ὅσες τόπες ἀκατοικήτες, καὶ παντελῶς ἐρήμους ξανοίξωμεν, καὶ βάλωμεν ἀνθρώπες νὰ κατοικοῦν εἰς αὐτὲς, ὅσας νήσες ὅπερ νὰ μὴ τὰς ὀρίζῃ τινὰς κρατήσωμεν, ἐκεῖνος ὅπερ νὰ τὰς φωτοπάρῃ, καὶ ὅπερ τὰς κυριεύσῃ, ἐκεῖνον λογιάζομεν ὡς Αὐθεντὸν τὸ φράγματος ἐκείνε.

Η νομὴ γίνεται πολλάκις καὶ κατὰ μίσθωσιν, ἤγουν ὅταν λαμβάνῃ τινὰς σῦα φᾶγμα μὲ ἐνοίκιον, καὶ ἡ τοιαύτη νομὴ λέγεται μισθωτή. γίνεται δὲ & κατὰ τελείαν δεσποτείαν, & τότε λέγεται κατὰ ψυχὸν, καὶ μὲ τὸν ψυχὸν νομὴ, καὶ ἐκεῖνος ὅπερ τὸ ἔχει τὸ φᾶγμα, ψυχῆ νεμόμενος λέγεται, ἤτοι κατ' ἐξουσίαν, καὶ ὄχι μὲ ἐνοίκιον, ἀπὸ τὸν πολυκαιρίαν γίνεται καὶ τέλειος οἰκοκύρης τὸ φράγματος. ἀμὴ ἐκεῖνος ὅπερ τὸ ἔχει μὲ τὸ ἐνοίκιον, δὲν ἠμπορεῖ ἀπὸ τὸν πολυκαιρίαν νὰ γένῃ ποτὲ τέλειος οἰκοκύρης τὸ φράγματος.

Νομὴ εἶναι ἡ ἐξουσία ἐκείνε ὅπερ αὐθεντεύει μὲ τὸν λογισμόν. εἶναι καὶ νομὴ σωματικῶς ἐκείνε δηλαδὴ ὅπερ τὸ βαστάει. Ὑπολαμβάνει τινὰς νομὸν καὶ μὲ τὸν λογισμόν, καὶ μὲ τὸ κορμὶ,

καὶ

καὶ ὄχι μὲ τὸ σῶμα μοναχά. καὶ φθάνει εἰς τὸ νὰ κυριεύσῃ ὅλον τὸν ἀγρόν, ὁπόταν κρατήσῃ σῶμα μέρος τοῦ ἀγροῦ. τὼ νομίω μὲ μόνον τὸν λόγον τὼ χάνομεν, ἀμὴ δὲν τὼ ἀποκτᾶμεν. ἀμὴ ἀπίσως τὸ χωράφι ὁποῦ ἐγὼ μὲ τὸν νοῦμε ἔχω, ἐσὺ τὸ ἐξουσιάζεις, ἐγὼ ἀκόμι βόσκομαι.

Σχόλιον.

Ὅλα τὰ φράγματα ὅσα ἀποκτᾶμεν, καὶ ξώγοντες αὐτὰ τὰ ἐξουσιάζομεν, ἔτζι ὁρίζει ὁ νόμος νὰ γίνωνται, ὅτι νὰ παραλαμβάνωμεν σωματικῶς, καὶ νὰ τὰ γνωρίζωμεν καὶ ψυχικῶς, πῶς εἶναι ἐδικάμας, καὶ τὰ ἐξουσιάζομεν τελείως. διότι ἐὰν παραλάβω παράτινος φράγμα, ἢ μὲ τὸ κορμὶ μοναχόν, ὁποῦ νὰ δηλόω δηλαδὴ, σῶμα ξύλον φράγμα, καὶ νὰ τὸ ξώγω. ἢ μὲ τὼ ψυχικὼ, μὲ τὸν λόγον δηλαδὴ, νὰ μοῦ τὸ ἔχῃ δοσμένον, καὶ μὲ τὸν νοῦμε νὰ τὸ λογιάζω ἐδικόν μου, ἂν τύχῃ νὰ μοῦ τὸ ἐχάεισε μόνον, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀποκτήσω τὼ νομίωτε, καὶ νὰ τὸ κυριεύσω. λόγου χάριν μοῦ ἐχάεισεν σῶας τὸ χωράφι τε, ἀλλὰ δὲν μοῦ τὸ παρέδωκε, μόνον ἐκεῖνος τὸ εἶχε σωματικῶς, δηλαδὴ τὸ ἐδούλευε, καὶ τὸ ἔξωγε, καὶ ἐγὼ μὲ μοναχὸν τὸν λογισμὸν φιλόν τὸ ἐλογίαζα δικό μου ἐδικόν μου. δικὰ τοῦτο δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀποκτήσω τὼ νομίωτε ἐδέποτε, καὶ νὰ τὸ κυριεύσω, ὡσὰν ὁποῦ μὲ μόνον τὸν λογισμὸν τὸ ἔχω ἐδικόν μου, καὶ ὄχι καὶ μὲ τὸ κορμὶ, ἤτοι ὁποῦ νὰ τὸ ξώγω, καὶ νὰ τὸ δουλεύω. καὶ τὸ ἀνάπαλιν. ἐὰν μοῦ δώσῃ τινὰς φράγμα κατὰ χάριν, καὶ ἐγὼ παραλάβω αὐτὸ σωματικῶς, λογιάζωντας πῶς μοῦ τὸ ἔδωσεν εἰς παρακαταθήκην, καὶ ὄχι κατὰ χάριν. τὸ τοιοῦτον λοιπὸν φράγμα δὲν δύομαι νὰ τὸ ἐξουσιάσω ποτὲ δικὰ τὼ πολυκαιρίαν ὁποῦ τὸ ἔξωγα, διότι ὅταν τὸ ἐλάμβανον σωματικῶς ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ μοῦ τὸ ἔδωσεν, ἂν ἔιχον τῇ ψυχῇ, τουτέστι δὲν ἔιχα λογισμόν, ὅτε ἐθάρρουν, πῶς νὰ εἶναι τελείως ἐδικόν μου, ἀλλὰ τὸ μοῦ φράγμα τὸ ἐλάμβανον ἀπ' ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ ἔδωσεν, ἡ δὲ ψυχή μου ἐλογίαζε, πῶς ἐκεῖνος ἦτον οἰκοκύρης τοῦ φράγματος ὁποῦ μοῦ ἐπαράδιδε, καὶ ἐγὼ φύλαξ μόνον τοῦ φράγματος ἐκείνου δικὰ νὰ τὸ δουλεύω, καὶ νὰ τὸ ξώγω. εἰς τόσον ὅτι ἐὰν θέλωμεν, καὶ δυνηθῶμεν νὰ ἀποκτήσωμεν τίποτες φράγμα, θέλομεν νὰ σοχαζώμεθα νὰ πωξέχωμεν καὶ τὰ δύο αὐτάμα ἐξ ἀρχῆς, ἤγουν

νὰ τὸ παραλαμβάνωμεν ἢ σωματικῶς, ἢ ψυχικῶς καθὼς προείπομεν ἄνωθεν. ἢ τὴν μὲν ἀπόκτησιν τῶν πραγμάτων ἔτζι κάμνει χρεία νὰ τὰ ἀποκτῶμεν. τὴν δὲ ἀποξένωσιν εὐκολωτέραν ἢ ἁπλουστέραν διορίζεται ὁ νόμος. διότι τὰ δάση, ἤγουν τοὺς λόγγους τῶν ξεχειμαδίων, ἢ τοὺς τόπους ὁποῦ βόσκουν τὰ κοπάδια τὸ καλοκαίρι, ἐὰν ἢ τοὺς ἀφήσωμεν μεγάλον καιρὸν, ἢ λείψωμεν, ὅμως μὲ τὸν λογισμὸν ὁ μόνον τοὺς ὁρίζομεν, ὁ τοὺς ἐξουσιάζομεν. ἢ πάλιν ἂν θελήσωμεν νὰ ἀναχωρήσωμεν τελείως ἀπ' αὐτοὺς, νὰ τοὺς δώσωμεν ἄλλου τινὸς, παρευθὺς μὲ τὸν λογισμὸν ὁ μόνον παύομεν ἀπὸ τὴν δεσποτείαν, ἢ ἐξουσίαν αὐτῶν. καὶ ὅποιος τὰ πάρῃ ἀπὸ λόγου μας, μὲ λόγον μόνον τὰ ὁρίζει ἢ τὰ ἐξουσιάζει ἀσφαλῶς, ἢ βεβαίως, ἀγκαλὰ ἢ σωματικῶς δὲν τοῦ τὰ ἐπαραδώκαμεν. καλῶς λοιπὸν προσκειται τὸ χεδὸν, τουτέστιν ὡραμαΐ, εἰς τὸ θέμα τοῦτο. διότι κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ εἴπομεν ἠμπορεῖμεν νὰ κυριεύσωμεν καινούργια πρᾶγμα, ὅμως δὲν ἀποξενώνεται παύτως ἢ μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Μὲ λόγον ὁ μὲ λογισμὸν μοναχὸν δὲν ἠμπορεῖμεν νὰ ἀποκτήσωμεν καινούργια πρᾶγμα. ὅταν δὲ τὸ ἐξουσιάσωμεν ἐκεῖνο ὁποῦ ἀποκτήσωμεν, ἠμπορεῖμεν νὰ φυλάξωμεν τὴν δεσποτείαν αὐτοῦ ἢ μὲ μόνον τὸν λογισμόν.

Εἀνὶς ἀναιχνύπως κυριεύσῃ ξένα πράγματα, ἢ τὰ τρώγει, δὲν ἠμπορεῖ διὰ τῆς πολυκαιρίας νὰ τὰ ἐξουσιάσῃ τελείως.

Περὶ τῆς καλῆς πίστεως Νομῆς.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ παραλάβῃ ξένον πρᾶγμα, ἤτοι σπῆτι νὰ κατοικᾷ μέσα μὲ καλὴν πίστιν, ὁ νὰ τὸ προσέχῃ, ἀποδίδει αὐτὸ καθὼς τὸ παρέλαβε, μὲ τὴν σκέπην του, ὁ τὰ κατώματα, ἢ ὅλα τὰ λοιπά. τὰ ὅσα δὲ ἀνεκαίνισε δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ πάρῃ, πάρεξ ἐὰν εἶναι χρειαζόμενα τοῦ σπητίου. ἐπειδὴ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶναι ἀναγκαῖα, ὁ δὲν βλάπτουν τὴν πρώτην κατάσασιν τοῦ σπητίου, ὁ τοῦ κάμνουν χρείαν, ἠμπορεῖ νὰ τὰ πάρῃ.

Εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἔχουν σπῆτι νομίμως, ἢ τὸ χώνουν πολὺν καιρὸν μὲ δικαιοσύνην, συμφέρει ἡ πολυκαιρία.

Ἐκεῖ-

Ε'κεῖνος ὁπῦ ἔλαβε χωράφι νὰ τὸ δελδύῃ, κὴ νὰ τὸ ξώγῃ μὲ δίκαιον ξόπον, ὅταν τῦ τὸ πάροω ὀπίσω, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ τὰ ἔξοδά τε, παρὰ μονον ἐὰν τὸ αὔξησε. ψηφίζονται οἱ καρποὶ ὁπῦ ἐγίνοντο πρὶν νὰ τὸ λάβῃ, κὴ ἐκεῖνοι ὁπῦ γίνονται ὅταν τὸ παραδίδῃ, κὴ ἐὰν περασδίσοω λαμβάνει τὰ ἔξοδά τε.

Ο' νόμος ὁρίζει ὅτι ἐκεῖνοι ὁποῦ λάβοω φρᾶγμα μὲ δίκαιον ξόπον νὰ τὸ δελδύοω, κὴ νὰ τὸ ξώγοω, ἐὰν τὸ αὐξήσοω, Ϲ τὸ κάμοω καλλίτερον, Ϲ ὅταν τὸ παραδίδοω ὀπίσω ζητοῦν νὰ τὸ ξετιμήσοω. εἰ μὲν ἔκαμε ἀμπελῶνα, ἢ ἐλαιῶνα, ἢ ἄλλότι τοιῦτον, κὴ ἀξίζῃ πολλὺ τιμὴ, μόνον τὰ ὅσα ἐξοδίασε νὰ λαμβάνῃ, εἰδέτις ἐξοδίασε πολλὰ, κὴ ἡ αὔξησις ἀξίζει ὀλίγον τίποτες, μόνον τὴ τιμὴ τῆς αὐξήσεως νὰ λαμβάνῃ. διότι κατακρίνεται ὡς ἄγνωστος ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ ἔκαμε, πῶς χωρὶς λογαριασμὸν ἐξοδίασε τὸ χρυσίον εἰς γλῶ ἀχαμνὴ, κὴ ἄπορον, ὁπῦ δὲν ἐδώσετο νὰ φυλάττῃ τὰ ὅσα τὴ ἐφύτδυσεν.

Ὥσπερ τὸ γάλα, αἱ τρίχες, τὸ μαλὶ, ἔτζι ἡ γοννα τῆ θρεμμάτων, καρπὸς αὐτῆ ἐσὶ, κὴ τὰ ἐξυσιάζει ἐκεῖνος ὁπῦ τὰ ϗκυβερνᾷ μὲ δίκαιον ξόπον, κὴ ὁ καρπὸς τῆ φραγμάτων ἐκείνων ὁπῦ τὰ δελδύοω εἶναι. ἡ δὲ γοννα τῆς δούλης δὲν εἶναι ἐκείνε ὁπῦ τὴ ϗκυβερνᾷ, ἀλλὰ τῦ Αὐθέντε της. διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι καρπὸς, ἀλλὰ δι' αὐτὸν ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰς καρπές.

Ε'κεῖνος ὁπῦ ἔχει εἶα φρᾶγμα ἀπαίωτε νὰ τὸ ϗκυβερνᾷ, μὲ δίκαιον ξόπον, πέρνει τὰς καρπὲς, κὴ τὰς ἐξυσιάζει, ἀνίσως κὴ ἄλλος τὰς ἔσειρε. διότι ὁμοιάζοω οἱ καρποὶ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ϗκυβερνᾷ τὸ φρᾶγμα, κὴ τὰς πάρῃ, ὡσαὶ κὴ τὰ κέρδη ἐκεῖνα ὁποῦ κερδαίνοω ἐκεῖνοι ὁπῦ ϗκυβερνοῶ τὰς δέλυες ἀπὸ τὰς ὑπηρεσίας ὁπῦ τὰς κάμνοω.

Α'νίσως κὴ ἀφ' ἕ τὸ σειρει, φρὸ τῦ νὰ λάβῃ τὰς καρπὲς, γνωρίσῃ πῶς εἶναι ξένον τὸ χωράφι, ἐκεῖνος ὁπῦ μὲ καλὴ πίσιν τὸ διακυβερνᾷ, λαμβάνει τὰς καρπές. διατὶ ὅσον ϗφορον ἦλθε μὲ τὴ λαβὴ τῆ καρπῶν, ἕως ἕ νὰ ἀποφασι-

θῇ πῶς εἶναι ξένον τὸ χωράφι, ὡς ἀγορασὴς εἶναι εἰς αὐτὸς μὲ τὴν καλὴν πίστιν.

Περὶ τῆς καλῆ πίστει νομῆς.

Ἐκεῖνος ὁπὰ ἀδίκως, ἢ χωρὶς θέλημα τὰ οἰκοκύρη διακρατεῖ ξένον φᾶγμα, καὶ τὸ βώγει, ὄχι μόνον τὸ φᾶγμα ἀποδίδει, ἢ τὰς καρπὰς ὁπὰ ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ ὅσας καρπὰς ἐδυνέτο νὰ λάβῃ, ἢ δὲν ἐπρόφθαξε νὰ τὰς συνάξῃ, ἀφ' ὅ τὸ ἐκυρίεψεν. εἰς δὲ τὴν κληρονομίαν ζήτησες δίδονται, ἢ ὅσοι καρποὶ ἔγιναν πρὸ τὰ νὰ τὸ κυριεψῃ.

Ὅταν κυβερνᾷ, ἢ φυλάττῃ καλὰς ξένον φᾶγμα μὲ καλὴν πίστιν, ἢ ἐὰν τὸ ἐπῆρε βία, ἢ δυναστεία, ἢ ἔκαμε τινὰ δόλον, ἢ ἐξύρωνας πῶς εἶναι ξένον τὸ ἀγόρασεν, ἢ ἄλλό τι τέτοιον ἔκαμε, ἕως λ'. χρόνος ἔχει ἄδειαν ἐκεῖνος ὁπού ἠδικήθη, ἢ ἐσερήθη τὰ φάγματος, ἵνα δυνηθῇ αὐτάμεσα εἰς τὰς τόσας χρόνας νὰ ξαναλάβῃ τὸ φᾶγμάτα, ἢ τᾶτο γίνεται διὰ τὴν φανερὰν κακίαν ἐκείνου ὁπού κρατεῖ τὸ ξένον φᾶγμα, & ποινεία τάτε, ἢ στρεβλόπτε, ἢ ἢ διὰ τὸ ἁρπαντικὸν τῆς γνώμης, ἢ μὲ τὸ νὰ ἀγαπᾷ τὴν ἀδικίαν.

Καὶ τᾶτο περὶ τῆ ἀκινήτων φαγμάτων. μεγικὰ δὲ ὑπὸ τὰ κινητὰ, καὶ ἕως ξεῖς χρόνους ὑποφασίζεται ἡ κρίσις νὰ δοθοῦ, ὅταν δικαίως τὰ κρατῇ ἐκεῖνος ὁπού τὰ κυβερνᾷ. εἰ δὲ τὸ φᾶγμα εἶναι κινητὸν, ἐκεῖνος δὲ ὁπὰ τὸ κρατεῖ, τὸ ἔχει ἀδίκως, ἕως λ'. χρόνος δίδεται διορία.

Εἴτις ἀδίκως & παραλόγως κρατεῖ, ἢ βώγει ξένα φάγματα, ἢ πῶς τὰ ἀγόρασεν, ἢ πῶς τᾶ τὰ ἐχάρισαν, ἢ κατὰ ἄλλον τινὰ ξόπον τὰ ὑποξιώσεν ἀπὸ τὸν ἴδιον οἰκοκύρη, ἐκεῖνος δὲ ὁπὰ λογιάζει πῶς εἰς αὐτὸν ἐτύχαινοεν, τᾶτο ἂς ἠξύρῃ ὅτι μέσα εἰς δέκα χρόνους ὁπὰ λείπουν εἰς τόπον μακρυὰν, ἐὰν δὲν μαρτυρηθῇ κατὰ τὰς νόμυς ὁ ἀγορασὴς, ἢ ἐκεῖνος ὁπὰ ἐδέχθη τὴν δωρεὰν, ἢ ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ ἄλλον τινὰ ξόπον διείσκουνται τὰ φάγματα ταῦτα, βεβαίως τὰ ἔχει ἐκεῖνος ὁπὰ τὰ εἶχε καὶ πρότερον. ὅταν δηλονότι περάσουν οἱ δέκα χρόνοι ἐὰν διείσκωνται τὰ πρόσωπα εἰς τὸν

τόπον

τόπον ἐκεῖνον, εἰ δὲ λείπουν εἰς μακρυὸν τόπον, ὅταν πε-
ράσουν κ'. χρόνοι. εἰ δὲ ὁ δεν ἐξέρῃ ὁ ἀληθινὸς οἰκοκύρης
τῶν ἀποξενωθέντων πραγμάτων, πῶς αὐτὰ τυχαίνουν, καὶ
πῶς τὸν ἀδίκησε, καὶ τὰ τὰ ἐπῆρε, κελεύομεν νὰ μὴν ἀποφα-
σίζεται ἀλλεοῦ ὅπως, πάρεξ ἕως ἃ νὰ περάσουν λ'. χρόνοι,
μὴν ἠμπορῶντας νὰ λέγῃ ἐκεῖνος ὅπε κρατεῖ τὰ πράγματα μὲ
κεπιον ζόπον, ὅτι μὲ δίκαιον ζόπον τὰ ζῴγει, ὁπόταν τὰ
ἐπῆρεν ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπε μὲ κακὴν πίςιν τὰ ἔζωγε. περὶ δὲ
τῆς διοείας τῶν δέκα χρόνων ἐλογιάσαμεν νὰ διατυπώσωμεν
ταῦτα, εἰς πόσον ἐὰν τινὰς εἰς τὴν διοείαν τῶν δέκα χρόνων,
μερικὰς χρόνας ἀπὸ τὰς δέκα εἶναι παρὼν, μερικὰς λείπει,
ὅσας ἔλειψε χρόνας, ἄλλας τόσας νὰ προθέσωμεν εἰς τὰς δέ-
κα χρόνας, διὰ νὰ γεμώσουν ἐκεῖνοι οἱ χρόνοι ὅπε ἔλειψαν.

Περὶ Ζώων.

ΠΑ'ντα τὰ ἄγρια ζῶα, τὰ χερσαῖα, τὰ θαλάσσια, καὶ τὰ
ἐναέρια, ἐκείνων ὅπε νὰ τὰ πιάνουν, εἶναι ἐδικάτας,
ἐς τὰ ὅσα χρυσόσουν. διότι σὲν τίποτες ὅπε νὰ μὴν εἶναι τι-
νὸς, ἐκείνος ὅπε νὰ τὸ προπολάβῃ λογίζεται πῶς εἶναι.

Η' φύσις τῶν μελισσίων ἀγρία εἶναι, διὰ τοῦτο αἱ μέλισσαι
ὅπε νὰ καθίσουν εἰς τὸ ἐδικόν σε δένδρον, δὲν γίνονται ἐδι-
καίσε πρὶν νὰ τὰς κλείσῃς εἰς τὰς κοφίνας, καθὼς καὶ ἄ-
γρια πελία ὅπε νὰ κάμουν εἰς τὸ δένδρον σε φωλαίαν, δὲν
τὰ ὁρίζεις πρὶν νὰ τὰ πιάσῃς, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὅπε τὰ προπι-
άσῃ τὰ ἐξουσιάζει. καὶ τὰς μελισσοσμήνας ὅπε σύμβῃ νὰ γί-
νουν ἀπὸ τὰ μελίσσια, δύνανται νὰ τὰς πάρῃ ὅποιος θέλει,
αὐτὸ ἐς εἰς τὸ ἐδικόν τε περιβόλιον εἶναι.

Ὅταν αἱ μέλισσαι ἀφήσουν τὰ ἐδικάσε κοφίνια, καὶ φύγουν,
ἕως ὅπε δύνονται τὰ ὁμμάτιάσε νὰ τὰς ἰδοῦν, λογίζονται
ἐδικαίσε, εἰ δὲ καὶ φύγουν μακρὰν ἕως ἃ νὰ μὴν ἠμπορῇς
νὰ τὰς ἰδῇς, ἢ εἶναι δύσκολον νὰ πιαθοῦν, ἐκεῖνος ὅπε τὰς
πιάσει ἐκείνε εἶναι.

Καὶ ἡ τῶν παγωνίων, καὶ ἡ τῶν περιστερῶν φύσις ἀγρία εἶ-
ναι. τοιῶτος δὲ ἰχυρότατος νομὸς μᾶς ἐπαραδόθη, ὡσὰν διὰ

τὰ

τὰ μελίσσια, περισέρια, παγώνια, καὶ ἐλάφια. καὶ διὰ τοῦτο λέγομεν, ὅτι ἕως τόσον εἶναι εἰς τὴν ἐδικιώμας δεσποτείαν, ἕως ὅπου ἔχομεν ἐλπίδα νὰ γυρίσουν πάλιν εἰς ἡμᾶς, εἰ δὲ παύσουν, καὶ πλέον δὲν ἔχουν λογισμὸν νὰ ὑποτρέφουν, παύει καὶ ἡ δεσποτεία αὐτῶν ἀπὸ λόγου μας, καὶ πλέον δὲν τὰ ὀξυσιάζομεν, ἀλλὰ γίνονται ἐκεῖνα ὅπου τὰ φωτοπιάσει. φανερὰ δὲ γίνεται ἡ διάνοια αὐτῶν πῶς δὲν θέλουν νὰ γυρίσουν εἰς ἡμᾶς, ἐκ τῆς συνηθείας ὅπου ἔχουν νὰ ὑποτρέφουν.

Τὰ ἐδικάσα ὀρνίθια ἐὰν τύχη καὶ σκιαχθοῦν ὑποτινος ἀφορμῆς, καὶ φύγουν μακρὰ, ὅσον νὰ μὴν ἠμπορῇς νὰ τὰ ἰδῇς, ὅπου ἂν ἀνδρεθοῦν, ἐδικάσα εἶναι.

Τὸ ζῶον ὅπου νὰ κτυπηθῇ ὑποτινος κυνηγὸς, καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τα, καὶ ὕστερα πιαθῇ ἀπὸ ἄλλον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ξεσιάσῃ τὸ ἄγριον ζῶον, ἀλλέως ἐὰν δὲν τὸ πιάσῃ μὲ τὰ χέρια, διότι πολλὰ δυσκολέματα, καὶ ἐμπόδια δίνονται νὰ ἀνδρεθοῦν ἀναμεταξύ ἕως ὅπου νὰ τὸ φθάσῃ. τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν, καὶ δὲν ἀφίνουν νὰ τὸ κυνηγήσῃ.

Περὶ ξένης ἀλλοτείας ὕλης γινομένων πραγμάτων.

Ὅταν ἀπὸ ξένην ὕλην μεταλλάξῃ τίποτες πανεῖς εἰς ἄλλο εἶδος, τὸ εἶδος ὅπου κατασκευασθῇ, ἐὰν δύναται νὰ χαλάσῃ, καὶ νὰ ξαναπασασθῇ πάλιν εἰς τὴν πρωτέραν κατάστασιν, καὶ ὕλην ἀπὸ τῆς ὁποίας ἔγινεν, ὁ δεσπότης τῆς ὕλης, γίνεται καὶ τοῦ εἴδους δεσπότης. εἰ δὲ τὸ εἶδος δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐλθῇ πλέον εἰς τὴν πρώτην ὕλην, ἐκεῖνος ὅπου ἔφτιασε τὸ εἶδος εἶναι δεσπότης. ὡσὰν νὰ εἰποῦμεν εἰς παράδειγμα. ἀπὸ ἕνα βόλι χάλκωμα, ἢ ἀσήμι, ἢ χρυσίον, τὸ εἶδος ὅπου κατεσκευάσθη δύναται νὰ χωνευθῇ, καὶ νὰ ξαναπασασθῇ εἰς τὸ πρῶτον βόλι τοῦ χαλκοῦ, δηλαδὴ ἢ τοῦ ἀσημίου, ἢ τοῦ χρυσίου. τὸ δὲ κρασὶ, ἢ λάδι, ἢ σιτάρι δὲν ἠμπορεῖ νὰ μεταγυρίσῃ εἰς σαφύλια, ἢ ἐλαίας, ἢ ἀσάχνα, ἀλλὰ οὐδὲ τὸ κρασόμελον δύναται νὰ μεταγυρίσῃ πλέον εἰς κρασὶ καὶ μέλι. καὶ ταῦτα μὲν εἰς ἐκεῖνο τὸ εἶδος ὅπου νὰ εἶναι ὅλη ἡ ὕλη ξένη. εἰ δὲ ἀπὸ ἐδικιώμας, καὶ ἐδικιώσα ὕλην ἔφτιασα καινὰ εἴδος, ἤγουν ἀπὸ ἐδικόν

κόν μου, καὶ ἐδικόνσε κρασὶ καὶ μέλι, ἔναμα κρασόμελον, ἢ ἀπὸ ἐδικόν μου, καὶ ἐδικόνσε μαλὶ ἔναμα φόρεμα, χωρὶς καμίας ἀντιλογίας τὸ εἶδος ἐκεῖνο αὐταμικὸν εἶναι δὲν δύναται, ἀλλ' ἐμόνα ὁποῦ τὸ ἔφτιασα, καὶ ἐσὺ πέρνεις τὴν τιμὴν τῆς ὕλης. διότι οὐ μόνον τὸν κόπον, καὶ τὰ ἔξοδα ἔναμα εἰς αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς ὕλης ἔβαλα.

Ὅμως πρέπει νὰ ἰξδίρῃς καὶ τοῦτο, ὅτι εἰ μὲν μετὰ συμβελῆς καὶ θελήσεως τοῦ οἰκοκύρη τῆς ὕλης ἔγινε τὸ εἶδος, δύναται ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἔναμε νὰ ζητῇ ἔξοδα, καὶ τὸν κόπον τε. εἰ δὲ χωρὶς θέλησιν, ἢ ἐρώτησιν τὸ ἔναμε, δὲν δύναται οὔτε ἔξοδα νὰ ζητήσῃ, οὔτε κόπον.

Εἰ δὲ δύο ὕλαι τινῶν ἐσμίχθηκαν μὲ θέλησιν τῶν δύο οἰκοκυρῶν, τὸ εἶδος ὁποῦ γένῃ ἀπ' ἐκείνων τὴν σμίξιν, καὶ τῶν δύο εἶναι αὐταμικόν.

Εἰ δὲ ἐκ τύχης μόνον ἔτυχε καὶ ἔσμιξαν αἱ ὕλαι ἀπαταίτες, καὶ ὄχι μὲ γνώμην τῶν οἰκοκυρῶν, κἄντε ὅμοιαι ἦταν, κἄντε ἀνόμοιαι, τὸ αὐτὸ πάλιν νὰ γίνεται, ἤγουν νὰ τὸ ἔχουν μαζὶ τὸ εἶδος ὁποῦ γένῃ.

Περὶ τῶν ἐν πολέμῳ ληφθέντων.

Ὅσα ἐλάβομεν ὑπὸ τοὺς Πολεμάρχας, καὶ Κερσάρους ἐδικά μας γίνονται παραθύς.

Περὶ τῶν ἐξ ἀλλοτρείας ὕλης, ἢ ἐν ἀλλοτρίοις τόποις Οἰκοδομημάτων.

Ἐὰν κατασκεύασῃ τινὰς σπῆτι εἰς ἐδικόν τε τόπον μὲ ξένην ὕλην, γίνεται δεσπότης τοῦ κτιθέντος σπητίου, καὶ πληρώνει τὴν τιμὴν τῆς ὕλης μόνον. διότι τὸ σπῆτι εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἔχει τὸν τόπον τυχαίνει.

Ἐὰν κτίσῃ τινὰς αἰώγεα ἐπάνω εἰς τὰ ἐδικά μας σπίτια, ἐγὼ γίνομαι κύριος τούτων, καὶ τὸν κανόνα ὁποῦ λέγει, νὰ ὑποτάσσωνται τὰ ἐπικείμενα τοῖς ὑποκειμένοις, τὰ αἰώγεα δηλαδὴ εἰς τὰ καπώγεα.

Εἰ δὲ εἰς τὸν ἐδικόν μου τόπον κτίσῃ κανεὶς, γίνομαι ἐγὼ Αὐθέντης τῆ αὐτίᾳ, ἕως ὁπᾶ σέλει τὸ αὐτὶ εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν· εἰ δὲ χαλάσῃ, δύναται ἐκεῖνος ὁπᾶ τὸ ἔκτισε νὰ ζητῇ τὰς ὕλας, κἄν τε θελιματικῶς, κἄν τε χωρὶς θέλημα τᾶ οἰκοκύρη τὸ ἔκτισε.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ κτίζει εἰς τὸν αἰγιαλὸν, ἐξεσιάζει ἐκεῖνο ὁπᾶ κτίζει. ἐκεῖνος δὲ ὁπᾶ κτίσει εἰς ὄχθην ποταμᾶ δὲν τὸ σείζει. αἰγιαλὸς δὲ εἶναι τόπος ἕως ὁπᾶ φθάνει τὸν χειμῶνα τὸ κῦμα, εἰς πόσον κὴ τὸ καλοπαίσει ἕως τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁσείζομεν.

Περὶ Νήσου.

Ἡ Νῆσος ὁποῦ νὰ φυξώσῃ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκείνου ὁποῦ τὴν πρωτοπιάσει, κὴ νὰ τὴν πρωτολάβῃ ἐκείνου εἶναι.

Νῆσος ἐὰν γυρίσῃ εἰς τὸ μέσον τᾶ ποταμᾶ, τὴν σείζουν κὴ οἱ δύο ὁπᾶ εἶναι εἰς τὰς ὄχθας τᾶ ποταμᾶ ἀπὸ τὸ σία μέρος, Ϲ τὸ ἄλλο. εἰ δὲ εἰς τὴν ἄκραν τᾶ ποταμᾶ φυξώσῃ, ἐκείνου ὁπᾶ εἶναι σιμώτερα τυχαίνει.

Περὶ Ποταμᾶ.

Ἐὰν ἐν μέσῳ δύο χωραφίων ξέχῃ ποταμὸς, ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, κὴ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ κανεὶς, αὐγατίσει γῆν εἰς τὴν ἐδικήν μου γῆν, εἰς τόσον ὁποῦ νὰ μὴν ἠμπορῇ τινὰς νὰ νοήσῃ πόσον, κὴ εἰς ποῖον καιρὸν ἔγινε, τοῦτο ὁπᾶ αὐγάτισεν εἰς τὸ ἐδικόν μου χωράφιον ἐγὼ τὸ σείζω, κὴ γίνεται ἐδικόν μου. εἰ δὲ ἡ βία, κὴ ἡ ὁρμὴ τοῦ ποταμᾶ ἔκοψε μέρος τᾶ ἐδικᾶσι χωραφίου μονόφορα, κὴ τὸ ἤφερεν εἰς τὸ ἐδικόν μου χωράφι, κὴ δείχνει φανερὰ τὴν ποσότητα, ἐκεῖνο ἐσὺ τὸ σείζεις, διότι φανερῶς ἔγινε, καὶ γνωσέζεται.

Τὰς ἐδικάς μου μεμβράνας, ἢ τὰ ἐδικά μου χαρτία πέρνωντας τινὰς ἔγραψε βιβλίον. Ϲ εἰς τᾶτο κατὰ μίμησιν τᾶ τότε

ὁπᾶ

ὁπᾶ κτιδῇ σπῆτι, τὰ αὐώγεα ὑποπάσονται εἰς τὰ καπώγεα. ἀνίσως μάλιστα καὶ τὰ γράμματα εἶναι χρυσᾶ, τὸ βιβλίον ἐκεῖνο ἐγὼ τὸ ἐξισάζω. εἰς δὲ τὰς εἰκόνας γίνεται τὸ ἐναντίον. ὅτι ὑποπάσεται τὸ ξύλον σανίδι εἰς τὴν ζωγραφίαν, & ἐξισάζει & τὸ ξύλον σανίδι ἐκεῖνος ὁπᾶ φτιάσει τὴν εἰκόνα.

Ἐὰν μέρος τι Ἐκκλησιαστικὸν λάβω, ἀπὸ τεσσαράκοντα χρόνους, καὶ ἐμπορῶ ἐξισάζω αὐτὸ, εἰ δὲ ὅλον τὸ Μοναστήριον λάβω, δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ ἐξισάσω ποτὲ, ἂν ἡ πολυκαιρία δὲν δώσει νὰ μὲ βοηθήσῃ ποσῶς. δὲν νὰ λέγῃ ὁ νόμος ῥητῶς, τὰ δίλαβῆ, καὶ ἅγια νὰ μὴν ἐξισάζωνται μὲ τὸν χρόνον. εἰ δὲ Ἐπίσκοπος λάβῃ Ἐκκλησίαν, ἢ Μοναστήριον ἑτέρου Ἐπισκόπου, ὕστερα ἀπὸ λ'. χρόνους ἀναμφιβόλως ἐξισάζει αὐτὸ, ἀσὰν ὁπᾶ ἀπὸ Ἱερέα εἰς Ἱερέα μετετέθη, ὁ ὁποῖος δὲν δώσει καὶ αὐτὸς νὰ τὸ ὑπερῇ.

Ὁ κληρονόμος ἐκεῖνα ὁπού ἐκράτει φράγμα ἀδίκως, καὶ τὰ ἔξωγε, κἂν δικαίως τὰ παραλάβῃ αὐτὸς, καὶ τὰ κυβερνήσει καλῶς χρόνους πολλοὺς, δὲν δώσει νὰ τὸ ἐξισάσῃ ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν. διότι τὰ σφάλματα τᾶ ἀποθανόντος εἰς τὸν κληρονόμον χαβαίνουν.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ βασᾷ ξύλον σπῆτι ἀδίκως, ἀποδίδει αὐτὸ μὲ ὅλα ὅσα ἔκαμε εἰς ἀνακαίνισιν, καὶ αὔξησιν τᾶ σπητίᾳ, τὰ δὲ ἔξοδά τα δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ πάρῃ.

Ὅτι τότε ἀποκτᾷ κανεὶς φράγμα ὁπᾶ κυβερνᾷ χρόνους πολλοὺς, καὶ τὸ ἔωγεν, ὅταν δὲν τὸν ἐνοχλῇ τινὰς πῶς τὸ ἔωγεν ποτέ.

Περὶ Κλεψιμαίων.

Τὸ κλεψιμαῖον δὲν ἐξισάζεται ποτὲ μὲ τὴν χρῆσιν. Ἐκεῖνος ὁπᾶ ἀγοράσει χωράφι, καὶ ἰξεύρει πῶς μέρος τι ἀπ' αὐτὸ εἶναι ξύλον, εἰ μὲν δὲν ἰξεύρῃ ποῖον μέρος εἶναι τὸ ξύλον, ὁλόκλα μέρος ἐξισάζει τᾶ χωραφίᾳ, εἰ δὲ τὸ ἰξεύρῃ, ἐξισάζει τὰ λοιπὰ μὲ τὴν πολυκαιρίαν.

Περὶ Κληρονομιῶν.

ΤΑ' σφάλματα τοῦ ἀποθανόντος εἰς τὸν κληρονόμον δὲν βαίνουν, ϗ τὰ ὅσα ἀδίκως ἐβάσα, ὅτι διὰ τῆς χρήσεως δὲν εἶναι διαφορετεία εἰς τὴν κληρονομίαν.

Εἰς ἄλλα πράγματα δὲν ἀναγκάζεται ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει ἐπαίρω τι ξένον πρᾶγμα νὰ τὸ κυβερνᾷ, ϗ τὸ τρώγῃ, νὰ ἀποδείξῃ πόθεν τὸ φωτοπῆρεν. ὅταν δὲ τὸ ζητᾷ νὰ τὸ πάρῃ τινὰς εἰς κληρονομίαν, ὁ τοιοῦτος ἔχει ἄδειαν νὰ ἐξετάξῃ ἐκεῖνον ὁπὸ τὸ ἔχει, μὲ τί τρόπον τὸ ἔλαβε νὰ τὸ τρώγῃ.

Περὶ Δωρεᾶς.

Ε'Κεῖνος ὁποῦ νὰ λάβῃ δωρεὰν, ϗ ὄχι ἐκεῖνος ὁποῦ θαρρεῖ νὰ λάβῃ, διὰ τῆς πολυκαιρείας ἐξουσιάζει τὸ πρᾶγμα.

Ἐκεῖνο ὁποῦ νὰ μοῦ χαρίσῃ ὁ Πατήρ μου, ἐδὲ ἀποθανόντος αὐτοῦ ἐξουσιάζω αὐτὸ, αὖ ϗ πολὺ καιρὸν τὸ ἔχω εἰς τὰ χέρια μου. διότι δὲν σέργεται δωρεὰ, οὔτε χάνεις εἰς τὰ ὑπεξούσια παιδία.

Ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι ὅλα τὰ πράγματα ἐὰν μὲν εἶναι κινητὰ, ἢ αὐτοκίνητα, ἐκεῖνος ὁπὸ τὰ κυβερνᾷ, ϗ τὰ τρώγει, εἰς τρεῖς χρόνους νὰ τὰ ἐξουσιάζῃ. ἐὰ δὲ ἀκίνητα, εἰς ι'. ϗ ια'. χρόνους. δέκα μὲν ὅταν εἶναι ὁ οἰκοκύρης παρών. εἴκοσι δὲ ὅταν λείπῃ μακρά.

Περὶ Σωτροφικῶν πραγμάτων.

Ε'Ἀν δὲ ἔχῃ πρᾶγμα σωτροφικὸν κανεὶς, ϗ τὸ παραλάβει ὅλον ἀπώτε νὰ τὸ κυβερνᾷ, ϗ νὰ τὸ τρώγῃ, εἰς ι'. ἢ ια'. χρόνους, δὲν δώσαται νὰ τὸ ἐξουσιάσῃ τελειως. ἀπὸ δὲ τὲς λ'. χρόνους ϗ ἐμπρὸς τὸ ἐξουσιάζει.

Ἐκεῖνος ὁπὸ ἰξδύρει, πῶς ἔχει χωράφι ἀνταμικὸν μετάτινος, ϗ λαμβάνει τὲς καρπὲς σαφικῶς, ἢ μὲν ἰξδύρωντας

τοῦ

τῦ σωτρόφου αὐτῦ, δεν τὲς ἐξεσιάζει, ἀλλὰ μόνον τὸ μερδικὸν ὁπῦ τῦ τυχαίνει, ὅποιος, κὴ αὖ τὲς ἔσπειρε. διότι οἱ καρποὶ δεν ἀκολυθοῦν τὸν σπόρον, ἀλλὰ τὴν γῆν, ὁ ἐκεῖνος ὁπῦ κυβερνᾷ τὸ χωράφι δικαίως κὴ νομίμως, δεν ἐξεσιάζει ὅλες τὲς καρπὲς ὁπῦ σπαρθοῦν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ ἀγοράσῃ πρᾶγμα δικαίως κὴ νομίμως ἀπ' ἐκεῖνον ὁπῦ τὸ κρατεῖ, κὴ τὸ κυβερνᾷ ἀδίκως, κὴ δυνασικῶς, ἐξὰ τῆς πολυκαιρινῆς χρήσεως δύναται νὰ τὸ ἐξουσιάσῃ.

Περὶ Δημοσίων.

Ἐ'Αντις παραλάβῃ πρᾶγμα δημόσιον νὰ κυβερνᾷ, κὴ τὸ τρώγει εἰς χρόνες τέσσαρας, ἔχει κατὰ τῦ δημοσίε τὴν ζημίαν ἐξ τεσσάρων χρόνων.

Ἐκεῖνος ὁπῦ σπείρει ξένον χωράφι, αὖ τὸ πάρουν ὀπίσω, δεν δύναται νὰ πάρῃ τὸν σπόρον ἀπὸ τὸ χωράφι ὁπῦ ἐγεώργησε, κὴ ἔσπειρε.

Τὸ πρᾶγμα ὁπῦ νὰ εὕρῃ τινὰς ἀπὸ τζακισμὸν καραβίε, ἢ ὁπῦ κάμει χύσιν τὸ καραβι εἰς κίνδυνον φουρτυνίας, δεν δύναται νὰ τὸ κυεισθῇ μὲ τὴν πολυκαιρίαν, διότι δεν εἶναι ἀδέσποτον.

Ἐκεῖνος ὁπῦ νὰ λάβῃ πρᾶγμα ἀπὸ ἄλλον τινὰ, κὰν βίᾳ, ἢ δυναστείᾳ, κὰν κρυφίως, ἢ μὲ παρακάλεσιν, κὴ θέλεις νὰ τῦ τὸ παρῃς, σὲ νικᾷ, ἐαν ἔλθετε εἰς κρίσιν. εἰ δὲ τὸ ἔλαβεν ἀπὸ ἐσενά δεν ἔχει νὰ κάμῃ, διότι ἀπὸ λόγυσε κυβερνᾶται. εἰ δὲ τὸ παρέλαβεν ἀπὸ ἄλλες δικαίως, ἢ ἀδίκως, περισσοτέραν προτίμησιν ἔχει ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ παρέλαβεν, ἀπ' ἐκεῖνον ὁπῦ δεν τὸ παρέλαβε.

Περὶ σαθρωθέντος σπιτίε τῦ Γείτονος.

Ἐ'Αν τῦ Γείτονος τὸ σπῆτι σαθρωθῇ, κὴ παλαιωθῇ, κὰν δεν θέλει νὰ τὸ ἀνακαινίσῃ, κὴ νὰ τὸ συγουράρῃ ἐξὰ νὰ μὴ πέσῃ, κὴ κάμῃ καμίαν ζημίαν, παραλαμβάνεις ἐσὺ αὐτὸ, κὴ τὸ ἀνακαινίζεις, κὴ τὸ ἔχεις ἐδικόνσε.

Ἐκεῖ-

Ἐκεῖνος ὁπῦ παραλάβῃ τρᾶγματα ὁπῦ νὰ μὴν ἔχουν κληρονόμον, καὶ τὰ φάγῃ δ'. χρόνους, ἔχει ζημίαν κατὰ τοῦ δημοσίου.

Ἐκεῖνος ὁπῦ νὰ παραλάβῃ παράτινος χωράφι, καὶ νὰ τὸ κυβερνᾷ, μὲ οἱονδήτινα τρόπον χρόνους μ'. πλέον δὲν ἐγκαλεῖται, οὔτε κρίνεται, πάρεξ μόνον εἰς τὸ νὰ δώσῃ τὸ τρίτον τῆς καινόνος.

Περὶ Προθύρων Θαλαττίων.

Ἡλι. Νεαρὰ τοῦ Βασιλέως Κυροῦ Λέοντος λέγει, ὅτι νὰ ἐξουσιάζῃ καθ' ὅνας τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ὁποῦ εἶναι ἔμπροσθεν τῆς πόρτας τὰ σπιτία τα, καὶ αὐ θελήσουν νὰ σαθοῦν ἐκεῖτινες χωρὶς θέλησίν τα, νὰ τὰς διώκῃ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ νὰ παραλάβῃ κατὰ παράδοσιν τρᾶγμα παράτινος, ὁπῦ νὰ μὴν τὸ ὀείζῃ μὲ εὔλογον αἰτίαν, καὶ μὴ κυρισθέντος τὸ ἀπὸ τῆς χρήσεως, παιδεύεται κατὰ τὴν Πεβλικανὴν, ἤτοι Δημοσιακὴν κρίσιν. ὁ δὲ ἀπὸ τῆς χρήσεως κυρισθέντας, κρίνεται κατὰ τὴν Πολιτικήν.

Σχόλιον.

Οἷον ἀπὸ ἀγοραστίαν λεγάτα, ἢ ἀπὸ χάρην ὁπῦ νὰ τὰ χαρίσῃ κανεὶς εἰς τὸν θανατόντα, ἢ ἀπὸ τροῖκα, ἢ ἀπὸ κρίσιν, ἀπὸ καταβολὴν δικαίαν κεκτημένα χαρισμένα, ἀπὸ ἐγκληματικῆς αἰτίας, ἐκ τῆς παραδόσεως τὰ Ἄρχοντος, ἀπὸ τοῦ νὰ φέρῃ τὴν ξετίμησιν τῆς κρίσεως. καὶ κοντολογῆς νὰ εἰποῦμεν ἀπὸ ὅσας αἰτίας ἡ δεσποτεία γίνεται τὰ τρᾶγματος, μεταβάλλεται παραθὺς ἀπὸ τὸν τρῶτον οἰκοκύρην εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ νὰ τὸ πάρῃ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ νὰ πάρῃ τρᾶγμα μὲ εὔλογον αἰτίαν, καὶ νὰ ξεπέσῃ ἀπ' αὐτὸ, τὰ δίδεται ἡ δημοσιακὴ κρίσις.

Σχόλιον.

Ἐπὶ τῆς παράσης ἀγωγῆς, ἐπειδὴ δὲν ἦτον ἐξ ἀρχῆς σερεωμένη ἡ δεσποτεία τὰ τρᾶγματος εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ τὸ ἔλαβεν, ἀλλὰ ἐξ τὴν πολυκαιρίαν ὁπῦ τὸ ἐκυβέρνα, καὶ τὸ ἐξόωσε γίνεται. κάμει χρεία νὰ εἶναι ἄπαυστος ἡ κυβέρνησις, καὶ ἡ

ἀπὸ

ὑπηρεσία τῦ φράγματος. εἰδὲ τὸ ἀφήσῃ εἰς ὀλίγον καιρὸν, καὶ δὲν τὸ ἐπιμεληθῇ, πάλιν φρὸς τὸν φρῶτον, καὶ ἀληθῆ οἰκονόμον ἀναξέχει ἡ κληρονομία τῦ φράγματος, καὶ ἡ ἔμφοπὴ τῆς ὑπηρεσίας ἀνανεώνει, ἢ ξανακαινυργώνει τὴν διαστοείαν.

Ἐὰν ἀπὸ φροικὸς λάβῃ τινὰς ξένον φράγμα, δύναται αὐτὸ ἄνευ χρήσεως νὰ τὸ ἐξασιάζῃ. καὶ ταῦτα μὲν ὅπου τὴν κινητὴν, ζώων δηλαδὴ, καὶ χρημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατὸν νὰ γένῃ κλεφία. εἰς δὲ τὰ ἀκίνητα δὲν γίνεται κλεφία, καὶ ἄνευ τῦτο ἀδικεῖται μεγάλως ἐκεῖνος ὁπού νὰ δουλεύῃ τὸ φρᾶγμα, καὶ ὅταν μέλλῃ νὰ φάγῃ τὸν καρπὸν νὰ ἤθελαν τοῦ τὸ πάροων.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ νὰ λάβῃ φρᾶγμα κατὰ παράδοσιν, παρ' ἄλλε τινὸς ὁπᾶ δὲν ἦτον Δεσπότης τῦ φράγματος, & νὰ μὴ τὸ ἐκυρίευσε μὲ τὴν χρῆσιν, ἔχει τὴν δημοσιακὴν κρίσιν. ἄμα τὲ ἐκεῖνος ὁπᾶ τὸ κυριεύει μὲ τὴν χρῆσιν, ἔχει τὴν πολιτικήν.

Τί ἔξι Πεβλικανή.

Πουβλικανὴ εἶναι ἐκείνη ἡ κρίσις ὁπᾶ ξανακαινυργώνει, καὶ βεβαιώνει τὴν ἐξουσίαν εἰς ἐκεῖνον ὁπού δὲν εἶναι ἀκόμι Κύριος. ἡ Πεβλικανὴ ἔχει μίμησιν Αὐθεντείας, καὶ ὄχι μοναχὸν ὄνομα.

Εἰς τὴν πολυχρόνιον νομὴν σωαειθμεῖται καὶ ὁ χρόνος τῦ φρώτε Οἰκονόμε.

Οἱ τόποι τῶν ἱερῶν Ναῶν, δηλαδὴ Ἐκκλησιῶν, αὖ & οἱ Ναοὶ πεσοων, καὶ χαλάσοων, πάλιν ἱεροὶ εἶναι, καὶ δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ τὲς ἐξοδιάσῃ, ἢ νὰ τὲς κυριεύσῃ τελείως κανείς. διότι ἐκεῖνος ὁ τόπος ὁπᾶ γένῃ ἱερὸς, πλέον δὲν παύει μὲ καμμα τρόπον νὰ μὴν εἶναι ἱερός.

Τὲς πάφες δὲν βοηθεῖ ἡ πολυκαιρία ὁπᾶ νὰ τὲς δείσοων τινὲς, ὅταν δὲν ἔχουν δίκαιον.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ δωσει τὴν τιμὴν τῦ φράγματος, δὲν λογιάζεται πῶς ἀδίκως κρατεῖ, καὶ ἐξασιάζει τὸ φρᾶγμα ἐκεῖνο.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ μὲ φρόσαξιν Αὐθεντικὴν ἀγοράσει τὸ φρᾶγμα, κύριος Οἰκονόμης λογίζεται.

Ὅταν

Ὅταν δύο τινὲς ἔχουν ἐξίσου δίκαιον νὰ πάρουν ἕνα πρᾶγμα, περισσότερον προτιμᾶται ἐκεῖνος ὁπού τὸ ἔχει, καὶ τὸ ἐπιτηρεῖ, καὶ τὸ φυλάττει.

Σχόλιον.

Χάσιν λόγου, ἐγὼ εἶχα ξένον χωράφιον ἀπαίωμου, ὁποῦ τὸ ἐπιτήρουν, καὶ τὸ ἐκυβέρνουν, καὶ ἔξαφνα ἐφάνη κάποιος, καὶ μὲ ἐγκαλεῖ, καὶ ζητεῖ νὰ τὸ πάρῃ ἀπὸ λόγου μου, δικαιολογούμενος πῶς εἶναι ξένον, καὶ δικόν του τυχαίνει ἐμένα. ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην εἰς αὐτὸν τοῦτο τὸ δικαιολόγημα, ὅτι ἐπειδὴ ξένον εἶναι τὸ χωράφιον ὁποῦ ζητεῖς νὰ πάρῃς ἐσύ, ὅτε ἐσένα τυχαίνει, ὅτε ἐμένα, καὶ ἐπειδὴ δικόν μου εἶναι ἐδικόνμου, διὰ τοῦτο δικόν μου εἶναι ἐδικόνσου. ὅμως ἐγὼ ὁποῦ τὸ διαφυλάττω, νικῶ ἐσένα ὁποῦ γυρεύεις νὰ τὸ πάρῃς. λοιπὸν δεχόμενος ὁ νόμος τὰς αἰτιλογίας μας λέγει. ὅτι πρᾶγμα ὁποῦ νὰ εἶναι ξένον, καὶ νὰ μὴ τυχαίνῃ μηδενὸς τῶν κεκτημένων, ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ διατηρεῖ, ἔχει περισσότερον δίκαιον ἀπ' ἐκεῖνον ὁποῦ γυρεύει νὰ τὸ πάρῃ. καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον, ἂν θέλῃς, δοκίμασον, καὶ ἰδὲ, & εἰπέ. ἔδωκέ μοι τίς φλωρία ιβ'. καὶ ἐσυμφωνήσαμεν ὅτι ἐὰν κλέψω, ἢ μοιχεύσω, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον νὰ κάμω, νὰ εἶναι ἐδικάμε. ἐγὼ δὲ πίρνωντας τὰ ιβ'. φλωρία, δὲν ἔκαμα κανένα ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ ἐσυμφωνήσαμεν. ἐὰν ἔλθῃ λοιπὸν νὰ μὲ σύρῃ εἰς κρίσιν ἐκεῖνος ὁποῦ μὲ ἔδωκε τὰ ιβ'. φλωρία, ζητῶντας νὰ τὰ πάρῃ, ἐπειδὴ δὲν ἔκαμα ἐκεῖνα ὁποῦ τὰ ἔπαιρα, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τίποτες ἀπὸ λόγου μου, ἔχοντας νὰ ὁρίζῃ ὁ νόμος, ὅτι ἐπειδὴ ἡ αἰτία ἦτον ὁμοίως αἰσχρὰ καὶ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὰ ἔδωκε, καὶ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὰ ἐπῆρε, νικᾷ ἐκεῖνος ὁποῦ ἔλαβε τὰ ιβ'. φλωρία, & τὰ ἔχει, ἂν καὶ δὲν ἔκαμε τίποτες ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ ἐσυμφώνησαν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ παύσει μὲ δόλον νὰ ξώσῃ τὸ πρᾶγμα ὁποῦ κυβερνᾷ, καταπαίνεται ὡσὰν νὰ τὸ ἔξωσε.

Περὶ Ἀναργυρίας.

ΤΙΤΛΟΣ, β.

Ἀναργυρία λέγεται ὅταν γράψῃ κανεὶς μὲ τὸ χέρι του, καὶ ὁμολογήσῃ πῶς ἔλαβεν ἀργύρια, ἢ φλωρία, καὶ ἢ δὲν τὰ ἔλαβεν, ἢ ἔλαβε μέρος, ἀμὴ ὄχι τόσα, ὅσα ὡμολόγησε διὰ τοῦ γράμματος αὐτοῦ.

Ὄχι μόνον ἐκεῖνος ὁπού δὲν ἔλαβε τίποτες ἀπ' ἐκεῖνα ὁπού ἔγραψε μὲ τὸ χέρι του, δικαιολογεῖται, καὶ ζητεῖται Μάρτυρας, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὁπού γράφει περισσότερον ἀπὸ ὅσα ἔλαβε, καὶ χωρὶς Μάρτυρας δὲν πιάνεται ὁμολογία.

Ἐκεῖνος ὁπού γνωρίζει τὴν πίστιν τῆς ὁμολογίας αὐτοῦ, καὶ ἀρχίσει νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, φαίνεται πῶς νὰ ἐξόδεψε τὴν ποσότητα, καὶ δὲν ἔχει τὴν τῆς ἀναργυρίας παραχαφὴν, τότε δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ πῶς ἔλαβε τόσα.

Ἐκεῖνος ὁπού λέγει, ὅτι δὲν ἔγινεν ἀρίθμησις τῶν χρημάτων, πάρεξ ἀπάμεσα εἰς δύο χρόνους. ἐὰν συρθῇ εἰς κρίσιν, ἢ διαμαρτύρεται περὶ τούτου, ὅπου ὁμνύει, ἐδεμίαν ἔχει δικαιολογίαν.

Ἐὰν γραφθῇ εἰς τὸ προικοσύμφωνον ποσότης τῆς προικὸς, καὶ δὲν δοθῇ, ἔχει ἄδειαν ὁ ἀνδρας, καὶ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, καὶ ὁ Πατὴρ τῆς ἀνδρὸς, καὶ κοντολογῆς κάθε πρόσωπον ὁπού ζητεῖται νὰ πληρώσῃ τὴν προῖκα, ἂν λυθῇ ὁ γάμος, ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἄνδρας νὰ ἀντιθέτουν ἀναργυρίαν, νὰ λέγουν πρὸς τὴν Γυναῖκα, ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτῆς, πῶς δὲν ἔλαβεν ὅσα γράφει τὸ προικοσύμφωνον, καὶ ἐὰν μαρτυρηθῇ ἕως τὸν χρόνον μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, δὲν πιάνεται τὸ προικοσύμφωνον.

Περὶ Ἀπαιτήσεως Προικός.

Ὅταν δὲν δοθῇ ἡ προῖκα εἰς τὴν ὥραν ὁπού γίνει ὁ γάμος, εἰ μὲν ἀποθάνῃ πρωτήτερα ἀπὸ τρεῖς χρόνους ὁ

ἄνδρας, δὲν ἔχει καμίαν κατηγορίαν, ἐὰν δὲν ἐζήτησε τὴν προῖκα, εἰ δὲ ἐζήτησεν, καὶ ἦτον νόμου ἡλικίας, ὅταν ἔγινεν ὁ γάμος, ἕως δέκα χρόνος, αὐτὸς εἶναι χρεώστης νὰ πληρώσῃ τῆς γυναικὸς τὴν προῖκα ὁπὸ τὰ τίποτές τε, ἢ ὅσον δυνηθῇ. εἰ δὲ ἀνήλικος ἦτον, ὅταν ἔγινεν ὁ γάμος, νὰ μεξῇ τὸς δέκα χρόνος μετὰ τὴν ἡλικίαν. εἰ δὲ μηδὲ τότε ζητήσῃ τὴν προῖκα, πάλιν αὐτὸς νὰ εἶναι χρεώστης τῆς γυναικός. εἰ δὲ μετὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ τὸς δέκα χρόνος δὲν τὴν ζητήσῃ, καὶ ἀποθάνῃ, οἱ κληρονόμοι αὐτῆ νὰ ἔχουν τὴν ζημίαν. εἰ δὲ πρὶν τὸς δέκα χρόνος ἀποθάνῃ, νὰ πληρώνωνται οἱ δέκα χρόνοι, εἴτε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆ γάμου, ἂν ἦτον νόμου ἡλικίας εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ γάμου, εἴτε μετὰ τὴν ἡλικίαν, ἂν ἦτον ἀνήλικος. καὶ τότε οἱ κληρονόμοι αὐτῆ, εἰ μὲν νόμου ἡλικίας εἰσὶ, νὰ λαμβάνουν διορίαν ξεῖς μηνας, ἔπειτα νὰ πληρώνουν τὴν προῖκα τῆς γυναικός. εἰ δὲ ἀνήλικοι εἰσὶν, ὅταν γένουν νόμου ἡλικίας, ἂς ἔχουν καὶ αὐτοὶ δύο χρόνους διορίαν, καὶ ὕστερα νὰ εἶναι χρεῶσαι νὰ ζητῶσι τὴν προῖκα ἀπ' ἐκείνους ὁπῦ τὴν ἔταξαν, καὶ ἔτζι νὰ τὴν δίδουν τῆς γυναικὸς, εἰς τῦτο ἔχουν ἐξουσίαν, καὶ ἂν δὲν τὴν ζητήσουν, νὰ τὴν πληρώνουν ὁπὸ λόγυτες.

Ἡ διαφορὰ ὁπῦ νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς ἐξουσίαν, νὰ ζητᾷ διορίαν διὰ τὴν τῆς προικὸς ἐκπλήρωσιν, ὅταν ἀποδειχθῇ πῶς τὴν ἔλαβε, καὶ ὁποῦ δίδεται διορία ἕως δέκα χρόνος, αὕτη ἐσίν. ὅταν μὲν ἀποδειχθῇ κατ' ὄνομα τὶ καὶ τὶ ἔλαβε προῖκα, τότε τὴν πληρώνει παρευθὺς, καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ διορίαν. ὅταν δὲ ἀποδειχθῇ σοῦμα πῶς ἔλαβε πᾶσαν τὴν προῖκα, δέκα, ἢ εἴκοσι λίβρας χρυσάφι, τότε εἰς τὸς τοιύτυς δίδεται τῇ δέκα χρόνων ἡ διορία, ἕως οὗ νὰ δωνηθοῦν νὰ τὴν πληρώσουν.

Ἡ Βασιλικὴ διάταξις ὁρίζει εἰς τὰ σωαλλάγματα, ἤγουν εἰς τὰς ἀγοραπωλησίας ὁπῦ ἐγράφη πῶς ἐμεξήθησαν χρήματα, ἢ ἄλλα πράγματα, ἕως δύο χρόνος νὰ δίδεται διορία εἰς τὸ νὰ προβληθῇ ἡ ἀναργυρία. ὅσοι δὲ πρότερον ἐβοηθοῦντο διὰ τινὰς αἰτίας τῦ νόμου, καὶ ἐπέρασαν χρόνοι πολλοὶ, τοὺς τοιύτυς βέλεται αὕτη ἡ διάταξις νὰ βοηθοῦνται καὶ τώρα. ὁ-

ρίζει

εἶζει δὲ, ὅτι εἴτις ἀφήσῃ παρακαταθήκην τινὸς μετὰ ὁμολογίας, καὶ ἀποδείξεως, νὰ λαμβάνῃ ἀστὴν, ἢ ὅπου νὰ γένῃ ἀπόδειξις διὰ δημόσια γράμματα, ἢ ὁπόταν εἶναι ὁμολογία πῶς ἐδόθη ἡ προῖκα, νὰ μὴν ἔχῃ χώραν ἡ ἀναργυρία. ἐναντίον δὲ κάθε ἀποδείξεως ἄλλης νὰ τίθεται ἡ ἀναργυρία. εἰς ἐκείνας δὲ ὅπου δὲν ἐναντιοῦνται ἀναργυρίαν, ἢ ἕως λ'. ἡμέρας ἐναντιοῦνται, ἀδὲ ὅρκος, νὰ μὴ δίδωται.

Σχόλιον.

Σημείωσαι δὲ, ὅτι ὅταν ὁ κεινόμενος ἀρνῆται ὅλον τὸ χρέος, τότε γράπει νὰ τὸ ἀποδείξῃ ὁ δανειστής. ὅτε δὲ λέγῃ, ὅτι μερικὸν μὲν τὸ ἐπλήρωσε, & μερικὸν χρεωστεῖ, τότε ἀναγκάζεται ὁ χρεώστης νὰ ἀποδείξῃ τὰ ὅσα ἐπλήρωσε, καὶ μὲ ὅλον τὸ δίκαιον, ἐπειδὴ μὲ προλῆψιν μάχεται, ὡσὰν ὅπου ἰδιοχείρως ἔγραψε νὰ χρεωστῇ.

Ἐὰν εἰς τὰς δύο χρόνους λυθῇ ὁ γάμος, ἢ ἀπὸ θανάτου, ἢ χωρισμὸν, καὶ ὁ αὐτὸς ἄνδρας, & οἱ κληρονόμοι αὐτῆς, ἔχουν δίκαιον νὰ κατηγορουῦν ἀναργυρίαν κατὰ τῆς προικὸς, ἤτοι πῶς δὲν τὴν ἔλαβον, καὶ ὁ κληρονόμος νὰ λαμβάνῃ διοείαν καὶ ἄλλον ἕνα χρόνον. εἰ δὲ περάσῃ τὰς δύο χρόνους, καὶ σαθῇ ἕως δέκα χρόνους ὁ γάμος, δίδομεν τὴν κατηγορίαν τῷ ἀνδρὶ, καὶ τοῖς κληρονόμοις αὐτῆς εἰς ξεῖς μῆνας. εἰ δὲ ἀπεράσῃ τὰς δέκα χρόνους, ἔτε τῷ ἀνδρὶ, οὔτε τοῖς κληρονόμοις αὐτῆς εἶναι δυνατὸν νὰ κατηγορῆσιν ἀναργυρίαν, πάρεξ μόνον ἂν ἦτον ἀνήλικος ὁ ἄνδρας εἰς τὸν καιρὸν τῆς γάμου, τότε δίδονται διορία δέκα χρόνοι. καὶ ἐὰν συμβῇ νὰ ἀποθάνῃ μέσα εἰς ιβ'. χρόνους, δίδεται εἰς τὰς κληρονόμους αὐτῆς διὰ ἕνα χρόνον ἡ κατηγορία. εἰ δὲ καὶ ἔτοι ἀνήλικοί εἰσι, δίδονται αὐτοῖς χρόνοι ε'. μετὰ τὴν λύσιν τῆς γάμου.

Ὅταν ἀπελπιδωῶ τινὲς δανειταὶ ἀπὸ τὰς χρεώσας περὶ τοῦ χρέους ὅλου, ἢ μερικῆς ἀπὸ τῆς κεφαλαίκ, ἢ ἀπὸ τοῦ τόκου, ἢ ἄλλου τινὸς σωαλλάγματος ὅπου ἐγράφθη ἀριθμὸς χρημάτων, ἢ πῶς νὰ δώσουν ἄλλα τινὰ εἴδη μὲ τὸ ὄνομα τί & τί, ἕως λ'. ἡμέρας μόνον μετὰ τὴν τοιαύτην ἀπελπησίαν, τὴν ἀναργυρίαν ὁ δανειστὴς ἀντιτίθησιν. ὅταν δὲ περάσουν αἱ λ'. ἡμέραι, παύεται ἡ τοιαύτη κρίσις,

καὶ πλέον οὔτε εἰς ὅρκον ἠμπορεῖ νὰ βάλῃ τοὺς τοιούτους δανειστάς.

Ε'κεῖνος ὁπῶ ἔχει Αὐθεντικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἀποδειχθῇ πῶς ἔχει Αὐθεντικὰ δικαιώματα ἀπαίωτου, δὲν ἠμπορεῖ νὰ κατηγορῇ ἀναργυρίαν.

Παῦ τὸ διδόμενον, ἢ δι' ὃ πρᾶγμα δίδεται, ἢ δι' αἰτίαν. τὸ δὲ δι' αἰτίαν, ἢ σεμνὴν, ἢ αἰσχρὰν, τετέτιν ἢ καλὴν, ἢ κακήν. καὶ ἡ αἰσχρότης ἢ τῶ διδόντος μόνον εἶναι, ἢ τῶ λαμβάνοντος, ἢ καὶ τῶν δύο. ἐκεῖνο λοιπὸν ὁπῶ νὰ δοθῇ διὰ τίμιον πρᾶγμα, τότε λαμβάνεται ὀπίσω, ὅταν δὲν γενῇ τὸ πρᾶγμα. ἤγουν ἔδωκέ τις τινὸς φλωρία διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ δοῦλον ἐδικόντε, ἢ νὰ ἀφήσῃ κληρονομίαν, ἢ νὰ τὸ δώσῃ ἐλεημοσύνην. καὶ ἐαὶ δὲν κάμῃ αὐτὸ, ζητεῖται τὰ ὅσα ἔλαβε, καὶ τὰ πληρώνει. εἰ δὲ ἡ αἰσχρότης εἶναι ἐκεῖνα ὁπῶ τὰ ἔλαβον, οἷον νὰ λάβῃ τις ἀργύρια διὰ νὰ φονεύσῃ, ἢ διὰ νὰ κλέψῃ Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα, ἢ διὰ νὰ μὴ δώσῃ τινὸς παρακαταθήκην, τὸ ὁποῖον λέγεται αἰσχρότης τῶ λαβόντος, τότε αὖ καὶ κάμῃ καθὼς ἐσυμφώνησεν, ὅμως πάλιν πληρώνει τὰ ὅσα ἔλαβεν, ὅτι ἀδίκως, καὶ αἰσχρῶς ἔλαβε ταῦτα. εἰδὲ καλὴν κρίσιν ἔχω, καὶ δώσω τῇ Κριτῇ διὰ νὰ κάμῃ τὴν κρίσιν μου, δὲν τὰ πέρνω. διότι διρίσκομαι παίσης μὲ τὸ νὰ παρακινῶ τὸν Κριτὴν νὰ κάμῃ ἀδικοκρισίαν.

Περὶ Α'παιτήσεως, καὶ Α'πωλείας.

ΤΙΤΛΟΣ, γ'.

ΤΑ' ὑπὲρ δίσεβείας δεδόμενα, κἂν κατὰ πλαίσιν δοθῶν, δὲν ἐπιστρέφονται.

Ε'κεῖνος ὁποῦ διὰ τὴν ψυχήν του θρέψει τὴν ἀσεβῆ του, δὲν ἔχει δίκαιον νὰ ζητᾷ τὰ ἔξοδα.

Νόμος.

Η' ζήτησις τῆς καταδίκης, καὶ παντοτεινὴ εἶναι, καὶ πράγματα ἔχει νὰ ἀναζητᾷ, καὶ ἀπὸ κληρονόμους εἰς κληρονόμους δίδεται.

Σχό-

Σχόλιον.

Ὅταν καταδικαθῇ τινὰς, καὶ γίνεται παίσης, καὶ ὄνειδος εἰς τὸν ἀντίδικόντα ὅπως τὰ ζητᾷ τὰ ἀπὸ τῆς καταδίκης, δεῖ εἶναι πρόσκαιρος ἡ τοιαύτη καταδίκη, ἀλλὰ παντοτεινὴ, ἤγουν ἕως λ'. χρόνους ἁρμόζει νὰ τὰ ζητᾷ τὰ ὅσα τὰ χρεωστεῖ, ἢ τὸν ἐζημίωσεν, ὅταν μαρτυρηθῇ δηλαδὴ καὶ καταδικαθῇ, διότι δεῖ τοῦ ζητᾷ παίδδσιν, ἀλλὰ πράγματα ὅπως δίγηκαν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα αὐτὰ τὰ νικήσαντος, καὶ ὠλιγόσδυσαν τὸν πλοῦτον αὐτὰ, καὶ αὔξησαν τὸν πλοῦτον ἐκείνου ὅπως κατεδικάθη. καὶ δῆλα τοῦτο δίδοται ☾ εἰς τὰς κληρονόμους τὰ νικήσαντος, καὶ ἁρμόζει νὰ ζητᾶται καὶ ἀπὸ τὰς κληρονόμους ἐκείνου ὁποῦ κατεδικάθη.

Ἡ Μήτηρ ὅσα μὲν εἰς ἀναξοφλὼ τῶ παιδίωντης ἐξοδιάσει, δεῖ ἠμπορεῖ νὰ τὰ ζητᾷ. ὅσα δὲ εἰς πράγματα αὐτῶ καλῶς ἐξοδίασεν, ἔχει δίκαιον νὰ τὰ ζητᾷ δῆλα τῆς περὶ διοικήσεως ἀγωγῆς.

Περὶ Ἐξοδεμάτων τὰ Ἀνδρός.

Καὶ ὁ ἄνδρας ὅσα μὲν ἐξοδιάσει εἰς τλὼ ἀθενείαν τῆς γυναικός τε, δεῖ ἠμπορεῖ νὰ τὰ ζητᾷ ἀπὸ τὸν πενθερόντε. ὅσα δὲ ἐξοδιάσει εἰς τλὼ ταφλώτης, τὰ ζητᾷ νομίμως ἀπὸ τὸν Πατέραντης ὅπως ἔλαβε τλὼ προῖκα.

Ὁ ἄνδρας ὅσα ἐξοδιάσει εἰς τὰ παιδία ὁποῦ γεννηθοῦν ἀπὸ τὰς δέλες τῆς προικὸς, ἤτοι τὰς δεδομένες εἰς λόγον προικὸς, εἴτε εἰς μάθησιν αὐτῶ, εἴτε εἰς ῥοφὰς, δεῖ τὰ πέρνει, διότι τὰς εἶχεν εἰς τλὼ ὑπηρεσίαντε. ἐκεῖνα δὲ ὅπως δῶσει νὰ τὰ ἀναθρέφουν, τὰ πέρνει, ἔσωντας καὶ νὰ τὰ δώσῃ δῆλα τλὼ σωτηρίαντας, καὶ ζωλώτας. ὁμοίως καὶ ὅσα ἐξοδιάσει νὰ γλυτώσῃ τοὺς δέλες τῆς προικὸς ἀπὸ τὰς λῃσὰς, ἢ κερσάρους, αὖ τύχῃ καὶ τὰς πιάσουν, λαμβάνει αὐτά.

Ἡ τῆς κληρονομίας ζήτησις δεῖ παύει ποτὲ, ἔτε εἰς χρόνου διορίαν περικλείεται.

Ἐπὶ παρανόμων γάμων δεῖ ἐξετάζεται ζήτησις, ἔτε ὅταν δώσῃ τινὰς τίποτες δι' αἰχρὰν αἰτίαν.

Ἐκεῖ-

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ προσαχθῇ νὰ πηγαίνῃ εἰς ταξεῖδι, νὰ φέρῃ τινὸς πράγματα, ἐὰν κερδισθῇ, ἢ τὰ χάσῃ ἀπὸ τζακισμὸν καραβίου, ἢ τὰ ἐξοδιάσῃ εἰς ἀθυσίαν ἐδικιλού του, ἢ τῷ ἐδικῶντε, δὲν τὰ πληρώνει. διότι τὰ αὐτὰ κατὰ τύχιν ἐσυμβήσαν, καὶ ὄχι ἐκ τῆς παραγγελίας.

Περὶ Ἀπωλείας.

Ἐὰν σοῦ δώσω πρᾶγμα ξετιμημένον, διὰ νὰ μοῦ δώσῃς ἢ αὐτὸ πάλιν, ἢ τιμὴ τιμιώτε, καὶ χαθῇ πρὶν πουληθῇ, εἰ μὴ ἐγὼ σὲ παρεκάλεσα νὰ τὸ πάρῃς, ἐδική μου εἶναι ἡ ζημία. εἰ δὲ ἐσὺ μοῦ τὸ ἐζήτησες, τὸ πληρώνεις. εἰ δὲ οὔτε σύας, οὔτ' ἄλλος, χρεωστεῖς ὅρκον περὶ ἀμελείας.

Ἐὰν θέλωντας νὰ ἀγοράσῃς τίποτες ἀγγεῖον, καὶ τὸ φέρει ὁ τεχνίτης, καὶ τὸ ἀφήσει εἰς ἐσυνά, καὶ δὲν σὲ ἀρέσει, καὶ τὸ σείλῃς με τὸν δικόν σε, καὶ χαθῇ χωρὶς ἀμελείας, καὶ ἐδικιά σε δόλου, ὁ τεχνίτης ζημιοῦται. διότι νὰ τὸ πηγαίνουν εἰς αὐτὸν τὸ ἔσειλες. ὅμως ἐγκαλεῖσαι διὰ ἐκεῖνος ὁπὸ τὸ ἔλαβαν νὰ τὸ φυλάξουν, ἢ νὰ τὸ πηγαίνουν, αὖ δὲν ἔκαμαν δόλον, ἢ ἀμέλειαν. ἁρμόζει εἰς αὐτὸ λοιπὸν τῆς αἰωτέρω εἰρημένης συμφωνίας ἡ ἀγωγή.

Ἔλαβον τὸ δακτυλίδιόν σε νὰ τὸ ἰδῶ, καὶ μὲ ἔπεσεν εἰς τὸν ποταμὸν, καταδικάζομαι νὰ τὸ πληρώσω.

Περὶ Καινούργιων Κτισμάτων.

ΤΙΤΛΟΣ, δ'.

Καινούργιον πρᾶγμα κάμνει τινὰς ἢ μὲ τὸ νὰ κτίζῃ, ἢ νὰ χαλᾷ τίποτες, καὶ νὰ μεταλλάσῃ τὴν προτέραν του θεωρίαν.

Εἴτε δικαίως, εἴτε ἀδίκως κτίζῃ κανεὶς, ἐμποδίζεται ὑπὸ τῶν γειτόνων, ἕως ἂν νὰ ἐξεταχθῇ ἐπιμελῶς ἡ ὑπόθεσις. εἰ δὲ περὶ καινοτομίας, τότε ἴν ὅταν μέλλῃ νὰ κάμῃ τινὰς κτί-

ειον

ειον καινούργιον, κάμνει χρεία νὰ ἐρωτᾷ τὸν Κεφαλᾶ, καὶ τοὺς γείτονας, ἂν νὰ πέρνῃ θέλημα.

Ἐκεῖνος ὁπού τὸν βλάπτει τὸ καινούργιον κτίσιμον, παραγγέλλει καὶ χωρὶς Ἄρχοντος, καὶ ἀπατᾷ τε, καὶ μὲ ξένον πρόσωπον, καὶ παρὼν διεισκόμισος, καὶ ἐὰν λείπῃ εἰς τόπον μακρὰν, καὶ θέλοντας, καὶ μὴ θέλοντας ἐμποδίζεται ἐκεῖνος ὁπού μέλλει νὰ κάμῃ τὸ καινούργιον κτίσμα, εἰ δὲ μὴ, ζημιᾶται.

Ἐκεῖνος ὁπού παραγγέλλει γίνεται ἀνάγων, καὶ ἐὰν ὁ παραγγελθεὶς κτίσῃ χωρὶς θέλημα τοῦ ἀνάγοντος, μετὰ πάσης δικαιοσωλύης τῆς κρίσεως χαλᾷ τὸ κτίριον.

Ἐκεῖ ὁπού γίνεται τὸ ἔργον, πρέπει νὰ παραγγείλῃ καθένεις κάθε κτίζῃ τινὰς, κάθε μέλλῃ νὰ βάλῃ ἀρχήν. καὶ ἂν δὲν εὕρῃ τὸν Οἰκοκύρην, καλῶς παραγγέλλει καὶ ὅσους διεισκονται εἰς τὸ ἔργον, καὶ δὲν ἐξετάζεται τίς, καὶ ποίας αἱρέσεως ἦτον ὁ παραγγελθεὶς, ἢ Ἕλλος, ἢ γυνὴ, ἢ παιδίον, ἢ κόρη. καὶ ὅλους τοὺς διεισκομένους ὀρθῶς παραγγέλλει, διὰ νὰ τὸ εἰποῦν τῷ Οἰκοκύρῃ. εἰ δὲ ἔξω τοῦ ἔργου παραγγέλῃ, δὲν σέργεται, ἀλλὰ εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον πρέπει νὰ παραγγέλῃ, διὰ νὰ κινήσῃ παρευθὺς ἐκεῖνος ὁπού ἐπαραγγέλθη, νὰ πηγαίνῃ νὰ τὸ εἰπῇ τῷ Οἰκοκύρῃ, διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ ἰδῇ τὸ, τί ἐσωιέβη, καὶ τί μέλλει γενέσθαι, διὰ νὰ μὴ ζημιωθῇ.

Ἐαύτις μετὰ τὸν παραγγελίαν κτίσῃ, καὶ δὲν ζητήσει συγχώρησιν, ἢ χωρὶς νὰ δώσῃ τὸ δίκαιον ἐκείνου ὁπού ἔκαμε τὸν παραγγελίαν, ἂν εἶχε δίκαιον νὰ κτίζῃ, ὅσον ἔργον γένει μετὰ τὸν παραγγελίαν, τὸ χαλᾷ.

Ἐκεῖνος ὁπού κτίζει, ἀνίσως καὶ ἐγκαλῆται, ὅτι κτίζει καινούργια κτίσματα, μέσα εἰς ξεῖς μῆνας χρεωστεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὸν δικαιολογήματά του, καὶ ὕστερα νὰ βεβαιωθῇ, πῶς ἔτζι εἶναι, ὅτι ἀνίσως καὶ φανῇ, ὅτι κακῶς κτίζει, ὅσον καὶ ἂν ἔκτισε, τὸ κρημνίζει μὲ ἐδικά του ἔξοδα.

Ἐαύτις λείπῃ εἰς τόπον μακρυσὸν, καὶ κτισθῇ τὸ σπῆτί του παρὰ τοῦ Ἐπίξοπου, καὶ βλάπτει τὸν γείτονα, χρεωστεῖ ὁ Ἐπίξοπος ἕως δ'. μῆνας νὰ μηνύσῃ νὰ τοῦ σείλῃ ὁ Οἰκοκύρης τὸν ἀποδείξιν. εἰ δὲ καὶ δὲν τοῦ σείλῃ, τότε αὐτὸς ὁ Ἐπίξοπος δικαιολογήμενος, ἐὰν καταδικασθῇ, καὶ εἶναι πλέσιος,

πλη-

πληρώνει ὅλλω τιὼ καινοτομίαν. εἰ δὲ πτωχὸς, τὰ πληρώνει ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα ἐκείνου ὁποῦ λείπει, τουτέστι τῦ Οἰκοκύρη τῦ σπιτίυ.

Ἐὰν ἐκεῖνος ὁποῦ παραγγελθῇ, πουλήσῃ τὸ σπῆτι, καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἀγοράσει τὸ κτίσει, αὐτὸς παιδεύεται. διότι δὲν ἔγινεν ἡ παραγγελία εἰς πρόσωπον, ἀλλὰ εἰς πρᾶγμα. δχὶ τῦτο ὅταν γυνὴ παραγγελία, ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἔχει, & τὸ ὀείζει, καταδικάζεται.

Ὅταν ὁ δοῦλος κτίζῃ, τοῦ παραγγέλλει κανεὶς νὰ προσέχῃ ἀπὸ καινοτομίας, ὁ δὲ δοῦλος δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραγγείλῃ ἄλλυ τινὸς ὁπῦ κτίζει.

Ἐὰν πολλῶν εἶναι τὸ πρᾶγμα ὁποῦ κτίζεται, ἢ καὶ σὸς μόνον ἀπ' αὐτοὺς παραγγείλῃ κανεὶς, σερκὴ εἶναι ἡ παραγγελία, καὶ λογίζεται πῶς νὰ ἔγινεν πρὸς ὅλυς τὺς Οἰκοκυρούς. εἰ δὲ σὰς ἀπὸ τὺς Οἰκοκυρὰς ὕσερα ἀπὸ τιὼ παραγγελίαν κτίζῃ, δὲν ἐγκαλοῦνται οἱ ἄλλοι περὶ τῦ ἔργου τύτε. διότι δὲν πρέπει εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ κάμνουν ἄλλοι, νὰ βλάπτωνται ἐκεῖνοι ὁπῦ δὲν ἔπταισαν τίποτες.

Ἐπαρχικὰ ἀπὸ τῆς τοῦ Ἀσκαλωνίτου Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἀρχιτέκτονος, ἀπὸ τὺς νόμους, ἤτοι τὰ ἔθη τῆς διεισκομιῶν εἰς τιὼ Παλαισίνλω.

Πρῶτον περὶ Μέτρων.

Ὁ Ποῦς ἔχει παλαισὰς δ'. ὁ δὲ παλαισὴς τετέσιν ἡ παλάμη ἔχει δακτύλυς δ'. ὁ πῆχυς παλάμας ἡ. ὁ δάκτυλος εἶναι πρῶτος καθὼς καὶ ἡ μονὰς εἰς τὺς ἀριθμύς.

Ἡ παλάμη ἔχει δακτύλυς δ'. ὁ πῆχυς ἔχει πόδας σὰς ἥμισυ, ἤγουν παλάμας ς'. τὸ βῆμα ἔχει πήχεις β'. τετέσιν ἡ διςελία πόδας γ'. παλάμας ιβ'. ἡ ὀργία ἔχει βήματα β'. ἤγουν πήχεις δ'. πόδας ς'. τετέσι σιθαμὰς, θ'. καὶ δακτύλυς δ'. ἡ ἅλυσα ἔχει ὀργίαν μίαν ἥμισυ, ἤγουν πήχεις ς'. ἤτοι πόδας θ'. παλάμας λς'. τὸ πλέθρον ἔχει ἁλύσας ί. ἤγουν ὀργίας ιέ. ἤτοι βήματα λ'. πήχεις ξ'. πόδας ϛ'. τὸ σάδιον ἔχει πλέθρα ς'. ἤγουν ἁλύσας ξ'. ἤτοι ὀργίας ρ'.

βήμα-

βήματα σμ'. πήχεις ύ. πόδας χ'. τὸ μίλιον κατὰ μὲν τὸν Ἐρατοσθένη, ⸫ Στράβωνα τὰς Γεωγράφους ἔχει σάδια, ή, ᾗ γ'. ἤγουν ὀργίας ωλς'. κατὰ δὲ τὴν συνήθειαν ὅπου κρατεῖ τώρα, σάδια μὲν ἔχει ἑπτὰ ἥμισυ, ἤτοι ὀργίας ψν'. ἤτοι βήματα αφ'. πήχεις ς'.

Πρέπει νὰ ἐξδύρῃς, ὅτι τὸ μίλιον τὸ καιρὸ τότε, ἤγουν τῷ ἑπτὰ ἥμισυ σαδίων, ὀργίας μὲν γεωμετρικὰς καθὼς εἴπομεν ἔχει ψν'. ἁπλᾶς δὲ ωμ'. διότι αἱ ρ'. ὀργίαι γεωμετρικαὶ κάμνουν ριβ'. ἁπλᾶς ὀργίας.

Περὶ Κτίσματος Λυβῆ.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ἐπιχειρίζεται νὰ κτίσῃ ξεχωριστὸν λουβὸν ἐδικόν του, εἰ μὲν κατὰ τὸ νότιον μέρος ἐστὶ, νὰ ἀπέχῃ ἡ κάμινος ἀπὸ τὸ σπῆτι τὸ γείτονος πῆχες, κ'. ὧν εἶναι τὰ σπήτια δίπατα, ἢ τρίπατα, ⸫ ἔχουν παράθυρα ὅπου νὰ βλέπουν πρὸς αὐτὸν τὸν λουβὸν, διότι ἔσωπας νὰ εἶναι οἱ αὔεμοι χειμωνιάτικοι, δὲ ἀνοίγονται τόσον συχνὰ τὰ παράθυρα τὸ γείτονος, ⸫ διασκορπᾶται, ᾗ ἀφθείρεται ᾗ ἡ δύναμις τὸ πυρὸς ὑπὸ τῷ αὐέμων. εἰ δὲ πρὸς τὸ βόρειον, ἢ πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τὸ γείτονος εἶναι ἡ κάμινος τὸ λυβῆ, ᾗ τὰ σπήτια τὸ γείτονος εἶναι δίπατα, ἢ τρίπατα, ᾗ ἔχουν παράθυρα ὅπου ἀνοίγουν πρὸς τὴν κάμινον, τότε κάμνει χρεία νὰ ἀπέχῃ ἡ κάμινος τοῦ αὐτὸ λουβοῦ πῆχες λ'. διότι ἔσωπας νὰ εἶναι οἱ αὔεμοι καλοκαιρινοὶ, ᾗ νὰ ἀνοίγωνται συχνὰ τὰ παράθυρα, βλάπτονται οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπητιὸ ἐκείνου ἀπὸ τὸν καπνὸν τῆς καμίνυ. εἰ δὲ ᾗ εἶναι φραγμένοι οἱ τοῖχοι ὅπου εἶναι πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, δέκα πῆχες μόνον νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τὸ γείτονος. εἰ δὲ ᾗ εἶναι μονόπατον τὸ σπῆτι, ᾗ ἔχει θύρας, ᾗ παράθυρα ὅπου βλέπει πρὸς τὸ μέρος τὸ λυβῆ, πάλιν ἰ. πῆχες νὰ ἀπέχῃ τὸ καμίνι ἀπὸ τὸ σπῆτι τὸ γείτονος. εἰ δὲ φραχτοὶ εἶναι οἱ τοῖχοι τῷ καπνογέων σπητίων, πῆχες έ. μόνον νὰ ἀπέχῃ. ᾗ ταῦτα μὲν ἐν Πόλει, εἰς δὲ τὰ χωρία τὸ ἥμισυ μέρος.

Περὶ Φέρνε ὁπᾶ νὰ ϕιώσῃ Ψωμί.

Ε'Κεῖνος ὁποῦ μέλλει νὰ κάμῃ φᾶρνον καινούργιον διὰ Ψωμί, εἰς τὴν Πόλιν μὲν κάμνει χρεία νὰ ἀπέχῃ τὸ ὁσπῆτι τᾶ φέρνε, ἀπὸ τὸ σπῆτι τᾶ γείτονος πῆχες ε'. καὶ νὰ εἶναι εἰς τόπον ὑψηλόν, καὶ ξανοικτὸν, αὖ εἶναι τὰ σπήτια τᾶ γείτονος καπώγεα, καὶ μονόπατα. ἄυτη ἡ ξεμάκρησις δίδεται, καὶ νὰ εἶναι εἰς τόπον ἀνοικτὸν, καὶ ἀδιάνοϑον τὸ σπῆτι τᾶ φέρνε, διὰ τὰς πυρκαϊάς, ὁπᾶ τυχαίνει καὶ γίνονται εἰς τὰ σπήτια ἀπὸ τὰ τοιαῦτα. εἰ δὲ δίπατα, ἢ τρίπατα εἶναι τὰ σπήτια τᾶ γείτονος, ἡ ξανοιξις μὲν τᾶ τόπου τὸ αὐτὸ μέρος ἂς ἔχῃ, τὸ δὲ σπῆτι τᾶ φέρνε νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τᾶ γείτονος, διὰ νὰ μὴ βλάπτεται ἀπὸ τὸν καπνὸν, τὸ ἥμισυ μέρος τᾶ λεβῆτ. διότι ἡ μὲν καῦσις τᾶ λεβοῦ γίνεται συχνάκις, καὶ ἀκατάπαυσος. τοῦ δὲ φέρνου εἶναι ἀραιὰ, καὶ μερική. ἡ ὁποία τὸν περισσότερον καιρὸν γίνεται τὴν νύκτα. ☾ ταῦτα μὲν εἰς Πόλιν, εἰς δὲ τὰ χωρία, ἢ εἰς τὰ ζυγαλατεῖα τὸ ἥμισυ μέρος ὁπᾶ εἴπομεν.

Σχόλιον.

Η'γουν εἰ μὲν εἰς τὸ νοτιώτερον μέρος εἶναι ὁ φᾶρνος ὁπᾶ κτίζεται, ἢ εἰς τὸ δυτικώτερον ἀπὸ τὸ σπῆτι τᾶ γείτονος, καὶ εἶναι τὰ σπήτια δίπατα, ἢ τρίπατα, καὶ ἔχουν παράθυρα ὁπᾶ βλέπουν πρὸς τὸν αὐτὸν φᾶρνον, πῆχες ιγ'. νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τᾶ γείτονος μοναχά. εἰ δὲ εἰς τὸ βόρειον μέρος, ἢ τὸ ἀνατολικὸν τᾶ γείτονος εἶναι ὁ φᾶρνος, καὶ τὰ σπήτια εἶναι δίπατα, ἢ τρίπατα, καὶ ἔχουν καὶ παράθυρα ὁποῦ ἀνοίγουν πρὸς τὸν αὐτὸν φᾶρνον, ἐκεῖνος ὁπᾶ τὸν κάμνει, πῆχες κ'. μακρά. εἰ δὲ ☾ εἶναι φρακτοὶ οἱ τοῖχοι ὁπᾶ βλέπων πρὸς τὸν αὐτὸν φᾶρνον, τὸ τρίτον μέρος ὁπᾶ εἴπαμεν τᾶ μέξε νὰ δίδεται μόνον. εἰ δὲ μονόπατα, καὶ καπώγεα εἶναι τὰ σπήτια, ☾ ἔχουν θύρας, καὶ παράθυρα ὁπᾶ νὰ βλέπουν πρὸς τὸν φᾶρνον, καθὼς εἴπομεν, τὸ αὐτὸ μέξον τῶν φρακτῶν, καὶ ὑψηλῶν τοίχων νὰ δίδεται εἰς ἐκεῖνον ὁπᾶ κτίζει τὸν φᾶρνον. εἰ δὲ καὶ εἶναι φρακτοὶ οἱ τοῖχοι τῶν καπωγείων σπητίων,

τὸ

τὸ ἕκτον μέρος τῆς τειπάτων σπητίων νὰ δίδεται. καὶ ταῦτα μὲν εἰς τὴν Κωνσταντινόπολιν λέγει, διὰ νὰ εἶναι ὁ μὲν νότος χειμωνιάτικος ἄνεμος, καὶ τὸν χειμῶνα δὲν ἀνοίγονται τόσον συχνὰ τὰ παράθυρα τῆ γείτονος. ὁ δὲ βορέας εἶναι καλοκαιρινός, καὶ τὸ καλοκαίρι ἀνοίγονται συχνάκις τὰ παράθυρα, καὶ γίνεται βλάβη εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὁποῦ κατοικοῦν εἰς αὐτό.

Εἰς δὲ τὴν Θεσσαλονίκην, ἐπειδὴ συμβαίνει νὰ εἶναι τὰ ἐναντία τόπων, νὰ γίνωνται τὰ ἐναντία, ἤγουν εἰς μὲν τὸ νότιον μέρος νὰ ἀπέχῃ περισσότερον, εἰς δὲ τὸ βορειότερον ὀλιγώτερον, δὲν εἶναι ἄτοπον.

Περὶ Φούρνου Κεραμικοῦ.

Ἐκεῖνος ὁποῦ κάμνει εἰς χωρίον φοῦρνον κεραμικὸν, πρέπει νὰ τὸν κάμῃ μακρὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆ γείτονος, ἂν εἶναι τὰ σπήτια δίπατα, ἢ τείπατα, καὶ ἔχουν παράθυρα ὁπῦ βλέπουν πρὸς τὸν φοῦρνον. καὶ ἂν ὁ φοῦρνος εἶναι ἀπὸ τὸ βόρειον μέρος, νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆ γείτονος πῆχες κ'. διότι ἡ χρεία, καὶ ἐργασία τῆς κεραμικῆς εἰς τὸν τοιοῦτον καιρὸν γίνεται, ὅταν φυσοῦσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνεμοι. εἰ δὲ εἰς τὸ νότιον, ἢ εἰς τὸ δυτικὸν μέρος τῆ σπητίου εἶναι ὁ φοῦρνος, καὶ τὸ σπῆτι ἔχει θύρας, καὶ παράθυρα ὁποῦ βλέπουν πρὸς τὸν φοῦρνον, νὰ τὸν κάμνῃ ιβ'. πῆχες μακρὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι, ἔσωντας νὰ εἶναι χειμωνιάτικοι οἱ ἄνεμοι, καὶ νὰ μὴ γίνεται ἡ ἐργασία τότε. εἰ δὲ καὶ εἶναι φραχτοὶ οἱ τοῖχοι, ἢ καπώγεα τὰ σπήτια, τότε τὸ τείπον ὁπῦ εἴπομεν τῆς πηχῶν νὰ τὸν κάμῃ μακρὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆ γείτονος. εἰ δὲ ἦτον ἐξ ἀρχῆς ἡ κεραμικὴ, καὶ ἑτέρου γείτονος βουλομένου νὰ κάμῃ ἄλλα σιμὰ εἰς αὐτὰ, κάμνει χρεία νὰ ἐχαλάζεται τὸ σπῆτι τῆ πρώπου γείτονος, καὶ εἰ μὲν καὶ εἶναι εἰς τὸ ἀνατολικὸν, ἢ βορεινὸν μέρος, νὰ κάμῃ τὸν φοῦρνον ιέ. πῆχες μακράν. εἰ δὲ νότιος, ἢ δυτικὰ τῆ φούρνου ὁποῦ μέλλει νὰ κτισθῇ εἶναι τὸ σπῆτι τῆς προτέρας κεραμικῆς, νὰ τὸν κάμνῃ λ'. πῆχες μακράν. τὰ αὐτὰ μέτρα τῆς ἀνέμων καὶ εἰς τὰ ἀλώνια νὰ φυλάττωνται.

Περὶ Φέρνε ὅπε̃ ψιώσῃ τὸν Υ̓ψον.

Ὁ Κεῖνος ὅπε̃ θέλει νὰ κάμῃ φε̃ρνον, καὶ νὰ ψιώῃ τὸν ὕψον, εἰς χωρίον, ἢ εἰς Πόλιν, εἰ μὲν μονόπατον, καὶ κατώγεον εἶναι τὸ σπῆτι τε̃ γείτονος, καὶ ἔχει θύρας, καὶ παραθύρια ὅπε̃ βλέπουν εἰς τὸ καμίνι, καὶ ὁ τόπος τῆς καμίνου εἶναι γυμνὸς, ἐξέσκεπος, εἰ μὲν ἀνατολικὸς, ἢ βόρειος εἶναι ὁ τόπος ἔτος, κάμνει χρεία νὰ κάμῃ τὸ καμίνι ἡ. πῆχες μακρὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι τε̃ γείτονος. εἰ δὲ εἰς τὸ δυτικώτερον, ἢ νοτιώτερον μέρος εἶναι τὸ καμίνι, ἐκὶ τὰ σπήτια εἶναι χαμηλὰ, καὶ μονόπατα, καὶ ἔχουν θύρας, ἐκὶ παράθυρα πρὸς τὸ κάμινον, τέσσαρες πῆχες νὰ ἀπέχῃ μακρύ. εἰ δὲ ὁ τόπος τῆς καμίνου εἶναι σκεπασμένος, καὶ ὁ γείτονας ἔχει παράθυρα πρὸς τὸ αὐτὸ κάμινον, δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ κάμῃ θόλον εἰς αὐτὸ, διότι γίνεται πνιγμὸς εἰς τὸ σπῆτι τε̃ γείτονος, ἔσωπας νὰ σεβαίνῃ ὁ καπνὸς ἀπὸ τὰ παράθυρα. εἰ δὲ καὶ εἶναι δίπατα, ἢ τρίπατα τὰ σπήτια τε̃ γείτονος, καὶ ἔχουν παράθυρα ὅπε̃ βλέπουν πρὸς τὸ κάμινον τε̃ ὕψου, νὰ τὸ κάμῃ κδ'. πῆχες μακρὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι τε̃ γείτονος. εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχουν οἱ τοῖχοι ὔτε θύρας, ὔτε παράθυρα, τότε ἔχει ἐξουσίαν ἐκεῖνος ὅπε̃ κάμνει τὸν φε̃ρνον νὰ ὕψον, μόνον δύο πῆχες νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸν τοῖχον τοῦ γείτονου, νὰ τὸ σάθρωσιν, καὶ βλάψιν τε̃ τοίχε μόνου, ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ τὸ κάμινον τε̃ πυρός. ὅμως δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ κρέμῃ, ἢ νὰ τζακίζῃ τὸν ὕψον εἰς τὸν τοῖχον τε̃ γείτονος, ἀλλὰ νὰ ἀπέχῃ ὅταν κόπτῃ, καὶ τζακίζῃ τὸν ὕψον, μακρὺν ἀπὸ τὸν τοῖχον τε̃ γείτονου πῆχες ἓξ, διότι καὶ ἡ προσβολὴ τε̃ καπνοῦ βλάπτει τὲς τοίχες κατὰ πολλά.

Περὶ Φέρνε ὅπε̃ νὰ καίῃ Ἀσβέσιον.

Ὁ Κεῖνος ὁπου̃ θέλει νὰ κάμῃ φοῦρναν τῆς ἀσβέσου, κάμνει χρεία νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ κάθε σπῆτι δίπατον, καὶ τρίπατον, καὶ ὑψηλότερον, καὶ κοντολογῆς ἀπὸ κάθε μέρος

πῆχες

πῆχες ρ'. νὰ ἀπέχῃ μακρύ. διότι ὁ καπνὸς αὐτῆς εἶναι κατὰ πολλὰ ἀψὴς, ⁊ βλαπτικός. ἀπὸ δὲ τῆς ἄλωνος νὰ ἀπέχῃ ἡ τοιαύτη κάμινος πῆχες ν'.

Περὶ Βαφέων, ⁊ Θερμοβρόχων.

Ἡ Ἐργασία τῶν Θερμοβρόχων, ⁊ τῶν βαφιάδων ἔσωπας νὰ γίνεται δχὶ πυρὸς, ⁊ νὰ εἶναι παντοτεινὴ, ⁊ ἀκατάπαυσος, βλάπτονται τὰ σπίτια ὁπὸ εἶναι ἐπανωθεν. δὲν πρέπει λοιπὸν αὖ εἶναι τὰ σπίτια τῶν τοιούτων μονόπατα, ⁊ καπώγεα, τὰ δὲ γείτονος εἶναι δίπατα, ἢ τρίπατα, ⁊ ὑψηλὰ, δὲν πρέπει λέγω νὰ καίῃ ἡ φωτία ὑποκάτω τῶν τοιούτων ὑψηλῶν σπιτίων, δχὶ τὼ βλάβῳ ὁπὸ ἐπαμβῇ πῶς γίνεται. διότι ἔσωπας νὰ εἶναι ἡ καῦσις παντοτεινὴ, ⁊ ἀκατάπαυσος, δὲν δίδει μόνον βλάβῃ, ⁊ ἀθυμίαν εἰς τὰ σπίτια ὁπὸ δυσκονται ἐπαίωθεν αὐτῶν, ἀλλὰ ἔχουν ⁊ κίνδυνον ἀπὸ τὼ φωτίαν τὰ τοιαῦτα σπίτια. πρέπει λοιπὸν ὄχι μόνον νὰ λείπουν τὰ τοιαῦτα ἐργασήρια ὑποκάτω τῶν αὐωγέων, ⁊ ὑψηλῶν σπιτίων, ἀλλὰ ⁊ νὰ ἀπέχουν ἀπὸ κάθε μέρος τὸ αὐωγέου πῆχες ς'. ⁊ δίμοιρον δχὶ νὰ δχυνέται, ⁊ νὰ δχασκορπᾶται ὁ καπνὸς εἰς τὸν ἀέρα, πρὸ τῶν ς'. πῆχῶν, ⁊ διμοίρου.

Περὶ Χελυργῶν, ⁊ Χαλκιάδων.

Οἱ χελυργοὶ ὁπὸ δελδόουν τὰ γιαλία, ⁊ οἱ χαλκιάδες ὁπὸ κάμουν τὰς ἀξίνας, τὰ δικέλλια, τὰ σιδηρα τῶν καραβίων, ⁊ ἄλλα τοιαῦτα μεγάλα ὄργανα, δὲν πρέπει νὰ τὰ δουλδόουν μέσα εἰς τὰς Πόλεις τὰ τοιαῦτα. εἰ δὲ ⁊ εἶναι τίποτες ἀνάγκη νὰ κατοικοῦν ἔτοι εἰς τὰς Πόλεις, εἰς τόπους ἀκατοικήτους, ⁊ ξεχωρισὸς τῆς Πόλεως νὰ τὰ δελδόουν, διότι πολλὼ κίνδυνον ἔχουν τὰ σπίτια ἀπὸ τὼ φωτίαν, ⁊ εἰς τὸς ἀνθρώπους μεγάλη βλάβη, ⁊ ἀθυμία γίνεται ὑπὸ τῆς ἀτμίδος τὸ καπνὸ.

Περὶ

Περὶ Ἐλαιοτριβείων, καὶ Καπηλείων.

Ἡ τέχνη τῆς ἐλαιοτριβείων ὁποῦ δουλεύουν τὸ ἐλαιόλαδον, λινόλαδον, σουσαμόλαδον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ ἡ τέχνη τῆς καπηλείων ὁπὲ δύγάζουν τὴν ῥακὴν, ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν φωτίαν ἔχουν βλάβην, ἀλλὰ καὶ ἀθυσίαν τὰ τοιαῦτα δίδουν εἰς τὰς ἀνθρώπους. διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ γίνωνται τὰ τοιαῦτα ἐργασήρια ὑποκάτω αἰωγέων σπητίων, διὰ νὰ μὴ δίδουν εἰς τὰς ἀνθρώπους ὁπὲ κατοικοῦν εἰς τὰ τοιαῦτα σπήτια, τὰς βλάφεις ὁπὲ εἴπομεν ἀπὸ τὸν ἀχνὸν τῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀπέχουν ἀπὸ κάθε μέρος τῆς τοιούτων ὑψηλῶν σπητίων ξεῖς ἥμισυ πῆχες.

Περὶ Σχοινοπλόκων, καὶ ἐκείνων ὁπὲ πλυύουν τὰ μαλία.

Αἱ τέχναι τῆς σχοινοπλόκων, ἤγουν ἐκείνων ὁπὲ κάμνουν τὰ σχοινία τῆς καραβίων, καὶ ἐκείνων ὁπὲ πλυύουν τὰ μαλία, οἱ περισσότεροι νομίζουν, πῶς δὲν βλάπτουν τίποτες, ὅμως μεγάλη βλάβη γίνεται ἀπὸ αὐτὲς, καὶ πολλὴ κίνδυνον ἔχουν οἱ γείτονες αὐτῆς, διότι τὰ καπνίζουν μὲ τιάφι πολλάκις, καὶ πρῶτον μὲν ὅτι ἔσωντας νὰ εἶναι ἡ μυρωδία αὐτῆς βαρέα, δίδει μεγάλην βρῶμαν εἰς τὰς γείτονας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν γεννᾶται ἡ λοιμικὴ ἀθυσία εἰς τὰς ἀνθρώπες. δεύτερον δὲ ὅτι πολλάκις καπνίζοντες μὲ τὸ τιάφι πέφτει μέρος τί εἰς τὰ σχοινία, ἢ εἰς τὸ καράβι, καὶ ἀνάπτει, καὶ γίνονται μεγάλαι πυρκαϊαὶ εἰς τὰ σπήτια ὁποῦ εἶναι ἐκεῖ τριγύρω. καὶ ἀπὸ τοῦτο νὰ τὸ καταλάβῃ κανεὶς, διότι πολλάκις ἄναψαν, καὶ ἐκάηκαν τὰ τοιαῦτα ἐργασήρια, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι ξεχωρισὰ τὰ τοιαῦτα ἐργασήρια, καὶ νὰ μὴ γίνωνται σιμὰ εἰς ἄλλα σπήτια. εἰ δὲ εἶναι τίποτες ἀνάγκη νὰ κατοικοῦν οἱ τοιοῦτοι, καὶ νὰ διείσκωνται τὰ σπήτια αὐτῆς κολλητὰ μὲ ἄλλα σπήτια, κάμνει χρεία νὰ κάμῃ ἔγγραφαν ὁμολογίαν ὁ Οἰκοκύρης τῆς τοιούτων σπητίων, πῶς νὰ μὴ

κα-

καπνίσῃ ποτὲ μὲ φωτίαν εἰς τὸ σπῆτι ὁπού ἔχει τὰ χοιρία, ἢ τὸ καλάβι.

Περὶ Τυροκόμων, ἢ τῆ Γαρεφῶν.

Ἡ Τέχνη τῆ γαρεφῶν, ἤτοι ἐκείνων ὁποῦ φλώνω τὰς σπεδόνας, Ϲ ἐκείνων ὁποῦ βράζω, καὶ κατασκευάζω τὸ τυρὶ, μεγάλῳ βλάβῳ δίδει εἰς τὰς ἀνθρώπους ὁπῦ δύσκονται ἐκεῖ τεχνύρου. διότι ἡ ἀτμὶς αὐτῆ εἶναι κατὰ πολλὰ βρωμερὰ, ἢ φθαίει εἰς πολὺ βάσημα, ἀπὸ τὢ ὁποίαν γίνονται πολλαῖς, καὶ βάφοραις ἀθσένειαις. βὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ κατοικωῦ καθόλου εἰς Πόλεις, ἢ Χώρας οἱ τοιῦτοι, ἀλλὰ μακρὰ εἰς τόπον ἀκατοίκητον. εἰ δὲ καὶ κάμνῃ χρεία βὰ τὰς χρείας τῆ Πόλεων, ἢ τῆ Χωραφίων, κάμνει χρεία νὰ ἀπέχουν μακρὰν ἀπὸ τὰ σπῆτια τρία βάβα. ὅμως πρέπει νὰ ἰξύρῃ καθ' ὅνας, ὅτι παῦτα πάντα ὁπῦ εἶπαμεν, βὰ ἐκεῖνα ὁποῦ γίνονται καινούργια τὰ εἴπομεν, εἰ δὲ δὲν ἐρέθησαν ἐξ ἀρχῆς, Ϲ ἔχουν χαρτία παλαιὰ, ἂς γένουν καθὼς δὲν ἐρέθησαν.

Περὶ οἰκοδομῆς Σπητίων, περὶ θυρίδων Σπητίου εἰς ἴσιον τόπον, ὅτι δέκα ποδάρια νὰ εἶναι ξέμακρα ἀπὸ τὲ γείτονος τὸ Σπῆτι.

Ἐ Κεῖνοι ὁπῦ κάμνουν σπήτια καινύργια ἐκ θεμελίων, ἀνίσως ἢ εἶναι εἰς ἴσιον τόπον εἰς τὰς πολιτείας, πρέπει νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τὲ γείτονος δέκα ποδάρια, καὶ νὰ κάμουν παραθύρια καθὼς θέλουν. ἢ εἰ μὲν εἶναι τὸ σπῆτι ὁπῦ νὰ βάουν τὰ φράγματα τὲς μέσα, ἢ νὰ μὴ κάθωνται εἰς αὐτὸ, ἔχουν ἐξουσίαν νὰ ἀνοίξουν παράθυρα καθὼς θέλουν, διότι ἔσωντας νὰ εἶναι σπῆτι ἀποθήκης καθὼς εἴπαμεν, δὲν θέλουν κάμῃ ἐνόχλησιν πυκνὰ, ἀλλὰ κάπου καμίαν φοράν.

Περὶ

Περὶ Σταύλε, ἤτοι Ἀχυρίε.

Οἱ δὲ σαῦλοι, τὰ ἀχύρια δηλαδὴ δεῖ πρέπει νὰ γίνωνται πρὸς τὴν θύραν τῦ γείτονος, ἀλλὰ τῦ χωμένου σπιτίε ὄχι σαῦλον, ἂς ἀνοίγῃ τὴν πόρταν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῦ γείτονος, καὶ ὄχι ἀντικρύτε.

Περὶ Καπνιλείου.

Εἰ δὲ καπνιλεῖον, ἢ ἄλλο τί ἐργασήριον τέτοιον, ὁμοίως ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος νὰ γίνεται ἡ πόρτα, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἐξεσίαν ἐκεῖνος ὁπῦ κτίζει τὸ καινύργιον σπῆτι νὰ κάμνῃ καλύβι, ἢ κρεβάτι, ἢ ψάθας νὰ δίδῃ εἰς ἐκείνους ὁπῦ θέλουν νὰ πίνουν εἰς τὴν ῥῦγαν, ἢ πρὸς τὴν ἀγοράν, ἀλλὰ μόνον μέσα νὰ γίνεται ἡ χρῆσις τῦ καπνιλείε. ἀλλὰ μήτε ζῶον νὰ βαίνῃ, μήτε παχνὶ νὰ κάμῃ εἰς τὸ καινύργιον σπῆτι ὁπῦ κάμνει, διὰ τὴν βλάβην ὁπῦ γίνεται ἀπὸ τὰ ζῶα εἰς τὸν ἀνθρώπους ὁπῦ διαβαίνουν. εἰ δὲ ἐκεῖνος ὁπῦ εἶχε τὸ σπῆτι, προπήτερα εἶχε τῦ σαύλου, καὶ τῦ καπνιλίου τὰ ὅσα προείπομεν, ἂς μὴν ἐμποδίζεται ἀπ' ἐκεῖνον ὁπῦ ξανακαινυργώνει τὸ σπῆτι τε νὰ τὰ κάμνῃ καθὼς ἦτον ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ὁ τόπος ἦτον δηλωμένος προπήτερα. ἀμὴ ἀνίσως καὶ τὴν δύο τὰ σπήτια παλαιὰ εἶναι, ὁ εἷς ἀπ' αὐτὰς προπήτερα ἀπὸ τὸν γείτονά τε εἶχε τὴν χρῆσιν τῦ ἀχυρίε, καὶ τῆς ἔξω φάτνης, καὶ σάσεως τῦ ζώων, ἔξω τῦ καπνιλείε, καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας τῦ καπνιλείε ἀπ' ἔξω καθὼς ἦσαν ἐξαρχῆς. καὶ ὁ ἄλλος γείτων δὲν ἦτον εἰς τὸ παρὸν, ὅτε εἰς δέκα χρόνους δὲν τῦ εἶπε τίποτες διὰ τὶ τὰ ἔφτιασεν, ὅτε αὖ ἔλειπε μακρὰ, καὶ πέρασαν κ'. χρόνοι, καὶ δὲν τῦ εἶπε τίποτες, ὁ αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ φτιάσῃ τὰ ἴδια, διότι κατεδηλώθη ὁ τόπος, καὶ δὲν εἶναι χρεία πλέον νὰ γίνωνται δύο παχνία, ἢ σάσεις ζώων, ἢ καπνιλεῖα, ὅτι ἐπρόλαβεν ὁ γείτονας τὸ σπῆτι τε, καὶ τὸ ἔκαμε καθὼς ἤθελε.

Περὶ

Περὶ Πορνοσασίε.

Πορνοσάσιον δὲν ἔχει ἐξουσίαν ἐδενάς νὰ κάμῃ δχὶ τὶω ὕβρεν τε ἄλλου σπητίε. κὴ ταῦτα μὲν εἰς τὰς Πόλεις. εἰς δὲ τὰς Χώρας περὶ τῆ καπηλείων, κὴ ἄλλων τοιούτων, ἂς μεταχειρισθοῦν μὲ ἀναλογίαν κατὰ τὶω σωήθειαν ὁπού ἔχουν. πρέπει δὲ εἰ μὲν ἦσαν τάσεις βοῶν, τὸ ἥμισυ μέζον νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὰ προειρημένα, εἰ δὲ καπηλεῖα γίνωνται, τὸ διπλάσιον νὰ ἀπέχουν, ὄχι μόνον δχὶ τὰς βλάβας ὁπε συμβαίνουν ἀνάμεσόντας, ἀλλὰ κὴ δχὶ τὸν κίνδυνον ἀπὸ τὰ ζῶα εἰς τὲς δχαβαίνοντας ἀνθρώπες.

Ὅμως πρέπει νὰ ἰξαίρῃς, ὅτι ἀδὲ εἰς Θόλες Αὐθεντικὲς, ἅτε εἰς τὰς ρούγας τῆς ἀγορᾶς δὲν πρέπει νὰ κάμῃ κανεὶς παχνὶ ἀλόγων δχὶ τὸν κίνδυνον τῆ ἀνθρώπων ὁπε περνοῦν ἀπ' ἐκεῖ, ἅτε εἰς τὲς Αὐθεντικὲς δρόμες τῆ Πόλεων.

Περὶ Τζηλωμάτων τῆ σπητίων ὠφέλιμον.

Ἐὰν τε σὸς τὸ σπῆτι ἦτον ἐξ ἀρχῆς δίπατον, & θέλῃ κὴ ὁ ἄλλος νὰ κάμῃ τὸ μονόπατον σπῆτι του δίπατον, πρέπει νὰ ἀφίνῃ δέκα ποδάρια ἀπ' ἐκεῖνο τὸ σπῆτι μακρὰ, κὴ τότε ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὸ κάμῃ, αὐ ὁμοιάζουν τὰ σπήτια, καὶ δὲν ὑπερβαίνει τὸ πρῶτον δίπατον. διότι δὲν εἶναι δίκαιον μικροῦ σπητίου αὐξανομένου νὰ βλαφθῇ σπῆτι ἀξιόλογον ἀπὸ τῆς καζασκεύῆς αὐτοῦ. ἀλλὰ τότε κάμνει χρεία νὰ γένῃ ἡ. ποδάρια μακρύτερα, κὴ τότε νὰ κτίζῃ τὸ σπῆτι, κὴ νὰ κάμνῃ παράθυρα, εἴτε εἶχε παράθυρα, εἴτε δὲν εἶχε τὸ πρῶτον σπῆτι, καταύτικρυ τὲ χωμένε σπητίε. & ταῦτα εἰς τὰ δίπατα, κὴ τζίπατα σπήτια, καὶ εἰς τὰς Πόλεις, εἰς δὲ τὰς Χώρας, μόνον τὰ δέκα ποδάρια ἂς φυλάττουν, ὅσοι πάτοι καὶ αὐ εἶναι.

Περὶ Θύρας, καὶ Παραθυρίου ὁπῦ ἀνοίγει, ὄντας ἄλλο σπῆτι ἀπὸ πανώτε.

Ε'Αν τὸ σπῆτι ἔχῃ θύραν, ἢ παράθυρον μικρὸν, καὶ εἶναι ἄλλος τοῖχος ξένος ἐπανώ αὐτῦ, ἂν θελήσῃ ἐκεῖνος ὁπῦ ἔχει τὴν θύραν, ἢ τὸ παράθυρον νὰ τ' ἀνοίξῃ, ἢ νὰ τὰ μακρυώῃ, δὲν ἔχει ἐξουσίαν διὰ τὸ βάρος τῦ γείτονος ὁπῦ εἶναι ἐπανώθεν τε. εἰ δὲ τῦ ἐπανώ σπητίε ἡ θύρα εἶναι μακρὰ, ἢ ὁ ὑποκάτω τοῖχος εἶναι φρακτὸς, καὶ εἶναι ἐπανώ θύρα, ἢ παράθυρον, τότε ἂς ἀνοίγῃ καὶ ὁ ὑποκάτω. πλὴν νὰ μὴ κάμνῃ τόσον πλάτος, ὅσον εἶναι τῆς ἐπανώ θύρας, ἀλλὰ νὰ ἀφίνῃ ἀπὸ κάθε μέρος τῆς ὑποκάτω ἀνοιγομένης θύρας, ἀπὸ ἓξ δάκτυλα, καὶ τότε νὰ τὸ κάμνῃ ἐγγράφως, καὶ νὰ βεβαιώνῃ ἐκεῖνον ὁπῦ εἶναι ἀπάνω, ὅτι ἐὰν πάθῃ ὁ τοῖχος τίποτες ἕως δύο μιλίας, ἀφόντις τὴν ἀνοίξει καὶ ὕστερα, νὰ πληρώνῃ αὐτὸς τὴν ζημίαν.

Περὶ Α'λλαξίας Πισῦ, καὶ Κολώνας.

Εἰ δὲ εἰς τὸ ὑποκάτω σπῆτι εἶναι ἀγκωνάρι κτισμένον ὁπῦ βασάει τὰ βάρη τῦ ἐπανώ σπητίου, καὶ θελήσει ὁ ὑποκάτω Οἰκοκύρης νὰ διγάλῃ τὸ κτισμένον ἀγκωνάρι, καὶ νὰ στήσῃ κολώνα, ἂς ἔχῃ θέλημα νὰ τὸ κάμνῃ τοῦτο. ἡ δὲ κολώνα ὁπῦ στήσει, νὰ ἔχῃ τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ ἀγκωναρίου, ἤγουν ἂν ἦτον τὸ ἀγκωνάρι πόδας δύο τὸ πλάτος, νὰ εἶναι ἡ κολώνα μία πῆχυς. εἰ δὲ ἐκεῖνος ὁπῦ εἶναι ἀπάνω ἔχῃ ἀγκωνάρι, ἔχει ἐξουσίαν, ἂν θέλῃ, νὰ τὸ χαλάσῃ, νὰ βάλῃ κολώναν, μόνον νὰ βάλῃ ὑπὸ κάτω τῦ σύλε δέσιν σιδηρᾶν δακτύλες ἡ. τὸ χόντρος. διότι τοῦτο εἶναι ἔργον σύγερον.

Περὶ Θύρας ὁπῦ θέλει νὰ ἀνοίξῃ εἰς κοινὴν αὐλήν.

Ο'Ταν εἶναι θύρα εἰς μίαν αὐλὴν, & θελήσει ὁ Οἰκοκύρης καὶ μέσου ἐκείνης τῆς αὐλῆς, νὰ ἀνοίξῃ θύραν εἰς ἄλλην κοι-

κοινὴ αὐλὴ, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε θύραν, ἠμπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ, ὅμως νὰ κλείσῃ τὴν πρώτην. ὁμοίως ἠ ἀποθήκη αὖ ἔναι, τατέσι μαγαζὶ εἰς ἀταμικὴν αὐλὴν, ἠ ἔχῃ μίαν πόρτα, ἠ θελήσει ὁ Οἰκοκύρης νὰ ἀνοίξῃ ἄλλην, ἠμπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ, κἄντε μέσον τῆς αὐλῆς, κἄντε ἔξω πρὸς τὴν ἀγορὰν, μόνον πρῶτον νὰ κλείσῃ τὴν πρώτην πόρταν. διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ γίνεται ὄπβουλὴ ἀπὸ τὴν μίαν αὐλὴν εἰς τὴν ἄλλην, ἀπὸ τὸ σπῆτι αὐτὸ, ἢ ἀπὸ τὸ μαγαζὶ, ἢ ἀπὸ τὸ ἐργασῆρι, νὰ γένῃ ζημία εἰς τὴν ἀταμικὴν αὐλήν.

Περὶ Ξεπετακτῶ, ἤτοι Σαχνισίου.

ΕΙ' δὲ ἐν Πόλει ἔχῃ τις ἀπὸ τὸν παλαιὸν καιρὸν πρὸς τὴν ῥοῦγαν τῆς ἀγορᾶς, ἢ ἔξω τῆς ἀγορᾶς ξεπετακτὸν διγαλμένον, ὁπῶ λέγουσι τουρκισὶ σαχνισὶ, ἠ θελήσει νὰ κάμῃ ἠ ὁ γείτονας ξεπετακτὸν καινέργιον, αὖ ἔχῃ ὁ πρῶτος παράθυρα ὁπῶ βλέπουν πρὸς τὸν γυρόμωσι ἔξωσι, τότε ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὸ κάμῃ, πλὴν νὰ ἀπέχῃ μακρὰ ἀπὸ τὸ πρώτου δέκα πόδας.

Περὶ Παραθυρίων ὁπου ν' ἀνοίξῃ εἰς τοῖχον ἀπου δὲν εἶχε.

ΕΙ' δὲ εἶναι τοῖχος τυφλὸς καταπέτικρυ ἄλλου τοίχου ὁπῶ ἔχει παράθυρα, ἔ βλέπουν πρὸς αὐτὸν, καὶ θελήσει ἠ αὐτὸς ν' ἀνοίξῃ παράθυρα διὰ νὰ φέγγουν, ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ τοῦτο, πλὴν νὰ εἶναι βεῖς ἤμισυ πῆχες μακρὰ ἀπὸ τὸ πάτωμα τῶ σπητίου τε. εἰ δὲ θέλῃ νὰ τὸ κάμῃ ὁπῶ νὰ δὲν γαίνῃ νὰ βλέπῃ ἔξω, νὰ ἔναι μακρὰ ἀπὸ τὸν τοῖχον ὁποῦ εἶναι κατάγναντά τε ι'. ποδάρια, ἠ ν' ἀνοίξῃ. διότι αὖ ἀπέχῃ τόσον, δὲν γίνονται νὰ φύγουν τὰς διὰ λόγων ὄπβυλὰς, καὶ νὰ μὴ βλάπτουν τὰς κατακοῶπας.

Τὰ παραθύρια ὁποῦ νὰ δὲν γαίνουν, καὶ νὰ κοιτάζουν ἔξω εἰς τὰ ὑψηλὰ σπήτια, ι'. ποδάρια νὰ εἶναι ξέμακρα ὅλα ἀπὸ τὸ ἄλλο σπῆτι.

Ἰ᾽ξδρε δὲ, ὅτι εἰς μὲν τὰ κατώγεα, ⸗ μονόπατα σπήτια, δέκα ποδάρια πρέπει νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι τὸ γείτονος, καὶ ἔτζι ν᾽ ἀνοίγῃ παράθυρα, καθὼς τὸ προείπαμεν. εἰς δὲ τὰ ἀνώγεα, ⸗ ὑψηλὰ, κ᾽. ποδάρια, καθὼς δείσκεται ἐδῶ.

Περὶ Σπητίων ἀπὸ νὰ κτίσῃ εἰς ἀδειανὸν τόπον σιμὰ εἰς ξενόν τοῖχον καινέργιον.

Ε᾽Ἀν εἶναι αὐλὴ ἐξ ἀρχῆς, δείσκεται δὲ σιμὰ εἰς αὐτὸ τὸ τόπος ἀδειανὸς, καὶ θελήσει ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει τὸν τόπον νὰ κολλήσῃ εἰς τὸν τοῖχον αὐτῆς σπῆτι κατώγεον, ἢ ἀνώγεον, ὧν εἶναι ὁ πρῶτος τοῖχος τυφλὸς, ἔχει ἄδειαν ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει τὸν ἀδειανὸν τόπον, νὰ συκώσῃ τὸ σπῆτι τὸ εἰς ὅσον ὕψος θέλει, ἐὰν χυτίσῃ τὰ ἥμισυ ἔξοδα ἐκείνου ὁποῦ ἔχει τὸν τοῖχον. εἰ δὲ μόναν τὸ σκέπω τὸ σπητίν ἀκουμβίσῃ εἰς αὐτὸν τὸν τοῖχον, τότε ἐκεῖνος ὁποῦ εἶχε τὸν ἄδειον τόπον, νὰ πληρώνῃ τὸ τέλτον μέρος τὸ τοίχου, καθὼς τὸν τιμήσουν οἱ τεχνῖται.

Περὶ Τοξικῶν.

Ε᾽Ἰ δὲ ὁ ἐξ ἀρχῆς τοῖχος ἔχῃ ἡλιακοὺς, καὶ τὰ σπήτια δὲν ἔχουν ἀλλέθεν φῶς καθόλου, καὶ πέρασαν δέκα χρόνοι, ἀφ᾽ ὅ τὰ ἔχει, τότε ἐκεῖνος ὁποῦ θέλει νὰ κτίσῃ τὸ καινέργιον σπῆτι, νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ πρώτα τοίχα ξῆς πῆχες καὶ σῦα τέλτον.

Περὶ Φεγγίτων.

Ε᾽Ἰ δὲ ἔχῃ φῶς τὸ σπῆτι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ δίχως τὰ τοξάτα, τότε νὰ μὴν ἀείζῃ τὰ τοξάτα, ἀλλὰ νὰ κολλᾷ τὰ σπήτια ἐκεῖνος ὁπὸ εἶχε τὸν ἀδειανὸν τόπον εἰς τὸν τοῖχον ἐκείνε ὁπὸ ἔχει ὑψηλὰ σπήτια, καὶ νὰ τὸ πληρώνῃ τὰ ἥμισυ ἔξοδα, ἐπειδὴ τὰ τοξάτα ἦσαν εἰς τὸν τόπον ἐκείνε ὁπὸ κάμνει τὸ καινέργιον σπῆτι.

Περὶ

Περὶ Σκαλαγματιῶν.

Εἰ δὲ τὰ σκαλάγματα τῆ σπιτίᾳ βέχουσι εἰς τὸν ῥηθέντα ἄδειον τόπον, ἔτ' ὁ τοῖχος ἔτε τοξάπι ἔχει, ἔτε παράθυρα, ἢ θέλει νὰ κτίσῃ σπῆτι ὁ Οἰκοκύρης τῆ ἀδείᾳ τόπᾳ, ἔχει ἄδειαν. μόνον νὰ δέχεται τὰ νερὰ κατὰ τὸ δίκαιον, νὰ μακρυύῃ ταῖς καύαλαις ὅπῆ νὰ μὴ βλάπτεται ὁ τοῖχος ἀπὸ τὰ σκαλάγματα. ἀμὴ αὐίσως ἔτ' εἶχε παραθύρια ὅπῆ νὰ βλέπουσι ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸν ἀδειανὸν τόπον, τότε νὰ μεταχειρίζεται μὲ τὲς νόμες τῆ παραθύρων, καθὼς προείπαμεν.

Περὶ Ἀνόδε Ἡλιακῆ, Ἁπλωταρίας λεγομένε.

Εἰ δὲ ἐκεῖνος ὅπῆ ἔχει τὸν ἀδειανὸν τόπον, κτίσει, ἔτ' φθάσει τὰ δώματα τῆ Γείτονος. εἰ μὲν ἐκεῖνος ὁποῦ εἶχε τὰ σπίτια ἐξ ἀρχῆς, ἔχει ἄνοδον καθημερινὴ εἰς τὰ δώματα, ἤτοι ἁπλωταρίαν, τότε δὲν ἔχει ἄδειαν ἐκεῖνος ὅπῆ κάμνει τὸ καινούργιον σπῆτι, νὰ κάμῃ καθημερινὴ ἄνοδον, τετέσιν ἁπλωταρίαν εἰς τὴν ἐδικήτε σκέπην, ἀλλὰ τὴν εἰς ἀλλήλες ἐπιβεβλήν. εἰδὲ ἢ αὐτὸς ὅπῆ κάμνει τὸ καινούργιον σπῆτι θελήσῃ νὰ κάμῃ εἰς τὰ ἐδικάτε δώματα ἁπλωταρίαν ἀπαίω εἰς τὴν σκέπην τῆ σπιτίε τε, νὰ τὴν ὑψηλώσῃ τέσσαρες ἥμισυ πῆχες, ἔτ' ἀρκετὸν εἶναι τόσον ὕψος νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰς ἀλλήλες ἐπιβεβλήν.

Ἔτι περὶ Ἀνόδε.

Εἰ δὲ ἐκεῖνος ὅπῆ εἶχεν ἐξ ἀρχῆς τὰ σπήτια, δὲν εἶχε καθημερινὴ ἄνοδον εἰς τὰ δώματα τῆ σπιτίε αὐτῆ, ἢ τὸ καινούργιον σπῆτι θέλει νὰ κάμῃ, δὲν ἐμποδίζεται, μόνον νὰ κάμῃ φράκτην, ἢ τοῖχον ἀπὸ τὸ ἐδικόν τε μέρος τὸ ὕψος βεῖς πῆχες ἀνάμεσα τῆ δύο μερῶν διὰ τὴν ἐνόχλησιν, ἢ πείραξιν τῆ δωμάτων τῆ Γειτόνε. ἢ τότε αὖ θέλῃ ἢ ὁ ἄλλος νὰ κάμῃ εἰς τὰ ἐδικάτε δωμάτε ἄνοδον καθημερινὴ, ἔχει ἄδειαν νὰ τὴν κάμῃ, γυρίζωντάς τε τὰ ἥμισυ ἔξοδα τῆ φραγμῆ.

Περὶ

Περὶ Ταράτζας.

Ὁμοίως δὲ ἐις τὴν Ταράτζαν καθὼς τὴν χρειάζονται, εἰ μὲν μόνον δι᾽ νὰ ἁπλώνουν φορέματα, ἐ δι᾽ νὰ ξηραίνουν ψωμὶ, νὰ δίδουν τὸ Οἰκοκύρη τὸ δώματος τὸ τείτον μέρος τῆς ἐξόδα. εἰδὲ δι᾽ καλύβας, ἢ κῆ χωρὶς καλύβας, δι᾽ νὰ κοιμῶνται τὸ καλοκαίρι εἰς αὐτὴν, νὰ δίδουν τὰ ἥμισυ ἔξοδα τῆς Ταράτζας. εἰδέτινος σπίτια χαμηλὰ, εἶναι ἢ σκέπτας μὲ δώματα, κῆ ὑπηρετεῖται ἄλλος εἰς αὐτὰ, ἔσωντας νὰ ἔχῃ παράθυρα ὁπὸ βλέπουν ψὸς αὐτὸν, πρέπει ἐκεῖνος ὁπὸ ὑπηρετεῖται εἰς αὐτὰ, νὰ δίδῃ τὰ δύο μερτικὰ τῆς ἐξόδου ἐκείνου ὁπὸ ἔχει τὸ ὑποκάτω σπῆτι, κῆ τὴν λοιπὴν τείτην μοῖραν νὰ τὴν δίδῃ ἐν τῇ ἀνακαινίσει τῆς δωματουργίας. ὁμοίως δὲ ἐις ἐναλαγὴν τῆς σανιδίων, κῆ τῆς χρυτιῶν τῆς στέγης τὸ ὑποκάτω σπῆτι, νὰ δίδῃ τὰ μισὰ ἔξοδα ἐκεῖνος ὁπὸ ὑπηρετεῖται ἐπάνω εἰς τὴν Ταράτζαν τὸ αὐτὸ σπῆτι. ὅμως νὰ μὴν ἔχῃ ἄδειαν ἐκεῖνος ὁπὸ ὑπηρετεῖται ἀπάνω νὰ βαίνῃ βαρέα πράγματα, ἐ μάλιστα τὸν χειμῶνα, δι᾽ νὰ μὴν βλαφθῇ ἡ χρύπωσις. εἰδὲ μέλλει νὰ χυθῇ εἰς τὸ δωματικὸν σπῆτι στρῶσις μὲ μικρὰ λιθαράκουλα, τότε ἐκεῖνος ὁπὸ εἶναι ἀπάνω, ἐ θέλει νὰ τὸ στρώσῃ, ἢ νὰ τὸ μαρμαρώσῃ, πρέπει πρῶτον νὰ συχεράρῃ τὰς χρυτὰς μὲ ἔξοδα ἐδικάτα, κῆ τότε νὰ κάμῃ καθὼς θέλει.

Περὶ Ἀνοικοδομῆς τοίχων κοινῆς αὐλῆς, κῆ πῶς πρέπει νὰ ἐξοδιάζουν ἐκεῖνοι ὁπὸ εἶναι ἐπάνωθεν.

Ἐὰν εἶναι αὐλὴ ἐπίκοινος, σημειωτικὴ δηλαδὴ πολλῶν ἀνθρώπων, κῆ χρειαθῇ τοῖχος νὰ χαλάσῃ, κῆ νὰ ξανατιθῇ, κῆ ἔχει διάφορα πατώματα δύο, ἢ τρία, ἢ τέσσαρα. πάντες ἐκεῖνοι ὁποῦ εἶναι εἰς τὰς ἀπάνω πάτους μαζὶ νὰ κάμνουν τὰ ἔξοδα τῆς θεμελίων, κατὰ τὸ ὕψος τοῦ καθ᾽ ενὸς σπῆτιου. κῆ ἐὰν εἶναι ὁ τοῖχος πῆχες κ΄. τὸ ὕψος, ἔτζι νὰ πληρώνῃ κάθ᾽ ἕνας κατὰ τὸ μέρος τὸ ὕψος τῆ σπῆτία αὐτῆ,

ἤγουν

ἤγουν αὐ εἶναι τὸ πρῶτον πάτωμα πῆχες δ'. τὸ δὲ δεύτερον πῆχες ς'. ☩ τὸ τρίτον πῆχες ί. κάμνει χρεία νὰ δίδουν εἰς τὰ ἔξοδα τῦ θεμελίων, ὁ μὲν τῦ πρώτε πατώματος τὸ πέμπτον μέρος, ἔσωπας ὅπε ἔχει πήχεις τέσσαρες. ὁ δὲ τῦ δευτέρε πατώματος, ὅπε ἔχει πῆχες ἓξ, τὸ τρίτον καὶ δέκατον μέρος. ὁ δὲ τῦ τρίτε πατώματος ὅπε ἔχει ὕψος πῆχες δέκα, νὰ δίδῃ τὸ ἥμισυ μέρος. εἰδὲ τὰ θεμέλια εἶναι εἰς πολὺ βάθος τῆ ωπτίε τῆς γῆς, ὅλοι ὁμῦ κάμνουν τὰ ἔξοδα, καθὼς εἴπαμεν εἰς λόγον θεμελίου πῆχων μίαν καὶ μισὸν, καὶ τότε κτίζει κάθ' ἕνας ἕως τὸ πάτωμα αὐτῦ, καὶ βάνει τὰς χερνιὰς τῦ πατώματος ὅλας μὲ ἔξοδα ἐδικάτε κάθ' ἕνας, ἕως οὗ νὰ τελειωθῇ ὅλον τὸ ὕψος, σερεώνωντας ὁ πρῶτος τῦ δευτέρου τὸ πάτωμα, ☩ ὁ δεύτερος τῦ τρίτε, ☩ ὁ τρίτος τὸ σκεπάζει. ☩ ἔτζι τελειώνεται ὅλον τὸ ωπτί. εἰδὲ ὁ τοῖχος τῦ πρώτε πατώματος χρειαθῇ νὰ χαλάσῃ, τὰ δὲ ἄλλα πατώματα δὲν χρειαθοῦν, τότε κάμνει χρεία κάθε ἕνας ὑπὸ τὸς ἀπάνω νὰ κρεμνᾷ τὸν τοῖχον τε, ὅταν χαλᾷ ὁ ὑποκάτω τὸν τοῖχον αὐτῦ, ἕως οὗ νὰ ξανακτίσῃ ἕως τὸ πάτωμα αὐτῦ, καὶ νὰ σερεώσῃ καὶ τῦ δευτέρε τὰ ζωνάρια, καὶ τὰς χερνιὰς περισφίγγωντας αὐτάς.

Περὶ Ἀνοικοδομῆς Τοίχε, ☩ Πυλῶνος.

Εἰ δὲ ὅλων τῶν πάντων ὁ τοῖχος χρειαθῇ νὰ χαλάσῃ, καὶ νὰ μετακτιθῇ, πρέπει νὰ χαλᾷ, καὶ νὰ κρεμνᾷ κάθε ἕνας τὸν σίγλον αὐτῦ. εἰδὲ εἶναι τοῖχος πόρτας, ἢ ἐπαύω κειμούνης σράτας ὅπε χρειάζεται νὰ χαλάσῃ, ἐὰν εἶναι καὶ ἄλλο ωπτὶ ἀκυμβισμένον εἰς αὐτὸν, πρέπει ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει τὸ ωπτὶ ἀκυμβισμένον εἰς τὸν πόρταν ἀπαύω, νὰ δίδῃ τὰ μισὰ ἔξοδα, καὶ ἐκεῖνοι ὅπε βαίνουν ὑπὸ τὸν πόρταν, νὰ δίδουν κατὰ ἀναλογίαν τὰ ἐνοίκια διὰ τὸν ἐνόχλησιν τῶν σπητίων.

Περὶ

Περὶ Οἰκοδομῆς, καὶ Ἀνοικοδομῆς εἰς ἄδειον τόπον, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐταῖς Στεγῶν, καὶ πῶς πρέπει νὰ γίνωνται, καὶ νὰ διορθώνωνται.

Ἐὰν ὁ ἐπάνω δεισκόμβος τόπος εἶναι ἀδειανὸς, καὶ θελήσουν οἱ Οἰκοκυραῖοι αὐτῦ νὰ κτίσουν σπίτια, καὶ τὰ σμίξουν μὲ τὰ κάτω, ἤγουν ἐὰν τὸ κάτω πάπωμα τὸ ὀείζῃ σᾶς, τὸ δὲ ἀπάνω ἄλλος, τὸ δὲ τρίτον ἄλλος, καὶ ἕτερος τὸ τέταρτον, εἴπε ἔπεσαν, καὶ ἔμειναν οὕτως, εἴτε ἔτζι τὸ ἠγόρασαν, πρέπει περὶ μὲν τῆς ἀνακτίσεως, νὰ ἀκολουθῇ τὸ σπῆτι, τινὲς νὰ κτίζῃ κάθε σᾶς ἕως τὸ πάπωμά τε, ἕως οὗ νὰ τελειωθοῦν ὅλοι οἱ πάτοι. περὶ δὲ τῶν στεγῶν, εἰμὲν καὶ, καθὼς τὸ προείπαμεν, νεουργεῖς εἰσὶν, ἤγουν καινουργοκτισμένοι, τὰ κτίζουν, εἰδὲ καὶ ἦσαν ἐξ ἀρχῆς καμωμένοι αἱ στέγαι, ἂς κάμῃ κάθε σᾶς τὴν στέγην του, ἕως τῆς χαρακώσεως. εἰδὲ σώων καὶ γερῶν δεισκομένων τῶν στεγῶν, καὶ ἡ πρώτη χρειαθῇ διορθώσεως, εἰς μὲν τὴν Καισάρειαν ἐπεκράτησε κάποια συνήθεια, ὅτι νὰ κάμῃ κάθ' σᾶς τὴν στέγην του καθὼς προείπαμεν, εἰς δὲ τὴν Ἀσκάλωνα τὸ ἥμισυ, ὅ,τε ὁ ὑποκάτω, καὶ ὁ ἐπάνω αὐτῦ νὰ κάμνουν τὰ ἔξοδα τῆς κάτω στέγης. ἡμεῖς δὲ τὸ μέσον συνειδόντες, καὶ τὸ ἀκόλουθον, λέγομεν, ὁ μὲν ὑποκάτω νὰ δίδῃ τὰ δύο μερτικὰ εἰς τὴν στέγην, ὁ δὲ ἐπάνω αὐτῦ σᾶ μερτικὸν, ἤγουν τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐξόδε. εἰδὲ ἡ ἀνωπάτω στέγη χρειαθῇ διορθώσεως, ἡ ὁποία ἔχει τὰ δώματα, πρέπει ἐκεῖνος ὁπῦ εἶναι παραπάνω νὰ κάμνῃ πᾶσαν τὴν στέγην, καὶ νὰ τῦ συμβοηθοῦν ὅσοι ὑπηρετοῦνται εἰς ἐκεῖνο τὸ δῶμα, τὴν Ταρατζαν δηλαδὴ, καὶ τὰ σανίδια, καὶ εἰς τὰ καρφία κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν ὁπῦ ὑπηρετοῦνται εἰς αὐτήν. διότι αἱ μὲν κάτω στέγαι, τῦ μὲν ὑποκάτω εἰσὶ στέγαι, τῦ δὲ ἐπάνω πάπωμα. ὁ δὲ ἐπάνω παντὸς μοναχός τε ἔχει τὴν στέγην. εἰδὲ τινὲς στεγνώνουν εἰς τὰ δώματα πωρικὰ, ἢ ἄσπρια, ἢ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα ἁπλώνουν κατὰ τοὺς καιρὲς, νὰ δίδουν οἱ τοιῦτοι τὰ δύο μερτικὰ ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς χρειᾶς. τὸ δὲ τρίτον νὰ τὸ δίδῃ ὁ ὑποκάτω. νὰ ὑπηρε-

τῆ-

πῖται δὲ κάθε σῦας σῦτε δημοσίαις σοαῖς, εἰς Αὐθεντικὰς Θόλες δηλαδὴ, ὅταν εἶναι τὸ ασπίτι τε σιμὰ, ἢ εἰς ἰδιωτικὰς, ἢ φρὸς ῥέγαν, ἢ δρόμον Αὐθεντικόν, ἕως τὸ ἥμισυ τᾶ τοίχε αὐτᾶ, κὴ τᾶ Γειτόνε τε.

Περὶ δημοσίων Στοῶν διορθώσεως, εἰς τὰς ὁποίας ἰδιωτικὰ ασπίτια ἐπίκεινται, & παράκεινται.

Ε'Ἀν σιμὰ εἰς Θόλες Αὐθεντικὰς, ἢ ἐπάνω αὐτᾶ δίεισκωνται ασπίτια τινῶν κατώγεα, ἢ ανώγεα, ἐαν χρειαθῆ ὁ Αὐθεντικὸς Θόλος νὰ ανακαινισθῆ, & νὰ διορθωθῆ, φρέπει νὰ ἐξδίρετε, ὅτι εἰς μὲν τὴν φροβολὴν εἰς τὸ ἔξω μέρος ὁπᾶ γίνονται τὰ ἐργασήρια, εἰς μὲν τὰς δχασηλώσεις, κὴ εἰς τὰς κολώνας νὰ δίδωσι τὰ ἐργασήρια τὰ ἥμισυ ἔξοδα, δχὰ τὴν χρῆσιν, κὴ ὑπηρεσίαν ὁπᾶ ἔχουσι εἰς αὐτόν. διότι τὸ περισσότερον τὰ ἐργασήρια ὑπηρετοῦνται εἰς τὰς Θόλες. καὶ ἐκεῖνοι ὁπᾶ εἶναι ἐπάνω τᾶ Θόλε τὰ ἄλλα ἥμισυ, δχὰ τὰ βάρη ὁπᾶ ἔχει ὁ Θόλος ἀπ' αὐτάς. ὁ δὲ δίεισκόμβος εἰς τὰ κατώγεα, κὴ βλέπων εἰς τὸν Θόλον νὰ εἶναι ἀζήμιος, ἔσωντας ὁπᾶ δὲν κάμνουσι καμίαν ἐνόχλησιν, ἔτε ἔχουσι καμίαν ὠφέλειαν, μάλισα δὲ κὴ σκοτίζεται ὑπὸ τᾶ Θόλε. εἰδὲ ἡ σκέπη τᾶ τοιᾶτε Θόλε χρειαθῆ διόρθωσιν, τότε νὰ δίδῃ τὸ ἐργασήριον τὸ ἥμισυ μέρος. ὁ δὲ ὑποκάτω τᾶ ἐργασηρίε τὸ ἕκτον μέρος, οἱ δὲ ἐπάνω τᾶ Θόλου, τὸ τρίτον μέρος. διότι τὸ μὲν ἥμισυ μέρος τῆς ἐξόδε, τὸ δίδει τὸ ἐργασήριον δχὰ τὴν ὑπηρεσίαν ὁπᾶ ὑπηρετᾶται εἰς τὸν αὐτὸν Θόλον. τὸ δὲ ἕκτον μέρος τὸ δίδει ἐκεῖνος ὁπᾶ εἶναι ὑποκάτω αὐτᾶ, ἔσωντας νὰ μὴ βρέχεται. τὸ δὲ τρίτον μέρος τὸ δίδουσι ἐκεῖνοι ὁπᾶ εἶναι ἐπάνω τᾶ Θόλε δχὰ τὴν ἐνόχλησιν, κὴ τὰ βάρη ὁπᾶ ἔχει ὁ Θόλος ἀπ' αὐτάς.

Ὅμως φρέπει νὰ ἐξδίρῃς κὴ τᾶτο, ὅτι αὖ κὴ χαλάσῃ κολώνα Αὐθεντικᾶ Θόλε, ἢ βλαφθῆ κεφαλὴ, ἢ θεμέλιον τῆς κολώνας, ἢ ἀγκωνάρι, ἢ ἄλλο τίποτες ἀπὸ τὸ κτίριον, ἡ Αὐθεντεία χρεωσεῖ νὰ τὰ φτιάσῃ.

Περὶ Αὐλῆς Κοινῆς.

Ἐὰν εἶναι αὐλὴ, ἢ μέσαυλον αὐλῆς τετλιθῦρε, καὶ ἡ μία πλευρὰ περιλαμβάνει καὶ τῆ ζωῶν τὸ μέσαυλον, ἡ δὲ ἄλλη πλευρὰ εἶναι ἄλλης αὐλῆς, ἡ δὲ ἄλλη αὐλὴ ὅπε ἔχει τλὼ μίαν πλευρὰν, δὲν ἀραδίζει ἀπὸ τὸ μέσαυλον, ἔπε ὑπηρετεῖται εἰς αὐτὸ, καὶ χρειαθῆ τὸ μέσαυλον νὰ καθαριθῆ, ἢ ἄλλης τινὸς διορθώσεως, ἀζήμιος νὰ εἶναι ἐκεῖνος ὅπε δὲν ἀραδίζει ἀπ' ἐκεῖ, ἤτοι βαβαίνει. εἰδὲ χρειαθῆ ὅλος ὁ τοῖχος τῆς αὐλῆς ἐκείνης ὅπε δὲν ἀραδίζει ἀπὸ τὸ μέσαυλον νὰ χαλάσῃ, καὶ νὰ ξαναχτιθῆ, καὶ εἶναι πολλαὶ θέσεις, δὲν πρέπει νὰ δίδῃ ὅλα τὰ ἔξοδα ἐκεῖνος ὅπε ὑπηρετεῖται εἰς τὸ μέσαυλον, ἀλλὰ μόνον τῆ θεμελίων, ἕως τεσσάρων πηχῶν, τὲ ἡμίσεως μέρος ὁποῦ περικλείει τὸ μέσαυλον. ὁμοίως καὶ εἰς τὰς ἔξω αὐλάς. διότι ἂν εἶναι αὐλὴ γυμνὴ, καὶ εἶναι σπίτια κολλημένα εἰς αὐτλὼ, καὶ τὰ περικλείει, τότε πρέπει νὰ κάμῃ τὸν τοῖχον ὅλον ὁ Οἰκοκύρης τῆς αὐλῆς, καὶ νὰ τὲ βοηθῆ καὶ ὁ Οἰκοκύρης τῆς ἔξω αὐλῆς εἰς τλὼ κτίσιν τῆ ἀπὸ θεμελίων, ἕως τεσσάρων πηχῶν τὰ ἡμισυ ἔξοδα χάλιν φραγμὲ, ὡσὰν ὅπε τὲ περιφράζει τλὼ αὐλιώτε.

Σημείωσαι ἐκεῖνο ὅπε πρέπει νὰ δίδωσι οἱ ἐγγίζοντες εἰς τοῖχον ἄλλης αὐλῆς ὅταν κτίζεται. σῶθα διοείζεται τὲ καθ' ἑνὸς τὸ δίκαιον.

Περὶ Ἀνακαινισμῆ Σπιτίε παλαιῆ.

Προσάσομεν ἐκεῖνον ὅπε θέλει νὰ ἀνακαινίσῃ τὸ παλαιὸν σπῆτι, νὰ μὴ τὸ παραλλάξῃ ἀπὸ τὸ παλαιὸν χῆμα, ἔπε τὰ φῶτα, ἢ τλὼ θεωρίαν, τλὼ ἀγναντόσιν τῆ Γειτόνων νὰ ἀποκλείῃ, παρὰ μόνον αὖ ἔχῃ τοιαύτλω δουλείω μὲ ἐρώτησιν, καὶ συμφωνίαν αὐτῆ, ὅπε νὰ τὸν συγχωρουῦ, ὅτι νὰ τὸ ἀλλάσῃ καθὼς θέλει ἀπὸ τὸ παλαιὸν χῆμα. ἐκεῖνος ὅπε ἔχει τοιαύτλω δουλείαν, ἂς κτίζῃ ὡσεμπόδιστα καθὼς θέλει, αὖ βλάπτῃ καὶ τὰς Γειτονας. ἐπειδὴ τῆτο μετὰ συμφωνίας ἔγινε, καὶ μετὰ ἐρωτήσεως τὲ ἔδωκαν θέλημα. ὅταν δὲ δύο σπήτια αὖτικρυς εἶναι, πρέπει νὰ ἀπέχῃ ἀνάμεσα αὐτῆ, ἀπὸ τὸ σῶα μέρος, καὶ τὸ ἄλλο δώδεκα ποδάρια, ἀπὸ τὰ θεμέλια τὲ σπητίε, καὶ ἕως τὸ ὕψος ὅλον. διότι ὅταν φυλάττεται τὸ ἐχάσημα τῆτο, τότε

ἔχει

ἔχει ἄδειαν κάθε σπὰς νὰ συκώσῃ τὸ σπῆτί τε εἰς ὅσον ὕψος θέλει, καὶ νὰ κάμῃ καὶ παράθυρα ὅσα θέλει, καθὼς τὰ θέλει, κ' ἂν τε καινούργιον κτίζῃ, κ' ἂν τε παλαιὸν ἀνακαινίζῃ σπῆτι, εἴτε ἀπὸ πυρὸς ἐκάη, καὶ τὸ ξανακτίζῃ.

Περὶ μακρᾶς Θεωρίας.

Εἰς τίτλω τοῦ δαίμονα Πόλιν εἰς τὴν θεωρίαν, καὶ ἀγναντεύσιν τοῦ Γείτονος ἔχω ἄδειαν νὰ κτίσω τὸ σπῆτί μου ἀπέκρυς τὸ Γειτόνεμου, εἰς βάσημα δώδεκα ποδαρίων, ἐὰν ἐκεῖνος δὲν ἐμποδίζεται νὰ βλέπῃ τὴν θάλασσαν ὀρθὸς, ἢ καθήμενος. εἰδὲ καὶ ἐμποδίζεται, τότε βιάζομαι νὰ κτίσω εἰς τὸ πλάγιον, ἤγουν ἀπὸ δίπλα, βάλε νὰ ἔχῃ τόπον νὰ βλέπῃ τὴν θάλασσαν.

Ἐὰν δὲ ἀνάμεσα δύο σπητίων εἶναι ἑκατὸν ποδάρια βάσημα, ἔχει ἄδειαν νὰ κτίζῃ ὅποιος θέλει, καὶ νὰ ἀποκλείῃ τὴν θεωρίαν τῆς θαλάσσης τὸ Γειτονος. εἰδέτις ἀπὸ μαγειρεῖα, ἢ ἀπὸ ἀναγκαῖα, ἢ ἀπὸ σκάλας, ἢ ἀπὸ βάβατον τι ἔχῃ θεωρίαν θαλάσσης, τὴν τοιαύτην θεωρίαν δὲν ἐμποδίζεται νὰ τὴν κλείσῃ κανεὶς, ἂν εἶναι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ ἑκατὸν ποδάρια, ἀλλὰ ἐὰν καὶ εἶναι μόνον δέκα ποδάρια ἀνάμεσα, κτίζει ἀνεμποδίστως. εἰδὲ εἶναι συμφωνία, τουτέστιν ὁμολογία ἀπὸ νὰ δίδῃ θελιματικῶς νὰ κτίζῃ, ἂς γίνεται καὶ τὴν συμφωνίαν, ἂν ὁ τὸν Γείτονα βλάπτῃ εἰς τὴν ἀγναντεύσιν τῆς θαλάσσης. εἴτε αὐτὸς ὁποῦ ὁρίζει τώρα τὸ σπῆτι ἐσυμφώνησεν, εἴτε ἐκεῖνοι ὁπὰ τὸ εἶχαν τὸ σπῆτι φροτήτερα. διότι δὲν πρέπει τὰς συμφωνίας ὁπὰ νὰ ἔχῃ τινὰς ἀπὸ τὰς προχωρεστέρας νὰ χαλᾷ.

Εἰς τὴν θεωρίαν τῆς θαλάσσης ὁπὰ εἶναι ἀνάμεσα ἑκατὸν ποδαρίων βάσημα, τουτέστιν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ ἑκατὸν ποδάρια, ὄχι μόνον καταπέκρυς ἐμποδίζεται νὰ κτίζῃ κανεὶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ πλαγίε πρέπει νὰ μὴ γίνεται καινοτομία, ἤγουν νὰ μὴν ἀλλάσῃ τὰ παλαιὰ σχήματα, καὶ νὰ κάμῃ καινούργια. διότι τοῦτο προσέτει ὁ παρὼν τύπος φυλάττων τὴν τάξιν τοῦ Ζηλάνος, καὶ ἑρμηνεύων τὴν Νεαρὰν.

Περὶ Θεωρίας τῆς Θαλάσσης.

Ἡ Ὁρατικὴ δυνάμις, τουτέστιν ἡ Θεωρία εἶναι ὀξυτέρα ἀπὸ ὅλας τὰς αἰσθήσεις. καὶ διὰ τοῦτο εἰς πολὺ διάστημα ἔχει τὴν ἐνέργειαν, καὶ εἰς τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ὑποφασίζῃ κανεὶς ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε περὶ ταύτης, ἀλλὰ νὰ βαίνῃ μέθοδα, καὶ νὰ ἀκολουθῇ εἰς αὐτά. διότι ὁ νόμος λέγει, πῶς βρεῖς Θεωρίαι εἶναι, Θαλάσσης, κήπων, καὶ ζωγραφίας Αὐθεντικῆς. καὶ ἡ μὲν Θάλασσα φαίνεται ἀπὸ μ'. μίλια, καὶ παραπάνω. ὁ δὲ κῆπος, ἤγουν περιβόλια, καὶ δένδρα ἀπὸ κ'. μίλια, ἡ δὲ δημοσία γραφὴ, ἢ ζωγραφία, ἢ εἰκὼν Αὐθεντικὴ ἀπὸ διακοσίων πηχῶν, καὶ αὖ ἀκολουθήσαμεν ταῖς τοιαύταις Θεωρίαις, δὲν ἤθελε κτισθῇ ποτὲ, οὔτε σπίτι, οὔτε χώρα, οὔτε Πόλις. εἶναι καὶ ἄλλαι Θεωρίαι, αἱ ὁποῖαι δὲν βλέπουν ἴσια, ἀλλὰ πλάγια, καὶ μετὰ βίας, τὰς ὁποίας οὔτε Θεωρίας τὰς λέγω. πρέπει λοιπὸν ἐκεῖνος ὁπὸ πιάνει Θεωρίαν Θαλάσσης μὲ τὸ κτίσιμον ὁπὸ κτίζει, εἰ μὲν εἶναι ἴσια, καὶ δὲν ἔχει πλαγίαν, καὶ βεβιασμένως τὴν Θεωρίαν, νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ ἴσον τῆς Θεωρίας. καὶ εἰ μὲν βλέπῃ λιμένα, ἢ αἰγιαλὸν, ἢ Χώραν, ἢ Πόλιν, ἢ κάσεις καραβίων, ὁποῦ νὰ μὴν ἔχουν τέλειον λιμένα, νὰ μὴν ἐμποδίζῃ καθόλου, μήτε νὰ ἀπολείπῃ τοιαύτην Θεωρίαν, διότι ἔχουν μεγάλην παρηγορίαν ἐκεῖνοι ὁπὸ βλέπουν τὰ τοιαῦτα. εἰ δὲ μακρύτερα, καὶ εἰς τὸ πέλαγος βλέπει, ταύτην οὐδὲ Θεωρίαν λογιάζομεν. διότι καθὼς προείπαμεν ἡμπορεῖ καὶ ἀπὸ σαράντα μίλια νὰ φανῇ τὸ πέλαγος τῆς Θαλάσσης, & δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐμποδίζεται ἀπὸ τοσοῦτον διάστημα ἐκεῖνος ὁπὸ θέλει νὰ κτίσῃ.

Περὶ Θεωρίας Περιβολίων, καὶ Δενδρων.

Καὶ τὰ περιβόλια, καὶ τὰ δένδρα ἀπὸ κ'. μίλια διάστημα φαίνονται, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίζωνται ἐκεῖνοι ὁπὸ κτίζουν ἀπὸ τόσον διάστημα, ἀλλὰ πρέπει ἐκεῖνον ὁπὸ ἐμποδί-

ζει.

δίζει ἀπὸ τοιαύτην θεωρίαν, νὰ μὴν ἐμποδίζῃ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ ἀπὸ πεντήκοντα ποδαρίων διάστημα.

Περὶ θεωρίας Αὐθεντικῆς Ζωγραφίας.

Ἐκεῖνος ὁπού θέλει νὰ κτίσῃ θεωρίαν ζωγραφίας Αὐθεντικῆς τοῦ γείτονος, ποσὸν πρέπει νὰ ἀπέχῃ, ὅσον φαίνεται ἡ ἰσορία, καὶ νὰ γνωρίζωνται τὰ εἰς αὐτὴν ζωγραφισμένα. ἤγουν εἴτις βλέπῃ αὐτὴν τὴν ζωγραφίαν, νὰ βλέπῃ, καὶ νὰ γνωρίζῃ ἀπὸ τὸ σημεῖόν τους τοὺς ζωγραφισμένους εἰς αὐτὴν, τὸν Ἀχιλλέα, ἢ τὸν Αἴαντα, ἢ ἄλλον τοιοῦτον, τότε πρέπει νὰ ἐμποδίζῃ ἐκεῖνον ὁπού θέλει νὰ τοῦ πάρῃ ταύτην τὴν θεωρίαν τῆς ζωγραφίας. εἰ δὲ μὴ δὲν γνωρίζεται τίποτε, ἀλλ' οὔτε αὐτὴν τὴν ζωγραφίαν βλέπει, ποίαν τέρψιν, ἢ παρηγορίαν ἔχει ἀπ' αὐτὴν, νὰ ἐμποδίζῃ ἐκεῖνον ὁποῦ θέλει νὰ κτίσῃ;

Περὶ θεωρίας Γειτόνων.

Τινὲς τῆς φιλονεικίας, καὶ φθονερῶν ἐπιχειρίζονται νὰ ἐμποδίζουν ἐκείνους ὁποῦ κτίζουν σπίτια, καὶ μέλλει νὰ βλέπωνται μέσα εἰς τὰ σπίτια αὐτῶν. τὸ ὁποῖον οὔτε οἱ νόμοι τὸ λέγουν, ἀλλ' ὅτε εἰς τὰ παλαιὰ σπίτια τὰ βλέπομεν, πῶς νὰ ἐμπόδιζαν οἱ παλαιοὶ τοῦτο. διότι ὅλα τὰ σπίτια βλέπομεν ὁπού ἀγναντεύουν ἕνα τὸ ἄλλο, καὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς δὲν ἐφθονοῦσε. διὰ τοῦτο ἡμεῖς τὴν θεωρίαν ὁποῦ βλέπουν ἀνάμεσόν τους τὰ σπίτια, δὲν τὸ λογιάζομεν βλάβην. καὶ εἴτις τὸ λογιάζει διὰ βλάβην, ἂς πειρασθῇ τὰ ἐδικά του σπίτια, νὰ μὴ φαίνωνται τὰ μέσα, εἴτε διὰ τῆς λεγομένων καγγέλων, ἢ διὰ συρταρίων, ἢ καθὼς αὐτὸς θέλει, καὶ ἂς μὴν ἐμποδίζῃ ἐκεῖνον ὁποῦ κτίζει, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πειρασθῇ τινὰς τὰ ἐδικά του μὲ ἄλλου βλάβην.

Περὶ

Περὶ Θεωρίας τῆς Βουνῶν.

Τὴν Θεωρίαν τῆς βουνῶν δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, καθὼς εἶπεν ὁ Παπιανὸς ἐν τῷ γ'. βιβλίῳ τῆς κοινῶν, εἰς τὸν ὑσεινὸν τίτλον αὐτῆς. ἡ δὲ ἔξήγησις τοῦ Ζηλώνος λέγει, ὅτι ἐὰν ῥ. ποδάρια ἀπέχῃ ὁ γείτων, δὲν ἐμποδίζεται ἐκεῖνος ὁπῶ κτίζει μὲ τὸ νὰ πέρνῃ τὴν Θεωρίαν τῆς θαλάσσης. ποσῶν δὲ βαλόμεθα νὰ ἀπέχῃ καὶ ἀπὸ τὰ βουνοῦ τὴν Θεωρίαν. ἐπειδὴ ἡ Θεωρία τὰ βουνὰ ἔχει κάποιαν παρηγορίαν, ὥσπερ καὶ ἡ Θεωρία τῆς θαλάσσης, καὶ ἀπὸ τῆς ὁμοίων τὰ ὅμοια πρέπει νὰ σοχάζεται κανείς. καὶ ταῦτα μὲν πάντα χάριν ἐνθυμήσεως ἐσημειώσαμεν. εἰ δὲ δ'ρεθῇ τίποτες ἔξω ἀπὸ τὰ ὅσα εἴπαμεν, ἀπὸ τῆς ὁμοίων τὰ ὅμοια ἂς σοχάζωνται εἰς βλάβας φανερὰς, & μὴ ἀπὸ φθόνου κατασκευασμένον. ὥστε πρέπει νὰ σοχάζωνται ποῖον μέρος ἀδικεῖται, ἢ βλάπτεται, καὶ ἔτζι νὰ κείνωνται τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.

Περὶ Ἡλιακῆ.

Ἐκεῖνος ὁπῶ θέλει νὰ κάμῃ ἡλιακὸν, ἢ ἀπλωταρίαν, εἰ μὲν ἔχῃ σιμὰ ἰδιωτικὰ σπήτια, ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ τὸν ἡλιακὸν δέκα ποδάρια μακρὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα κτίσματα. εἰ δὲ σιμὰ εἰς Αὐθεντικὰ κτίσματα εἶναι, ποδάρια ιέ. νὰ ἀπέχῃ ἀπ' αὐτὰ ὁ γνώμονος ἡλιακός.

Περὶ Φραγμῶν Ἀμπελίων, Περιβολίων, καὶ Τόπων ἐλευθέρων.

Οἱ φραγμοὶ τῆς ἀμπελώνων, καὶ τῆς περιβολίων, καὶ οἱ ξενοι τόποι ὁπῶ δὲν εἶναι σπήτια, καὶ τὰ τῆς γειτόνων ὄξάερα, ἔξ μόνον ποδάρια ἀναγκάζονται νὰ λείπουν ἀπὸ τὰς γείτονας ἐκεῖνοι ὁπῶ θέλουν νὰ τὰ κάμουν.

Ὅταν κτίζῃ κανεὶς σπῆτι, καὶ εἶναι εἰς τὸ μέσον σκίωμα, ἢ ῥᾶγα, αὖ ἔχῃ καὶ πλέον τῆς ιβ. ποδαρίων τὸ πλάτος τῆς

ῥᾶγας

ῥέγας, ἢ τῶ δρόμου, νὰ μὴ τολμήσῃ κὴ πάρῃ τὸ πεζιασότερον, Ϛ τὸ τροδέσει εἰς τὸ σπήτι τε. διότι ἡ δίαταξις ἡ Βασιλικὴ δὲν ἐτάξαξε ἐξ ἀποφάσεως πῶς δὲν τρέπει νὰ εἶναι ὁ Αὐθεντικὸς δρόμος πλέον τῆς ιβ'. ποδαείων, ἀλλὰ μόνον ὀλιγώτερον νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ τὰ ιβ'. ποδάεια, ἴσως διὰ τὸν ἀέρα ὅπῶ εἶναι ἀνάμεσα εἰς τὰ δύο σπήτια. ὅταν δ' εὑρεθῇ πεζιασότερον τὸ μέρος τῆς ῥέγας, ἢ τῶ δρόμε, ἂς μὴ τολμήσῃ κανεὶς νὰ τὸ πάρῃ, ἀλλὰ νὰ τέκῃ καθὼς εὑρεθῇ. ἀίσως δὲ κὴ εἶναι παλαιὰ τὰ σπήτια, κὴ εὑρεθῇ ἀνάμεσον αὐτῆς καθαρὸς ἀὴρ στενώτερος ἀπὸ τὰ δώδεκα ποδάεια, νὰ μὴν ἔχῃ ἐξεσίαν κανεὶς ἀπ' αὐτὸς νὰ ὑψώνῃ τὸ σπήτι τε πεζιασότερον ἀπὸ τὸ τρῶτον χῆμα, ἢ νὰ κάμῃ παράθυρα. ὅμως ἂν εἶναι δέκα ποδάεια ἀνάμεσόντας, τότε χαμηλὰ μὲν παράθυρα δὲν ἔχει ἄδειαν αὐτὸς ὅπῶ πτίζει νὰ κάμῃ, ἂν δὲν εἶχεν ἀπὸ τὸ τρῶτον. φεγγίτας δὲ ἂς κάμῃ, κὴ ἓξ ποδάεια ἀπὸ τὸ πάτωμα ἀπαύω νὰ τὸς ἀνοίγῃ. ὅμως νὰ μὴ τολμήσῃ, καὶ κάμῃ ψιλὸν πάτωμα εἰς τὸ σπήτι τε, κὴ ἀπ' αὐτῶ νὰ κύπτῃ, Ϛ νὰ βλέπῃ ἀπὸ τὸς φεγγίτας.

Περὶ φωταγωγῶν θυρίδων ὅπῶ γίγνονται εἰς μέγεθος δέκα ποδαείων.

Περὶ Ἡλιακῶν εἰς τὴν στράταν.

Ε'Ἀν δέκα ποδῶν μόνον εἶναι ἡ ῥέγα, νὰ μὴν γίνωνται ἡλιακοὶ ἀπαίωτης, οἱ δὲ γενόμενοι ἡλιακοὶ νὰ ἀπέχωσι ἀπὸ τῆς γῆς ιέ. ποδάεια, ἂν εἶναι ἡ ῥέγα πλέον τῆς ιβ'. ποδαείων, κὴ νὰ μὴν ἔχουν ἀπὸ κάτω κολώνας μαρμαρένιας, ἢ ξυλίνους στύλους, ἢ τοίχους. διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζεται, μήτε ἡ Αὐθεντικὴ στράτα νὰ ἀδικεῖται. ἀλλὰ μήτε σκάλαις νὰ γίνωνται ἀπὸ τὴν ῥέγαν εἰς τὰς αὐτὰς ἡλιακάς. διότι ἀπ' αὐτὰ πιάνει δύκολώτερα ἡ συμφορὰ τῆς φωτίας.

Οὐδὲ καυσίας ἐμποδίζεται νὰ ὑψώσῃ τὸ σπήτι τε, ἀίσως κὴ δὲν βλάπτει τὸν γειτονάτε, κὴ ἔχῃ παραγγελίαν ἐξ αὐτῶ νὰ μὴ ὑψώσῃ.

Ἡ παραγγελία νὰ ὑπτίθεται εἰς τὰ αἰταμικὰ καποικήματα.

τα. ὁ σῦκας δηλαδὴ ἀπ' ἐκεινους ὁπῦ ἔχεν τὼ κατοικίαν μαζί, δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτες χωρὶς τὸ θέλημα τῦ λοιπῶν. δὲν φυλάττεται ὅμως παραγγελία, ὅταν λείπῃ τινὰς ἀπ' αὐτους. κὴ εἰς δένδρα, κὴ κήπους δυλεία θεωρίας δὲν φυλάττεται.

Εἰς τόπον γυμνὸν δὲν ἐμποδίζεται τινὰς νὰ ἀνοίξῃ τὸ σπῆτί τυ ὅσον θέλει.

Ἐὰν πεσημένον σπῆτι βέλεται νὰ ξανακαινυργώσῃ τινὰς, καὶ θέλῃ νὰ τὸ ὑψώσῃ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ φῶς τῦ γειτόνου τυ, ἢ νὰ κάμῃ ἄλλο τίποτες εἰς βλάβω τῦ γειτόνου τυ, ἀναγκάζεται νὰ τὸ χαλάσῃ, κὴ νὰ φυλάξῃ κὴ τὸν τύπον, ὁ τὼ κατάσασιν τῦ τρώπων σπητίων, καὶ κατὰ τὸ παλαιὸν χῆμα νὰ τὸ κάμῃ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ εἶναι τὰ σπήτιά τυ εἰς τόπον ὁπῦ δὲν ἐμποδίζουν τινὰ, ἔχει ἐξεσίαν νὰ τὰ ὑψώσῃ ὅσον θέλει. ὅμως ὅταν δὲν βαρυύονται τὰ χαμηλότερα τῦ γειτόνων σπήτια. εἰ δὲ ἐκεῖνα ἔχουν τίποτε βλάβω, ἐμποδίζεται.

Περὶ τῦ ἀνοίγειν Πόρταν.

Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐμποδίσῃ κανεὶς τὸν γειτονά τυ, ἂν θελήσῃ νὰ ἀνοίξῃ πόρταν τρὸς τὸν δρόμον τὸν Αὐθεντικόν. πλὴν εἰς τόσον μόνον ἔχει ἐξεσίαν νὰ τὼ κάμῃ, ὅσον εἶναι αἱ σαλαγματίαι τῦ κεραμιδίων αὐτῦ, κὴ ὄχι παρέξω, διὰ νὰ μὴν ἐμποδίζῃ τὼ Αὐθεντικὼ στράταν.

Τὰ ἰδιωτικὰ κτίσματα ἐξ. πόδας νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τὰ Αὐθεντικὰ, εἰς τόσον, ὅτι μήτε τὰ Αὐθεντικὰ νὰ κινδυνεύουν, μήτε αὐτὰ νὰ φοβοῦνται πλέον.

Ἐκεῖνος ὁπῦ κτίσει εἰς τόπον Αὐθεντικὸν, καὶ βλάπτει τὼ Πόλιν, παρεβῆς νὰ τὸ κρημνίζῃ, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν δικαίαν καιρῦ, ἂν καὶ ὁ Βασιλεὺς τὸν ἐπρόσαξε νὰ τὸ κτίσῃ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ δὲν ἔχει δίκαιον νὰ ἔχῃ παράθυρα ὑψηλὰ διὰ φεγγίτας, δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀνοίξῃ τυφλὸν τοῖχον, νὰ κάμῃ παραθυρα χαμηλά.

Ὅποιος

Ὅποιος κτίζει εἰς ξενόν τόπον, ἢ ἀπανωκτίζει.

Ἐάντις ἐπαύω εἰς τὰ ἐδικά μου σπήτια κτίσῃ αὐώγεα, ἐγὼ τὰ ἐξουσιάζω, καὶ τὸν κανόνα ὁπὲ λέγει, τὰ ἐπάνω κείμηα νὰ ὑποτάσωνται τοῖς ὑποκάτω. εἰ δέτις κτίσῃ εἰς τὸν ἐδικόν μου τόπον, γίνομαι ἐγὼ κύριος τὲ σπητίου, ἕως ὁπὲ σήκει τὸ σπῆτι εἰς τελὼ αὐτελὼ κατάστασιν. εἰ δὲ χαλάσῃ, δύναται ἐκεῖνος ὁπὲ τὸ ἔκτισε νὰ ζητᾷ τὰς ὕλας, τετέσι τὸν περεσὲ, κἄντε μὲ ἐρώτησιν, κὴ θέλησιν τὸ ἔκτισε, κἄντε χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ, ἢ νὰ πάρῃ θέλημα.

Ἐκεῖνος ὁπὲ ἔχει τὰ αὐώγεα εἰς τὰ ἐδικά τε σπήτια, κτίζει ἐπαύω τῆ αὐωγέων ὅσον θέλει, ὅμως νὰ μὴ παραβαρύνῃ τὰ αὐώγεα ὑπὲρ τελὼ δύναμιν.

Περὶ Ἀσβεσωμάτων εἰς ξενόν Τοῖχον.

Ἐἀν ὁ Γείτονάς μου ἀσβεσώσῃ εἰς τὸν τοῖχον, κὴ ζωγραφίσῃ εἰς αὐτὸν, ἠμπορῶ νὰ τὸν ἐγκαλῶ νὰ τὰς χαλάσῃ.

Οὔτε φοῦρνον, οὔτε ὀτζάκι παρασίαν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ τινὰς εἰς τοῖχον σωζοφικὸν, διότι βλάπτεται ὑπὸ τὲ πυρός.

Ἐαὐτις θέλῃ νὰ βράζῃ τυρὶ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δ'γαίνωντας ὁ καπνὸς βλάπτει ἐκείνους ὁπὲ κατοικοῦ εἰς τὰ ὑψηλότερα σπήτια, ἠμποροῦ ἐκεῖνοι ὁπὲ βλάπτονται νὰ τὸν ἐμποδίσων κατὰ τὰς νόμους, πάρεξ ἂν ἔχῃ ἄλλο τίποτες δίκαιον ὁ τυροφὸς νὰ τὲ συγχωρῇ εἰς τὸ νὰ ἀφήσῃ εἰς τελὼ ἰδίαν σάσιν τὸν καπνόν. ὁμοίως κὴ ἐκεῖνοι ὁπὲ κατοικοῦ εἰς ὑψηλὰ σπήτια, ἐμποδίζονται νὰ ρίπτουν κόπρια, ἢ νὰ χύνουν νερὰ, διὰ νὰ μὴ βλάπτουν ἐκείνους ὁποῦ κατοικοῦ εἰς τὰ χαμηλότερα σπήτια. διότι τόσον μόνον ἔχει ἐξουσίαν ἑκάθε ἕνας νὰ κάμῃ εἰς τὸ σπήτι τε, ὅσον νὰ μὴ βλάπτῃ τὸν Γείτονά τε. τὸ αὐτὸ κὴ περὶ δυσωδίας.

Περὶ Πτώσεως Τοίχου.

Ἐὰν ὁ τοῖχος σε κλίνῃ πρὸς τὸν τοῖχον μὲ ἕως ἥμισυ πόδι, σὲ ἀναγκάζω νὰ τὸν ξαναϊσιάσῃς.

Εἰ αὐτὶς βία, ἢ δυναστεία κάμῃ παράθυρον ὅπου νὰ βλέπῃ πρὸς ξένον σπῆτι, ἀναγκάζεται νὰ τὸ ἀποκατασήσῃ πάλιν εἰς τὸ πρῶτον χῆμα μὲ ἐδικά τε ἔξοδα.

Σκάλαν δύναμαι νὰ σήσω σιμὰ εἰς τὸν συνοφικὸν τοῖχον, ἔσωνας καὶ νὰ μὴ γίνεται καμία βλάβη ἀπ' αὐτὸν. ἐπειδὴ καὶ ὅταν θελήσῃ κανεὶς νὰ τὸν δγάλῃ, τὸν δγάνει ἐν δλολία.

Περὶ Αὐλακίων, Σταλαγμάτων, Θυρίδων, καὶ Ἡλιακῶν.

Ἡ Νομὴ τῆς σαλαγμάτων ὁ λεγόμενος κάραβος, ἢ κανάλι τῆς νερῶν ὁπού ἔχουν ἀπὸ τὰς σαλαγματίας, ἐνομοθετήθη διὰ τὰ νερὰ τῆς βροχῆς ἐξ ἀρχῆς. ὅταν ἔχουν αἱ σαλαγματίαι ἀπὸ κανενὸς σπῆτι εἰς ξένον τόπον γυμνόν, καὶ ἀδειανὸν, ἀναγκάζεται ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει τὰς σαλαγματίας, νὰ τὰς δγάζῃ ἔξω ἀπὸ τὸν ξένον τόπον μὲ κανάλιν ἕως ἓξ ἥμισυ πῆχες. τοσοῦτον ἐνομοθετήθη ἡ ἔξοδος τῆς σαλαγματιῶν. περὶ δὲ ἡλιακοῦ, καὶ θυρίδων εἰπαμὲν παραπάνω.

Ὅμως πρέπει νὰ ἰξδρῃς, ὅτι ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει τὰς σαλαγματίας, ἢ τὰ παράθυρα εἰς τὸν τοῖχον ξένον, ἢ ἡλιακὸν, δὲν ἔχει ἐξουσίαν τὸ τοιχισμὸ ὁπὸ νὰ σεβαίνῃ εἰς τὸν γυμνὸν τόπον, ὅταν θέλῃ, παρὰ μόνον εἰς τὸν ἐξουσιασιὸ τῆς διορθώσεως τὸ τοίχε. ἀλλ' οὔτε ὁ Οἰκοκύρης τὸ γυμνὸ τοίχε ἔχει ἐξουσίαν νὰ φυτεύῃ, ἢ νὰ ποτίζῃ σιμὰ εἰς τὸν τοῖχον, ἀλλὰ νὰ ἀκολυθῇ τὰ μέτρα ὁπὸ διαλαμβάνουν περὶ τῆς φυτῶν. ἡ δὲ τῆς νερῶν βλάβη κάμνει μεγάλιν ζημίαν εἰς τὰς Γειτονας. καὶ διὰ τὸτο ἐλογιάσαμὲ πῶς ἀναγκαῖον εἶναι νὰ εἰπῶμὲ καὶ περὶ αὐτῆς μερικάτινα ὁπὸ χρειάζονται.

Περὶ

Περὶ Αὐλακίων, καὶ Στέρνης.

Ε'Κεῖνος ὁπὸ θέλει νὰ κάμῃ κάραβον, ἢ καύαλιν νὰ ξέχῃ τὸ νερὸν, ἢ αὐλάκι νὰ ἔρχεται νερὸν, ἢ νταλάπι ἀπὸ νὰ ποτίζῃ κῆπον, ἢ ἄλλο τίποτες, πρέπει νὰ ἀπέχῃ μακρὰ ἀπὸ τὸν τοῖχον τῆ Γειτόνητε μίαν πῆχυν, καὶ ἔτζι νὰ κάμῃ καυσία ἀπ' αὐτὰ ὁπὸ εἶπαμεν, διὰ τὴν σάθρωσιν, καὶ τὴν βλάβην τῆ τοίχου ὁπὸ γίνεται ἀπὸ τὸ νερόν. εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι τοῖχος σιμὰ, ἀλλὰ μόνον τόπος ἀδειανὸς ξένος, ἔχει ἐξουσίαν νὰ κάμῃ καθὼς θέλει εἰς τὸν ἐδικόντε τόπον.

Περὶ Λάκκε.

Ε'Κεῖνος ὁπὸ θέλει νὰ κάμῃ λάκκον εἰς τὸν ἐδικόν του τόπον διὰ νὰ δέχεται νερὸν, πρέπει νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὰ θεμέλια τῆ Γειτόνητε ἓξ ἥμισυ πῆχες, καὶ τότε νὰ τὸν κάμῃ. διατὶ εἶναι ἀρκετὸν τοσοῦτον διάστημα νὰ μὴ χαντακωθῇ τὸ νερὸν, καὶ εὔγῃ εἰς τὰ θεμέλια τῆ τοίχε τῆ Γειτόνητε.

Περὶ Κοπροδοχείε.

Ε'Κεῖνος ὁπὸ θέλει νὰ κάμῃ κοπροδοχεῖον, ἢ λίμνιν νὰ σωάζωνται τὰ νερὰ, εἰς τὸν ἐδικόντε τόπον, εἰ μὴ κτισὸς εἶναι ὁ τοῖχος τῆ κοπροδοχείε ὁπὸ ἐγγίζει πρὸς τὸν τοῖχον τῆ Γείτονος, πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ τὸν τοῖχον τῆ Γειτόνητε ξεῖς πῆχες, καὶ ἔτζι νὰ κτίζῃ τὸν τοῖχον. ὅμως νὰ εἶναι καὶ ὁ τοῖχος μία πῆχυς εἰς τὸ πλάτος. εἰ δὲ εἰς τὸ μέρος τῆ Γείτονος εἶνε πλάκα σιδήρε, ἢ μαρμάρε εἰς τὸν τοῖχον τοῦ κοπροδοχείου, ἢ τῆς λίμνης, τὸ χάνξος ἥμισυς πῆχυς, τὸ δὲ πλάτος ξεῖς ἥμισυ πῆχες, διὰ τὸ σκάφιμον ἐκείνων ὁποῦ σκάπτουσι, καὶ τὴν βλάβην τῆ νεροῦ. εἰ δὲ σκαπτὸς εἶναι ὁ τόπος τῆ κοπροδοχείου, ἢ τῆς λίμνης, καὶ δὲν γίνεται τοῖχος, τότε πρέπει νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸν τοῖχον τοῦ Γείτονος ἓξ πήχεις καὶ δίμοιρον, καὶ ἔτζι νὰ κάμῃ τὸ σκάφιμον. εἰ δὲ ἀπὸ τὴν πα-

λυπαιείαι φαγωθῇ ἡ γῆ, ϗ φθάσῃ εἰς τὸ μέξον ὁπᾶ εἶπαμεν, εἰς τὰς ξεῖς πήχεις, τότε νὰ ἀναγκάζεται ἐκεῖνος ὁπᾶ ἔχει τὸ κοφροδοχεῖον, ἢ τλὺ λίμνιω νὰ κτίζῃ τὸν τοῖχον ὁπᾶ εἶπαμεν ἀνωτέρω. ϗ ταῦτα μὲν εἰς ἐκείνους ὁπᾶ εἶναι σιμάτας σπήτια, εἰ δὲ μόνον γυμνὸς τόπος εἶναι τᾶ Γείτονος, ν' ἀπέχῃ μόνον τὸ ἥμισυ μέξος ὁπᾶ εἶπαμεν. εἰ δὲ εἶναι καὶ ἀπὸ τὰ δύο κοφροδοχεῖα, δύο πήχεις νὰ ἀφίνουν ἀνὰ μέσον τῦ δύο, ϗ ἔτζι νὰ τὰ κάμνουν.

Περὶ Χεσπείων.

Ἐ'Κεῖνος ὁποῦ δὲν ἔχει εἰς τλὺ αὐλλιό του χεσπέια, καὶ θέλει νὰ κάμῃ φρὸς τὸν ἐπίκοινον τοῖχον τοῦ Γειτόνω, φρέπει νὰ κάμῃ κατὰ τὸ ἐδικόντω μέρος τᾶ σωξοφικᾶ τοίχω, φρὸς τὰ χυόμφα χεσπέια, τοῖχον μία ἥμισυ πῆχυ τὸ πάχος. ὁμοίως δὲ ϗ δχὶ τὰ αὐλάκια ὁπᾶ γίνονται ἀπὸ κάπω τλὺ γλῦ καὶ ξέχουν τὰ νερὰ νὰ εἰπᾶμεν, δχατὶ ἔτζι ὁ κοινὸς τοῖχος μένει ἀχάλασος.

Περὶ τῦ Ἐξέδρων.

Πρέπει δὲ εἰς τλὺ καζασκεβλὺ τῦ ἐξέδρων ὁπᾶ ξέχουν τὰ νερὰ ἀπὸ κάπω ἀπὸ τλὺ γλῦ, ἀπὸ τὰ πλύματα, ϗ ἄλλας ἀκαθαρσίας, νὰ δέχωνται τλὺ καπασκεβλὺ σῦας τᾶ ἄλλω εἰς τλὺ αὐλλιὺ, ϗ τὰ σπήτια, ἤγουν ἀπὸ μίαν αὐλλιὺ ξεβαίνουν αὐλάκια μὲ νερὰ, ϗ φρέπει ὁ Οἰκοκύρης τῆς αὐτῆς αὐλῆς, νὰ κάμῃ ἔξοδα ἕως οὗ νὰ τὰ πηγαίνῃ εἰς ἄλλλιω αὐλλιὺ, νὰ τὰ σμίγῃ εἰς τὸ Αὐλάκι τῆς αὐλῆς ἐκείνης, ϗ ἔτζι νὰ κάμνουν σῦας ἀπὸ τᾶ ἄλλου, ἕως ὃ νὰ φθάσουν εἰς τὸ Αὐθεντικὸν Αὐλάκι. ἂν λείπῃ δὲ μῆκος πολὺ ἀπὸ τῆς ὑσερινῆς αὐλῆς ἕως εἰς τὸ Αὐθαντικὸν αὐλάκι, νὰ τὸ πηγαίνῃ ϗ αὐτὸς ὅσον τᾶ ἐγγίζει τὸ δίκαιον, τὸ δὲ ἐπίλοιπον νὰ βοηθοῦν ὅλοι οἱ ἐπίλοιποι κάθε σῦας κατὰ τὸ μῆκος τῆς αὐλῆς αὐτᾶ, ϗ ἔτζι νὰ κάμνουν τὰ ἔξοδα, ἕως ὃ νὰ πηγαίνουν νὰ τὸ σμίξουν εἰς τὸ Αὐθεντικὸν Αὐλάκι.

Τὰ

Τὰ αὐλάκια ὁπῦ εἶναι ἀπὸ κάπω τὴν γῆν, ἔτζι πρέπει νὰ καθαρίζωνται, κὴ νὰ διορθώνωνται ἀρχίζοντας κάθ' ἕνας ἀπὸ τὴς ἐδικήτε τόπυς, κὴ καθαρίζοντας ἕως ὦ νὰ φθάσῃ εἰς ἄλλων Οἰκοκυρῶν τόπυς. εἰ δὲ ἀπερνᾷ ἀπὸ κῆπον, πρέπει νὰ σκάπτῃ ὁ Οἰκοκύρης τῦ κήπυ ὅλίγω τὴν ποτιζομένην γῆν, ℭ νὰ καθαρίζῃ τὰ βρωμισμένα χώματα, νὰ τὰ ῥίχνῃ ἔξω, κὴ τότε νὰ σκεπάζῃ, κὴ νὰ τὸ διορθώνῃ πάλιν. τὰ δὲ ἔξοδα νὰ τὰ κάμνῃ ἐκεῖνος ὁπῦ ζώγει τὸν καρπὸν τῦ κήπου.

Ὁμοίως κὴ ἂν γονῇ τίποτες χρεία νὰ ἀλλάξουν κεραμίδια, ἢ τᾶβλα, ἢ σκλινάρια εἰς τὴς τόπυς, κάθε ἕνας ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἐδικήν τε αὐλήν, ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τῦ ἄλλου Γείτονος τὴν αὐλήν.

Περὶ Ὑπερῴε Ὑπονόμου.

Ε'Κεῖνος ὁπῦ θέλει νὰ κάμῃ ἀπὸ ἀνώγειον νεροχύτην κρεμασὸν μὲ καδάλιν, ἢ μὲ Σύριγγα νὰ κατεβαίνῃ τὸ νερὸν τῆς νεροπλυμάτων εἰς τὴν γῆν, πρέπει νὰ τὸ καπασκευάζῃ εἰς τὸν ἐδικόν τε τοῖχον, κὴ νὰ μὴν αὐκαπώνεται μὲ ξένους τοίχυς. εἰδὲ ἐρωτήσῃ, κὴ παρῃ θέλημα, κὴ συμβῇ τίποτε φθορὰ εἰς τὸν τοῖχον, τότε ἐκεῖνος ὁπῦ ἔχει τὴν κρέμασιν τῦ νεροχύτη εἰς τὸν τοῖχον ἐκεῖνον, νὰ πληρώνῃ διπλᾶ τὰ ἔξοδα τῦ τοίχου. ὁμοίως κὴ ἐκεῖνοι ὁπῦ καταβάζουν βόχωκα νερά, καὶ τὰ σωλάζουν εἰς λάκκυς, καὶ κάμνουν καπασκευὴν νὰ τὰ καταβάσουν ἀπὸ ὑψηλὰ σπήτια εἰς τὴν γῆν, ὁπῦ εἶναι ὁ λάκκος. ℭ κοντολογῆς κάθε λογῆς σαλαγματιᾶς, ἢ κρεμασὴ βρωμερῶν νερῶν, νὰ μὴ τὰ κρεμνοῦν ἀπὸ τὰ σπήτια εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀγορᾶς, ἢ εἰς Θόλον Αὐθεντικὸν, ἢ εἰς ῥῦγαν, ἢ κοντολογῆς νὰ εἰπῶμεν εἰς κοινὴν σράταν, ἢ Πόλιν, ἢ Χώραν, ἀλλὰ τὰς βλάβας ὁπῦ γίνονται ἀπὸ τέτων εἰς ἐκείνες ὁπῦ περνοῦν ἀπ' ἐκεῖ.

Περὶ Σκαφίματος.

Ε'Κεῖνος ὁπῦ θέλει νὰ σκάψῃ τίποτε εἰς χωρίον, ἢ εἰς τόπον γυμνὸν, ἢ εἰς αὐλήν τινὰ, ἢ νὰ κάμῃ ἄλλο τίποτε,

δὲν

δὲν πρέπει νὰ ῥίχνῃ τὰ χώματα πρὸς τὸν τοῖχον τῆ Γείτονος, διὰ νὰ μὴ συμβῇ τίποτε βλάβη εἰς ἐκεῖνον ὁπῆ ἔχει τὸ σπῆτι. διότι ἐὰν εἶναι εἰς ῥάχιν, ἢ ἀνηφορικὸν τόπον τὸ σπῆτι τῆ Γείτονος πατεῖται ἐν δυκολίᾳ. εἰ δὲ ὁ τόπος κατερὰς, ἢ κατηφορικὸς εἶναι, κατεβαίνουν τὰ βράχια νερὰ, ἢ κρημνίζουν τὸν τόπον, ἢ τὸν τοῖχον τῆ σπιτίυ ἐκείνυ. ἐὰν χρῄῃ λοιπὸν ἀνάγκητις, καὶ πάρῃ θέλημα νὰ ῥίψῃ διὰ τῆς ὥρας τὰ χῶμα πρὸς τὸν τοῖχον τῆ Γείτονος, ἀλλὰ ἀφ' ἕ τελειώσει τὸ σκάψιμον νὰ μὴν ἀφίνῃ τὸ χῶμα νὰ σέκῃ ἐκεῖ πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ εἰς ὀλίγας ἡμέρας νὰ τὸ δυγαίνῃ, καὶ ἔτζι ἀπ' ἐκείνας τὰς ὀλίγας ἡμέρας, ὅτε ὁ τοῖχος θέλει βλαφθῇ, ἢ ὁ Οἰκοκύρης θέλει δυνηθῇ νὰ φυλαχθῇ, ἔσωτας νὰ εἶναι ὀλίγαι αἱ ἡμέραι. εἰ δὲ εἶναι καμία ῥάχη εἰς βοήθειαν τὰ τοίχυ ἐκείνυ ὁπῆ ἔχει τὸ σπῆτι, νὰ μὴν ἔχῃ ἄδειαν ἐκεῖνος ὁπῆ ἔχει τὸν τόπον τὸν γυμνὸν νὰ τὸν χαλᾷ.

Δὲν δυνάται τινὰς νὰ ἔχῃ κοπροθήκην σιμὰ εἰς ἄλλον τοῖχον, πάρεξ μόνον ἐὰν ἔχῃ τοιαύτην δυλείαν.

Δὲν πρέπει νὰ σκάπτῃ κανεὶς τὴν γῆν πρὸς βλάβην τῆ Γείτονος εἰς τὰ θεμέλια. διότι ἀπὸ τὰ τοιαῦτα συμβαίνουν πολλάκις μεγάλα κίνδυνα εἰς τὸ σπῆτι, ἀλλὰ νὰ ἀπέχῃ κατὰ τὰ μέρα ὁπῆ προείπαμεν εἴτε τὰς λίμνας, καὶ κοπροδοχεῖα, καὶ λάκκυς, ἢ τότε νὰ κάμνῃ τὸ σκάψιμον. εἰ δὲ καὶ εἰς τὰ θεμέλια τῆ Γείτονος θέλῃ νὰ καλλιάσῃ ἐκ δευτέρυ καινούργιον θεμέλιον, νὰ μὴν ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ σκάπτῃ παρακάτω περισσότερον ἀπὸ τὰ θεμέλια τῆ Γείτονος, μήπως ἢ πέσῃ ὁ παλαιὸς τοῖχος ἀπὸ τὸ σκάψιμον.

Περὶ Φυτῶν.

Ἡ φύτδυσις τῆ φυτῆ πρέπει νὰ εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὰς τοίχυς τῆ σπιτίων, διότι μεγάλας βλάβας προξενῶν τῆ σπιτίων, ἐπειδὴ ῥιζοβολοῦνται τὰ φυτὰ, ἢ κὴ ποτιζόμενα διὰ νὰ αὐξήσουν, ἢ ἐγγίζοντα εἰς τὰ σπῆτια, ἢ εἰς τὰς τοίχυς, ἢ εἰς τὰ παράθυρα, μάλιστα εἰς τὰς λιμνάς, ὅπου τὰ παπτήρια ὁπῆ κάμνουν ὡσὰν τὰς σέρνας, καὶ εἰς τὰ κτισὰ σύγιολια τῆ

ὑδά-

ὑδάτων, τῶ κήπων, δίδουν πολλὴ βλάβη, διότι ἐκ θεμελίων μετασαλεύουν τὰς τοίχες. γίνονται δὲ καὶ κλεψίας αἰτία ἀπὸ τὰ παράθυρα. σκοτινιάζουν δὲ καὶ τὰς θέσεις, τὰ πατώματα τῶ σπιτίων. χίζονται καὶ αἰοίγουν οἱ λιθοι, τὰ παπτήρια δηλαδὴ, καὶ τὰ κτισὰ σέλα τῶ ὑδάτων. διὰ τῦτο ἐκεῖνοι ὁπῦ θέλουν νὰ φυτεύουν φυτὰ, κάμνει χρεία νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τὰ σπίτια τῶ Γειτόνων ταῦτα τὰ μέρα. εἰ μὲν θελήσῃ νὰ φυτεύσῃ ἄμπελον ὁπῦ νὰ μὴν ἦτον φροπτερα, νὰ ἀπέχῃ ἓξ ἥμισυ πῆχες ἀπὸ τὸ σπῆτι τῦ Γειτόνε. εἰ δὲ μηλέαν, ἢ ῥοιδέαν, καὶ τὰ τύποις ὅμοια, πῆχες δέκα. συκομοραίαν δὲ, ἢ πλάτανον, ἢ λεύκην, καὶ τὰ τύποις ὅμοια, πῆχες εἴκοσι. εἰ δὲ εἰς ταῦτα τὰ μέρα φυτεύθωῦ, καὶ πάλιν τὰ κλονάρια τῶ φυτῶ φθάσουν εἰς τὸ Γειτονος τὸ σπῆτι, καὶ προσεγγίσουν εἰς τὰ παράθυρα, νὰ ξώγῃ τὸν καρπὸν ἐκεῖνος ὁπῦ ἔχει τὸ σπῆτι, ὅσον δυνάται νὰ φθάσῃ ἀπὸ τὸ σπῆτί τε. τὰ δὲ χαμηλὰ, καὶ μικρὰ φυτὰ πῆχες ξεῖς καὶ τρίτον. τὰ λαχανώδη δὲ καὶ μὴ χρειαζόμενα γεωργίας, οἷον ἀγκινάρας, πεζοσέλινα, ἢ τερατόφυλλα, ἢ ἄλλα τοιαῦτα, ὁπῦ δὲν γεωργοῦνται καθὼς εἴπαμεν, αὖ εἶναι καὶ σιμὰ εἰς τὸν τοῖχον, δὲν ἐμποδίζονται. νὰ γεωργῇ δὲ, ἢ νὰ ποτίζῃ ἕως τὰς τρεῖς ἥμισυ πῆχες μακρὰν, ἐξυσιάζει ἐκεῖνος ὁπῦ ἔχει τὸν τόπον. καὶ ταῦτα μὲν εἰς τὰς τόπες ὁπῦ δὲν ἦσαν ἐξ ἀρχῆς φυτά. ὅταν δὲ εἶναι φυτὰ, καὶ τόπος γυμνὸς, καὶ ὁ Οἰκονόμος τῦ γυμνῦ τόπε κάμνει καινούργια κτίσια, τότε ἂς εἶναι ἀργὰ τὰ μέρα ὁπῦ εἴπαμεν, διότι αὐτὸς καινοπομεῖ, τότε κάμνει καινούργια χήματα, καὶ δὲν καινοπομεῖται, ἔτε ἀδικεῖται ὑστερινος. καὶ διὰ τῦτο εἰς τὸ λόγητε ἂς γράφῃ τὰς βλάβας τῶ δένδρων.

Εἰ αὐτὶς σκάπτῃ τόπον Αὐθεντικὸν, ἢ στράταν, σιμὰ εἰς ξένον χωράφιον, ἂς μὴ παραβαίνῃ τὰς Ὅρας. καὶ ἐὰν εἶναι τοῖχος, νὰ ἀφίνῃ σία ποδάρι. εἰ δὲ εἶναι σπῆτι, ν' ἀφίνῃ ποδάρια ἓξ. καὶ εἰ μὲν σκάπτῃ τάφον, ἢ χαντάκι, ὅσον εἶναι τὸ βάθος, τόσον νὰ ἀπέχῃ, εἰ δὲ πηγάδι, μίαν ὀργύιαν, ἐὰν δὲν ἦτον ἐξ ἀρχῆς τὸ πηγάδι, καὶ βλάπτεται ὁ Γειτονας. ἐλαίαν δὲ, ἢ συκαίαν, πόδας ἐννέα νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ ξένον σπῆτι, ἐ τότε νὰ φυτεύῃ, τὰ δὲ ἄλλα δένδρα πόδας πέντε.

Περὶ

Περὶ Δενδρων.

Ἐὰν εἰς τὸ Γειτόνημα τὸ μέσαυλον εἶναι δένδρον μέγα, καὶ ἁπλώνῃ ῥίζας μεγάλας, καὶ βλάπτει τὰ θεμέλια τῆ σπιτίᾳ μα, μὲ ἐξουσίαν τῆ Ἄρχοντος ἀναγκάζεται ὁ Γείτονάς μα νὰ τὸ κόψῃ. ὅτι τὸ δένδρον ὁπῆ βλάπτει ξένον σπῆτι, ἀπὸ τὴν ῥίζαν κόπτεται. ἐκεῖνο δὲ ὁπῆ βλάπτει χωράφι, κλαδεύεται, αὖ εἶναι ὑψηλότερον ἀπὸ τὰ ιέ. ποδάρια.

Περὶ Υδάτων.

Τὸ τε ἔχει κανεὶς δίκαιον νὰ ἐγκαλῆται περὶ περιαυτῆ νερῆ, ὅταν κάμνῃ τίποτες ἔργον εἰς τὸ περιβόλιτου, αὖ ὁ Αὐθεντικὸς τόπος τὸ δεδέχεται, ὅμως ἔχει δίκαιον νὰ πέρνῃ τὸ νερὸν δὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὸ ἔργον ὁπῆ ἔπιχειρεθῆ, καὶ ζημιωθῆ. εἰ δὲ εἰς Αὐθεντικὸν τόπον κάμῃ τὸ ἔργον, ἀργεῖται, καὶ ἂς κατηγορῆ μόνον τῆ λόγυ, ὁπῆ δὲν ἐσοχάθη ἐξ ἀρχῆς τὴν ζημίαν ὁπῆ ἔμελλε νὰ τῆ ἔλθῃ.

Ἐὰν εἰς τόπον τινὸς καταβαίνῃ νερὸν, καὶ τὸν βλάπτει, ὁ δὰ τῦτο ἐμποδισθῆ ὑπ' αὐτῆ δά τινος ἔργου ὁποῦ κάμνει, καὶ ἔξῃ εἰς ἄλλο μέρος, καὶ βλάψῃ ἄλλον, ἀφίνεται εἰς τὴν τρώτην νομὴν αὐτῆ, καὶ τὸ ἔργον ὁπῆ ἔκαμεν αὐτὸς ἀναγκάζεται νὰ τὸ χαλάσῃ νὰ ἔξέχῃ τὸ νερὸν, αὖ καὶ μεγάλως τὸν βλάπτῃ.

Ἐὰν μεταστρέψω ποταμὸν δὰ ὠφέλειάν μα, καὶ ὄχι δὰ βλάβην σου, καὶ ἀπὸ τῦτο βλαφθῆ τὸ χωράφι σα, δὲν ἔχεις δίκαιον νὰ μὲ ἐγκαλῆς εἰς τῦτο δὰ τὸ περιαυτῦμα τῆ νερῆ. ἔτε ὁ Αὐθεντης τῆ χωραφίᾳ ἐκείνᾳ ὁπῆ χρεωστεῖ δουλείας νὰ δέχεται τὸ νερὸν, ἠμπορεῖ νὰ κατηγορῆ ἐκεῖνον ὁπῆ δουλεύει τὸ χωράφι, πάρεξ μόνον αὖ ἔχῃ μεγάλην βλάβην.

Ἐὰν βλάπτῃ τινὰ τὸ βρόχινον νερὸν ὁπῆ τρέχει ἀπὸ τὸν τόπον σου, ἀναγκάζεσαι νὰ τὸ μεταστρέψῃς. βρόχινον νερὸν λέγεται ἐκεῖνο ὁποῦ καταβαίνει ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, αὖ καὶ μὲ ἄλλο σμίγεται. ἄυτη δὲ ἡ κρίσις ἁρμόζει, ὅταν κάμῃς τίποτες ἔργον χειροποίητον, καὶ ἀπόμι δὲν τὸν βλάπτει, ἀλλὰ φαί-

νε-

νεται πῶς μέλλῃ νὰ τὸν βλάψῃ. εἰ δὲ κὴ δὲν ἔγινεν ἔργον, ἀλλὰ κατὰ φύσιν τρέχοντας τὸν νερὸν τὸν βλάψει, δὲν ἀρμόζει ἡ κρίσις.

Ἐὰν χαλάσῃ κανεὶς παλαιὸν ἔργον, ⸗ ἐκ τύτε τρέχοντας τὸ ὕδωρ κατὰ φύσιν βλάψῃ τὸ χωράφι ὁπῦ εἶναι ὑποκάτω, δὲν ἔχει δίκαιον νὰ ἐγκαλῆται εἰς τῦτο. διότι πάντοτε τὰ ὑποκάτω χωράφια ἔχουν συνήθειαν νὰ δέχωνται τὸ νερὸν ὁπῦ τρέχει φυσικῶς ἀπὸ τὰς ὑψηλοτέρας τόπυς. εἰδὲ, δὲ νὰ χαλάσῃ τὸ ἔργον ἐκεῖνο, ἀρχίσῃ νὰ τρέχῃ περισσότερον, κὴ βιαιότερον, τότε ἀναγκάζεται ἐκεῖνος ὁπῦ ἐχάλασε τὸ ἔργον νὰ μεταστρέψῃ τὸ νερόν.

Δὲν ἔχουν ἄδειαν οἱ Γείτονες νὰ κάμνουν ἔργον, δὲ τῦ ὁποίε αὐξάνουν, ἢ ὀλιγοστύουν αἱ λίμναι.

Ἡ ἀγωγὴ περὶ πλησμονῆς ὕδατος εἰσάγεται εἰς κάθε ἔργον χειροποιητὸν, ὁπῦ νὰ κάμῃ τινὰς, κὴ νὰ βλάπτῃ τὸν Γείτονα τὸ πλῆθος τῦ νερῦ, δι' ἧς ἐμποδίζεται νὰ τὸ κάμῃ, πάρεξ ἂν γίνεται δὲ γεωργίαν.

Δὲν ἔχει ἄδειαν κανεὶς μὲ ἔργον ἐδικόν του νὰ μεταγυρίζῃ τὸν ποταμὸν, πλὴν εἰς τὸν ἐδικόντε ὄχθον ἔχει ἐξουσίαν νὰ κάμῃ τὸ ἔργον, ὁπῦ νὰ μὴ βλάπτῃ ὁ ποταμὸς δὲ τῦ ἔργου ἐκείνου τὰ χωράφια.

Ἐὰν ἡ βρύσις, ἀπὸ τῆς ὁποίας τὸ νερὸν πέρνει τινὰς, ⸗ ποτίζει, σύψῃ μερικὰς χρόνας, κὴ ὕστερα πάλιν κινήσῃ νὰ ῥέχῃ, ἀνακαινίζεται πάλιν ἡ τοιαύτη δουλεία εἰς τῦ λόγυ τῦ, κὴ ἀποκαθίσαται τὸ νεραγῶγι τῦ νερῦ καθὼς ἦτον τὸ πρότερον.

Ἡ δυλεία ὁπῦ νὰ χύνῃ δὲ τὸ νερὸν, ἐὰν ἔτζι γίνεται, εἰς τόσον ὁπῦ νὰ τὸ μεταχειρισθῇ ἀπὸ σῦα τόπον, ἢ σῦα μῆνα, ἢ σῦα χρόνον, ἢ περισσότερον, διπλασιάζεται ὁ καιρὸς ὁπῦ νὰ μὴ τὸ μεταχειρισθῇ, κὴ πάλιν ἀρχίζει. τὸ αὐτὸ κὴ ἐπὶ τῆς ὁδῦ τῦ δρόμυ δηλαδὴ, εἰ δὲ μόνον περισσότερον ἀπὸ ἡμέραν, ἢ ἀπὸ ὥραν, ἢ μίαν ἡμέραν, ἢ μίαν νύκτα, ἡ τοιαύτη δυλεία νομίμως ἀπὸ τὺ πολυκαιρίαν φθείρεται, διότι μία εἶναι ἡ δυλεία.

Ἐὰν εἰς αὐταμικὸν νεραγώγιον σῦας ἀπὸ τὰς σωζόφυς ἐξο-

δῴσῃ καὶ τὸ ἀνακαινίσῃ, ἔχει δίκαιον νὰ λαμβάνῃ καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας τὸ δίκαιον τῆς ἐξόδε, καθὼς τυχαίνει τὲ καθ' ἑνός.

Ἐάν τις σὲ δώσῃ θέλημα νὰ πέρνῃς ἀπὸ τὸ πηγάδι τὸ νερὸν, ἀναγκάζεται καὶ μὴ θέλοντας νὰ σὲ δώσῃ τὸ θέλημα τῆς στράτας, ἐὰν δὲν βολῇ ἀπὸ ἄλλο μέρος νὰ ἀραδίζῃς εἰς τὸ πηγάδι.

Δὲν ἔχει κανεὶς ἐξουσίαν νὰ βάλῃ συλινάρια εἰς τὸν ἀνταμικὸν τοῖχον δίχ νὰ φέρνῃ νερόν.

Ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει δουλειὰν νὰ ποτίζῃ, καὶ νὰ βόσκῃ ζῶα εἰς τὸ χωράφι σε, ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ δουλειὰν νὰ κάμῃ καὶ καλύβαν.

Ἐκεῖνος, ὁπὸ περνᾷ νερὸν ἀπὸ ξένον χωράφι ἐξόν ρωντας ὁ Οἰκοκύρης, δὲν ποκτᾷ κατ' αὐτὸ τὸ χωραφίου δουλειὰν, καθὼς ὁρίζει ὁ νόμος, νὰ τὸ περνᾷ ἕως ζεῖς χρόνες. εἰδὲ πεὶν νὰ περάσουν οἱ ζεῖς χρόνοι τὸν ἐμποδίσῃ ὁ Οἰκοκύρης, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ζητήσῃ τὰ ἔξοδα τὸ νεραγωγίε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ νεραγωγίε γίνεται Κύριος ὁ Αὐθεντὴς τὸ χωραφίε, ἕως ὲ ἔχει τὸ νεραγώγιον. εἰδὲ χαλάσῃ, ζητεῖ τὰς ὕλας, ἤγουν τὸν χερεσὲν, ἐκεῖνος ὁπὸ τὸν ἔκαμε.

Ἐὰν ὁ πρῶτος Οἰκοκύρης δὲν ἐδωύετο νὰ ἐμποδίσῃ τὸν δρόμον τὸ νερὸ, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ὕστε ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἠγόρασε πῶρα. διότι φαίνεται πῶς μὲ τὸ βάρος τοῦτο τὸ ἠγόρασεν.

Τὰ χαμηλότερα χωράφια μὲ τὴν σιωπὴν δίδυσι δουλειὰν εἰς τὰ ὑψηλότερα χωράφια, νὰ δέχωνται τὰ νεράτες, κέρδος ἔχοντες αὐτὶς δίχ τὸ βαρος, νὰ ὑποδέχωνται πᾶσαν τὴν λιπαρότητα τῶν ὑψηλοτέρων χωραφίων. Τεῖχ εἶναι ὁπὸ δουλεύει τὸ κάτω χωράφι τ' ἀπάνω, νόμος, φύσις τὸ τόπε, & συνήθεια.

Ἐὰν σιμὰ εἰς τὸ χωράφι σε ἔχοντας νεραγώγιον, χωρὶς κανένα λόγον μὲ τὴν σιωπὴν δίδεται μοι ἡ τοιαύτη δουλειὰ ἀπ' αὐτὸ, καὶ αὖ θελήσω νὰ τὸ ἀνακαινίσω, μὲ δίδεις τόπον νὰ σεβαίνω, & νὰ ξεβαίνω ἐγὼ καὶ οἱ τεχνῖται εἰς τὴν ἀνακαίνισιν τὸ νεραγωγίε. χρεωσεῖς δὲ νὰ μὲ ἀφήσῃς καὶ δίχημα τόπε ἐκ δεξιῶν, καὶ ἀριστερῶν, δίχ νὰ ὑπηρετῶμαι, καὶ νὰ βάνω τὸ χῶμα, καὶ τὰς πέτρας, καὶ τὴν ὕλλην ὁπὸ δίγαίνει ἀπὸ τὸν κάρα-

ραβον, καὶ τὸν ἀσβέστω, καὶ τὸ ἄμμον τοῦς ἀνακαίνισιν τὸ νεραγωγίου.

Ἐὰν πωλήσω μέρος τι τὸ χωραφίου μου, καὶ συμφωνήσω νὰ περνᾷ τὸ νερὸν ἀπὸ μέσα, καὶ πρὶν νὰ κάμω τὸ νεραγώγιον περάσῃ νόμιμος χρόνος, φυλάττεται τὸ δίκαιόν μου. εἰ δὲ τὸ κάμω, καὶ δὲν τὸ δουλεύσω, τετέσιν δὲν βάλω νερὸν νὰ περνᾷ ἀπ' αὐτὸ, φθείρεται.

Περὶ Ποταμοῦ.

Ἐὰν ἀνάμεσα δύο χωραφίων ἔχῃ ποταμὸς, καὶ ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον χωρὶς νὰ τὸ νοήσῃ τινὰς, αὐγατίσῃ γλῶ εἰς τὸ ἐδικόν μου χωράφι, ὅσον νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ νοήσῃ τινὰς πόσον, καὶ τί καιρὸν, ἐγὼ τὴν ὀρίζω τὴν γλῶ ὁπὸ αὐγάτισεν. εἰ δὲ ἡ βία τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἡ ὁρμὴ ἐξεχώρισε μέρος τι ἀπὸ τὸ ἐδικόν σου χωράφι, καὶ τὸ ἤφερεν εἰς τὸ ἐδικόν μου χωράφι, καὶ γνωρίζεται πόσον αὐγάτισεν, ἐσὺ τὸ ὀρίζεις, διότι φανερὰ ἔγινεν.

Ἐὰν φέρνω νερὸν δι' νεραγωγίου, καὶ ἔρχεται ἕως εἰς σέν τόπον, ὕστερα χάνεται τὸ νερὸν, ἔσωπας καὶ νὰ χαλάσῃ τὸ νεραγώγιον εἰς τὸ μέσον, ἐ τὸ ἀφήσω μερικὸν καιρὸν, φυλάττεται ἡ δουλεία, ἤγουν τὸ θέλημα ὁπὸ ἔχω ἕως ὅ νὰ τὸ ἀνακαινίσω ὅλον τὸ νεραγώγιον.

Περὶ Δουλείας.

Ἡ δουλεία γίνεται ἢ εἰς τὴν γλῶ, ἢ εἰς τὰ κτίσματα, διότι ὅταν ἔχῃ κανεὶς στράταν πλατεῖαν, ἢ μονοπάτιον νὰ περνᾷ ἀπὸ μέσα ἀπὸ ξένον χωράφιον, ἢ νὰ περνᾷ νερὸν, λέγεται δουλεία ἐδαφικὴ, ἤγουν τῆς γῆς. ὅταν δὲ βάλῃ τινὰς εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Γειτόνου τοῦ ξύλα, ἢ ἀπολύσει τὰ νερὰ τοῦ κεραμιδιοῦ του, ἢ ἄλλο βάρος βάλῃ, λέγεται δουλεία τοῦ κτίσματος. αἱ δὲ δουλεῖαι βεβαιοῦται ἢ διὰ συμφώνων, ἢ μὲ τὸ νὰ περάσῃ καιρὸς πολὺς, ἤγουν ἀπὸ δέκα χρόνους ἐ ἐμπρός. καὶ τὸ νὰ σύρῃ νερὸν ἀπὸ ξένον πηγάδι, δουλεία εἶναι.

Δεν συμβαίνει τοιαύτη δουλεία, ὥστε νὰ μὴν ἠμπορῶ νὰ ἀνάψω εἰς τὸ σπήτι μου φωτίαν, νὰ κάθωμαι, ἢ νὰ λούωμαι. ἀλλὰ τοῦτο ἐὰν καὶ συμφωνηθοῦν τοιοῦτα, νὰ μὴν γίνωνται κατὰ νόμους.

Ε'άν τις πουλήσῃ τὸ σπήτι του, καὶ εἰπῇ ἐξ ὀνόματος ἐκείνου ὁποῦ τὸ ἀγοράζει, ὅτι πάνω τι δουλείας βάρος ἔχει τὸ σπήτι μου, δὲν ἀναγκάζεται νὰ τὸ τοῦ παραδώσῃ ἐλεύθερον δουλείας. ὅθεν καὶ ἐὰν δὲν εἶχε δουλείαν πρὸ τοῦ τὸ παραδώσῃ, ἂν θελήσῃ τοῦ βάλει, ἢ εἰς τὸ σπήτι του ἀγορασθῇ νὰ δουλεύῃ, ἢ εἰς ξένον σπήτι. εἰ δὲ, ὅταν τὸ πουλῇ, εἴπῃ, ὅτι τὸν δεῖνα δουλεύει τὸ σπήτι μου, καὶ φέρει ἐκεῖνος, πλέον δὲν ἔχει λόγον νὰ εἰπῇ.

Τὸ νὰ μὴν ἔχῃ τινὰς ἐξουσίαν νὰ δύγάλῃ καπνὸν μαγειρείου, ἢ λευκὸν πρὸς τὸ σπήτι του, ἢ κόπεια, ἢ νερὸν, εἶδος δουλείας λέγεται.

Ε'ὰν χρεωστῶσι δουλείαν νὰ μὴ κτίσω, ἢ κτίσω, καὶ περάσει χρόνος, ἀφανίζεται ἡ δουλεία ὁποῦ εἶχες καθ' ἐμοῦ διὰ τὸν χρόνον.

Ε'ὰν χρεωστῇς μοι τοιούτου δουλείαν, ὅτι νὰ μὴν ἔχῃς ἐξουσίαν νὰ ὑψώσῃς τὸ σπήτι σου, διὰ νὰ μὴν ἐμποδίσῃς τὸ φῶς τοῦ ἐδικοῦ μου σπητίου, τὸ ὁποῖον ἔρχεται ἀπὸ τὰ παράθυρά μου μέσα εἰς τὸ σπήτι μου. ἐγὼ δὲ ἔχοντας τινὰ τοιούτου δουλείαν, ἀπὸ σοῦ ὅπου δέκα, καὶ εἴκοσι χρόνους, ἐκάρφωσα τὰ παράθυρά μου, ἢ τὰ ἔκτισα, καὶ ἔμεινε τοῦτο τὸ χῶμα εἰς τόσους χρόνους, τότε διαφθείρεται τὸ δίκαιον τῆς δουλείας, ὅταν ἐσὺ ὑψώσῃς τὸ σπήτι σου, καὶ μείνῃ αὐτὸ εἰς τὸ ὕψος δέκα, ἢ εἴκοσι χρόνους. διότι ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν ἐχρειάσθηκα τινὰ δουλείαν, ἀλλὰ ἔκτισα τὰ παράθυρά μου, ἤθελες καὶ ἐσὺ καιρὸν, καὶ ἔλαβες τινὰ ἐλευθερίαν, καὶ ὕψωσες τὸ σπήτι σου, διὰ τοῦτο ἐχάθη ἡ δουλεία μου. εἰ δὲ μὴ ὅπου τοσοῦτον καιρὸν ἐγὼ κεκλεισμένα ἔχοντας τὰ παράθυρα, δὲν ὕψωσες ἐσὺ τὸ σπήτι σου, μένει σώα ἡ δουλεία μου. καὶ ἐὰν ἀνοίξω τὰ παράθυρά μου ὕστερα μετὰ δέκα, ἢ εἴκοσι χρόνους, καὶ θελήσῃς καὶ ἐσὺ νὰ ὑψώσῃς τὸ σπήτι σου, δύναμαι νὰ σὲ ἐμποδίσω, διὰ τὸ δίκαιον ὁποῦ ἔχω πρὸς τοῦ λόγου σου.

Ε'ὰν δοθῇ μοι δουλεία, ὅτι νὰ ἔχω ἄδειαν νὰ βάλω τὰς χεντάς μου εἰς τὸ σπήτι σου, καὶ νὰ βαρυώνω τὸν τοῖχόν σου, καὶ

τὰς

τὰς βάλω, καὶ ὕστερα τὰς δίγαλω, καὶ περάσουν δέκα χρόνοι, ἐὰν σέκουν αἱ ξύπαις καθὼς τὰς ἄφησα, ὅταν εὗγαλα τὰς χρυτὰς, ἐδεμίαν βοήθειαν ἔχεις ἐκ τῆς πολυκαιρίας. εἰ δὲ τῆς ὥρας ὁπὰ εὗγαλα ἐγὼ τὰς χρυταίας, ἔφραξας ἐσὺ παρευθὺς τὰς ξύπας, καὶ ἀπέρασαν δέκα, ἢ εἴκοσι χρόνοι, ἔχασα τλὼ δικαίαν. διότι σὺ ἔλαβες τλὼ ἐξουσίαν ταύτλω, ἔσωπας νὰ ἔχῃς εἰς τόσους χρόνους κτισμένας τὰς ξύπας ὁποῦ ἔκαμα εἰς τὸν τοῖχόν σου. εἰ δὲ καὶ δὲν τὰς ἔκλεισες, ἀλλὰ τὰς ἄφησες, καὶ μένουν εἰς τὸ χῶμα ὁπὰ τὰς ἄφησα, σέκει διὰ παντὸς τὸ τῆς δικαίας δίκαιον, ἐὰν τύχῃ ἐὰν μὲ κάμῃ χρεία, πάλιν βαίνω τὰς χρυτάς μου εἰς τὰς ξύπας ἐκείνας, καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ μὲ ἐναντιωθῇς, ἔσωπας νὰ μὴ τὰς χρήσῃς, διὰ νὰ λάβῃς τλὼ ἐλευθερίαν.

Ἡ σράπα ὁποῦ πηγαίνει εἰς τάφον, δὲν φθείρεται ποτὲ ἡ δουλεία αὐτῆς, ἐὰν παύσῃ καὶ εἰς πολλὼ καιρὸν νὰ μὴ δουλεύῃ.

Εἴτις χωρὶς προσάξεως, καὶ ὁρισμοῦ Βασιλικοῦ, ὁποῦ νὰ πέμφθῇ εἰς τὸν Ἔπαρχον, καὶ Αὐθεύτλω τῆς Πόλεως, πολλὰς ῥέγας, ἢ μέρη τύπων περικλείσει εἰς τὰ ἐδικάτα ασήτια, ἢ καπακυελεύσει τὰς θόλας τοὺς Αὐθεντικοὺς εἰς ἐδικάς του ὑπηρεσίας, ἐξ ὑποφάσεως νὰ πληρώνῃ εἰς τλὼ Πόλιν τὸ χρεωσύμφορον δίκαιον.

Πᾶσα δουλεία, καὶ πᾶσα χρῆσις εἰς ἐκείνους ὁπὰ δὲν τλὼ χρειάζονται, εἰ μὲν διείσκωνται παρόντες, εἰς δέκα χρόνους, εἰ δὲ λείπουν μακρὰ, εἰς κ'. χρόνους χάνεται.

Περὶ τῆς καλῆ πίσει Νομῆς.

Ἐκεῖνος ὁποῦ δώσει τλὼ τιμλὼ, δὲν λογίζεται καλῆ πίσει νομεύς.

Περὶ τῆς καλῆ πίσει Νομῆς.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ν' ἀγοράσῃ σὰ πρᾶγμα διὰ καλὸν, καὶ ὕστερα γνωρίσει, πῶς εἶναι ξένον, καὶ κτίσει εἰς τὸν τό-

πον

πον ἐκεῖνον, τὰ μὲν ἔξοδά τε δὲν τὰ πέρνει, ὅμως συγχωρεῖται νὰ πάρῃ τὰ κτίσματά του δίχα ζημίας ἐκείνου ὁπὸ ὁρίζει τὸν τόπαν.

Σχόλιον.

Ἐκεῖνος ὁπὸ ἰξεύρει, πῶς εἶναι τὸ πρᾶγμα ξενόν, καὶ τὸ ἀγοράζει, ὀνομάζεται καθολικὰ κακὴ πίστει νομεύς. καὶ ὅσους καρπὸς ἐφρίφθασε ἢ ἔπηρεν ἐκ τὸ πράγματος, ἀλλὰ καὶ ὅσους δὲν ἐδυνήθη νὰ πάρῃ, ὁπὸ ὁ ἀληθὴς Αὐθέντης τοῦ πράγματος ἐδυνάτο νὰ τὸς κερδήσῃ, τοὺς πληρώνει ὅλους εἰς τὸν ἀληθῆ Αὐθέντην αὐτάμα μὲ τὸ πρᾶγμα, ἐρχόμενοι εἰς τὴν χείσιν, ἢ νικηθῇ. δὲν λέγεται παντοτε κακὴ πίστει νομεὺς ἐκεῖνος ὁπὸ δίδει τὴν τιμὴν, καὶ ἀγοράζει πρᾶγμα, ὃν ἰξεύρῃ πῶς εἶναι ξενόν. διότι εἰ τις ἔχῃ πολλὰς δανειςὰς, καὶ θέλωντας νὰ φύγῃ ἀπ' αὐτὰς, μὲ πωλήσῃ τὸ πρᾶγμά τε, ἢ τὸ ἰξεύρω, ὅτι διὰ νὰ φύγῃ τὰς δανειςὰς, τὸ πωλεῖ, δὲν λέγομαι τέλειος κακὴ πίστει νομεὺς, ἀλλὰ κατάτι μὲν ὡς τοιοῦτος νομεὺς καταβλάπτομαι, εἰ ἑτέροις δὲ ὠφελοῦμαι. εἰ δὲ ἔλθουν οἱ δανειςαὶ ἐκεῖνα ὁπὸ μὲ ἐπώλησε τὸ πρᾶγμα, ἢ ζητοῦν νὰ τὸ πάρουν ἀπὸ λόγου μὲ, δὲν θέλω ἀναγκαθῇ νὰ τὰς δώσω ὅλους τὰς καρπὰς ὁποῦ ἔλαβα ἐγὼ, ἢ ὅσους ἐδύνονταν νὰ λάβουν ἐκεῖνοι μαζὶ μὲ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐκείνας μὲν ὁπὸ εἶχεν, ὅταν μὲ τὸ ἐπώλησε, τουτέσιν ἂν τύχῃ καὶ ἦτον ἄμπελος, καὶ τὴν ἀγόρασα μὲ τὸν καρπὸν, καταδικάζομαι νὰ τὰς πληρώσω, καὶ ὄχι μόνον τότας, ἀλλὰ ὅσους καρπὰς ἔλαβον ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁπὸ ἐκίνησαν οἱ δανειςαὶ τὴν κρίσιν καπαπάω μὲ περὶ τὲ τοιότε πράγματος. ὅσους δὲ ἔλαβον εἰς τὸν ἀναμεταξὺ χρόνον, τὰς κερδαίνω. εἰς πόσον ὅτι ἢ κακὴ πίστει νομεὺς εἰμὶ, ἀλλ' ἔδωκα τὴν τιμήν τε. ἢ καθὸ ἦτον καθόλε δεατότης ἐκεῖνος ὁπὸ μὲ τὸ ἐπώλησε, ἢ τὸ πρᾶγμα ὁπὸ ἀγόρασα δὲν ἦτον τελείως ξενόν, καὶ διὰ τότο δύναμαι νὰ κερδήσω τὸς καρπὸς ὁπὸ ἔλαβα εἰς τὸν ἀνάμεσα καιρόν. ὅμως ἐπειδὴ ἰξεύρα τὴν ἀφορμὴν, διατὶ τὸ ἐπώλει, διὰ νὰ φύγῃ ὁ Οἰκοκύρης ὁπὸ τὸ εἶχε ἀπὸ τὰς δανειςὰς, διὰ τότο καπαπείνομαι ὡς κακὴ πίστει νομεύς.

Ἐὰν ἀγοράσῃ κανεὶς ξενόν χωράφι, μὴν ἰξεύρωντας πῶς

εἶναι

εἶναι ξςόν, ἀλλὰ θαρρῶντας πῶς ἐκεῖνος ὁπῶ τὸ πουλεῖ, εἶναι τέλειος Οἰκοκύρης, ϗ τὸ ἀπείρει, ϗ τὸ κτίσει, πρέπει ὁ Κριτὴς νὰ μὴ κάμῃ τιὼ ὑπόφασιν ἁπλῶς ϗ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ νὰ ςοχάζεται καὶ τὰ πρόσωπα, καὶ τὰς αἰτίας. τὰ μὲν πρόσωπα ὅπως, ἐὰν ὁ ἀληθὴς δεσπότης τῶ χωραφίω πλέσιος ὢν, ἔμελλε νὰ κάμῃ τὰ αὐτὰ, νὰ κτίζῃ, ϗ νὰ γεωργῇ τὸ χωράφι, νὰ τὸν καταδικάζῃ νὰ τῶ δίδῃ τὰ ἔξοδα, καὶ ἔτζι νὰ πέρνῃ τὸ χωράφι ὀπίσω ἀπ' ἐκεῖνον ὁπῶ τὸ ἀγόρασε, τετ-ςιν εἰς ὅσα ἔγινε τὸ χωράφι καλλίτερον, νὰ τὸν ὑποφασίζῃ νὰ τῶ πληρώνῃ τὰ ἔξοδα, ὅσα ἐξωδίασεν εἰς καλλωπισμὸν τῦ χωραφίω, ϗ τότε νὰ τὸ πέρνῃ ὁ ἀληθὴς Οἰκοκύρης. εἰ δὲ τύχῃ ϗ εἶναι πτωχὸς, ϗ δὲν εἶχεν εἰς τὸν νοῶ τε νὰ κάμῃ τίποτες ἀπ' αὐτα, φθαίνει ἐκείνου ὁπῶ ἀγόρασε τὸ χωράφι καλῇ πίςει, νὰ πάρῃ μόνον τὰ κτίρια ὁπῦ ἔκαμε χωρὶς νὰ βλάψῃ τὸ χωράφι, ἐὰν δὲν θέλῃ ὁ Οἰκοκύρης τῦ χωραφίω νὰ τῶ δώσῃ τὰ ὅσα ἔμελλε νὰ πάρῃ ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ ἀγόρασεν ὑπὸ τὸν κερεσὲ ὁπῶ νὰ πωλήσῃ, ὅταν χαλάσῃ τὰ κτίρια. τὰς δὲ αἰτίας πρέπει νὰ τὰς ςοχάζεται ὅπως. ἐὰν ϗ ὁ Οἰκοκύρης τῶ χωραφίω τύχῃ ϗ τὸ εἶχε ἕξα πώλημα, καὶ ἔμελλε νὰ τὸ πωλήσῃ, διότι τότε δὲν συγχωρεῖται νὰ πληρώσῃ μόνον τιὼ τιμιὼ τῶ κερεσὲ, αὖ εἶναι ϗ πτωχὸς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅσον ἔγινε τὸ χωράφι καλλίτερον, καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα ὅλα σῶα, ϗ ἀνελλειπῆ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ θέλει νὰ κτίσῃ σιμὰ εἰς ξςόν ἀλῶνι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον βλάπτεται ὁ Οἰκοκύρης τῦ ἀλωνίου, ἐμποδίζεται.

Ἐὰν εἰς πέντε χρόνες δὲν χρειαθῶ τιὼ δουλείαν τῶ χωραφίκ μου, ϗ τὸ πωλήσω ἄλλε, λογαριάζονται οἱ πέντε χρόνοι εἰς ἐκεῖνον ὁπῶ τὸ ἀγόρασε, ϗ ἐὰν ἐκεῖνος εἰς ἄλλες πέντε χρόνες δὲν χρειαθῇ τιὼ δουλείαν, νὰ ξεπόςῃ τῆς δουλείας, τετ-ςιν αὖ εἶχα θέλημα νὰ βαβαίνω εἰς τὸ χωράφι μου ὑπὸ ξςόν χωράφι, ἢ νὰ περνῶ τὸ νερὸν, ἢ ἄλλο τι τοιῦτον, ϗ δὲν περάσω χρόνες πέντε, ϗ τὸ πωλήσω, ϗ δὲν περάσῃ ὔτε ἐκεῖνος ἄλλες πέντε, πλέον δὲν ἔχει δίκαιον νὰ ἀπεράσῃ ὑπὸ ἐκεῖ, διότι εἰς τὸ νὰ λάβῃ τινὰς ἐλευθερίαν τῆς δουλεί-

ας

ας, τὸν αὐτὸν ἀπαιτεῖμλι εἶναι παρ' ὅλον τὸν νόμιμον καιρόν. εἰς δὲ τὸ νὰ χάσῃ τλὼ δελείαν, φθαίει μόνον, ὅταν δεν ὑπηρετῆται δι' αὐτῆς τῆς δελείας εἰς ὅλον τὸν νόμιμον καιρὸν, καὶ δεν ἐξετάζομλι κἄντε σῦας, κἄντε πολλοὶ εἶναι ὁπὲ ἐχόλασαν τλὼ ὑπηρεσίαν τῆς δουλείας, καὶ δεν ὑπηρετήθηκαν δι' αὐτῆς.

Ὅταν χαλάσῃ στράτα Αὐθεντικὴ ἀπὸ σεισμὸν, ἢ τλὼ πάρῃ ποταμὸς, ἐκεῖνος ὁπὲ εἶναι σιμώτερα, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τλὼ Αὐθεντικλὼ στράταν ἀπὸ τὸν ἐδικόντε τόπον.

Παύτα τὰ χερσαῖα, τὰ θαλάσσια, καὶ τὰ ἐναέρια ζῶα ἐκεῖνα ὁπὲ τὰ πιάσει εἶναι, διότι ἐκεῖνο ὁποῦ δεν εἶναι τινὸς, ἐκεῖνα ὁπὲ τὸ πρωτοπιάσει λογίζεται ἐδικόντε.

Νῆσος ὁπὲ νὰ φυξώσῃ εἰς τλὼ θάλασσαν, ἐκεῖνα ὁπὲ νὰ τλὼ πρωτολάβῃ, γίνεται κτῆμα.

Νῆσος ποταμιαία εἰ μὲν εἰς τὸ μέσον τὲ ποταμὲ φυξώσῃ, ἐκεῖνοι ὁπὲ εἶναι ἀπὸ τὸ σῦα μέρος τὲ ὄχθε, καὶ τὸ ἄλλο τλὼ ὁρίζουν μαζί. εἰ δὲ σιμώσῃ εἰς τὸ σῦα μέρος μᾶλλον ἐκεῖνα ὁπὲ ὁρίζει αὐτὸ τὸ μέρος εἶναι.

Ἐκεῖνος ὁπὲ κτίζει εἰς τὸν αἰγιαλὸν, ὁρίζει τὸ κτίριόντε, ἐκεῖνος δὲ ὁπὲ κτίζει εἰς ὄχθον ποταμὲ, δεν τὸ ὁρίζει. αἰγιαλὸς εἶναι ὁ τόπος ἕως ἐκεῖ ὁπὲ φθαίνει τὸ κῦμα τὸν χειμῶνα, εἰς τόσον ὅτι καὶ τὸ καλοκαῖρι ἕως ἐκεῖ λέγομλι πῶς εἶναι αἰγιαλός.

Ἐαύτινες ξανοίξουν τόπον παραχωμένον, καὶ ἔρημον τελείως, ὁρίζουν ἐκεῖνον τὸν τόπον ὅταν γένῃ.

Περὶ τῆς ἐν τῷ χωραφίῳ Καπνιᾶς.
Νεαρὰ τῆ Κυρῆ Λέοντος, λς'.

Ὁρίζομλι ἐκεῖνος ὁπὲ θέλουν νὰ κτίσουν καινούργια καπνιὰ εἰς χωράφια, εἰ μὲν εἶναι τόπος πολὺς ἕως ἕ νὰ ῥίψῃ δύο φοραὶς μὲ τλὼ σαΐτα, τόσον νὰ ἀπέχουν τὰ σύνορα τῷ γειτόνων. εἰ δὲ καὶ δεν δίδῃ χέρι ἀλλὰ τὸ σκοπὸν τοῦ τόπου, τοσοῦτον νὰ μεῖνται τὸ διάσημα τὲ τόπε, ἕως νὰ φθάσῃ ἡ σαΐτα κἄν μίαν φοράν. ἔξω δὲ τῆ τοσούτε διασήματος ὁ-

πῆ

τοῦ ἀείσαμβ νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς ἐξουσίαν νὰ κτίζῃ πάντια καινέργια εἰς τὸ χωράφι τε.

Αὔτη ἡ Νεαρὰ ἁρμόζει καὶ εἰς τὸν περὶ νομῆς, καὶ δεσποτείας τίτλον.

Τῆ αὐτῆ Νεαρὰ, μς'.

Ὅταν εἶναι δύο χωράφια σιμὰ σ᾽ἕνα τῆ ἄλλε, τὸ σ᾽ἕνα εἰς τόπον ὑψηλὸν, καὶ τὸ ἄλλο εἰς χαμηλότερον, καὶ τύχῃ καὶ ξεπέσῃ, καὶ ξεκοπῇ μερικὴ γῆ μὲ φυτὰ, ἢ ἔχωσὶς φυτὰ ἀπὸ τὸ ἀπάνω χωράφι, καὶ κατέβῃ, καὶ παραχώσει τὸν τόπον τοῦ κάτω χωραφίε, νὰ μὴν ἔχῃ ἁπλῶς ἄδειαν ὅτε ὁ Οἰκοκύρης τῆ κάτω χωραφίε νὰ ἐξεσιάζῃ τὴν γῆν ὅπε ἐξεκόπη ὡς ἐδικήν τε, ἐξωντας νὰ εἶναι εἰς τὰ σωρά τε, ἀλλ᾽ ὅτε ὁ Οἰκοκύρης τῆ ἐπάνω χωραφίε ὅπε ἐξεκόπη ὁ τόπος τε, ἔχει ἄδειαν νὰ φιλονεικᾷ πῶς νὰ ἐξεσιάσῃ τὰ σωρα ἐκεῖνα ὅπε ἐδέχθηκαν τὴν γῆν ὅπε ἐξεκόπη, ἀλλὰ ὁ Οἰκοκύρης τῆ κάτω χωραφίε νὰ δίδῃ θέλημα τῆ Οἰκοκύρη τῆ ἐπάνω χωραφίε, ὅτι αὐθέλῃ νὰ λάβῃ τὴν γῆν ὅπε ἐξεκόπη, κἄντε μὲ φυτὰ εἶναι, κἄντε χωρὶς φυτὰ, νὰ τὴν ἀνεβάσῃ εἰς τὸν τόπον του. ἐκεῖνος δὲ πάλιν νὰ ἀφαλέξῃ ἀπὸ τὰ δύο σ᾽ἕνα, ἢ νὰ πάρῃ τὴν γῆν νὰ τὴν ἐξεσιάζῃ, καθὼς τὴν ὥριζεν ἐξ ἀρχῆς, ἢ αὐδὲν ἠμπορῇ νὰ τὴν συκώσῃ, νὰ λείπῃ παντελῶς καὶ ἀπὸ τὴν γῆν ὅπε ἐξεκόπη, καὶ ἀπὸ τὰ σωρα ἐκεῖνα ὅπε τὴν ἐδέχθηκαν, καὶ νὰ μὴ πειράζῃ ἐκεῖνον ὅπε ἐδέχθη τὴν κεκομμένην γῆν. τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ παντίων ὅπε νὰ εἶναι σιμὰ σ᾽ἕνα τῆ ἄλλε, τὸ σ᾽ἕνα ὑψηλότερον, ἔτο ἄλλο χαμηλότερον.

Περὶ Ἀγκαρειῶν, Δοσιμάτων Αὐθεντικῶν, καὶ Κεμερκίου.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, ε.

Ἀπὸ τὰς ἀγκαρείας ἄλλαι μὲν βαίνονται εἰς πρόσωπον, καὶ καλοῦνται προσωπικαὶ, ὡς ὅταν τις κάμνῃ ἀγκαρείαν,

εἶαν, ἢ ἄλλων καμίαν δουλείαν Αὐθεντικῶ ἀπαιτῆς. ἄλλαι δὲ βαίνονται εἰς τὰ κτήματα τὰ λεγόμενα μύλια, καὶ εἰς τὰς οὐσίας, τὸν πλῆτον δηλαδὴ καὶ ὑπάρχοντα, καὶ καλοῦνται οὐσιακαί. αὗται δὲ αἱ οὐσιακαὶ εἶναι καὶ σερεώτεραι. αἱ δὲ προσωπικαὶ μεταλλάσσονται δύκολώτερα. διότι ὅταν λήψῃ τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, ἢ ἀφανισθῇ, καὶ χαθῇ τελείως, τότε ἀπολείπονται, καὶ ἀφανίζονται καὶ αὗται.

Δὲν ἠμπορεῖ τινὰς νὰ δώσῃ χρήματα διὰ ἀγγαρείαν, ὡσὰν ὅταν τινὰς διὰ τῶ Αὐθεντικῶ ἀγγαρείαν, καὶ δουλείαν ὁποῦ ἐνέχεται, δοκιμάζει νὰ δώσῃ χρήματα νὰ ἐλευθερωθῇ. καὶ τοῦτο γίνεται ὅταν ἔχῃ κανεὶς ἀπάντα σωματικῶ δουλείαν, καὶ ὄχι χρηματικῶ.

Εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἔχει ἀγγαρείαν ὑπτίθεται καὶ τιμὴ, δηλαδὴ δίδει καὶ δόσιμον Αὐθεντικόν. ἐκεῖνος δὲ ὁποῦ δίδει ἐξ ἀρχῆς δόσιμον Αὐθεντικὸν, δὲν τοῦ ἐπαναβαίνει ἀγγαρεία.

Περὶ Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν κάμνει ἀγγαρείαν, πάρεξ μόνον εἰς ἀνακαίνισιν γεφυρίᾳ, καὶ εἰς σρῶσιν σράτας. χρεωσεῖ δὲ καὶ ἀγγαρείας ἐν καιρῷ σρατοπέδᾳ, ὅταν σωνάζωνται τὰ σρατεύματα νὰ πηγαίνουν εἰς πόλεμον, εἰς πᾶσα καὶ τὰ ὀφφίκια, καὶ σπίτια ἀγγαρεύονται, καὶ ἂς παραγγαρεύωνται.

Οἱ Κληρικοὶ τῆς Ἐπισκόπων ἀπο μὲν τῆς προσωπικῶν ἀγγαρειῶν διγαίνουν, ἀπὸ δὲ τῆς χρηματικῶν δὲν διγαίνουν.

Εἰς τὸν λιμένα, καὶ εἰς τὸ νεραγώγιον τὸ Αὐθεντικὸν, καὶ εἰς ἀνακαίνισιν τῆς τοιχῶν τῆ Κάσρα, ὅλοι ἂς ὑπηρετοῦν, καὶ ἂς μὴν διγαίνουν ἀπὸ αὐτάς.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει ις'. παιδία ἐλεύθερᾶται ἀπὸ ὅλας τὰς ἀγγαρείας.

Οἱ ψωμάδες ἂς μὴ δουλεύουν καμίαν ἀγγαρείαν, οὔτε αὐτοὶ, οὔτε τὰ ζῶα αὐτῆς, διὰ νὰ μὴν ἐμποδίζωνται ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆ ψωμίου.

Ἐκεῖνοι ὁποῦ δουλεύουν τὰ ἅρματα, Ἀρχιαξοὶ, Διδάσκαλοι

τῆς

τῆς γραμμάτων, καὶ οἱ Διδάσκαλοι τῆς ζωγράφων ἐλεύθεροι εἶνε ἀπὸ τὰς ἀγγαρείας.

Ἡ ἐλευθερία ὁπού δίδεται εἰς πρόσωπα, δὲν διαβαίνει εἰς κληρονόμους. εἰ δὲ εἰς γονεῖς δοθῇ, δὲν ἁρμόζει εἰς θηλυκὰ παιδία, κατὰ δὲ τὸν Νεαρὰν ἁρμόζει καὶ αὐτὴ εἰς τὰ θηλυκὰ παιδία.

Τὰ δοσίματα τὰ Αὐθεντικὰ, τὰ χωράφια χρεωστοῦν, καὶ ὄχι τὰ πρόσωπα.

Τὰ Αὐθεντικὰ δοσίματα δὲν εἶναι εἰς τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ εἰς τὰ πράγματα, καὶ πρέπει νὰ παιδέζῃ ὁ Ἄρχων τῆς Ἐπαρχίας, διὰ νὰ μὴ πληρώνῃ κανεὶς διὰ πράγματα ὁπὸ δὲν ὀφείλει νὰ ξώγῃ.

Περὶ τῆς Κοπτόντων λίθας.

Ἐὰν τινὲς κόπτουν λίθας εἰς τόπον ἰδιωτικὸν, νὰ δίδουν δέκατον τῆς Αὐθεντείας, καὶ τὸ Οἰκοκύρη, καὶ οἱ ἐπίλοιποι λίθοι νὰ εἶναι ἐδικοί τους.

Εἰς κάθε χρόνον ιζ'. κεράτια νὰ δίδῃ κάθε ἄνθρωπος Χρυσολέκτης, ὄχι μόνον ἐκεῖνοι ὁπού συλλέγουν τὸ χρυσίον εἰς τὰ μέρη τῆς μαύρης θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ὁπὸ συλλέγουν εἰς τὸν ἀνατολὴν.

Κάθε ἄνθρωπος ὁπὸ πληρώνει δόσιμον Αὐθεντικὸν, ἐὰν ἔχῃ ἀποδείξεις ἀπὸ ξένης χρόνης πῶς ἐπλήρωσε, νὰ μὴν ἐξετάζεται διὰ τὰς προαπερασμένας χρόνες.

Ἐκεῖνος ὁπὸ γραπτὸν θῇ κ'. χρόνες, ἐλευθερῶται ἀπὸ τὰς ἀγγαρείας.

Δοσίματα Αὐθεντικὰ, ὡσὰν περάσουν μ'. χρόνοι, δὲν ἀποφασίζεται κανεὶς πλέον νὰ τὰ δώσῃ.

Ὅλοι χρεωστοῦσι νὰ πληρώνουν κεμέρκι.

Περὶ Πρεσβυτῆς.

Οἱ Ἀποκεισάριοι τῆς ξενῶν ἐθνῶν, ὅσα φέρνουν ὅταν ἔρχωνται, εἰ μὲν ἀπὸ τὰ μέρη αὐτῆς τὰ ἤφεραν εἰς τὰς

Ῥωμαίους, νὰ κυμερκιάζωνται. εἰ δὲ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους βασάζουν, νὰ τὲ πηγαίνουν εἰς τὸν τόπον τους, νὰ μὴ κουμερκιάζωνται.

Ὅσοι κρύπτουν ἀπὸ τὸ Κυμέρκι.

Ὅταν περάσουν πέντε χρόνοι, πλέον δὲν ζητεῖ ὁ Αὐθεντικὸς Κυμερκιάρης τὸ κουμέρκι ὅπου νὰ τοῦ κρύψῃ κανεὶς, ἀλλ' ὅτι πρωτήτερα ἀπὸ τὶς πέντε χρόνες, ἐὰν δὲν φαίνεται τὸ πρᾶγμα, μήτε κατὰ δόλον κρύπτεται, ἀλλὰ αὐτύχῃ, ἐχάθη.

Ἐκεῖνος ὁποῦ κατὰ πλανίαν, καὶ ὄχι κατὰ δόλον εὑρεθῇ πῶς ἔκρυψε πρᾶγμα ἀπὸ τὸ κυμέρκι, νὰ πληρώνῃ διπλὸν τὸ κυμέρκι. ἐκεῖνος δὲ ὅπου κρύψει μὲ δόλον διὰ νὰ μὴ δώσῃ κυμέρκι, νὰ χάνῃ ὅλον τὸ φορτίον, αὐ μαρτυρηθῇ.

Περὶ Πραγμάτων ὅπου διγάζουν ἀπὸ τὴν Θάλασσαν.

ΤΙΤΛΟΣ, ς'.

Ἐὰν χρυσίον, ἢ ἀσήμι, ἢ ἄλλο τίποτε διγαλθῇ ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ὑπὸ ὀκπὼ ὀργήας, νὰ πέρνῃ τὸ ἥμισυ ἐκεῖνος ὅπου τὸ διγάλει, διὰ τὸν κίνδυνον τοῦ βυθοῦ. ἐκεῖνα δὲ ὅπου ρίπτονται ὑπὸ τὴν θάλασσαν εἰς τὴν γῆν, καὶ δείσκονται μίαν πῆχυν ἔξω ἀπὸ τὴν θάλασσαν, νὰ λαμβάνῃ ἐκεῖνος ὁποῦ τὰ δείσκει ἀπὸ τὰ δέκα μερτικὰ τὸ ἕνα ἀπ' ἐκεῖνα ὅπου γλυτώνει.

Ἐκεῖνοι ὅπου δέχονται σιτίαν νὰ λαμβάνουν ἀπὸ τὰ πενῆντα μερτικὰ τὸ ἕνα, ἀπὸ δὲ τὸ κρασὶ, καὶ τὸ λάδι, ἀπὸ τὰ εἴκοσι τὸ ἕνα, ἀπὸ δὲ τὸ κεῖθάρι ἀπὸ τὰ σαράντα τὸ ἕνα. οἱ δὲ Ἁρμένιοι ὑποδέκται καὶ ἀπὸ κεῖθάρι, καὶ ἀπὸ σιτάρι, εἰς τὰ σαράντα, ἕνα νὰ πέρνουν. ἀπὸ δὲ τὸ κρασὶ, καὶ λάδι εἰς τὰ δεκαπέντε, ἕνα νὰ πέρνουν.

Περὶ

Περὶ Εὑρέσεως Θησαυροῦ.

Ε'Ὰν ὁ Δοῦλός μου, ἢ ὁ Υἱός μου εὕρῃ θησαυρὸν εἰς ξένον χωράφι, μέρος τι λαμβάνω. εἰ δὲ εἰς τὸ ἐδικόν μου χωράφι, ὅλος ἐδικός μου εἶναι.

Ε'ὰν εἰς τὸ χωράφι ὁπῦ νὰ μὴ δοθῇ ἀμανέτι, ἢ τὸ ὀσπῆτι εὕρω θησαυρὸν, μέρος δίδω τῦ Οἰκοκύρι, τὸ δὲ λοιπὸν ὅτε ἐαὶ λάβω τὸ χρέος τὸ δίδω, ἀλλὰ μένει ἐδικόν μου.

Ε'ὰν εἰς Αὐθεντικὸν τόπον, ἢ Βασιλικὸν, ἢ ὁπῦ νὰ εἶναι ξεχωρισμένος εἰς ταφὶὼ, ἢ εἰς μνημεῖον, εὑρεθῇ θησαυρὸς, τὸ ἥμισυ πρέπει τῆς Αὐθεντείας. καὶ εἴτις κρύψῃ τὸ μέρος ὁποῦ πρέπει τῆς Αὐθεντείας, νὰ δίδῃ ὅλον τὸν θησαυρόν. κανεὶς δὲν ἀναγκάζεται νὰ δείξῃ τὸν θησαυρὸν ὁπῦ εὕρῃ, μόνον ἐαν πρέπῃ μέρος ἐξ αὐτῦ τῆς Αὐθεντείας.

Περὶ τῶν Κουρσεμάτων.

Ε'Κεῖνοι ὁπῦ νικήσουν εἰς τὸν πόλεμον, τὰ κέρδη ὁπῦ εὑρέθουν, καθὼς εἶναι συνήθεια, τὸ ἕκτον μέρος μόνον νὰ λαμβαίνῃ ἡ Αὐθεντεία, καὶ τὰ ἐπίλοιπα νὰ τὰ μοιράζουν ὅλοι ἐξ ἴσου οἵτε Ἄρχοντες, καὶ ἀρχόμενοι. διότι φθάνει τὸς Ἄρχοντας ὁπῦ αὐγατίζει ἡ χώρατες. εἰ δὲ εὑρεθῶσι τινὲς ὑπὸ τὸς Ἄρχοντας ὁπῦ ἔκαμαν μεγάλας ἀνδραγαθίας, ὁ Σχαπηγὸς ὑπὸ τὸ μέρος ὁπῦ εἴπαμεν τῆς Αὐθεντείας νὰ τὸς φιλοτιμῇ. καὶ κατὰ τὸ μερτικὸν ὁπῦ λάβουν ἐκεῖνοι ὁπῦ δείσκονται εἰς τὸν πόλεμον, νὰ λαμβάνῃ ὁ ἐκεῖνος ὁπῦ ἀφήσουν εἰς τὴν ῥάχιν καὶ βίγλαν, καὶ φύλαξιν.

Περὶ Ξεσκλαβίας.

ΤΙΤΛΟΣ, ζ'.

Ε'Κεῖνοι ὁπῦ εἶναι ἁρματωμένοι, καὶ νικηθοῦν, καὶ παραδώσουν τὸ λόγο τὸς εἰς τὸς ἐχθρὲς, δὲν ἔχουν δίκαιον

ξε-

ξεσκλαβίας. τῆς δὲ ξεσκλαβίας τὸ δίκαιον εἶναι νὰ τὸν ἐξαγοράσουν, καὶ νὰ τὸν φέρνουν εἰς τὴν πρώτην τιμήν τε, καὶ νὰ τοῦ δώσουν καὶ τὰ πράγματά τε. καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ θεληματικῶς πηγαίνει εἰς τὰς ἐχθρὰς, καὶ πιάνεται, δὲν ἔχει δίκαιον ξεσκλαβίας. αὐτόμολος εἶναι ὄχι μόνον ἐκεῖνος ὁπὸ εἰς τὸν καιρὸν τὸ πολέμου πηγαίνει, καὶ προσκυνεῖ εἰς τὰς ἐχθρὰς, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ εἰς καιρὸν εἰρηνικὸν, εἰς ἔθνος ὁπὸ δὲν ἔχει φιλίαν μετ' ἐμᾶς φύγη καὶ πηγαίνει.

Τὸν στρατιώτην ὁπὸ νὰ τὸν πιάσουν εἰς τὸν πόλεμον δικαίως, νὰ τὸν ξεσκλαβώσουν, ἐκεῖνον ὅμως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τὸν ἐξαγοράζῃ ἡ Αὐθεντεία.

Γ'ξάρε, ὅτι μερικὰ τὰ παρόντος ζ'. Τίτλε ἐβάλθηκαν εἰς τὸν αά. καὶ ζήτει ἐκεῖ.

Περὶ Υἱοθεσίας, ἐν ᾧ καὶ περὶ Εὐνέχων, καὶ Γυναικῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ιή.

Οἱ Εὐνοῦχοι εἰς θέσιν τινὰ δὲν λαμβάνουσιν, ἐπειδὴ ὅτε παιδία δυνοῦνται νὰ κάμουν. οἱ δὲ Σπάδωνες δηλαδὴ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἀπὸ κανένα συμβεβηκὸς, ἢ ἀσθένειαν γίνονται Εὐνοῦχοι, πέρνουν, ἐπειδὴ οἱ τοιοῦτοι ἔχουν ἐλπίδας νὰ ἰαχθοῦν ἀπὸ τῆς ἀθενείας, νὰ κάμουν παιδία.

Διότι οἱ Εὐνοῦχοι ἄλλοι μὲν λέγονται σπάδωνες, ἕτεροι δὲ θλιβίαι, & ἄλλοι καυστράτοι. καὶ σπάδωνες μὲν εἶναι ὅσοι ἀπό τινος πάθος, καὶ ἀθενείας, ἢ ἀπὸ ψύχρας ἐβλάβησαν τὰ παιδογονομόεια αὐτῶν, καὶ δὲν δυνοῦνται νὰ κάμουν παιδία. θλιβίαι δὲ λέγονται ἐκεῖνοι ὁπὸ ὑπὸ τῆς βοφᾶς, ἢ τῆς μηχῆς αὐτῶν ἔτυχαν & ἐθλίβησαν, ἐσφίχθηκαν δηλαδὴ, καὶ ἐξηλίθηκαν τὰ ἀρχίδια τες. καυστράτοι δὲ λέγονται ἐκεῖνοι ὁπὸ πόψουν τὰ ἀρχίδια τες, καὶ τὸν καυλὸν ἀπὸ τὴν ρίζαν.

Περὶ Γυναικῶν.

Γιὰ ὅτε μὲ Αὐθεντικὴν προσαγὴν, ὅτε μὲ Βασιλικὴν δύναμιν δύνατται νὰ κάμῃ Υἱὸν θετὸν. διότι ἡ Υἱοθεσία μᾶς

μᾶς δίδει νὰ ἔχωμεν τὸν θετὸν Υἱὸν εἰς τὴν ὀξυσίαν μας, ἡ δὲ Γυνὴ δὲν ὀξυσιάζει ἐδὲ τὰ φυσικὰ της παιδία. ὁ δὲ νόμος ἀκολουθεῖ τῇ φύσει. πρεπόντως λοιπὸν δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πάρῃ ἡ Γυνὴ Υἱὸν θετὸν, πάρεξ μόνον αἰ τύχῃ ἐκ φιλοτιμίας Βασιλέως, ἢ παρηγορίαν τῆς παιδίωντης ὁπῦ ἀπέθανεν, αἰ θελήσῃ νὰ πάρῃ. εἰς τόσον ὅτι ἡ Γυνὴ ὁπῦ νὰ μὴ κάμῃ παιδία, ἔτε μὲ προσαγὴν Βασιλέως, ἢ ὁρισμὸν, ὀρίζει ὁ νόμος νὰ πάρῃ Υἱὸν θετόν.

Ἡ δὲ ιζ'. Νεαρὰ τῦ Βασιλέως Κυρῦ Λέοντος λέγει, ὅτι νὰ ἔχουν ὀξυσίαν νὰ Υἱοθετοῦν καὶ οἱ Εὐνῦχοι, καὶ αἱ Γυναῖκες, κἄν τε ἔχουν παιδία, κἄν τε δὲν ἔχουν, ἢ τὴν παρθενίαν ἐπρόκειναν. καὶ ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν Βασιλέα νὰ πέρνουν ὀξυσίαν ἐκεῖνοι ὁπῦ θέλουν νὰ λάβουν Υἱὸς θετὸς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάθε Ἄρχοντα ὁπῦ νὰ διείσκεται εἰς πᾶσαν Ἐπαρχίαν, καὶ Χώραν, καὶ ὀξουσιάζει.

Ἐκεῖνος ὁπῦ λαμβάνει τινὰ εἰς Υἱοθεσίαν, πρέπει νὰ εἶναι μεγαλήτερος ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπῦ λαμβάνεται, ἐπειδὴ πρὸς μίμησιν τῆς φύσεως λογίζεται. ἡ δὲ φύσις ζητᾷ νὰ εἶναι γεροντότερος ἀπὸ τὸν Υἱὸν ὁ Πατέρας. ☪ διὰ τῦτο πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπερβαίνῃ ὁ Πατὴρ τὸν Υἱὸν χρόνες ιή. διότι ἡ τοιαύτη ἡλικία λέγεται τελεία.

Δὲν δυνάται τινὰς νὰ Υἱοθετήσῃ τὸν Ἀνήλικον, πάρεξ μόνον αἰ εἶναι Συγγενής τε, ἢ αἰ εἶχε μεγάλην φιλίαν, καὶ καλὴν μὲ τὸν Πατέρα τε.

Περὶ τῶν Προσφυγόντων εἰς Ἐκκλησίας.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, θ'.

Εἰς τὰ σωτορα τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἔως ἔμπροσθεν ἀπὸ τὴν ἀγορὰν τὴν Αὐθεντικὴν, τετέσι τὸ καθολικὸν παζάρι, νὰ ἔχουσι τὸ ἀσφαλὲς ἐκεῖνοι ὁπῦ προσφύγουν, ☪ νὰ φυλάττωνται χωρὶς ἄρματα, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ὀξυσίαν τινὰς νὰ τοὺς δικάσῃ. εἰ δὲ ☪ φύγῃ σκλάβος μὲ ἄρματα, παραυτὺς νὰ δικάζεται. εἰ δὲ αἰτιᾶται, νὰ βιάζεται ὑπὸ μεγαλητέρας δυνάμεως,

μεως. εἰ δὲ πολεμῶντας κτυπηθῇ, κ) ἀποθάνῃ, αὐτόθωτος νὰ εἶναι ὁ Αὐθεντης αὐτῆ ὁπῦ ἐπῆγε καταπαύωτε.

Οὔτε εἰς ἀνδροφόνες, ἔτε εἰς μοιχὲς, ἔτε εἰς ἐκείνες ὁπῦ ἁρπάζουω παρθένες νὰ φυλάξῃς τὲς ὅρους τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ νὰ τὲς σύρῃς κ) ἀπ' ἐκεῖ, κ) νὰ τὲς παιδεύσῃς κατὰ τὲς νόμους, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῷ καλῶν εἶναι φύλαξις, & τῷ ἀδικημένων, & ὄχι τῷ ἀδικουμένων.

Ἐκεῖνος ὁπῦ διγάλει ἀπὸ Ἐκκλησίαν τινὰ ὁπῦ προσφύγει ἐκεῖ, μὲ ἐδικήτε ἐξεσίαν, χωρὶς νὰ ἔλθῃ θέλημα ἀπὸ τὸν Κριτὴ, νὰ ῥαβδίζεται, νὰ κερδίζεται, & νὰ ἐξορίζεται.

Περὶ Προσώπου Δωματῦ.

Η Βασιλικὴ δικαιοσύνη ὁρίζει, ὅτι ἐκεῖνος ὁπῦ προσφύγει εἰς μεγάλα πρόσωπα δια νὰ δικαιωθῇ, νὰ ξεπεσῇ ἀπὸ τὸ δίκαιόν τε. κ) ἐκεῖνος ὁπῦ δέχεται τινὰ δια προσασίαν, καὶ βοήθειαν, αὖ & Συγκλητικὸς εἶναι, & κάμῃ ἔξω ἀπὸ τὰ δικαιοταγμένα, νὰ παιδεύεται.

Ἑαύτις ἐκεῖ ὁπῦ δανείζει τινὰ, ἢ ἄλλο τίποτε σωκάλαγμα κάμνει, ἀφίνῃ τὸ ἐδικόν τε ὄνομα, κ) γράφει ἄλλου δωματωτέρου προσώπε ὄνομα εἰς ἀσφάλειαν τῆς ὁμολογίας, ὁρίζει ἡ Βασιλικὴ δικαιοσύνη ὁ τοιῦτος ὁπῦ κάμνει τῳ τοιαύτῳ καταστροφῳ, νὰ ξεπεσῇ τὲ τοιέτε χρέους, κ) νὰ τὸ χάσῃ.

Περὶ Χρήσεως.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, ι'.

Ἐκεῖνα ὁπῦ δίδονται δια καμίαν χρείαν, ἢ κινητὰ εἶναι, ἢ ἀκίνητα. κ) χρεωσεῖ ἐκεῖνος ὁπῦ τὰ λαμβάνει, νὰ μὴ κάμῃ εἰς αὐτὰ δόλον, ἢ ἀμέλειαν. εἰς ὅσα δὲ μήτε ἀμελήσῃ, μήτε κάμῃ τίποτε δόλον εἰς αὐτὰ, καὶ ἀπὸ κανένα συμβεβηκὸς γένῃ καμία ζημία εἰς αὐτὰ, εἰς τὸν Οἰκοκύρω ὁπῦ ἔχει τὸ πρᾶγμα ξέχει ἡ ζημία, κ) ὁ αὐτὸς ὁ Οἰκοκύρης σύρνει τῳ ζημίαν, κ) ὄχι ἐκεῖνος ὁπῦ ἔπηρε τὸ πρᾶγμα δια τῳ χρείαν του.

εἰ

εἰ δὲ ἐκεῖνος ὁπῶ τὸ λάβῃ, συμφωνήσῃ, & εἰπῇ μὲ τὸ ςόματα, ὅτι & ὅσα σωιέβουω κατὰ τύχιω, αὐτὸς νὰ ἀποκρίνεται καὶ εἰς αὐτά, ἡ συμφωνία νικᾷ, καὶ ἀποφασίζεται ἐκεῖνος ὁπῶ ἔκαμε τιὼ συμφωνίαν, νὰ πληρώσῃ τιὼ ζημίαν.

Ἐκεῖνος ὁπῶ νὰ ζητήσῃ τίποτε ξενον φράγμα διὰ καμίαν του χρείαν, & εἰπῇ πρὸς τὸν Οἰκοκύριω τῶ φράγματος ἐκεινα, ὅτι διὰ τιὼ ὑπηρεσίαν τιὼ δεῖνα τὸ θέλει, διὰ καμίαν δωλειάν, & ὕςερον δὲν τὸ χρειαδῇ εἰς ἐκείνω τιὼ ὑπηρεσίαν ὁποῦ εἶπεν, ἀλλὰ εἰς ἄλλω, καὶ ὡς κλέπτης λογίζεται, καὶ αὖ τύχῃ καὶ συμβῇ τίποτε ζημία εἰς αὐτὸ τὸ φράγμα, διπλῶ νὰ τιὼ πληρώνῃ. τιὼ αὐτιὼ καταδίκιω ἀποφασίζεται καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ λάβῃ ξενον ζῶον, νὰ πηγαίνῃ εἰς τόπον ὁπῶ νὰ εἶναι ἐκεῖ σιμὰ, καὶ αὐτὸς πηγαίνει εἰς ἄλλον τόπον μακρυνώτερον.

Περὶ Ἀλόγου.

Ἐκεῖνος ὁπῶ νὰ λάβῃ ἀπὸ κανένα, Ἄλογον μὲ ἀγῶγι, πῶς νὰ πηγαίνῃ εἰς καμίαν χώραν μὲ τὸ ὄνομα, καὶ αὐτὸς περάσει τιὼ χώραν ἐκείνω ὁπῶ εἶπε, καὶ ὑπάγει παρέκει, εἴτι βλάβη γενῇ εἰς αὐτὸ ἕως θανάτω, αὐτὸς ἀποκρίνεται τιὼ ζημίαν, καὶ ὁ Οἰκοκύρης τῶ Ἀλόγω μένει ἀζήμιος. ὅμως αἰ τύχῃ βλάβη εἰς τὸ Ἄλογον, ἢ θανάτος ἕως τὸν τόπον ὁπῶ εἶπεν ἐκεῖνος ὁπῶ ἔλαβε τὸ Ἄλογον, ὁ Οἰκοκύρης τῶ Ἀλόγω ζημιῶται, καὶ ἐκεῖνος ὁπῶ τὸ ἔλαβε μένει ἀζήμιος, πάρεξ μόνον νὰ μιὼ ἔγινεν ἡ βλάβη τῶ Ἀλόγω, ἐξ ἀμελείας τω, ἢ ὀπβυλῆς.

Περὶ Χωραφίου.

Ἐκεῖνος ὁπῶ ἔχει ἀπαίωτω ξενον χωράφι νὰ δωλδῇ, ἀναγκάζεται νὰ τὸ γεωργῇ, διότι ἐδικοίτω εἶναι οἱ καρποὶ αὐτῶ, καὶ ὅσα δωίαται νὰ λάβῃ ἀπ' αὐτό.

Ὅταν τις μόνον τιὼ χρῆσιν ἔχῃ τινὸς φράγματος, νὰ τὸ δωλδῇ, & νὰ τὸ ξώγῃ μενον, καὶ τιὼ Αὐθεντείαν τιὼ παραφυλάσσει ἄλλω, ὁ τοιῶτος ὅσα & αὖ δωιηθῇ ν' ἀποκτήσῃ ἀπὸ χρῆσιν αὐτῇ τῇ φραγμάτων, καὶ ἀπὸ τὸς καρπὸς αὐτῇ, μόνον τὰ

ἀναγκαῖα ἔξοδα εἰς σύσασιν, κ᾽ βελτίωσιν τῆ᾽ αὐτῆ᾽ πραγμάτων ἐξοδιάζει, τὰ δὲ λοιπὰ ὁπού πειασθοῦσι, ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὰ δίδῃ ὁπᾶ θέλει, & ἂν ἐμπορωῦν οἱ Οἰκοκυραῖοι τῆ᾽ πραγμάτων νὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ μὴ τα δίδῃ χωρὶς τὸ θέλημά τους.

Α'πὸ τὰ ὅσα γίνονται εἰς τὸ χωράφι, μόνον τὰ ὅσα φθαίνουν τὸν χρόνον ἐκεῖνον νὰ κρατῇ ἐκεῖνος ὁπᾶ τὸ κυβερνᾷ, αὖ κ᾽ τ᾽ ἄλλα ἐξοδιάζωνται.

Ε'κεῖνος ὁπᾶ ἔχει ξενόν σπῆτι ἀπαύω τα, κ᾽ κατοικεῖ μέσα, μόνον τὰ κεραμίδια τᾶ σπητίου χρεωσεῖ νὰ μεταλλάξῃ μὲ ἐδικά του ἔξοδα. εἰ δὲ κ᾽ ἐξοδιάσῃ ἄλλο τίποτε περισσότερον εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ σπητίου, νὰ τὸ πέρνῃ ἀπὸ τὸν Οἰκοκύρη τοῦ σπητίου.

Η' χρῆσις τῆ᾽ καρπῶν τῆς Πόλεως μετὰ ἑκατὸν χρόνους σβύνυται, ὡς ὁ μακροχρόνιος ἄνθρωπος.

Ε'ὰν μᾶ δώσῃ τινὰς πρόβατα νὰ τὰ ὀπτηρᾶ, ἔτε τὸ γάλατος, ἔτε τὰ ἀρνίαπους, ἔτε τὸ μαλίτους συγχωρᾶμαι νὰ πέρνω, ἐπειδὴ αὐτὰ εἶναι οἱ καρποὶ αὐτῆ᾽, ἀλλὰ μόνον εἰς τᾶτο ἔχω δίκαιον ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν τῆ᾽ προβάτων, νὰ τὰ βαίνω εἰς τὸ χωράφι μου νὰ τὸ κοπρίζουν. ἡ δὲ κόπρος τῆ᾽ προβάτων κάμνει τὸ χωράφι χλοερὸν, κ᾽ καρπερόν.

Περὶ Ε'κποιήσεως.

Ε'Α'ν ἔχῃ τινὰς πρᾶγμα ἀπαύω του νὰ τὸ δουλεύῃ, καὶ νὰ τὸ ξωγῇ, & νὰ θελήσῃ ὁ Οἰκοκύρης νὰ τὸ πάρῃ, ἀποφασίζεται ὁ Οἰκοκύρης νὰ δίδῃ ἐκείνου ὁποῦ τὸ ἐδούλευε τὸ τρίτον τῆς τιμῆς. κ᾽ χωράφι ὁπᾶ νὰ τὸ γεωργῇ, κ᾽ νὰ τὸ ἔχῃ ἄλλος, κ᾽ ἄλλος νὰ το ὀρίζῃ, καὶ εὑρεθῇ ξενόν, κ᾽ θέλουν νὰ τὸ ἀγοράσουν, αὖ θελήσουν καὶ οἱ δύο ἐτᾶτοι νὰ δώσουν τὴν τιμὴν τᾶ χωραφίου, καὶ νὰ τὸ ἔχουν πάλιν, τότε ἐκεῖνος μὲ ὁποῦ τὸ δουλεύει, δίδει τὴν τρίτην τιμὴν τᾶ χωραφίου, κ᾽ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ὁρίζει δίδει τὰ δύο μερτικὰ, καὶ μοιράζουν τοὺς καρποὺς εἰς τὴν μέσην. τᾶτο δὲ ὁ Μάγιστρος ἔλεγε εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἔχουν τὴν χρῆσιν παντοτεινὴν, & νὰ τὸ δουλεύουν παν-

τα-

τοτεινὰ, ὡς αἱ Ἐκκλησίαι, ἢ Ἱεροὶ Οἶκοι, ἀμὴ ἐκεῖνοι ὁπῶ ἔχουν χρονικῶς, ἀλέως.

Τέλειος Χρόνος τῆς χρήσεως εἶναι ὁπῶ νὰ δώσῃ τινὰς πρᾶγμα τινὸς νὰ τὸ δεληδῇ συνεχῶς, ἕως λ'. Χρόνως, ἢ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ πάρῃ εἰς τὲς μεταξὺ Χρόνως ἀπ' ἐκεῖνον, ἠμὴ νὰ τὸ δώσῃ ἄλλον περιχῶ ἀπεράσουν οἱ λ'. Χρόνοι τῆς ἡλικίας τῶ ἀνθρώπω. ἤγουν εἰ μὲν καθ' ὑπόθεσιν, ἠμὴ τὸ δεληδῇ δύο Χρόνως, ἢ ἓξ εἰς Χρόνως, ἢ τέσσαρως, ἢ αὐτὸς εἶναι ἢ εἴκοσι, ἢ εἰκοσιπενέα, εἰς τὲς τελαύτα Χρόνως τω ψηφίζεται ἡ χρῆσις. εἰ δὲ ἠμὴ ἀπεράσουν οἱ τελάκοντα Χρόνοι τῆς ἡλικίας τω, ἠμὴ θελήσῃ νὰ τὸ μεταδώσῃ ἐκ δευτέρω, ἡ χρῆσις ψηφίζεται ἕως τὲς ξ'. Χρόνως, ἢ ὅσων Χρόνων ἠμὴ αὖ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ἐκεῖνο ὁπῶ λείπει ἕως τὲς λ'. Χρόνως τὸ πέρνει, αὖ τύχῃ ἢ εἶναι τεσσαράκοντα Χρόνων, ἕως τῆ κ'. Χρόνων τῶ χρῆσιν τῶ πέρνει, ἢ καθεξῆς ὁμοίως. ἐὰν δὲ εἰς τὲς ξ'. Χρόνους τῶ τὸ δώσῃ νὰ τὸ δεληδῇ, ἕως έ. Χρόνως τὸ λαμβάνει. ταῦτα δὲ τὰ ἔπαρσεν ὁ Πατζίκιος ἀπὸ τὸν νόμον τῶ Φαλκιδίω, εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκονται πλατύτερον τὰ τοιαῦτα.

Περὶ Ὑποβόλου.

Κ Ἀ'ποια Γυνὴ ἐδικαιώθη ἔσωντας νὰ μὴ δευτεροῦπανδρόθῃ, νὰ πάρῃ κατὰ χρῆσιν τὸ Ὑπόβολον, ἤγουν μοῖραν ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τῶ ἀνδρός της, λίξας χρυσίω κέ. μὴ ἔχουσα δὲ ἐγγυητὰς νὰ δώσῃ, πῶς νὰ τὸ φυλάσσῃ τῶ Υἱῶ της, ἐπροκείνε νὰ πάρῃ τῶ ἀποτίμησιν τῆς χρήσεως τῆ κέ. λιξῶν, ἢ ἐσέρχθη. ἢ ἐπειδὴ δύρέθη μ'. Χρόνων ἡ Γυνὴ, ἔλαβε κατὰ τὸν νόμον τὸ γ'. τῆ κέ. λιξῶν, λίξας ή. ἢ φλωρία κδ'. διότι ὅταν εἶναι λ'. Χρόνων, λαμβάνει τὸ ἥμισυ. ἄυτη δὲ δὰ νὰ εἶναι μ'. Χρόνων, δὰ τὲς ί. ὁπῶ ἐπερίασθσαν ἀπὸ τὲς λ'. τῆς ἐκράτησε τὸ γ'. ἤγουν λίξας δ'. ἢ φλωρία ιβ'. ἢ ἔλαβον ὡς εἰπομῶ λίξας ή. ἢ φλωρία κδ'.

Γ' δὲ παράδειγμα τῶ αὐωτέρω.

Καὶ πάλιν ἄλλη Γυνὴ ν'. Χρόνων οὖσα, ἢ λαβοῦσα χρῆσιν λίτρας δ'. ἠθέλησε νὰ λάβῃ τῶ ἀποτίμησιν τῆς χρήσεως, ἢ τῆς ἐδόθη τὸ γ'. τῶ ἡμίσεως, τουτέστι τῆ δύο λι-

τρῶν, ἔσωνται νὰ ἦτον ν'. Χρόνων, φλωρία μ'. ἤγουν Χρόνων ί. χρῆσις.

Περὶ τῆς Πλεόντων τὴν Θάλασσαν.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, ιά.

ΠΑ'ντα τὰ τῆς Ναυτῆς, καὶ ὅσα κρίνονται εἰς τὴν Θάλασσαν, κατὰ τὸν νόμον τῆς Ρ'όδε ἀποφασίζονται, καὶ μὲ τὰς Ρ'οδίκας νόμους κρίνονται, ὅταν δὲν διείσπεται ἄλλος νόμος ὅπου νὰ ἐναντιῆται τὰς νόμους τῆς Ρ'όδε. διότι οἱ νόμοι τῆς Ρ'όδε εἶναι παλαιότεροι ἀπὸ τὰς Ναυτικὰς Νόμους.

Οἱ Ναῦται ὅπου νὰ ἀποτολμήσουν νὰ σέβουν εἰς τὴν Θάλασσαν χωρὶς Κυβερνήτε. ὁμοίως καὶ ἐκεῖνοι ὅπου νὰ σέβουν μὲ Ναῦλον χωρὶς Κυβερνήτου νὰ περάσουν Θάλασσαν, ἐὰν κινδυνεύσῃ τὸ Καράβι, ἢ παντελῶς τζακισθῇ, καταδικάζονται καὶ ἐκεῖνοι ὅπου ἦσαν μὲ τὸν Ναῦλον, ὡσὰν ὅπου ἐκαταφρόνεσαν τὴν σωτηρίαν, καὶ τὴν ζωήτας. καὶ οἱ Ναῦται ὡσὰν ὅπου ἐκαταφρόνεσαν καὶ τὴν ἐδικήτας σωτηρίαν, καὶ ἐκείνων ὅπου εἶχαν μὲ Ναῦλον, καὶ δὲν ἐπῆραν Κυβερνήτου μὲ λόγους. τινὲς δὲ τὰς Ναύτας εἰς τοῦτα τὰς ἀποκρίσεις ἀθώους ἀπὸ τὴν καταδίκην, & λέγουσιν ὅτι μόνοι ἐκεῖνοι ὅπου ἐπολμησαν, καὶ ἐσέβηκαν μέσα εἰς τὴν Θάλασσαν μὲ Ναῦλον, ἐκεῖνοι νὰ καταδικάζωνται.

Καΐκιον, ἢ ἄλλο παρόμοιον Καράβιον ἐὰν προσπρούσῃ ἄλλο Καΐκι, καὶ τὸ βυθίσῃ, εἰ μὲν καὶ εἶναι πολλὴ βία τὲ αἰέμε, καὶ φαίνεται ἀπὸ τοῦτο, ὅτι ὄτε ἀπὸ κακίας, ὄτε ἀπὸ ἀμελείας τὲ Κυβερνήτε, καὶ τῆς Ναυτῆς ὅπου ἦσαν εἰς τὸ Καράβι ὅπου ἐχάλυπωσεν, ἐβυθίσθη τὸ ἄλλο ὅπου ἐχάθη, δὲν παιδεύονται ὄτε ὁ Κυβερνήτης, ὄτε οἱ Ναῦται. εἰ δὲ & ἡ βία τὲ αἰέμε δὲν ἦτον πολλὴ, καὶ δυνάται νὰ λογισθοῦν εἰς αἰτίαν τῆς ἀπωλείας, καὶ τὲ βυθισμὲ τὲ ἄλλε Καραβίε, τότε παιδεύονται καὶ ὁ Κυβερνήτης, καὶ ὁ Πρωρεὺς, καὶ οἱ Ναῦται.

Ὁ Ναύκληρος ὅπου νὰ δεχθῇ τίποτε μὲ τὸ θέλημά του, ἀναγκάζεται νὰ τὸ ἀποκατασήσῃ, & νὰ τὸ δώσῃ. εἰ δὲ ἐξ

ἀρ-

ἀρχῆς δὲν ἤθελε νὰ τὸ δεχθῇ, δὲν δύναται κανεὶς νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ λάβῃ, ἢ νὰ δεχθῇ τίποτε.

Οἱ Καραβοκυροὶ εἰς τὰ σωπλάγματα τῆς Ναυτῆς, εἰς ὅσα πλοιῶ, καὶ ἀγοράζουν οἱ Ναῦται, δὲν ὑποκείνονται, εἰς δὲ τὰ σφάλματα αὐτῆς ὑποκείνονται.

Πισικὸς λέγεται ἐκεῖνος ὁπὲ τὸν ἐμπισεύθουῦ εἰς τίποτε πράγματα, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνον ὁποῦ νὰ κρίνουν ἀξιόπισον εἰς φύλαξιν Καραβίου, τὸν λέγουσι πισικὸν τοῦ Καραβίου.

Ἐκεῖνος ὁπὲ καταςήσει τὸν πισικὸν τοῦ Καϊκίου, ἐκεῖνος ὑποκείνεται εἰς ὅσα πταίσει ὁ πισικός.

Ὁ Καραβοκύρης ὁπὲ νὰ τὸν βάλῃ Γωνᾶικα, εἰς ὅ,τι καὶ αὖ σφάλῃ, αὐτὸς ὑποκείνεται, καὶ ὄχι ἡ Γωνᾶικα.

Ἐὰν ἀγοράσῃ κανεὶς Καράβι μὲ ὅλου τλὺ ἁρματωσίαν, τλὺ ὁποίαν ἁρματωσίαν ὁ νόμος τλὺ λέγει ἔξαρτίαν, δὲν ἔχει δίκαιον ἀπὸ τλὺ τοιαύτλου συμβίβασιν νὰ πάρῃ ἐκ τλὺ βαρκοπέλαν, διότι δὲν σωαριθμεῖται καὶ αὐτὴ μὲ τλὺ ἁρματωσίαν. Ἐξαρτία.

Ἔχουν ἐξουσίαν οἱ Ναῦται, οἱ Κωπηγοὶ, καὶ οἱ Στρατιῶται, ὅταν πέσουν εἰς τίποτε βίαν, ἢ ἀνάγκλου, καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ γλυπώσουν ἀλλέως, νὰ κόψουν τὰ σίδηρα ἄλλου Καραβίου νὰ φύγουν διὰ νὰ γλυπώσουν, ἢ νὰ χαλάσουν ἀλλουνῶν κωπηγῶν ἐργαλεῖα. ὅποιος δὲ κάμῃ τὸ ποιῆτον χωρὶς ἀνάγκλου, παιδεύεται, καὶ ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ τλὺ ζημίαν μονλὺ, ἂν ὁμολογήσῃ τλὺ ἀλήθειαν μὲ τὸ θέλημάτου, εἰ δὲ ἀρνηθῇ, νὰ τλὺ πληρώσῃ διπλλῶ.

Περὶ Σωπεισφορᾶς Καραβίων.

Ἐὰν κινδυνεύσῃ Καράβι εἰς τλὺ θάλασσαν, καὶ νὰ κάμῃ χίσιν, καὶ εἴπα κάμουν σωπεισφοράν, ὅσα πράγματα χαθοῦν, τιμοῦνται εἰς τλὺ τιμλὺ ὁπὲ ἀγοράθηκαν, καὶ ὅσα γλυπώσουν, τιμῶνται καθὼς δύνανται νὰ πουληθοῦν, καὶ τοῦτο γίνεται διὰ νὰ ὁλιγοσεύσῃ καὶ ἡ ζημία, καὶ νὰ περισεύσῃ καὶ τὸ κέρδος, καὶ ἔτζι νὰ ὠφεληθοῦν καὶ ἐκεῖνοι ὁπὲ ἔχασαν τὸ τίποτές τους, καὶ ἐκεῖνοι ὁπὲ τὰ ἐγλύπωσαν.

Ἐὰν

Ἐὰν κοπῇ καπάρτι ἀπὸ τὴν σωτηρίαν τὰ Καραβία, τὴν ζημίαν τὴν πληρώνουν ὅλοι ὅσοι δὲν ἔσκονται εἰς τὸ Καράβι.

Ἐὰν ἀγοράσῃ ὁ Καραβοκύρης καινούργιαν ἀρμαπωτίαν τοῦ Καραβίου του, δὲν τοῦ χρειαζοῦν νὰ τοῦ γυρίσουν οἱ Ναῦται τίποτες ἀπὸ συνεισφοράς.

Ἐὰν Ναύτης κτυπήσῃ τινὰ, καὶ νὰ τὸν δείρῃ τὸ ὄμμάτι, ἢ νὰ τὸν πάσῃ, πληρώνει τὰ ἰατρικά, καὶ δίδει ἀπὸ τὸν ὀφθαλμὸν μὲν φλωρία ιβ. ἀπὸ δὲ τὸ πάσμα φλωρία δέκα.

Περὶ ἐμποδισμοῦ Πλοίου.

Ἐὰν ἐμποδίσῃ κανεὶς Καράβιον, καὶ τύχῃ νὰ πάθῃ τίποτες ζημίαν τὸ Καράβι, ἢ καῆ, ἢ ἄλλο τίποτε τοιοῦτον, πληρώνει τὴν ζημίαν ἐκεῖνος ὁπού τὸ ἐμπόδισε.

Περὶ Συνεισφορᾶς ἐκείνων ὁποῦ κάμνουν χύσιν ἀπὸ τὰ Καράβια εἰς φορτουῆαν.

Ἀνίσως ἀπὸ νὰ ἐλαφρωθῇ τὸ Καΐκι, ῥίψουν τὸ φορτίον, ὅ,τι φράγμα ὑπομείνῃ, καὶ αὐτὸ τὸ Καΐκι ξετιμεῖται μὲ ὅσον φράγμα ἀπέμεινε, καὶ ἐμβαίνει εἰς τὴν συνεισφοραὰν, ἔξω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀπὸ τὰ φαγουλά, ὅπου τὸν ζαϊρέ.

Εἰς τὴν συνεισφοραὰν ὅσα ἐχάθηκαν, ξετιμῶνται καθὼς ἀγοράθηκαν, καὶ ὅσα ἀπόμειναν, εἰς ἐκείνην τὴν τιμὴν ὁποῦ ἦταν δυνατὸν νὰ πωληθοῦν.

Ὅταν ἀπὸ βίαν ἐξ ἀνάγκης ῥίπτωνται φράγματα ἀπὸ τὸ Καράβι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἄλλοι τινὲς τὰ δύγάλουν, εἰ μὲν ἕως ἀκτὴν οὐργίας, πέρνουν νὰ μισά. εἰ δὲ τὰ δύγάλουν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν στεριὰν, ἢ ἀπὸ τὴν θάλασσαν ὡς μίαν πῆχυν, τὸ δέκατον λαμβάνουν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ γλυτώσουν.

Ἐὰν κινδυνεύσῃ Καράβιον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ δύγάλῃ κανεὶς εἴτι καὶ ἂν ἔχῃ, καὶ τὰ ῥίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν, δὲν γίνεται τὸ τοιοῦτον φράγμα ἀδέσποτον, πῶς τὸ ἐρρίφθη

εἰς

εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ πάλιν μένει εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐκείνου ὁποῦ τὸ εἶχε προτήτερα. καὶ ἐὰν εὔγῃ ἀπὸ τὴν θάλασσαν εἰς τὴν ξηρὰν, δύναται νὰ τὸ ζητᾷ ὁ ἴδιος Οἰκοκύρης. εἰ δὲ καὶ προφθάσῃ καὶ τὸ πάρει ἄλλος τινὰς προτήτερα ἀπὸ τὸν Οἰκοκύρην, εἰ μὲν χωρὶς κινδύνου ἀπόκτησε τὸ πιστὸν πρᾶγμα, ἔχει ἄδειαν ὁ Οἰκοκύρης νὰ ζητᾷ τὸ πρᾶγμά του, καὶ νὰ τοῦ πληρώνῃ εἴτι εἶναι δίκαιον διὰ τὸν κόπον τε; ἢ τὴν τιμὴν ὁπὲ τὸ ἀγόρασεν. εἰ δὲ ἐκινδύνευσε διὰ νὰ γλυτώσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, ἐκεῖνος ὁπὲ τὸ ἔχει, γίνεται τέλειος Οἰκοκύρης τὲ πράγματος ἐκείνου, ὡσὰν ὁπὲ ἔβαλε τὴν ζωήν τε διὰ ἐκεῖνο, καὶ ὁ πρότερος Οἰκοκύρης ἐκβάλλεται ἀπὸ τὴν δεσποτείαν.

Ἐὰν τζακισθῇ Καράβι μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχῃ Κυβερνήτην, ὑποχρέωνεται ὁ Καραβοκύρης εἰς τὴν ζημίαν τῆς πραγμάτων.

Ἐὰν τζακισθῇ τὸ Καράβι, δίδει ὁ Καραβοκύρης τὰ ναῦλα ὁποῦ ἐπῆρε προτήτερα ὀπίσω, ἔξωντας ὁποῦ δὲν τοὺς ἐπῆγεν εἰς τὸν τόπον.

Ἐὰν Καραβοκύρης δὲν δύναται νὰ σέβῃ εἰς λιμένα, καὶ θέλῃ φορτίον καὶ τὸ βάλῃ εἰς ἄλλο Καράβι, καὶ τζακισθῇ τὸ Καράβι ἐκεῖνο, ὑποχρέωνεται ὁ Καραβοκύρης διὰ τὰ πράγματα ἐκεῖνα ὁποῦ ἔβαλε μέσα, ἐὰν χωρὶς τὸ θέλημα ἐκείνων ὁποῦ τὰ εἶχαν τὰ ἔβαλεν, ἢ ἔξω τῆς ὥρας, ἢ εἰς ἀχαμνὸν Καράβι. εἰ δὲ καὶ δὲν ἔκαμε ἀμέλειαν, δὲν παιδεύεται.

Τέλος τῆ δευτέρα Βιβλίε.

ΒΙΒΛΙΟΝ, Γ.

Περὶ Δωρεῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Ωρεὰ εἶναι ἐκεῖνο ὁπoῦ δίδεται χωρὶς καμίαν βίαν, καὶ ἀνάγκην εἰς ἄλλον.

Αἱ δωρεαὶ, ἤτοι αἱ χάριτες, ἄλλαι μὲν γίνονται εἰς τὴν ζωὴν, καὶ εἰς τὴν ζωὴν γνωρίζουσι τὴν χάριν, τὴν διεργασίαν, καὶ ζητᾶν τὴν καλὴν γνώμην, τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν τιμὴν ἀπ' ἐκείνας ὁπoὺ ἔλαβον τὴν χάριν εἰς τὰ ζῶντάτες. ἄλλαι δὲ πάλιν γίνονται μὲ αἰτίαν θανάπου, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον ὁπoῦ εἶναι ἡ αἰτία, καὶ ἀφορμὴ τῆς δωρεᾶς ταύτης, βεβαιώνουται, καὶ στερεώνουται· φρὸ τοῦ δὲ νὰ ἀποθάνῃ ἐκεῖνος ὁπoὺ ἔκαμε τὴν χάριν, δὲν ὀφείλει τίποτες ἐκεῖνος ὁπoῦ ἔλαβε τὴν χάριν, ἀπὸ τὸ φράγμα ἐκεῖνο ὁπoῦ τὸ ἐχάρισεν, ὅτι λέγει, ὕστερα ἀπὸ τὸν θανατόντα νὰ τὸ ὀφείλῃ.

Αἱ χάριτες ὁπoῦ χαρίζει τινὰς ζῶντας, ἄλλαι μὲν εἶναι ὁπoῦ ἀπ' αὐτῆς τῆς ὥρας, καὶ τοῦ καιροῦ λαμβάνουν τὴν τελείωσιν, καὶ τὴν βεβαίωσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ὥρας ταύτης γίνεται ἡ παράδοσις, καὶ ἐξουσιάζει τὸ φράγμα ἐκεῖνο ὁπoὺ τὸ ἐχαρίσθη ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης, κἄντε κινητὸν εἶναι, κἄντε ἀκίνητον, καὶ δὲν ἀκολουθεῖ ἄλλος λογισμὸς ἔξωθεν, ὅτε φροτέρα, ὅτε ὑστερώτερα, ὅτε καμία διοεία κάμνει χρεία, ἀλλὰ παρευθὺς τὰ φράγματα μεταβαίνουν ἀπὸ φρόσωπον εἰς φρόσωπον, χωρὶς καμίαν φροφασιν. ἄλλαι δὲ χάριτες εἶναι πάλιν εἰς τὸ θέλημα, καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐκείνου ὁπoὺ κάμνει τὴν χάριν,

καὶ

κὴ δίδονται εἰς διάφορα πρόσωπα κατὰ διαφόρες καιρούς. κα-θὼς διορίσει, κὴ εἰπῆ ἐκεῖνος ὁπῦ χαρίζει.

Ἡ χάρις ὁπῦ δίδεται ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον εἶναι, ὅταν τινὰς θέλῃ καλλίτερα νὰ τὸ ἔχῃ αὐτὸς, παρὰ ἐκεῖνος τοῦ ὁ-ποίου τὸ χαρίζει, κὴ ἀφ' ἧ ἀποθάνει νὰ τὸ πέρνῃ καλλίτερα ἐκεῖνος, παρὰ ὁ κληρονόμος.

Πολλαῖς φοραῖς δίδονται κάποια πράγματα εἰς τινὰς ἀν-θρώπους, κὴ εἶναι ἐκεῖνα ὁποῦ δίδονται χάρις. πολλαῖς φο-ραῖς πάλιν δίδονται πράγματα εἰς τινὰ ἄνθρωπον, κὴ ἐκεῖ-να δὲν λέγονται δωρεά. κὴ πόθεν ἠμπορῶμεν νὰ γνωρίσωμεν αὐτά; ἡ παρῦσα νεαρὰ μᾶς τὸ διδάσκει.

Ἴξβρε ὅτι ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα εἶναι χάρις, τὸ ὁποῖον τὸ δί-δει θεληματικῶς τινὰς, κὴ μὲ τὴν προαίρεσίν τε, ὁπῦ νὰ μὴ βιάζεται νὰ τὸ κάμῃ, μὲ βίαν δηλαδὴ κὴ χωρὶς θέλημάτου. Ϲ αἴσως κὴ μοῦ χρεωστῇς φλωρία δέκα, Ϲ θεληματικῶς σᾶ τὰ ἀφίνω, σᾶ τὰ χαρίζω. ἀμὴ αἴσως βιαστικῶς, ἢ ἀπὸ φό-βον, ἢ μὲ καυσία δόλον σοῦ τὰ χαρίσω, δὲν εἶναι χάρις. διατὶ δὲν σᾶ τὰ χαρίζω χωρὶς βίαν, κὴ ἀνάγκην. ἀγκαλὰ κὴ νὰ εἶναι μεγάλη διαφορὰ, ἐκεῖνο ὁπῦ δίδεται νὰ εἶναι χά-ρις, ἢ ὄχι. διατὶ αἴσως εἶναι δωρεὰ, ἐκεῖνος ὁπῦ τὰ ἐχά-ρισεν ἕως ὁπῦ εἶναι πλέσιος, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ γυρεύσῃ, εἰ δὲ κὴ εἶναι χρέος, παντοτεινὰ τὰ γυρεύει. κὴ ἐκεῖνος ὁπῦ τὰ χαρίζει δὲν πρέπει νὰ ὑβρίζεται ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ τοῦ τὰ ἐχάρισεν, ὅτι αἴσως κὴ ὑβριδῇ, πέρνει τὴν χάριν ὀπί-σω. ἀμὴ ἐκεῖνος ὁποῦ πέρνει τὸ χρέος, τὰς ὑβρισίας δὲν φροντίζει.

Τρίων λογιῶν εἶναι ἡ χάρες ὁποῦ γίνονται ἀπὸ αἰτίαν, κὴ ἀφορμὴν τῦ θανάτου. πρῶτον εἶναι, ὅταν χωρὶς νὰ ἔχῃ ἄλλον καυσία φόβου, μόνον διὰ τὴν ἐλπίδα τῦ φυσικοῦ θα-νάτε, χαρίσῃ τινὸς τίποτες. δεύτερον δὲ ὅταν διὰ φόβου θα-νάτε ὁπῦ φοβεῖται μήπως τὸν θανατώσουν ἄλλοι, κὴ χαρίζει τὴν χάριν, διὰ νὰ τὴν ἐξασιάσῃ παρευθὺς χωρὶς διορίαν ἐκεῖνος ὁποῦ τὴν ἐπῆρε. τρίτον εἶναι ὅταν διὰ ξενιτείαν, ἢ διὰ κίνδυνον λῃστῶν, ἢ πολεμίων, ἢ διὰ κίνδυνον θαλάσσης, ἢ ἄλλα παρόμοια φοβέμενος, ἢ κὴ ἀπὸ ἀθρίειαν, ἢ ἀπὸ γή-

ρας, καὶ χαρίσῃ τινὸς τίποτες, ἕως ὁποῦ ζῇ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἐχάρισεν ἀπὸ ταύτας τὰς αἰτίας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἐξουσιάσῃ ἐκεῖνος τὸ ὁποῖον τὸ ἐχάρισε.

Ἐὰν κανεὶς χαρίσῃ τίποτε φράγμα τινός, καὶ τὸ τὸ χαρίσῃ τελείως, καὶ τὸ σείλῃ καὶ γράμμα, ὅτι τὸ τὸ ἐχάρισε, καὶ πεὶν νὰ τὸ πάρῃ, ἀποθαίνῃ ἐκεῖνος ὁπὸ τὸ ἐχάρισε, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ πάρῃ διὰ χάριν.

Ἐὰν ὁ γὸς ὁπὸ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τὸ Παπποῦ του χαρίσῃ τινὶ τίποτε μὲ θέλημα, καὶ προσαγὴ τοῦ Παπποῦ του, λογίζεται πῶς αὐτὸς ὁ Πατὴρ τὸ ἐχάρισε, καὶ ἂν χαρίσῃ κανεὶς ἐδικόν σε φράγμα τινὸς μὲ τὸ θέλημά σε, λογίζεται πῶς τὸ ἐχάρισες ἐσύ.

Ὅσαι χάριτες γίνονται μὲ δόλον, ἢ μὲ προποίησιν, ὁ νόμος δὲν ταῖς δέχεται. ἤγουν ἐὰν σὲ χαρίσω μέρος ἀπὸ τὸν βίον τὸ συγχωρεσμε, πῶς μέλλω νὰ τὸν κληρονομήσω, δὲν εἶναι σερητὴ ἡ τοιαύτη χάρις.

Ἐκεῖνος ὁπὸ νὰ χαρίσῃ τινὸς τίποτε μίαν φορὰν, δὲν δύναται πλέον νὰ τὸ μεταγυρίσῃ.

Δὲν χαρίζει τινὰς μὴ ἐξόρωντας, οὔτε σαφέως του, εἰς τόσον ὅτι ἂν εἶναι καὶ εἰς τὸ γράμμα γραμμένον, πῶς ἔσερξε, δὲν βλάπτεται τίποτες, ὅταν ἡ ἀλήθεια ἀλλέως ἔχει.

Περὶ Προικός.

Τὴν προῖκα ὕσερα ἀπὸ τὸν γάμον ὁ ἄνδρας τὴν ἐξουσιάζει, καὶ ὄχι ἡ γυναῖκα, καὶ δὲν δυνάται νὰ τὴν χαρίσῃ τινὸς ἡ Γυναῖκα.

Τὴν χάριν ὁποῦ νὰ γένῃ καλῶς, οὔτε τοῦ Βασιλέως προσαγὴ τὴν γυρίζει.

Περὶ Βασιλικῆς δωρεᾶς.

Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς χαρίσῃ δύο τινῶν φράγμάτι, καὶ ἀποθαίνῃ ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς χωρὶς κληρονόμον, τὸ μερτικὸν τὸ πέρνει ὁ ἄλλος.

Ἐὰν

Ε'αν Βασιλεὺς χαείσῃ τινὸς καμίαν χάριν εἰς τὴν ὥραν τῆ θανάτε, λογιάζωντας πῶς εἶναι ζωντανὸς, ἡ τοιαύτη χάρις δὲν βεβαιώνεται. ὅμως εἰς τὸν Βασιλέα ςέκει νὰ δῶκεί-νῃ διὰ τὴν ἐδικήν τε χάριν.

Ὅτι πᾶσα δωρεὰ ὁπῆ δὲν ὀνομάζεται εἰς τινὸς ὄνομα φα-νερά. δὲν ἰξεύρομεν τίνος εἶναι.

Πᾶσα χάρις ἁπλῆ, ὁποῦ νὰ μὴν εἶναι μὲ τίποτες αἰτίας ἀνακαπωμένη, κἄντε χρήματα εἶναι, κἄντε φράγματα κινη-τὰ, ἢ ἀκίνητα ἕως φλωρίων φ'. αὖ εἶναι νὰ βεβαιώνεται, αὖ εἶναι κὴ ἀνεμφάισος, τότες μυσικὴ. εἰ δὲ περισότερον, δὲν ςερεώνεται, πάρεξ μόνον αἱ βασιλικαὶ δωρεαὶ, κὴ ὅσαι γί-νεται διὰ τὴν δύσέβειαν, Ϛ ἐκεῖναι ὁποῦ γίνονται εἰς ἀρρα-βωνιασικιὸν. εἰ δὲ πολλαῖς φοραῖς ἐχάρισε κανεὶς χαρίσμα-τα τινὸς, πρέπει νὰ λογιαζωνται πολλαῖς χάραις, Ϛ ὄχι νὰ τὰς σμίγῃ, ὅλας νὰ τὰς κάμῃ μίαν μεγάλην, κὴ νὰ λέγῃ, ὅτι ἀνεμφάισος δὲν ἰχύει, ὡσὰν νὰ ἦτον μία.

Καὶ ἡ κθ'. Νεαρὰ τῆ Κυρῆ Λέοντος λέγει διὰ τὰς δωρεὰς, ὅτι ἡ χάρις ὁποῦ φιλοτιμηθῇ ἕως φ'. φλωρία, αὖ εἶναι Ϛ ἄ-γραφος, μόνον νὰ ἔχῃ βεῖς Μάρτυρας, νὰ ἔχῃ τὸ βέβαιον. ἡ δὲ χάρις ὁπῆ τιμηθῇ παραὼ ἀπὸ τὰ φ'. φλωρία εἰ μὲν εἶναι ἔγγραφος, ἔχει τὸ ἀμετάθετον, κὴ βέβαιον. εἰ δὲ εἶναι ἄγραφος, δὲν βεβαιώνεται κατὰ τὴν ποσότητα ὁπῆ ὑπερβαί-νει τὰ φ'. φλωρία, μακάρι αὖ τὸ ἀποδείχνῃ Ϛ μὲ ἀξιοπίς-ας μάρτυρας ἐκεῖνος ὁπῆ ἔχει νὰ πάρῃ τὴν χάριν. κὴ κάμνει χρεία μὲ τὸν τύπον τῦτον νὰ ἐξετάζουν ταῖς χάραις, νὰ τὰς βεβαιώσουν, ἢ νὰ μὴ τὰς βεβαιώνουν.

Περὶ Ἀναξοπῆς δωρεῶν.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, β'.

Ε'Ἀν τινὰς δὲν ἔχῃ παιδία, κὴ χαρίσῃ ὅλον του τὸν βί-ον, ἢ μερικὸν ἀπὸ τὸν βίον του, τῆ ἐλευθερωμένῃ θέλῃ, κὴ εἰς τὸ ὕσερον γεννήσῃ παιδία, ὅλος ὁ βίος γυρίζει πάλιν εἰς ἐκεῖνον ὁπῆ τὸν ἐχάρισε, κὴ ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὸν κυβερνή-σῃ πάλιν καθὼς θέλει.

Οὔτε ἀνήλικος, ὅτε λωλὸς δωύαται νὰ χαείσῃ τίποτες, διότι κανεὶς ἀπὸ αὐτὸς δὲν ἔχει τὸν νοῦ του.

Ἐὰν φανῇ ἀχάειτος ἐκεῖνος ὁπὸ πάρῃ τὴν χάειν εἰς ἐκεῖνον πὸ τὴν ἐχάειτε, ἢ τὸν αἰχρολογήσει, ἢ τὸν ὑβρίσει, ἢ συκώσει χεῖρας ἀπαύω τε ἀδίκως, ἢ τὸν ὑπβουλεύθῃ, ἢ τοῦ κάμῃ μεγάλην ζημίαν, ἢ ὑπβαλεθῇ τὴν ζωήν τε, ἢ δὲν πληρώσει ἐκεῖνα ὁποῦ ἔιχαν συμφωνησμένα διὰ τὴν δωρεάν, ἢ ἐγγράφως, ἢ ἀγράφως, ἐὰν ἀποδειχθῇ εἰς τὸ Κριτήριον μόνον μία ἀπὸ τὰς αἰτίας ταύτας, νὰ χυρίζουν αἱ χάρες ὁπὸ ἔγιναν.

Περὶ Πωλήσεως, καὶ Ἀγορασίας.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, γ.

Πούλησις, καὶ ἀγορασία σωίσαται, ὁπόταν συμφωνήσουν τὰ δύο μέρη διὰ τὴν τιμὴν τὸ πράγματος, ὁ μὲν πωλητὴς νὰ παραδώσῃ τὸ πωλούμενον, καὶ ὁ ἀγορασὴς νὰ δώσῃ τὴν τιμήν. ἐ μόνον δὲ, ἀλλὰ κἂν ὁ εἷς ἀπὸ τέτες, ἢ ὁ πωλητὴς λάβῃ τὴν τιμὴν, καὶ τὸ πωλούμενον δὲν δώσει, ἢ ὁ ἀγορασὴς πάρῃ τὸ πρᾶγμα, & δὲν πληρώσει σωτὴν τὴν τιμήν, καὶ ἔτζι βεβαιῶται ἡ πώλησις. διότι ἐκεῖνο ὁπὸ δοθῇ χάειν ἀρραβῶνος, εἶναι μαρτυρία, καὶ φανερὰ ἀπόδειξις πῶς ἐγίνη πώλησις, καὶ ἀγορὰ τελεία. καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἀγοραπουλησίας λέγομεν ὁπὸ γίνεται ἄγραφος. τὰ δὲ ἄλλα ὁποῦ γίνονται μὲ γράμματα, δὲν λογιάζονται τελειωμένα, ἂν δὲν γίνουν τὰ γράμματα μὲ τὸ ἴδιον χέρι ἐκείνου ὁπὸ τὸ πωλεῖ. εἰ δὲ καὶ τὸ γράψῃ ἄλλος, νὰ ὑπογράψῃ ἐκεῖνος ὁποῦ πουλεῖ. καὶ πρὸς τέτοις αὐίσως καὶ γοὺν διὰ μέσου τοῦ Νοταρίου, καὶ ἀπολυθήσῃ τελείωσις τὸ πράγματος, ἔσωντας καὶ νὰ βαλθῇ πρότερον ἡ ὑπογραφὴ, καὶ τὸ γράμματος, δηλαδὴ τῆς ὁμολογίας. ἐκεῖνο δὲ ὁπὸ δοθῇ διὰ ἀρραβῶνα, διὰ νὰ μὴ μετανοήσουν, εἰ μὲν μετανοήσῃ κανεὶς ἀπ' αὐτὸς, καὶ χαλάσῃ τὴν πώλησιν, ἐὰν τὴν χαλάσῃ ὁ ἀγορασὴς καὶ φύγῃ, χάνει τὸν Ἀρραβῶνα, εἰ δὲ ὁ πωλητὴς, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ διπλοῦν, τετέσιν ἐκεῖνο ὁπὸ τὸ ἐδόθη, καὶ ἄλλο τόσον.

Η' ἄγραφος πώλησις γίνεται, καὶ τελειώνεται, ἐὰν δοθῇ μόνον τὸ τίμημα, ἢ τὸ πρᾶγμα παραδοθῇ, ἢ ἂν δοθοῦν μερικὰ ἀπὸ τὴν τιμὴν, ἢ ἂν δὲν τὰ δώσῃ καὶ τίποτες καθόλου, καὶ τὸν ἐμπιστοθῇ τὸν ἀγοραστὴν ὁ πράτης. ἡ δὲ ἔγγραφος πώλησις δὲν βεβαιώνεται, ἐὰν δὲν γραφθῇ τὸ γράμμα ὅπου κάμνει χρεία διὰ ἐκείνου, καθὼς λέγει τὸ γ'. Βιβλίον τοῦ Ἰνστιτούτων εἰς τὸν κγ'. Τίτλον ὅπου διαλαμβάνει διὰ πώλησιν, καὶ ἀγοράν.

Η' ἀγορασία εἶναι τὰ Ἐθνικὰ νόμου, διὰ τοῦτο καὶ μόνον μὲ συμφωνίαν γίνεται, καὶ ἀναμεταξὺ εἰς πρόσωπα ὅπου λείπουν, καὶ διὰ μεσίτε, καὶ διὰ γραμμάτων.

Ἐκεῖνοι ὅπου πουλοῦν, καὶ ἀγοράζουν, ἐὰν ἔχουν τίποτε διγνωμίαν, ἤτοι ἀμφιβολίαν εἰς τὴν τιμὴν, ἢ εἰς τὸ πρᾶγμα, δὲν βεβαιώνεται ἡ πούλησις. ἤγουν ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς πουλῶ Πέζον, καὶ ἐσὺ ἐνόμιζες πῶς ἀγοράζεις τὸν Παῦλον, ἢ ἐπῆρε τὸ χάλκωμα αὐτὶ χρυσίου. ἡ δὲ πλαίη εἰς τὴν ὀνομασίαν τοῦ πράγματος ὁποῦ ἀγοράζει δὲν χαλᾷ τὸ παζάρι. ἐὰν δὲ πουληθῇ ξίδι ἀπὸ κρασὶ, ὅπου νὰ μὴν εἶναι κατεσκαυμένον, καὶ πληθῇ διὰ κρασὶ, βεβαία εἶναι ἡ πούλησις. καὶ ἐὰν ὀλίγον ἀχαμνότερον εὕρῃ τὸ χρυσίον παρὰ ὁποῦ ἤλπιζεν ὁ ἀγορασὴς, βεβαία εἶναι ἡ πούλησις.

Αὐτὰ πρέπει νὰ ἐννοεμθῇ εἰς τὰ Αὐθεντικὰ, καὶ Πολιτικὰ πράγματα, διατὶ εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἀλλέως διατυποῖ ἡ ρί. Νεαρὰ εἰς τὸ ε'. βιβλ. τοῦ Βασιλικῶν.

Περὶ Ἀρχόντων.

Δὲν δυνάται κανεὶς ν' ἀγοράσῃ πρᾶγμα κινητὸν, ἢ ἀκίνητον ἀπὸ τὸ ὀφφίκιον ὁποῦ τὸ δοθῇ, ὅτε ἀπός τε, ὅτε ἄλλον τινὰ νὰ βάλῃ νὰ τὸ ἀγοράσῃ, διότι χάνει καὶ τὸ πρᾶγμα, καὶ τὴν τιμὴν ὅπου δώσει. τὸ ὁποῖον κρατεῖ καὶ εἰς τὸν Ἐπίσκοπον τοῦ Βασιλέως, πάρεξ μόνον πατρικὸν πρᾶγμα ἀπὸ τὴν Αὐθεντείαν, καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν θέλημα ἀπὸ τὸν Βασιλέα διὰ τοῦτο. ὁ δὲ διοικῶν οὔτε πλοῖον εἶναι δυνατὸν νὰ φτιάσῃ, ξαιρουῶται δὲ οἱ ῥηπῶς ἐπιτετραμμένοι.

Καὶ ἡ Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ Γέροντος, ἔτζι λέγει. Οὐδὲ-

δούας πλέον ἀπὸ τὰς περιβλέπτους Μαγίστρους, ἢ Πατρικίους, μήτε ὅσοι ἔχουν ἐξουσίας, ἢ καθόλου ὁποῦ εἶναι τιμημένοι εἰς Βασιλικὰ ὀφφίκια, ἢ Πολιτικὰ, ἢ Στρατιωτικὰ, ἢ κὴ θελληματικοὶ Ἄρχοντες, μήτε Μιξοπολῖται, ἢ Ἀρχιεπίσκοποι, ἢ Ἡγούμενοι, ἢ ἄλλοι τινὲς προεστῶτες τῆς Ἁγίων Ἐκκλησιῶν, ἢ κὴ ἄλλοι ὁπωσδήποτε ἐξουσίας κοσμικῆς λαχόντες, νὰ μὴ τολμήσῃ κανεὶς λοιπὸν ἀπὸ τὰς τοιούτους νὰ ἀποκτήσῃ χωράφια, ἀμπέλια, ἢ ἄλλα τοιαῦτα, οὔτε μὲ ἀγοραὶ, εἴτε χάριν, οὔτε μὲ ἄλλον κανένα τρόπον. διότι ὅσοι θελήσουν νὰ ἀποκτήσουν τίποτε ἀπὸ τὰ τοιαῦτα, ὕστερα ἀπὸ τὴν δόσιν ταύτην, προσάζομεν νὰ διώκωνται ἀπ' αὐτὸ χωρὶς νὰ λάβουν τίποτες ἀπὸ ὅ,τι ἐξοδεύσουν, κὴ νὰ χάνουν κὴ τὰς καλλιεργίας, κὴ τὰς κόπους τους, κὴ ἂν εἶναι πλούσιοι νὰ δίδουν κὴ εἰς τὴν Αὐθεντείαν τὴν τιμὴν τῦ φράγματος. εἰ δὲ δὲν τελεῖς, & πτωχοὶ εἶναι, μόνον νὰ διώκωνται χωρὶς πληρωμὴν, & νὰ δέγαίνουν κὴ ἀπὸ τὴν τιμήν τους, δὲ νὰ σωφρονισθοῦν μὲ τὴν παροῦσαν παίδδυσιν.

Ἡ δὲ μ'. Νεαρὰ τῦ Κυρῦ Λέοντος λέγει, ὅτι οἱ Ἄρχοντες τῆς Πόλεως, ὁμοίως κὴ οἱ ἄλλοι ὁπὲ εἶναι ἀπ' ἔξω νὰ ἀγοράζουν, κὴ νὰ ἀνακαινίζουν, μόνον ὁ Στρατηγὸς νὰ μὴν ἀγοράζῃ.

Τοῦ Μικροῦ κατὰ στοιχεῖον.

Ἀφόντις πουληθῇ, κὴ ἀγορασθῇ κανένα πρᾶγμα, κατὰ τὸς τόπους ὁποῦ προσάζουν οἱ νόμοι, κἄντε μὲ χάρμα, εἴτε χωρὶς χάρμα εἶναι ἡ πώλησις, κὴ ἡ ἀγορασία, παρδοὺς ὁ κίνδυνος τῦ πουληθέντος φράγματος εἰς τὸν ἀγορασθὴν ἔρχει, ἀγκαλὰ κὴ τὸ φρᾶγμα νὰ μὴν παρεδόθη. τὸ λοιπὸν κἄντε Σκλάβος ἦτον ὁποῦ ἐπουλήθη, κὴ ἀποθανῇ, ἢ λαβωθῇ κανένα μέρος τῦ κορμίου τε, ἢ χέρι, ἢ ποδάρι, ἢ ὀμμάτι. ἢ ὅπου ἦτον ὁπὲ ἐπουλήθη, κὴ κἂν ἀπὸ τὴν φωτίαν ὅλον, ἢ ἦσαν δούδρα κὴ ἀπὸ τὸν αὔγουμον ἔπεσον πολλὰ, ἢ ἡ βία τῦ ποταμοῦ ἔφαγε τὸ χωράφι, ἢ τὸ περιβόλι, κὴ ἐγίνη παρακάτω κὴ ἀχαμνότερον τὸ χωράφι, εἰς τοῦτα ὅλα ἡ ζημία εἰς τὸν ἀγορασθὴν τρέχει. κὴ κοντολογῆς νὰ εἰπῶμεν, εἴτι συμβῇ εἰς τὸ

φρᾶγ-

πρᾶγμα χωρὶς δόλον, καὶ ἀμέλειαν τοῦ πουλητοῦ, ἀμεταμέλητος εἶναι ὁ πουλητής.

Ὡσαὐτως ἐὰν τύχῃ ζημία τοῦ πράγματος ὁποῦ πουληθῇ πρέπει εἰς τὸν ἀγοραστὴν, ἔτζι καὶ εἴτι κέρδος γένῃ ἀπὸ τὸ πρᾶγμα τὸ πουλημένον, ὁ ἀγοραστὴς τὸ κερδαίνει. διὰ τοῦτο αἰσως καὶ διὰ πλημμύρας τοῦ ποταμοῦ ἐγίνη τὸ χωράφι μεγαλίτερον, ὁ ἀγοραστὴς ἔχει τὸ κέρδος.

Ἐὰν ἡ πούλησις γένῃ χωρὶς διορίαν, παραυτὺς ἀπὸ τῆς ὥρας ὁποῦ συμφωνήσουν τὰ δύο μέρη, δίνεται νὰ τελειωθῇ. εἰ δὲ γένῃ μὲ διορίαν, ἤγουν ὁ δεῖνας δοῦλος ἂν σου ἀρέσῃ ἕως ἕνα μῆνα, νὰ εἶναι πουλημένος διὰ ι'. φλωρία, ὡσὰν ἔλθῃ ἡ διορία, τότε τελειώνεται.

Ἀφ' οὗ πουληθῇ τὸ πρᾶγμα, κάθε κέρδος, καὶ πᾶσα βλάβη ὁποῦ γένῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, εἰς κέρδος, καὶ εἰς ζημίαν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἀνήκει, ἂν δὲν ὑπάρξῃ ὁ πωλητὴς τὴν διορίαν εἰς τὸ νὰ παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα.

Ὁ ἀγοραστὴς δὲν γίνεται ἀπὸ τὴν συμφωνίαν αὐθεντὴς τοῦ πράγματος, ἀλλ' ἀπὸ τὴν παράδοσιν.

Ὁ θάνατος τῆς δούλης ὁποῦ πουληθῇ εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἀνήκει, ἐὰν δὲν ἀποθάνῃ ἀπὸ κανένα πάθος ὁποῦ εἶχε πρίν νὰ πουληθῇ.

Περὶ πουλήσεως, καὶ ἀγορασίας ὁποῦ γένει μὲ διορίαν εἰς τόσον καιρὸν, ἂν δὲν παραλάβῃ τὸ πρᾶγμα, καὶ αὐξήσῃ ἡ τιμή τε, χαλᾷ ἡ πούλησις.

Ἐὰν ὑπάρξῃ ὁ ἀγοραστὴς τὸν τόσον καιρὸν τὸν διωρισμένον, ὁ πουλητὴς δὲν ἐνέχεται ἀπὸ ἀμέλειαν, ἀλλ' ἀπὸ δόλον. εἰ δὲ ὑπάρξουν καὶ οἱ δύο τὴν διορίαν, εἰς τὴν μίαν φροσέχομεν.

Ἡ διάταξις λέγει, αἰσως καὶ δὲν ἀκολουθήσουν ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ πρέπουν εἰς τὴν πώλησιν, δὲν εἶναι σεβαστὴ ἡ πώλησις.

Ἐκεῖνο ὁποῦ πουληθῇ, δὲν τὸ ἐξουσιάζει ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἀγοράσει, ἂν δὲν πληρώσῃ τὴν τιμὴν, ἢ μέρος αὐτῆς, ἢ δώσῃ ἀρραβῶνα, ἢ αὐτὶ τοῦ ἀρραβῶνος τὸν ἐνεμπισθῇ ὁ πουλητής.

Ἐὰν φροσάξῃ κανεὶς τὸν δικόν του νὰ δείξῃ τὰ σιτάρια τοῦ

χω-

χωραφίε ὁπᾶ ἐπουλήθη, ἢ κατὰ δόλον, ἢ μὴ ἰξεύρωντας δείξῃ περισσότερα, δὲν καταδικάζεται εἰς αὐτὸ, τοιοτρόπως ἢ εἰς πώλησιν τόπε ὁπᾶ δὲν δεκδύεται δικὴ νομῆς.

Νόμος.

Ο' πουλητὴς ἐκεῖνα ὁποῦ λέγει εἰς ἔπαινον τοῦ πράγματος ὁπᾶ πουλεῖ, δὲν καπηλεύεται, πάρεξ αὖ τὰ εἶπε δικὴ πλαίση τᾶ ἀγορασᾶ, δικατὶ τότε ἁρμόζει ἡ περὶ δόλου ἀγωγή.

Σχόλιον.

Πουλῶντας με τινὰς σῦα δοῦλον, ἢ θέλωντας νὰ μὲ κάμῃ νὰ τὸν ἀγαπῶ, ἔλεγε νὰ εἶναι πιστὸς, καλὸς, καὶ ἐπιτήδειος εἰς κάθε πρόσαγμα, καὶ ὕστερα ἐφάνη ψεύτης εἰς ὅσα εἶπε, δὲν καπηλεύεται δικὴ ἐκεῖνα ὁπᾶ εἶπεν εἰς ἔπαινον τᾶ δούλου του, ὅτι δικὴ νὰ ἀγαπήσω τὸν δοῦλον του, μοῦ εἶπεν αὐτά. εἰ δὲ ἢ μὲ ἐβεβαίωσεν, ὅτι εἶναι μάγειρας τυχὸν, ἢ ῥάπτης, ἢ ἄλλο τί τέτοιον ἐπιτήδευμα ἔχει, δικὴ τὸ ὁποῖον μὲ ἐγνώριζε πῶς θέλω νὰ τὸν ἀγοράσω, ἢ μὲ ἐπλώσε μὲ αὐτὰ ὁπᾶ μᾶ εἶπε, & ἔλαβε πολλὰ τιμαλφῆ, καπηλεύεται εἰς τὴν περὶ δόλου ἀγωγὴν, νὰ μᾶ δώσῃ ἐκεῖνο τὸ παραπάνω ὀπίσω, ὅτι ἀνίσως καὶ δὲν μοῦ τὸν ἐβεβαίωνε δικὴ τέτοιον, δὲν τὸν ἀγόραζα.

Περὶ Δούλου, καὶ τοῦ Πεκουλίου αὐτοῦ.

Δὲν ἀκολουθεῖ τὸν δοῦλον ὁπᾶ πουλήθῃ ἢ τὸ πεκούλιον αὐτᾶ, ὅθεν αὖ κλέψῃ ὁ δοῦλος τίποτε ἀπὸ τὸ πεκοῦλι τᾶ, ἢ τὸ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἀγορασὴν, ἀποδίδονται εἰς τὸν πουλητὴν, καὶ ὅσα ἐπεζήτησαν ἀκόμι ἀφόντις ἐπουλήθη, καὶ ἐφορτώθη εἰς τὸ Πεκούλιον, ἤγουν αὖ ἔλαχε, ἢ ἐπῆρε δικάφορον ἀπὸ τὰ ἄσπρα τοῦ Πεκουλίου τᾶ δούλου, ἢ ἀπὸ ἄλλην καμίαν ὑπηρεσίαν τᾶ Πεκουλίου, ὅλα δίδονται εἰς τὴν ἐξαγοράν του.

Ο' ὑπεξούσιος πουλῶντας ἀπὸ τὰ Στρατιωτικὰ, ἐνέχεται ὡς αὐτεξούσιος.

Ε'κεῖνος ὁπᾶ ἰξεύρει σῦα πρᾶγμα πῶς εἶναι ξυλον, καὶ τὸ ἀγοράσει, δὲν δικάται νὰ τὸ ἐξουσιάσῃ ποτέ. εἰ δὲ μὴ ἰξεύρων-

ρωνται, αὐτὸς μὲν τὸ κυριεύει διὰ τῆς χρήσεως, ἐκεῖνος δὲ ὅπως τὸ ἐπώλησε, κρίνεται μὲ τὸν Οἰκονόμον τὸ πράγματος.

Περὶ Ἐπιτρόπων.

Ὁ Ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ ἀγοράσῃ πρᾶγμα ὀρφανικόν. ὁμοίως καὶ εἴτις εἶναι Οἰκονόμος τινὸς, ἢ Ἐπισάτης.

Περὶ Εὑρέσεως Χρυσίου.

Ἐὰν ἀλησμονηθῇ χρυσίον εἰς τὸ σπίτι ὅπου πωληθῇ κατά τινα πλαίσιον, μένει εἰς τὸν πρῶτον Οἰκοκύριον.

Εἴτις βλέπῃ τὸ ἐδικόν του πρᾶγμα ὅπου τὸ πωλεῖ ἄλλος, καὶ δὲν εἰπῇ τίποτες, λογίζεται πῶς ἐκεῖνος τὸ πωλεῖ.

Μεταξὺ Παιδὸς καὶ Υἱοῦ δὲν σωίζεται πώλησις, πάρεξ εἰς πρᾶγμα ὅπου τὸ ἀπόκτησε ξεχωρισὰ μοναχός του, καὶ χωρὶς νὰ δοθῇ ἡ τιμὴ, δὲν εἶναι πώλησις.

Περὶ τῆς κατὰ χάριν Πουλήσεως.

Ἐὰν γένῃ πώλησις κατὰ χάριν, χωρὶς νὰ λάβῃ παντελῶς τιμὴν, δὲν βεβαιώνεται. εἰ δὲ πωληθῇ τίποτε διὰ ὀλιγώτερον τιμὴν χάριν φιλίας, βεβαιοῦται. μεταξὺ δὲ Ἀνδρὸς καὶ Γυναικὸς ὅτε τοῦτο δὲν βεβαιώνεται.

Ἡ πώλησις ὅπου νὰ γένῃ κατὰ χάριν, εἶναι ἄκυρος. εἰ δὲ τὸ ἀγόρασε διὰ ὀλιγώτερον τιμὴν, ἢ ὕστερα τὸ ἐχάρισες τὴν τιμὴν, βεβαιώνεται ἡ χάρις.

Ἡ ἁπλῆ χάρις ὅπου νὰ χαρίσῃ κανεὶς τινὸς, εἶναι ἐλεύθερα ἀπὸ τοῦ νὰ πάρῃ τίποτες, ἢ νὰ δώσῃ. ἐκείνη δὲ ὅπου δὲν εἶναι ἐλεύθερα ἀπὸ αὐτὰ, ἀλλὰ προσποιεῖται, καὶ καμώνεται νὰ δώσῃ χρυσίον, καὶ χηματίζεται πῶς τὸ ἀγοράζει, ἐκείνη εἶναι καθαρὰ πώλησις.

Ἡ πώλησις δὲν χαλᾷ, μὲ τὸ νὰ μὴ δοθῇ ἡ τιμὴ, πάρεξ μόνον ἐὰν ἐξ ἀρχῆς κατὰ χάριν ἐδόθη. καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς ἀγορασίας εἰς τὴν πώλησιν χωρὶς ποσότητα οὐδετίποτες λο-

γίζεται. εἰ δὲ κὴ τὴν τιμὴν ὁπᾶ ἐσυμφώνησαν δὸν ἔδωσεν, ἀλλὰ μόνον τᾶ ἐπαράδωσε τὸ φᾶγμα, κὴ τὸ βώγει, ἡ τοιαύτη πώλησις βεβαία σέπει. κὴ ὅτε δὲ τᾶτο ἐκεῖνος ὁπᾶ τὸ ἠγόρασε τὸ τρώγει κακῶς, πῶς δὸν ἔδωσε τὴν τιμὴν ὁποῦ ἐσυμφώνησαν, ἀλλὰ κὴ χάειν αὐ παραδώσῃ κανεὶς φᾶγμα τινὸς, δὸν ἁρμόζει ἡ ἀγωγὴ, δὲ τὸ τίμημα, κὴ βεβαιοῦται ἡ χάεις.

Περὶ Οἰκονομικῆς Πωλήσεως.

Οἰκονομικὴ πώλησις εἶναι ἐκείνη ὁπᾶ σχηματίζεται μόνον, κὴ δὸν γίνεται ἀληθινὰ, ἤγουν πωλῶσε τὸν ἀχρόν με δὲ τόσα φλωρία, ἢ πωλῶσε τὸ σπῆτι δὲ τόσα, κὴ δὸν πάρω τίποτες. ἢ ἀχράφως τὸ ἔκαμα χωρὶς νὰ πάρω τίποτες.

Σχόλιον.

Οἰκονομικὴ πώλησις ἐκείνη λέγεται, κὴ εἶναι, ἡ ὁποία ἔξωνζας κὴ νὰ γίνεται ἄλλη συμφωνία εἰς τὸ κρυπτὸν, κηρύττεται εἰς τὸ φανερὸν, ὡσὰν πρόφασις, κὴ προσποίησις πωλήσεως. Παραδείγματος χάειν, ἐφὴν ἀρεστὸν μεζᾶξύ ἐμᾶ, κὴ τᾶ Πέτρε νὰ γυρίσῃ δὲ λλαγὴ, κὴ ἤλθομεν εἰς σέα τόπον, κὴ μέλλοντες νὰ χράψωμεν τὸ χράμμα τῆς δὲ λλαγῆς, δὲ λλαγὴν δὸν ἐχράψαμεν, ἐκάμαμεν δὲ πώλησιν, ℭ ἐκεῖνα ὁπᾶ ἐσυμφωνήσαμεν νὰ δώσωμεν τῷ λόγῳ τῆς δὲ λλαγῆς, τὰ ἐχράψαμεν εἰς πώλησιν, κὴ ἐσυμφωνήσαμεν νὰ τᾶ δώσω καὶ τόσην τιμὴν, λόγω χάειν, κ'. φλωρία, ℭ τᾶτο τὸ χράμμα λέγεται Οἰκονομικὴ πώλησις, ἤτοι ἐχηματισμένη, καὶ οὐκ ἀληθὴς, καὶ εἰς τὴν κρίσιν δὸν πίπτει νὰ γυρίσῃ τὴν τιμὴν ὁποῦ τᾶ ἔχραψα. ὁπόταν δέτι τοιᾶτον δὸν συμφωνηθῇ ℭ εἰς τὰ δύο μέρη, ἀλλὰ ἀληθῶς κάμνουσι πώλησιν, ℭ τὴν πώλησιν νὰ τὴν κάμουν ἐγχράφως, ℭ δοθῇ ἡ τιμὴ τᾶ φράγματος, τότε δὸν εἶναι Οἰκονομικὴ πώλησις, ἀλλ' ἀληθής.

Ὅταν δοθῇ ἡ τιμὴ, δὸν εἶναι Οἰκονομικὴ πώλησις.

Ἡ Οἰκονομικὴ πώλησις εἶναι ἐδὲ τίποτες, ἐδὲ λογίζεται πῶς ἀπεξενώθη τὸ φᾶγμα.

Ἐὰν μὲν ἡ Γωαῖκα ἀγοράζῃ, κὴ εἰς ἐκείνων παραδοθῇ τὸ φᾶγ-

πρᾶγμα, & ὁ Ἄνδρας δώσῃ μόνον τὸ τίμημα, Κυρία εἶναι, καὶ ἐξουσιάζει τὸ πρᾶγμα, ἀμὴ δυνάται ὁ Ἄνδρας αὖ συμβῇ τίποτε σκάνδαλον, νὰ ζητᾷ τὴν τιμὴν ὁποῦ ἔδωκεν εἰς τὸ πρᾶγμα, & ἐξουσιάζει ἐκείνη. εἰ δὲ & τὸ ἀγοράσῃ ὁ Ἄνδρας, & εἰς αὐτὸν παραδοθῇ, καὶ αὐτὸς δώσῃ τὸ τίμημα, καὶ μόνον Οἰκονομικῶς χράψῃ τὸ ὄνομα τῆς Γυναικὸς, κάμνει χρεία νὰ βλέπωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι αὐτὸς εἶναι Κύριος Οἰκοκύρης.

Ἐκεῖνος ὁπὲ ἀγοράσῃ ἀπὸ τινὰ πρᾶγμα, ὁποῦ τὸ κρατεῖ μὲ κακὴν πίστιν, θαρρῶντας πῶς εἶναι ἐδικόν του, δυνάται νὰ ἐξουσιάζῃ τὸ πρᾶγμα διὰ τῆς χρήσεως.

Περὶ Ἁγίων Λειψάνων.

ΝΑ' μὴ πουλήσῃ τινὰς Λείψανα Ἁγίων.

Ὁ ἀγορασὴς εἰς τὸ νὰ ζητᾷ, καὶ νὰ ἐκδικῇ, πολλάκις τὴν αὐτὴν πάξιν ἔχει μὲ τὸν πουλητήν.

Περὶ Δόλου.

Ὁ Δόλος τὸ πελατᾶ, ἤγουν ἐὰν γελάσῃ κανεὶς τινὰ, καὶ τὸ πουλήσει πρᾶγμα ξένον διὰ ἐδικόν του, δὲν βλάπτεται τίποτες ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἀγοράσει μὲ καλὴν πίστιν, θαρρῶντας πῶς εἶναι ἐδικόν του.

Περὶ Συμφωνίας.

ΕΆν συμφωνηθῇ, ὅτι ἐὰν δὲν δώσῃ ὁ ἀγορασὴς τὸ τίμημα, ἕως τὸν διατεταγμένον καιρὸν ὁποῦ ἔκαμαν συμφωνίαν, νὰ δίδῃ διπλοῦν, δὲν γέρνεται, ὅτι εἶναι ὑπὸ τὸν νόμιμον τόκον.

Ὅτι εἰς τὴν συμφωνημένην διοικῆσιν, αὐτίσως & δοθῇ μέρος ἀπὸ τῆς τιμῆς, & δὲν δοθῇ & τὸ ἐπίλοιπον εἰς τὴν διωρισμένην προθεσμίαν, χάνει ὁ ἀγορασὴς & ἐκεῖνο ὁπὲ ἔδωσεν, ἔστωντας καὶ νὰ χαλάσῃ ἡ πέλησις, & τοῦτο ὄχι χωρὶς λόγον, ἀλλὰ διὰ τὸ διάφορον ὁπὲ ἔχει ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἀπὸ τὴν καρ-

πές. ἀμὴ ἀνίσως ☪ ὁλοτελῶς ὁ ἀγορασὴς ἀπὸ τὼ ἀρχὼ δὲν δώσῃ τίποτες, πληρώνει τὲς καρπὲς ὁπῶ ἔλαβεν εἰς τὸ ἀναμεταξύ, κὴ δὲν μένει τίποτες εἰς αὐτὸν, μὲ τὸ νὰ μὴ δώσῃ εἰς τὸν καιρὸν τὼ τιμὼ, κὴ κρατεῖ ὁ πωλητὴς ὅσα ἔδωσεν ὁ ἀγορασὴς ἀρ᾽ ἀρραβῶνα, ἢ δι᾽ ἄλλω αἰτίαν. πλὼ ἴξερε κὴ τῦτο, ὅτι ἡ τιμὴ αὖ δὲν δοθῇ εἰς τὸν καιρόν της, αὖ θελήσῃ ὁ πωλητὴς, ἀποφεύγει τὼ συμφωνημένω διοείαν, κὴ μένει ἄδοτος κὴ ἀγόρασος ὁ ἀγρός. εἰ δὲ κὴ ἡ πώλησις εἶναι καλὴ ἀρ᾽ λόγυ τυ, μὲ τὸ θέλημά τυ γυρδίει τὼ τιμὼ. δὲν ἠμπορεῖ δὲ ὅταν τελειωθῇ σ᾽να ἀπὸ τὰ δύο, νὰ μετανοήσῃ, ☪ νὰ γυρδίῃ τὸ ἄλλο, ὅτι τὸ ἔχασε πλέον μὲ τὸ νὰ ἐδράλεξε τὸ σ᾽να. μάθε, ὅτι ☪ χωρὶς καμίαν ἐνόχλησιν πρέπει ὁ ἀγορασὴς νὰ πληρώσῃ ἐδῶ, εἰ δὲ κὴ δὲν εἶχε τινὸς νὰ τὰ δώσῃ, δὲν πίπτει εἰς τὼ ποινὼ. ὅτι ἐκεῖνος ὁπῶ ὁμολογεῖ νὰ πληρώσῃ εἰς διωρισμένον καιρὸν, δὲν πρέπει νὰ καρτερῇ νὰ τὸν ἐνοχλήσυν, ὅτι δίδει τὼ ποινὼ ἐκείνω ὁπῶ ὡμολόγησε.

Μάθε ἀπὸ τὲς κανόνας, ὅτι σὐδετινὰς ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ χρεωστῶσι νὰ πληρώσουν εἰς ἡμέραν διωρισμένω, συγχωρεῖται νὰ μὴ τὰ δώσῃ, αὖ λέγῃ, ὅτι διὰ τῦτο δὲν τὰ ἔδωσα, ὅτι δὲν ἐνθυμήθω. διατὶ ἐκεῖνος ὁποῦ χρεωστεῖ εἰς ἡμέραν διωρισμένω, πρέπει μοναχός τυ νὰ ἐνθυμᾶται, κὴ νὰ μὴν καρτερῇ νὰ τὸν ἐνθυμήσῃ ὁ χρεοφειλέτης. καθὼς εἶναι κὴ ἀπὸ ἄλλες πολλὲς τόπες νὰ τὸ μάθῃ τινάς.

Ὁ δόλος τῶ ξένου δὲν βλάπτει ἐκεῖνον ὁπῶ ἀγοράζει μὲ καλὼ πίσιν, ὁ δὲ δόλος ἐκείνου ὁπῶ πωλεῖ, δὲν ὠφελεῖ τὸν ἀγοραστή.

Σχόλιον.

Ὁ Πεῖμος ἀπόκτησεν Οἰκέτην. ἐγὼ ἀγόρασα τὸν αὐτὸν Οἰκέτην ἀπὸ τὸν Σεκουῶδον μὲ καλὼ πίσιν, λογιάζωντας ὅτι νὰ εἶναι ὁ Σεκουῶδος Αὐθέντης τυ, ὁ ὁποῖος ἐπλάνεσε τὸν Πεῖμον, ☪ τῶ ἔπῆρε τὸν Οἰκέτην. ἠμπορῶ τῶτον τὸν δοῦλον νὰ τὸν ἔχω εἰς χρῆσιν διὰ ξεῖς χρόνυς, ἔσωντας κὴ νὰ μὴ μὲ βλάπτῃ ὁ δόλος ὁπῶ ἔκαμψ ὁ Σεκουῶδος, ☪ μῶ ἐπώλησε τὸν ξένον Οἰκέτην. καθὼς λοιπὸν εἶναι τῦτο δίκαιον, ἔτζι εἶναι κὴ ἐκεῖνο νόμιμον.

Ἀνί-

Ἀνίσως ἡ ὁ Πρῖμος μοῦ πουλήσῃ φᾶγμα τινὸς ἀφηλίκου ὡς ἐδικόν του, ὕστερα νὰ πλανέσῃ τὸν ἀφήλικα, καὶ νὰ τὸν καταπείσῃ νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὴν πώλησιν, ἐγὼ δὲν ὠφελοῦμαι, ἀλλ' ἠμπορεῖ ὁ νέος νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατ' ἐμοῦ, εἰς τόσον ὁποῦ λοιπὸν καθὼς δὲν μὲ βλάπτει ὁ ξένος δόλος εἰς τὴν ἀγορασίαν ὁποῦ ἔκαμα μὲ καλὴν πίστιν, ἔτζι οὐδὲ μὲ ἐνεργεῖ ἡ κακουργία τοῦ πουλητοῦ. ἡ πληρωμὴ τοῦ φάγματος ὁποῦ εἶναι μὲ καλὴν πίστιν δὲν δέχεται δόλον. ὅτι ὁ ἀγοράσας κατὰ τύχην δοῦλον, καὶ συρθεὶς εἰς κρίσιν διὰ τὸν δοῦλον ἐκεῖνον ὑποτίνος διὰ κλοπίαν, ἢ κανένα ἄλλο ἁμάρτημα, εἶναι δυνατὸν εἰς αὐτὸν νὰ δώσῃ τὸν δοῦλον εἰς βλάβην, καὶ νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ πουλητοῦ, & λαμβάνει ἐκεῖνο τὸ περισσότερον ἀπὸ τὴν τιμήν, αὐ δώσῃ τὰ ὅσα ἔπλεξεν ὁ δοῦλος.

Ὁ πωλητὴς δίδοντας τὸ διπλοῦν εἰς τὸ περὶ νομῆς κρίτηριον, ἤτοι ἐκεῖ ὁποῦ ἀποφασίζονται ποῖοι εἶναι Οἰκοκυραῖοι εἰς τὰ φάγματα, δὲν πληρώνει μὲ καμίαν φόφασιν, ὅσα ἄλλα διὰ συνηθισμένης συμφωνίας δίδονται εἰς τὴν πώλησιν.

Ὁ πουλητὴς κινεῖ κρίσιν κατὰ τοῦ ἀγορασοῦ διὰ τὸ τίμημα, ἀμὴ διὰ τὸ φᾶγμα μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ φάγματος δὲν δύναται νὰ κινήσῃ.

Ὁ ἀγορασὴς ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς παραδόσεως τοῦ φάγματος χρεωστεῖ τὸ διάφορον τοῦ τιμήματος.

Περὶ Τόκου.

Ὁ Ἀγορασὴς αὐ δὲν πληρώσῃ τὸ τίμημα ἕως τὸν δεῖνα καιρὸν, τὸ διάφορον δίδει μόνον, καὶ ὄχι ὅσα ἠδύνατο ὁ πουλητὴς νὰ κερδήσῃ ἀπὸ φραγματείας διὰ τὸ ξανατίμημα.

Ἐὰν ἡ ἔξω τοῦ συνφωνηθέντος καιροῦ πληρωθῇ τὸ κεφάλαιον, δὲν ζητεῖται διάφορον, ὅτι δὲν εἶναι ἀπὸ ὑποχρέσιν, ἀλλ' ὁ Κριτὴς τὸ κρίνει.

Ἐὰν ὁ πωλητὴς δὲν παραδώσῃ τὸ φᾶγμα, κρίνεται μὲ τὸν

τὸν ἀγορασὴ διὰ τὸ κέρδος, καὶ ἂν συμβῇ καὶ ὑπερβαίνει τὸ κέρδος τὴν τιμὴν, διὰ νὰ τὸ πάρῃ.

Ὁ ἀγορασὴς, ἂν τοῦ πάρῃ κανεὶς τὸ πρᾶγμα ὁπὸν ἀγόρασεν ἀδίκως, δὲν ἔχει καμίαν κρίσιν μὲ τὸν πωλητήν.

Περὶ Πωλήσεως πραγμάτων Γυναικός.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας πωλήσῃ πρᾶγμα ὁποῦ τὸ ὀρίζει ἡ Γυναῖκα, ἂν καὶ πλανηθῇ ἡ Γυναῖκα, καὶ σέρξῃ, καὶ βουλώσῃ τὸ χρέμμα τῆς ἀγορασίας, δὲν βλάπτεται ποσῶς ἡ Γυνὴ ἀπὸ τοῦτο, μόνον ἔχει χρείαν ὁ ἀγορασὴς, ἢ διὰ τῆς χρήσεως νὰ τὸ κυριεύσῃ, ἢ διὰ τῆς πολυπαιετῆς κατηγορίας.

Τὰ πράγματα τῆς πρὸ γάμου δωρεᾶς, καὶ τῆς προικὸς, ἂν σέρξῃ καὶ ἡ Γυναῖκα, δὲν ἀποξενώνονται, ὅτε ἐνέχυρα βάνονται, ἐὰν δὲν συμφωνήσῃ, καὶ σέρξῃ δεύτερον ἡ Γυναῖκα ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνους, νὰ πάρῃ ἄλλα πράγματα ὁπὸν νὰ ἠμπορῇ νὰ διγαίνῃ τὸ διατεταγμένον αὐτῆς ὁποῦ ἠμποροῦσε νὰ ἐὐγῇ ἀπὸ τὰ ἐδικά της πράγματα. ὅποιος δὲ ἀγοράζει τὰ τοιαῦτα ἔξω ἀπὸ τὴν παρατήρησιν ὁπὸν εἴπαμεν, τὴν Γυναῖκα τίποτε δὲν τὴν βλάπτει, ἀλλὰ πάλιν εἰς τὴν ἐξουσίαν της εἶναι τὸ πρᾶγμα.

Ῥωμαϊκόν.

Ὅσα πράγματα κρατήσει διὰ λόγου της ἡ Γυναῖκα, καὶ δὲν τὰ ἔγραψεν εἰς τὴν προῖκα, ἢ καὶ τὰ ὅσα τῆς ἔρχονται ἕως ὁπὸν τέλει ὁ γάμος, καὶ τὰ ἐξουσιάζει χωρισά της, ἂν τὰ ἀποξενώσῃ ὁ Ἄνδρας της μὲ τὸ θέλημά της, καὶ σέρξῃ καὶ ὑπογράψῃ, ὕστερα ἀπὸ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου δὲν δύναται ἡ Γυναῖκα νὰ ζητήσῃ ἐκεῖνα ὁπὸν ἦσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν της, καὶ τὰ ἔδωκε μὲ τὸ ἴδιόν της θέλημα.

Πα-

Περὶ Ἀναστροφῆς καὶ Ἐλαττώσεως τοῦ πωληθέντος πράγματος.

Ἡ Μὴ κρίσις ὅπου ξαναστρέφει ὀπίσω τὸ πρᾶγμα ὅπου ἐπωλήθη, ἕως ἓξ μηνῶν κινεῖται. ἐκείνη δὲ ὅπου ὀλιγοστεύει τὴν τιμὴν τοῦ πράγματος, ἕως ἕνα χρόνον.

Περὶ Πωλήσεως Ζώων.

Ὅσων πουληθῇ τὸ ζῶον, καὶ ὕστερον λάχῃ καὶ ἔχει καμίαν αἰτίαν ὅπου δὲν ἐφαίνετο τότε, μέσα εἰς ε'. μηνῶν νὰ τὸ γυρίζῃ ὀπίσω. εἰ δὲ περάσουν οἱ ε'. μηνῶν νὰ ὀλιγοστεύῃ ἡ τιμή του, ἐὰν δὲν εἶναι στρατιώτης ὁ ἀγοραστής, ὅπου καὶ εἰς χρόνον ὁλόκληρον ἠμπορεῖ αὐτὸς νὰ πάρῃ σωστὴν τὴν τιμήν.

Ἐὰν σὲ πωλήσω δοῦλον, ἢ δὲν σὲ ἀρέσῃ, νὰ μὲ τὸν γυρίσῃς, ἂν δὲν βάλωμεν καιρὸν, εἰς ξ'. ἡμέρας δυώσαι. πάρεξ ἐὰν δὲν ἔπεσε τίποτες ἐμπόδιον εὔλογον. διότι τότε καὶ ὕστερα ἀπὸ τὰς ξ'. ἡμέρας τὸν γυρίζεις. τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰ ζῶα. εἰ δὲ ζδιάσει ζώων παραδοθῇ, διὰ τὸ σὰν αὐτιστρέφεται καὶ τὸ ἄλλο.

Ἐὰν εὑρεθῇ τὸ πρᾶγμα ὅπου νὰ πωληθῇ ἀπὸ καμίαν αἰτίαν, ἢ πάθος, ὅτι λογῆς δοῦλος νὰ εἶναι φθυμάτος, ἢ πλανεμένος, ἢ κλέπτης, εἴτε ἄλογον ζῶον νὰ ἔχῃ σκίωσιν, ἢ τὸν πλάτωμα χαλασμένον, ἢ καμίαν ἄλλο αἰτίαν. ἀνίσως καὶ ὁ πωλητὴς τὸ ἐπαινέσῃ, ἢ τὸ συμφωνήσῃ χωρὶς καμίαν πάθος, ἠμπορεῖ ὁ ἀγοραστὴς ἕως εἰς ε'. μηνῶν νὰ τὸ γυρίσῃ ὀπίσω, καὶ ἀπερνῶντας οἱ ε'. μηνῶν, πλέον ὄχι. ἀλλ' ἕως νὰ κλείσῃ ὁ χρόνος κινεῖ τὴν ἀγωγὴν ὅπου σμικραίνει τὴν τιμήν. ἀμὴ ἀνίσως καὶ ὁ πωλητὴς δὲν τὸ ἐπαινέσῃ, ὁ ἀγοραστὴς εἰς δύο μῆνας τὸ γυρίζει ὀπίσω, ἢ εἰς ἓξ μηνῶν κινεῖ τὴν ἀγωγὴν ὅπου σμικρώσει τὴν τιμήν. εἶναι χρέος εἰς τὸν πουλητὴν νὰ λέγῃ τοῦ ἀγορασοῦ ὅλα τὰ πάθη, καὶ τὰ αἴτια τοῦ πράγματος ὅπου πωλεῖ.

Τὰς αἰτίας τῶν ζώων ὁποῦ εἶναι φανεραῖς, νὰ τὰς λέγουν ἐκεῖ-

ἐκεῖνοι ὁπῦ τὰ πυλοῦν· ὁμοίως κὴ ἐκείνας ὁπῦ εἶναι εἰς τὸ κρυφόν. κὴ ἐὰν σέρξουν ἐκεῖνοι ὁπῦ τὰ ἀγοράζουν, κὴ δὲν δώσουν τὴν τιμὴν σωστὴν, δὲν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ τὰ γυρίσουν πλέον. εἰ δὲ δοθῇ σωστὴ ἡ τιμὴ, κατὰ τὴν συμφωνίαν ἔτζι νὰ γένῃ.

Τὰ φορτωματιάρικα ζῶα ὁπῦ σκιάζονται, κὴ κλοτζοῦν, δὲν λογίζονται ἐμπαθῆ, κὴ ἀθῶα μόνα. διότι ἡ ἀθωότητας εἶναι ψυχικὴ. ἐὰν λοιπὸν μόνον ψυχικὴ εἶναι ἡ αἰτία, δὲν δύναται ἡ κρίσις νὰ τὰ ἀντιστρέψῃ, πάρεξ μόνον αὐ δὲν τὸ προεῖπεν ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἐπύλησεν. ὅμως κάμνει χρεία νὰ ὀλιγοστύσῃ ἡ τιμή. εἰ δὲ σωματικὴ εἶναι ἡ ἀθωότης, ἢ κοινὴ ψυχῆς, κὴ σώματος, δύναται νὰ ἀντιστραφῇ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐπυλήθη. κὴ δὲν ζητᾶμεν αὐ εἶναι δίχα χαμὸν τὸ πάθος, ἀλλὰ μόνον εἴτι πάθος εἶναι ὁπῦ ἐμποδίζει τὸ πρᾶγμα, κὴ δὲν συνεριζόμεθα ποῖον πρᾶγμα ἀνταντᾶται τὸ πάθος. διότι ἐμπαθὴς εἶναι κὴ τὸ μυλάρι ὁπῦ κλοτζᾷ, κὴ τὰ ἄλλα φορτωματιάρικα ζῶα ὁπῦ σκιάζονται, κὴ φεύγουν.

Σωφθεία εἶναι, ὅτι εἰς τὰς ἁπλᾶς πυλήσεις, νὰ μὴν ἁρμόζῃ ἡ κρίσις τῆς ἀναστροφῆς.

Ὅσα λέγει ὁ πουλητὴς εἰς ἔπαινον τοῦ πράγματος ἐκείνου ὁποῦ πουλεῖ, εἰ μὲν εἶναι φανερὰ, δὲν τὸν κάμνουν παίξῃν, ἤγουν ἐὰν εἴπῃ ὁ δοῦλος εἶναι εὔμορφος, ἢ τὸ σπῆτι καλὰ κτισμένον. εἰ δὲ εἴπῃ ὅτι εἶναι γραμματισμένος, ἢ τεχνίτης, φαίνεται ἡ ὑπόθεσις πῶς τὸν ἐπύλησε περιασότερον ἀπὸ εἴτι ἄξιζε, κὴ αὐ δὲν εἶναι τοιοῦτος, ἐνέχεται.

Ἐκεῖνος ὁποῦ πουλεῖ δοῦλον δεμένον, αὐ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖνον ὁποῦ τὸν ἀγόρασε, δὲν τὸ ἀποκρίνεται εἰς τοῦτο ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἐπύλησε, διότι μεγαλίτερον ἦτον ὁποῦ τὸν εἶχε δεμένον, παρὰ νὰ ἤθελε τοῦ εἰπῇ μὲ τὸ στόμα, νὰ προσέχῃ μὴ τὸ φύγῃ.

Πῶς λαμβάνει τὸ πρᾶγμα ὁπῦ ἐπύλησε.

Εἴτις πυλήσῃ τίποτε μὲ βίαν, κὴ δυνασείαν χωρὶς τὸ θέλημάτου, δύναται νὰ δώσῃ τὸ τίμημα ὁπῦ ἔλαβε,

κὴ

καὶ νὰ πάρῃ τὸ πρᾶγμά τε ὀπίσω, καὶ ὄχι αὐτὸς μόνον, ἀλλὰ & οἱ κληρονόμοι τε.

Ἐὰν πωλήσῃ κανεὶς τὸ πρᾶγμά του εἰς ἐλαχίστῳ τιμῷ, δύναται νὰ δώσῃ τῷ τιμῷ ὀπίσω νὰ λαμβανῃ τὸ πρᾶγμά τε. καὶ ἐλαχίστη τιμὴ εἶναι ὅπε δὲν φθάνει οὔτε εἰς τῷ μισῷ τιμῷ. ἐὰν δὲ ὁ ἀγορασὴς δώσῃ καὶ τὸ ἐπίλοιπον δίκαιον, ἔχει τὸ πρᾶγμα ὅπε ἀγόρασε. & τὸ δίκαιον τῦτο ὀπομένει καὶ εἰς τὰ παιδία τῦ πωλητῦ. ἡ δὲ τοιαύτη κρίσις κινεῖται ἕως δ'. χρόνος.

Νόμος.

Εἰς τῷ πώλησιν, καὶ ἀγορασίαν εἶναι δυνατὸν κατὰ τῷ φύσιν, καὶ ἡλικίαν ὅπε ἔχουσι ἀναμεταξύ τες ἐκεῖνοι ὅπε παζαρδόνται, νὰ περιγράφεται ἡ τιμή.

Σχόλιον.

Οἱ μὲν τέλειοι κατὰ τῷ ἡλικίαν ὅπου θέλουσι πρᾶγμα ἐδικόν τες, αὐίσως καὶ περιγράφουσι τὰ πράγματός τες τῷ ἥμισυ τιμῷ, ὡσὰν νὰ εἰποῦμεν τὸ πρᾶγμά τες ὅπου ἀξίζει ῥ. φλωρία νὰ τὸ δώσουν φλωρία ν'. νὰ χαλάσουν τῷ πώλησιν δὲν ἠμποροῦν, ὅτι εἶναι συγχωρημένον ἀπὸ τὺς νόμυς, ἐκεῖνο ὅπε ἀξίζει ῥ. φλωρία χωρὶς δόλον νὰ τὸ ἀγοράζωμεν ν'. εἰς δὲ τὺς ἀνηλίκυς τῦτο δὲν γίνεται, ὅτι αὐτοὶ καὶ εἰς ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ ἥμισυ, αὐίσως καὶ κατηγορηθοῦν, ὅτι ἐπώλησαν πρᾶγμα ἀκίνητον, ἠμποροῦσι νὰ χαλάσουν τὸ παζάρι, & νὰ τὸ πάρουν ὀπίσω.

Πρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν, ὅτι αὐίσως ἐκεῖνος ὅπου ἀγοράσει πρᾶγμα εἰς πολλὰ ὀλίγῳ τιμῷ, & ἂν γνωσθῇ ἡ δολιότης, εἰ μὲν καὶ θέλῃ, ἠμπορεῖ νὰ ἀφήσῃ τὸ πρᾶγμα, χωρὶς νὰ μὴ ζητῆται χωρὶς τὺς καρπύς, εἰς πόσον ὅπε νὰ δώσῃ εἰς τὸν πωλητῷ καὶ ὅλυς καθαρῶς τὺς καρπὺς ἐκείνυς τῦ πράγματος ὅπε κρατεῖ ἀμὴ αὐίσως καὶ θελήσῃ νὰ εἶναι σερεὰ ἡ πούλησις, καὶ νὰ δώσῃ καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς τιμῆς, τότε θέλει νὰ δώσῃ καὶ τὸν τόκον τῦ ὑπολοίπυ τιμήματος ὅπου δὲν ἔδωσεν, ὡσὰν ὅπε εἶναι σερεὰ ἡ πώλησις. ἔτζι τὸ ἔκρινεν ὁ Μάγιστρος, καὶ ἤρεσεν εἰς τὺς ἄλλυς Κριτὰς ὅλυς.

Νεαρά.

Καὶ ἡ νεαρὰ τῦ Κυροῦ Ῥωμανοῦ τῦ Γέροντος ἔτζι λέγει. ὅτι ἐὰν δείσκωνται ἐκεῖνοι ὁπᾶ ἐγκάλεσαν ἀφόντις τὸ ἐπέλησαν καὶ ὕσερον, καὶ ὰν μαρτυρηθῆ, ὅτι εἰς δ'. χρόνους ἐγίνη ἡ πέλησις, κεῖνονται, καὶ ξεπάζεται ἡ ὑποθεσις, καὶ βοηθοῦνται. ὅμως δὲν βοηθοῦνται διὰ νὰ λάβουν τὸ πρᾶγμα ὀπίσω, ἀλλὰ καὶ ὰν βούλεται ὁ ἀγορασὴς νὰ δώσῃ & τὼ ἐπίλοιπον τιμὼ, ἕως οὗ νὰ γενῇ σωσὴ ἡ δικαία τιμὴ τοῦ πράγματος, ἔχει μὲν αὐτὸς τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐκεῖνοι ὁπᾶ ἐγκαλοῦν, λαμβάνουν τὸ ἐπίλοιπον δίκαιον τᾶ τιμήματος. εἰ δὲ καὶ δὲν θέλῃ ὁ ἀγορασὴς νὰ πληρώσῃ τὸ ἐπίλοιπον δίκαιον τᾶ τιμήματος, νὰ πέρνῃ ἀπ' ἐκείνους ὁπᾶ ἐγκαλοῦν τὼ τιμὼ ὁποῦ δίδεσι τὸ πρῶτον, καὶ τὰ ἔξοδά τε, & νὰ λείπουν ἀπὸ τὸ κτῆμα, καὶ τὸ κτῆμα νὰ δίδεται εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὸ ἐπέλησαν.

Ἐκεῖνοι ὁποῦ κάμνουν σωναλλαξίας, & παζαρδόνται, ἔχουν ἄδειαν νὰ περιγράφουν γράμματα σᾶς τᾶ ἄλλου, τὰ ὁποῖα νὰ διαλαμβάνουν ἕως τὼ ἥμισυ τιμὼ ὁποῦ ἄξιζε τὸ πρᾶγμα ὁπᾶ ἔκαμαν τὸ παζάρι. καὶ εἴτις περιγράψῃ περισσότερον ἀπὸ τὸ ἥμισυ, διὰ νὰ ζημιώσῃ ἐκεῖνον ὁπᾶ ἔκαμαν τὼ σωναλλαξίαν, ἢ αὐτιστρέφει τὸ περισσότερον τᾶ ἡμίσεως, ἢ διαλύεται, καὶ χαλᾷ ὅλη ἡ πέλησις.

Δὲν εἶναι δοκιμασμὸν καμία αἰτία, διὰ μέσα τῆς ὁποίας ζητεῖς νὰ χαλάσῃς καμίαν πούλητιν ὁπᾶ ἔγινε μὲ συμφωνίαν, καὶ σωαίνεσιν, μακὰρι ἂν δώσῃς & διπλῶ τὼ τιμὼ εἰς τὸν ἀγοραστὼ. ὅμως δὲν ἀναγκάζεται ὁ ἀγορασὴς χωρὶς τὸ θέλημά τε νὰ ἀνασρέψῃ τὸ πρᾶγμα.

Ἐὰν πωλῶντάς σου τὰ χωράφια δείξω τὰ σωρὰ, καὶ σοῦ εἰπῶ ἔναι ρ. ζεύγαρια, ἐὰν λείψῃ τόπος ἀπὸ τὰ σωρὰ, καὶ κινήσῃς κρίσιν διὰ τᾶτο, ἂν μεξηθῶν τὰ χωράφια, καὶ εὑρεθῶν ρ. ζεύγαρια, δὲν ἐμποδίζεσαι ἀπὸ τοῦτο νὰ μὴ ζητᾷς τὸ δίκαιόν σου, διὰ τὸν τόπον ὁποῦ λείπει ἀπὸ τὰ σωρὰ ὁπᾶ σὲ ἔδειξα. διότι σὺ ἐπίσεύσας περισσότερον τὰ σωρὰ, παρὰ τὼ ποσότητα τῶν ζεύγαρια, & διὰ τὰ σωρὰ ὁπᾶ ἐδέχθησαν παιδεύεται ὁ πωλητής.

Περὶ

Περὶ πουληθέντος πράγματος, αὖ χαλάσῃ ἢ λείψῃ τίποτες, πρὸ τῦ νὰ τὸ λάβῃ ὁ ἀγορασής.

Κ Α'ντε μέρος, κἄντε ὅλον τὸ χωράφι φθαρῇ, πρὶν νὰ τὸ παραλάβῃ ὁ ἀγορασὴς, ἀποκείνεται ὁ πωλητής.

Διὰ τὶω φθορὰν, κὴ τὸν χαλασμὸν ὁπῦ τύχη, & γνῇ εἰς πρᾶγμα, ἀφόντις πωληθῇ, & παραδοθῇ εἰς τὸν ἀγοραστὼ, δὲν ἀποκείνεται ὁ πωλητής.

Ε'ὰν φθαρῇ, & χαλάσῃ τὸ πρᾶγμα πρὶν νὰ παραδοθῇ εἰς τὰ χέρια τῦ ἀγορασῦ, μόνω τὶω ἅπλῶν τιμὼ δίδει ὁ πουλητὴς, ἐὰν δὲν εἶχαν κὴ ἄλλω καμίαν συμφωνίαν, & τὸ ἀφόρον, ἀφ' τοῦτο αὖ ἔγινε κὴ ὀλιγώτερον, ὁ ἀγορασὴς ζημιοῦται.

Ε'κεῖνος ὁποῦ ἀγοράζει χωράφι μὲ καλὼ πίσιν ἀπὸ ἄλλον ὁπῦ τὸ ἐξασιάζει μὲ κακὼ πίσιν, ἀπίσως κὴ τὸ κρατήσῃ πολὺ καιρὸν, τῦ ἀπομένει.

Η' κείσις τῆς πουλήσεως δὲν ἔχει διορίαν εἰς πολὺ καιρόν.

Ε'ὰν παραγγείλῃ κανεὶς τινὰ νὰ πουλήσῃ τὸ πράγματου, κὴ πωληθῇ παρακάτω ἀπὸ τὶω τιμὼ ὁπῦ τῦ παραγγείλει, δὲν λογιάζεται πῶς ἐπωλήθη.

Τότε δύναται νὰ σύρῃ ὁ Οἰκοκύρης τῦ πράγματος κείσιν, κὴ νὰ ζητᾷ τὸ πρᾶγμάτε ὁποῦ ἐπωλήθη ἀπὸ τὶω Αὐθεντείαν ἕως πότε χρόνος, ὅταν ὁ Α'ρχων ὁποῦ τὸ ἐπούλησε δὲν τὸν εἶχε δανεισμένον. εἰ δὲ κὴ ἐχρεώσει τῆς Αὐθεντείας, δὲν ἔχει δίκαιον νὰ ζητήσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνα πλέον. εἰ δὲ κατὰ πλάνω, κὴ σύμπαιξιν ἔγινη ἡ πούλησις, αὖ κὴ εἰς πολλὼ τιμὼ ἐπουλήθη τὸ πρᾶγμα, δύναται ὁ χρεώσης νὰ δώσῃ τὸ χρέος τε, κὴ νὰ πάρῃ τὸ πρᾶγμάτε.

Ε'άν κὴ δὲν παραδόθη τὸ πρᾶγμα εἰς τὰ χέρια τοῦ ἀγορασῦ, κὴ φάγῃ τὸν καρπὸν ὁ πουλητὴς, ὅμως ὁ ἀγορασὴς τὸν ζητᾷ, ἐὰν δὲν ἔχῃ ὁ πουλητὴς καμίαν εὔλογον αἰτίαν νὰ εἰπῇ, ἀφ' τι ἐξουσιάζει τὸ πρᾶγμα ὁπῦ ἐπούλησε.

Τὸ πρᾶγμα ὁπῦ νὰ πουληθῇ ἀφ' χρέος Αὐθεντικὸν, ὅτε

αὐτὸς ὁ χρεώστης, ἔπε ὁ δανειστὴς αὐτῦ δυνάται νὰ δώσῃ τὸ χρέος, ⸗ νὰ τὸ πάρῃ. διότι ἀπὸ ὅλους προτιμᾶται τὸ Αὐθεντικὸν χρέος. ἡ δὲ διάταξις τῦ Μάρκα, καὶ τῦ Κομμόδου, ἕως εἰς ἑ. χρόνους λέγει ἠμπορεῖ ὁ Αὐθέντης τοῦ πράγματος νὰ ζητᾷ τὸ δίκαιόντα.

Τὸ πρᾶγμα ὁπᾶ νὰ πωλῇ ἡ Αὐθεντεία, καὶ εἶναι εἰς ἄλλον ἀμανέτι, ⸗ ἐκεῖνος εἶναι παρὼν ὁ δανειστὴς, καὶ δὲν λέγει τίποτες, χάνει τὸ κρίσιντα διὰ τὸ ἀμανάτι. διότι ὅσα πράγματα πωλεῖ ἡ Αὐθεντεία, δὲν μεταγυρίζουν ἔτζι εὔκολα.

Περὶ Πωλήσεως, καὶ Χάριτος.

Ε'Ἂν δύο τινὲς ἀνθρωποι ἀγοράσουν σύα καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὁ καθ' σύας ξεχωρισὰ τελείως, ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ τὸ πάρῃ τὸ κυριεύει, καὶ αὐ δὲν ἔδωκε καὶ τὸν τιμὸν τῦ πράγματος, καὶ μάλιστα νὰ μὴν ἔλαβε τὰ δίκαια τῦ πράγματος. τὸ ἴδιον εἶναι καὶ εἰς τὸν χάρτην.

Ε'κεῖνος ὁπᾶ ἀγοράσει ξύλον χωράφι, δὲν τὸ δίδει τῦ Αὐθέντητε, αὐ δὲν λάβῃ τὰ ἄπρα ὁπᾶ ἔδωκεν εἰς ἐκεῖνον ὁπᾶ τὸ εἶχεν ἀμανάτι.

Περὶ Πωλήσεως ὀρφανικῦ πράγματος.

Α'Νίσως καὶ ἀπὸ Γυναικὸς ἀγοράσῃ τινὰς πρᾶγμα ὁπᾶ νὰ εἶναι τοῦ παιδίουτης, μὲ δίκαιον τρόπον τὸ πέρνει ὀπίσω τὸ παιδί. εἰ δὲ καὶ τὸ παιδὶ κληρονομήσῃ τὸν Μητέρατου, ἔχει ὑπομονὴν, ἐπειδὴ ἐκληρονόμησεν αὐτὸν, ⸗ νὰ μὴ τὸν βασάλῃ, ὅτι ἔκαμε δόλον εἰς τὸ πρᾶγμάτη.

Περὶ Πωλήσεως παίδων.

Ε'ἴτις διὰ πολλὴν πτωχείαν δὲν ἔχει νὰ κυβερνήσῃ τὰ παιδία τε, καὶ τὸ λόγουτου, ⸗ πωλήσῃ τὸν Υἱόντε, ἢ τὴν Θυγατέρατου, σέργεται ἡ πώλησις, καὶ βεβαιῦται. εἰς πῦτο δὲ μόνον βεβαιώνεται ὅταν συμφωνήσουν. ὅτι ἀλλέως

νὰ

νὰ μὴν ἀναγκάζεται ἐκεῖνος ὁπὸ ἀγοράσῃ τὰ τοιαῦτα πρόσωπα νὰ τὰ δώσῃ ὀπίσω, ἐὰν μὴ πάρῃ τὸ τίμημα, ὅσον ἀξίζουν τότε, ὅταν τὰ δίδῃ ὀπίσω, ἢ νὰ ἀγοράσῃ ἄλλον σκλάβον ὅμοιον μετ' ἐκεῖνον. διότι ἔχει ἄδειαν ἢ αὐτὸς ὁποῦ ἐπούλησεν, ἢ ἐκεῖνος ὁποῦ ἐπουλήθη, ἢ ὅποιος ἄλλος θελήσει ἀπὸ τοὺς συγχωεῖς τε, νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὴν πρώτην δυγένειαν, & ἐλευθερίαν, μόνον ἐὰν δώσῃ τὴν τιμὴν, ὅσην ἀξίζει πῶρα ἐκεῖνος ὁποῦ ἐπουλήθη, ἢ δώσῃ ἄλλον σκλάβον ὅμοιόν του.

Περὶ Κλεφτιμαίων.

Ἐκεῖνος ὁπὸ ἀγοράσει κλεφτιμαῖα, καὶ ἐξετάζεται νὰ εἰπῇ ἐκεῖνον ὁπὸ τὰ ἐπούλησε, δὲν πρέπει νὰ λέγῃ, δὲν τὸν ἐξεύρει ποῖος εἶναι. διότι κάποιος ἄνθρωπος ξένος περνῶντας τὲ τὰ ἐπούλησεν, & ἀπέρασεν καὶ ἐπῆγεν, ἀλλὰ πρέπει νὰ λέγῃ τὸν κλέπτην.

Ἐκεῖνο ὁπὸ νὰ πάρῃ κανεὶς μὲ αὐθάδειαν, καὶ χωρὶς θέλημα τὲ Οἰκοκύρη, ἢ νὰ τὸ κλέψῃ, ἐὰν πουληθῇ, τὸ πέρνει ὁ Οἰκοκύρης ἐκεῖνος ὁπὸ τὸ εἶχεν ἀπ' ἐκεῖνον ὁπὸ τὸ ἀγόρασε, χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν τιμὴν ἐκείνε ὁπὸ τὸ ἀγόρασεν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ δώσῃ τὸ κλεφτιμαῖον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ τὴν τιμὴν ὁπὸ ἔδωκε δι' αὐτό.

Ἀνίσως & τινὰς ἀγοράσῃ σκλάβαν ὁπὸ νὰ ἦναι κλεφτιμαία, καὶ τὴν ἀγόρασεν μὲ καλὴν πίστιν, καὶ ὅσον τὴν ἔχει αὐ τύχῃ καὶ χρυσήσῃ, ἠμπορεῖ νὰ ἰδιοποιηθῇ τὴν γύναν, ἀνίσως & εἰς τὴν μέσην τὲ χρόνε ὁπὸ τὴν ἰδιοποιεῖται ἔμαθεν, ὅτι ἡ σκλάβα εἶναι κλεφτιμαία, καὶ τότε χωρὶς ἀμφιβολίαν τὴν ἰδιοποιεῖται, ἐτζὶ εἶπεν ὁ Νεράτιος. ἐγὼ δὲ ἀμφιβάλλωντας λέγω, ὅτι ἀνίσως καὶ δὲν ἐξύρεν εἰς ὅλον τὸν καιρὸν ὁπὸ εἶχε τὴν σκλάβαν, τίνος ἦτον ἡ σκλάβα, ἢ καὶ αὖ τὸ ἔμαθε, δὲν ἠμπορᾶσε νὰ τὸ μηνύσῃ τὸν Αὐθέντην, ἢ καὶ ὡσὰν τὸ ἔμαθε τὲ τὸ ἐμήνυσε, ἰδιοποιεῖται τὴν γύναν. ἀμὴ ἀνίσως ἐξύρωνζας, δὲν τὲ τὸ ἐμήνυσε, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἰδιοποιηθῇ τὴν γύναν. ἐπειδὴ καὶ κρυφὰ ἐκυρίδε τὴν σκλάβαν ὁπὲ ἐγέννησε. δῆτι δὲν εἶναι δυνατὸν

εἶνα

εἶνα καὶ τὸ αὐτὸ φᾶγμα ὁπᾶ τὸ ἔχει ἄλλ' ἐδικόντε, νὰ τὸ ἔχῃ καὶ κρυφά.

Ὁ κεῖνος ὁπᾶ ἀγοράζει ἀπὸ ξελὸν ἄνθρωπον, ἂν τὸ ἔχῃ πολλοῦ καιρὸν, τὸ ἐξουσιάζει ὡσὰν νὰ τὸ ἀγόραζε καὶ ἀπὸ φρόνιμον. ἀλλ' ἔχει δὲ κείνειν, αἰσως καὶ ἐχάλασε τὸ φᾶγμα, ἢ αὐγάτισεν ὁ κεῖνος ὁπᾶ τὸ εἶχεν.

Ἀνίσως ἐγὼ ἀγοράσω ἀπὸ ξελὸν, λογιάζωντας αὐτὸν νὰ εἶναι φρόνιμος, δὲν βοηθοῦμαι οὔτε μὲ τὲς χράνες ὁποῦ νὰ τὸ ἔχω, νὰ τὲς σωαειθμήσω αἰτάμα μὲ ὅσον καιρὸν τὸ ἐκυρίεψα, ἴτε νὰ ἀναγκάζω αὐτὸν τὸν πελητιὼ, ἢ νὰ μὲ δώσῃ τὸ φᾶγμα, ἢ νὰ μοῦ γυρίσῃ τὼ τιμὼ ὁποῦ ἔδωσα, πάρεξ αἰσως καὶ ἡ πούλησις δὲν ἔχῃ τὸ βέβαιον ἀλλὰ τὼ τρελαμάδων. ὅμως αἰσως καὶ τὸν καιρὸν τῆς δεκαετίας τὸ κυριεύσω χωρὶς καμίαν κατηγορίαν, γίνομαι πλέον Αὐθεντὴς τοῦ φράγματος, καὶ τὸ ἐξουσιάζω.

Ὁ κεῖνος ὁποῦ δώσει τὼ ξετίμησιν ἀπὸ τὼ κείσιν αὐτὶ τοῦ ἀγορασοῦ κυριεύει, ὅτι ὁ ἀγοράσας ὡς ἀγορασὴς κυριεύει, καὶ ὄχι ἐκεῖνος ὁποῦ λογιάζει πῶς ἀγόρασεν.

Εἶναι δυνατὸν εἰς τὸν πελητιὼ, ὅταν τᾶ δώσῃ ἄλλος περισσοτέραν τιμὼ εἰς τὸ φᾶγμα ἀπὸ τὸν πρῶτον ἀγορασιὼ, νὰ τὸ δίδῃ τᾶ δευτέρᾳ, πάρεξ ἂν τᾶ δώσῃ περιατοτέραν τιμὼ ὁ πρῶτος ἀπ' ἐκεῖνω ὁποῦ τᾶ πρωτοέδωκεν.

Μὴ λογιάσῃς, ὅτι περιατότερον ἀπὸ τὸν δεύτερον ἀγορασιὼ πρέπει νὰ αὐγατίσῃ ὁ πρῶτος, ἂν βούλεται, καὶ θέλῃ νὰ πάρῃ τὸ φᾶγμα, ἢ νὰ μὴ τὸ πάρῃ ἄλλος. διότι τὸ περιατότερον δὲν σημαίνει, ὅτι πάχα περιατότερον ἀπὸ ὅ,τι αὐγάτισεν ὁ δεύτερος ἀγορασὴς πρέπει νὰ αὐγατίσῃ ὁ πρῶτος. ἀλλ' ὅτι τὸ περιατότερον ὁποῦ αὐγάτισεν ὁ δεύτερος, πρέπει νὰ αὐγατίσῃ καὶ ὁ πρῶτος, ἂν θέλῃ νὰ εἶναι βεβαία ἡ ἀγορά του.

Καλλίτερα γίνεται ἡ θέλησις καὶ εἰς περιατοτέραν ποσότητα, καὶ εἰς γληγοροτέραν, καὶ δυτυχεστέραν πληρωμὼ, ἢ εἰς τόπον ἐπιτηδειότερον, καὶ εἰς πλησιώτερον ἀγορασιὼ, καὶ εἰς τὸ νὰ ἀγοράσῃ εἰς ἐλαφροτέραν θέλησιν, καὶ εἰς τὸ νὰ μὴ γυρεύσῃ ὁ πελητὴς ἀρκετὼ πληρωμὼ, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα πιτον εἰς τὼ πέλησιν βαρέα, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἤθελαν δώσῃ ὀλιγωτέραν τιμὼ.

ἀλλὰ

δχατὶ ἐκεῖνα ὁποῦ ὠφελοῦν τὸν πωλητὴν, κάμνουσι καλλιτέραν τὴν θέλησιν.

Ἀνίσως καὶ ἀπὸ καινεργῶδον ἀγοραπιθῇ πρᾶγμα εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἀγοράζει τὴν τιμὴν, ὄντας ἄξιον τὸ ἀγοραπισμοῦ ὁποῦ γίνεται ἀπὸ αὐτὸν, ἡ πρώτη πούλησις δὲν λύεται.

Περὶ Προτιμήσεως.

Ὅταν πουλοῦνται πράγματα τινὸς ὁποῦ ἀποθαίνει, καὶ χρεωστεῖ, δχὰ νὰ πληρωθῇ τὸ χρέος, ἀπὸ τὸν ξένον προτιμᾶται ὁ δανειστὴς, ἢ ὁ συγχωρὴς νὰ τὸ ἀγοράσῃ. ὅμως ἀπὸ συγχωρὴ προτιμᾶται ὁ δανειστὴς, καὶ ἀπὸ τὸς δανειστὰς προτιμᾶται ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ χρεωστεῖ περισσότερα.

Ἐὰν, δχὰ νὰ ζημιώσῃ τὸς χρεοφειλέτας, πωλήσῃ τινὰς τὸ χωράφιόν τε παρὰ τιμὴν, αἰαξέπεται τὸ πωληθὲν χωράφιον, καὶ ἂν δὲν δοθῇ ὀπίσω ἡ τιμή.

Σχόλιον.

Θέλοντας νὰ βλάψω τὸς δανειστάς μου, βάνω σκοπὸν νὰ ὀλιγοστύσω τὴν θρησιάνμου, καὶ νὰ τὴν χάμω πολλὰ ὀλίγην δχὰ νὰ τὸς ζημιώσω, ὅπε νὰ μὴν ἔχουν πόθεν νὰ πληρωθοῦν. ἐπῆλησα εἰς τὸν Πέτρον ὅπε ἰξόρει τὴν βιλιά μου ἕνα χωράφιον ἄξιον χίλια φλωρία δχὰ τετρακόσια. δίδεται εἰς τὸς δανειστὰς ἡ ἀφραξία τῆς πωλήσεως, καὶ αἰαξέπεσι τὴν πώλησιν, ἐς χωρὶς νὰ δώσουν τὴν τιμήν. δχατὶ ὁ νόμος τιμωρεῖ τὸν δόλον τῦ ἀγοραστῦ, καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐμελέτησεν ἐναντίον τῶν δανειστῶν γυρίζει εἰς αὐτόν.

Ἐὰν ἀγοράσῃ κανεὶς Πέτρον, καὶ Παῦλον, καὶ ἐὰν ἀποθαίνῃ ὁ εἷς παρόδυς ὁ πωλητὴς τὸν ζημιώνεται. εἰ δὲ ἀποθαίνῃ καὶ ὁ ἄλλος εἰς ὀλίγην ὥραν ἀφ' οὗ τὸν πάρῃ, τὸν ζημιώνεται ὁ ἀγοραστής. ἐὰν δὲ ἀποθάνουσι ἐς οἱ δύο εἰς μίαν ὥραν παρόδυς, πληρώνει ὁ ἀγοραστὴς τὴν τιμὴν, αὖ δὲν εἶχε τὴν πληρώσῃ. εἰ δὲ καὶ ἀποθάνῃ ὁρὶν παραδοθοῦν, καὶ χαφοῦν τὰ χαρτία, πέρνει ὁ ἀγοραστὴς τὴν τιμὴν ὀπίσω.

Πε-

Περὶ Κρασοπούλων.

Οἱ κρασοπῶλοι καθὼς συμφωνήσουν, ἔτζι πουλοῦν, καὶ δὲν ἀναγκάζεται κανεὶς νὰ πωλῇ, αὐ δὲν σωαρεσηθῇ εἰς τὸ μέτρον, καὶ τὴν τιμὴν, καὶ μάλισα αὐ δὲν γίνεται κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ τόπου.

Περὶ τῆς Ἐμφυτεύσεως.

Εἴ τις φυτεύσῃ εἰς ξένον τόπον ἀμπέλι, ἢ δένδρα, καὶ θέλει νὰ πουλήσῃ τὴν φυτείαν του, πρέπει νὰ ἀποδείξῃ πρῶτον εἰς τὸν πρῶτον Οἰκοκύρην ὁπῦ ἔχει τὸν τόπον μὲ μάρτυρας ἀξιοπίστους τὴν τιμὴν τῆς φυτείας, καὶ αὐ δὲν θελήσῃ ἐκεῖνος νὰ τὴν ἀγοράσῃ, ὕστερον μετὰ δύο μῆνας ἂς τὴν πωλήσῃ. καὶ ἀναγκάζεται ὁ Αὐθεντὶς τὸ τόπον ὕστερα ἀπὸ τοὺς δύο μῆνας νὰ δεχθῇ γείτονα τὸν νέον ἀγορασμόν.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Ῥωμανοῦ, ἧς ἡ ἀρχὴ εἶναι, Παλαιὸς ὁ τῆς Προτιμήσεως νόμος.

Ἐὰν ἔχουν τινὲς κοινὸν χωράφιον, ἢ ἀμπέλιν, ἢ ἀμπελῶνα, ἢ ὅ,τι ἄλλο ἀκίνητον κτῆμα, εἴτι καὶ αὐ εἶναι αὐτάμικον, ἢ καὶ ἀλλέως, ἤγουν ἐὰν δὲν εἶναι αὐτάμικον, ἀμόνον εἶναι σιμὰ σὲ τὰ ἄλλα, ὡσὰν σμικτὰ, ἢ καὶ ἁπλῶς μόνον γείτονες, ἢ σωροῦται, καὶ δίδουν τὰ δοσίματα εἰς σὲν μέρος αὐτάμα, αὐ θελήσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς τοιούτους νὰ πωλήσῃ τὸ μέρτικόντε, ἢ νὰ δώσῃ τόπον νὰ φυτεύσῃ κανεὶς ξένος, ἢ νὰ δώσῃ αὐτῇ, ἢ ἐργασήριον μὲ οἰκοῖκι, ἢ περιβόλι, ἢ ἀμπελῶνα μὲ πάχτον, δὲν δύναται νὰ δώσῃ κανένα ἀπὸ τὰ τοιαῦτα, αὐ δὲν ἐρωτήσῃ προτήτερα ἐκείνους ὁπῦ ἔχουν τὸ πρᾶγμα αὐτάμικον, τοὺς ὁποίους τοὺς κράζομεν κατὰ τάξιν εἰς προτίμησιν. καὶ πρῶτον μὲν νὰ προσκαλοῦνται οἱ συγγενεῖς ὁπῦ ἔχουν τὸ πρᾶγμα αὐτάμικον, αὐτῇ δηλαδὴ, χωράφι, ἀμπελῶνα, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, καὶ προτιμοῦνται κατὰ τὴν τάξιν νὰ πάρουν

τὸ

τὸ μερτικὸν ἐκείνυ ὁπῦ τὸ πουλεῖ, ἢ καπὰ ἄλλον τρόπον τὸ δίδει. καὶ αὖ δὲν θελήσουν ἐκεῖνοι νὰ τὸ πάρουν, φοσκαλοῦται ἐκεῖνοι ὁποῦ εἶναι ἀνακατωμένοι εἰς σωτροφίαν, καὶ ὕστερα ἀπὸ τέτους πάλιν φοσκαλοῦται ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔτυχε μόνον καὶ εἶναι ἀνακατωμένα, καὶ σμιγμένα τὰ φράγματά τες, καὶ αὖ εἶναι καὶ παντάπασι ξένοι. καὶ ὕστερα ἀπὸ τέτες οἱ Γείτονες ὁπῦ δίδουν τὰς δεκατίας, καὶ τὰ δοσίματα εἰς ἕνα Αὐθεντίκω. καὶ ὕστερα ἀπὸ τέτους φοσκαλοῦται ☪ ἐκεῖνοι ὁποῦ τύχουν καὶ εἶναι σωσείται ἀπὸ κανένα μέρος τῦ φράγματος. καὶ αὖ εἶναι πολλοὶ ὁπῦ ἔχουν τίποτε σωάφειαν, ἢ σωξοφίαν εἰς τὸ κτῆμα, ὅλοι νὰ φοσκαλοῦται, καὶ νὰ ἐρωτῶνται. καὶ αὖ δὲν θελήσουν ἐκεῖνοι ὁπῦ ἔχουν τὴν φοτίμησιν, νὰ φοσκαλοῦται οἱ δεύτεροι, ☪ καθεξῆς οἱ ἐπίλοιποι. εἰ δὲ ☪ πάντες ὡς ἓν συμφώνα παραπηθοῦν, καὶ δὲν θελήσῃ κανεὶς ἀπ' αὐτὺς ὁπῦ ἐφοτιμήθησαν νὰ τὸ πάρουν, νὰ γένῃ συμφωνία εἰς τὸ μέσον τες. ὅτι εἰς λ'. ἡμέρας νὰ ξετιμήσουν τὴν τιμὴν ὁπῦ ἀξίζει τὸ φράγμα χωρὶς κανένα δόλον, καθὼς πληρώσει ὁ ἀγορασὴς ὁ ξένος, καὶ αὐτοὶ νὰ πληρώνουν τὸ μερτικὸν τῦ φράγματος σῶον, καὶ ἀνέλλειπες χωρὶς κανένα δόλον, καθὼς εἶναι τῆς δικαιοσύνης. καὶ ἀπατοῖτες ἂς ξακεινώνται. εἰ δὲ μὴ, νὰ πηγαίνῃ ἄνθρωπος Αὐθεντικὸς νὰ τὸ μοιράζῃ, ☪ ἐκεῖνοι ὁπῦ δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸ πάρουν, καθὼς ἐφοτιμήθησαν, πλέον νὰ μὴν ἔχουν κανένα δίκαιον φοτιμήσεως, πάρεξ μόνον αὖ ἦτον κανένας ἀπ' αὐτουνὺς σκλαβωμένος, ἢ φυλακωμένος, ἢ ἐξωρισμένος, ἢ εἰς Αὐθεντικὴν ὑπηρεσίαν, ἢ εἰς ἐδικήν τε ὑπηρεσίαν χωρὶς κανένα δόλον ἔλιπεν, ἢ ἀκόμι δὲν ἦτον κέ. χρόνων τῆς ἡλικίας τε. ἀπὸ τέτες αὖ δύρεθῇ κανεὶς, καὶ σύρῃ κείσιν, καὶ γυρδὴν νὰ φοτιμηθῇ, καὶ νὰ πάρῃ τὸ φράγμα, μέσα εἰς δ'. μηνὰς κείνονται μὲ τὲς νέες ἀγορασὰς, καὶ καπὶ τὴν δικαιοσύνην τὲς πληρώνει τὴν τιμὴν ὁπῦ ἔδωκαν, ☪ τὸ διάφορον τῆς τιμῆς, καθὼς διαλαμβάνει ὁ νόμος, καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, καὶ ἀποδιώκουν τὲς ξένες ἀγορασὰς τελείως, ὡσὰν τὲς πληρώσουν τὰ ὅσα ἔδωκαν μὲ τὸ διάφορόν τες, καὶ τὰ ἔξοδα ὁπῦ ἐξοδιάσαν. ἀλλὰ ☪ ἐκεῖνοι ὁπῦ ἔχουν τόπες ἀνταμικὲς, χωράφια δηλαδὴ εἰς τὸν αὐτὸν τό-

πον, πολλῷ μᾶλλον νὰ φροτιμῶνται οἱ κάτοικοι αὐτῆ τῆ χωρείων, αὖ θέλῃ νὰ πωλήσῃ κανεὶς τὸ μερτικόν του. εἰ δὲ παραιτοῶται ὅλοι ἐκεῖνοι ὁπὄ φροτιμῶνται, ἢ ἀποδειχθοῶ αἴτιοι σωματικῆς ἐπιβελῆς, ἢ χρηματικῆς ζημίας, ἢ μεγάλης ἀτιμίας ἐκείνε ὁπὄ πωλεῖ τὸ μερτικόντε, ἢ τῆς φαμιλίας τε, ὄχι ὁπὄ νὰ ἔτυχε ἢ ἐγίνη ἡ ζημία μὴ θέλωντας, ἀλλὰ αὖ ἔγινεν ἐπὶ τ' αὐτὄ, ἢ ἀπὸ λόγε τε, ἢ ἀπὸ ἄλλες ἐδικές τε, τὲς τοιάτες χωρὶς τὸ θέλημα ἐκείνε ὁπὄ ἔπαθε τὴ ζημίαν, φροσάσσομφ νὰ μὴ ἔχῃ καμίαν ἄδειαν νὰ σεβαίνῃ εἰς τὸ μερτικὸν τὄ φράγματος ἐκείνε. ἀφόντις δὲ περάσοω δέκα χρόνοι ὁποῦ νὰ πωληθῇ τὸ φράγμα καὶ ὕσερα, ἢ κάθε σωαλλαξία ὁποῦ νὰ γενῇ, ἢ ὁπὄ νὰ λάβοω χάρην, ἢ ἀπὸ δραθήκην κληρονομήσοω, δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς πλέον ἀπ' αὐτὲς ὁποῦ φροτιμῶνται νὰ τὸν πειράξοω, ἢ νὰ τὸν δραστείσοω καθόλε, μακάρι αὖ γενῇ καὶ ζήτησις ἀπὸ τὴν Αὐθεντείαν, ὅμως δὰ φρόφασιν φροικὸς, ἢ φρὸ γάμε δωρεᾶς, ἢ αὖ εἶναι χαρισμένον ἀπὸ δραθήκην, ἢ ἀπὸ ἀλλαξίαν, ἢ ἀπὸ δραλαγὴν, καὶ τότε εἴτις τὸ ἔχῃ ἀπὸ τοιαύτας αἰτίας κληρονομίαν, κἂν ἐδικὸς, κἂν ξενὸς, καὶ τὸ ἀγοράσει ἄλλος κανεὶς τὸ τοιῦτον φράγμα, ὅταν θελήσῃ τὄ τὸ πέρνει, καὶ τὸν ἀποξενώνει, πλὴν χωρὶς κανένα δόλον, καὶ φρόφασιν. ὅσοι δὲ δὲν λογιάσοω δὰ ἀδετίποτες τὰς νομοθεσίας τὰς ἐδικάς μας, καὶ τολμήσοω νὰ κάμοω ἄλλο τίποτες ἔξω ἀπὸ τὰ ὅσα ἐνομοθετήσαμφ. εἰ μὲν & κάμοω ὅρκον, & ὕσερα ἀπὸ τὸν ὅρκον μαρτυρηθοῶ καὶ αὐτοὶ, καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔκαμαν τὴν σωαλλαξίαν ταύτην τὴν δολερὰν, νὰ παιδεύωνται & δὰ τὴν ἐπιορκίαν. καὶ ἐκεῖνοι μὲν νὰ χάοωσι τὸ κτῆμα, ὅσοι δηλαδὴ, τὸ πωλήσοω χωρὶς νὰ ῥωτήσοω ἐκείνους ὁποῦ ἔχοω τὴν φροτίμησιν. ἐκεῖνοι δὲ ὁπὄ δώσοω τὴν τιμὴν κρυφίως, νὰ τὴν ζημιώνωνται, καὶ νὰ γενῶνται & τὰ δύο Αὐθεντικὰ δὰ νὰ πωληθοῶ ἀπὸ τὴν Αὐθεντείαν εἰς ἐκείνες ὁπὄ εἶναι σιμώτερα. εἰ δὲ φρὸ τᾶ ὅρκε ἀποπαθοῶ πῶς ἔκαμαν τίποτε τοιῦτον, καὶ ἡ πώλησις νὰ εἶναι ἄκυρος, & τὸ κτῆμα, ἐπειδὴ μίαν φορὰν ἐδοκίμασε νὰ τὸ πωλήσῃ, νὰ ἀναγκάζεται καὶ σανέως τε νὰ τὸ δίδῃ ἐκείνων ὁπὄ ἔχοω τὴν φροτίμησιν. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ῥω-

Ρ'ωμαϊκόν.

Διὰ τὴν προτίμησιν τῆς συμξοσιώσης, ⁊ κοινωνίας ἕως δέκα χρόνας σύρνει τὴν κείσιν. ἤγουν εἶχες σπῆτι, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχα καὶ ἐγὼ ἀνακάπωσιν, ἢ πλησίασιν, ἢ ἄλλο τίποτες ὁπᾶ εἶχα δίκαιον νὰ προτιμηθῶ. ἐπώλησες τὸ σπῆτι, καὶ δὲν μὲ ἐρώτησες, αὖ ἤθελα νὰ τὸ ἀγοράσω, δώσμαι ἕως δέκα χρόνας νὰ κείνωμαι, ὅταν θελήσω νὰ τὸ πάρω ὀπίσω ἀπ' ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ ἀγόρασεν. ἐὰν δὲ εἴπῃς, ὅτι μέσα εἰς δ'. μιῶας ἔφερπε νὰ σύρῃς τὴν τοιαύτην κείσιν, καθὼς λέγει ὁ νόμος. ἀμὴ ὁ νόμος δὲν τὸ εἶπεν ἀδιορίσως, διότι αὖ ἤθελα ἐρωτηθῇ τότε, ⁊ δὲν ἠθέλησα νὰ τὸ πάρω, ἀπὸ τὰς δ'. μιῶας καὶ ἐμπορὸς ἐμποδίζεμουν νὰ κάμω κείσιν περὶ τότε. ἀμὴ ἐπειδὴ δὲν ἐρωτήθην, ἕως δέκα χρόνας ἔχω δίκαιον νὰ κείνωμαι. εἰ δὲ καὶ λέγῃς, ὅτι ἤμουν ἐκεῖ, ὅταν ἐπωλεῖτο τὸ σπῆτι, καὶ δὲν εἶπα τίποτε, τοῦτο δὲν σὲ ὠφελεῖ. διότι καὶ σὺ ὁπᾶ ἀγόραζες ἔβλεπες, πῶς ἔχω ἀνακάπωσιν, ἢ πλησίασιν, ἢ ἄλλο τίποτε δίκαιον, καὶ ἔφερπε νὰ μὲ ἐρωτήσῃς, καὶ ἐὰν μὲ ἐρωτοῦσες, σὲ ἐβοηθοῦσεν ἡ τεξάμιλως. εἰ δὲ καὶ δὲν μὲ ἐρώτησες, ἔχω δίκαιον νὰ σύρνω κείσιν ἕως τοὺς δέκα χρόνους.

Λέγει δὲ καὶ ὁ Μάγιστρος εἰς κάποιον σημείωμά του ἔτζι. ὅτι ὁ νόμος χωρεῖς ἄλλο ἀναγκάζει ἐκεῖνον ὁπᾶ ἔχει τὴν προτίμησιν εἰς καινοῦα πρᾶγμα, καὶ εἶναι αὐτᾶ παρὼν, ὅτι μέσα εἰς λ'. ἡμέρας, ἢ νὰ δίδῃ τὴν τιμὴν νὰ πέρνῃ τὸ πρᾶγμα, ἢ νὰ ἀφίνῃ τὴν προτίμησιν. τὰς δὲ δ'. μιῶας εἰς ἐκείνας ὁπᾶ λείπουν τὰς βαίνει, δηλ. νὰ δωσηθοῦν οἱ Ἐπίξοποί τους καὶ Οἰκονόμοι νὰ κείνωνται.

Ἡ Νεαρὰ αὕτη ὑποφασίζει νὰ μὴ λαμβάνουσιν οἱ δανεισαὶ, καὶ δωρατοὶ τίποτες, ὔτε κατὰ πώλησιν, ὔτε κατὰ χάρεν, ὔτε ἐκ διαθήκης, πάρεξ αὖ ἦτον συγχωρεῖσπων, τὸ ὁποῖον μὲ τὸ νὰ ἔκαμαν ἄκυρον οἱ Παλαιοὶ, τὸ ἀφήσαμεν καὶ ἡμεῖς. λοιπὸν δηλ. ἐκείνους τὰς δωρατὰς, καὶ ὄχι δι' ἄλλας ἐβάλθη ἐδῶ, τὸ, ἢ δωρεὰς ὁπᾶ νὰ δεχθοῦν, ἢ ἀπὸ διαθήκης ν' ὑποκτήσουν τί-

ποτες. Μερικοὶ λέγουσι ὴ οἱ δέκα χρόνοι δὲν μόνους τὰς δυναταὶς νὰ ἐρρέθη, διατὶ εἰς τὰς ἄλλας οἱ τέσσαρες μιῶες μοναχὰ εἰς ὑπέταξιν ἐδόθησαν. ὴ τοῦτο εἰς τοῦ λόγου μας δὲν ἔχει τὸ κῦρος, ἀλλὰ ὴ εἰς τὰς ἄλλας ὅλους οἱ δέκα χρόνοι δίδονται διὰ τὴν προτίμησιν τῆς πωλήσεως. ὅτι ἡ προτίμησις διὰ τὴν ἐμφύτευσιν, ὴ διὰ τὸ ἐνοίκιον δὲν ἔχει τὸ κῦρος.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Μανουήλ.
Ἀποσημείωσις ἔξωθεν εἰς τὸ περιθώριον.

Ὅτι εἰς χρῆσιν ἑνὸς πράγματος ἀκινήτου προτιμᾶται ὁ γείτονας ἀπὸ τὸν ξένον.

Αὕτη ἡ Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Μανουὴλ ἀυγατίζει ὴ παῦτα, ὴ λέγει. ὅτι ὴ ὅταν χρειάζεται κανεὶς σῦα πρᾶγμα, διὰ νὰ πορισθῇ δηλαδὴ ὁντινάτο, ὴ τὸ γυρεύει ἄλλος, κάμνει χρεία νὰ φυλάττεται ἡ δικαιοσυνὴ, ὴ νὰ βλέπουν ποῖος ἔχει τὴν προτίμησιν, ὴ ἐκείνῳ νὰ δίδεται, νὰ πρατοῦν δηλαδὴ, εἰς αὐτὸ ὅσα προεῖπεν ἡ προτέρα Νεαρὰ διὰ τὰς χάριτας, ὲ τὸ δίκαιον νὰ δίδεται εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ εἶναι σιμώτερα. ὴ ἐὰν πωλήσῃ κανεὶς μέρος τι ἀκινήτου πράγματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπροτιμᾶτο ἄλλος νὰ τὸ πάρῃ, ὴ ἄλλο τὸ δώσει, ὲ πρατήσει μόνον ὀλίγον τίποτε μέρος, ὁπὸ νὰ εἶναι σιμὰ, χάριν λόγου, εἰς τὸ αὐτί, ἢ τὸν ἀγρὸν τοῦ γειτόνου του, ὴ μὲ τοιαύτας ψυδολογίας ἀπατᾷζει νὰ νικήσῃ τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἀτιμεύσῃ ἡ τοιαύτη Νομοθεσία ἄφραπτος. ὅμως νὰ μὴ γέρνωνται αἱ τοιαῦται πωλήσεις. ἀλλὰ νὰ εἶναι ἄφραπται, ὴ νὰ δίδεται ὴ τὸ μέρος ὁπὸ ἐπωλήθη, ὴ τὸ ἄλλο ὁπὸ ἔμεινε τοῦ γειτόνου του, ἢ τοῦ συγγενοῦς του, ὲ ξένος νὰ μὴ χωρῇ ἐκεῖ.

Τοῦτο νὰ ἀποσημειωθῇ εἰς τὸ πλάγι τοῦ αὐωτέρω.

Ὅτι ἐκεῖνος ὁπὸ πωλεῖ ἀκίνητον πρᾶγμα, αὐίσως ὴ κόψῃ μέρος, ὴ πουλήσῃ ἐκεῖνο ὁπὸ δὲν εἶναι σιμὰ εἰς τὸν γειτονά του, ὄχι εἰς τὸν ξένον, ἀλλὰ ὴ εἰς ἐκεῖνον ὁπὸ ἔχει τὴν προτίμησιν, ἔτζι νὰ τὸ πωλήσῃ.

Ὅταν

Ὅταν γίνεται πούλησις εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, ἤτοι Τερκικώτερον εἰς τὸ μεζάτι, ἀπὸ τὸν ξένον προτιμᾶται ὁ δανειστὴς, ἢ ὁ συγγενὴς εἰς τὸ νὰ τὸ ἀγοράσῃ, καὶ πάλιν ἀπὸ τὸν συγγενῆ προτιμᾶται ὁ δανειστὴς, καὶ ἀπὸ τὰς δανειστὰς ἐκεῖνος ὁπού τὸ χρεωστῆ περισσότερα.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Νικηφόρου.

Ὅτι νὰ μὴ προτιμοῦνται οἱ πένητες εἰς τὰ Ἀρχοντικὰ κτήματα ὁπού πουλοῦνται, μὲ τὸ νὰ εἶναι κοινά, ἢ ὅτι πληρώνουν τὸ δέκατον εἰς σᾶς καὶ τὸν αὐτὸν Ἀφέντην, κἄντε στρατιῶται εἶναι, κἄντε πολιτικοί. ἀλλὰ τὰ τῶν Ἀρχόντων κτήματα πάλιν Ἀρχοντικὸν πρόσωπον νὰ τὰ δεδέχεται, διὰ ἀνάπαυσιν δηλονότι καὶ ὠφέλειαν τῶν πενήτων ὁπού δύσκονται σιμάτες. καὶ τὲς μὲν δυνατὲς ἀπὸ τὲς δυνατὲς βουλόμεθα νὰ κάμνουν τὰς ἀγορασίας, τὲς δὲ στρατιώτας, καὶ πένητας ἀπὸ τὲς ὁμοίες αὐτῶν.

Ῥωμαϊκόν.

Ἀφ' ἧς περάσουν οἱ δ'. χρόνοι ὁπού ἀγοράσει κανεὶς κομμάτι γῆς ἀπὸ ἀνταμικὸν τόπον, δὲν δύναται πλέον νὰ κινήσῃ τινὰς κρίσιν περὶ προτιμήσεως.

Ῥωμαϊκόν.

Ἔχοντας τὶς ἀπὸ μερικὴν ἀνακάπωσιν, προτίμησιν αὐτίου, δὲν ἤθελε ν' ἀγοράσῃ ὅλον τὸ αὐτί, καὶ ὁ Κείτης ἔκεινον ὅτι νὰ ἐκπίπτῃ καὶ ἀπὸ τὴν παραμικρὰν ἀνακάπωσιν, καὶ μερικὴν προτίμησιν, ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ ἀγοράσῃ ὅλον τὸ αὐτί. καὶ τοῦτο τὸ νόμιμον ἐγίνη διὰ τὸν ἀγορασιὸν καὶ πωλητὴν, τὸ ὁποῖον νομίμως καὶ δικαίως ἐπροσοήθη, διὰ νὰ μὴν δύνωνται τὰ περισσότερα πράγματα ἀπώλητα, καὶ διὰ τὴν μερικὴν ἀνακάπωσιν, καὶ διὰ τὴν βοήθειαν τοῦ νόμου, ὁποῦ βοηθεῖ τὴν σμιξοσιάν.

Ὅποιος ἔχει ἀνακάπωσιν εἰς κανένα πρᾶγμα, προτιμᾶται

ἀν

ωὴ πωληθῇ, νὰ τὸ πάρῃ ἐκεῖνος. ὅμως αὖ ἔχῃ εἰς μεγάλον ατῆτι παραμικραὶ ἀνακάτωσιν, εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ὁπᾶ εἶναι ἀνακατωμένος ωροτιμᾶται μόνον, ϗ ἀναγκάζεται νὰ ἀγοράσῃ ὅλον τὸ ατῆτι, ϗ αὖ δὲν τὸ ἀγοράσῃ, ξεπέφτει ϗ ἀπὸ τὴν παραμικραὶ ἀνακάτωσιν, ϗ πωλεῖ δηλαδὴ ϗ τὴν ἐδικήν του μοῖραν. ὅμως ἐκεῖνος, μὴ θέλοντος τοῦ πωλητᾶ, δὲν δύναται νὰ πάρῃ ὅλον τὸ ατῆτι δχὲ τὴν παραμικραὶ ἀνακάτωσιν ὁπᾶ ἔχει.

Εἰς ὅσα ἔχει κανεὶς ωροτίμησιν ἀπὸ ἀνακάτωσιν, αὖ τ' ἀγοράσῃ Ϲ τινὰς, ἢ τὰ χαρίσῃ τινός, ἢ εἰς Ἐκκλησίαν, ϗ Μοναστήριον δοθοῦν, ἀκυρόπονται αἱ δωρεαὶ, ϗ αἱ χάριτες.

Μάγιστρος. ϗ τᾶτα τὰ ἐψήφισεν ὁ Μάγιστρος, ϗ ἐμεταγύρισε τὴν χάριν, ϗ ἐδικαίωσεν ἐκεῖνον ὁπᾶ εἶχε τὴν ωροτίμησιν.

Ὅτι ἡ νομὴ ωράγματος ὁποῦ ἔχει νὰ τὸ δουλεύεται ϗ νὰ κυβερνᾶται τινὰς ἕως δέκα χρόνες, ἀσυόχλητον, ϗ ἀπείρακτον φυλάττει τὸν ἀγορασθύ. ἐκείνη δὲ ἡ κυριότης τῆς μεταχειρίσεως ὁπᾶ εἶναι ἐντὸς εἰς ἓξ χρόνους, ὅσον μὲν δχὲ τὴν ζήτησιν τῆς καρπῶν τὸν ἐλευθερώνει, ὅμως δὲν τὸν κάμνει ϗ τέλειον Οἰκοκύριον, ἐὰν δὲν περάσουν Ϲ οἱ δέκα χρόνοι.

Περὶ Εὐαγῶν Οἴκων.

ΤΑ Μοναστήρια, ϗ Ἐκκλησίαι ἐὰν δὲν ἔχουν πόθεν νὰ πληρώσουν τὰ Αὐθεντικὰ δοσίματα, πωλοῦν ϗ ἀπὸ τὰ ωράγματα, ἐξεταζόμενα δηλαδὴ ὑπὸ τᾶ Μητροπολίτα, μετὰ τῆς Ἐπισκόπων, ϗ Κληρικῶν, ωροκειμένων τῆς θείων Εὐαγγελίων. ϗ αὖ δὲν εὑρεθῇ ἄλλος τρόπος ὁποῦ νὰ δωνηθοῦν νὰ δοθοῦν τὰ Αὐθεντικὰ, νὰ βεβαιώνεται ἡ πώλησις εἰς τὰ ωράγματα, ϗ νὰ δίδεται τὸ τίμημα τῆς πουληθέντων εἰς τὰ Αὐθεντικὰ, ϗ νὰ πέρνουν ἀπόδειξιν δχὲ τὰ ὅσα δώσουν.

Ἐλογιάσαμεν πῶς εἶναι δίκαιον νὰ βάλωμεν ἀκόμι Ϲ τᾶτο εἰς τὸν Νόμον, ὅτι ἐκεῖνος ὁποῦ πωλεῖ δᾶλον, ϗ ἐξύρει αὐτὸν πῶς εἶναι κλέπτης, ἢ λωλὸς, ἢ δαιμονισμένος, νὰ τὸ λέγῃ ωρῶτον τᾶ ἀγορασθᾶ, τὸ ἐλάττωμα ὁποῦ ἔχει. εἰ δὲ ϗ

δὲν

δεν το κάμη τοῦτο, αὐτὸς μεν νὰ πέρνη τὸν δοῦλον ὀπίσω, τὰ δὲ τιμὰ νὰ τὰ δίδη διπλᾶ, καὶ νὰ πληρώνη καὶ τὰ ζημίαν ὁποῦ ἔκαμε εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἀγοραστοῦ.

Περὶ Ἐμφυτεύσεως.

ΤΙΤΛΟΣ, δ'.

Ἡ Ἐμφύτευσις ἔτε ἐνοίκιασμα εἶναι, ἔτε τελεία πώλησις, ἀλλ' ἀνάμεσα τῶν δύο τούτων. καὶ ἐκ μέρους μεν μετέχει ἀπὸ ἐνοίκιασμα, ἐκ μέρους δὲ ἀπὸ πώλησιν. διότι τὸ ὁρίζει πάντοτε ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ φυτεύσει, καὶ πάλιν εἶναι μαζὶ ὡσὰν ἐνοίκιασμα, καὶ πούλημα. διότι τὸ ἐνοίκιασμα δεν εἶναι παντοτεινὸν, ἀλλὰ μόνον μίαν χρονίαν, καὶ ὡσὰν τελειώσει ὁ χρόνος, παύει. ἡ δὲ φύτευσις ἀεὶ καὶ πάντοτε διαμένει, καὶ διέσκεται. καὶ εἰς τοῦτο ἀλλάσει ἡ ἐμφύτευσις ἀπὸ τὸ ἐνοίκιασμα. καὶ πάλιν ἡ τελεία πώλησις ὡσὰν δώσει τὰ τιμὰ ὁ ἀγοραστὴς, δεν δίδει πλέον τίποτε, ἔτε ἀναγκάζεται νὰ δίδη κάθε χρόνον τίποτε. ἡ δὲ ἐμφύτευσις κάθε χρόνον χρεωστεῖ νὰ δίδη τὰ διαπεραμένα συνδοσίαν, καὶ κατὰ τοῦτο ἀλλάσει ἡ ἐμφύτευσις ἀπὸ τὰ πώλησιν. καὶ ὅτι ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ πάρη τόπον διὰ ἐμφύτευσιν, δεν διώκεται ἐν δικολία ἀπ' ἐκεῖνον τὸν τόπον ὁποῦ ἔλαβεν, οὐδὲ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔχει ἐκεῖνο ὁποῦ πάρη, ἀλλ' ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς, καὶ διὰ τοῦτο δεν εἶναι ἐνοίκιασμα ἡ ἐμφύτευσις. ὅτι δὲ πάλιν δίδει τὸ διαπεραμένον κάθε χρόνον, δεν εἶναι ἔτε τελεία πούλησις, ἀλλὰ φαίνεται ἀνάμεσον παχτώσεως, καὶ πουλήσεως. καὶ διὰ τοῦτο τὸ νόμιμα τῆς ἐμφυτεύσεως εἶναι ξεχωρισὰ ἀπὸ τὰ νόμιμα ὁποῦ ἔχει ἡ πάχτωσις, καὶ ἡ πώλησις.

Περὶ Εὐαγῶν Οἴκων.

Τὰς ἐμφυτεύσεις προσάσομεν νὰ γίνωνται εἰς τὰς τόπους τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, καὶ τὰ Ὀρφανοτροφείου, καὶ τῶν Ξενοδοχείων, καὶ τῶν Νοσοκο-

σοκομείων, καὶ τῆς Πτωχοτροφείων εἰς τὸ πρόσωπον ἐκείνου ὁπόθεν τὸ πάρῃ, καὶ μετ' αὐτὸν κατὰ διαδοχὴν εἰς ἄλλα δύο πρόσωπα ἀπὸ τὰς κληρονόμους τε.

Τὰ Ἐρείπια, ἤτοι τὰ χαλασμένα μέλλια τῆς Ἐκκλησίας Κωνσαντινουπόλεως νὰ φυτεύωνται διὰ παντὸς εἰς τρίτον μερτικὸν, ἤγουν νὰ δίδῃ ὁ φυτευτὴς τὸ γ'. μερτικὸν ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον ὁποῦ ἔδιδε πρότερον, ὅταν ἦτον γερὸν τὸ μοῦλκι, ἢ τὸ ἥμισυ ἐκείνου τοῦ ἐνοικίου, ἀφ' οὗ τὸ διορθώσῃ ὁ ἐμφυτευτὴς, πλὴν αὐτὰ τὰ πάκτα ὁ νόμος ἀπὸ λ'. χρόνους περισσότερον δὲν συγχωρεῖ.

Τῶν δὲ ἄλλων Ἐκκλησιῶν, Μοναστηρίων, Ξενοδοχείων, καὶ τῆς λοιπῶν ὁπού εἶναι μέσα εἰς τὴν Κωνσαντινούπολιν, καὶ ἔξω, καὶ παντοῦ ὅπου καὶ αὖ τύχῃ, καὶ διὰ παντὸς νὰ δίδωνται τὰ κωσατικά των, καὶ μούλκια, εἰς φύτευσιν, καὶ ὄχι περισσότερον νὰ λαμβάνουν τὰ ἕξι μέρος ἀπὸ τὸ εἰσόδημα ὁπού ἔχει τὸ πρᾶγμα ὁπού δίδεται νὰ φυτευθῇ. τὸ ἴδιον δίδουν καὶ τὰ χαλασμένα αὐτῆς μέλλια ἀπὸ τὴν φυτείαν.

Τὰ παχτώματα ὁπού γίνονται ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας, καὶ τὰ Μοναστήρια, κατὰ δύο τρόπους συγχωροῦμεν νὰ γίνωνται, ἢ ἕως τέλους τῆς ζωῆς ἐκείνου ὁπού τὸ φυτεύει, ἢ ὅσους σωαρεσουῶ, καὶ συμφωνήσουν ἐκεῖνοι ὁπού κάμνουν τὰς σωαλλαξίας, πλὴν νὰ μὴν ὑπερβαίνουν δηλαδὴ τὰς λ'. χρόνους.

Ἐπὶ μὲν τῆς Ἐκκλησιῶν, τῆς Μοναστηρίων, Νοσοκομείων, καὶ τῆς λοιπῶν διαγῶν Οἴκων, εἰς δύο χρόνους αὖ δὲν δώσῃ ὁ ἐμφυτευτὴς τὴν συδοσίαν ὁπού ἐσυμφώνησεν, ἐκπίπτει ἀπὸ τὴν ἐμφύτευσιν, εἰς δὲ τὰς ἄλλας, εἰς ἕξι χρόνους.

Τὰς Οἰκονόμους, καὶ Ἐπιτρόπους, καὶ ἄλλους Κυβερνήτας τῆς Ἐκκλησιῶν, καὶ διαγῶν Οἴκων, καὶ τὰς γονέας, καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, καὶ τὰς ἐκ γονέας συγγενεῖς, ἢ ἐκ γάμου, προσάσομεν νὰ μὴ κάμνουν ἐμφυτεύσεις εἰς τὰς τόπους τῆς Ἐκκλησιῶν ὁποῦ ἐπιτροπεύουν, ἤτε νὰ παχτώνουν πρᾶγμα τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἀπατοίτας, ἢ νὰ βάλουν ἄλλον νὰ τὰς τὰ πάρῃ. ὅτι αὖ κάμουν τίποτε τέτοιον, ἂς ἐξέρουν, ὅτι ἐκπίπτουν καὶ ἀπὸ τὸ πρᾶγμα ὁποῦ φυτεύσουν. ζημιοῦνται δὲ καὶ τὴν τιμὴν ὁπού δώσαν. Οἰκονόμοι, Ἐπίτροποι, καὶ Χαρτουλά-

λάειοι ὁπᾶ νὰ κάμουν τὴν τοιαύτην ἐμφύτδυσιν, τοσᾶτον νὰ ζημιώνωνται, καὶ νὰ τὰ δίδουν εἰς τὸν Θεῖον Οἶκον, ὅσην ἔξοδον ἐζημιώθη ὁ ἐκεῖνος ὁπᾶ ἐπλήρωσε τὴν τιμὴν διὰ νὰ ἐμφυτδύσῃ.

Ἐκκλησιαστικὸν πρᾶγμα ἀκίνητον, νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ τὸ πάρῃ Αἱρετικὸς ἄνθρωπος, μήτε διὰ νὰ τὸ φυτδύσῃ, μήτε μὲ ἐνοίκιον. εἴτις δ' Αἱρετικὸς κάμῃ τίποτε τοιοῦτον, εἴτι καὶ ἂν ἔδωκε διὰ τὰ τοιαῦτα, τὸ χάνει.

Περὶ Δανείου, καὶ Ἐνεχύρου τοῦ μικροῦ κατὰ στοιχεῖον.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, ε.

Τὸ χρέος καθολικώτερον εἶναι ἀπὸ τὸ δάνειον. διότι δάνειον λέγεται τὸ ἀπό τινος δόσεως, ἢ πληρωμῆς χρεωστούμενον, καὶ ἄλλο τι χρέος ἔξω ἀπὸ τοῦτο, δάνειον δὲν ὀνομάζεται. χρέος δὲ καὶ αὐτὸ τὸ δάνειον, καὶ τὸ ἀπὸ λεγάτα, καὶ ἐκεῖνο ὁπᾶ χρεωστεῖται ἀπὸ τιμήματος τινὸς πράγματος ὁποῦ ἐπωλήθη, καὶ ἀπέμεινεν ἀπλήρωτον, καὶ τὸ ἀπὸ διαθήκης χρεωστούμενον, καὶ κοντολογῆς νὰ εἰποῦμεν, τὸ ἀπὸ εἴτι αἰτίαν, καὶ ἀφορμὴν χρεωστούμενον, χρέος λέγεται.

Περὶ Ἀρχόντων.

Οἱ Ἄρχοντες εἰς τὰς Ἐπαρχίας ὁπᾶ ἐξουσιάζουν, ἐμποδίζονται νὰ δανείζουν, καὶ νὰ δίδουν ἄσπρα μὲ διάφορον, καὶ νὰ κάμνουν πραγματείας. μάλιστα αὐτοὶ δανείζονται ἀπὸ ἄλλους μὲ διάφορον. οἱ δὲ ὑπηρέται αὐτῶν καὶ δανείζουσι, καὶ διάφορον πέρνουσι.

Περὶ τῶν καρπῶν, ὁποῦ λαμβάνουν ἀπὸ τὰ ἐνέχυρα.

Οἱ καρποὶ ὁπᾶ νὰ παρθοῦν ἀπὸ τὸ ἐνέχυρον ψηφίζονται εἰς τὸ χρέος, καὶ ἂν διαθοῦν ἴσια, λύεται ἡ κρί-

σις, & ἐλευθερῶται ἐκ τῦ χρέους, κ᾽ ἀποδίδεται τὸ ἐνέχυρον. εἰ δὲ κ᾽ πεφασίσουν οἱ καρποὶ ἀπὸ τὸ χρέος, ἀποδίδονται ὅσοι πεφασίσουν.

Τῆς δέλης ἡ ῥόγα, κ᾽ τὰ ἐνοίκια τῶν σπιτίων, ὁπῦ εἶναι ἐνέχυρα, ψηφίζονται εἰς τὸ χρέος, κ᾽ ἐὰν σωάζωνται περισσότερα ἀπὸ τὸ χρέος, λύεται τὸ χρέος, κ᾽ λαμβάνει τὰ τίποτές του.

Οἱ καρποὶ τῦ χωραφίυ ψηφίζονται εἰς τὸ χρέος, κ᾽ ὄχι μόνον ὅσους ἔλαβεν ὁ δανειςὴς, ἀλλὰ κ᾽ ὅσους ἐδυνάτο νὰ λάβῃ. εἰ δὲ κ᾽ ἔβλαψε τὸ χωράφι, κείνεται κ᾽ περὶ τύτυ.

Περὶ Ἀτιχρήσεως.

Ἐκεῖνος ὁπῦ δανείσει τινά, κ᾽ λάβῃ ἐνέχυρον σπῆτι δι᾽ νὰ κατοικήσῃ μέσα, αὖ κάμῃ κ᾽ περισσότερον τὸ ἐνοίκιον τῦ σπιτίυ ἀπὸ τὸν νόμιμον τόκον, ὅμως δὲν λογίζεται πῶς πέρνει περισσότερον τόκον, ἀλλὰ πῶς ἐνοίκιασε τὸ σπῆτι ὀλιγώτερον. ἐὰν δ᾽ ἐνοικιάσῃ τὸ σπῆτι ἄλλου ἀνθρώπου, & πέρνει τὸ ἐνοίκιον, τότε εἴτι πάρῃ περισσότερον ἀπὸ τὸν νόμιμον τόκον, ψηφίζονται εἰς τὸ κεφάλαιον.

Περὶ Συμφωνίας ἐνεχύρυ.

Κυρίως ἐνέχυρον λέγεται ἐκεῖνο ὁπῦ παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τῦ δανειςῦ, ἀμὴ ἐκεῖνο ὁπῦ νὰ μὴ παραδοθῇ, μόνον νὰ συμφωνηθῇ, ὑποθήκη λέγεται.

Περὶ Πουλήσεως ἐνεχύρυ.

Ἐὰν λάβῃ κανεὶς ἐνέχυρον, κ᾽ συμφωνηθῇ περὶ τύτου, ὅτι αὖ δὲν πληρώσῃ τὸ χρέος ἕως τὸν δεῖνα καιρὸν, νὰ πουλῇ τὸ ἐνέχυρον, κατὰ τὴν συμφωνίαν ἂς γένῃ. εἰ δὲ κ᾽ δὲν ἐσυμφώνησαν ἔτζι, & περάσουν δύο χρόνοι ἀπὸ τὸν ὡρισμένον καιρὸν τῆς διοείας, & τὸ εἰπῇ τῦ Οἰκοκύρη μὲ μάρτυρας, ἔχει ἄδειαν νὰ τὸ πυλήσῃ.

Ο' δανειστὴς ὅταν θέλῃ νὰ πουλήσῃ τὸ ἐνέχυρον, κάμνει χρέια νὰ τὸ ἰξδρῃ ἡ ὁ χρεώστης, μήπως ἡ δυνηθῇ νὰ κάμῃ ζόπον νὰ τὸ ἐξαγοράσῃ, ἡ νὰ τὸν ἀποφασίσῃ πῶς θέλει νὰ τὸ πωλήσῃ. ὅμως αὖ κάμῃ ζημίαν εἰς τὴν πώλησιν, νὰ ἰσιάζωνται μὲ δικαιοκρισίαν.

Ἐκεῖνος ὁπῦ κρατεῖ ἐνέχυρον δὲν ὑποκειται εἰς ἄλλους, ἀλλὰ δὲν δίδεται εἰς φυλακήν.

Σχόλιον.

Ἔχωντας σὺας δανειστὰς ἀφόρους, σὺας ἀπὸ τὺς δανειστὰς τὸν ἔσυρνεν εἰς τὴν κρίσιν, καὶ τοῦ ἐγύρεψε τὸ χρέος, καὶ μὴν ἔχωντας νὰ τῦ τὸ δώσῃ, τῦ ἔδωκεν ἐνέχυρον, ἤτοι ἀμανάτι. ἡ ἀφ' ὦ ἔδωσεν ἐκείνου τὸ ἐνέχυρον, οἱ λοιποὶ δανειταὶ μαθόντες, ἐζήτησαν νὰ ἔμβουν εἰς τὰ πράγματα τῦ χρεώστου, ἵνα νὰ τὰ λάβουν ἡ αὐτοὶ ἀλλὰ ἐνέχυρον, ὡσὰν ὁπῦ κρυφίως τὰ ἔβαλεν ἀμανέτι τῦ ἄλλου δανειστῦ. τάχα δύνανται ἡ οἱ λοιποὶ δανειταὶ νὰ λαμβάνουν ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐνέχυρον; ὄχι. διατὶ ἐκεῖνος ὁπῦ ἐπῆρε τὸ ἀμανέτι, τὸ ἐπῆρε διὰ ἐδικήν του βεβαίωσιν μόνον εἰς τὸ ἐδικόν τε χρέος, ἡ ὄχι διὰ ὅλων τῶν δανειστῶν τὸ χρέος νὰ τὸ φυλάττῃ. ὅτι ἐκεῖνος ὁπού νὰ πάρῃ ἀμανέτι διὰ τὸ χρέος ὅλων τῶν δανειστῶν νὰ τὸ φυλάττῃ, πρεπόντως ἐνάγεται ἀπὸ τὺς δανειστὰς νὰ φέρῃ τὰ πράγματα εἰς τὴν μέσην.

Εἴτε ἐξ ἀρχῆς, εἴτε ἡ ὕστερα συμφωνηθῇ διὰ τὴν πώλησιν τῦ ἐνεχύρου, εἴτε μὴ συμφωνηθῇ, καλῶς πωλεῖ αὐτὸ ὁ δανειστὴς, ἡ κάμνει δεατότην τὸν ἀγοραστήν, πάρεξ μόνον αὖ ἐσυμφωνήθη νὰ μὴ τὸ πουλήσῃ. διότι ὁ δανειστὴς ὁπῦ τὸ πωλήσει, κρίνεται διὰ κλέπτης.

Ἐὰν εἴπῃ ὁ δανειστὴς, ὅτι ἐὰν δὲν μοῦ δώσῃς τὸ χρέος, ἕως εἰς τὸν δεῖνα καιρὸν, νὰ ἔμαι Αὐθέντης τῦ ἐνεχύρου, ἡ τοιαύτη συμφωνία δὲν πιάνεται.

Ἐὰν συμφωνηθῇ νὰ πουληθῇ τὸ ἐνέχυρον, ὄχι μόνον διὰ τὸ κεφάλαιον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὺς τόκους, καὶ διὰ τὰ ἔξοδα ὁποῦ ἔγιναν εἰς αὐτὸ, πουλίεται. διότι τὸ ἐνέχυρον ὁπῦ ἐβάλθη διὰ τὸ κεφάλαιον, χωρὶς νὰ ὁμιληθῇ, ὑποκειται καὶ διὰ τὺς τόκους.

Ἐκεῖνος ὁπῶ βάλλει ξένον πρᾶγμα ἐνέχυρον, τῶ λόγω του κάμνει πταίσιμο, καὶ ὄχι ἐκεῖνον ὁποῦ ἔχει τὸ ἐνέχυρον, τὸν δεσπότη δηλαδὴ καὶ ἀληθινὸν Οἰκοκύρη τῶ πράγματος.

Ἐὰν συμφωνήσῃ ὁ χρεώστης, ὅτι αὖ περάσῃ ὁ καιρὸς τῆς προθεσμίας αὐτῆς, καὶ δὲν δώσῃ τὸ χρέος, νὰ πωλῆται τὸ ἐνέχυρον, δὲν ἐμποδίζει τὴν κείσιν τῶ ἐνεχύρου, ὅταν τὸ πωλήσῃ ὁ δανειστὴς παρὰ τιμῆς.

Τὸ ἐνέχυρον ὁπῶ καταδικασθῆ κανεὶς εἰς κείσιν, νὰ τὸ πωλήσῃ, ἡ τάξις τὸ πωλεῖ. εἰ δὲ καὶ δὲν δέρεθῆ κανεὶς νὰ τὸ ἀγοράσῃ, ἢ μὲ τὸ νὰ δίδουν ὀλίγην τιμὴν, ἐὰν θέλήσῃ αὐτὸς ὁπῶ τὸ ἔχει, νὰ τὸ αὐγατίσῃ καὶ νὰ τὸ πάρῃ, ἔχει ἄδειαν νὰ τὸ κάμῃ ἅ τῶτο ὡσὰν σῦας ξένος.

Δώνεται ὁ δανειστὴς ὁποῦ κρατεῖ ἐνέχυρον τινὸς χρεώστου, νὰ τὸ δώσῃ καὶ αὐτὸς ἄλλου δανειστῆ ἐνέχυρον πάλιν, πλὴν ἀπὸ τόσην τιμὴν, ἀπὸ ὅσην τὸ κρατεῖ καὶ αὐτός.

Περὶ τῆς Τυχηρῶν εἰς τὰ ἐνέχυρα.

Ὅσα τύχει καὶ σωέβουν εἰς τὸ ἐνέχυρον, τόσον ἀπὸ βλάβην, ὅσον καὶ ἀπὸ κέρδος, εἰς τὸν χρεώστην βλέπει.

Ἐδανείθη σῦας ἀπὸ λόγω μου Φλωρία φ. μοῦ ἔδωκεν ἐνέχυρον σκυλὶ ἀσιμένια, καὶ μὲ τὸ νὰ τοῦ χρειαθοῦν, ἐζήτησε νὰ τὰ πάρῃ, καὶ ὕστερα ἐζήτησε νὰ τὰ πωλήσῃ. καὶ τῆ ἔδωκα θέλημα νὰ τὰ πουλήσῃ. ὕστερα ἠθέλησα ἐγὼ νὰ τὰ ἀγοράσω ἀπὸ ὅσα τὰ ἀγόρασεν ἄλλος. καὶ λέγει ὁ νόμος, δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ κάμω τῶτο, μίαν φορὰν ὁπῶ ἔδωκα θέλημα νὰ τὰ πωλήσῃ; ὅτι ἐξέπεσον ἀπὸ τὸ δίκαιον ὁπῶ εἶχον εἰς τὸ ἐνέχυρον. καὶ ἐκεῖνος ὁπῶ τὰ ἀγόρασε, τὰ ἔχει καλῶς ἀγορασμένα, καὶ ἐγὼ τὸν χρεώστην ζητῶ ἀπὸ τὸ χρέος τε.

Ὅσα κατὰ τύχην σωέβουν εἰς τὰ ἀμανέτια, εἰς τὸν χρεώστην εἶναι. καὶ αἴσως τινὰς δανίσῃ ἄλλον τινὰ, ἅ λάβῃ ἀπ' ἐκεῖνον ἀμανέτια, καὶ ὕστερα κατὰ τύχην σωέβουν, καὶ χαθοῦν τ' ἀμανέτια, ὁ δανειστὴς ἄχι μόνον δὲν ζημιώνεται τίποτες ἀπὸ τὰ ἐχάθη τὰ ἀμανέτια, ἀλλὰ ἅ τὸ χρέος τὸ λαμβάνει τέλειον μὲ τὸ ἀφορόν τε, χωρὶς νὰ χάσῃ σῦα ἄσπρον.

ὅμως

ὅμως ἔχει χρέος ὁ δανειστὴς νὰ μὴ κάμῃ καινέα δόλον εἰς τὸ ἀμανέτι, μήτε νὰ τὸ μεταχειριθῇ εἰς ἄλλο τίποτες, ἔξω ἀπὸ ὅ,τι ἐσυμφώνησε μὲ τὸν χρεώστην.

Ὥσπερ τὰ τυχηρὰ ὁ δανειστὴς δὲν ἀποκρίνεται, ἔτζι πρέπει νὰ τὰ φυλάττῃ ὅσον δυνάται χωρὶς δόλον, καὶ ῥαθυμίαν.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς χάσῃ τὸ ἐνέχυρον, καὶ δὲν εἶναι ἀπὸ λόγου του ἡ ἀφορμὴ, καὶ ἡ αἰτία ὁπῶς ἐχάθη, δὲν ἐγκαλεῖται διὰ τοῦτο. ὅμως κάμνει χρεία νὰ ἀποδείξῃ πῶς τὸ ἔχασε. διότι τὰ τυχηρὰ ὁπῶς τύχουν καὶ πάθουν τίποτες τὰ ἐνέχυρα, δὲν κινδυνεύει νὰ ζημιωθῇ ὁ δανειστὴς, ἀλλὰ ἂν τύχῃ καὶ χαθῇ τὸ πρᾶγμα, δυνάται νὰ ζητᾷ τὸ χρεωστούμενον. εἰ δὲ ἐσυμφώνησαν μεταξύ τους, ὅτι ἡ ἀπώλεια τοῦ ἐνεχύρου νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν χρεώστην ἀπὸ τὸ χρέος, ἡ τοιαύτη συμφωνία ἔχει τὸ κῦρος, καὶ τὸ βέβαιον.

Ἀνίσως τινὰς δανείσῃ καὶ πάρῃ ἀμανέτι, & τὸ μεταχειριθῇ εἰς χρείαν του χωρὶς γνώμην τοῦ χρεώστου, καὶ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἀφορμὴν συμβῇ καμία βλάβη εἰς τὸ ἀμανέτι, ἢ χαθῇ παντελῶς, ὅτι πάθῃ τὸ ἀμανέτι, ὁ δανειστὴς ζημιώνεται, καὶ ὄχι ὁ χρεώστης.

Ἐὰν θελήσῃ κανεὶς δανειστὴς νὰ δώσῃ τὸ ἐνέχυρον ὀπίσω, τοῦτο δὲν συγχωρεῖ τὸ χρέος, πάρεξ ἂν ἦναι συμφωνία τέτοια καὶ σωπαρέσκεια διὰ ὅλα μέρος.

Ὅποιος πάρει πολλὰ πράγματα ἀμανέτι, ἐὰν δὲν πληρωθῇ ὅλον τὸ χρέος, δὲν ἀναγκάζεται νὰ ἐλευθερώσῃ καινέα ἀπ' αὐτά.

Περὶ Ὑποθηκῶν Πραγμάτων.

Ὑποθήκη εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἀμανάτι, ὁποῦ τὸ ἔχει ὁ χρεώστης εἰς χεῖράς του, ὅμως τὸ χαφέι εἰς τὴν ὁμολογίαν ὁπῶς δίδει εἰς χεῖρας τοῦ δανειστοῦ ἐνέχυρον ἕως ὁπῶς νὰ τοῦ πληρώσῃ τὸ χρέος. ἐνέχυρον δὲ εἶναι ἐκεῖνο ὁπῶς δίδεται εἰς τὰ χέρια τοῦ δανειστοῦ διὰ τὸ χρέος, καὶ τὸ ἔχει ὁ δανειστὴς ἕως ὁπῶς νὰ λάβῃ τὸ χρέος. & μὲ κοινὸν ὄνομα τόσον τὸ σῶα ὅσον καὶ τὸ ἄλλο, δηλαδὴ, & ἐκεῖνο ὁπῶς δίδεται, & ἐκεῖνο ὁπῶς ὑποτίθεται διὰ τὸ χρέος, ἐνέχυρον λέγεται.

Ὁ δα-

Ὁ δανειστὴς ὁπὸ ἔλαβεν ἀμανέτι χωράφια, ἢ σπίτια, ἡ ζημία ὁπὸ γενῇ εἰς τὰ δένδρα, καὶ ὁ χαλασμὸς τῶν σπιτίων ὁπὸ γένῃ, ἀπὸ λόγου του ἔχει νὰ ἀποκρίνεται. Καὶ ἐὰν κατὰ δόλον, ἢ πταῖσμα ἔκαμε τὸ φράγμα ὁπὸ εἶχεν ἀμανάτι ἀχαμνότερον, ἀναγκάζεται διὰ τοῦτο νὰ ἀποκατασήσῃ τὸ φράγμα τοιοῦτον, καθὼς ἦτον ὅταν τὸ ἔλαβεν ἀμανάτι. ὅμως ὅτε ὁ δανειστὴς ἐμποδίζεται νὰ ζητᾷ τὰ ὅσα ἐξωδίασεν εἰς αὐτὰ, ἀναγκαῖα δαπανήματα.

Τὰ φράγματα ὁπὸ βαλθοῦν ἐνέχυρον, ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον ὁπὸ τὰ ἔδωκαν, τὰ ζητοῦσι. διότι δὲν ἔχει ἐξουσίαν ὁ δανειστὴς νὰ ἀποξενώσῃ τὰ φράγματα τῶ χρεώστε χωρὶς συμφώνε, καὶ προσάξεως Αὐθεντικῆς, τοῦτεσι νὰ πουλήσῃ ἐκεῖνα ὁπὸ τοῦ ἔδωκαν διὰ ἐνέχυρον, εἰς τὸ νὰ στέκουν, ἕως ὅ νὰ ἔλθῃ ὁ διατεταγμένος καιρὸς νὰ πληρωθῇ τὸ χρέος.

Ἐὰν καῇ τὸ σπῆτι ὁπὸ βαλθῇ ἀμανάτι, καὶ ἀγοράσει κανεὶς τὸν τόπον, καὶ κτίσει σπῆτι, τὸ κτίσμα ὑποκειται εἰς τὸν ἀ. Οἰκοκύρη. ἐκεῖνος ὅμως ὁποῦ μὲ καλὴν πίσιν τὸ ἀγόρασε, δὲν ἀναγκάζεται νὰ τὸ δώσῃ, ἐὰν δὲν πάρῃ τὰ ἔξοδα ὅλα σῶα, καὶ ἀνελλειπῆ.

Ἐὰν βάλῃ κανεὶς φράγμα ξένον ἀμανάτι, καὶ εἰς τὸ ὕστερον τὸ ἀγόρασει, καὶ γένῃ κύριος Οἰκοκύρης, δὲν φαίνεται ἀπὸ τοῦτο, πῶς νὰ τὸ ἐξασιάζῃ καὶ ὁ δανειστὴς περισσότερον, καὶ νὰ τὸν ἀναγκάζῃ νὰ τὸ πάρῃ εἰς τὸ χρέος.

Ἐὰν ἔχῃ κανεὶς τίποτε φράγμα ἀμανέτι, καὶ θέλει νὰ τὸ πωλήσῃ, προτιμᾶται ἐκεῖνος ὁπὸ τὸ ἔχει τὸ ἐνέχυρον, καὶ ὁ κληρονόμος.

Κάποιος ὀνομαζόμενος Μέλιος ἐχρεωστᾶσε, καὶ τοῦ ἐπῆραν μερικὰ ἀπὸ τὰ κτήματά του, καὶ τὰ ἐπώλησαν διὰ τὸ χρέος. καὶ ὕστερα ἐκέντησε κρίσιν, ὅτι κακῶς ἐτιμήθησαν τὰ κτήματά του. καὶ ὁ Μάγιστρος ἀποφάσισε νὰ δώσῃ τὸ χρέος, καὶ νὰ πάρῃ τὰ κτήματά του. καὶ ἔτζι ἐζήτησε προθεσμίαν, καὶ τοῦ ἐδόθη ὕστερα ἀπὸ τὴν πώλησιν τῶν πραγμάτων τε μιᾶς ἓξ. καὶ εἰ μὲν ἀπεράσουν οἱ ἓξ μιᾶς, καὶ δὲν τὰ πληρώσῃ, νὰ ξεπεσῇ ἀπὸ τὰ κτήματά του, καὶ ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ νὰ τὰ κυριεύσῃ.

Ἐὰν ἔχῃ κανεὶς ἐνέχυρον ὁπὸ τὸ βαστᾷ πολλοὺς χρόνους, δὲν ἠμπορεῖ ἀπὸ τοῦτο νὰ τὸ κυριεύσῃ παντελῶς.

Ὁ δα-

Ο' δανειστὴς, & ὁ κληρονόμος αὐτῦ δεν ἔχουι δίκαιον ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν νὰ μὴ δώσουν τὸ ἐνέχυρον, ὡσὰν πληρωθῇ τὸ χρέος, τετέσιν ἐὰν περάσουν ιδ' λ'. χρόνοι.

Εἶναι ιδ' ἐνέχυρα, ποὺ ὑποθήκαι ὀπῦ γίνονται σιωπηρῶς. διότι ἐκεῖνος ὀπῦ δανείσει εἰς ἀνακαινύργωσιν σπιτίυ, ἢ μὲ τὸν λόγον τῦ Οἰκοκύρη κάμῃ τὰ ἔξοδα, ἔχει τὸ σπῆτι ὑποκείμενον εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ιδ' νικᾷ τὰς ἄλλας δανειστὰς, αὖ θελήσῃ νὰ πάρῃ τὸ τοιῦτον σπῆτι εἰς πληρωμὴν τῦ χρέυς, ὀπῦ τῦ χρεωστεῖ.

Περὶ Προτιμήσεως Δανείου.

Ε'Ἀν εἰς δύο δανειστὰς βαλθῇ δὰ ἀμανάτι σῦα ιδ' τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ἐν μιᾷ ιδ' τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, αἱ ὧραι ὀπῦ ἐφόλαβον, ἢ ἔλειψαν, δεν κάμνουν προτίμησιν τινὸς, μόνον ὑπόκειται & εἰς τὰς δύο κατὰ τὴν ποσότητα τῦ χρέυς.

Ε'ὰν δανείσῃ κανεὶς τινὰ, ιδ' ὕστερα τὸν δανείσω ιδ' ἐγὼ νὰ πηγαίνῃ εἰς καμίαν Πανήγυριν νὰ πάρῃ πραγματείαν, ιδ' γυρίζωντας ἀπὸ τὴν πραγματείαν ἐκείνης τῆς Πανηγύρεως, ἐκεῖνος ὀπῦ ἐδανείθη ἀπέθανε. νικῶ ἐγὼ εἰς τὸ φορτίον ὀπῦ ἔκαμψα εἰς τὴν Πανήγυριν, ὅτι δι' αὐτὸ τὸν ἐδάνεισα.

Γ'ξεύρε καθόλυ, ὅτι κάθε δανειστὴς, ἢ προσωπικὸς εἶναι, ἢ ὑποθηκικός. & προσωπικὸς μὲν εἶναι ἐκεῖνος ὀπῦ δανείζει τινὰ χωρὶς ἐνέχυρον, ἢ ὑποθήκην, ιδ' ἔχει μοναχὸν τὸ πρόσωπον τῦ χρεώστυ ὑποκείμενον εἰς αὐτὸν, ἀμὴ ὄχι & τὰ πράγματά του. ὑποθηκικὸς δὲ εἶναι ἐκεῖνος ὀπῦ ἔλαβεν ὑποθήκην, ἢ σπῆτι, ἢ ἄλλο πρᾶγμα, ιδ' εἶναι ἰσχυρότερος ἀπὸ τὸν προσωπικὸν, ὡσὰν ὀπῦ ἔχει ιδ' τὰ ἀμανέτια δὰ τὸ χρέος.

Ρ'ωμαϊκόν.

Ε'ἰς τὰς προσωπικὰς κρίσεις, ἐὰν ὁ ὕστερος δανειστὴς ἀπολάβῃ τὰ ὅσα ἐδάνεισε, & περάσουν ξεῖς χρόνοι, ιδ' τὰ ἐξεύρει ὁ πρῶτος δανειστὴς, ιδ' δεν εἶπῇ τίποτε, δεν δύνεται πλέον νὰ κριθῇ μετ' ἐκεῖνον ὀπῦ τὰ ἔπηρε.

Ρ'ω-

Ῥωμαϊκόν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ πάρῃ τὸ χρέος τε, ἀποσομώνει τὸν προπίτερον, διότι οἱ νόμοι εἶναι διὰ ἐκείνους ὁποῦ ἀγρυπνοῶν, ἐ ὄχι διὰ ἐκείνους ὁποῦ βαρυκοιμοῦνται.

Ῥωμαϊκόν.

Ὅτι ἐὰν βάλῃ κανεὶς ἕνα ἢ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἀμανέτι, πρῶτον εἰς δανεισλὼ, ἐ ὕστερα εἰς Αὐθεντείαν, ἢ ὕστερα πάλιν τὸ δώσει προῖκα, προτιμᾶται ἡ προῖκα καὶ ἀπὸ τλὼ Αὐθεντείαν, μὲ τὸ νὰ προτιμᾶται ἀπὸ τὲς πρώτας δανεισὰς, οἱ ὁποῖοι εἶναι προτιμότεροι ἐ τῆς Αὐθεντείας.

Ῥωμαϊκόν.

Οἱ προπίτεροι δανεισαὶ ἀπὸ τλὼ προῖκα ὁπὲ νὰ πάῃ κανεὶς νὰ δώσῃ τῆς Φυγαδός του, προτιμοῦνται.

Ῥωμαϊκόν.

Εἰς τλὼ ἀγοραπωλησίαν, ἢ εἰς τλὼ προτίμησιν αὐτῆς, δὲν σοχαζόμεθα τὸν χρόνον ὁπὲ παραδίδονται τὰ πράγματα, ἢ ἡ τιμὴ αὐτῇ, ἀλλὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγοραπωλησίας.

Ῥωμαϊκόν.

Εἰς ἐκείνες τὺς τόπες ὁποῦ λαμβάνει τινὰς τλὼ ὑποθήκλω, ἢ εἶναι ἀνάγκη νὰ τελειώσῃ τὸ παζάρι, καθὼς γίνεται ἐ εἰς τλὼ προῖκα, εἰς τὰ τοιαῦτα δὲν προσέχομεν εἰς τὸ μέρος τῆς πληρωμῆς τῆς τιμῆς, ἀλλὰ λέγομεν νὰ εἶναι βέβαιον τὸ συμβόλαγμα ἀπ' αὐτλὼ τλὼ ἀρχλὼ ὁπὲ ἔγινε. εἰς ἐκείνες δὲ τὲς τόπες ὁπὲ μὲ γνώμλω ἢ τῆς δύο συμφωνεῖται νὰ τελειωθῇ, ἢ νὰ πληρωθῇ τὸ παζάρι, ἢ ὄχι. εἰς

τὰ

τὰ τοιαῦτα προσέχομεν τὸ μέζον τῆς πληρωμῆς τῆς τιμῆς, καὶ ὄχι τὴν ἀρχὴν τοῦ σωναλλάγματος.

Ἐὰν ὁ προπέτερος δανειστὴς ἔχῃ ὑποθήκην ὅλα τὰ ὑπάρχοντα τοῦ χρεώστου, καλλίτερος εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπού ἔλαβεν ὕστερον ἀπὸ αὐτὸν μερικὴν ὑποθήκην, ἤτοι σύνα πρᾶγμα μόνον τοῦ χρεώστου. Καὶ εἴτις ἀγοράσῃ ἀπὸ τὸν πρῶτον δανειστὴν, δὲν φοβᾶται νὰ πειραχθῇ ἀπὸ τὸν δεύτερον δανειστὴν διὰ τοῦτο. εἰ δὲ καὶ εἰς πολλοὺς δανειστὰς ἐβάλθηκαν τὰ αὐτὰ πράγματα ἐνέχυρα εἰς διαφόρους καιρούς. ὅμως ἐὰν ἀπὸ τὰ πράγματα αὐτὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ σύνα ἀπὸ τοὺς δανειστὰς χωρὶς, καὶ τὸ βάλῃ ξεχωριστὰ ὑποθήκην εἰς τινὰ, καλλίτερος εἶναι ἐκεῖνος ἀπὸ ὅλους ἐκείνους, ὁπού ἔχουν μετοχὴν εἰς τὸ χωρὶς αὐτό.

Ῥωμαϊκόν.

Ἐὰν τὶς χρεωστῇ τοὺς δανειστὰς, καὶ δὲν ἔχει νὰ τοὺς πληρώσῃ, καὶ τοῦ πέσῃ τίποτε κληρονομία, ἢ λεγάτον, καὶ δὲν θέλει νὰ τὸ πάρῃ, δὲν βιάζεται ἀπὸ τοὺς δανειστὰς διὰ νὰ τὸ πάρῃ, διότι δὲν χάνει τίποτε ἀπὸ τὰ δικαίτου. διότι ἐκεῖνος μόνον χρεωστεῖ νὰ πληρώσῃ, ὁποῦ ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐδικόντου, καὶ ἕξαποκτᾷ ἐκεῖνο ὁπού ἔχει. ἀμὴ ἡ κληρονομία, καὶ τὸ λεγάτον δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ χρεώστου, ἀλλὰ τοῦ ἦλθαν ἀπὸ φιλοτιμίαν, καὶ ἂν τὰ πάρῃ ὁ χρεώστης, ἀναγκάζεται πάλιν νὰ τὰ δώσῃ εἰς τοὺς δανειστάς. πρεπόντως λοιπὸν ὁ νόμος δὲν ἀναγκάζει αὐτὸν χωρὶς τὸ θέλημάτου, νὰ λάβῃ τὴν κληρονομίαν, ἢ τὸ λεγάτον. διατὶ καλλίτερον τὸ λογιάζει νὰ τὰ κερδήσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ μέλλει νὰ τοῦ κάμῃ τὴν χάριν, παρὰ νὰ τὰ πάρῃ διὰ τοὺς δανειστάς, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν ὠφέλειαν ἐκεῖνος, ὁπού νὰ τοῦ κάμῃ τὴν χάριν.

Ἐὰν τὸ ἐνέχυρον πωλήσῃ ὁ πρῶτος δανειστὴς εἰς τὸν δεύτερον, τίποτε δὲν ἀκολουθεῖ. εἰ δὲ ὁ χρεώστης τὸ ἔδωκεν εἰς προτίμησιν τοῦ πρώτου, ἂν τὸ ἐπούλησε, δύναται νὰ τὸ πάρῃ ὁ δεύτερος, ὅμως κάμνει χρεία νὰ πάρῃ καὶ τὸ χρέος.

Ἐκεῖνος ὁπού δανείσει τινὰ νὰ ἀνακαινίσῃ τὸ σπήτι του, προτιμᾶται ἀπὸ τοὺς ἄλλους δανειστάς.

Σχόλιον.

Σημείωσαι, ὅτι εἰς τὰς προσωπικὰς δανειστὰς εἶναι διαφοραὶ, ἄλλοι μὲν ἀπὸ αὐτὰς ἔχουσι προνόμιον, καὶ ἄλλοι ὄχι. καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουσι προνόμιον εἶναι δεύτεροι ἀπὸ τὰς ὑποθήκας, καὶ νικοῦσιν ἐκείνους ὁποῦ δὲν ἔχουν ὑποθήκην. εἶναι δὲ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν τὸ προνόμιον, καὶ ἄλλοι τινές. ὅμως δὲ καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ δανείσῃ εἰς ἀνακαίνισιν Οἴκου, ὡς ὅπου παραδείγματος. ὁ Πέτρος εἶχε σπίτι, καὶ ἤθελε νὰ πέσῃ, καὶ παρεκάλεσε τὸν Παῦλον νὰ τὸν δανείσῃ. καὶ καταπειθεὶς ὁ Παῦλος τὸν ἐδανείσε μὲ τέτοιαν συμφωνίαν, ὅσα τὸν δανείσει νὰ τὰ ἐξοδεύσῃ εἰς τὸ νὰ φτιάσῃ τὸ σπίτι του, τὸ ὁποῖον καὶ τὸ ἔκαμε ὁ Πέτρος. ὕστερον ὁ Παῦλος ἐγύρεψε τὰ δανεικὰ ὁποῦ ἔδωσε τοῦ Πέτρου. τὸ ἔμαθον καὶ ἄλλοι προσωπικοὶ δανεισταὶ, καὶ ἐγύρεψαν καὶ ἐκεῖνοι τὰ δανεικὰ ὁποῦ ἔδωκαν τῷ Πέτρῳ χωρὶς καμμία προνόμιον, ἀλλὰ μόνον ἁπλῶς, καὶ ἐροτιμήθη ὁ Παῦλος καὶ ἐπληρώθη τὰ ἄσπρα ἀπὸ τὸ σπίτι, καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόμειναν, ἂν εὕρουν νὰ πληρωθοῦν ἀπὸ ἄλλα πράγματα τοῦ Πέτρου.

Εἰς ὃ βάλω εἰς ἐσένα τὰ ὑπάρχοντά μου ἀμανέτι, καὶ εἰς ἄλλον βάλω τὸν ἀγρὸν τοῦ Πέτρου, ἐὰν γένῃ ὕστερον ἐδικός μου, κρίνεσθε οἱ δύο, ὅτι ἀγοράσθη ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου. καὶ ὁ μὲν πρῶτος γυρεύει νὰ δικαιωθῇ, λέγοντας πῶς μὲ εἶχαν ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα ἀμανέτι. ὁ δεύτερος δὲ, πῶς τοῦτο ξεχωριστὰ τὸ ἔβαλαν εἰς τὸ λόγο μου. ὅμως δὲν ἔχει νὰ κάμῃ τίποτες ὁ πρῶτος, ἔσωνται καὶ νὰ τὸν ἀποκτήσω ὕστερα τὸν ἀγρόν.

Ἐὰν γράψω καὶ δώσω τῇ Θυγατρί μου προῖκα εἰς βλάβην τῶν δανειστῶν, ζητεῖται ἡ Θυγάτηρ νὰ ἀναχωρίσῃ τὴν ἀγωγὴν τῆς προικός.

Σχόλιον.

Πέτρος τὶς ἔχοντας δανειστὰς διαφόρους, καὶ θέλοντας νὰ βλάψῃ αὐτοὺς, ὑπαύθρισε τὴν Θυγατέρα του ὁποῦ ἦτον αὐτεξουσία, καὶ ἔδωκε τῷ Γαμβρῷ αὐτοῦ προῖκα διὰ τὴν Θυγατέρα του, καὶ ὁ Γαμβρός του δὲν ἤξερε τὸν δόλον, καὶ δίδοντας τὴν προῖκα, ὠλιγόσθυσε τὴν περιουσίαν του. οἱ δὲ δανειστὰι βλέποντες ταῦτα, κινοῦσι κατὰ τῆς Θυγατρὸς τὴν ἀφραξίαν, καὶ βιάζουσιν αὐτὴν νὰ ἀναχωρίσῃ εἰς αὐτὰς τὴν ἀγωγὴν τῆς προικὸς ὁποῦ ἀπόκτησεν

σον ἄυτη, & λαβόντες αὐτὴν κινῆσι τὴν ἀγωγὴν, & ἕως ἂν
ἢ νὰ λυθῇ ὁ γάμος, ζητῆσι τὴν προῖκα. ὑπόθεσαι δὲ ὅτι ὁ
Πατὴρ ὅταν ἔδωσε τὴν προῖκα, δὲν ἐζήτησε νὰ ἀντιστρέψῃ
τὴν προῖκα, ἀλλὰ μόνον νὰ τὴν δώσῃ.

Ἀπὸ ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους δίδοται ἡ ὑποθήκη, προτιμᾶται ἐκεῖνος ὁπῦ λάβει τὸ ἐνέχυρον, ἢ ὁ κληρονόμος του.

Ἡ διάταξις τῦ νόμυ λέγει, ὅτι κἂν εἰς προῖκα θυγατρός του κανεὶς πρᾶγμα δώσῃ, ὁπῦ εἶχε προθεσμίαν μὲ τὸς δανειστὰς, ὅτι ἐὰν δὲν δώσῃ τὸ χρέος ἕως τὸν δεῖνα καιρὸν, νὰ πίρνουν τὸ πρᾶγμα, δύνανται οἱ δανειστὰι νὰ κρίνωνται μὲ ἐκείνους ὁπῦ τὸ ἐπῆραν.

Ἐὰν οἱ δανειστὰι εἶναι ἕτοιμοι νὰ λάβουν τὰ πράγματα τῦ χρεώστυ, προτιμῶνται οἱ συγγενεῖς, ἂν εἶναι πλέσιοι, ἢ δύνονται νὰ τὰ ἀγοράσουν.

Εἰς τὰς προσωπικὰς ἀγωγὰς, ἐκεῖνοι ὁπῦ δανείσουν τινὰ διὰ νὰ ὀγάλουν ἄλλους δανειστὰς, εἰς τὸν τόπον ἐκείνων σεβαίνουν.

Ἐὰν μὲ τὸ θέλημα τῦ πρώτυ δανειστῦ βαλθῇ εἰς ἄλλον ἀμανέτι τὸ πρᾶγμα ὁπῦ τὸ εἶχεν ἐκεῖνος προτίτερα, προτιμᾶται ὁ δεύτερος.

Δανειστὴς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἀπὸ πάσης λογῆς αἰτίας, χωρὶς τινὸς παραγραφῆς παντοτεινῆς, χρεωστέμενος πολιτικῶς, ἢ ἡγεμονικῶς, ἢ ὄχι φυσικῶς.

Σχόλιον.

Τὸ ὄνομα δανειστὴς, ἢ χρεώστης ἡ συνήθεια, & ἡ γλῶσα τῶν πολλῶν ἀνθρώπων τὰς περισσοτέρας φορὰς τὸ πέρνει & διὰ ἐκείνους ὁπῦ δανείζουν, ἢ διὰ ἐκείνους ὁπῦ δανείζονται. τῦτο λοιπὸν ἰξυρώντας ὁ Νομοθέτης διδάσκει, & λέγει, ὅτι ἂς ἰξυρῇ καθ' ἕνας ὁπῦ ἰξυρεῖ τὸς νόμυς, ὅτι ὄχι μοναχὰ ἐκεῖνοι ὁπῦ δανείζουν λέγονται δανειστὰι, ἀλλὰ ἢ πᾶς ἄνθρωπος ὁπῦ τὸ χρεωστᾶσιν ἀπὸ πάσης λογῆς αἰτίας, οἷον τιμὴν ἀπὸ πράγματος ὁπῦ ἐπωλήθη, ἀπὸ ἐνοίκιον, ἀπὸ ὑποχέσεως, ἢ ὁμολογίας τινὸς ἀνθρώπυ, ἢ ἀπὸ τιμωρίας, ἂν τύχῃ τινὸς, ἢ ὑβρισίας, ἀπὸ πλεψίαν ὡρισμένην, ἀπὸ τιμωρίας νόμων, ἢ ἐκεῖνος δανειστὴς λέγεται, καὶ ἐκεῖνος ὁπῦ

τοῦ χρεωστεῖ ὁπωσδήποτε ἀπὸ πάσης λογῆς αἰτίας χρεώσης ὀνομάζεται. τὸ πάρεξ δὲ αὐγατίζει, ὅτι ἐκεῖνος εἶναι ηὐ λέγεται δανειστὴς, ὁπὄ τοῦ χρεωστῶσι χωρὶς τινὸς παραχαφῆς, τατέσιν ὁπὄ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδιωχθῇ δχὶ παραχαφῆς. τί δὲ εἶναι ἡ παραχαφή; ἄκουσον. οἱ λ'. χρόνοι εἶναι χωρὶς ἀμφιβολίαν. ὅταν λοιπὸν δανείσω καπόια φλωρία, ηὐ ἀπεράσουν οἱ λ'. χρόνοι, ηὐ νὰ μὴν ἐνοχλήσω ὁλοτελῶς τὸν χρεώστην δι' αὐτὰ, ἔτε δχάφορον νὰ λάβω (δχατὶ τὸ δχάφορον ὅταν τὸ πέρνῃ τινὰς, κόπτει τὴν διορίαν τῶ χρόνω τῆς λ'. χρόνων) ἔτε ἄλλο τίποτε νὰ κάμω δηλωτικὸν, πῶς τὰ τὰ ἐγύρεψα, ἀλλὰ νὰ σιωπήσω τελείως ὅλως λ'. χρόνως, αὐίσως Ϛ ὕστερα ἀπὸ τὺς λ'. χρόνως ζητήσω, δὲν κάμνω τίποτες, ὅτι μὲ νικάει ὁ χρεώστης μὲ τὴν παραχαφὴν, λέγωντας σὲ ἐνίκησα τόσον καιρὸν ὁπὄ δὲν μὲ ἐζήτησες, ηὐ ἀπὸ τῶρα ηὐ ἐμπρὸς δὲν σὲ χρεωστῶ τίποτε. ὅτι αὖ σὲ ἐχρεώστουν, δὲν ἐστιώπας τόσον καιρὸν, ηὐ λέγει καλά. ηὐ ὄχι μόνον εἰς τὸ δανειον εἶναι αὐτὸ, ἀλλὰ ηὐ εἰς κάθε ὑπόχεσιν, ηὐ εἰς κάθε ἄλλης λογῆς προσωπικὴν ἀγωγὴν, ἔχει τόπον ἡ διηνεκὴς παραχαφὴ, ἤτοι οἱ λ'. χρόνοι. ηὐ αὐίσως ηὐ δώσω τινὸς φλωρία, ἢ προῖκα, ἢ ἄλλο τι πρᾶγμα, ηὐ ἀφ' ὅ τι δώσω, ἀπεράσουν οἱ λ'. χρόνοι, Ϛ δὲν εἰπῶ τίποτες, ἢ νὰ κάμω τινὰ ἐνόχλησιν, ἀποδιώκομαι μὲ ταύτην τὴν διηνεκῆ παραχαφὴν, ἤτοι τὺς λ'. χρόνως. ηὐ ὁ μὲν Νομοθέτης λέγωντας χωρὶς διηνεκῆς παραχαφῆς, ἤτοι τὺς λ'. χρόνως, ἐφανέρωσεν ἐκείνως τὺς δανειστὰς ὁπὄ διώκονται ἀπὸ ταύτης, ἤτοι ὅσοι δανείζουν, ἢ λαμβάνουν ὑποχέσεις, ηὐ ἀπὸ ἄλλας ἀγωγὰς ὁπὄ περικλείονται μὲ τὺς λ'. χρόνως. σὺ δὲ γνωρίζωντας καλῶς, μὴ νοῆς ἕως μοναχῆς τῆς διηνεκῆς παραχαφῆς, ἀλλ' ἔτζι λέγε καθόλου. ὅτι δανειστὴς εἶναι ὁ ἀπὸ πάσης λογῆς αἰτίας χωρὶς τινος παραχαφῆς χρεωστόμενος. ὅτι εἶναι πολλοὶ δανεισταὶ ὁπὄ ἀποδιώκονται ηὐ μὲ ἄλλας παραχαφάς. οἷον ἐκεῖνος ὁπὄ τὰ χρεωστοῦν ἀπὸ ὑβεισίαν, κλείεται εἰς δύο χρόνως, Ϛ ἐκεῖνος ὁπὄ ἀφίνει τὸ χρέος ἀποδιώκεται μὲ τὴν παραχαφὴν τῆς συμφωνίας, ηὐ ἄλλοι μὲ ἄλλας παραχαφὰς, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι εἰς λ'. χρόνως. ἀμὴ αὐίσως Ϛ θέλῃς νὰ

συμ-

συμφωνήσῃς μὲ τὰ ῥήματα τῦ Νομοθέτου, δχὶ νὰ φέρῃς αὐτὰ παλῶς εἰς κάθε δανειστὴ, δλωσδιὴ παραχαφὴ λέγε, ὄχι τὰς λ. χρόνας, ἀλλὰ κάθε παραχαφὴ ὁποῦ παύει παύποτε τὸν ἀντίδικον, ϗ ὁπῦ ἐκβάλλει τὴν δίκην παντελῶς, ϗ ὄχι ῥόσκαιρα. οἷον ἀΐσως ϗ μῦ χρεωστῇ τινὰς, ℭ συμφωνήσω νὰ λάβω τὸ χρέος ὕστερα ἀπὸ δύο μηνας, ἢ αὐ γυνὴ τῦτο, δποδιώκομαι μὲ παραχαφὴ ῥόσκαιρον, ϗ ὄχι παυποτεινὴν, δηλαδὴ εἰς ὀλίγον καιρὸν δποδιώκομαι νὰ μὴ κινήσω ἀγωγὴν πλέον. δχατὶ ἀφ' ἧς ἀπεράσουν οἱ δύο μηνες, ἢ γυνὴ τὸ ῥᾶγμα ὁπῦ ἐσυμφωνήσαμεν, δεν εἶμαι δανειστής· ῥοτήτερα δὲ ἀπὸ ἐκεῖνα εἶμαι δανειστὴς, ϗ καλῶς, ϗ δικαίως κινῶ ἀγωγήν. ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ χρεωστῶ, ϗ δποδιώκεται μὲ τὴν παυποτεινὴν παραχαφὴν, οἷον τῆς τῦ χρόνυ, ἢ τῆς συγχωρήσεως, ἢ τῆς δχαλαγῆς, ϗ μὲ τὰς ὁμοίας, ἢ πολιτικῶς λέγει, ἢ ῥραιπωείως. ϗ πολιτικῶς εἶναι ἀπὸ ὅλα τὰ σωαλλάγματα, ἤτοι ἀπὸ κάθε πάρσιμον, ϗ δόσιμον, ὅ,τι λογῆς ἀπὸ πούλησιν, ἀπὸ ἐνοίκιον, ἀπὸ ἀλλαξίας, ϗ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα παρόμοια, ὅσα διέλαβεν ὁ Δυοδεκάδελτος Νόμος, ὁ ὁποῖος ℭ εἰς πᾶσαν πολιτείαν ἔχει τὸ βέβαιον, ϗ πολιτικὸς ὀνομάζεται. ϗ ῥραιπωείως εἶναι, ὅταν χρεωστῇ τινὰς ἀπὸ τὸν νόμον, δηλαδὴ ἢ ἀπὸ ὑβρεισίαν ὁπῦ ὕβρεισε τινὰ, ἢ ἅρπαξε τινὸς βιαστικῶς τὶ ῥᾶγμα, ϗ χρεωστεῖ νὰ τὸ ὑπερέχῃ. τέτοια εἶναι ὁπῦ δχαλαμβάνει ὁ Ῥραιπώριος, ϗ ὁ μόνον αὐτὰ, ἀλλὰ ℭ ἄλλα. ϗ κοντολογῆς νὰ εἰπῶμεν κάθε σῶας ὁπῦ χρεωστεῖ, ἢ πολιτικῶς χρεωστεῖ, ἢ ῥραιπωείως, τετέσιν ἀπὸ νόμυ ὁπῦ ἐδόθη ἀπὸ τὸν Δυοδεκάδελτον, ὁ ὁποῖος καθὼς εἶπον, λέγεται ϗ πολιτικός. ἢ ῥραιπωείως, ἀπὸ νόμυ δηλαδὴ ὁπῦ ἐδόθη ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος Ῥραιπώρων, δηλαδὴ Ἀρχόντων. ἐκεῖνος δὲ ὁπῦ τῦ χρεωστῶ φυσικῶς δεν εἶναι δανειστὴς, ὅτι καθὼς ἐκεῖνος ὁποῦ δποδιώκεται ἀπὸ πάσης λογῆς παραχαφὴν, δεν ἠμπορεῖ νὰ ζητῇ τὸ χρέος, ἔτζι ϗδὲ ἐκεῖνος ὁποῦ τῦ χρεωστῶ φυσικά. ποῖος δὲ εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ τῦ χρεωστῶ φυσικά; ἄκουσον. ἐκεῖνος ὁποῦ δανείζει σῶα τέλειον ϗ φρόνιμον, τὸν ὁποῖον ϗ ὁ νόμος γνωρίζει, τῦ χρεωστῶ μὲ φυσικῶς, ὅτι ἔδωσε χρήματα, ϗ τὸ ἰξεύρει ϗ ἡ φύσις, ὅτι δχατὶ ἔδωσε, τῦ χρεω-

στᾶσι.

χρεωστῶσι. τὰ χρεωστῶσι δὲ κ᾽ κατὰ τὸς νόμους, καθότι ὁ νόμος γνωρίζει χρεώστιν ἐκεῖνον ὁπὸ ἐδανείθη. ἀμὴ ἐκεῖνος ὁπὸ δανείζει τινὰ, τὸν ὁποῖον ὁ νόμος ἐμποδίζει, ὅ,τι λογῆς τὸν ὑπεξούσιον, τὸν ἀνήλικον, ἢ τὸν ξένον, κατὰ τὸς νόμους δὲν χρεωστῶσι τίποτες, ἐπειδὴ ὅ,τι κ᾽ ἐδανείσε τὰς τοιούτας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰς τὰ γυρεύῃ, ἔτε ἀπὸ τὸ νόμου συγχωρεῖται νὰ τὰς τὰ ζητήσῃ. διατὶ ἐκεῖνος ὁπὸ δανείζει τέτοια πρόσωπα δὲν ἠμπορεῖ νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐναντίον αὐτῶν, κ᾽ νὰ γυρεύῃ ἐκεῖνο ὁποῦ τὸς ἔδωκε. κ᾽ διὰ τοῦτο λέγεται φυσικῶς, ὅτι ἡ φύσις, κ᾽ ἡ ἀλήθεια γινώσκει πῶς τὸς τὰ ἔδωσε. καθὼς λοιπὸν δὲν ἦναι δανειστὴς ἐκεῖνος ὁπὸ ἀποβάλλεται διὰ παραγραφῆς, κ᾽ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζητήσῃ ἐκεῖνο ὁπὸ τὸ χρεωστῶν, ἔτζι κ᾽ ἐκεῖνος ὁπὸ φυσικῶς τὸ χρεωστῶσι, δὲν ἠμπορεῖ διὰ τὸν νόμον νὰ ζητῇ τὸ χρέος ὁπὸ τὸ θέλουσι.

Περὶ Προικός.

Καὶ εἰς τ᾽ ἀμαντέτια φροτιμᾶται ἡ φροῖκα ἀπὸ τὰς δανειστὰς, κ᾽ν χαλάσουν τὰ φράγματα τῆς γυναικὸς, κ᾽ὴ παιδία δὲν κάμουν. κ᾽ ταῦτα λέγομεν περὶ φροικὸς, κ᾽ ὄχι περὶ φρὸ γάμου δωρεᾶς. διότι ἐκείνη εἰς τὸν καιρόν της ὀξεπάζεται. κ᾽ πάλιν τὰς γυναῖκας βοηθᾶμεν, ὅταν κινδυνεύουν νὰ ζημιωθοῦν, διὰ νὰ μὴ ζημιωθοῦν, κ᾽ὴ ὄχι διὰ νὰ κερδίσουν.

Ἐὰν χαθῇ τὸ χράμμα ὁπὸ εἶχεν ὁ δανειστὴς, ἐλευθερώνεται ὁ χρεώστης, λέγωντας πῶς τὰ ἔχει δομσνα, ἐὰν δὲν ἠμπορέσῃ ὁ δανειστὴς νὰ τὸ ἀποδείξῃ, πῶς χρεωστῦνται.

Ἐὰν ἀρνηθῇ κανεὶς πῶς δὲν ἐδανείθη, κ᾽ ὕστερον φανερωθῇ πῶς ἐδανείθη, & ἐκεῖνος φέρῃ ἀπόδειξιν, πῶς ἔχει μερικὰ δομσνα, δὲν τὸν ὠφελεῖ, ἀλλ᾽ ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ ὅλον τὸ χρέος.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ τοῦ χαείσουν μερικὸν ἀπὸ τὸ χρέος, κ᾽ὴ συμφωνήσει, ὅτι ἕως τὸν δεῖνα καιρὸν νὰ τὰ πληρώσῃ τὰ ἐπίλοιπα, εἰ δὲ μή, νὰ τὰ χρεωστῇ ὅλα, ἂν ἀπεράσῃ ὁ καιρὸς, κ᾽ δὲν τὰ δώσει, ἀναγκάζεται νὰ τὰ δώσῃ ὅλα.

Ἐὰν

Ἐὰν σὲ δανείσω δέκα φλωρία, διὰ νὰ μοῦ δώσῃς ἑννέα, διὰ τὰ ἑννέα κείνεσαι μόνον, εἰ δὲ διὰ νὰ μὲ δώσῃς ἕνδεκα, τὰ δέκα μόνον σὲ ζητῶ.

Ἐὰν δανειθῇ κανεὶς χρήματα, ἐὰν ⸋ εἰς ξυλα πράγματα ἐδανείθη, αὐτὰ χρεωσεῖ, ⸋ δὲν κάμνει χρεία νὰ περιεργαζόμεθα ἡμεῖς τὴν αἰτίαν.

Περὶ Ἀναρχίας Δανειστῶν.

Ὁ Δανειστὴς ὁπὸν χωρεῖς τὸ θέλημα τοῦ Κειτοῦ, καὶ χωρεῖς ἄνθρωπον Αὐθεντικὸν πάρῃ τὰ πράγματα τοῦ χρεώστου, ξεπόυτει ἀπὸ τὸ χρέος, ⸋ τὸ τρίτον μέρος τῶν πραγμάτων αὐτοῦ γίνεται εἰς διαρπαγὴν, καὶ ἀτιμάζεται.

Δὲν ἀναγκάζονται οἱ πτωχοὶ χρεῶσαι νὰ δουλεύουν τοὺς δανειστὰς αὐτῶν.

Ὁ δανειστὴς ἂν πάρῃ τὰ τέκνα τοῦ Χρεώστου μὲ ῥῶγαν, ἢ εἰς δελτικὴν ὑπηρεσίαν, ξεπόυτει ἀπὸ τὸ χρέος, καὶ ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ καὶ τοῦ παιδίου ὁπὸν ἐκράτησε, ἢ τῶν γονέων του τὴν ὁμοίαν ποσότητα τοῦ χρέους, διὰ νὰ παιδευθῇ καὶ σωματικῶς.

Προσάσομεν, ὅτι ὅποιος δανειστὴς, ἀκόμι ζῶντος τοῦ χρεώστου αὐτοῦ, πηγαίνει εἰς τὸ σπῆτι τοῦ χρεώστου, καὶ ἐνοχλεῖ, ⸋ πειράζει τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπητίου του, γυναῖκα λέγομεν καὶ παιδία. ἐὰν δὲ ⸋ τολμήσῃ νὰ βάλῃ ⸋ βοῦλλαν εἰς τὸ σπῆτι μὲ ἐδικλώτου ἐξουσίαν, χωρεῖς νὰ γένῃ προτήτερα κρίσις, καὶ ἀπόφασις παρὰ τοῦ Κειτοῦ. εἶτις τὸ κάμῃ τοῦτο νὰ ξεπέσῃ ἀπὸ τὴν κρίσιν του, ἂν εἶχε ⸋ δίκαιον, καὶ ὅσα λέγει, ὅτι τοῦ χρεωστεῖ, νὰ τοῦ ζητῶν ἄλλα τόσα, νὰ τὰ δίδῃ εἰς τοὺς κληρονόμους ἐκείνου ὁπὸν ὑβρίσθη, καὶ νὰ διαρπάζεται τὸ τρίτον τῶν πραγμάτων αὐτοῦ. εἰ δὲ ἀποθάνῃ κανεὶς, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ τὸν θάψουν διὰ τὸ χρέος, τὰ αὐτὰ νὰ παθαίνῃ.

Ὅταν κανεὶς δὲν χρεωσεῖ τινὸς τίποτες, καὶ τοῦ δώσει τίποτες, εἰ μὲν δὲν ἐξοδέρῃ πῶς δὲν τοῦ χρεωσεῖ, τὰ πέρνει ὀπίσω. εἰ δὲ ἐξοδέρῃ, δὲν τὰ πέρνει ὀπίσω πλέον, διότι φαίνεται πῶς θελληματικῶς τοῦ τὰ ἐχάρισε.

Περὶ

Περὶ Ἀναργυρίας.

Ἐὰν τις λέγῃ πῶς μὴ χρεωστῶν, τῷ ἔκαμε γράμμα πῶς χρεωστεῖ, & δὲν εἶναι μαρτυρημένον, ἐκεῖνος ὁπῦ πάρει τὸ γράμμα ἀποδείχνει, πῶς τῷ χρεωστεῖ. ἐὰν δὲ εἶναι ῥητῶς γραμμένον διὰ ποίαν ἀφορμὴν ἔγινεν, ἀναγκάζεται νὰ τὸ πληρώσῃ, αὐ δὲν ἀποδείξῃ φανερῶς μὲ ἀξιοπίστους μάρτυρας πῶς δὲν χρεωστεῖ.

Περὶ Διαθηκῶν Δανειστῦ, καὶ Χρεώστυ.

Οἱ λόγοι ἐκείνων ὁπῦ ἀποθαίνουν, καὶ χάφτουν εἰς τὴν διαθήκην πῶς τὰς χρεωστοῦν, οὐδὲ αὐ εἰποῦν ὃν διαθήκῃ πῶς αὐτοὶ χρεωστοῦν, δὲν φθάνει εἰς ἀπόδειξιν, ἐὰν δὲν ἔχουν μάρτυρας ἀξιοπίστους.

Ἔχει ἄδειαν ὁ δανειστὴς, ὡσὰν ἀποθαίνει ὁ χρεώστης, ἀφ' οὗ μὲ ὅρκον παρασήσῃ τὴν περιουσίαν του ὁ ἀποθανών, ἢ καὶ μὲ ἄλλον τρόπον αὐ τὴν βεβαιώσῃ, νὰ ἐρευνᾷ, καὶ νὰ ἐξετάζῃ διὰ τὰ τίποτέπου, διὰ νὰ διωπθῇ νὰ λάβῃ τὸ χρέος του.

Ὅσα καὶ αὐ χάφτῃ εἰς ἐδικήν του διαθήκην διὰ λόγου τινὸς κανεὶς, δὲν τὸν ὠφελοῦν τίποτε. ἔτε νὰ φοκείνῃ τὰς δανειστάς· ἀλλὰ εἰς ἐκείνους εἶναι ἄδεια νὰ ἐξετάζουν τὰ παίπα, καθ' ὃν τρόπον θέλουν.

Ὁ ἄνδρας τὰ ὅσα χρεωστεῖ τῆς γυναικὸς αὐτῦ, αὐ ἦτον αἰήλικη ὅταν τὴν ἐπῆρεν, δὲν δυνάται νὰ τῆς τὰ κρατήσῃ, αὐ δὲν στέρξῃ αὐτὸ τὸ χρόμμον, ὅταν γένῃ τελείας ἡλικίας.

Ἐὰν φέρῃ κανεὶς ἔγγραφον ὁμολογίαν πῶς ἐδανείθη ὁ δεῖνας φοπότερα ἀπὸ τόσους χρόνους· ὁ μὲν χρόνος τῆς ποιήσεως τῆς καταθέσεως νικᾷ τὰς μεταγενεστέρας δανειστάς, καὶ συναλλάκτας. ὁ δὲ ἐκ καταθέσεως χρόνος, ἤγουν ὁπῦ λέγει μόνον πῶς φρὸ χρόνων τόσων τῦ χρεωστεῖ, ζητᾷ ἀπόδειξιν, & δὲν ἔχει δυνάμιν, αὐ δὲν ἀποδειχθῇ κατὰ τῶν φροτέρων δανειστῶν.

Ἐὰν

Ε'αν αὐήλικος κληρονομήσῃ τινὰ, χρεωσεῖ νὰ πληρώσῃ καὶ τὰ χρέη τε.

Ε'αν οἱ δανεισαὶ εἶναι ἕτοιμοι νὰ πάρουν μέρος τῶν πραγμάτων τοῦ χρεώστε, προτιμῶνται νὰ τὸ πάρουν οἱ συγγενεῖς, καὶ νὰ πληρώσην τὸ χρέος.

Περὶ χρεῶν ὁπὲ χρεωστῦνται, οἱ κληρονόμοι τὰ πληρώνεν, καὶ ὄχι οἱ λεγατάριοι.

Περὶ Παίδων ὁπὲ νὰ ξέφυν τὲς Γονεῖς των.

Ὅλοι οἱ γονεῖς, καὶ ὅλα τὰ παιδία αὐαγκάζονται νὰ ξέφωνται αὐάμεσόντες, ἂς εἶναι καὶ πτωχοί.

Περὶ Παίδων, καὶ Γονέων.

Οἱ παῖδες, ὅταν εἶναι πτωχοὶ οἱ γονεῖς τους, αὐαγκάζονται νὰ τὲς ξέφουν, καθὼς καὶ οἱ γονεῖς τὺς παῖδας. χρέος δὲ ὑπὲρ αὐτῶν νὰ πληρώνεν δὲν αὐαγκάζονται.

Παράδοξον νόμιμον λέγει ἡ διάταξις. ὅτι οἱ παῖδες, αὶ δὲν κληρονομήσεν τὸν Πατέρα, μόνον τὸ Αὐθεντικὸν χρέος αὐαγκάζονται νὰ πληρώσουν ὁπὲ ἐχρεωστῦσεν ὁ Πατέρας τες. καὶ καλῶς εἶπεν, ὅτι μόνον ἀπὸ τὸ Αὐθεντικὸν χρέος πιαίνονται, ἀμὴ ἄλλος κανεὶς δανεισὴς δὲν δυνάται νὰ τὲς πιάσῃ, αὶ δὲν κληρονομήσουν τὲς γονεῖς τες διὰ χρέος Πατρικόν.

Περὶ Γυναικῶν.

Ε'Ἀν γυνὴ εἰς ἀπάτιν τῶν δανεισῶν ὁποῦ χρεωσεῖ ὁ ἄνδρας της λάβῃ τὸ πρᾶγμά του μὲ ὄνομα τῆς προικὸς, ὅλον τὸ χρέος πληρώνει ὁ ἀνὴρ, καὶ σβύνυται ἡ προῖκα. διατὶ δὲν συμίσαται προῖκα εἰς ζημίαν τῶν δανεισῶν.

Περὶ Τάξεως Κεφαλαίε, καὶ Τόκου.

Ε'Ἀν εἴπῃ ὁ δανεισὴς, ὅτι τὰ ὅσα δοθοῦν, νὰ πιαίνονται εἰς κεφάλαιον καὶ εἰς διάφορον. τὸ πρῶτον ὁποῦ νὰ δο-

θῇ λογήζεται διάφορον, καὶ τὸ εἴτι περισσεύσῃ, πιάσεται εἰς κεφάλαιον. διότι ἔτζι προσέχομεν, καὶ φυλάττομεν τὴν τάξιν τῆς γραφῆς.

Ὅσοι ὁμολογοῦσιν ἐγγράφως εἰς τὰς ὁμολογίας αὐτῶν, πῶς χρεωστοῦσι, δὲν πιστεύονται ἐν δικολίᾳ, μὴν λέγουν πῶς ἀγράφως ἐπλήρωσαν ἢ ὅλον τὸ χρέος, ἢ μερικὸν μὲ μάρτυρας, παρεξ αὐ φέρουν πέντε μάρτυρας ἀξιοπίστους, πῶς τὸ ἐπλήρωσαν ἀγράφως, καὶ νὰ ὁμόσουν οἱ μάρτυρες, πῶς ἔμπροσθεν τους ἐπληρώθησαν, ἢ πῶς ὁμολόγησεν ὁ δανειστὴς ἔμπροσθεν τους πῶς τὸ ἔλαβεν. εἰ δὲ ἀλλέως, ἄγραφος μαρτυρία δὲν πιάνεται, πῶς ἐπληρώθη χρέος ἐγγράφως χρεωστούμενον.

Περὶ Μεταθέσεως Χρέους.

Ἐὰν γένῃ μετάθεσις χρέους, ἀφανίζεται τελείως ἡ πρώτερα ἐνοχὴ, ἤγουν δὲν ἔχει νὰ κάμῃ πλέον ὁ δανειστὴς μὲ τὸν πρότερον χρεώστην.

Ἡ δὲ μετάθεσις τοῦ χρέους τότε γίνεται, ὅταν συμφωνήσῃ κανεὶς καὶ γράψῃ ῥητῶς εἰς ὁμολογίαν, καὶ λέγει, ἀφίνω τὸν πρότερον χρεώστην μου, καὶ λαμβάνω τὸν δεῖνα. εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι ῥητῶς γραμμένον, τὸ ἀφίνω τὸν πρότερον χρεώστην. ἀλλ' ὅτι ἐπειδὴ ἐκεῖνος λείπει, καὶ ἀπόμειναν τὰ πράγματά του, ἐσήμωνα ἐγὼ νὰ πληρώνω τὸ χρέος, τότε ὁ δανειστὴς ἔχει χρεώστας καὶ τοὺς δύο. Ὁ πρῶτον μὲν αὐ εἶναι πλούσιος ἐκεῖνος ὁποῦ ἐμβῆκεν, ἐκεῖνον σύρνει. εἰ δὲ Ὁ εἶναι πτωχὸς, κρατεῖ πάλιν τὸν πρῶτον, καὶ δὲν ζημιώνεται.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ἀρνηθῇ πῶς χρεωστεῖ, δὲν ἐμποδίζεται νὰ φέρῃ καὶ ἄλλων μαρτυρίαν, ἐὰν δὲν ἐμποδίζει ὁ νόμος.

Σχόλιον.

Ἐκίνησεν σύας ἀγωγὴν κατά τινος λέγοντος, ὅτι τοῦ χρεωστεῖ τυχὸν ῥ. φλωρία. καὶ ἐκεῖνος ἠρνήθη, καὶ εἶπε δὲν τοῦ χρεωστεῖ. ἐξ ἀνάγκης μὲ τὸ νὰ ἀρνῆται ὁ ἐναγόμενος, ζητεῖται ὁ ἐνάγων νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι τοῦ χρεωστεῖ. καὶ λοιπὸν ἀπέδειξεν, ὅτι τοῦ χρεωστεῖ. ὕστερα ἀπὸ τὰς ἀποδείξεις τοῦ ἐνάγοντος, δὲν πληρώνει διότις τὸ χρέος ὁποῦ ἀπεδείχθη ὁ ἐναγόμενος, ἀλλὰ ἤμπο-

ημπορεῖ ὲ ἄλλω δικαιολογίαν νὰ μεταχειρισθῇ, ὲ νὰ εἰπῇ, ὅτι ὲ αὐ ἀπεδείχθη ὅτι χρεωστῶ, δὲν χρεωστῶ νὰ τὸ δώσω, διότι ὅταν μὲ ἐδάνεισεν, ἤμουν ἀνήλικος, ὲ τὰ ἐξοδίασα κακὰ, ὲ μὲ βοηθεῖ ὁ νόμος ὁπὸ λέγει, ὅτι ἐκεῖνος ὁπὸ δανείζει ἀνήλικον, ὁπὸ θέλει νὰ τὰ ἐξοδιάσῃ κακὰ, χάνει τὸ δάνειον. ἀκόμι κὴ ἄλλω δικαιολογίαν ημπορεῖ νὰ εἰπῇ, ὅτι ἀπέρασαν λ'. χρόνοι, κὴ αὐ ἀπέδειξες, ὅτι χρεωστῶ, ἀλλὰ σὲ ἐνίκησα μὲ τὸν χρόνον, ὲ ἐλεθερώθω. καὶ πάλιν λέγει ὁ νόμος, ὅτι ἐὰν χρεωστῶ τινὸς δέκα φλωρία, καὶ μὲ ἔχει καὶ αὐτὸς ἀπὸ ἄλλω μεριὰ δέκα φλωρία, τὰ ἐλογαρίαζε, κὴ τὰ ἔκαμε καλὰ μὲ τὸ σιωπηλό. ἀίσως λοιπὸν κινήσῃ τὶς κατά τινος ὁπὸ τὰ χρεωστεῖ χρήματα, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἀποδείξῃ ὁ ἐνάγων, ἀρνεῖται ὁ ἐναγόμενος ημπορεῖ νὰ εἰπῇ, ὅτι ὲ αὐ ἀπέδειξες, ὅτι σὲ χρεωστῶ, δὲν σὲ δίδω τίποτε, διατὶ μὲ ἔχεις κὴ ἐμένα χρήματα, κὴ ἀπὸ ἐκεῖνα λογαρίασαι, κὴ κλείσαι τα. κὴ εἰς ὅλα τὰτα ἐὰν εἴπῃ τὶς, ὅτι ὁ ἐναγόμενος νὰ εἰπῇ ἀπὸ τὸ ἀρχὸ, ὅτι χρεωστῶ, δηλαδὴ ἔλαβα ὅσα λέγεις, ἀλλ' ἔχω τρόπον ὁποῦ τὰ ἔλαβον, ἢ ὅτι μὲ τὸν χρόνον ἐλεθερώθηκα καὶ τ' ἄλλα. ἐπειδὴ δὲ ὲ τὰρνήθη, πῶρα δὲν ημπορεῖ νὰ τὰ λέγῃ αὐτά. θέλει ἀκέσει, ὅτι καλῶς λέγει, ὁ χρεωστῶ. Ἐκεῖνος μὲν ὁπὸ λαμβάνει, ἔχοντας δὲ τὸν ζόπον διατὸ ἡλικίαν, δηλαδὴ, ὅπον ἀνήλικος ὅταν ἐδανείθη, ἢ μὲ τὸν χρόνον ἐλεθερώθη ἀπὸ τὸ χρέος, ἢ λογαριασμὸν ἔχει διὰ νὰ κλείσῃ, ὁ ὁποῖος λογαριασμὸς μὲ τὸ σιωπηλὸ κόπτει τὸ χρέος, ὲ ἐλεθεροῖ τὸν χρεώστη. ημπορεῖ λοιπὸν ἐκεῖνος ὁπὸ λέγει, ὅτι δὲν χρεωστεῖ, νὰ μεταχειρισθῇ ὲ ἄλλαις τέτοιαις δικαιολογίαις, καλῶς φερομέναις, κὴ καλοφροσωπισμέναις. ἀμὴ ἀίσως φανερὰ ὁ νόμος ἐμποδίζῃ νὰ φέρῃ τινὰς τὸ δικαιολογίαν, καὶ νὰ μὸ ημπορῇ νὰ τὸ εἰπῇ, οἷον τὶ λέγω. λέγει ὁ νόμος, ὅτι ἀίσως κὴ συρθῇ σὰς εἰς κρίσιν διὰ χρέος, κὴ νὰ εἰπῇ, ὅτι δὲν χρεωστεῖ, δὲν ημπορεῖ νὰ εἰπῇ πλέον, ὅτι ἐπλήρωσα τὸ χρέος. διατὶ πῶς δέχεται λέγωντας, ὅτι ἐπλήρωσα τὸ χρέος; ἐκεῖνος ὁπὸ λέγει ἀλοτελῶς δὲν χρεωστῶ.

Ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει δικαιολόγημα, δὲν εἶναι χρεώστης.

Περὶ Ἐκκλησίας.

Ἐὰν χρεωστῇ τινὸς ἰδιώτης χρέος ἡ Ἐκκλησία, ἀναγκάζεται νὰ πάρῃ ἀπίνητα πράγματα διὰ τὸ χρέος. Ὁ Πατριάρχης ἔλεγεν, ὅτι τότε κάμνει χρεία νὰ δοθῇ τετράμηνος διορία εἰς τὸν χρεώστην διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, ὅταν εἶναι πλούσιος εἰς κτήματα, καὶ πράγματα διὰ νὰ τὰ πωλήσῃ μὲ αὐξησιν, καὶ μὴ βιαζόμενος τὰ δώσῃ παρὰ τιμῆς, ἂν τύχῃ νὰ τὰ βάλῃ καὶ ἀμανέτι καὶ ἐπισωρεύσῃ χρυσίον. Ὅταν δὲ ὁ χρεώστης εἶναι πτωχὸς, δὲν κάμνει χρεία νὰ δοθῇ ἡ τετράμηνος διορία, διότι δὲν γίνεται καμία ὠφέλεια οὔτε εἰς τὸν χρεώστην, οὔτε εἰς τὸν δανειστήν, μάλιστα δὲ βλάβη, καὶ ἔξοδα καὶ εἰς τὰ δύο μέρη. πρέπει λοιπὸν μικρὰ προθεσμία νὰ δίδεται εἰς τοὺς τοιούτους, καὶ νὰ ὑποκόβεται ἡ κρίσις συντομώτερα, διὰ νὰ μὴ γίνωνται πάλιν φιλονεικίαι ἀωφελεῖς, καὶ ξεμακρύνει περισσότερον ἡ κρίσις.

Περὶ Δημοσίων Θησαυρῶν.

Νὰ μὴ τολμήσῃ τινὰς καὶ δανεισθῇ ἀπὸ Βασιλικὸν Θησαυρόν. εἰ δέ τινας κρυφὰ, ἢ φανερὰ, ἐγγράφως, ἢ ἀγράφως, ἢ μὲ ἐγγυητὰς δανεισθῇ, χωρὶς Βασιλικῆς προσαγῆς, νὰ γίνωνται τὰ πράγματά τε εἰς ἁρπαγὴν, καὶ νὰ ζημειῶται. καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ ἐδανείσθη ἀπὸ τὸν Βασιλικὸν Θησαυρὸν, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τε.

Ἡ περὶ τοῦ δανείου ἀγωγὴ εἰ μὲν εἶναι προσωπικὴ, διὰ χρέος δηλαδὴ χωρὶς ἀμανέτια, ἀπερνῶντας οἱ λ'. χρόνοι, σβύεται. εἰ δὲ ὑποθηκαρία, ὅπου μὲ ἀμανέτια, εἰς μ'. χρόνους ἐξαπλοῦται.

Περὶ

Περὶ Κτημάτων αὐτὶ Χρυσίου τῷ Δανειστῇ δεδομένων.

Εἴ τις δανείσῃ χρυσίον πιστεύωντας εἰς τὰ κτήματα, καὶ πράγματα ἐκείνε ὅπε δανειθῇ, καὶ ὁ χρεώστης δὲν ἔχει χρυσίον, ἤτε ἄλλο τίποτε πρᾶγμα κινητὸν διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, ὅμως ἔχει κτήματα, καὶ πράγματα πολλὰ ἀκίνητα, δίδομεν αὖ θέλῃ ὁ δανειστὴς νὰ πάρῃ ἐς ἀκίνητα πράγματα αὐτὶ τοῦ χρυσίε. εἰ δὲ καὶ εἶναι ἄλλος κανεὶς ὅπε θέλει νὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ τὰ ἀκίνητα πράγματα τὲ χρεώστε, παρόντος καὶ τὲ δανειστῆ, καὶ κηρύττοντος ὅτι τὰ πράγματα τοῦ χρεώστε τὰ ἔχει βαλμένα ἀμανέτι εἰς τοῦ λόγετου, καὶ φοβερίζει μὲ τοῦτο ἐκείνες ὅπε θέλουν νὰ ἀγοράσουν τὰ ἀκίνητα πράγματα. τότε ἐδῶ μὲν εἰς τὸν δαίμονα τούτῳ Πόλιν οἱ ἐνδοξότατοι τῆς ἡμετέρας πολιτείας Ἄρχοντες κατὰ τὸν δικαιοκρισίαν ὁποῦ ἐδόθη ἀπὸ τὸν νόμον εἰς καθ' ὅλα, εἰς δὲ τὰς Ἐπαρχίας οἱ Αὐθεντότοποι ὅπε θέλουν νὰ κάμνουν ἐξέτασιν, καὶ ἔρθουν ἀκριβῆ εἰς τὸ νὰ γίνεται δικαία ξετίμησις τῶν πραγμάτων τοῦ χρεώστου, διὰ νὰ δίδωνται αὐτὰ τῷ δανειστῇ κατὰ τὸν ποσότητα τὲ χρέους μὲ τοιαύτην ἀσφάλειαν, καθὼς καὶ ὁ δανειστὴς ἤθελε δωσιθῇ νὰ τὰ δώσῃ. ἡ δὲ διὰ ἀσφάλεις τῶν δεδομένων ἀκινήτων πραγμάτων νὰ εἶναι εἰς τὸν δανειστήν. διότι δὲν ἤθελεν εἶσαι δίκαιον, ἐκεῖνος ὅπε νὰ δώσῃ χρυσίον, καὶ δὲν δωσιθῇ νὰ λάβῃ χρυσίον, ἀλλὰ ἀναγκάζεται νὰ λάβῃ κτήματα ἀκινήτων πραγμάτων, νὰ μὴ διαλέξῃ τὰ καλλίτερα πράγματα τοῦ χρεώστε, ἐς ἐκεῖνα ὅπε τοῦ ἀρέσουν ἐκείνε, καὶ εἶναι τῆς ψυχῆς τε. ὅτι αὖ καὶ τὸ χρυσίον δὲν ἔλαβεν, ἀλλ' αὐτὶ τοῦ χρυσίε ἀπόκτησεν ἐκεῖνο ὁποῦ τοῦ ἄρεσεν.

Ὁ Αὐθέντης ὅταν κατασήσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ εἰς καμίαν πραγματείαν, τότε κεῖνται ἐξ ἀποφάσεως νὰ ἀπεκείνεται εἰς τὸ χρέος ὅπε δανειθῇ ὁ δοῦλος, αὐίσως καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι καὶ νὰ δανείζεται. εἰ δὲ καὶ δὲν φανῇ πῶς νὰ τοῦ εἶπε, τότε ζητεῖται διὰ τὸ πεκύλιον τοῦ δούλε, καὶ πληρεμούου κατὰ τρῶτον λόγον τὲ Δεσπότου, ὕστερον πληρώνεται ἐς ὁ δανειστής.

Περὶ

Περὶ Ἐγγυητῆ, καὶ Ἀντιφωνητῆ.

ΤΙΤΛΟΣ, ε'.

Ἐάν τις δανείσῃ τινὰ, ἢ πάρῃ ἐγγυητὴν, ἢ μανδάτορα, ἢ ἀντιφωνητὴν, ἔτος δὲν ἠμπορεῖ ἐξ ἀρχῆς νὰ ἐνοχλῇ τὸν ἐγγυητὴν, ἢ μανδάτορα, ἢ ἀντιφωνητὴν, ἕως νὰ ἀμελήσῃ τὸ χρεώστ, καὶ νὰ πειράζῃ τὰς ὑποχειρίτας. ἀλλὰ πρῶτον νὰ πηγαίνῃ εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἐδανείσθη τὸ χρυσίον, καὶ αὐτὰ πάρῃ ἀπ' ἐκεῖνον, ἂς ἀπέχῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους. εἰ δὲ καὶ δὲν δυνηθῇ νὰ τὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν χρεώστην ἢ ὅλα, ἢ μερικὰ, ἢ ὁλοτελῶς, ὅσα δὲν δυνηθῇ νὰ πάρῃ ἀπ' αὐτὸν, ἐκεῖνα νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν ἐγγυητὴν, ἢ μανδάτορα, ἢ ἀντιφωνητήν. καὶ εἰ μὲν τύχουν παρόντες καὶ οἱ δύο μαζὶ ὅ, τε χρεώστης, καὶ ὁ ἐγγυησάμενος, ἢ ὁ μανδατορδίσας, ἢ ὁ ἀντιφωνήσας, τὰ ὅσα προσέταμεν, νὰ φυλάττωνται χωρὶς ἄλλο κατὰ παντὸς τρόπον. εἰ δὲ ὁ ἐγγυητὴς δὲν εἶσκεται εἰς τὸ παρὸν, ἢ ὁ μανδάτωρ, ἢ ἀντιφωνητὴς, ὁ δὲ χρεώστης λείπει, ἂς φέρῃ ὁ δανειστὴς τὸν ἐγγυητὴν εἰς τὸν Κριτὴν, καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ δὲν εἶσκεται Κριτὴς τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ἂς δίδῃ καιρὸν διοξίας τῷ ἐγγυητῇ, ταὐτὸ δ' ἐπρεῖν τῷ ἀντιφωνητῇ καὶ μανδάτορι, ἂν θέλῃ νὰ φέρῃ τὸν χρεώστην διὰ νὰ κριθῇ μετ' ἐκεῖνον προτήτερα ὁ δανειστὴς, καὶ ἔτζι ν' ἀφήσῃ αὐτὸς πεφυλαγμένος βοήθειαν, καὶ νὰ βοηθῇ τῷ ἐγγυητῇ, ἀντιφωνητῇ, καὶ μανδάτορι διὰ νὰ παρασταθῇ ὁ χρεώστης, νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἀγωγὴν ὁποῦ ἐνοχλοῦνται, καὶ πειράζονται δι' αὐτόν. εἰ δὲ περάσῃ ὁ καιρὸς ὁ διαταγμένος, καὶ δὲν ἔλθῃ ὁ χρεώστης, τότε ἔχει νὰ ἀγωνίζεται ὁ ἐγγυητὴς, ἢ ὁ μανδάτωρ, ἢ ὁ ἀντιφωνητὴς διὰ τὴν κρίσιν, καὶ νὰ πληρώσῃ καὶ τὸ χρέος ὁποῦ ἐχρέφη διὰ ἐγγυητὴς, καὶ ἔδωσε τὴν ὑποχρεσιν, ἀποβάλλοντας ἀπὸ τὸν δανειστὴν τὰς ἀγωγάς. ἀμὴ εἰς τὰ πράγματα τοῦ χρεώστ, ἂν τὰ ἔχῃ καὶ ἄλλος, δὲν δυνάται νὰ σέβῃ ὁ δανειστὴς πρὸ τοῦ νὰ κριθῇ τὴν προσωπικὴν ἀγωγὴν μὲ τὸν ἐγγυητὴν, ἢ μανδάτορα, ἢ ἀντιφωνητὴν, καὶ ἔτζι νὰ ἔμβῃ εἰς τὰ πράγματα τὸ χρεώστ, ἂν τὰ κρατῇ ἄλος, βιάζοντας

ἐκεί-

ἐκείνης ὅπῶ τὰ πραττωῦ. ϗ αὖ ἀπ' ἐκείθεν δεὶ πάρῃ τὸ δίκαιόν τε, τότε νὰ ἐμβαίνῃ ϗ εἰς τὰ πράγματα τῆ ἐγγυητῆ, μανδατόρων, Ϲ αὐτιφωνητῆ. ϗ τοῦτο ὅπῶ λέγομεν νὰ εἶναι δικὴ τοὺς πάντας, ἤγουν ϗ εἰς ἐκείνης ὅπῶ εἶναι ἐγγυηταὶ εἰς πράξεις, ϗ ὑποθηκείας, ἤτοι μὲ ἀμαρτία χρεώσας, ἡ τοιαύτη κρίσις νὰ γίνεται. ὅμως εἰς τὸν χρεώστην, Ϲ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶ, εἴτε μὲ τὰς ὑποθηκείας, ἢ προσωπικὰς ἀγωγὰς θέλει νὰ ὁπηρετηθῆ, τῶ δίδομεν ἄδειαν νὰ κάμῃ κατὰ τὴν τάξιν, ϗ γράταν ὅπῶ προείπαμεν, ϗ ἐνομοθετήσαμεν καὶ εἰς τὰ ἄλλα πρόσωπα, ϗ ὑποθέσεις. ϗ τοῦτο δεὶ τὸ λέγομεν μόνον δικὴ τοὺς δανειστὰς, ἀλλὰ ϗ εἴτις ἀγόρασε τίποτες ἀπὸ τινά.

Εἴτις δεχθῆ ἀλλοῦῶ χρέος, ἐὰν ὁμολογήσῃ, Ϲ ἐγγυηθῆ τὸ χρέος, ἀναγκάζεται νὰ τὸ πληρώσῃ.

Ὁ δι' ἄλλον ὑποχεθεὶς, ὀφείλει πληρῶσαι, ϗ ἂς μὴ ἔλαβε.

Θεμάτισον, ὅτι θέλοντας σέας νὰ δανειθῆ ἀπὸ ἄλλον, ἤφερεν σέα ἄλλον εἰς τὸν δανειστὴ, ϗ τὸν παρέσησεν, ὅτι ἐγγυᾶται, καὶ ὑποβάλλει τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, ἀνίσως ϗ ὁ πρωτότυπος δεὶ τὸ πληρώσῃ. ὁ ἐγγυητὴς λοιπὸν οὗτος ἔτζι ἐγίνη χρεώστης εἰς τὸ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, ϗ πρὸ τῶ νὰ γένῃ χρεώστης ἐκεῖνος ὅπῶ τὰ ἐπῆρεν.

Ἐὰν ἐγγυηθῆς δικὴ ξένον χρέος, καὶ εἰπῆς νὰ τὸ πληρώσῃς ἐσὺ, ἡ κρίσις τῆς ἐγγυήσεως, ὄχι μόνον εἰς τῶ λόγῳ σε, ἀλλὰ Ϲ εἰς τὰς κληρονόμους σε ἁρμόζει.

Περὶ Ἐγγύης Γυναικῶν.

Γυναῖκα δεὶ ἐγγυᾶται τινὰ, ἀλλ' ὅτε αὖ ἐγγυηθῆ, κρίνεται. τότε δὲ μόνον ὑπόκειται ἡ Γυναῖκα δικὴ τὴν ἐγγύησιν, ὅταν πάρῃ τίποτε χάρισμα δικὴ νὰ ἐγγυηθῆ, διότι ἡ χάρις ὅπῶ ἔλαβε τὴν κάμνει κατάκριτον δικὴ τὴν ἐγγύησιν. κρίνεται δὲ Ϲ τότε ὅταν εἴπῃ ῥητῶς, ϗ γράψει εἰς ὁμολογίαν, πῶς γίνεται ἐγγυήτρια, ϗ ὑποβάλλεται τὸ δίκαιόν της, καὶ τὸν νόμον ὅπῶ τῆς βοηθεῖ, δικὴ νὰ μὴ κρίνεται δικὴ τὴν ἐγγύησιν. ὁ δὲ τοιοῦτος νόμος ὀνομάζεται Βελλιανειος ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπῶ τὸν ἔπλασε.

Γυ-

Γυνὴ ἐὰν ἐγγυηθῇ, βοηθεῖται. εἰ δὲ μὴ πληρώσῃ δι' ἅτινα ὑπὸ ἐγγυήθη, δὲν τὰ πέρνει ὀπίσω.

Οὔτε κληρικὸς δὲν ἐγγυᾶται, καθὼς λέγει ὁ κ'. Κανὼν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, εἰ δὲ ἐγγυηθῇ, καθαίρεται.

Ὅταν ἤθελεν ἐγγυηθῇ ἡ Γυναῖκα, καὶ μετ' ὀλίγον πληρώσῃ, ἢ δώσῃ αὐτὶς διὰ τὸ λόγου της ἄλλον χρεώστιν, δὲν ἔχει χώραν τὸ τοιοῦτον δόγμα, οὔτε βοηθεῖται. διότι ἐκεῖναι ὡς παίζειαι διὰ τὴν ἐγγύησιν βοηθοῦνται, καὶ ὄχι ἐκεῖναι ὑπὸ συμπραίνουν τὰ δίκαιά τους τοῦ νόμου ὑπὸ εἶχον διὰ αὐτῶν νὰ βοηθοῦνται.

Ἡ Γυνὴ, μὲ τὸ νὰ πληρώνῃ διάτινα μερικὰ, δὲν γίνεται ἐγγυήτρια.

Ἐὰν δανεισθῇ Γυναῖκα μαζὶ μὲ ἄλλον τινὰ, καὶ γίνουν ὅλας διὰ τὸν ἄλλον ἐγγυηταὶ, βοηθεῖται ἡ Γυνή.

Ὅταν ἐγγυηθοῦν αἱ Γυναῖκες διὰ ὄνομα, καὶ κέρδος ἐδικόν τους, τότε χρεωστοῦσιν. ἀμὴ ἂν ἐγγυηθοῦν διὰ ξένον βοηθοῦνται.

Ἐκείναις αἱ Γυναῖκες ὑπὸ πλανηθοῦν καὶ γένουν ἐγγυήτριαι, ἐκεῖναι βοηθοῦνται καὶ εἰς πᾶσαν περίσιν, καὶ ὄχι ἐκεῖναι ὑπὸ πλανοῦν ἄλλους, καὶ ὅταν πέρνουν ἄλλων δίκαια. διότι δὲν ἐδόθη τῆς Γυναικὸς νὰ πέρνῃ ἄλλα δίκαια, οὔτε τοῦ Ἀνδρός της, οὔτε τοῦ Παιδός της, ἔτε τὰ Γιά της. εἰ δὲ πέρνῃ δίκαια ἄλλου, ὁ ὁποῖος καταδικαζόμενος δύναται νὰ γυρίσῃ κατὰ παύωτης, δὲν φαίνεται πῶς νὰ ἐγγυᾶται.

Ἡ διάταξις θέλει, ὅτι ἡ Γυναῖκα ὑπὸ νὰ πάρῃ τινὰ, καὶ νὰ ἐγγυηθῇ, νὰ μὴ βοηθᾶται ἀπὸ τὸ δόγματος, εἴτε ἐγγράφως, εἴτε ἀγράφως ἐγγυηθῇ.

Ἐὰν ἡ Γυνὴ θέλεσα νὰ πλανέσῃ, καὶ ἐξόρεσα, ὅτι αὖ ἐγγυηθῇ δὲν παιέται ἡ ἐγγύησις, δὲν βοηθεῖται. ἐκεῖνος δὲ ὑπού νὰ ἐγγυηθῇ διὰ τὸν μανδάτορα τῆς Γυναικὸς βοηθεῖται.

Ἐὰν ἐγγυηθῇ διάτινα ἀνήλικον ἡ Γυνὴ, ἔξω τοῦ νόμου, εἰ μὲν ἦναι ὁ χρεώστης πλούσιος, δὲν κρίνεται ἡ Γυνὴ, εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχὸς, κρίνεται.

Ἡ Γυνὴ αὖ καὶ πολλαῖς φοραῖς, καὶ εἰς κάθε καιρὸν ὑπὸ

νὰ

νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της αὐ ἐγγυηθῇ, ἡ Γυνὴ βοηθεῖται.

Ἀνίσως καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ Γυναῖκα, καὶ ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνες ζητηθῇ εἰς δεύτερον, ἤτοι δώσῃ ἐγγυητὴν, δὲν βοηθεῖται. Ἐπὶ τούτου περὶ ξένου, καὶ ὄχι ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της.

Οὐχὶ μοναχὰ ἡ Γυνὴ ἐὰν ὑποχρεωθῇ βοηθεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὁπού νὰ ἐγγυηθῇ ἀπὸ παύτην. ἐὰν δὲ ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της ὑποχρεωθῇ ἡ Γυνὴ, βοηθεῖται.

Ὁ Υἱὸς ὁπού εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατρός του, ἐγγυεῖται καλῶς ἀπὸ τὸν Πατέρα του, καὶ αὐ εὑγῇ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατρός του, πάλιν κεῖνεται ἀπὸ τὴν ἐγγύησιν ὁπού ἔκαμε, ὅταν ἦτον ὑπεξούσιος, καὶ ἔτζι ἀπατὶ ἦτον εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατρός του καταδικάζεται.

Ἐὰν ἐγὼ, καὶ ἡ Γυνὴ ἐγγυηθῶμεν εἰς ὁλόκληρον πρᾶγμα, ἐγὼ μόνος κεῖνομαι. εἰ δὲ ἐγγυηθῶμεν μὲ παιδίον ἀνήλικον, καὶ γονῇ νόμου ἡλικίας τὸ παιδίον, καὶ ἐλθῶμεν εἰς κρίσιν, κεῖνομαι νὰ πληρώνω ὅλον τὸ χρέος, ἐὰν ἐγὼ πρώτως ἐγγυήθηκα, παρὰ ἀνίσως καὶ ἐγίνη μὲ δόλον τοῦ δανειστοῦ, τότε βοηθοῦμαι.

Ἐὰν εἶναι πολλοὶ ἐγγυηταὶ, καὶ πληρώσῃ ὁ εἷς τὸ μερτικόν του ὁπού τὸ ἔχει, δὲν τὸ πέρνει ὀπίσω, διότι δὲν εἶναι ὁπού νὰ μὴ χρεωσῇται.

Ἐὰν ἐγγυηθῇ κανεὶς, ὅτι μέσα εἰς τόσον καιρὸν νὰ φέρῃ τὸν δεῖνα, εἰ δὲ μὴ, νὰ χρεωσῇ νὰ πληρώσῃ πρόσιμον. λέγομεν εἰς τοῦτο, ὅτι ἐὰν δὲν τὸν φέρῃ ἕως ἓξ μηνῶας, τὸ δίδεται ἄλλος τόσος καιρός. εἰ δὲ καὶ ὁ πρότερος καιρὸς ἦτον πενιασότερος, μόνον ἓξ μηνῶες δίδονται εἰς διορίαν.

Οἱ ἐγγυηταὶ δὲν κεῖνεται ἀπὸ τὰς τόκας, καὶ τὰ διάφορα, πάρεξ μόνον αὐ ἐσυμφώνησαν.

Ἐκεῖνοι ὁπού ἐγγυοῦνται ἀνήλικον, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ ἀνήλικος εἰς νόμου ἡλικίαν ἐναντιεῖται, καὶ δὲν ἀποκεῖνεται εἰς ἐκεῖνα ὁπού τὸν ἐγγυήθηκαν, βοηθοῦνται οἱ ἐγγυηταί.

Ἡ ἐγγύησις ὁπού γονῇ χωρεῖς διορίαν, δέκα ἡμερῶν διορίαν ἔχει.

Ἐκεῖνος ὁπού νὰ ἐγγυηθῇ τινὰ ἀπὸ Νοταρίου, δι' αἰτίαν

ἰδιωτικὼ, ἕως δύο μηνῶν μόνον κρίνεται, πάρεξ ἂν ἐγγυήθη ῥητῶς καὶ περισσότερον καιρόν. εἰ δὲ καὶ Αὐθεντικῷ ὑποθέσιν ἐγγυήθη, φαίνεται νὰ εἶναι ἡ ἐγγύησις μὲ ἔγγραφον ὁμολογίαν. ἴδε δὲ, ὅτι ἡ ἔγγραφος ἐγγύησις, ἕως δύο μόνον μηνῶν κρατεῖται.

Ἐὰν δανείσω τινὰ φλωρία, δὲν δίδομαι νὰ πάρω ἐγγυητὴ καὶ νὰ μὲ πληρώσῃ σιτάρι. διότι ὁ ἐγγυητὴς δὲν πιάνεται τίποτε, πάρεξ μόνον καὶ ἐκεῖνο ὅπου ἐδανείθη. διότι τὰ φορτία τὰ σιταρία καλῶς ξετιμῶνται εἰς φλωρία, τὰ δὲ φλωρία δὲν ξετιμῶνται εἰς φορτία.

Περὶ Τόκου.

ΤΙΤΛΟΣ, ζ'.

Τόκος, ἤτοι διάφορον ἀσυμφώνητον δὲν πληρώνεται.

Ὅτι κἂν ἄγραφος ἡ συμφωνία γένῃ, περὶ τόκου ἐργάζεται.

Ὅταν διὰ διάφορον ἀγωνίζωνται τινὲς, ἐκεῖνος ὁποῦ εἶναι πρωτήτερος δανειστὴς κατὰ τὸν χρόνον πρωτιμᾶται.

Λέγει, ὅταν δύο τινὲς ἀγωνίζωνται νὰ λάβουν διάφορον, πρωτιμᾶται ἐκεῖνος, τὸ ὁποῖο χρεωστεῖ πρῶτα τὸ τοιοῦτον χρέος. Παραδείγματος χάριν, ἐδανείσα ἐγὼ τὸν Πέτρον φλωρία δέκα, συμφωνήσας μὲ αὐτὸν νὰ μοῦ δίδῃ διάφορον τυχὸν κάθε μηνὰ φλωρὶ ἕν. ὕστερα ἀπὸ ἕνα, ἢ δύο χρόνους τὸν ἴδιον ἐδάνεισας ἐσὺ ἕτερα φλωρία δέκα, καὶ συμφώνησας μὲ αὐτὸν νὰ σοῦ δίδῃ διάφορον κάθε μηνὰ φλωρὶ ἕν, καὶ ἀπέρασε καιρὸς πολὺς, καὶ τὸ κεφάλαιον τὸ ἐπήραμεν καὶ οἱ δύο, τὸ δὲ διάφορον μᾶς τὸ ἐχρεώστει καὶ τοὺς δύο, τὸ ὁποῖον εἶναι κέρδος, καὶ διρόντες τὸ πρᾶγμα τοῦ χρεώστου (γνώθες ὅτι νὰ ἐπτώχυσεν) ἠγωνιζόμεθα ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς δύο νὰ λάβῃ ἐκεῖνο τὸ ὀλίγον πρᾶγμα διὰ τὸ χρεωστούμενον διάφορον, γνώθες, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἐκεῖ τὸ ὀλίγον πρᾶγμα νὰ πάρωμεν καὶ οἱ δύο ὅλον τὸ διάφορον. Καὶ λέγει ὁ νόμος, ὅτι ἐκεῖνος νὰ πάρῃ τὸ διρεθὲν πρᾶγμα, ὅποιος ἐδανείσε πρῶτα, καὶ εἶναι πρῶτος κατὰ τὸν

χρό-

χρόνον εἰς τὸ διάφορον, ἤτοι ὅποιος ἐσυμφώνησε πρῶτος τοὺς τόκους, ἐκεῖνον καὶ χρεωστεῖ.

Δὲν ζητεῖται διάφορον εἰς διάφορον, δηλαδὴ τόκου τόκος, ἀλλ' ἐδὲ διάφορον ἀσυμφώνητον, τετέσιν ἐὰν δὲν ἔκαμαν συμφωνίαν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποθέσεως.

Ὅταν τὸ διάφορον περάσῃ τὸ κεφάλαιον, τότε παύει τὸ διάφορον.

Πολλὰ διάφορα εἶναι τῆς ἐπερωτήσεως, καὶ τῆς συμφωνίας διὰ τὰ διάφορα, ἤτοι τοὺς τόκους. διότι αὖ εἶναι χαμμένον μέσα εἰς τὴν ὁμολογίαν τὸ, ὁμολογῶ, καὶ ὁμολογεῖς πῶς νὰ μὲ δίδῃς τὸ διάφορον, τοῦτο ἔχει δυνάμιν νὰ ζητῆται. εἰ δὲ ἔπως ἁπλῶς μόνον εἶναι χαμμένον, πῶς ἐδανείσθηκα ἀπὸ λόγου τά δὲ τί, καὶ ἐσυμφώνησα νὰ σοῦ δώσω καὶ διάφορον, τοῦτο δὲν ἔχει τόσην δυνάμιν νὰ ζητῇ διάφορον.

Χωρὶς φανερὰν ποσότητα νὰ ζητήσῃ τινὰς τοὺς ἁρμοδίους τόκους, δὲν εἶναι τίποτες.

Ῥωμαϊκόν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ διὰ φιλοτιμίαν εἰς πολὺν καιρὸν δὲν ζητήσει διάφορον, δὲν ζητεῖ καλῶς τὸ προαπερασμένον.

Ἀνίσως τινὰς χρεωστῶντας κεφάλαιον, πληρώσῃ διάφορον ὁποῦ νὰ μὴ τὸ χρεωσῇ, δὲν τὸ πέρνει ὀπίσω. εἰ δὲ ἐπλήρωσε διάφορον ἔξω τὸν νόμον, δὲν τὸ πέρνει ὀπίσω, ἀλλὰ μένει εἰς τὸ κεφάλαιον. εἰ δὲ καὶ τὸ κεφάλαιον ἐπλήρωσεν, ὡσὰν ὁποῦ δὲν χρεωστεῖ κεφάλαιον, ἀνίσως καὶ ἐπλήρωσε, τὸ πέρνει ὀπίσω, εἴτε προτήτερα ἀπὸ τὸ κεφάλαιον ἐπλήρωσε τὸ διάφορον, εἴτε καθ' ὕστερα ξεχωρισά.

Ὀρφανικὸν διάφορον ἀπὸ τρίτης ἑκατοστῆς εἶναι, ἤγουν δ'. εἰς τὰ ρ.

Τὸ διάφορον ὁποῦ δὲν χρεωστεῖται, καὶ δοθῇ πρὶν πληρωθῇ τὸ κεφάλαιον, πιάνεται εἰς τὸ κεφάλαιον. εἰ δὲ πληρωθῇ τὸ κεφάλαιον, ἐπειδὴ δὲν ἔχει εἰς τί νὰ πιαθῇ, τὸ πέρνει ὀπίσω.

Εἴτε διάφορον ἔξω ἀπὸ τὸ μέτρον συμφωνήσῃ, εἴτε ἀπὸ διά-

φορα διάφορον, ἐκεῖνο ὁπῶ εἶναι ἔξω τῶ νόμε δύναίνει, ϗ τὸ ἐπίλοιπον πληρῶται.

Ὅσα διάφορα δοθοῦν ἀπὸ συμφωνίαν, δεν δυώνται νὰ παρθοῦν ὀπίσω, ὅτε εἰς κεφάλαιον πιάνονται, εἰ δὲ ϗ δεν δοθοῦν, δεν ζητοῦνται.

Ὁ δανειςὴς πάμνει χρέϊα νὰ ἀποδείχνῃ ϗ τὸ χρέος, ϗ τὴν συμφωνίαν τῆς ποσότητος τῶ διάφορε. διότι αὐ ἐπῆρε ϗ καμνία καιρὸν ἀπὸ συμφωνίας διάφορον ὁ δανειςὴς διὰ τὰ ἄσπρα τε, δεν καπαείνεται εἰς τῦτο.

Ἐὰν μᾶ χρεωςῇ τινὰς χωρὶς διάφορον, ϗ μὴ δυνάμνος νὰ πάρω τὸ χρέος, τὸν φέρνω εἰς τὸ Κριτήριον, ϗ ἀποδειχθῇ ὡς χρεώςης, ϗ ἀπ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν γίνεται τὸ χρέος μὲ διάφορον, ϗ ζητεῖται τὸ διάφορον.

Ἀφ' οὗ ἀποφασισθῇ νὰ πληρώσῃ ὁ χρεώςης, ϗ περάσουν τέσσαρες μῆνες, ϗ δεν δυνηθῇ νὰ δώσῃ τὸ χρέος, ϗ ἀπομείνῃ χρεώςης, πάντε Αὐθεντικὸν εἶναι τὸ χρέος, πάντε ἰδιωτικὸν, ἀπὸ τότε ϗ ἐμπρὸς εἰς τὰ χίλια ἑκατὸν ζητεῖται τὸ διάφορον.

Τί ἐςὶν Ἑκατοςιαῖος Τόκος.

Ἑκατοςιαῖος τόκος, ἤτοι διάφορον εἶναι εἰς τὰ ἑκατὸν φλωρία δώδεκα τὸν χρόνον, μὲ τὸ νὰ δίδεται τὸν πάθε μῆνα εἰς τὸ ρ. α. τὸ ὁποῖον εἰς ὅλα ταῦτα τὰ ρ. θεωρούμενον, βέβαια ἑκατὸν εἶναι. φρεπόντως λοιπὸν ϗ τὸ τοιοῦτον διάφορον ἑκατοςιαῖον ὀνομάζεται. εἰς τὸ ἴδιον δὲ ἂς ἐννοήσωμεν, ϗ τὸ ἕως τεσσάρης ἑκατοςῆς, ϗ τὸ ἕως τρεῖς, ϗ ἕως ἡμίσεως, ϗ ἕως δυμοίρε.

Σχόλιον.

Τὸ μὲν ἄχει τρεῖς ἑκατοςῆς εἶναι εἰς πάθε λίβραν δ'. τὰ δὲ ἄχει ἡμίσεως εἰς πάθε λίβραν ς'. κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον, ϗ τὰ ἀπὸ δ'. ἑκατοςῆς εἰς πάθε λίβραν δηλαδὴ γ'. ὁ μέντοι ἑκατοςιαῖος τόκος ιβ'. εἶναι εἰς τὴν λίτραν. πῶς δὲ ὀνομάζονται ἑκατοςιαῖοι οἱ τόκοι, ὁποῦ ἡ λίβρα δεν συμποςῶται εἰς τὰ ρ. διάμια δηλαδὴ, ἀλλ' εἰς τὰ αβ'. ἀπεδὼ νὰ

τὰ

τὸ μάθημ. σημαίνει ἡ ἑκατοστὴ τῶν ποσότητα ὅπου εἰς ἕνα χρόνον εἰς ι β'. περιλαμβάνεται, ἑκατοστὴ δὲ λέγεται τὰ ι β'. ὅτι εἰς τὰς ἀρχαίας χρόνους εἰς τὰ ρ'. ι β'. ἐπλήρωναν εἰς τὸ κοινὸν ἐκεῖνοι ὅπου ἐλάμβανον ἀπὸ τὰ φράγματα. καὶ ταῦτα εἰς τὰς παλαιὰς ἔτζι διρέθηκαν. ἡμεῖς δὲ καθὼς βλέπομεν τώρα, ἔτζι καὶ λέγομεν.

Ἐκεῖνος ὅπου δανείζει θαλάσσια χρήματα, καὶ καρπὰς, δηλαδὴ ἐκείνας ὁπού ταξιδεύουν τῶν θάλασσαν, τελείαν ἑκατοστῶν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ.

Ὁ δανειστὴς ὅπου δὲν κινδυνεύει τὰ ἄπαρτα εἰς τὸ πλεύσιμον τῆς θαλάσσης, δηλαδὴ δὲν τὰ δίδει τῆς τύχης, ἤτοι χαθουῦ ἢ δὲ χαθουῦ νὰ εἶναι εἰς τὸν δανειστῶν, μεγαλήτερον διάφορον δὲν λαμβάνει.

Ἐκεῖνοι ὅπου χωρὶς ἐνδοπιῶν, καὶ διάκρισιν καματίζουσι, ὅπου ζητοῦσιν εἰς τὸ διάφορον διάφορον, ἀτιμάζονται.

Περὶ Καρπῶν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ δανείσει καρπὰς δυνάται νὰ ζητήσῃ καὶ διάφορον ἐὰν συμφωνήσῃ.

Εἰς τὰς καρπὰς ὅπου δανείζουν, δυνάται νὰ ζητήσουν καὶ περισσότερον διάφορον διὰ τὸ ἄδηλον τῆς καρπῶν.

Ἡ διάταξις τῶ Βασιλικῶ νόμου ὁρίζει καὶ ποσότητα ξεχωριστὰ διὰ τὰς τόκους, καὶ λέγει. οἱ μὲν Ἀξιωματικοὶ, καὶ ὅσοι Ἄρχοντες ἔχουν ὀφφίκια, καὶ οἱ Ἰλλύριοι ὅπου εἶναι οἱ Σπαθάροι ἀπὸ τὰς Πρωτοσπαθαρίους δηλαδὴ τούτους ἐπάνω, ὅσοι Ἄρχοντες δανείσουν μὲ διάφορον, ἕως γ'. ἑκατοστῶν μόνον νὰ δανείζουσιν, ἤγουν δ'. εἰς τὰ ρ'. τὸν χρόνον νὰ πέρνουν. οἱ δὲ σαράφιδες, καὶ φραγματευταὶ ἄχει διμοίρα ἑκατοστῶν, ἤτοι ἡ. εἰς τὰ ρ'. οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἄχει ἡμίσεως, ἤγουν ε'. εἰς τὰ ρ'. εἰ δὲ εἰς Ἐκκλησίαν, ἢ εἰς Μοναστήριον, ἢ εἰς ἄλλον διαχῆ Οἶκον, ἤγουν εἰς Ξενοδοχεῖον, εἰς Νοσοκομεῖον, ἢ Ὀρφανοτροφεῖον εἶναι τὸ χρέος, τότε πάντες δ' εἰς τὰ ρ'. νὰ πέρνουν διάφορον. εἰς δὲ τὰ ναυτικὰ δανείσματα, καὶ εἰς τὰ ἄλλα εἴδη τῶν δανεισμάτων ὅπου ἔχαν ἄδειαν τὸ παλαιὸν νὰ πέρνουν περισ-

ειασότερον διάφορον, μόνον ἕως ιβ'. τὸ ρ'. νὰ πέρνουν διάφορον τὸν χρόνον, καὶ ὄχι περισσότερον. ἀλλὰ μηδ' ἐκεῖνοι ὁποῦ βασουῆ ἐνέχυρα νὰ πέρνουν περισσότερον διάφορον. μήτε οἱ Κριταὶ νὰ καταδικάσουν τινὰ νὰ δώσῃ περισσότερον διάφορον, προφασιζόμενοι πῶς ἔχουν βοήθειαν οἱ τόποι ἢ χῶραι ἀπὸ τὸ διάφορον. εἰ δὲ πάρῃ κανεὶς περισσότερον διάφορον ἀπὸ τὸ ῥηθεσγμένον, νὰ λογαριάζεται εἰς τὸ κεφάλαιον, μὲ εἴτι τρόπον καὶ αὖ τὰ πάρῃ. ἄτε νὰ ἠμπορῇ νὰ γυρεύῃ διάφορον διὰ τὸν ἐρχόμενον χρόνον, ἄτε διὰ τὰς ἀπερασμένας χρόνας. καὶ τὰ ὀλίγον ὀλίγον διδόμενα διάφορα, ὡσὰν διπλασιάσουν μὲ τὸ κεφάλαιον δὲν πηγαίνουν παρέκει, ἀλλὰ παύουν λύθης τὰ διάφορα.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λεόντος τὸν τόκον ἀπαγορεύουσα.

Ἐ'Αν ἢ εἰς πολλὰς τοῦ τρὸ ἡμῶν Βασιλεῖς ἐφαίνη δεκτὸν, καὶ δίκαιον ἡ πληρωμὴ τοῦ τόκων, ἀλλ' ἴσως διὰ τὴν σκληρότητα, ἢ ὠμότητα τοῦ δανειστῶν. ὅμως ὡς ἀναξίαν τῆς πολιτείας ἡμῶν τοῦ χειστιανῶν, ἐκείναμεν νὰ λείπῃ παντελῶς ἀπὸ τὴν χειστιανικὴν πολιτείαν, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι κεκωλυμένη, καὶ ἐμποδισμένη ἀπὸ τὰς θείας νόμους. διὰ τοῦτο τροσάσσει ἡ ἡμετέρα Γαλήνοτης νὰ μὴν ἔχῃ ἄδειαν τινὰς καθόλου εἰς καμίαν ὑπόθεσιν νὰ πάρῃ διάφορον, μήπως θέλοντες νὰ φυλάσσωμεν νόμον, παραβαίνωμεν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὅσον καὶ αὖ πάρῃ κανεὶς νὰ λογαριάζεται εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ χρέους.

Ὁ Ἱερωμένος δὲν συγχωρεῖται ὁλοτελῶς νὰ πέρνῃ διάφορον. καὶ εἰς ἄλλον τόπον δύρέθη, ὅτι καθῄρεται καμνοντας τοῦτο, καθὼς λέγει ὁ ιζ'. Κανὼν τῆς ἐν Νικαίᾳ Οἰκεμενικῆς Συνόδου. καὶ ὁ ι'. τῆς ἐν Τρύλλῳ, τῆς καὶ ς'. λεγομένης. διατὶ ἐκεῖνος ὁποῦ δὲν συγχωρεῖται νὰ καταγίνεται εἰς τράγματα βιωτικὰ, πάρεξ εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ, πῶς συγχωρεῖται νὰ πάρῃ διάφορον;

Περὶ

Περὶ Μισθώσεως, ἐν ᾧ περὶ Ἐργολάβων τε μικρᾶ κατὰ στοιχεῖον.

ΤΙΤΛΟΣ, ή.

Μίσθωσις εἶναι ὅταν τινὰς σπῆτι, ἢ χωράφι πακτώσῃ εἰς τινὰ, διὰ τὸ ὁποῖον νὰ λαμβαύῃ κάθε χρόνον τὸ ἐνοίκιον. ἢ ὁπόταν δώσῃ ὕλλω τινὰ, χάλκωμα δηλαδὴ, ἀσήμι, ἢ χρυσίον εἰς τὸν τεχνίτλω διὰ νὰ τε τὸ φτιάσῃ μὲ τλὼ πληρωμὴ, ὅ,τι εἶδος θέλει. ὁμοίως νὰ φτιάσῃ σπῆτι, ἢ ἄλλλω καμίαν ὑπηρεσίαν μὲ πληρωμὴ, μίσθωσις λέγεται.

Ἡ μίσθωσις κεῖνεται εἰς τλὼ κεῖσιν τῆς συμφωνίας. καὶ ὅσα αὖ κάμνῃ τινὰς, καὶ πέρνῃ μισθὸν διὰ ταῦτα, ἐπὶ μισθώσει γίνεσθαι λέγεται, καὶ ὅλον τὸ ἔργον τᾶτο μίσθωσις ὀνομάζεται.

Μίσθωσις καὶ τὸ νὰ δώσῃ κανεὶς τὸ σπῆτί του, ἢ τὸ περιβόλιτε μὲ πάχτον τινὸς, ἤγουν μὲ ἐνοίκιον. διότι ὁμοιάζει καὶ τᾶτο μὲ κάποιον ζόπον εἰς ἐκείνες ὁποῦ κάνουν τὰ τοιαῦτα ὡσαὺ μίσθωσις. τὸ δὲ πάχτον δηλοῖ καὶ τλὼ συμφωνίαν, καὶ ἐκεῖνο ὁπᾶ χρεωσεῖται νὰ πληρωθῇ εἰς τινὰ ἀπὸ συμφωνίαν.

Εἰς τὸν νόμον τὸ νὰ εἰπῇ ἅπως ὁ μισθώσας, φανερώνει ἐκεῖνον ὁπᾶ δίδει τὸν μισθὸν, ἤγουν τλὼ ρώγαν, τὸ δὲ νὰ εἰπῇ ὁ μισθωσάμβος, φανερώνει ἐκεῖνον ὁπᾶ πέρνει τὸν μισθόν. εἰς δὲ τὲς ἄλλες τὸ, ὁ μισθώσας δὺ εἶναι τόσον εὔχρησον, τὸ δὲ, ὁ μισθωσάμβος δηλοῖ ἐκεῖνον ὁπᾶ δίδει τὸν μισθόν.

Μίσθωμα εἰς τὸν νόμον εἶναι καὶ λογίζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖσον ἐκεῖνο ὁπᾶ συμφωνήσει ἐκεῖνος ὁπᾶ λαμβαύει τὸν μισθὸν νὰ δώσῃ, καὶ νὰ πληρώσῃ, ἐὰν ὅτε δὲ καὶ τὸ διδόμβον.

Εἰς τλὼ μίσθωσιν πᾶσαν βίαν ὁπᾶ δὺ δωΐαται νὰ τλὼ ἐναντιωθῇ τινὰς, ὁ Δεσπότης τλὼ ζημιώνεται. ἤγουν τλὼ βλάβλω ὁπᾶ γενῇ ἀπὸ ποτάμια, καὶ ἀπὸ κουρσάρες, καὶ ἀπὸ ἄλλα παρόμοια.

Περὶ

Περὶ τῆς συμβαινόσης Α'φορίας εἰς τὰς καρπάς.

Η' Διάταξις τᾶ νόμυ βάλεται, ὅτι ἡ δυσυχία ὁπᾶ γίνεται εἰς τὰς καρπὰς ὑπὸ τὸν ὐρανὸν, νὰ μὴ τὺ ζημιώνεται ὁ μισθωτὸς, ἀλλὰ ὁ Αὐθεύτης. πάρεξ μόνον αἲ ἐσυμφωνήθη τὸ ἐναντίον, ἢ ἡ συνήθεια τᾶ τόπου ἐκεῖνα ἔτζι τὸ ἔχει. ὅμως πρέπει νὰ συγκρίνῃ & νὰ ξοχάζεται ὁ Κριτὴς εἰς τὰς διφορίας ὁπᾶ ἔγιναν πρότερον, τὺ ἀφορίαν, ἤτοι τὺ δυσυχίαν ὁπᾶ πῶρα συνέβη, & ἔτζι νὰ ἐλαφρώνεται ὁ μισθωτὸς, ἤγουν ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει περιβόλι, ἢ ἀμπέλι παχτωμένον ὑπὸ τὺ ζημίαν τῆς δυσυχίας.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ μὲ ἄπρα ἐνοικιάζει, τὺ ἄμεξον βλάβω ὁπᾶ συμβαίνει εἰς τὰς καρπὰς ὑπὸ τὺ λεγομένω θεομηνίαν, ἤτοι ὀργὴ θεᾶ, δὲν γνωρίζει ἀλλὰ τὺ μετρίαν. ἐκεῖνος δὲ ὁπᾶ μοιράζει τὰς καρπὰς ὁπᾶ ἐμισθώθη μὲ τὸ δίκαιον τῆς συμφορίας, καὶ τὸ διάφορον, καὶ τὺ ζημίαν μοιράζει μὲ τὸν Οἰκονόμω.

Ἐκεῖνος ὁπᾶ ἔχει τὸ διάφορον τᾶ πράγματος, πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὺ ζημίαν.

Σχόλιον.

Παραδείγματος χάριν, αὐ γείν τελεία πούλησις μεταξὺ δύο τινῶν, καὶ αὐ τύχῃ τὸ χωράφι ὁπᾶ ἐπουλήθη ἔλαβε καμίαν αὐγάτισιν, ἢ αὔξησιν, δηλαδὴ ὁ ποταμὸς ὁπᾶ διαβαίνει ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ ἐδικόν τᾶ χωράφι καὶ τᾶ γείτονος, ἐχώρισε μέρος ἀπὸ τᾶ γείτονος τὸ χωράφι ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ τινὰς, & τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ ἐδικόν τᾶ χωράφι. ἡ τοιαύτη ωφέλεια καὶ χωρὶς νὰ περιλάβῃ ἀκόμι τὸ πυλημένον χωράφι, τᾶ ἀγορασᾶ εἶναι, καὶ τὺ ὠφέλειαν ἔχει τᾶ χωραφίυ, ὅτι ἀναγκάζεται νὰ ἔχῃ καὶ τὺ βλάβω. καὶ αὐίσως αὐ τύχῃ τὸ ἐναντίον, & ὁ ποταμὸς ξεχωρίσῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὸ πυλημένον χωράφι μέρος, & τὸ αὐγατίσῃ εἰς τὸ γείτονος τὸ χωράφι, ἡ ζημία τᾶ ἀγορασᾶ εἶναι, & ὁ πυλητὴς τὸ δίδει κολωβὸν, & δὲν ζημιώνεται. καθὼς πρὸ τᾶ νὰ τὸ λάβῃ, ἡ ὠφέλεια τῆς προθήκης εἶναι τᾶ ἀγορασᾶ, ἔτζι καὶ ἡ ζημία.

καὶ

καὶ τὸ κρασὶ ἐὰν πωληθῇ, καὶ φρὸ τὰ νὰ τὸ λάβῃ ὁ ἀγορασὴς χαλάσῃ, ὁ ἀγορασὴς ζημιώνεται. καὶ τὸ ἀνάπαλιν ἂν γενῇ καλλίτερον, καὶ τιμιώτερον, ὁ ἀγορασὴς κερδαίνει.

Ἐὰν χαείσῃ κανεὶς σπα χρόνον τὰ μιθωτὰ τὸ πάχτον, ἔχε τιλὼ ἀσοχίαν τῆ καρπῶν, ⁊ ἐν ὑστέροις εἰς τὰς ἄλλας χρόνας γενῇ διφορία, καὶ δ'τυχήσουν οἱ καρποὶ, λαμβάνει καὶ τῆς χρονίας ὁπὰ ἐχάεισε τὸ πάχτον. εἰ δὲ εἰς τὰς ὑστέρας ἐγίνη ἡ ἀφορία, καὶ ἀσοχία, τὸ περίασθμα τῆ φροτέρων χρόνων τῆς δ'τυχίας, ἂν ἰξθρῃ ὁ Οἰκοκύρης τὸ συγκιρνάει.

Ὁ γεωργὸς ὁπὰ κάμνει λ'. χρόνας εἰς σπα χωράφι, ἀναγκάζεται καὶ μὴ θέλωντας νὰ τὸ γεωργῇ, ἀλλ' ἔτε ὁ Δεσπότης, καὶ Κύριος Οἰκοκύρης τὰ χωραφία δυνάται νὰ τὸ ἐμποδίσῃ, ἢ νὰ τὸν διώξῃ μὴ θέλωντας ἐκεῖνος.

Ἐὰν ἀπερνῶντας στρατιῶται, φύγῃ ὁ σιχπὸς, καὶ οἱ στρατιῶται χαλάσουν τὰς θυείδας, ἢ ἄλλο τίποτες, παιδεύεται εἰς τᾶτο ὁ σιχπὸς, ἐὰν ἐδυνέτο καὶ δὲν ἀντεκάθη τὰς στρατιώτας, ἢ μὴ δυνάμενος ἀντισῶναι, πῶς δὲν τὸ εἶπε τὰ Αὐθέντητε.

Ἀμέλεια τᾶ σιχπᾶ εἶναι, ὅταν ὁ γείτονάς τε κόψῃ δένδρα καὶ ἔχθραν ἐδικῶτε, καὶ αὐτὸς δὲν ἔχει σύνοιαν. αὐτὸς δὲ ὁ μιθωτὸς ὅταν κόπτῃ δένδρα ὑπάκειται εἰς τιλὼ περὶ μιθώσεως ἀγωγιώ. ⁊ εἰς τιλὼ ἀγωγιὼ ἐκεῖνον ὁπὰ κλεπτικὰ κόπτουν δένδρα, ἢ βιαίως, ἢ κρυφίως.

Περὶ Καύσεως κατὰ Τύχιν.

Ἐὰν τύχῃ καὶ συμφωνήσουν τινὲς ὁπὰ ἐνοικιάσουν σπήτια πῶς νὰ τὸ φυλάξουν ἀπὸ τιλὼ φωτίαν, καὶ τύχῃ καὶ ἔλθῃ ἔξαφνα ἡ φωτία ἀπὸ ἀλλοῦθεν, καὶ καῇ τὸ σπῆτι, δὲν παιδεύεται ὁ ἐνοικιασὴς. εἰ δὲ ἀπὸ ἀμέλειάν του ἐκάη, παιδεύεται.

Περὶ Ἀγέλης.

Ἐκεῖνος ὁπὸῦ σιχήσει εἰς ἀγέλιν, ἐὰν συμβῇ καὶ τὸν πατήσουν κλέπται, καὶ τιλὼ πάρουν, καὶ ἀποδειχθῇ καὶ μαρ-

τυρηθῇ, πῶς δεν εἶχεν ἔδησιν, ὅτε τινὰ δόλον εἰς αὐτό, δεν παιδεύεται, ἀλλὰ μόνον δίδει ὀπίσω τὴν ῥῶγαν ὁποῦ εἶχε παρμενίσῃ διὰ τὸν ἐπίλοιπον καιρόν.

Ὁ ποιμὴν, καὶ ὁ ῥάπτης, καὶ ὁ κναφεὺς, ἤγουν ἐκεῖνος ὁπὸ λευκαίνει ῥοῦχα, καὶ κείνονται, καὶ παιδεύονται ἀπὸ ἀμέλειαν, & ἀμάθειαν.

Περὶ Ἐμφρησμοῦ:

Ε'Ἂν συμφωνηθῇ νὰ μὴν ἀνάψῃ φωτίαν, καὶ ἀνάψῃ, καὶ τύχῃ καὶ χαθῇ ἐμφρησμὸς, ὅπου πυρκαϊὰ, παιδεύεται ὁ ἐνοικιασὴς, ἂν καὶ ἀπὸ τύχης ἠκολούθησε.

Ἐὰν ἐσυμφώνησεν ἐκεῖνος ὁπὸ ἐνοίκιασε αὐτὴ, νὰ μὴ βάλῃ χορτάρι μέσα, καὶ αὐτὸς ἔβαλε, καὶ τύχῃ & βάλῃ φωτίαν ὁ διαβάστης, ἢ ἄλλος ξένος ἄνθρωπος, & ἀνάψῃ τὸ χορτάρι, καὶ καῇ τὸ αὐτὴ, παιδεύεται ὁ ἐνοικιασής.

Περὶ Λιθοξόων.

Ε'Ἂν λάβῃ τινὰς μάρμαρα νὰ τὰ πελεκίσῃ, ἢ νὰ τὰ σκαλίσῃ, καὶ τζακιθοῦν ἀπὸ ἀμάθειαν τοῦ τεχνίτου παιδεύεται. εἰ δὲ ἀπὸ αἰτίαν τὰ μαρμάρου δεν παιδεύεται.

Περὶ Κναφέων.

Ε'Ἂν Κναφεὺς λάβῃ φορέματα νὰ τὰ ἀσπρίσῃ, καὶ χαλάσῃ καυσύα, ἢ νὰ φαγωθῇ ἀπὸ ποντίκια, ἢ τὸ ἀλλάζει καὶ δώσει ἄλλο αὐτ' ἄλλου, ἐὰν καὶ μὴν ἐξεύρωντας τὸ κάμῃ τοῦτο, ὅμως παιδεύεται.

Ἀνίσως καὶ ἀφόντις τελειώσῃ ὁ καιρὸς τῆς μισθώσεως, ὅτι τὰ πάντου, συμφωνήσουν καὶ τὰ δύο μέρη, ὅτι ὁ ἐνοικιασὴς & ὁ Οἰκοκύρης νὰ μείνῃ πάλιν ὁ ἐνοικιασὴς, ξανακαινεργώνεται εἰς ἐκεῖνον μόνον τὸν χρόνον τὸ ἐνοίκιασμα, ὄχι καὶ εἰς τὸν ἐρχόμενον χρόνον, ἂν τύχῃ καὶ εἰς πέντε χρόνους καθὼς ἦτον τὸ πρῶτον ἐνοίκιασμα. τὸ ἴδιον εἶναι καὶ εἰς τὰς πολι-

πολιτικὰς μισθώσεις, ἤτοι τὰ ἐνοικιάσματα. εἰ δὲ ὑπομείνῃ καὶ τὸν δεύτερον χρόνον εἰς αὐτὸν κοντὰ, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὑπομενήσει.

Ἐὰν ἐν ἀγνοίᾳ μισθώσω πίθους τζακισμένους διὰ νὰ βάλω κρασὶ, καὶ χυθῇ τὸ κρασὶ, διὰ τὴν ζημίαν ὁπὸ γίνη, ἔχω νὰ κρίνωμαι μὲ ἐκεῖνον ὁπὸ ἔχει τοὺς πίθους.

Ἐὰν παχτώσω τόπον εἰς βοσκὴν προβάτων, ἢ ἄλλων θρεμμάτων, καὶ ἀπὸ τὰ πικρὰ βότανα τοῦ τόπου ἐκείνου βλαβῶσι, καὶ φοβίσουν, εἰ μὲν τὸ ἤξιδρα ἐγὼ ὑποκείνομαι διὰ τὴν ζημίαν τῶν προβάτων, καὶ παιδεύομαι. εἰ δὲ καὶ δὲν τὸ ἤξιδρα, ὅτε ἐγὼ παιδεύομαι, ἀλλ' ὅτε τὸ πάκτον ἠμπορῶ νὰ πάρω.

Ἐὰν ἐνοικιάσω σπῆτι διὰ ἕνα χρόνον, καὶ δώσω ὅλον τὸ ἐνοίκιον, καὶ εἰς τὰς ἓξ μῆνας πέσῃ, ἢ καὶ, πέρνω ὀπίσω τὸ ἐπίλοιπον ἐνοίκιον.

Ὅσαις φοραῖς δοθῇ τίποτε διὰ νὰ γένῃ καμία δουλειά, μίσθωσις λέγεται

Ἐὰν συμφωνηθῇ, ὅτι τὸ ἔργον ὁπὸ θέλει νὰ κάμῃ ἕνας μὲ ἄλλον τινὰ, μὲ δοκιμασίαν τοῦ Οἰκοκύρη νὰ βεβαιώνεται. αὐθρὸς ἀγαθὸς μόνον δοκιμασίαν ζητεμβρ, καὶ δὲν ἔχει ἄδειαν ὁ τοιοῦτος νὰ μακρύνῃ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐσυμφωνήθη νὰ γένῃ τὸ ἔργον ἐκεῖνο, ἀλλὰ μόνον νὰ δοκιμάζῃ τὸ ἔργον.

Ἐὰν πληρώσῃ κανεὶς ἄνθρωπος νὰ τοῦ φέρουν μίαν κολῶνα, καὶ τζακισθῇ ἐκεῖ ὁποῦ τὴν συκώνουν, ἢ τὴν βαστοῦν, ἢ ἐκεῖ ὁποῦ τὴν ἀποθέσουν, δὲν παιδεύεται, πάρεξ ἀπὸ ἀμέλειάν του, ἢ ἐκείνων ὁπὸ τοῦ ἐβοηθοῦσαν. τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς πίθους, καὶ ἄλλα παρόμοια πράγματα.

Ὅποιος ἀγωγιάσει ζῶον διὰ νὰ φορτώσῃ τίποτε φορτίον φανερὸν, καὶ φορτώνει αὐτὸ βαρύτερον φορτίον, καὶ βλαφθῇ τὸ ζῶον, παιδεύεται ἐκεῖνος ὁπὸ τὸ ἐβαρυφόρτωσεν.

Εἴτις λάβῃ πληρωμὴν διὰ νὰ φυλάξῃ τίποτε πρᾶγμα, εἴτι ζημία γένῃ ἔχει νὰ ὑποκρίνεται, καὶ κινδυνεύει νὰ ζημιωθῇ, χωρὶς ἀπὸ τὴν βλάβην ὁποῦ γένῃ ἀπὸ μέρους ὁποῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ φυλάξῃ. εἰ δὲ καὶ τὸ βλάψῃ αὐτὸς ὁ φυλακτὴς, τὸ ζημιώνεται.

Εἴτις κλέπτει τὸν δῆλον ὁπού ἔχει σιχτὸν, ὡς κλέπτης παιδεύεται.

Ἐὰν ἐκεῖνος ὁπᾶ ἐνοικιάσει τίποτε πρᾶγμα, ἔκαμε συμφωνίαν, ὅτι νὰ μεῖνη τὸν δύγάλη ἕως νὰ περάσουν πέντε χρόνοι, εἰ δὲ ἢ τὸν δύγάλη προτήτερα ἀπὸ τὲς πέντε χρόνες νὰ ζημιώνεται τὸ ἐνοίκιον, ἐὰν δὲν δώση τινὶ ὑποκοπιὰ εἰς τὸν καιρὸν ὁπᾶ ἔχουν τινὶ συμφωνίαν, ἢ ἐὰν δὲν δηλδύη τὸ πρᾶγμα καθὼς πρέπει, τὸν δύγάζει, & δὲν ζημιώνεται.

Εἴτις πάπτώση πρᾶγμα, ἢ ὡσαὶ ἀπεράσει ὁ δηατεταγμένος καιρὸς ὁπᾶ εἶχαν συμφωνίαν, δὲν θέλει νὰ τὸ δώση ἐκείνε ὁπᾶ τὸ ἔχει, ἀλλὰ σύρνει τὸν Οἰκοκύρη τᾶ πράγματος εἰς κρίσεις, ἢ ἐνοχλήσεις. ὕστερα ἀπὸ τινὶ ἀπόφασιν ὁπᾶ ἀποφασιθῆ, ὄχι μόνον τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ & τινὶ τιμινὶ τᾶ πράγματος ὅσον ἀξίζει, ἀναγκάζεται νὰ δώση, δηὰ νὰ ζημιωθῆ διπλᾶ, & νὰ παιδευθῆ, νὰ μεῖναι ἀγνώμων, ἢ ἀχάριστος.

Ἐὰν χωρὶς αἰτίαν, & εὔλογον ἀφορμὴν ἀφήση κανεὶς τὸ χωράφι ὁπᾶ ἐπάχτωσε, πληρώνει ὅλε τᾶ χρόνε τινὶ ὑποκοπιά.

Ἐὰν ἔχεν τινὲς σπῆτι ἐνοικιασμένον νὰ κάθωνται μέσα, ἢ τὸ σφαλίσουν, ἢ πηγαίνουν εἰς ἄλλον τόπον, & δὲν φανοῦν ἕως δύο χρόνες, μηδὲ ἐνοίκιον νὰ ἔχεν δοσμένον, ἔχει ἄδειαν ὁ Οἰκοκύρης νὰ τὸ ἀνοίξη, & ἐμπροθεν Αὐθεντικῶν ἀνθρώπων νὰ γράφη ὅ,τι ἢ ἂν ἔχεν μέσα.

Εὔμορφον, ἢ ὡραῖον λέγει ἡ δηάταξις, ὅτι ὁ ἐνοικιαστὴς ὅσον καιρὸν δίδει τὸ ἐνοίκιον, δὲν δυνάται νὰ τὸν δύγάλη ὁ Οἰκοκύρης, νὰ βάλη ἄλλον, πάρεξ μόνον ἂν τὸ χρειαθῆ δηὰ λόγε τε, ἢ ἂν θέλη νὰ τὸ ξανακαινυργώση, ἢ ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν τὸ ὑπηρετεῖ καθὼς πρέπει.

Ἐὰν κτίζη κανεὶς κτήριον, ἢ παρασαλδύση ὑπὸ σεισμὸν, εἰς τὸν Οἰκοκύρη εἶναι ἡ ζημία.

Ἐὰν πρὸ τᾶ νὰ τελειωθῆ τὸ κτήριον, ἢ νὰ δοκιμαθῆ, πέση, εἰ μὲν ὑπὸ αἰτίαν τῆς γῆς ἔπεσε, ζημιᾶται ὁ Οἰκοκύρης, εἰ δὲ ὑπὸ ἐλάττωμα τᾶ ἔργε, οἱ τεχνῖται ζημιώνουνται.

Ἀνίσως ἢ πωλήση τινὰς χωράφι, ἔχοντας εἰς αὐτὸ ἐνοικιαστὴν, δὲν ἀναγκάζεται ὁ ἀγορασὴς νὰ ἀφήση τὸν ἐνοικιαστὴν

νὰ

νὰ εἶναι εἰς τὸ χωράφι, πάρεξ αὖ τὸ ἀγόρασε μὲ τέτοιαν συμφωνίαν.

Καὶ πάλιν Περὶ Ἐμφυτισμοῦ.

Ἐ'Ἀν ὁ δοῦλος τῦ Φερνάρε ἀποκοιμηθῇ, καὶ καυθῇ τὸ σπῆτι, τὸν ῥῶγαντε τὸν χάνει, ἐὰν ἀμέλησε τὸν ὑπηρεσίαν του. εἰ δὲ ἄλλος ἔβαλε τὸν φωτίαν, παιδεύονται καὶ οἱ δύο.

Ἀνίσως ὁ δοῦλος τοῦ ἐνοικιαστῦ καύσῃ καυσύα παραπανῆτι, τόσον χὰ τὸν ῥῶγαντε, ὅσον, ⁊ τῷ Ἀκυϊλίῳ νόμῳ κείνεται. καὶ ὅταν κινῆται ἡ μία κρίσις, παύει ἡ ἄλλη. εἶναι δυνατὸν καὶ εἰς τὸν ἐνοικιαστὴ νὰ δώσῃ εἰς τὸν Αὐθεντείαν χὰ θεραπείαν τῆς ζημίας του ἐκεῖνον ὁπῦ τὸ ἔκαυσεν, ἀνίσως καὶ αὐτὸς δὲν ἀμέλησεν, ὅτι καταπείνεται ὡσὰν ὁπῦ μεταχειρίζεται κακοὺς δούλους. τὰ ἴδια λέγομεν ⁊ εἰς τὰ σπίτια ὁπῦ εἶναι ἐδικάτες.

Περὶ Ἐργολάβων. Ἐπαρχικόν.

Οἱ χειροτέχναι, οἵτε λεπτυργοὶ, καὶ ἐκεῖνοι ὁπῦ πελεκοῦν τὰ μάρμαρα, ὁπῦ πλάττουν τὸν γύψον, ⁊ ἄλλοι παρόμοιοι εἰς τὸν δουλειὰν ὁπῦ σιχήσουν, καὶ δώσουν ἀρραβῶνας, νὰ μὲν τὸν ἀφήνουν αὐτὸν τὸν δουλειὰν, καὶ πηγαίνουν εἰς ἄλλον, ἕως ἔ νὰ τὸν τελειώσουν. ἐὰν δὲ λείπουν τὰ χρειαζόμενα εἰς τὸν ὑπηρεσίαν τῦ ἔργου, ἢ ἀπὸ κακογνωμίαν τῦ Οἰκοκύρη ὁπῦ δὲν φροντίζει τὰ χρειαζόμενα εἰς τὸν τελείωσιν τοῦ ἔργου, τότε χρεωσεῖ ὁ τεχνίτης νὰ τῦ εἰπῇ μία, ⁊ δύο φοραῖς νὰ φροντίσῃ τὰ χρειαζόμενα, νὰ μὴ χασομερᾷ ὁ τεχνίτης. καὶ ἐὰν δὲν θελήσῃ, νὰ βάλῃ μαρτυρίαν, καὶ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν Κριτὴν νὰ τὸν ἐγκαλῇ, καὶ ἔτζι νὰ πέρνῃ θέλημα νὰ πηγαίνῃ ὅπου θέλει.

Ἐπαρχικόν.

Ὅταν ἀπὸ πλεονεξίαν, καὶ ἀχορτασίαν, ἢ ἀπὸ ἄλλο κακόν τους θέλημα οἱ χειροτέχναι ὁπῦ προείπαμεν, ἀφήσουν τὴν δουλειὰν ὁπῦ ἐκαταπειάσθηκαν, καὶ ὑπχειριάσουν ἄλλην, ἔχει ἀ-

δειαν

δειαν ὁ Οἰκοκύρης ὁπῶ ἔχει τὸ ἔργον ἐκεῖνο νὰ τοὺς σωτύχῃ ἔμφροδεν κ᾽ ἄλλων ἀνθρώπων μαρτύρων, & νὰ τὲς ἀναθυμίσῃ τὴν συμφωνίαν ὁπῶ ἔκαμαν ἐγρέφως, ἢ & ἀγρέφως, μόνον μὲ λόγες. καὶ αὖ δὲν θελήσουν νὰ τελειώσουν τὸ ἔργον ὁπῶ ἐπιχειρίθηκαν, νὰ τὲς ἐγκαλῇ εἰς τὸν Κριτὴν, & τότε νὰ καταπιαίνεται τὴν δικαίαν ἐκείνε ἄλλος τεχνίτης, καὶ οἱ τεχνῖται ἐκεῖνοι ὁπῶ ἄφησαν τὸ ἔργον ἀτελείωτον νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ κερδίωνται, & νὰ ξορίζωνται, κ᾽ ὅσην πληρωμὴν ἔλαβαν νὰ τὴν δίδουν ὀπίσω τῶ Οἰκοκύρη, κ᾽ νὰ ἀποδιώκωνται ἀπὸ τὴν δικαίαν ἐκείνην, χωρὶς καμίαν πληρωμὴν τῶ κόπου τους. εἰ δὲ ὁ Οἰκοκύρης δὲν ἔχει τὰ χρειαζόμενα εἰς τὴν τελείωσιν τῶ ἔργε, τότε μὲ προσαγὴν, κ᾽ θέλημα αὐτῶ νὰ καταπιαίνωνται ἄλλην δικαίαν δία νὰ μὴ πάθωνται ἀργοὶ οἱ τεχνῖται, καὶ δὲν ἔχουν πόθεν νὰ ζέφωνται.

Ἐπαρχικόν.

Ὅποιος τεχνίτης εἶναι ἐκεῖνος ὁπῶ ἀγαπᾷ νὰ καταπιαίνεται πολλαῖς δουλειαις, δία νὰ τὸν σύρνουν ὅλοι, & ποτὲ μὲν νὰ χαλᾷ τὸν σία, ποτὲ δία τὸν ἄλλον, καὶ ἄλλοτε πάλιν μὲ τὰ γλυκά τε λόγια, κ᾽ μὲ τὴν πονηρίαν του νὰ καταπείθῃ τὲς πάντας πῶς εἶναι γελασμένος εἰς τὴν συμφωνίαν ἐκείνην ὁπῶ ἔκαμαν, κ᾽ δὲν τῶ δίγαίνει νὰ δουλεύῃ τὴν δικαίαν ἐκείνην, κ᾽ αὖ εἶναι ἀλήθεια, νὰ ἐξετάζεται τὸ ἔργον μὲ προσαξιν Αὐθεντικὴν ἀπὸ ἐμπείρες, κ᾽ δοκίμες τεχνίτας. καὶ αὖ δρεθῇ, ὅτι αὐξησε, & ἐπεριασθσε τὸ ἔργον, κ᾽ ζημιώνεται ὁ τεχνίτης, ἢ ἀλήθως ἐφαίη τῶ Οἰκοκύρη νὰ τὸ κάμῃ, ἢ μεγαλήτερον, ἢ μικρότερον, ἢ δὲν φαίνεται, ὅτε ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ κάθ᾽ ἕνας τὴν ἀλλαγὴν τῶ ἔργε. τότε τὸ τοιοῦτον ἔργον νὰ ξετιμᾶται μὲ τὸ θέλημα τῶ Κριτῶ, ἀπὸ ἐμπείρας, κ᾽ μαθηματικὴς τεχνίτας, κᾶν ἄλλαξε, κᾶν ἄυξησεν, ἢ κ᾽ δὲν εἶναι φανερὰ ἡ ἀλλαγήτε. κ᾽ καθὼς εἶναι νόμος νὰ γίνεται εἰς τὰς πόλησαις, καὶ ἀγορᾶις, ἔτζι νὰ γίνεται & εἰς τὰ σιχήματα τοῦτα. καὶ εἰ μὲν δρεθῇ τὸ ἔργον γλωμένον καθὼς ἐσίχησεν, αὐίσως & εἶναι ὀλιγώτερος ὁ μισθὸς ἀπὸ τὸν ἥμισυ, νὰ λύεται ἡ συμφωνία, κ᾽ νὰ ξετιμᾶται τὸ ἔργον. εἰ δὲ εἶναι περισσότερον ἀπὸ τὸ ἥμισυ, πληρώνεται τὸν κόπον τε καθὼς ἐσυμφώνησεν. εἰ δὲ ἔγινεν ἄυ-

ξη-

ξησις τοῦ ἔργου, ἢ ἀλλαγή, ξετιμᾶται ἡ ἄυξησις, ἢ ἡ ἄλλαξις τοῦ ἔργου.

Ε'παρχικόν.

Ε'κεῖνοι ὁπᾶ κτίζουν τοίχας, ἢ γυρίζουν θόλας, ἢ καμάρας, κάμνει χρεία νὰ εἶναι κατὰ πολλὰ ἔμπειροι, κὴ δόκιμοι τεχνῖται, δχὶ νὰ μὴ βάλουν ἀχαμνὸν θεμέλιον, ἢ τὸν κύκλον τὸν θόλα, ἢ τὰς καμάρας γυρίσουν ἀπεχνῶς, καὶ πέσουν εἰς ὀλίγον καιρόν. κὴ εἰ μὲν τύχη κὴ πέσῃ τὸ κτίσιον, ἢ θόλος, ἢ καμάρα μέσα εἰς τὰς δέκα χρόνας χωρὶς ὀργῆς θεϊκῆς, τουτέστι σεισμᾶ, ἢ ἀπὸ νεροποντίας, καὶ ἄλλα παρόμοια, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ ἀμάθειαν τᾶ τεχνίτα, νὰ τὸ ξανακτίζῃ ὁ τεχνίτης χωρὶς πληρωμὴν μὲ ἐδικάτα ἔξοδα μαζὶ μὲ τὰς σωξέφας ὁπᾶ τὸ ἔκτισεν. εἰ δὲ τὸ ἔργον εἶναι περιασότερον, κὴ ὑπερβαίνει ἀπὸ λίξαν χρυσία, ὁ τεχνίτης ὁποῦ τὸ ἔκτιζε νὰ τὸ κτίσῃ χωρὶς πληρωμήν, κὴ ὁ Οἰκοκύρης νὰ κάμνῃ τὰ ἔξοδα τῆς ὕλης. ὅσα δὲ κτίσια εἶναι μὲ χῶμα, καὶ πλίνθας κτισμένα νὰ φυλάτωνται ἕως ἓξ χρόνας, ἐπὰν ἴσως κὴ μέσα εἰς τὰς ἓξ χρόνας πέσουν ἀπὸ ἀμάθειαν τοῦ τεχνίτα, νὰ τὸ ξανακτίζῃ πάλιν ὁ τεχνίτης χωρὶς πληρωμήν. ὁμοίως γίνονται κὴ εἰς τοὺς ἄλλους τεχνίτας. εἰ δὲ δίρεθοῦν τινὲς, κὴ κάμουν ἔξω ἀπὸ τᾶτα ὁπᾶ δχαπάσαμεν, κὴ νομοθετᾶμεν, νὰ δαίρωνται, νὰ κυρδίωνται, κὴ νὰ ἐξορίζωνται.

Περὶ Παρακαταθήκης.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, θ'.

Παρακαταθήκη εἶναι ὅταν δώσῃ κανεὶς φᾶγμα νὰ τὸ φυλάττῃ ἄλλος.

Ὅποιος δίδει παρακαταθήκην, αὖ θέλῃ νὰ εἶναι βεβαία, κὴ τελεία, τουτέστι σύγυρι, νὰ πέρνῃ κὴ γράμμα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὁπᾶ τὴν δίδει. κὴ παλιν νὰ μὴ θαρρῇ μόνον εἰς τὸ γράμμα, ἀλλὰ νὰ φοσκαλῶται κὴ μάρτυρας ἀξιως.

Ἡ χρεία τῆς παρακαταθήκης εἶναι ἐκ τῆ καλῆ πίσει χρέσεων, κὴ δχὶ τᾶτο δυνάται νὰ ζητᾷ ἐκεῖνος ὁπᾶ τὴν παρακα-

καταθήκῃ δώσει ἀπ' ἐκεῖνον ὁπῶ τὴν ἔχει, ϗ καρπὸς, ϗ τόκος. δηλαδὴ, αὖ ἦτον φλωρία, ϗ τὰ ἐχάλασεν.

Ἐκεῖνος ὁπῶ πάρῃ παρακαταθήκην τινός, κἄν τε μὲ διάφορον τὰ δώσῃ ἄλλον, κἂν αὐτὸς τὰ ἐξοδιάσῃ εἰς χρείαν ἐδικήν τε, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τὸ διάφορον. τὸ αὐτὸ γίνεται ϗ εἰς ὅσους κρατῶσι καμμία πρᾶγμα μετὰ καλῆς πίστεως.

Ἐὰν εἰς καμίαν σύγχυσιν, ἢ ἀνακάπωσιν, ἢ πυρκαϊὰν, ἢ εἰς καιρὸν φορτίνας ὁπῶ τζακιδῇ Καράβιον, ἢ ἄλλην καμίαν ἀναγκαίαν συμφορὰν δώσῃ κανεὶς παρακαταθήκην νὰ τὴν τὴν φυλάξῃ τινὰς, ϗ τὴν ἀρνηθῇ, ϗ ὲν ὑστέροις μαρτυρηθῇ. ἐκεῖνος μὲν ὁπῶ τὴν ἔλαβεν, εἰς τὸ διπλοῦν τὴν πληρώνει. εἰ δὲ ἀποθάνῃ ἐκεῖνος ὁπῶ τὴν ἔλαβεν, ϗ ἀπ' αὐτὸν ἔγινε δόλος εἰς τὴν διάθεσίν τε, τὴν ἁπλῆν μόνον τιμὴν τῆς παρακαταθήκης πληρώνουν οἱ κληρονόμοι του. εἰ δὲ ὁ δόλος ἠκολούθησεν ἀπὸ τὸς κληρονόμους, τὴν πληρώνουν μὲ διπλῆν τιμήν. εἰς δὲ τὰς λοιπὰς παρακαταθήκας εἰς τὸ ἁπλοῦν γίνεται ἡ κρίσις, ἤγουν ὅσα ἔλαβον, τόσα πληρώνουν.

Κἄν τε ἐκεῖνος ὁπῶ ἔλαβε τὴν παρακαταθήκην κρίνεται, κἄν τε ὁ κληρονόμος αὐτῶ, ϗ πρὶν νὰ γένῃ ἡ ἀπόφασις φυσικῶς φθαρῇ τὸ πρᾶγμα ὁπῶ ἦτον παρακαταθήκης, τουτέστιν αὖ λάχῃ ϗ ἦτον δοῦλος, ϗ ἀπέθανεν, ἢ ἄλλο τίποτε ζῶον, ἐλευθερώνεται δίχως ἀπὸ τὴν τοιαύτην κρίσιν.

Τῆς παρακαταθήκης ζημιοῦνται οἱ καρποὶ, οἱ τόκοι, ϗ τὰ πράγματα.

Ἐκεῖνος ὁπῶ ἀφήσει παρακαταθήκην, δύναται ϗ παρευθὺς νὰ κινήσῃ κρίσιν νὰ τὴν ζητᾷ. ϗ αὖ δὲν τὴν δώσῃ ἐκεῖνος ὁπῶ τὴν ἔλαβε, κρίνεται διὰ ἀδικητὴς, ϗ δόλιος, πάρεξ μόνον αὖ δὲν τὴν ἔχῃ ἐκεῖ, ἢ τὴν ἔχῃ εἰς τόπον σφαλισμένον ὁπῶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνοίξῃ τῆς ὥρας, τότε δὲν λογίζεται πῶς θέλει νὰ κάμῃ δόλον.

Ἂν σκλάβος μὲ εἶναι, κἂν πιστός μὲ ὑπηρέτης ἐκεῖνος ὁπῶ ἀφήσει πρᾶγμα ἐδικόν μὲ παρακαταθήκην, ἐγὼ κρίνομαι ϗ ζητῶ τὴν παρακαταθήκην.

Τὴν παρακαταθήκην ὁπῶ ἀφήσει ὁ δοῦλός μὲ, ὁπῶ μὲ τυχαίνει νὰ τὸν κληρονομήσω, ἐγὼ ζητῶ αὐτήν.

Κἄν

Κἂν τε ζῇ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὁποῦ ἄφησε τὴν παρακαταθήκην, κἂν τε ἀπέθανεν, ἢ ἐλευθερώθη, εἴτε εἰς ἄλλον αὐθέντην ἐπωλήθη, ὁ αὐθέντης τῆ ζητᾷ τὴν παρακαταθήκην, ἢ ὄχι αὐτὸς ὁπᾦ ἐλευθερώθη, ἢ ὁ νέος αὐθέντης του. διότι κάμνει χρεία νὰ σοχάζεται ὁ κριτὴς τὴν ὑποθέσεως.

Ὁ δοῦλός σου μοῦ ἔδωκε χρήματα δι᾽ νὰ σὲ τὰ δώσω νὰ τὸν ἐλευθερώσω, ἢ ἐὰν σᾦ τὰ δώσω, ἢ σᾦ φανερώσω τὴν ὑπόθεσιν δὲν παιδεύομαι. εἰ δὲ δι᾽ ἐδικάμε τὰ δώσω, ἢ τὸν ἐξαγοράσω, ὕστερον ἀναγκάζομαι νὰ δώσω ἢ τὴν παρακαταθήκην ὁπᾦ μᾦ ἄφησεν ὁ δοῦλός σε. διατὶ ἐκεῖνος ὁπᾦ τὰ δίδει ὡς ἀπὸ ἐδικάτου, δὲν φαίνεται νὰ ἔδωκε τὴν παρακαταθήκην.

Περὶ τυχηρᾶς Περιστάσεως.

Ἡ Περίστασις ὁποῦ νὰ ἔλθῃ κατὰ τύχην εἰς σένα ὁπᾦ τᾦ ἀφήσουν παρακαταθήκην, δὲν βλάβεται αὐτὸς ὁποῦ τὴν ἔλαβεν, ἀλλ᾽ ἐκεῖνος ὁπᾦ τὴν ἔδωσε. διατὶ δόλον μόνον ἢ μεγάλην ἀμέλειαν ζητεῖται νὰ μὴν ἔχῃ εἰς ἐκείνην τὴν παρακαταθήκην, αἴσως ἢ δὲν ἔχῃ ἄλλην καμίαν ξεχωριστὴν συμφωνίαν.

Ἐκεῖνος ὁπᾦ δὲν φυλάττεται τὴν παρακαταθήκην ὡσὰν τὸ ἐδικόντου πρᾶγμα, κάμνει δόλον.

Ἐκεῖνος ὁπᾦ ἐδέχθη τὴν παρακαταθήκην, ἐὰν τὸν πάτσουν κλέπται, ἢ τὴν πάρουν, δὲν ἀναγκάζεται νὰ τὴν πληρώσῃ, ἴτε αὐτὸς, ἴτε οἱ κληρονόμοι τε. διότι ἐκεῖνος ὁπᾦ λάβῃ παρακαταθήκην, μόνον δι᾽ δόλον, ☪ ῥαθυμίαν, ἢ ἀμέλειαν ἐγκαλεῖται, ἢ παιδεύεται, πάρεξ μόνον ἂν ἐσυμφώνησε ῥητῶς ἢ ἄλλο τίποτες.

Δὲν φαίνεται νὰ χαίῃ πρᾶγμα, ἐκεῖνος ὁπᾦ δὲν εἶναι Αὐθέντης, ἢ ἐξουσιαστὴς τᾦ πράγματος.

Σχόλιον.

Παραδείγματος χάριν, ἐδανείσθη ἀπὸ σένα φλωρία ῥ. τοῦ ἔδωσα ἀμανάτι, ☪ τὸ εἶχεν ὁ δανειστὴς, ☪ ἀγκαλὰ ὁ δανειστὴς ἔχει τὸ ἀμανέτι, ὅμως ἐγὼ εἶμαι Αὐθέντης ἐκείνου, ἢ

τὸ ὁρίζω. ἐσωνέβη δὲ νὰ χαθῇ τὸ ἀμανέτι, ἢ ἀπὸ φωτίαν, ἢ ἀπὸ κλεψίαν, ἢ θανάτον, ἂν ἦτον ζῶον, ἢ δἄλος τὸ ἀμανέτι, ἢ φυσικῇ φθορᾷ, ἢ ἀπὸ ἄλλου αἰτίαν ἐχάθηκε. καὶ ὁ δανειστὴς μὲ ζητεῖ τὸ χρέος, καὶ ἐγὼ τὄ λέγω, δός μοι τὸ ἀμανέτι μου, καὶ νὰ σὄ δώσω τὸ χρέος. καὶ ὁ δανειστὴς καλώπαπα μὲ παραξαίνει τὸ παρὸν νόμιμον ὁπὄ λέγει, ἐγὼ Αὐθεντίης δὲν εἶμουν εἰς τὸ ἀμανέτι, καὶ οὐδὲ λογιάζω νὰ τὸ χαίω. ἐσὺ ὁπὄ εἶσαι Αὐθεντίης του γνώριζε καὶ τὸν χαμόν. καὶ τὄτο μὲ τὸ λέγει καλῶς, καὶ μὲ ζητεῖ τὸ χρέος, καὶ ἐγὼ τὸ ἀμανέτι βέβαια δὲν τὄ τὸ ζητῶ, πάρεξ ὠὴ τὸ ἔχασε μὲ δόλον, τότε αὐτὸς τὸ χαίει, καὶ τὸν χαμὸν αὐτὸς τὸν γνωρίζει, καὶ ἂς μὴν εἶναι Αὐθεντίης του.

Ε᾽αὐ τινὸς κληρονόμος προφασιζόμενος ἀπὸ αἰτίας, ἢ καμίαν τυχρὰν περίστασιν, καὶ ἔχοντας τὰς παρακαταθήκας ὁπὄ εἰς ἐκεῖνον ὁπὄ ἐκληρονόμησεν εἶχεν ἀφήσῃ τινές, ἢ μὲ δόλον λέγει, πῶς δὲν τὰς ἔχει, ἢ δὲν τὰς δίδει, κεῖνεται τῇ ἀγωγῇ τῆς παρακαταθήκης.

Εἴτις ἐγγυηθῇ ἐκεῖνον ὁπὄ λάβῃ παρακαταθήκην, παίδλεται, ἂν ἢ δόλον τινὰ δὲν κάμῃ ἐκεῖνος ὁποῦ δεχθῇ τὴν παρακαταθήκην. ὅμως τί τὸ ὄφελος ἂν δαιμονίζεται, καὶ εἶναι ἀνήλικος, ἢ ὀρφανὸς, ἢ ἀποθάνῃ χωρὶς κληρονόμον, καὶ ἀναγκάζεται ὁ ἐγγυητὴς νὰ πληρώσῃ τὴν παρακαταθήκην;

Ὅποιος λάβῃ παρακαταθήκην ἀπὸ δύο μέρη, ἢ ἐξ ἀλλαγῆς ὁμολογίας, ἢ ἄλλα δικαιώματα, ἀνάγκην ἔχει νὰ φυλάττῃ τὰ τοιαῦτα σύμφωνα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔλαβε τὴν παρακαταθήκην.

Ὅποιος λάβῃ πρᾶγμα εἰς παρακαταθήκην, καὶ αὐτὸς πάλιν τὸ δώσει ἄλλον ἐγγράφως, καὶ λάβῃ γράμματα ἀπὸ τὸ χέρι του, ἂν τοῦ ζητήσῃ τὴν παρακαταθήκην ἐκεῖνος ὁποῦ τὴν ἔδωσε, δὲν δύνεται νὰ δικαιωθῇ, μὲ τὸ νὰ λέγῃ, ὅτι τὴν ἔδωσεν ἄλλου, καὶ νὰ δείχνῃ τὸ γράμμα ὁποῦ ἔλαβεν ἀπὸ ἐκεῖνον.

Περὶ Ἀντιλόγου.

Ὁ Ἀντίλογος γίνεται εἰς ὅλα τὰ ἄλλα πράγματα, ἤγουν εἰς ὅλας τὰς ἄλλας κρίσεις δύναται κάθε εἷς νὰ ἐναντιωθῇ, καὶ νὰ λέγῃ τὸν ἐναντίον λόγον τῆς ὑποθέσεως ἐκείνης, χωρὶς μόνης τῆς κρίσεως τῆς παρακαταθήκης. διότι ὅταν ζητῇ κανεὶς παρακαταθήκην, καὶ ἐγκαλῇ ἐκεῖνον ὁπού τὴν ἔλαβεν, δὲν δύναται ἐκεῖνος ὁποῦ ἔλαβε τὴν παρακαταθήκην νὰ κινήσῃ τὸν ἀντίλογον, ἀλλὰ αὐθέλῃ νὰ τὸν κινήσῃ καθ' ὅλως, ὁ Κριτὴς δὲν τὸν δέχεται, ἀλλὰ ἀναγκάζεται μὲ κάθε τρόπον νὰ ὑποδώσῃ τὴν παρακαταθήκην. θαυμασιώτατα δέ, καὶ πολλὰ καλὰ δικαιολογεῖται, καθ' ὁρίζει αὐτὴ ἡ δίκαιοσύνη, διὰ νὰ ὑποκόψῃ, καὶ νὰ ὑποδιώξῃ τὰς πολλὰς πονηρίας, καὶ πανουργίας ἐκείνων ὁποῦ λαμβάνουν παρακαταθήκας.

Περὶ Σωφροσύνης.

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

Ἡ Σωφροσύνη ὁποῦ ἔχει κανεὶς μὲ ἄλλον σχέσιν, ἕως ὁποῦ ζοῦσιν ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν τὴν σωφροσύνην, ἢ εἰς ὅσον καιρὸν ἐσυμφώνησαν, ἢ ὅσον θελήσουν.

Διὰ τὴν σύγχυσιν τῆς σωφροσύνης, δὲν κάμνει χρεία κανένα σύμφωνον, τουτέστιν ὁμόλογον διὰ τὸ νὰ μὴ θελήσουν, καὶ μετανοήσῃ κανείς. διότι κατὰ τὴν φύσιν τῆς σωφροσύνης ὅποιος μετανοήσει πρέπει τὸ καιρὸ παιδεύεται.

Ὅταν ἡ σωφροσύνη γένῃ μὲ συμφωνίαν, τότε ἔχουν νὰ κρίνωνται τὴν κρίσιν ὁπού ὀνομάζεται περὶ σωφροσύνης. ἀμὴ ὅταν γένῃ χωρὶς συμφωνίαν, τότε τὰς κρίνουν ἐκεῖνοι ὁπού ἔταραξαν εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν.

Ἡ σωφροσύνη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνθρώπου λύεται, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπομείνῃ εἰς κληρονόμους, πάρεξ μόνον εἰς χρέη Αὐθεντικά.

Ε᾽αὐ ἀδελφοὶ κάμουν σωφροσύναν, καὶ τὰ σιτηρέσια, καὶ ὅσα κερδίσουν ἀπὸ στρατείαν, τῆς μέσης τὰ ἔχουν.

Ε᾽αὐ κάμουν τινὲς σωτροφίαν, καὶ συμφωνήσουν ῥητῶς, ἤτοι μὲ ἔγγραφον, ὅτι ὅλα νὰ τὰ ἔχουν σωτροφικῶς, εἴτι καὶ αὖ τύχῃ, ζημία, ἢ διάφορον, κἂν κληρονομία πέσῃ τινὸς ἀπὸ αὐτὲς, κἂν λεγάτον, ἢ ἄλλο κέρδος τύχῃ, ὅλα σωτροφικῶς τὰ ἔχουν.

Ε᾽αὐ συμφωνήσωμεν νὰ ἔχωμεν τὴν κληρονομίαν ὁπὲ ἔλθῃ εἰς καυσία ἀπὸ λόγισμας αὐταμικὴν, δὲν λογίζεται διὰ ἐκείνην ὁπὲ νὰ μᾶς ἔλθῃ χάριν ἀπὸ διαθήκης τινὸς, ἀλλὰ διὰ τὴν νόμιμον.

Ἡ σωτροφία σωίζαται καὶ μὲ φᾶγμα, καὶ μὲ λόγον, καὶ μὲ μιωυτὴν, & διαλύεται ὅταν δὲν θελήσῃ τὸ σὺ μέρος, ἢ τὸ ἄλλο, ἢ αὖ τύχῃ θάνατος. σωίζαται καὶ χωρὶς νὰ βάλουν εἰς τὴν μέσην τίποτες, εἰς ὅλα τὰ φάγματα, ὅταν εἶναι πτωχοὶ δηλαδὴ, καὶ εἰς τὰ Αὐθεντικὰ δοσίματα, & εἰς σὺα φᾶγμα. καὶ ὁπόταν ὁ σὺας βάλῃ πολλὰ, καὶ ὁ ἄλλος ὀλίγα. καὶ ὁ πτωχότατος ὁπὲ δὲν ἔχει χρήματα, ἀλλ᾽ ἔχει τὴν ἐπιτηδειότητα, & τὴν σωδιώτητα.

Ε᾽αὐ ἁπλῶς σωτροφιάσουν τινὲς, καὶ δὲν συμφωνήσουν εἰς τί νὰ εἶναι σωίζοφοι, καὶ εἰς τί νὰ μὴν εἶναι. εἰς τὸν πόρον, ἤγουν, εἰς τὸ κέρδος ὁπὲ κάμουν ἀπὸ φραγματείαν, καὶ ἀπὸ ἀγοραπωλησίαν, & ἀπὸ τὴν διάθεσιν τῆς τέχνης τως, εἰς ἐκεῖνα εἶναι σωίτροφοι. πόρος εἶναι ἐκεῖνος ὁπὲ ἔρχεται ἀπὸ κόπον, καὶ διάθεσιν. κληρονομίαι δὲ, λεγάτα, καὶ δωρεαὶ δὲν περιέχονται εἰς τέτοιαν σωίζοφίαν, ὅτι αἱ δωρεαὶ εἶναι ὡσὰν μία πληρωμὴ καυσὸς χρέως.

Ὁ σωίζοφος εἰς τὸ διάφορον δὲν δίδει τόκον, πάρεξ ἀπὸ πολυκαιρίας αὖ βάλῃ ὁ σὺας περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι ἐσυμφώνησαν, ἢ αὖ μεταχειρισθῇ εἰς ἐδικά του φράγματα ἀπὸ τῆς σωίζοφίας εἰς ἐκεῖνα πληρώνει.

Ὁ σωίζοφος ἀπὸ ῥαθυμίαν, καὶ ἀμέλειαν ἐγκαλεῖται, δὲν χρεωσεῖ δὲ μεγάλως ἀσφάλειαν, ἀλλὰ ὡσὰν καὶ ἐδικά του φράγματα, ἔτζι πρέπει νὰ ἐπιμελῆται καὶ τῆς μέσης τὰ φράγματα.

Ε᾽αὐ

Ε'άν ὁ σωτροφος χαλάσῃ καμία φράγμα τῆς μέσης, καὶ κάμῃ ζημίαν, ἐγκαλεῖται καὶ ὁ κληρονόμος αὐτοῦ, ἀγκαλὰ καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους δὲν ἀρμόζει καθόλου ὁ Ἀνουΐλιος.

Περὶ Διαιρέσεως τῆς Σωτροφικῶν.

Ε'Ἀν δὲν δώνται νὰ μεριθοῦν τὰ φράγματα τῆς σωτροφίας, τὰ ἀγοράζουν ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ τὰ πέρνει ἕνας· εἰ δὲ ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι πτωχὸς, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀγοράσῃ, ἂς φέρουν ἄλλο πρόσωπον ξένον ὁπὲ χρειάζεται φράγμα, καὶ ἂς κάμῃ ἀγόρασιν.

Ε'αὶ γοῦν μοίρασις εἰς τὰ φράγματα ὁποῦ εἴχαμεν σωτροφικὰ, καὶ εἴμεθε καὶ οἱ δύο τελείας ἡλικίας, καὶ ὑστέροις πάλιν ὑπομείνωμεν εἰς τὴν αὐτὴν σωτροφίαν, δὲν κάμνει χρεία πλέον νὰ ξαναπαιναργώνεται ὁ τοιοῦτος λογαριασμός.

Ἡ ἀπαγόρευσις πολλάκις εἰς τὸν νόμον σημαίνει τὴν λύσιν τῆς σωτροφίας.

Ε'αὶ καὶ ἐσυμφώνησαν τινὲς ἕως τὸν δεῖνα καιρὸν νὰ μὴ χαλάσουν τὴν σωτροφίαν τους, ὅμως χαλᾷ ἀπὸ εὔλογον αἰτίαν, διότι τί τὸ ὄφελος τῆς συμφωνίας, ἐὰν δὲν ἔγινεν ἡ ἐκλογήτης καλὴ, ἢ αὖ εἶναι ὁ σωτροφος ὕβρεως, καὶ ἔπιζήμιος, ἢ τὸ φράγμα ὁπὲ ἐγίνη ἡ σωτροφία δὲν καρποῖ πλέον;

Τὰ ὅσα ἐξοδιάθουν εἰς τὴν σωτροφίαν, τουτέστιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς σωτροφίας, ἐκεῖνα νὰ εἶναι τῆς μέσης, καὶ ὄχι τὰ ὅσα ἐξοδιάθουν διὰ τὴν σωτροφίαν, δηλαδὴ ἕως οὗ νὰ γοῦν ἡ σωτροφία.

Ε'αὶ ἔχω σωτροφον, καὶ διαλύσω τὴν σωτροφίαν, ἕως ὁπὲ νὰ μάθῃ ὁ σωτροφός μου, πῶς ἔλυσα τὴν σωτροφίαν, ὅσα κερδήσω, τῆς σωτροφίας εἶναι, ὅσα δὲ ζημιωθῶ, ἐγὼ ζημιοῦμαι, καὶ ὅ,τι κέρδος κάμῃ ὁ σωτροφός μου, ἐδικόν του εἶναι, ἡ δὲ ζημία, τῆς σωτροφίας.

Τὰ ὅσα σωτρέβουν ὑπὸ ἀμέλειαν τὰ σωτρόφια, ἐκεῖνος ὑποκείνεται, αὖ καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ἔκαμε διάφορον.

Τὰ ὅσα χρέη σωτρέβουν εἰς τὸν καιρὸν τῆς σωτροφίας ἀπὸ

πὸ τὼ μέσω πληρώνονται. Ϛ αὖ χαλάσῃ ἡ σωζοφία πρὶν νὰ πληρωθῇ τὸ χρέος, αὐτοὶ αἰαμεταξύτες ἰσιάζονται, διότι αὖ τύχῃ, εἶναι θελληματικόν.

Ε'αὶ σωάξωμεν χρήματα δχὶ νὰ κάμωμεν φραγματείαν σωζοφικὴν, ϗ χαθοῦν τὰ ἐδικά μου, τῆς μέσης εἶναι ἡ ζημία. διότι ἐαὶ δὲν ἠθέλαμεν σωζοφιάσῃ, δὲν ἤθελαν χαθῇ. εἰ δὲ ἀφόντις τὰ χωρίσω, ϗ πρὶν νὰ τὰ ἀνταμώσωμεν, τὰ χάσω, μοναχός μου τὰ ζημιώνομαι.

Ο' σωζοφός μου εἰς τὼ κοινὼ ζημίαν, ϗ εἰς τὼ ἀγωγὼ τῆς κλεψίας κείνεται, ϗ ἡ μία δὲν χαλᾷ τὼ ἄλλω.

Εἰς τὰ κατὰ τύχω συμβεβηκότα ἀπὸ ἀμέλειαν ἐδικῶ μου, ὁ σωζοφός μου δὲν ζημιοῦται, ἤγουν ἐαὶ τύχῃ ϗ ἔχωμεν ζῶα τετιμημένα εἰς πόσα, ϗ ἔλθουν λῃσαὶ ϗ τὰ πάρουν, τῆς μέσης γίνεται ἡ ζημία. εἰ δὲ ϗ κλεφθοῦν κρυφὰ, μόνον ἐκεῖνος ὁποῦ τὰ ἐπῆρεν ἀπαύω του νὰ τὰ φυλάξῃ, ἐκεῖνος τὰ ζημιώνεται. διότι χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ μεγάλλω ὀπμέλειαν, ϗ φύλαξιν εἰς αὐτὰ ἐκεῖνος ὁποῦ τὰ πάρῃ ἀπαύω του νὰ τὰ φυλάξῃ τὰ τετιμημένα, ϗ ἁρμόζει ἡ περὶ σωζοφίας ἀγωγὴ, ἐαὶ ἐδόθησαν νὰ βόσκωνται εἰς σωζοφίαν, ϗ ἂς εἶναι ϗ δχὶ τετιμημένα.

Ε'αὶ ὁ σωζοφός μου πηγαίνωντας δχὶ φραγματείαν σωζοφικὴν τὸν πιάσουν λῃσαὶ, ϗ τοῦ πάρουν τὰ χρήματα ὁποῦ ἐβάσα δχὶ τὼ φραγματείαν, ϗ ἔχε ϗ ἐδικά του, ἢ χρήματα, ἢ φράγματα, ϗ τοῦ τὰ πάρουν, τὰ ὁποῖα δὲν τὰ ἔπερνε μαζύτα παρὰ δχὶ τὼ κοινὼ φραγματείαν, τὸ μέρος τῆς ζημίας τὸ λαμβάνει ϗ ὁ σωζοφος. ὁμοίως ϗ τὰ ἔξοδα εἰς τὸ νὰ ἰαξοδθῇ. τὸ ἴδιον εἶναι ϗ εἰς τὸ καράβι αὖ ἐκινδυνώδισεν εἰς τὼ θάλασσαν μὲ τὼ φραγματείαν, Ϛ ἐζημιώθη, ὅταν ἡ φραγματεία χωρὶς θάλασσαν δὲν ἦτον ξόπος νὰ ἔλθῃ.

Α'νίσως ϗ ὁ σῦας ἀπὸ τοὺς σωυτρόφους κάμνῃ σαραφλίκι, ὅσα ἄλλα τὰ ἔμβουν ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶναι τῆς ζαπέζης, ἤτοι τῆς σαραφικῆς τέχνης, δὲν εἶναι τῆς σωζοφίας.

Ε'αὶ

Ἐὰν καὶ Ἀδελφοὶ ἔχουν ἀμοίρασα τὰ πατρικά τες πράγματα, τὰ ὅσα κερδήσουν ἀπ' ἔξω, δὲν τὰ βάνουν εἰς τὸν μέσον.

Ἐὰν ἔχουν τινὲς σπῆτι σωτροφικὸν, καὶ παλαιώσῃ, καὶ μέλλει νὰ πέσῃ, καὶ δὲν θέλουν νὰ τὸ ξανακαινουργώσουν οἱ ἄλλοι, καὶ ὁ εἷς ἀπ' αὐτοὺς ἐξοδιάσει, καὶ τὸ ξανακαινουργώσει, κάμνει χρεία, ἢ νὰ πέρνῃ τὰ ἔξοδά του, ἢ νὰ τὰ ἀποκόπτῃ μὲ τὸ διάφορον ἕως δ'. μοῖρας μετὰ τὸν τελειωσιν τοῦ σπητίου. Καὶ ὡσὰν περάσουν οἱ δ'. μοῖρες ἔχει δίκαιον νὰ ζητᾷ ὅσα ἐξοδίασε, καὶ αὐ δὲν θελήσουν νὰ τὰ δώσουν, ὁ νόμος δίδει τὸ σπῆτι νὰ τὸ ὀρίζῃ ἐκεῖνος ὁπὲ τὸ ξανακαινέργωσε. διὰ τοῦτο δίδει δ'. μοῖρας διοχίαν.

Ὅποιος πηγαίνει διὰ σωτροφικὴν φραγματείαν, τὰ ἔξοδα ὁπού ἐξοδιάσει εἰς τὴν φραγματείαν, ἐκεῖνα μόνον λογίζονται τῆς μέσης.

Ἐὰν κάμουν δύο ἄνθρωποι σωτροφίαν διὰ καμίαν φραγματείαν, ἢ δέλβασιν, ἢ ζημία, καὶ τὸ διάφορον ὁπού γένῃ, καὶ ἀφ' ἓν ἀποθάνῃ ὁ εἷς, τῆς μέσης εἶναι.

Ὅταν εἶναι μία πόρτα κοινὴ εἰς δύο σπήτια, καὶ δὲν ἔχει τὸ εἷς σπῆτι ἀπὸ ἄλλον τόπον νὰ διαβαίνῃ, μοιράζεται ἐκείνη ἡ πόρτα, καὶ χωρὶς θέλημα τοῦ ἑνὸς Οἰκοκύρη.

Περὶ Λύσεως τῆς Σωτροφίας.

ΤΙΤΛΟΣ, ιά.

Λύεται ἡ σωτροφία, ὅταν φθαρθοῦν τὰ πρόσωπα, ἢ τὰ πράγματα, ἢ ἡ γνώμη, ἢ ἡ κρίσις. τὰ πρόσωπα μὲν, ὅταν καταδικαθῇ ὁ εἷς ἀπ' ἐκείνους ὁπού ἔχουν τὴν σωτροφίαν νὰ τὸν θανατώσουν, ἢ τὸν ἐξωρίσουν, ἢ νὰ γένουν τὰ πράγματά του εἰς διαρπαγὴν, ἢ ἀποθάνῃ μὲ κοινὸν θάνατον. τὰ δὲ πράγματα φθείρονται, ἢ ὅταν χαθοῦν παντελῶς τὰ πράγματα ἐκεῖνα ὁπού εἶχαν εἰς τὴν σωτροφίαν, ἢ χαλάσουν, καὶ ἀλλάξουν ἀπὸ τί ἦτον, ἢ ἀφιερωθοῦν εἰς Ἐκκλησίαν, ἢ γένουν εἰς διαρπαγήν. γνώμη δὲ,

ὅταν

ὅταν μεταγνωμήσῃ κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς, ☾ πραγματεύεται κάθ' οἵας ξεχωρεισάτου. μὲ τὼ κείσιν δὲ, ὅταν ἔχουν φιλονεικίας, καὶ σκάνδαλα ἀνάμεσόν τους, καὶ κεντοῶν εἰς τὸ Κεντήριον, καὶ ἔτζι βλάβεται, ☾ χαλᾷ ἡ σωτροφία, ὅτι ὁ ἐπὶ βλάβει τῆς σωτροφίας ἐνάγων, βλάβει αὐτώ.

Τέλος τῦ τρίτυ Βιβλίυ.

ΒΙΒΛΙΟΝ, Δ.

Περὶ Συναινέσεως Μνηστείας, καὶ Λύσεως αὐτῆς.

ΤΙΤΛΟΣ, α.

Μνηστεία εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τῶν γάμων ὁπῶ μέλλουν νὰ γένουν. διότι τὸ νὰ προοικονομῇ, καὶ νὰ προετοιμάζῃ κανεὶς ἐκεῖνο ὁπῶ μέλλει νὰ γένῃ ὕστερα, & τὸ νὰ σύρνῃ, καὶ νὰ φέρνῃ τινὰς εἴα πρᾶγμα πρὸς τὸ λόγου του, λέγεται πῶς τὸ μνηστεύεται. ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς μνηστείας ἀποδείχνει, καὶ φανερώνει μνήμιν τοῦ ταξίματος ὁπῶ ἔπαξε νὰ πάρῃ κανείς.

Μνηστεία εἶναι ἡ ἐπαγγελία τῶν γάμων ὁπῶ μέλλουν νὰ γένουν, καὶ ἐγγράφως, καὶ ἀγράφως λέγεται νὰ γίνεται μνηστεία.

Ἐκεῖνοι ὁπῶ συμφωνοῦν διὰ τὸν γάμον, συμφωνοῦν καὶ διὰ τὴν μνηστείαν, καὶ πάντοτε πάρνει χρεία νὰ συμφωνῇ ὁ Πατέρας, ἂν ὅμως δὲν ἐναντιώνεται φανερὰ ἡ Θυγάτηρ, ὁπόταν εἶναι αὐτεξούσιος, ἢ ὁπόταν γινώσκῃ τὸν Ἄνδρα ὁπῶ τῆς προξενεῖ ἀνάξιον, & κακότροπον.

Ὁ Ἐπίτροπος χωρὶς γνώμην τῆς ὀρφανῆς δὲν ἠμπορεῖ νὰ συνήσῃ, & νὰ πάρῃ μνηστείαν, ἔτε ἐὰν γένῃ νὰ τὴν χαλάσῃ.

Ὁ Πατὴρ δύναται νὰ χαλάσῃ τὴν μνηστείαν τῆς Θυγατρὸς αὐτοῦ τῆς ὑπεξουσίας· ἀμὴ τῆς αὐτεξουσίας δὲν ἠμπορεῖ.

Καθὼς καὶ τοὺς γάμους, ἔτζι καὶ εἰς τὴν μνηστείαν, ἐκεῖνοι ὁπῶ μέλλουν νὰ σμιχθοῦν, ἐκεῖνοι συμφωνοῦν, καὶ σέργουν. πρέπει λοιπὸν ἐκείνη ὁπού εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατρός της νὰ συμφωνήσῃ, καὶ νὰ σέρξῃ, & φαίνεται πῶς νὰ συμ-

φωνῇ μὲ τὸν Πατέρα της ἐκείνη ὁπὸ δὲν ἀντιλέγει. τότε δὲ μόνον δύναται νὰ ἀντιλέγῃ, ὅταν τὴν συμβαίνῃ μὲ ἀνάξιον, ἢ αἰχρὸν ἄνθρωπον.

Ὁπόταν δὲ σέργῃ μὲ τὸ θέλημά της ἡ Κόρη ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῦ Πατρός της, δὲν γίνεται ἡ σύμβασις εἰς τὸ ὄνομά της.

Ἐκείνη ὁπὸ νὰ συμβανθῇ μὲ ἄλλον, ἢ μὲ ἄλλον νὰ ὑπανδρευθῇ, ἀτιμάζεται.

Ἐκείνη ὁπὸ νὰ συμβανθῇ μὲ τινὰ, δὲν κωλύεται νὰ χαλᾷ τὴν σύμβασιν, ἢ νὰ πάρῃ ἄλλον, ἀνίσως ἢ γονῆ δηλαδὴ ἀζεύγιον.

Ἐκεῖνος ὁποῦ καταλαμβάνει ἐκεῖνο ὁποῦ γίνεται, καλῶς μνησεύεται, δηλαδὴ νὰ μὴν εἶναι μικρότερος ἀπὸ ἑπτὰ χρόνους.

Ἐκείνη ὁπὸ μνησεύεται μὲ ἄλλον, ἢ μὲ ἄλλον ὑπανδρεύεται ἀτιμάζεται.

Νεαρὰ τῦ Κυρῦ Λεόντος.

Ἔτζι λέγει· θεωρίζομεν, ἢ νομοθετοῦμεν ἢ ἡμεῖς, ὅτι νὰ μὴ γίνεται καμία μνησεία γάμου ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ χρόνους ἢ κάτω, μήτε νὰ βεβαιώνεται καμία μνησεία μὲ Ἱερέων δύχας, ὧν δὲν φθάνῃ ἡ νύμφη χρόνον δεκατεῖαν, ἢ ὁ Γαμβρὸς δεκατεσσάρων. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἶναι κεκωλυμένον, ἢ ἐμποδισμένον εἰς τὸν κοινὸν λαόν. εἰ δὲ Βασιλεὺς θελήσῃ νὰ κάμῃ καμίαν ἱερολογίαν δχὶ καμίαν οἰκονομίαν, ἐμπροσθήτερα ἀπὸ τοὺς δχατεταγμένους χρόνους, δὲν κωλύεται. δίστι ἐκεῖνοι ὁπὸ τὸς ἐδόθη ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ κυβερνοῶ τὸ Κόσμο τὰ πράγματα ἔχουν ἐξουσίαν νὰ οἰκονομοῶ, καὶ ὑπὲρ τὸν νόμον, ὅταν κάμνῃ χρεία.

Νεαρὰ τῦ Κυρῦ Ἀλεξίυ Κομνηνῦ.

Ἐκείνας λέγει νὰ εἶναι κυρίως, καὶ ἀληθῶς καθολικὰς μνησείας, ὅσας κάμουν κατὰ τὸν χρόνον ὁπὸ ὥρισεν ἡ νομο-

νομοθεσία τῦ Βασιλέως Κυρῦ Λέοντος, ϗ ἔχουν ϗ τὰς ἱερὰς δ'χὰς ἐπακολυθήσας. εἰ δὲ ἐγίνη μνησεία καμία φορὰ ϗ τὴν συνήθειαν τῆ πολλῶν, ϗ ἔκαμαν συμφωνίας, ϗ ἔγραψαν ὁμολογίας, ϗ ἀκόμι δὲν ἦλθεν ὁ καιρὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχουν συνήθειαν νὰ γίνεται ἡ δ'λόγησις τῦ γάμυ εἰς τὰς Χερσιανὰς ὁπῦ εἶναι μεμνησδμένοι, ϗ ὅτε αἱ συνειθισμέναι δ'χαὶ ἐδ'χαβάθησαν παρὰ τῦ Ἱερέως, αὐταῖς αἱ μνησείαις ἀκειβεῖς κατὰ τὴν Ἐκκλησιασικὴν ἀκειβολογίαν μήτε νὰ εἶναι, μήτε νὰ ὀνομάζωνται, ἀλλὰ μόνον ὡς ἁπλῶς ἀρέσκειαι ἀνθρώπων ὁπῦ συνέρξαν ϗ ἐσυμφώνησαν νὰ ἔχουν τὸ βέβαιον τῆς ἀσφαλείας.

Τῦ αὐτῦ.

Νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος ὁ παλαιὸς νόμος ὁπῦ ἐκφωνήθη δ'χὰ τὴν μνησείαν, εἰς τὰ πρόσωπα ὁπῦ ἐμποδίζονται μόνον εἰς τὴν μνησὴν ὁπῦ ἐχωείθη δ'χὰ τὸ δ'ερισπόμενον εἰς τὴν κατάσασιν ὁπῦ πολιτεύονται οἱ Χερσιανοί. δ'χατὶ αὐίσως ϗ μνησεία ἐντελὴς δὲν εἶναι κατὰ τὴν ἀλήθειαν αὐτὸ ὁπῦ ἐγίνη, ὅμως ὅ,τι σκοπὸν μνησείας φαίνεται νὰ ἔχῃ, ϗ ἀπὸ αὐτῦ βάνεται ἡ μέλλουσα γάμυ, καλὸν εἶναι ϗ τὰ ἐμποδισμένα πρόσωπα κατὰ τὸν νόμον πάλιν νὰ ἐμποδίζωνται, ϵ̓ ἐλείας νὰ φέρῃ εἰς Γυναῖκα ἐκείνην ὁπῦ ὁ παλαιὸς νόμος μὲ τὸ νὰ ἔγινε τινὸς μνησὴ, ϗ ἐλύθη ἡ μνησεία, δὲν ἄφηκε νὰ συνελθῇ μὲ ἄλλον εἰς γάμον.

Νεαρά.

Ἐὰν δὲ ἀτελὴς μνησεία γενῇ, ϗ ἀκόμι ἀπῦ δὲν ἦτον καιρὸς γάμυ, παράνομος εἶναι ἡ τοιαύτη μνησεία, ϵ̓ αὐτὲ οὐδενὸς λογίζεται.

Νόμος.

Ἡ βελαμάδα ἐμποδίζει τὴν μνησείαν. εἰ δὲ φροφθάσῃ ϗ γενῇ, δὲν τὴν χαλᾷ.

Περὶ Μανίας.

Ἡ δὲ ριά. νεαρὰ τῦ Κυρῦ Λέοντος, ϗ ἡ ριβ'. τῦ αὐτῦ, αὐ τύχῃ ϵ̓ δαιμονιθῇ τὸ σὺ πρόσωπον ὕσερον ἀπὸ τὴν

μνησείαν, νὰ δχαλύεται ὁ γάμος, ϗ νὰ χωρίζωνται ὁρίζουσι πλὴν αὖ γυνὴ ἡ ξελαμάδα πρὸ τῦ γάμυ, ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν τῦ γάμυ, παρθθὺς λέγει νὰ γίνεται ἡ δχάλυσις τῦ γάμυ. εἰ δὲ ὕσερα ἀπὸ τὸν γάμον, ἐὰν δαιμονισθῇ ἡ νύμφη, ϛ δὲν εἶναι ἀπὸ ὀπβυλίαν τῦ ἀνδρός της, ἀλλ' ὅτε ἰξύρει ὁ ἄνδρας δχὰ τὴν ἀσθένειαν ταύτην τίποτες, ἀλλ' ἐσωύβη τὸ πάθος ἀπὸ ἄλλο μέρος, νὰ τὴν καρτερῇ ὁ ἄνδρας ἕως τρεῖς χρόνυς, μήπως ϛ τῆς περάσῃ ἡ τοιαύτη ἀσθένεια. ϗ ἐὰν δὲν ἰατρευθῇ ἕως τρεῖς χρόνυς, μήτε ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν της, ϗ εἰς τὴν πρώτην κατάσασιν ἡ δαιμονισμόν, παρθθὺς νὰ χωρίζωνται, ϗ νὰ ἐλευθερώνεται ὁ ἄνδρας ἀπὸ τὴν τοιαύτην συμφοράν. εἰ δὲ δαιμονισθῇ ὁ ἄνδρας, ἕως πότε χρόνυς νὰ τὸν ἀπαντυχαίνῃ ἡ Γυναῖκα, ϗ νὰ μὴ χωρίζωνται. εἰ δὲ μέσα εἰς τὺς ποσάτυς χρόνυς δὲν ἠμπορέσῃ νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ δαιμονισμὸς ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἀσθένειαν, ὅτε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν τυ, ϛ εἰς τὴν πρώτην κατάσασιν νὰ φρονιμεύσῃ, τότε νὰ χωρίζεται ὁ γάμος, καὶ νὰ μὴ γίνεται τίποτε καινοτομία, ὅτε εἰς τὸ ἓν μέρος, ὅτε εἰς τὸ ἄλλο.

Ὁ Πατὴρ τῆς ὑπεξυσίας δύναται νὰ πέμψῃ δχαζύγιον, ϛ νὰ χαλάσῃ τὴν μνησείαν. εἰ δὲ ὕσερα ἀπὸ τὴν μνησείαν ἔγινεν αὐτεξυσία ἡ Θυγατέρατυ, δὲν δύναται ὁ Πατὴρ νὰ χαλάσῃ τὴν μνησείαν ὁθ' ἑαυτήν, ϗ δχὰ τῦτο αὖ ἔδωκε ϗ τίποτε λόγω προικός, ὅτε αὐτὰ δύναται νὰ τὰ πάρῃ ὀπίσω, αὖ γένῃ ἡ Θυγατέρατυ αὐτεξυσία καθὼς εἴπαμεν.

Ἐκεῖνος ὁπῦ μνησεύθη Κόρην, ϗ δὲν συμφωνήσει εἰς πόσα χρόνυς νὰ γένῃ ὁ γάμος, κάμνει χρεία αὖ εἶναι εἰς αὐτὴν τὴν ἐξαρχείαν, μέσα εἰς δύο χρόνυς νὰ κάμνῃ τὸν γάμον, εἰ δὲ λείπῃ εἰς ξενιτείαν, εἰς χρόνυς τρεῖς. εἰ δὲ συμπεραίνει τὸν καιρὸν, ϗ δὲν θέλει νὰ κάμῃ τὸν γάμον, δύναται ἡ Κόρη νὰ πάρῃ ἄλλον. σημείωσαι ὅτι τὸ τοιῦτον εἰς τὺς τελείυς τὴν ἡλικίαν νοεῖται.

Ἀπὸ εὔλογον αἰτίαν, ϛ ἀπὸ τέσαρας χρόνυς παρέρχει ξεμακραίνει μνησεία. ἤγουν ἐὰν λάχῃ ϗ ἀσθενήσῃ ὁ γαμβρὸς, ἢ ἡ νύμφη, ἢ ἀπὸ θάνατον γονέων, ἢ ἀπὸ κεφαλιακὰ ἐγκλήματα, ἢ ἀπὸ μακρυνὴν στράταν, ϗ ξενιτείαν ὁπῦ γυνὴ ἐξ ἀνάγκης.

Μνη-

Μνησθέται κανεὶς ἢ παρὼν δείσπόμβος δχὶ λόγε του, ἢ δχὶ μέσε ἄλλε, ἓ δι' ἐπιζολῆς.

Καὶ μεταξὺ ἐκείνων ὁπᾶ λείποων γίνεται μνησεία, ἐὰν δεχθοῶ ἐκεῖνο ὁπᾶ γράν.

Ὁ πρόθιμος χρόνος δχὶ τὸν Ἄνδρα, δὲν ἐμποδίζει τὴν Γυναῖκα νὰ μνησθῇ.

Τὰ παιδία ἐκείνε ὁπᾶ δαιμονίζονται, ἐὰν εἶναι ἢ ὑπεξέσια, ἢ θελήσοων νὰ μνησθοῶ, ἢ ἢ νὰ ὑπανδρθοῶ, δὲν κάμνει χρεία ἡ συμφωνία τῆς Πατέρων τες. ἀλλὰ εἰ μὲν εἰς τὴν Κωνσαντινόπολιν μὲ τὸ θέλημα τᾶ Ἐπάρχε τῆς Πόλεως, εἰς δὲ τὰς ἄλλας Ἐπαρχίας κείσει τᾶ Ἄρχοντος, ἢ τᾶ Ἐπισκόπου. παρόντος ἢ τᾶ Ἐπιζόπε τᾶ Πατρὸς αὐτῆς γίνονται οἱ Γάμοι.

Ρ'ωμαϊκόν.

Ὡσαὺ γράν ἡ μνησεία ἢ ὕσερον, δὲν δωόνται οἱ Γονεῖς τῆς Κόρης νὰ ἀναγκάζοων τὸν Γαμβρὸν νὰ τὰς δώσῃ ἐγγυητὴν δχὶ τὴν ῥοῖκα, αὖ τύχῃ ἢ εἶναι ἐξοδαστὴς ἢ κακὸς χαλαστὴς, ἢ αὖ δὲν τὰς δώσῃ νὰ χαλάσοων τὴν μνησείαν, δὲν ἠμποροῶ νὰ τὸ κάμοων τᾶτο, ἀλλὰ χωρὶς ἄλλο γίνεται ὁ Γάμος, ἢ δίδεται ἡ ῥοῖκα ὡσαὺ τελειωθῇ ὁ Γάμος, ἢ ὕσερα αὖ ἰδῇ ἡ Γυναῖκα, ὅτι ἐξοδάζει τὴν ῥοϊκάτης, τότε ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἐγκαλῇ.

Περὶ τοῦ Ἀπαιτεῖσθαι τὸ Γαμικὸν Πρόσιμον.

Ἡ ί. Νεαρὰ τᾶ Κυρᾶ Λέοντος λέγει.

Ἔτζι λοιπὸν ἀπὸ τῶρα ἢ ἐμπρὸς μὲ ῥοσαγὴν νόμε, ἐκεῖνο ὁπᾶ ἐβεβαιώθη ὑπὸ τῆς σωνηθείας νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος, ἢ νὰ γίνεται καθὼς ἕως τῶρα, νὰ πληρώνῃ τὸ ῥόσιμον, ἤτοι τὴν ποινὴν ἐκεῖνος ὁπᾶ δχαλύει τὴν μνησείαν χωρὶς αἰτίαν.

Περὶ Λύσεως Μνησείας.

Λύεται ἡ μνησεία ἐὰν δίρεθῇ ἡ Γυναῖκα ἐγκαῤῥωμένη ἀπὸ ἄλλον τινὰ ξένον, ἢ ὦ δίρεθῇ πῶς νὰ εἶναι ἄλλης

πί-

πίσεως ἡ Γυναῖκα, ἢ ὁ Ἄνδρας, ἢ εἶναι Αἱρετικὸς, ἢ ἀπὸ αἰχρὰ καμώματα, ἢ τύχης ἐναλλαγὴ, ἀπὸ δυτυχίαν δηλαδὴ, εἰς δυσυχίαν, ὡς ὅταν σκλαβωθῇ τὸ σὺ πρόσωπον, ἢ ἐναλάξ. ἢ κερδηθῇ, ἢ μονάσῃ, ἤγουν γυνῇ Καλόγηρος, ἢ Καλογραία, ἢ μὲ τὸ νὰ ὑποκειται ὁ πλεῖός της, ἢ εἶναι εἰς ἄλλη ὑπηρεσίαν ὑποκειμένη, ἢ ἐπιβουλεύει τῷ Βασιλεῖ, ἢ τὸν ἐπιβουλεύοντα ἐξεύρει, ἢ δὲν τὸν φανερώνει, ἢ αὖ ἀπεράσουν οἱ ἓξ χρόνοι τῆς μνησείας, ἢ ὁ Ἀνὴρ δὲν κάμῃ ἀπόμι τὰς γάμους νὰ τὴν πάρῃ.

Περὶ Αἱρετικῶν.

Οἱ παῖδες τῆς Αἱρετικῶν ἐὰν γένωσι Χριστιανοὶ, ἀναγκάζονται οἱ γονεῖς αὐτῆς νὰ τὰς θρέψουν, καὶ νὰ τὰς ἐνδύσουν, καὶ νὰ τοὺς δίδουν προῖκα, καὶ τὴν πρὸ Γάμου δωρεὰν κατὰ τὸ μέτρον τοῦ πλούτου αὐτῆς.

Περὶ Ἀρραβώνων.

ΤΙΤΛΟΣ, β'.

Ὁ Ἀρραβὼν τοιαύτην φύσιν ἔχει, ὅτι ἐὰν μετανοήσῃ ἐκεῖνος ὁπὸ πάρῃ τὸν Ἀρραβῶνα, νὰ τὸν πληρώνῃ διπλοῦν. εἰ δὲ μετανοήσῃ ἐκεῖνος ὁπὸ δώσει τὸν Ἀρραβῶνα, νὰ τὸν χαύῃ.

Ὁ Ἀρραβὼν ὁπὸ ἐδόθη εἰς ὄνομα μνησείας Γάμου, ἐὰν συμβῇ ἢ ἀποθαύῃ ὁ Γαμβρὸς, ἢ ἡ Νύμφη, ἀείζομεν νὰ δίδεται ὀπίσω σῶος, καὶ ἀνέλειπὴς, πάρεξ μόνον αὖ ἔδωκεν αἰτίαν, καὶ ἀφορμὴν τὸ πρόσωπον ὁπὸ ἀπέθανε δίχα νὰ μὴ τελειώσουν τὸν γάμον.

Βιβλ. κή. Τίτλ. β. Κεφ. β'. Ὅταν δοθοῦν Ἀρραβῶνες εἰς ὄνομα μνησείας, αὐίσως καὶ εἰς τὸ ἀναμεταξὺ ὁ ἀρραβωνιασικὸς, ἢ ἀρραβωνιασικὴ ἀποθαύῃ πρὸ τοῦ νὰ γένῃ ὁ γάμος, προσάζομεν ἐκεῖνα ὁποῦ ἐδόθηκαν χάρην ἀρραβῶνος νὰ δοθοῦν ὀπίσω. πάρεξ αὖ ἐμπόδισεν εἰς τὸ νὰ μὴ γένῃ ὁ γάμος τὸ πρόσωπον ὁπὸ ἀπέθανεν. αὖ τύχῃ δηλαδὴ, ἢ ἔδωκεν ὁ ἀνὴρ αἰτίαν δίχα νὰ μὴ γένῃ ὁ γάμος, καὶ ἐμποδίζετο ἀπὸ τὸν νόμον, εἰς τὸ νὰ χάσῃ τὰς ἀρραβῶνας, ἐν

τῷ

τῷ μεταξὺ δὲ ἀπέθανε, χάνει ὁ αὐτὸς τὸν ἀῤῥαβῶνά τε, καὶ δὲν τὸν πέρνει ὀπίσω.

Πολλάκις ὁ Πατὴρ δεξάμενος ἀῤῥαβῶνας διὰ τὴν Θυγατέρα τε, ἀποθνήσκει πρὶν νὰ γένουν οἱ γάμοι. καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν θανάτον τε ἐπιχειρίζεται ὁ Ἐπίσκοπος, ἢ ὁ Οἰκονόμος αὐτοῦ διὰ νὰ χαλάσῃ τὴν μνησείαν. λέγει λοιπὸν ἡ διάταξις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρασαλεύωμεν, καὶ νὰ χαλάσωμεν ἐκεῖνα ὁποῦ ἐδοκιμάθηκαν, καὶ ἐστερεώθηκαν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Παιδός.

Περὶ Αἱρετικῶν.

Ε'Ἂν μὲν ἐξόρωντας πάμε τινὰς μετὰ Αἱρετικῆς μνησείαν, καὶ δώσῃ ἀῤῥαβῶνα, πέρνει τὰ ὅσα ἔδωκεν ὀπίσω ἀνελλειπῆ, καὶ χαλᾷ ἡ μνησεία. διότι ἂν ἤθελαν ἐξορίσῃ πῶς εἶναι ἄλλης πίστεως, καὶ ἔδωκαν τὰς ἀῤῥαβῶνας, τότε ὁ μὲν Ἄνδρας ζημιώνεται ἐκεῖνα ὁποῦ ἔδωσεν τῆς Αἱρετικῆς Γυναικός, ἡ δὲ Γυνὴ δίδει ὅσα ἔλαβε, καὶ ἄλλα τόσα τῷ Αἱρετικῷ Ἀνδρί.

Κεφ. γ'. τοῦ αὐτοῦ.

Ε'ὰν Γυναῖκα αὐτεξουσία τελείας ἡλικίας λάβῃ ἀῤῥαβῶνας, καὶ μετανοήσῃ, νὰ τὰς δίδῃ διπλοῦς ὀπίσω. εἰ δὲ ἦτον ἀνήλικη, & ἐζήτησε συγγνώμην τῆς ἡλικίας, καὶ ἔλαβεν ἀῤῥαβῶνας, πάλιν διπλᾶ τὰ πληρώνει ὅσα & ἂν ἔλαβε.

Ἀνίσως δὲ καὶ εἶναι ἀφήλιξ, καὶ συγγνώμην ἡλικίας δὲν ἐζήτησεν, ἐκεῖνο ὁποῦ πέρνει, ἐκεῖνο δίδει, διατὶ δὲν πρέπει τὸ εὐπρόσωπον νὰ κερδαίνῃ ἀπὸ τὴν ζημίαν ἄλλου, ἂν εἶναι & ἀφήλιξ. ἀμὴ ἀνίσως καὶ ἐξοδεύθῃ τὸ πρᾶγμα ὁποῦ ἔδωκε, δὲν ζημιώνεται δι' αὐτὸ τὸ ἄλλο πρόσωπον.

Περὶ Αἰτήσεως Συγγνώμης Ἡλικίας.

Κεφ. δ'. τοῦ αὐτοῦ.

Γίνεται δὲ ἡ αἴτησις τῆς συγγνώμης τῆς ἡλικίας, εἰς μὲν τοὺς Ἄνδρας ἀπὸ τὰς κ'. χρόνους, ἕως τὰς κέ. εἰς δὲ τὰς Γυναῖκας ἀπὸ τὰς ιή. μέχει τὰς κέ. ζητοῦντες παρὰ τοῦ Βασιλέως νὰ χαροδιώξῃ τοὺς Οἰκονόμους, & Ἐπισκόπους αὐτῷ ἀπὸ τὰ τίποτε αὐτῷ, ὡσὰν ὁποῦ δυώνται μοναχοί τους νὰ

ἔχουν

ἔχουν τὴν φροντίδα τῶν φραγμάτων τους, μαρτυρόμενοι δηλαδὴ, πῶς εἶναι ἄξιοι νὰ τὰ κυβερνήσουν. καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ζήτησιν ταύτην, ὡσὰν πάρουν θέλημα ἀπὸ τὴν Αὐθεντείαν, τότε κυβερνοῦν τὰ τίποτες ὡς τέλειοι. ὅμως χωρὶς ὁρισμὸν δὲν ἀποξενώνουν τίποτες ἀπὸ τὰ φράγματά τους.

Εἰ δὲ Πατὴρ τῆς Κόρης, ἢ Μήτηρ ἔλαβον ἀρραβῶνας, καὶ Πάππος περὶ ἐγγόνης ὅπου νὰ εἶναι τελείας ἡλικίας, ἐ αὐτοὶ εἰς τὸ διπλοῦν νὰ τὰ δίδουν, ὅσα ἔλαβον, ἀΐσως καὶ διώκονται νὰ γένουν οἱ γάμοι, καὶ αὐτοὶ δὲν θέλουν. εἰ δὲ ὁ γάμος παράνομος εἶναι, μόνοι οἱ ἀρραβῶνες νὰ δίδωνται ὀπίσω. εἰ δὲ ὁ γάμος δὲν εἶναι παράνομος, ἀλλὰ μόνον διὰ καμίαν εὔλογον αἰτίαν δὲν θελήσουν, ἐὰν ἐξθραν τὴν αἰτίαν καὶ πρὶν τῆς μνησείας, τὸ πταίσιμον εἶναι ἐδικόντες ὅπου ἀρραβώνισαν τὸν τοιοῦτον. εἰ δὲ δὲν ἐξθραν, ἢ ὕστερα ἀπὸ τὴν μνησείαν ἐσωμέβη ἡ αἰτία, μόνον τὸν ἀρραβῶνα ὅπου ἔλαβαν δίδουν ὀπίσω. αὐτὰ τὰ ὅμοια λέγομεν καὶ περὶ τοῦ μνησῆρος, ἤγουν διὰ τὸν Ἄνδρα ὅπου νὰ μετανοήσῃ νὰ ἀφήσῃ τὴν Γυναῖκα.

Οἱ γάμοι ἐκείνων ὅπου εἶναι ἀρραβωνιασμένοι, ἐ μέλλουν νὰ γένουν, ἂν δὲν εἶναι ἀπηγορδυμένοι εἰς τὰς νόμους, ἐ ἀφ' ἧς δοθοῦν οἱ ἀρραβῶνες τῆς μνησείας, δὲν θέλει ἡ ἀρραβωνιασὴ αὐτὴ διὰ καμίαν εὔλογον αἰτίαν, ἢ διὰ τὴν αἰσχρὰν αὐτῆς, καὶ ἄσωτον ἀναστροφὴν, καὶ πολιτείαν, ἢ ἂν εἶναι εἰς ἄλλο δόγμα τῆς πίστεως, ἢ ἂν δὲν ἠμπορῇ νὰ ἐνεργῇ τὰ ὅσα ἐνεργοῦν οἱ Ἄνδρες, ἤγουν νὰ συνδρεθῇ μετὰ Γυναικὸς, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐλπὶς τῆς τεκνοποιΐας, ἢ δι' ἄλλην καμίαν εὔλογον αἰτίαν δὲν θέλει. ἐὰν ἀποδειχθῇ, ὅτι πρὶν νὰ λάβουν τὰς ἀρραβῶνας τὸ ἤξθρε, καὶ αὐτὴ ἔστερξε νὰ λάβῃ ἀρραβῶνα, καὶ ὕστερα δὲν στέργει, διπλοῦν πληρώνει αὐτοῦ. εἰ δὲ ἐ ἤξθρε τὴν αἰτίαν, καὶ ἔλαβε ἀρραβῶνας, καὶ ὕστερα ἔμαθον τὴν αἰτίαν, καὶ διὰ τὸν εὔλογον ταύτην ἀφορμὴν παραιτοῦνται, καὶ δὲν θέλουν, τότε μόνον τὰς ἀρραβῶνας ὅπου ἔλαβον δίδουν ὀπίσω, καὶ ἐλευθεροῦνται ἀπὸ τὴν ἄλλην παίδευσιν ὅπου ἔμελλον νὰ παιδευθοῦν, ἂν δὲν ἦτον εὔλογος αἰτία.

Περὶ

Περὶ Ἀρχόντων.

Δὲν πρέπει νὰ ἀρραβωνίζουν οἱ Ἄρχοντες γυναῖκας ὅπου νὰ κατοικοῦν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν ἐκείνου ὅπου ἐξουσιάζουν. εἰ δὲ μὴ, ἔχει ἄδειαν ἡ Κόρη, ἢ οἱ Γονεῖς αὐτῆς, ἢ Οἰκονόμοι, ἢ Ἐπίτροποι νὰ μὴ γίνουν οἱ Γάμοι, καὶ νὰ κερδήσουν τοὺς ἀρραβῶνας, ἐὰν ἔγιναν οἱ ἀρραβῶνες μὲ βίαν, καὶ δυναστείαν τοῦ αὐτοῦ Ἄρχοντος. τὸ ἴδιον ἀκολουθᾷ, καὶ εἰς Υἱοὺς, καὶ Ἐγγόνους, καὶ Συγγενεῖς, καὶ Δομεστίκους, καὶ Συγκαθέδρους, καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἐδικούς του. εἰ δὲ καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, ἤτοι ἀφ' ὅ γένῃ μαζίλης, θέλει ἡ Κόρη νὰ ἀρραβωνιασθῇ μετ' αὐτοῦ, βεβαιοῦται, καὶ στέργεται ὁ γάμος. Βιβλ. κ'. Τίτλ. ά. Κεφ. κ'.

Σημείωσαι δὲ, ὅτι τότε κωλύεται, ὅταν ὁ Ἄρχων ὅπου ἔχει τὴν ἐξουσίαν δύναται νὰ εἶναι φοβερὸς εἰς τοὺς γονεῖς τῆς Κόρης. εἰ δὲ καὶ ἦτον Ἄρχων, ὅμως δὲν ἐδύνετο γνησίως νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς γονεῖς τῆς Κόρης νὰ λάβουν τοὺς ἀρραβῶνας, δὲν κωλύεται ἡ τοιαύτη μνησεία.

Εἰ δὲ καὶ ὤντας ἀκόμι Ἄρχων τὴν ἐστεφανώθη γνησίως, τότε μὲν ἄχρηστος εἶναι ἐκεῖνος ὁ γάμος, μετὰ δὲ τὴν ἀποβολὴν τῆς ὀφφικίου, ἐὰν ἡ Γυνὴ τὸν στέρξῃ, τότε ὁ γάμος λογίζεται νόμιμος, καὶ οἱ γενόμενοι παῖδες γνήσιοι. Τίτλ. δ'. Κεφ. κ'.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος.

Καὶ ἡ ιέ. Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος ἔτζι λέγει, ὅτι προσάσσομεν, καὶ ὁρίζομεν, καθὼς τοὺς Υἱοὺς καὶ ἄλλους Συγγενεῖς, ἢ ἐδικοὺς Ἄνδρας, τοιαυτοτρόπως καὶ Θυγατέρας, καὶ ἄλλα πρόσωπα θηλυκὰ νὰ μὴν ἀρραβωνίζουν οἱ Ἄρχοντες ὅπου ἐξουσιάζουν εἰς πᾶσαν Ἐπαρχίαν ὅπου διρέθουν νὰ ἐξουσιάζουν.

Ἐὰν ἀρραβωνιασικὸς, ἢ ἀρραβωνιασικὴ ἀφόντις δώσουν, ἢ λάβουν ἀρραβῶνας, ἀγαπήσουν τὴν μοναχικὴν πολιτείαν. ὁ μὲν ἀρραβωνιασικὸς λαμβάνει τὸν ἀρραβῶνα ὁποῦ ἔδωκε ὀπίσω. ἡ δὲ ἀρραβωνιασικὴ δίδῃ μόνον τὸν ἀρραβῶνα ὁποῦ ἔλαβε, καὶ δὲν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ εἰς τὸ διπλοῦν, ἀλλὰ συγχωρεῖται ἡ παίδευσις καὶ εἰς τὰ δύο μέρη. Κεφ. ἐ. τοῦ αὐτοῦ.

Περὶ Δωρεῶν Μνηστείας.

ΤΙΤΛΟΣ, γ'.

Βιβλ. κή. Τίτλ. γ'. Κεφ. ά.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας μὴ ὑποδεξάμενος προῖκα θελήσῃ νὰ κάμῃ τὸ συνήθες, προῖκα δηλαδὴ ἀρραβωνιαστικῆς ὁπῦ θέλει νὰ πάρῃ Γυναῖκα, αἰσως ⸫ τῆς χαείσῃ πράγματα, ᾗ ὕστερα πὰ δεχθῇ ἀπὸ αὐτὸν δχὶ προῖκα, ᾗ ἡ χάεις τελεία ἶναι, ὅτε ἐγίνη πρὸ τῦ γάμυ, ᾗ ἡ προῖκα βεβαιῦται, ὅτι ὡς ἐδικόν της τὸ δίδει. ἐὰν δὲ χράψῃ μόνον, ὅτι ἔλαβε προῖκα, ᾗ δὲν ἔλαβε, δὲν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ πρᾶγμα ὁπῦ δὲν ἔλαβε.

Αἱ προγαμιαῖαι δωρεαὶ πρέπει νὰ σερεώνωνται ἐξ ἀρχῆς, εἰς ποίυ νὰ ἶναι δεσποτείαν, ⸫ εἰς τὸ θέλημά του νὰ μεπατρέπωνται, ἂν δὲν τελειωθοῦν οἱ γάμοι.

Τῦ αὐτῦ Κεφ. ά.

Ἀνίσως ⸫ ξεχωεισὰ δὲν παραδώσῃ τινὰς εἰς τὸν μνησὸν του ἐκεῖνα ὁποῦ τῆς ἐχάεισε, κἂν ὁμολογήσῃ νὰ τὰ ἔχῃ αὐτὰ εἰς προῖκα, δὲν χρεωσεῖ νὰ δώσῃ τίποτε. τῦτο νὰ τὸ ἐννοῇς δχὶ μόνυν τὸν μνησὸν, δχὶ τὸν ὁποίαν ᾗ ἐλέχθη. δχὶ τὶ αὖ κάμῃ τινὰς χάεις τῆς Γυναικὸς, μ' ὅλον ὁπῦ τῆς παρέδωκεν ἐκεῖνα ὁπῦ τῆς ἐχάεισε, καεὶ χρεὶς ὅμως νὰ μείνῃ εἰς τὸν αὐτὸν θέλησιν ἕως τέλυς. εἰ δὲ ᾗ μεταμεληθῇ, αἰαξέπεται ἡ δωρεὰ, ⸫ γίνεται πάλιν ἐδικήτε.

Κεφ. δ'. Τῦ αὐτῦ.

Ἐὰν τις χαείσῃ τίποτε πρᾶγμα τῇ ἀρραβωνιαστικῇ του μὲ τοιαύτην συμφωνίαν, ὅτι ὅταν τελειωθῇ ὁ γάμος, τότε νὰ τὸ ἐξυσιάσῃ, ἄχρηςος εἶναι ἡ χάεις ἄυτη, ᾗ ὁ λογισμὸς φανερός. διότι αἰαβάλλεται εἰς καιρὸν γάμυ, εἰς τὸν ὁποῖον μεταξὺ τῦ Ἀνδρογύνυ ἡ χάεις δὲν ἔχει τὸ κῦρος.

Καὶ πρεπόντως, δχὶ τὶ ἀφ' ὗ τελειωθῇ ὁ γάμος, δὲν ἠμπορεῖ ὁ Ἀνὴρ νὰ ἐξυσιάσῃ πρᾶγμα ἁρμόζον τῆς Γυναικός τυ, ἢ ἡ Γυνὴ νὰ ἐξυσιάσῃ πρᾶγμα αἰῆκον τῦ Ἀνδρός της. δχὶ τῦτο ὁπόταν τῆς ἐχάεισεν ὁ Ἀνὴρ ὡσαὶ μνησώτυ, ἶναι σερεὰ ἡ δωρεὰ, ἐπειδὴ ⸫ τῆς ἐχάεισεν ὡς Γυναῖκα. τῦτο φανερώνει, ὅτε προβῇ ὁ γάμος, αἰχυρος ἶναι ἡ τέτοια χάεις, κατὰ τὸν καιόνα ὁπῦ λέγει, ἀναμεταξὺ Ἀνδρὸς ᾗ Γυναικὸς δωρεὰ ὐκ ἔῤῥωται.

Πε-

Περὶ Ἀφηλίκων. Ῥωμαϊκόν.

Ἐὰν χαείσῃ μερικῶ χάειν πραγμάτων εἰς τὸν καιρὸν τῆς μνησείας, ἐκεῖνος ὁπᾶ εἶναι κάπω ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ πάρῃ ὀπίσω προφασιζόμενος διὰ τὸ ἡλικίαν.

Ὅσα χαείσματα χαείσει ὁ Ἄνδρας τῆς Γονέων τῆς ἀῤῥαβωνιασικῆς αὐτᾶ διὰ νὰ γένῃ ὁ γάμος, ἐὰν ἐμποδισθῇ, καὶ δὲν γένῃ, τὰ πέρνει ὀπίσω. Κεφ. β'. τῦ αὐτ.

Κάποια Γυναῖκα θέλοντας νὰ ὑπανδρευθῇ, ἐπλανέσε τὸν Ἄνδρα της διὰ τὸ προῖκα, & δὲν ἔταξε τίποτες ἐξ ὀνόματος, τί ἢ τί εἶναι. μόνον πῶς εἶναι προῖκα πολλὴ, καὶ ἔτζι νὰ γελασθῇ θαῤῥῶντας, πῶς ἔχει μεγάλω προῖκα, τῆς ἔταξε μεγάλην χάειν ἐξ ὀνόματος μὲ συμφωνίαν, ἢ ποσότητα φλωρία σ'. & μὲ τότω τὸ συμφωνίαν ἐγίνη ὁ γάμος. & ὕστερα ἀπέθανεν ὁ Ἄνδρας, καὶ ἄφησε τὸν Ἀδελφόν τε κληρονόμον. ἡ Γυναῖκα λοιπὸν ἐκείνη σύρνει τὸν Ἀδελφὸν τᾶ Ἀνδρός της, ἢ ζητεῖ τὸ πάξιμον, τὸ χάειν ὁπᾶ τῆς ἔταξεν ὁ Ἄνδρας της εἰς τὰ ἀῤῥαβωνίσματα. ἀντιγράφει λοιπὸν ἡ διάταξις ἔτζι πρὸς τὸν Ἀδελφόν. τὸ χάειν ὁπᾶ ἔταξεν ὁ Ἀδελφός σου διὰ τὰς ἀῤῥαβῶνας, τὸ ζητᾷ ἡ Γυναῖκα, ἢ ἐκεῖνος ἀποκείνεται, ἢ λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸ δώσω, ἐπειδὴ εἰς τὸ προῖκα ἐγέλασε τὸν Ἀδελφόν μα, τυτέστι τὸν Ἄνδρα της. Κεφ. γ'. τῦ αὐτ.

Ἐπειδὴ τῇ ἀῤῥαβωνιασικῇ δώαται ὁ ἀῤῥαβωνιασικὸς νὰ τῆς χαείσῃ χάειν, ἀμὴ τῆς Γυναικὸς ὁ Ἄνδρας δὲν δώαται νὰ τῆς χαείσῃ τίποτε, ζητᾶμω νὰ μάθωμω, ἐὰν γένῃ χάεις εἰς αὐτὸ τὸ ἡμέραν τᾶ γάμων, σέργεται ὡσὰν νὰ ἤθελε γένῃ ὡσὰν εἰς ἀῤῥαβωνιασικὸ, ἢ ὡσὰν εἰς Γυναῖκα ἀνυπόταχτος εἶναι; εἰς τᾶτο λέγει λοιπὸν ἡ διάταξις, ὅτι εἰς τοσαύτω ἀδηλίαν κάμνει χρεία νὰ γίνεται ἡ ἐξέτασις πᾶ ἤτον ἡ Γυναῖκα, ἢ εἰς τί τόπον ἔγινεν ἡ χάεις. ἢ ἐὰν ἔγινεν εἰς τὸ ἐδικόντης αὐτῆ, νὰ λογίζεται, ὅτι εἰς ἀῤῥαβωνιασικὸ ἐγίνη, εἰ δὲ εἰς τὸ αὐτῆ τᾶ Ἀνδρὸς, εἰς Γυναῖκα λογίζεται. ὅτι ἀφ' ἧς ἔμβη εἰς τὸ αὐτῆ τᾶ Ἀνδρὸς ἡ Γυνὴ, δὲν λογίζεται πλέον μνησὴ, ἀλλὰ Γυνή. Κεφ. δ'. τῦ αὐτ.

Κεφ. Θ'. τῆς αὐτῆς. Η' χάρις ὁπῦ νὰ γενῇ ἀπὸ τὸν Πανθερὸν, ἢ ἀπὸ τὴν Πανθεραὶν πρὸς τὴν Νύμφην, ἢ τὸν Γαμβρὸν, δὲν μεταγυρίζει πλέον δι' καμμία ξόπον, ἐὰν χωρίσῃ δηλαδὴ ὁ γάμος, ἔτε μὲ Βασιλικὸν πρόσαγμα δίδεται. ὅτι δὲν πρέπει ὁ Βασιλεὺς εἰς βλάβην ἄλλων, νὰ δίδῃ ματαίας χάριτας.

Περὶ Φιλήματος Μνησῆρος.

Κεφ. ιϛ'. τῆς αὐτῆς. Ε'Α'ν ἐφίλησεν ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τὴν ἀρραβωνιαστικὴν εἰς τὸν καιρὸν τῶν ἀρραβώνων, καὶ ὕστερα σωρέβη καὶ ἀπέθανεν ὁ εἷς ἀπὸ τοὺς δύο, τὸ ἥμισυ τῆς δωρεᾶς γυρίζεται, καὶ τὸ ἥμισυ ἔχει ἐκεῖνος ὁπῦ ζῇ. εἰ δὲ καὶ δὲν ἔγινε φίλημα, εἴτε ὁ ἀρραβωνιαστικὸς ἀποθάνῃ, εἴτε ἡ ἀρραβωνιαστικὴ, γυρίζονται αἱ χάρες ὀπίσω χωρὶς ἄλλο. ἐὰν δὲ ἡ ἀρραβωνιαστικὴ ἐχάρισε χάριν τῷ ἀρραβωνιαστικῷ, καὶ σωρέβη νὰ ἀποθάνῃ εἷς ἀπὸ τοὺς δύο, γυρίζεται ἡ χάρις ὀπίσω, εἴτε ἔγινε φίλημα, εἴτε δὲν ἔγινε.

Κεφ. ιʹ. τῆς αὐτῆς. Ε'ὰν ὁ ἀρραβωνιαστικὸς χαρίσῃ τίποτε τῇ ἀρραβωνιαστικῇ τε, καὶ ὁ Πανθερὸς πάλιν χαρίσῃ τῷ ἀρραβωνιαστικῷ ἄλλο χάριν, καὶ ὕστερα αὖ δὲν γένῃ ὁ γάμος, καὶ ὁ ἀρραβωνιαστικὸς πέρνει τὴν χάριν ὀπίσω, ὁ Πανθερὸς δὲν μεταγυρίζει τὴν ἐδικήν τε χάριν, ἀλλὰ μάλιστα πρέπει νὰ ζητᾷ καὶ ἐκεῖνα ὁπῦ ἄρπαξεν ὁ ἀρραβωνιαστικός.

Περὶ Δανειῶν.

Οἱ δανεισταὶ τοῦ Α'νδρὸς αὖ δὲν ἔχουν ἀμανέτι καμμία πρᾶγμα ἀπὸ τὰ πράγματα ὁπῦ χαρίσῃ τῆς ἀρραβωνιαστικῆς τε, δὲν ἠμποροῦν νὰ σύρνουν νὰ πάρουν, πάρεξ αὐτίσως καὶ καμμία πρᾶγμα ἀπὸ ἐκεῖνα ὁπού τῆς ἐχάρισεν, ἤτον ἀμανέτι τοῖς δανεισταῖς, τὸν καιρὸν ὁπῦ τὰ ἐχάρισε.

Μὴ λογιάσῃς, ὅτι ἡ Γυνὴ εἰς τὰς δωρεὰς ὁπῦ μεταχειρίζονται ἐδῶ, ἔχει τὰς ὑποθήκας σιωπηράς. ὅτι αὗται αἱ χάρες εἰς τόπον πρὸ γάμου δωρεᾶς, ἤτοι ὑποβόλου ἐδόθησαν.

Πε-

Περὶ τῦ προξενήτων Γάμυ.

Η' Διάταξις βούλεται, καὶ θέλει, ὅτι ἐκεῖνοι ὁπῦ προξενοῦν γάμους, νὰ μὴ πέρνουν τίποτε. εἰ δὲ ὅλως τυς πέφτῃ νὰ πάρουν, νὰ μὴ πέρνουν. καὶ εἰ μὲν δὲν ἐσυμφώνησαν τίποτε περὶ τύτυ, νὰ μὴ πέρνουν καθόλου τίποτε. εἰ δὲ ἐσυμφώνησαν, νὰ μὴ πέρνυν περισσότερον ἀπὸ σῦα εἰς τὰ εἴκοσι τῆς τοικὸς, καὶ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς.

Περὶ τῦ Ὁρισμῦ, & Διαθέσεως Γάμυ.

Γ Α'μος εἶναι Α'νδρὸς, καὶ Γυναικὸς σμίξις, συζοφιασμὸς, καὶ κληρονομία ὅλης τυς τῆς ζωῆς, κοινωνία δικαία, θεϊκὴ, καὶ ἀνθρωπίνη. Βιβλ. κή. Τίτλ. δ'. Κεφ. ά.

Οἱ Ρ'ωμαῖοι κάμνυσι γάμυς νομίμυς ἀναμεσόντυς σῦας μὲ τὸν ἄλλον, ὅταν φυλάσσυν δηλαδὴ πάντα, ὅσα κωλύει ὁ νόμος. τρέπει δὲ οἱ μὲν ἄρρενες νὰ εἶναι ἀπάνω ἀπὸ τὺς ιδ'. χρόνυς, τὰ δὲ θήλεα δεκτικὰ ἀνδρὸς, πρέπει νὰ ὑπερβαίνυν τὺς ιβ'. χρόνυς. & ταῦτα μὲν λέγομεν, κἄν τε αὐτεξούσιοι, κἄν τε ὑπεξούσιοι εἶναι ἐκεῖνοι ὁποῦ μέλλουν νὰ ὑπανδρευθοῦν.

Δὲν γίνεται γάμος, ἂν δὲν συμφωνήσουν, καὶ δὲν σύρξυν ἐκεῖνοι ὁπῦ μέλλυν νὰ σμίξουν, καὶ ἐκεῖνοι ὁπῦ τὺς ἔχουν εἰς τιμὴν ἐξουσίαντυς. κατὰ ἄλλον τρόπον εἶναι ἀνίσχυρος ὁ γάμος ὁπῦ νὰ γίνῃ χωρὶς τιμὴν γνώμυν τῶν Γονέων. Κεφ. β'. τῦ αὐτ.

Η' Κόρη ὁπῦ ὑπανδρευθῇ κάπου ἀπὸ τὺς ιβ'. χρόνυς, τότε γίνεται νόμιμος Γυναῖκα, ὅταν περάσουν οἱ ιβ'. χρόνοι τῆς ἡλικίας της εἰς τὸ σπῆτι τῦ Α'νδρός της. Κεφ. γ'. τῦ αὐτ.

Ε'αν, λείποντας ὁ ἄνδρας, ἢ μέσα ἄλλου, ἢ δι' ἐπιστολῆς παρακινήσῃ τὴν ἀρραβωνιασικιάτα νὰ μεταποιήσῃ εἰς τὸ σπῆτι τυ, καὶ τότε βέβαια συνίσταται ὁ γάμος, ὅταν ὑπακύσῃ ἢ τῆς ὑποσολῆς, ἢ τῦ μηνυτῦ, καὶ ἔλθῃ εἰς τὸ σπῆτι τῦ Α'νδρός της. ἡ δὲ Γυναῖκα, ἐὰν λείπῃ, δὲν δύναται νὰ γενῇ τῦτο. διότι πρέπει νὰ ἔλθῃ ἡ Γυναῖκα εἰς τὸ σπῆτι τῦ Α'νδρός. καὶ Κεφ. δ'. τῦ αὐτ. Κεφ. έ. Τῦ αὐτ.

αὖ

αὖ τύχη κὴ ἀποθάνῃ ὁ Α'νδρας πρὸ τῦ νὰ ἔλθῃ, πανθεῖται
Κεφ. ς'. τῦ αὐτ. ὑπὸ τῆς Γυναικός. Καὶ συμβαίνει παρθένε νὰ ἔχῃ προῖκα, ☾ προικὸς ἀγωγιῶ. δχατὶ ἴσως δι' ἐπισολῆς, ἐσυχάθη ἡ προῖξ, προσέτι κὴ ἡ πρὸ γάμε δωρεὰ, ἤτοι τὸ ὑπόβολον. κὴ δχὰ τῦτο κινεῖ τὸν περὶ προικὸς ἀγωγιῶ. ἄλλο εἶναι ὁπῦ τὸ ἐναντίον ἡ Γυνὴ δι' ὀπισολῆς, ἢ δχὰ μίωσιν τὸν ἄνδρα κράζει. διότι μὲ τῦτον τὸν τρόπον, ἤγεν μὲ τὸν χαρτιὸν τῆς γυναικὸς νὰ γενῇ γάμος εἶναι ἀδιάτον, ἐπειδὴ δχὰ νὰ γενῇ ὁ γάμος, τῦτος ὁ τρόπος ἀκολυθᾶ. πρέπει ἡ γυναῖκα νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ σπῆτι τῦ ἀνδρὸς, ὄχι ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ σπῆτι τῆς γυναικός. δχατὶ δύο ὁπῦ ἡ Κόρη καταπειθῇ εἰς τὸν χαρτιὸν τῦ Α'νδρὸς, ἢ εἰς τὸν λόγον τῦ μίωσιν, κὴ νὰ πηγαίνῃ νὰ σέβῃ εἰς σπῆτι τῦ Α'νδρός, ὁ γάμος συνίσταται κὴ χωρὶς νὰ συζευγωθῆσι σαρκικῶς.

Τῦ αὐτῦ ὅταν εἶναι εἰς τὸν ἐξουσίαν τῦ Πάππε.

Ε'Α'ν ὁ Πάππος εἶναι τρελλὸς, συμφωνεῖ ὁ Πατὴρ. εἰ δὲ ὁ Πατὴρ εἶναι τρελλὸς, ἀρκεῖ ὁ Πάππος, ἂν ἔχῃ τὸν νοῦν τε.

Εἰς τρεῖς χρόνους ἂν δὲν ὑπερέξῃ ὁ αἰχμάλωτος ἀπὸ τὸν αἰχμαλωσίαν, δύναται ὁ Υἱὸς αὐτῦ νὰ ὑπανδρευθῇ.

Κεφ. ζ'. τῦ αὐτ. Ε'αν ἕως εἰς τρεῖς χρόνους δὲν ἐξεύρῃ τινὰς πῦ εὑρίσκεται ὁ Πατὴρ, κὴ ἂν εἶναι ζωντανὸς, ἢ ὄχι, δύανται τὰ παιδία τε κάντε ἀρσενικὰ, κάντε θηλυκὰ νὰ ὑπανδρευθοῦν νομίμως μὲ ὅ,τι πρόσωπον συναρέσκονται.

Κεφ. ή. τῦ αὐτ. Εἰ δὲ προτήτερα ἀπὸ τὺς τρεῖς χρόνους τὰ παιδία τῦ αἰχμαλώτε, ἢ τὰ ξενιτεμένα ὑπανδρευθῦν, κὴ ἐξεύρουν πῶς δὲν σκανδαλίζεται ὁ Πατέρας τε εἰς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, στερεώνεται ὁ γάμος.

Κεφ. ιά. τῦ αὐτ. Ε'κεῖνος ὁπῦ ἀδίκως ἐμποδίζει τὰ παιδία τε ὁπῦ εἶναι εἰς τὸν ἐξουσίαν τε, νὰ ὑπανδρευθοῦν, ἢ δὲν τὺς δίδει προῖκα, ἀναγκάζεται ὑπὸ Α'ρχόντων νὰ τὰ ὑπανδρεύσῃ. φαίνεται δὲ πῶς νὰ τὰ ἐμποδίζῃ ἐκεῖνος ὁπῦ δὲν ζητᾷ μνησείαν.

Κεφ. ιβ'. τῦ αὐτ. Η' ὀρφανὴ δύναται νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ ὅποιον θέλει, κὴ

ὅταν

ὅταν θέλῃ. διότι ἡ κυβέρνησις τῆς πραγμάτων μόνων εἶναι εἰς τὸ θέλημα τῦ Ἐπιτρόπυ, καὶ ὄχι ὁ γάμος. ὥστε ἡ συμφωνία τῦ Ἐπιτρόπυ χρειάζεται εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς πραγμάτων της, καὶ εἶναι χρεώσης νὰ τὴν προικίσῃ, καὶ νὰ κάμῃ καὶ τὰ ἔξοδα τῦ γάμυ.

Κεφ. ιδ'. τῦ αὐτῦ.

Ὁ αὐτεξούσιος ὁπόταν εἶναι τελείας ἡλικίας, δύναται καὶ χωρὶς τὸ θέλημα τῦ Πατρός τυ νὰ ὑπανδρευθῇ.

Τὰ πρόσθη τῆς Γονέων δὲν ἐμποδίζουν τὸς γάμυς.

Περὶ Προικοσυμφώνων.

Ὁ Γάμος γίνεται καὶ χωρὶς προικοσύμφωνα, ὁπόταν φυλάττεται δηλαδὴ τῦ νόμυ ἡ παρατήρησις. Κεφ. λά. τῦ αὐτῦ.

Περὶ Ἀξιωματικῶν.

Πρέπει ἐκεῖνοι ὁπῦ ἔχουν ἀξιώματα, καὶ Ἀρχοντίας Βασιλικὰς ἕως τῦ Πρωτοσπαθαρίυ, νὰ μὴ κάμουν γάμους, ἐὰν δὲν χεράψουν τὴν προῖκα εἰς προικοσύμφωνα. οἱ δὲ λοιποὶ ἂς κάμουν γάμους, καὶ χωρὶς προικοσύμφωνα. Κεφ. μζ'. τῦ αὐτῦ.

Ἡ διάταξις τῦ νόμυ βάλεται νὰ μὴ πραγματεύεται κανεὶς τὸν γάμον τυ, διὰ Βασιλικῆς προσαγῆς. εἰ δὲ μή, εἴτις τὸ κάμῃ τῦτο, νὰ γίνωνται τὰ τίποτέ τυ εἰς διάρπαγὴν τῆς στρατιωτῶν, καὶ μήτε γνήσια τέκνα νὰ λογίζωνται τὰ ὅσα γεννηθῶν ἀπὸ τὸν τοιῦτον γάμον, αὐ πάρυν καὶ συγχώρησιν διὰ τῦτο.

Ἐκείνη ἡ Κόρη ὁπῦ ὀφείλει τὰ λόγου της, ἢ εἶναι εἰς νόμιμον ἡλικίαν, καὶ χωρὶς θέλημα τῦ Πατρός της ὑπανδρεύεται καὶ τὰς νόμυς. Κεφ. ιδ'. τῦ αὐτῦ.

Ἐὰν ὀρφανὴ φθάσῃ τὰς κέ. χρόνυς, καὶ περάσῃ καὶ ἄλλος ἕνας χρόνος, ἢ τῆς δώσει λογαριασμὸν ὁ Ἐπίτροπος, ἢ παραδώσει τὰ πράγματά της ὅλα εἰς τὰ χέρια της, τότε αὐ θελήσῃ ἐκείνη, δύναται νὰ τὴν πάρῃ διὰ νόμιμον γυναῖκα, ἢ αὐτὸς, ἢ ὁ Υἱός τυ. Κεφ. μγ'. τῦ αὐτῦ.

Τὸν γάμον δὲν τὸν συσαίνει τὸ νὰ κοιμηθοῦν αὐτάμα ὁ Ἄνδρας μὲ τὴν Γυναῖκα, ἀλλὰ ἡ συμφωνία καὶ τῆς δύο μερῶν.

Σχό-

Σχόλιον.

Τὴν σύνασιν τῦ γάμυ δὲν τὴν κάμνει τὸ νὰ κοιμηθοῦν αὐτέμα ὁ Ἄνδρας κ᾽ ἡ Γυναῖκα, ἀλλὰ ἡ συμφωνία, αἰσως δηλαδὴ ἂν συμφωνήσαν αὐτέμεσόντας νὰ ἔλθουν εἰς γάμον. κ᾽ μοναχὴν τὴν συμφωνίαν αὖ κάμουν, ὁ γάμος σωνίζαται. ἀλλὰ ταῦτα διδάσκει τὸ παρὸν πρόσαγμα κατὰ τὴν παλαιὰν σωνήθειαν. ὅμως σήμερον ὄχι μὲ μόνην συμφωνίαν ὁ γάμος σωνίζαται, ἀλλ᾽ ἐὰν κ᾽ δὲν γίνη ἱερολογία, ἔτε ὁ γάμος συνίζαται, ἔτε ἐμποδίζονται ἐκεῖνοι ὁπῦ συμφωνοῦν νὰ χωρισθοῦσι. κ᾽ τῦτο τὸ ἐβεβαίωσε μὲ νεαρὸν ὁ ἀοίδημος Βασιλεὺς Κὺρ Λέων ὁ Φιλόσοφος, κ᾽ ὁ τεισμακάρισος Βασιλεὺς Κὺρ Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός. ἂν αὖ γένη ἱερολογία, κ᾽ ἡ σύμμιξις τῦ γάμυ δὲν γίνη, ὁ γάμος τελειῶται, κ᾽ εἶναι ἄλυπος. εἰς τί δὲ συμβάλλει τὸ παρὸν κέλευσμα; ἄκουσον. ἐάν τις ἀποθνήσκωντας εἴπῃ, ὁ κληρονόμος μυ νὰ δώσῃ τῇ δεῖνι ἀσημίαμυ φλωρία δέκα, ὅταν ὑπανδρευθῇ, κ᾽ ἡ αὐτὴ γυνὴ αὖ φθάσῃ νὰ κάμῃ τὴν περὶ γάμυ συμφωνίαν μὲ τινὰ, κ᾽ αὖ δὲν συγκοιμηθῇ μετ᾽ ἐκεῖνον, λαμβάνει τὰ φλωρία ὁποῦ τῆς ἄφησε λεγάτον ὁ ἀποθανών. ὅτι ὄχι τὸ νὰ συγκοιμηθῇ, ἀλλὰ ἡ συναίνεσις τελειώνει τὸν γάμον.

Κεφ. κ᾽ τῦ αὐτῦ. Ὅταν δὲ τὸν γάμον τῆς ἀνηλίκου κ᾽ ὀρφανῆς Κόρης ἀμφιβάλλουσιν ἡ Μήτηρ, Συγγενεῖς, κ᾽ Ἐπίτροποι, κάμνει χρείαν νὰ δώσῃ ὁ Ἄρχων τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν.

Κεφ. ιγ᾽. τῦ αὐτῦ. Ἐκεῖνος ὁπῦ ἔχει συνήθειαν νὰ πηγαίνῃ πρὸς Γυναῖκα ἐλευθέραν ὁπῦ δὲν ἐπαρρησιάσθη δὲ πόρνη, νὰ κοιμᾶται μετ᾽ ἐκείνην, κ᾽ νὰ συνδυάζεται σαρκικῶς, δὲν λογίζεται πῶς εἶναι Παλλακίδα, ἀλλὰ Γυναῖκά τυ.

Κεφ. μέ. τῦ αὐτῦ. Τὰ παιδία δὲν ἠμποροῦν νὰ δώσουν τὰς γάμυς εἰς βλάβην, κ᾽ ζημίαν τῶν Γονέων ἐκείνων ὁπῦ ἔδωκαν τὰς προῖκας ὑπὲρ αὐτῶν, κ᾽ τὰς προγαμιαίας δωρεάς.

Καθὼς δὲ πρὸ λόγυ μας τῶρα νεωστὶ ἐνομοθετήθη, ἐκεῖνος ὁπῦ ἀγαπᾷ νὰ περνᾷ τὴν ζωήν τυ ἐν σωφροσύνῃ, κ᾽ παρθενίᾳ, νὰ μὴν ἀναγκάζεται ἀπὸ τὸν Πατέρα τυ νὰ ὑπανδρευθῇ, αὖ εἶναι κ᾽ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῦ Πατρός τυ.

Ο᾽

Ο' Υἱὸς ὁπού εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῦ Πατρός τυ, καὶ περιπατεῖ ἀσώπως, καὶ μὴ θέλοντας, νὰ ὑπανδρεύεται.

Νόμος εἶναι χραμμένος εἰς τὰς παλαιὰς Νομοθέτας ὁποῦ ἐνομοθέτησαν προτήτερα ἀπὸ λόγυμας, ὅτι ἡ Κόρη ὁπῦ νὰ περάσῃ τὰς κέ. χρόνυς ἔχει ἄδειαν νὰ πέρνῃ ὅποιον θέλει, καὶ δὲν ἠμπορεῖ ὁ Πατέρας της νὰ τὴν χράψῃ ἀπόκληρον διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. διὰ τῦτο νομοθετῦμεν ἡμεῖς, καὶ λέγομεν, ὅτι ἐὰν καὶ ὁ Πατέρας της ἀμέλησε διὰ τὸν γάμον της, καὶ δὲν ἐπαίδασε νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ, ὅμως νὰ μὴν ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ πέρνῃ ὅποιον θέλει. ἀλλὰ εἰς μὲν τὴν Κωνσαντινόπολιν νὰ τὸ λέγῃ τῦ Ε'πάρχυ, εἰς δὲ τὰς ἄλλας Ε'παρχίας, τῦ Α'ρχοντος, καὶ αὐτοὶ νὰ ἀναγκάζουν τὸν Πατέρα της νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ, καὶ νὰ τὴν προικίσῃ κατὰ τὴν ποσότητα τῦ πλούτυ αὐτῦ.

Περὶ Κρυφῆς Γάμου.

ΝΑ' μὴ στεφανωθῇ κανεὶς κρυφὰ, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ ἔμπροσθεν πολλῶν ἀνθρώπων. ὅποιος δὲ τολμήσῃ νὰ τὸ κάμῃ τῦτο, νὰ παιδεύεται, διὰ νὰ μάθῃ γνῶσιν, ὁμοίως καὶ ὁ Ἱερεὺς νὰ παιδεύεται κατὰ τὰς Ε'κκλησιαστικὰς κανόνας.

Περὶ Α'κριβείας Νόμυ, περὶ Κληρικῶν.

Τ Ι Ί Τ Λ Ο Σ, ε'.

Κανόνες τῶν Α'ποστόλων.

ΕΙ'ς τὺς Κληρικὺς ἐδόθη νὰ ἔχουν νομίμως Γυναῖκας. Οἱ Φάλται, καὶ οἱ Α'ναγνῶσαι δυνάνται νὰ ὑπανδρευθοῦν νομίμως, οἱ δὲ Υ'ποδιάκονοι, Διάκονοι, Ἱερεῖς ὕστερα ἀπὸ τὴν χειροτονίαν δὲν δυνάνται νὰ ὑπανδρευθοῦν, διότι τὸ ἐμποδίζει ὁ νόμος, καὶ εἴτε ἔλθῃ εἰς γάμυ κοινωνίαν ὕστερα ἀπὸ τὴν χειροτονίαν, καθήρεται παντελῶς ἀπὸ τὴν ἱερωσύνην τυ.

Η' Κόρη ὁπῦ μὲ γνώμην τῦ Πατρός της δοθῇ εἰς Γάμυ κοινωνίαν, δυνάται καὶ χωρὶς τὴν γνώμην, καὶ τὸ θέλημα τῦ

αὐτῆ νὰ σέκῃ εἰς τὸν Γάμον, ϗ δὲν λογίζεται πῶς παρακόνει τὸν Πατέρα της εἰς τοῦτο, ἔσωντας ὁποῦ νὰ ἔχῃ εὔλογον αἰτίαν πῶς μὲ τὸ θέλημά τε ὑπανδρεύθη.

Περὶ Αἰχμαλώτε.

Εἴτις ἀγοράσῃ σκλάβαν, ϗ σμίξῃ μὲ αὐτὴν ὡσὰν Γυναῖκά τε μὲ πρόσληψιν, ὡσὰν νὰ τῆς χαρίζῃ τὴν τιμὴν τῆς ἐξ ἀγορᾶς, Ϲ μὴ θέλωντας τὴν ἐλευθερώνει, ϗ τὰ παιδία ὁπὲ χρηνθοῦν ἀπ' αὐτὴν, ὡς νόμιμα τὰ ἔχει.

Περὶ Ἐκδικήσεως τῆ ὑποκειμένων πραγμάτων τὲ Ἀνδρός.

Ὄρα πλατύτερον φυλλ. 324.

Ἡ Γυνὴ ἕως ἒ σέκει ὁ Γάμος, ϗ φανῆ δυσυχὴς ὁ Ἄνδρας της, ἠμπορεῖ, ζῶντός τε, νὰ κατεξουσιάσῃ δι' τὴν προῖκα ϗ ἐξώπροικα Ϲ πρὸ Γάμε δωρεὰν ὁπὲ ἐξοδεύθηκαν, τὰ πράγματά τε. ἀναγκάζεται ὅμως ἀπὸ αὐτὰ νὰ θρέψῃ ϗ αὐτὸν ϗ τὰ παιδία της.

Περὶ Βαθμῶν συγγενείας, ϗ Γάμων κεκωλυμένων.

ΤΙΤΛΟΣ, ε'.

Βιβλ. κή. Τιτλ. έ. Κεφ. ά.

Ἡ Συγγένεια εἶναι ὄνομα χρηκὸν, μερίζεται δὲ εἰς τρία, εἰς ἀνιόντας, κατιόντας, ϗ εἰς τὲς ἐκπλαγίε. ϗ ἀνιόντες εἶναι ἐκεῖνοι ὁπὲ μᾶς ἐγέννησαν, ἤγουν ὁ Πατὴρ, ἢ Μήτηρ, Πάππος, Μάμμη, ϗ οἱ προτήτεροι ἀπὸ τέτες. κατιόντες δὲ ὅσοι χρηνθοῦν ἀπὸ ἡμᾶς, ἤγουν Υἱὸς, Θυγάτηρ, Ἔγγονος, Ἐγγόνη, ϗ οἱ κατώτεροι ἀπὸ τούτους. ἐκπλαγίε δὲ ὅσοι μήτε ἡμᾶς ἐγέννησαν, μήτε ἐγεννήθησαν ἀπὸ ἡμᾶς, ἀλλὰ εἶναι ἀπὸ σῶα σπέρμα, ϗ ἀπὸ μίαν ῥίζαν γεχρυνημένοι μὲ ἡμᾶς, οἷον Ἀδελφὸς, Ἀδελφὴ, Θεῖος, Θεία, Ἀνεψιὸς, Ἀνεψιὰ, Ἐξάδελφος, Ἐξαδέλφη, ϗ ὅσοι κατάγονται ἀπὸ τέτες,

τάπης. ἡ ὁποία ἐκπλαγὶς συγγενεία μοιράζεται εἰς δύο, εἰς ἐκείνας δηλαδὴ ὁπὰ ἔχουν συμάφειαν μὲ λόγαμας κατὰ ἀρρενογονίαν, ἢ θηλυγονίαν. καὶ κάθε τάξις τῆς συγγενείας ἔχει πολλῶν λογιῶν βαθμούς. ἀλλὰ εἰς μὲν τοὺς ἀνιόντας, καὶ κατιόντας εἶναι ἁπλουστέρα, καὶ εὐκολωτέρα ἡ νόησις τῶν βαθμῶν. διότι καθ' ἕνα πρόσωπον ἀπὸ ἑκάτερα κάμνει βαθμόν. καὶ κοντολογῆς νὰ εἰπῶμεν, ὅσαι γεννήσεις εἶναι, τοσοῦτοι εἶναι καὶ οἱ βαθμοί. δυσκολωτέρα δὲ εἶναι, καὶ δυσνοητοτέρα ἡ εὕρεσις τῶν ἐκπλαγὶς βαθμῶν, καὶ πρέπει νὰ μὴ ξεχάσωμεν παραθὺς εἰς τὰ πλάγια πρόσωπα, ἀλλὰ προτήτερα νὰ κάμνωμεν τὴν ἀνάβασιν εἰς τοὺς ἀνιόντας, ἕως ὅ νὰ εὕρωμεν τὸν αἴτιον τῆς γεννήσεως τοῦ ἐκπλαγὶς προσώπου. καὶ ὡσὰν εὕρωμεν τοῦτο, νὰ καταβαίνωμεν εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ ζητοῦμεν τὸ ἐκπλαγὶς πρόσωπον. καὶ ὡσὰν κάμωμεν ἕτζι, νὰ μεταβοῦμεν τὰς γεννήσεις ὁπὰ συμβάζονται, καθὼς εἰς τὴν ἄνοδον, ἕτζι καὶ τὴν κατάβασιν. διότι πᾶσαν γέννησιν ξεχωρισὰ βαίνοντες εἰς βαθμὸν, γίνεται τὸ μέτρον τοῦ ἀριθμοῦ. καὶ εἰς μὲν τοὺς κατιόντας εἶναι εὔκολον τοῦτο, ἤγουν ὁ Υἱός μου πόσου βαθμοῦ εἶναι; ἐγὼ ἐγέννησα, ἰδοὺ μία γέννησις ἕνα βαθμὸν ἔκαμεν, τὸ λοιπὸν πρώτου βαθμοῦ εἶναι. ὁ Ἔγγονος πόσων; ἐγὼ ἐγέννησα τὸν Υἱόν, καὶ ὁ Υἱὸς τὸν Ἔγγονον, ἰδοὺ δύο γεννήσεις ἔκαμαν δύο βαθμούς. ὁ Ἔγγονος λοιπὸν δευτέρου βαθμοῦ εἶναι. τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν Δισέγγονον, καὶ Τρισέγγονον, καὶ καθεξῆς εἰς τοὺς λοιποὺς. ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς ἀνιόντας, ὁ Πατὴρ πόσου βαθμοῦ εἶναι; ὁ Πατήρ μου ἐγέννησεν ἐμένα, ἰδοὺ μίαν γέννησις ἔκαμεν ἕνα βαθμὸν, εἰς τόσον λοιπὸν, ὅτι πρώτου βαθμοῦ εἶναι. ὁ Πάππος πόσου; ὁ Πατὴρ ἐγέννησεν ἐμένα, τὸν Πατέρα ὁ Πάππος, ἰδοὺ δύο γεννήσεις ἔκαμαν δύο βαθμούς, δευτέρου βαθμοῦ λοιπὸν εἶναι ὁ Πάππος. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ Μητρὸς, καὶ Μάμμης, καὶ πάντων τῶν ἀνιόντων ἀρσενικῶν, καὶ θηλυκῶν. ἀμὴ εἰς τοὺς ἐκπλαγὶς καθὼς τὸ προείπαμεν, κάμνει χρεία νὰ ἀναβαίνωμεν εἰς τὸ πρόσωπον τῆς συγγενείας ὁπὰ εἶναι αἴτιον τῆς γεννήσεως, καὶ ἔτζι νὰ μεταβοῦμεν τὰς γεννήσεις, καὶ πάλιν νὰ καταβαίνωμεν μεταβαίνοντες τὰς γεννήσεις, ἕως ὅ νὰ ἐλθωμεν εἰς τὸ πρόσωπον ὁπὰ ζητοῦμεν. διότι αὖτε ἐρωτήσῃ κανεὶς, ὁ

Α'δελφός σε πόσε βαθμῆ εἶναι; λέγε δευτέρε, διότι ἀναβαίνεις πρὸς τὸν Πατέρα, & ἰδὲ μία γέννησις ἔκαμεν σὲν βαθμόν. καὶ ἐπειδὴ δύρες τὸ πρόσωπον ὁπῆ εἶναι αἴτιον τῆς γεννήσεως, κατέβα πρὸς τὸν Α'δελφὸν, & ἀυγατίζεις αὐτῆ ἄλλην μίαν γέννησιν, ἰδοὺ δύο γεννήσεις ἔκαμαν δύο βαθμές. τὸ λοιπὸν καλὰ εἶπες, πῶς ὁ Α'δελφός σε εἶναι δευτέρε βαθμῆ. πάλιν αὖ σὲ ἐρωτήσῃ κανεὶς, ὁ Θεῖος σε πόσε βαθμῆ εἶναι; λέγε τρίτε, καὶ πάλιν κάμνει χρεία νὰ ἀνέβῃς εἰς τὸν Πατέρα σε. ἐμένα μὲ ἐγέννησεν ὁ Πατὴρ, καὶ τὸν Πατέρα ὁ Πάππος, Ι'δὲ δύο γεννήσεις. ὁ αὐτὸς Πάππος ἐγέννησε καὶ τὸν ἐμὸν Θεῖον, ἰδὲ ξεῖς γεννήσεις, ξεῖς βαθμὲς ἔκαμαν, εἰς τόσον, ὅτι τρίτε βαθμῆ εἶναι ὁ Θεῖος. ἔτζι καὶ εἰς τὰ ἄλλα αὐτὸν τὸν κανόνα κάμνει χρεία νὰ σοχάζεσαι, καὶ δυνήσαι νὰ καταλάβῃς τὲς βαθμές.

Καὶ πάλιν μεξοῦται οἱ βαθμοὶ ἔτζι. ὁ Υἱὸς, ἢ Θυγάτηρ πρὸς τὸν Πατέρα, ἢ τοῦ Μητέρα πρώτε βαθμῆ εἶναι. διότι ὁ Α'νδρας, καὶ ἡ Γυναῖκα δὲν ἔχουν βαθμόν, ἀλλὰ ὡς σὲν πρόσωπον εἶναι. ὁ Ε'γγονος, ἢ Ε'γγόνη πρὸς τὸν Πάππον, ἢ τοῦ Μάμμου βαθμὸς δεύτερος. ὁ δὲ Δισέγγονος, ἢ Δισεγγόνη πρὸς τὸν Πρόπαππον, ἢ τοῦ Προμάμμου βαθμοῦ γ'. καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως. οἱ Α'υτάδελφοι ὅσοι & αὖ εἶναι δευτέρε βαθμῆ εἶναι σὲν πρὸς τὸν ἄλλον. οἱ Πρωτεξάδελφοι δ'. βαθμῆ, οἱ Δισεξάδελφοι ε'. οἱ Τρισεξάδελφοι ἡ. οἱ ὁποῖοι ἔρχονται εἰς Γάμου Κοινωνίαν ἀκωλύτως.

Τὸ δὲ Θεῖος ὄνομα τριῶν λογιῶν λέγεται. διότι ἢ Θεῖος ἁπλῶς εἶναι, ὡσὰν ὁ Α'δελφὸς τῆ Παξὸς, ἢ τῆς Μηξὸς, ὁ ὁποῖος εἶναι τρίτε βαθμῆ πρὸς τὸν Α'νεψιόν, ἢ τοῦ Α'νεψιάτε, ἢ μέγας Θεῖος ὡσὰν ὁ Α'δελφὸς τῆ Πάππε, ἢ τῆς Μάμμης, ὁ ὁποῖος εἶναι δ'. βαθμῆ πρὸς τὸν Ε'ξανεψιόν, ἢ τοῦ Ε'ξανεψιάτε, ἢ μικρὸς Θεῖος, ὡσὰν ὁ Ε'ξάδελφος τῆ Παξὸς, ἢ τῆς Μηξὸς, ὁ ὁποῖος εἶναι ε'. βαθμῆ πρὸς τὸν μικρὸν Α'νεψιόν, ἢ τοῦ μικρὰν Α'νεψιάτε. διότι ἔτζι ὀνομάζονται τὰ παιδία τῶν Ε'ξαδέλφων. αὐτὰ τὰ ὅμοια λογίαζε καὶ περὶ τὲς Θείας.

Περὶ

Περὶ Ἀγχιστείας.

Οἱ δὲ ἐξ ἀγχιστείας, ἤτοι ἀπὸ Συμπεθερίας ἔρχονται εἰς Γάμου κοινωνίαν, ὅταν μήτε ἀπὸ τοὺς ἐξ βαθμοὺς καὶ κάτω εἶναι, μήτε τὰ ὀνόματα τῆς Συγγενείας νὰ συγχίζουσι. διότι ἐὰν συγχίζουσι τὰ ὀνόματα, ☪ εἰς τὸν ζ'. βαθμὸν ἐμποδίζονται. συγχίζουσι δὲ εἰς μὲν τὸν ε'. βαθμὸν, ὡσὰν ὅταν δύο πρωτεξάδελφοι λάβουσι δύο Ἀδελφὰς, ἢ τὸ ἐναντίον δύο Ἀδελφοὶ λάβουσι δύο πρώτας Ἐξαδέλφας. διότι αὐτὶ Ἀδελφῶν, ἢ πρώτων Ἐξαδέλφων γίνονται σύγγαμβροι. ἢ ὅταν ὁ Θεῖος καὶ Ἀνεψιὸς, Ἀνεψιὰν, καὶ Θείαν λάβωσιν, ἤγουν ὁ Θεῖος τὴν Ἀνεψιὰν, καὶ ὁ Ἀνεψιὸς τὴν Θείαν. διότι ἀπ' αὐτῆς γίνονται ὁ μὲν Θεῖος Ἀνεψιὸς, ὁ δὲ Ἀνεψιὸς Θεῖος, τὸ ὁποῖον εἶναι σύγχυσις. εἰ δὲ ὁ Θεῖος λάβῃ τὴν Θείαν, ☪ ὁ Ἀνεψιὸς τὴν Ἀνεψιὰν, δὲν γίνεται καμία σύγχυσις, διὰ τοῦτο δὲν ἐμποδίζονται. διότι πάλιν Θεία, καὶ Ἀνεψιᾶ τόπον ἔχουσι, ☪ εἰς τὰ λοιπὰ ὁμοίως. εἰς δὲ τὸν ζ'. βαθμὸν συγχίζουσι, ὡσὰν ὅταν ὁ Πάππος, ☪ Δισέγγονος λάβωσι δύο πρώτας Ἐξαδέλφας, ἢ Πατὴρ, καὶ Υἱὸς δύο δευτέρας Ἐξαδέλφας, διότι λογίζονται σύγγαμβροι. Πάππος δὲ καὶ Ἔγγονος, Θείαν μεγάλων, καὶ Ἀνεψιὰν δὲν ἐμποδίζονται νὰ πάρουν. διότι καμία σύγχυσις ἀπ' αὐτῆς δὲν γίνεται, ἐπειδὴ καὶ τὸν μέγαν Θεῖον, καὶ τὴν μεγάλην Θείαν, Πάππον, καὶ Μάμμην ὀνομάζουσι οἱ περισσότεροι. τοσαύτην δὲ δύναμιν ἔχει τὸ ἀσύγχυτον εἰς τὴν Συγγένειαν, ὅτι ☪ οἱ παλαιοὶ τοῦτο μόνον ἐζητοῦσαν εἰς αὐτὴν, ἀμὴ βαθμοὺς καθόλου δὲν ἐξέταζον.

Περὶ τῆς ἐκ τειχρείας εἰς Γάμον Συναπτομένων.

Οἱ δὲ ἐκ τειχρείας ἀπὸ τοῦ δ'. βαθμοῦ καὶ ἀπάνω κάμνει χρεία νὰ ἔρχωνται εἰς γάμου κοινωνίαν. ἀγκαλὰ καὶ ὁ νόμος μόνον δύο τινὰ ἐμποδίζει, νὰ μὴ πάρῃ κανεὶς τὴν Γυναῖκα τοῦ Προγόνου αὐτοῦ, ἢ ἡ Μπρὰ τὸν Ἄνδρα τῆς ποτὲ Προγόνης αὐτῆς, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐσιώπησε. πέρνει λοιπὸν κανεὶς

νεὶς τὴν Γυναικαδέλφην τῆ Γυναικαδέλφη αὐτῆ. διότι δ'. βαθμοῦ εἶναι ἀπὸ τεία γενεά.

Περὶ τῆς ἐκ τῆ Ἁγίου Βαπτίσματος.

Εἰς δὲ τὴν συγγένειαν τῆ Ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τῆς Υἱοθεσίας, τὸν ἴδιον βαθμὸν τοῦ ἐξ αἵματος κάμνει χρεία νὰ ζητεμφῃ. διότι λέγει ὁ νγ'. κανὼν τῆς ἐν τῷ Τρούλλῳ Συνόδε. μεγαλητέρα εἶναι ἡ Πνευματικὴ συγγένεια ἀπὸ τὴν σαρκικὴν, ἀγκαλὰ καὶ ὁ νόμος ἕως τέτε, ἢ τεσσάρτου βαθμῆ μόνον ἐμπόδισεν αὐτήν. ἤγουν νὰ μὴν πάρῃ τινὰς, ἢ ὁ Υἱός αὐτῆ τὴν Μητέρα, ἢ τὴν Θυγατέρα ἐκείνου ὁπῆ ἐδέχθη ἀπὸ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, ἢ ὁπῆ τὸν ἔκαμαν Υἱὸν θετόν. διατὶ λέγει ἐκεῖνος ὁπῆ ἀναδεχθῇ τινὰ ἀπὸ τῆ Ἁγίε Βαπτίσματος, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ ὕστερα εἰς Γυναῖκα, ὡσὰν ὁπῆ ἔγινε Θυγατέρα τε, ἤτε τὴν Μητέρα της, ἤτε τὴν Θυγατέρα της, ἤτε ὁ Υἱὸς αὐτῆ ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ καμίαν ἀπὸ ταύτας. ἐπειδὴ ἐδὲ ἄλλο ἠμπορεῖ νὰ σωάξῃ Παξικλὴν ἀγάπην, καὶ δίκαιον ἐμπόδιον τῆ γάμε, ὡσὰν ὁ τέτοιος δεσμὸς, ἀλὰ μέσον τοῦ ὁποίου μεσιτεύοντας ὁ Θεὸς ἀνταμώνουσιν αἱ ψυχαί τους.

Ὅμως πρέπει νὰ ἐξηγήσῃς, ὅτι ἀλλέως μεχρωῦσιν οἱ βαθμοὶ τῆ ἐξ αἵματος, καὶ ἀλλέως εἰς τοῦτα. ἤγουν ἐκεῖνος μὲν ὁπῆ ἀναδεχθῇ τινὰ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, ἢ ὑοθετήσει, πρὸς ἐκεῖνον ὁπῆ ἐβάπτισεν, ἢ ὑοθέτησεν, εἶναι ἀ. βαθμῆ, πρὸς δὲ τὸν Πατέρα, ἢ τὴν Μητέρα β'. βαθμοῦ, πρὸς δὲ τὰς ἀδελφοὺς αὐτῆ γ'. οἱ δὲ Υἱοὶ αὐτοῦ, πρὸς μὲν ἐκεῖνον ὁπῆ ἐβάπτισεν, ἢ ὑοθέτησεν ὁ Πατέρας τες, εἶναι β'. βαθμοῦ, καὶ νὰ τὸν ἔχῃ ὡς Ἀδελφὸν αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὸν αὐταδέλφους αὐτοῦ δ'.

Περὶ Ἀδελφοποιΐας.

Ἡ δὲ ἀδελφοποιΐα ὡσὰν νὰ μὴν ἔγινε λογίζεται, καὶ εἶναι ἀνεμπόδιστος εἰς Γάμου κοινωνίαν. διότι ἡ θέσις

ὁπῆ

ὅπου κάμνει κανεὶς Υἱὸν Θετὸν μιμεῖται τὴν φύσιν, ἀμὴ ἀδελφὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ χρυσήσῃ κανείς.

Περὶ Κεκωλυμένων Γάμων.

Τοὺς κεκωλυμένους Γάμους εἰζομὴν ἔτζι, εἰς μὲν τοὺς ἀνιόντας, Ϛ κατιόντας εἰς ἀπέραντον ἐμποδίζεται ὁ Γάμος, αὖ κὴ δὲν εἶναι γεχρυσημένοι κὴ ἀπὸ τὲς νομίμες Γάμες, διότι δὲν δυώσαται τινὰς νὰ πάρῃ τὴν Μάμμην του Γυναῖκα, ἀλλ' ἔτε τὴν Ἐγγόνην τε, εἴτε φυσικαὶ εἶναι, εἴτε Θεταὶ, ἀγκαλὰ νὰ ἐλύθη Ϛ ἡ Θέσις μὲ τὸν ζόπον τῆς αὐτεξουσιότητος, ἂς ἐνζοπιαθῇ λοιπὸν εἰς τὴν Ἐγγόνην ἡ πρωτέρα ὀνομασία τοῦ Πάππου.

Καὶ αὐαμεταξὺ δὲ εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ἐκπλαγίου εἶναι κάποια ἐμπόδισις. διότι δὲν εἶναι πρέπον νὰ πάρῃ κανεὶς τὴν Θυγατέρα τὲ ἀδελφὲ τε, ἢ τῆς ἀδελφῆς τε, ἀλλ' οὐδὲ τὴν τέτων Ἐγγόνην, αὖ εἶναι κὴ δ'. βαθμὲ, δὲν δυώμαι νὰ τὴν πάρω δχὶ Γυναῖκα, ἔτε τὴν Θυγατέρα τὲ Θείε, ἢ τῆς Θείας με, αἱ ὁποῖαι εἶναι Ἐξαδέλφαι με, ἔτε ὁ Υἱὸς τὴν Ἐγγόνην αὐτῦ ὁπὲ λέγονται δεύτερα Ἐξαδέλφια. ἀλλ' ἔτε τὲ Πατρός μου, ἢ τῆς Μητρὸς τὴν Θείαν, μακάρι αὖ ἦσαν κὴ Θεταὶ, ἐπειδὴ Μητέρων τάξιν ἐπέχεσι, κὴ πῶς συμβαίνει νὰ εἶναι Θετὴ Θεία, ἤγουν ὁ Πάππος μου ὁ πρὸς Πατρὸς εἶχεν Υἱὸν τὸν Πατέραμε, ἔλαβε δὲ κὴ κάποιαν Κόρην Θετὴν, Ϛ ὁ Πατέρας με τὴν ἔπραξεν Ἀδελφὴν Θετὴν, ἐγὼ Θείαν. ὡσαύτως οὐδὲ τὴν μεγάλην μου Θείαν δυώμαι νὰ πάρω, τουτέστι τὴν ἀδελφὴν τὲ Πάππου μου, ἐαὺ εἶναι κὴ Θετὴ, διότι εἰς τόπον Μάμμης εἶναι.

Εἶναι δὲ κὴ ἄλλοι Γάμοι ὁπὲ δὲν γίνονται, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἀπὸ Θεσμὸν Συγχρείας, ἀλλ' ἀπὸ συμπεθεζίαν, ὁπὲ γίνεται ἐδικοσυνὴ ἀπὸ Γάμες, χωὶς νὰ ἔχῃ καμίαν Συγχρείαν. δὲν δυώμαι λοιπὸν νὰ πάρω τὴν Προγονὴν με εἰς Γυναῖκα, ἔτε τὴν Νύμφην με. κὴ Προγονὴ μὲν εἶναι ἡ Θυγατέρα, ἢ Ἐγγόνη, ἢ Προεγγόνη τῆς Γυναικός με ὁπὲ ἔχει ἄλλον Ἄνδρα. Νύμφη δὲ ἡ Γυναῖκα τὲ Υἱὲ, Ἐγγόνε, κὴ Προεγγόνε.

Τὴν

Τὴν Θυγατέρα τῆς Γυναικός μου ὁποῦ νὰ κάμῃ μὲ ἄλλον Ἄνδρα, ὡσὰν χωρισθῇ ἀπὸ ἐμένα, δὲν δύναμαι νὰ τὴν πάρω Γυναῖκα.

Οὔτε τὴν Πενθερά μου, ἢ τὴν Μητρυιά μου πέρνω, ἐπειδὴ Μηδὲν τάξιν ἔχουσιν, οὔτε τοῦ Παιδός μου, ἢ τῆς Ἀδελφοῦ μου τὴν μνηστὴν πέρνω, αὐτὴ καὶ Γυναῖκες αὐτῶν δὲν ἐγίνηκαν, ὅτι ἡ μὲν, Μηδυᾶς, ἡ δὲ, Νύμφης τάξιν ἔχει.

Νεαραὶ τῶν Πατριαρχῶν Σισινίου, καὶ Ξιφιλίνου.

Ὅτ' δὲ τὴν ἀδελφὴν τῆς μνηστῆς μου, ἐὰν ἀποθάνῃ, δύναμαι νὰ πάρω, πάρεξ μόνον ἐὰν ἦτον ἡ Κόρη ὁπὸν ἐμνηστεύθηκα ἑπτὰ χρόνων, καὶ ἀπαύω ἀπὸ τὰς ἑπτὰ χρόνας, ὁπότε ἔκαμε σωματίνεσιν ἐγίνη ἀναμεταξύμας ἡ μνηστεία. εἰ δὲ ἦτον μικρότερη ἀπὸ τὰς ζ'. χρόνας, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, ὅτε καὶ μὲ μοναχὴν σωματίνεσιν σωίζεται μνηστεία, ἀναποδίζως, καὶ χωρὶς κατηγορίαν τὴν πέρνω Γυναῖκα.

Ἀλλ' ὅτε τὴν μνηστὴν τῆς Ἀδελφῆς μου, ἢ τὴν Ἀδελφὴν ἐκείνης δύναμαι νὰ πάρω Γυναῖκα, καὶ κοντολογῆς νὰ εἰποῦμεν, ὅσα πρόσωπα κωλύουν ἀπὸ τὰς Γάμους, τοσαῦτα καὶ ἀπὸ τὰς μνηστείας ἐνομοθέτησαν ὁ σωματικὸς τόμος τῆς Πατριάρχης Σισινίου, καὶ Ξιφιλίνου.

Ἡ δὲ Νεαρὰ τῆς Βασιλέως Κυρῦ Ἀλεξίου εἰς ἐκείνους μὲν ὁπῆς μνηστεύονται εἰς τὰς ιδ'. χρόνας οἱ Ἄνδρες, αἱ δὲ Γυναῖκες εἰς τὰς ιβ'. χρόνας μετὰ ἱερᾶς εὐλογίας, τετέσι μὲ τὰς σωνηθισμένας δυχὰς ὁπῆς δέχονται παρὰ τῆς Ἱερέως εἰς ἐκείνους ὁπῆς ἀρραβωνίζονται. τότες εἶπε νὰ βεβαιώσῃ τὸν σωματικὸν τοῦτον τόμον. εἰς ἐκείνους δὲ ὁπῆς μνηστεύονται κάπου ἀπὸ τότες τὰς χρόνας, καὶ χωρὶς ἱερᾶς εὐλογίας ἐδαμῶς, ἀλλὰ μόνον τὸν νόμον νὰ κρατοῦν, ἤγουν νὰ μὴν ἠμπορῇ κανεὶς νὰ πάρῃ τὴν μνηστὴν τῆς Ἀδελφῆς του.

Κεφ. β'. τῆς αὐτῆς. Ὁ δὲ Θετὸς Υἱὸς, ἐὰν καὶ ἀυτεξούσιος γένῃ, τὴν Γυναῖκα ὁπῆς πάρῃ ὁ Θετὸς Πατὴρ αὐτῆς, καὶ ὕστερα ἀποθάνῃ, δὲν δύναται νὰ τὴν πάρῃ δεύτερα Γυναῖκά του. καθὼς οὐδὲ αὐτὸς ὁ Θετὸς Πατὴρ αὐτῆς δύναται νὰ πάρῃ τὴν Γυναῖκα τοῦ Θετοῦ Υἱοῦ αὐτῆς,

ὁπῆς

ὀπῶ τὸν ἔκαμψι αὐτεξούσιον, αὖ κὴ ἡ θέσις ἐλύθη, κὴ δὲν βασᾷ ἀπὸ τὸ γένος αὐτῆς. διότι ἡ μὲν, Μητρυᾶς τόπον, ἡ δὲ, Νύμφης ἐπέχει.

Οὔτε ὁ φυσικὸς Πατὴρ λαμβάνει τὴν πορνογενῆ αὐτῶ Θυγατέρα, διότι πρέπει νὰ φυλάττεται εἰς τὸς Γάμους τὸ φυσικὸν, κὴ δίκαιον, κὴ τὸ δίπρεπές. τὰ αὐτὰ πρέπει νὰ φυλάττωνται κὴ εἰς τὴν δελικὴν Συγγένειαν.

Οὐχι μόνον τῶ Παπός μου ἡ Γυναῖκα λέγεται Μητρυιὰ, ἀλλὰ κὴ τῶ Πάππου, κὴ Προπάππου μου, κὴ ἐδεμίαν ἀπ' αὐτὰς δύναμαι νὰ πάρω, ἐὰν κὴ πολλὰς ἔιχεν ὁ Πατέρας μου, καμίαν ἀπ' αὐτὰς δὲν πέρνω.

Πενθερὰ εἶναι ἡ Μήτηρ, Ϲ ἡ Μάμμη τῆς Γυναικός μου, κὴ ἐδεμίαν ἀπ' αὐτὰς λαμβάνω, ἔτε τὴν Μητέρα τῆς ποτὲ μνηστῆς μου, διότι ἔγινε Πενθερὰ, οὔτε τὴν ποτὲ Γυναῖκα τοῦ Προγόνου μου.

Οὔτε Μητρυιὰ λαμβάνει τὸν γενόμενον Ἄνδρα τῆς Προγονῆς αὐτῆς.

Τὴν Προεγγόνην τῆς Ἀδελφῆς μου, δὲν ἠμπορῶ νὰ τὴν πάρω εἰς Γυναῖκα, διότι Γονέων τάξιν ἔχω πρὸς αὐτήν. οὔτε τὴν Θυγατέρα τῆς Προγονῆς μου. Κεφ. δ'. τῦ αὐτ.

Εἰς τὸς Γάμους δὲν ζητᾶμεν μόνον τὸ συγκεχωρημένον, ἀλλὰ κὴ τὸ δίπρεπὲς, Ϲ σεμνὸν, κὴ φυσικὰ δίκαιον. Κεφ. ς'. τῦ αὐτ.

Νεαρά.

Ἐμποδίζει ἡ Ἐκκλησία τὸν αὐτὸν, κὴ σὲ νὰ λαμβάνῃ δύο δευτέρας Ἐξαδέλφας. διότι δὲν εἶναι ζ'. βαθμὸς ἀπὸ Συμπεθερείας, καθὼς τὸ ἐλογίασαν τινὲς, ἀλλὰ ς'. διότι ὁ Ἄνδρας κὴ ἡ Γυναῖκα σὰν βαθμῦ λογίζονται, Ϲ ἐσωντας νὰ ζητηθῇ εἰς τὸν καιρὸν τῦ Πατριάρχου Νικολάου, ἐμποδίθη παρὰ τῆς Ἐκκλησίας, Ϲ ἐβεβαιώθη μὲ ὅρισμὸν τῦ Ἁγιδίμου Βασιλέως Κυρῦ Μανουὴλ, ὑποφασίζωντας νὰ μὴ γίνεται ποτέ.

Νεαρά.

Τὸ ψήφισμα τῦ Πατριάρχου Στυπῆ, Ϲ τῦ Πατριάρχου Ἀρσενίου, δύο Ἀδελφοὶ νὰ πάρουν Νύμφην κὴ Ἀνδραδελφην, τὸ κείνουν πῶς εἶναι ἀνεμπόδιτον.

Νεαρά.

Καὶ τὸ ψήφισμα τῆ Πατειάρχε Μιχαὴλ λέγει, ὅτι τὴν Θυγατέρα τῆ Ἰωαννου, καὶ τὴν Ἀνεψιὰν τῆς Γυναικός τε τὰς πέρνουν δύο Ἀδελφοί.

Εἰς τὰς Γάμους ὄχι μόνον τὴν ἀκρίβειαν τῆς νόμων πρέπει νὰ βλέπωμεν, ἀλλ' αἰσως εἶναι καὶ τίμιον ἐκεῖνο ὁπῆ γίνεται. διότι λέγει τὸ ρμδ'. πρόσαγμα τῆ γ'. Τίτλε, τῆ β'. Βιβλίου τῆς Βασιλικῶν, ὄχι κάθ' εἶα ἐκεῖνο ὁπῆ εἶναι δυνατὸν νὰ γενῆ, ὡραμαῖ εἶναι καὶ δίπρεπές.

Κεφ. ζ'. τῆ αὐτῆ. Τὴν ἀπὸ πορνείας Ἀδελφὴν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν πάρη κανεὶς Γυναῖκα.

Κεφ. η'. τῆ αὐτῆ. Οὔτε ὁ Θεὸς Πατὴρ λαμβάνει τὴν τῆ Θεῆ Υἱὲ Θυγατέρα, ἢ τὴν Ἐγγόνην, οὔτε ὁ Θεὸς Υἱὸς τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ Παῖδός αὐτῆ, ἢ τὴν Ἀδελφὴν αὐτῆς, ἢ τὴν Ἐγγόνην ἀπὸ τῆ Υἱῆ αὐτῆς.

Ὁ ἐλευθερωμένος δὲν ἔλος, δὲν εἶναι πρέπον νὰ λαμβάνη τὴν Γυναῖκα τῆ Αὐθεντός τε.

Περὶ Ἐπιζόπων.

Κεφ. θ'. τῆ αὐτῆ. Ἐὰν Ἐπίζοπος δώση λογαριασμὸν τῆς Ἐπιζοπῆς εἰς τὸν Οἰκονόμον τῆς Κόρης, δὲν δυνεται νὰ πάρη τὴν ἐπιζοπευθεῖσαν Κόρην, ἕως ἂ νὰ γενῆ ἑξ. χρόνων, καὶ νὰ ἀπεράσουν καὶ οἱ δ'. χρόνοι τῆς τελείας ἀποκαταστάσεως· καὶ μάλιστα, ὁπῆ καὶ αὐ εἶχεν ὑπανδρευθῆ μὲ ἄλλον, καὶ ἐχήρευσε, καὶ τῆς ἀπόμειναν καὶ παιδία.

Κεφ. ι'. τῆ αὐτῆ. Οὔτε ὁ Πατὴρ τῆ Ἐπιζόπε, οὔτε ὁ σωυπεξούσιος αὐτῆ Ἀδελφὸς δυνάται νὰ πάρη τὴν ὀρφανὴν, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, ἢ ὁ Ἔγγονος αὐτοῦ.

Δυνάται ὁ Οἰκονόμος νὰ δώση τὴν Θυγατέρα τῆ ὀρφανῆ, τῆ ὁποίε ἔχει τὴν Οἰκονομίαν, ἀμὴ τὸν Υἱὸν τε δὲν δυνάται νὰ δώση τῆς ὀρφανῆς ὁπῆ ἔχει τὴν Οἰκονομίαν, χωρὶς προσαγῆς Βασιλικῆς, ὅτι ἀτιμοῦται.

Καὶ ὁ Ἐπίζοπος τῆς Θυγαζὸς ὁπῆ ἔχει τὴν Οἰκονομίαν τες, ἐμποδίζεται νὰ ὑπανδρευθῆ, διὰ τὴν περιουσίαν τῆς ὀρφανῆς· χρεωστεῖ πρῶτον νὰ δώση τὸν λογαριασμὸν χωρὶς κα-

καυσίμα διάφορον, εἴτε πολλῶ καιρὸν, εἴτε ὀλίγον ἐκυβέρνησε.

Ὁ θετὸς υἱὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Γυναῖκα τοῦ θετοῦ Παιδός, ἢ ἂς μὴ γενεαλογοῦνται ὁλοτελῶς.

Περὶ Μοιχείας.

Κεφ. ιά. τοῦ αὐτοῦ.

Εἴτις κατηγορηθῇ πῶς ἐμοίχευσε Γυναῖκα, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ διὰ Γυναῖκά του.

Πρέπει νὰ ἰξεύρῃς, ὅτι ἡ Γυνὴ ὁποῦ κατηγορηθῇ εἰς μοιχείαν, καὶ νὰ καταδικασθῇ, κλείεται εἰς Μοναστήριον ὡσὰν φανερὰ μοιχός. ἀμὴ αἴσως καὶ καταδικασθῇ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, ἔξω ἀπὸ μοιχείαν, δὲν κλείεται εἰς Μοναστήριον, ἀλλὰ χωρίζεται ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της, καὶ εἰς πέντε χρόνους δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ ἄλλον Ἄνδρα.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ πάρῃ διὰ Γυναῖκά του, ἐκείνου ὁποῦ νὰ καταδικασθῇ διὰ μοιχείαν, ἐκεῖνος εἶναι εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, καὶ ὄχι ἐκεῖνος ὁποῦ τοῦ ἔχει διὰ Παλλακίδα.

Ἐὰν καταδικασθῶ περὶ μοιχείας Γυναικὸς, καὶ τὴν πάρω διὰ Γυναῖκά μου, ἐὰν καὶ αὐτὴ δὲν ἐκαταδικάσθη, ὅμως οὔτε ὁ Γάμος εἶναι στερκτὸς, οὔτε ἐὰν καὶ κληρονόμον αὐτοῦ χράψω, ἢ αὐτὴ ἐμὲ, ἀλλὰ γίνονται εἰς διαρπαγὴν τὰ ὑπάρχοντά μας.

Κεφ. ιβ'. τοῦ αὐτοῦ.

Αἱ Γυναῖκες, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας της, εἴτε ἄξιος πόθους εἶναι, εἴτε καὶ μὴ, ἐμποδίζονται νὰ ὑπανδρευθοῦν, ἕως νὰ περάσῃ ὁ πενθιμος χρόνος.

Τοῦτο διὰ τὸν ἄξιον πόθους.

Ἐὰν γεννήσῃ Γυνὴ ὅταν πενθῇ τὸν Ἄνδρα της, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπανδρευθῇ τότε παρθένος.

Τοῦτο δὲ διὰ τὸν μὴ ἄξιον.

Ἡ Γυνὴ ὁποῦ νὰ γεννήσῃ εἰς τὸν πενθιμον χρόνον δὲν θὲς ἠμπορεῖ νὰ ὑπανδρευθῇ.

Σχόλιον.

Πρέπει νὰ ἰξεύρωμεν, ὅτι κατὰ δύο αἰτίας ἐτυπώθη ὁ πενθιμος χρόνος, διὰ νὰ μὴν συγχίζεται ἡ πορεὰ, καὶ διὰ τὴν τιμὴν ὁποῦ χρεωστεῖ ἡ Γυναῖκα τοῦ Ἀνδρός. ἀμὴ αἱ Γυναῖκες ἐκείνων ὁποῦ δὲν εἶναι ἄξιοι νὰ πενθοῦνται, αἴσως καὶ ἔκαμαν τίποτε σφάλμα εἰς τὴν Αὐθεντείαν, ἐκεῖναι ὡσὰν γεννήσουν, ἂς ὑπανδρευθῶσιν. αἱ Γυναῖκες δὲ ἐκείνων

ὁπῶ εἶναι ἄξιοι νὰ τὰς πανθοῦν, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν γέννησιν ἐμποδίζονται νὰ ὑπανδρευθῶσιν ἐν τῷ πανδήμῳ χρόνῳ, διὰ τὴν τιμὴν ὁπῶ χρεωστοῦν εἰς τὸν Α'νδρα, πάρεξ μόνον ἀπὸ Βασιλικὴν προσαγὴν αὐ τὸ κάμῃ.

Α'πὸ τὰς Γυναῖκας τῶν Α'νδρῶν ὁποῦ εἶναι σύτιμοι, ἐκείνη ὁπῶ νὰ γεννήσῃ εἰς τὸ πένθος, ἐμποδίζεται νὰ ὑπανδρευθῇ. διατὶ τὸ μὲν πένθος λέγεται τῶν Γυναικῶν ὁπῶ χηρεύσν ἀπὸ τιμημένους Α'νδρας. ὁ δὲ πένδημος τῶν Γυναικῶν ὁπῶ χηρεύουσι ἀπὸ ἀτίμους Α'νδρας. λοιπὸν ἡ Γυνὴ τοῦ ἀτίμου Α'νδρὸς, εἰς τὴν ὁποίαν λέγεται ὁ πένθημος χρόνος, καθὼς γεννήσει δὲν ἐμποδίζεται νὰ ὑπανδρευθῇ, ὅτι εἰς αὐτὴν φυλάττεται ὁ πένθημος χρόνος, ὄχι διὰ τὴν τιμὴν τῶ ἀποθανόντος Α'νδρός της, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ συγχυθοῦν τὰ σπέρματα. ἡ δὲ Γυνὴ τῶ τετιμημένου Α'νδρὸς, εἰς τὴν ὁποίαν λέγεται τὸ πένθος, καὶ αὖ γεννήσῃ, ὅμως ἔχει χρέος νὰ φυλάξῃ τέλειον τὸν χρόνον. ὅτι αὖτη ὄχι μόνον διὰ νὰ μὴ συγχυθοῦν τὰ σπέρματα ἐμποδίζεται νὰ ὑπανδρευθῇ, ἀλλὰ & διὰ τὴν τιμὴν τῶ Α'νδρός της.

Α'νίσως καὶ ἡ Γυνὴ γεννήσῃ αὐτῶ εἰς τὰ τέλη τῶ πενθίμου χρόνου, πρὸ τῶ νὰ περάσῃ τέλειος ὁ πένθημος, ὥστε νὰ εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι ἡ Γυνὴ νὰ μὴν ἔναι ἀπὸ τὸ πρῶτον συνοικέσιον, ἀποφασίζομεν μὲ κάθε τρόπον νὰ χαίρῃ τὴν προγαμιαίαν δωρεὰν, καὶ κατὰ τὴν διαστολήν, καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν.

Κεφ. ιγ'. τῶ αὐτῶ. Εἴτις ἁρπάξῃ Παρθένον, ἢ Χήραν, ἢ καὶ μνηστὴν, δὲν δύναται νὰ τὴν πάρῃ διὰ Γυναῖκά της, αὖ & ὁ Πατέρας αὐτῆς σέρξῃ, καὶ συγχωρήσῃ τὸ σφάλμά της, ἀλλὰ παιδεύεται μετ' ἐκείνους ὁπῶ ἦσαν μαζί της. εἰ δὲ ἡ Κόρη ὁπῶ ἁρπαγῇ θελήσει νὰ τὸν πάρῃ, αὖ κάμῃ καὶ παιδία μὲ αὐτὸν, καὶ ἀποθανῇ, αὖ κάμῃ καὶ ἐκεῖνος διαθήκην, καὶ τὴν ἀφήσει κληρονόμον, δὲν δύναται νὰ τὸν κληρονομήσῃ. ἐὰν δὲ δὲν ὠπαμωθῇ μὲ αὐτὸν πέρνει τὴν περιουσίαν της. ἀλλ' ὅτι ἀπὸ τὰς Παξὸς της τὰ φράγματα πέρνει τίποτε· ἀλλὰ τῶ μὲν Παξὸς τὰ φράγματα τὰ πέρνουν οἱ ἄλλοι κληρονόμοι, τῶ ἅρπαγος δὲ γίνονται Αὐθεντικά. περὶ τῶν τοιούτων θέλεις εὕρῃ εἰς πλάτος γραμμένα εἰς τὸ βιβλίον ὁπῶ ἔχει περὶ τῶν τιμωρειῶν, εἰς τὸν τίτλον περὶ τῶν ἁρπαζόντων.

Πε-

Περὶ Ἀθεμίτου Γάμου.

Ἀθέμιτος Γάμος εἶναι ἐκεῖνος ὁπῦ γένει ἀνάμεσα εἰς τὰς ἀνιόντας καὶ κατιόντας συγγενεῖς. κεκωλυμένος δὲ ὁ ἐκπλαγίου, καὶ ἐξ ἀγχιστείας, ἤγουν συμπεθερείας.

Τιμωρία Ἀθεμιτογαμίας.

Εἴ τις κάμῃ Γάμον ἀθέμιτον, τὸ πέρνουν τοὺ ἀρχοντίαν, ἢ τὸ ὀφφίκιον ὁπῦ ἔχει, καὶ γίνονται καὶ τὰ ὑπάρχοντά τε εἰς δεσπαγιὸν τοῦ στρατιώτου, καὶ αὐτὸς ἐξορίζεται, εἰ δὲ εἶναι ἀτελὴς, καὶ δαίρεται.

Εἰς τὰς ἀθεμίτους Γάμους καὶ τὸ Ἀνδρὸς τὰ πράγματα, καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ τοῦ ἐδόθησαν προῖκα πέρνονται ἀπὸ τοὺ Αὐθεντείαν. καὶ εἰ μὲν ἔχει παιδία ἀπὸ ἄλλους προτέρους Γάμους, δίδονται εἰς ἐκεῖνα, ἂν εἶναι ἀπὸ νομίμους Γάμους, εἰ δὲ μὴ, γίνονται Αὐθεντικά.

Τὰ παιδία ὁπῦ νὰ γεννηθοῦν ἀπὸ κεκωλυμένους γάμους, ἔτε νόθα δὲν ἀξιώνουται νὰ ὀνομαθοῦν, ἔτε κληρονομοῦσι ποσῶς τὸν Πατέρα τους.

Κωλύονται δὲ καὶ ἔτσι ῥητῶς. ἐκεῖνος ὁπῦ κατηγορηθῇ διὰ μοιχὸς, ἂν δὲν ἐλήχθη καὶ φανερὰ, ὅμως δὲν δυνάται νὰ λάβῃ εἰς Γυναῖκα ἐκείνου ὁπῦ τὸν ἐκατηγόρησαν, διὰ νὰ μὴ βεβαιώσῃ τοὺ κατηγορίαν ὁπῦ τοῦ εἶπαν. οὔτε ὁ ἐλευθερωμένος δοῦλος τοὺ Γυναῖκα τοῦ Αὐθέντε αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ δώσῃ καὶ αὐτὸς ὑποψίαν, πῶς τοὺ ἐμοίχευσεν. ἔτε Ἐπίτροπος τοὺ ὀρφανοῦ, ἕως ἔνα νὰ λυθῇ ἡ Ἐπιτροπεία. ἔτε ὁ Αὐθεντικὸς παιγνιώτης, ἢ ὁ Υἱὸς αὐτοῦ, Γυναῖκα, ἢ Θυγατέρα Συγκλητικοῦ. διότι πρέπει νὰ ζητῆται τὸ διάφορες εἰς αὐτά. ταῦτα μὲν οὖν ἐσωμάξαμεν ἀπὸ τοὺς νόμους, καὶ τὰ ἐβάλαμεν ἐν συνοπσίᾳ καθὼς ἐνεργοῦνται.

Νεαρά.

Ὁ δὲ ζ'. βαθμὸς ἐπὶ τοῦ ἐξ αἵματος παρὰ μὲν τοῦ νόμου ἐμποδίθη, παρὰ δὲ τοῦ Πατριάρχου Κὺρ Ἀλεξίου, καὶ τῆς τότε Συνό-

Σινόδε, ἐμποδίθη πρὸ τῦ νὰ γενῇ καὶ νὰ τελειωθῇ, ἀμὴ ὡσὰν γενῇ, & τελειωθῇ, νὰ μὴ χωρίζεται, μόνον νὰ κανονίζεται κατὰ τὴν Σινοδικὴν ταύτην οἰκονομίαν.

Τέταρον δὲ ἐμποδίθη παντελῶς ὁ τοιῦτος ζ΄. βαθμὸς, διὰ ὑπομνήματος Σινοδικῦ τῦ Ἁγιωτάτε Πατριάρχε Κὺρ Λεκᾶ, & ἐκυρώθη διὰ προσάγματος τῦ Βασιλέως Κυρ̃ Μανυὴλ τοῦ Κομνηνῦ.

Κάμνει χρεία νὰ ἰξεύρετε καὶ τῦτο, ὅτι ἡ μνησεία εἶναι πολλὰ παρακάτω ἀπὸ τὸν Γάμον. & διὰ τῦτο οἱ βαθμοὶ ἀπὸ μνησείας δὲν ἐξετάζονται πόσον εἰς τὰ ἐξ ἀγχισείας, ἤγουν συμπεθερείας, ὡσὰν ἀπὸ τέλειον Γάμον, ἀλλὰ γίνεται καὶ εἰς ὀλιγωτέρους βαθμὺς, ὅταν ἡ συμπεθερεία εἶναι ἀπὸ μνησείαν μόνον, & δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειωθῇ ὁ γάμος.

Καὶ ταῦτα περὶ τῶν κεκωλυμένων Γάμων.

Τί διαφέρει Γίνεσος, Δαμνάτος, καὶ Νεφάριος.

Γίνεσος δαμνάτος νεφάριος.

Γίνεσος εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει τὴν σύσασιν ἐξ αἵματος, ὅ,τι λογῆς εἰς Ἀνεψιὰν, Θείαν, Ἐξαδέλφην. Δαμνάτος ἐκεῖνος ὁπὸ ἐμποδίζεται, ὅ,τι λογῆς ὁ Ἐπίσκοπος νὰ πάρῃ ἐκείνην ὁπὸ ἐπισκοπεύει, καὶ ὁ ἐλεθερωμένος δοῦλος νὰ πάρῃ τὴν Κυράτε. νεφάριος εἶναι ὁ παράνομος ὅ,τι λογῆς ὁ εἰς Μοναχὴν, ἢ Ἀσκήτριαν, ἢ νὰ ἁρπάξῃ καμίαν.

Περὶ Δευτερογαμούντων.

ΤΙΤΛΟΣ, ζ.

ΠΑσα Γυναῖκα χρεωστεῖ νὰ κλαίῃ τὸν Ἄνδρα της σὰν χρόνον, καὶ νὰ μὴν ὑπανδρευθῇ. εἰ δὲ ἡ αὐτὴ Γυνὴ ἔδωσεν αἰτίαν καὶ ἀφορμὴν, νὰ λυθῇ ὁ Γάμος χωρὶς τῶν δύο θεμάτων, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ ἄλλον Ἄνδρα, ἕως ὅ νὰ περάσουν πέντε χρόνοι. τὰ δὲ δύο θέματα εἶναι ταῦτα. ὅταν κατηγορηθῇ ἐπὶ μοιχείᾳ, καὶ ὅταν πέμψῃ τὸν Ἄνδρὸς αὐτῆς διαζύγιον χωρὶς λόγον, διότι τότε εἰς Μοναστήριον βάλλεται. ἢ

δὶ

δὲ ἄλογος πέμψις τῆ ζυγίᾳ νοεῖται καὶ εἰς τὸν Ἄνδρα, καὶ εἰς τὴν Γυναῖκα.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας ἀλόγως, καὶ δικαίως χωρισθῇ ἀπὸ τὴς Γυναικός τε, & πάρῃ ζυγίον, ἐμποδίζεται ἡ Γυναῖκα ἕως ποτε χρόνος νὰ ἔλθῃ εἰς δεύτερον Γάμον, εἰ δὲ μὴ, παιδεύεται, & ὅτε ὁ Γάμος λογίζεται νόμιμος. εἰ δὲ & τὴν χωρίσῃ χωρὶς αἰτίαν, καὶ ἀφορμὴν, ἕως ἕνα χρόνον νὰ μὴν ὑπανδρευθῇ διὰ τὴν σύγχυσιν τῆς πορᾶς. ὁ Ἄνδρας δὲ ἔχει ἄδειαν νὰ ὑπανδρεύεται παρθένος διὰ νὰ μὴν ἔχῃ νὰ γνῷ ἀπ' αὐτῆ καμία σύγχυσις τῆς πορᾶς.

Περὶ Ἀναγωγῆς παίδων.

Ἡ Μήτηρ ὅπε θέλει καὶ ἀγαπᾷ νὰ ἔχῃ μὲ λόγε τὴς τὰ παιδία τὴς, ἂς τὰ πάρῃ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀνδρός τὴς, ὅμως ἐὰν μὴ δευτεροϋπανδρευθῇ. ἀμὴ ἀίσως καὶ ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν Ἄνδρα τὴς, τὰ παιδία νὰ μείνωσιν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ὁποῦ δὲν εἶναι αἰτίαι τοῦ χωρισμοῦ κατὰ τὴν ρ ιζ'. νεαρᾶν.

Ἀνίσως & ὁ Ἀνὴρ ὑποθαύῃ εἰς ξενιτείαν, καὶ ἕως ὁποῦ νὰ πάρῃ τὴν εἴδησιν ἡ Γυνὴ διὰ τὴν ἡμέραν τὲ θανάτε τὲ Ἀνδρός τὴς ἀπεράσει ὁ χρόνος, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὁλοὺς ερλω ἡμέραν τὲ χρόνε μάθῃ τὸν θάνατον, ἠμπορεῖ τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ ῥίψῃ τὰ λυπητερὰ φορέματα, & νὰ ὑπανδρευθῇ.

Ὁ Ἄνδρας δὲν πρέπει τὴν Γυναῖκα, ὅτε ἡ ἀρραβωνιασικὴ τὸν ἀρραβωνιασικόν.

Κατὰ πρόσαξιν Βασιλικὴν δύναται ἡ Γυνὴ νὰ ὑπανδρευθῇ εἰς τὸν πρέπιμον χρόνον.

Καὶ ἐκείνη ὅπε δὲν ἔσμιξε μὲ Ἄνδρα, ἀλλ' ἀκόμι εἶναι παρθένος χρεωσεῖ νὰ πενθήσῃ τὸν Ἄνδρα τὴς. τὲτο δὲ νόησον διὰ ἐκείνην ὅπε εἶναι εἰς τὸ σπῆτι τὲ Ἀνδρός τὴς ὡς ὑπανδρευμένη, καὶ ὄχι ὡς Ἀρραβωνιασικήν.

Ἡ Γυναῖκα ὅπε νὰ γνῷ Ἐπίτροπος τῶν παιδίων τὴς, ἕως ὅπε εἶναι ἀνήλικα, ἐὰν δευτεροϋπανδρευθῇ, καὶ δὲν προσκαλέσῃ προτήτερα Ἐπίτροπον νὰ τὲ δώσῃ λογαριασμόν, καὶ νὰ τὲ πα-

παραδώσῃ ὅλα τὰ πράγματα τῦ Παζῦς αὐτῦ, τὰ ἐδικά της πράγματα, καὶ τῦ Ἀνδρός της ὁπῦ ἐπῆρε, τὰ ὑποτιθησιν εἰς τὰ παιδία. καὶ αὖ ἀποθαύῃ κανένα ἀπὸ τὰ παιδιά της ἀνήλικον δὲν τὸ κληρονομεῖ, αὖ κὴ ὁ Πατέρας τε τὸ παραγγείλῃ. κὴ ἐπαύω εἰς τῦτο νὰ παιδεύεται τλὼ παίδευσιν, τλὼ ὁποίαν παιδεύεται ἐκείνη ὁπῦ ὑπανδρεύθῇ, πρὶν νὰ περάσῃ ὁ πρέπιμος χρόνος.

Ἐκείνη ὁπῦ εἶναι αὐτεξεσία, κὴ εἶναι κάτω ἀπὸ τοὺς κ. χρόνους, κὴ θέλει νὰ δευτεροϋπανδρεύθῇ μὲ τὸ θέλημα τῦ Παζῦς της νὰ ὑπανδρεύεται. εἰ δὲ ἀπεθανεν ὁ Πατέρας της, μὲ γνώμλω τῦ συγγενῶν της. ἡ δὲ τελεία εἰς τλὼ ἡλικίαν εἰς τὸ δευτερογαμῆσαι δὲν χρειάζεται τὸ Παζῦς της τλὼ συμφωνίαν, εἰ δὲ καὶ ἐναντιώνεται εἰς τὸς συγγενεῖς, ὁ Ἄρχων νὰ κρίνῃ τλὼ καλλιτέραν γνώμλω, ☪ ἐὰν εἶναι ἴσοι οἱ μνησῆρες εἰς τὸ γένος, καὶ εἰς τὰ ἐπιτηδεύματα ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπῦ θέλουν οἱ συγγενεῖς, κὴ ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ θέλει ἡ Γυναῖκα, προτιμᾶται τὸ θέλημα τῆς Γυναικός.

Περὶ Προγαμιαίας δωρεᾶς.

Βιβλ. κή. Τίτλ. ιϛ'. Κεφ. ά.

Ἐ'Αν ἡ Μήτηρ δευτεροϋπανδρεύθῇ ἐντὸς τῦ πρεπίμε χρόνου, κοντὰ ὁποῦ δὲν ἐξουσιάζει τίποτε τόσον ἀπὸ τλὼ προγαμιαίαν δωρεὰν, ὅσον ☪ ἀπὸ ὅσα ἄλλα τλὼ ἐχάρισεν ὁ ἀποθανὼν Ἀνὴρ αὐτῆς, χρεωσεῖ ἀκόμι νὰ ἀφίνῃ εἰς τλὼ ἐξεσίαν τῦ παιδίων της τλὼ ἥμισυ ἀπὸ ὅσλω περισσίαν ἔχει αὐτὴ, καὶ πρὸς τῦτοις μήτε κλῆρον, μήτε λεγάτον, μήτε ἄλλω δωρεὰν ἐξ αἰτίας θανάτε ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ αὐτὴ, ἀλλ' ὅλα ἀνήκεσιν εἰς τὸς κληρονόμους. εἰ δὲ ☪ τύχῃ ἡ Γυνὴ ἄπαις, ὅλα τὰ χαρίσματα τῦ Ἀνδρός της, ὁπῦ ἐπομλω, περιέρχονται εἰς τὰ δέκα πρόσωπα τῦ κληρονόμων τῦ Ἀνδρός της, τὰ ὁποῖα εἶναι ταῦτα, Υἱὸς, Θυγάτηρ, Ἔγγονος, Ἐγγόνη, Πατὴρ, Μήτηρ, Πάππος, Μάμμη, Ἀδελφὸς, Ἀδελφή. εἰ δὲ ☪ δὲν εὑρεθῇ κανένα ἀπὸ τῦτες, παραπέμπω εἰς τὸ Ταμεῖον. ἰδὲ τῦτο πλατύτερον εἰς τὸ περὶ Κληρονομίας. ὅταν δὲ ὑπανδρεύθῇ μετὰ τὸν πρέπιμον χρόνον, ὅλα τὰ χαρίσματα ὁποῦ ἐχάρισε

σεν

σεν ὁ πρῶτος Ἀνδρας παρθὺς τὰ κερδαίνοω τὰ παιδία τῆς ὁπῶ ἐγεύνησε μετ' ἐκεῖνον, καὶ καμίαν ἐξουσίαν δὲν ἔχει νὰ προτιμήσῃ τὸ σῶα, ἢ τ' ἄλλα νὰ ἀτιμάσῃ. διότι ὅλα ἐξ ἴσε τὰ ὕβρισε μὲ τλὼ δευτερογαμίαν, ἢ διὰ τῦτο ὅλα τὰ χαρίσματα ὁπῶ ἔλαβε πρὸ τῦ Γάμου εἶναι εἰς τλὼ δεσποτείαν τῆς παίδων, ὁμοίως ἢ ἡ δεσποτεία τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς ὅλη εἰς τλὼ θυγατέρα ἔρχεται. μοναχὴ ἡ χρῆσις εἶναι εἰς τλὼ ἐξουσίαν τῆς Μητὸς ἕως ὁπῶ ζῇ. καὶ εἰ μὲν προαποθάνῃ ἡ Μήτηρ, κληρονομεῖ ἡ Θυγάτηρ ὅλλω τλὼ Προγαμιαίαν δωρεάν. εἰ δὲ ἀποθανῇ ἡ Θυγάτηρ, κληρονομεῖ ἡ Μήτηρ τὸ μέρος ὁπῶ τῆς τυχαίνει ἀπὸ τλὼ συμφωνίαν τῆς ἀπαιδίας. τὸ δὲ λοιπὸν νὰ τὸ κληρονομοῶ οἱ κληρονόμοι ὁπῶ τοὺς δίδει ὁ νόμος νὰ εἶναι κληρονόμοι. διότι ἡ Μήτηρ ἐὰν ἄλλου ξένε τινός, ἢ ὄχι τῶν παιδίων δώσῃ μέρος τί ἀπὸ τλὼ Προγαμιαίαν δωρεάν, ἢ μερικὰ φάγματα ἀπ' αὐτλὼ, ἢ ἢ ὅλλω τλὼ Προγαμιαίαν αὐτῆς δωρεὰν χαρίσῃ, ἡ κατὰ ἄλλον τρόπον τλὼ ἀποξενώσει πρὸ τῦ νὰ δευτερουπανδρευθῇ, & ὕστερα νὰ δευτερουπανδρευθῇ, φανερὸν εἶναι, ὅτι ὅλα ἐκεῖνα ὁπῶ ἐχάρισεν ἀπὸ τλὼ Προγαμιαίαν δωρεὰν, πέρνονται ὀπίσω μὲ τὸ νὰ δευτερουπανδρευθῇ. ἢ ὐδὲ τότε πάλιν μεταγυρίζεται ἡ δωρεὰ ἐκείνη ὀπίσω τῆς ὥρας, ἀλλ' ἀπομένει ἡ ὑπόθεσις κρεμασμένη. ἢ ἐὰν ζήσουω, ἢ ἀυξήσουω τὰ παιδία, μεταγυρίζεται χωρὶς ἄλλο εἰς τὰ παιδία τὸ γονόμενον. διότι ὅλλω τλὼ δεσποτείαν τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς εἰς τὰ παιδία τλὼ δίδει, & εἰς τλὼ Γυναῖκα δὲν μεταγυρίζει τίποτε, ἐὰν κάμῃ τίποτε διὰ βλάβλω τῶν παιδίων. εἰ δὲ ἢ ἀποθάνουω ὅλα προτήτερα ἀπὸ τλὼ μάναν τως, τότε μένει ἡ σωαλλαξία ἐκείνη βεβαία, ἢ ὐδὲ τότε ὁλόκληρος, ἀλλὰ τὸ μερτικὸν ὁπῶ τῆς τυχαίνει ἀπὸ τῦ συμφώνε τῆς ἀπαιδείας, ἐκεῖνο ἀπομένει βέβαιον εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τῦ τὸ ἐχάρισεν, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον τὸ ἀποξένωσε, & ἢ σῶα τρόπον τὸ σωάλλαγμα εἶναι βέβαιον, & κατ' ἄλλον πάλιν ἀβέβαιον. δηλονότι ὅσον τῆς Μητὸς ἀπὸ τὸ ἐξ ἀπαιδίας μέρος, ἐκεῖνο εἶναι βέβαιον, ὅσον δὲ πέμπεται εἰς τὲς κληρονόμους τῶν παιδίων ἀβέβαιον εἶναι, πάρεξ αὖ δύρεθῇ μόνη ἡ Μήτηρ κληρονόμος τῶν παιδίων, ἢ ὄχι ἄλλος, τότε ἔχει τὸ βέβαιον.

Τὰ παιδία ὁπῶ δὲν ἔχᾶ καμίαν αἰτίαν δὲν κληρονομῶσι τοὺς γονεῖς τως, ὅμως τὰ γαμικὰ κέρδη, ὅσα δηλαδὴ κερδίζει ἡ Μήτηρ αὐτῆς ἀπὸ τὸν Πατέρα τως, κὴ ὁ Πατὴρ ἀπὸ τὴν Μητέρα τους ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Γάμε, τὰ λαμβάνουν, κὴ τὰ ἔχουν. ἔχᾶτι ὁ νόμος εἶναι πλέον δυνατὸς, ἀπὸ μίαν γνώμην σοῦ. ἔχᾶ τὸ ἐκεῖνο τὸ κέρδος ὁπῶ ὁ νόμος δίδει σὺς ἀνθρώπως, μία ἰδιωτικὴ γνώμη δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ὑστερήσῃ.

Τὸ μερτικὸν ὁποῦ λέγεται εἰς τὰ Γαμικὰ κέρδη ἐξ ἀπαιδίας, ὅταν δηλαδὴ μία Γυναῖκα συμφωνῇ μὲ τὸν Ἄνδρα της, ὡσὰν ἀποθάνῃ χωρὶς παιδί, νὰ κερδαίνῃ ἡ Γυναῖκα τὸ ἥμισυ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς. λόγε χ'. δύρέθη ἡ Προγαμιαία δωρεὰ ᾳ'. φλωρία, ἔχει παιδία πέντε, εἰς κάθε ἕνα πίπτει φλωρία σ'. μερτικὸν, εἶναι λοιπὸν τὸ ἥμισυ ἐξ ἀπαιδίας μερτικὸν εἰς κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ φλωρία ρ'. τὸ ἥμισυ τῆς σ'. εἶναι τὰ ρ'. τὰ ὁποῖα ἐσυμφωνήθη νὰ κερδίσῃ ἡ Μήτηρ ἐξ ἀπαιδίας τὸ ἥμισυ. τὸ ἴδιον εἶναι αἴσως κὴ συμφωνηθῇ τὸ τρίτον, ἢ ἄλλο τίποτες. κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον ζοχάσου ☪ εἰς τὸν Ἄνδρα, ἂν συμφωνηθῇ ἔχᾶ τὴν προῖκα, νὰ γίνῃ.

Ἡ Γυναῖκα ὁπῶ δὲν φέρει προῖκα εἰς τὸ σπῆτι τῦ Ἀνδρός της, δὲν ἠμπορεῖ νὰ λαμβάνῃ τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματα τῦ Ἀνδρός της ἔχᾶ μέσου τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς. ὁμοίως κὴ ὁ Ἀνὴρ ὁπῶ δὲν δώσει τὴν Προγαμιαίαν δωρεὰν, δὲν πέρνει τίποτες ἀπὸ τὴν περισσίαν τῆς Γυναικὸς, ἔξω ἂν τὰ χαρίσῃ αὐτὴ, ἢ ἂν τὰ ἀφήκη τίποτες.

Νομοθετῶμεν ἔχᾶ τὰ ἄλλα πράγματα τῶν παιδίων. ὕστερα ἀπὸ τὴν Προγαμιαίαν δωρεὰν, ἐὰν εἰς τὸν θανάτους, κᾶν ἀσερνικὸν εἶναι, κᾶν θηλυκὸν, κάμουν ἔχᾶθήκην, κατὰ τὴν ἔχᾶθήκην νὰ τὰ πέρνουν οἱ γεγραμμένοι κληρονόμοι. κὴ εἰς τῦτο δὲν ἐμποδίζεται νὰ χάψῃ τὴν Μητέρα κληρονόμον. ἀλλὰ τὸ δίκαιον ὁπῶ τῆς δίδεται ἐναντίον τῆς ἔχᾶθήκης, ἐὰν δὲν τῆς ἀφίσῃ τὸ παιδίον της. ἢ κὴ τὸ ἐναντίον ἂν τὴν κάμῃ ἀπόκληρον, νὰ φυλάττεται χωρὶς ἄλλο. εἰ δὲ χωρὶς ἔχᾶθήκην ἀποθάνῃ, ἐὰν ἔχῃ παιδία, τὰ παιδία τε κληρονομοῦν τὸ μερτικόν τε. εἰ δὲ παιδία δὲν ἔχει, οἱ Ἀδελφοί τε μὲ τὴν Μητέρα

πέρατος κληρονομοῦ. καὶ τοῦτο νὰ φυλάττεται ἀπαρασάλευτον, κἂν τε ἐδευτεροϋπανδρεύθη, κἂν τε ὄχι.

Ἐκείνη ὁπὸ δευτεροϋπανδρεύθη, ἀπὸ τὴν Προγαμιαίαν δωρεὰν δὲν ὅσον κληρονομεῖ ἕνα παιδίτσι, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ. ἀλλὰ τοῦτο εἶναι κέρδος τῶν παιδίων μοναχὰ, δοσμένον εἰς αὐτὰ ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ νὰ μὴ φαίνεται πῶς ἔρχεται ἀπὸ κληρονομίαν τοῦ παιδὸς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς ὁποῦ δὲν ὑποβάλλει τὴν φύσιν.

Καθὼς ἡ Μήτηρ, ἀφ' ἧς ὑποθανῇ ὁ Ἄνδρας της, ἔχει τὴν χρῆσιν τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, καὶ αὖ δὲν δευτεροϋπανδρευθῇ, ἕνα μερτικὸν εἷς παιδίου κατὰ δεσποτείαν τὸ ἔχει, ἔτζι καὶ ὁ Πατὴρ, ὅταν ὑποθανῇ ἡ Γυναῖκά της, θέλει ἔχει μερτικὸν ἀπὸ τὴν Προγαμιαίαν δωρεὰν, αὖ δὲν δευτεροϋπανδρευθῇ, καὶ ὄχι ὁ Πατὴρ μόνον, ἢ ἡ Μήτηρ ὁπὸ νὰ ἔχουν παιδία θέλουν κρατήσει αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ Πάππος αὖ εἶναι, ἢ Μάμμη, ὡσαὐτὸ ὁπὸ τὰ παιδία τους ὑποθνήσκοντας ἄφησαν παιδία. αὖ ὑποθανῇ ἡ Μάμμη, ἢ ὁ Πάππος, ἐκεῖνο τὸ μέρος ὁπὸ ὑπομνήσκει δι' αἰτίαν θανάτου, τὴν χρῆσιν τοῦ ἔχει, τὴν δὲ δεσποτείαν θέλει τὴν φυλάξει εἰς τὰ ἐγγονάτα, ὡσὰν νὰ εἶχε καὶ ἐδικά της παιδία. θέλει κρατήσει δὲ καὶ μερτικὸν εἷς παιδίου κατὰ δεσποτείαν, αὖ δὲν δευτεροϋπανδρευθῇ. ἀμὴ αὐίσως καὶ δὲν ὑπομένουν παιδία, ἢ ἐγγόνια, θέλει κυριεύσει ὅλα ἐκεῖνα ὁπὸ τυχαίνουν ἀπὸ αἰτίαν τοῦ θανάτου.

Περὶ Κληρονομίας.

Ἡ Μήτηρ ὁπὸ νὰ δευτεροϋπανδρευθῇ, ἐὰν ὑποθανῇ καμμία ἀπὸ τὰ παιδία της χωρὶς διαθήκην, καὶ χωρὶς παιδία, ἔτι τὸ ἔπεσε μερτικὸν ἀπὸ τὰ χαρίσματα ὁποῦ τῆς ἐχαρίσθησαν πρὶν τὸν Γάμον, καὶ ἔτι ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τὸν Πατέρα τους τὰ φράγματα, τὰ κληρονομεῖ αὐτὴ χωρὶς ἄλλο κατὰ τὴν χρῆσιν, κατὰ τὴν δεσποτείαν δὲ διαφυλάττει αὐτὰ διὰ τοὺς Ἀδελφούς, ἢ τὰς Ἀδελφάς αὐτοῦ. ἐκεῖνα δὲ ὁπὸ νὰ ὑποκτήσῃ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας τὸ ἀποθανὸν παιδίον, τὰ κληρονομᾷ διὰ λόγου της καὶ κατὰ δεσποτείαν. εἰ δὲ καὶ κάμῃ διαθήκην ὁ Υἱός

της εἰς τὸν θάνατόν τε, εἴτι ἢ αὖ τῆς ἀφήσῃ εἰς τὸν θηλυ, ἐκεῖνο κληρονομεῖ μόνον ἢ κατὰ δεσποτείαν.

Ἡ Μήτηρ τὸν ἀνατροφὸν ὅπως ἀνατρέφει τὰ παιδία της δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν ζητήσῃ. ἀμὴ, ὅ,τι ἐξοδεύσει καλῶς εἰς τὰ πράγματα τῶν παιδίων της διὰ κυβέρνησιν, τὰ ζητᾷ.

Ἡ διάταξις τῶ νόμου δείζει, ὅτι οἱ Πατέρες ὅπου ἔχουν δευτέρας Γυναῖκας, τὰ πράγματα τῆς πρώτης Γυναικὸς αὐτῶν νὰ τὰ φυλάττουν σῶα, ἐν ωἐλλειπῆ, διὰ τὰ παιδία ὅπου ἐγέννησαν μὲ ἐκείνην, διὰ νὰ μὴν ἔχῃ καυσὰ ἀπὸ τὰ παιδία της, ἢ ἄλλος τινὰς ὡς ἐκ προσώπου τῶν παιδίων νὰ εἰπῆ πρὸς αὐτὸν λόγον ἀδιαύτροπον, ἢ ἀφορμὴν κατηγορίας.

Σχόλιον.

Κάμνει χρείαν νὰ ἰξδύρῃ κάθε σὰς, ὅτι ὅταν εἶναι τὰ παιδία εἰς τὴν ἐξουσίαν τῦ Πατρὸς, τότε γίνεται τῦτο. εἰ δὲ ἢ εἶναι αὐτεξούσια τὰ παιδία, ἀφ' ἧ ἀποθάνῃ ἡ Μητέρα της, σὰ μερτικὸν λαμβάνει ὁ Πατέρας της ἀπὸ τὰ μητρικά του πράγματα κατὰ χρῆσιν ἕως ὅπου ζῇ, ἐν ὡσαὶ ἀποθάνῃ πάλιν τὰ ἐξουσιάζουν τὰ παιδία, καθὼς εἰς τὸ περὶ κληρονομίας ἐγράφη πλατύτερον. ἐκεῖ ὅπου λέγει, εἰ ἔχει τις Γυναῖκα παῖδας, ἐν τὰ ἑξῆς.

Εἰ δὲ τινὲς δὲν διαλεγηθοῦν εἰς τὸν πρῶτον γάμον, ἢ ἐλθοῦν εἰς δεύτερον, εἰ μὲν ἢ δὲν ἔχουν παιδία ἀπὸ τὸν πρῶτον Γάμον, δὲν ἔχουν καμίαν ἐξέπασιν διὰ τὸν δευτερογαμίαν, ἀλλ' ἐὰν εἶναι Ἄνδρες χωρὶς καμίαν ἐξέπασιν ὑπανδρεύονται. εἰ δὲ Γυναῖκες δὲν δυνάονται νὰ ἔλθουν εἰς δεύτερον Γάμον, ἐὰν δὲν περάσῃ σὰς χρόνος, εἰ δὲ μὴ, ἂς ἰξδύρουν, ὅτι αὖ κάμουν ἀλλέως, ἢ πρέπει νὰ περάσῃ ὁ πρέπιμος χρόνος δευτεροϋπανδρεύθουν, ἔχουν νὰ παιδεύθουν, ἀλλέως μὲν ἐκεῖναι ὅπου δὲν ἔχουν παιδία, ἢ περισσότερον ἐκεῖναι ὅπου ἔχουν. διότι ἐὰν λάχῃ νὰ μὴν ἔχῃ παιδία, παρεύθυς ἀκολουθεῖ ἡ ἀτιμία, ἢ χωρὶς ἄλλο διὰ τὸν ἀπαιδίαν τῆς δευτερογαμίας ἀτιμάζεται ἡ Γυνὴ, ἢ δὲν πέρνει τίποτε ἀπὸ τὰ ὅσα τῆς ἐτύχαινε νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν πρώτην Ἄνδρός. ἔτε τὸν Προγαμιαίαν δωρεὰν κερδαίνει, ἔτε τὸ δεύτερον Ἀνδρὸς, ὅπου πάρῃ, τοῦ δίδει περισσότερον ἀπὸ τὸ τρίτον μέρος τῆς

πραγ-

πραγμάτωντης, ἀλλὰ μήτε ἄλλω καμίαν χάειν ὀπῦ νὰ τῆς χαείσῃ κανεὶς ἄλος ἀπὸ τὲς ἔξω τλὼ κερδαίνει, οὔτε ἄλλω χάειν ὀπῦ νὰ τῆς χαείσῃ κανεὶς εἰς τὸν θανάτόντε τλὼ κερδαίνει, ἀλλὰ πᾶτα παίτα τὰ κληρονομωῦ οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποθανόντος Ἀνδρὸς αὐτῆς, ἢ συγκληρονόμοι αὐτῇ, ὅσοι τὲς τυχαίνει νὰ κληρονομήσοων τὸν πρῶτον της Ἄνδρα, καὶ αὐτὴ δὲν κερδαίνει τίποτες ἀπ' αὐτά. ἀλλὰ αὖ εἶναι καὶ ἄλλοι γεγραμμένοι εἰς τλὼ διαθήκλω κληρονόμοι, ἐκεῖνοι τὰ κληρονομωῦ, καὶ αὐτὴ οὐδεποσῶς δὲν λαμβαίνει τίποτε ἀπὸ ὅσα τῆς ἐχάεισε, κἄντε ὁ πρῶτος Ἄνδρας, κἄν ἄλλοι τινὲς ξενόι. ἡ δὲ Αὐθεντεία νὰ μὴ πέρνῃ τίποτες ἀπ' αὐτά, διὰ νὰ μὴ φανῇ πῶς θέλοντες νὰ κερδαίνῃ ἡ Αὐθεντεία, νομοθετῶμεν τὰ τοιαῦτα. Ϛ ὅσα μὲν χαείσματα ἔχει ἀπὸ ξενόους, τὰ κληρονομωῦ ἄλοι, ὅσα δὲ ἔχει ἀπὸ τὸν πρῶτον της Ἄνδρα, καὶ παρθοωῦ ἀπ' αὐτλὼ, τὰ κληρονομωῦ οἱ Συγγενεῖς ὀπῦ ἀφήσει ὁ πρῶτος της Ἄνδρας ἕως δέκα πρόσωπα, τετέσιν εἰς ἀμιόντας, καὶ κατιόντας, καὶ τοὺς ἐκπλαγίς ἕως β'. βαθμῦ.

Οἱ δὲ βαθμοὶ νὰ φυλάττωνται κατὰ τλὼ τάξιν της. εἰ δὲ καὶ δὲν δύείσκεται κανεὶς ὑπὸ τέτες, τότε γίνονται Αὐθεντικά. ἀλλ' οὔτε τὲς Συγγενεῖς αὐτῆς νὰ κληρονομῇ, οὔτε νὰ σεβαίνῃ κληρονόμος εἰς τινὰ ἀπὸ τὲς Συγγενεῖς αὐτῆς χωρὶς διαθήκλω, περιασότερον ἀπὸ ἐκείνες ὀπῦ εἶναι γ'. βαθμῦ, ἀλλ' ἕως αὐτῦ νὰ σέκῃ ἡ διαδοχὴ αὐτῆς. οἱ μακρύτεροι δὲ ἀπὸ τοῦ γ'. βαθμῦ ἐδικοίτης, ἄλλες μακρυτέρες Συγγενεῖς ἔχοων κληρονόμες, Ϛ αὐτὴ εἶναι ἀπόκληρος. εἰ δὲ κ' ἔχῃ παιδία, δύναται νὰ παρακαλέσῃ τὸν Βασιλέα νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τλὼ ἀτιμίαν. πλὼ ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ ὠφέλειαν ἀπὸ τλὼ Βασιλείαν, Ϛ νὰ ἐλευθερωθῇ κ' ἀπὸ τὲς ἄλλας τιμωρίας, εἰς τὰ παιδία ὁποῦ ἔχει ἀπὸ τὸν προτήτερον Ἄνδρα χαείζει τὸ ἥμισυ ἀπὸ τλὼ περιουσίαν της, χωρὶς καμίαν αἰτιολογίαν διὰ τὸς ὀπῦ νὰ θελήσῃ νὰ δευτεροϋπανδρευθῇ, καὶ εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς τὰ παιδία της κύριοι ἐξουσιασαὶ κατάτε τλὼ χρῆσιν, καὶ δεσποτείαν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας της, καὶ αὐτὴ δὲν ἔχει νὰ κάμει πλέον τίποτες εἰς ἐκεῖνα, κ' τὰ μοιράζοων ὅλα ἐξ ἴσου τὰ παι-

παιδία της. κ᾽ ἐὰν ἀποθάνῃ καμία ἀπὸ αὐτὰ, κ᾽ ἀφήσῃ παιδία, τὰ πέρνουν χωρὶς ἄλλο τὰ παιδία τε. εἰ δὲ ☪ δὲν ἔχῃ παιδία, οἱ Ἀδελφοί του πέρνουν τὸ μερτικόν του. εἰ δὲ ἀποθάνουν ὅλα προτήτερα ἀπὸ τὸν Μπέρατους, νὰ ἔχῃ ☪ αὐτὴ ἡ παλαίπωρος παρηγοριάν, πέρνωντας πάλιν τὰ φράγματά της ὀπίσω μόνον. ☪ ταῦτα λέγομεν ἂν ἀποθάνουν χωρὶς διαθήκην τὰ παιδία. εἰ δὲ ἀφήσουν διαθήκην νὰ τὰ κληρονομήσουν ἄλλοι, ἐκεῖνοι τὰ κληρονομοῦν. διότι ἐκεῖνα ὁποῦ τοὺς ἔδωκε μίαν φορὰν ὁ νόμος, δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰς ἐμποδίσῃ νὰ μὴ τὰ γράφουν εἰς τὰς διαθήκας, κ᾽ νὰ τὰ ἀφήσουν εἴτινας θέλουν. ἐὰν δὲ κ᾽ ἀκαρτερέσῃ τὸν χρόνον ἡ Γυναῖκα, κ᾽ ἔτζι ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς παιδεύσεις ὁπὲ προείπαμεν, κ᾽ πάλι δευτεροϋπανδρευθῇ, κ᾽ καταφρονήσῃ τὸν πρῶτον γάμον, ἐὰν δὲν ἔχῃ παιδία, ἂς τὸ εἰποῦμεν πάλιν ὅλον, δὲν ἔχει καμίαν κατάκεισιν διὰ τοῦτο. εἰ δὲ ἔχῃ παιδία, κ᾽ τὰ ἀτιμάσῃ, καὶ καταφρονήσῃ αὐτὰ, κ᾽ δευτεροϋπανδρευθῇ, παρευθὺς ὁ νόμος τὴν ἀποξερεῖ ἀπὸ ὅλαις ταῖς χάραις ὁποῦ τῆς ἐχάρισεν ὁ Ἄνδρας της πρὶν τὸν Γάμον, κ᾽ ὕστερα ἀπὸ τὸν Γάμον, εἰς τὴν ζωήν του, κ᾽ εἰς τὸν θάνατόν του, κ᾽ὰν τὰ εἰς τὴν διαθήκην του τῆς ἄφησε τίποτες. ὅλα ταῦτα λοιπὸν πέρνοντας ἀπὸ λόγου της ἐὰν δευτεροϋπανδρευθῇ, κατὰ τὴν δεισιδαιμονίαν δηλαδὴ, νὰ μὴ τὰ ἐξουσιάζῃ, ἀλλὰ μόνον νὰ τὰ ὑπηρετῆται, καὶ νὰ τὰ ἔχει ἕως ὁποῦ ζῇ. ἢ αὐ εἶναι κάρπιμα φράγματα νὰ βγάνῃ τὸν καρπόν της ἕως ὁπὲ ζῇ. κ᾽ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατόν της τὰ ἐξουσιάζουν τελείως τὰ παιδία ὁπὲ ἔκαμε μὲ τὸν πρῶτον Ἄνδρα. κ᾽ ταῦτα νοοῦνται κοινῶς ☪ εἰς Ἄνδρας, καὶ εἰς Γυναῖκας τὰ ἐπτίμια, ἤγουν αἱ παιδεύσεις, τὰ μὲν Ἀνδρὸς διὰ τὴν προῖκα νὰ μὴ τὴν ἐξουσιάζῃ, τῆς δὲ Γυναικὸς διὰ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν. διὰ νὰ μὴν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ τὰ ἀποξενώσουν οἱ Γονεῖς τὰ φράγματα ὁποῦ τυχαίνουν νὰ τὰ κληρονομήσουν τὰ παιδία τους, κ᾽ὰν τε ἀπὸ προῖκα, κ᾽ὰν τε ἀπὸ προγαμιαίαν δωρεάν. ἀλλὰ ☪ ἂν ἀποξενώσουν τίποτες, παρευθὺς νὰ τὰ πληρώνουν ἀπὸ ἐδικά τους φράγματα. ὄχι πὼς τὸς ἐμποδίζει νὰ κάμουν εἴτι θέλουν, ἀλλὰ νὰ μὴ τὸς σύρνουν τὰ παιδία εἰς τὸ ὕστερον, ☪ τὰ γυρεύουν. διότι ἐνδέ-

πε-

πεται ὁ νόμος νὰ καταπίσῃ τὰ παιδία σωφρονισὰς τὴν Γονέων. ἀλλ' ἐκείνως μὲν διδάσκει νὰ ἔχωσι ὑπομονὴν, καὶ δὲν λάβεται εἰς τὰς Γονεῖς, τὰς δὲ Γονεῖς φοβερίζει νὰ μὴ πέρνουν τίποτε ἀπὸ τὰ φράγματα τῶν παιδίων. ὅμως ἂς ἐξέλθωμεν ἀπὸ τοῦτον τὸν νόμον, ὅτι ὅποιος ἀγοράσει τίποτες φράγμα ἀπ' αὐτὰ ἀπὸ τὰς τοιάυτας Γονεῖς, ἢ λάβῃ χάριν, ἢ ἄλλο τίποτες συναλλαγμα κάμῃ, εἶναι ὅμοια μὲ τὰ ἄρχαια, καὶ ἄπρακτα φράγματα, καὶ δὲν θέλει τὸν ὠφελήσῃ ὁλοτίποτες. διότι θέλουν ἐκδικηθῆ ἕως τὸ ὕστερον ἀπὸ τὰ παιδία. ἢ αὖ ἀποθάνουν τὰ παιδία, ἀπὸ τὰς κληρονόμους τας, καὶ ὁλοδόχους ὅπου ἀπόμειναν ὁλοδόχοι ἀπὸ τὰς κληρονόμους τῶν παίδων. διότι δὲν θέλουν παύσει οἱ τοιοῦτοι κληρονόμοι τῶν παιδίων νὰ ζητοῦν τὰ φράγματα τῶν παιδίων ἀπὸ τὰς Γονεῖς, ἕως νὰ περάσουν οἱ λ'. χρόνοι, καὶ τότε γίνονται Οἰκοκυραῖοι εἰς ἐκεῖνα τὰ φράγματα.

Καὶ ὁ χρόνος μεξεῖται, ἀφ' ὧν γένουν οἱ παῖδες ἀυτεξέσιοι. πάρεξ αἰσως καὶ βοηθήσῃ ἀπόμι καμία δίτελὴς ἡλικία. αὐτὰ δὲ τὰ γαμικὰ κέρδη ἔρχονται εἰς ὅλα τὰ παιδία ὅμοια ὁπού εἶναι ἀπὸ τὸν πρῶτον Γάμον. ὅτι δὲν ἀφίνομεν τοὺς Γονεῖς νὰ κάμουν ἐκεῖνο ὁπῶ θέλουν νὰ μοιράζουν ἀλόγως, καὶ σύος νὰ δίδουν, καὶ ἄλλο παιδὶ νὰ ἀτιμάζουν, ὅτι ὅλα τὰ παιδία ὁμοίως ἀτιμάθηκαν μὲ τὰς δευτέρας Γάμους.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας δώσῃ τῆς Γυναικὸς φράγμα, ἢ Γυναῖκα τοῦ Ἀνδρὸς εἰς χρῆσιν, δυνάται νὰ τὸ ἔχῃ, ὅταν δευτεροϋπανδρευθῆ ἕως ὁπῶ ζῇ. πάρεξ μόνον ἐὰν ῥητῶς εἶπεν ἐκεῖνος ὁπού τοῦ ἀφήσει εἰς τὸν θανάτον τε τὸ φράγμα ἐκεῖνο, κἂν Ἄνδρας εἶναι, κἂν Γυναῖκα, ὅτι, αὖ δὲν παυδρευθῆ, νὰ τὸ ἔχῃ. εἰ δὲ παυδρευθῆ ἐκεῖνος ὁπῶ λάβῃ τὸ φράγμα εἰς χρῆσιν, νὰ λύεται ἡ χρῆσις, & νὰ μεταγυείζῃ εἰς τὴν διαστοσίαν τῶν κληρονόμων, καὶ τότε ὡσὰν δευτεροϋπανδρευθῆ δὲν μετέχει πλέον ἀπὸ τὸ φράγμα.

Περὶ

Περὶ Μοιχευομένης.

Ἡ Γυναῖκα ὁποῦ νὰ πέσῃ εἰς μοιχείαν εἰς τὸν πρόθιμον χρόνον, καὶ νὰ ἐγκαταρωθῇ, στερεῖται τῆ ὑποβόλου, καὶ τὸ πέρνουν οἱ κληρονόμοι τῆ Ἀνδρός της.

Ὅτι ὁ νόμος ἐκεῖνας ὁπὲ δευτερογαμβρεύουν ἐμποδίζοντας νὰ μὴ πάρουν τίποτες ἀπὸ τὰ χαρίσματα τῆ Ἀνδρῶντες, ἐκείνας ὁπὲ μοιχεύουν δὲν ἐμπόδισεν.

Ἡ Γυνὴ ὁπὲ νὰ δευτερογαμβρεύῃ, καὶ νὰ ἔχῃ παιδία ἀπὸ τὸν πρῶτον Ἄνδρα, χάνει τὴν διαστολὴν τοῦ ὑποβόλου, δηλαδὴ, δὲν τὸ ἐξουσιάζει ὡς ἐδικόντης πρᾶγμα νὰ τὸ ἔχῃ, τὰ θεώρητρα δὲ δὲν τὰ χάνει, μόνον τὰ ἔχει ἐδικάτης, καὶ τὰ ἐξουσιάζει.

Ἀνίσως καὶ πρὸ τῆ νὰ τελειώσῃ ὁ πρόθιμος χρόνος γεννήσῃ ἡ Γυνὴ αὐτῆ πρὸς τὸ τέλος τῆ χρόνου, ὁπὲ νὰ εἶναι φανερὸν, ὅτι τὸ παιδὶ νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ τὸν ἀποθανόντα Ἄνδρα της, ἀποφασίζομεν τελείως νὰ ὑστερῆται ἀπὸ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, καὶ κατὰ τὴν διαστολὴν, καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν.

Περὶ τείπου Γάμου.

Ὅτι περὶ γ'. Γάμε σωσδικὸς τόμος ἐκαλλιγραφήθη εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Κωνσαντίνε τῆ Πορφυρογεννήτε, καὶ τῆ Πανθερᾶ αὐτῆ Ῥωμανῆ, καὶ ἐκυρώθη, καὶ ἐβεβαιώθη, καὶ μὲ τὴν σωνηθισμένην ὑπογραφὴν τῆ Βασιλέων. καὶ πὲ μὲν λέγει πῶς εἶναι συγχωρημένος, πὲ δὲ πάλιν πῶς εἶναι ἀσυγχώρητος. διότι ἐκείνες ὁπὲ ἔφθασαν τὲς μ'. χρόνους, καὶ δευτερογαμβρεύθηκαν, & παιδία δὲν ἔκαμαν, τὲς συγχωρεῖ νὰ ἔλθουν καὶ εἰς γ'. Γάμον, μήπως καὶ κάμουν παιδία. ἐκείνους δὲ ὁπὲ εἶναι λ'. χρόνων τὲς συγχωρεῖ καὶ αὐτὲς διὰ τὴν ἡλικίαν. πάλιν & τέτες καὶ ἐκείνες μὲ κανόνα Ἐκκλησιαστικόν. ἐκείνες δὲ ὁπὲ φθάσουν τὲς μ'. χρόνες, καὶ τὲς περάσουν, μὲ κανένα τρόπον δὲν εἶναι συγχωρημένος ὁ γ'. Γάμος. εἰ δὲ ἔχουν παιδία, ἤτε εἰς τὲς μ'. χρόνες δὲν εἶναι συγχωρημένος.

Εἰς

Εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐγράφη νόμος, καὶ ἐβεβαιώθη παρὰ τοῦ δυσεβεστάτου Βασιλέως Ἰουστινιανοῦ. ὁ ὁποῖος νόμος δίδει θέλημα εἰς ὅσους θέλουν νὰ ἔλθουν καὶ εἰς δ'. Γάμον. καὶ ἴσως νὰ ἐσυχάθηκαν, πῶς συμβαίνει εἰς πολλοὺς καὶ ἔρχονται εἰς γ'. Γάμον, ἐν ἀκόμι εἶναι νέοι, καὶ ἀποθνήσκει καὶ ἡ τρίτη Γυναῖκα, καὶ μὲ τὸ νὰ εἶναι νέοι, καὶ ἔσωντας νὰ μὴ τοὺς συγχωρῇ ὁ νόμος νὰ πάρουν τετάρτην Γυναῖκα, ξεπδύουν εἰς ἄλλα μεγαλήτερα ἁμαρτήματα, μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπομείνουν τὸν πόλεμον τῆς σαρκός. ἔπρεπε λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὡσαὶ νὰ εἴμεθε κοινωνοὶ τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ ἀθενείας, νὰ στέκωμεν εἰς τοὺς τοὺς νόμους τοῦ Παλαιῶν. ἀλλὰ βλέπομεν ἄλλον νόμον Θεϊκὸν, καὶ Ἁγίων Ἀνδρῶν ὁποῦ μᾶς ἐμποδίζει εἰς τοῦτο. διὰ τοῦτο ἡ ἡμετέρα Γαλήνωτης θέλουσα νὰ βάλῃ σαλιβάρι εἰς τὰς ἐξαπλωμένας ἐπιθυμίας τοῦ ἀκρατοῦς καὶ σαρκικῶν ἀνθρώπων, τοσοῦτον ἐμποδίζει ἐκείνους ὁποῦ θέλουν νὰ ἔλθουν εἰς τὸν δ'. Γάμον, ὅσον καὶ ἐκείνους ὁποῦ ἦλθον εἰς γ'. Γάμον εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας τοὺς παραπέμπει. εἰς τόσον λοιπὸν, ὅτι τὰ αὐτὰ δικαιώματα νὰ ἔχῃ καὶ ὁ γ'. ὅσα καὶ ὁπού τὸ β'. ἂς ἐξυρῇ λοιπὸν κάθε εἷς, ὅτι εἴτις τολμήσει νὰ ἔλθῃ εἰς δ'. Γάμον, ὁ ὁποῖος δὲν λογίζεται Γάμος, ὄχι μόνον δὲν θέλει λογιαθῇ ὁ τοιοῦτος διὰ ἀδὲ τέκνοτες, καὶ τὰ παιδία ὁποῦ γεννηθοῦν ἀπὸ τὸν τοιοῦτον Γάμον διὰ θέλουν λογιαθῇ διὰ γνήσια, ἀλλὰ κανονίζονται καὶ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ παιδεύονται καὶ ἀπὸ τοὺς Αὐθεντεῖαν ὡσαὶ τοὺς πόρνους, καὶ χωρίζονται.

Περὶ Παλλακῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τοὺς Παλαιοὺς εὑρήκαμεν συγχωρημένον τοὺς ἀπάμωσιν τῆς παλλακίδος, δὲν μᾶς ἐφαίνη καλὸν νὰ τοὺς ἀφήσωμεν ἀξήγητον τοὺς τοιαύτην νομοθεσίαν, διὰ νὰ μὴ μολύνεται τὸ γένος τῆς Χριστιανῶν μὲ τοὺς τοιούτους ἀπρεπεῖς Γάμους, οἱ ὁποῖοι δὲν διαφέρουσι ποσῶς ἀπὸ τὰς πορνείας. διὰ τοῦτο προσέχομεν ἀπὸ τοὺς σήμερον νὰ μὴ τολμήσῃ κανεὶς νὰ ἔχῃ εἰς τὸ σπῆτί τοῦ παλλακίδα. μόνον ἐὰν ἀγαπᾷ νὰ τοὺς ἔχῃ, νὰ τοὺς στεφανωθῇ καθὼς ὁρίζουν οἱ Θεῖοι νόμοι. εἰ δὲ λέγῃ

πῶς δὰ εἶναι ἀξία δι' νὰ ὀνομαθῇ Γυναῖκά τε, νὰ μὴ ἔχῃ πλέον καμίαν κοινωνίαν πρὸς συνουσίαν, ἢ σμίξιν ὁμὲ μὲ αὐτὸν, ἀλλὰ ταύτην μὰ νὰ τὴν ἀποδιώξῃ, ἢ ὅτε νὰ πέσῃ πλέον μὲ αὐτὸν, καὶ νὰ πάρῃ ἄλλον νόμιμον Γυναῖκα, τὴν ὁποίαν λογιάζει, πῶς εἶναι ἀξία δι' λόγου του. εἰ δὲ ἀγαπᾷ, ἢ θέλῃ νὰ περάσῃ τὴν ζωήν του ἐν σωφροσυνῇ, ἢ παρθενία, τόσον καλλίτερον.

Ἐκεῖνος ὁπὲ νὰ πάρῃ εἰς τάξιν Γυναικὸς νομίμε Κόρην τινὰ μὲ ὅρκον, ἢ προῖκα νὰ μὴ τὲ δώσῃ, ἀϊσως καὶ παραλόγως τὴν διώξῃ, νὰ τῆς δίδῃ τὸ τέταρτον μέρος τῆς περιουσίας του εἰς αἰτίαν τὲ δι' ζυγίου, καθ' ὃν ζόπον ἡ ἀποθνήσκωντας βιάζεται νὰ τῆς ἀφήσῃ τὸ τέταρτον μέρος τῆς περιουσίας του, δι' νὰ εἶναι γνήσιοι οἱ παῖδες ὁπού ἐγέννησε μὲ ταύτην. τὸ νὰ ἐννοῇς, ἀϊσως καὶ τοία παιδία ἔχῃ μόνον, ἢ ἀπὸ αὐτὸν, ἢ ἡ ἀπὸ ἄλλον Γυναῖκα.

Περὶ δικαίου Προικός.

ΤΙΤΛΟΣ, ιδ'.

Ἡ διατετιμημένη προῖκα κινδυνεύει εἰς τὸν Ἄνδρα, ἤγουν αὖ ξετιμηθῇ ἡ προῖκα εἰς ἄσπρα, καὶ τε ζῶα, ἢ ῥοῦχα, ἢ ἄλλα πράγματα, εἰς τὸν Ἄνδρα εἶναι ἡ ζημία, καὶν τὰ ζῶα φοφήσουν, καὶν ἡ Γυνὴ χαλάσῃ τὰ φορέματα, ὁ Ἄνδρας πληρώνει τὴν τιμὴν αὐτῆ. τῆς ἀδιατιμήτου δὲ ἡ αὔξησις, ἢ ἡ ὀλιγόδυσις εἰς τὴν Γυναῖκα πίπτει. ἢ αὐτὴ λαμβάνει τῆ δέλων τὰ διάφορα. τὰς δὲ καρπὰς τῆ πραγμάτων, ἢ τὴν γόνναν τῆ ζώων ὁ Ἄνδρας τὰ πέρνει. ὁμως πρότερον κάμνει χρεία νὰ ἀποσώσῃ τὰ ζῶα, ὅσα ἦσαν ἐξ ἀρχῆς, ἢ νὰ βάλῃ εἰς τὸν τόπον ἐκείνων ὁπὲ φοφίσουν ἀπ' ἐκεῖνα ὁπὲ γεννηθοῦν. ἐαὺ δὲ πρὶν τὲ Γάμε φοφίσῃ καυσία ἀπὸ τὰ ζῶα ὁπὲ ἦναι διατετιμημένα, ἡ Γυναῖκα ζημιέται.

Αὔξησιν ἐδῶ, ἢ ἐλάττωσιν τῆς προικὸς λέγει, ἐκείνην ὁπὲ γίνεται κατὰ φυσικὸν λόγον. αὖ γὰρ δηλαδὴ, αὐγάτησις εἰς τόπον, καθὼς γίνεται ἀπὸ τὰ ποτάμια, ἢ καμία νῆσος, ἢ

αὖ γένουν δένδρα, ἢ ἄλλα τέτοια κατὰ τύχην. οἱ δὲ καλωπισμοὶ, καὶ αὐξήσεις ὁποῦ γίνονται ἀπὸ τὸν Ἄνδρα εἰς τὴν προῖκα ὁπὲ δὲν εἶναι τετιμημένη, αὐτὸς τὴν πέρνει. καὶ αἴσως ὁ Ἄνδρας πάρῃ προῖκα ασῆτι, ἢ πύργον τετιμημένον, χρεωσεῖ τὴν τιμὴν, καὶ αὖ ἔκαμε καλωπισμὸν, ἢ αὔξησιν εἰς αὐτὸν, αὐτὸς κερδαίνει. αὖ ἐχάλασε τίποτες αὐτὸς ζημιᾶται. ἀμὴ αἴσως ἂν πάρῃ τίποτες ἀπόκτημα τυχὸν ἀπὸ λίξας ξεῖς, καὶ εἶτα ζητεῖται ἀπὸ τὸ ἀπόκτημα, αὖ ἐχάλασε τὸ ἴδιον, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ ἄλλο ἀπόκτημα ἀπὸ τρεῖς λίτρας, καὶ ὄχι τὴν τιμὴν, ἤτοι τὰς ξεῖς λίξας. ἀπατὶ λέγει, ὅτι δὲν τὸ ἐπῆρε ξετιμημένον εἰς προῖκα τῶτο, ἀλλὰ μὲ συμφωνίαν. αἴσως λοιπὸν ἐχάλασε τίποτες ἀπὸ τὸ ἀπόκτημα, ἔχει αὐτὸς τὴν ζημίαν. ἀμὴ αἴσως ἂν δὲν τὸ ἐχάλασεν, ἀλλὰ τὸ ἐκαλλιτέρυσε, λογαριάζει τὴν καλοσυίλην, ἂν τὴν πέρνει, ἂν δὲν τὸ χαλᾷ εἰς τὸ χειρότερον. εἰ δὲ καὶ ἐφυλάχθη τὸ ἴδιον ἄβλαβον, δίδει αὐτὸ, ἂν δὲν καταδικάζεται νὰ δώσῃ τὰς ξεῖς λίξας. ἀμὴ αἴσως καὶ τὸ ἔβλαψε θελληματικῶς, ζημιᾶται.

Περὶ τῶν ζώων ὁπὲ δίδονται Προῖκα, καὶ ψοφήσουν.

ΕἈν τιμηθῶσι τὰ ζῶα, καὶ λογαριαθοῦν εἰς ποσότητα χρυσίου εἰς τὴν προῖκα, ζημιᾶται ὁ Ἄνδρας, καὶ χρεωσεῖ νὰ τὰ πληρώσῃ, ἢ τὰ ζῶα, ἢ τὴν τιμήτες. εἰ δὲ καὶ δὲν τιμηθοῦν, ἀλλὰ δοθοῦν ἀτίμητα, τῶτο μόνον χρεωσεῖ ὁ Ἄνδρας εἰς αὐτὰ νὰ μὴ τὰ ἀμελήσῃ, οὔτε νὰ κάμῃ καμίαν δολιότητα εἰς αὐτὰ, ἀλλὰ νὰ τὰ ὑπομελᾶται ὅσον δυνάται. καὶ ἐὰν συμβῇ τίποτες εἰς αὐτὰ, δὲν ζημιώνεται ὁ Ἄνδρας.

Πρὸ τῦ νὰ γένουν οἱ Γάμοι, ἐὰν ἀποθανῇ ὁ Ἄνδρας, δὲν πέρνει ἡ Γυναῖκα τὴν ἀτιμηθέντων πραγμάτων τῆς προικὸς, ἀλλὰ τὰ πράγματα.

Ο Ἄνδρας ὁπὲ νὰ πάρῃ προῖκα ἀπετιμημένην, τὴν ἀτίμησιν πισεύεται νὰ ἔχῃ εἰς τὴν προῖκα, καὶ ὄχι τὰ πράγματα. καὶ ἀπὸ τῶτο ἐὰν ἀποθάνῃ ὁ Γάμος, δύναται νὰ δώσῃ τὴν τιμὴν, καὶ ὄχι τὰ πράγματα.

Καὶ ἕως ὁποῦ σέκει ὁ Γάμος, εἶναι δυνατὸν νὰ κάμουν

συμφωνίαν περὶ τῆς ἀμπετιμημένης προικὸς, νὰ γένῃ ἀδιατίμητος. Ἐὰν συμβῇ ζημία, ἢ διάφορον, νὰ εἶναι τῆς Γυναικός. ὅμως αὖ ὁ Ἄνδρας βλάψῃ τὰ χωράφια, κεῖνται κατὰ τὴν κείσιν τῆς προικός.

Τὰ προικοσύμφωνα τῆς προικὸς δύνανται νὰ ἀλλάξουν, καὶ ὅταν τελειωθῇ ὁ Γάμος, ἐὰν προσάξῃ ὁ Πατὴρ τῆς Κόρης ἔτζι εἰς τὴν διαθήκην τὸν, δύναται Ἐ νὰ αὐξήσῃ, καὶ νὰ ὀλιγοστύσῃ ἡ προῖκα, καὶ ὅταν τελειωθῇ ὁ Γάμος.

Ὅταν τελειωθῇ ὁ Γάμος, ὁ Ἄνδρας ζητεῖ τὴν προῖκα ἀπ' ἐκεῖνον ὁπὸν τὴν ἔπαιξε, καὶ ὄχι ἡ Γυνή.

Ὅταν λαμβάνῃ ὁ Ἄνδρας τὴν προῖκα δὲν δίδει ἐγγυητάς. διότι εἰς τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς δὲν δίδονται ἐγγυηταὶ, πάρεξ μόνον αὖ ἔκαμαν τέτοιαν συμφωνίαν πρὸ τοῦ νὰ ἀρραβωνιασθοῦν.

Σχόλιον.

Τὸ παρὸν χόλιον τὸ ρμδ'. Κεφ. εἶναι ὁπὸν λέγει, ἐκεῖνα τὰ προνόμια ὁπὸν δίδονται εἰς ἕνα πρόσωπον, ἀποθνήσκοντας ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον, σβύνυται καὶ τὸ προνόμιον. ἀμὴ ἐκεῖνα τὰ δίκαια ὁποῦ δίδονται εἰς τὰς ἀγωγὰς, εἰς ὅλους εἶναι ὅμοια. ἐβάλθη καὶ ἐδῶ ἀπὸ λόγου μας. Παραδείγματος χάριν, ὁ νόμος ἔδωκε προνόμιον εἰς τὸν Ἄνδρα, ὁπόταν τὸ ζητᾷ ἡ Γυνὴ τὴν προῖκα ὁπὸν τὴν ἔδωσεν, ἕως ὁπὸν ἔχει, εἰς ἐκεῖνο καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ, ὅσον δύπορεῖ δηλαδὴ, τοῦτο τὸ προνόμιον, ἀποθνήσκοντας ὁ Ἄνδρας, ἄλλος κληρονόμος τὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἔχῃ, πάρεξ ὁ Υἱός τὸν. καὶ ὁπόταν ὁ κληρονόμος δὲν εἶναι Υἱός του, ἀλλὰ ἄλλος, τότε δὲν καταδικάζεται εἰς ὅσον ἔχει, καὶ δύπορεῖ, ἀλλὰ εἰς ὅλην τὴν προῖκα. διατὶ τοῦτο τὸ προνόμιον καὶ ἡ φιλοτιμία ἀπὸ τὸν νόμον, εἰς μοναχὸν τὸν Ἄνδρα, καὶ τὸν κληρονόμον Υἱόν του ἐκαείδη, καὶ ὄχι εἰς τοὺς ἄλλους κληρονόμους. εἶναι δὲ κάποια προνόμια, τὰ ὁποῖα εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὁπὸν νὰ δύμείνουν μετ' ἐκεῖνα αὐτάμα ἀκολουθοῦσι, καὶ σωδυάζονται. οἷον ἐὰν εἰς τὸ χωράφι μου δύγάζω νερὸν ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ Γειτόνου, ἐκεῖνος δὲν μοῦ λέγει τίποτε ἕως ἔχεις χρόνους, εἰς τὸ ἑξῆς ἔχει τὸ χωράφι μου αὐτὸ τὸ δίκαιον, καὶ πλέον δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ξεκόψῃ, Ἐ αὖ ἀλλάξῃ καὶ πολλοὺς Αὐθεντάς

πα-

πωλούμενον, καὶ ἀγοραζόμενον, ἐκεῖνο τὸ δίκαιον ὁπὲρ μίαν φορὰν ἀπέμεινεν εἰς αὐτὸ, νὰ τὸ ἔχῃ παντοτεινὰ, καὶ εἰς ὅσους αὐθεντίας τὸ ἀποκτήσουν, ὅτι δὲν εἶναι προσωπικὸν, καθὼς εἶναι τὲ Ἀνδρὸς, ἵνα μετὰ τὸν θανάτον τὲ προσώπε νὰ χαθῇ καὶ τὸ δίκαιον. ὅτι δι' τὴν κυβέρνησιν, καὶ διάβειαν τοῦ Ἀνδρὸς, ἐδόθη ἐκεῖνο τὸ προνόμιον ἀπὸ τὸν νόμον. ἀμὴ ἐκεῖνο τὸ δίκαιον ὁπὲρ ἀποκτήθη εἰς τὸ χωράφι σωναπλώνεται, καὶ σωμβαίνεται αὐτάμα μὲ τὸ χωράφι.

Εἰς τάξιμον φροικὸς καὶ ἀπὸ λόγε φιλὲ μόνον, ἢ ἀπὸ συμφωνίας χρεωστεῖτις.

Καὶ ἐὰν μόνον μὲ φιλὸν λόγον τάξῃ ὁ Πατὴρ φροῖκα τῆς Θυγατρὸς αὐτὲ, χρεωστεῖ νὰ τὴν δώσῃ.

Τὴν φροῖκα τὴν κάμνει ἡ μέξησις, ὅταν δηλαδὴ μεξηθῇ, καὶ δοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τὲ Ἀνδρὸς, καὶ ὄχι ἡ γραφὴ τὲ φροικοσυμφώνε.

Εἰ αὐτινας ἔλαβε φροῖκα ἀπὸ πολλὲς, καὶ ἔγραψε φροικοσύμφωνον πῶς τὲ ἐδόθησαν, ἐὰν δὲν εἶναι μὲ τὸ θέλημα ἐκείνε ὁπὲρ τὸν φροικίζει, δὲν ἔχει τίποτες λόγον. εἰ δὲ μὲ τὸ θέλημα ἐκείνε εἶναι τὸ φροικοσύμφωνον καὶ δι' τ' ἄλλα πράγματα, δι' νὰ δοθοῦν καὶ αὐτὰ δι' φροῖκα, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ φιλὸν τάξιμον αἱ φροῖκες ζητοῦνται, δύνανται καὶ οὔπος νὰ τὲ ζητῇ.

Θαυμαστὸν φαίνεται τὸ παρὸν νόμιμον.

Ἐὰν ὁ γαμβρὸς γράψῃ εἰς τὸ φροικοσύμφωνον περισσότερα ἀπὸ εἴτι τάξουν, χωρὶς θέλημα ἐκείνου ὁποῦ τὸν φροικίσει, δύναται νὰ τὰ ζητῇ.

Καὶ ἄγραφος φροῖκα χωρὶς φροικοσύμφωνον δύναται νὰ δοθῇ. καὶ αὖ ἐγγράφως ἐπεδόθη, καὶ ἐχάθηκαν τὰ φροικοσύμφωνον δὲν ζημιῶται ἡ φροῖκα, μόνον ἐὰν πῶς ἐδόθη ἀποδειχθῇ, ζημιῶται.

Ἡ φροῖκα ὁπὲρ τάξει νὰ δώσῃ κανεὶς ξένος ἄνθρωπος, καὶ μετανοήσει καὶ δὲν τὴν δώσει, ἡ Γυναῖκα τὴν ζημιώνεται. εἰ δὲ λάβῃ τίποτε ὁ Ἄνδρας ἀπὸ ἐκεῖνον δι' τὴν φροῖκα, καὶ ἀπο-

ποθαίνῃ ἐκεῖνος, καὶ δὲν δοθῇ ἡ προῖκα, ὁ Α'νδρας τὴν ζημιώνεται.

Ε'ὰν τάξῃ προῖκα κανεὶς ξένος ἄνθρωπος, καὶ ὕστερον πτωχύνῃ, καὶ δὲν δωνηθῇ νὰ τὴν δώσῃ, ὁ Α'νδρας κινδυνεύει νὰ τὴν ζημιωθῇ, πῶς δὲν τὴν ἐζήτησε τῆς ὥρας, πάρεξ μόνον ἂν τὴν ἔταξε κατὰ χάριν. διότι τότε κάμνει χρεία νὰ λυπηθῶμεν τὸν Α'νδρα, πῶς δὲν ἐσυνοχώρησεν ἐκεῖνον ὁποῦ ἔκαμε τὴν χάριν. ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ὁπὸῦ χαρίσουν χάραις, καὶ δὲν τὰς δώσουν, ἕως ὁπὸῦ ἔχῃ, ἠμποροῦσι νὰ δώσουν.

Ε'ὰν ὁμολογήσῃ κανεὶς, ὅτι ἕως σ'ένα χρόνον νὰ δώσῃ τὴν προῖκα, δὲν μεταίται ὁ χρόνος ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὁποῦ ἔκαμαν τὰς συμφωνίας, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὁποῦ ἔγινεν ὁ Γάμος.

Ε'ὰν Ε'πίτροπος τάξῃ ῥ. φλωρία διὰ προῖκα τῆς Κόρης ὁπὸῦ εἶναι Ε'πίτροπος, καὶ ἔσωνται νὰ λάβῃ χρέος, δὲν φθαίνει ὁ βίος της νὰ δοθοῦν, δὲν ἔχει καμίαν βοήθειαν ὁ Ε'πίτροπος.

Α'ποφασισικῶς νομοθετοῦμεν διὰ ὅλους. ὅτι εἴτις εἶναι ἀπὸ τὰς κέ. χρόνους καὶ ἀπαύω, καὶ τάξει προῖκα, κἂν Α'νδρας, κἂν Γυναῖκα, διὰ καμίαν Γυναῖκα ὁπὸῦ νὰ ὑπανδρευθῇ νομίμως, ἀναγκάζεται χωρὶς ἄλλο κατὰ παντὸς τρόπον, νὰ πληρώσῃ τὰ ὅσα ἔταξεν, ἂν καὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔκαμε τοῦτο.

Ε'κεῖνος ὁπὸῦ γελαθῇ καὶ τάξει προῖκα Γυναικὸς, λογιάζωντας, ὅτι νὰ τὴν χρεωσῇ, ὡσὰν χύνῃ ὁ Γάμος ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ τὴν προῖκα, καὶ ἂς μὴ τὴς χρεωσῇ.

Ὅτι οἱ μικρότεροι ἂν τάξουν προῖκα, βοηθοῦνται.

Περὶ Τόκου.

Ε'κεῖνος ὁπὸῦ τάξει προῖκα, ὡσὰν περάσουν δύο χρόνοι ἀπὸ τὸν γάμον, καὶ δὲν τὴν δώσει, δίδει τὸ διάφορον ἀπὸ τρεῖς ἑκατοστᾶς, ἤτοι δ'. εἰς τὰ ῥ.

Ε'ὰν μὲ τὸ θέλημα τῆς Θυγατρός μου ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, δώσω τινὸς τὰ χαρίσματα ὁπὸῦ τῆς ἐχάρισα, δὲν λογιζεται πῶς τὰ ἔδωκα ἐγὼ, ἀλλ' αὐτή.

Πότε

Πότε Προτιμᾶται ἡ Προῖκα.

Ἐὰν ἕως ὁποῦ σέκει ἀκόμι ὁ Γάμος δανειθῇ ὁ Ἄνδρας ἀπὸ τινὰ δι' νὰ ἀγοράσῃ σπίτια, ἢ τὰ χρήψῃ ἢ εἰς τὸ χρέμμα ὁπᾶ ἀγόρασε, καὶ εἰς τὴν ὁμολογίαν, πῶς μετ' ἐκεῖνα τὰ ἄσπρα τὰ ἀγόρασε, ἢ μετὰ τὴν λύτιν τᾶ Γάμα γυρεύει ἡ Γυναῖκα τὴν προῖκα, νικᾷ ἡ Γυναῖκα, ἢ λαμβάνει τὰ σπίτια. διότι αὖ ἢ μέσα εἰς τὸ χρέμμα ὁπᾶ ἀγοράθηκαν τὰ σπίτια εἶναι χραμμένον, πῶς ἀπὸ τᾶ δεῖνος τὰ φλωρία ἠγοράθηκαν τὰ σπίτια, ἀλλὰ ὁ νόμος δὲν σέργει δι' τὰς καινεργίας τῦ Ἀνδρῶν, & δι' τὴν προτίμησιν τῆς Γυναικός. ἐὰν δὲ ἕως ὁπᾶ σέκει ὁ Γάμος πηγαίνῃ ὁ Ἄνδρας εἰς τινὰ νὰ δανειθῇ, ἢ ἐκεῖνος φοβέμενος τὴν προῖκα δὲν δώσει τὰ φλωρία εἰς τὰς χεῖρας τᾶ Ἀνδρὸς, ἀλλὰ ὡσὰν γένῃ ἡ πούλησις, δώσει τὰ φλωρία εἰς τὰς χεῖρας τῦ πωλητῶν ὁπᾶ ἐπώλησαν τὰ σπίτια, καὶ μὲ μάρτυρας εἰς πρόσωπον τᾶ ἀνθρώπου ἐκείνου παρασκευάσει τὴν πώλησιν, τότε νικᾶται ἡ προῖκα εἰς τὴν πώλησιν.

Τὰ ὅσα ἀγοραθοῦν ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς προικὸς, τῆς προικὸς λογίζονται.

Σχόλιον.

Ὅτι τὸ χωράφι ὁποῦ ἀγοράσει ὁ Ἄνδρας ἀπὸ ζυγιασμένα χρήματα, δὲν τὰ δίδει τῆς Γυναικός τε, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὴν δι' ἄλλην, ἀλλ' ἐκεῖνο ὁποῦ λείπει ἀπὸ τὴν προῖκα της, ἐκεῖνο τῆς δίδει, αἴσως ἢ δὲν διελύθη. ἀγκαλὰ λέγει ἐκεῖνος ὁποῦ φέρει ἄλλην δι' ἀπόδειξιν, ὅτι πτωχύνας ὁ Ἄνδρας ἐκεῖνα ὁπᾶ ἀγοράθηκαν ἀπὸ τὴν προῖκα προτιμῶνται ἀπὸ τὰς ἄλλας δανεισάς, ἢ δίδονται εἰς τὴν Γυναῖκα δι' τὴν προῖκα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι κατὰ λόγον, ὅτι ἡ Γυνὴ ἢ χωρὶς ταύτης τῆς νομοθεσίας, ἔχει σιωπηρὰν παρακαταθήκην τὰ πράγματα τᾶ Ἀνδρός. ἀγκαλὰ & λέγει ἡ μγ'. δι' ἀπόδειξις, ὅτι αἴσως ἢ δοθῇ προῖκα τὰ ποιόδερε, νέμερον, μέσαρε, εἰς τὸν Ἄνδρα εἶναι ἡ ζημία, δι' ἀτὶ ἐπὶ τ' αὐτᾶ ἐδόθη ἔτζι, εἰς ὅποιον θέλει ὁ Ἄνδρας νὰ τὰ πωλήσῃ, ἢ ὅταν λυθῇ ὁ Γάμος νὰ δοθοῦν τὰ ἴδι τᾶ αὐτᾶ γένος, καὶ τῆς αὐτῆς

ἰδιό-

Ποιώδερε νέμερον μούσερε.

ἰδιότητος. εἶναι δὲ τὰ ποιώδερε, ἀσίμι, χρυσός, χαλκός, καὶ τὰ ὅμοια. τὰ νέμερον, χρήματα μετρητά. τὰ μούσερε, σῖτος, οἶνος, ἔλαιον, καὶ τὰ ὅμοια. νόητον δὲ τοῦτο, ὥστε τὸν Ἄνδρα πλούσιον ὄντα, καὶ δυνάμενον ἐκεῖνα τὰ χρήματα ὁποῦ ἔλαβε νὰ δώσῃ τῆς Γυναικός του, ἀφ' ἧς λυθῇ ὁ γάμος ἀναγκάζεται, καὶ τὰ πράγματα ἀγόρασε καθὼς εἶπον, διὰ νὰ λυομένου τοῦ γάμου νὰ δώσῃ τῆς Γυναικός του. διατὶ ἐξεύρεις ὁποῦ ἔμαθες εἰς τὸν μβ'. τίτλον, ἐξ ὧν λέγει ὁ Γαΐος, ὅτι πράγματα τὰ ποιώδερε, νέμερον, μούσερε, λόγῳ προικὸς λαμβάνοντας ὁ Ἄνδρας, δὲν χρεωστεῖ αὐτὰ τὰ ἴδια νὰ δώσῃ, ἀλλὰ καὶ ἄλλα τοῦ αὐτοῦ γένους, καὶ τῆς αὐτῆς ἰδιότητος. ὅμως ἐκεῖνο ὁποῦ εἴπαμεν, ὅσα πράγματα ἀγοράζονται ἀπὸ τὴν προῖκα, ἐκεῖνα φαίνονται νὰ εἶναι προῖκα, εἰς τοῦτο βλέπει, ὅπως ὅταν λυθῇ ὁ Γάμος, καὶ ὁ Ἄνδρας εἶναι πτωχὸς, καὶ τὰ ἄστρα ὁποῦ τοῦ ἐδόθηκαν προῖκα, δὲν ἔχει νὰ τὰ δώσῃ τῆς Γυναικός του, νὰ ἠμπορῇ ἡ Γυνὴ νὰ κινήσῃ τὴν ἰνρέμ διὰ τὰ πράγματα ὁποῦ ἀγόρασεν ὁ Ἄνδρας της, ὡσὰν ὁποῦ καὶ αὐτὰ λογίζονται νὰ εἶναι προικιμαῖα. διατὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὁποῦ φαίνονται νὰ εἶναι ἀπὸ τὴν προῖκα της, ἠμπορεῖ ἡ Γυνὴ, ὄντας πτωχὸς ὁ Ἄνδρας της, νὰ κινήσῃ τὴν διρέκταν ἰνρέμ ὁποῦ νὰ διελύθη, ἢ καὶ ἀκόμι νὰ εἶναι ὁ Γάμος. καὶ προτιμᾶται ἀπὸ κάθε δανειστήν. βλέπε πῶς εἶπον τὴν διρέκταν ἰνρέμ, διότι τὴν ὑποθηκαρίαν ἰνρέμ, ὄχι μόνον εἰς τὰ προικιμαῖα πράγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἄλλα ὅλα ἠμπορεῖ νὰ κινήσῃ ἡ Γυνὴ, καὶ προτιμᾶται καὶ εἰς αὐτὰ ἀπὸ κάθε ἄλλον δανειστὴν τοῦ Ἄνδρός της. καθὼς καὶ τοῦτο ἐγράφη εἰς τὸ ἡ. Βιβλίον τοῦ Κώδικος. λέγει δὲ καὶ ὁ Οὐλπιανὸς, ὅτι ἰσως ἡ Γυνὴ παρῃ Ἄνδρα δοῦλον λογιάζωντάς τον διὰ ἐλεύθερον, καὶ τοῦ δώσῃ πράγματα λόγῳ προικὸς, προτιμᾶται καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Αὐθέντην τοῦ δούλου εἰς τὰ πράγματα ὁποῦ ἔδωσε λόγῳ προικὸς, καὶ εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ ἀγοράσθηκαν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πράγματά της, ὡσὰν ὁποῦ φαίνονται νὰ εἶναι καὶ αὐτὰ προικιμαῖα, ὥστε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον προβαίνει νὰ ἐδόθη τὸ νόμιμον.

Διρέκταν ἰνρέμ.

Τὰ βάρη τοῦ Γάμου ἐκεῖ πρέπει νὰ ἀποµένωσι, ὁποῦ καὶ ἡ προῖκα. καὶ τῆς ὥρας ὁποῦ νὰ ἀποθαύνῃ ὁ Πατέρας, ἀποµένει εἰς τὸν Υἱὸν, καθὼς καὶ τὰ παιδία, καὶ ἡ Γυνή.

Τὰς

Τοὺς καρποὺς τῆς φοικὸς τοὺς πέρνει ὁ Ἄνδρας δχὶ τὰ βάρη τῆ Γάμυ. ὅσοι δὲ καρποὶ ἐπάρθηκαν πρὶν τῆ Γάμυ, τῆς φοικὸς γίνονται, πάρεξ μόνον ὢν ἐσυμφωνήθη τὸ ἐναντίον.

Ἐὰν τὰς καρπὰς ὑπὸ τῆ φραγμάπων τῆς φοικὸς τὰς ἔλαβον ἡ Γωνὴ, ἐὰν τὰς ἐξωδίασον, ἐκέρδησον αὐτὰς, εἰ δὲ ηὗ ἔγινε πλεσιωτέρα, τὰς δίδει τῆ Ἀνδρός.

Ὁ Πατὴρ τῆω φοῖκα, ἢ τῆω φρὸ Γάμου δωρεὰν ὁπῆ πάξει δχὶ τὰ παιδία τε, κάμνει χρεία νὰ εἶναι ἀπὸ τὸν ἐδικόν τε βίον. ηὗ δχὶ τῆτο ἂν ἔχῃ τίποτε φράγματα (ἀφοσιόεισα εἶναι τὰ ὑπὸ μητεικῆω κληρονομίαν, Πάππων, Προπάππων, ηὗ ὑπὸ ἄλλων μητεικῶν συγγρῶν) ἀφοσιόεισα τὸ παιδίον τε, μένει σῶα, Ϛ δὲν δῶται ὁ Πατέρας ὕσερα νὰ λέγῃ, ὅτι ἀπ' ἐκεῖνα ἔκαμε τῆω φρὸ Γάμυ δωρεά. διότι ἔφρεπε τότε ὁπῆ ἐγίνετο ἡ συμφωνία, νὰ τὸ εἰπῇ.

Ἡ νεαρὰ τῆ Κυρῆ Λέοντος δχὶ νὰ φυλάττεται τὸ τάξιμον τῆς φοικὸς, κἂν ἀπὸ τὸν Πατεικὸν πλῆτον εἶναι, κἂν ὑπὸ τὸν Μητεικὸν, λέγει.

Νομοθετῶμεν κατὰ τὰς τῆ γονέων λόγυς, ἔτζι νὰ γίνεται ηὗ ἡ ἐκπλήρωσις τῆ λόγων αὐτῆ. ηὗ ἀπ' ἐκεῖνον ὁπῆ ἔταξε τῆω φοῖκα, ἀπ' ἐκεῖνον μόνον νὰ ζητῆται, ὅταν τάξῃ νὰ τῆω δώσῃ μόνος του. ὅταν δὲ τάξῃ νὰ τὰ δώσῃ μὲ τὸ παιδὶ, νὰ τὰ δίδουν μαζὶ, εἴτε ἐξ ἴσου ηὗ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ὅταν δὲν διορίζονται, εἴτε ἄνισα, ὅταν εἶναι διωρισμένα.

Ἡ Γωνὴ ὄχι μόνον ἐκεῖνα ὁπῆ εἶχεν ὁ Ἄνδρας της φρὸ τῆ Γάμυ ὁρίζει, ηὗ τὰ ἔχει εἰς τῆω ἐξυσίαν της, ἀλλὰ ηὗ ὅσα κερδήσει ἀπὸ τὸν Γάμον ὕσερα, ἂν τύχῃ κληρονομία, ἢ λεγάτον, ηὗ νὰ μὴ τὸν ἀναγκάζῃ μὴ θέλοντα τὸν Ἄνδρα νὰ ἔλθῃ εἰς κληρονομίαν, ἢ εἰς ἄλλο τίποτε κέρδος. διότι δὲν τῆς δίδει ἄδειαν ὁ νόμος τῆς Γωναικὸς νὰ ἀναγκάζῃ τὸν Ἄνδρα εἰς ἐκεῖνα τὰ κέρδη, ὁπῆ δὲν θέλει ὁ Ἄνδρας της νὰ τὰ κερδήσῃ.

Καὶ συνεχῶτος τῦ Γάμυ κινεῖ ἡ Γυνὴ κείσιν περὶ τῆς προικὸς αὐτῆς, ὁπόταν ἰδῇ ὁπῦ ὀλιγοσθύει ὁ πλῦτος αὐτῦ, & δὲν φθάνει πρὸς τὴν ποσότητα τῆς προικός.

Ε'κεῖνο ὁπῦ ἀγοράζεται ἀπὸ προίκας χρήματα, δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Γυναικὸς, ἀλλ' αὐίσως ἢ ἐπῆρεν ὀπίσω ἡ Γυνὴ μέρος τι ἀπὸ τὴν προῖκα, ὄχι ὡσὰν νὰ ἐζημιωθῇ ὁ Γάμος, ἠμπορεῖ καὶ διὰ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς προικὸς νὰ σύρῃ τὸν Α'νδρα εἰς τὴν κείσιν, ὅτι τὴν ἐξουσίαν τῆ πραγμάτων δὲν εἶναι χρέος νὰ ζητᾷ, ἀλλὰ μοναχὴ τὴν τιμήν.

Η' Γυνὴ ἢ ὅσον ὁπῦ στέκει ὁ Γάμος, ἢ δὲν ἐχωρίσθη ἀκόμι, ἐὰν βλέπῃ τὸν Α'νδρα της, πῶς εἶναι χαλασὴς, ἢ σκορπάει τὰ ὑπάρχοντά της, δύναται νὰ κρατήσῃ τὸν βίον της διὰ τὴν προῖκα, & τὰ ἐξώπροικα, ἢ διὰ τὴν πρὸ Γάμυ δωρεὰν, διὰ νὰ μὴ τὰ ἐξοδάσῃ ἢ αὐτά. ἢ εἴτε εἰς κείσιν τὴν σύρνει ὁ Α'νδρας, ἔχει νὰ τὸν ζημιώσῃ, εἴτε αὐτὴ σύρῃ τὸν Α'νδρα εἰς κείσιν, νικᾷ, καὶ δὲν τὴν ἐμποδίζει τίποτες, πῶς στέκει ἀκόμι ὁ Γάμος. ἀλλὰ κ' τὸ παρὸν λαμβάνει τὰ πράγματά της ἔτζι, ὡσὰν ἢ νὰ ἤθελε χωρισθῇ ἀπὸ τὸν Α'νδρα της, καὶ ἡ ζήτησις τῆς προικὸς ἁρμόζει εἰς αὐτήν. οἱ δὲ δανεισταὶ λοιπὸν, ἐὰν ἔχουσι τίποτες δικαιώματα, καὶ κείσεις, κάμνει χρεία νὰ κείνωνται μὲ τὸν Α'νδρα, & ἂν εὕρουν τίποτε ἀπὸ τὰ πράγματά τῦ ὁπῦ νὰ ἀπόκτησεν ὕστερα, τὰ πέρνουν. ἡ δὲ Γυναῖκα δὲν δύναται νὰ ἀποξενώσῃ τίποτες ἀπ' αὐτὰ, ἕως ὁπῦ ζῇ ὁ Α'νδρας της. διότι ἡ Γυναῖκα δὲν τὰ πέρνει δι' ἄλλο τίποτες, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ πάρῃ τὸν καρπὸν, νὰ ξέφεται αὐτὴ, ἢ νὰ ξέφῃ ἢ τὸν Α'νδρα της, ἢ τὰ παιδία της.

Η' Γυνὴ εἰς τῦτο, ἀκίνητον πρᾶγμα δὲν δύναται νὰ ἀποξενώσῃ. ἀμὴ ἀπὸ τὰ κινητὰ, ἐὰν ἔλθῃ εἰς συνοχωρείαν, ἐξ ἀνάγκης πωλεῖ, ἢ ἀποξενώνει διὰ τὴν κυβέρνησίν της, ἢ τῆ παιδίων της. ὅμως ἐὰν ἡ Γυνὴ ἀποξενώσῃ τίποτες πρᾶγμα ἀκίνητον, δύναται ὁ Α'νδρας νὰ κινήσῃ κείσιν κατὰ τῦ ἀγορασῦ, νὰ τὸ πάρῃ ὀπίσω. & ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον τῦ Α'νδρὸς δὲν δύναται ἡ Γυναῖκα νὰ πάρῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ὁπῦ ἐπώλησε μὲ τὸ θέλημά της, ὀπίσω.

Πᾶσα ζημία ὁποῦ τυχαίνει νὰ ζημιώνεται ἡ Γυναῖκα τὸν

χρό-

χράνον, ἀπὸ τότε λογαριάζεται εἰς τὸ λόγο της, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁπὸ ἐδωίονταν νὰ τὸν σύρῃ εἰς τὴν κρίσιν νὰ πάρῃ τὰ πράγματά της ἀπὸ τὸν Ἄνδρα, ἐὰν εἶναι ὁ Ἄνδρας πλέσιος, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁπὸ ἐχωρίσθη ὁ Γάμος, εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχὸς, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁπὸ ἐπτώχυνε.

Δὲν εἶναι δίκαιον, ὅτε πρέπον, ὧν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας, & ἀφήσῃ κληρονόμες, νὰ κυριεύσῃ ἡ Γυναῖκα, καὶ νὰ ἐξουσιάζῃ τὰ πράγματά τε, ἀπὸ τὴν προῖκά της. εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι κληρονόμοι, τότε κατὰ τὲς νόμες νὰ μὴ ζημιώνεται ἡ Γυναῖκα κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἀνίσως καὶ ὁ Ἄνδρας ἔχῃ τὰ πράγματά του ἀμανάτι εἰς δανεισὰς, καὶ εἰς τὰ ἀμανάτια προτιμᾶται ἡ προῖκα ἀπὸ τὸς προτητέρες δανεισὰς, ἂν καὶ ἐξοδιάθηκαν τὰ πράγματα τῆς Γυναικὸς, καὶ παιδία δὲν ἔκαμε. εἰ δὲ καὶ εἶναι ἄλλη προῖκα ἀπὸ τῆς πρώτης γυναικὸς, προτιμᾶται ἡ πρώτη προῖκα. καὶ τὸ λέγομε ἀπὸ τὴν προῖκα, ὄχι δὲ καὶ ἀπὸ τὰς πρὸ Γάμε δωρεὰς, διότι ἐκείνη πάλιν εἰς τὸν καιρόν της ἐξετάζεται. ὅτι τὰς Γυναῖκας βοηθᾶμε νὰ μὴ ζημιωθῶσι, καὶ ὄχι νὰ κερδήσεν.

Ἐὰν Γυναῖκα τάξῃ νὰ δώσῃ προῖκα τῷ Ἀνδρὸς, καὶ δὲν αὐαφέρει ποσότητα, δὲν ἀξίζει οὐδὲ τίποτε τὸ τάξιμον ἐκεῖνο τῆς προικός. διότι δυώαται ἡ Γυνὴ νὰ δώσῃ παραμικρὸν τίποτε, εἴτις τῆς φανῇ. εἰ δὲ Πατέρας τάξῃ προῖκα, καὶ δὲν αὐαφέρει ποσότητα, βέβαιον εἶναι τὸ τάξιμον. διότι ὁ Πατὴρ ὁπὸ νὰ τάξῃ τέτοιας λογῆς προῖκα τῆς Θυγατρὸς, δὲν τῆς δίδει ὅσω λέγει, ἀλλ' ὅσω δυώαται.

Ἐὰν Υἱὸς ὁπὸ ἔχει Γονεῖς πάρῃ Γυναῖκα, καὶ μερτικὸν δὲν πάρῃ ἀπὸ τὸς Γονεῖς του, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ ἀφήσῃ παιδία, δὲν δυώαται ἡ Γυναῖκα νὰ ζητᾷ κληρονομίαν ἀπὸ τὲς Γονεῖς τῆ Ἀνδρός της, ἂν καὶ ἐξοδίασε, & ἑκατέραν ἐκεῖνος τὴν προῖκα της, μόνον τὰ παιδία ἐκεῖνε ζητοῦν.

Σημείωσαι ἐδῶ, ὅτι ὅτε οἱ Γονεῖς ἐσυμφώνησαν εἰς τὸν Γάμον, ὅτε ἡ προῖκα ὑπεχέθη, ὅτε κληρονομία ἐδιωρίθη ὑπὸ τῶν Γονέων εἰς τὸν Υἱόντες ἐν τῷ καιρῷ τε Γάμε. & δὲν τὸ ὅτε εἶναι φροντίδα δὲν τὴν Γυναῖκα νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν δὲν τὸ ἐνάβολον.

Μαγίστρος.

Ὁ Πατὴρ, καὶ ἡ Μήτηρ προικίζοντες τὰ παιδία τους, ὅσα μὲν δώσουσιν ἀπὸ λόγους, αὖ καὶ τὰ ἐξοδιάσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ τὰ πάρῃ, εἰς τοῦτο δὲν κατακρίνονται ἀπὸ τὰ παιδία τους. ὅσα δὲ τύχῃ νὰ δώσουν ὄχι ἀπὸ λόγους, ἀλλ' ἐὰν λάχῃ, καὶ δώσῃ ὁ Πατὴρ διὰ τοῦ Μητέρα, ἢ Μήτηρ διὰ τὸν Πατέρα, εἰς ἐκεῖνα κάμνει χρεία νὰ ἔχουν συνοιαν, διὰ νὰ τὰ φυλάξουν διὰ τὸ παιδίον τους, ἐπειδὴ καταδικάζονται νὰ τὰ πληρώνουν αὐτοὶ πάλιν, καὶ τοῦτο τὸ ἔκρινεν ὁ Μάγιστρος.

Ἡ διάταξις ὁρίζει, ὅτι ἀπὸ κάθε ἕνα ὁποῦ ὁμολογεῖ νὰ δώσῃ προῖκα, χρεώνεται νὰ πληρωθῇ ἡ προῖκα, αὖ δὲν ἔγινε προτήτερα ἡ ὁμολογία. διότι αὖ εἰπῇ ὁ Πατὴρ ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν, ὅτι δίδει προῖκα, ἢ προγαμιαίαν δωρεὰν, κάμνει χρεία χωρὶς ἄλλο ἀπὸ τὰ εἰδικάτε νὰ τὰ δώσῃ, καὶ νὰ μὴ σαλεύσῃ καθόλου τὰ φράγματα τῶν παιδίων. ἐὰν μὲν εἶναι παντελῶς πτωχὸς, νὰ τὰ δίδῃ ἀπὸ τὰ φράγματα τῶν παιδίων. εἰ δὲ ἔχῃ βίον ὁποῦ φθάνει, ὅλα ἀπὸ λόγους νὰ τὰ δίδῃ. διότι τοῦ ἔφερεν, αὖ ἤθελε νὰ γένῃ οἱ προῖκα ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ἢ ἡ προγαμιαία δωρεὰ, ὅσον μὲν ἐβάλετο αὐτὸς ἀπὸ λόγους νὰ δώσῃ, ὕστερον δὲ νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὸν Υἱὸν, ἢ μὲ τοὺς Θυγατέρας, νὰ πάρῃ μέρος ἀπὸ τὰ φράγματά τους. ἢ ἔ ὅλα αὖ θελήσουν διὰ τοὺς ἀγάπους τοῦ Παιδός τους, νὰ τὰ δώσῃ διὰ προῖκα, ἢ διὰ προγαμιαίαν δωρεὰν, διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀλήθεια, τί δίδει αὐτὸς, ἔ τί εἶναι ἀπὸ τὰ πράγματα τῶν παιδίων.

Ὁ μηξιός. Ὄχι μόνον δὲν ἀναγκάζεται ἡ Μήτηρ νὰ προικίσῃ τοὺς Θυγατέρας τους, ἀλλ' οὐδὲ ὁ Ἄνδρας τους δύναται νὰ τοὺς ὑπανδρεύσῃ, καὶ νὰ τοὺς προικίσῃ ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς Γυναικός, ἐὰν δὲν θέλῃ ἐκείνη. ἔ τοῦτο μόνον περὶ Μηξοῦ λέγω, ἀχὶ δὲ καὶ περὶ Παιδός, διότι ὁ Πατὴρ ἀναγκάζεται νὰ προικήσῃ τοὺς Θυγατέρας τους, ὁ ὁποῖος ἔ τοὺς προῖκα ὁποῦ δώσει τῆς Θυγατρός τους, αὖ χηρεύσῃ, καὶ τοὺς πάρῃ ὀπίσω, χρεωστεῖ νὰ τοὺς φυλάττῃ εἰς δευτέρους γάμους αὐτῆς.

Ὅτι ἡ Γυνὴ ἐὰν λάβῃ προῖκα μαζὶ μὲ τὸν Ἄνδρα, ζημιοῦται τοῦ ἥμισυ, ἔ τοῦτο ἔκρινεν ὁ Μάγιστρος.

Ἐπει-

Ἐπειδὴ ἡ κρίσις ὁποῦ ζητεῖ νὰ πάρῃ, κανεὶς τὸ προῖκα, ἀλλὰ τῆς ὥρας ζητεῖ ὅλως τὸ προῖκα. ἡ δὲ κρίσις ὁποῦ ζητεῖ νὰ πάρῃ ὀπίσω τὸ προῖκα ὁποῦ εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ ζυγιάζονται, λογαριάζονται, καὶ μεταῤῥυθμίζονται, ζητεῖ εἰς τρεῖς χρόνους νὰ δίδωνται, καὶ ἐχὶ ὁλόκληρον ζητεῖ, ἀλλ' ὅσον δύνανται ὁ Ἄνδρας. καὶ ἡ κρίσις ὁπὸ ζητεῖ τὸ σήμερον νὰ πάρῃ τὸ προῖκα, εἰς τόσον κινεῖται, εἰς ὅσον ἠμπορεῖ ὁ Ἄνδρας νὰ δώσῃ. νὰ ἔχῃ δὲ ἀσφάλειαν ἡ Γυναῖκα, ὅτι ὅταν ἀποκτήσῃ νὰ τῆς τὰ δίδῃ. ἡ δὲ τοιαύτη ζήτησις ὁπὸ δὲν δυνηθῇ νὰ τὰ δώσῃ ὁ Ἄνδρας ἀλλὰ τῆς ὥρας, νὰ μὴ γίνεται εἰς ἓξ εἰς χρόνους, ὡσὰν εἰς τὸ προῖκα ὁπὸ θέλει νὰ λάβῃ κανεὶς ὀπίσω, ὅτε ἀλλὰ τῆς ὥρας νὰ τὸ ζητᾷ, ἀλλ' εἰς σὰν χρόνον νὰ πληρώνωνται ἐκεῖνα ὁπὸ ζυγιάζονται, & λογαριάζονται, καὶ μεταῤῥυθμίζονται, τὰ δὲ λοιπὰ πράγματα παρευθὺς νὰ δίδωνται. εἰ δὲ δὲν θελήσῃ ὁ Ἄνδρας νὰ τὰ δώσῃ παρευθὺς, ἢ ὡσὰν περάσει ὁ χρόνος, ἐκεῖνα ὁπὸ χρεωστεῖ νὰ δώσῃ, ἀλλὰ μὲν τὰ κινητὰ ἀναγκάζεται νὰ δίδῃ ἀλάφορον, ἀλλὰ δὲ τὰ ἀκίνητα, νὰ δίδῃ τοὺς καρποὺς ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὁπὸ ἐχωρίσθη ὁ Γάμος, & τὰ ἐνοίκια, & τὰ ναῦλα, & κάθε ἄλλον καρπόν.

Κάμνει χρεία δὲ νὰ ἰξεύρετε καὶ τοῦτο. ὅτι ἀνίσως καὶ εἶναι αὐτεξουσία ἡ Κόρη, εἰς αὐτὸ γυρίζει ἡ προῖκα. εἰ δὲ ἡ Κόρη εἶναι ὑπεξουσία, καὶ ὁ Πατέρας της ἔδωκε τὸ προῖκα, γίνεται κοινὴ αὐτῆς, καὶ τοῦ Παιδός. ὅταν δὲ ὁ Πατὴρ προικίσῃ τὸ Θυγατέρα του, καὶ ὕστερα ἀποθανῇ ὁ Ἄνδρας της, ἢ τὸν χωρίσει, & θελήσει νὰ δευτεροῦπανδρευθῇ ἡ Γυναῖκα, δὲν δυνάται ὁ Πατὴρ νὰ ὀλιγοστύσῃ τὸ προῖκα, & νὰ τῆς δώσῃ ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ προτέραν προῖκα ὁπὸ τῆς ἔδωσε, πάρεξ μόνον ἂν τὸ συμβῇ τίποτε δυσυχία.

Ἡ Θυγάτηρ ὡσὰν ἀποθανῇ, ἀποδίδεται εἰς τὸν Πατέρα ἡ προῖκα ὁπὸ τὸ ἔδωσε. & ἂν ἦτον μεγαλήτεροι ἀπὸ τὸς κ' χρόνους, καὶ ζημιώσουσιν σὰς τὸν ἄλλον εἰς τὸ διατίμησιν τῆς προικὸς, καὶ κινῶντας φὲρ εἰπεῖν ὁ Ἀνὴρ τὸ περὶ ἀφαιρέσεως τῶν πραγμάτων ἀγωγὸν, ἤθελε λάβῃ τὸ διπλοῦν, λυομένου τοῦ Γάμου, ἀποδίδει αὐτὸ τὸ διπλάσιον (καὶ τὸ ὅμοιον ἀκολουθᾷ καὶ εἰς τὸ ἄλλο πρόσωπον) καὶ ἔτζι ἐννοεῖται, τὸ, βοη-

β'. Κεφ. Τίτλ. ά. Κεφ. β'. καὶ ιβ'.

θουν-

θοῦνται. διότι τὸ ἀγαθὸν, καὶ ἡ δικαιοσύνη δὲν σέργει ποτὲ νὰ κερδήσῃ κανεὶς ἀπὸ ἄλλε ζημίαν, ἢ νὰ ζημιωθῇ, διὰ νὰ κερδήσῃ ἄλλος.

Εἰ καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆ Ἀνδρὸς εἶναι ἡ προῖκα, ἀλλ' ὅμως τῆς Γυναικὸς εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο αὖ κινηθῇ κρίσις διὰ χωράφι ὁποῦ εἶναι ἀπὸ προῖκα, ἡ Γυναῖκα κινεῖ τὴν ἐκδίκησιν τῆ πράγματος. διότι ἄδικός της εἶναι, διατὶ αὖ δὲν νικήσῃ, πλέον παύει αὐτὸς νὰ τὸ ἔχῃ προῖκα. εἰς ὅσον δὲ καιρὸν εἶναι μὲ τὸν Ἄνδρα ἡ Γυναῖκα, τὸ κέρδος τῆς προικὸς, τὸ ἔχει ὁ Ἄνδρας διὰ τὰ βάρη.

Τὸ παλαιὸν νόμιμον ὁποῦ ἔχουσι αἱ Γυναῖκες εἰς τὴν ζήτησιν τῆς προικὸς, δὲν διαβαίνει εἰς τὸς κληρονόμους αὐτῆ, μόνον εἰς τὰ παιδία τυς.

Ἐκεῖνο ὁποῦ λέγουσι, ὅτι αἱ ἀναγκαῖαι ἔξοδοι εἰς τὴν διαιωσιώσιν ὀλιγοστὸυ τὴν προῖκα, τοῦτο δηλοῖ. ὅτι νὰ κρατῇ ὁ Ἄνδρας τὸ χωράφι, ἢ μέρος ἀπ' αὐτὸ, ἕως ὁποῦ νὰ πάρῃ τὰ ἔξοδα ὁποῦ ἔκαμε. εἰ δὲ καὶ ἔγινεν ἔξοδος ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, ὅση ἦτον ἡ τιμὴ τῆ περιβολίε, αὖ δὲν πληρώσῃ ἡ Γυνὴ τὴν ἔξοδον ἕως τὸν χρόνον, πλέον δὲν λογίζεται εἰς τὴν προῖκά της. εἰ δὲ μαζὶ μὲ τὸ περιβόλι ἦτον καὶ χήματα, ὀλιγοστὸυν ἀπὸ τὴν προῖκα. ἐὰν δὲ δώσῃ ἡ Γυνὴ τὰ ἔξοδα, πάλιν γίνεται τὸ περιβόλι εἰς τὴν προῖκά της. εἰς ὅσον δὲ καιρὸν δὲν πληρωθῇ τὰ ἔξοδά τε ὁ Ἄνδρας, δὲν δικαίαται νὰ τὸ ἀποξενώσῃ ἕως ὁποῦ ζῇ ἡ Γυναῖκα.

Τότε τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα ὀλιγοστὸυν τὴν προῖκα, ὅταν ἐξοδιαθοῦν ἔξω θεν τῆς ἀναγκαίας φυλακῆς τῆς προικὸς, διότι ὁ Ἄνδρας χρεωστεῖ νὰ φυλάττῃ τὴν προῖκα μὲ ἔξοδα ἐδικά του, καθὼς καὶ τὰς ἄλλας ὁποῦ πάρῃ προῖκα, χρεωστεῖ νὰ τὰς ξέφῃ, καὶ νὰ κάμνῃ καὶ μεγάλα ἔξοδα εἰς ἀνακαίνισιν τοῦ περιβολίε. καὶ ὄχι τόσα πολλὰ, ὅσον νὰ διαβαίνῃ ὅλλην τὴν εἴσοδον. κατὰ τὴν ποσότητα λοιπὸν καὶ τὴν ποιότητα τῆς ἀνακαινήσεως φαίνεται πᾶσα ἔξοδος, καὶ πρέπει νὰ δίγαίνῃ ἀπὸ τὴν προῖκα.

Ἀναγκαῖα ἔξοδα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα αὖ δὲν γένουν, χαλᾷ ἡ προῖκα. ἤγουν νὰ κάμῃ χαντάκια, νὰ γυρίσῃ ποτα-

ταμιὰς, νὰ ἀνακαινίσῃ, ἢ νὰ διορθώσῃ σπίτια. αὐτὸς τὰ δένδρα ὁπού ξηραθοῦν νὰ φυτεύσῃ ἄλλα. νὰ βάλῃ μέσα τρόβατα διὰ νὰ κοπρίσουν τὸ χωράφι. διὰ ξεφάπωσιν δὲ ἔξοδα εἶναι, ὅταν κάμῃ λεξὸν, ἢ ἄλλα ὅμοια.

Ἐὰν καὶ μὲ γνώμιν τῆς Γυναικὸς γένουν τὰ ὅσα γένουν διὰ ξεφάπωσιν, ὅμως δὲν ἀναγκάζεται νὰ τὰ πληρώσῃ αὐτὰ ἡ Γυναῖκά τε.

Τότε ἀφαιροῦνται τὰ ὠφέλιμα, ὅταν γένουν μὲ γνώμιν τῆς Γυναικός. διότι ἀδικία εἶναι, ἐὰν δὲν ἔχῃ νὰ πληρώσῃ, ἄλλοθεν, νὰ ἀναγκαθῇ νὰ πουλήσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῖον ἔγιναν τὰ ἔξοδα.

Περὶ Ἐκδικήσεως τῆς Προικὸς, ἢ διὰ τὰ βάρη αὐτῆς.

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Ἕως ὁπὲ σέκει ὁ Γάμος, δύναται ἡ Γυναῖκα ὁπού δὲν χωρισθῇ, νὰ πάρῃ τὴν προῖκά της, διὰ ταύτας τὰς αἰτίας, ἤγουν ἐὰν χρεωσῇ νὰ τὰ δώσῃ, ἢ διὰ νὰ ἀναθρέψῃ τὸν Πατέρα της, ἂν εἶναι εἰς τὴν ἐξορίαν, ἢ τὴν Μητέρα, ἢ τὰς Ἀδελφὰς, ἢ τὸν Ἄνδρα, ἂν εἶναι πτωχοὶ, ἢ ἂν ἀγοράσῃ καλὸν χωράφι.

Ὁ Ἄνδρας ἂν εἶναι καὶ πτωχὸς, ἀλλ' ὅλλην τὴν προῖκα χρεωστεῖ.

Ὁ Ἄνδρας ἂν εἰπῇ τινὸς νὰ πάρῃ τὴν προῖκα, αὐτὸς λογίζεται πῶς τὴν πέρνει.

Ὁ Ἄνδρας ἔχοντας τὴν Γυναῖκά του, νὰ μὴ τῆς δίδῃ τὴν προῖκα χωρὶς δίλογον αἰτίας. διατὶ δίδοντάς την ἔτζι, φαίνεται ὅτι τῆς τὴν χαρίζει, ἢ πάλιν τὴν τὴν γυρεύει καὶ μὲ ὅσους καρπὸς ἔγινεν.

Ὁ Πεθερὸς ὑπὸ τὸ Γαμβρὸ, ἢ ἡ Γυνὴ ὑπὸ τὸν Ἄνδρὸς συνοχωρέμενοι διὰ τὴν προῖκα, κατὰ τὸ μέρος τὸ πλάτε αὐτῆς καταδικάζονται.

Ἐκεῖνος ὁπὸ τάξει τῆς Θυγατρός του χάρην εἰς τὸν θάνατόν τε, ἢ τὴν αὐτὴν χάρην δώσει ἢ τὸ Γαμβρὸ τε προῖκα, δὲν

κά-

κάμνει τὸν κληρονόμον τε χρεώσῃ & εἰς τὰς δύο. ἀλλ' ὁ ἕνας ἀπ' αὐτὰς ὅποιος σωθάρεσῃ, τὰ ζητᾷ.

Ἠμπορεῖ ὁ Ἄνηρ κὴ ἀφ' ἧς ἀποθάνῃ ἡ Γυναῖκά τε νὰ ζητήσῃ τὰ προῖκα ὁπὰ τὰ ἔπαξαν, ἕως εἰς δέκα χρόνας.

Κάποια Γυνὴ, ἀκόμι ὁπὰ ἔσεκεν ὁ Γάμος ἀχώρισος, ἔκαμψ ἐξέτασιν περὶ τῆς προικὸς αὐτῆς, & ἔσωντας νὰ εὕρῃ φράγμα πελημένον ἀπὸ τὸν Ἄνδρατης, ἐπῆγψ εἰς τὸν Κριτὰ, κὴ τῆς ἔδωκε τὸ φράγμα ὁπὰ ἐπελήθη, κὴ τὸν ἀγορασὰ κατεδίκασεν, ὄχι μόνον πὼς νὰ χάσῃ τὰ τιμὰ τὰ φράγματος, ἀλλὰ νὰ ἀποκατασήσῃ & τὰ ὀλιγόσθυσίντε.

Τὰ ὅσα ἐδόθηκαν εἰς προῖκα, δὲν δυάται ἡ Γυνὴ νὰ τὰ ἐξεσιάζῃ, ἐπειδὴ τὰ Ἄνδρὸς εἶναι ἡ δεσποτεία αὐτῆς.

Ἐὰν Γυνὴ ἔχῃ τίποτε φράγματα, & δὲν δυάται νὰ ἀποδείξῃ πόθεν τὰ ἔχει, κὴ χωρὶς ἄλλης ἀποδείξεως, ἐκ τὰ Ἄνδρὸς λογίζεται πὼς τὰ ἔχει, κὴ ἀπὸ τῆς ὑπεξσίων αὐτὰ, & τὰ Ἄνδρὸς λογίζονται τὰ φράγματα.

Διὰ ποίντε αἰτίας γίνεται εἰς Χαρταγὼ ἡ προῖκα τῆς Γυναικὸς, δι' ὀπβελλὼ κατὰ τῆς Βασιλείας. ὅταν βιαίως φέρῃ καμίαν φθορὰν εἰς τὸ δημόσιον. ἢ ὁπὰ νὰ φονεύσῃ τὸν Πατέρατης· ἢ ὅταν δώσῃ τινὸς φαρμάκι, & τὸν φονεύσει, ἢ ὅταν φονεύσῃ τὸν Ἄνδρατης.

Ἐὰν ὑπανδρεθοῦῶ τινὲς μόνον μὲ ὁμολογίας περὶ προικὸς, κὴ Προγαμιαίας δωρεᾶς, κὴ νὰ μὴ δοθῇ ἡ προῖκα εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τὰ Γάμα εἰς τὸν Ἄνδρα, ὑποφέρωντας ἐκεῖνος τὰ βάρη τὰ Γάμα ἀποθαίνῃ, κὴ χαλυθῇ ὁ Γάμος. ἀφ' ἧς ἀποθάνει ὁ Ἄνδρας, δὲν ἔχει καμία δίκαιον ἡ Γυναῖκα, ἔσωντας ὁποῦ δὲν ἔδωκε προῖκα νὰ πάρῃ τὰ πρὸ Γάμου δωρεάν. εἰ δὲ κὴ ἔδωκε μεγάλα, & αὐτὴ τόσα νὰ λαμβανῇ τὰ Προγαμιαίαν δωρεάν, ὅσα ἔδωκε προῖκα. διότι ἰσότητος, καὶ δικαιοσύνης ἔμεσθεν ἐρασαὶ, κὴ ταύτα βαλόμεθα, κὴ θέλομψ νὰ κρατοῦμψ εἰς ὅλα τὰ παύτα, & τὸ περισσότερον εἰς τὰς Γάμας. εἰς τόσον ὁπὰ ἐκείνη ὁπὰ δὲν δώσει τίποτε, μήτε νὰ πέρνῃ τίποτε. εἰ δὲ αὐτὴ μὲν βαλήθῃ νὰ δώσῃ τὰ προῖκα, ἢ ἐκεῖνος ὁπὰ τὰ δίδει χαλόγυτης, ὅποιος κὴ ἂν εἶναι, κὴ ὁ Ἄνδρας δὲν θελήσει νὰ τὰ πάρῃ, ἢ ὁ Πατὴρ αὐτᾶ, ἢ ὁ Πάππος τε δὲν ἠθέλησαν νὰ τὰ

πά-

πάρουν. ☪ τότε νὰ ἀποδείξουν ὅσοι εἶναι ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Γυναικὸς, πῶς εἶναι ἕτοιμοι νὰ τὴν δώσουν. ἢ αὖ εἶναι κινητὴ νὰ τὴν ὑπάγουν ᾗ ὅπου θέλει, ἢ νὰ τὴν βαλώσουν, ☪ κατὰ τὸν νόμον τὴν παραδώσουν. ἢ αὖ θέλουν νὰ τὴν πηγαίνουν εἰς τὸ Κριτήριον νὰ τὴν τὴν παραδώσουν, ἢ τὴν πηγαίνουν ἐκεῖ, ᾗ ἐπῆγαν αὐθρωποι ᾗ τὴ ἔδωκαν λόγον, ἢ ὁ Ἄνδρας ἀποδίωχνε τὸν καιρὸν, ἐὰν λυθῇ ὁ Γάμος, δὲν ἠμπορεῖ νὰ φύγῃ τὴν πληρωμὴν τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, ὡσὰν ὁποῦ δὲν ἔλαβε προῖκα. διότι ἐκεῖνος ὁπὸ θελήσει νὰ δώσῃ, ἐὰν δὲν θελήσῃ νὰ τὸ πάρῃ ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει νὰ τὸ πάρῃ, ὡσὰν νὰ τὸ ἔδωκε λογίζεται.

Περὶ Προικῴων πραγμάτων πῶς μερίζονται εἰς τοὺς Ἀδελφούς.

Ε'Ἀν ὁ Πατὴρ δι' φιλοτιμίαν, τουτέστι δι' νὰ ἀγαπᾷ τὸ ἕνα του παιδὶ περισσότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα, τὸ δώσῃ χάριν, ἢ εἰς προῖκα, πράγματα τῆς Γυναικός του, τοῦ τὰ πέρνουν τ' ἄλλα παιδία, ᾗ ὀλιγοστέουν τὴν προῖκα, ὅτι τὰ παιδία τὰ πράγματα τῆς Μητρός των ἐπίσης τὰ μοιράζονται.

Η' Γυνὴ ὁπὸ δὲν φέρει προῖκα εἰς τὸν Ἄνδρα, δὲν ἠμπορεῖ τὰ οἰκειοποιῆται τὰ πράγματα τὸ Ἀνδρὸς δι' Προγαμιαίαν δωρεάν. ἢ ὁ Ἀνὴρ ὁπὸ δὲν δώτει τῇ Γυναικῇ τὴν δι' Γάμου δωρεάν, δὲν πέρνει τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς Γυναικός τε, πάρεξ ἡ Γυναῖκα αὖ τὸ χαρίσῃ τίποτες, ἢ αὖ θελήσῃ νὰ τὸ ἀφήσῃ.

Ε'ὰν Γυνὴ ἄφροικος πάξῃ τὸ Υἱὸ, ἢ τῆς Θυγατρὸς αὐτῆς προῖκα μαζὶ μὲ τὸν Ἄνδρα της, ᾗ τὴν δώσῃ, ᾗ ὕστερα ἀποθανῇ ὁ Ἄνδρας της ἐν πτωχείᾳ, ᾗ δὲν κερδήσει τίποτες ἀπὸ λόγου τε. δύναται νὰ κινήσῃ κρίσιν κατὰ τὸ Υἱὸ, ἢ τῆς Θυγατρός του, δι' νὰ λάβῃ ἢ αὐτὴ μοῖραν, ὡσὰν ἕνα ἀπὸ τὰ παιδία. διότι ἡ Γυναῖκα ὁπὸ δὲν ἔχει προῖκα, αὖ ἀποθανῇ ὁ Ἄνδρας της ἐν πτωχείᾳ, ᾗ ἀφήσῃ παιδία, τοσοῦτον λαμβάνει ἀπὸ τὸ Ἀνδρός της τὸν βίον, ὅσον ἔλαβε κάθ' ἕνα ἀπὸ τὰ παιδία.

Ἐὰν Πατὴρ προικίσῃ τὴν Θυγατέρα αὐτῆς, καὶ ὕστερα σώσῃ τὸν βίον, καὶ ἀποθάνῃ ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἀπομείνῃ εἰς τὴν Γυναῖκα τε χρεώσης, δικαιῶται αὐτὴ, καὶ νικᾷ τὴν Θυγατέρα εἰς τὸ πρᾶγμα ὁπῶ τῆς ἔδωσεν ὁ Πατέρας της, ὃ δὲν βλάπτεται ἡ Μήτηρ ἐξερρουσα τὴν δόσιν. διότι μόνον εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ δοθοῦν ἀπὸ λόγε της νικᾶται, καὶ δὲν τὰ πέρνει.

Ὅτι δὲ παντὸς ζητεῖται ἡ προῖκα, καὶ δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν.

Τὰ πράγματα τῆς προὶ Γάμε δωρεᾶς, ὃ τῆς προικὸς δὲν ἀποξενώνωνται, ὅτε αὐ σέρξῃ ἡ Γυναῖκα, ὅτε ἀμνατὶ βάνονται, ἐὰν δὲν κάμῃ δευτέραν συμφωνίαν ἡ Γυναῖκα, καὶ σέρξῃ ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνους. ὅμως ἐκεῖ ὁποῦ εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνῃ τὸ ἀρκετόν της ἀπὸ ἄλλα πράγματα. διατὶ εἴτις ἀγοράζει τὰ τοιαῦτα πράγματα, ἔξω ἀπὸ τὴν τοιαύτην παρατήρησιν ὁπῶ εἴπαμεν, τὴν Γυναῖκα δὲν βλάπτει, ἀλλὰ τὸ λόγε τε ζημιώνει.

Ἐὰν χρεωσῇ τινὰς δύο προῖκας, ὅσα πράγματα φαίνονται, καὶ γνωρίζονται, τὰ πέρνουν τὰ παιδία τοῦ Γάμε ἐκείνου. εἰς ἐκεῖνα δὲ ὁπῶ δὲν φαίνονται, ἔχει προτίμησιν ἡ πρώτη προῖκα νὰ ζητῆται ἀπὸ τῆς Γυναικὸς, ὃ τὰ παιδία της.

Ἔταξε τινὰς νὰ δώσῃ τῆς Θυγατρός τε προῖκα, ὃ δὲν ἔδωκε. ὃ ὕστερον ἔλαβεν ἐκεῖνος Γυναῖκα, καὶ ἐδέξατο προῖκα, καὶ ἀπέθανε. ὃ ἐζητεῖτο ποία νὰ προτιμηθῇ, τὸ πρῶτον τάξιμον τῆς προικὸς τῆς Θυγατρὸς, ἢ ἡ δευτέρα προῖκα, ὁπῶ ἔφερεν εἰς αὐτὸν ἡ Γυναῖκα; καὶ ἐδικαίωσαν οἱ Κριταὶ, καὶ ὁ Μάγιστρος τὴν δευτέραν δόσιν τῆς προικός. διότι ἐὰν τὸς προτητέρους δανειστὰς τοὺς νικᾷ ἡ προῖκα, πολλῷ μᾶλλον τὸ πρῶτον τάξιμον τῆς προικός.

Περὶ Ἐξωπροίκων.

Τὰ ἐξώπροικα δὲν λογίζονται τῆ Ἀνδρὸς, πάρεξ μόνον αὐ δοθοῦν διατ' αὐτὸ εἰς τὸν αὐτόν. καὶ ἐὰν χωρισθῇ ὁ Γάμος κατὰ τοὺς νόμους, δὲν ζητοῦνται κατὰ τὴν κρίσιν τῆς προικός.

Ἐὰν

Ἐὰν ἐξοδιάσῃ ὁ Ἄνδρας τὰ ἐξώπροικα τῆς Γυναικὸς, εἰ μὲν τοῦ τὰ ἐχάρισεν ἐκείνη, δὲν ἐγκαλοῦνται οἱ κληρονόμοι αὐτῆ, πάρεξ μόνον εἰς ὅσον ἔγινε πλουσιώτερος ἀπ' ἐκεῖνα. εἰ δὲ χωρὶς τὸ θέλημα τῆς Γυναικὸς τὰ ἐξοδιάσῃ, ἀναγκάζεται νὰ τὰ πληρώσῃ σῶα, καὶ ἀνέλειπῆ τὰ ἐξώπροικα. ἐπειδὴ ἡ Γυνὴ ἔχει καὶ εἰς αὐτὰ ὑποθήκην, ὡσὰν καὶ εἰς τὴν προῖκα.

Πᾶσα Γυνὴ εἰς τὰ ἐξώπροικα, καὶ εἰς τὰ λεγάτα, ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει, μόνον τὴν προῖκα δὲν ἐξουσιάζει.

Εἰς τὴν προῖκα ὁ Ἄνδρας κατὰ τὴν ποσότητα τῆ πλούτε αὐτῆ καταδικάζεται, καθὼς τὸ προείπαμεν, καὶ δὲν ἀφίνει ὁ νόμος νὰ πτωχύνῃ ὁ ποτὲ χρηματίσας Αὐθέντης τῆς Γυναικὸς, εἰς δὲ τὰ ἐξώπροικα καταναγκάζεται νὰ τὰ πληρώσῃ ὅλα σῶα, καὶ ἀνέλειπῆ.

Τὰ ἐξώπροικα τῆς Γυναικὸς δὲν τὰ ὀφείλει ὁ Ἄνδρας νὰ τὰ ἔχῃ εἰς ὑπηρεσίαν του, ἀλλ' ὅτε αἱ Μητέρες κείνονται διὰ ταῦτα, ὅτε ὁ Ἄνδρας διὰ τὰς συναλλαξίας ὁπῆ κάμνει ἡ Γυναῖκα, ὅτε ὁ Πατὴρ διὰ τὰς ὑπηρεσίας, ἢ τὰ συναλλάγματα τῆ Υἱῆ, ὅτε ὁ Υἱὸς διὰ τὸν Πατέρα, ὅτε ἐλεύθερωμένος δοῦλος διὰ τὸν Αὐθέντην του.

Περὶ τῆ Ὑποβόλου.

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

Ὑπόβολον. Ὑπόβολον ὀνομάζουν ἐκεῖνο ὁπῆ χρεωστεῖ νὰ δώσῃ ὁ Ἄνδρας τῆς Γυναικὸς, κατὰ τὴν ποσότητα τῆς προικὸς, ἤγουν ὅταν ἀποθάνῃ ἡ Γυναῖκα ζητεῖται ἡ προῖκα της ἀπὸ τὸν Ἄνδρα, καὶ ἄλλο τι μέρος κατὰ τὴν ποσότητα τῆς προικὸς, μικρότερον ἐκείνης καὶ ὀλιγώτερον, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται ὑπόβολον. διότι τὸ ὑποβάλλειν, ὁμῆ μὲ ἄλλα φανερώνει καὶ τὸ νὰ βαίνῃ ὑποκάτω τινὸς δυνατώτερα, ἢ περισσότερα ἄλλότι ἀδυνατώτερον, καὶ ὀλιγώτερον. ἀπὸ τοῦτο λοιπὸν καὶ τὸ ὑπόβολον τῆς προικὸς ὀνομάζεται. ὅταν γένῃ λοιπὸν ὁ Γάμος, καὶ κάμουν συμφωνίαν,

ὅτι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς προικὸς νὰ δώσῃ καὶ τόσον ὑπόβολον. τότε κατὰ τὴν συμφωνίαν ὁποῦ κάμνουσι δίδεται τὸ ὑπόβολον. ὅταν δὲ τὸ ἀφήσουν καὶ δὲν συμφωνήσουν τίποτε διὰ τοῦτο, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ δίδει τὴν προῖκα, καὶ χάνει ὑποβόλια, τὸ τρίτον τῆς ποσότητος τῆς προικὸς, ἤγουν ἐὰν εἶναι ἡ προῖκα μία λίβρα χρυσίου, νὰ δίδῃ τὸ τρίτον τῆς λίβρας, τὸ ὁποῖον εἶναι φλωρία κδ'. καὶ τοῦτο μὲν εἰς τὰς νέας καὶ ἕως τώρα κρατεῖται. εἰς δὲ τὰς παλαιὰς τὸ ὑπόβολον ἕως τὸ ἥμισυ τῆς προικὸς ἐψηφίζετο. ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πρὸ τοῦ Ἀνδρὸς ἡ Γυνὴ, δὲν ἔχει χώραν ἡ ζήτησις τοῦ ὑποβόλου.

Τὸ ὑπόβολον δὲν βεβαιώνεται παρθὺς καθὼς γένῃ ὁ Γάμος, ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας πρὶν τῆς Γυναικὸς, τότε λαμβάνει τὴν βεβαίωσιν.

Ἡ Παρθένος ἔχει τὸ θεώρηξον διὰ τὴν τιμὴν τῆς παρθενίας, ἡ δὲ χήρα θεώρηξον δὲν ἔχει, ἀλλὰ τὸ ὑπόβολον ὁποῦ νὰ συμφωνηθῇ, καὶ τὸν ἀρραβῶνα.

Ἐὰν ἀποθάνῃ ἡ Γυναῖκα πρὶν τοῦ Ἀνδρὸς, δὲν ἔχει χώραν τὸ ὑπόβολον νὰ ζητῆται, ἀλλὰ μόνον τὸ θεώρηξον δίδεται, ὡς ἦτον Παρθένος. εἰς ἐκείνας δὲ ὁποῦ δευτεροϋπανδρεύθουν δὲν δίδεται. τὸ δὲ θεώρηξον εἶναι εἰς πᾶσαν λίβραν χρυσίου τῆς προικὸς φλωρία ς'.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος.

Ἐπειδὴ συνήθεια ἐπεκράτησεν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν σύστασιν τῆς Γάμου, νὰ μὴν εἶναι ὅμοιαι αἱ δόσεις, ἀλλὰ ἡ προῖκα νὰ εἶναι περισσοτέρα ἀπὸ τὸ ὑπόβολον, ἂς πολιτεύεται ἔτζι φέρωντας ὁ θάνατος λύσιν τοῦ Γάμου. εἰ μὲν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας ἄτεκνος, καὶ δὲν ἔκαμαν καμίαν συμφωνίαν, ἂς πέρνῃ ἡ Γυνὴ τὴν προῖκα, καὶ τὸ ὑπόβολον, καὶ ὄχι ἄλλο. εἰ δὲ ἀποθάνῃ ἡ Γυνὴ, νὰ πέρνουν οἱ κληρονόμοι της τὴν προῖκα της, καὶ ὁ Ἄνδρας νὰ μὴ ζημιώνεται ἀπὸ τὰ ἐδικά της, διὰ νὰ πέρνουν ἄλλοι τὰ ἐδικά της, ἀλλ' αὐτὸς νὰ τὰ ἔχῃ. διότι ἀδικία εἶναι νὰ κερδαίνουν οἱ ξένοι ἀπὸ τὰ ἐδικά του πράγματα, καὶ αὐτὸς εἰς τὴν στέρησιν τῆς Γυναικὸς νὰ ζημιώνεται καὶ τὰ ἐδικά της, ἤτοι τὸ ὑπόβολον.

Τοῦ

Τῦ αὐτῦ περὶ Διαστείας ὑποβόλε.

Τὴν σωνήθειαν ταύτην βλέποντες ἡμεῖς, πῶς δεῖ εἶναι τίποτες βλαβερὰ εἰς τὴν πολιτείαν τῆς ἀνθρώπων, ἐλογιάσαμεν νὰ τὴν βάλωμεν εἰς νόμου τάξιν, καθὼς ἐδικαιώσαμεν καὶ ἄλλα πολλά. καὶ δὲν σήμερον νὰ ἔχῃ δυνάμιν νόμου, ἀλλ' ὄχι σωνηθείας. ἀνίσως λοιπὸν ὁ βίος τῦ Ἀνδρὸς μόνον, ὅσον δηλ. τὸ ὑπόβολον εἶναι, κάμνει χρεία ἡ Γυνὴ νὰ ὀρίζῃ τὸ ὑπόβολον μὲ τὰ παιδία της, τὸ ἐδικόν της μερτικόν, ἀλλὰ διαστείαν, καὶ τὸ μερτικὸν τῆς παιδίων κατὰ χρῆσιν. εἰ δὲ καὶ ὁ βίος τοῦ Ἀνδρὸς δεῖ φθαίει δηλ. τὸ ὑπόβολον, ἡ Γυνὴ λαμβάνει τὸ μερτικόν της ἀπέλειπες, καὶ ὄχι κατὰ τὴν ποσότητα τῆς διεισκομένης περιουσίας τῦ Ἀνδρὸς, ἀλλὰ τὸ μερτικὸν τέλειον ὅσον τῆς πίπτει ἀπὸ ὁλόκληρον τὸ ὑπόβολον, καὶ τὰ ἀναπολειφθέντα ὀρίζουν τὰ παιδία της. εἰ δὲ καὶ δεῖ ἀφήσῃ τίποτες, ἂς δεχθοῦν τὴν ἀκληρίαν δηλ. κληρονομίαν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Γυναικός. εἰ δὲ ἀπομείνῃ ὁ Ἀνδρας χωρὶς κληρονομίαν παιδία, καθὼς καὶ ἀν ἄλλοις διετάχθη, οὔτε νὰ πέρνῃ τίποτες, οὔτε νὰ ζημιώνεται. εἰ δὲ καὶ ἔκαμε παιδία, καὶ τιμήσῃ τὴν ἀγάπην τῆς Γυναικός του, καὶ δεῖ δευτερουπανδρευθῆ, νὰ πέρνῃ καὶ αὐτὸς μοῖραν παιδὸς, ἕνα μὲν διὰ τὴν τεκνοζοφίαν, καὶ ἄλλο διὰ τὴν τιμὴν τῦ Γάμε ὁπῦ δεῖ ἐδευτερουπανδρεύθη.

Νεαρὰ τῦ αὐτῦ.

Ταύτην δὲ τὴν μοῖραν ἂς τὴν λογιάσῃ ὁ Ἀνδρας, καὶ κἂν φθαίῃ τὸ ὑπόβολον, κἂν περιασθίσῃ νὰ εἶναι σερκτὸς εἰς ἐκεῖνο ὁπῦ ἔλαβεν, ὅτι πάντως ἡ κερδαίνει, ἡ δεῖ ζημιοῦται τίποτες. εἰ δὲ καὶ δεῖ φθαίει ἡ μοῖρα ἴσια μὲ τὸ ὑπόβολον, μήτε ἀπὸ τὰ ἐδικά τε νὰ δίδῃ ὁ Ἀνδρας, μήτε ἀπὸ τῆς φραγμάτων τῆς Γυναικὸς νὰ πέρνῃ τίποτες.

Περὶ

Περὶ Δωρεῶν μεταξὺ Ἀνδρὸς, & Γυναικός.

ΤΙΤΛΟΣ, ιά.

ΜΕταξὺ Ἀνδρὸς, καὶ Γυναικὸς χάρις δὲν ἐρρώται, διὰ τὴν ἀγάπην, & διὰ νὰ μὴ βαίνωσι εἰς τὸν νοῦν τους τὸν χωρισμὸν ἀπὸ τὸ νὰ μὴ χαίζῃ εἷς τὸ ἄλλου, καὶ διὰ νὰ μὴ γίνεται ὁ πλούσιος πτωχὸς, καὶ ὁ πτωχὸς πλούσιος.

Οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς νομίμους Γάμους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐμποδισμένους ἡ χάρις δὲν πιάνονται.

Τῆς Γυναικὸς τὸ νὰ χαίσῃ ὁ Ἀνὴρ εἶναι ἐμποδισμένον, ἀμὴ τῆς Παλλακῆς δὲν ἐμποδίζεται.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας χαίσῃ χάριν τῆς Γυναικός του, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ δὲν εἰπῇ τίποτες, σερνὴ εἶναι ἡ δωρεὰ, καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ τὴν χαλάσῃ.

Τὰ ὅσα χαίσῃ ἡ Γυνὴ τὸ Ἀνδρός νὰ πάρῃ ἀρχοντίαν, βέβαια εἶναι καὶ τὴν ποσότητα ὅπου νὰ δοθῇ.

Ἐὰν ἡ Γυνὴ χαίσῃ χάριν τῆς Θυγατρός της, ἕως ὅπου σέκει ὁ Γάμος, σερνὴ εἶναι ἡ χάρις.

Οὔτε ἡ Γυνὴ χαίζει τὸ Ἀνδρὸς, οὔτε ὁ Πανθερὸς τὸ Γαμβρὸ, οὔτε ἐκείνων ὅπου εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς. εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι ὁ Πανθερὸς μαζὶ μὲ τὸν Γαμβρὸν εἰς σπίτι Αὐθεντὸς ἐξουσίαν, δὲν ἐμποδίζεται νὰ χαίσῃ τὸ Πανθερὸ, καὶ τοῖς ὑπεξουσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐκείνου ὅπου τὸν ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν του.

Ὁ Πανθερὸς δὲν δύναται νὰ χαίσῃ χάριν τὸ Γαμβροῦ, ἢ τῆς Νύμφης εἰς ἀφορμὴν θανάτου, διότι αὖ καὶ ἐκεῖνος ἀποθάνῃ, ἀλλὰ τὸ σωσικέσιον ἀπομένει, καὶ εἶναι ἄφρεπον, αὖ κάμῃ ἄκληρον, κἂν τὸν Υἱὸν, κἂν τὴν Θυγατέρα. αὐίσως δὲ καὶ χωρισθῶσιν, ἡ χάρις καλῶς δωρεῖται.

Καὶ οἱ σωυπεξούσιοι τῆς ὑπανδρομένων κωλύονται νὰ χαίζουν, καὶ οἱ ἐλεύθεροι, καὶ οἱ δοῦλοι, καὶ οἱ ὑπεξούσιοι τοῖς ὑπεξουσίοις. ὅθεν ἡ Γυνή μου δὲν ἔχει ἄδειαν νὰ χαίσῃ χάριν τὸ ὑπεξουσίου μου Υἱὸ, πάρεξ αὖ πηγαίνῃ εἰς τὰ κάστρα, διὰ τὶ γίνεται ἴδιόν του κτῆμα. καὶ ὁ ὑπεξούσιός μου χαίζει τῆς

Γυναι-

Γυναικός μου ὑπὸ τὸ πεκάλιον ὅπου ἀπόκτησεν ἀπατός του. ἐκεῖνος δὲ ὅπου ἔχει γιὸν αὐτεξούσιον, ἐμποδίζεται νὰ χαείσῃ χάειν, ἢ τῆς Γυναικὸς αὐτοῦ, ἢ τῆς Νύμφης του.

Ἡ Πενθερὰ χαείζει χάειν τῆς Νύμφης, καὶ ἡ Νύμφη τῆς Πενθερᾶς, ἀφοῦ δὲν εἶναι λόγος ὑπεξουσίστητος εἰς αὐτάς.

Ἐὰν δὲν ἔχῃ εἰς τὸν νοῦ του ὁ Ἄνδρας νὰ πωλήσῃ τίποτε, καὶ τὸ πουλήσῃ τῆς Γυναικός του, ἀφοῦ νὰ τῆς κάμῃ χάειν, ἄκυρος εἶναι ἡ τοιαύτη πώλησις. εἰ δὲ θέλοντας νὰ τὸ πουλήσῃ, τῆς τὸ ἐπώλησε ἀφοῦ ὀλίγον τίποτες, εἰς ἐκεῖνο ὅπου ἔγινε πλουσιωτέρα ἡ Γυνὴ, δὲν εἶναι βεβαία ἡ πώλησις. ἤγουν ἂν ἔτυχε νὰ τῆς πωλήσῃ δέλον ὅπου ἄξιζε τέ. φλωρία, καὶ τὸν ἐπώλησε μόνον ἀφοῦ πέντε, καὶ ἀξίζει τώρα δέκα, δίδει εἰς ἐκεῖνο ὅπου εἶναι πλουσιωτέρα, ἤγουν τὰ πέντε φλωρία.

Εἰς τὰ κεκωλυμένα χαείσματα, ἐὰν φαίνωνται ἡ χάρες, πέρνονται ὀπίσω, εἰ δὲ ἐξωφάθηκαν, ζητῶνται ἀπ' ἐκεῖνον ὅπου τὰς ἔλαβεν, ἕως ἔγέγοναι πλουσιώτερος.

Καλῶς δὲ χαείζουσιν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου. διότι γίνεται χάεις εἰς καιρὸν ὅπου παύει ὁ Γάμος. καὶ μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου ὅπου τὸ χαείσει, γίνεται ἐκείνου ὅπου τὸ πάρει. εἰς δὲ τὸ ἀναμεταξὺ εἶναι ἐκείνου ὅπου τὸ ἐχάεισεν. καὶ εἴτι χάεις γίνῃ ἀναμεταξὺ Ἀνδρὸς, ἢ Γυναικὸς εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, εἶναι σερκτὴ, καὶ βεβαία.

Ἡ χάεις ὁποῦ χαείσει κανεὶς ὄντας εἰς τὸν θάνατον, ἐὰν ζήσῃ νὰ χωρισθοῦν μὲ τὴν Γυναῖκά του δὲν πιάνεται, ἀλλὰ τὴν πέρνει ὀπίσω.

Ἐὰν καῇ τὸ σπῆτι τῆς Γυναικός μου, καὶ τῆς χαείσω ἔξοδα νὰ τὸ ἀνακαινίσῃ, πιάνεται ἡ χάεις.

Αἱ χάρες ὁποῦ γίνονται πρὶν τοῦ Γάμου εἶναι σύγουραις, ἐὰν ἢ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὅπου γαίῃ ὁ Γάμος γαίωσι.

Ἐὰν πάρῃ κανεὶς Γυναῖκα μικρότερην ἀπὸ δέκα χρόνων, ἢ τῆς χαείσῃ χάειν, ἂν ἦτον προτέρα μνησεία, σερκτὴ εἶναι ἡ χάεις, ὅτι ὡς ἀρραβωνιαστικῆ τῆς χαείζει. εἰ δὲ δὲν ἦτον μνησεία, ἄκυρος εἶναι ἡ χάεις, διότι δὲν ἔγινον ὡς φρὸς ξούλου, ἀλλὰ ὡς φρὸς τοῦ Γυναῖκά του.

Ἐὰν δὲ γαίῃ ἡ χάεις εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Γάμου, ἢ συμβῇ

καὶ

καὶ ἀποθανοῦν καὶ οἱ δύο, ὅτε ὁ ἕνας πέρνει, ὅτε ὁ ἄλλος, ἐπειδὴ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο.

Περὶ Λύσεως Γάμου, καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτοῦ.

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ'.

Ἐπειδήπερ πολλὰς αἰτίας εὕρομεν εἰς τὰς παλαιὰς νόμους, ἀπὸ τὰς ὁποίας χωρίζουν οἱ Γάμοι ἐν δικολίᾳ, διὰ τοῦτο τὸν ἀφορμὴν ἐλογιάσαμεν νὰ διαλέξωμεν μερικὰς ὀπου μᾶς ἐφάνηκαν πῶς εἶναι ἄξιαι νὰ χωρίζωνται οἱ Γάμοι. καὶ ταύτας μόνον νὰ βάλωμεν ἐξ ὀνόματος εἰς τοῦτον τὸν νόμον, ἀπὸ τὰς ὁποίας δυνάνται νὰ χωρίζωνται οἱ Γάμοι χωρὶς παίδδυσιν.

Χωρίζεται ὁ Γάμος καὶ φόφασιν ἀναγκαίαν, καὶ μὲ εὔλογον ἀφορμὴν, ὅταν δὲν δυνάται κανεὶς νὰ συνδρεθῇ μὲ τὴν Γυναῖκά του, οὔτε νὰ κάμῃ μετ' αὐτῆς κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἀνδρῶν, καὶ περάσουν ἓξ χρόνοι ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Γάμου, καὶ αὐτὸς καθόλου δὲν φανῇ διὰ Ἄνδρας, ἔχει ἄδειαν ἡ Γυναῖκα, ἢ οἱ Γονεῖς αὐτῆς, νὰ χωρίσουν τὸ συνοικέσιον, καὶ νὰ χωρισθῇ ἐξ αὐτοῦ, ἂν καὶ ὁ Ἄνδρας δὲν σέργῃ. καὶ ἐνταῦθα δίδει ὁ Ἄνδρας ὅλην τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς, ἂν τὴν ἔχῃ παρμονήν, ἡ δὲ προῖκα τοῦ Γάμου δωρεὰ μένει εἰς τὸν Ἄνδρα, καὶ δὲν ζημιώνεται τίποτες.

Νομοθετοῦμεν νὰ χωρίζεται καὶ τοῦ αἰχμαλώτου ὁ Γάμος, οὐχὶ δὲ ἁπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἕως ὅπου εἶναι φανερὸν, ὅτι εἶναι ζωντανὸς, νὰ εἶναι ἄλυτον τὸ συνοικέσιον, καὶ νὰ μὴν ἔρχωνται εἰς δευτέρους Γάμους, ὅτε ὁ Ἄνδρας, ὅτε ἡ Γυναῖκα. εἰ δὲ κατὰ προπέτειαν δὲν θελήσουν, καὶ πράξουν τοῦτο, παιδεύονται κατὰ τοὺς νόμους. καὶ ὁ μὲν Ἄνδρας χάνει τὴν προῖκα Γάμου δωρεάν, ἡ δὲ Γυνὴ τὴν προῖκα. εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι φανερὸν, ὅτε βέβαιον ζῇ, ἢ ἀπέθανε τὸ πρόσωπον ὁπου ἐπῆγεν εἰς τοὺς πολέμους, πότε νὰ καρτερῇ πάντε χρόνους, καὶ ἂν δὲν μάθῃ τίποτες ζῇ, ἢ ἀπέθανεν, ἔχει ἄδειαν νὰ ὑπανδρευθῇ χωρὶς κανένα φόβον, καὶ δὲν ζημιῶται κανεὶς,

ὅτε

οὔτε ὁ Ἄνδρας τὴν προῖκα δωρεὰν, ἔτε ἡ Γυνὴ τὴν προῖκα, ἀλλὰ ἔχει κάθε εἷς τὸ ἐδικόν τε.

Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος.

Ἡ δὲ κ'. νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος λέγει, πῶς νὰ μὴν ἔχουν ἄδειαν αἱ Γυναῖκες τῶν αἰχμαλώτων νὰ πάρουν ἄλλους Ἄνδρας, ἀλλ' ὅσες χρόνους ἂν κάμῃ εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν παλαιπορούμενον τὸ ἕνα μέρος, νὰ παντρεχαίνῃ τὸ ἄλλο πρόσωπον, κἂν δὲν μάθῃ τίποτε, οὔτε μὲ γράμμα, οὔτε μὲ λόγον.

Ὅτι ἐὰν συμβῇ νὰ δαιμονισθῇ τὸ ἕνα πρόσωπον, χωρίζεται ὁ Γάμος, καθὼς τὸ ἐφανερώσαμεν πλατύτερον εἰς τὸν περὶ συναινέσεως τίτλον.

Ἡ νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος ἄδειαν δίδει τοῦ Ἀνδρὸς νὰ χωρίζεται τῆς Γυναικὸς αὐτοῦ, ὅταν ἐπὶ τ' αὐτοῦ παρὰ καιρὸν ῥίπτει τὰ παιδία σκοπωμένα.

Οἱ ιέ. Κανὼν τοῦ Ἀλεξανδρείας Τιμοθέου λέγει, ὅτι ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει δαιμονισμένην Γυναῖκα, αἴσως καὶ πάρῃ ἄλλην, μοιχᾶται.

Ἐλέχθη πῶς ἐκουρδίσθη τις, καὶ ἐνδύθη τὸ μοναχικὸν χῆμα, καὶ ἄφησε τὸ χῆμα, καὶ ἦλθεν εἰς Γάμον, καὶ παρθένος ἐχωρίσθη, καὶ ὅσοι ἔγιναν συμπρομιταὶ εἰς τὸν Γάμον, καὶ τὸ ἔξυραν, ἐπαιδεύθησαν.

Ὅταν θελήσῃ τὸ ἕνα πρόσωπον νὰ γένῃ Καλόγηρος, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν καλλιτέραν στράταν τῆς ζωῆς, προσάσομεν νὰ ἔχῃ ἄδειαν παρθένος νὰ χωρίζεται ἀνεμποδίστως, εἴτε Ἄνδρας, εἴτε Γυναῖκα, καὶ νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, καὶ νὰ ἀφίνῃ ὀλίγον τίποτες πρὸς τὸ ἄλλο πρόσωπον ὁπὸ ὑπομένει, ὅσον ἐσυμφώνησαν νὰ πάρῃ ἂν ἤθελεν ὑποθάνῃ, τόσον νὰ πέρνῃ τὸ μέρος ὁπὸ ὑπομείνῃ, κἂν Ἄνδρας εἶναι, κἂν Γυναῖκα. Ὅτι καὶ ἐτοῦτος ὡς ὑποθαμένος λογίζεται πρὸς ἐκεῖνον ὁποῦ ὑπόμεινεν, ἐσωντας νὰ δγαλέξῃ ἄλλην στράταν ζωῆς, αὐτὶς δγὰ ἄλλην.

Ἐὰν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Γάμου δὲν εὕρῃ τὴν Γυναῖκα παρ-

θενον ὁ Α'νδρας, τὴν ὁποίαν ἐπῆρε διὰ παρθένον, & τὸ ἀποδείξῃ μὲ φανεραν ἀπόδειξιν, νὰ χωρίζεται & ἔτος ὁ Γάμος, ἔλεγεν ὁ Πατρίκιος. καὶ ἡ Γυναῖκα νὰ μὴ καπακείνεται διὰ μοιχείαν, ἔσωπας νὰ ἔκαμε τὴν ἁμαρτίαν πρὶν τὸν Γάμον.

Ἐὰν ἕως ὁποῦ τέκνῃ ὁ Γάμος ἀκόμι πηγαίνῃ εἰς Μοναστήριον ὁ Α'νδρας μόνος, ἢ ἡ Γυναῖκα μόνη, νὰ χωρίζεται ὁ Γάμος χωρὶς διαζύγιον, ὅταν λάβῃ τὸ χρῖμα τὸ πρόσωπον ὁπὸν ἐπῆγε εἰς τὸ Μοναστήριον. καὶ αὖ ὁ Α'νδρας ἐδιάλαξε τὴν Μοναχικὴν πολιτείαν, νὰ δίδῃ τῆς Γυναικὸς τὴν προῖκα, & εἴτι ἄλλο ἔλαβεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ νὰ τῆς δίδῃ & ἀπὸ τὴν πρὸ Γάμου δωρεὰν τόσον, ὅσον ἐτύχαινε τῆς Γυναικὸς νὰ πάρῃ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατόν του, καὶ κατὰ τὴν συμφωνίαν ὁποῦ γράφει τὸ προικοσύμφωνόν τους. εἰ δὲ ἡ Γυνὴ πηγαίνῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, τοιουτοτρόπως νὰ γίνεται, νὰ κρατῇ ὁ Α'νδρας τὴν πρὸ γάμου δωρεὰν, καὶ ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς, ὅσον ἦτον νὰ πάρῃ μετὰ τὸν θάνατόν της, & τὸ ἐπίλοιπον τῆς προικὸς νὰ δίδῃ τῆς Γυναικὸς προσάσομεν, καὶ ἄλλο εἴτι εὑρεθῇ εἰς αὐτὸν τῆς Γυναικὸς πρᾶγμα. εἰ δὲ καὶ οἱ δύο θελήσουν νὰ γένουν Καλόγηροι, προσάσομεν νὰ εἶναι ἀργὰ τὰ προικοσύμφωνα, καὶ νὰ κρατῇ ὁ Α'νδρας τὴν Προγαμιαίαν δωρεὰν, καὶ ἡ Γυναῖκα νὰ λαμβάνῃ τὴν προῖκά της, καὶ εἴτι ἄλλο ἀποδειχθῇ ὁπὸν ἔδωκε τὸν Α'νδρὸς, διὰ νὰ λάβῃ κάθε σύας τὰ πράγματά του χωρὶς ζημίαν. πάρεξ μόνον αὖ κρῖνῃ τὴν τάξιν ὁ ἀρραβωνιασικὸς τῆς ἀρραβωνιασικῆς, ἢ ἡ ἀρραβωνιασικὴ τὸν ἀρραβωνιασικὸν, ἢ ὁ Α'νδρας τῆς Γυναικὸς, ἢ ἡ Γυνὴ τὸν Α'νδρὸς ἐχάρισε τίποτε, καὶ θελήσει νὰ τὸ ἀφήσῃ.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκ συμφωνίας διὰ σωφροσύνην ἐλύετο ὁ Γάμος, προσάσομεν νὰ μὴ χωρίζεται ἀλλέως, πάρεξ μόνον αὖ θέλουν νὰ γένουν Καλόγηροι καὶ τὰ δύο μέρη, καὶ νὰ λαμβάνῃ κάθ' σύας τὰ πράγματά τε.

Ἐὰν φανερωθῇ τὸ σύα μέρος, πῶς ἦτον δῦλος ὕστερα ἀπὸ τὸν Γάμον, χωρίζεται ὁ Γάμος παραυτὺς, ὡσὰν νὰ ἀκολουθοῦσι θάνατος.

Αἱ αἰτίαι ὁπῦ χωρίζει ὁ Ἄνδρας τὴν Γυναῖκα.

Αἱ αἰτίαι ὁπῦ χωρίζει ὁ Ἄνδρας τὴν Γυναῖκα, ☪ κερδαίνει τὴν προῖκά της, καὶ τὴν φυλάττει διὰ τὰ παιδία ὁπῦ ἐγεννήθησαν ἐξ αὐτῆς, εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παιδία τὴν κερδαίνει αὐτὸς, εἶναι ἐπίταις.

Ἐὰν ἐπιβουλεύωνται τινὲς κατὰ τῦ Βασιλέως, ☪ τὸ ἴξυρον ἡ Γυνὴ, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ εἰπῇ τῦ Ἀνδρός της. εἰ δὲ τὸ εἰπῇ τῦ Ἀνδρὸς, καὶ αὐτὸς τὸ σιωπήσῃ, ἔχει ἄδειαν ἡ Γυνὴ νὰ τὸ μηνύσῃ τῦ Βασιλέως μὴ ἔιτι πρόσωπον δυνηθῇ, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ ὁ Ἄνδρας ἀπ' αὐτῦ καμίαν ἀφορμὴν νὰ τὴν χωρίσῃ.

Ἐὰν περὶ μοιχείας θέλῃ νὰ κατηγορήσῃ τὴν Γυναῖκα τς, πρέπει πρῶτον ὁ Ἄνδρας νὰ χάψῃ τὴν Γυναῖκα, καὶ τὸν Ἄνδρα ὁπῦ ἔκαμψε τὴν μοιχείαν, καὶ ἂν ἀποδειχθῇ ἀληθινὴ ἡ τοιαύτη κατηγορία, παραδίδυς νὰ χωρίζεται, καὶ νὰ ἔχῃ ὁ Ἄνδρας τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν, καὶ τὴν προῖκα. καὶ ἀκόμι ἂν δὲν ἔχῃ παιδία, νὰ πέρνῃ καὶ ἀπὸ τ' ἄλλα πράγματα τῆς Γυναικὸς τόσον, ὅσον εἶναι τὸ τρίτον μέρος τῆς προικὸς, καὶ νὰ τὰ ἔχῃ εἰς τὴν ἐξυσίαν τς, καὶ τὴν προῖκα. καὶ τὴν ποινὴν ὁπῦ ἐπροσάξαμψε νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος. εἰ δὲ ☪ ἔχῃ παιδία ἀπ' αὐτὴν, προσάσομψε νὰ φυλάττεται καὶ ἡ προῖκα, καὶ τ' ἄλλα πράγματα τῆς Γυναικὸς διὰ τὰ παιδία, καθὼς ὥρισαν ☪ οἱ προπτεροι νόμοι. ☪ ἐκεῖνος ὁπῦ ἐλεγχθῇ διὰ μοιχὸς, νὰ παιδεύεται κατὰ τὸς νόμυς μαζὶ μὲ τὴν Γυναῖκα. καὶ ἂν ὁ μοιχὸς ἔχῃ Γυναῖκα, νὰ χωρίζεται, καὶ νὰ πέρνῃ ἡ Γυνὴ ☪ τὴν προῖκα τς, καὶ τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν. καὶ ἂν ἔχῃ παιδία, μόνον εἰς ὑπηρεσίαν τς νὰ ἔχῃ τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν, τὴν δὲ δεσποτείαν νὰ τὴν φυλάττῃ τὰ παιδίων. τὰ δὲ ἄλλα πράγματα τῦ Ἀνδρὸς νὰ δίδωνται τὰ παιδίων τς. εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παιδία, τὴν Προγαμιαίαν δωρεὰν νὰ τὴν ἐξυσιάζῃ, καὶ νὰ τὴν κυριεύῃ ἡ Γυναῖκα νομοθετῦμψ. ὁ δὲ ἐπίλοιπος πλῦτος τῦ Ἀνδρὸς γίνεται Αὐθεντικός.

Ἐὰν μὲ ἔιτι τρόπον ἐπιβουλεύσῃ ἡ Γυνὴ τὴν ζωὴν τῦ

Ἀνδρὸς, ἢ ἐξδίρει πῶς τὸν ἐπιβουλδίονται ἄλλοι, ϗ δεν τᾶ τὸ φανερώσῃ.

Ἐὰν ἡ Γωνὴ ξώγῃ, ϗ πίνῃ μὲ Ἄνδρας ξενους χωρὶς τὸ θέλημα τᾶ Ἀνδρός της, ἢ λάεται.

Ἐὰν χωρὶς τὸ θέλημα τᾶ Ἀνδρός της μείνῃ ἔξω τοῦ σπιτίυ, πάρεξ μόνον εἰς τὰς Γονεῖς της.

Ἐὰν πηγαίνῃ εἰς θέαξα, ἤγουν εἰς χορὰς, ϗ παιγνίδια, ϗ εἰς ἱπποδρόμια χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Ἀνδρός της, ἢ μὴ θέλοντος αὐτᾶ.

Ἐὰν δὲ συμβῇ νὰ διώξῃ κανεὶς τὴν Γωναῖκα τυ, ἔξω ἀπὸ τὰς αἰτίας ὁπᾶ προείπαμεν, ἀπὸ τὸ σπῖτι τυ ἔξω, ϗ ἐκείνη μὴ ἔχυσα Γονεῖς, εἰς τὰς ὁποίας νὰ πηγαίνῃ νὰ μείνῃ, καὶ ἀναγκαθῇ νὰ μείνῃ εἰς ξένον σπῖτι, προσάσομεν νὰ μὴν ἔχῃ ἄδειαν νὰ τὴν χωρίζῃ δι' ταύτην τὴν αἰτίαν, ὅτι τὸ παίσιμον εἶναι ἐδικόν τυ.

Αἱ αἰτίαι ὁπᾶ χωρίζει ἡ Γωναῖκα τὸν Ἄνδρα.

Αἱ αἰτίαι δὲ ὁπᾶ δυνάται ἡ Γωναῖκα νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της, ϗ νὰ πάρῃ τὴν προῖκα της, ϗ τὴν πρὸ Γάμυ δωρεὰν νὰ τὴν φυλάττῃ τῆ παιδίων της, ἢ ἂν δεν ἔχῃ παιδία νὰ τὴν ἔχῃ αὐτὴ εἰς τὴν ἐξυσίαν της, εἶναι ἑπταις.

Ἐὰν ἡ αὐτὸς ἐπιβελδίεται τὸν Βασιλέα, ἢ ἐξδίρῃ ἄλλους τινὰς ὁπᾶ τὸν ἐπιβουλδίονται, ϗ δεν τὸ εἰπῇ τᾶ Βασιλέως, ἢ αὐτὸς ἀπατός τυ, ἢ νὰ τὸ μηνύσῃ μὲ ἄλλον κανένα, μὲ ὁποιον ἤθελε δυνηθῇ.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας ἐπιβελδίσῃ τὴν ζωὴν τῆς Γωναικὸς, μὲ εἴτι τρόπον ϗ ἂν εἶναι, ἢ τὴν ἐπιβελδίονται ἄλλοι, ϗ τὸ ἐξδίρει, ϗ δεν τὸ φανερώσει τῆς Γωναικός τυ, ϗ νὰ σουδάσῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐκδίκησιν κατὰ τὸς νόμυς.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας ἐπιβουλδίῃ τὴν σωφροσύνην τῆς Γωναικός τυ, ϗ τὴν παραδώσει εἰς ἄλλυς νὰ μοιχευθῇ.

Ἐὰν κατηγορήσῃ κανεὶς τὴν Γωναῖκα τυ εἰς μοιχείαν, ϗ δεν τὸ ἀποδείξει, ἔχει ἄδειαν ἡ Γωναῖκα ϗ δι' ταύτην τὴν αἰτίαν νὰ χωρίζεται, ἂν θέλῃ, ϗ πίρνει τὴν προῖκά της, ϗ τὴν προ-

Προγαμιαίαν δωρεάν. καὶ αὖ δοὺ ἔχῃ παιδία, πέρνει καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀνδρός της τὰ πράγματα τόσον, ὅσον εἶναι τὸ τρίτον μέρος τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς. εἰ δὲ ἔχῃ παιδία, προσάσομεν νὰ φυλάττεται ὅλος ὁ πλοῦτος τοῦ Ἀνδρὸς διὰ τὰ παιδία του. τοὺ δὲ Προγαμιαίαν δωρεὰν τοὺ πέρνει ἡ Γυναῖκα, καὶ τοὺ φυλάττει τοῖς παιδίων, ὁ δὲ Ἄνδρας παιδεύεται τοὺ αὐτοὺ παίδευσιν, ὅπου ἔμελλε νὰ παιδευθῇ ἡ Γυναῖκα αὖ ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἡ κατηγορία ὅπου τοὺ ἐσυκοφάντησε.

Τὰ αὐτά.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας δείσκεται μὲ ἄλλου Γυναῖκα εἰς τὸ σπῆτι ὅπου κατοικεῖ μὲ τοὺ Γυναῖκά του, καὶ αὖ τοὺ καταφρονῇ, καὶ κοιμᾶται μετ' ἐκείνου εἰς αὐτὸ τὸ σπῆτι, ἢ εἰς τοὺ αὐτοὺ Πόλιν, εἰς ἄλλο σπῆτι πῶς νὰ κοιμᾶται μὲ ἄλλου Γυναῖκα σωσεχῶς, φανερᾶται, καὶ ἐὰν ἐλεγχθῇ μίαν, καὶ δύο φοραῖς, ἢ ἀπὸ τὸς ἐδικούς του Γονεῖς, ἢ ἀπὸ τῆς Γυναικὸς τὸς Γονεῖς, ἢ ἀπὸ ἄλλους τινὰς ἀξιοπίστους μάρτυρας, καὶ δοὺ θελήσει νὰ παύσῃ ἀπὸ τοὺ τοιαύτου ἀσέλγειαν, ἔχει ἄδειαν ἡ Γυναῖκα νὰ χωρίζεται καὶ διὰ ταύτου τοὺ αἰτίαν αὖ θέλῃ, καὶ νὰ πέρνῃ τοὺ προῖκά της, καὶ τοὺ πρὸ Γάμου δωρεάν. καὶ διὰ ταύτου τοὺ ὕβριν νὰ πέρνῃ ἀπὸ τὸν ἄλλον βίον τοῦ Ἀνδρὸς, ὅσον ἀξίζει τὸ τρίτον μέρος τῆς πρὸ Γάμου δωρεᾶς. ὅμως τοὺ Προγαμιαίαν δωρεάν, καὶ τὸ τρίτον μέρος τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, ὅπου πάρῃ ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Ἀνδρὸς, τοὺ χρῆσιν μόνον ἔχει, τρέσι νὰ ζώγῃ τὰς καρπούς, καὶ νὰ ὑπηρετᾶται μετ' αὐτά, καὶ τοὺ δεσποτείαν νὰ τοὺ φυλάττῃ τοῖς παιδίων της. εἰ δὲ καὶ δοὺ ἔχῃ παιδία ἀπ' αὐτὸν τὸν Ἄνδρα, προσάσομεν νὰ τὰ ἔχῃ, καὶ νὰ τὰ ὀξυσιάζῃ αὐτὴ ὅλα, καὶ τοὺ πρὸ Γάμου δωρεάν, καὶ τ' ἄλλα ὅπου ἐπῆρεν ἀπὸ τοῦ Ἀνδρός της τὸν βίον.

Ἀμὴ αἴσως καὶ τινὰς τοὺ Γυναικά του τοὺ μαγιώσῃ, ἢ μὲ ξύλον τοὺ δείρῃ χωρὶς καμίαν αἰτίαν ἀπὸ ἐκείνας ὁποῦ ἐπροσάξαμεν νὰ χωρίζωνται τὰ ἀνδρόγυνα, ἀπὸ τοιαύτου ἀφορμὴ δοὺ θέλομεν νὰ χωρίζωνται. ὅμως τὸν Ἄνδρα ὁποῦ φανερωθῇ χωρὶς καμίαν αἰτίαν ἀπὸ ἐκείνας ὁποῦ εἴπαμεν, πῶς ἐμαγίωσεν, ἢ ἔδειρε τοὺ Γυναικά του, διὰ τοὺ τοιαύτου ὕβριν νὰ δίδῃ τῆς Γυναικός του ἀπὸ τοὺ ἄλλου του περιου-

σίαν,

σίαν, δηγάζωντας δηλαδὴ, τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς, & τὴν προ Γάμε δωρεάν, τὸ τρίτον ἀπὸ ὅσον εἶναι τὸ ὑπόβολον.

Ὅσοι λείπουν εἰς ὑπηρεσίαν Βασιλικὴν, εἴτι ὀφφικίε καὶ ἂν εἶναι, καὶ ἀργήσουν πολὺν καιρὸν, καὶ δὲν ἀκυθοῦν, προσάσομεν τὰς Γυναῖκας αὐτῶν νὰ τὰς ἀκαρτεροῦν ὅσες χρόνες, καὶ ἂν κάμουν. αὐ καὶ γραμματα, ἢ ἀπόκρισιν δὲν δεχθοῦν καθόλε ἀπὸ τοὺς Α'νδρας τους. εἰ δὲ καμία ἀπὸ ταύτας τὰς Γυναίκας τες ἀκούσῃ πῶς ἀπέθανεν ὁ Α'νδρας της, οὔτε τότε νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς δεύτερον Γάμον προσάττομεν, ἀλλὰ πρότερον νὰ πηγαίνῃ ἡ αὐτὴ ἀπατῆτης, ἢ οἱ Γονεῖς της, ἢ ἄλλος κανεὶς ἐδικός της νὰ ἐξετάξῃ, καὶ νὰ ἐρευνήσῃ καταλεπτῶς τὰς Χαρτελασίας, Λεγαταρίας, καὶ Τεβένας τὲ ἀριθμὲ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστατζέτο ὁ Α'νδρας της, καὶ νὰ τὰς ἐρωτήσῃ, αὐ ἀληθῶς ἀπέθανεν ὁ Α'νδρας της, καὶ ἐὰν ἐκεῖνοι μαρτυρήσουν, καὶ κάμουν ὅρκον εἰς τὸ Α'γιον Εὐαγγέλιον, πῶς ἀληθινὰ ἀπέθανεν ὁ Α'νδρας της, τότε νὰ βεβαιώνεται ἡ ἀλήθεια. καὶ ὅταν κάμῃ ταῦτα παντα ἡ Γυνὴ, καὶ πάρῃ τελείαν τὴν ἀπόφασιν, νὰ λαμβαίνῃ χράμμα ἀπὸ τὰς μάρτυρας ἐκείνας, ὅπε νὰ δηλαμβαίνῃ κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, πῶς βεβαίως ἀπέθανεν ὁ Α'νδρας της. καὶ ὕστερα προσάσομεν νὰ ἀναμείνῃ πάλιν ἄλλον ἕνα χρόνον, καὶ ὡσὰν περάσῃ ὁ χρόνος, τότε νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ πάρῃ ἄλλον νόμιμον Α'νδρα. εἰ δὲ ἔξω ἀπὸ ταύτην τὴν παρατήρησιν τολμήσῃ ἡ Γυναῖκα νὰ πάρῃ ἄλλον Α'νδρα, νὰ χωρίζεται παρευθὺς, καὶ νὰ παιδεύεται καὶ αὐτὴ, καὶ ἐκεῖνος ὅπε τὴν πάρῃ ὡσὰν μοιχός. εἰ δὲ καὶ οἱ μάρτυρες ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐμαρτύρησαν μεθ' ὅρκου δύρεθοῦν πῶς πλασῶς ἔκαμαν τὴν τοιαύτην μαρτυρίαν, αὐτοὶ μὲν νὰ γυμνώνουνται παντελῶς ἀπὸ τὴν Σβατείαν, καὶ νὰ ξεπεύτουν ἀπὸ τὴν ἀξίαν τὲ Ὀφφικίε ὅπε δύρίσκονται, καὶ νὰ χρεωσοῦν νὰ πληρώσουν καὶ ἐκείνου ὁποῦ ἐψευδομαρτύρησαν κατ' αὐτοῦ, πῶς ἀπέθανε, δέκα λίτρας χρυσίου. αὐτὸς δὲ ὁποῦ ὑπανδρεύθη ἡ Γυναῖκά του, ἐὰν θέλῃ, νὰ τὴν πέρῃ πάλιν ὀπίσω.

Τέλος τὲ τετάρτε Βιβλίε.

Πε-

Περὶ Διαθηκῶν, καὶ Ἐπιτροπῶν.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ε.

Περὶ Διαθήκης αὐτεξουσίων.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Διαθήκη εἶναι δικαία βούλησις, εἰς ἐκεῖνα ὁπῦ θέλει κανεὶς νὰ γένουν ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατόν τε. Βιβλ. λέ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ κάμνει διαθήκην, θέλει νὰ εἶναι γερὸς εἰς τὸν νοῦν, καὶ ὄχι εἰς τὸ κορμί.

Τὸ ἀρσενικὸν, ὅταν τελειώσῃ τὰς ιδ'. χρόνους, κάμνει διαθήκην, τὸ δὲ θηλυκὸν ὅταν τελειώσῃ τοὺς ιβ'. χρόνους.

Αἱ διαθῆκαι ἀπὸ τρία νόμιμα ἔχουσι τὴν σύστασιν, ἀπὸ τὸ Πολιτικὸν, ἀπὸ τὰς Διατάξεις, καὶ ἀπὸ τὸ Πράιτορος. ἀπὸ μὲν τὸ Πολιτικὸν εἶναι τὸ, παρόντων τῶν Μαρτύρων ὅλων ὁμοῦ ἀπὸ ὅλης νὰ τελειώνεται, καὶ νὰ βεβαιώνεται ἡ διαθήκη. ἀπὸ δὲ τῶν Διατάξεων, αἱ ὑπογραφαὶ ἐκείνε ὁπῦ κάμνει τὴν διαθήκην, καὶ τῶν μαρτύρων. ἀπὸ δὲ τὸ Πράιτορος αἱ βοῦλλαι, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μαρτύρων. καὶ ὅλη ἡ τοιαύτη παραφυλακὴ ἐνομοθετήθη, διὰ νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ γένῃ κανένας δόλος εἰς τὴν διαθήκην, εἰς τόσον ὁπῦ ἐκεῖνος ὁπῦ κάμνει διαθήκην νὰ σημειώσῃ τὸ ὄνομα τε κληρονόμε μὲ τὸ ἰδιόν τε χέρι, καὶ νὰ γράφῃ τὸν δεῖνα ἀφίνω κληρονόμον. εἰ δὲ & δὲν κάμῃ τοῦτο, εἶναι ἀνάγκη νὰ λέγῃ εἰς τὰς μάρτυρας τὸ ὄνομα τε κληρονόμε. & ἐπειδὴ εἶπαμεν, ὅτι πρέπει οἱ μάρτυρες νὰ βάλουν

λουν & βλλων, κάμνει χρεία νὰ ἐξόρησ, ὅτι μὲ σφα δακτυλίδιον δυώνται νὰ σφραγίσουν τὴν ἐκκλησία, καὶ τὴν νύκτα ἠμπορεῖ νὰ σφραγισθῇ ἐκκλησία, καὶ νὰ ὑπογραφθῇ.

κζ'. Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος, λέγει ἔτζι.

Ἐὰν φαίνωνται μάρτυρες μόνον νὰ μαρτυροῦν, πῶς τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου εἶναι ἡ ἐκκλησία, νὰ μὴ ζητοῦν ἄλλο τίποτες περισσότερον ἀπὸ ταύτην, ἀλλὰ νὰ εἶναι βεβαία, καὶ ὄχι μόνον, ἂν λείπουν αἱ σφραγίδες, νὰ πιάνεται, ἀλλὰ καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μαρτύρων μὲ τὰς βούλλας ἂν λείπουν, πάλιν νὰ εἶναι σερκὴ, καὶ βεβαία.

καὶ ἡ λθ'. τοῦ αὐτοῦ. Διὰ τὸν ἀσφάλισον ἐκκλησίαν παρὰ τοῦ Ἄρχοντος λέγει, ὅτι καὶ ἀπὸ τὴν ὑπογραφὴν μόνον τῶν μαρτύρων νὰ πιστεύεται ἡ ἐκκλησία.

Ἐκεῖνος ὁποῦ γράφει τὴν ἐκκλησίαν, καλῶς μαρτυρεῖ εἰς αὐτήν.

Ἐκεῖνος ὁποῦ καταδικασθῇ εἰς μοιχείαν, δὲν μαρτυρεῖ εἰς ἐκκλησίαν, & ἂν ὑπογράψῃ, ἄκυρος εἶναι ἡ ἐκκλησία. καὶ τοῦτο γίνεται ἂν τὸν ἔξορσαν, ὅταν ὑπέγραψε, πῶς εἶναι καταδικασμένος εἰς μοιχείαν. εἰ δὲ καὶ δὲν τὸ ἔξορσαν, δὲν χαλάει ἡ ἐκκλησία.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ εὔγῃ ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν του ἀπὸ ἀθυμίαν, δὲν κάμνει ἐκκλησίαν εἰς ὅσον καιρὸν εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν του, μόνον ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν του.

Ἐαύτις εἴπῃ πολλὰ, & θέλοντας νὰ εἰπῇ & ἄλλα περισσότερα κοπῇ ἡ φωνή του, καὶ δὲν προφθάσει νὰ τελειώσῃ τὴν ἐκκλησίαν, ὅτε ἐκεῖνα ὁποῦ εἶπε πιάνονται.

Ὁ κωφὸς, καὶ ἄλαλος ποτὲ δὲν κάμνουν ἐκκλησίαν. εἰ δὲ καὶ γένῃ προτήτερα ἡ ἐκκλησία, πιάνεται.

Σχόλιον.

Διὰ ἐκεῖνον ὁποῦ δὲν ἀκούει παντελῶς λέγομεν, καὶ ὄχι διὰ ἐκεῖνον ὁποῦ ἀκούει βαρέως, ὅτι αὐτὸς κάμνει ἐκκλησίαν. καὶ πάλιν ἄλαλον λέγομεν ἐκεῖνον ὁποῦ δὲν λαλεῖ καθόλου, ὄχι ἐκεῖνον ὁποῦ λαλεῖ βαρέως. τὸ δὲ ποτὲ λέγεται, ὅτι πολλαῖς

λαΐς φοραΐς τυχαίνει ϛ εἶναι κανεὶς πεπαιδδυμένος εἰς γράμματα, κὴ ἔσωνπας νὰ τὸ ἔλθῃ συμφορὰ ἔχασε τὸν ἀκολύτε, ἢ ἐδέθη ἡ γλῶσσά τε. δύναται λοιπὸν ὁ τοιῦτος νὰ κάμῃ δῳθήκλω. εἰ δὲ κὴ κάμῃ δῳθήκλω, κὴ ὕσερα ἀπὸ τίποτες ἀθυνεία ὁποῦ τοῦ ἐσυμέβη, ἢ ἀπὸ παίδδσιν Ἀρχοντικλὼ, ἢ ἀπὸ ἄλλω καμίαν περίσασιν ἔγινε κωφὸς, ἢ ἄλαλος, ἡ δῳθήκη ὁπὸ ἔγινε πρωτήτερα ἔχει τὸ κῦρος.

Ἐκεῖνοι ὁπὸ πλανοῦνται, ἢ δὲν ἰξδύρουν τὸν κατάσασίν τες, δὲν κάμνουν δῳθήκλω.

Ἐκεῖνος ὁπὸ ἐξορισθῇ, δῳθήκλω δὲν κάμνει, οὔτε αὖ ἔκαμε πρωτήτερα πιάνεται, ἀλλ' ἔτε ἐκεῖνοι ὁπὸ καταδικαθοῦν εἰς μέταλλα, ἤγουν νὰ δὲγαίνουν ἀσιμόχωρια, ἄλας, κὴ ἄλλα ὅμοια. ἔτε ἐκεῖνοι ὁπὸ καταδικαθοῦν νὰ κοπουν μὲ σπαθὶ, ἢ νὰ τὲς φάγουν θηρία. τὸ δὲ ἐξορίσε, κὴ ἐκεῖνε ὁπὸ ἀποθαίνῃ εἰς φυλακλὼ πὲν νὰ καταδικαθῇ, κὴ ἐκεῖνε ὁπὸ νὰ κοπῇ τὸ χέρι τε, πιάνεται ἡ δῳθήκη τε.

Ἐκεῖνος ὁπὸ εἶναι δοσμένος εἰς πορνείας, κὴ φαγοπότια ζῶν ἀσώτως, δὲν πιάνεται ἡ δῳθήκη τε. ἔτε ἐκεῖνε ὁπὸ καταδικαθῇ δὰ φλυαρίαν.

Σχόλιον.

Εἰς ἐκεῖνον ὁπὸ ἡ κυβέρνησις τῆ πραγμάτων του δὲν εἶναι καλὴ, ὁ νόμος παντελῶς δὲν τὸν συγχωρεῖ νὰ κάμῃ δῳθήκλω· πάρεξ εἰς τὸν ὥραν τὸ θανάτε, αὖ ἐδιώρισε τίποτε δὰ ψυχικλὼ σωτηρίαν, αὐτὸν κὴ μόνον τὸν θέλησίν του ἀποφασίζομεν νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος. ἡ δῳθήκη ὁπὸ νὰ κάμῃ πρὸ τὸ νὰ πέσῃ εἰς τὸν ἀσωτίαν, ὡσαὺ ὁπὸ ἡ κυβέρνησις τῆ πραγμάτων τε ἦτον ἀκόμι εἰς καλὸν χάσιν, ἔχει τὸ βέβαιον. κὴ αὐίσως κὴ μετανοήσῃ, κὴ ἀφήσῃ τὸν ἀσωτίαν, τότε κάμνει δῳθήκλω.

Ἡ δῳθήκη ὁπὸ γυνὴ εἰς αἰχμαλωσίαν, δὲν πιάνεται, αὖ γυείσῃ κὴ ὁ αἰχμάλωτος.

Σχόλιον.

Ἐκεῖνο ὁπὸ λέγουσιν αὐτὰ τὰ τεία κεφάλαια, τοῦτο εἶναι. ἐκεῖνος ὁπὸ εἶναι εἰς τὲς ἐχθρὲς, ἡ δῳθήκη τε δὲν εἶναι καλὴ αὖ τὸν κάμῃ ἐκεῖ, κὴ αὖ συμβῇ ϛ ἔλθῃ κὴ εἰς τὸν πολιτείαν του. ἀμὴ ἐκείνῳ ὁπὸ νὰ κάμῃ ὧντας μὲ τ' ἐμᾶς ἔχει τὸ κῦρος, ἀγ-

καλὰ ὕστερα & σκλαβωθῇ, εἴτε ἐλευθερωθῇ, εἴτε ἀποθάνῃ εἰς τὴν σκλαβίαν ἔχει τὸ κῦρος.

Ἡ διαθήκη τῶ αἰχμαλώτου, ὡσαὐτὰ νὰ μὴν ἔγινεν αἰχμάλωτος, ἐρρώται.

Τῶν αἰχμαλώτων αἱ διαθῆκαι, αὐ καὶ δὲν πιάνωνται, ὅμως αὐ γυρίσουν ἐλευθερωμένοι, ὑπὸ τῆς Αὐθεντείας βεβαιοῦνται, διὰ τὸ δικαίου τῆς ὑποτροφῆς, ἢ αὐ ἀποθάνουν ἐκεῖ, διὰ τὸ νόμου βεβαιοῦνται.

Νεαρά.

Καὶ ἡ κέ. Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος λέγει, πῶς ἔχουν ἄδειαν & οἱ αἰχμάλωτοι νὰ κάμνουν διαθήκην, ἢ ἐγγράφως, ἢ ἀγράφως ἔμπροσθεν πέντε μαρτύρων, ἢ τριῶν. ἢ νὰ σέργεται ἡ διαθήκη τους, πάρεξ μόνον θελληματικῶς, ἢ βιαστικῶς, ἐὰν βιασθῇ κανεὶς ἀπὸ τοὺς πολεμίους, καὶ γράψῃ εἰς τὴν διαθήκην, νὰ δοθοῦν τὰ πράγματά του εἰς ἐκείνους, τότε ἡ τοιαύτη διαθήκη δὲν πιάνεται.

Ὁ τυφλὸς, κἂν τυφλὸς ἐγεννήθη, καὶ ἐὰν ἀπὸ ἀθένειαν τοῦ ἐσωπέβη, ἔχει ἄδειαν νὰ κάμῃ διαθήκην ἔμπροσθεν ζ. ἢ έ. μαρτύρων, λέγων τοὺς κληρονόμους τὰ ὀνόματα μὲ σημάδια διὰ νὰ μὴ γελασθῇ.

Περὶ μυστικῆς Διαθήκης.

Ἡ Μυστικὴ διαθήκη δὲν πιάνεται, ἐὰν δὲν τὴν βεβαιώσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ κάμνει τὴν διαθήκην μὲ τὸ ἰδιόχειρόν του γράμμα. καὶ διὰ τοῦτο ὅτε Γυναῖκες, ὅτε ἀγράμματοι κάμνουσι μυστικὴν διαθήκην.

Ὁμοιάζει ὁ νόμος ἐδῶ νὰ ἀκολουθῇ τὴν παλαιὰν συνήθειαν, ὁποῦ ἀδεκαμίαν Γυναῖκα ἐσυγχώρουν νὰ ὑπογράφῃ εἰς γράμματα, & ὅποια χαρτία θέλουν νὰ ὑπογραφθοῦν μὲ ὑπογραφάς.

Νεαρὰ τοῦ αὐτοῦ, νὰ κάμνουν διαθήκην τυφλὸς, ἀγράμματος, ἢ Γυναῖκες.

Ἔτζι λέγει εἰς τὰς μυστικὰς διαθήκας, κἂν τε τυφλῶν εἶναι, κἂν ἄλλων προσώπων, νομοθετεῖται νὰ εἶναι σύσασις.

ἀκό-

ἀκόμι καὶ τοῦτο προσθέτοντες, ὅτι οἱ μάρτυρες ὁποῦ εἶναι εἰς τοιαύτας διαθήκας, νὰ ὑπογράφουν μὲ ὅρκον, πῶς εἶναι ἀληθινὰ τὰ ὅσα γράφουν, καὶ ὅσα ἤκουσαν ἀπὸ τὸ στόμα ἐκείνου εἶναι ὁπῶ κάμνει τὴν διαθήκην.

Ἐὰν κάμῃ διαθήκην υἱὸς ὁπῶ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατρός του, ἢ δοῦλος, ἢ ἀνήλικος δὲν πιάνεται. ἐὰν καὶ ὁ ὑπεξούσιος αὐτεξούσιος ἀποθάνῃ, καὶ ὁ ἀνήλικος εἰς τὴν ἡλικίαν, καὶ ὁ δοῦλος ἐλεύθερος.

Ἐὰν καὶ κοινὰ ἔχουσι τὰ πράγματα οἱ Ἀδελφοί, ὅμως κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲν κωλύεται νὰ κάμῃ διαθήκην εἰς ὅποιον θέλει· ἐδὲ ἐμποδίζουν πῶς εἶναι ἀμοίραστα τὰ πράγματά του.

Περὶ μυστικῆς διαθήκης, ὡς ὁμοιάζει καὶ ταῦτα.

Ὅποιος ἐξεύρει γράμματα, καὶ θελήσει νὰ κάμῃ διαθήκην ἀναμεταξὺ τῶν παιδίων του. πρῶτον νὰ γράφῃ τὸν χρόνον τῆς ἡλικίας τοῦ κάθ' ἑνὸς παιδίου, καὶ ὕστερα τὰ ὀνόματα αὐτῶν μὲ τὸ ἴδιόν του χέρι. καὶ εἰς ὅσα τοὺς ἀφήσει κληρονόμους νὰ μὴν εἶναι καμία ἀμφιβολία εἰς αὐτήν, ἀλλὰ νὰ εἶναι βεβαία, καὶ σύγχυρος παντοχόθεν. καὶ ἂν θέλῃ νὰ τοὺς μοιράσῃ τὰ πράγματά του, ἢ μερικά, ἢ ὅλα. ἢ ἂν θέλῃ ν' ἀφήσῃ τινὰς Ἐπιτρόπους, νὰ εἶναι γραμμένα ὁλωνῶν τὰ ὀνόματα, καὶ νὰ μὴν ἔχουν καμίαν φιλονεικίαν τὰ παιδία του. εἰ δὲ καὶ θέλῃ ν' ἀφήσῃ καὶ τῆς Γυναικός του, ἢ ἄλλων τινῶν ξένων ἀνθρώπων λεγάτον, ἢ φερνικόμισσα, νὰ τὰ γράφῃ ὅλα μὲ τὸ ἴδιόν του χέρι, καὶ νὰ τὰ λέγῃ ἐκεῖνος ὁπῶ κάμνει τὴν διαθήκην μὲ τὸ στόμα του ἔμπροσθεν τῶν μαρτύρων. ὅτι ὅλα ὁπῶ εἶναι γραμμένα εἰς τὴν διαθήκην, αὐτὸς τὰ ἔγραψεν, ἐὰν θέλει νὰ ἔχουν τὸ κῦρος, νὰ εἶναι ἰσχυρὰ, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν κατηγορίαν, πῶς εἶναι εἰς χαρτίον γραμμένα, καὶ δὲν ἔλαβον τὴν τελείαν τελείωσιν τῆς διαθήκης· ἀλλὰ τοῦτο μόνον νὰ διατάττῃ, ὅτι τῆς δεξιᾶς του χειρὸς, καὶ γλώττης ἔχει τὴν δύναμιν τὸ χαρτίον. ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ ἀπομείνῃ ἡ διαθήκη εἰς τοιοῦτον χῶμα, νὰ μὴ τολμήσῃ κανεὶς νὰ δώσῃ μαρτυρίαν, ὅτι ἐκεῖνος ἤθελε νὰ τὴν χαλάσῃ αὐτὴν, καὶ νὰ κάμῃ ἄλλην. (ὅτι ἦτον δυνατὸν εἰς αὐτὸν νὰ ξεχύσῃ τὴν πρώτην, καὶ

Φειδικόμισσον εἶναι ὅταν ἐκεῖνος ὁπῶ κάνει τὴν διαθήκην λέγῃ εἰς τὸν κληρονόμοντα, παρακαλῶσε ὦ Γιωάννη, δὸς τῷ δεῖνι φλωρεία τόσα, ἢ ἐλευθέρωσαν τὸν δεῖνα δοῦλον.

νὰ κάμῃ ἄλλω κατὰ τὸ θέλησίν του, ὁπῶ νὰ φανερώνῃ τὸ τελευταίαν του γνώμην ὁπῶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος. διατὶ τοῦτο συγχωρεῖται αὐτὸν νὰ τὸ κάμῃ, καὶ νὰ γράφῃ εἰς δευτέραν ἔμπροθεν ζ'. μαρτύρων, ἢ ἐ. πῶς ἔκαμε τὸ τοιοῦτο, ἀλλὰ δὲν τῶ ἀρέσει πάλιν νὰ γράφῃ ἔτζι, ἀλλὰ θέλει νὰ κάμῃ ἄλλο. καὶ ταῦτα ἢ εἰς τελείαν διαθήκην ἂς τὰ κάμῃ ὁπῶ νὰ ἔχῃ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς διαθηκῶν, ἢ ἔγγραφον τελείαν θέλησιν. ὥστε ἢ εἰς ἔγγραφον θέλησιν, ἢ ἄγραφον νὰ φαίνεται πῶς ἀπέθανε, τὰ πρότερα μένοντα ἄκυρα ἀπὸ τὸ δεύτεραν διατύπωσιν, κατὰ τὸ τελείαν διαθήκην, ἢ θέλησιν.

Ἐὰν γράψῃ κανεὶς διαθήκην, καὶ ἀφήσῃ τινὰ κληρονόμον, καὶ γράψῃ νὰ ἔχῃ τόσα, καὶ τόσα πράγματα, καὶ ἀφήσει καὶ ἄλλα ἄγραφα, κληρονομεῖ καὶ τὰ ἄγραφα ὁ κληρονόμος. εἰ δὲ γράψῃ κανεὶς διαθήκην, ὁ βάλῃ Ἐπίτροπον, καὶ γράψῃ νὰ ἔχῃ, τάδε καὶ τάδε, καὶ ἀπόμεινεν καὶ ἄλλα ἄγραφα ὁπῶ δὲν τὰ ἐνθυμήθη, ἐκεῖνα ὁπῶ δὲν ἐνθυμήθη νὰ γράψῃ τὰ κληρονομοῦν οἱ Συγγενεῖς τε ἐκεῖνοι ὁπῶ καὶ χωρεῖς διαθήκην κληρονομεῦσι. πάρεξ μόνον ἐὰν γράφῃ εἰς τὸ τέλος τῆς διαθήκης, ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ καὶ ἄλλο τίποτες πρᾶγμα ἐδικόν μου ὁπῶ δὲν τὸ ἔγραψα εἰς τὴν παρεσαν μου διαθήκην, βέλομαι νὰ ἔχῃ εἰς αὐτὸ ὁ Ἐπίτροπός μου τὴν διοίκησιν, καὶ τὴν κυβέρνησιν.

Πατὴρ μερίζοντας μὲ διαθήκην τὰ πράγματά τε εἰς τὰ παιδία τε, νὰ βάλῃ τὰ μερτικὰ, ἢ νὰ κάμῃ ξεχωρισὰ τὰ μερίσματα, καὶ νὰ ὑπογράφῃ εἰς κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ, ἢ νὰ κάμῃ τὰ παιδία τε νὰ σημαδεύουν τὰ μερίσματα, ἔτζι κανένα παιδί τε δὲν κολάζει.

Βιβλ. ε'. Τίτλ. β'. Κεφ. κ ά. Εἴτις κάμῃ πρώτην διαθήκην, καὶ δὲν τῶ ἀρέσει, καὶ θελήσῃ νὰ κάμῃ δευτέραν, νὰ μὴν ἀφανίζεται ἡ πρώτη, ἐὰν δὲν γένῃ ἡ δευτέρα κατὰ τὰς νόμους. πάρεξ ὧν ἐγράφησαν εἰς τὴν πρότεραν διαθήκην ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι χωρεῖς νὰ εἶναι γραμμένοι εἰς τὴν διαθήκην δὲν δύνονται νὰ κληρονομήσουν ἀπὸ τὰ πράγματα ἐκείνου ὁπῶ κάμνει τὴν διαθήκην, καὶ διὰ τοῦτο ὥρισεν ὁ αὐτὸς ὁπῶ νὰ κάμνει τὴν δευτέραν νὰ γράψῃ εἰς αὐτὴν τὴν δευτέραν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι καὶ χωρεῖς διαθήκην πράζονται εἰς τὴν κληρονομίαν τε. διατὶ εἰς τοῦτο τὸ θέμα, ἀκαλὰ καὶ

ἡ

ἡ δευτέρα γραφὴ φαίνεται ἀτελὴς, ἔσωπας ἢ νὰ κάμνῃ ἀδυνάτου ἡ πρώτη διαθήκη τὴν δευτέραν θέλησιν, ὄχι ὡς διαθήκην, ἀλλ' ὡς θέλησις ἁπλῆ ὅπου δὲν ἔκαμε διαθήκην θεωρίζομεν νὰ ἰσχύῃ. εἰς τὴν ὁποίαν θέλησιν ποτὲ μαρτύρων μετ' ὅρκου μαρτυρία εἶναι ἀρκετή. τὸ ὁποῖον αὖ δὲν γένῃ ἔτζι, νὰ ἰσχύῃ ἡ πρώτη διαθήκη, ἀγκαλὰ ἢ οἱ γεγραμμένοι εἰς αὐτὴν κληρονόμοι, φαίνονται ξένοι.

Ἐὰν κάμῃ κανεὶς διαθήκην εἰς τὴν ὑγείαν του, ἢ ὕστερον φοβῆσῃ τὸ λόγου του, ὄχι διὰ κανένα πταίσιμον, ἀλλὰ ἢ βαρυθύμησις, ἢ μισῶντας τὴν ζωήν του, ἢ ἀπότινος λύπης, ἢ λωλάδας, ἢ ἀπὸ πολυχρόνιον ἀθένειαν ἐβαρέθη, ἢ ἐχάλασε τοῦ λόγου του, πιάνεται ἡ διαθήκη του. εἰ δὲ διὰ κανένα σφάλμα ὅπου ἔκαμε, φοβήσῃς τὰς παιδήσεις ὅπου ἔμελλε νὰ πάθῃ, ἐθανατώθη μὲ τὸ θέλημάτου, ἐμποδίζουν οἱ νόμοι τὴν τοιαύτην διαθήκην νὰ πιάνεται.

Ἐκεῖνος ὅπου δὲν ἀφήσει νὰ γένῃ διαθήκη, ἢ νὰ ἀλλαχθῇ ἡ πρώτη, μὲ τὸ νὰ ἠμπορῇ νὰ κληρονομήσῃ αὐτὸς ἢ χωρὶς διαθήκην, ἢ διὰ νὰ εἶναι γραμμένος εἰς τὴν πρώτην, νὰ ξεπεσῃ ἀπὸ τὴν κληρονομίαν, ἢ νὰ γίνεται Αὐθεντικὴ ἡ κληρονομία.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ἀναγκάζει τινὰ μὲ βίαν διὰ νὰ τὸν γράψῃ κληρονόμον, ὄχι μοναχὰ εἰς χρήματα νὰ δώσῃ καταδικάζεται, ἀλλὰ ἢ τιμωρεῖται κατὰ πολλά. διατὶ λέγει ἡ διάταξις τοῦ παρόντος βιβλίου, ἐκεῖνος ὅπου κάμνει αὐτὸ ἐξορίζεται. ἢ ἐκεῖνος ὁποῦ μέλλει νὰ γραφθῇ κληρονόμος δὲν ζημιώνεται, ἀλλὰ τὸ πληρώνει τὴν ζημίαν ὁ ὑπαίτιος.

Ἐὰν ἀποδειχθῇ πῶς ἐκεῖνος ὅπου ἔκαμε τὴν διαθήκην ἐβούλετο νὰ γράψῃ ἢ ἄλλους περισσοτέρους κληρονόμους, ἢ βεβαθῇ, ἢ δὲν προφθάσει νὰ τὸς εἰπῇ, δὲν κληρονομοῦν ὅπου ἐκεῖνοι ὅπου ἐγράφησαν.

Ἐὰν γράψῃ κανεὶς εἰς τὴν διαθήκην του Βασιλέα κληρονόμον, ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὴν χαλᾷ, ἢ νὰ τὴν ἀλλάξῃ, νὰ γράψῃ ἄλλον κληρονόμον αὐτὶ τοῦ Βασιλέως.

Ἐὰν ἐκεῖνος ὅπου κάμνει τὴν διαθήκην, δὲν θέλῃ νὰ ἐξόρκωσι οἱ μάρτυρες τὶ γράφει ἢ διατίθεται, τυλίζει, ἢ βυλώνει αὐτὴν

τὴν ἕως τὰ χαμμηλά, καὶ τὴν φέρει εἰς τὰς μάρτυρας διὰ νὰ ὑπογράψουν, καὶ μὲ τὸ σόματε λέγει τοὺς μαρτύρων, ὅτι ἐτσι εἶναι ἡ διαθήκη μου. καὶ λοιπὸν εἰς σὰ καιρὸν νὰ ὑπογράψουν, ἂν βουλιώσουν αὐτὴν, νὰ πιάσεται ἡ τοιαύτη διαθήκη ἰχυρῶς. καὶ ὄχι μόνον ἑπτὰ μάρτυρες νὰ εἶναι, ἀλλὰ καὶ πόντε ἂν εἶναι μάρτυρες εἰς ἔγγραφον, ἂν ἄγραφον διαθήκην, βεβαίαν ἀποδείχνουν αὐτήν.

Ἐκεῖνος ὁπὸν λαβωθῇ εἰς τὸν πόλεμον, καὶ περιπατῶντας εἰς τὴν στράταν ἔλθῃ εἰς τὸ τέλος τὸν θανάτε, ὁ τοιοῦτος ὄχι μόνον ἔμπροσθεν τριῶν μαρτύρων δύναται νὰ κάμῃ διαθήκην, ἀλλὰ ἐὰν δίγαθοῦν ἂν δύο πρόσωπα μόνον, δύνανται νὰ ἀποδείξουν τὴν τοιαύτην διαθήκην βεβαίαν.

Οἱ στρατιῶται ὁπὸν διείσκονται μὲ τὸ στρατόπεδον, τὰς τελδιταίας τῆς θελήσεώς τες διαθέσεις, δύνανται μὲ κάθε λογῆς τρόπον νὰ κάμνουν διαθήκην, καθὼς θέλουν νὰ διατεθοῦν, καὶ εἰς ὅποιους θέλουν, καὶ αὐ σημειώσῃ κανεὶς ἀπ' αὐτὰς εἰς τὸ φυλάξει τοῦ σταθίου του, ἢ εἰς τὸ σκεπάσι του μὲ χάρματα κόκκινα ἀπὸ τὸ αἷμά του, ἢ εἰς τὴν γῆν χρέψει μὲ τὸ σταθί του εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου, εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου τε, ἡ τοιαύτη βέλησις πρέπει νὰ εἶναι βεβαία.

Καὶ ἡ ἀτελείωτος διαθήκη τὲ στρατιώτε πιάνεται.

Ἡ πρώτη διαθήκη χαλᾶται ἀπὸ τὴν ὕστερην, ὅταν εἶναι πλεία, μὲ ὅλον ὁπὸν νὰ εἶναι ἄγραφος.

Περὶ Γυναικῶν.

Ἐὰν τινὰς Ἄνδρας συνομιλήσῃ μὲ καμίαν Γυναῖκα, καὶ τὴν καταπείσει νὰ τὸν γράψῃ κληρονόμον, δὲν φαίνεται ὅτι μὲ βίαν νὰ τὸ ἔκαμε.

Ἐὰν συμβῇ νὰ ἀποθάνῃ Γυναῖκα ἐγκαστρωμένη εἰς τὸ λεχὸν ὁπὸν λούεται, καὶ κάμῃ διαθήκην ἄγραφον ἔμπροσθεν ἐννέα Γυναικῶν ὁπὸν δίγαθοῦν ἐκεῖ, πιάνεται ἡ τοιαύτη διαθήκη διότι πρέπει νὰ δεχθοῦν αἱ ἐννέα Γυναῖκες εἰς μαρτυρίαν, διὰ τὰ ὅσα ἐπρόσταξεν ἡ Γυναῖκα ἐκείνη εἰς τὸν θανάτου της.

Οἱ

Ο' κληρονόμος δεν μαρτυρεῖ εἰς διαθήκλω, ὁ δὲ λεγατάριος, καὶ ὁ ἐπίτροπος ὀπῶ ἀφήσει μαρτυρῶν.

Ἡ διαθήκη δεν ἀναξέπεται μὲ κατηγορίαν, ὅτι ἀπέρασαν οἱ δέκα χρόνοι.

Οὐδὲ κανένας ὀπῶ γράφει διαθήκλω ἠμπορεῖ νὰ χάψῃ λεγάτον ἀπὸ λόγου του.

Ἡ νομικὴ διάταξις προσάζει, ὅτι εἴτις θέλῃ νὰ κάμῃ διάταξιν διὰ τὰ πράγματά του, πρῶτον νὰ ἀφίνῃ τὸ νόμιμον μερτικὸν τῶν παιδίων του, ὄχι τὸ τέταρτον. (διότι τοῦτο τοὺς κάνει πτωχούς,) ἀλλὰ τὸ τρίτον, ἢ τὸ ἥμισυ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν παιδίων. καὶ ὕστερα νὰ κάμῃ χωρισμὸν καὶ διὰ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ πλούτου, καὶ ὁπόταν δεν φθάνῃ τὸ νόμιμον μέρος πρὸς ἐπίδοσιν τῆς προικός, ἢ τῆς πρὸ Γάμου δωρεᾶς νὰ τὰ κυβερνᾷ διάπαντος. καὶ κατὰ τὴν ποιότητα, καὶ ἀναλογίαν τῶν προσώπων μεβεμονῆς τῆς περιουσίας, νὰ δίγάλῃ καὶ τὸ μέρος τῆς προικὸς, καὶ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς ἀπὸ ὅλον τὸ τίποτές του.

Ἐκεῖνα ὀπῶ συμαίνουν τὴν διαθήκλω εἶναι πολλὰ, εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπτὰ, καὶ αἱ σφραγίδες αὐτῶν, ἢ τῶν πέντε μαρτύρων, καὶ ἄλλα τινά. ἢ ἀπὸ ὅλα μάλιστα νὰ εἶναι φανερὸς ὁ κληρονόμος. ὅτι ἂν εὑρεθῇ διαθήκη ὀπῶ νὰ τὰ ἔχῃ ὅλα αὐτὰ τὰ παρατηρήματα, καὶ τὸν κληρονόμον νὰ μὴν τὸν ἔχῃ γραμμένον, αὐτόχρημα εἶναι ἡ διαθήκη καὶ ἄκυρος. τὸ παρὸν λοιπὸν πρόσαγμα διδάσκει ἡμᾶς, ὅτι ἂν εὑρεθῇ διαθήκη ὀπῶ νὰ ἔχῃ κανένα λόγον γραμμένον ὀπῶ νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ νοηθῇ, ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον γραμμένος πρέπει νὰ τὸν ἐννοῇ. παραδείγματος χάριν, εἶχον ἐγὼ Πέτρος πολλὰς φίλας, καὶ ἀποθνήσκωντας ἔκαμα διαθήκλω, καὶ εἰς αὐτὴν ἔγραψα ἔτζι, κάμνω κληρονόμον Πέτρον τὸν φίλον μου. μὲ τὸ νὰ εἶναι πολλοὶ λοιπὸν οἱ Πέτροι, καὶ νὰ μὴ φανερώνεται ῥητῶς ποῖος Πέτρος, αὐτόχρημα εἶναι αὐτὸ τὸ γράψιμον, καὶ εἰς ἐδὲν λογιζόμενον, καὶ ἐδὲν γίνεται κληρονόμος, ἢ μὴ ὢντας κληρονόμος, καὶ ἡ διαθήκη εἶναι ἀσύστατος, ἢ ἀβέβαιος.

Ἐκεῖνα ὀπῶ δεν καταλαμβάνονται εἰς τὴν διαθήκλω τόσον ἐγράφησαν, ὡσὰν νὰ μὴν ἤθελαν γραφῇ.

Ἐκεῖ-

Ἐκεῖνα ὁπῶ εἶναι γραμμένα εἰς διαθήκην ἐναντία σὲ τᾶ ἄλλα, δὲν πιάνονται.

Τότε λαμβάνω τέλος τὰ ὅσα εἶναι γραμμένα εἰς τὴν διαθήκην, ὅταν ἔχω τὴν ἀρχὴν ἀκαταγόρητον.

Περὶ Ὑπεξουσίων διαθήκης.

ΤΙΤΛΟΣ, β.

Πεκούλιον ἰδιόκτητον καὶ παγανικόν.

Τὸ πεκούλιον εἰς τὰς ὑπεξουσίους φαίνεται. Ἀλλὰ τᾶτο τὰ πεκούλια, ἄλλα μὲν εἶναι ἰδιόκτητα, ἄλλα δὲ εἶναι παγανικά. Καὶ ἰδιόκτητα λέγονται ὅσα ἀποκτήσει ἀπὸ λόγου τινὰς, ἢ ἀπὸ τὴν τέχνην του, ἢ ἀπὸ στρατείαν, ἢ ἀπὸ κανένα ἄλλον βαθμὸν, ἢ ἀπὸ καμίαν κληρονομίαν τὰ ἔχει. παγανικὰ δὲ ἐκεῖνα ὁπῶ τὰς δώσουν οἱ γονεῖς του διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του, ἢ χρείαν, ἢ καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ὁπῶ τὰς ἐδόθησαν, ἀπόκτησαν καὶ ἄλλα.

Εἶναι πολλαὶ αἱ διαφοραὶ τῶν πεκουλίων ἐτούτων, τὰ ἰδιόκτητα δηλαδὴ καὶ τὰ παγανικά. Καὶ πρώτη μὲν εἶναι τάτη ἡ διαφορὰ, ὅτι εἰς μὲν τὸ πεκούλιον ὁπῶ ἀποκτήσει ἀπατός του ὁ ὑπεξούσιος, δύναται νὰ κάμῃ διαθήκην, εἰς δὲ τὸ παγανικὸν δὲν δύναται, ἔτε αὐ τὸν προσάξῃ ὁ Πατέρας του. Δευτέρα διαφορὰ εἶναι, ὅτι ἐὰν σκανδαλιθῇ ὁ Πατέρας του, τὸ μὲν παγανικὸν πεκούλιον δύναται νὰ τὸ πάρῃ, ἀμὴ ἐκεῖνο ὁπῶ ἀπόκτησεν ἀπατός του, δὲν δύναται νὰ τᾶ τὸ πάρῃ. Τρίτη διαφορὰ εἶναι, ὅτι ἐὰν χρεωστῇ κανεὶς, καὶ τὸν στοχωρήσουν οἱ χρεωφειλέται, τὸ μὲν παγανικὸν πεκούλιον τοῦ παιδὸς αὐτᾶ, δύναται νὰ τὸ πελήσῃ, ἀμὴ τὸ ἰδιόκτητον δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ πελήσῃ. ἀκόμι εἶναι καὶ τετάρτη διαφορὰ, ὅτι αὐ ἔχῃ πολλὰ παιδία κανεὶς, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ τύχῃ νὰ ἔχῃ τὸ σᾶν ἀπ' αὐτὰ πεκούλιον παγανικὸν, καὶ ἰδιόκτητον, τὸ μὲν παγανικὸν εἶναι κοινὸν ὁλουῶν τῶν ὑπεξουσίων παίδων, τὸ δὲ ἰδιόκτητον εἶναι ἐκείνου μόνον ὁπῶ τὸ ἀπόκτησεν.

Τὰ παιδία ὁπῶ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τᾶ Πατρὸς αὐτῶν, ὅσα πεκούλια ἀποκτήσουν ἀπὸ μακρυὰς στράτας εἰς τὴν ξενιτείαν,

τείαν, ϗ παξείδια, μὲ φουρτουῶας, χειμῶνας, ϗ μὲ καύμα-
τα, εἶναι ἐδικάτους, ϗ δυύανται νὰ κάμουν διαθήκην εἰς αὐ-
τά. εἰ δὲ ϗ ἐπλήρωσαν δι' αὐτὰ οἱ γονεῖς τους τίποτες, χρεω-
σουῶ νὰ τὺς δώσουν ὅσον τὺς τυχαίνει νὰ πάρουν. ϗ εἰς τὸ
ἐπίλοιπον κάμνουν διαθήκην. ὁμοίως τὰ ὅσα ἀποκτήσουν ἀ-
πὸ τέχνην, ἢ φραγματείαν, ἢ στρατείαν, ἢ ἀπὸ πᾶσαν ἀξίαν
ϗ ὄπαδδμα, ἰδιόκτητα εἶναι, ἐδικάτους δηλαδή.

Τὰ πεκούλια εἶναι τεσσάρων λογιῶν, ἀφοπορεύσα, παγανι-
κὰ, καυστρέσια, ϗ ὡσανεὶ καυστρέσια. ϗ ἀφοπορεύσα εἶναι,
ὅσα ἔχουν ἀπὸ Μιτζικὴν κληρονομίαν, Πάππων, ϗ Προ-
πάππων, ϗ ἄλλων Μιτζικῶν συγγενῶν. ϗ τούτων τὴν μὲν
χρῆσιν τὴν ἔχει ὁ Πατὴρ, τὴν δὲ δεσποτείαν οἱ παῖδες. μὲ
τοῦτα ὅμοια ϗ ὅσα ἔχουν ἀπὸ φιλοτιμίαν, ϗ ἀπὸ τὸν κόπον
τους ὁπού νὰ ἀποκτήσουν τὰ παιδία, ϗ ἀπὸ αἰτίαν Γάμου, εἰς
τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ἄδειαν τὰ παιδία τὰ ὑπεξέσια νὰ κά-
μνουν διαθήκην, ἀλλὰ ὅπου ὁ Πατέρας αὐτῆς ἂν ἀποθάνῃ προ-
τήτερα ἀπὸ τὰ παιδία. διότι τὴν χρῆσιν μόνον ὁ Πατὴρ τὴν
ἔχει, τουτέστι νὰ τὰ δηλεύῃ, ϗ νὰ ξοδεύῃ τὺς καρπούς, ἀμὴ
τὴν δεσποτείαν τὴν ἔχουν οἱ παῖδες. τὰ δὲ παγανικὰ, ἤγουν
τὰ γονικὰ εἶναι ὅσα προπορεύζονται, τουτέστιν ὅσα ἀπὸ αἰτίαν,
ϗ ἀφορμὴν, ϗ ἀπὸ φραγμάτων Πατζικῶν ἀποκτήσει τὸ παι-
δίον. διότι ὅλα ἐτοῦτα τοῦ Παξὸς εἶναι. ϗ τούτων ϗ τὴν χρῆ-
σιν, ϗ τὴν δεσποτείαν ὁ Πατὴρ τὴν ἔχει. ϗ οὔτε εἰς τοῦτα
ἔχει ἄδειαν ὁ Υἱὸς νὰ κάμῃ διαθήκην, ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃ προ-
τήτερα ὁ Πατέρας του. τὰ δὲ καυστρέσια εἶναι τὰ ἰδιόκτητα, ἤ-
γουν τὰ ὅσα ἀποκτήσει ἀπατούς του ὁ Υἱὸς, ϗ τοῦ ἔλθουν ἀπὸ
σιδήρου, ϗ ὅπλου, τουτέστιν ἀπὸ πολέμους, ϗ στρατείας. τῆς
ὁποίων ϗ ἡ χρῆσις, ϗ ἡ δεσποτεία τοῦ παιδίου ἁρμόζει. ϗ
ἔχει ἄδειαν εἰς τοῦτα ὁ Υἱὸς ὅπου εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ
Παξούς του νὰ κάμῃ διαθήκην. τὰ δὲ ὡσανεὶ καυστρέσια εἶναι,
ὅσα ἔχει τὸ παιδὶ ἀπὸ χάραις Βασιλικαῖς, ἢ ἀπὸ Δέσποινες
ἤγουν Κυράδες, ϗ ὁδὲ τούτων τὴν χρῆσιν, ἢ τὴν δεσποτείαν
ἔχει ὁ Πατὴρ, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ παιδίου εἶναι. ϗ τὰ
ὅσα κληρονομήσει ἀπὸ Ἀδελφούς, ἢ Ἀδελφήν, ϗ ὅσα σιτη-
ρέσια χρονικὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν Λυθοντείαν, ἂν εἶναι στρατιώ-

της γραμμένος. Ϲ τὰ ὅσα δίδονται ἀπὸ τὴν Βασιλικὴν τάξιν Αὐθεντικὰ σιπρέσια, ὅλα τοῦτε εἶναι εἰς τὴν ἐξεσίαν τῦ ὑπεξουσίε, Ϲ ἔχει ἄδειαν νὰ κάμῃ ϰληθήκην.

Περὶ ϰληθήκης Α'πελεθέρων.

Τ Ι' Τ Λ Ο Σ, γ'.

Α'Πελεύθερος λέγεται ἐκεῖνος ὁπῦ ἦτον δοῦλος, ϰ) ἔγινεν ἐλεύθερος. ὁ δὲ ἐλεθερωτὴς τότε λέγεται Πάτρων.

Η' συγγένεια εἶναι ὄνομα ῥητικὸν, ϰ) μοιράζεται εἰς ἀνιόντας, Ϲ κατιόντας, Ϲ τὰς ἐκ πλαγίε. Ϲ αὗται αἱ συγγένειαι νοοῦνται εἰς τὰς δύῤῥειᾶς. εἰς δὲ τὰς ἀπελεθέρας, ἤγουν τὰς ἐλεθερωμένες δούλες οἱ παλαιοὶ ἀνιόντας δὲν ἤξεραν. διότι πῶς ἤθελαν τὰς ἰξεύρῃ, ὁπόταν ἤθελαν ῥηνηθῇ εἰς τὴν σκλαβίαν; ὄτε τὰς ἐκ πλαγίε. διότι ἐκεῖνος ὁπῦ δὲν ἔχει τὰς ἀνιόντας, ὄτε τὰς ἐκ πλαγίε ἰξεύρει, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς ἀνιόντας καταλαμβάνονται οἱ ἐκ πλαγίε. ἀλλὰ μόνον τὴν τῷ κατιόντων συγγένειαν ἔχεσι, τετέσι τῷ τέκνων, ϰ) ἐγγόνων ὁπῦ παιθουῦ, ϰ) ῥηνηθουῦ ἀπ' αὐτὰς, ϰ) καθεξῆς. ϰ) διὰ τῦτο ἐὰν ἀποθανῇ ἀπελεύθερος χωρὶς ϰληθήκην, ἐὰν ἔχῃ παιδίον ὁπῦ νὰ ῥηνηθῇ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐλεθερίαν, ἢ πρὶν τῆς ἐλεθερίας, ἢ ἐλεθερώθη μαζίτε, ἢ ϰ) πρωτήτερα ἀπὸ λόγου τυ ἐλεθερώθη, ἐπῆτος τὸν ϰληρονομεῖ. εἰ δὲ δὲν ἔχῃ παιδίον, τὸν ϰληρονομεῖ ὁ Πάτρων, ἤγουν ὁ Αὐθεύτης ὁπῦ τὸν ἐλεθέρωσεν. εἰ δὲ Ϲ ἔκαμε ϰληθήκην, Ϲ δὲν ἄφησε τίποτες τῦ Πάτρωνος αὐτῦ, ἐὰν δὲν εἶχε παιδία, ἢ Ϲ αὐ εἶχε παιδία, ἢ ἐγγόνες, ϰ) τὲς ἔκαμψ ἀποκλήρες, ϰ) ἀπέθανε, Ϲ δὲν δυνηθουῦ τὰ παιδία ταῦτα νὰ μεταγυρίσουν τὴν ϰληθήκην, τότε νὰ πέρνῃ ὁ Πάτρων τὸ τρίτον μέρος.

Οὐ μόνον ὁ Πάτρων, ϰ) ἡ Γυναῖκά τε, ϰ) τὰ παιδία, καὶ ἐγγόνια αὐτῶν, ϰ) οἱ ἐπίλοιποι ὅσοι κατάγονται ἀπ' αὐτοὺς, καλοῦνται εἰς ϰληρονομίαν τῦ δούλε, ἀλλὰ ϰ) οἱ ἐκ πλαγίου αὐτῷ ἕως πέμπτε βαθμῦ. εἰ δὲ τῦ αὐτῦ Πάτρωνος, ἢ τῆς Πατρωνίασης, ἢ δύο Πατρώνων, ἢ δύο Πατρωνιασῶν, ἢ ϰ) πε-

εισ-

ειαστέρων ὑπάρχσι παιδία, ὅποιος εἶναι συμφώτερα εἰς τὸν βαθμὸν, ἐκεῖνος σεβαίνει εἰς τὴν κληρονομίαν τῶν πραγμάτων τῶ ἐλευθερωμένε δέλε. εἰ δὲ εἶναι δύο παιδία ενὸς Πάτρωνος, κ᾽ ξία ἄλλου, εἰς πόντε μερτικὰ νὰ μοιραθῇ ἡ κληρονομία. ἔτζι νὰ γίνεται κ᾽ εἰς τὲς ἐκ πλαγίε.

Ἐὰν ἀποθάνῃ δέλος ἐλευθερωμένος, πρῶτον καλοῦνται οἱ κατιόντες εἰς τὴν κληρονομίαν, ἤγουν τὰ παιδία τε. ὕστερα δὲ κ᾽ οἱ ανιόντες τοῦ ἀπελευθέρου, καὶ οἱ Ἀδελφοί του ἐαν εἶναι ἐλευθερωμένοι. εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι κανεὶς ἀπὸ τούτους, τὲς κληρονομοῦ οἱ Πάτρωνες, κ᾽ ἂν θεληματικῶς ἐλευθερώθησαν, κ᾽ ἂν τε μὲ πληρωμὴ ἐξαγοράθησαν.

Ὅταν ἀποθάνῃ δοῦλος ὁ ἐλευθερωμένος χωρὶς παιδία, κ᾽ κάμῃ διαθήκην εἰς τὰ πράγματά τε, χρεωστεῖ νὰ ἀφήσῃ τῶ Αὐθεντὸς ὁπῶ τὸν ἐλευθέρωσεν, ἢ τὴν συγχωρῶν ἐκεῖνε τὸ τρίτον μέρος ἀπὸ ὅ,τι ἔχει.

Ἐὰν εἶναι ὀλιγώτερος ἀπὸ τὰ ρ. φλωρία ὁ βίος τοῦ ἐλευθερωμένου δούλου, δὲν ἐξετάζεται, ἀλλὰ κάμνει διαθήκην καθὼς θέλει. εἰ δὲ καὶ εἶναι παραπάνω ἀπὸ τὰ ρ. φλωρία ὁ βίος τε, & ἀποθάνῃ χωρὶς παιδία, κ᾽ κάμῃ διαθήκην, ἀναγκάζεται ν᾽ ἀφήσῃ τὸ τρίτον μέρος τῶ βίε αὐτῶ εἰς τὸν Πάτρωνά του. εἰ δὲ ἀποθάνῃ χωρὶς διαθήκην, καλοῦνται εἰς κληρονομίαν οἵτε κατιόντες τῶ Πάτρωνος, & οἱ ἐκ πλαγίε δηλαδὴ, αὐ δὲν εἶναι κατιόντες ἕως πέμπτε βαθμοῦ. πρὸς δὲ τὴν κατηγορίαν τῆς διαθήκης, πῶς νὰ πέρνουν τὸ τρίτον μέρος οἱ Πάτρωνες μόνον, κ᾽ οἱ Υἱοὶ, κ᾽ οἱ ἔγγονοι αὐτῆ ἕως ε. βαθμοῦ ἐναντιοῦνται. οἱ δὲ ἐκ πλαγίε δὲν ἔχσι τῆς διαθήκης τὴν ἐναντίωσιν, ἐαὶ ἀποθάνῃ ὁ ἐλευθερωμένος ἐκεῖνος δοῦλος χωρὶς παιδία, κ᾽ γράψῃ ξένες κληρονόμες.

Τὰ παιδία τῆς Πατρωνίασης, ἤγουν τῆς Κυρίας ὁπῶ ἐλευθέρωσε τὸν δέλον, ὧν κ᾽ ἀπὸ πορνείαν εἶναι γεννημένα, δύνανται νὰ ἐναντιωθοῦν τὴν διαθήκην τοῦ ἐλευθερωμένου δούλου τῆς Μητὸς αὐτῆ, ἀμὴ τῶ Πάτρωνος δὲν ἠμπορεῖ, μόνον τὰ νόμιμα παιδία τε ἐναντιοῦνται.

Περὶ Διαθήκης Ἐπισκόπων, καὶ Μοναχῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ϛ'.

Ὅσα πράγματα εἶχεν ὁ Ἐπίσκοπος, πρὶν νὰ γονῇ Ἐπίσκοπος ἐκεῖνα χαρίζει, καὶ τὰ ἀποξενώνει, καὶ τὰ κάμνει ὡς θέλει. καὶ ὄχι μόνον εἰς τόσον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν θανάτου τὰ κάμνει διαθήκην, καὶ τὰ ἀφίνει ἐτίνος θέλῃ. ὅσα δὲ ἀποκτήσει ἀφότις ἔγινεν Ἐπίσκοπος καὶ ἐδῶθεν, εἶναι τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, καὶ δὲν τὰ ἐξουσιάζει νὰ κάμῃ διαθήκην νὰ τὰ χαρίζῃ ὅπου θέλει, πάρεξ μόνον αὖ τοῦ ἦλθαν κληρονομίαν ἀπὸ Γονεῖς, Φίλους, Ἀδελφούς, Θείους, ἢ ἄλλους Συγγενεῖς.

Ἐκεῖνος ὁπῦ θέλει νὰ γονῇ Καλόγηρος, πρῶτον νὰ κάμνῃ διαθήκην διὰ τὰ πράγματά του, καὶ τότε νὰ σεβαίνῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, διότι προσηλώνονται εἰς τὸ Μοναστήριον ὅλα τὰ τίποτές του, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν εἰπῇ λόγον μὲ τὸ στόμα του, πῶς νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸ Μοναστήριον. ὅμως τίποτες δὲν ἐξουσιάζει ἀπ' αὐτά.

Ἡ δὲ ἀ. νεαρὰ τοῦ Κυρῦ Λέοντος λέγει ἔτζι, ὅτι αὖ φανῇ εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐδιάλεξεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τὴν Μοναχικὴν ζωὴν, καὶ πολιτεύεται, νὰ ἀφιέρωσε τίποτες εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὰ στέργει εἰς τὸ Μοναστήριον, τὰ ὅσα τὰ ἀπόμειναν ἀπὸ τὰ ἐπίλοιπά του πράγματα, ἢ ἀποκτήσει, νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν του, καὶ νὰ τὰ δίδῃ ὅπου θέλει, καὶ νὰ μὴ τὸν ἐμποδίζῃ κανεὶς νὰ κάμνῃ διαθήκην, καὶ νὰ τὰ διαμοιράζῃ, καθὼς θέλει, καὶ προαιρεῖται. εἰ δὲ τὴν ἀρχὴν δὲν ἔφερε τίποτες εἰς τὸ Μοναστήριον, τότε νὰ μοιράζωνται εἰς τρία τὰ πράγματά του. καὶ τὸ τρίτον μὲν μέρος νὰ τὸ πέρνῃ τὸ Μοναστήριον, τὰ δὲ δύο μερτικὰ νὰ ἀπομένουν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, καὶ νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ κάμνῃ διαθήκην, καὶ νὰ τὰ μοιράζῃ, καθὼς θέλει καὶ βούλεται.

Καὶ ὁ ϛ'. Κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ Ἁγίας Συνόδου λέγει, ἐκεῖνος ὁπῦ θέλει νὰ γονῇ Καλόγηρος, προτήτερα νὰ κάμνῃ διαθήκην καὶ νὰ τίποτε του. διότι ὡσὰν μονάσει, καὶ κυρωθῇ

Κα-

Καλόγηρος, ὅλα τὰ φράγματά τε τὰ κυριεύει τὸ Μοναστήριον. εἰ δὲ εὑρεθῇ κανένας Καλόγηρος ὁπῶ νὰ κρατήσῃ τίποτες ἀπὸ τὰ φράγματά του, νὰ τὸ ἔχῃ ξέχωρα ἀπὸ τὸ Μοναστήριόν του, αὐτὸς μὲν κανονίζεται, & νὰ παιδεύεται, καθὼς τᾶ πρέπει, καὶ καθὼς ὁρίζουσι οἱ Θεῖοι νόμοι. τὸ δὲ φράγμα ἐκεῖνο νὰ πελήται ἀπὸ τὸν Προεσὸν, ἢ ἀπὸ τὸν Ἐπίτροπον, καὶ νὰ διαμοιράζεται εἰς τὰς πτωχὰς, καὶ ἀδυνάτους.

Ὅτι εἴτε Ἄνδρας, εἴτε Γυναῖκα ὁπῶ νὰ διαλέξουσι τὴν μοναδικὴν ζωὴν, καὶ πηγαίνουσι εἰς Μοναστήριον, καὶ πρὸ τοῦ νὰ πηγαίνουσι, δὲν κάμνουσι διαθήκην, καὶ κυβέρνησιν εἰς τὰ φράγματά τους, ἐὰν δὲν ἔχουσι παιδία, γίνονται ὅλα τὰ φράγματά τους τᾶ Μοναστηρίε. ἐὰν ἔχουσι δὲ παιδία, τὰς δίδεται ἄδεια καὶ ἀφ' ἧς καλογερεύσουσι νὰ κάμνουσι διαθήκην, καὶ νὰ ἀφήνουσι τὰ παιδία τους, ἀμὴ ὄχι ὅλα τὰ φράγματά τους, ἀλλὰ σωαζεύονται τᾶ λόγε τᾶς μὲ τὰ παιδία τους, καὶ κρατοῦσιν ἕνα μέρος διὰ λόγε τους, τὸ ὁποῖον εἶναι τᾶ Μοναστηρίε, καὶ τὰ λοιπὰ καθὼς λέγει ὁ νόμος.

Ἐκεῖνος ὁπῶ γυνὴ Καλόγηρος, καὶ ἔχει παιδία, δύναται ὡσὰν γυνὴ Καλόγηρος νὰ μοιράσῃ τὸν βίον τε εἰς τὰ παιδία τε, καὶ φυλάττει καὶ δικὰ λόγε τε μερτικὸν, τὸ ὁποῖον λέγεται τοῦ Μοναστηρίε. εἰ δὲ ἀποθάνῃ χωρὶς διαθήκην, τότε τὰ παιδία τε πέρνουσι τὸ μερτικόν τε, τουτέστι τὸ Φαλκίδιον, καὶ τὸ ἐπίλοιπον δίδεται εἰς τὸ Μοναστήριον.

Ἐκεῖνος ὁπῶ εὔγη ἀπὸ τὸ Μοναστήριόν τε, καὶ πηγαίνει εἰς ἄλλο Μοναστήριον, ξεπάτει ἀπὸ τὰ τίποτές του, καὶ δὲν πέρνει τίποτες.

Περὶ Ἀνατροπῆς Διαθήκης.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, έ.

ΤΑ διαθήκας τρία πάθη τὰς παρενοχλᾶσιν, οἷον ῥῆξις, ἀκυρωσία, & ἀτέλεια. & ἐκεῖναι ὁπῶ ῥήγνυνται, ἢ παντελῶς ξεχίζονται, ἢ μερικῶς. καὶ παντελῶς μὲν κατὰ τρόπους ἓξ ξεχίζονται. & πρῶτος τρόπος εἶναι, ὅταν κανεὶς, ὕστερα ἀπὸ

ὑπὸ τὸν καιρὸν ὁπὲ κάμνει τὴν διαθήκην, πάρῃ κανένα παιδίον εἰς υἱοθεσίαν, μὲ ὅ,τι τρόπον ἂν τὸ πάρῃ. β'. τρόπος εἶναι, ὅταν ἀφ' ἑ κάμῃ τὴν διαθήκην, ἢ ἀφ' ἑ ὑποθάνῃ ἐκεῖνος ὁπὲ κάμῃ τὴν διαθήκην, γεννηθῇ υἱὸς, ἢ ὑπὸ ὑπεξουσίαν υἱὲ θανόντος γεννηθῇ Ἔγγονος. ἐὰν ὅμως μὲ τὰς ὡρισμένας κληρονόμους διείσκεται ἕτζι ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι νὰ εἶναι ἀπόκληροι. ἀϊσως ἂν δὲν λεγατεθῇ λοιπὸν, ἢ αὖ παράκαιρα τὸν γεννήσῃ ἡ Μητέρα τε. γ'. τρόπος εἶναι, ὅταν ὁ θετὸς υἱὸς ἔσωπας νὰ εἶναι εἰς τὴν ὑξουσίαν τὲ θετὲ Πατρὸς αὐτοῦ, δὲν τὸν ἐνθυμήθη νὰ τὸν γράψῃ εἰς τὴν διαθήκην. δ'. ὅταν γένῃ δεύτερα διαθήκη κατὰ τὰς νόμους, εἴτε ἔγινε κανεὶς εἰς αὐτὴν κληρονόμος, εἴτε δὲν ἔγινε, νὰ κληρονομῇ μὲ ἐκείνας ὁπὲ ἔγιναν εἰς τὴν πρώτην διαθήκην. ε'. ὅταν γένῃ δεύτερα διαθήκη κατὰ νόμους, ἂν καταστήσει ἄλλον κληρονόμον εἰς μερικὰ πράγματα, ἢ δὲν τὰ βεβαιώνει τὰ ὅσα ἔλεγεν ἡ πρώτη διαθήκη. ς'. ὅταν κάμῃ Στρατιώτης διαθήκην, ἢ γεννηθῇ υἱὸς, ἢ δὲν τὸν θυμηθῇ. διότι ἐὰν τὸν ἐνθυμήθη, ἂν τὸν ἐσιώπησε, δὲν ξεχίζεται ἡ διαθήκη.

Περὶ τῆς μερικῆς ξεχιζομένης Διαθήκης.

Μερικῶς δὲ κατὰ δύο τρόπους ξεχίζεται. ἢ πρῶτος εἶναι, ὅταν ἡ δεύτερα διαθήκη λέγει, ὅτι τὰ ὅσα εἶναι εἰς τὴν πρώτην διαθήκην νὰ εἶναι βέβαια, ὅμως βάνει ἢ ἄλλον κληρονόμον εἰς μερικὰ πράγματα. διότι ἦτον ἀρκετὰ εἰς αὐτὸν ἐκεῖνα ὁπὲ τὲ ἄφησεν, ἀγκαλὰ ἢ δὲν κάμνει τὸν Φαλκίδιον. β'. ὅταν ἔχῃ κανεὶς Θυγατέρα ὑπεξουσίαν, ἢ Ἔγγονον, ἢ Ἐγγόνην, καὶ δὲν τὲς ἔγραψε κληρονόμες ἢ αὐτὲς, τότε ἡ μὲν διαθήκη δὲν ξεχίζεται τελείως, μόνον σεβαίνουν καὶ αὐτοὶ κληρονόμοι. καὶ ἐὰν εἶναι ἡ κληρονομία εἰς ξένους χαμμένη, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι Συγγενεῖς, νὰ πέρνουν τὸ ἥμισυ οἱ ἐδικοί. εἰ δὲ εἶναι Συγγενεῖς, ὅλοι ὁμοίως νὰ μοιράζουν.

Πε-

ται ἡ κληρονομία κατὰ πρόσωπον, ἢ κατὰ κεφαλὴν ἀυ-
, ἤτοι ὅσα εἶναι, ὅλα ἐξ ἴσου καλοῦνται εἰς τὴν κληρο-
μίαν.

Μάγιστρος.

Ἀποθνήσκοντας κανεὶς χωρὶς διαθήκην, & ἔχοντας δύο Ἐξαδέλφας ἀπὸ τὸν Πατέρα, καὶ δύο ἀπὸ τὴν Μητέρα, ὁ Μάγιστρος ἔτζι ἔκρινεν, ὅτι ἀπὸ ξεῖς Θείους μὲ τὸ νὰ ἐξηγνήθησαν τέσσαρες Γυναῖκες, τὰς ὁποίας ἡ συνήθεια τὰς κράζει Ἐξαδέλφας, εἰς τὴν κληρονομίαν δὲν ἦλθον κατὰ τὴν σειρὰν, ὅσοι δηλαδὴ ἦτον Θεῖοι, ἀλλὰ κατὰ κεφαλὴν, ὅσαι δηλαδὴ Ἐξαδέλφαι.

Σχόλιον.

Ἀπέθανεν ἕνας ἔχοντας ἀνεψιὰς ἀπὸ Ἀδελφὸν, & Ἀδελφὴν, ὁ παλαιὸς πολιτικὸς νόμος ὁπὲ ἦτον εἰς τὴν πολιτείαν, ἔπραξεν εἰς κληρονομίαν τὰς ἀνεψιὰς ἀπὸ τὸν Ἀδελφὸν, ὡσὰν ὁπὲ ἦτον ἀπὸ Ἀρσενικὸν, τὰς ὁποίας ἔλεγε Ἀδνάτας, & τὰς ἀνεψιὰς ἀπὸ τὴν Ἀδελφὴν τὰς ἐδίωχνεν, ὡσὰν ὁπὲ ἦτον ἀπὸ θηλυκὸν πρόσωπον, & τὰς λέγουν Κογνάτους. Διατὶ ἰξέβρε καθόλου, ὡς ὅταν πίπτῃ θηλυκὸν πρόσωπον ξεκόπτει τὴν ἀδνατιότητα, ἤτοι τὴν συγγένειαν ἀπὸ Ἀρσενικόν. καὶ ἐδῶ μὲ τὸ νὰ ἐμεσολάβησε θηλυκὸν πρόσωπον, ἔκοψε τὴν Ἀδνατικὴν συγγένειαν. καὶ αὐτὰ ἐνομοθέτει ὁ πολιτικὸς νόμος. ὕστερα ἐλθὼν ὁ Πραιτώριος, & δεήσκωντας τὴν πολιτικὴν νομοθεσίαν νὰ διδάσκῃ ταῦτα, ἔκρινεν ἄδικον ἐκείνους ὁπὲ εἶναι ἀπὸ θηλυκὸν γένος νὰ μὴν ἐμβαίνουν εἰς τὴν κληρονομίαν, ἢ νὰ εἶναι ἢ τῆς αὐτῆς τάξεως, διὰ τοῦτο ἐκάλεσε ἢ αὐτὰς, καθὼς θέλεις τὸ μάθῃ πλατύτερα εἰς τὰ πρόστφορα βιβλία ὁπὲ γράφουν περὶ τῆς κληρονομίας ἐκείνων ὁποῦ ἀποθνήσκουν χωρὶς διαθήκην.

Ὅταν δὲν εἶναι ἄλλος συγγενὴς σιμώτερα, τότε ἢ ὀγδόου βαθμοῦ συγγενὴς καλεῖται εἰς κληρονομίαν, καὶ τὸν νόμον ὁπὲ λέγει, ὅτι ὀγδόου βαθμὲ συγγενὴς, ἐὰν εἰσέλθῃ εἰς κληρονομίαν, ἔχει τὲ νόμε βοήθειαν.

Με τὴν ψυχήν τε τινὰς ἐγχειρίζει τὴν κληρονομίαν, ἀγ- Βιβλ. λή. Τίτλ. ιβ'. καλὰ & δὲν πιάσῃ τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς κληρονο- Κεφ. πέ.

μίας,

μίας. διὰ τοῦτο αἱ εἶναι τίποτες ἐνέχυρα εἰς τὴν κληρονομίαν, ἢ ξένα πράγματα, ὁ τὰ πάρῃ ὡς πράγματα τῆς κληρονομίας, φαίνεται ὅτι τὲ ἐγχειρίζει τὴν κληρονομίαν.

Εἴτις εἶναι παράνω ἀπὸ τὲς κέ. χρόνους, καὶ λάβῃ Πατρικὴν κληρονομίαν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰς κείσεις τῆς δανειςῶν, μὲ τὸ νὰ λέγῃ, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀποκειθῇ χωρὶς τὸν Ἀδελφόντε, ἀλλὰ κείνεται διὰ τὸ μερτικόντε.

Τίτλ. ιδ'. τῆ αὐτῆ. Κεφ. κζ'. Ἐκεῖνος ὁπὲ δὲν γραφθῇ κληρονόμος, καὶ αὔισως καὶ σωναγραφῇ μὲ τὲς γραμμένες κληρονόμες, μοναχὸς χωρὶς διαθήκην ἤθελε κυβερνᾷ, δίδει καὶ τὰ λεγάτα.

Οἱ κληρονόμοι ὁπὲ ἐκληρονόμησαν τινὰ, ὁπὲ τὸν ἐφόνευσαν ἄλλοι, καὶ δὲν κινήσουν κείσιν νὰ κάμουν τὴν ἐκδίκησιν, δίδουν καὶ τὰ πράγματα, καὶ τὲς καρπὲς ὀπίσω, πάρεξ μόνον αἱ εἶναι αὐτάλικοι.

Καὶ ὁ Ἄνδρας ὁποῦ δὲν ἐκδικεῖ τὸν θάνατον τῆς Γυναικὸς αὐτοῦ, τοῦ πέρνουν τὴν προῖκα. ἐπειδὴ ὅλοι οἱ κληρονόμοι, καὶ ὅσοι καταριθμοῦ εἰς τάξιν κληρονόμων, πρέπει νὰ εἶναι καὶ πρόθυμοι εἰς τὴν ἐκδίκησιν ἐκείνε ὁπὲ ἀποθάνῃ.

Περὶ Συνεισφορᾶς.

Ἐὰν Πατὴρ προικίσῃ τὴν Θυγατέρα τε, καὶ συμφωνήσῃ, ὅτι νὰ εἶναι ἀρκετὴ μὲ ταύτην τὴν προῖκα μόνον, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ μέρος ἀπὸ κληρονομίαν τε, δὲν βεβαιώνεται τὸ τοιοῦτον σύμφωνον, ἔτε ἐμποδίζεται νὰ τὸν κληρονομήσῃ, ἐὰν ἀποθάνῃ χωρὶς διαθήκην, ἀλλὰ φέρει τὴν προῖκα ὁπὲ ἔλαβε, καὶ τὴν σμίγει μὲ τὸν βίον τὲ Παζός της, καὶ μοιράζει μὲ τ' Ἀδέλφιάτης ἴσια.

Τὴν προῖκα Γάμου δωρεὰν πρέπει νὰ φέρνῃ εἰς τὴν μέσην, ὡσὰν καὶ τὴν προῖκα, ἐὰν ἀποθάνῃ χωρὶς διαθήκην ἐκεῖνος ὁπὲ τὴν ἔδωκε, κἂν Πατέρας εἶναι, κἂν Μητέρα, ἢ Πάππος, ἢ Μάμμη, ἢ Προμάμμη ἀπὸ Παζός, ἢ Μητρός.

Οἱ ἀντεξέσιοι Ἀδελφοὶ ὁπὲ κληρονομοῦν μὲ τὺς ὑπεξουσίκς Ἀδελφοὺς χωρὶς διαθήκην, πρέπει νὰ φέρουν ὅσα ἀπόκτησαν ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς Γονέων τες νὰ τὰ βάλουν εἰς

τὴν

τλὼ μέσω, κὴ ὄχι ἐκεῖνα ὁπὸ ἀπόκτησαν ἀπὸ ἐδικόν τες ὁπο-
τήδηλμα, ὐδὲ τὸ πεκάλιόν τες.

Οἱ ἀυτεξάσιοι παῖδες ἐκεῖνα βάνουν εἰς τλὼ μέσω μὲ τὲς
Ἀ'δελφάς τους, ὅσα ἔιχαν εἰς τὸν καιρὸν, ὁπὸ ἀπέθανεν ὁ Πα-
τέρας τες. ὅσα δὲ ἀπόκτησαν ὕστερα δὲν τὰ φέρουν. δύγάζουν
δὲ κὴ ὅσα ἐχρεωσάσαν τὸν καιρὸν ὁπὸ ἀπέθανεν ὁ Πατέρας
τες, κὴ μόνα καθαρὰ τὰ ἐδικά τες φέρουσι.

Ὁ ἀυτεξάσιος, αὖ κὴ τλὼ ἐναντίωσιν ζητήσῃ κατὰ τῆς Δια-
θήκης τὲ Παζός του, δὲν ἠμπορεῖ νὰ σωεισφέρῃ τλὼ προῖκα
τῆς Θυγαζὸς, ἤτοι Ἀ'δελφῆς τε, ὁπὸ τλὼ ἐπροίκισεν ὁ Πατέ-
ρας τες, εἰς τλὼ μέσω. διότι ἐδικός της βίος εἶναι, κὴ ὄχι ἐ-
κείνε ὁπὸ τλὼ ἔδωκεν.

Ἐδωκέ τις προῖκα τῇ Θυγατρὶ ἀυτῆ, κὴ ὁ Ἄ'νδρας της ἔ-
σωνας νὰ εἶναι πτωχὸς, ἐχάλασε τλὼ προῖκα. ὕστερον βούλε-
ται ἡ Θυγάτηρ νὰ σέβῃ εἰς τλὼ κληρονομίαν, κὴ ζητοῦ οἱ
Ἀ'δελφοί της νὰ φέρῃ τλὼ προῖκά της νὰ τλὼ βάλῃ εἰς τλὼ
μέσω, & τότε νὰ μοιράσουν ἴσια τὰ Πατρικά τες πράγμα-
τα. & ἐκείνη μὴ ἔχουσα, σωεισφέρει τλὼ κατὰ τὲ Ἀ'νδρός της
ἀγωγλώ. τί γίνεται εἰς αὐτό; ὁρίζει ὁ νόμος. ὅτι ἐαὺ αὐτὴ ἡ
Θυγάτηρ ἔγινεν ἀπατήτης ἀυτεξασία, κὴ ἔβλεπε τὸν Ἄ'νδρα
της πῶς ἐξοδίαζε τὰ τίποτές της, κὴ δὲν ἔλεγε τίποτες, ἔτε
ἐκίνει κρίσιν κατὰ τὲ Ἀ'νδρὸς, τὲ λόγε της πρέπει νὰ κατη-
γορῇ, & ἔτζι ξεπδύτει ἀπὸ τλὼ Πατρικλὼ κληρονομίαν. εἰ
δὲ κὴ ἀκόμι εἰς τλὼ ἐξασίαν τὲ Παζὸς ἦτον, ἢ αὖ ἦτον κὴ
χωρισά, ὅμως ἐδωάτο ὁ Πατέρας της νὰ τὰ πάρῃ ὀπίσω ἀπὸ
τὸν Ἄ'νδρα της, κὴ τὲ αὐφερε, κὴ τὸν ἐπαρακίνησε μία, & δύο,
& πολλάκις νὰ της βοηθήσῃ νὰ δύγάλῃ τὰ πράγματά της ἀπὸ
τὸν Ἄ'νδρα της, κὴ ὁ Πατέρας της δὲν τλὼ ἐβοήθησε, τότε νὰ
σεβαύνῃ κὴ αὐτὴ εἰς τλὼ Πατρικλὼ κληρονομίαν ἔτζι, ὡσὰν
νὰ εἶχε κὴ τλὼ προῖκα της σωσλώ, κὴ νὰ τλὼ ἔφερε. διότι ἡ
αἰτία, κὴ ἡ ἀφορμὴ εἶναι τοῦ Παζός της ὁπου δὲν τλὼ ἐκδίκησεν
ἀπὸ τὸν Ἄ'νδρα της.

Ὅσα ἀπομένουν ἀπὸ τὲς Γονεῖς, ὅλα ἐξ ἴσου μοιράζον-
ται, ἐαὺ δὲν ἄφησε διαθήκλω. εἰ δὲ κὴ ἔκαμε διαθήκλω, πέρ-
νει καθ' ὅνας καθὼς ἔγραφεν ὁ Πατέρας τες. εἰ δὲ ἔχουσι προῖ-

κα, ἢ προγαμιαίαν δωρεάν, μερικοὶ ἀπ' αὐτὸς τὸν φέρνουν εἰς τὸν μέσον, ἐὰν οἱ ἄλλοι Ἀδελφοὶ αὐτῆς δὲν ἔλαβον τὸ νόμιμον μέρος σωστὸν παρὰ τοῦ κοινοῦ αὐτῆς Γονέως. Ἀφτὶ τότε οἱ ἔχοντες ἀναπληροῦσιν ἐκείνας ὁπὸν δὲν ἔχουν τὸ ἴσον μέρος, ἀπὸ ἐκεῖνα ὁπὸν ἀπέξωθεν ἔχουν.

Τὰ ὅσα χαρίσθουν τῆς παιδίων μετὰ τὸν θάνατον τὸν Πατρὸς αὐτῆς, δὲν τὰ φέρνουν εἰς τὸν μέσον. εἰ δὲ ζῶντας ὁ Πατὴρ αὐτῆς τὰς χαρίσῃ τίποτε, τὰ φέρνουν εἰς τὸν μέσον, πάρεξ μόνον αὐ εἰπῇ μὲ τὸ στόματα, ὅτι νὰ τὰ ἔχουν ἐδικάτας, ἢ νὰ μὴ τὰ βάνουν εἰς τὸν μέσον.

Ἔτι περὶ Συνεισφορᾶς.

Ἡ Δὲ συνεισφορὰ γίνεται ἔτζι. ἐπροίκισαν τινὲς τὰ παιδίατας, ἢ ἔλαβαν τὸν κληρονομίαν ὁπὸν τὰς ἐτύχαινεν, ἢ τὸν προῖκα ὅσον τὰς ἔδωσαν οἱ Γονεῖς αὐτῆς ἔλαβον, ἢ ἔγιναν αὐτεξούσιοι, ἢ ὕστερον ἀπέθανον οἱ Γονεῖς αὐτῶν, ἢ χωρὶς διαθήκην, ἢ ἔκαμαν διαθήκην, ἢ αὐτὰς καθόλα δὲν τὰς ἀνέφεραν, ἢ τὰ παιδία τοῦτο δὲν τὸ σέργουν, ἀλλὰ θέλουν νὰ σέβεν μὲ τὰς ἄλλας Ἀδελφάς, ὁπὸν δὲν τὰς ἔδωκεν ὁ Πατέρας τὰς προτήτερα κληρονομίαν Πατρικὴν, ἢ ζητοῦν νὰ μοιράσουν ἴσια, κινεῖται κρίσις διὰ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν. καὶ ὁρίζει ὁ νόμος νὰ φέρουσι ἢ αὐτοὶ τὰ ὅσα τὰς ἔδωκαν οἱ Γονεῖς τὰς, νὰ σμίξουν μετ' ἄλλα Πατρικάτας πράγματα, & τότε νὰ μοιράσουν ἐξ ἴσου ὅλοι τὰ Πατρικάτας πράγματα. ἢ τοῦτο καλεῖται εἰς τὸν νόμον συνεισφορά. ἢ εἴτις ἀπὸ τὰ παιδία λάβῃ προῖκα, ἢ τὴν κληρονομίαν ὁπὸν τὸν τυχαίνει, δὲν δύναται πλέον νὰ κληρονομήσῃ μετ' ἄλλα παιδία ὁπὸν δὲν ἔλαβαν, ἐὰν δὲν κάμῃ συνεισφορὰν καθὼς εἴπομεν.

Οἱ Ἀδελφοὶ ὁπὸν εἶναι εἰς ἀξιώματα Βασιλικὰ δὲν συνεισφέρουν μὲ τὰς Ἀδελφάς.

Ἐκεῖνος ὁπὸν εἶναι εἰς τὴν κοιλίαν τῆς Μητρός τὰ δὲν συνεισφέρει πρὸ τοῦ νὰ γεννηθῇ, ἔτε ὁ Ἀδελφὸς, οὔτε ὁ Ἐπίτροπός τα.

Ἐκείνη ὁπὸν ἀπὸ διαθήκης κληρονομήσει τὴν Μητέρα της δὲν συνεισφέρει τὴν προῖκά της.

Ἡ ζήτησις τῆς κληρονομίας δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὴν πα-

λυκαι-

λυκαιρίαν, ἀλλὰ ἕως λ'. χρόνους ζητεῖ εἴτις ἔχῃ νὰ λάβῃ κληρονομίαν.

Ὅτι ὁ χρόνος ὁπὸ δίδεται ἕως λ'. χρόνους νὰ ζητῇ κάθ' ἕνας τὸ δίκαιόν τε, εἰς τὴν κληρονομίαν, καὶ εἰς τὰ λεγάτα ἁρμόζει.

Ἡ κρίσις ὁποῦ γίνεται διὰ ζήτησιν κληρονομίας, κινεῖται μὲν πρὸς ἐκείνους ὁποῦ φαίνονται κληρονόμοι, ὅμως δὲν τὰ ἐκληρονόμησαν μὲ ἀγαθὸν τρόπον. καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐναντιεῖται, ὅτε τὴν ἐμποδίζει ἡ παραγραφὴ τῶν δέκα, ἢ εἴκοσι χρόνων. ἐπειδὴ αὐτὴ, καὶ αἱ προσωπικαὶ ἐγγαὶ εἶναι σμιγμέναι, αἱ ὁποῖαι δὲν χαλοῦνται, ὅτε παύουν εἰς τὰς δέκα, ὅτε εἰς τὰς εἴκοσι χρόνας. ὅσοι δὲ μήτε ὡς κληρονόμοι, μήτε ὡς ἅρπαγες ἔχουν τίποτε πρᾶγμα, καὶ τὸ χώνουν, μὲ τὸ νὰ τύχῃ μόνον νὰ δύρεθῇ ἔτζι, οἱ τοιοῦτοι δὲν κρατοῦνται ἀπὸ τὴν ζήτησιν τῆς κληρονομιῶν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν κρίσιν τῆς μεγικῶς κινημένων. ἀνίσως ὅτε διὰ τῆς χρήσεως τὰ ἐκυρίεψαν, ὅτε μὲ παραγραφὴν τὰ πολλὰ χρόνια τ' ἀπόκτησαν.

Καὶ ὁ κωφὸς, καὶ ὁ ἄλαλος ἠμπορεῖ νὰ σαθοῦν κληρονόμοι.

Τὰ ὅσα σωνέβουν εἰς τὸν κληρονόμον ἐν τῷ καιρῷ τῆς κληρονομίας, δὲν βλάπτει αὐτὸν εἰς τὴν κληρονομίαν, ἤγουν ἐὰν φυλακωθῇ, ἢ ἐξορισθῇ, καὶ πάλιν ἔλθῃ.

Βέβαιος εἶναι ὁ φύσει κληρονόμος, ἂν καὶ τὸ ὄνομα τὰ κληρονόμου δὲν λεχθῇ, ἀλλὰ εἶναι ὁμολογημένον, καὶ γνώριμον.

Οἱ κληρονόμοι δικαίου πράγματος εἶναι διάδοχοι, καὶ ἐὰν δὲν τὰς διαμοιράσῃ τὸ τίποτες ἐκεῖνος ὁπὸ κάμνει τὴν διαθήκην, ὅλοι ἐξ ἴσου κληρονομοῦσι.

Καὶ ὁ σκλαβωμένος διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπιτροφῆς καλῶς γράφεται κληρονόμος, καὶ ὁ δοῦλος τε ἂν ἐπιτρέψῃ, λαμβάνει τὴν κληρονομίαν.

Ἔγραψάτε εἰς τὴν διαθήκην μου κληρονόμον, ὕστερα ἔσωτας νὰ ἀκυρθῇ λόγος πῶς ἀπέθανες, ἔγραψα δευτέραν διαθήκην, καὶ εἶπα ἔτζι, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὁπὸ ἤθελα, δὲν ἐδυνήθη νὰ γενῇ κληρονόμος, ἂς εἶναι ὁ δεῖνας κληρονόμος. διὰ

τῶ γνώμωμου λοιπὸν ἐσὺ ὁ πρότερος γίνεσαι κληρονόμος, καὶ δίδεις τὰ λεγάτα ὅπως εἶναι εἰς τὸν διαθήκην, ὡσὰν ὅπου ἔγραφης εἰς αὐτήν.

Περὶ Κληρονομίας Ἀνδρὸς καὶ Γυναικός.

Ὅταν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας, ἢ Γυναῖκα χωρὶς διαθήκην, καὶ δὲν ἔχουν τινὰ συγγενῆ, ἤτε κληρονόμον, ἢ δεξόχον, ἤτε αὐιόντας, ἤτε κατιόντας, ἤτε ἐκ πλαγίου, τότε καλεῖται ὁ Ἄνδρας εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς Γυναικὸς, καὶ ἡ Γυνὴ εἰς τὴν κληρονομίαν τῦ Ἀνδρὸς ἐξ ὁλοκλήρε.

Διότι ὁ νόμος καὶ ἡ φυσικὴ δικαιοσύνη τοὺς Ἀδελφοὺς τὰς κάμνει δυναπωτέρους. διότι τότε μοναχὰ ὁ Ἀνὴρ, ἢ ἡ Γυνὴ κληρονομοῦσιν σένας τὸν ἄλλον, ὅταν δὲν ἔχουσιν ὁλοτελῶς συγγενεῖς.

Ἐὰν καὶ δύο μοῖρας μόνον κατοικήσῃ μετὰ τῆς Γυναικὸς αὐτῦ, ἔ ἀποθάνῃ, τὴν κληρονομεῖ.

Δυώται κανεὶς νὰ γράψῃ κληρονόμες καὶ ἐλεύθερες, καὶ οἰκέπας, καὶ ἐδικάς του δέλες, καὶ ξενες. καὶ χωρὶς ἐλευθερίας, ἐὰν ἀποκατασήσῃ κανεὶς δέλον κληρονόμον, πιαίνεται. ἐπειδὴ μίαν φορὰν ὅπῦ ἐγράφη κληρονόμος, ὡσὰν νὰ ἐγράφετο καὶ ἐλεύθερος, τὸ δίκαιον τὸν καλεῖ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτεμποδίτως.

Ἀπὸ τὲς δέλες ἐκεῖνοι ὅπῦ δυώνται νὰ γραφθοῦν κληρονόμοι, ἐκείνες γράφομεν κληρονόμες. διότι ὁ δέλος ἐκ προσώπε τῦ Αὐθεντός τε ἔχει προνόμιον διαθήκης.

Δὲν δυώται πάποτε τινὰς νὰ γράψῃ τὸν δέλόν του ἀληθῆ κληρονόμον ἰχυρῶς, ἀλλ' ἤτε περὶ ἐλευθερίας, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ θέμα τῦτο.

Σχόλιον.

Κάποιος ἄνθρωπος ἐκατηγόρησε τὴν Γυναῖκά τε, πῶς μοιχεύεται μὲ τὸν δέλόν της, καὶ πὶν νὰ τελειωθῇ ἡ κρίσις, ἔ νὰ ἀποδειχθῇ ἡ κατηγορία, ἀπέθανεν ἡ Γυναῖκα, καὶ κατέσησε τὸν δέλον αὐτῆς κληρονόμον εἰς τὴν διαθήκην της, καὶ ἐλεύθερον. καὶ ὕσερα ἀπὸ τὸν θανάτον της ἔγινε ζήτησις, ἐὰν εἶναι

βεβαία

βεβαία τὰ χατες ἡ κληρονομία, καὶ ἡ ἐλευθερία τῶ δέλε. καὶ οἱ νομικοὶ ἔγραψαν, καὶ εἶπον, ὅτι ἐπειδὴ ὁ δοῦλος ἦτον πταίσης ἀπὸ τινὰ μοιχείαν, δὲν δύναται νὰ ἐλευθερωθῇ εἰς τινὰ ἀθήκην πρὸ τοῦ νὰ τελειωθῇ ἡ τοιαύτη κρίσις ἀπ' αὐτινὰ τινὰ Κυρίαν αὐτῆς, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ἔπεσεν εἰς αὐτὸ τὸ ἔγκλημα, καὶ κατηγορεῖται μετ' αὐτόν. εἰς τόσον ὅτι ἡ ἀποκατάστασις ὁπῶ τὸν κατέστησε κληρονόμον τῶτον τὸν δοῦλον, καὶ τὸν ἐλευθέρωσεν, εἶναι ἀνίσχυρος.

Ἐκεῖνοι ὁπῶ θέλουν νὰ κληρονομήσουν τινὰ γνησίως, ἐὰν ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον μέλλουν νὰ κληρονομήσουν, τὰς παρασήσῃ τινὰ περιουσίαν τε μεθ' ὅρκε, ἢ μὲ ἄλλον τινὰ ἀσφάλειαν, δὲν πρέπει πλέον ὕστε νὰ ζητοῦν ἀπὸ ταύτην τινὰ ὑποθεσιν, ὕστε νὰ φιλονεικοῦν ἀναμεσόντες. εἰ δὲ μὴ, εἴτις τολμήσῃ νὰ κάμῃ ἀνακάτωσιν, καὶ σκάνδαλα, νὰ ξεπεσθῇ ἀπὸ τὸ μερτικὸν ὁπῶ τυχαίνει τῆς κληρονομίας, καὶ ἀνάξιος κρίνεται νὰ κληρονομήσῃ τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματα τῶ ἀποθανόντος. εἰ δὲ μὴ, καὶ δὲν ζητοῦν κατὰ λόγον κληρονομίας, ἀλλὰ ἀπὸ ἄλλα τίποτες προτήτερα δανεικὰ ζητοῦν τινὰ περιουσίαν τῶ ἀποθανόντος, εἶναι δυνατὸν ὕστερα ἀπὸ τινὰ μεθ' ὅρκε ἀσφάλειαν ἐκείνε, νὰ ζητοῦν ἀπὸ τινὰ περιουσίαν τε.

Μήτηρ Σρατιώτε τινὸς ἐὰν ἀκούσῃ ψεύδως, πῶς ἀπέθανεν ὁ Υἱός της εἰς τὸν πόλεμον, καὶ γράψῃ ἄλλον κληρονόμον, καὶ ἔλθῃ ὕστερον ὁ Υἱός της, γίνεται κληρονόμος ὁ Υἱός της, καὶ δίδει τὰ λεγάτα, καὶ τὲς δούλες ἐλευθερώνει.

Ἐκεῖνος ὁπῶ θέλει νὰ σέβῃ εἰς κληρονομίαν, ἢ νὰ τινὰ παραιτηθῇ, εἰς ὅσα χρόνον κάμνει χρεία νὰ τὸ κάμῃ τῶτο, καὶ χωρεῖς ἄλλο νὰ κάμῃ κατὰ τινὰ γνώμην, καὶ τὸ θέλημα τοῦ ἀποθανόντος. διότι ἐὰν προσαχθῇ κανεὶς μὲ ψῆφον, καὶ ἀποφασιν τῆς κρίσεως, καὶ περάσῃ χρόνος σωσὸς, καὶ δὲν κάμῃ ἐκεῖνο ὁπῶ ἐπροσάχθη, ἐὰν εἶναι κανένας ἀπὸ ἐκείνους τοὺς κληρονόμους ὁπῶ ἀναγκαστικῶς λαμβάνουν τὸ περισσότερον, παρὰ ὁπῶ ὁ νόμος τὲς δίδει νὰ πέρνουν καθὼς χρέφονται κληρονόμοι, ὁ τοιῦτος τόσον νὰ πέρνῃ μόνον συγχωρεμένην, ὁπόσον τῶ δίδει ὁ νόμος κατὰ τινὰ τρίτην μοῖραν ἀπὸ ἐκείνης ὁπῶ ἀποθνήσκουν ἀδιάθετοι, τὸ δὲ περισσότερον νὰ τὸ ὑστερῆται. εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι ἀπὸ τέ-

τοια

τοια πρόσωπα, ϗ δεν πάμνει καθὼς τὸν προσάζει ἡ κείσις, μέσα εἰς ὅλα χρόνον, νὰ μὴ πέρνῃ τίποτες καθόλου, ἀπὸ ὅσα τὸ ἄφησεν ἐκεῖνος ὁπὸ ἀπέθανε. τὴν ἀρχὴν δὲ τὰ χρόνια λέγει νὰ δίδωμεν, ἀπὸ τὴν ὥραν ὁποῦ ἔγινε τὸ τῆς ἀποφάσεως ὑπόμνημα. εἰς δὲ τὰς ἀνηλίκους ϗ μικροτέρους ὁ παρὼν νόμος δεν προκείνει τίποτες.

Εἰς τὰ σφάλματα ὁπὸ σφάλλει ὁ κληρονόμος διὰ τὴν κληρονομίαν, δεν καταικίνεται εἰς παίδευσιν ἄλλην, ἀλλὰ εἰς τὸ μερτικὸν ὁπὸ τὸ τυχαίνει καταικίνεται.

Τότε καταδικάζεται ὁ κληρονόμος νὰ ζημιωθῇ τὸ μερτικὸν τῆς κληρονομίας, ὅταν δεν κίνεται ἀπὸ δόλον ἐδικόν του, ἀλλὰ τοῦ ἀποθανόντος.

Ὁ κληρονόμος τὸ αὐτὸ δίκαιον ἔχει, τὸ ὁποῖον εἶχε ϗ ἐκεῖνος ὁπὸ ἀπέθανεν.

Σχόλιον.

Οὐσούφρεκτον. Ἐκεῖνος ὁπὸ ἔχει οὐσούφρεκτον, ἤτοι χρῆσιν τοῦ καρπῶν χωραφίου, σπιτίου, λέγεται νὰ ἔχῃ δίκαιον, ϗ δίκαιον ὄχι πραγματικὸν, ἤτοι νὰ ὀρίζῃ, ϗ νὰ αὐθεντεύῃ τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ προσωπικὸν, ἤτοι ἕως ὁπὸ αὐτὸς ζῇ, ἀπολαμβάνει εἰς χρῆσιν τὰ τοῦ καρποὺς, διατὶ οὐσούφρεκτος κατὰ τοὺς Ῥωμαίους λέγεται ἐκείνη ἡ χρῆσις ὁπὸ κερδαίνει τοὺς καρποὺς, ϗ ἀποθνήσκωντας αὐτὸς, σβεύνυται ἡ χρῆσις, ϗ δεν πηγαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους. διατί; διότι εἶναι δίκαιον προσωπικὸν, ϗ ἐσβέθη αὐτὸ μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀποθανόντος. ἀμὴ ἀίσως ϗ ἐκείνα ὁπὸ ἀπέθανε τοῦ ἐχρεώσει τινὰς ῥ. φλωρία, ἢ εἶχε κείσιν διὰ καμμία ἀπόκτημα ἐδικόν του ὁποῦ τὸ ὀρίζει, αὐτὰ τὰ ἔχει ϗ ὁ κληρονόμος, διατὶ αὐτὰ δεν εἶναι προσωπικὰ, ἀλλὰ πραγματικά. ὁμοίως ϗ ὁ συύτροφος αὖ χρεωσῇ τὸν σωζόφυ, καὶ ὁ Ἄνδρας αὖ χρεωσῇ τῆς Γυναικὸς τὴν προῖκα ὁπὸ νὰ εἶναι χωρισμένη ἀπ' αὐτὸν, ἀποφασίζονται, καὶ ζητοῦνται ὄχι ὁλόκληρα τὰ χρέη, ἀλλ' ὅσον δύπορεῖ, ϗ τὸν ἀφίνουν ὅσον νὰ ἔχῃ διὰ τὴν ζωοχρέαν του. καὶ τοῦτο τὸ κληρονόμιον, ϗ τὸ δίκαιον ὥσαν ὁποῦ εἶναι προσωπικὸν δεν διαβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους, ἀλλ' ἀποθνήσκωντας ὁ συύτροφος, οἱ κληρονόμοι του ζητοῦνται ὁλόκληρον τὸ χρέος νὰ πληρώσουν. ὁμοίως ἀποθνήσκωντος καὶ ὁ Ἄνδρας,

δρας, τὸν κληρονόμον ζητῆσι νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὴν προῖκα, χωρὶς νὰ ἀφήσουν εἰς αὐτὴς τὰ πρὸς ζωοτροφίαν ἀρκετὰ, πάρεξ ἂν εἶναι παιδὶ κοινὸν τῆ Ἀνδρὸς, καὶ τῆς Γυναικὸς ὁποῦ γυρεύει τὴν προῖκα. διατὶ τότε καὶ αὐτὸ εἰς ὅσον ἔχει, & διπορεῖ ζητεῖται νὰ πληρώσῃ, καὶ τοῦτο ὄχι τῷ δικαίῳ τῆς κληρονομίας, ἀλλὰ μὲ τὸ προνόμιον τῆς Υἱότητος. καὶ ὁ Υἱὸς εἰς ὅσον ἔχει, καὶ διπορεῖ, εἰς τόσον ζητεῖται νὰ πληρώσῃ, ὁμοίως καὶ ὁ Πατὴρ, καὶ ἡ Μήτηρ. ἴδε λοιπὸν, ὅτι τὰ δίκαια ὁποῦ ἁρμόζουν εἰς σένα, ἢ εἶναι προσωπικὰ, καὶ μὲ τὸν θάνατον τοῦ προσώπου σβένυνται, ἢ εἶναι πραγματικὰ, καὶ ἐκεῖνα νὰ διαβαίνουσιν εἰς τὴς κληρονόμους.

Κληρονομία εἶναι ὁλόκληρος διαδοχὴ ἐκείνου τοῦ δικαίου, ὁποῦ ὁ διατιθέμενος εἶχε.

Σχόλιον.

Τὸ ὄνομα τῆς διαδοχῆς σημαίνει πολλά. διατὶ λέγεται διάδοχος τοῦ Πέτρου ἂν τοῦ χαρίσῃ, ἢ ἂν τοῦ πωλήσῃ τίποτες, ἢ ἂν ἀλλάξῃ, ἢ ἂν λάβῃ κανένα πρᾶγμα τοῦ Πέτρου λεγάτον. ἀλλὰ οἱ τέτοιοι ἂν καὶ λέγωνται διάδοχοι, ἀλλὰ δὲν λέγονται τοῦ δικαίου διάδοχοι, ἀλλὰ τοῦ πράγματος. καὶ εἶναι φανερὸν ἀπὸ τοῦτο. ὁ Πέτρος ἔχοντας τὸ Γρηγοριανὸν χωράφι ὡμολόγησε νὰ δίνῃ τοῦ Γαΐτανος κάθε χρόνον ρ. μόδια σιτάρι ἀπὸ τὸ Γρηγοριανὸν χωράφι. ὕστερον ἐπώλησεν ὁ Πέτρος τὸ Γρηγοριανὸν χωράφι εἰς τὸν Παῦλον, ὁ Παῦλος δὲν χρεωστεῖ νὰ δώσῃ τὰ ρ. μόδια σιτάρι εἰς τὸν Γαΐτανα τοῦ χωραφίου. διατὶ τοῦ πράγματος ἔγινε διάδοχος, ἤγουν τοῦ χωραφίου, & ὄχι τῆς ὑποχέσεως, ἡ ὁποία εἶναι σένα ἀσώματον δίκαιον, & βεβαιωμένον εἰς τὸ πρόσωπον ὁποῦ ὡμολόγησε. λέγεται διάδοχος καὶ ὁ κληρονόμος εἴτε μὲ διαθήκην, εἴτε χωρὶς διαθήκην. καὶ διάδοχος ὄχι εἰς σένα πρᾶγμα, ἢ εἰς σένα δίκαιον, ἢ εἰς μίαν ἀγωγὴν, ἀλλὰ εἰς ὅλον τὸ δίκαιον ὁποῦ εἶχεν ἐκεῖνος ὁποῦ ἀπέθανεν. οἷον ὡς ἐπὶ παραδείγματος, ἀπέθανεν ὁ Πέτρος ὁποῦ εἶχε τὸ Γρηγοριανὸν χωράφι, & τὸν ἐκληρονόμησεν ὁ Παῦλος. ὁ Παῦλος ζητεῖται ἰχυρῶς νὰ πληρώσῃ τὰ ρ. μόδια τὸ σιτάρι, ὅτι ἔγινε διάδοχος ὅλα τοῦ δικαίου τοῦ Πέτρου. διατὶ ὁ διατιθέμενος κληρονόμος, καὶ ὅσαις ἀγωγαῖς εἶχεν ἐκεῖνος ὁποῦ ἀπέθανεν,

εἴτε

εἴτε προσωπικαῖς, εἴτε πραγματικαῖς, τὰς ἔχει καὶ ὁ κληρονόμος. Ϛ εἰς ὅσα ἦτον ὑποκείμενος ἐκεῖνος ὁπᾶ ἀπέθανεν, καὶ ἦτον σῶχος, ὑποκειται καὶ ὁ κληρονόμος τε. μόνον εἶναι αἱ οὐσιακαὶ, ἤτοι αἱ πραγματικαὶ ἀγωγαὶ, καὶ τὰ προνόμια. οἷον τὶ λέγω, ὑποχέθη ὁ ἀποθανὼν Πέτρος νὰ δώσῃ ῥ. φλωρία, ἀναγκάζεται καὶ ὁ κληρονόμος νὰ τὰ δώσῃ. ἀγόρασεν ἐκεῖνος ὁπᾶ ἀπέθανεν ἀπὸ τινὰ κανσία ἀπόκτημα, καὶ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τὸ πεπλάβῃ, ὁ κληρονόμος τε ἠμπορεῖ νὰ βιάσῃ ἐκεῖνον ὁπᾶ τὸ ἐπώλησε νὰ τᾶ τὸ παραδώσῃ. εἶχεν ἐκεῖνος ὁπᾶ ἀπέθανεν ἀγωγὴν μὲ σῦα δχὶ σῦα πρᾶγμα ὁπᾶ τᾶ ἐκράτει, ἢ ασπῆτι, ἢ ἄλλο τίποτες, ἔχει ταύτην τὴν ἀγωγὴν καὶ ὁ κληρονόμος τε. καθὼς καὶ τὸ ἀνάπαλιν. ἀίσως ὁ ἀποθανὼν ἐκράτει τινὸς πρᾶγμα, ἢ ασπῆτι, ζητεῖται ὁ κληρονόμος τε δι' αὐτό. ἀμὴ ἀίσως καὶ εἶχεν ἀγωγαῖς ὁ ὢν δχὶ θήκη ἀποθανὼν, ἢ ἦτον ὑποκείμενος εἰς ἀγωγὰς, ὄχι πραγματικὰς, ἀλλὰ προσωπικὰς, ἢ τὸ ἀνάπαλιν πρὸς τιμωρίαν, ἔυται αἱ ἀγωγαὶ δὲν δχαβαίνουν εἰς τοὺς κληρονόμους τοὺς δχαδόχους παντὸς δικαίου, πάρεξ αὖ ἐκινήθησαν εἰς τὰ κριτήρια. οἷον ὁ Πέτρος ἔτι ζῶντας ὑβρίθη μὲ τὸν Παῦλον, καὶ ἄρμωσεν ἡ περὶ ὕβρεως ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Παύλου. ἡ ὁποία ἀγωγὴ δὲν γυρδίει, ἔτε αἰτακαλεῖ κανσία πρᾶγμα ὁπᾶ νὰ ἔλειψεν ἀπὸ τὴν περιουσίαν τᾶ Πέτρου, ἀλλὰ ζητεῖ ἐκδίκησιν εἰς τὴν τιμὴν τᾶ ὑβρισθέντος. ἢ τὸ ἀνάπαλιν ὕβρισε τινὰ, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν περὶ ὕβρεως ἀγωγὴν, ἔυται αἱ ἀγωγαὶ δὲν δχαβαίνουσιν εἰς τοὺς κληρονόμους, ὅτι δὲν εἶναι μέρος τᾶς περιουσίας, ἀλλὰ σβένυνται μὲ τὸν θάνατον ἐκείνων ὁπᾶ ἔσφαλαν, πάρεξ αὖ ἐκινήθησαν εἰς τὰ δικαστήρια ζῶντες καὶ τὰ δύο μέρη, τότε δχαβαίνουν Ϛ εἰς τοὺς κληρονόμους.

Εἰς ἐκείνους ὁπᾶ πίπτει ἡ κληρονομία, ἐκεῖ πίπτει καὶ ἡ Ἐπιτροπεία, πλὴν τᾶς Γυναικός.

Σχόλιον.

Τὸ ἐπιζοπδίειν Ϛ εἰς τὸ παλαιὸν, Ϛ τώρα εἶναι βάρος, καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδετο εἰς τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ ὄχι ὅπως ἤθελε λάχῃ. οἷον ἀίσως καὶ ἀπέθανε τινὰς χωρὶς δχαθήκην, καὶ ἄφησεν σῦα, ἢ δύο παιδία ἀνήλικα, ἤτοι μικρό-

πρότερα ἀπὸ τοὺς ἰδίους χρόνους. τὰ τοιαῦτα παιδία χρειάζονται Ἐπίτροπον, & γυρεύει ὁ Αὐθεντης τὸ τόπο, ἢ ὁ Κελτὴς ποῖον νὰ δώσῃ Ἐπίτροπον, & μανθάνει ἀπὸ τὸν νόμον, ἤτοι τὸ παρὸν Κεφάλ. ὅτι ἐκεῖνον κάμε Ἐπίτροπον τῆς παιδίων ὁπῦ φροτιμᾶται εἰς τλὼ κληρονομίαν αὐτουῶν. τέλος ἐκεῖνος ὁπῦ φροτιμᾶται εἰς τλὼ κληρονομίαν τῆς παιδίων, αὖ ἀποθαίνουν, ἐκεῖνος νὰ δεχθῇ κὴ τὸ μέρος τῆς Ἐπιτροπῆς. διατὶ λέγει, ὅπο εἶναι ἡ κληρονομία, ἐκεῖ κὴ ἡ ἐπιτροπεία. οἷον τὰ παιδία ἔχουσιν Ἀδελφὸν ὁπῦ τὸς ἐκυβέρνησε φροτήτερά τος, ἔχουσι κὴ Θείους, ὁ Ἀδελφὸς αὐτῆς ἐπιτροπεύει, ὅτι αὐτὸς φροτιμᾶται ἀπὸ ὅλους τὸς ἄλλους εἰς τλὼ κληρονομίαν. αὐτὰ γίνονται πλὼ τῆς Γυναικός. διατὶ αὖ κὴ φροτιμᾶται ἡ Γυνὴ εἰς τλὼ κληρονομίαν, ἀλλὰ εἰς ἐπιτροπείαν δὲν βαίνεται. διότι λέγει ὁ νόμος, ἡ Γυνὴ πολιτικὸν ὀφφίκιον δὲν μεταχειρίζεται, κὴ ἡ ἐπιτροπὴ εἶναι μάλιστα πολιτικὸν ὀφφίκιον. οἷον ἐὰν τὰ παιδία ἔχουσιν Ἀδελφὼ ὁπῦ τλὼ ἐκυβέρνησε φροτήτερα ὁ Πατέρας τος, ἔχουσι & Θείους ἀπὸ τὸν Πατέρα, κὴ τλὼ Μητέρα, εἰς μὲν τλὼ κληρονομίαν φροτιμᾶται ἡ Ἀδελφὴ, εἰς δὲ τλὼ ἐπιτροπείαν δὲν σεβαίνει. ἴξδρε δὲ, ὅτι εἰς μίαν ὑπόθεσιν ἐπιτροπεύει ἡ Γυνὴ, αὐίσως κὴ χηρεύσῃ, κὴ τῆς ἀπομείνουν παιδία αὐήλικα, κὴ δὲν δευτερογαμβρεύθῇ, ἐπιτροπεύει αὐτῆς.

Δὲν δωάται ὁ ἀφήτῃ τινὰς εἰς τὸν κληρονόμον τε περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἔχει.

Ὅτε ἀπὸ δόλον τῦ ἀποθανόντος κείνεται ὁ κληρονόμος εἰς τὸ μερτικὸν ὁπῦ τοῦ ἔλθη ἀπὸ τλὼ κληρονομίαν, ἀρκετὸν εἶναι ὅσον ἔλαβε νὰ ζημιῦται.

Ἐὰν κάμῃ κανεὶς διαθήκην, κὴ ἀφήσῃ κληρονομίαν εἰς ἀνθρώπους ὁπῦ καταδικασθοῦν εἰς τιμωρίαν, ὡσὰν νὰ μὴ τλὼ ἔγραψε, λογίζεται.

Περὶ ἐκείνε ὁπὸ λαμβάνει Γυναῖκα παρανόμως ἐκείνῳ, τῆς ὁποίας εἶναι Ἐπίτροπος.

Ἐὰν κάμῃ κανεὶς παρανομίαν, καὶ πάρῃ Γυναῖκα ἐκείνῳ, τῆς ὁποίας ἦτον Ἐπίτροπος, δὲν δυνάται αὐτὸς νὰ κληρονομήσῃ τίποτες, ἐὰν ἀποθάνῃ ἐκεῖνη ἀπὸ τὸν ἄνθρωπόν της. ἀμὴ ἂν ἀποθάνῃ αὐτὸς, ἐκείνη τὸν κληρονομεῖ.

Ἐκεῖνος ὁπὸ προδώσει τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, εἰς μαρτυρίαν δὲν πιάνεται, ἔτε ἄνθρωπόν κάμνει, ἔτε κληρονομεῖ τινά. αὐτὸν δὲ νὰ τὸν κληρονομοῦν χωρὶς ἄνθρωπόν Χριστιανοὶ Συγγενεῖς του.

Ἐὰν ἀφήσῃ τὸν Πέτρον, καὶ τὰ παιδία τὰ Ἀδελφά μας κληρονόμους, ἐγὼ εἰπῶ, ὅτι ἐξ ἴσε νὰ εἶναι, ὅλοι ἐξ ἴσε κληρονομοῦσιν. εἰ δὲ καὶ δὲν εἰπῶ ἔτζι, πέρνει ὁ Πέτρος τὸ ἥμισυ, καὶ τὰ παιδία τὰ Ἀδελφά μας τὰ ἥμισυ.

Περὶ Ἀποκαταστάσεως Κληρονομίας.

Εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς κληρονομίας δὲν φέρονται οἱ καρποὶ, πάρεξ μόνον ἂν ἀπεράσουν χρόνοι πολλοὶ, ἀφότις ἔγινεν ἡ ἀπόφασις νὰ πάρῃ τὴν κληρονομίαν, ἢ ἂν εἶπεν ἐκ στόματος ἔτζι ἐκεῖνος ὁπὸ ἄφησε τὴν κληρονομίαν, ὅτι μὲ τὸν καρπὸν νὰ τὴν δώσουν, καὶ λογίζεται εἰς Φαλκίδιον. διότι ἐκεῖνος ὁπὸ ζητεῖ νὰ τὰ δώσουν κληρονομίαν, φαίνεται πῶς νὰ ζητῇ ἐκεῖνο ὁπὸ εἶναι τῆς κληρονομίας, οἱ δὲ καρποὶ δὲν λογίζονται τῆς κληρονομίας, ἀλλὰ τῷ πραγμάτων.

Βιβλ. λέ· Τίτλ. ά· Κεφ. μδ'.

Εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς κληρονομίας, καὶ τὰ ἐνοίκια, καὶ διάφορα φέρονται ὡς καρποὶ, καὶ δὲν παραλάσουν ποσῶς ἀπὸ τὰ ἄλλα χρέη τὰ θελληματικὰ ὁπὸ πληρώνουνται εἰς τὸν χρόνον, ἢ εἰς τὸν μιῶα. καὶ ὅσα ἔλαβεν ὁ κληρονόμος μὴ κάμνωντας διὰ τὴν ἀποκατάστασιν καιρὸν, δὲν ζημιῶται. ἀμὴ ἀίσως, ὁποίας λογῆς εἶναι πρᾶγμα ἡ κληρονομία, γυρεύῃ ἐκεῖνος ὁπὸ ἠξιώθη τὴν ἀποκατάστασιν νὰ ἀποκατασταθῇ, πρέπει νὰ εἰσακουσθῇ. καὶ ταῦτα μὲν διὰ ἐκείνες ὁπὸ ὁ διάθεμος ἔχει νὰ λά-

λάβῃ τόκους, ἢ ἐγεώργησε χωράφια. ὅταν οὖν αὐτὸς ὁ κληρονόμος ἐδανείσατο, ἢ ἐγεώργησε, ἐπειδὴ εἰς ἐδικόν του ζημίαν, καὶ ὄχι φόρον δανείζει, καὶ ξοδεύει εἰς τὴν γεωργίαν, ὀφείλεται ἀπ' αὐτὰ δίδει εἰς τὸν φεουδοκομμισάριον, ὅταν δὲν κάμνῃ ὑπέρθεσιν καιροῦ.

Τὰ παράνομα, καὶ καταγέλαστα θελήματα, ὁποῦ κανεὶς μὲ τοιαύτην γνώμην ἀφήσει εἰς τὴν διαθήκην τῆς κληρονομίας, λέγω, καὶ χωρὶς ταύτην τὴν παράνομον γνώμην αὐτὰ δίδονται. Αἵρεσις τί ἐστιν. ὥρα φύλ. 361.

Περὶ Κληρονομίας παίδων φυσικῶν.

Ε'Ὰν ἔχῃ κανεὶς παιδία νόμιμα ἤγουν γνήσια, δὲν δύναται νὰ ἀφήσῃ εἰς τὰ νόθα & σκότια παιδία, μήτε εἰς τὰ φυσικὰ ὁποῦ ἔχει ἀπὸ παλλακίδα περισσότερον ἀπὸ μίαν ἐγγύαν, καὶ τῆς Μητρὸς αὐτῆς. εἰ δὲ μόνον ἡ παλλακὴ εἶναι, καὶ τῆς ἀφίνῃ τὸ ἥμισυ τῆς ἐγγύας, ἢ νὰ τῆς χαρίσῃ. εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ γνήσια τέκνα, ἢ καυσύαν ἀπὸ τοὺς αὐιόντας, εἰς τοὺς ὁποίους κάμνει χρεία κατὰ τοὺς νόμους νὰ ἀφήσῃ μέρος τι ἀπὸ τὰ πράγματά του ἐκεῖνος ὁποῦ κάμνει τὴν διαθήκην, τότε ἔχει ἄδειαν νὰ γράφῃ τοὺς φυσικοὺς παῖδας κληρονόμους καὶ εἰς δώδεκα ἐγγύας. εἰ δὲ ἔχῃ τινὰς τῶν αὐιόντων, νὰ τοὺς ἀφίνῃ τὴν νόμιμον κληρονομίαν, & τὸ ἐπίλοιπον ἔχει ἄδειαν νὰ τὸ ἀφίνῃ εἰς τὰ φυσικά του παιδία. εἰ δὲ & ἀποθάνουν χωρὶς διαθήκην, ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν τοὺς φυσικοὺς παῖδας, δύο ἐγγύας μόνον νὰ πέρνῃ τὸ φυσικὸν παιδίον μαζὶ μὲ τὴν Μητέρα του νὰ τὰ μοιράζουν, τοτέσι νὰ λαμβάνῃ καὶ ἡ Μητέρα μερτικὸν, ὡσὰν τὰ φυσικὰ παιδία, ἐὰν δὲν ἔχῃ γνήσια παιδία. εἰ δὲ καὶ ἔχῃ γνήσια παιδία, καὶ ὕστω νὰ μὴ κληρονομοῦν τίποτες χωρὶς διαθήκην, τὰ νόθα μόνον νὰ τρέφουν τὰ γνήσια παιδία κατὰ τὴν δυνάμιν τοὺς τὰ φυσικὰ παιδία τοῦ Πατρός τους, ἀπὸ τὸ μερτικὸν, καὶ μέτρον ὁποῦ ἐκληρονόμησαν ἀπὸ τὸν Πατέρα τους.

Ε'ὰν Πατὴρ κάμῃ τὸν νόθον του γνήσιον Υἱὸν, μόνον τοῦ Πατρός του γίνεται γνήσιος, ὄχι δὲ καὶ τῆς κατιόντων, ἢ αὐιόντων, ἢ τῆς ἐκ πλαγίου Συγγενῶν αὐτοῦ, οὐδὲ κληρονομεῖ αὐτοὺς, οὐδὲ κληρονομεῖται ἀπ' αὐτοὺς χωρὶς διαθήκην.

Η' Γυναῖκα ὁπῶ ἔναι Συγκλητικῶ, ἢ μεγάλε Α'ρχοντος, κὴ νὰ γεννήσῃ παιδίον ἀπὸ πορνείαν, δὲν ἠμπορεῖ ὅτε ζῶντας της, ὅτε ἀποθνήσκωντας νὰ τῶ χαρίσῃ τίποτες, ἢ νὰ τὸ βάλῃ εἰς τλὼ ϰληθήκλω κληρονόμον μὲ τὰ ἄλλα της γνήσια παιδία. εἰ δὲ κὴ ἔναι καμία δύγενὴς, κὴ ἐλευθέρα, κὴ ἔχει ἐκ πορνείας Υἱὸν, δύναται νὰ τὸν ἀφήσῃ κληρονόμον, ἐπειδὴ κὴ αὐτὴ κληρονομεῖ τοῦπον, πάρεξ μόνον αὖ τὸν ἔχῃ ἀπὸ ἐμποδισμενον Γάμον.

Τὰ φυσικὰ παιδία ὁπῶ νὰ γεννηθοῶ ἀπὸ ϰαφόρας παλλακὰς δὲν κληρονομῶσι τὸν ἴδιον Πατέρα, ὅταν ἔχῃ νόμιμα παιδία, ἢ Γυναῖκα, ἢ ἄλλες κληρονόμες, μόνον ϛέφονται ἀπὸ τὲς κληρονόμες τῶ Πατρός τες, ὅταν δὲν γίνῃ ϰαθήκλω.

Τὸ παιδίον ὁπῶ ἔναι ἐκ πορνείας γεννημενον, οἱ ἐκ τῶ Πατρὸς αὐτῶ Συγγενεῖς δὲν τὸ κληρονομῶσι, ἐπειδὴ κὴ Πατέρα γνωσὸν δὲν ἔχει, μόνον ἡ Μητέρα τε, κὴ οἱ Α'δελφοὶ τῆς Μητρὸς αὐτῶ τὸ κληρονομοῦῶ.

Ο'σοι γεννηθοῶ ἐκ πορνείας κληρονομοῦῶ ϛ τλὼ ἀπὸ Μητέρα Μάμμλω αὐτῦ, ἐαὺ χωρὶς ϰαθήκλω ἀποθανῇ.

Ε'αὺ ἀποθανῇ κανεὶς χωρὶς ϰαθήκλω, κὴ ἀφήσῃ παιδία φυσικὰ, κὴ ψυχοπαίδια, ὅλα ἐξ ἴσε κληρονομοῦῶ.

Ο'σα ἀφίνει τῦ φυσικῶντε παιδίων ἐκεῖνος ὁπῶ ἀποθανῇ, ὅταν ἔχῃ Α'δελφια κὴ Μητέρα, τόσα ἀφίνει ϛ τῶ θετῶ παιδία.

Ε'κεῖνος ὁπῶ πάρῃ παιδίον θετὸν, ὅλον τὸ καλόν του θέλει νὰ ϛοχάζεται, κὴ νὰ ἔχῃ σύνοιαν ϰὲ τλὼ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. κὴ ἀναγκάζεται νὰ τῶ ἀφήσῃ τὸ δ'. μέρος τῦ ϖραγμάτων του.

Ο' θετὸς Υἱὸς, ἐαὺ ἀποθανῇ ὁ θετὸς Πατὴρ αὐτῶ χωρὶς ϰαθήκλω, δύναται νὰ σέβῃ εἰς τλὼ κληρονομίαν τῶ θετῶ Πατρὸς αὐτῶ, ἐπειδὴ αὖ κάμῃ ϰαθήκλω, κὴ δὲν τῶ ἀφήσει τίποτες, δὲν δύναται νὰ πάρῃ τίποτες ἀπὸ τλὼ κληρονομίαν αὐτῶ, ὅτε νὰ ἐναντιωθῇ τλὼ ϰαθήκλω, ὅτε νὰ τλὼ καταγορήσῃ. διότι δὲν ἔχει καμίαν ἀνάγκλω ὁ θετὸς τε Πατὴρ, ὅτε νὰ τὸν ϰράφῃ κληρονόμον, ὅτε νὰ τὸν κάμῃ ἀπόκληρον εἰς τὸ δ'. μέρος ὁπῶ τῦ τυχαίνει.

Ε'αὺ τὸν θετόν με Υἱὸν ποιήσω αὐτεξούσιον, ὄχι μόνον αὖ

ἀπο-

ἀποθαίω χωρὶς διαθήκην δὲν κληρονομεῖ, ἀλλ' οὐδ' ἐὰν εἰς τὴν διαθήκην με τὸν ἐνθυμηθῶ ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ καμίαν ἐναντιότητα. διότι ἔπαυσε νὰ ὀνομάζεται ὁ τοιοῦτος θετὸς, καὶ νὰ συναριθμῆται μὲ τὰ παιδία μας.

Ἐὰν εἴπω εἰς τὸ προικοσύμφωνον τῆς Θυγατρός μου, ὅτι νὰ μὴ θαρρῇ πλέον τίποτες ἀπὸ τὴν κληρονομίαν μας, δὲν πιάνεται, διότι τὰ ἰδιωτικὰ σύμφωνα, δὲν προκείνονται ἀπὸ τὸ κοινὸν, καὶ νόμιμον σύμφωνον.

Ὅσοι ἀποθαίνουν χωρὶς διαθήκην, καὶ ἔχουν συγγενεῖς ἐκ πλαγίου, καὶ παιδία ἢ σκλάβες, ἐλευθερώνται οἱ σκλάβοι, καὶ δὲν δύναται ὁ κληρονόμος, ἅτε ὁ συγγενὴς ὁποῦ κληρονομήσει χωρὶς διαθήκην νὰ σύρῃ τίτες εἰς δικαίαν. δίδεται καὶ τὸ τρίτον μέρος τοῦ βίου αὐτοῦ εἰς ψυχικὰ ἐκ συνηθείας, καὶ ἡ τιμὴ τῶν δούλων ὁποῦ ἐλευθερωθοῦν, λογίζεται διὰ τὸ τρίτον.

Ἡ Μήτηρ ἐὰν μὴ ζητήσῃ Ἐπίτροπον τῶ παιδίου της, ἐὰν ἀποθάνῃ αὐτήλικον δὲν τὸ κληρονομεῖ. εἰ δὲ καὶ γυνὴ νόμιμος ἡλικίας, καὶ τότε ἀποθάνῃ, καλῶς αὐτὸ κληρονομεῖ.

Οὔτε ὁ Πατὴρ δύναται νὰ χαίσῃ τῆς Μητρυᾶς τῶν παιδίων τε, ἅτε ἡ Μήτηρ τῶ Μητρυᾶ τῶν παιδίων της εἰς τὴν ζωήν τες. ἅτε εἰς τὸν θάνατον νὰ ἀφήσῃ περισσότερον, παρὰ ὅσον τυχαίνει εἰς κάθε παιδὶ μερτικὸν, καὶ ὄχι περισσότερον. εἰ δὲ καὶ εἶναι πολλὰ παιδία, καὶ κάθε ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἔχει μερτικὸν ἴσια, περισσότερον νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ πάρῃ ἅτε Μητρυὸς, ἅτε Μητρυὰ ἀπὸ ὅτι τυχαίνει ἑνὸς παιδίου. ἀμὴ αἰσίως καὶ ἐκεῖνα ὁπῶ ἀπόμειναν δὲν εἶναι ἴσια μερισμένα, ἀνάγκη εἶναι τόσον μερτικὸν νὰ πέρνῃ ὁ Μητρυὸς, ἢ ἡ Μητρυὰ ἀπὸ κάθε λογῆς φιλοτιμίαν τοῦ Γονέως, ὅσον κληρονομεῖ ἐκεῖνο τὸ παιδί τε ὁπῶ ἔχει τὸ ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν περιουσίαν του, ἢ ὁπῶ τὸ ἄφησε μὲ τὴν πλουσιαίαν του θέλησιν, ἢ τῶ τὸ ἐχάρισε ζῶντας.

Περὶ Ἀποίκου Γυναικός.

ἘΑν τις λάβῃ νόμιμον Γυναῖκα παρχὴν χωρὶς προῖκα, καὶ ἀποθάνῃ προτέρα ὁ Ἄνδρας, ἐὰν ἕως τριῶν παιδίων ἔχῃ ὁ Ἄνδρας της, κἂν ἀπ' αὐτῆς, κἂν ἀπὸ ἄλλης, τὸ δ'. μέρος τῆς βίας τῆς Ἀνδρός της νὰ πέρνῃ. καὶ πρῶτον νὰ δι'γάζουν τὸ χρέος τῆς Ἀνδρὸς ἀπὸ τὸν βίον του. καὶ τὸ ἔτι μένει νὰ λαμβάνῃ τὸ δ'. μέρος. ἔτζι ὅμως, ὥστε ἡ ποσότης νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὰς ρ. λίβρας χρυσίου. καὶ ἐὰν εἶναι περισσότερα τὰ παιδία, νὰ γίνεται ὁ βίος μερτικὰ ὅσα εἶναι τὰ παιδία μὲ τὴν λόγης της, & νὰ λαμβάνῃ καὶ αὐτὴ ἕνα μερτικὸν, ὡσὰν ἕνα παιδίον, καὶ νὰ τὸ ἔχῃ μόνον διὰ τὴν κυβέρνησίν της, τὴν δὲ διαστολὴν νὰ τὴν φυλάττῃ διὰ τὰ παιδία της, αὐ εἶναι τὰ παιδία ἀπὸ λόγης της. εἰ δὲ & δὲν ἔχῃ παιδία, προσάζομεν νὰ τὰ ὀρίζῃ, καὶ νὰ τὰ ἐξουσιάζῃ ὡς ἐδικά της πράγματα ὁπὲρ ἦλθον εἰς τὴν λόγης της ἀπὸ τὸν βίον τῆς Ἀνδρός της. εἰ δὲ καὶ τῆς ἀφήσῃ ὁ Ἄνδρας της τίποτες χάριν ὀλιγώτερην ἀπὸ τὴν μοῖραν ὁπὲρ εἴπαμεν, νὰ ἀναπληρώνεται, καὶ νὰ ὑπογεμώζῃ. εἰ δὲ ἔχῃ ἡ Γυναῖκα τίποτες πράγματα ἐδικά της εἰς τὸ σπῆτι τῆς Ἀνδρός της, ἢ ἄλλα παθοῦσα ἀφημένα, νὰ τὰ ὀρίζῃ, καὶ νὰ τὰ ἐξουσιάζῃ ὡς ἐδικά της πράγματα ἀπαρασάλευτα. καὶ ταῦτα λέγομεν ἐὰν ἦτον ἡ Γυναῖκα παρχή, καὶ δὲν ἔφερε τίποτες προῖκα, εἰς τόσον ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ἄνδρας ἀπέθανε πλούσιος, νὰ μὴν ὑπομείνῃ ἄτε αὐτὴ ὁποῦ ζῇ ἀκόμι παρχή. εἰ δὲ καὶ εἶναι πλουσία, καὶ προῖκα δὲν ἤφερε, δὲν εἶναι δίκαιον ἄτε αὐτὴ νὰ πάρῃ τίποτες ἀπὸ τὸν βίον τῆς Ἀνδρός της, & νὰ παραβαρυνῇ τὰ παιδία της. τοῦτο ὅπερ κρατεῖ καὶ εἰς τὸν Ἄνδρα, ὅταν δὲν δώσῃ προγαμιαίαν δωρεάν. ὥστε γὰρ παρχὸς θέλει πάρῃ τὸ δ'. μέρος ἀπὸ τῆς περιουσίας τῆς Γυναικός.

Ἡ δὲ νβ'. νεαρὰ τοῦ Κυρὸ Λέοντος λέγει ἔτζι, καὶ ταύτην τὴν νομοθεσίαν θέλοντας νὰ διορθώσῃ ἡ Βασιλεία μου, προσάζει νὰ ἔχῃ ἡ Γυναῖκα τὴν τοιαύτην μοῖραν εἰς τὴν ἐξουσίαν της νὰ τὴν ὀρίζῃ, & νὰ τὴν κυριεύῃ χωρὶς ἄλλο, καὶ νὰ μὴ χρεωστῇ ἄλλο τίποτες τῆς παιδίων, ἔξω ἀπὸ τὸ μέρος τῆς

Φαλ-

Φαλιδία ὁπῦ τὺς τυχαίνει, ἐὰν φυλάξῃ δηλαδὴ τὼ τιμὼ τῦ Ἀνδρός της, Ϛ δὲν ἔλθη εἰς Γάμον δεύτερον. εἰ δὲ ϰὴ ἔλθη εἰς Γάμον δεύτερον, ξεπεύτει χωρὶς ἄλλο ἀπὸ τὼ ὄφσίαν ὁπῦ τῆς ἐδώϰαμεν, Ϛ λαμβαίνουν ὅλα τὰ πράγματα τῦ Παζὸς οἱ παῖδες ἀφ' ὅ ἀποθανῇ ἡ Μήτηρ.

Τὰ παιδία ὁπῦ γεννηθοῦν ἀπὸ ἄπροιϰον Γυναῖϰα, ἐὰν ἀποθάνουν οἱ Γονεῖς αὐτῷ χωρὶς διαθήϰην, ἐξ ἴσου ϰληρονομοῦσι μὲ τὰ ἄλλα παιδία ὁπῦ ἐγεννήθηϰαν ἀπὸ τὼ ἄλλων Γυναῖϰα ὁπῦ εἶχε προῖϰα, Ϛ δὲν εἶναι ϰαμία διαφορὰ εἰς ταῦτα, ϰὴ εἰς ἐϰεῖνα.

Ἐὰν Αὐθεντιϰὸς ἄνθρωπος εἶναι ὁ χρεώστης, ϰὴ ἡ ϰείστις εἶναι προσωπιϰὴ, εἰς ὅλους τοὺς ϰληρονόμους ἁρμόζει. εἰ δὲ ϰὴ εἶναι ὑποθηϰαρία, μόνον εἰς ἐϰεῖνον ὁποῦ ϰρατεῖ τὰ ἐνέχυρα.

Περὶ τῆ εἰς Γνησιότητα Ἀναφωνημένων παίδων φυσιϰῶς.

Ἔϊτις ἔχῃ Υἱὸν, ἢ Θυγατέρα ἀπὸ πορνείαν ἀπὸ ἐλευθέρας Γυναιϰὸς, μὲ τὼ ὁποίαν ἠμπορέσε νὰ ἔλθῃ εἰς Γάμου ϰοινωνίαν, ϰὴ εἴπουν εἰς ὁμολογίαν ὁπῦ νὰ εἶναι Νοταριϰὴ, ἢ χαμμένη ἀπὸ τὸ χέϊτε, ϰὴ νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένοι ξεῖς μάρτυρες ἀξιόπιστοι, εἴτε εἰς διαθήϰην, εἴτε εἰς ἄλλας τίποτες ἐνθυμήσεις τῆ πράξεων αὐτῦ, πῶς εἶναι Υἱός του, ἢ Θυγατέρα του, Ϛ δὲν προθέσει νὰ εἰπῇ φυσιϰὸς, ἢ φυσιϰὴ, οἱ τοιῦτοι παῖδες γνήσιοι λογίζονται. ϰὴ οἱ νόμοι οἱ ἐδιϰοί μας τὺς δίδουν νὰ ϰληρονομήσουν εἰς ὅλα, ὡσὰν ϰὴ τὰ γνήσια παιδία. διότι ἀπ' αὐτῦ φαίνεται πῶς νὰ εἶχε μὲ τὼ Μητέρα τους νόμιμον Γάμον. εἰ δὲ ϰὴ πολλὰ παιδία ἔχῃ ϰανεὶς ἀπ' αὐτὼ, ϰὴ μαρτυρήσῃ μόνον διὰ δύο ἀπ' αὐτὰ τοιαύτω μαρτυρίαν, φθαίνει ϰὴ διὰ τὰ ἄλλα παιδία ἡ τοιαύτη μαρτυρία τῦ Παζὸς νὰ λάβουν τὰ δικαιώματα ἀπὸ τοὺς νόμους.

Πε-

Περὶ Γαμικῶν.

Ἡ Μήτηρ ὅπου δὲν διδεροϋπανδρεύθῃ, καὶ κάθε Γονεὺς ὁποῦ δὲν ἔλθει εἰς δεύτερον Γάμον, λαμβάνει διὰ τὴν κυβέρνησίν της ἔξω ἀπὸ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν, & μερτικὸν ὡσὰν ἕνα ἀπὸ τὰ παιδία. τοῦτο δὲ γίνεται εἰς ἐκείνους ὁποῦ τοὺς χωρίσει ὁ θάνατος, καὶ ὄχι εἰς ἐκείνους ὁπου χωρεύθωσι μὲ διαζύγιον. εἰς τὰ παιδία δὲ τυχαίνουν ὅλα τὰ γαμικὰ κέρδη, καὶ τὸ μερτικὸν ὁπου πάρουν, ὅλα τοὺς παιδίωντας εἶναι κατὰ δεσποτείαν μέ ὅ,τι βόπον καὶ αὐ διαλυθῇ τὸ συνοικέσιον, αὐ καὶ οἱ Γονεῖς αὐτῶν δὲν διδεροϋπανδρεύθωσι, οἱ ὁποῖοι μόνον κατὰ χρῆσιν τὰ ἔχουν, διὰ τὴν χρείαντας δηλαδὴ καὶ νὰ βέφουν τὰ παιδίατες.

Σχόλιον.

Τοῦτο τὸ κεφάλαιον εἶναι ἐναντίον εἰς τὸ λόγε τε. διατὶ ἀϊσως καὶ ἡ Γυνὴ ὁπου δὲν διδεροϋπανδρεύθῃ, ἀλλὰ καὶ Ἄνδρας προσέτι ὁπου νὰ μὴ διδεροϋπανδρεύθῃ, λαμβάνει κοντὰ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν κερδῶν ὁπου εἶναι ἀπὸ τὸν Γάμον, καὶ ἕνα μερτικὸν παιδίε ἀπὸ τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος μέρους κατὰ δεσποτείαν, ὅταν ἀποθάνῃ τὸ ἕνα μέρος, & ὄχι μὲ διαζύγιον νὰ λυθῇ ὁ Γάμος. πῶς ἁρμόζει πάλιν τὸ κάθε γαμικὸν κέρδος ἀπὸ κάθε λογῆς λύσιν τε Γάμε ὁπου συνέβη, αὐ δὲν διδεροϋπανδρεύθωσι οἱ Γονεῖς, νὰ τὸ πέρνουν τὰ παιδία; διατὶ κυρίως διάλυσις τῶν Γάμων εἶναι ἐκείνη ὁπου κάμνει ὁ θάνατος. ἀϊσως λοιπὸν τὴν διάλυσιν τοῦ Γάμε ὁπου συμβαίνει ἀπὸ τὸν θάνατον ξεχωρίζωντάς την ἀπὸ τὰς ἄλλας διαλύσεις, εἶπεν ἀπὸ ὅ,τι λογῆς διάλυσιν, ὡσὰν (εἰς ἐκείνην μόνην τὴν διάλυσιν τοῦ Γάμου ὁπου συμβαίνει ἀπὸ θάνατον, ἐκεῖνοι ὁπου δὲν διδεροϋπανδρεύθωσι,) νὰ ἤθελαν ἔχωσι κατὰ δεσποτείαν ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ Γαμικὰ κέρδη, καὶ εἰς τὰς ἄλλας λύσεις νὰ μὴ ἔχουν, ἔπρεπε νὰ προσθέσῃ τὸ, ἀπὸ κάθε ἄλλην διάλυσιν, καὶ ἔτζι ἐφυλάττετο τέλειον, αὐίσως καὶ δὲν ἦτον ἄλλο κανένα νὰ ἐμποδίζῃ. ἀλλὰ λογιάζω ἡ δύο νεαραὶ, ἤτε γυνή. & ἡ ρκζ'. μὲ τὸ νὰ εἶναι ἐναντίαι αὐάμεσόντους,

βά-

βαίνωντάς ταις εἰς σὺν τὸ ἀλησμόνησε. διατὶ τὸ νὰ ἀρμόζῃ κάθε γαμικὸν κέρδος εἰς τὰ παιδία εἶναι τῆς γή. καὶ τὸ νὰ πέρνουν σὺν μερτικὸν ἐκεῖνοι ὁπὰ δὲν δευτεροϋπανδρεύθουν εἶναι τῆς ρηζ'. ἀϊσως λοιπὸν ἡ μία αὐερῇ τὸν ἄλλον, εἶναι καὶ ἐκείνη αὐηρημένη.

Εἶχε κάποιος Γυναῖκα, & παιδία. καὶ ἀκόμι ὁπὰ ἔζη ἡ Γυναῖκά του ἔκαμε τὰ παιδία αὐτεξέσια, καὶ ὕστερα ἀπέθανεν ἡ Γυναῖκα. ἔχει λοιπὸν ὁ Πατέρας ἄδειαν νὰ πάρῃ μίαν μοῖραν ἀπὸ τὰ Μητρικὰ πράγματα τῶν παιδίων του, νὰ τὰ ἔχῃ διὰ τὸν χρείαν τε ἕως ὁπὰ ζῇ, καὶ τὸν δεσποτείαν νὰ τὸν ἔχουν τὰ παιδία τε, νὰ τὰ ἐξεσιάζουν τελείως μετὰ τὸν θάνατον τᾶ Πατρὸς αὐτῶν. εἰ δὲ καὶ τὰ παιδία εἶναι ὑπεξέσια, καὶ ἀποθαίνῃ ἡ Μητέρα τες, αὖ καὶ εἰς δεύτερον Γάμον ὁ Πατέρας τες ἔλθῃ, ὅλων τῶν πραγμάτων τῆς Μητρὸς αὐτῶν αὐτὸς ἔχει τὸν χρῆσιν. εἰ δὲ, & ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς Μητρὸς, κάμῃ ὁ Πατὴρ τὸν Υἱὸν αὐτεξέσιον, ἔχει ἄδειαν ὁ Πατέρας, τὰ μισὴ ἥμισυ τῶν πραγμάτων τῆς Μητρὸς αὐτοῦ νὰ τὰ ἔχῃ διὰ χρείαν τε ἕως ὁποῦ ζῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἥμισυ ὁ Υἱός. εἰ δὲ καὶ εἶναι πολλοὶ Υἱοὶ, καὶ τὲς κάμῃ ὅλες ὁ Πατὴρ αὐτεξεσίες ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς Μητρὸς αὐτῶν, τότε δὲν δύναται ὁ Πατὴρ νὰ κρατήσῃ τὸ ἥμισυ, ἀλλ' ἀναγκάζει εἰς τὸν Υἱόν του τόσον ἀπὸ τὸ ἥμισυ μέρος τε, ὁπόσα αὖ εἶναι περισσότερα τὰ παιδία, ἤγουν αὖ εἶναι δύο, τὸ ἥμισυ ἀπὸ τᾶ ἡμίσεως. εἰ δὲ εἶναι τρία, τὰ δύο μερτικὰ ἀπὸ τὰ ἥμισυ δίδει τες. εἰ δὲ τέσσαρα, ἢ καὶ περισσότερα, τότε κάμνει τόσα μερτικὰ, ὅσα παιδία εἶναι, καὶ κρατεῖ καὶ αὐτὸς σὺν μερτικὸν, ὡσὰν σὺν ἀπὸ τὰ παιδία διὰ χρείαν τε. τὰ δὲ ἐπίλοιπα πράγματα τῆς Μητρὸς αὐτῶν τὸ δίδει τῶν παιδίων, πάρεξ μόνον ἐὰν θελήσουν τὰ παιδία μὲ τὸ θέλημάτες νὰ τᾶ δώσουν καὶ ἄλλο τίποτες διὰ νὰ κυβερνηθῇ.

Ἡ Γυναῖκα ὁποῦ χηρεύσει, καὶ δὲν δευτεροϋπανδρεύθῇ, νὰ ἔχῃ τὸν χρῆσιν τῆς προῖκός της, καθὼς ἐνομοθετήσαμεν καὶ προτήτερα, καὶ νὰ πέρνῃ σὺν μερτικὸν ἀπὸ τὸν βίον τᾶ Ἀνδρός της, ὡσὰν σὺν ἀπὸ τὰ παιδία κατὰ δεσποτείαν, νὰ τὰ κάμνῃ εἴτι θέλει, διὰ νὰ φαίνεται καὶ τὸν λόγον τῆς δεσποτείας,

πῶς φέρει τρόσωπον κ᾽ αὐτὴ σὺς παιδία. αὐτὰ τὰ ὅμοια Ϲ εἰς Πατέρας, κ᾽ εἰς ἄλλες Γονεῖς ὅπε δὲν δὲν δευτερουπανδρεύθουν, νὰ γίνωνται, κ᾽ νὰ κρατοῦν θέλομεν νὰ εἶναι ἐδικά τους κατὰ δεσποτείαν, νὰ τὰ ὁρίζουν, νὰ τὰ κάμνουν, ὅ,τι θέλουν Ϲ ζῶντες, κ᾽ εἰς τὸν θανάτον τους, κ᾽ ἂν τὰ πωλήσουν, κ᾽ ἂν τὰ χαρίσουν τινός. εἰ δὲ Ϲ δὲν τὰ ἀποξενώσουν, κ᾽ ἀπομείνουν μετὰ τὸν θανάτον τους, κ᾽ δὲν τὰ ἀφήσουν τινός, νὰ τὰ μοιράζουν ὅλα τὰ παιδία ἐξ ἴσου, πάρεξ μόνον ἐὰν φανῇ καμία ἀχάριτον πρὸς τὸν Πατέρα, ἢ τὴν Μητέρα νὰ ξεπεσθῇ ἀπὸ τὴν τοιαύτην φιλοτιμίαν.

Περὶ Ἐγκληματικῶν, νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος.

Θεωρίζομεν, ἐκεῖνοι ὅπε καταγορηθοῦν εἰς ἐγκλήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ὁρίζουν οἱ νόμοι θανάτον, ἢ σφετερισμὸν τῶν πραγμάτων τους εἰς τὸ δημόσιον, ἐὰν ἐλεγχθῶσι, κ᾽ καταδικασθοῦν εἰς θανάτον, προσάζομεν νὰ μὴ κερδαίνουν οἱ Ἄρχοντες τὴν περιουσίαν τους, ὄντε τὸ τάγμα αὐτῶν, ὄντε τὸ δημόσιον κατὰ τὰς παλαιὰς νόμους. ἀλλ᾽ ἐὰν ἔχουν κατιόντας, αὐτοὶ νὰ ἔχουν ἐξουσίαν νὰ τὰς κληρονομοῦν, χωρὶς ἐκεῖνα ὅπε ἀπόκτησαν ἀπὸ τὸ σφάλμα ὅπε κατεδικάσθησαν. εἰ δὲ κ᾽ δὲν ἔχουν παιδία, ὄντε ἐγγόνια, μόνον ἀνιόντας, ἕως γ᾽. βαθμὸν νὰ τὰς κληρονομοῦν. εἰς ἐκείνους δὲ ὁπού τὸ ἐγκλήματους εἶναι ἐπιβουλὴ κατὰ τῆς Βασιλείας, προσάζομεν νὰ φυλάττωνται οἱ παλαιοὶ νόμοι.

Περὶ Ἀτελοῦς Διαθήκης.

Ἀπὸ ἀτελείωτον διαθήκην νὰ μὴ κληρονομῇ οὔτε Βασιλεύς.

Ἡ διάταξις τοῦ νόμου λέγει, ἀπὸ ἀτελείωτον διαθήκην δὲν δύναται τινὰς νὰ κληρονομήσῃ, πάρεξ μόνον αὐ εἶναι παιδία, κ᾽ ἐγγόνια, τόσον ἀρτενικὰ, ὅσον κ᾽ θηλυκὰ νὰ κληρονομοῦν τοὺς ἀνιόντας. εἰ δὲ μαζὶ μὲ τὰ παιδία εἶναι κ᾽ ξένον πρόσωπον γραμμένον εἰς τὴν διαθήκην, ὅσον μὲν διὰ τὰ παιδία

δία

δία πιάνεται ἡ διαθήκη. εἰς δὲ ξένον πρόσωπον τίποτες δὲν ἀξίζει.

Περὶ Ἀδελφοποιΐας.

Οὐδὲ εἰς τὰς ξένας ὁπὲ κατοικέσιν ἔξω ἀπὸ τὴν Ῥώμην Ἀδελφοποιΐα νὰ γίνεται. εἰ δὲ καὶ γένῃ, καὶ γραφθῇ κανεὶς κληρονόμος ὡς Ἀδελφὸς, νὰ ξεπέσῃ ἀπὸ τὴν κληρονομίαν.

Περὶ Πτωχῶν.

Ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ κανεὶς πτωχὸς χωρὶς διαθήκην, καὶ δὲν ἔχῃ Συγγενεῖς, οἱ ἄλλοι πτωχοὶ νὰ κληρονομοῦν αὐτόν.

Περὶ Μοναστηρίων διπλῶν, νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος.

Εἰς ἐκείνους ὁπὲ ἀπαρατήσουν πτωχικὸν Μοναστήριον, προσάζομεν, καὶ νομοθετοῦμεν ἐκεῖνο, ὅτι αὐτὴ γένῃ καταχρηφὴ, ὅσα ἐπροσήλωσεν εἰς τὸ Μοναστήριον νὰ εἶναι τῆς Ἐκκλησίας. εἰ δὲ ἡ ἀποθάνῃ πρὸ τοῦ νὰ γένῃ καταχρηφὴ, ἐὰν ἔχῃ παιδία ἕως τρία τὸν ἀριθμὸν, νὰ πέρνῃ τὸ τέταρτον μέρος τὸ Μοναστήριον. εἰ δὲ ἡ εἶναι παρὼν ἀπὸ τὰ τρία παιδία, σμίγει καὶ τὸ Μοναστήριον μὲ τὰ παιδία, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα λαμβάνει σὰν μερτικὸν, ὡσὰν σὰν παιδί, διαζώντας ὅλα τὰ χρέη τα. ἐὰν δὲ χωρὶς παιδία ἀποθάνῃ, ἡ ἀφήσῃ τὸν βίον τα εἰς τοὺς Γονεῖς τας, εἰς δύο μερίζονται τὰ τίποτές του. καὶ τὸ σὰν μερτικὸν πέρνει τὸ Μοναστήριον, τὸ δὲ ἕτερον μέρος τὸ πέρνουν οἱ Γονεῖς τα. εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παντελῶς κληρονόμους, ἤτε κατιόντας, ἤτε ἀνιόντας, σεβαίνουν οἱ ἐκ πλαγίου, καὶ μοιράζουν μὲ τὸ Μοναστήριον, ἡ αὐτοὶ μὲν ὅσοι καὶ αὖ εἶναι λαμβάνουν τὸ τρίτον μέρος, ἡ τὸ διαμοιράζονται. τὸ δὲ Μοναστήριον λαμβάνει τὰ δύο μερτικά.

Νεαρὰ τῦ Πατριάρχυ Κυρῦ Ἀθανασίυ.

Προσάσομεν ἐκείνυς ὁποῦ χηρδύσουν χωρὶς παιδία, νὰ μὴν ἁρπάζουν τὰ τίποτές τους, μήτε ἐκεῖνοι ὁπῦ ἔχουν τὰς ἐπισασίας τῦ δημοσίυ, μήτε οἱ Αὐθεντόποροι ὁποῦ κατοικοῦν εἰς τὸν τόπον τυς. ἀλλὰ τὸ γ'. μέρος τῶν φραγμάτων αὐτῶν νὰ τὸ πέρνῃ ἡ Ἡγεμονία, κ) τὸ ἄλλο τρίτον νὰ ἐξοδιάζεται εἰς μνημόσυνα τῦ ἀποθανόντος, κ) τὸ ἄλλο τρίτον νὰ τὸ πέρνῃ τὸ ζῶν μέρος. εἰ δὲ ἀποθανῇ & τὸ ἄλλο μέρος ὁποῦ ἦτον ζωντανὸν, & ἔλαβε τὴν κληρονομίαν, οἱ Συγχωρεῖς τυ νὰ τὸ κληρονομοῦν. ἐὰν δὲ ἔτε Συγγενεῖς ἔχει ἐκεῖνος ὁπῦ ἀποθανῇ, νὰ εἶναι τὰ ἥμισυ τῆς Αὐθεντείας, & τὰ ἥμισυ δι' τὰ μνημόσυνά τυ.

Περὶ τῦ Φαλκιδίυ.

ΤΙΤΛΟΣ, ϑ'.

Φαλκίδιος εἰς τὸν νόμον εἶναι, ὅταν ἀπὸ ἕνα φράγμα, ὁπῦ μετέχουν πολλοὶ, δίδεται μέρος τι εἰς κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτούς. τὸ ὁποῖον ἔχασι συνήθειαν οἱ πολλοὶ, & ὁ κοινὸς λαὸς νὰ τὸ ὀνομάζουν μερίδα. κ) τῦτο λέγεται Φαλκίδιος ἀρσενικῶς, γράφεται κ) Φαλκίδιον ἀδετέρως, ὡσὰν νὰ εἰπῇ κανεὶς μερίδιον. κ) εἶναι ἡ λέξις Ρωμαϊκὴ, κ) λέγουν τινὲς πῶς γίνεται ἀπὸ τὸ Φάλκης, τὸ ὁποῖον δηλοῖ τὸν δρεπάνην, κ) τὸ κόψιμον τῆς δρεπάνης, ὡσὰν ὁπῦ τὰ μερίζόμενα φράγματα ἐξ ἀνάγκης κόπτονται, ὡσὰν μὲ μίαν δρεπάνην μὲ τὸν μερισμόν.

Ἡμαρτημένως ὅμως τὴν λέξιν ἔποι δίχασφῦσιν, ἡ δὲ ἀλήθεια τὸ ὄνομα τῦ Φαλκιδίυ παράγει ἐκ τῦ ἰδίυ Νομοθέτυ, Πυβλίυ Φαλκιδίυ καλυμένυ, ὅστις ἐχρημάτισε Δήμαρχος ἐπὶ Καίσαρος Σεβαστῦ. ἐκ τύπυ οὖν λέγεται ὁ νόμος Φαλκίδιος, καθὼς καὶ ὁ Ἰουστινιάνειος, καὶ Θεοδοσιανὸς ἐξ αὐτῆς τῆς Νομοθεσίας.

Ο'

Ο' Φαλκίδιος εἶναι ἕως τεσσάρων παιδίων τὸ τρίτον μέρος τῆς καθαρᾶς περιουσίας ὅλης. εἰ δὲ καὶ εἶναι περισσότερα παιδία, τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας. εἰς τοῦτο λοιπὸν τὸ λεγόμενον ἥμισυ τῆς περιουσίας σεβαίνουσι ὅλοι ὅσοι αὖ γραφθοῦν εἰς Φαλκίδιον, ὕστερον ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν κληρονόμον ὁπού κληρονομήσει τὸν ἐπίλοιπον κληρονομίαν κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν.

Εἶναι δυνατὸν νὰ λεγατεύῃ μέχρι τῆς ἐκπαγγίας. διατὶ τὸ τεβαύγιον τετάρτι τὸ γ'. τῆς κληρονομίας, φυλάττεται διὰ τὸν κληρονόμον.

Σχόλιον.

Καὶ πῶς εἶναι τέτοιας λογῆς. ὁ νόμος προσάσει, ὅτι νὰ κάμῃ κανεὶς τὸν βίον τοῦ ὅλον δώδεκα μερτικά. καὶ εἰς δώδεκα μοιράζει ὁ νόμος τὸ καθ' ενὸς τὸν βίον. & τὰ δώδεκα γίνονται ἀπὸ τὰς τρεῖς τέσσαρα. διότι τρεῖς φοραῖς ἀπὸ τέσσαρα γίνονται δώδεκα. καὶ ἐπειδὴ πάντοτε τὸ γ'. μέρος φυλάττεται τῆ κληρονόμῳ, καὶ τὰ ἄλλα δύο μερτικὰ εἰς τὴν ὀξυσίαν ἐκείνης ὅπου τὰ ἔχει, εἶναι νὰ τὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει. λέγει ὁ νόμος, ὅτι ἔχει ἄδειαν νὰ λεγατεύῃ μέχρι τῆς ἐκπαγγίας, διότι τὸ τεβαύγιον, τετάρτι τὸ γ'. μέρος τῆς βίας αὐτῆς φυλάττεται τῆ κληρονόμῳ.

Οὕτος λοιπὸν ὁ Φαλκίδιος, ὅταν δὲν ἔχῃ τινὰς περισσότερα ἀπὸ τὰ τέσσαρα παιδία, ἀλλὰ τέσσαρα, ἢ ὀλιγώτερα, τὸ γ'. τῆς Πατρικῆς ὑσίας εἶναι, ὡσὰν ὅπου τὸ γ'. μέρος δίδεται εἰς τὴν κληρονομίαν τῶν παιδίων, καὶ μοιράζεται ἴσια. ὅταν δὲ ἔχῃ τινὰς περισσότερα παιδία ἀπὸ τὰ τέσσαρα, τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας τοῦ γίνεται Φαλκίδιον, καὶ ἀναγκάζεται ὁ Πατὴρ τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας του νὰ τὸ μερίζῃ τῶν παιδίων του, ὅπως ἐπίσης μεριθῶσι τὰ παιδία τὴν κληρονομίαν. πρέπει λοιπὸν τὸν Πατέρα νὰ ξεχωρίζῃ, καὶ νὰ φυλάττῃ πρῶτον τῶν παιδίων τοῦ τὸ γ'. ἢ τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας του, καὶ ἔτζι τὰ ἐπίλοιπα πράγματά του νὰ τὰ μοιράζῃ, καὶ νὰ τὰ κυβερνᾷ καθὼς θέλει. τοῦτο κάλλιστα & ἐπαινεμένα ἐτέθη ἀπὸ τὸν νόμον. διατὶ ἐκείνους ὅπου τοὺς αὐτάμωσεν ἡ φύσις, τοὺς πρέπει πρῶτον νὰ θεραπεύωμεν, & ἐκεῖνο ὅπου πρέπει, καὶ τοὺς τυχαίνει νὰ δώσωμεν πρῶτον, καὶ ὕστερα εἰς τοὺς ἔξω νὰ γυρίσωμεν, καὶ νὰ κάμωμεν ἐκεῖνο ὅπου θέλομεν.

Εἰς

Εἰς τὸν Φαλκίδιον κάμνει χρείαν νὰ εὕγουν τὰ χρεολογήματα τῦ ἀποθανόντος αὐθρώπυ πρώτων, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ταφῆς, καὶ ἡ τιμὴ τῆς ἐλαθερωθεύτων δέλων, καὶ εἶτι ὑπομείνουν, ἐκεῖνα λογίζονται καθαρὸς βίος, καὶ ἀπὸ τᾶτα κρατεῖ ὁ κληρονόμος τὸ γ'. τὸ ὁποῖον λέγεται Φαλκίδιος.

Πρέπει νὰ ἐξεύρετε, ὅτι ὅταν εἶναι σὰς ξένος κληρονόμος, ὁ Υἱὸς λαμβάνει τὸ Φαλκίδιον σωσὸν ἀπὸ τὴν καθαρὰν περιεσίαν τῦ Παξός. ὅταν δὲ εἶναι δύο Υἱοὶ, καὶ ὁ σὰς γίνεται κληρονόμος ὑπὸ τῦ Παξὸς, καὶ ὁ ἄλλος Υἱὸς ἀπὸ μόνον τὸ Φαλκίδιον ἔχει νὰ πάρῃ, τότε ὁ κληρονόμος Υἱὸς ὡς κληρονόμος λαμβάνει ἅπασαν τὴν περιεσίαν τῦ Παξὸς, καὶ ὡς Υἱὸς μοιράζει τὸ Φαλκίδιον μὲ τὸν ἄλλον Υἱὸν, ἤτοι τὸν Ἀδελφόν τυ. ὅτι ὁ Πατὴρ ἠμπορᾶσε νὰ κάμῃ ἕνα σὰς ξένον κληρονόμον, καθὼς ἔκαμε τὸν Υἱόν. Παραδείγματος χάριν, ἔχα ξεῖς Υἱὸς, Πέξον, Παῦλον, καὶ Ἰωάννην. ἔδωσα τῷ Πέτρῳ λίξας δέκα, καὶ τῷ Παύλῳ λίξας ἕξ. καὶ ἀποθνήσκωντας ἄφησα τὸν Πέξον κληρονόμον, χρέφωντας νὰ δώσῃ καὶ τῷ Ἰωάννῃ λίξαν μίαν. ζητεῖ ὁ Ἰωάννης τὸν Φαλκίδιον. σωαξιθμοῦνται ὅλα αἱ πάμα καὶ αἱ ί. λίτρ. καὶ αἱ ς'. καὶ ἡ λοιπὴ περιεσία ὑπόθες νὰ εἶναι λίτρ. ή. καὶ νὰ σωάζωνται αἱ πάμα ὅλαι λίξ. κδ'. ξεχωρίζονται αἱ ί. λίτρας, καὶ αἱ ς'. καὶ τὰς μὲν ί. λαμβάνει ὁ Πέξος, τὰς δὲ ς'. ὁ Παῦλος. τὰς δὲ λοιπὰς ή. λίτρας τὰ μερίζονται καὶ οἱ τρεῖς. ἤτοι τὸ γ'. τῆς κδ'. λιτρῶν. ἤγουν ὁ Φαλκίδιος ἕως εἰς τέσσαρα παιδία, τὸ γ'. εἶναι ἀπὸ τὴν καθαρὰν περιεσίαν. ἀμὴ ἀνίσως καὶ τὰ παιδία εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ τέσσαρα, εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς περιεσίας.

Ὅταν ἀφήσῃ κανεὶς τινὰς κληρονομίαν θέλωντας, καὶ εἰπῇ θέλω νὰ πληθῇ τὸ ἀνῆτίμα μυ, καὶ τὸ δε φᾶγμα, καὶ ἀπὸ τὰ ἄλα φράγματά μυ νὰ πληρωθοῦν τὰ χρέη τῆς δανειςῶν μυ, καὶ τὰ Υἱῶν μυ τὸ νόμιμον μέρος. τότε δὲν δίδεται τὸ νόμιμον, ἤγουν τὸ τεῖπον μέρος ὡσὰν εὔγῃ τὸ χρέος καὶ ὕςερα, ἀλλὰ πρῶτον πέρνει ὁ Υἱὸς τὸ Φαλκίδιον, καὶ ὕςερα ἀπὸ τὸν ἄλλον τὸ βίον πέρνουν οἱ δανεισαὶ, καὶ οἱ ἄλλοι τὸ διαπαγμεύοντους.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ Φαλκίδιος εἰς τὴν ζωὴν τῆς

Γα-

Γονέων. διότι ὅσα κ᾽ αὖ λάβῃ ὁ Υἱὸς, μετὰ τὸν θάνατον τῶν Γονέων δύναται νὰ κινήσῃ κείσιν νὰ ζητῇ πάλιν ἀπὸ τοὺς κληρονόμους, αὖ κ᾽ συμφώνησις, κ᾽ ὑποχέσις ἔγινεν ἀναμέσον Υἱᾶ κ᾽ τῶν Γονέων. εἰ δὲ λάβῃ τίποτες ὁ Υἱὸς κ᾽ ἀλλαγῇ μὲ τοὺς κληρονόμους, κ᾽ δὲν χάψῃ εἰς τὸ σύμφωνον, ὅτι ἀλλάσσομαι κ᾽ περὶ τᾶ Φαλκιδίε τῶν Γονέων με, κἄντε περισσότερον, κἄντε ὀλιγώτερον μὲ ἐτύχαινε, δύναται πάλιν νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν, κ᾽ δὲν ἐμποδίζει τὸ σύμφωνον.

Ἐὰν κ᾽ μετὰ θάνατον δίδεται ὁ Φαλκίδιος, ὅμως ἐὰν πάξῃ ὁ Πατέρας νὰ δώσῃ προῖκα, κ᾽ δὲν εἰπῇ πόσον, ἀναγκάζεται κατὰ τὸ παρὸν νὰ δώσῃ ☾ εἰς τὴν ζωήν τε, ὅσα κάμνει ὁ Φαλκίδιος ἀπὸ τὴν προῖκα.

Καὶ ἡ Γυναῖκα ὁπᾶ ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της, κ᾽ ἔγινε Καλογραία, κ᾽ ἐζητᾶσε τὸ ἀπεταγμένον τῆς προικὸς αὐτῆς, ἔσωπας νὰ τὸν εὕρῃ ὁ Μάγιστρος ὁπᾶ εἶχε Θυγατέρα, ἐξεχώρισε Φαλκίδιον ἀπὸ τὴν Θυγατέρα, δηλαδὴ τὸ τρίτον τῆς προικὸς αὐτῆς.

Ὅτι κάμνει χρεία ☾ τὸ παιδίον αὖ ἀποθάνῃ ἄτεκνον, νὰ ἀφίνῃ Φαλκίδιον τῶν Γονέων τὸ γ'. μέρος τᾶ βίε τε. τὸ ὁποῖον ἔκρινεν ☾ ὁ Μάγιστρος. διότι ἔσωπας ☾ νὰ δικαιώσῃ ἑαυτὸς Πατέρα ἀπὸ Θυγατέρα ὁπᾶ ἐπροικίσθη ἀπὸ λόγε τε, κ᾽ ἔκαμε ἀλλαθήκην ἔξω ἀπὸ τὸ σύμφωνον, τουτέστι, δὲν ἄφησε τᾶ Παιδός της τίποτες, ὥρισεν ὁ Μάγιστρος νὰ πάρῃ τὸ γ'. ἀπὸ ὅλον της τὸν πλοῦτον, μὲ τὰς καρπὰς καθαρὰς, ἔσωπας νὰ χάψῃ ἔτζι. ὅτι ὁπότε ἤθελε δοθῇ ὁ Φαλκίδιος, κ᾽ οἱ καρποὶ τοῦ τρίτε μέρες ἀπὸ τὴν ὥραν ὁπᾶ ἀπέθανε ἐκεῖνος, ὁπᾶ ἔκαμε τὴν ἀλλαθήκην, χρεωστοῦνται εἰς τὸν κληρονόμον.

Καὶ πάλιν ἔσωπας νὰ ἀποθάνῃ Θυγατέρα ἄτεκνος μὲ ἀλλαθήκην, κ᾽ γραμμένης ἀμφιβολίας ἀλλὰ τὸ προικοσύμφωνον, ἔκρινεν ὁ Μάγιστρος νὰ λάβῃ ὁ Πατὴρ ὄχι τὸ γ'. τῆς προικὸς, ἀλλὰ τὸ γ'. ἀπὸ ὅλον της τὸν βίον, κ᾽ θέλεις τὰ εὕρῃ αὐτὰ πλατύτερον εἰς τὸν περὶ Γυναικὸς τίτλον, εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Μαγίστρε.

Εἰς δὲ τὸ περὶ κληρονομίας τὸ λέγει τοῦτο φανερὰ ἀλλὰ τὰς νόθες. ἐὰν ἔχῃ Γονεῖς, ἢ ἄλλες αὐτόντας ἐκεῖνος ὁπᾶ κάμνει ἀλλα-

χαθήκῃ, εἰς τὰς ὁποίας ἀναγκάζεται ὑπὸ τὸν νόμον, ν' ἀφήσῃ τὸ γ'. μέρος τῶ βίου τε, τὰ ἐπίλοιπα δύο μερτικὰ τ' ἀφίνει ἀν θέλῃ εἰς τὰς νόθους Υἱούς τε.

Γράφει δὲ κ) εἰς τὸ περὶ χαθηκῶν βιβλίον τὸν Μαγίστρον, ὅτι ἔχοντας νὰ ἀποθανῃ Υἱὸς, κ) χράφωντας χαθήκην, μὲ ὀλίγον τίποτες χάρισμα ἐνθυμήθη τὰς Γονεῖς τε. Ϲ τὸν αἰτίαν ὁπὸ δὲν τὰς ἠξίωσε περισσότερον εἶπε, πῶς δὲν ἐπῆρεν ἀπ' αὐτὰς ποτὲ τίποτες, κ) πῶς τὰς ἐχάρισε πολλὰ, ὅταν ἔζη, ἀλλὰ τὸ σφάλμα ἐκεῖνο τὸ ἐδιώρθωσε τὸ δικαστικὸν ψήφισμα τοῦ Μαγίστρου, ἔχοντας νὰ βεβαιώσῃ νὰ πάρουν οἱ Γονεῖς τε τὸ γ'. μέρος ἀπὸ ὅλον τὸν βίον.

Λέγει δὲ κ) ἡ χάριξις τῶ Ἰουσινιανῶ, χρεωστεῖ ὁ ἀυτεξούσιος Υἱὸς, ὅταν κάμῃ χαθήκην εἰς τὸν θανάτον τε, νὰ ἀφίνῃ τὸ γ'. μέρος τῆς περιουσίας τε εἰς τὸν Πατέρα τε. κἄντε συμφωνήσῃ ὁ Πατέρας τε εἰς τῦτο, ὅταν τὸν κάμῃ ἀυτεξούσιον, κἄντε μή.

Καὶ οἱ ἐλευθερωμένοι δοῦλοι χρεωστοῦσιν εἰς τὰς Αὐθέντας τες ὁπῶ τὰς ἐλευθέρωσαν, Φαλκίδιον.

Τὰ παιδία ὁπῶ γεννηθοῦν ἐκ πορνείας, δὲν ἔχουν Φαλκίδιον ἀπὸ τὰς Πατέρας τες, ἤτε οἱ Πατέρες ἀπ' αὐτά.

Βιβλ. μά. Τιτλ. έ. Κεφ. ά.

Ἐὰν κανεὶς ἀπὸ τὰς Πατέρας νὰ κάμῃ εἰς κανένα, ἢ εἰς μερικὰ παιδία τε ἄμεξον χάριν, ἔχει ἀνάγκην εἰς τὴν μοιρασίαν τῶ βίου τε νὰ φυλάττῃ Ϲ εἰς τ' ἄλλα τε παιδία εἰς τὸ κάθ' ἕνα τόσον τὸ ἐκ τῆ νόμου μέρος, ὅσον ἦτον πρὸ τῆ νὰ κάμῃ τὴν χάριν εἰς τὸ ἕνα παιδί τε, ἢ εἰς μερικὰ παιδία τε. διότι ἐὰν κάμῃ ἕτζι, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐγκαλέσω διὰ τὰς δωρεὰς μὲ τὸ νὰ ἐπῆραν ἀπὸ ὅλην τὴν περιουσίαν τῶ Πατρίκιε τες κατὰ τὸν νόμον, αὐξανόμενον τὸ μέρος τῆ χαρίσματος εἰς ὅλα τὰ παιδία κατὰ τὴν ποσότητα τῆς περιουσίας τε, ὁπῶ ἦτον πρὸ τῆ νὰ ὀλιγωσθοῦν μὲ τὰς χάριτας ὁπῶ ἔκαμεν εἰς τ' ἄλλα παιδία τε. κ) νὰ μὴν ἠμπορῶ τὰ παιδία ὁπῶ ἔλαβον προτήτερα τὰς μεγάλαις χάριτας νὰ λέγουν, ὅτι εἴμεθεν δυχαρισημένοι εἰς ἐκεῖνο ὁπῶ ἐπήραμεν, κ) κληρονομίαν δὲν θέλομεν, ἀλλ' ἄτε νὰ βιάζωνται νὰ ἔμπουν εἰς τὴν κληρονομίαν, ἀλλὰ μὲ κάθε τρόπον, κ) ἀνάγκην νὰ βιάζωνται νὰ δώσουν εἰς τὰ ἐπίλοιπα Ἀδέλφιά τες, ἐκεῖνα ὁπῶ χρεωστοῦν ἀπὸ τὰς ἀμέξους χάριτας

ὁπῶ

ὁπῶ ἔλαβον ἀπὸ τὸν Πατέρα τες, διὰ νὰ ἐξισαθοῦν κατὰ τὸ μέρος ὁπῶ ἐπαιρνε. ὅτι ἦτον δυνατὸν εἰς τὸν Πατέρα τες νὰ σοχαθῇ τὰ μέτρια διὰ ὅλα τὰ παιδία, καὶ νὰ μὴ χαείσῃ περισσότερα τινὰ χαρίσματα εἰς ἐκείνες ὁπῶ ἀγαπᾶσε, εἰς τόσον ὁπῶ μὲ τὴν ὑποχὴν τῆς χάριτος ταύτης, τὰς λοιπὰς νὰ βλάψῃ, ἢ νὰ ζημιώσῃ, ἢ νὰ παραβῇ τὸν ἐδικόν μας σκοπόν. ὅμως ταῦτα λέγομεν διὰ τὰ κεχαρισμένα καὶ ὑπήκοα παιδία, ὄχι διὰ τὰ ἄγνωμα, καὶ ἀχάριστα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Πατὴρ κάμνει τὴν δικαίαν ἀχαριστίαν. διότι ἐὰν φανῇ τοῦτο πῶς εἶναι ἔτζι, καὶ ἀποδειχθῇ μὲ ἀξιοπίστες μάρτυρας ἡ τοιαύτη αἰτία, νὰ παιδεύωνται καθὼς ὁρίζουν οἱ Θεῖοι νόμοι διὰ τὰς ἀχαρίστες, καὶ νὰ μὴν ἔχουν καμίαν βοήθειαν ἀπὸ τοῦτην τὴν ἐδικήν μας νομοθεσίαν.

Σχόλιον.

Τοῦτον τὸν νόμον τοιουτοτρόπως τὸν ἐξήγησεν ὁ Μάγιστρος. ἐὰν ὁ Πατέρας χαρίσῃ τῇ δύο παιδίων τε χάριν λόγε λίτρ. λ'. χρυσίε, καὶ ὕστερον χάψῃ διαθήκην, & διαμοιράσῃ εἰς ἄλλα δύο παιδία τε κληρονομίαν, δὲν δύναται νὰ λογαριάσῃ μόνον τὸν βίον τε ὁπῶ εἶναι εἰς τὸ λόγε τε, ἐὰν τύχῃ νὰ εἶναι ἄλλαις λ. λίτρ. ἀλλὰ σμίγει μὲ ταύταις καὶ τὴν ἄλλην τὴν χάριν ὁπῶ ἐχάρισε τῇ ἄλλων παιδίων, καὶ ἔτζι τυπώνει τὸ Φαλκίδιον. διότι αὖ δὲν γάλῃ τὸ μοιράδιον τῆς νομίμε κληρονομίας μόνον ἀπὸ τὸν βίον τε ὁπῶ ἔχει, ὀλίγον τίποτες δὲν γαίνει κληρονομία. ἀμὴ αὖ κάμῃ κατὰ τὸ θέλημα τὸ νόμε, θέλουν πάρῃ τὰ παιδία μεγαλήτερον μερτικόν. & ἐκεῖνος ὁπῶ συντέμνει τὰς Νεαρὰς ἔτζι λέγει. τὸ μοιράδιον τῆς νομίμε κληρονομίας, δὲν ὀλιγοσδύει διὰ ταῖς ἄμετραις χάραις ὁπῶ κάμνει ὁ Πατὴρ εἰς μερικὰ παιδία του ἀπὸ τὰ ἐπίλοιπα παιδία, πάρεξ μόνον αὖ εἶναι ἀχάριστα. διατὶ χρεωστεῖ νὰ τὰς ἀφήσῃ τὴν νόμιμον κληρονομίαν, κατὰ τὸν βίον ὁπῶ ἔχει ὁ Πατέρας εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Περὶ ὑπεξουσίων Παίδων φαίνεται νὰ λέγῃ αὐτά.

Ε'Ἀν Πατέρας, ἢ Μητέρα ὑπανδρεύσωσιν Υἱὸν, ἢ Θυγατέρα, καὶ τύχῃ καὶ ἀποθανῇ, δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ κάμῃ διαθήκην εἰς τὴν προῖκα, ἢ εἰς τὸ ὑπόβολον, ἕως ὅπου ζοῦν οἱ Γονεῖς. εἰ δὲ ἀποθανῇ τὸ ἕνα μέρος ἀπὸ τοὺς Γονεῖς, εἰς τὸ μέρος τοῦ ἀποθανόντος διατίθεται.

Ε'νας ἄνθρωπος εἶχε Γυναῖκα, καὶ ἐγέννησε Θυγατέρα, καὶ τὴν ὑπάνδρευσε, καὶ τὴν ἐπροίκισε, καὶ ὕστερα ἐχωρίσθη ἀπὸ τὴν Γυναῖκά του. καὶ μὲ πολὺν καιρὸν κατόπι ἔλαβε δευτέραν Γυναῖκα, καὶ ἐγέννησεν Υἱόν. ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ Πατὴρ, καὶ ἐσυκώθη τὸ παιδίον, καὶ ἐζητῆσε κληρονομίαν ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς Ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἡ ὁποία ἐφονεύθη ἀπὸ ἄλλην Μητέρα, ἐπειὰ νὰ φονευθῇ αὐτὴ, ἔλαβε τὴν προῖκά της. καὶ ἔκρινεν ὁ Μάγιστρος, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἤθελεν νὰ δώσῃ τὸ μοιράδιον τοῦ ἑτεροθαλοῦς Ἀδελφοῦ της. διότι ἕνας Πατέρας ἐγέννησε καὶ τοὺς δύο. ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἐγέννησεν αὐτὴν μὲν πρῶτον, καὶ ἐκεῖνον ὕστερον. διότι πρὸς τὸν Φαλκίδιον δὲν τῆς βοηθεῖ καμμία δικαιολόγημα.

Δώνεται τὸ παιδίον νὰ κινήσῃ μέμψιν κατὰ τῆς διαθήκης τοῦ Παζῆ αὐτοῦ, ἢ κατὰ τῆς δωρεᾶς ὅπου ἀφήσῃ εἰς ἄλλους, ἐὰν ἡ κληρονομία ὅπου τοῦ ἀφήσῃ, δὲν φθάνῃ εἰς τὸ τρίτον μέρος ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Παζῆ τε, ἢ αὖ ἐγνώρισε τὴν θέλησιν τοῦ Παζῆ τε. ἢ ἀπέρασαν πέντε χρόνοι ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ Παζῆ τε, καὶ εἶναι μεγαλήτερος ἀπὸ τοὺς πέ. χρόνους. κινεῖ μέμψιν, ἐπὶ κατηγορίαν καὶ ἡ Θυγατέρα τε διὰ τὰ Μητρικὰ πράγματα, ἂν δὲν φθάνῃ ἡ προῖκά της εἰς τὸ τρίτον μέρος.

Ἡ διάταξις τοῦ νόμου βάλεται καὶ θέλει, ὅτι ἐὰν θέλῃ κανεὶς νὰ διαμοιράσῃ τὰ πράγματά του ὅπου τοῦ φαίνῃ, πρῶτον νὰ φυλάττῃ τὸ νόμιμον μερτικὸν διὰ τὸ παιδίον του, ὄχι τὸ δ'. διότι τοῦτο ἐδιορθώσαμεν συχαζόμενοι τὴν μεγάλην πτωχείαν του, ἀλλὰ τὸ γ'. παύπως, ἢ τὸ ἥμισυ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν παιδίων. ὕστερα δὲ καὶ ἀπὸ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ βίου του νὰ δίγαίνῃ καὶ τὰς προῖκας, καὶ τὰς Προγαμιαίας δωρεὰς ὅπου μέλλουν νὰ δοθοῦν. καὶ εἰ μὲν δὲν ἐξαρκεῖ, ἂς συχαθῇ νὰ τὰ μοιράσῃ διὰπτως

πα-

κατὰ τὴν ποσότητα τῆς βίας, καὶ τὴν τῶν προσώπων ποιότητα, καὶ νὰ αὐγατίζεται εἰς τόσον τὸ νόμιμον μέρος ὁπῦ νὰ πλειώσῃ τὴν προῖκα, καὶ τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν. τὰ δὲ λοιπὰ ὁπῦ πεθαυδσουν, τὰ δίδει ὅπου θέλει, καὶ προαιρεῖται.

Βιβλ. μά. Τίτλ. δ'.

Ὅτι τὰ περὶ Φαλκιδίου, ὄχι μόνον ὁ Πατὴρ χρεωσεῖ νὰ ἀφίνῃ εἰς τὰς Υἱὰς, καὶ Θυγατέρας, ἀλλὰ καὶ ἡ Μήτηρ, καὶ Πάππος, καὶ Πρόπαππος, καὶ Μάμμη, καὶ Προμάμμη, εἴτε ἀπὸ Πατρὸς, εἴτε ἀπὸ Μητρός. καὶ ὄχι μόνον πρὸς τὰ Ἐγγόνια ὁπῦ εἶναι ἀπὸ τὰ ἀρσενικὰ παιδία κάμνει χρεία ὁ Φαλκίδιος, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνα ὁπῦ εἶναι ἀπὸ θηλυκά. καὶ τόσον νὰ λαμβάνουν τὰ Ἐγγόνια, καὶ Προεγγόνια, ὅσον ἔμελλε νὰ λάβῃ ὁ Πατὴρ, ἢ ἡ Μήτηρ αὐτῆς αὐ ἔζη. ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνα ὁπῦ γνωσθοῦν ἀπὸ ἄπροικον Μητέρα χρεωσεῖται ὁ Φαλκίδιος, μόνον ἐὰν γνησίως ἐγνωσθησαν. καὶ ὅτι παῦτα κρατεῖ καὶ εἰς τὰς ἀπὸ ὑσεριλὺ δεσθεσιν γνωμένας γνησίας παῖδας ἀπὸ προικισμένας.

Ἐὰν δὲν κάμῃ ὁ κληρονόμος κατάσιχον εἰς ὅλον τὸν βίον τῦ Πατρός του, δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ Φαλκίδιον, ἀλλὰ πληρώνει ὅλας τὰς χρείας ὁπῦ ἄφησεν ὁ Πατέρας του εἰς τὰς Λεγατσείας, καὶ αὐ τὴν καθαρὰν ποσότητα τῆς Πατρικῆς του βίας ὑφαίνουν τὰ χαρίσματα.

Τὰ ἔξοδα τῆς ταφῆς δίγαίνουν ὡς χρέος ἀπὸ τὸν βίον ἐκείνου ὁπῦ ἀποθαύῃ, ὄχι δὲ καὶ δεῖ νὰ τῦ κτίσουν μνημεῖον. διότι ὑπόκειται εἰς τὸ Φαλκίδιον, καὶ εἰς ἐκείνας ὁπῦ λάβουν τὰ χαρίσματα, καὶ δὲν κάμνει χρεία τὰ ἐξοδεύζεται περισσότερον ἀπὸ τὸ συμβεβηκὸς μνημεῖον.

Ἐὰν εἰς τὸν θανάτον τῦ κάμῃ κανεὶς γράμμα συγχωρητικὸν ἐκείνου ὁπῦ τῦ χρεωσεῖ, εἶναι χώρα τῷ Φαλκιδίῳ παρὰ τῦ Φαλκιδίου νὰ λάβῃ δι' ἀπαίτων τρόπων τὸ τελτημένον.

Τὸ τρίτον τῦ Φαλκιδίου κρατεῖται ἀπὸ ὅλας τὰς λεγατσείας κατὰ ἀναλογίαν.

Ἐὰν ὁ κληρονόμος μὴν ἐξδρωνται τὸ πρᾶγμα γιὰ θῇ, καὶ πρέπει νὰ κρατήσῃ τὸ Φαλκίδιον δώσῃ περισσότερα εἰς τὰς λεγατσείας, τὰ πέρνει πάλιν ὀπίσω. εἰ δὲ τὸν νόμον ἐξδρῃ, δὲν συγχωρεῖται νὰ τὸ ξαναπάρῃ.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας χαρίσῃ τίποτε τῇ Γυναικὶ, ἢ ἡ Γυναῖκα

τῷ Ανδρὶ πρὸ Γάμου δηλαδὴ, βεβαιώνεται ἡ χάρις ἀφ' ἧς ἀπεθάνη ἐκεῖνος ὁπῶ τὰ χαρίσει. καὶ ἐπειδὴ κατὰ τοῦτο, ὁποῦ τελειῶται δηλαδὴ, εἰς τὸν θάνατον ἡ χάρις, ἔχει λόγον κληρονομίας, λαμβάνουσι τὸ Φαλκίδιον οἱ παῖδες, ὅμως καὶ τὸ Φαλκίδιον ὀλιγοσθύει μὲ τὴν δόσιν τῆς προικὸς, καὶ πρὸ Γάμου δωρεᾶς, κατὰ τὴν ρκ'. Νεαρᾶ.

Ἐὰν κάμη κανεὶς δια θήκην, καὶ ἀφήσῃ τῆς Γυναικός του, ἢ εἰς ἄλλο πρόσωπον τίποτες πρᾶγμα ἀκίνητον, καὶ εἰπῇ ἐξ ὀνόματος, ὅτι τὸ δεῖνα πρᾶγμα νὰ μὴν ἀποξενωθῇ ἀπὸ τὸν δεῖνα, ἀλλὰ νὰ ἀπομείνῃ εἰς τὰς κληρονόμους τε, καὶ εἰς τὰς διαδόχους ἐκείνε ὁπῶ ἐλεγατσθύη. προσάσομεν νὰ μὴν ἔχῃ χώραν καθόλε ὁ Φαλκίδιος νόμος, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁπῶ ἔκαμε τὴν διαθήκην, καὶ τὸ ἐχάρισεν ἀπατός τε, ἐμπόδισε νὰ μὴ τῶ τὸ ἀποξενώσουν.

Ἐὰν σῶ χαρίσω τίποτες ὄντας εἰς τὴν ὥραν τῶ θανάτε, χωρὶς νὰ μῶ χρεωστῇς καμία ζήτημα, δὲν ἠμπορεῖ οἱ κληρονόμοι νὰ ζητήσουν Φαλκίδιον. διότι ὁ Φαλκίδιος δὲν ἔχει χώραν εἰς τὰς ἁπλᾶς χάριτας, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς δι αἰτίαν τῶ θανάτου ἔχει χώραν.

Περὶ τῆς Α'ποκλήρων Υἱῶν.

Α'ποφασίζομεν νὰ μὴ ἠμπορεῖ παντελῶς Πατέρας, ἢ Μητέρα, Πάππος, ἢ Προπάππος, Μάμμη, ἢ Προμάμμη νὰ κάμουν τὰς Υἱάστες, ἢ τὰς Θυγατέρας τες, ἢ τὰ Ἐγγόνια, καὶ Προεγγόνια αὐτῆ ἀπόκληρα εἰς τὴν διαθήκην τες, αὐ δὲν γράφουν ἐξ ὀνόματος τὰς αἰτίας τῆς ἀχαριστίας. αἱ δὲ αἰτίαι τῆς ἀχαριστίας εἶναι ἄυται.

Εἴτις συκώσῃ χέρι εἰς τὰς Γονεῖς του, ἢ λόγον ἀπρεπῆ, καὶ ὕβριν εἰπῇ πρὸς αὐτὰς, ἢ εἰς ἐγκλήματος αἰτίαν τὰς κατηγορήσῃ ὁπῶ δὲν εἶναι ἐναντίον κατὰ τὸ Βασιλέως, ἢ τῆς πολιτείας, ἢ ἀνακατώνεται μὲ Φαρμακὰς, καὶ Μάγες, ὡς Φαρμακὸς, καὶ Μάγος. ἢ εὑρεθῇ, ὅτι ἐπιβουλεύθη τὴν ζωὴν τῆς Γονέων τε διὰ φαρμακείας, ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. ὁ τοιοῦτος θεωρίζομεν νὰ εἶναι ἀπόκληρος.

Ἐὰν

Ε'αν ὁ Υἱὸς σμίξῃ μὲ τὴν Μητρυιάτε, ἢ μὲ τὴν Παλλακίδα τὲ Παζόςτε.

Ε'ὰν γονῆ συκοφάντης κατὰ τῶν Γονέωντε, κὴ διὰ τῆς συκοφαντίας ἐκείνε ζημιωθοῦῆ μεγάλως.

Ε'ὰν ἀθενήσοωσι, κὴ κοιταθοῦῆ καιρὸν πολὺ οἱ Γονεῖς, ἢ ἀδωατήσοωσι, κὴ πτωχύοωσι, Ϲ ἀμελήσοωσι, Ϲ δὲν τὲς ἐπιμεληθοῦῆ τὰ παιδία τὲς, κὴ τὲς κράζοωσι οἱ Γονεῖς, κὴ δὲν θελήσοωσι νὰ τὲς ἐπιμεληθοῦῆ.

Ε'ὰν συμβῆ νὰ φυλακωθοῦῆ οἱ Γονεῖς, Ϲ τὰ παιδία ὁπὲ δυάνται χωρὶς διαθήκην νὰ τὲς κληρονομήσοωσι, τὰ κράζει, ἢ ὅλα, ἢ σχεδὰ ἀπ' αὐτὰ, κὴ νὰ μὴ θελήσοωσι νὰ σέβοωσι ἐγγυηταὶ ἢ εἰς τὸ πρόσωπον, ἢ εἰς τὸ χρέος, ἢ ὅσον δυάνται κὴ εἶναι ἐπιτήδειος ἐκεῖνος ὁπὲ κράζοωσι. ὅμως ὅσον διὰ τῦτο ὁπὲ ἐνομοθετήσαμεν διὰ τὴν ἐγγύησιν, μόνον διὰ τὰ ἀρσενικὰ παιδία τὸ λέγομεν.

Ε'ὰν ἐλεγχθῆ κανεὶς ἀπὸ τὰ παιδία, πῶς ἐμποδίζει τὲς Γονεῖς του νὰ κάμοωσι διαθήκην, εἰς τόσον ὅτι ἐὰν δωνηθοῦῆ ὕστερα νὰ κάμοωσι διαθήκην, ἔχοωσι ἄδειαν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν νὰ κάμοωσι τὸν παῖδα ἐκεῖνον ἀπόκληρον. εἰ δὲ ἀπὸ τὸ ἐμπόδισμα αὐτὸ δὲν θαύῃ κανεὶς ἀπὸ τὲς Γονεῖς χωρὶς διαθήκην, κὴ σέβοωσι ἄλλοι κληρονόμοι χωρὶς διαθήκην, ἢ μὲ τὸν παῖδα ἐκεῖνον ὁμὲ ὁπὲ ἐμπόδισε νὰ γονῆ ἡ διαθήκη. ἢ ἐκεῖνοι ὁπὲ ἔμελλον νὰ σέβοωσι δεύτεροι ἀπ' ἐκεῖνον ὁπὲ ἐμπόδισεν, ἢ Ϲ ἐκεῖνοι, ὁπὲ ἐβάλετο, κὴ ἤθελεν ὁ Πατὴρ νὰ τὲς ἀφήσῃ κληρονόμες, κὴ λεγαταρίες, ἢ ὡὲ ἤθελε δωνηθῆ νὰ κάμῃ διαθήκην, ἢ κὴ ἐκεῖνοι ὁπὲ βλάβθη ἀπὸ τὸ ἐμπόδισμα τῆς διαθήκης ἔπαθον, ἐὰν δὲν ἀποδείξοωσι, πῶς αὐτὸς ἐμπόδισε νὰ γονῆ ἡ διαθήκη, νὰ γίνεται ἀπόκληρος.

Καὶ ὄχι μόνον εἰς τῦτα, ἀλλὰ ἐὰν κὴ χωρὶς τὸ θέλημα τὲ Παζόςτε ὁ Υἱὸς ἀναπαυθῆ μὲ κυνηγὲς, κὴ μίμες, κὴ ἕως τέλες δὲν μένει εἰς τὴν ταύτην ἐργασίαν. πάρεξ μόνον ἐὰν κὴ οἱ Γονεῖς ἦσαν εἰς τὸ ἴδιον ἐπάγελμα.

Ε'ὰν κανεὶς ἀπὸ τὲς Γονεῖς θελήσει νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν Θυγατέρα τε, ἢ Ε'γγόνην, κὴ νὰ τὴν προικήσῃ κὴ τὴν δυάμενος, Ϲ ἐκείνη δὲν θελήσει, ἀλλὰ προκείνει νὰ περάσῃ αἰχμὰ ζωὴν μὲ ἀσωτίας.

Ε'ὰν

Ἐὰν κανεὶς ἀπὸ τὰς Γονεῖς ὁπῶ ἐπαμψ λωλαθῇ, & τὰ παιδία τε, ἢ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ, ἢ αὖ δεν ἔχῃ παιδία, οἱ ἄλλοι Συγγρεῖς του ὁπῶ θέλουν νὰ τὸν κληρονομήσουν ἢ χωεὶς διαθήκην, αὖ δεν κάμουν πᾶσαν ὑπηρεσίαν, ἢ φροντίδα εἰς αὐτὸν, & αὖ δεν τὸν ἐπιμεληθοῦν καθὼς πρέπει, ἐὰν ἐλευθερωθῇ ἀπὸ παύτην τὴν ἀθρώπειαν, ἔχει ἄδειαν, ὅποιον ἀπὸ τὰ παιδία δεν τὸν ἐπιμελήθη εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ἦτον ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν τε, τετέσιν εἰς τὴν λωλάδαν τε, ἢ ἄλλος τινὰς ἀπὸ τὰς Συγγρεῖς, νὰ τὰς γράψῃ εἰς τὴν διαθήκην τε ἀχαρείστους, ἢ νὰ τὰς κάμῃ ἀποκλήρους, ἐπειδὴ τὸν ἀμέλησαν, & δεν τὸν ὑπηρέτησαν εἰς τὴν ἀθρώπειάν του. εἰ δὲ κανεὶς ἄνθρωπος ξένος ὁπῶ νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν συγγένειαν μὲ αὐτὸν, τὸν ἰδῇ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀθρωπείας τε, & τὸν λυπηθῇ, ἢ βληθῇ νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ, ἢ νὰ τὸν ἐπιμεληθῇ, ἐπειδὴ καὶ κανεὶς ἀπὸ τὰς Συγγενεῖς τε, ἢ κληρονόμους δεν τὸν ἐπιμελεῖται, τὰ δίδομεν ἄδειαν νὰ γέλῃ ἔγγραφον μαρτυρίαν, πρῶτον τῇ παιδίωντε, ἢ τῇ Συγγενῶντε, ἢ ἄλλων ὁποῦ μέλλουν νὰ τὸν κληρονομήσουν χωεὶς διαθήκην, ἢ μὲ διαθήκην ὁποῦ γένῃ πρωτήτερα, διὰ νὰ ἔχουν τὴν σύνοιαν, ἢ τὴν φροντίδα τε, ἢ νὰ ασυδάζουν νὰ τὸν ἐπιμεληθοῦν. εἰ δὲ καὶ ἀφ' οὗ γένῃ ἡ τοιαύτη ἔγγραφος μαρτυρία ἀμελήσουν πάλιν, καὶ τότε αὐτὸς βλέποντάς τον ἀμελούμενον ἀπὸ τὰς κληρονόμους τε, ἐὰν λυπηθῇ, ἢ στλαγχνισθῇ εἰς αὐτὸν, ἢ τὸν πάρῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ ξένος εἰς τὸ σπίτι τε τὸν λωλὸν ἐκεῖνον, ἢ τὸν ἐπιμελήθῃ, ἢ τὸν κοιτάξῃ μὲ ἔξοδα ἐδικά τε ἕως τέλους τῆς ζωῆς τε, ὁρίζομεν, ἢ νομοθετοῦμεν, ὅτι αὖ καὶ κατὰ πολλὰ ξένος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, νὰ σεβαίνῃ εἰς τὴν κληρονομίαν, καὶ νὰ γίνεται τέλειος κληρονόμος εἰς ὅλα τὰ πράγματα τοῦ ἀποθανόντος, ἢ οἱ ἐδικοί τε κληρονόμοι νὰ γίνωνται ἀπόκληροι, ἢ νὰ μὴν ἔχουν λόγον ποσῶς νὰ σωτύχουν. ἐπειδὴ ἦσαν ἄξιοι, καθὼς προείπαμεν, ἢ δεν ἠθέλησαν νὰ κάμουν φροντίδα, ἢ ἐπιμέλειαν εἰς τὸν ἀθρωπῆ, ἢ λωλὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον. ὅμως τὰ ἐπίλοιπα κεφάλαια τῆς διαθήκης νὰ γίνωνται, ἢ νὰ ἔχουν τὸ κῦρος.

Εἰ δὲ κανεὶς ἀπὸ τὰς προλεχθείσας Γονεῖς ὁπῶ προείπαμεν

τύχῃ,

τύχῃ, & σκλαβωθῇ, ἢ δὲν ἀπεδάσουσι τὰ παιδία τε, ἢ ἄλλοι Συγγενεῖς ὁπὲ μέλλουσι νὰ σέβουσι κληρονόμοι νὰ τὸν ἐλευθερώσουσι. ἐὰν δυνηθῇ ὁ τοιοῦτος νὰ ἐλευθερωθῇ, καὶ νὰ φύγῃ τὴν συμφορὰν τῆς σκλαβίας, εἰς τὴν ἐξουσίαν τε ἔιναι, εἴτι θέλῃ νὰ κάμῃ ἀπὸ τὰ δύο, κἄντε νὰ χάψῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀχαριστίας εἰς τὴν διαθήκην τε, κἄντε νὰ μὴ τὴν γράψῃ. εἰ δὲ διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν παιδίων, καὶ καταφρόνησιν δὲν ἐλευθερωθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἢ ἀποθάνῃ εἰς τὴν σκλαβίαν, ὅσα παιδία δὲν ἠθέλησαν νὰ απεδάσουσι, ἢ νὰ κάμουσι φροντίδα διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Πατρὸς αὐτῶν, ὀφείλουσι νὰ μὴ σέβουσι εἰς τὴν Πατρικὴν κληρονομίαν. εἰ δὲ ἢ ὅλα τὰ παιδία ἀμέλησαν, ὅλα τὰ πράγματα τοῦ Πατρὸς αὐτῶν νὰ δίδωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Πόλεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἦτον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁπὲ ἀπέθανεν εἰς τὴν σκλαβίαν. ἢ νὰ χάφωνται ἀπὸ Αὐθεντικὰς ἀνθρώπους, εἰς τόσον ὅτι νὰ μὴ χαθῇ τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματά τε. ἢ εἴτι ἢ ἂν ἔλθῃ ἀπ' αὐτὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ ἐξοδάζεται εἰς ἐλευθερίαν αἰχμαλώτων. ἢ τότε τὰ εἴπαμεν ὅσον διὰ τὰ πρόσωπα ὁπὲ δὲν δυνάνται οἱ Γονεῖς νὰ γράψουσι εἰς τὴν διαθήκην τους τὰ παιδία τους ἀπόκληρα, ἂν δὲν χάψουσι, ἢ νὰ δείξουσι τὰς αἰτίας τῆς ἀχαριστίας.

Εἰ δὲ ἐκεῖνος ὁπὲ σκλαβωθῇ δὲν ἔχῃ παιδία, ἢ οἱ ἄλλοι Συγγενεῖς αὐτῶ ὁπὲ ἔμελλον νὰ σέβουσι κληρονόμοι χωρεὶς διαθήκην, δὲν ἐπεδάσαν νὰ κάμουσι φροντίδα διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ σκλαβωμένε, & ἀποθάνῃ εἰς τὴν σκλαβίαν, ἂν ἢ ἔκαμε διαθήκην πρὶν νὰ σκλαβωθῇ, & ἄφηκε τὰ τοιαῦτα πρόσωπα κληρονόμους, ἡ κληρονομία ἀκυρώνεται, καὶ τ' ἄλλα κεφάλαια τῆς διαθήκης νὰ ἔχουσι τὸ κῦρος. ὁμοίως ἂν ἢ οἱ κληρονόμοι ἀπόκληροι γένουσι, τὰ πράγματα ἐκείνου ὁπὲ ἀποθάνουσι εἰς τὴν σκλαβίαν νὰ μὴ γίνωνται Αὐθεντικὰ, ἀλλὰ νὰ δίδωνται εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Πόλεων ἐκείνων ὁπὲ ἀπέθανον εἰς τὴν σκλαβίαν, καὶ νὰ μὴν ἐξοδιάζωνται εἰς ἄλλας αἰτίας, ἢ ἀφορμὰς, ἀλλὰ μόνον εἰς ἐλευθερίαν αἰχμαλώτων, εἰς τόσον ὅτι ἀπ' ἐκεῖ ὁπὲ δὲν ἐλευθερώθησαν ἐκεῖνοι ἀπὸ τὴν ἐδικήν τους, νὰ γένῃ φροντίδα δι' ἄλλων αἰχμαλώτων

σομεν καὶ δὲ τὰς ἀπερασμένας χρόνας ὅπου τὰ ἐκράτησαν, καὶ τὰ ἐκυβερνοῦσαν νὰ μὴν ἐξετάζωνται, οὔτε νὰ ζητοῦνται οἱ καρποί. εἰ δὲ καὶ ἕως τέλους τῆς ζωῆς τῶν ἀπομείνουν εἰς τὴν τοιαύτην πλάνην οἱ αἱρετικοὶ, τότε οἱ Ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ ὀρθόδοξοι, προσάσομεν καὶ νομοθετοῦμεν, νὰ εἶναι τέλειοι κληρονόμοι εἰς τὰ αὐτὰ πράγματα. εἰ δὲ ἐδρεθοῦν ὅλα τὰ παιδία διεστραμμένα, καὶ ἀλλότρια, καὶ ἀποξενωμένα τῆς κοινωνίας τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἄλλοι Συγγενεῖς τους ὅσοι εἶναι σιμώτερα, καθ' ὅτε ἀπὸ ἀρρενογονίας εἶναι, καθ' ὅτε ἀπὸ θηλυγονίας ὅπου τιμοῦν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἀποδειχθοῦν πῶς εἶναι κοινωνοὶ εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐκεῖνοι νὰ προτιμοῦνται εἰς τὴν κληρονομίαν ἀπὸ τὰ αἱρετικὰ παιδία, καὶ νὰ δέχωνται τὴν κληρονομίαν τους. εἰ δὲ κ' τὰ παιδία, καὶ οἱ Συγγενεῖς ὅπου εἶναι σιμώτερα, ὅλοι ξένοι τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐδρεθοῦν, τότε εἰ μὲν κ' οἱ Γονεῖς αὐτῶν ἦσαν Κληρικοὶ, ἤγουν εἰς κανένα βαθμὸν Ἐκκλησιαστικὸν τῆς Χώρας ἐκείνης, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν ἐκεῖνοι κάτοικοι, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁρίζομεν νὰ δίδωνται τὰ τοιαῦτα πράγματα. ὅμως ἂν οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ ἀμελήσουν νὰ ἐκδικήσουν, κ' νὰ παραλάβουν τὰ τοιαῦτα πράγματα εἰς ὀλίγος χρόνους διορίαν, τὴν αὐτὴν δεσποτείαν τὸ ἡμέτερον Ταμεῖον νὰ τὴν λαμβάνῃ, καὶ νὰ γίνωνται Αὐθεντικά. εἰ δὲ καὶ ἦσαν Λαϊκοὶ ἐκεῖνοι, νὰ γίνωνται Αὐθεντικὰ τὰ πράγματα αὐτῶν, χωρὶς καμίαν δίκαιοσιν. τὰ ὁποῖα προσάσομεν κ' νὰ κρατοῦν, καὶ νὰ εἶναι βέβαια, ἂν καὶ χωρὶς δικαίωμα ἀποθάνουν τὰ τοιαῦτα πρόσωπα. πάντων τῶν αἱρετικῶν ὅπου ἐτυπώθησαν εἰς τὰς ἄλλας ἐκτυπώσεις, κ' κατὰ τῶν Νεστοριανῶν, τῶν Ἀκεφάλων, καὶ κατὰ τῶν ἄλλων πάντων ὅπου δὲν κοινωνοῦν εἰς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρονται αἱ Ἅγιαι ἑπτὰ Συνόδοι ὅπου προείπαμεν, καὶ οἱ Πατριάρχαι, ὁμοίως νὰ φυλάττωνται καὶ νὰ γίνεται εἰς τὰς κληρονόμους αὐτῶν. διότι ἐὰν ἔχωμεν [illegible]αν, καὶ φροντίδα δι' κοσμικὰς αἰτίας, πόσον μᾶλλον δι' [illegible]ωτηρίαν τῶν ψυχῶν πρέπει νὰ ἔχωμεν φρονηματικὴν φρον[illegible];

Ἐὰν τὸ λοιπὸν [illegible] ὅλας τὰς αἰτίας τῆς ἀχαριστίας ὅπου εἴπαμεν,

παμεν, ἢ μερικὰς ἀπ' αὐτὰς φωνεράς, ἢ κ̀ μίαν, ὅποια κὰ αὖ εἶναι, γράφουν εἰς τὴν διαθήκην τους οἱ Γονεῖς, & ἐκεῖνοι ὅπ̃ γραφοῦν κληρονόμοι δυνηθοῦν νὰ ἀποδείξουν ἀληθινὰς τὰς αἰτίας ὅπ̃ γράψουν, ἢ μίαν ἀπὸ αὐτὰς, ὀρίζομεν νὰ ἔχῃ τὴν δυνάμιν της ἡ διαθήκη, κ̀ νὰ εἶναι βεβαιωμένη εἰς ὅσα γράφει, & λέγει. εἰ δὲ κὰ δὲν ἀποδειχθῇ καμία αἰτία τῆς ἀχαριστίας ὅπ̃ γράψει, νὰ μὴ γίνεται καμία ζημία εἰς τὰ παιδία ὅπ̃ γράφουν ἀπόκληρα, ἀλλὰ πάλιν εἰς τὴν τάξιν τῶν κληρονόμων νὰ ἔρχωνται, κ̀ ἡ διαθήκη νὰ γίνεται ἄκυρος, κ̀ νὰ κληρονομοῦν τὴν κληρονομίαν τῶν Γονέων τους ἴσια μὲ τ' ἄλλα παιδία, & νὰ μὴ κατακρίνωνται οἱ παῖδες μὲ πεπλαγμένας κατηγορίας, μήτε νὰ ὑποφέρουν καμίαν ζημίαν ἀπὸ τὴν Πατρικὴν κληρονομίαν. ὅμως αὖ τύχῃ κ̀ εἶναι εἰς τὰς τοιαύτας διαθήκας λεγάτα, ἢ διὰ ἐνεμπιστοσύνης ὡς παρακαταθήκη εἰς τινὰ, ἢ ἐλευθερίαι δοῦλων, ἢ Ἐπιτρόπων δόσεις, ἢ ἄλλα κεφάλαια τὰ νόμιμα εἶναι γραμμένα, αὐτὰ ὅλα ὀρίζομεν νὰ γίνωνται, κὰ νὰ δίδωνται εἰς ἐκείνους ὅπ̃ τὰ ἄφησε, καθὼς παραλαμβάνει ἡ διαθήκη ὅπ̃ ἀνέβαπεν, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ μερικὰ παιδία ἀπόκληρα, ὅπ̃ δὲν ἀπεδείχθη ἡ αἰτία τῆς ἀχαριστίας αὐτῶν. κὰ ταῦτα μὲν ἐτυπώσαμεν περὶ τῶν διαθηκῶν τῶν Γονέων, ὅμως μᾶς ἐφάνη, πῶς εἶναι δίκαιον νὰ τυπώσωμεν κ̀ ἐκ τὰ ἐναντία περὶ τῶν διαθηκῶν τῶν παίδων μὲ κάποιαν διάταξιν.

Προσάσομεν, κ̀ νομοθετοῦμεν λοιπὸν, νὰ μὴ ἔχουν ἐξουσίαν τὰ παιδία ν' ἀφιώσουν τοὺς Γονεῖς τους ἀποκλήρους, ἢ μὲ κάθε τρόπον, ὅπ̃ ἔχουν ἐξουσίαν νὰ κάμουν διαθήκην εἰς τὰ πράγματά τους, νὰ ἀποξενώσουν παντελῶς τοὺς Γονεῖς τους, ἐὰν δὲν γράψουν τὰς αἰτίας ὅπ̃ μέσα εἰς τὰς διαθήκας αὐτῶν. αἱ δὲ αἰτίαι ὀρίζομεν νὰ εἶναι αὗται.

Ἐὰν οἱ Γονεῖς παραδώσουν τὰ παιδία τους εἰς θάνατον χωρὶς αἰτίας ἐπιβουλῆς κατὰ τῆς Βασιλείας.

Ἐὰν μὲ φαρμακείας, γοητείας, ἢ κ̀ μὲ ἄλλον τρόπον ἐπιβουλεύθουν τὴν ζωὴν τῶν παιδίων τους, κ̀ ἀποδειχθῇ.

Εἰ συμμιγῇ ὁ Πατὴρ μὲ τὴν Νύμφην του, ἢ μὲ τὴν Παλλακὴν τοῦ Υἱοῦ του.

Ε'αὶ οἱ Γονεῖς ἐμποδίσουν τὰ παιδία τους νὰ κάμουν διαθήκην εἰς τὰ φράγματα, ὁπὰ ἔχουν ἐξουσίαν νὰ διατίθενται, νὰ φυλάττωνται πάντα, ὅσα δηλαδὴ εἴπαμεν, καὶ ἐτυπώσαμεν διὰ τὴν διαθήκην τῶν Γονέων ὁπὰ ἐμποδίσει ὁ Υἱός.

Ε'αὶ συμβῇ ὁ Α'νδρας νὰ δώσῃ βότανον τῆς Γυναικός του διὰ νὰ θανατωθῇ, ἢ νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὸν νοῦν της, ἢ ἡ Γυναῖκα δώσῃ τῷ Α'νδρὸς, ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ἐπιβουλεύθῃ ἕνας τοῦ ἄλλου τὴν ζωήν. τὸ μὲν τοιοῦτον ἔγκλημα γενόμενον φανερὸν εἰς ὅλους, προσάτομεν, καὶ νομοθετοῦμεν νὰ ἐξετάζεται κατὰ τοὺς νόμους, καὶ νὰ παιδεύεται καθὼς διαλαμβάνουν οἱ νόμοι. τὰ δὲ παιδία ἔχουν ἄδειαν νὰ μὴν ἀφιόνουν τίποτες εἰς τὴν διαθήκην τους ἀπὸ τὰ φράγματά τους, εἰς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο ὁποῦ ἰξόρουν πῶς ἔπραξε τοιοῦτον μίασμα.

Ε'αὶ κανεὶς ἀπὸ τὰ παιδία δαιμονίζεται, καὶ λωλαθῇ, καὶ τὸ ἀμελήσουν οἱ Γονεῖς τους, προσάτομεν νὰ φυλάττωνται καὶ ἐδὼ ἀπαρασάλευτα ὅλα, ὅσα ἐνομοθετήσαμεν καὶ διὰ τοὺς Γονεῖς πῶς λωλαθοῦν.

Εἰς τοῦτα τὰ θέματα βαίνομεν καὶ τὴν συμφορὰν τῆς αἰχμαλωσίας, εἰς τὴν ὁποίαν, ὦ τύχη νὰ σκλαβωθοῦν τὰ παιδία, καὶ διὰ τῆς καταφρονήσεως, καὶ ἀμελείας τῶν Γονέων δὲν ἐλευθερωθοῦν, καὶ ἀποθάνουν εἰς τὴν σκλαβίαν, νὰ μὴν ἔχουν ἐξουσίαν καθόλου οἱ τοιοῦτοι Γονεῖς νὰ σεβαίνουν εἰς τὰ φράγματά τους, ὁποῦ δίνουνται νὰ κάμουν διαθήκην εἰς αὐτὰ, ἀλλὰ νὰ φυλάττωνται καὶ εἰς τοῦτο τὸ κεφάλαιον ὅλα, ὅσα ἐτυπώσαμεν παραπάνω διὰ τοὺς Γονεῖς ὁποῦ δίνουνται χωρὶς διαθήκην νὰ σέβουν εἰς τὴν κληρονομίαν τούτων ἀπαρασάλευτα.

Ε'αὶ κανεὶς ἀπὸ τὰ παιδία ὁποῦ ἀναφέραμεν, ἔσωντας καὶ εἶναι ὀρθόδοξον, ἀπεικάσῃ τὸν Γονέα, ἢ τοὺς Γονεῖς πῶς δὲν εἶναι ὀρθόδοξοι, ἐκεῖνα νὰ κρατοῦν, καὶ νὰ φυλάττωνται καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, ὅσα ἐτυπώσαμεν παραπάνω διὰ τοὺς Γονεῖς.

Ε'αὶ παύσας λοιπὸν τὰς αἰτίας, ἢ φανερὰς ἀπὸ λόγους τους, ἢ μίαν μόνον γράψουν τὰ παιδία εἰς τὰς διαθήκας τους. καὶ ἐκεῖνοι ὁπὰ γραφοῦν κληρονόμοι τὰς δηλώσουν ἢ ὅλας, ἢ

μίαν

μίαν μόνον ἀπὸ αὐτὰς ἀληθῆ, προσάσομεν νὰ ἀμαύῃ ἡ διαθήκη εἰς τὸν δυνάμενης, καὶ ὅσα χάρει νὰ γίνωνται ὅλα ἀπαρασάλευτα. εἰ δὲ & δὲν ἀποδειχθῇ καμία ἀπὸ τὰς τοιαύτας αἰτίας, τότε νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν δυνάμιν προσάσομεν ἡ τοιαύτη διαθήκη εἰς τὴν ἀποκλήρωσιν τῶν κληρονόμων, ἀλλὰ νὰ ἀναβέβεται ἡ διαθήκη, καὶ νὰ εἶναι ἄκυρος παντελῶς. καὶ τὰ πράγματα προσάσομεν νὰ δίδωνται εἰς ἐκείνους ὁπὰ ἐδύνοντον νὰ κληρονομήσουν χωρὶς διαθήκην. καὶ τὰ λεγάτα ὁπὰ ἀφίνει τινῶν, ἢ λόγῳ παρακαταθήκης ὁπὰ ἐμπιστεύθη τινὰ, ἢ ἐλευθερίας δήλων, ἢ Ἐπιτρόπων δόσεις, καὶ τ' ἄλλα κεφάλαια, καθὼς εἴπαμεν παραπάνω, νὰ ἔχουν τὴν δυνάμιν τους, & νὰ γίνωνται, καθὼς χάρει. εἴτι δὲ περὶ λεγάτε, ἢ περὶ παρακαταθήκης ὁπὰ τὰ δώσει κανείς, ἔσωντας νὰ ἔχῃ πίστιν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐλευθεριῶν, ἢ δι' ἄλλα τίποτε κεφάλαια δύρεθοῦν εἰς ἄλλας νόμους ἐναντία τῆς διατάξεως ταύτης, ἐπούτην τὴν διάταξιν εἰρίζομεν νὰ φυλάττεται ὡς ἀποφάσεως. καὶ τῶν μὲν ἀποκλήρων αἱ παιδεύσεις τάταις ἔσωντας & νὰ εἶναι κατὰ τὴν αἰτίαν τῆς ἀχαριστίας, κατὰ τῶν προσώπων ὁπὰ εἴπαμεν, ἰδὲ ὁπὰ ἐτυπώθησαν. εἰ δέ τινες ἀπὸ τάτας εἰς ἐγκλήματα ἀναφέρωνται, νὰ παθαίνουν καὶ τὰς ἄλλας παιδεύσεις ὁπὰ εἰρίζουν οἱ νόμοι. τὰτα δὲ διετυπώσαμεν διὰ νὰ ἐλευθερώσωμεν καὶ τὰς Γονεῖς, καὶ τὰ παιδία ἀπὸ τὴν ὕβριν τῶν διαθηκῶν.

Εἰ δέ τινες ἀναδειχθοῦν κληρονόμοι, καὶ προσαχθῶσιν εἰς πράγματα κατ' ὄνομα νὰ εἶναι διαχειρισμένοι, εἰς τάτο προσάσομεν νὰ μὴ χαλᾷ ἡ διαθήκη, μόνον εἰς ὅσον φανῇ, πῶς εἶναι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν νόμιμον μοῖραν, τάτο κατὰ τὰς ἄλλας νόμους τὰς ἐδικάς μας, ἀπὸ τοὺς νόμους νὰ ἀναπληρῶται. μία γὰρ εἶναι τῆς ἡμετέρας Γαλλωδπτος ἡ φροντὶς, διὰ νὰ διγάλωμεν τὴν ἀτιμίαν τῆς ἀποκληρώσεως τῶν Γονέων, καὶ τῶν παιδίων. διότι πρέπει νὰ ςοχάζωνται οἱ Γονεῖς, ὅτι καὶ αὐτοὶ παιδία ἔγιναν, καὶ τὰ αὐτὰ ἔλαβον ἀπὸ τὰς Γονεῖς αὐτῶν. καὶ παρομοίως τὰ παιδία πῶρα πάλιν παιδάζουν νὰ θεραπεύσουν τὰς λογισμὰς τῶν Γονέωντας. ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ ὀπθυμοῦσι νὰ γένουν Γονεῖς, & εὔχονται νὰ τιμῶνται ἀπὸ τὰ παιδία τες.

Οἱ Πατέρες ὁπῶ μονάσουν, κ᾽ γίνουν Καλόγηροι, ὁμοίως κ᾽ τὰ παιδία, δὲν δικαίνουν ἀπὸ τὴν κληρονομίαν, δι᾽ αἰτίαν ὁπῶ νὰ ἔγινε, πρὶν νὰ γενῇ Καλόγηρος.

Ἐκεῖνος ἀπὸ τὸς Ἀδελφὸς γίνεται ἀχάριτος, & διώχνεται ἀπὸ τὴν κληρονομίαν, ὅποιος ἐπιβουλεύθῃ τὸν Ἀδελφόν του εἰς θάνατον, ἢ τὸν κατηγορήσει εἰς ἔγκλημα μέγα, ἢ πολεμήσει νὰ τὸν ἀδικήσῃ νὰ πάρῃ τὸν βιόν του. τὸ μερτικὸν ἐκεῖνα νὰ τὸ πέρνουν τ᾽ ἄλλα Ἀδέλφια, & τὰ παιδία τῆς Ἀδελφῶν, & ἡ Μήτηρ τῶ ἀποθανόντος.

Ἀκόμι κ᾽ τοῦτο μᾶς ἐφαίνη εὔλογον, & καλὸν, κ᾽ δίσεβές. ὅτι ἐκεῖνος ὁπῶ εἶναι τελείας ἡλικίας, καὶ τὸν προσκαλέσει κανεὶς ἀπὸ τὸς Συγγενεῖς νὰ τοῦ βοηθήσῃ τίποτες πρᾶγμα ὁπῶ τὸν ἀδίκησαν, & δὲν θελήσει νὰ τὸ βοηθήσει. αὐ ἀποθάνῃ ἐκεῖνος ὁ Συγγενὴς του χωρὶς δι᾽ θήκω, νὰ μὴ δυνάται νὰ κληρονομῇ.

Ἐκεῖνος ὁπῶ εἶναι τελείας ἡλικίας, κ᾽ κατοικεῖ μὲ αὐήλικον, καὶ δὲν κυβερνᾷ, ὅτε ὀπμελεῖται τὰ πράγματα τῶ αὐηλίκου, αὐ ἀποθάνῃ ὁ αὐήλικος χωρὶς δι᾽ θήκω, δὲν δυνάται νὰ τὸν κληρονομήσῃ.

Εἴτις ἔχῃ Συγγενῆ κωφὸν, ἢ ἄλαλον, ἢ λωλὸν, ἢ δαιμονιζόμενον, αὐ δὲν κάμῃ φροντίδειαν νὰ κυβερνᾷ, & νὰ ὀπμελῆται τὰ πράγματά του, δὲν δυνάται νὰ τὸν κληρονομήσῃ. αὐτὰ τὰ ὅμοια & περὶ αἰχμαλώτων.

Περὶ Λεγάτου.

ΤΙΤΛΟΣ, ί.

Λεγάτον εἶναι κάθε πρᾶγμα ὁπῶ ἀφήσῃ κανεὶς εἰς τὸν θανάτου του τινός, ὄχι δι᾽ κληρονομίαν, ἀλλὰ μόνον δι᾽ νὰ δείξῃ τὴν ἀγάπην ὁπῶ ἔχει εἰς ἐκεῖνον, κ᾽ νὰ ἐνθυμᾶται ἐκεῖνος ὁπῶ τὸ πάρῃ τὸν ἀποθανόντα.

Λεγάτον εἶναι μία χάρις ὁπῶ ἀφίνεται εἰς δι᾽ θήκην, ἢ καθὼς λέγουσιν ἄλλοι, ὀλιγόδοσις τῆς κληρονομίας.

Ἐκεῖνος ὁπῶ ἀφήσει λεγάτα εἰς τὰς Θυγατέρας του, δὲν φαί-

νε-

νεται πῶς νὰ λέγῃ καὶ διὰ τὸν Υἱόν. διότι ἐκεῖ ὅπου νὰ λέγῃ, ἢ νὰ χρήσῃ τὸ ὄνομα τῆς Θυγατέρων, δὲν σημαίνει ποσῶς τὸν Υἱόν. τὸ ἐναντίον δὲ διὰ τὸ ὀνόματος τοῦ Υἱοῦ, δηλοῦται καὶ αἱ Θυγατέρες. καὶ εἴτις εἰπῇ ὅτι ἀφίνω εἰς τὸν Υἱόν μου τὸ δε, δηλοῖ & διὰ τὰς Θυγατέρας. καὶ αὖ δὲν εἰπῇ καὶ ἁπλῶς διὰ ὅλα τὰ παιδία ὅσα ἔχει. καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰ λεγάτα, ἀλλὰ καὶ εἰς εἴτι ἄλλο πρᾶγμα εἶναι. διότι τὸ πρωτιμότερον ὄνομα ὁ Υἱὸς συμπαραλαμβάνει καὶ τῆς Θυγατέρων τὸ ὄνομα ὡς μικρότερον.

Τὰ λεγάτα ὅπου ἀφίνονται εἰς τινὰ διὰ καποῖα θέλημα ὅπου ζητοῦν νὰ τὸν κάμουν ἐκεῖνοι ὅπου τὰ ἀφίνουν, τότε χρεωστοῦνται νὰ πληρωθοῦν, ὅταν πληρώσουν τὸ θέλημα ἐκεῖνο. εἰ δὲ & δὲν κάμουν τὸ θέλημα ἐκεῖνο, ἤτε αὐτοὶ ἠμποροῦν νὰ ζητοῦν ἐκεῖνα τὰ λεγάτα, ἤτε οἱ κληρονόμοι ὅπου τὰ ἔχουν τὸν τὰ δίδουν, ὡσὰν ὅπου δὲν ἔγιναν ἀκόμι χρεῶσαι νὰ τὸν τὰ δώσουν.

Ὁ λεγατάριος δὲν δύναται μέρος νὰ δεχθῇ, καὶ μέρος νὰ μὴ δεχθῇ.

Ἐὰν λεγατεύθῃ ἀγέλη, & ὅσα γενηθοῦν, & αὐγατίσουν, τὰ λαμβάνει ἐκεῖνος ὅπου τοῦ τὰ ἀφήσουν ὅλα. εἰ δὲ τὸν ὀλιγοστεύσῃ, ἂν & εἰς σῦκα ἀπομείνῃ, ἐκεῖνο πέρνει ὁ λεγατάριος, ἀγκαλὰ καὶ ἔπαυσε νὰ λέγεται ἀγέλη.

Καὶ ὁποῖτι αὖ λεγατεύθῃ, καὶ ἐν ὑστέροις πέσῃ, ἢ καῇ, λαμβάνει τὸν τόπον ὁ λεγάτωρ.

Ἐὰν ἀφήσῃ τινὰς τίποτε κτῆμα λεγάτον ξεχωρισὰ εἰς τὰ Ἀδέλφιά τε, & ὕστερα τὸ αὐτὸ κτῆμα τὸ λεγατεύσῃ ἄλλε τινός. τὸ αὐτὸ κτῆμα, ἔρχονται ὅλοι οἱ λεγατάριοι μαζὶ, καὶ λαμβάνουν αὐτό.

Ἐλεγατεύσάσοι τὸν ἐμὸν οἰκέτιν μὲ τὸ πεκούλιόν τε, καὶ ὕστερα ἔσωνται & νὰ συκωθῶ ἀπὸ τὴν ἀθεύτειαν, & νὰ ζήσω, ἐλευθέρωσα αὐτὸν, ἢ τὸν ἐπούλησα, ἢ ἀπέθανεν, πλέον τὸ λεγάτον δὲν ζητεῖται, ὁ δοῦλος δηλαδὴ, ἀλλ' οὐδὲ τὸ πεκούλιόν του. διότι ἐὰν τὰ πρωτότυπα δὲν διεύκωνται, ἤτε τὰ ἀκόλουθα αὐτῆς δύνανται νὰ ἔχουν σύσασιν.

Ὁ δοῦλος ὅπου λεγατεύθῃ, ἐὰν δὲν παραδοθῇ εἰς τὸν λε-

γα-

γατάριον καὶ φύγῃ, ἀναγκάζεται ὁ κληρονόμος νὰ τὸν ζητῇ μὲ ἔξοδα ἐδικά του, ἕως ἂν νὰ τὸν εὕρῃ νὰ τὸν φέρῃ, καὶ νὰ τὸν δώσῃ εἰς τὰ χέρια τοῦ λεγαταρίου.

Ἐὰν ὁ δοῦλος ὁποῦ τὸν ἀφήσει κανεὶς λεγάτον τινὸς φύγῃ, ἀκόμι ὁποῦ ζῇ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἄφησεν, ὁ λεγατάριος ἀναγκάζεται νὰ τὸν γυρεύῃ, καὶ ὄχι ὁ κληρονόμος.

Εἰς δοῦλον λεγάτον δὲν ἀφίνεται ἀπὸ τὸν Αὐθεντίλιου του, ἐὰν δὲν ἐλευθερωθῇ πρῶτον, καὶ ἐὰν ἀφεθῇ δὲν δίδεται, ἐὰν καὶ ἐλευθερωθῇ ὕστερον.

Ἐὰν ἀφεθῇ ἄνθρωπος εἰς λεγάτον τινὸς, ἔχει ἄδειαν ὁ κληρονόμος νὰ δώσῃ τοῦτο τιμιὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν λεγατάριον ἂν θέλῃ, καὶ νὰ ἔχῃ τὸν ἄνθρωπον. ἀμὴ ἄλλο εἶδος, ἢ ἀγγεῖον δὲν ἔχει ἄδειαν, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ αὐτὸ τὸ ἴδιον πρᾶγμα ὁποῦ τοῦ ἀφήσει.

Ἐὰν σοῦ λεγατεύσω τίποτες, καὶ ὕστερον ζήσω, καὶ τὸ πωλήσω, ἢ πάλιν τὸ ἀγοράσω, δὲν ἠμπορεῖς νὰ τὸ ζητῇς. ἐὰν δὲν ἀποδείξῃς, πῶς πάλιν σοῦ τὸ ἐχάρισα.

Ἐὰν λεγατεύσῃ κανεὶς τίποτες πρᾶγμα ξένον, καὶ ἰξεύρει πῶς εἶναι ξένον, ἀναγκάζεται ὁ κληρονόμος, ἢ νὰ τὸ ἀγοράσῃ, καὶ νὰ τὸ δώσῃ ἐκεῖνε ὁποῦ ἐλεγατεύθη, ἢ νὰ τοῦ δώσῃ τιμιὸν τοῦ πράγματος. εἰ δὲ καὶ δὲν τὸ ἰξεύρε πῶς εἶναι ξένον ἐκεῖνος ὁποῦ ἔκαμε τιμιὸν θελήκιον, ἀνυπόστατον εἶναι τὸ λεγάτον.

Τὸ βοΐδι ὁποῦ ν' ἀφήσῃ κανεὶς τινὸς λεγάτον, ἐὰν φοφήσῃ, δὲν δυώσαται νὰ δοθῇ τοῦ λεγατερίου, οὔτε κρέας, οὔτε πέτζα. (διότι ἔσωνας νὰ φοφήσῃ, δὲν εἶναι πλέον βοΐδι.) ἀλλὰ ζητεῖται πάλιν βοΐδι. εἰ δὲ, ζῶντος ἐκείνου ὁποῦ τὸ ἐλεγάτευσε, φοφήσῃ ὁ βοῦς, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ζητῇ ὁ λεγατάριος.

Ἐὰν λεγατεύσῃ κανεὶς τινὸς ἀλογάμαξον μὲ τέσσαρα ἄλογα, καὶ φοφήσῃ τὸ ἕνα ἄλογον ἀπὸ τὰ τέσσαρα, δὲν ἀναγκάζεται ὁ κληρονόμος νὰ δώσῃ ἀλογάμαξον μὲ τέσσαρα ἄλογα. εἰ δὲ ζῶντας ἐκεῖνος ὁποῦ ἔκαμε τιμιὸν θελήκιον ἀναπληρώσῃ τὰ τέσσαρα ἄλογα εἰς τὸ ἀμάξι, δίδεται εἰς τὸν λεγατάριον, διότι τοῦ ἀλόγου εἶναι.

Ἐλεγάτευσαν τινὰ ἄνθρωπον ζῶα, καὶ οἱ Ἐπίτροποι τὰ ἐκρά-

ἐκράτησαν, κὴ δὲν τὰ ἔδωσαν εἰς τὸν ὥραν, κὴ ἔκεινον ὁ Μάγιστρος νὰ λάβῃ τὸ λεγάτον μὲ τὸν γρόσια, κὴ νὰ μὴν ὑποβαίνουν τὸν ποσότητα τῆς ὡρῶν σωμάτων.

Ἐὰν λειγατεύθῃ τινὶ μέρος ἀπὸ τὸν περιουσίαν, κὴ λάβῃ πράγματα τῆς κληρονομίας, ξεπεύτει λοιπὸν ἀπὸ τὸ λεγάτον ὁπὸν τὸν ἐτύχαινε νὰ πάρῃ ἀπὰ τὰ πράγματα ὁπὸν ἐκράτησε, κὴ δὲν δύναται νὰ ζητῇ τὸ μέρος πίσω.

Ἐὰν λειγατεύθῃ μέρος ἀπὸ τὰ τίποτε τὰ, ἔχει ἄδειαν ὁ κληρονόμος νὰ διαλέξῃ, κὴ ἢ τὸ μέρος τῆς πραγμάτων νὰ δώσῃ, ἢ τὸν τιμὴν τὰ. ὅμως ἂν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χωρίσουν κὴ νὰ διαμοιραθοῦν τὰ πράγματα, χωρὶς ἄλλο τὸν τιμὴν δίδει.

Ἐὰν ἔχω πολλὰ, & διάφορα πράγματα, κὴ λειγατεύσω σὲ ἀπ' αὐτὰ, ἢ κὴ περισσότερα, κὴ δὲν φανερώσω ποῖον χαρίζω. ἔχει ἄδειαν ὁ κληρονόμος νὰ διαλέξῃ νὰ δώσῃ ὁποῖον θέλει, πλὴν δὲν δύναται νὰ δώσῃ πάλιν τὸ πλέον ἀχαμνότερον, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ μεσιανά.

Ἐὰν λειγατεύσῃ κανεὶς κινητὰ πράγματα, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ἄργυρος δὲν περιέχεται, ἀλλὰ ξεχωρισὰ αὐτὰ μνημονεύονται. διατὶ εἶναι ὑπόληψις ἀπὸ τὸς νόμους, ὅτι ἐκεῖνος ὁπὸν κάμνει διαθήκην εἰς ὅ,τι λογῆς κινητὰ, τὰ τιμιώτερα πράγματα, ὄχι καθόλου, ἀλλὰ ξεχωρισὰ καθένα νὰ μνημονεύῃ.

Καὶ εἰς ὑπόλοιπον, κὴ κάθε γράμμα, κὴ χωρὶς γράμμα, ἤγουν μὲ λόγον, κὴ παραγγελίαν μόνον, & μὲ νεῦμα ἀφίνεται λεγάτον.

Ἡ πλάνη ἀπαιθήμησις δὲν βλάπτει ποτὲ τὰ λεγάτα. κὴ διατὶ τοῦτο ἐὰν λειγατεύσῃ κανεὶς τινὰ κὴ εἰπῇ, ὅτι δίδω τὸν δεῖνος τόσα φλωρία ὁπὸν τὸν χρεωστῶ, ἂν κὴ δὲν τὸν χρεωστῇ, μόναν φυλάττει εἰπῇ, βέβαιον εἶναι τὸ λεγάτον.

Ἀπὸ λ'. χρόνους & ὕστερα, πλέον λεγάτον δὲν ζητεῖται.

Ἀφηκέτις πράγματα εἰς κάποιον μὲ εἶπε ξόπον ἠμπόρεσεν. ὕστερα ἀπέθανεν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ δοθῇ τὸ πρᾶγμα, κὴ ὁ λειγατεύσας ἐδιάθεσε νὰ τὸ ὁρίζῃ. ζῇ δὲ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον τὰ ἄφησεν ὁ λειγατεύσας διὰ νὰ τὸ φέρῃ, κὴ νὰ τὸ δώσῃ ἐκείνα ὁπὸν ἀπέθανεν. κερδαίνει λοιπὸν ἐκεῖνος ὁπὸν ἐπροφθασε, & ἔλαβε νὰ τὸ φυλάξῃ νὰ τὸ τὸ δώσῃ, κὴ δὲν δύ-

ναται τὸ μέρος ἐκείνε ὁπῦ ἔμελλε νὰ λάβῃ τὸ φρᾶγμα νὰ ζητήσουν νὰ τὸ πάρουν. ἐὰν μὴ ὁ φρῶτος Αὐθεντης τῦ φραγμάτων ἐκείνων ἐπαράγγειλε ἄλλο τίποτες ῥητῶς ὅτι τὸ αὐτό.

Περὶ Α'τελῦς Διαθήκης.

ΤΑ' λεγάτα ὁπῦ ἀφεθοῦν εἰς ἀτελείωτον διαθήκην, τότε κάμνει χρεία νὰ πληρώνωνται, ὅταν οἱ κληρονόμοι ὁπῦ κληρονομήσουν χωρὶς διαθήκην, φυλάξουν μερικὰ ἀπ' ἐκεῖνα ὁπῦ εἶναι γραμμένα εἰς τὴν διαθήκην. τῦτο δὲ εἶναι τέτοιας λογῆς. ἡ ἀτελὴς διαθήκη δὲν πιάνεται, ὅτε σέργεται, οἱ κληρονόμοι δὲ ὁπῦ ἐδυνάνταν νὰ κληρονομήσουν χωρὶς διαθήκην, κληρονομοῦν ἀποτελῦς διαθήκης, κ' ὄχι διὰ τὴν διαθήκην, ἀλλὰ διὰ τὸ δίκαιον τῆς φύσεως ὁπῦ τὸς τυχαίνει νὰ κληρονομήσουν. ὅταν λοιπὸν ἐτῦτοι οἱ κληρονόμοι, ὁπῦ δύνανται νὰ κληρονομήσουν χωρὶς διαθήκην, κάμουν μερικὰ ἀπὸ τὰ ὅσα γράφει ἡ ἀτελείωτος διαθήκη, τότε ἀναγκάζονται νὰ δώσουν κ' τὰ λεγάτα. διότι ἐπειδὴ εἰς τὰ ἄλλα δὲν ἀθέτησαν τὴν διαθήκην, δὲν ἠμποροῦν νὰ τὴν ἀθετήσουν ὅτε εἰς τὰ λεγάτα.

Α'νίσως κ' τινὰς δώσῃ λεγάτον ἐμένα, καὶ σὺς ὁπῦ νὰ εἶναι ἀκόμι εἰς τὴν κοιλίαν τῆς Μητρός του, αὐ δὲν γεννηθῇ ἐκεῖνος, ὅλον τὸ λεγάτον ἐγὼ τὸ πέρνω, ἀγκαλὰ καὶ νὰ εἶπεν ἐκεῖνος ὁποῦ ἔκαμε τὴν διαθήκην, ὅτι ἴσια μερτικὰ νὰ πάρωμεν καὶ οἱ δύο.

Ε'ὰν σέα κ' τὸ αὐτὸ φρᾶγμα μὲ τὸ ἀφήσῃ κανεὶς λεγάτον πολλαῖς φοραῖς εἰς τὴν διαθήκην, μίαν φορὰν μόνον ἢ τὸ φρᾶγμα, ἢ τὴν τιμήν τε λαμβαίνω. εἰ δὲ εἰς δύο διαθήκας, ἀπὸ μὲν τὴν μίαν διαθήκην λαμβαίνω τὸ φρᾶγμα, ἀπὸ δὲ τὴν ἄλλην τὴν τιμήν του.

Ε'ὰν λεγατεύθῃ πῶτι, κ' ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον ξαναπαινεργωθῇ ὅλον, ὅσον νὰ μὴν ὑπομείνῃ τίποτες ἀπὸ τὰ παλαιὰ κτίρια, σέκει πάλιν τὸ λεγάτον βέβαιον. εἰ δὲ κ' τὸ κρημνίσῃ ἐκεῖνος ὁπῦ ἔκαμε τὴν διαθήκην, κ' κτίσῃ ἄλλο καινούργιον, σβύνεται τὸ λεγάτον, αὐ δὲν τῦ τὸ ἐπαναληγάτευσε.

Ε'ὰν ἀφήσῃ κανεὶς λεγάτον τινός, κ' ζητηθῇ διὰ τῆς ἐκ διαθήκης

κης ἀγωγῆς, δίδεται τὸ πρᾶγμα, & οἱ καρποὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν, καὶ αἱ γεννήσεις, καὶ ὅσα ἀποκτήσει ὁ λεγατσθεὶς ἂν τύχῃ δῆλος, εἰς τὸν λεγατάριον.

Περὶ Πραγμάτων ὁπὲ εἶναι βαλμένα ἀμπάτι.

Ε'Ἀν λεγατσθοῦν πράγματα ὁπὲ εἶναι ἀφημένα ἀμπάτι, ἀναγκάζεται ὁ κληρονόμος νὰ τὰ δίγάλῃ νὰ τὰ δώσῃ. εἰ δὲ καὶ τὰ ἐπέλησεν ὁ δανειστὴς, ἀναγκάζεται ὁ κληρονόμος νὰ δώσῃ τὴν τιμὴν τους.

Ε'αὐ γράψῃς ὑποσολὴν, καὶ μὲ τὴν σείλῃς βελωμένην, καὶ εἴπῃς, ὅτι ἀπὸ τὸν θαιάπασε καὶ ὕσερα νὰ αὐοιχθῇ, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ γράφῃς ἔτζι, ὅτι χαείζωσε ῥ. φλωεία, βεβαία εἶναι ἡ χάεις. ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν εἴπες τὲ κληρονόμε τίποτες, ἀλλὰ μόνον ἐμένα.

Ε'αὐ ὁ λεγατάριος κρύψῃ τὴν διαθήκην, καὶ ὕσερα φανερωθῇ, ἐκεῖνος μὲν χάνει τὸ λεγάτον τε, ὑπομένει δὲ εἰς τὸν κληρονόμον τε, ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον γραμμένα.

Περὶ Οἴνου.

Ε'Ἀν λεγατσθῇ κρασίον, δίδονται καὶ τὰ ἀγγεῖα, ἤγουν σαμνία, βαρέλια, ἀμὴ ὄχι πίθοι παραχωμένοι, καὶ ἀσκοί. καὶ κοντολογῆς, ἐκεῖνα τὰ ἀγγεῖα δίδονται μὲ τὸ κρασὶ ὁπὲ ἀφεθῇ λεγάτον, ὡσὰν συκώνουται, καὶ ὁπὲ κάμνουν χρεία νὰ σέκῃ τὸ κρασὶ μέσα.

Ὅταν λεγατσθῇ κρασὶ, αὖ γράφῃ ἡ διαθήκη νὰ διαλέξῃ, αὖ θέλῃ ὁ λεγατάριος πέρνει καὶ ξίδι. εἰ δὲ καὶ δὲν γράφῃ νὰ διαλέξῃ, ἀλλὰ μόνον κρασὶ λέγει, τότε αὖ δὲν ἦναι κρασὶ, ἀναγκάζεται ὁ κληρονόμος νὰ ἀγοράσῃ νὰ δώσῃ κρασὶ, καὶ ὄχι ξίδι, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς τόπον κρασίε ὁ λεγατσθσας.

Ε'αὐ ἔχῃ κανεὶς ἀμπελῶνα, καὶ λεγατσθσῃ τὸ κρασὶ ὁπὲ μέλλει νὰ γενῇ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν ἀμπελῶνα ἐκείνην τὴν χρονίαν, καὶ τὸ εἰπῇ μὲ τὸ ὄνομα, & τὴν ποσότητα τὲ κρασίε. & ὕσερα τὸ ἀμπέλι δὲν θέλει κάμῃ τόσον κρασὶ, ὅσον εἰ-

πῆ ἐκεῖνος ὁπῦ κάμη τὴν δεσποίνην, ἀλλὰ ὀλιγώτερον. δὲν ἔχει ἄδειαν ὁ λεγατάριος νὰ ζητῇ τὸ κρασὶ σωστὸν, ὅσον ἐδιώρισεν ἐκεῖνος ὁπῦ ἔκαμε τὴν δεσποίνην, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ σέρξῃ νὰ πάρῃ, ὅσον κρασὶ μόνον ἔκαμε τὸ ἀμπέλι ἐκεῖνο ὁπῦ τῦ ἐχάρισε τὴν καρποφορίαν, ἐκεῖνος ὁπῦ ἔκαμε τὴν δεσποίνην.

Περὶ Χωραφίου.

Ἐὰν σῦ ἀφήσω εἰς τὴν δεσποίνην μου λόγου χάριν σὰν χωράφι μὲ τὴν ἁρμαπωσίαν τῦ ὅλην, & ὕστερα πωλήσω τὸ χωράφι, δὲν δύνασαι νὰ μῦ ζητῇς τὴν ἁρμαπωσίαν τῦ. εἰ δὲ μὴ λεγατεύσω χωράφι, μὴ ἁρμαπωσίαν, ἢ χωράφι ἑτοιμασμένον, δύνασαι, ἂν πωληθῇ τὸ χωράφι, νὰ γυρεύῃς τὴν ἁρμαπωσίαν τῦ. ἡ δὲ ἁρμαπωσία τῦ χωραφίου εἶναι ὅσα κάμνουν χρεία διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῦ χωραφίου νὰ συναχθοῦν, μὴ νὰ φυλαχθοῦν οἱ καρποί, ἤγουν γεωργοί, βόδια, τὰ ζῶα διὰ νὰ τὸ κοπρίσουν, μὴ τὰ ἐργαλεῖα ὁπῦ εἶναι διὰ τὴν γεωργίαν, μὴ διὰ τὸν σύναξιν τῶν καρπῶν, ἀκόμι μὴ ὅσα εἶναι διὰ τὸν φύλαξιν τῶν καρπῶν.

Ἕνας ἄνθρωπος εἶχε δύο χωράφια, εἶχε & βόδια ὁπῦ ὤργωναν εἰς τὸ σὰν χωράφι, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ὄχι. καὶ εἰς τὸν θανάτον τῦ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἤγουν ὁ Οἰκονόμης τῶν χωραφίων τὰ ἄφησε λεγάτα, τὸ σὰν σιός, μὴ τὸ ἄλλο ἄλλε, μὴ τὰ βόδια δὲν τὰ ἄφησε τινός. τὰ πέρνει λοιπὸν & αὐτὰ ἐκεῖνος ὁπῦ ἐπῆρε τὸ χωράφι, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδούλευσαν τὰ βόδια, διότι εἰς ἐκεῖνο ἐχρησίμευον, & ὄχι εἰς τὸ ἄλλο. ὅτι κατὰ νόμον δὲν ἀκολουθοῦσι εἰς τὸ χωράφι ὁπῦ δὲν ἐδούλευαν, ἀλλὰ εἰς τὸ χωράφι ὁπῦ ἐδούλευαν.

Κάποιος ἄνθρωπος εἶχεν σὰν χωράφι, & εἰς τὸν θανάτον τῦ τὸ ἄφησεν ἄλλε ἀνθρώπῦ διὰ λεγάτον. πωλῶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, ἐὰν δώσῃ δέκα φλωρία νὰ πάρῃ τὸ χωράφι. & ἐκεῖνος μὴ δυνάμενος νὰ πληρώσῃ τὰ δέκα φλωρία, ζητεῖ νὰ πληρώσῃ τὰ πεντε, νὰ πάρῃ τὸ ἥμισυ χωράφι. μὴ ὁ νόμος λέγει, ὅτι νὰ μὴν ἀκούεται ἡ ζήτησις αὐτῦ, ἀλλὰ νὰ χάνῃ παντελῶς τὸ χωράφι.

Περὶ

Περὶ Σπιτίου.

Τὸ σπῆτι ὁπὸ νὰ λεγατσθῇ, ἢ νὰ πωληθῇ, ἔχει κάποια πράγματα ὁπὸ λογίζονται μέρος τὸ σπιτίου, ἢ ὁπὸ ἔγιναν διὰ τὸ σπῆτι, ὁ λογίζονται τὸ σπιτίου, ὡσαὺ τοῦ πηγαδίου τὸ σκέπασμα, αἱ γέρναι, ἡ λυπῆρες, ἡ σωλινάρια ὁπὸ ἔρχεται τὸ νερὸν, ἡ οἱ καύαλοι, ἀγκαλὰ εἶναι καὶ ἔξω μακρὰ τὸ σπιτίου. τὰ φάρια δὲ ὁπὸ εἶναι εἰς τὰς σέρνας δὲν λογίζονται τὸ σπιτίου, ἔπε τὸ χωραφίου, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα, διότι δὲν εἶναι τῆς οἰκοσιβῆς, ἔπε πρὸς σύσασιν, ἢ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σπιτίου λογίζονται, ἀλλὰ πρὸς τέρψιν.

Ἐὰν λεγατσάσω τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Μαρίας Φλωρία ρ. μὲ τέτοιαν γνώμην, ἐὰν ἔλθουν εἰς Γάμου κοινωνίαν, ἡ τύχῃ καὶ ἀποθαύνῃ ὁ σύας ἀπὸ τὰς δύο πρὶν νὰ ἀνοίξῃ ἡ διαθήκη, δὲν δίδεται τὸ λεγάτον ἔπε εἰς τὸ ζωντανὸν μέρος. εἰ δὲ ζοῦν καὶ οἱ δύο, καὶ ὁ σύας δὲν σέργει νὰ γένῃ ὁ Γάμος, μόνον τὸ μερτικὸν ἐκείνου ὁπὸ δὲν σέργει δὲν δίδεται.

Ἐὰν καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, καὶ τὰς τέσσαρας μηνὰς τὴν διορίαν, δὲν δώσῃ τὸ λεγάτον ὁ κληρονόμος, εἰς ὅσον καιρὸν ἀπεράσει ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, δίδει καὶ τὰ κέρδη, καὶ τὰς καρπὰς τὸ λεγατσαρίου.

Περὶ Εὐσεβοῦς Λεγάτου.

Ὁ Κληρονόμος ὁπὸ ἀργοπορήσει νὰ δώσῃ τὸ εὐσεβὲς λεγάτον ὁπὸ ἀφήσει κανεὶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ εἰς Μοναστήριον, ἐξ μηνὰς ἀφ' ὃ φανερωθῇ ἡ διαθήκη, καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ ἰδιοχείρου γράμματος ἐκείνου ὁπὸ ἀφήσῃ νὰ δοθῇ τίποτες εἰς Ἐκκλησίαν, ἢ εἰς Μοναστήριον, ἀπὸ τὰς ἐξ μηνὰς καὶ ἐμπρὸς ζητεῖται νὰ δώσῃ ὁ τὰς καρπὰς, καὶ τὰς τόκους. μέσα δὲ εἰς σία χρόνου αὖ δὲν δοθῇ τὸ πρᾶγμα ὁπὸ ἀφήσει κανεὶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ εἰς Μοναστήριον, ἀναγκάζεται ὁ κληρονόμος νὰ τὸ πληρώσῃ διπλοῦν.

Περὶ

Περὶ Ἐπιτρόπων.

ΤΙΤΛΟΣ, ιά.

Ἐπίτροπος εἶναι σὰ δίκαιον, ϗ μία ἐξουσία ὁπῶ δίδεται εἰς σὰ ἄνθρωπον ἐλεύθερον, ἢ ὁποία ἐξοχάθη εἰς ἀσφάλειαν, ϗὴ βεβαιότητα ἐκείνῳ τῶ ἀνθρώπῳ, ἢ μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀνήλικος, ἢ δχὶ νὰ φυλάττεται ἡ ἀλήθεια τῆς δυτυχίας τε.

Ἐκεῖνος ὁ Ἐπίτροπος, ἢ ὁ Οἰκονόμος ὁπῶ νὰ δοθῇ ἀπὸ τὸν Αὐθεντείαν, εἶναι σωνήθεια νὰ ἐξετάζεται, ἀνίσως ϗὴ εἶναι πλούσιος, ϗ εἶναι ἡ ζωή τε σώφρων· ἀνίσως Ϲ ἔχῃ κτήματα, ἢ παιδία. ἐχτὶ ἐκεῖνος ὁπῶ ἔχει παιδία ἐξύρει, πῶς πρέπει νὰ κυβερνᾷ τὰ ὀρφανά. ὅτι ὁ Ἐπίτροπος δίδεται εἰς πάξιν Παξός· ϗ ἀνίσως ἀγαπᾷ τὸν Πατέρα τε.

Ὁ Ἐπίτροπος ἢ παρὰ τῶ Κειτοῦ δίδεται, ϗ δίδεται τότε, ὅταν ἀποθαίνωσι οἱ Γονεῖς, Ϲ ἀφήσουσι ἀνήλικα παιδία, ϗὴ Ἐπίτροπος δὲν τὰς ἀφήσουσι. ϗ ὁ Ἐπίτροπος ὁπῶ νὰ δοθῇ ἀπὸ τὸν Κειτὴν, καθὼς τὸ εἰπαμεν, λέγεται λεγίτιμος, τὸ ὁποῖον λογίζεται πῶς ἐδόθη ἀπὸ τὰς νόμους, ἤγουν ἀπὸ τὰς Κειτὰς ὁπῶ κρίνουσι κατὰ τοὺς νόμους. διάτι οἱ Ῥωμαῖοι λέγας λέγουσι τοὺς νόμους. ἢ παρὰ τῶ Κειτοῦ λοιπὸν δίδεται ὁ Ἐπίτροπος, ἢ παρὰ τῶ Παξὸς, ἢ τῆς Μητρός. ἀλλ' ὁ μὲν Πατὴρ εἰς τὰς γνησίους Υἱὰς αὐτῶ, ὡσαὶ ὁπῶ εἶναι κύριος ἐξουσιασῆς εἰς αὐτὰς δωώσαι ϗ κληρονόμους ϗ ἀποκλήρους νὰ χεάφῃ, Ϲ νὰ τὰς κάμῃ ϗ Ἐπίτροπον, ἀμὴ ἡ Μήτηρ μόνον ὅταν ἀφήσῃ τὰς Υἱὰς αὐτῆς κληρονόμους, τότε ἠμπορεῖ ν' ἀφήσῃ ϗὴ Ἐπίτροπους. ϗ ἐδὲ πότε πάλιν ἁπλῶς ϗ ὡς ἔτυχεν, ἐὰν δὲν τὸ ἐξετάζῃ ὁ Κειτὴς νὰ τὸ σέρξῃ.

Καὶ ζῶντος τῶ Ἀνδρὸς, ἀφίνει ἡ Μήτηρ Ἐπίτροπον εἰς τὰ παιδία τους.

Κωφὸς, ϗ ἄλαλος Ἐπίτροπος δὲν γίνεται.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς πρόσωπον δίδεται, Ϲ ὄχι εἰς πρᾶγμα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς κληρονόμους δὲν πηγαίνει.

Σχό-

Σχόλιον.

Τοῦτο τὸ κεφάλαιον τὸ ἐξήγησεν ὁ Βέρης ἔτζι. ὅτι τῷ μὲν Ἐπιτρόπῳ ὁποῦ ἔχει κληρονόμους ὀρφανούς, νὰ μὴ πηγαίνῃ εἰς κληρονόμους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἐπιτρόπου, ἀλλὰ ἢ ὁ συνεπίτροπος αὐτοῦ αὖ εἶναι, ἢ αὖ δὲν εἶναι ἄλλος συνεπίτροπος, νὰ δοθῇ ἄλλος Ἐπίτροπος ἀπὸ τὸν Κριτὴν εἰς τὰ ὀρφανά. ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ ὁποῦ ἔχει μόνον ψυχικὴν κυβέρνησιν, καὶ ἐλευθερίαν, καὶ λεγάτα, αὐτὴ πηγαίνει εἰς κληρονόμους, διὰ νὰ πληρώσουν αὐτὰ ἐκεῖνα ὁποῦ λείπουν.

Εἰς φανερὸν πρᾶγμα, ἢ αἰτίαν, Ἐπίτροπος εἰς διαθήκην δὲν γίνεται νὰ δοθῇ, ὅτε εἰς ξεχωρισμὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ αὖ δοθῇ δὲν πιάνεται, διότι ὁ Ἐπίτροπος εἰς πρόσωπον δίδεται, καὶ ὄχι εἰς πρᾶγμα, ἢ αἰτίαν.

Σχόλιον.

Τοῦτο τὸ κεφάλαιον τὸ ἐξήγησεν ἔτζι ὁ Μάγιστρος. ὅτι ὅλα τὰ νόμιμα ὁποῦ εἶναι διὰ τοὺς Ἐπιτρόπους, διὰ ἐκείνους τοὺς Ἐπιτρόπους λέγουν ὁποῦ δοθοῦν εἰς παιδία ἀνήλικα, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὕρῃς καινὰ νόμιμον ὁποῦ νὰ μὴ διαλαμβάνῃ περὶ τῆς ἀνηλίκων. καὶ ὅταν ζοῦν, καὶ δείσκονται τὰ ἀνήλικα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τοὺς δοθῇ Ἐπίτροπος δι' αἰτίαν, ἤγουν νὰ λέγῃ, ἂς εἶναι ὁ δεῖνας Ἐπίτροπος τῆς παιδίων μου, διὰ νὰ τὰ μάθῃ μόνον γράμματα, καὶ διὰ τοῦ δεῖνα, καὶ δεῖνα διαλείαν, ἢ εἰς δίκαιον πρᾶγμα. ἤγουν ἂς εἶναι ὁ δεῖνας Ἐπίτροπος τῶ παιδίου μου εἰς τὰ κινητὰ, ἢ ἀκίνητα πράγματα. διότι τὰ τοιαῦτα αὖ γένουν, δὲν πιάνονται, ὅταν δείσκεται ἀνήλικος. διότι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς πρόσωπον δίδεται, καὶ ὄχι εἰς πρᾶγμα, ἤγουν εἰς τὸ ἀνήλικον δίδεται Ἐπίτροπος διὰ νὰ κυβερνᾷ ὅλα τὰ πράγματα καλῶς, καὶ ὄχι εἰς τὰ πράγματά τε δίδεται Ἐπίτροπος. εἰς τόσον ὅτι εἰς μὲν τὰ πράγματα νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ τὰ κυβερνᾷ, αὐτὸ δὲ τὸ ἀνήλικο νὰ μὴ φροντίζῃ. ὅταν δὲ δὲν εἶναι ἀνήλικος εἰς τῷ διαθήκῃ, οἱ Ἐπίτροποι ὁποῦ δοθοῦν, κἄν τε εἰς μεγάλα πράγματα δοθοῦν, κἄν τε εἰς ὅλα καθόλου, κυβερνοῦν καθὼς προσαχθοῦσι. διότι δὲν δείσκεται πρόσωπον αὐτοῦ νὰ κρατήσῃ τὸ

νόμι-

νόμιμον ὅπε λέγει. ὅτι εἰς πρόσωπον δίδεται ἡ Ἐπιτροπεία, καὶ ὄχι εἰς πράγματα.

Ἐπιτροπεύονται κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον καὶ ἐλεύθεροι, ὅταν δὲν δυώνται διὰ τινὰ ἡλικίαν νὰ κυβερνοῶσι τὰ πράγματά τες.

Ἐὰν ἔχῃ κρίσιν ὁ ὀρφανὸς μὲ τὸν Ἐπίτροπον, ἀναγκάζεται νὰ γυρεύσῃ Κυράτορα.

Καὶ εἰς τὸν ἄλαλον, ἤτοι βεβὸν δίδεται Ἐπίτροπος.

Εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ αἰχμαλώτε Ἐπίτροπος δὲν δίδεται, ἀλλὰ Οἰκονόμος, καὶ συμβοηθὸς τὲ παιδίε. διότι ὡσὰν ἐπιστρέψῃ ὁ Πατέρας, γίνεται πάλιν ὑπεξούσιος ὁ Υἱὸς εἰς αὐτὸν, ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον αἰχμαλωτισμένος ποτέ.

Καὶ ἐκείνου ὁπού ἔχει Ἐπίτροπον δίδεται Κουράτωρ, ἐὰν εἶναι ὁ Ἐπίτροπος ἀδύνατος, ἢ γέρων. ὁ ὁποῖος Κουράτωρ λογίζεται κυβερνήτης τῶν πραγμάτων, καὶ συμβοηθός. καὶ δίδεται παρὰ τὲ Ἄρχοντος, διὰ τὸν κίνδυνον τὲ Ἐπιτρόπε, ἢ μὲ τὸ νὰ τὸν γυρεύσῃ ὁ Ἐπίτροπος, ἢ ὁ ἀνήλικος. Κυράτωρ.

Πρέπει νὰ ἰξεύρωμεν, ὅτι ὁ Ἐπίτροπος εἰς τὲς ἀνηλίκες δίδεται μοναχὰ, καὶ ὄχι εἰς τὲς τελείες τὴν ἡλικίαν. ὁ δὲ Κυράτωρ ταῖς περισσότεραις φοραῖς δίδεται εἰς τὲς τελείες τὴν ἡλικίαν, ἔθ' ὅτε ℭ εἰς τὲς ἀνηλίκες.

Περὶ Κουρατόρων.

Δίδεται Κουράτωρ καθολικῶς εἰς ὅλα τὰ πράγματα, καὶ ξεχωρισὰ εἰς καμίαν ὑπόθεσιν μόνον. ὡσὰν ὅταν ὁ ἀνήλικος ἔχῃ νὰ κριθῇ μὲ τινὰ, ἢ τὸν σύρει κανεὶς εἰς κρίσιν, καὶ μὴ δυνάμενος διὰ τὴν ἡλικίαν, χρειάζεται τινὰ Κουράτορα, διὰ νὰ τὸν συνδράμῃ, καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸ Κριτήριον, καὶ νὰ κριθῇ μὲ τὸν ἀντίδικόν του αἰτὶς διὰ λόγε τε.

Ὁ Ἔπαρχος, καὶ ὁ Ἄρχων, καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ προσαχθῇ νὰ κυβερνήσῃ μεγάλον καιρὸν τὴν Ἐπαρχίαν, ἂν τύχῃ καὶ ἀπέθανεν ὁ Ἄρχων, οὗτοι πάντες δυνάμενοι νὰ δίδωσι Ἐπιτρόπους.

Ὅλοι

Ὅλοι οἱ Στρατηγοὶ δίδουν Ἐπιτρόπους, ἀλλὰ μόνον ἐκείνους ὁπού εἶναι ἀπὸ τὰς Πόλεις αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τὰς Χώρας τῶν ἰδίων Πόλεων.

Περὶ Προτιμήσεως Ἐπιτρόπων.

Ἐκεῖ ὁπού τυχαίνει ἡ κληρονομία, ἐκεῖ τυχαίνει καὶ ἡ ἐπιτροπεία, πλὴν τῆς Γυναικός.

Σχόλιον.

Τὸ Ἐπιτροπεύειν καὶ εἰς τὸ παλαιὸν, καὶ τώρα εἶναι βάρος, καὶ εἰς τὰς ἀνθρώπους ἐδίδετο εἰς τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ ὄχι ὅπως ἤθελε λάχῃ. οἷον αἴσως & ἀπέθανε τινὰς χωρὶς διαθήκης, & ἄφησεν σύα, ἢ δύο παιδία ἀνήλικα, ἤτοι μικρότερα ἀπὸ τοὺς ἰδίους χρόνους, τὰ τοιαῦτα παιδία χρειάζονται Ἐπίτροπον, καὶ γυρεύει ὁ Αὐθεντὴς τοῦ τόπου, ἢ ὁ Κριτὴς νὰ δώσῃ Ἐπίτροπον. & μάνθανε ἀπὸ τὸν νόμον, ἤτοι τὸ παρὸν κεφάλαιον, ὅτι ἐκεῖνον κάμε Ἐπίτροπον τῶν παιδίων ὁπού προτιμᾶται εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτουνῶν. τέλος ἐκεῖνος ὁπού προτιμᾶται εἰς τὴν κληρονομίαν τῶν παιδίων ἂν ἀποθάνουν, ἐκεῖνος νὰ δεχθῇ & τὸ βάρος τῆς Ἐπιτροπῆς. διατὶ λέγει ὅπου εἶναι ἡ κληρονομία, ἐκεῖ καὶ ἡ Ἐπιτροπή. οἷον τὰ παιδία ἔχουσιν Ἀδελφὸν ὁπού τὸν ἐκυβέρνησε προπίτερα ὁ Πατέρας τους, ἔχουσι καὶ Θείους, ὁ Ἀδελφὸς αὐτῶν ἐπιτροπεύει, ὅτι αὐτὸς προτιμᾶται ἀπὸ ὅλους εἰς τὴν κληρονομίαν. αὐτὰ γίνονται πλὴν τῆς Γυναικός. διότι αὐτὴ καὶ προτιμᾶται ἡ Γυνὴ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἀλλὰ εἰς ἐπιτροπείαν δὲν βαίνεται. διότι λέγει ὁ νόμος. ἡ Γυνὴ πολιτικὸν ὀφφίκιον δὲν μεταχειρίζεται, καὶ ἡ Ἐπιτροπεία εἶναι μάλιστα πολιτικὸν ὀφφίκιον. οἷον ἐὰν τὰ παιδία ἔχουσιν Ἀδελφὴν ὁποῦ τὴν ἐκυβέρνησε προπίτερα ὁ Πατέρας τους, ἔχουσι καὶ Θείους ἀπὸ τὸν Πατέρα τους, ἢ τὴν Μητέρα, εἰς μὲν τὴν κληρομίαν προτιμᾶται ἡ Ἀδελφὴ, εἰς δὲ τὴν Ἐπιτροπείαν δὲν σιβαίνει. ἴξευρε δὲ ὅτι εἰς μίαν ὑπόθεσιν ἐπιτροπεύει ἡ Γυνὴ, αἴσως καὶ χηρεύσῃ, καὶ τῆς ἀπομείνουν παιδία ἀνήλικα, καὶ δὲν δευτερογαμβρεύσῃ, ἐπιτροπεύει αὐτά.

Προτιμῶνται οἱ Α'νδρες ἀπὸ τὰς Γυναῖκας, ὅταν εἶναι τελείας ἡλικίας εἰς τὰς Ε'πιτροπείας, πάρεξ μόνον αὖ τύχῃ νὰ εἶναι Μητέρα, ἢ Μάμμη. διότι αὗται προσκαλοῦνται νὰ ἐπιτροπεύσουν, καὶ προτιμῶνται ἀπὸ ὅλους, ὅσους θέλουν νὰ ἐπιτροπεύσουν, ξεχωρισὰ ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ ἀφίνονται μὲ διαθήκην.

Ε'κεῖνος ὁπὸ εἶναι Συμπάτερα συγγενὴς εἰς βαθμὸς, ἐκεῖνος γίνεται Ε'πίτροπος. εἰ δὲ καὶ εἶναι πολλοὶ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐπιτροπεύουν ὅλοι μαζί.

Ε'χουν ἄδειαν αἱ Μητέρες, καὶ νὰ ἐπιτροπεύουν τοὺς παιδίωντας, πλὴν καὶ αὗται μετὰ ἀκριβείας μεγάλης, νὰ κάμνουν Κατάστιχον ἔμπροσθεν τῆ Νοταρίᾳ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι νὰ γράφουν τοιαύτη φροντὶς δομσὶν.

Ο'τι ἡ ἀπογραφὴ τῶν πραγμάτων ἐκείνων ὁπὸ ἀποθνήσει μέσα εἰς τρεῖς μῆνας, κάμνει χρεία νὰ γένῃ παρὰ τῆ Ε'πιτρόπῳ, ἢ τῆ Κληρονόμῳ.

Περὶ τῶν Κωλυομένων ἐπιτροπεύειν.

Οἱ Ε'πίσκοποι, καὶ οἱ Μοναχοὶ δὲν συγχωροῦνται νὰ γένουν Ε'πίτροποι, ἢ Κυράτορες διὰ καμμία τρόπον. ἡ δὲ λδ'. τεάρτη τῆ Κυρῆ Λέοντος λέγει, πῶς νὰ ἐπιτροπεύουν οἱ Μοναχοὶ, καὶ Κληρικοὶ, μόνον νὰ ἐμποδίζωνται ἀπὸ οἰκονομίας, καὶ προσασίας Ο'ρφανῶν. διότι λέγει τοὺς θεοφιλεστάτους Ε'πισκόπους, καὶ Μοναχοὺς δὲν συγχωροῦμεν διὰ καμμία τρόπον νὰ γίνωνται Ε'πίτροποι, καὶ ἐξεπασαὶ ὀρφανικῶν πραγμάτων, ἢ Κυράτορες καμμιᾶς προσώπου. ὅσον δὲ διὰ νὰ ἐπιτροπεύουν, καὶ διὰ νὰ κυβερνοῦν ἐκεῖνα ὁπὸ θέλουν νὰ δοθοῦν διὰ τὴν ψυχὴν τῶν ἀποθαμένων, δὲν τοὺς ἐμποδίζομεν. διότι τῶν Α'ρχιερέων ἐδόθη τὸ περισσότερον νὰ ἔχουν τὴν φροντίδα, καὶ τὴν σύνοιαν διὰ τὰ πλημμελήματα, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀποθαμένων, νὰ δέωνται, καὶ νὰ μεσιτεύουν πρὸς τὸν Θεὸν νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας τους.

Ε'κεῖνοι ὁπὸ ἔχουν καλὰ ἤθη, εἶναι ἀξιοπιστότεροι νὰ γίνωνται Ε'πίτροποι, καὶ ἀπὸ πλουσίους, καὶ ἀξιωματικούς.

Α'γνώ-

Ἀγνώεισος αὐθρωπος Ἐπίτροπος δεν δίδεται εἰς θεθήκλω.

Ὁ ἁρμαπωμένος στρατιώτης ὅπε στρατεύεται εἰς τὴν στρατείαν, ἢ εἰς τὰ φασάτα τὰ Βασιλικά, ἔτε Ἐπίτροπος γίνεται, ἔτε Κυράτωρ δωάται νὰ δοθῇ.

Ἐπίτροπος εἶναι ἐκεῖνος ὁπε δίδεται εἰς τὰ αὐήλικα παιδία, & κυβερνᾷ τὰ πράγματά τες ἕως ἔ νὰ ἔλθουν εἰς ἡλικίαν. ἢ Κυράτωρ εἶναι ἐκεῖνος ὁπε δίδεται εἰς τὲς ἀφηλίκες, ἢ πτωχὲς, θεὰ νὰ κυβερνᾷ τὴν περιουσίαν τες, ἕως ἔ νὰ γένουν κέ. χρόνων.

Κωφὸς, ἢ ἄλαλος δεν δωάται νὰ δοθῇ Ἐπίτροπος.

Ὁ Πατὴρ δεν δωάται ν' ἀφήσῃ Κυράτορα εἰς τὰ παιδία τε.

Ἐκεῖνος ὁπε θέλει νὰ γενῇ Προκυράτωρ νὰ μὴν εἶναι μικρότερος ἀπὸ τὲς ιζ. χρόνες.

Ὁ Κυράτωρ δεν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ λογαριασμὸν ἕως ὁπε ἔναι εἰς τὴν οἰκονομίαν, ἐὰν δεν γενῇ ὁ αὐήλικος κέ. χρόνων.

Ἐπίτροπος, ἢ Κυράτωρ δεν δωάται νὰ ὑρθετήσῃ τὸ αὐήλικον ὀρφανὸν ὁπε ἐπιτροπεύει, ἐὰν δεν εἶναι κ'. χρόνων τὸ ὀρφανὸν ὁπε ἐπιτροπεύει.

Ἡ θεάταξις τε Βασιλικε νόμε ὀείζει, ὅτι ὅλοι οἱ Ἐπίτροποι νὰ εἶναι ἐπαύω ἀπὸ τὲς κέ. χρόνες.

Ἐὰν ὁ Κυράτωρ τάξῃ ρ. φλωζία φροῖκα θεὰ τὸν ὀρφανὸν ὁπε κυρατορεύει, & θεὰ κυβερνᾷ τὰ πράγματά τες. καὶ ὕσερον φανῇ χρέος & δεν φθαίει ὁ βίος τες, δεν βοηθεῖται.

Εἴτις ἔχῃ σ᾽ὄχον τὸν νέον, ἢ τὰ πράγματά τε, ὁ τοιῦτος παντελῶς νὰ μὴ σεβαίνῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆ πραγμάτων τε, αὐ & τὸν κράζῃ ὁ νόμος. διότι θεὰ λόγε τε τί δεν ἤθελε κάμῃ ὁ τοιῦτος αὐ λάβῃ τὴν ἐξεσίαν αὐτε τε νέε, καὶ τὴν κυβέρνησιν τῆ πραγμάτων τε; θεὰ τῦτο γράφομεν, & νομοθετᾶμεν ἐννόμως. ὅτι αὐίσως ἐκεῖνος ὁπε γενῇ Κηδεμὼν ἔναι φανερὸς σ᾽ὄχος εἰς τὰ δίκαια τε νέε, οὔτε ἐκεῖνος νὰ ἔναι Κηδεμών, μήπως ἢ καινέα γραμματεῖον κλέψῃ, ἢ ἄλλας ἀποδείξεις ὁπε θέλουν ἐίδαι τὰς ἀφανίσει τε νέε, καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτε δεν θέλει γενῇ εἰς ὠφέλειαν, ἀλλὰ εἰς χαλασμὸν τῆ πραγμάτων τε.

Ὁ Ἐπίτροπος δεν δυνάται ν' ἀγοράσῃ πρᾶγμα ὀρφανικόν. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων, δηλαδὴ ἔτε ὁ Κυράτωρ, οὔτε ὁ Προκυράτωρ.

Ὁ Ἐπίτροπος ὁπᾶ τὸν ἀφήσει κανεὶς εἰς τὸ δικαστήριον τε, παραιτῶντας τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὸ Ἐπιτροπεῖον, ἐὰν ἀφήσῃ ὁ λεγάτον τοῦ Υἱέτου ὁ ἀποθανὼν, αὐτὸ ἄφησε διὰ τὸ τιμιώτε τε αὐτοῦ, καὶ ὄχι διὰ τὸ χέσιν τε Υἱέτε, ξεπεύτει ἀπὸ τὸ λεγάτον ἐκεῖνος.

Περὶ Τόκων.

Θεωρίζομεν, καὶ νομοθετοῦμεν, ὅτι νὰ μὴ ἔχουν καμίαν ἀνάγκην ἀπὸ τὰς νόμους οἱ Ἐπίτροποι, καὶ Οἰκονόμοι νὰ δανείζουν τὰ χρήματα τῶν ὀρφανῶν, ἀλλὰ μόνον νὰ τὰ φυλάττουν εἰς μίαν μερέαν σύγκρα. διότι καλλίτερον εἶναι εἰς αὐτοὺς νὰ σέκουν, καὶ νὰ διείσκωνται σῶα, καὶ ἀνέλειπτα, καθὼς ἦτον ἐξ ἀρχῆς, παρὰ διὰ τὴν ἀγάπην τε τόκου νὰ χάσῃ καὶ τὰ πρῶτα, καὶ νὰ κινδυνεύῃ ὁ Ἐπίτροπος ἐὰν δεν τὰ δανείσῃ. καὶ πάλιν ἐὰν τὰ δανείσῃ νὰ κινδυνεύῃ μήπως καὶ χαθοῦν. καὶ διὰ τοῦτο κάλλιον, καὶ συγκράτερον εἶναι νὰ σέκωνται μόνον φυλαγμένα. εἰ δὲ καὶ θέλῃ ὁ Ἐπίτροπος νὰ τὰ δανείζῃ, νὰ ἔχῃ τῶν δύο μισῶν τὸ διάφορον τὸν κάθε χρόνον, καὶ εἴτι κίνδυνος ἔλθῃ ἀπὸ τὴν δανείσιν, νὰ εἶναι εἰς τοῦ λόγε τε.

Ἐὰν ὁ Ἐπίτροπος δανείσῃ ὀρφανικὰ ἄσπρα εἰς ἐδικόν του ὄνομα, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τοὺς τόκους ὁπᾶ ἔλαβεν, αὐτὴν καὶ τῶν λοιπῶν πραγμάτων ὁ κίνδυνος εἶναι εἰς τὸν ἀνήλικον.

Ἐὰν διὰ ἐδικόν του ὄνομα δανείσῃ χρήματα ὀρφανικὰ ὁ Ἐπίτροπος, εἴτε διὰ τὸ ὄνομα τε ἀνηλίκε, ἐὰν κινήσῃ κρίσιν κατὰ τε Ἐπιτρόπε, δίδεται θέλημα τε νέε νὰ διαλέξῃ ἀπὸ τὰ δύο τὸ σῶα, ἢ ὅλας τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωσῶν νὰ δεχθῇ, ἢ ἀπὸ ὅλας ν' ἀποφύγῃ.

Οἱ Ἐπίτροποι ἔχουν ἄδειαν τὸν πρῶτον χρόνον νὰ δανείζουν τὰ ὀρφανικὰ χρήματα ἕως ἓξ μισῶας. ἐκεῖνο δὲ ὁπᾶ λέγει δύο μισῶας, νόησον διὰ τὴν κηδεμονίαν τε καθ' ὁνός.

Ο

Ο' Ε'πίτροπος, κὴ ὁ Φροντισὴς τῦ ὀρφανῦ, εἴτι δώσουω εἰς καμίαν ὑπηρεσίαν, κἄν τε ἐδικά τες δώσουω, κἄν τε τὰ αὐηλίκε, κἄν τε τῦ Αὐθεντε, δεν τὰ πέρνουω ὀπίσω.

Η' κρίσις ὁπῦ γίνεται κατὰ τῆ Ε'πιτρόπων ἁρμόζει κὴ εἰς τὲς κληρονόμες τες, Ϲ ἐναντίων τῆ κληρονόμων.

Περὶ Ε'κποιήσεως.

Τᾶ' ἀκίνητα πράγματα τῦ νέε, αὖ τὰ εἶχε Ϲ ὁ Πατέρας του δᾶ πέλημα, δεν ἠμπορεσώνουται, πάρεξ μόνον ἐαὺ χρά-φῃ ῥητῶς εἰς τὸ διαθήκη τε, ἢ εἰς τὸ κωδίκελλον ὁ Πατὴρ τὸ ἠμπορέσωσιν, ἢ αὖ ἦτον ὑποκείμενα εἰς χρέος, Ϲ τότε μὲ ἀπόφασιν τῦ Κριτῦ.

Η' διάταξις θέλει, ὅτι νὰ μὴ πωλῇ τίποτες ὁ Ε'πίτροπος ἀπὸ τὰ πράγματα τὰ ὀρφανικά, πάρεξ μόνον αὖ εἶναι τίποτες εὔλογος αἰτία, ἀπὸ τὸ ὁποίαν εἶναι δυνατὸν νὰ πωληθοῦν κὴ ἀκίνητα πράγματα. μὴ τολμήσῃ λοιπὸν κανεὶς ἀπὸ τὲς Ε'πιτρόπες νὰ πωλήσῃ πρᾶγμα ὀρφανικὸν χωρὶς ἀπόφασιν τῦ Κριτῦ, πάρεξ μόνον φορέματα παλαιὰ ὁπῦ δεν ἠμπορουῦ νὰ φυλαχθουῦ, κὴ ὅσα ζῶα εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὸ χρέαν τῆ ὀρφανῶν.

Τὰ παρὰ τῦ Ε'πιτρόπυ χρώμωα, βέβαια εἶναι. κὴ ὅσα πωληθουῦ ἀπ' αὐτὸν κατὰ τὲς νόμες βέβαια, Ϲ σερκτὰ εἶναι, κἄν τε πλέσιος εἶναι ὁ νέος, κἄν τε πτωχὸς δεν ἠμπορεῖ νὰ τὰ πάρῃ ὀπίσω. εἰ δὲ κὴ δεν ἐπωλήθη μὲ εὔλογον αἰτίαν, κὴ κατὰ τὲς νόμες, δεν εἶναι σερκτὴ ἡ πώλησις ἐκείνη.

Ο' Ε'πίτροπος κἄν τε κάμῃ ἐκεῖνα ὁπῦ δεν ἔπρεπε, κἄν τε δεν κάμῃ ἐκεῖνα ὁπῦ ἔπρεπε νὰ κάμῃ, κρίνεται κατὰ τὸ κρίσιν τῆ Ε'πιτρόπων. χρεωστεῖ δὲ νὰ κρίνεται δᾶ δόλον, κὴ ἀμέλειαν, ὡσαὺ κὴ εἰς τὰ ἐδικά τε πράγματα. κρίνεται ἀκόμι κὴ ἐαὺ σέρξῃ, κὴ ἀφήσῃ τὸν αὐήλικον, κὴ χαείσῃ τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματά τε, ἔτζι ἁπλῶς, ἢ μὲ αἰτίαν θανάτου.

Ε'αὺ δεν κυβερνήσουω οἱ Ε'πίτροποι ἐμπισδυμόνα τὰ ὀρφανικὰ πράγματα, καπακρίνονται. ἀγαπαλὰ κὴ νὰ εἶπεν ὁ Πατὴρ, ὅτι νὰ μὴν ὀξεπάζεται. διότι οἱ κοινοὶ νόμοι δεν ἀλλάσσουω διᾶ τὰ τέτοια.

Ε'αὺ

Ἐὰν ἔχῃ κανεὶς πολλὰς Ἐπιτροπὰς, καὶ χάψῃ εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀπ' αὐτὰς, μὲ τὸ νὰ εἶναι πτωχὸς, πῶς τὸν συγχωρεῖ τὸν λογαριάσιν, καὶ τὴν ἐξέτασιν. λογιάζω ὅτι μόνον τὴν ἐξ ἀμελείας νὰ τὸν συγχωρῇ, καὶ ὄχι εἰς ἐκεῖνα ὁπὸν κρατήσει ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπείαν, ἢ ὅσα πράξει μὲ δόλον.

Περὶ Μητρὸς Ἐπιτροπευούσης.

Ἀνεμποδίστως αἱ Μητέρες ἐπιτροπεύουσι τὰ παιδία των, ὅμως ἐὰν ἔλθουν εἰς δεύτερον Γάμον, παραδίδουν τὴν αὐτὴν ὥραν δικαίνουν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπήν.

Ἐὰν Μήτηρ ἐπιτροπεύουσα τὰ παιδία ἀφήσῃ τὸν συμφωνίαν, καὶ ἔλθῃ εἰς δεύτερον Γάμον, καὶ δὲν ζητήσῃ προτήτερα Ἐπίτροπον ν' ἀφήσῃ εἰς τὰ παιδία της, καὶ νὰ τὸν δώσῃ λογαριάσιν παραλεπτῶς, κινδυνεύει διὰ τοῦτο νὰ χαθοῦν καὶ τὰ ἄλλα Ἀνδρὸς αὐτῆς τὰ πράγματα.

Ἐὰν Γυνὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀνδρὸς αὐτῆς ἐκυβέρνησε τὰ πράγματα τῆς Θυγατρός της, καὶ πωλήσῃ μεγάλα ἀσήμικα τοὺς χρυσοχόους, ἂν εἶναι ἡ πολλὰ πτωχὴ, καταδικάζονται οἱ χρυσοχοὶ, ἂν τὸ ἠξεύρουν πῶς εἶναι τῆς Κόρης τὰ ἀσήμικα, καὶ μεγάλως παιδεύονται, μάλιστα ἂν ἡ πολλοῦ καιρὸν ἐκυβέρνησε τὰ πράγματα τῆς Θυγατρός της, καὶ ἔδωσε τὸν λόγον της νὰ τὸν ὑπανδρεύσῃ.

Κἂν τε πλούσιος εἶναι ὁ Ἐπίτροπος, κἂν τε πτωχὸς, ὁ δόλος αὐτοῦ δὲν βλάπτει τὰ ὀρφανά.

Ἐὰν ὁ Ἐπίτροπος φθείρῃ τὸν Κόρην ὁπὸν ἐπιτροπεύει, ἀπαύω εἰς τὰς ἄλλας παιδεύσεις ὁπὸν θέλουν οἱ Θεῖοι νόμοι νὰ παθαίνῃ, νὰ πέρνεται ἡ ὁ βίος του καὶ νὰ δίδεται τῆς Κόρης, ἡ νὰ μὴ γίνεται Αὐθεντικὸς, καθὼς θέλουν οἱ προτήτεροι νόμοι.

Περὶ Διοικητοῦ.

Τὰ χρήματα ὁπὸν ἐξοδιάθουν εἰς κυβέρνησιν ξένα πράγματος, ἐὰν τὸ ὑπηρέτησεν ἐμπιστευμένα, καὶ χωρὶς κανένα δόλον, ἔχει ἄδειαν ἐκεῖνος ὁπὸν ἔκαμε τὰ ἔξοδα καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, νὰ ζητᾷ καὶ τόκους.

Τὸ

Τὸ πρᾶγμα ὁπῶ νὰ κυβερνηθῇ, κ᾽ νὰ ὑπηρετηθῇ χρησίμως, ἀναγκάζεται κ᾽ ὁ Οἰκοκύρης νὰ τὸ λογιάσῃ δι᾽ δεκτὸν, κ᾽ ἐκεῖνο πάλιν ὁπῶ λογιάσει ὁ Οἰκοκύρης ἁπατός τε δι᾽ καλὸν, κ᾽ δεκτὸν, βέβαιον εἶναι, κ᾽ ἂν κακῶς κυβερνηθῇ.

Ἐὰν μὲν ἐξόρωντας τῶ Οἰκοκύρη, διοικήσῃ κανεὶς τὰ πράγματά τε, κ᾽ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἁρμόζει ἡ κρίσις, ἐκεῖνος ὁπῶ κυβερνήσει, κ᾽ ὑπηρετήσει καλῶς, γυρεύει τὰ ἔξοδά τε, ἂν μέλλῃ νὰ δώσῃ τινὸς, δίδει δὲ κ᾽ ὅσα ἐκράτησεν ἀπὸ τὰ πράγματα, ἂν δοὺ τὰ ἐκυβέρνησε κατὰ τὸ πρέπον.

Ὁ Κυβερνήτης τινῶν πραγμάτων ὁπῶ ζητήσει κ᾽ πάρῃ ἐκεῖνο ὁπῶ δοὺ χρεωστεῖται, εἰς τὸν Αὐθεντῶ τὸ δίδει.

Ἐκεῖνος ὁπῶ ἐξοδάζει περισσότερα ἀπὸ ἔτι ἔκαμε χρεία, ἐκεῖνο ὁπῶ εἶναι δίκαιον λαμβάνει.

Ὁ Κυβερνήτης δίδει κ᾽ τὰς πόλις, τὰ διάφορα δηλαδὴ, ὁποῦ ἔλαβεν, ἢ ὅσα ἐδυνάτο νὰ λάβῃ. κ᾽ λαμβάνει ὅσα ἔδωκε, κ᾽ ὅσα ἐδυνάτο νὰ λάβῃ, δι᾽ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐξωδίασεν ἀπὸ λόγου του.

Ὁ Διοικητὴς δι᾽ ὅσα χρήματα τῶ περισσεύουν ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, δίδει τὸ διάφορον.

Πότε νὰ σύρνουν οἱ Δανεισταὶ τὰς κληρονόμους τῶ ἀποθανόντος εἰς κρίσιν.

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ.

ΘΕωρίζομεν, κ᾽ νομοθετοῦμεν, ὅτι νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς ἐξουσίαν καθόλου νὰ πειράξῃ, ἢ νὰ ἐνοχλήσῃ τὰς κληρονόμους τῶ ἀποθανόντος, ἢ τὰς Συγχωρεῖς, ἢ τὰ παιδία του, ἢ τὴν Γυναῖκά τε, ἢ ἄλλας τινὰς προσώπους τε, ἢ Ἐγγυητὰς πρὸ τοῦ νὰ περάσουν αἱ ἑννέα ἡμέραι τῶ πόθους, εἰς τὰς ὁποίας λογίζονται πῶς πεθαίνει τὸν ἀποθανόντα, ἢ νὰ τὰς κατηγορήσῃ, ἢ νὰ τὰς ἐνοχλήσῃ δι᾽ καμίαν ξόπον, ἢ νὰ τὰς φέρῃ καμίαν ἐνθύμησιν, ἢ νὰ τὰς καλῇ εἰς κρίσιν, εἴτε δι᾽ χρέος ὁπῶ νὰ ἀπέμεινεν ἀπ᾽ ἐκεῖνον ὁπῶ ἀπέθανεν, εἴτε δι᾽ ἄλλη καμίαν ἀφορμὴ ὁπῶ ξεχωρισὰ ἀναφέρεται εἰς πρόσωπα ὁπῶ ἀναφέραμεν.

μῶ. εἰ δὲ ὁ μέσα εἰς παύτας τὰς ἐννέα ἡμέρας τολμήσῃ κανεὶς νὰ κρατήσῃ τινὰ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ὁπῶ εἴπαμῶ, ἢ νὰ τεχνδθῇ τίποτες ὁμολογίαν, ἢ ὑποχεσιν, ἢ νὰ τῶ δώσῃ Ἐγγυητώ. ὅλα ταῦτα προσάσομῶ νὰ εἶναι ἀνίχυρα, ἄκυρα, καὶ καμίαν δωάμιν νὰ μὴν ἔχουν. ὅταν δὲ ἀπεράσουν αἱ ἐννέα ἡμέραι, εἴτε ἔχῃ κείσιν μὲ τὰ τοιαῦτα πρόσωπα, ἂς κείνεται κατὰ τὰς νόμως, καὶ νὰ μὴ ζημιώνεται δηλονότι κανεὶς ἀπὸ τὴν προθεσμίαν, ἤγουν τὴν διορίαν παύτην, ἀλλ' ὕστερα κάθε σῶς νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ γυρδίῃ τὸ δίκαιόντω.

Νόμος.

Ἐκεῖνα ὁπῶ ἄλλοι κάμνουν, δὲν βλάπτουσιν ἄλλως. διὰ τῦτο ὄντες πολλοὶ κληρονόμοι σῦ ὁπῶ χρεωσεῖ, μερικοὶ ἀπ' αὐτὰς ἐπλήρωσαν, ὁ ἄλλοι ἀπ' αὐτὰς ὧν δὲν πληρώσουν, δὲν ἀποφασίζονται νὰ πληρώσουν.

Σημείωσαι τὴν παρῶσαν διάταξιν. Σχόλιον.

Κανονικῶς, καὶ καθολικῶς διδάσκει ἕνας ὁ νόμος, ὅτι ἐκεῖνα ὁπῶ ἀπὸ ἄλλως γίνονται, ἄλλως δὲν βλάπτουν. καὶ δίθὺς σῶ φέρνει παράδειγμα, καὶ λέγει ἔτζι. ὅτι ἀνίσως καὶ χρεωσῶντας σῶς ὑ. φλωρία, ἀπέθανε, καὶ ἄφησε κληρονόμως δ'. καὶ οἱ δύο ἀπὸ τύτως ὄντες καλῆς γνώμης ἐπλήρωσαν τὸν δανειστὴν χωρὶς κείσιν τὸ μερτικόντως φλωρία σ'. καὶ οἱ ἄλλοι δύο ἀρνοῦνται, καὶ γυρδίουσι κείσιν, καὶ λέγουν τῷ δανειστῇ ν' ἀποδείξῃ ὅ,τι ἐδάνεισε τὸν ἀποθανόντα τόσην ποσότητα. δὲν εἶναι δυνατὴ εἰς τὸν δανειστὴν ἡ ἀπόδειξις νὰ εἰπῇ, ὅτι ἀληθῶς τὸν ἐδάνεισε μὲ τὸ νὰ τῶ ἔδωσαν οἱ ἄλλοι δύο κληρονόμοι τὸ μερτικόντως, τὰ ἥμισυ δηλαδὴ, διατὶ ἀκύει παρὰ τῶ νόμω, τὰ παρ' ἄλλων γινόμενα, ἄλλως δὲν βλάπτει.

Τέλος τῦ πέμπτω Βιβλίω.

ΒΙΒΛΙΟΝ, ς'.

Περὶ Ζημίας.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Ὁπὸ τὰς νόμους ὁπὰ εἶναι περὶ ζημίας, ὁ νόμος ὁπὰ ὀνομάζεται Ἀκυίλιος, εἶναι ὁ σερεώτερος. ὀείζει οὖ ℭ φροσάσει ἔτος ϰὴ δὶ ἄλλα πολλὰ, ἐξαιρέτως δὲ ἀφ' ἐϰεῖνα ὁπὰ πληρώνουται εἰς τὸ διπλοῦν.

Ἐϰεῖνος ὁπὰ ἔχει ζῶον ἄχριον, ϰαὶ αὐήμερον, ἤγουν σκύλον, χοῖρον ἄχριον, λύϰον, λέοντα, ϰὴ τὰ ὅμοια τύπων, ϰὴ τὸ ἔχει λυμεῶν, ἢ δοὺ τὸ ἔχει ϰαλὰ δεμεῶν, ὅσον νὰ μὴ δύναται νὰ βλάψῃ τὸν ἄνθρωπον, ϰὴ τὸ ἔχει εἰς σράταν ὁποῦ περνοδιαβαίνουν οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν βλαφθῇ ἄνθρωπος ἐϰ τύτε, ϰὴ ἀποθάνῃ, φλωρία σ'. δίδει. εἰ δὲ ϰὴ δὲν ἀποθάνῃ, ἀλλὰ μόνον βλαφθῇ, ϰαθὼς φανῇ τῷ Κριτῇ ἔτζι παδιϰάζεται. εἰ δὲ εἰς ἄλλα φράγματα ϰάμῃ ζημίαν, τὸν πληρώνει διπλοῦν.

Ἐὰν τετράποδον ζῶον ζημιώσῃ τινὰ, δίδεται ϰρίσις νὰ δοθῇ τὸ ζῶον, ἢ νὰ πληρωθῇ ἡ ξετίμησις τῆς ζημίας, ϰὴ ἡ τοιαύτη ϰρίσις ἁρμόζει, ὅταν τὸ ζῶον ϰινηθῇ ἀπὸ τὸν ἀχριότητα ὁπὰ ἔχει ἐϰ φύσεως, ϰὴ βλάψῃ τινά. ἤγουν ϵἰϰα Ἄλογον ϰλοτζάϵιϰον ἐϰλότζησεν, ἢ βοΐδι ὁπὰ ἔχει συνήθειαν νὰ ϰερατίζῃ ἐϰεράτισεν. διότι τότε ἁρμόζει ϰαθολιϰὰ ἡ τοιαύτη ϰρίσις νὰ δοθῇ τὸ ζῶον, ὅταν ϰινηθῇ ἀπὸ τὸν φύσιν, ℭ βλάψῃ τινά. εἰδὲ ἀπὸ πόνον, ℭ βίαν ϰλοτζίσῃ τὸ Ἄλογον, ἀργεῖ ἡ τοιαύτη ϰρίσις. ϰὴ ἐϰεῖνος ὁπὰ ϰρύσει, ἢ λαβώσῃ τὸ Ἄλογον ὑποφασίζεται νὰ τὸ πληρώνῃ διπλοῦν, ἐπειδὴ ϰὴ μὲ τὸ ἴδιον ϰορμὶ δὲν ἐζημίωσε.

Ε᾽αὐ σῦα Ἄλογον βαρβάτον μυριαθῆ Μοῦλαν, ϛ ἐκείνη κλοτζίσῃ, ἢ βλάψῃ τινά, ὁ Αὐθεντης τῆς καταδικάζεται.

Ε᾽αὐ βλαβῇ σῶμα ἐλεύθερον, τουτέστιν ἄνθρωπος ἐλεύθερος, ἡ καταδίκη γίνεται μόνον εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ἰαξείας, καὶ εἰς τὰ χασομένεια τῆς δουλείας νὰ πληρώσῃ ἐκεῖνος ὁπῦ τὸν βλάψει, ἀμὴ ὄχι ᾗ τιὼ ἀχημίαν ὁπῦ γενῇ εἰς τὸ κορμὶ ἐκεῖνο. διότι ἐλεύθερον κορμὶ δὲν ξετιμιέται. εἴτις δὲ βλάψῃ κορμὶ δούλε, ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ὁπῦ εἶπαμεν, καὶ τιὼ δεατίμησιν αὐτῦ, ὅσον ἐβλάφθη τὸ κορμί τε.

Νεαρὰ τῦ Κυρῦ Λέοντος.

Ε᾽Ἂν κτυπήσῃ κανεὶς τινὰ εἰς τὸ ὀμμάτι, ᾗ τὸ δύγαλῃ, τῦτον τροσάσομεν αὖ τὸ σῦα μόνον εὔγαλε, τὸ σῦα νὰ τοῦ δύγάλοιεν ϛ αὐτοιεῦ, νὰ παθαίνῃ τιὼ ἴσιω καταδίκιω. εἰ δὲ ᾗ τὰ δύο, νὰ δύγαίνοιεν ᾗ αὐτοιεῦ ᾗ τὰ δύο, δεᾶ νὰ εἶναι φανερὸν σημεῖον εἰς ὅλες ἡ τοινειάτε. ᾗ ἐπειδὴ τρέπει νὰ κοπῇ ᾗ ἡ μιαρὰ ἐκείνη χεὶρ ὁπῦ ἔτραξε τιὼ τοιαύτιω παρανομίαν, αὐτὶ τῆς ζημίας τῦ χεριῦ νὰ ζημιώνεται τὰ δύο μερτικὰ τῦ βίε τε. ᾗ ταῦτα μὲν νὰ τὰ πέρνῃ ἐκεῖνος ὁπῦ τῦ εὔγαλεν αὐτος τ᾽ ὀμμάτια, εἰς παραμυθίαν τῆς ζωῆς τε. ἀλλὰ ἐὰν εἶναι ἀπὸ τὲς πλεσίες, ἔτζι νὰ γίνεται ἡ ζημία. εἰ δὲ ἀπὸ πτωχὲς, ἂς γίνεται ᾗ ἔτος κοινωνὸς εἰς τιὼ παρομοίαν συμφορὰν ὁπὲ ἔτραξε, ϛ μεσεὶς, ϛ ἂς περάσῃ τιὼ ζωιώ τε εἰς τὸ σκότος, ἤγουν τυφλὸς ᾗ ἀπὸ τὰ δύο ὀμμάτια. ᾗ ὅσοι ἐσυμφράμαν, ᾗ αὐάγκασαν εἰς τιὼ τοιαύτιω κακεργίαν, ᾗ πονηρὰν τρᾶξιν. εἰ μὲν μὲ τὰ ἴδια τες χέρια ἐσυνέργησαν εἰς τιὼ τοιαύτιω πονηρὰν τρᾶξιν, νὰ τυφλώνωνται ᾗ αὐτοὶ παρόμοια. εἰ δὲ ᾗ μὲ τὰ ἴδια τες χέρια δὲν ἐσυνέργησαν, ὅμως ἦτον καὶ αὐτοὶ συγκοινωνοὶ, ϛ σύμβολοι εἰς τιὼ τοιαύτιω παράομον, καὶ πονηρὰν συμφωνίαν, νὰ παιδεύωνται μόνον εἰς τὸ κορμὶ μὲ ραβδιᾶς, ϛ νὰ ξυρίζωνται τὰ μαλία, ᾗ τὰ γένεια, νὰ ζημιώνωνται δὲ ᾗ τὸ τρίτον μέρος ἀπὸ τὸν βίον τες. ἐκεῖνοι δὲ ὁπῦ ἔτραξαν τιὼ τοιαυτιω πονηρὰν τρᾶξιν, νὰ παιδεύωνται τιὼ παίδευσιν ὁπῦ τροείπαμεν.

Πε-

Περὶ Ἐμφρησμοῦ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ ἀπειδάζει νὰ γλυτώσῃ τὸ ἀπῆτίτε ἀπὸ τὴν φωτίαν δχὶ νὰ μὴ καῇ, ϗ δχὶ τῦτο νὰ κρημνίσῃ τῦ Γείτονός τε τὸ ἀπῆτι ὁπῦ εἶναι σιμὰ εἰς τὴν φωτίαν, δχὶ νὰ μὴν ἐλθῇ ἡ φωτία ἀπ' ἐκεῖνο εἰς τὸ ἐδικόντε, ὁ τοιῦτος δὲν καπαδικάζεται, πῶς νὰ ἔκαμῃ ἀδικίαν, κὴ ἐζημίωσε τὸν Γείτονάτε, ὕτε ἀναγκάζεται νὰ τῦ πληρώσῃ τὴν ζημίαν, εἰς τὸν Ἀκείλιον νόμον.

Περὶ Μοιχῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, β'.

Μοιχεία λέγεται μὲν καταχρησικῶς κὴ ἡ φθορὰ τῆς Παρθένε, ἢ τῆς Χήρας. ἀμὴ κυρίως, ϗ καθολικὰ μοιχεία εἶναι κὴ λέγεται, ὅταν πορνεθῇ Γυναῖκα ὑπανδρεμένη.

Ἡ μοιχεία εἶναι ϗ εἰς Ἄνδρα. διότι ὅταν ὁ Ἄνδρας ὁπῦ ἔχει Γυναῖκα ξεπέσῃ μὲ ἄλλη Γυναῖκα, τὸ τοιῦτον ἁμάρτημα μοιχεία ὀνομάζεται. τὴν τοιαύτην μοιχείαν λοιπὸν τῦ Ἀνδρὸς, ὕτε ἡ ἐδικήτε Γυναῖκα δύναται νὰ τὴν κατηγορήσῃ εἰς τὸ Κεφάλιον, ὕτε ἄλλη καμία ξένη Γυναῖκα, ὕτε ἐκείνη ἡ ἰδία ὁπῦ νὰ λέγῃ, πῶς ἔκαμε τὴν ἁμαρτίαν μὲ λόγητης.

Ἡ κρίσις τῆς μοιχείας ἕως πέντε χρόνους κινεῖται.

Τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας δὲν ἐδόθη εἰς ὅλους νὰ κινοῦν εἰς κρίσιν, κὴ νὰ ἐγκαλῇ ὅποιος θέλει, δχὶ νὰ μὴν ὑβρίζεται ὁ Γάμος ἀπ' ἐκείνους ὁπῦ βάλονται, κὴ θέλουν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἐδόθη νὰ ἐγκαλοῦν περὶ μοιχείας, ὁπῦ νὰ εἶναι πολλὰ σιμὰ Συγγενεῖς, κὴ ἐδικοί, ἤγουν Πατὴρ, Ἀδελφὸς, Πάππος, Θεῖος πρὸς Πατρὸς, ἢ Μητρὸς, τὸ περισσότερον ἀπὸ ὅλους ὁ Ἄνδρας τῆς Γυναικός.

Ἕως ὁπῦ πέση ὁ Γάμος δὲν δύναται νὰ κατηγορήσῃ ἄλλος τινὰς τὴν Γυναῖκα περὶ μοιχείας, πάρεξ μόνον ὁ Ἄνδρας της, ἐὰν δὲν προλάβῃ ἐκείνη νὰ τὸν κατηγορήσῃ, πῶς ἐκεῖνος τὴν ἐπρόδωκεν εἰς τὴν μοιχείαν.

Τὸν περὶ μοιχείας νόμον, ϗ τὼ κείσιν δὲν δύναται Γυναῖκα νὰ τὸν κινήσῃ, ϗὴ νὰ κατηγορῇ Ἀνδρός. ὅτε αὖ λέγῃ πῶς αὐτὴ ἁμαρτύθη. τουτέσιν αὖ λέγῃ, πῶς αὐτὴ ἡ ἰδία εἶναι ὁπῦ ἔγινεν ἡ ἁμαρτία, ϗ μὲ αὐτὼ ἔπραξε τὸ πταῖσμα τῆς μοιχείας.

Ἐκεῖνος ὁπῦ εἶναι κάτω ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας δὲν ἠμπορεῖ νὰ κινήσῃ κείσιν, ϗ νὰ κατηγορήσῃ εἰς ἔγκλημα μοιχείας δχ̀ ξενον Γάμου, πάρεξ μόνον ἐὰν τὸν βάλῃ ὁ Ἄνδρας τῆς Γυναικὸς νὰ ἐγκαλῇ, ϗ νὰ κρίνεται δχ̀ λόγυτε. τότε δύναται, αὖ εἶναι ϗ κάπω ἀπὸ τὰς κέ. χρόνας, νὰ ἐγκαλῇ, ϗὴ νὰ κατηγορῇ εἰς ἔγκλημα μοιχείας δχ̀ ξενον Γάμου. ἀμὴ δχ̀ τὸν ἐδικόντε Γάμον, τετέσι δχ̀ τὼ Γυναῖκάτε κάθε ὄνας δύνατε νὰ ἐγκαλῇ, ϗὴ νὰ τὼ κατηγορῇ περὶ μοιχείας, ὅσων χρόνων ϗ αὖ εἶναι.

Τὸ παράνομον ἔγκλημα τῆς μοιχείας δὲν σβύνται ὅτε εἰς τὰς πέντε χρόνας.

Εἰς τὰς πέντε χρόνας σβύνεται τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας· ἀλλὰ τῦτο λέγομεν δχ̀ ἐκείνας ὁπῦ θελιματικῶς ἥμαρτον.

Τῦ Παξὸς ἐδόθη νὰ φονδίῃ κάθε μοιχὸν ὁπῦ νὰ τὸν εὕρῃ μὲ τὼ Θυγατέρατε, ϗ ὄχι τῦ Ἀνδρός, ϗὴ μάλισα νὰ τὸν πομπδίῃ, ϗ νὰ τὸν φονδίῃ εἰς τὸ σπῆτι ὁπῦ δείσκεται. ϗὴ αὖ δὲν κατοικῇ μαζὶ ἡ Θυγατέρατε, ἢ εἰς τὸ σπῆτι τῦ Γαμβρῦ, ἐὼ τὸν προφθάσῃ ἐκεῖ ὁπῦ νὰ κάμνῃ τὸ ἔργον τῆς μοιχείας, ἀμὴ εἰς ἄλλον τόπον δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν φονδίσῃ. ϗ κάμνει χρεία νὰ φονδίσῃ ϗ τὰς δύο ὁμῦ. ϗ ὄχι τὸν μὲν Ἄνδρα νὰ φονδίσῃ τώρα, ϗ τὼ Γυναῖκα νὰ τὼ ἀφίσῃ νὰ περάσουν ἡμέραι. ὁ δὲ Ἄνδρας μόνον εἰς τὸ σπῆτί τε ἔχει ἄδειαν· ἐὰν εὕρῃ τὸν μοιχὸν, νὰ τὸν φονδίσῃ, ϗ ὄχι κάθε σπᾶν, ἀλλὰ τὸν μαυλισμὸν, ϗ ἐκεῖνον ὁπῦ ἔδειξε προτήτερα καμίαν τέχνην παιγνιδίων, ϗ ἐκεῖνον ὁπῦ πηγαίνει ϗ λαλεῖ, ϗ παίζει ὄργανα εἰς τὰς χορὰς, ϗ εἰς ἄλλα παιγνίδια, ϗὴ ἐκεῖνον ὁπῦ τὸν καταδικάσουν εἰς Αὐθεντικὸν Κριτήριον, ϗ δὲν ἀθωωθῇ. ϗ τὸν δῶλον ὁπῦ ἔχει ἐλευθερωμένον αὐτὸς, ἢ τῆς Γυναικός τε, ἢ τῆς Γονέωντε, ἢ τῆς παιδίωντε, ἢ μὴ ἐλεύθερον· ὁρίζει δὲ ὁ νόμος. εἴτις φονδίσῃ τινὰ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ὁπῦ

προεί-

προείπαμεν, παρδόθῆς νὰ χωρίζῃ καὶ τὸν Γωναῖκά τε. ὁ δὲ Πατὴρ τῆς Γωναικὸς ἔχει ἄδειαν νὰ φονεύσῃ ὅποιον καὶ αὖ εἶναι, μακάρι αὖ εἶναι καὶ Ἄρχοντας ὁ μοιχὸς ἐκεῖνος, ὅμως εἰς τὰς Γάμους ἐκείνης ὁπῦ δύναται ὁ Πατὴρ νὰ ἔχῃ τὰ δίκαια τῦ Ἀνδρὸς, ἤγουν ἐὰν εἶναι ἡ Θυγάτηρ εἰς τὸν ἐξουσίαν τοῦ Παζρός.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας πιάσῃ μοιχὸν μετὰ τῆς Γωναικός τε, τὸν ὁποῖον δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὸν φονεύσῃ, ἢ δὲν θέλει, δύναται νὰ τὸν κρατήσῃ ἕως κ'. ὥρας, & νὰ σωνάξῃ μάρτυρας, ὅσους κάμνει χρείαν νὰ μαρτυρήσουν εἰς τὸν κατηγορίαν, πῶς ἐπιάσθη εἰς τὸν μοιχείαν. εἰ δὲ καὶ τὸν ἀπολύσῃ, δὲν δύναται πλέον νὰ τὸν πιάσῃ. ἀμὴ, αὖ τὸ φύγῃ, δύναται πάλιν νὰ τὸν καταγήσῃ, καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ ἕως κ'. ὥρας σωζάς. & ταῦτα μὲν περὶ μοιχῶν οἱ ἀρχαιότεροι Νομοθέται ἐνομοθέτησαν. ἄλλοι δὲ πάλιν δίδουσιν ἐξουσίαν τῷ Ἀνδρὶ, ὅτι εἰς κάθε τόπον ὁπῦ νὰ εὕρῃ τὸν μοιχὸν, καὶ ὅποιος καὶ αὖ εἶναι, νὰ τὸν φονεύσῃ ἀνεμποδίζως.

Ἐὰν εὕρῃ τὸν μοιχὸν μαζὶ μὲ τὴν Γωναῖκα τε ἐπανωτιάζες, αὖ τύχῃ καὶ τὸν φονεύσῃ, δὲν καταδικάζεται δι' φονεύς. εἰ δὲ καμεῖς, καθὼς συμβαίνει πολλάκις, τύχῃ καὶ ὑποπτεύεται τινὰ, πῶς ἐπιβουλεύεται τὴν σωφροσύνην τῆς Γωναικός τε, καὶ τὲ σείλῃ ἐγγράφως παραγγελίας ζεῖς, ὁπῦ νὰ ἔχουν ἀξιοπίσες μάρτυρας. καὶ ὕσερον ἀπὸ τὰς ζεῖς ταύτας ἀξιοπίσες ἐγγράφες μαρτυρίας, ἐὰν τὸν εὕρῃ ὁπῦ νὰ συντυχαίνῃ μὲ τὴν Γωναῖκά τε, εἰ μὲν εἰς τὸ ἐδικόν τε σπῆτι, ἢ τῆς Γωναικός τε, ἢ τὲ μοιχὲ, ἢ εἰς συμπόσιον, ἢ πέσιν εἰς ζεπέζαν, καὶ εἰς φιλίαν, ἢ εἰς περιβόλιον, ἔχει ἐξουσίαν ὁ Ἄνδρας νὰ τὸν φονεύσῃ μὲ τὰ χέρια τε τὸν τοιῦτον, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶν φόβον κινδύνε απ' αὐτόν. εἰ δὲ εἰς ἄλλον τόπον εὕρῃ τὸν τοιῦτον ὁπῦ νὰ συνομιλῇ μετὰ τῆς Γωναικός τε, ἢ εἰς Ἐκκλησίαν, νὰ κράξῃ τρεῖς ἀξιοπίσες Ἄνδρας νὰ τὲς βαίνῃ μάρτυρας, μὲ τὲς ὁποίες νὰ ἠμπορῇ ἀποδείξῃ πῶς τὸν εἶδεν ὁπῦ ἐσυνομίλει μὲ τὴν Γωναῖκά τε, καὶ ἔτζι νὰ τὸν σύρνῃ εἰς τὸν Ἄρχοντα ὁπῦ ἐξετάζει τὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα. ἐκεῖνος δὲ ἀληθῶς ἐξορίζωνται, ὅτι ἐὰν ὕσερον ἀπὸ τὰς ἐγγράφες τρεῖς μαρτυρίας

τυείας ὁπῦ προείπαμεν προσέλθῃ πάλιν, καὶ συνομιλήσῃ μὲ τὴν Γυναῖκα ταύτην, ὁ τοιοῦτος μὲν μόνον ἀπὸ τοῦτο καταδικάζεται εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, καὶ ἄλλη καμία ἀπόδειξις δὲν ζητεῖται, διὰ νὰ παιδευθῇ καθὼς ὁρίζουν οἱ νόμοι διὰ τὰς μοιχάς. ὁ δὲ Ἄνδρας ἔχει ἐξουσίαν νὰ κατηγορήσῃ τὴν Γυναῖκα τοῦ ὡς θέλει, & βάλεται, καὶ νὰ τὴν παιδεύσῃ καθὼς ὁρίζουν οἱ νόμοι διὰ τοῦτο τὸ ἔγκλημα.

Ἡ δὲ ιθ'. νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Λέοντος λέγει διὰ τὸν μοιχὸν ὁπῦ νὰ παιδευθῇ ἐπάνω εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτῆς τῆς μοιχείας, ἢ τὴν μοιχαλίδα ὁπῦ νὰ παιδευθῇ ποικιλοτρόπως νὰ κόπτων τὴν μύτην τους καὶ τὴν δύο. καὶ ὁ Ἄνδρας της ὁπῦ ἔπαθε τὴν τοιαύτην ἀδικίαν, νὰ ἔχῃ διὰ παραμυθίαν, καὶ παρηγορίαν τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς ὁπῦ ἐφάνη ἄδικος εἰς τὰ δίκαια τῦ Γάμου. & αὐτὴ νὰ σφαλίζεται μέσα εἰς Μοναστήριον διὰ τὰς παρανομίας ὁπῦ ἐτόλμησε.

Ὁ δὲ Μάγιστρος ἔλεγεν, ὅτι τῆς μοιχαλίδος Γυναικὸς νὰ μὴ κερδαίνῃ ὁ Ἄνδρας της τὴν προῖκα, ἀλλ' ἐὰν ἔχῃ παιδία ἡ τοιαύτη Γυνὴ, νὰ πέρνουν τὰ παιδία της τὰ δύο μερτικὰ τῆς προικὸς, καὶ τὸ τρίτον μερτικὸν νὰ τὸ πάρῃ τὸ Μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον βάνεται. εἰ δὲ & δὲν ἔχῃ παιδία, τὰ δύο μερτικὰ νὰ πέρνῃ τὸ Μοναστήριον, & τὸ τρίτον νὰ τὸ πέρνουν οἱ Γονεῖς, ἐὰν δὲν ἐσυνέργησαν εἰς τὴν τοιαύτην παράνομον πρᾶξιν. καὶ τότε ὅλα νὰ γίνωνται ὡσὰν βαλθῇ ἡ Γυναῖκα εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ περάσουν δύο χρόνοι, καὶ δὲν θελήσει πλέον ὁ Ἄνδρας νὰ τὴν πάρῃ.

Τὴν Γυναῖκα ὁπῦ νὰ μοιχευθῇ, ἐὰν θελήσῃ ὁ Ἄνδρας νὰ τὴν πάρῃ πάλιν, ὡσὰν περάσουν δύο χρόνοι, δὲν ἔχει καμίαν ἐμπόδιον, ὅτε κίνδυνον, ὅτε ὁ Γάμος ὀλιγοστεύει διὰ τὰ ὅσα ἔγιναν εἰς τὸ μέσον.

Τῆς Γυναικὸς ὁπῦ μοιχευθῇ, καὶ βαλθῇ εἰς Μοναστήριον, τῆς δίδεται διορία νὰ κάμῃ δύο χρόνους εἰς τὸ Μοναστήριον κοσμικὴ, καὶ νὰ μὴ κερδεύθῃ νὰ γενῇ Καλογραία. καὶ ὁ Ἄνδρας αὐτὸ θέλησῃ νὰ πηγαίνῃ εἰς ταύτην, & νὰ τὴν κολακεύῃ, καὶ νὰ τὴν παρηγορῇ, καὶ νὰ βαίνῃ ξάπιζαν νὰ φιλεύωνται ὁμοῦ, καὶ νὰ κάμνῃ κάθε τρόπον νὰ ἀνάψῃ τὴν παλαιὰν ἀγάπην

ὁπῦ

ὁπῶ εἶχεν εἰς αὐτόν. ὅμως χωρὶς καμίαν βίαν, ἢ δωρεάν, ἢ νὰ ἁπλώσῃ ἀπάνω της χέρι καθόλου, ϛ τινὰς νὰ μὴν ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ ἐμποδίζῃ τὸν Ἄνδρα νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὴν Γυναῖκα, ὅταν θέλῃ ϛ βούλεται.

Τῆς Γυναικὸς δὲ ὁπῶ ἀπαρνεῖται τὸν Γάμον, ϗ δὲν θέλει πλέον τὸν Ἄνδρα, ἐξ αἰτίας τῆς δίδεται διορία, καὶ εἰ μὲν θελήσῃ νὰ πάρῃ τὸν Ἄνδρα της πάλιν, μέσα εἰς ἓξ μῆνας, ἔχει ἄδειαν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν Ἄνδρα της νὰ κατοικῇ μετ' αὐτῦ, ϗ νὰ περάσουν τὴν ζωήν της ὡς ἀνδρόγυνον ὁπῶ εἶναι. εἰ δὲ ϗ δὲν τέρξῃ καθόλου, ἤτε θέλει πλέον τὸν Ἄνδρα της, ἀλλ' ἀγαπᾷ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν νὰ γένῃ Καλογραία, τότε ὡσὰν περάσουν οἱ ἓξ μῆνες, πέρνει τὴν προῖκά της, ϗ πηγαίνει εἰς τὸ Μοναστήριον, ϛ γίνεται Καλογραία.

Ἕως ἑξῆντα ἡμέρας ἀφ' ἧς χωρισθῇ τὸ ἀνδρόγυνον, ἂν κατηγορήσῃ ὁ Ἄνδρας τὴν Γυναῖκα περὶ μοιχείας, δὲν κατακρίνεται διὰ συκοφάντης, ἀμὴ ὡσὰν περάσουν ἡμέραι ἑξῆντα, καὶ κατηγορήσῃ τὴν Γυναῖκα περὶ μοιχείας, ϛ δὲν τὸ ἀποδείξῃ, τότε παιδεύεται ὡς συκοφάντης.

Οἱ μοιχοὶ δερνόμενοι, ϗ κουρεύόμενοι νὰ κόπτεται ἡμύτητες, οἱ δὲ ῥαφιανοὶ, ϗ ὅσοι συμβοηθοῦν εἰς αὐτὴν τὴν ἁμαρτίαν, δερνόμενοι, ϗ κουρεύόμενοι νὰ ξορίζωνται.

Εἴτις μοιχεύσῃ εἰς Γυναῖκα ὁπῶ τὴν ἐπόρνευσαν, καὶ ἄλλοι πολλοὶ πρότερα, ὁ τοιοῦτος δὲν καταδικάζεται ὡς μοιχός.

Τὴν Γυναῖκα ὁπῶ νὰ μοιχευθῇ εἰς ἐργαστήριον, ἤγουν ὁπῶ νὰ εἶναι ἐπάνω εἰς ἐργαστήριον, ϗ τὸ κυβερνᾷ, ϗ νὰ τὴν μοιχεύσῃ κανείς. εἰ μὲν αὐτὴ ἦτον Κυρία ἐργαστηρίου, καὶ εἶχεν ἄλλους ὑπηρέτας, ϗ δούλους ὁπῶ ὑπηρετῶσαν, ὁ τοιοῦτος ὡς μοιχὸς παιδεύεται μετὰ τῆς τοιαύτης Γυναικός. εἰ δὲ αὐτὴ ἀπατήτης ὑπηρετῇ εἰς ἐκείνους ὁπῶ ἔρχονταν εἰς τὸ ἐργαστήριόν της, ἤτε ὁ Ἄνδρας παιδεύεται, ἤτε αὐτή. διότι οἱ νόμοι διὰ τὰς πλουσίας, καὶ δυσκόλας Γυναῖκας ἐνομοθέτησαν νὰ σωφρονοῦν, ϗ νὰ φυλάττωνται, ἀμὴ τὰς πτωχὰς, καὶ ἀπερρίμμενας τὰς ἐκαταφρόνησαν.

Ὁ μοιχὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ κατηγορήσῃ τὸν Ἄνδρα τῆς Γυναικός, πῶς αὐτὸς τὸ ἐπρόδωσε τὴν Γυναῖκα νὰ τὴν μοιχεύσῃ.

ἀμὴ

ἀμὴ ἡ Γυνὴ δυνάται νὰ κατηγορήσῃ τὸν Α'νδρα της, πῶς αὐτὸς τὴν ἐπρόδωσε νὰ μοιχευθῇ. ὅμως δὲν ἠμπορεῖ πάλιν νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ Γυνὴ ἀπὸ τὴν καταδίκην της μοιχείας. πλὴν δύναται ὁ Κριτὴς νὰ ἀποφασίσῃ νὰ καταδικασθῇ καὶ ὁ Α'νδρας ὡς προδότης τῆς σωφροσύνης τῆς Γυναικός τε, & χωρεῖς ἄλλων κατηγόρων.

Ε'ὰν νομίσῃ ὁ Α'νδρας πῶς δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὴν Γυναῖκά του εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, πρέπει νὰ γράψῃ ὁ Α'νδρας προτήτερα τὴν Γυναῖκα εἰς τὸ Κριτήριον, ἢ καὶ τὸν μοιχὸν, & ἂν ἀποδειχθῇ ἡ τοιαύτη κατηγορία ἀληθινὴ, τότε χωρίζεται, καὶ λαμβάνει ὁ Α'νδρας τὰ χαρίσματα ὁποῦ τὴν ἐχάρισε πρὶν τοῦ Γάμου, καὶ τὴν προῖκα τῆς Γυναικός. καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτα ἐὰν δὲν ἔχῃ παιδία, πέρνει & τὸ τρίτον ἀπὸ ὅσον εἶναι ἡ προῖκα ἀπὸ τὸν ἄλλον βίον τῆς Γυναικός. ὥστε νὰ τὰ ἔχῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του, καὶ ἡ παίδευσις ὠρίσθη ἀπὸ λόγουμας νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος. εἰ δὲ καὶ ἔχῃ παιδία μὲ τὸν αὐτὸν Α'νδρα, προσάζομεν νὰ φυλάττωνται τὰ παιδίων καὶ ἡ προῖκα, καὶ ὅλος ὁ ἄλλος βίος τῆς Γυναικὸς, καθὼς ὁρίζουν οἱ νόμοι ὁποῦ ἐγράψαμεν προτήτερα, καὶ ἔτζι ὡσὰν ἐλεγχθῇ, καὶ ἀποδειχθῇ ὁ μοιχὸς, νὰ παιδεύεται μαζὶ μὲ τὴν Γυναῖκα. καὶ εἰ μὲν ἔχῃ Γυναῖκα ὁ μοιχὸς νὰ λαμβάνῃ τὴν προῖκάτης, καὶ τὰ χαρίσματα ὁποῦ τῆς ἐχάρισε πρὶν τοῦ Γάμου. καὶ ἂν ἔχῃ παιδία, μόνον τὴν χρῆσιν νὰ ἔχῃ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, τὴν δὲ διαποτείαν νὰ τὴν φυλάττῃ τῶν παιδίων της. ὁ δὲ ἐπίλοιπος βίος τοῦ μοιχοῦ νὰ φυλάττεται τῶν παιδίων του. εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παιδία, τὴν μὲν προγαμιαίαν δωρεὰν νὰ τὴν ἔχῃ ἡ Γυνὴ προσάζομεν εἰς τὴν ἐξουσίαν της, νὰ τὴν ὁρίζῃ νὰ τὴν κάμῃ ὅ,τι θέλει, ὁ δὲ ἐπίλοιπος βίος ὅλος τοῦ Α'νδρὸς νὰ γίνεται Αὐθεντικὸς κατὰ τοὺς παλαιοὺς νόμους.

Περὶ

Περὶ τῆς Μοιχευθείσης μὲ τὸν θέλόντης.

Ἡ ὑπανδρευμένη Γυναῖκα ὁποῦ μοιχευθῇ μὲ τὸν θέλόντης, αὐτὴ μὲν νὰ διαίρεται, νὰ κερδίζεται, καὶ νὰ κόπτεται ἡ μύτητης, νὰ ἐξορίζεται ἀπὸ τὴν πολιτείαν ὁπὲ κατοικεῖ, καὶ νὰ χάνῃ ὅλωντης τὴν περιουσίαν, ὁ δὲ θέλος ὁπὲ τὴν μοιχεύσει νὰ κόπτεται τὸ κεφάλιτου.

Ἡ Γυναῖκα ὁπὲ νὰ μὴν ἔχῃ Ἄνδρα, καὶ πορνευθῇ μὲ τὸν θέλόντης, εἰ μὲν δὲν ἔχῃ παιδία, νὰ διαίρεται, καὶ νὰ κερδίζεται. ὁ δὲ θέλος δερνόμενος, καὶ κερδόμενος νὰ πελλῆται, καὶ τὴν τιμὴν νὰ τὴν πέρνῃ ἡ Γυναῖκα. εἰ δὲ καὶ ἔχει παιδία, ὅλοςτης ὁ βίος, καὶ τὰ πράγματα παρευθὺς κατὰ παῦτα ξόπον νὰ γίνωνται τῶν παιδίωντης κατὰ δεσποτείαν, καὶ αὐτὴ νὰ μὴν ὁείλῃ ἰ ἀποξενώσῃ καινύα ἀπὸ τὰ πράγματα ἐκεῖνα, ἀλλὰ μόνον κατὰ χρῆσιν νὰ τὰ ἔχῃ. καὶ ἡ τιμὴ τοῦ δούλου ὁπὲ τὴν ἐπόρνευσε καὶ τὸν πουλήσουν, τῶν παιδίωντης τυχαίνει.

Ἐκεῖνος ὁπὲ ἰξεύρει τὴν Γυναῖκά τε πῶς μοιχεύεται, καὶ σιωπᾷ, νὰ ῥαβδίζεται, καὶ νὰ ἐξορίζεται. τὲ δὲ μοιχὲ, καὶ τῆς μοιχαλίδος νὰ κόπτωνται ἡ μύταις τες.

Ἀνίσως, καὶ Γυναῖκα ὁποῦ νὰ καταδικασθῇ τινὰς διὰ μοιχείαν μὲ αὐτὴν, τὴν πάρῃ Γυναῖκα, αὖ καὶ αὐτὴ δὲν ἐκαταδικάσθη, ὅμως ὁ Γάμος δὲν εἶναι σερεὸς, ἀλλὰ καὶ κληρονόμον αὖ τὴν γράψω, ἢ αὐτὴ αὖ γράψῃ ἐμένα, ἡ κληρονομία γίνεται Αὐθεντική.

Ἐκεῖνος ὁπὲ πάρῃ διὰ Γυναῖκά του ἐκείνην ὁπὲ καταδικασθῇ διὰ μοιχείαν, καὶ αὐτὸς ὡς μοιχὸς καταδικάζεται. εἰ δὲ καὶ τὴν πάρῃ διὰ Παλλακίδα τε, δὲν καταδικάζεται.

Περὶ Πορνῶν, καὶ τῆς Βιαζόντων.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, γ'.

Ο"Ποιος ἔχει Γυναῖκα, καὶ πορνεύει, νὰ παιδεύεται, καὶ νὰ σωφρονίζεται ἔπω. δώδεκα Α"νδρες ἀράδα σεκάμενοι νὰ τὸν δαίρουν. ἐκεῖνος δὲ ὁπὸ δὸν ἔχει Γυναῖκα, καὶ πορνεύει, εἰς σωφρονισμὸν ἓξ Α"νδρες σεκάμνοι νὰ τὸν δαίρουν.

Περὶ Δέλης.

Ο"Ποιος ἔχει Γυναῖκα, καὶ κοιμᾶται μὲ τὴν δέλη του, καὶ πορνεύει αὐτὴν, ἐὰν ἀπεικαθῇ, νὰ δαίρεται δυὸ νὰ σωφρονισθῇ. ὁ δὲ Α"ρχων νὰ πέρνῃ τὴν δέλη ἐκείνου νὰ τὴν πουλῇ εἰς ἄλλον τόπον, καὶ τὴν τιμὴν της νὰ τὴν βάνῃ εἰς τὰ Αὐθεντικὰ χρήματα. ἐκεῖνος δὲ ὁπὸ ξεπέσει μὲ ξοῦλο δούλλω, ἐὰν εἶναι πλούσιος, νὰ δίδῃ δυὸ τὸ σφάλμα τοῦ Αὐθεντοὺς τῆς δέλης φλωρία λς'. εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχὸς νὰ ραβδίζεται εἰς τὸ κορμὶ, καὶ κατὰ τὴν δυνάμιν του κατὰ ἀναλογίαν εἰς τὰ λς'. φλωρία νὰ δίδῃ.

Ο"σοι πορνεύων Καλογραίας, ἢ Α'σκητρίας, ἢ Διακόνησας, ὡσὰν ὁποῦ ὑβρίζουν τὴν Νύμφη τοῦ Χριστοῦ Ε'κκλησίαν, νὰ κόπτωνται ἡ μύται αὐτῆς, μαζὶ καὶ ἐκείνων ὁποῦ ἐπορνεύθησαν.

Περὶ Σωστένων.

Ε'Κεῖνος ὁπὸ σμίξει μὲ τὴν σωστένισσάν του, καὶ ἢ δυὸ Γυναῖκά του τὴν πάρῃ, ἢ κατὰ ἄλλον ξόπον ξεπέσει μετ' αὐτῆς, καὶ τὴν πορνεύσει, νὰ κόπτουν τὴν μύτην του μαζὶ μετ' αὐτῆς, καὶ νὰ χωρίζωνται δηλαδὴ προτήτερα σὲνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. εἰ δὲ εἰς ὑπανδρομοίαν σωστένισσαν πράξῃ τὴν τοιαύτην ἁμαρτίαν, καὶ τὴν πορνεύσῃ, ὁμοίως καθὼς προείπαμεν νὰ κόπτουν τὴν μύτην καὶ τῆς δύο, ἀκόμι καὶ νὰ ραβδίζωνται.

Ε'κεῖ-

Ἐκεῖνος ὁπῦ πέσει μὲ Παρθένον Κόρλω, κ᾽ φθείρει αὐτλὼ μὲ τὸ θέλημά της, καὶ δὲν ἐξεύρουν οἱ Γονεῖς αὐτῆ τίποτες, κ᾽ γένῃ ἡ φᾶξις, Ϲ τελειωθῇ ἡ ἁμαρτία, ἐὰν θέλῃ νὰ τλὼ πάρῃ Γυναῖκα, κ᾽ σέρξουν οἱ Γονεῖς αὐτῆς, νὰ γίνεται ὁ γάμος. εἰ δὲ τὸ σῶα μέρος τῆ Γονέων τῆς Κόρης δηλαδὴ ἢ τῦ νέυ δὲν θελήσῃ, ἐαὺ εἶναι πλέσιος ἐκεῖνος ὁπῦ ἔφθειρε τλὼ Κόρλω, νὰ τῆς δίδῃ μίαν λίβραν χρυσίον. εἰ δὲ κ᾽ εἶναι πτωχὸς, νὰ τῆς δίδῃ τὸ ἥμισυ τῦ πλέτυ αὐτῦ. εἰ δὲ Ϲ παντελῶς εἶναι πτωχὸς, νὰ ῥαβδίζεται, νὰ κυρδίεται, καὶ νὰ ἐξορίζεται.

Περὶ Βίας Παρθένυ.

Εἴτις βιάσῃ Κόρλω Παρθένον, κ᾽ φθείρει αὐτλὼ, νὰ κόπτεται ἡ μύτη του, καὶ νὰ τῆς δίδῃ καὶ τὸ τρίτον μέρος τῦ πλέτυ αὐτῦ.

Τὸν τοιῦτον ἀφορίζει κ᾽ ὁ ξζ'. Κανὼν τῆ Ἁγίων Ἀποστόλων, κ᾽ προσάζει νὰ τλὼ πάρῃ Γυναῖκα, κ᾽ ἂς εἶναι καὶ ἡ πλέον πτωχή.

Ἡ δὲ νεαρὰ τῦ Πατριάρχου Κυρῦ Ἀθανασίυ, λέγει ἔτζι. ὅτι νὰ προκηρυχθῇ, κ᾽ νὰ σερεωθῇ νὰ ῥίπτῃ Γυναῖκα τλὼ τιμλώ της, Ϲ μᾶλλον εἰς ἐκεῖνον ὁπῦ θέλει Παρθένον. εἰ μὲν βιάσῃ κανεὶς Παρθένον, κ᾽ δωασθύσῃ αὐτλὼ, κ᾽ τλὼ φθείρῃ εἰς ἐρημίαν ὁπῦ δὲν διείσκεται τινὰς, τότε νὰ τιμωρῆται, καθὼς φαίνεται εἰς τὰς νόμυς. ἡ δὲ ἀβιάσως παρέδωκε τὸ λόγυ της, νὰ κουρδίεται, κ᾽ νὰ πομπεύεται δχὶ σωφρονισμόν της. ἐκεῖνος δὲ ὁπῦ τλὼ ἔφθειρεν ὄχι μόνον νὰ ζημιώνεται κ᾽ κατὰ δύο, ἀλλὰ νὰ πληρώνῃ εἰς τὸ δημόσιον κ᾽ ἐκεῖνο ὁπῦ λέγει ὁ νόμος.

Εἴτις φθείρῃ Κόρλω πρὸ τῆς ἡλικίας αὐτῆς. τουτέστι πρὸ τῦ νὰ φθάσῃ τὰς δεκαξεῖς χρόνυς, νὰ κόπτεται ἡ μύτη, καὶ νὰ δίδῃ καὶ τὸ ἥμισυ τῦ πλούτυ αὐτῦ τῆς Κόρης ὁπῦ ἔφθειρεν.

Περὶ Μνησῆς ἀλλοτρείας.

Ἐάν τις φθείρῃ ξενίῳ ἀρραβωνιασικῷ, ἐὰν μὲ τὸ θέλημά της τοῦ φθείρῃ, νὰ κόπτεται ἡ μύτη του μόνον. εἰ δὲ χωρὶς τὸ θέλημά της βίᾳ, καὶ δυνασείᾳ τοῦ φθείρῃ μετὰ τὸ κόψιμον τῆς μύτης, νὰ δίδῃ καὶ τὸ τρίτον τῆ πλάτει αὐτῆ τῆς Κόρης ὁπῆ ἔφθειρε.

Περὶ Αἱμομιπτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ϛ.

Οἱ αἱμομίκται, εἴτε Γονεῖς μὲ παιδία τους, ἢ παιδία μὲ Γονεῖς τες, Ἀδελφοὶ μὲ Ἀδελφάς σμιχθῶσι, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τους. ἐκεῖνοι δὲ ὁποῦ μὲ ἄλλων συγγενειαν σμιχθῶσι, οἷον Πατὴρ μὲ τοῦ Γυναῖκα τῆ Υἱοῦ του, ἢ Υἱὸς μὲ τοῦ Γυναῖκα τοῦ Πατρός του, ἤγουν τοῦ Μητρυιᾶ, ἢ Μητρυὰς μὲ Προγονοῦ του, ἢ Ἀδελφὸς εἰς Γυναῖκα Ἀδελφοῦ, ἢ Μητρυᾶ, ἢ Θεῖος εἰς Ἀνεψιὰν, ἢ Ἀνεψιὸς εἰς Θείαν, ἢ εἰς δύο Ἀδελφὰς, ἢ εἰς Μητέρα ξενίῳ, καὶ Θυγατέρα αὐτῆς ὁπῆ νὰ τὰς ἐξόρῃ. οἱ τοιοῦτοι νὰ ῥαβδίζωνται, νὰ κερδίωνται, καὶ νὰ κόπτωνται ἡ μύταις τους.

Ἐκεῖνοι ὁπῆ ἔλθουν εἰς Γάμου κοινωνίαν, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον πέσουν εἰς σαρκικῷ ἐπιθυμίαν Ἐξάδελφοι καὶ τὰ παιδία ὁπῆ γεννηθοῦν ἀπ' αὐτοὺς μόνον, Πατὴρ, καὶ Υἱὸς φρὸς Μητέρα, καὶ Θυγατέρα, ἢ δύο Ἀδελφοὶ εἰς δύο Ἀδελφάς. ἢ Ἀνεψιὸς φρὸς τοῦ Γυναῖκα τοῦ Θείου, ἢ δύο Ἀδελφοὶ εἰς Μητέρα, καὶ Θυγατέρα, ἢ Θεῖος εἰς τοῦ Γυναῖκα τοῦ Ἀνεψιοῦ του, οἱ τοιοῦτοι παῖτες νὰ χωρίζωνται, καὶ νὰ ῥαβδίζωνται.

Περὶ

Περὶ Ἀ'σελγῶν.

Οἱ ἀσελγεῖς, ἤγουν ἐκεῖνοι ὁπὲ πορνεύουν, κὴ πορνεύονται ἀνάμεσόντες, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλήτες, πάρεξ ὰν ἐκεῖνος ὁπὲ ἐπορνεύθη ἦτον μικρότερος ἀπὸ τὲς δώδεκα χρόνες. διότι τότε τὸ τοιὲτον τὸν ἐλευθερώνει ἀπὸ τλὺ παίδευσιν τῆς καταδίκης ἡ ἀνηλικία.

Περὶ Ἀ'λογευομένων.

Οἱ ἀλογεύομενοι, τετέσιν ἐκεῖνοι ὁπὲ πορνεύουν εἰς ἄλογα ζῶα, νὰ κόπτεται ὁ καυλός τες.

Περὶ τῆ ἐχόντων δύο Γυναῖκας.

Ἐ'Κεῖνος ὁπὲ δοκιμάσει νὰ ἔχῃ δύο Γυναῖκας οὐ νόμῳ, ἀλλὰ ἔργῳ, κὴ τροαιρέσει, καλῶς ὁ τοιὲτος θέλει καταδικασθῆ τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας. ἡ δὲ Γυναῖκα, ὁπὲ νὰ πάρῃ ὕστερον, ἂν δεν ἤξευρε πῶς ἔχει νόμιμον Γυναῖκα, ἔχει συμπάθιον.

Περὶ Κλεπτῆ, Διωκτῆ, Τυμβορύχων, κὴ Ἱεροσύλων.

Τ Ι' Τ Λ Ο Σ, ε'.

Ἡ Κρίσις τῆς κλεψίας δὸ πηγαίνει εἰς κληρονόμες, ἐὰν ἀποθάνῃ δηλαδὴ, ὁ κλέπτης, δὸ καταδικάζονται οἱ κληρονόμοι τε, ἀμὴ ἡ κρίσις ὁπὲ ζητᾷ κανεὶς τὸ τρᾶγμα ὁπὲ τὲ ἔκλεψαν, ἁρμόζει εἰς κάθε ἕνα ὁπὲ τὸ ἔχει.

Ἐ'κεῖνος ὁπὲ κλέπτει τλὺ ἡμέραν, ἂν εἶναι φανερὸς κλέπτης καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ τέσσαρες φορᾶς τόσον, ὅσον ἦτον ἐκεῖνο ὁπὲ ἔκλεψεν. εἰ δὲ εἶναι κρυφὸς κλέπτης, νὰ πληρώνῃ τὸ διπλοῦν.

Τὸν κλέπτλω ὁπὲ περιπατεῖ τὰς νύκτας ἔξω ἀπὸ τὰς Πό-

λεις,

λεις, ϗ κρατεῖ σράτας, ὡ̃ εἶναι καὶ Σρατιώτης, ἔχει ἄδειαν νὰ τὸν σκοτώνῃ ὅποιος τὸν εὕρῃ ϗ ἠμπορεῖ. ἀμὴ ἐκεῖνον ὁπὸ̃ κλέπτει τὰς νύκτας μέσα εἰς Πόλιν, ἢ Χώραν, δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὸν φονεύσῃ κανεὶς, πάρεξ μόνον ἐὰν βασῇ ἅρματα. ὅμως κάμνει χρεία ϗ εἰς τὰς δύο νὰ κράζῃ μὲ φωναῖς μεγάλαις, ϗ νὰ βαίνῃ μάρτυρας.

Ἐὰν φονεύσῃ κανεὶς τὸν κλέπτῃν ὁπὸ̃ κλέπτει τὰς νύκτας, τότε δὲν καταδικάζεται, ὅταν δὲν ἠδύνετο νὰ τὸν φυλάξῃ ζωντανὸν χωρὶς νὰ κινδυνεύσῃ αὐτός.

Ἐὰν κλέψουν τινὲς πρᾶγμα ξένον, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον τὸ πάρουν, ϗ τὸ πωλήσουν, ϗ τὸ γνωρίσῃ ὁ Οἰκοκύρης εἰς ἐκεῖνον ὁπὸ̃ τὸ ἀγόρασε, δὲν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τῶν τιμῶν νὰ τὸ πάρῃ, ἀλλὰ ϗ χωρὶς νὰ δώσῃ τῶν τιμῶν τὸ πέρνει.

Ὅταν κλεφθῇ τίποτε πρᾶγμα εἰς τὸ χανὶ, ἢ εἰς καπηλεῖον, ἔχει ἄδειαν ὁ Οἰκοκύρης τὸ πράγματος, ἐὰν θέλῃ νὰ γυρεύσῃ τὸν κλέπτῃν, νὰ κρίνεται μετ' ἐκεῖνον, ϗ νὰ ζητᾷ νὰ τὸ πληρώσῃ διπλοῦν, ἢ τριπλοῦν κατὰ τὸ πρᾶγμα ὁπὸ̃ ἦτον. εἰ δὲ μὴ, ἐὰν θέλῃ πάλιν, πιάνει τὸν προεστὸν τὸ̃ χανίου ἢ τὸ̃ καπηλείου, ϗ τὸ̃ τὸ πληρώνει ἁπλοῦν τῶν τιμῶν τὸ̃ πράγματος.

Ἐκεῖνος ὁπὸ̃ εἶναι προεστὼς εἰς καινὸν καπηλεῖον, ἢ χανί, ἐὰν ἔλθῃ κανεὶς, ϗ κοιμήσῃ ἐκεῖ, ϗ λάβῃ αὐτὸς τὰ πράγματα νὰ τὰ φυλάττῃ, καὶ ὕστερον τὸ πρᾶγμα νὰ τὸ κλέψουν, αὐτὸς μὲν χρεωστεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο εἰς ἐκεῖνον ὁπὸ̃ τὸ εἶχεν. ὕστερον δὲ πάλιν πιάνει αὐτὸς ὅσους δύσκονται μέσα εἰς τὸ καπηλεῖον, ϗ κρίνεται περὶ τῆς κλεψίας.

Ἐὰν κλέψῃ ἡ Γυναῖκα, ὁ Ἄνδρας καταπείνεται. διότι σὺν ἁμάρτημα εἶναι ϗ ἡ κλεψία, ϗ τὰ ἁμαρτήματα καθολικὰ τῶν κεφαλῶν ἀκολουθοῦν.

Ὅσοι κλέπτουν εἰς τὰ Φυσάτα, εἰ μὲν ἅρματα κλέψουν, προσάζουν νὰ ῥαβδίζωνται μεγάλως. εἰ δὲ ἄλογα, ἢ μουλάρια, τοὺς τοιούτων νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τους.

Τὸ ξύλον ὁπὸ̃ κλεφθῇ ϗ τὸ βάλουν εἰς σπῆτι, ἢ εἰς ἀμπέλι, δὲν βγαίνει ἀπ' ἐκεῖ ὁπὸ̃ ἐβάλθη, μόνον τὸ πληρώνει διπλοῦν ἐκεῖνος ὁπὸ̃ τὸ ἔβαλε. τὸ δὲ ὄνομα τῶ ξύλου δηλοῖ κάθε πρᾶγμα ὁπὸ̃ εἶναι ὑποπόδιον εἰς κτίριον, ἢ εἰς ἀμπελῶνα.

Ὅσαι

Ὅσοι κλέπτουν εἰς ὁποιαν πολιτείαν ἢ αὖ εἶναι, ἐὰν μόνον μίαν φορὰν τὸ κάμουν τοῦτο, προσάσομεν ἐὰν εἶναι πλέσιοι, ἢ ἐλεύθεροι, νὰ δίδουν τὸ πρᾶγμα ὁπού κλέψουν ὀπίσω εἰς τὸν Οἰκοκύρην ὁπού τὸ ἔιχε, καὶ ἄλλα διπλᾶ ποσότητα, ὅσην τιμὴν ἄξιζε τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο. εἰ δὲ πτωχοὶ, ἢ ἄποροι εἶναι, νὰ ῥαβδίζωνται, & νὰ ξορίζωνται. ἐὰν δὲ παθουῦν ἢ δεύτερον, & πολλάκις, νὰ κόπτωνται τὰ χέριά τους.

Ὁ Αὐθέντης τοῦ κλέπτου δίνει, ἢ πληρώνει τὴν κλεψίαν ὁπού κλέφει ὁ δοῦλος, ἢ αὖ δὲν θέλη, δίδει τὸν δοῦλον εἰς τελείαν δεσποτείαν ἐκείνου ὁπού τοῦ ἔκλεψε τὰ πράγματα.

Περὶ Διωκτῶν.

Ὅσοι διώχνουν ξένας ἀγέλας, ὅπου κοπάδια, ἐὰν τὸ κάμουν μόνον μίαν φορὰν τοῦτο, ἢ παθοῦν, νὰ δαίρωνται κατὰ πολλὰ, εἰ δὲ τὸ κάμουν ἢ δεύτερον, νὰ ξορίζωνται. εἰ δὲ τὸ κάμουν ἢ τρίτην φορὰν, νὰ κόπτωνται τὰ χέριά τους, ἢ τὴν ἀγέλλαν νὰ τὴν πληρώνουν τοῦ Οἰκοκύρη.

Περὶ Τυμβορύχων.

Ὅσοι ἀνασκάπτουν τάφους, ἢ γδύνουν τοὺς ἀπεθαμένους, νὰ κόπτωνται τὰ χέριά τους.

Περὶ Ἱεροσύλων.

Ἐκεῖνος ὁπού σέβει μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, & κλέφει τίποτες ἀπὸ τὰ ἱερὰ σκεύη ὁπού εἶναι ἐκεῖ, ἡμέραν, ἢ νύκτα, νὰ τυφλώνεται ἢ ἀπὸ τὰ δύο ὀμμάτια. ἐκεῖνος δὲ ὁπού κλέφει τίποτες ἔξω ἀπὸ τὸ Θυσιαστήριον, ἢ ἀπὸ τὸν ἄλλον ναὸν, ἢ παθῇ, νὰ δαίρεται, νὰ κερδίζεται, & νὰ ξορίζεται.

Περὶ

Περὶ Φονέων.

ΤΙΤΛΟΣ, ς'.

ΦΟνεὺς εἶναι ἐκεῖνος ὁπ̃ ἔχει σκοπὸν, ⸗ κατὰ νοῦν δχ̀ νὰ φονεύσῃ τινὰ, ἐὰν καὶ δὲν τὸν φονεύσῃ παντελῶς, ἀλλὰ μόνον τύχῃ ⸗ τὸν λαβώσει, ἢ τὸν πληγώσει ὀλίγον τίποτες ἐκεῖνον ὁπ̃ ἤθελε νὰ φονεύσῃ. ὁμοίως πάλιν ἐκ τοῦ ἐναντίου. ἐκεῖνος ὁπ̃ δὲν ἔχει κατὰ νοῦν, κ̀ σκοπὸν νὰ φονεύσῃ, κ̀ τύχῃ ἐξ ἐνεργείας τ̃ Διαβόλ καὶ φονεύσει τινὰ, δὲν εἶναι φονεύς.

Ὁ νόμος ὁπ̃ εἶναι δχ̀ τὰς ἀνθροφόνους τὸν δόλον ἐπιζητεῖ, κ̀ ὄχι μεγάλλω ἀμέλειαν. τουτέστιν ἐκρήμνισε κανεὶς τ̃ λόγ τ ἀπὸ ὑψηλὸν τοῖχον κάπ δχ̀ νὰ φύγῃ, ἢ δι' ἄλλω χρείαν, κ̀ δποκάπ ἔτυχε κ̀ ἦτον ἄλλος ἄνθρωπος, κ̀ ἔπεσεν ἀπάνω τ, κ̀ τὸν ἐκτύπησεν εἰς τόπον ἐπικίνδυνον, κ̀ τὸν ἐθανάτωσεν. εἰς τοῦτο δὲν εἶναι κανεὶς δόλος, ἀλλὰ ἀμέλεια, κ̀ δχ̀ τοῦτο ὁ φονεύσας δὲν καταδικάζεται ὡς φονεύς.

Ἐκεῖνος ὁπ̃ φονεύσει ἄνθρωπον θελληματικῶς, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τ, εἴτι ἡλικίας κ̀ ἂν εἶναι.

Ἡ δὲ Νεαρὰ δευτέρα Νομοθεσία τ̃ Κυρ̃ Κωνσαντίνου τ̃ Πορφυρογεννήτ, ἐκεῖνον ὁπ̃ φονεύσει τινὰ θελληματικῶς, τὸν δέχεται μὲ περισσοτέραν συμπάθειαν, παρὰ τὴν δυάμιν τῆς ά. Νομοθεσίας, εἰς παντοτεινὴν ἐξορίαν καταδικάζει τὸν τοιοῦτον, ⸗ νὰ ξεπεσθῇ παντελῶς ἀπὸ ὅλου τ τὴν περιουσίαν. ὅμως δὲν λέγει νὰ γίνεται Αὐθεντική, ἀλλὰ νὰ πέρνῃ πρῶτον ἡ Γυναῖκά τ τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν, τὴν προῖκά της, Θεώρηξα· κ̀ τὰ θεώρηξα. κ̀ τότε αὖ ἔχῃ παιδία ὁ φονεὺς, νὰ πέρνουν τὸ γ'. μέρος ἀπὸ τὸν καθαρὸν πλοῦτον τ̃ Παιδός τους. τὸ δὲ ἄλλο γ'. μέρος νὰ τὸ πέρνῃ τὸ Μοναστήριον, ἐὰν θελήσῃ ὁ φονεὺς νὰ γενῇ Καλόγηρος. κ̀ τὸ ἄλλο γ'. μέρος νὰ δίδεται τ̃ Γυναικὸς, κ̀ τ̃ παιδίων ἐκείνω ὁπ̃ ἐφονεύθη. εἰ δὲ κ̀ δὲν ἔχῃ παιδία ἐκεῖνος ὁπ̃ ἐφονεύθη, νὰ τὸ μοιράζουν οἱ Γονεῖς τ̃ φονευθέντος, κ̀ ἡ Γυναῖκά τ ἐξ ἴσου τὸ τοιοῦτον μέρος

ὁπ̃

ὁπῦ λάβουν ἀπὸ τὴν περιουσίαν τῦ φονέως. καὶ ὅταν ἀποθάνῃ ἡ Γυναῖκα, ἢ ἀφήσῃ παιδία, προτιμῶνται τὰ παιδία ἀπὸ τὺς Γονεῖς τῦ φονευθέντος. εἰ δὲ μήτε παιδία ἔχῃ ἐκεῖνος ὁπῦ ἐφονεύθη, ἔτε Γυναῖκα, ἔτε Γονεῖς, οἱ ἄλλοι Συγγενεῖς τοῦ φονευθέντος προσκαλοῦνται ἀπὸ τὸν νόμον, εἰς τὴν κληρονομίαν ἐκείνε ὁποῦ ἐφονεύθη, καὶ ὁποῦ δὲν ἀμέλησαν εἰς τὴν φανέρωσιν τῦ φονέως, νὰ πάρουν τὸ γ'. μέρος τῆς περιουσίας τῦ φονέως. εἰ δὲ καὶ δὲν θελήσῃ νὰ γονῇ Καλόγηρος ὁ φονεὺς, ὄχι τὸ τρίτον μέρος, ἀλλὰ τὰ δύο μερτικὰ ἀπὸ τὸν καθαρὸν πλῦτον αὐτῦ κατὰ τὴν διάταξιν ὁπῦ προείπαμεν νὰ δίδεται εἰς τὺς κληρονόμυς τῦ φονευθέντος. καὶ ἐπαίω εἰς πᾶσα ὅλα, ἐκεῖνος ὁπῦ καταδικασθῇ εἰς τὸ τοιῦτον ἔγκλημα, νὰ μὴν ἔχῃ ἐξουσίαν νὰ ἐπιχειρισθῇ καμίαν ὑπηρεσίαν πολιτικὴν, ἢ ἄλλην καμίαν δηλαδὴ πραγματείαν, ἢ ἐργασήριον, ἢ ἄλλό τι τοιῦτον, ἀλλὰ νὰ εἶναι παντελῶς ἄτιμος. καὶ σώνει τοῦ ἡ ζωὴ ὁπῦ τῦ ἐχαρίθη διὰ φιλανθρωπίαν.

Καὶ ἡ Νεαρὰ τοῦ Κυρὸ Μανουὴλ τοῦ Βασιλέως παντοτεινῇ ἐξουσία καταδικάζει τὺς τοιῦτυς, πλὴν δὲν τὺς ἀναγκάζει νὰ γονοῦν Καλόγηροι. διότι λέγει ἄτοπον εἶναι νὰ ἀναγκάζῃ τινὰς τὸν φονέα νὰ γονῇ Καλόγηρος. ὅτι καὶ ἐκεῖνος ὁπῦ πηγαίνουν θελληματικῶς νὰ μονάσουν, ἢ νὰ γονοῦν Καλόγηροι, δὲν τὺς δεχόμεθα ἐν δικολίᾳ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πρεπούσης δοκιμασίας.

Ἡ δὲ Νεαρὰ τῦ Πατριάρχυ Κυρὸ Ἀθανασίυ, τὸν φονέα ὁπῦ νὰ φονεύσῃ μὲ τὸ θέλημά του, ἐκεῖνον μόνον ὁρίζει νὰ παιδεύουν κατὰ τὺς νόμυς, καὶ τὰ παιδία αὐτῦ νὰ μὴ ζημιώνουνται διὰ τὴν μιαφονίαν τῦ Παζούτε, ἐὰν δὲν ἐσκότωσαν, ἔτε ἐσυμφώνησαν καὶ αὐτὰ εἰς τὸν φόνον. μόνον νὰ μοιράζεται ὁ πλῦτος αὐτῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν παίδων. καὶ νὰ δίνουν καὶ σὰν μερτικὸν διὰ ἐκεῖνον ὁπῦ ἐφονεύθη, καὶ μάλιστα ἐὰν ἦτον πτωχὸς, καὶ ἄφησε Γυναῖκα, καὶ παιδία, καὶ μόνον τὸ μερτικὸν τῦ φονέως νὰ γίνεται Αὐθεντικόν.

Οἱ Ἴμφας, τυτέστιν ἐκεῖνος ὁπῦ νὰ εἶναι ἑπτὰ χρόνων, καὶ ὁ δαιμονιζόμενος ἐὰν κάμουν φόνον, δὲν καταδικάζονται νὰ θανατωθοῦν. Γ'μφας ἑ

Ἐκεῖνος ὁπῶ συκώσει παιδίον, ἢ κτυπήσει τινά, ἐὰν ἀποθάνῃ, νὰ κόπτεται ἢ αὐτουνῶ ἡ κεφαλὴ μὲ τὸ παιδί. εἰ δὲ ἢ ἐκεῖνος ὁπῶ λαβωθῇ δὲν ἀποθάνῃ, ἐκεῖνος ὁπῶ τὸν ἐκτύπησε νὰ κόπτεται τὸ χέρι τε, ὅτι ἐπόλμησεν ὅλως νὰ συκώσῃ παιδὶ ἀπάνω εἰς ἄνθρωπον.

Ἐὰν μεταξὺ ὁπῶ νὰ μαλώνουν τινὲς, συμβῇ νὰ γενῇ φόνος, κάμνει χρεία νὰ ἐξετάζουν, ἢ νὰ ἐρευνήσουν οἱ Κριταὶ καταλεπτῶς τὴν ὑπόθεσιν, ἢ τὰ ὄργανα ὁπῶ ἐγίνη ὁ φόνος. ἢ ἐὰν δίρεθῇ, ὅτι μὲ μεγάλα ξύλα, ἢ μὲ λίθες μεγάλες, ἢ κλοτζιαῖς ἔγινεν ὁ φόνος, νὰ κόπτουν τὰ χέρια τες ἐκείνων ὁπῶ ἔφαξαν τὸν τοιοῦτον φόνον. εἰ δὲ μὲ ἄλλα τίποτες ἐλαφρότερα βαρέματα τύχῃ νὰ γενῇ, ὁ φόνος, νὰ ῥαβδίζωνται, ἢ νὰ ἐξορίζωνται.

Ἐὰν, ἐκεῖ ὁπῶ μαλώνουν τινὲς, κτυπήσῃ τινὰς μὲ τὸ χέρι, ἢ φονεύσῃ τινὰ, νὰ δαίρεται, ἢ νὰ ἐξορίζεται. εἰ δὲ ἢ δὲν ἀποθάνῃ, νὰ δαίρεται μόνον.

Ἐὰν δῄρι κανεὶς τὸν δοῦλόν τε μὲ λυσία, ἢ μὲ ῥαβδία δὲν νὰ τὸν σωφρονίσῃ, ἢ συμβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν δαρμὸν ἐκεῖνον, δὲν καταλείνεται δι' φονεὺς. εἰ δὲ ἢ τὸν ἐπαίδευσεν ἔξω ἀπὸ τὸ μέτρον, ἢ τὸν ἐφαρμάκωσεν, ἢ τὸν ἔκαυσε, καταδικάζεται ὡς φονεύς.

Εἴτις κάμῃ φόνον χωρὶς τὸ θέλημά τε ἐξορίζεται.

Ἐκεῖνος ὁπῶ φονεύσει νήπιον, ὡς φονεὺς καταδικάζεται. ἢ εἴτις εἶναι κάτω ἀπὸ τὲς κ'. χρόνες, ὁ φονεύσει τινὰ, ὡς φονεὺς καταδικάζεται.

Φονεύει κανεὶς τὸ παιδίον ὁπῶ γεννηθῇ ὄχι μόνον ἂν τὸ πνίξῃ, ἀλλὰ ἢ ἂν τὸ ῥίψῃ, ἢ δὲν τὸ παρεικοινηθῇ νὰ τὸ θρέψῃ. ἢ ἐκεῖνοι ὁπῶ τὸ ῥίπτουν εἰς τόπες δημοσίες, ἢ εἰς τὴν ἀγοράν, δι' νὰ τὸ εὕρουν τινὲς νὰ τὸ πάρουν, νὰ κάμνουν ἐλεημοσυνίαν, τὴν ὁποίαν ἐλεημοσυνίαν αὐτὸς δὲν ἔχει.

Ἐκεῖνος ὁπῶ φονεύσει Πατέρα, ἢ Μητέρα, Πάππον, ἢ Προπάππον, Μάμμην, ἢ Προμάμμην, Υἱόν, ἢ Ἔγγονον, ἢ ἄλλον τινὰ Συγγενῆ, νὰ καίεται εἰς φωτίαν.

Ἐκεῖνος ὁπῶ φονεύσει ἐκεῖνον ὁπῶ ἔρχεται κατὰ πάνω του, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκινδυνεύσεν ἡ ζωή τε, ἀθῷος εἶναι.

Εἴτις

Εἴτις προσάξῃ τινὰ νὰ φονεύσῃ ἄλλον, ὡς φονεὺς καταδικάζεται.

Εἴτις φονεύσῃ Ἄρχοντα τῆς Συγκλήτε, ἢ Σχατιώτλω, ὁ τοιοῦτος νὰ καταδικάζεται, καὶ νὰ τιμωρῆται, καθὼς ὑποφασίζονται ἐκεῖνοι ὁπου εἶναι ἐπίβουλοι τῆς Βασιλείας.

Εἴτις φονεύσῃ καυσόα ὁπου τὸν βιάζει εἰς ἀρσενοκοιτίαν, δὲν καταδικάζεται ὡς φονεύς.

Νεαρὰ Κυροῦ Κωνσταντίνε τοῦ Πορφυρογεννήτε.

Κάμνει χρεία νὰ παιδεύωνται καὶ ἐκεῖνοι ὁπου ἔχουν ἀξιώματα, καὶ ὀφφίκια, ἐὰν τύχῃ καὶ κάμουν φόνον, καὶ νὰ ἀποθνήσκουν καὶ αὐτοὶ, καὶ τίποτες βοήθειαν, ἢ ὠφέλειαν νὰ μεὶ ἔχουν ἀπὸ τὸ ἀξίωμα, ἐὰν μόνον ἀποδειχθοῦν, ἢ φανερωθοῦν πῶς ἔκαμαν δέλεας, ἢ σωωμοσίας, ἢ καταστοχὰς πρὸς τεὶ πονηρὰν, καὶ ἀξίαν μίσους ταύτεν ἐργασίαν, ἢ τοὺς ὑπηρέτας τους ἐπατάπειναν, καὶ τοὺς ἔβαλον νὰ φονεύσουν τινά.

Ἐκεῖνος ὁπου θάλει γυναῖκα ἐγκαταλωμένην, πρέπει νὰ τεὶ χίσουν νὰ διγάλουν τὸ βρέφος, ὡς φονεὺς λογίζεται.

Ἐὰν φονευθῇ τινὸς ὁ Υἱὸς, καὶ ὁ Πατὴρ νὰ κατηγορήσῃ τινὰ πῶς ἐκεῖνος τὸν ἐφόνευσε, καὶ ὕστερον ἀποδειχθῇ πῶς ψευδῶς τὸν ἐκατηγόρησε, καὶ τὸν ἐσυκοφάντησε, δὲν ἀτιμάζεται ὁ Πατὴρ διὰ τεὶ τοιαύτεν συκοφαντίαν.

Περὶ Λῃστῶν.

Τὸν λῃστὴν ἔχει ἄδειαν, καὶ ἐξουσίαν κάθε ἕνας νὰ τὸν φονεύσῃ χωρὶς καυσόα φόβον, ἢ κίνδυνον.

Οἱ μεγάλοι, καὶ ἀκοσμοὶ λῃσταὶ νὰ φυλάζωνται εἰς τοὺς τόπους ὁπου ἔκαμαν τεὶ καλεὶ ταύτεν, καὶ πονηρὰν φρᾶξιν τῆς λῃστείας, διὰ νὰ βλέπουν ἢ οἱ ἐπίλοιποι ὁπου ἐπιχειρίζονται τεὶ τοιαύτεν πονηρὰν ἐργασίαν νὰ φοβοῦνται, ἢ νὰ παύσουν ἀπὸ τεὶ τοιαύτεν φρᾶξιν. καὶ ἄλλο νὰ τοὺς ἰδοῦν καὶ ἐκεῖνοι, τὶ ὁποίαν ἐφόνευσαν τοὺς Συγγενεῖς νὰ παρηγορηθοῦν.

Περὶ τῶ ἁρπαζόντων Γυναῖκας.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ, ζ'.

Ὅσοι ἁρπάζουν Γυναῖκας, εἴτε ἀῤῥαβωνιασμένω, εἴτε ἐλεθέραν, ἢ χήραν, κἂν δύσκολη εἶναι, καὶ ἀπὸ Ἀρχοντικὸν γένος, κἂν σκλάβα, ἢ ἐλεθερωμένη ἀπὸ τὸν σκλαβίαν, καὶ μάλιστα αὐ εἶναι Γυναῖκες ἀφιερωμέναι εἰς τὸν Θεὸν, ἤγουν Παρθεναις Καλογραίαις. κἂν καὶ τὸν ἐδικόν τε ἀῤῥαβωνιασικὸν ἁρπάσῃ τινάς. ἐὰν μὲ ἅρματα, καὶ σπαθία, καὶ ῥαβδία, καὶ μὲ ἄλλα τέτοια ἅρματα ἔκαμαν τὸν ἁρπαγὸν, οἱ τιεῖται πάντες νὰ κόπτωνται τὸν κεφαλόν τες. ὅσοι δὲ ἐσυνόδραμον, ἢ ἐσυνήργησαν, ἢ ἐβοήθησαν, ἢ ἐσυμβάλθσαν, ἢ καὶ μόνον ἴξθραν τὸν ὑπόθεσιν, ἢ μὲ τὸ θέλημάτες ἔσερξαν, καὶ ἐδέχθηκαν τὸν τοιαύτὸν συμβολὸν, ἢ ἦλθαν εἰς βοήθειαν, ἢ εἴτι λογῆς σπαθὸν, ἢ βοήθειαν ἔκαμαν εἰς τὸν τοιαύτὸν ἐργασίαν, οἱ τιεῖτοι πάντες νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ κυρθίωνται, ὕσερον νὰ κόπτωνται ταῖς μύταις τες. εἰ δὲ χωεὶς καινὰ ἅρμα ἔκαμαν τὸν ἁρπαγὸν, ἐκεῖνος ὁπὸ κάμνει τὸν ἁρπαγὸν νὰ κόπτωνται τὰ χέριά τε, ἐκεῖνοι δὲ ὁπὸ τὸ ἐβοήθησαν εἰς τὸν ἁρπαγὸν, ἢ ἰξθίροντες ἐσυνόδραμον, καὶ ὑπηρέτησαν, ἢ θεληματικῶς ἐδέχθηκαν, ἢ εἴτι σπαθὸν καὶ αὐ κάμουν εἰς τὸν τοιαύτὸν ἁρπαγὸν, οἱ τιεῖτοι νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ κυρθίωνται, ὕσερον νὰ ἐξορίζωνται. ἐκεῖνος δὲ ὁπὸ ἁρπάσει Παρθένον, ἢ Χήραν, ἢ καὶ τὸν ἐδικόν τε ἀῤῥαβωνιασικὸν, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν πάρῃ Γυναῖκα, μακάρι αὐ σέρξῃ καὶ ὁ Πατέρας τες, καὶ συγχωρήσῃ τὸ σφάλμα. ἐὰν δὲ ἡ Κόρη ὁπὸ ἁρπαγῇ θελήσῃ νὰ τὸν πάρῃ δχὶ Ἄνδρα τες, δὲν τὸν κληρονομεῖ μετὰ τὸν θανάτον τε, αὐ κάμῃ ἐδχὶ θήκην, καὶ παιδία μὲ αὐτὸν, ἀλλ' ὅπε ἀπὸ τὸ Παζός τες τὸν βίον κληρονομεῖ τίποτες, ἀλλὰ τὸ Παζός τες μὲν τὰ φράγματα τὰ κληρονομοῦν οἱ ἄλλοι τε κληρονόμοι. ἐκεῖνα δὲ ὁπὸ τὸν ἅρπαξε γίνονται Αὐθεντικά. εἰ δὲ καὶ δὲν θελήσῃ, ὅπε σέρξῃ ἡ Κόρη νὰ τὸν πάρῃ δχὶ Ἄνδρα τες, πέρνει ὅλον τε τὸν βίον, καὶ τὸν περιουσίαν.

Ὅταν

Ὅταν ὑπάγῃ κανεὶς μὲ πλῆθος ἀνθρώπων πολὺ εἰς κανένα σπίτι, ἢ ἁρπάξῃ Γυναῖκα, κἄν τε μὲ τὸ θέλημά της, ἢ χωρὶς τὸ θέλημά της, τότε ἁρπαγῆς πλημμέλημα λογίζεται πῶς ἔκαμε, καὶ παιδεύεται κατὰ τὸν παίδευσιν ὁποῦ προείπαμεν. εἰ δὲ πηγαίνῃ μοναχός τε, καὶ ἄλλες τινὰς συμβοηθὰς δὲν ἔχει, καὶ πάρῃ τὴν Γυναῖκα κρυφὰ, ἔξωντας νὰ προδώσῃ ἐκείνη τὸν λόγε της, τότε δὲν λογίζεται ἁρπαγὴ, ἀλλὰ λογίζεται πῶς ἤμαρτεν εἰς φθορὰν παρθένε.

Ὅταν ἁρπάξῃ τινὰς Γυναῖκα μὲ βίαν, τὴν ἁρπαγὴν τὴν ἐκδικῶσιν οἱ Ἀδελφοὶ, οἱ Γονεῖς, Ἐπίτροποι, καὶ Κυράτορες.

Ὁ δῆλος ὅτε νὰ ἰξόρῃ, ἢ σωεργήσῃ, ἢ νὰ συμβοηθήσῃ εἰς τὴν ἁρπαγὴν τῆς Κυρίας του, νὰ τὸν καίουν εἰς τὴν φωτίαν.

Ἐὰν χωρὶς ἀπόφασιν, καὶ θέλησιν τοῦ Κυρίου πάσῃ, ἢ δωασθύσῃ κανεὶς τινὰ, καὶ τὸ πάρῃ τίποτες πρᾶγμα. ἐὰν ἦτον ἐδικόν του τὸ ζημιώνεται, καὶ δὲν τὸ ὀρίζει πλέον. εἰ δὲ καὶ ἦτον ξένον δίδει τὸ πρᾶγμα ὀπίσω, δίδει καὶ τὴν τιμήν τε.

Περὶ τῆς ἐξ Ἐμφρησμὲ ἁρπαγῶν, καὶ τῆς ἐκ Ναυαγίε.

Ἐκεῖνος ὅτε ἁρπάζει τίποτες εἰς ἐμφρησμὸν, ὅταν καίωνται σπίτια, ἢ ἐκεῖ ὅτε νὰ τζακιθῇ καράβι, ἢ ὅτε νὰ πριμνιθῇ σπίτι, ἐὰν τὰ γνωρίσῃ ὁ Οἰκοκύρης τῆς πραγμάτων εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὰ ἁρπάσει, μέσα εἰς ἕνα χρόνον νὰ τὸ πληρώνῃ τετραπλοῦν. ὕστερα δὲ ἀπὸ τὸν χρόνον ἂν τὸ γνωρίσῃ, ἁπλῶν τὴν τιμήν του πληρώνει, καὶ παιδεύεται τὴν παίδευσιν ὅτε λαμβάνουν οἱ νόμοι διὰ τοὺς τοιούτους ἅρπαγας.

Ἐκεῖνος ὅτε ἁρπάζει ξένα πράγματα, δὲν ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὴν παίδευσιν, ἐὰν τὰ δώσῃ καὶ πολλὰ τῆς κείσεως.

Ὅμοιον εἶναι καὶ τὸ ὁ ἁρπάζῃ κανεὶς, ὡσὰν καὶ νὰ δέχεται τὰ ἁρπαγσύνια, ἐὰν τὰ ἰξόρῃ πῶς εἶναι ξένα.

Περὶ

Περὶ Νεωτερικῶν.

Ἐκεῖνοι ὁπὸ θέλουν νὰ κάμουν σύγχυσιν, παραχωὶ, ἢ ἀποστασίαν, ἢ ἐκεῖνοι ὁπὸ ἔχουν ἁρματωμένες ἐλαθέρες, ἢ δούλους. ἢ ἐκεῖνος ὁπὸ εἶναι τελείας ἡλικίας, ἢ βαρᾶ ἀπαθὶ παρρησίᾳ, ἢ ἐκεῖνοι ὁπὸ πηδοῦν ἀπὸ τὰ ζολγαλατεῖα, ἢ περιβάλια εἰς τὰς στράτας ἐπαίνω εἰς τοὺς στρατιώτους, ἢ ἁρπάζουν τὰ φράγματά τους. οἱ τοιοῦτοι πάντες κρίνονται, ἢ καταδικάζονται μὲ τὸν νόμον τῆς βίας, καὶ δυναστείας τὸν Αὐθεντικόν.

Ἐκεῖνοι ὁπὸ ἀποστατοῦν, ἢ ἐκεῖνοι ὁπὸ κάμνουν σύγχυσιν, ἢ παραχωὶ εἰς τὸν λαὸν, ἐὰν τοὺς προστάξῃ ὁ Ἄρχων νὰ παύσουν, καὶ δὲν τὸν ἀκούσουν, ἀλλὰ πάλιν κάμουν τὰ ὅμοια, νὰ ξεζείζωνται. εἰ δὲ ἢ ἔκαμαν πολλὰς θορύβους, σύγχυσιν, ἢ ἀταξίας, ἢ ἐδάρθηκαν πολλαῖς φοραῖς προτήτερα, ἢ ἐπαιδεύθηκαν, ἢ πάλιν εἰς τὸν τοιοῦτον ἀπέμειναν προπέτειαν, ἢ ἀπείθειαν, νὰ δαίρωνται, νὰ κορδώνται, ἢ ὕστερον νὰ ξεζείζωνται εἰς ὅλην τους τὴν ζωήν. εἰ δὲ καὶ δὲν τοὺς ἐπαράγγειλεν, ὅτε τοὺς ἐπρόσταξεν ὁ Ἄρχων, νὰ ῥαβδίζωνται μόνον, ἢ ἐν ἀπολύωνται.

Περὶ ἐκείνων ὁπὸ ἀλλάζουν τὰ Σιώρα.

Ἐκεῖνος ὁπὸ νὰ ἀλλάξῃ σιώρα, ἐὰν εἶναι νεώτερος, εἰς πολλὰς χράνας νὰ ξεζείζεται. εἰ δὲ ἢ εἶναι γέρων εἰς ἀλιγωτέρας ἐκεῖνος δὲ ὁποῦ βοηθήσει, ἢ συμπερπήσει ἄλλον εἰς τοιαύτην πρᾶξιν δαίρεται, ὕστερον καταδικάζεται νὰ πηγαίνῃ νὰ δουλεύῃ εἰς Αὐθεντικὴν δουλείαν χρόνους δύο. ἐκεῖνος δὲ ὁπὸ μὴν ἐξόρωντας τύχῃ ἢ μεταποίσει τοὺς λίθους ἀπὸ τὰ σιώρα, ῥαβδίζεται μόνον.

Ἐκεῖνος ὁπὸ μεταποίσει σιώρα, εἰς κάθε σιώρον νὰ δίδῃ τῆς Αὐθεντείας φλωρία ν. ἐὰν τὸ κάμῃ μὲ δόλον, ἢ πονηρίαν. εἰ δὲ δόλος, ἢ δόλη σφάλλουν τοιοῦτον σφάλμα, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τους, πάρεξ μόνον ἐὰν θελήσῃ ὁ Αὐθέντης νὰ πληρώσῃ τὴν τιμὴν δι' αὐτούς.

Ἐκεῖ-

Ε'κεῖνος ὁπῦ νὰ κρατήση, κὴ νὰ σερεώση σῦα σωόρον ὁπῦ ἔχει ἀκόμι ἀμφιβολίαν, κὴ νὰ μὴν εἶναι ξεκαθαρισμένον πῦ εἶναι τῆς δικαιοσύνης νὰ βγλθῆ, εἰς τὸ διπλοῦν ζημιώνεται. κὴ δίδει αὐτὸν τὸν τόπον ἐκείνου ὁπῦ νικήσει, Ϲ ἄλλον τόσον. εἰ δὲ κὴ ἦτον ὅλος ὁ τόπος ἐδικός του, φθάνει του εἰς παίδδυσιν νὰ ξεπδήση ἀπὸ τὴν δεσποτείαν τῦ τόπυ.

Περὶ Αὐτομόλων, Ϲ Ἀνδραποδιςῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ή.

Ε'Κείνους ὁποῦ φθγοων ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, κὴ πηγαίνουν εἰς τοὺς πολεμίους, ἔχει ἄδειαν κάθε σῦας ὁποῦ τὺς εὕρη νὰ τοὺς φονεύη χωὶς καμία φόβον, ἢ κίνδυνον ὡσὰν πολεμίους.

Ὅσοι πηγαίνουν ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας πρὸς τὺς πολεμίους θελληματικῶς, κὴ τὺς λέγουν τὰ μυσήρια μας, κὴ τὰς βγλὰς μας, οἱ τοιῦτοι νὰ φορκίζωνται, κὴ νὰ καίωνται.

Οἱ πολέμιοι, κὴ ἐκεῖνοι ὁποῦ πηγαίνουν ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας εἰς αὐτοὺς θελληματικῶς, ὅσοι πιαθοῦν, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τους.

Εἶτις ἀπὸ τὺς στρατιώτας πηγαίνει εἰς τὴν Πατρίδα τῦ θελληματικῶς, ἐὰν τὸ κάμη μόνον μίαν φορὰν, νὰ ἔχη συμπάθιον, εἰ δὲ κὴ τὸ κάμη δεύτερον, νὰ πγλῆται δχὶ ξεῖς χρόνυς σκλάβος. εἰ δὲ κὴ τὸ κάμη ἐκ τρίτου, νὰ πουλῆται εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν δχὶ σκλάβος. εἰ δὲ τὸν πάρουν ἄλλοι, κὴ τὸν φθγατίσουν εἰς τὴν Πατρίδα του, κὴ μάλιστα αὖ ἔχη τὴν δεξιά του μολυσμένην ἀπὸ αἷμα ὁμοφύλυ, ὁ τοιῦτος εἰς θάνατον νὰ καταδικάζεται ὡς ἐχθρὸς, ὅτε ἄδικον εἶναι, ὅτε ἄπλαγχνον.

Ε'κεῖνος ὁπῦ παρακινᾷ τοὺς πολεμίους, ἢ ἐκεῖνος ὁπῦ παραδίδη τὺς Ρωμαίυς εἰς τοὺς πολεμίους, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή του.

Ε'κεῖνος ὁπῦ διδάσκει τὺς βαρβάρυς νὰ φτιάνουν παράβια, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τυ.

Δῦ-

Δοῦλοι, ἢ ἐλεύθεροι ὁπῶ νὰ κλέπτουν ἐλευθέρους ἀνθρώπους, καὶ νὰ τοὺς κάμουν σκλάβους, νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ κρεμιῶνται, ὕστερα νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τους.

Περὶ Συκοφαντῶν, καὶ τῶν διρισκόντων φλυαρίαν.

ΤΙΤΛΟΣ, θ'.

Ἡ Διάταξις θέλει, ὅτι εἴτις συκοφαντήσῃ τινὰ εἰς ἔγκλημα Αὐθεντικὸν, νὰ ἀτιμάζεται, καὶ νὰ ἐξορίζεται. ὅμως ἂν ἐκίνησε μοναχὰ ξεύλιν κατηγορίαν, ὡσὰν ἐδικιώτου αἰτίαν.

Ἐκεῖνος ὁπῶ συκοφαντήσει Ἐπίσκοπον εἰς ἔγκλημα νὰ δίδῃ λ'. λίτρας χρυσίον εἰς τὸν Αὐθεντείαν.

Εἴτις συκοφαντήσῃ τινὰ νὰ παθαίνῃ ἔτι ἔμελλε νὰ πάθῃ ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἐσυκοφάντησεν.

Ὁ συκοφάντης μὲ καινὰ τρόπον δὲν κερδαίνει, οὔτε ἐὰν λάβῃ χρυσίον ἀπὸ τινὰ διὰ νὰ συκοφαντήσῃ καινὰ, οὔτε ἐὰν λάβῃ νὰ μὴ συκοφαντήσῃ τινά.

Εἴτις εὕρῃ φλυαρίαν βουλωμένην, ἢ ἀβούλωτην, καὶ δὲν τὴν παύσει παρευθὺς, ἀλλὰ τὴν ἀνοίξει, καὶ τὴν διαβάσει, νὰ παιδικάζεται καὶ αὐτὸς, ὡσὰν ἐκεῖνος ὁποῦ τὴν ἐσυνάθησε, καὶ τὴν ἔγραψε. φλυαρία δὲ εἶναι τὸ χαρτίον ὁπῶ ῥίπτουν, καὶ ἔχει κατηγορίας γραμμένας διὰ τινά.

Ἐκεῖνος ὁποῦ εὕρῃ φλυαρίαν εἰς χαρτίον γραμμένην, νὰ μὴν εἰπῇ ἄλλου τινὸς τὴν διαμίνησε, ἀλλὰ παρευθὺς νὰ τὴν ξεχίσῃ, ἢ νὰ τὴν καύσῃ εἰς τὴν φωτίαν. εἰ δὲ δὲν κάμῃ ἔτζι, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή του.

Περὶ Φαρμακῶν, Γοήτων, καὶ Μαήτων.

ΤΙΤΛΟΣ, ι'.

Ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ κάμῃ φάρμακον διὰ νὰ θανατώσῃ ἄνθρωπον, κἂν αὐτὸς τὸ βαστᾷ, κἂν ἄλλου τὸ πουλήσῃ, ὡσὰν φονεὺς παιδικάζεται.

Εἴτις

Εἴτις ἐλεύθερος, ἢ δοῦλος, διὰ εἴτι φρόφασιν δώσῃ ποτὸν τινὸς, εἴτε Γυναῖκα τῦ Ἀνδρὸς, εἴτε Ἄνδρας τῆς Γυναικὸς, εἴτε δοῦλος τοῦ Αὐθεντός του, καὶ διὰ τῆς τοιαύτης φροφάσεως πέσει εἰς ἀθυσειαν ἐκεῖνος ὁπῦ πίει τὸ ποτὸν, & συμβῇ νὰ ῥεύσῃ ἀπὸ τῦτο ἡ ἀποθαύῃ, νὰ ἀποκεφαλίζεται ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ ἔδωσεν.

Περὶ Γοήτων.

Ἐκεῖνοι ὁπῦ κάμνουν τὰ λεγόμενα φυλακτὰ, διὰ νὰ φαίνωνται εἰς ἀγάπλω τῶν ἀνθρώπων, οἱ τοιῦτοι νὰ ἐξορίζωνται, καὶ τὰ φράγματά τες νὰ γίνωνται Αὐθεντικά.

Εἴτις ἰξεύρῃ τινὰ πῶς εἶναι γόης, νὰ τὸν πιάῃ νὰ τὸν παραδίδῃ εἰς τὴν Αὐθεντείαν, εἰ δὲ κανεὶς, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι ἐκεῖνος, ὁπῦ νὰ πιάσῃ τὸν τοιῦτον, καὶ δὲν τὸν παραδώσει εἰς τὴν Αὐθεντείαν, νὰ παιδεύεται μεγάλας παιδεύσεις.

Ἐκεῖνοι ὁπῦ μὲ γοητείας, & μαγείας ἐπιστρέφουν τὰς σώφρονας λογισμὰς εἰς ἔρωτας σατανικὰς, νὰ γίνωνται τὰ φράγματά τες εἰς διαφοράν, & αὐτοὶ νὰ ἐξορίζωνται. εἰ δὲ καὶ εἰς μεγάλα πρόσωπα τολμήσουν νὰ τὸ κάμουν τῦτο, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τους.

Ἡ μαντεία ὁπῦ κάμνουν μὲ θυσίας εἰδωλικὰς, εἶναι παντελῶς ἐμποδισμένη. καὶ εἴτις τολμήσῃ καὶ τὴν κάμῃ, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τε.

Ἐκεῖνοι ὁπῦ κάμνουν τὰ φίλτρα, νὰ γίνωνται τὰ φράγματά τους εἰς διαφοράν, καὶ αὐτοὶ νὰ ἐξορίζωνται. φίλτρα δὲ εἶναι ἐκεῖνα ὁπῦ κάμνουν τὴν φιλίαν, καὶ ἀγάπλω τὴν σαρκικὴν, μὲ τὰ ὁποῖα καθὼς φλυαροῦν δίνεται τινὰς νὰ σύρῃ τινὰ εἰς τὰ λόγια τε νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

Ὅσοι ἐπικαλοῦνται τὰς δαίμονας εἰς βλάβλω ἀνθρώπων, ἐὰν δὲν τὸ κάμνουν κατὰ ἄγνοιαν, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τες.

Ἐμποδίζει ἡ διάταξις νὰ κόπτουν καὶ τὰ δύο χέρια, καὶ τὰ δύο ποδάρια.

Περὶ Ἑλληνιζόντων, καὶ Αἱρετικῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ιέ.

Εἴτις Χριστιανὸς γυνὴ Ἑβραῖος, νὰ γίνωνται ὅλα τὰ πράγματα εἰς ἀρπαγήν.

Ἐὰν Ἑβραῖος ἀγοράσῃ Χριστιανὸν, καὶ τὸν περιτέμῃ, νὰ ἀποκεφαλίζεται.

Ἐὰν Ἑβραῖος τολμήσῃ νὰ διαστρέψῃ Χριστιανῶ λογισμὸν, νὰ γένῃ Ἑβραῖος, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή τε.

Ἐκεῖνοι ὁπῶ καταξιωθοῦν νὰ λάβουν τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καὶ πάλιν ἑλληνίζουν, ἀποφασίζονται νὰ παιδεύωνται τὰς μεγαλητέρας παιδεύσεις.

Ὅσοι ἀφίνουν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ γένουν Αἱρετικοὶ, ἢ θυσιάσουν εἰς τὰ εἴδωλα, ἢ πέξουν τινὲς νὰ θυσιάσουν, οἱ τοιῦτοι δὲν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ κάμουν διαθήκην, ἢ νὰ χαρίσουν τινὸς τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματά τες. ὅτε αὖ τὲς ἀφήσῃ κανεὶς κληρονόμες εἰς διαθήκην, ὅτε χωρὶς διαθήκην δυώνται νὰ κληρονομήσουν.

Ἐκεῖνοι ὁποῦ κάμνουν Ἑλληνικὰς θυσίας, ἢ τιμοῦν Εἴδωλα, ἢ θυσιάζουν, ἢ καίουν εἰς αὐτὰ λίβανον, τὰς μεγαλητέρας τιμωρίας νὰ παιδεύωνται. ὁμοίως καὶ ἐκεῖνοι ὁπῶ συμπράξουν, καὶ ὑπηρετήσουν εἰς τὰς τοιαύτας θυσίας.

Οἱ Μανιχαῖοι ὁπῶ γένουν Χριστιανοὶ, καὶ πάλιν κάμνουν τὰ ἔργα τῆς Μανιχαίων, ἢ ἀναθεματίζονται μὲ αὐτές. καὶ ὅσοι τὲς ἰδοῦν ὁπῶ κάμνουν τὰ τοιαῦτα, καὶ δὲν τὲς παραδώσουν εἰς τὲς Ἄρχοντας, νὰ παιδεύωνται μεγάλας παιδεύσεις. καὶ ὅσοι εἶναι εἰς ἀξιώματα, ἢ εἰς στρατηγίας, ἢ ἄλλην καμίαν ἀρχὴν, κάμνει χρεία νὰ ἐρευνοῦν, καὶ νὰ ἐξετάζουν, μήπως ἒ εἶναι κανεὶς τοιῦτος. διότι αὖ τὸν ἐξεύρουν, καὶ δὲν τὸν μαρτυρήσουν, αὖ ἒ Ὀρθόδοξοι εἶναι, μεγάλως παιδεύονται.

Οἱ Μανιχαῖοι ἐλέγχονται καὶ ἀφ' ἓ ἀποθαίνουν, ὅτι κανεὶς δὲν τὲς κληρονομεῖ ὅτε μὲ διαθήκην, ὅτε χωρὶς διαθήκην, αὖ εἶναι ἒ Ὀρθόδοξοι οἱ Συγγενεῖς τες, πάρεξ τὰ παιδία τες,

ἀλλὰ

ἀλλὰ βλασφημίζονται τὰ φρόνιμά τους, διότι τὰ παιδία τους μόνον αὖ εἶναι ὀρθόδοξα τοὺς κληρονομοῦν. αὐτὰ δὲ περὶ τῶν ἄλλων Αἱρετικῶν.

Περὶ Δέλων, καὶ τῶν ποιοῦπων ἐμφρησμός.

ΤΙΤΛΟΣ, ιβ'.

Ὁ Δοῦλος ὅπου νὰ ἐξέλθῃ, καὶ νὰ συνεργήσῃ εἰς τὴν ἁρπαγὴν τῆς Κυρίας του, νὰ καίεται.

Οἱ δοῦλοι ὅπου ἐπιβουλεύονται τὴν ζωὴν τῶν Αὐθεντῶν τους, νὰ καίωνται μὲ φωτίαν. καὶ ὅσοι δοῦλοι ἀκέσουν τὴν φονικὴν τοῦ Αὐθεντός του ὅπου κράζει, καὶ δὲν πηγαίνουν νὰ τὸν γλυτώσουν, καὶ τὸν φονεύσουν τινὲς, εἴτε εἰς τὸ σπῆτι, εἴτε εἰς στράταν, εἴτε εἰς καμπὰ ζυγαλατεῖον, ἢ περιβόλιον τὸν φονεύσουν.

Ἐὰν κανεὶς οἰκιακὸς, δηλαδὴ, ἢ σκλάβος κατηγορήσῃ τὸν Αὐθέντην ὅπου τὸν ἔχει, εἰς ἔγκλημα κατηγορίας, νὰ κόπτεται ἡ κεφαλή του, ἔξω ἀπὸ ἐκείνους ὅπου κατηγοροῦν διὰ ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ Βασιλέως τὸν Αὐθέντην τους. ὁμοίως καὶ ὁ ἐλευθερωμένος δοῦλος ὅπου νὰ κατηγορήσῃ τὸν Αὐθέντην του ὁποῦ τὸν ἐλευθέρωσε, καὶ τὸν κληρονόμον του εἰς ἔγκλημα, νὰ λαμβάνῃ τὴν αὐτὴν τιμωρίαν μὲ τοὺς δούλους καὶ ὑπηρέτας.

Ἐὰν καύσῃ κανεὶς σπῆτια μὲ τὸ θέλημά του, ἢ θεμωνίαν σιταρίου ὅπου νὰ εἶναι σιμὰ εἰς σπῆτια, καὶ μαρτυρηθῇ, νὰ καίεται καὶ αὐτός. εἰ δὲ ἔξω τῆς χώρας τὸ κάμνει τοῦτο, νὰ κόπτουν τὰ χέρια του.

Εἴτις λάβῃ φωτίαν εἰς τὸ χωράφιν του διὰ νὰ καύσῃ τὴν καλαμιὰν, καὶ εὔγει ἡ φωτία, καὶ καύσει ξένα χωράφια, ἢ ἀμπέλια, κάμνει χρεία νὰ ἐξεπάζῃ ὁ Κριτὴς καταλεπτῶς· καὶ εἰ μὲν ἀπὸ ἀγνωσίαν, ἢ ἀπὸ ῥαθυμίαν, καὶ ἀμέλειαν ἐκείνου ὁποῦ τὴν ἄναψε τὴν φωτίαν, ὡσὰν ὁποῦ δὲν ἐπρόσδαξε μὲ πᾶσαν ἐπιμέλειαν νὰ φυλάξῃ τὴν φωτίαν μὲ ὅλην τὴν δυνάμιν νὰ μὴν εὔγῃ παρέξω, καταδικάζεται νὰ παιδευθῇ, ὡσὰν ὁποῦ ἀμέλησεν. εἰ δὲ καὶ ἔκαμε πᾶσαν σπουδὴν, καὶ ὅπως

μέλειαν ἐκεῖνος, καὶ μὲ ὅλην του τὴν δυνάμιν ἐφύλαξεν, ἔξαφνος δὲ αἴσθημος φυσῶντας ἔφερε τὴν φωτίαν, καὶ ἔβλαψεν ἄλλους, ἀκαπάκειπος εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ ἄναψε τὴν φωτίαν.

Ἐὰν τύχῃ καὶ ἀνάψῃ εἰς καμῆν τινὸς αὐλῆτι, εἰς ἀπ' ἐκεῖ δράμῃ ἡ φωτία, καὶ καοῦν καὶ ἄλλα αὐλίτια, δὲν καπαδικάζεται τίποτες ἐκεῖνος ὁπὸ ἄναψε τὸ αὐλίτι τὸ πρῶτον.

Περὶ τῶν Δεχομένων ξένους δοῦλους, καὶ τῶν Πλουσίων τὰς ἐλαθερίας.

ΤΙΤΛΟΣ, ιγ'.

Ε'Κεῖνος ὁπὸ δεχθῇ ξένον δοῦλον, καὶ τὸν κρύψει, δὲν φεύγει τὴν ζημίαν μὲ τὸ νὰ προφασίζεται, πῶς ἦτον ἐδικός του, καὶ θέλει νὰ κειθῇ, ἀλλὰ τὸν δίδει τῷ Αὐθέντου αὐτῦ μὲ ἄλλον ὅμοιον.

Ἐκεῖνος ὁπὸ δεχθῇ τὸν δοῦλον φεύγοντα, καπαδικάζεται νὰ δώσῃ ἐκεῖνον μὲ ἄλλον ὁμοίοντα, καὶ ν'. φλωρία, καὶ ὅσαι φοραῖς τὸν δεχθῇ, τοσοῦτον αὐξαίει ἡ ζημία.

Εἴτις πουλήσῃ ἐλεύθερον χωρὶς τὸ θέλημά του, εἶναι κλέπτης ἀνθρώπων.

Ἐὰν κανεὶς ἐξεύρῃ τινὰ, πῶς εἶναι ἐλεύθερος, καὶ τὸν ἀγοράσει, ἢ τὸν πωλήσει, ἢ τὸν χαρίσει, ἢ εἰς προῖκα τὸν δώσει, ἢ τὸν ἄλλάξει μὲ τίποτες, καὶ ἀποδειχθῇ μία μόνον ἀπὸ τὰς αἰτίας, νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τε.

Περὶ Διαφόρων τιμωριῶν.

ΤΙΤΛΟΣ, ιδ'.

Ε'Ἂν εἰπῇ κανεὶς λόγον κακὸν δχὶ τὸν Βασιλέα, δὲν πρέπει νὰ παιδεύεται παραυτὺς, ἀλλὰ κάμνει χρεία χωρὶς ἄλλο, ἐκεῖνοι ὁπὸ ἤκουσαν τὸν λόγον νὰ τὸν εἰποῦν τοῦ Βασιλέως, καὶ εἴτι θέλῃ ὁ Βασιλεὺς νὰ προσάξῃ δχὶ τ' ἐκεῖνον.

πλὴν

πλιὼ Ϲ δχὶ τὺς τοιύτυς ταῦτα φροσάσει ὁ νόμος. ὅτι εἰ μὲν ἀπὸ ἀγνωσίαν εἶπον τὸν λόγον, νὰ μὴ τὸν λογιάζουω δχὶ τίποτες, ἀλλὰ νὰ τὸν καταφρονοῶ. εἰ δὲ ἀπὸ σελλωιασμὸν, κὴ λωλάδα, κάμνει χρεία νὰ τὺς λυπηθοῶ. εἰ δὲ ἀπὸ ἀκακίαν, ἄξιοι εἶναι συγχωρήσεως. εἰ δὲ ἔξω ἀπὸ τὺς ξεῖς τύτυς ξόπυς εἶπαν τὸν λόγον, νὰ παιδδώνται κατὰ τλιὼ δωάμιν τῆϛ λόγωντυς, κὴ τῆς φλυαρείας ὁπῦ εἶπαν.

Ε'κεῖνος ὁπῦ μελετήσει κακὸν δχὶ τλιὼ ζωλιὼ τῦ Βασιλέως, φονδεύεται, κὴ τὰ φράγματά τυ γίνονται εἰς ἀρπαγλιό.

Περὶ Μονίζας.

Ε'Κεῖνοι ὁπῦ κάμνουω πλαϛιὼ μονίτα, μαζὶ μετ' ἐκείνυς ὁπῦ τὸν ὑπηρετοῶ, νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τυς. ὁ δὲ Κυβερνήτης τοῦ ζδγαλατείυ ἐκεῖ ὁπῦ ἔγινεν ἡ πλαϛὴ μονίτα, εἴτε γεωργὸς, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἄλλος τινὰς ὁπῦ κατοικοῦσεν ἐκεῖ, εἴτε ἐργασηριάρης ὁπῦ νὰ ὑπηρέτησεν εἰς τοιῦτον σφάλμα, νὰ κόπτωνται κὴ αὐτοιωῶν τὰ χέρια. μονίτα δὲ λέγεται τὸ ἀρχέτυπον σφραγιϛήριον, ἢ βελωτήριον, μὲ τὰ ὁποῖα χαράττεται ὁ τύπος τῆϛ νομισμάτων, φλωρία δηλαδὴ, κὴ χρσίων, κὴ ἄλλων.

Ε'κεῖνος ὁπῦ ζγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ μετερίζι ὁπῦ κάμνουω εἰς τὰ φυσάτα δχὶ φύλαξιν, ἢ ὁπῦ σέβη ἀπὸ τῦ τείχυς εἰς τὸ Κάϛρον, ν' ἀποκεφαλίζεται.

Ε'κεῖνος ὁπῦ πηδήσει τὸ χαντάκι, νὰ ζγαίνη ἀπὸ τλιὼ ϛρατείαν του.

Ε'κεῖνος ὁπῦ παρακινήσει τὺς Ϲβατιώτας εἰς ἀποϛασίαν ἀποκεφαλίζεται. εἰ δὲ ἕως φιλῆς φωνῆς μόνον, κὴ κατηγορίας ἔγινεν ἡ ϛάσις, νὰ ζγαίνη ἀπὸ τλιὼ τάξιν ὁπῦ ζείσκεται τῆς τιμῆς του.

Πᾶσα ξεδιαντροπία, κὴ αὐτιλογία τὰ Ϲβατιώτε ὁποῦ νὰ εἰπῆ κατὰ τῦ Δικὸς, ἢ τῦ Ἄρχοντος τῦ Ϲβατῦ, κεφαλικλιὼ τιμωρίαν τῦ φέρει.

Περὶ

Περὶ Ἰδιωτικῶν Φυλακῶν.

Ἡ Διάταξις ὁρίζει, ὅτι νὰ μὴ κάμῃ κάθ' ὅας ἔχωσι φυλακάς. ὅσοι δὲ τὸ κάμνουσι τοῦτο νὰ καταδικάζωνται νὰ κάμνουσι τόσας ἡμέρας εἰς τὴν Αὐθεντικὴν φυλακὴν, ὅσας ἔκαμε ἐκεῖνος ὁποῦ ἔκλεισαν αὐτοὶ εἰς τὴν ἐδικήν τους φυλακὴν, εἴτι χρεᾶς ἄνθρωποι ἢ αὖ εἶναι, ἢ ἀξιώματος, ἢ νὰ ξεπλήτουν ἢ ἀπὸ τὴν κρίσιν ὁποῦ εἶχον νὰ κάμουν μετ' ἐκείνους ὁποῦ ἐφυλάκωναν μὲ πρόσταξιν τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ τοῦ Ἄρχοντος. εἰ δὲ ἀμελήσῃ ὁ Ἄρχων, νὰ κινδυνεύῃ ἢ εἰς τὸν βίον του, ἢ εἰς τὴν ζωήν.

Ὁ Φυλακάπορας ἐὰν πάρῃ χρήματα, ἢ ἀφήσῃ τοὺς Φυλακωμένους χωρὶς σίδηρα, ἢ ἄλυσιν, ἢ σέρξῃ ἢ ἀφήσῃ ἢ σεβάσιον σίδηρον, ἢ φαρμάκι εἰς τὴν φυλακὴν, παιδεύεται. εἰ δὲ γνήσῃ τίποτες ποιῆσον, μὴν ἐξόροντος τοῦ φυλακάπορος, ἀποδιώκεται ὡς ἀμελὴς, καὶ δύσεται ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς φυλακῆς.

Ἐκεῖνοι ὁποῦ φύγουν ἀπὸ ταῖς φυλακαῖς, ἐὰν σωτείψουν τὴν ἄλυσον, ἢ μέρος τῆς φυλακῆς χαλάσουν, καὶ φύγουν, ἢ ἀλλεξόπους ἄλλην ὑπηρεσίαν κάμουν εἰς ταῖς φυλακαῖς, καὶ φύγουν, ἀποκεφαλίζονται. εἰ δὲ ἀπὸ ἀμέλειαν τοῦ Φυλακάπορος ὁποῦ τὸν ἐνεμπιστεύθηκαν, ὀλιγώτερον παιδεύονται.

Περὶ Χρήσεως Ἵππου.

Ὅποιος πάρῃ ἄλογον ἀπὸ τινὰ μὲ ἀγώγιον νὰ πηγαίνῃ ἕως τὸν δεῖνα τόπον, ἢ ἐκεῖνος περάσει τὸν τόπον, καὶ πηγαίνει παρέκει, εἴτι βλάβη ἔλθῃ εἰς τὸ ἄλογον, ἢ φόφος, αὐτὸς ἀποκρίνεται, ἢ ὁ Αὐθεντης τοῦ ἀλόγου ἀπομένει ἀζήμιος. εἰ δὲ ἢ γνήσῃ βλάβη ἕως εἰς τὸν τόπον ὁποῦ εἶχαν λόγον, ἢ φόφος εἰς τὸ ἄλογον, ἀζήμιος μένει ἐκεῖνος ὁποῦ ἔλαβε τὸ ἄλογον, πάρεξ μόνον αἰ τὸ ἀμέλησε, ἢ δὲν τὸ ἐπιμελήθη καθὼς ἔπρεπεν, ἢ ἔκαμε τίποτες ἐπιβλὴν εἰς τὸ ἄλογον.

Εἴτις ἀπεικαθῇ πῶς αὐγατίσει ἐργασήριον, ἢ σέβει εἰς ἄλ-

ἄλλε πραγματείαν, ἢ καταφρονήσει τὴν πραγματείαν τε, καὶ τὴν κατηγορήσει πρὸς ἄλλους, εἰς τὸ νὰ τὴν ἀγοράσῃ αὐτὸς παρακάτω. εἴτε ἄλλος εἰς ἄλλε τέχνην σεβαίνει, καὶ δελδέι ἢ εἰς τὰς δύο, ἢ δὲν ἀφήσει τὴν μίαν, ὅποια τὲ φανῇ μὲ τὸ θέλημα τοῦ Ἐπάρχε, ὁ τοιῦτος νὰ δαίρεται, καὶ νὰ κουρδίεται, ἔπειτα νὰ πομπδίεται, καὶ νὰ ξεριζεται εἰς ὅλην τε τὴν ζωήν.

Κάμνει χρεία ὁ Λεγατάριος νὰ ἔχῃ σύνοιαν, καὶ νὰ ςοχάζεται, & ὅταν εὕρουν τινὰς ὁπὲ σωάζουν, ἢ θησαυρίζουν τὰ ὅσα ἔρχονται εἰς τὴν Πόλιν φαγώσιμα εἰς καιρὸν ἀκριβείας, ἢ ἄλλα ἀναγκαῖα, & χρειαζόμενα δι' τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τὰ σωάζουν, καὶ πραγματδόνται τὴν δυσυχίαν τὲ λαὲ, νὰ φανερώσῃ εἰς τὸν Ἔπαρχον, δι' νὰ δαίρωνται, ἢ νὰ κυρδώνται, καὶ νὰ δίδουν καὶ τὰ ὅσα ἔχουν σωαγμένα εἰς τὸ κοινόν.

Ἐκεῖνος ὁπὲ σφαλίσει ξένα ζῶα, ἢ τ' ἀφήσῃ & φοφήσουν ἀπὸ τὴν πεῖναν, ἢ ἀλλέως τὰ σκοτώσει, καταδικάζεται νὰ τὰ πληρώνῃ ὀγλήγορα διπλᾶ.

Πρόβατα, βοΐδια, ἄλογα, χοῖροι, ἐὰν ἔλθουν σὲ ἀπαύω εἰς τὸ ἄλλο, & σκοπωθουῦν, ἐὰν σκοπωθῇ ἐκεῖνο ὁπὲ πηγαίνει πρῶτον ἐπαύω εἰς τὰ ἄλλα, ἀκατάκριτος εἶναι ὁ Αὐθεντης ἐκείνε ὁπὲ τὸ σκοτώσει. εἰ δὲ ἐκεῖνο ὁποῦ πηγαίνει πρῶτον ἐπαύω εἰς τὰ ἄλλα, σκοτώσῃ κανένα ἀπ' ἐκεῖνα, καταδικάζεται ὁ Αὐθεντης τε. καὶ ἢ τὸ δίδει ἐκείνε ὁπὲ τὲ ἐφονεύθη τὸ ζῶον, ἢ τὲ πληρώνει τὴν τιμήν.

Ἐκεῖνος ὁπὲ δολώνει τὸ ἀσίμι, & δελδέι, καὶ πελεῖ ἀπ' αὐτὸ, νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τε.

Περὶ τῶν Ποῖοι ἀτιμοῦνται.

ΤΙΤΛΟΣ, ιέ.

Ἐὰν ὑβείσῃ κανεὶς τὸν Κειτὴν ἐκεῖ ὁπὲ κείνεται, ἢ ἐγκαλεῖται, ἀτιμᾶται ὁ τοιῦτος.

Ἐὰν κειθῇ κανεὶς εἰς σὲα Κειτὴν, ὕςερον βελιθῇ νὰ κειθῇ

θῇ εἰς ἄλλον, ϗ ὑβρίσει τὸν πρῶτον Κριτὴν, ϗ ὁ τοιοῦτος ἀτιμοῦται. διότι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐγκαλοῦνται δὲν ἔχουν ἄδειαν νὰ ὑβρίζουν τοὺς Κριτὰς ὁποῦ ἐκρίθησαν προτήτερα.

Ὅλοι ὅσοι πηγαίνουν εἰς τὴν παλαίστραν δι' νὰ κερδήσουν τίποτες δι' τὴν πόρδσίν τους, ἄτιμοι εἶναι. ϗ ἐκεῖνοι ὁποῦ πηγαίνουν πρῶτοι δι' φιλοτιμίαν εἰς τὰ παιγνίδια ὁποῦ γίνονται εἰς τὴν ἀγοράν, ἀτιμοῦνται. ἀτιμοῦνται ☪ οἱ ῥαφιανοί, οἱ συκοφάνται, ϗ ἡ Γυναῖκα ὁποῦ ὑπανδρδῇ πρὶν νὰ περάσῃ ὁ πρόθιμος χρόνος, ϗ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἐξύρει, ☪ τὴν πάρει. ϗ ἐκείνη ὁποῦ ἀρραβωνιαδῇ μὲ ἄλλον, ϗ πάρει ἄλλον. ☪ ἐκεῖνος ὁποῦ καταδικαδῇ δι' καμίαν παυργίαν. ϗ ἐκείνη ὁποῦ καμώνεται πῶς εἶναι ἐγγαστρωμένη.

Εἰς τὴν κρίσιν τῆς ὕβρεως, ὄχι μόνον ἐκεῖνος ὁποῦ καταδικαδῇ, ἀτιμοῦται, ἀλλὰ ϗ ἐκεῖνος ὁποῦ συμβιβαδῇ μὲ χρήματα. διότι φαίνεται πῶς δι' νὰ εἶναι παίσης, δίδει τὰ χρήματα.

Ἐκεῖνοι ὁποῦ πέρνουν δι'άφορον ἀδιάντροπον, ϗ ζητοῦν δι'άφορον εἰς δι'άφορον, ἀτιμοῦνται.

Ἐκεῖνος ὁποῦ χαλάσει τὴν πίστιν τῆς σωφροσύνης, ἀτιμοῦται, ϗ ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τὸ δίκαιον τῆς σωφροσύνης.

Καὶ εἰς καιρὸν λοιμώξεως οἱ ἀγοράζοντες σίτα φορτία, ϗ ἄλλων τοιούτων, ϗ θέλοντες νὰ κάμουν ἀκρίβειαν, τὰ φυλάττουν εἰς καιρὸν ἀφορίας, ὧν εἶναι πραγματευταὶ, ἐμποδίζονται ἀπὸ τὴν πραγματείαν, ἢ ὀχορίζονται· εἰ δὲ ϗ εἶναι πτωχοὶ καταδικάζονται νὰ δουλεύουν εἰς Αὐθεντικὴν ἐργασίαν.

ΝΟΜΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ

Κατ' ἐκλογὴν Βιβλίου τοῦ τῆς Θείας λήξεως Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως.

Περὶ Γεωργικῶν, ά.

Ρέπει τὸν Γεωργὸν, ὅταν ὀργώνῃ τὸ χωράφιον αὐτῆ, νὰ εἶναι δίκαιος, καὶ νὰ μὴν ἀυλακίζῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σωόρον τῆ Γείτονός τε. εἰ δέτις ὀργώσῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σωόρον, & κολοβώσῃ τὸ χωράφι τῆ Γείτονός τε, εἰ μὲν εἰς τὸ ὄργωμα τὸ κάμνῃ τῆτο, χάνει τὸν κόπον τε, εἰ δὲ εἰς τὸν σωόρον τὸ ἔκαμε, χάνει & τὸν σωόρον, καὶ τὴν Γεωργίαν, & τὸν καρπὸν ὁ Γεωργὸς ἐκεῖνος ὁπῆ ὀργώνει ἔξω ἀπὸ τὸ σωόρον.

Ε'αὐτις Γεωργὸς, χωρὶς νὰ ἰξεβρῃ ὁ Οἰκοκύρης τῆ χωραφίε, ὑπάγῃ, καὶ ὀργώσῃ αὐτὸ, ἢ τὸ σπείρῃ, νὰ μὴν πέρνῃ τίποτες, μήτε δι' τὸν κόπον τῆ ὀργώματος, μήτε καρπὸν, ἀλλ' ἔτε τὸν σωόρον ὁπῆ ἔσπειρε.

Ε'αὐ συμφωνήσουν δύο Γεωργοὶ σ'ένας μὲ τὸν ἄλλον, νὰ ἀλλάξουν χωράφια πρὶν νὰ τὰ σπείρουσι, καὶ μετανοήσῃ τὸ σ'ἕα μέρος, εἰ μὲν ἐσπάρθη τὸ χωράφι, νὰ μὴ τὸ γυρίζῃ πλέον. εἰ δὲ & δὲν ἐσπάρθη ἀκόμι, μόνον εἶναι ὄργωμα, ἐαὐ ἐκεῖνος ὁπῆ ἐμετανόησε δὲν τὸ ὄργωσε, νὰ τὸ ὀργώσῃ καὶ ἐκεῖνος, καὶ τότε νὰ τὸ γυρίζῃ.

Ε'αὐ συμφωνήσουν δύο Γεωργοὶ νὰ ἀλλάξουν χωράφια ἀναμεταξὺ δύο, ἢ δύω μαρτύρων, & ἐσυμφώνησαν εἰς παντοτεινὰ, νὰ μείνῃ ἡ τοιαύτη ἀλλαξία κυρία, βεβαία, καὶ ἀσάλευτος.

Ἐὰν δύο Γεωργοὶ ἀλλάξωσι χωράφια, εἴτε πρὸς καιρὸν, εἴτε δι' παντοτινά, καὶ δὲν ηὑρεθῇ τὸ σῦκα μέρος ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἢ δὲν ἐσυμφώνησαν ἔτζι, νὰ δίδῃ ἐκεῖνος ὁπὸῦ ἔχει τὸ περισσότερον, καὶ ἕτερον τόπον ἐκεῖνος ὁπὸῦ ἔχει τὸ ὀλιγώτερον, ἕως οὗ νὰ ἰσιάζουν. εἰ δὲ οὕτως ἐσυμφώνησαν, νὰ μὴ τοῦ δίδῃ τίποτες.

Ἐὰν Γεωργὸς ἔχῃ κρίσιν εἰς χωράφι, καὶ πηγαίνει ἄβουλα ἐκεῖνος ὁπὸῦ τὸ σπείρει, ἢ τὸ θερίσει χωρὶς κρίσιν. εἰ μὲν ἔχῃ δίκαιον νὰ τὸ χαίῃ, εἰ δὲ χωρὶς δίκαιον ἐδικαιολογήθη, νὰ δίδῃ διπλοῦν τοὺ ποσόπτα τῆς ἐπικαρπίας ὁπὸῦ ἐθέρισε.

Ἐκεῖνος ὁπὸῦ κόπτει ξύλον λόγκον, καὶ τὸν σπείρει ἄβουλα τοῦ Οἰκοκύρη ὁποῦ τὸ ἔχει, νὰ μὴ πέρνῃ τίποτες ἀπὸ τὸν καρπόν του.

Ἐὰν ἔγινε τίποτε μεγισμὸς, καὶ ἀδίκησε τινὰς εἰς σκάφιμον, ἢ εἰς τόπους, ἔχουν ἄδειαν νὰ χαλοῦν τὸν μεγισμὸν ὁπὸῦ ἔγινε.

Ἐὰν δύο χωρία μάχωνται δι' σιώρα, ἢ δι' χωράφια, ἂς ςοχασθοῦν, ἂς ὀξεπάζουν οἱ Κριταὶ, καὶ ὅποιον χωρίον τὰ ἐκράτησε περισσότερον χρόνον, ἐκείνου δίδουν τὸ δικαίωμα. εἰ δὲ εἶναι παλαιὸν σιώρον, ἢ πρώτη δι' κράτησις νὰ εἶναι ἀπαρασάλευτος.

Ἐὰν πάρῃ κανεὶς χωράφια ἀπὸ Γεωργὸν ὁπὸῦ δυσυχήσει, καὶ δὲν δυνάται νὰ τὰ σπείρῃ, καὶ νὰ συμφωνήσουν, καὶ κάμουν ἰσιασμὸν, ὅτι νὰ τὰ ὀργώσῃ μόνον, καὶ νὰ μοιράζουν, τὰ σύμφωνα νὰ εἶναι βέβαια. εἰ δὲ ἐσυμφώνησαν νὰ βαίῃ καὶ τὸν σπόρον, ἐπειδὴ τότε νὰ ἔχουν τὸ κῦρος.

Ἐὰν Γεωργὸς ςοιχίσῃ, ἐπειδὴ λάβῃ ἐπάνω τε ἀμπελῶνα, ἢ χωράφιον, νὰ τὸ γεωργῇ, καὶ νὰ καλλιεργῇ αὐτὸ, καὶ συμφωνήσει μετὰ τοῦ Οἰκοκύρη τοῦ πράγματος, καὶ λάβῃ ἀρραβῶνα, ἐπειδὴ ἀρχίσει νὰ δυλεύῃ, ἐπειδὴ ὕστερα μετανοήσει, ἐπειδὴ ἀμελήσει, καὶ δὲν τὸ γεωργήσει, νὰ πληρώνῃ τοὺ τιμοὺ ὁπὸῦ ἀξίζει. καὶ πάλιν τὸ ἀμπέλι, ἢ τὸ χωράφι, νὰ τὸ ἔχῃ ὁ πρῶτος Οἰκοκύρης.

Ἐὰν Γεωργὸς σέβῃ, καὶ ξαναθαρίσῃ χωράφι χερσωμένον, καὶ δενδρειασμένον ἄλλε Γεωργοῦ, εἰς ἓξ χρόνους νὰ τοῦ τὸ δίδῃ πάλιν.

Ἐὰν

Ἐὰν πτωχὸς Γεωργὸς, καὶ δὲν δύναται νὰ δανδίσῃ τὸ ἀμπέλι, ἢ τὸ περιβόλι τε, καὶ φύγῃ καὶ ξενιτευθῇ, ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν τὰ δοσίματα τῆς Αὐθεντείας ἀπαώτες σεβαίνουν, καὶ τὸ ξυγοῦν, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἄδειαν, ὅταν γυρίσῃ ὁ Γεωργὸς νὰ τὸς ζημιώσῃ, ἢ νὰ τὸς ζητᾷ τίποτες καθόλε.

Ἐὰν Γεωργὸς φύγῃ, καὶ ἀφήσῃ τὸ ἀμπέλι τε, ἢ τὸ περιβόλι, νὰ δίδουν ἐκεῖνοι ὁπὸ τὸ ξυγοῦν, καὶ τὸ ξώγουν τὰ δίκαια εἰς τὴν Αὐθεντείαν.

Ἐκεῖνοι ὁπὸ πάρουν ἀμπέλια, ἢ χωράφια δι' ἀφορον, ἐὰν τὰ φάγουν ἕως ἑπτὰ χρόνες, νὰ λογαριάζῃ ὁ Κριτὴς ἀπὸ τὲς ἑπτὰ χρόνες & ἑπάνω, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἐπικαρπίας νὰ τὸ βαίνῃ εἰς τὸ κεφάλαιον.

Ἐὰν περιπατῇ κανεὶς εἰς σράταν, & εὕρῃ ζῶον τζακισμένον, καὶ απλαγχνιδῇ, καὶ μηνύσῃ τὸν Αὐθεντός τε, & ὁ Αὐθέντης ἔχει ὑποψίαν εἰς αὐτὸν, πῶς αὐτὸς τὸ ἐτζάκισεν, ἂς κάμῃ ὅρκον διὰ τὴν τζάκισιν, ἀμὴ διὰ τὸν φόφον αὐτῦ, ἢ τὸν χαμὸν δὲν κέινεται.

Νὰ μὴ τολμήσῃ κανεὶς νὰ δεχθῇ ξενόν Γεωργόν. εἰ δὲ καὶ δεχθῇ νὰ τὸν δίδῃ πάλιν εἰς τὸ ζβυγαλατεῖον ὁπὸ ἄφησεν. εἰ δὲ παρέβῃ, καὶ δὲν τὸν ἐπισρέψῃ, νὰ δίδῃ εἰς τὴν Αὐθεντείαν δώδεκα λίβρας ἀσύμι, καὶ ἔτζι ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τὸ Ἄρχοντος νὰ δίδῃ τὸν Γεωργὸν μετὰ πάσης ζημίας, & βλάβης, καὶ τὰ πεκλία αὐτοῦ.

Ἐὰν πάρῃ κανεὶς βοΐδι νὰ ὀργώσῃ, καὶ φοφήσῃ, ἂς ἐξετάξῃ, & ἂς ἐρωτήσῃ ὁ Κριτὴς, καὶ εἰ μὲν ἐφόφησε τὸ βοΐδι εἰς τὴν δουλειαν ὁπὸ τὸ ἔπηρε, νὰ εἶναι ἀζήμιος ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἔπηρεν. εἰ δὲ εἰς ἄλλην δουλειαν, νὰ πληρώνῃ τὸ βοΐδι σῶον, & ἀκέραιον.

Ἐὰν πάρῃ κανεὶς βοΐδι, ἢ ἄλλο κανένα ζῶον χωρὶς θέλημα τῦ Οἰκοκύρη ὁπὸ τὸ ἔχει, καὶ πηγαίνει εἰς πραγματείαν, νὰ δίδῃ τὸ ἀγώγι τε διπλοῦν. εἰ δὲ καὶ φοφήσῃ εἰς τὴν σράταν, νὰ δίδῃ δύο αὐτὶς διὰ σὰν ὅ,τι καὶ αὖ εἶναι.

Περὶ Γ'μοσιαρέων.

Ε'Ἀν Γεωργὸς ἰμοσιάρης πάρῃ ξενον χωράφι νὰ τὸ δυλεύῃ, ὁ τοιοῦτος αὐ θεσίσῃ τὸ χωράφι, ϛ' κυβαλίσῃ τὰ δεμάτια χωρὶς νὰ ἰξούρῃ ὁ Οἰκοκύρης ὁποῦ ἔχει τὸ χωράφι, ὡς κλέπτης ὑποξεφώνεται, κ' νὰ χαύῃ ὅλον τὸν καρπόν.

Ε'κεῖνος ὁποῦ νὰ πάρῃ χωράφι ἀπὸ τινὰ νὰ τὸ δουλεύσῃ μὲ ἴμορον, νὰ πέρνῃ ἐκεῖνος δεμάτια ἐννέα, κ' ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει τὸ χωράφι δεμάτι ἕνα. ἐκεῖνος δὲ ὁποῦ μοιράσει ἔξω ἀπὸ τάτλιω τλὼ ἀχάπαξιν, θεοκατάρατος.

Περὶ Μεσιακῶν.

Ε'Ἀν Γεωργὸς λάβῃ χωράφι μεσιακὸν ἀπὸ τινὰ, κ' δεν τὸ γεωργήσει εἰς τὸν καιρὸν καθὼς πρέπει, ἀλλὰ μόνον εἰς τλὼ ὄψιν ῥίψει τὸν σπόρον, ὁ τοιοῦτος νὰ μὴ πέρνῃ τίποτες ἀπὸ τὸν καρπὸν, ἀλλὰ νὰ χαύῃ τὸν κόπον τω, ὅτι ἐψεμάτισε, κ' ἐγέλασε τὸν Οἰκοκύρλω τῶ χωραφιῶ.

Ε'ὰν Γεωργὸς λάβῃ ἀπὸ ἄλλον Γεωργὸν ὁποῦ σπωχωύει, κ' ἀδωνατήσει, ἀμπέλι μεσιακὸν νὰ τὸ δυλεύῃ, κ' δεν τὸ κλαδεύσῃ κατὰ τὸ πρέπον, ἢ νὰ τὸ σκάψῃ, ἢ νὰ τὸ σκαλίσῃ, ϛ' νὰ τὸ φράξῃ, νὰ μὴ πέρνῃ τίποτες ἀπὸ τὸν καρπὸν τῶ ἀμπελιῶ.

Ε'ὰν Γεωργὸς λάβῃ χωράφι μεσιακὸν ἀπὸ τινὰ ὁποῦ σπωχωύει, κ' δεν δωύαται νὰ τὸ δυλεύσῃ, κ' ἐν ὑστέροις μετανοήσει ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἐπῆρε, κ' μιωύσει τῶ Αὐθεντῶ τῶ χωραφίου, πῶς δεν δωύαται νὰ τὸ δυλεύσῃ, ὁ δὲ Οἰκοκύρης ἀμελήσει, ἀζήμιος μενέι ὁ μεσιακάρις.

Ε'ὰν Γεωργὸς λάβῃ χωράφι μεσιακὸν νὰ τὸ δυλεύῃ ἀπὸ τινὰ Γεωργὸν ὁποῦ ὑπάγει εἰς ξενιτείαν, ϛ' ἐν ὑστέροις μετανοήσει, κ' δεν δυλεύει τὸ χωράφι, νὰ πληρώνῃ τὸν καρπὸν ὁποῦ ἤθελε νὰ κάμῃ διπλοῦν.

Περὶ

Περὶ Κλοπῆς, β'.

Ε'Α' Γεωργὸς κλέψῃ εἰς καιρὸν ὁπῦ σκάπτουν τζαπὶ, ἢ δικέλι, ἢ λισγάρι, ἢ ἄλλο τί ὅμοιον ἐργαλεῖον Γεωργικὸν, καὶ ὕστερα μὲ καιρὸν πολλὺ ἀπεικαθῇ, νὰ δίδῃ τὸ ἐργαλεῖον ὁπῦ ἐπῆρε, & νὰ πληρώνῃ καὶ ἡμερήσιον κεράτιον οἶν, ἤγουν φόλας ιβ'. ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος ὁπῦ κλέψει εἰς τὸν καιρὸν τῦ θέρους δρεπάνι, ἢ κλαδεύτῃ εἰς καιρὸν κλάδες, ἢ τζεκιάρει εἰς καιρὸν ρογνίες, καὶ τὰ ὅμοια.

Ε'αύτις κλέψῃ κώδωνα ἀπὸ βοΐδι, ἢ τροβάτον, ἢ ἀπὸ ἄλλο κανσίνα ζῶον, ὡς κλέπτης νὰ δαίρεται. εἰ δὲ τὸ ζῶον χαθῇ & γενῇ ἄφαντον, νὰ τὸ πληρώνῃ ἐκεῖνος ὁπῦ ἔκλεψε τὸ κουδουνῖ.

Ε'αὰν δίρεθῇ δραγάτης ὁπῦ φυλάττει ἀμπέλια, ἢ ἄλλους καρπῦς, πῶς κλέπτει ἀπὸ τὺς καρπῦς ὁπῦ φυλάττει, νὰ χαίνῃ τὰ δραγατικάτα, καὶ νὰ δαίρεται.

Ε'αὰν δίρεθῇ βοσκὸς τροβάτων, πῶς ἀρμέγει τὶ τρόβατα κρυφὰ ἀπὸ τὸν Αὐθεντίλατα, καὶ πωλεῖ τὸ γάλα, νὰ δαίρεται, καὶ νὰ χαίνῃ καὶ τὶ ρῶγανα.

Ε'αὰ δίρεθῇ τίς πῶς κλέπτει ξένα ἀσάχια, νὰ τὰ πληρώνῃ διπλᾶ.

Ε'αὰν κλέψῃ κανεὶς βοΐδι, ἢ γάδαρον, καὶ ἀποδειχθῇ φανερὰ, νὰ δαίρεται, καὶ νὰ τὸ πληρώνῃ διπλοῶ, ἀλλὰ & ὅλλω τὶ δήλεσιν ὁπῦ ἔμελλε νὰ δηλεύσῃ τὸ ποιοῦτον ζῶον νὰ τὶ πληρώνῃ.

Ε'αύτις θέλοντας νὰ κλέψῃ βοΐδι ἀπὸ ἀγέλι, καὶ θροήσῃ τὶ ἀγέλι, καὶ φύγῃ, & φαγωθῇ ἀπὸ λύκα, & ἄλλα θηρία, ὁ ποιῦτος νὰ τυφλώνεται.

Ε'κεῖνος ὁπῦ εἰς τὸν καιρὸν τῦ θέρους πηγαίνει νὰ κλέψῃ δεμάτια, ἢ ὄσπεια, νὰ δαίρεται, & νὰ τὰ πέρνουν καὶ τὰ φορέματά τα.

Ε'κεῖνοι ὁπῦ πηγαίνουν εἰς ἀμπέλια, ἢ εἰς κήπους διὰ νὰ φάγουν πωρικὰ, συμπαθημένοι νὰ εἶναι. εἰ δὲ δίρεθοῦν νὰ κλέπτουν, νὰ δαίρωνται, καὶ νὰ τὰ πέρνουν τὰ φορέματά τα.

Ε'κεῖ-

Ἐκεῖνοι ὁπῶ κλέψουν ἀλέτρι, ἢ ὑννεῖον, ἢ ζυγόν, νὰ ζη μιώνωνται κατὰ τλὼ ποσότητα τῆ ἡμερῶν ἀπὸ τλὼ ἡμέραν ὁπῶ ἔγινε ἡ κλεψία, καθ' ἑκάστλω ἡμέραν φώλας ιβ'. κ' νὰ πληρώνῃ κ' ἐκεῖνα ὁπῶ ἔκλεψε.

Ἐκεῖνοι ὁπῶ κλέψουν ἁμάξι ξύλον, ἢ τὸ καύτσουν, νὰ τὸ πληρώνουν διπλοῦν.

Ἐκεῖνοι ὁπῶ δίρεθοῦν εἰς χωρία κλίπτοντες, νὰ δέρωνται, κ' νὰ πληρώνουν τλὼ ζημίαν. εἰ δὲ ἐκ δευτέρυ δίρεθοῦν, νὰ ῥαβδίζωνται, κ' νὰ πληρώνουν διπλῶν τλὼ ζημίαν. εἰ δὲ ἐκ τρίτυ δίρεθῶσι, νὰ τυφλώνωνται.

Ἐκεῖνος ὁποῦ κλέπτει ἀπὸ πιθάρι, ἢ ἀπὸ βουτζὶ κρασὶ, ἢ λάδι τλὼ νύκτα, νὰ καταδικάζεται ὡσὰν κλέπτης.

Περὶ Ἀγελαδαρέων, γ'.

Ἐὰν ὁ ἀγελαδάρης παραλάβῃ βόϊδι νὰ τὸ βόσκῃ, καὶ τὸ χάσῃ, καὶ τλὼ ἡμέραν ὁποῦ τὸ χάσει δὲν μιλύσει τοῦ Λάθεντος τοῦ βοϊδίου, ὅτι τὸ βόϊδι τὸ ἴδιον ἔως τὸν δεῖνα, κ' ἔως τὸν δεῖνα τόπον, κ' ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἐμπρὸς δὲν ἐξεύρω τί νὰ ἔγινε, τὸ πληρώνει ὁ ἀγελαδάρης. εἰ δὲ τὸ ἐμιλύσεν εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν ἀγελαδάρης πάρῃ τὸ ταχὺ βόϊδι ἀπὸ Γεωργόν, καὶ σμίξει μὲ τλὼ ἀγέλλι, καὶ συμβῇ νὰ τὸ φάγουν λύκοι, νὰ δείχνῃ τὰ σημάδια τοῦ Λάθεντός του, καὶ αὐτὸς νὰ εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν ἀγελαδάρης πάρῃ τὸ πουρνὸν βόϊδι ἀπὸ τινὰ Γεωργόν, & ξεχωρισθῇ τὸ βόϊδι ἀπὸ τὸ πλῆθος τῆς ἀγέλης, καὶ πηγαίνει κ' σίβη εἰς χωράφια, & κάμῃ ζημίαν, τλὼ μὲν ζημίαν νὰ τλὼ πληρώνῃ ὅλλω ὁ ἀγελαδάρης, ἀμὴ τλὼ ῥῶγαν νὰ μιλῇ τλὼ χαίῃ.

Ἐὰν ἀγελαδάρης πάρῃ βόϊδι ἀπὸ Γεωργόν, κ' γοίῃ ἄφαντον, ἂς ὁμόσῃ εἰς τὸ ὄνομα τῶ Κυρίυ, πῶς δὲν ἔκαμε καμίαν ζημίαν, ἢ ἐπιβελλὴ, ὅτε ἐκοινώησεν εἰς τλὼ κλεψίαντα, κ' νὰ μεύῃ ἀζήμιος.

Ἐὰν ἀγελαδάρης παραλάβῃ τὸ πυρνὸν βόϊδι ἀπὸ τινὰ Γεωρ-

γὸν

γὸν γερὸν, κὴ τύχη κὴ τζακιθῇ, ἢ τυφλωθῇ τὸ βοΐδι, ἂς ὁμόσῃ, πῶς δὲν ἔκαμε καμίαν ποινεία, ἢ ὅπβελλω εἰς αὐτὸ, κὴ νὰ εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν γελαδάρης δχὰ χαϊμὸν βοΐδι, ἢ τζακισμὸν, ἢ τύφλωσιν ὁμόσῃ, Ϛ ὕςερον ἐλεγχθῇ ἐπὶ δύο, ἢ τριῶν μαρτύρων, ὅτι ψεύδως ὤμοσε νὰ κόπτεται ἡ γλῶσσά τε, κὴ νὰ πληρώνῃ κὴ τιὼ ζημίαν τῦ βοΐδιε.

Ἐὰν γελαδάρης ῥίψῃ τὸ ῥαβδὶ ὁπῦ βασᾷ εἰς τὰ χέρια του, κὴ κτυπήσῃ βοΐδι, κὴ τὸ τζακίσῃ, ἢ τὸ τυφλώσει, δὲν εἶναι ἀθῶος, ἀλλὰ πληρώνει τιὼ ζημίαν. εἰ δὲ μὲ λίθον τὸ κτυπήσῃ εἶναι ἀζήμιος.

Περὶ Ζημίας ὁπῦ κάμνουν τὰ Ζῶα, δ'.

Ἐὰν εὕρῃ κανεὶς βοΐδι εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς ἄλλον τόπον, ὁποῦ νὰ κάμνῃ ζημίαν, κὴ δὲν τὸ παραδώσει τῦ Αὐθεντου, ὡσὰν ὁποῦ μέλλει νὰ ζητῇ νὰ τοῦ πληρώνῃ τιὼ ζημίαν ὁπῦ ἔκαμε τὸ βοΐδί του, ἢ ἄλλο ζῶον ὁπῦ νὰ ἦτον, ἀλλὰ τὸ σκοτώσει, ἢ τὸ τζακίσει, νὰ δίδῃ βόϊδι αὐτὶ βοΐδιε, κὴ γαϊδαρον αὐτὶ γαϊδάρε.

Εὐείσκωντας τιὼ φοράδαν μου ὁπῦ νὰ βόσκῃ εἰς ἐδικόν σε τόπον, τιὼ ἐδίωξες, κὴ ὥντας ἐγγατρωμένη ἔῤῥιψε τὸ πουλάκι σκοτωμένον. αἴσως ἐπὶ τ' αὐτῦ τιὼ ἐκτύπησες, ἢ τιὼ ἐδίωξες, ὑπόκεισαι εἰς τὸν Ἀκυλιον νόμον. διατὶ ἐκεῖνος ὁπῦ δυείσκει ξένον ἄλογον ὁπῦ βόσκει εἰς τόπον ἐδικόν τε, οὔτε νὰ τὸ κλείῃ, οὔτε δύναται νὰ τὸ δήρῃ, ἀλλ' ὡς ἐδικόν του νὰ τὸ φροσέχῃ, κὴ νὰ κάμῃ τιὼ ἀγωγιὼ μὲ τὸν Αὐθεντιὼ τε, νὰ πάρῃ τιὼ ζημίαν.

Ἐὰν δίρεθῇ βοΐδι ὁπῦ νὰ κάμῃ φθοραὶ, κὴ δὲν τὸ παραδώσῃ τοῦ Αὐθεντου του ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ εὗρε, ἀλλὰ κόψῃ τὰ αὐτία του, ἢ τὸ τυφλώσῃ, ἢ κόψῃ τιὼ οὐρά του, νὰ μὴ τὸ πέρνῃ πλέον ὁ Αὐθεντης του, ἀλλὰ νὰ πέρνῃ ἄλλο γερὸν αὐτὶς δχὰ ἐκεῖνο.

Ἐὰν εὕρῃ κανεὶς χοῖρον, ἢ πρόβατον, ἢ σκύλον ὁποῦ νὰ κάμῃ ζημίαν, κὴ τὸν παραδώσει γερὸν εἰς τὸ φρῶτον, κὴ πάλιν

λιν δουλεύσει, καὶ τοῦ παραγγείλει ἐκείνου ὁπού τὸ ἔχει νὰ τὸ φυλάττῃ, καὶ πάλιν τειτώσει, τότε αὐτὸ κόψῃ τίνι ἀράτε, ἢ τοξεύσῃ αὐτὸ, εἶναι ἀζήμιος.

Ἐὰν πηγαίνῃ κανένα βοΐδι εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς κῆπον, καὶ πέσῃ εἰς τὸν τάφρον τοῦ ἀμπελίου, ἢ εἰς τὸν φραγμὸν τοῦ κήπου, καὶ φοφήσῃ, εἶναι ἀζήμιος ὁ Αὐθέντης τοῦ ἀμπελίου, ἢ τοῦ κήπου.

Ἐὰν κανένα βοΐδι, ἢ γαϊδαρος θέλοντας νὰ σέβῃ εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς κῆπον, παλιακωθῇ εἰς τοὺς πάλους τοῦ ἀμπελίου, ἢ τοῦ κήπου, ἀζήμιος εἶναι ὁ Αὐθέντης τοῦ ἀμπελίου, ἢ τοῦ κήπου.

Ἐὰν εὕρῃ κανεὶς μίαν καὶ δύο φοραῖς ζῶον εἰς ἀμπέλι, ἢ εἰς κῆπον νὰ κάμνῃ ζημίαν, καὶ τὸ σκοτώσει, καὶ δὲν τὸ παραδώσει τοῦ Αὐθέντός του γερὸν νὰ λάβῃ τίνι ζημίαν του, νὰ πληρώνῃ τὸ ζῶον ὁπού ἐφόνδυσεν.

Ἐὰν Γεωργὸς εὕρῃ ξένον βοΐδι εἰς τὸ ἀμπέλι του, καὶ δὲν μιλεύσῃ τοῦ Αὐθέντός του, ἀλλὰ θέλοντας νὰ τὸ διώξῃ, τὸ σκοτώσει, ἢ τὸ τζακίσει, ἢ παλιακωθῇ εἰς κανένα παλοῦκι, νὰ τὸ πληρώνῃ ὁλόκληρον.

Περὶ Ζημίας, ε.

Ἐὰν θεωρήσῃ κανεὶς τὸ χωράφι του, καὶ τοῦ γειτόνου τὰ χωράφια εἶναι ἀθέριστα, καὶ βάλῃ τὰ ζῶά του, καὶ κάμουν ζημίαν εἰς τὰ χωράφια τοῦ γειτόνου του, νὰ τὸν κτυπουῶ λ'. ῥαβδιαῖς, καὶ νὰ πληρώνῃ καὶ τίνι ζημίαν ἐκείνων ὁπού ἔχουν τὰ χωράφια.

Ἀνίσως καὶ ξυγήσῃ τινὰς τὸ ἀμπέλι του, καὶ τινῶν γειτόνων εἶναι ἀβύγητα, καὶ ἔμπουν τὰ ζῶα του, καὶ κάμουν ζημίαν τοῦ γειτόνων, νὰ δαίρεται ξυλιαῖς λ'. καὶ νὰ πληρώνῃ τίνι ζημίαν.

Ἐκεῖνος ὁπού βόσκει ζῶα εἰς ξένον τόπον, ἀκολουθεῖ εἰς τὸν Ἀκκίλιον, τετέσι νὰ πληρώνῃ διπλουῶ.

Ἐκεῖνοι ὁπού ἔχουν μέσα κολοβὰ, σιταρία, κρασία, ἢ λαδία, καὶ δὲν ἀκολουθοῦν τίνι παλαιὰν παράδοσιν, νὰ δαίρωνται μεγάλως ὡς ἀσεβεῖς.

Περὶ

Περὶ Φόνων Ζώων, ε'.

Ε'Ἀν κόπτωντας κανεὶς ξύλα εἰς τὸν λόγκον, καὶ δεν ε-χαθῇ, καὶ σκοτώσει βοΐδι, ἢ γάϊδαρον, ἢ ἄλλο κανένα ζῶον, νὰ δίδῃ ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς.

Ε'αν κόπτῃ κανεὶς ξύλα, ἢ δένδρον, καὶ ρίψῃ ἀπὸ πανὼ τὸ τζεπεῖον ἄσκοπα, & σκοτώσει ζῶον ξένον, νὰ τὸ πληρώνῃ ὅσον ἀξίζει.

Ε'αν πηγαίνῃ κανεὶς νὰ σωμάσῃ τὸ βοΐδι του, ἢ τὸν γάϊδαρόν του, καὶ κωνηγῶντας τον διώξει μαζὶ μὲ ἐκεῖνον καὶ ἄλλα ξένα, καὶ δεν τὰ συμμαζώξῃ μαζὶ μὲ τὸ ἐδικόντε, ἀλλὰ τὰ ἀφήσει καὶ χαθοῦν, ἢ τὰ φάγουν οἱ λύκοι, νὰ δίδῃ ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς τὸ Αὐθεντὸς ὁποῦ τὰ εἶχεν. εἰ δὲ μιμύσῃ τοῦ Αὐθέντου ὁποῦ τὰ ἔχει, καὶ τὸ δείξῃ καὶ τὸν τόπον ὁπὸ τὰ ἄφησε, καὶ τὸ ὁμολογήσῃ πῶς δεν ἠμπόρεσε νὰ τὰ πιάσῃ, νὰ εἶναι ἀζήμιος.

Ε'αν δύρῃ κανεὶς βοΐδι μέσα εἰς λόγκον, καὶ τὸ σφάξῃ, καὶ πάρῃ τὸ κρέας τε, νὰ κόπτωνται τὰ χέλιά τε.

Ε'αν σπάσῃ κανεὶς δόκανον εἰς τὸν καιρὸν ὁπὸ εἶναι οἱ καρποί, καὶ πιαθῇ εἰς αὐτὸν χοῖρος, καὶ φοφήσῃ, ἀζήμιος νὰ εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸ ἔσπασε τὸν δόκανον.

Περὶ Μάχης δύο Ζώων, ἤτοι βιασμὸν, καὶ βλάβης.

Ε'Ἀν σῦα ζῶον ἄλλο ζῶον ἐγγίσῃ, βιάσῃ, καὶ παρακινήσῃ, καὶ ἀπὸ τύπτης τῆς ἀφορμῆς, ἢ σῦα ἀπὸ τὰ ζῶα φοφήσει, ἢ γυΐν βλάβι εἰς ἄλλον κανένα, καὶ χάσει τίποτες ἀπὸ τῆς μάχης τῶν ζώων, πληρώνει τὸν ζημίαν ὁ Αὐθέντης ἐκείνε τὸ ζῶε ὁπὸ ἐκίνησε τὸν μάχον.

Ε'αν σῦα ζῶον ὁρμήσῃ κατ' ἄλλε τινὸς ζώε, καὶ σπάσῃ μάχον. αὐίσως καὶ φοφήσῃ, ἐκεῖνο ὁπὸ πρῶτον ὥρμησε, δεν ἔναι καμία ἀγωγή. εἰ δὲ καὶ χαθῇ τὸ ἄλλο, κινεῖ ἀγωγὴν ὁ Αὐθέντης τὸ ζώε ὁπὸ ἐφόφησε, κατὰ τὸ Αὐθέντε ἐκείνε τοῦ

ζώε ὁπῶ ἐκίνησε τὴν μάχλη. καὶ ἢ τὸ ἴδιον ζῶον λαμβάνει, ἢ τὸ ἀνάλογον τῶ ζώε ὁπῶ ἐψόφησε.

Ἐὰν μάχωνται, καὶ ξώγωνται δύο σκύλοι, καὶ ὁ Αὐθεντὴς τῶ ἑνὸς σκύλε πρέξη τὸν ξένον σκύλον μὲ πατθί, ἢ μὲ ῥαβδί, ἢ μὲ πέτραν, καὶ συμβῆ νὰ κυλαθῆ, ἢ νὰ τυφλωθῆ, ἢ ἄλλο τίποτες νὰ πάθη ὁ σκύλος, ἢ ψοφίση, νὰ τῶ πληρώση τὴν ζημίαν τῶ Αὐθεντὸς ὁπῶ τὸ ἔχει.

Ἐὰν ἔχη κανεὶς σκύλον δυνάτην, καὶ πνίγει τὼς ἄλλους σκύλως, καὶ ἀπολύση τὸν δυνατὸν σκύλον, καὶ τὸν ἀναγκάση εἰς ἄλλον σκύλον ἀχαμνόν, καὶ συμβῆ νὰ τὸν κατζάνη, ἢ νὰ ψοφίση, νὰ πληρώνη τὴν ζημίαν τῶ Αὐθεντε, καὶ νὰ τὸν κτυπουῦ καὶ ιβ'. ῥαβδιαῖς.

Ἐὰν σκοτώση κανεὶς σκύλον κοπαδίε, καὶ ἄλλα θηρία, ἢ ἀγελίμια εἰς τὴν μάνδραν κάμουν ζημίαν, καὶ ὕστερα ἀπεικαθῆ ὁ φονεὺς τῶ σκύλε, νὰ πληρώνη ὅλην τὴν ζημίαν τῶ κοπαδίε, & τὴν τιμὴν τῶ σκύλε.

Ἐκεῖνος ὁπῶ κατασκεύασε φαρμάκι, & φαρμακώσε σκύλον κοπαδίε, νὰ δαίρεται ῥ. ῥαβδαῖς, καὶ νὰ πληρώνη καὶ τὴν τιμὴν τῶ σκύλε διπλῆν. εἰ δὲ καὶ γένη τίποτες ζημία τοῦ κοπαδίου, ὅλην τὴν ζημίαν νὰ τὴν πληρώνη ἐκεῖνος ὁποῦ ἐσκότωσε τὸν σκύλον, ὡσὰν ὁπῶ ἔγινεν αἴτιος τῆς ζημίας, καὶ νὰ σκοτώση τὸν σκύλον ὁπῶ ἐφύλαγε τὸ κοπάδι. ἐὰν δὲ μαρτυρηθῆ ὁ σκύλος πῶς ἦτον θηριομάχος, νὰ γίνεται καθὼς προείπαμεν. εἰ δὲ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε μόνον σκύλος τῆς ἀράδας ἦτον, νὰ δαίρεται, καὶ νὰ πληρώνη καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σκύλε διπλῆν.

Εἴτις σκοτώση ξένον ζῶον, μὲ εἴτι φόφασιν καὶ αὐ τύχη, νὰ τὸ πληρώνη τῶ Αὐθεντὸς τε, ἐὰν ἀπεικαθῆ, καὶ μαρτυρηθῆ ἐξ ὁποφάσεως.

Περὶ Δενδρων, ζ'.

Ἐ'Αν φυτεύση κανεὶς δένδρον εἰς τόπον ἀμοίραστον, καὶ ὕστερον γένη μοίρασις, καὶ λάχη εἰς ἄλλου μερτικὸν, νὰ μὴν ἔχη τὴν ἐξουσίαν τοῦ δένδρου. ἀλλὰ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ

τὸ ἐφύτδυσε, καὶ τὸ ἀνάθρεψεν, ἐκεῖνος νὰ τὸ ὀρίζῃ, καὶ νὰ τ᾽ ὠφελήσῃ. εἰ δὲ πράξῃ, καὶ βοᾶ ἐκεῖνος ὁ ἄλλος ὅπου ἔχει τὸν τόπον, ἂς τὸ δώσῃ ἄλλο δένδρον ὡσὰν ἐκεῖνο ὅπου τὸ ἀνέθρεψεν ἐκεῖνος, καὶ ἂς ἔχῃ ἐκεῖνο.

Ἐὰν δείσκεται δένδρον εἰς σωρὸν χωραφίου, ἐὰν εἶναι κῆπος ἐκεῖ σιμὰ, καὶ κάμνῃ ἴσκιον εἰς τὸν κῆπον, νὰ κόπτωνται τὰ κλονάρια τοῦ δένδρου. εἰ δὲ ὁ δὲν εἶναι κῆπος, νὰ μὴ κόπτωνται τὰ κλονάρια τοῦ.

Ἐαύτις ἔχωνας μετάτινος κείσιν, χωρὶς θέλημα τοῦ Κειτοῦ κόψῃ ἀμπέλους, ἢ ἄλλο δένδρον, ἔτι καὶ αὖ εἶναι, νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τοῦ.

Ἐκεῖνος ὅπου κόπτουν, ἢ δύγάζουν δένδρα, καὶ ἀμπέλους ξερὰς μὲ τὸν καρπὸν, νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τους, νὰ πληρώνουν καὶ τὴν ζημίαν.

Ἐκεῖνοι ὅπου κόπτουν τὰ δένδρα, καὶ τὰς ἀμπέλους, τιμωροῦνται ὡσὰν οἱ λῃσταί.

Δένδρα δὲ λέγονται καὶ ἡ ἄμπελος, ὁ κισσὸς, ὁ κάλαμος, καὶ ἡ ἰτιά. ἐκεῖνο δὲ ὅπου ἀπόμι δὲν ἐριζώθη, δὲν λέγεται δένδρον, ἀδὲ ἐκεῖνο ὅπου ξεπρανίθησαν αἱ ρίζαι του, καὶ ἴσαται ξηρόν. ἐκεῖνο δὲ ὅπου ξεριζωθῇ, καὶ δυνάται νὰ μεταφυτδυθῇ δένδρον λέγεται. Ὁ αἱ ρίζαι τῆς ἐλαίας. καὶ ἐὰν τὸ κόψουν, κάθ᾽ ἕνας καταδικάζεται εἰς ὁλόκληρον.

Σημείωσαι δὲ, ὅτι ὄχι μόνον ἐκεῖνος ὅπου τὰ κόπτει καταδικάζεται, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ὅπου προσάζει τινὰ νὰ τὰ κόψῃ εἰς τὸ διπλοῦν καταδικάζεται.

Περὶ Ἐμφυτισμοῦ, ιη'.

ΕΑν βάλῃ κανεὶς φωτίαν εἰς τὸ χωράφι του νὰ καύσῃ τὰ κλαδία, καὶ ἀκαΐθια ὁποῦ φυτρώσουν μέσα, καὶ συμβῇ νὰ δραμάρμῃ ἡ φωτία νὰ καύσῃ ἀσπίτια, ἢ χωράφια μὲ τὰς καρπὰς, δὲν καταδικάζεται, ἐὰν δὲν τὸ ἔκαμε τοῦτο εἰς καιρὸν ὅπου νὰ ἦτον ἄεμος πολύς.

Ὅποιος καύσει ξένον βουνὸν, ἢ κόπτει δένδρα ξένα,

νὰ βουλλώνεται τὸ χέρι του, ἢ νὰ πληρώνῃ ἢ τὴν ζημίαν διπλῆν.

Εἴτις καύσῃ φράχτην ἀμπέλου νὰ δαίρεται κατὰ πολλὰ, ἢ νὰ βουλλώνεται τὸ χέρι του, ἢ νὰ πληρώνῃ τὴν ζημίαν διπλῆν.

Ὅσοι βάλλουν φωτίαν εἰς ἀλῶνι, ἢ εἰς θεμωνίας, δι' νὰ ἐκδικηθοῦν τὸν ἐχθρόν τους, νὰ καίωνται καὶ αὐτοὶ εἰς φωτίαν.

Ὅσοι βάλουν φωτίαν εἰς σπῆτι ὁπού βαίνουν ἄχυρον, ἢ χορτάρι, νὰ κόπτωνται τὰ χέρια τους.

Περὶ Δέλων, ϑ'.

Ε'Α'ν κανεὶς δοῦλος σφάξῃ βοΐδι, ἢ κριάρι, ἢ χοῖρον ξένον, μέσα εἰς τὸν λάκκον, ὁ Αὐθέντης του νὰ τὸν πληρώνῃ ἐκεῖνα ὁπού τὸν ἔχει.

Ε'αὐ κανεὶς δοῦλος, ϑέλοντας νὰ κλέψῃ τὴν νύκτα, διώξῃ τὰ πρόβατα ἀπὸ τὴν μάνδραν, καὶ φύγουν, καὶ τὰ φάγουν οἱ λύκοι, ἢ ἄλλα ϑηρία, νὰ φερνίζεται ὡς φονιᾶς.

Ε'αὐ δοῦλος τινὸς πολλάκις κλέψῃ τὴν νύκτα, ἐαὐ δὲν διώξῃ τὸ κοπάδι, ἢ χαθοῦν μερικὰ ἀπ' αὐτὰ, νὰ ζημιώνεται ὁ Αὐθέντης του, ὅσα χαθοῦν, ὡσὰν ὁπού ἰξεύρει τὸν δοῦλον ὑπαίτιον.

Ε'αὐ παραδώσῃ κανεὶς πρόβατα, ἢ ἄλλα ζῶα, εἰς τὰ χέρια τινὸς δούλου νὰ τὰ βόσκῃ χωρὶς γνώμην τοῦ Αὐθέντου του, καὶ διὰ τοῦτο ὁ δοῦλος τὰ πουλήσει, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον τὰ χαλάσῃ, νὰ εἶναι ἀζήμιος ὁ Αὐθέντης του, καὶ ὁ δοῦλος.

Ε'αὐ μὲ τὸ ϑέλημα τοῦ Αὐθέντου του λάβῃ τινὸς πρόβατα δοῦλος, μὲ εἴτε τρόπον ὢν τὰ πετιλάβῃ, ὢν τὰ καταφάγῃ, ἢ τὰ χαλάσῃ, ἢ τὰ χάσῃ, ὁ Αὐθέντης τοῦ δούλου νὰ τὰ πληρώνῃ ἐκεῖνα ὁπού τὰ ἔχει.

Πε-

Περὶ Καινούργιων Κτισμάτων, ί.

Ε'Ἀν Γεωργὸς κτίσῃ σπῆτι, ἢ φυτεύσῃ ἀμπέλι εἰς ξένον τόπον ἔρημον, & ὕστερον ἔλθῃ ὁ Αὐθέντης τοῦ τόπου, δὲν ἔχει ἄδειαν νὰ χαλάσῃ τὸ σπῆτι, ἢ νὰ ξεριζώσῃ τὸ ἀμπέλι, ἀλλὰ νὰ πέρνῃ ἄλλον τόπον ὅπου τὸν ἀρέσει. εἰ δὲ ἐκεῖνος ὁπού κτίσει τὸ σπῆτι, ἢ φυτεύσει ἀμπέλι εἰς ξένον τόπον, δὲν θελήσει καθόλου νὰ τοῦ δώσῃ ἄλλον τόπον, τότε ἔχει ἄδειαν ὁ Αὐθέντης τὸ τόπο νὰ χαλάσῃ τὸ σπῆτι, κὴ νὰ ξεριζώσῃ τὸ ἀμπέλι.

Ε'κεῖνος ὁπού κτίζει σπῆτι, ἢ φυτεύει ἀμπέλι εἰς ξένον τόπον, ἢ πέρνει, ἢ ἄλλο τίποτες κάμνει, νὰ ξεπεύῃ ἀπὸ τὴν δεσποτείαν, κὴ νὰ μὴ πέρνῃ οὔτε τὰ ἔξοδά του.

Εἴτις φυτεύῃ εἰς ξένην γῆν χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Οἰκοκύρη, νὰ χάνῃ & τὸν κόπον του, κὴ τὰ φυτά.

Ε'κεῖνοι ὁπού χαλάσουν ξένα σπήτια χωρὶς θέλημα τοῦ Κειμένου, ἢ χαλάσουν φραγμὸς, δι' νὰ κτίσουν, ἢ ξαναφράξουν τὰ ἐδικά του, νὰ κόπτωνται τὰ χέρια του.

Εἴτις κτίσῃ σπῆτι εἰς ξένον τόπον μὲ ἐδικήν του ξυλικὴν ὕλην, κὴ ἔξοδον, ὁ Αὐθέντης τοῦ τόπου ἐξουσιάζει κὴ τὸ σπῆτι, κὴ τὸν τόπον, δι' τὸν κανόνα ὁπού λέγει, ἔκειν τὰ ἐπικείμενα τοῖς ὑποκειμένοις, εἰς τόσον ὅτι μὲ τὴν ὕλην ὅλην τοῦ σπητίου νὰ λαμβάνῃ κὴ τὴν δεσποτείαν δι' παντὸς ὁ Αὐθέντης τοῦ τόπου. κὴ δὲν δύναται ἐκεῖνος ὁπού κατασκεύασει τὸ σπῆτι νὰ κινήσῃ κείσιν δι' τὴν ξετίμησιν τῆς ὕλης.

Περὶ Μύλου.

Ε'Ἀν κατοικῇ κανεὶς εἰς χωρίον, κὴ γνωρίσῃ τόπον ποινὸν, τῆς μέσης δηλαδὴ ὅλης τοῦ χωριοῦ, ὁπού νὰ εἶναι ἐπιτήδειος δι' ἐργασήριον μύλου, κὴ τὸν προπάρῃ, κὴ κάμῃ ἐργασῆρι μύλου, κὴ ὕστερα, ἀφ' οὗ τελειώσει τὸ ἐργασῆρι, καταβοᾷ, & κράζει ἡ κοινότης τοῦ χωρίου πρὸς ἐκεῖνον ὁπού ἔκαμε τὸν μύλον, πῶς ἐπῆρε τὸν κοινὸν τόπον τοῦ χωριοῦ, κὴ τὸν ἔκα-

ἔκαμψι ἐδικόντε, ἂς τὲ δώσουν ὅλιωτε τὶὼ ἔξοδον ὁπὲ ἐξοδίασε, καὶ νὰ εἶναι ὅλοι σωΐζοφοι μετ' ἐκεῖνον ὁποῦ τὸν ἔκτισεν.

Ε'αὶ μοιραθῇ τόπος χωρίε, καὶ εὕρῃ κανεὶς εἰς τὸ μερτικόν τε τόπον ἐπιπόδειον δχὶ ἐργασήειον μύλε, καὶ τὸν ἐπιμεληθῇ, καὶ κατασκευάσει ἐργασήειον μύλε, δεὶ ἔχουν ἄδειαν οἱ ἄλλοι Γεωργοὶ ὁπὲ ἐπῆραν τ' ἄλλα μερτικὰ, νὰ εἰποῦν τίποτες δχὶ τὸν τοιῦτον μύλον.

Ε'αὶ τὸ νερὸν ὁπὲ καταβαίνει ἀπὸ τὸν μύλον ἐρημώνῃ χωράφια, καὶ ἀμπέλια, ὁ Αὐθσίτης τὲ μύλε χρεωσεῖ νὰ κάμῃ νὰ μὴ βλάπτωνται. εἰ δὲ μὴ, ὁ μύλος νὰ μὴ δελδίῃ.

Ε'αὶ οἱ Αὐθσίται τῆ χωραφίων δεὶ θέλουν νὰ περνᾷ τὸ νερὸν τὲ μύλε μέσα ἀπὸ τὰ χωράφιατες, νὰ ἔχουν ἄδειαν νὰ τὸ ἐμποδίζουν.

ΝΟΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Περὶ Ἀξιωμάτων.

ΤΙΤΛΟΣ, ά.

Ἀπὸ τὴς Πατρικίης ἕως εἰς τὴς Ἱλλυσείης εἶναι οἱ Συγκλητικοί. Ἱλλυσείους τινὲς λέγυσι τὴς Πρωταπαθαρίης, καὶ τὴς αἰωτέρης αὐτῆς.

Τὰ παιδία τῆς ἐλευθερωμένων δέλων δωώνται νὰ γένωω Συγκλητικοί. διότι μόνοι οἱ ἐλευθερωμένοι ἐμποδίζονται.

Ὁ Πραίτωρ τὴ λαὴ λέγεται Ὁ Νυκτέπαρχος, ὅτι ἀπὸ τὰ καυσίμαπα τῆς αὐτίων ἐπενοήθη. διατὶ ἐξετάζει ἀπὸ τὰς φωτίας ὁπὴ πιαίνωω, καὶ καίωνται τὰ αὐτία, καὶ ἀπὸ ἐκείνυς ὁπὴ ξυπνωῦ τὴν νύκτα τὴς τοίχους, καὶ ἀπὸ τὰς κλεφίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ ἀπὸ ἐκείνυς ὁπὴ τὴς δέχονται. τὴς δὲ μεγάλας, καὶ περιφανεῖς ὑποθέσεις τὰς πέμπει εἰς τὸν Ἔπαρχον. Πραίτωρ δὲ λέγεται ὁ Σχαπηγός.

Δὲν εἶναι καμία διαφορὰ κἂν ἀπὸ ἰδιώτας, κἂν ἀπὸ Πατρικίης γίνωνται οἱ Κοϊέσορες. οἱ ὁποῖοι ἀναγινώσκουσι βίβλυς εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ βαλδύονται εἰς τὴν Σύγκλητον, Ὁ ἀναγινώσκωω τὴς Βασιλικὴς διατάξεις, καὶ κοντολογῆς ἄυτη ἡ ἀξία, καὶ ἡ ἀρχοντεία εἶναι προτίτερη ἀπὸ τὴς ἄλλας. Ὁ τινὲς μὲν ἀπ' αὐτὴς δίγαίνωω εἰς τὰς Ἐπαρχίας, θέλοντες νὰ σωάξωω πλέτον. ἄλλοι δὲ μένωω, καὶ λάμπωω ἀπὸ παντὸς σιμὰ εἰς τὸν Βασιλέα. οἱ αὐτοὶ λέγονται Ὁ Κοϊαισίτορες, ἤτοι ἐρευνηταὶ, ὅτι ἐξουσίαν ἔχωω νὰ ἐρευνωῦ, καὶ νὰ ἐξετάζωω τὴς πραχτὴς τῆς Πόλεως. καὶ τὴς μὲν νέυς, καὶ γερὴς εἰς

τὸ

τὸ κορμὶ, νὰ τὲς δίδουν εἰς δυλειάς, εἰς τὰ μαγγυπεῖα, ἢ κηπωρὲς, ἢ ἄλλα παρόμοια. τὲς δὲ ἀθενεῖς, ἢ γέροντας νὰ τὲς ἀφίνουν. νὰ ἐπιμελοῦνται τὲς ἀδικημένες, νὰ δικαιωθῶν, ἢ νὰ βοηθοῦν ἐκείνες ὁπὲ χρήζουν βοηθείας, ἢ νὰ ξεπροβοδοῦν τὲς ξένες εἰς τὲς τόπες αὐτῶν.

Κουράπωρ τῦ Βασιλέως, ἐκεῖνος ὁποῦ λέγεται πῶρα Λογοθέτης.

Οἱ Πραιπόσιτοι τὴν παύτην ἐξεσίαν ἔχουν, ὡσὰν ἢ ἐκείνους ὁπὲ ἔγιναν Ἔπαρχοι Κειτείων, ἢ Πόλεων, ἢ Σχαπλάταις. καὶ εἰς τὰ προσκυνήματα τῦ Βασιλέως ὁπὲ γίνονται, καὶ εἰς τὲς Βασιλικὲς ἑορτὲς, ἢ εἰς τὲς ἰδιωτικὲς, καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας πάξεις, νὰ προτιμῶνται κατὰ τὸν βαθμὸν ὁπὲ τὲς δίδει ὁ χρόνος.

Οἱ Ἔπαρχοι προκαθέζονται ἀπὸ ὅλες, καὶ κατόπιτους οἱ Συγκλιτικοί.

Ἡ Γυναῖκες τῶν Λαμπροτάτων εἶναι Λαμπρόταται, ἢ ὄχι ἡ Θυγατέρες τῶν Συγκλιτικῶν. διότι ἡ Θυγάτηρ τιμᾶται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῦ Πατρὸς, ἕως ὁπὲ δὲν εἶναι ὑπανδρόμενη μὲ ἰδιώτην. ἢ ἐκεῖναι ὁπὲ χωρισθοῦν ἀπὸ τὲς Λαμπροτάτες Λαμπρόταται εἶναι, ἐὰν δὲν ὑπανδρόθοῦν μὲ ἄλλες ὁπὲ νὰ εἶναι παρακάτω εἰς τὴν ἀξίαν.

Περὶ Διαφόρων Κανόνων.

ΤΙΤΛΟΣ, β'.

Κανὼν εἶναι συνόπομος ἀφήγησις πράγματος, ἢ συνδεσμος. ὁ ὁποῖος δηλᾶ τῆς ὥρας ὁπὲ νὰ πταίσῃ κανεὶς εἰς τίποτες, δὲν σημαίνει τὸ ὑποκείμενον.

Ὁ Κανὼν εἶναι ἀπὸ τὸν Νόμον, ἢ ὄχι ὁ Νόμος ἀπὸ τὺς Κανόνας.

Ἐὰν ἐμποδίσῃ ἐκεῖνος νὰ πληρωθῇ εἰς ἐμένα ἡ θέλησις, ἡ ἐκλογὴ, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ πληρωθῇ, εἶναι ὡσὰν νὰ ἐπληρώθη. τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὰς ἐλευθερίας, εἰς λεγάτα, εἰς κληρονομίας, ἢ συμφωνίας,

Πε-

Περὶ Ἀπάτης.

Ὅταν περὶ ἀπάτης ζητῆται, δὲν ἐξετάζομεν τὶ δὲν ἔλαβεν ἐκεῖνος ὁπὸν ἔχει τὸν κείσιν, ἀλλὰ τὶ ἐμποδίζη νὰ λάβῃ ἀπ' ἐκεῖνον ὁπὸν ἔχει νὰ λάβῃ.

Ἡ ἀπάτη ζητεῖ τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ τὸν σχασμόν.

Ἐκεῖνος ὁπὸν μεταχειρίζεται τὸν κοινὸν νόμον δὲν ἀπατᾶται.

Ἐκεῖνος ὁπὸν ἐξδύρει, καὶ συμφωνεῖ, δὲν ἀπατᾶται.

Ἐκεῖνο ὁπὸν νὰ γένῃ ἀπὸ τὰ ἐδικά μας, ἐδικόν μας εἶναι. Ἤγουν ἐὰν κάμῃς ἀπὸ τὰ ἐδικά μας μαλία σακκίον, ἐδικόν μου εἶναι. ἐκεῖνο δὲ ὁπὸν νὰ ἀγοραθῇ ἀπὸ τὰ ἐδικά μας, δὲν εἶναι ἐδικόν μου.

Δὲν δύναται κανεὶς νὰ ζητήσῃ κανένα πρᾶγμα πλὴν τὸν καιρὸν τε, ὅτε πρὸ τὸν διατεθειμένου καιρὸν ὁπὸν νὰ συμφωνήσουν τινὲς εἰς καμίαν ὑπόθεσιν νὰ δώσουν, ἢ νὰ πάρουν.

Ἐκεῖνος ὁπὸν ἀφήσει τὴν Γυναῖκά τε ἐγγαστρωμένην, δὲν λογίζεται πῶς ἀπέθανεν ἄτεκνος.

Ἡ ἀμάθεια μὲ τὴν ἀμέλειαν συναριθμεῖται.

Ἡ ἀπουσία ὁπὸν νὰ λείψῃ κανεὶς εἰς ὑπηρεσίαν Αὐθεντικὴν, ὅτε τὸν λόγον τε ζημιώνει, ὅτε ἄλλον τινά.

Μὲ τὸ ὄνομα τῆς παραδόσεως τῶν ὀρφανικῶν πραγμάτων εἰς τὰς κληρονόμους, γυρίζονται οἱ καρποὶ, καὶ δὲν συντυχηθῇ τοῦτο ῥητῶς.

Καὶ εἰς τὰς ὑποχέσεις, καὶ εἰς τὰς ἄλλας συναλλαξίας, ἐὰν δὲν ἠμπορεῖ νὰ φανερωθῇ ἡ θέλησις τῶν δύο μερῶν, ἀκολουθοῦμεν τὴν συνήθειαν τὸν τόπον ὁπὸν ἔγινεν ἡ συναλλαξία. εἰ δὲ καὶ αὐτὴ εἶναι ἄδηλος, καὶ ἀδιάφορος, τότε ἀκολουθοῦμεν τὸ ἔλαττον.

Ἐκεῖνα ὁπὸν εἶναι ἐξ ἀρχῆς βέβαια, δὲν χαλοῦν ἀπ' ἐκεῖνα ὁπὸν συνέβουν.

Δὲν εἶναι τίποτες τόσον ἐναντίον εἰς τὴν καλὴν πίστιν, ὡσὰν ἡ βία, καὶ ὁ φόβος.

Ἐκεῖνος ὁπὸν ἔχει τὴν ὠφέλειαν τὸν πράγματος, ἔχει καὶ τὴν βλάβην.

Ὅταν δὲν ἠμπορεῖ νὰ γένῃ καμία ὑπόθεσις χωρὶς βλάβην, τότε τὸ ὀλιγώτερον ἄδικον διαλέγομεν.

Τὰ μερικὰ εἶναι βεβαιότερα ἀπὸ τὰ καθόλε.

Τὰ μερικὰ παίτοτε σωσδείσκονται μὲ τὰ καθόλε.

Ε'κεῖνος ὁπῦ ἔχει κείσιν δχὶ τίποτες φᾶγμα νὰ λάβῃ, φαίνεται πῶς νὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ φᾶγμα.

Ε'κεῖνο ὁπῦ εἶναι ἐξ ἀρχῆς ἀσερέωτον, δὲν βεβαιῦται μὲ τλὼ πολυκαιρίαν.

Ε'κεῖνος ὁπῦ σέβη εἰς ἄλλε Αὐθεντείαν, ἢ δίκαιον, φρέπει νὰ κυβερνᾷ μὲ τὰ δίκαια ἐκείνε.

Ε'κεῖνος ὁπῦ δεχθῇ ὅλον τὸν βίον τινὸς, αὐτὸς δχὶ κληρονόμος λογίζεται.

Ο' δχάδοχος εἰς τὰ παίτα, τόπον ἔχει κληρονόμε.

Δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ κανεὶς τλὼ βελλώτου καλλίτερλω μὲ τὸν δόλον.

Δὲν κατηγορεῖται ἐκεῖνος ὁπῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐμποδίσῃ, ὃ ἐμποδίζει.

Ε'γὼ φαίνομαι νὰ πέρνω ἐκεῖνο ὁπῦ φοσάζω νὰ δοθῇ ἀλλοωσοῦ.

Α'νωφέλητα ζημῦμλ ἐκεῖνο ὁπῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι τινὸς, ὅτι κανένα χρέος εἰς αὐτὸ δὲν σωίσαται.

Ε'κεῖνος ὁπῦ ζημιωθῇ ἀπὸ ἐδικόν τε σφάλμα, δὲν λογίζεται πῶς ἐζημιώθη.

Δὲν φρέπει νὰ γενῇ κανεὶς πλεσιώτερος ἀπὸ ἄλλε ζημίαν.

Ε'κεῖνο ὁπῦ εἶναι ἀκόμι ἀτελείωτον, δὲν λογίζεται πῶς νὰ εἶναι.

Τὸ λεγόμλον, ἢ χλόμλον μὲ ὀργλὼ, καὶ θυμόν, δὲν εἶναι βέβαιον, πάρεξ μόνον ἐὰν σέχῃ εἰς τὰ αὐτά.

Οὔτε ἀμελάτι, ἔτε παρακαταθήκη, ἔτε παράκλησις, οὔτε ἀγορασία, ἔτε μίσθωσις εἰς φᾶγμα ἴδιον βεβαιώνεται ποτέ.

Οἱ ἰδιῶται δὲν δυνῦνται νὰ κάμουν ὑπηρεσίας Α'ρχοντικάς.

Κάθε κανόνας νομικὸς σαθρὸς εἶναι, διοτι ἐν δικολίᾳ μεταγυρίζεται.

Ε'να φᾶγμα ὁπῦ τὸ δώσοων τινὸς νὰ τὸ δώσῃ ἄλλε, δὲν λογίζεται πῶς τὸ ἐπῆρεν ἐκεῖνος.

Ο' σωῤῥοφος τὸ σωῤῥόφλμα δὲν εἶναι σωῤῥοφόσμα.

Σχό-

Σχόλιον.

Πέτρος καὶ Παῦλος ἔκαμαν συνοδίαν διὰ νὰ φραγματεύωνται. ὁ Παῦλος ὕστερα ἔκαμε τὸν Τίτιον συνέταιρον χωρὶς γνώμην τοῦ Πέτρου. καὶ ζητεῖται, μήπως ὁ Τίτιος εἶναι συνέταιρος τοῦ Πέτρου. καὶ λέγει ὁ Νομοθέτης, ὄχι. διατὶ ὁ συνέταιρος τοῦ συνεταίρου δὲν εἶναι συνέταιρός μου, καὶ πρέπόντως. διατὶ ἐπειδὴ κατὰ συμφωνίαν, καὶ ἀρέσκειαν γίνεται ἡ συνεταιρία, καὶ συμφωνεῖται, καὶ βεβαιώνεται, πῶς νὰ εἰπῇ μὲ ὅτι ὁ Τίτιος εἶναι συνέταιρος τοῦ Πέτρου, ὁπού δὲν συμφώνησεν, δὲν ἄρεσεν εἰς τὴν συνεταιρίαν τοῦ Τιτίου. ὥστε λοιπὸν ὁ Τίτιος τοῦ Παύλου εἶναι συνέταιρος, καὶ ὅτι ἀν πάρῃ ἀπὸ τὴν συνεταιρίαν ὁ Τίτιος, αὐτουνοῦ, καὶ τοῦ Παύλου εἶναι κοινόν. καὶ ὁ Παῦλος ὁπού ἐπῆρεν αὐτὸν τὸν Τίτιον ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ Πέτρου εἰς τὴν περὶ συνεταιρίας κρίσιν, καὶ τὸ ἀποσώνει εἰς τὴν συνεταιρίαν. καὶ μήπως ἀπὸ πολλὰς φοράς ὁ Τίτιος κάμνῃ διάφορον εἰς τὴν συνεταιρίαν, καὶ αὐξήσει μὲ τὴν ἐπιμέλειάν του τὰ πράγματα, καὶ ὕστερον ζημιώσει, κινεῖ ὁ Πέτρος κρίσιν μὲ τὸν Παῦλον, καὶ τὸν βιάζει νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ζημίαν ὁπού ἔβρεξεν εἰς τὴν συνεταιρίαν τους ἀπὸ τὸν Τίτιον. καὶ δὲν ἠμπορεῖ ὁ Παῦλος νὰ ἀντιωθῇ, καὶ νὰ λογαριάσῃ τὴν ζημίαν μὲ τὸ διάφορον ὁπού ἔγινε προτήτερα ἀπὸ τὸν Τίτιον, διατὶ ἔπταισεν ὁποῦ ἐπῆρε τὸν Τίτιον χωρὶς γνώμην τοῦ Πέτρου ὁπού ἐξ ἀρχῆς μὲ αὐτὸν ἔκαμε τὴν συνεταιρίαν.

Ὁ δαιμονισμένος, καὶ ὁ ἄσωτος δὲν ἔχουν καμίαν θέλησιν.

Ἐκεῖνα ὁπού μὲ νόμον συνίστανται, εἶναι δυνατὸν μὲ ἄλλον νόμον νὰ χαλάσουν.

Τὰ ὅσα γένουν ἔξω ἀπὸ τοὺς κανόνας τοῦ νόμου, δὲν ἔρχονται εἰς παράδειγμα.

Ὄχι κάθε πρᾶγμα ὁπού εἶναι δυνατὸν, εἶναι καὶ εὔκρεπὲς καὶ εὔπακτον.

Ἐκεῖνα ὁπού ἔξω τῶν νομικῶν κανόνων γίνονται δεκτὰ ἐξ ἀνάγκης, δὲν φέρονται εἰς παράδειγμα.

Εἰς ὅλας τὰς κρίσεις ὁπού πρέπει νὰ ζημιωθῇ κανείς, βλέπομεν καὶ τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν ἀγνωσίαν.

Αἱ ζημιωτικαὶ κρίσεις ὁπῶ νὰ ἀρχίσουν νὰ κρίνωνται πηγαίνουν εἰς κληρονόμους.

Ἐχεῖ ὁπῶ νὰ εἶναι ἀμφιβολία περὶ τῆς προικὸς ἀποκεινόμεθα.

Τὰ προνόμια ὁπῶ δίδονται προσωπικῶς, μόνον εἰς αὐτὸ τὸ πρόσωπον σβυώνται, ἐκεῖνα δὲ ὁπῶ δίδονται εἰς πὰς κρίσεις, εἰς ὅλους διαβαίνουν.

Τὰ προνόμια ὁπῶ δίδονται εἰς τὰ πράγματα, καὶ ὄχι εἰς τὰ πρόσωπα, πηγαίνουν καὶ εἰς τὺς κληρονόμους.

Ὅσα συμβαίνουν ἀπαίως, καὶ ἀραιὰ, δὲν τὰ λογιάζομεν ἐν δικολίᾳ εἰς πὰς σωαλλαξίας ὁπῶ γίνονται.

Ὅταν ἡ πρωτότυπος αἰτία δὲν εἶναι βεβαία, ἔτε τὰ ὅσα γένουν ἀπ' αὐτὴν βεβαιοῦνται.

Ἡ ἄδολος συμβολὴ δὲν καταδικάζει. εἰ δὲ μὲ δόλον γένῃ, ἁρμόζει ἡ περὶ δόλου καταδίκη.

Ἐκεῖνος ὁπῶ σιωπᾷ, φαίνεται πῶς δὲν ὁμολογεῖ, ἀλλ' ὅμως ἔτε ἀρνεῖται.

Ὅσα λέγει τινὰς εἰς πὰς σωαλλαξίας δὰ νὰ χαλάσῃ τὴν ἀμφιβολίαν, δὲν χαλᾷ τὸν κοινὸν Νόμον.

Μὲ δυσκολίαν βέβαια, ὅμως ὅταν ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον, ἀλλάσσομεν τὴν σωήθειαν.

Τὸ δίκαιον ὁπῶ ἔχει κάς νὰ τιμωρηθῇ, δὲν προσάζει εἰς ἄλλον.

Ὁ φόρος ὁπῶ συμβαίνει κατὰ τόχην εἰς τὰ ἄλογα ζῶα, χωρὶς καμίαν ἀμέλειαν, καὶ τὴν φυγὴν τῶν δένων ὁπῶ δὲν εἶναι εἰς φύλαξιν, ἢ τὴν ἁρπαγὴν, καὶ τὴν σύγχυσιν, καὶ τὴν φωτίαν ὁπῶ νὰ ἀνάψῃ νὰ καοῦν σπίτια, ἢ τὸ πλῆθος τῶν νερῶν, καὶ τ' ἄλλα ὁπῶ συμβαίνουν καὶ ἔρχονται, τὴν ἐπίλυσιν τῶν λησῶν, κανεὶς δὲν ἰξδίρει.

Σχόλιον.

Εἰς τὸν παρόντα Κανόνα εἶναι σκοπὸς τῶ Νομοθέτου, νὰ διδάξῃ κάποια ὁπῶ φυσικῶς πρέπουν εἰς πὰς σωαλλαξίας, ἢ τί λογῆς ζητεῖται εἰς αὐτὰ μὲ ἐπιμέλειαν, καὶ ἀπὸ ποῖα συμβεβηκότα ἔρχεται ὁ κίνδυνος, καὶ ἡ ζημία εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ σωαλλάττει, καὶ εἰς ποῖα δὲν ζημιώνεται. διὰ τὺς λοιπὸν τέ-

Ση-

θησι τὴν συμφωνίαν περὶ παρακαταθήκης. παρακαταθήκη εἶναι ὅταν δώσω πράγματά μου εἰς τινὰ νὰ τὰ φυλάξῃ καὶ λέγει, ὅτι ἐκεῖνος ὁποῦ λάβῃ τὴν παρακαταθήκην, καὶ νὰ τὴν χάσῃ, τότε καταδικάζεται νὰ τὴν πληρώσῃ, ὅταν κάμῃ δόλον εἰς αὐτήν. ὡσαὐτὸ ὁπόταν τὰ ἐδικά του ὅπου ἐμελήθηκε καὶ τὰ φυλάττει, καὶ τὴν παρακαταθήκην ἀμελεῖ, καταφρονεῖ, καὶ συμβαίνει ἢ κλέπτεται, ἢ σήπεται, καὶ φθείρεται, ἀποφασίζεται καὶ δίδει ἐκεῖνο ὁποῦ πρέπει. πάρεξ αὖ εἶναι τέτοιος νωθρὸς, καὶ ἀμελὴς καὶ εἰς τὰ ἐδικά του πράγματα, δὲν ζημιώνεται. διατὶ ἂς κατηγορῇ τοῦ λόγου του ἐκεῖνος ὅπου ἔδωκε τὴν παρακαταθήκην εἰς τέτοιον ἀμελῆ, καὶ ὀκνὸν, καὶ ἀφύλακτον. ἔτζι καταδικάζεται καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ παρακαλεῖ τινὰ, καὶ λαμβάνει πράγματα. οἷον θέλωντας νὰ πηγαίνω εἰς σέναν τόπον, ἐπαρακάλεσα σέναν φίλον, καὶ μοῦ ἔδωκε τὸ ἄλογόν του, διὰ νὰ πηγαίνω καβαλάρης. καὶ διὰ νὰ σὲ διδάξω πλατύτερον, εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ μὲ παρακάλεσε νὰ λάβω πράγματα, αὖ διωρισθῇ ὁ καιρὸς, ἠμπορεῖ ἐκεῖνος ὁποῦ μοῦ τὸ ἔδωσε, νὰ τὸ πάρῃ καὶ πρωτήτερα ἀπὸ τὸν διορισμὸν καιρόν. οἷον μὲ παρακάλεσιν ἔλαβα ἀπὸ σέναν φίλον μου βιβλίον διὰ νὰ τὸ ἔχω σέναν χρόνον νὰ τὸ ἀναγινώσκω, ἠμπορεῖ ἐκεῖνος ὁπὰ μοῦ τὸ ἔδωσε, νὰ τὸ ζητήσῃ, καὶ νὰ τὸ πάρῃ πρὸ τοῦ νὰ ἐλθῇ ὁ χρόνος, καὶ εἶναι ὡραῖον, καὶ γλαφυρόν. εἰς ἐκεῖνο δὲ ὁπὰ δοθῇ εἰς τὸ νὰ τὸ δηλιάθῃ, καὶ διορισθῇ καιρὸς, πρὸ τοῦ νὰ σωθῇ ὁ καιρὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ πάρῃ ἐκεῖνος ὁπὰ τὸ ἔδωσε. διδάξας λοιπὸν ὁ Νομοθέτης διὰ τὴν παρακαταθήκην, καὶ ὅσα δίδονται μὲ παρακάλεσιν, ὅτι ἀπὸ δόλον μόνον καταδικάζονται ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ λάβουν, ἔρχεται εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς ἐντολῆς. ἐντολὴ εἶναι, ὅταν παραγγέλω τινὸς νὰ μοῦ ἀγοράσῃ σέναν πρᾶγμα, ἢ νὰ κερδηθῇ μὲ σέναν ἄνθρωπον, ἢ νὰ μοῦ κυβερνήσῃ ἄλλο πρᾶγμα· καὶ τὸ συναλλαγμα τοῦ κομοδάτου, ἤτοι ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα ὁποῦ δίδεται διὰ χρῆσιν. καὶ χρῆσις εἶναι, ὅταν ζητήσω ἀπὸ σέναν φίλον μου νὰ μοῦ δώσῃ διὰ χρείαν μου, ἢ σέναν σκλάβον του, ἢ βιβλίον, ἢ ἀγγεῖον χρυσοῦν, καὶ μοῦ τὸ δώσει· ἐκ τῆς πωλήσεως· ἐκ τῆς πληρωμῆς· ἐκ ἡ δόσις τῆς προικὸς, καὶ τοῦ ἐνεχύρου. ἐνέχυρον ἐδὼ

λα-

λογίασον ἐκεῖνο ὁποῦ δίδεται εἰς τοὺς Ἐπιτρόπους, ὅταν δα-
νείσουν ἄσπρα. καὶ Ἐπιτροπεία εἶναι, ὅταν Πατὴρ ἔχοντας
παιδία ἀνήλικα, καὶ δὲν ἀφήσει εἰς αὐτὰ Ἐπίτροπον, τότε
οἱ Κριταὶ φροντίζουν, καὶ διόροντες τινὰ φρόνιμον, & ἀρκετὸν
εἰς κυβέρνησιν τῶν πραγμάτων, κάμνουν Ἐπίτροπον αὐτὸν
εἰς τὰ ἀνήλικα. καὶ τὰ συναλλάγματα τῆς κυβερνήσεως εἰς τὰ
ξένα πράγματα, ἤτοι τὸ λεγόμενον Ρωμαϊκῶς νεγότζιον, εἶ-
ναι τόσιον. ἐμίσθωσεν ὁ Πέτρος εἰς ξενιτείαν, καὶ ἐγὼ ὄντας
φίλος τε. ἐβάλθηκα νὰ κυβερνῶ τὰ πράγματά τε. γυρίζοντας
λοιπὸν ὁ Νομοθέτης ἀπὸ τῆς διδασκαλίας δι᾽ τοῦ παρακατα-
θήκου, καὶ ὅσα δίδονται μὲ παρακάλεσιν, εἰς τ᾽ ἄλλα τὰ
συναλλάγματα ὅσα ἐμέρησαμεν ἀνωτέρω, οἷον τοῦ ἐντολοῦ,
τοῦ χρῆσιν, τοῦ πάλησιν, τὸ ἐνέχυρον, τοῦ Ἐπιτροπῆ, τοῦ μί-
σθωσιν, τοῦ ἀδιατίμητον προῖκα, & τοῦ κυβέρνησιν τῶν ἀλλοτρίων
πραγμάτων λέγει, ὅτι εἰς τούτα ὄχι μόνον ἀπὸ δόλον κατα-
δικάζεται ἐκεῖνος ὁποῦ συμφωνήσει, ἀλλὰ & ἀπὸ ἀμέλειαν,
διατὶ χρεωστεῖται & εἰς αὐτὰ ἐπιμέλειαν. πλὴν ὄχι τόσια ἐπι-
μέλεια, ὅ,τι λογῆς ἔχει ὁ ἐπιμελέστατος ἄνθρωπος, ἀλλὰ
ὅ,τι λογῆς ἔχει καὶ εἰς τὰ ἐδικά του, καὶ προσέχοντας, διατὶ ἐδῶ
καὶ οἱ δύο ὁποῦ ἐσυμφώνησαν ὠφελοῦνται. εἰς δὲ τοῦ παρα-
καταθήκου μοναχὸς ὁ αὐθέντης τῆς παρακαταθήκης ἔχει τοῦ
ὠφέλειαν, ὄχι καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ τοῦ φυλάττει. ἐκεῖνος δὲν ὠ-
φελεῖται μάλιστα βαρυῶται, ἔσωντας καὶ νὰ δεχθῇ βάρος
φροντίδος, νὰ φυλάττῃ δηλαδὴ ξένον πρᾶγμα. λέγοντας λοι-
πὸν εἰς τοῦτα, ὅτι καὶ ἀμέλεια κατηγορεῖται, λέγει καὶ μεγά-
λη ἐπιμέλεια χρειάζεται, ὅ,τι λογῆς ἔχει ὁ ἐπιμελέστατος
ἄνθρωπος, ἐπιδιορθούμενος τοῦ λόγου του, εἰς αὐτὰ φέρει &
ἐπιμέλειαν. καὶ ποῖα εἶναι τὰ συναλλάγματα, εἰς τὰ ὁποῖα
χρεία εἶναι νὰ μὴ γυρεύῃ δόλος, ἢ ἀμέλεια, ἀλλὰ μᾶλλον ἐ-
πιμέλεια νὰ δειχθῇ, ὅ,τι λογῆς ἔχει ὁ ἐπιμελέστατος ἄν-
θρωπος; ἐγὼ νὰ σοῦ παραστήσω, καὶ νὰ τὰ ξεχωρίσω ἀπὸ
τὰ λοιπὰ τὸν δόλον, καὶ τοῦ ἀμέλειαν. ἡ ἐντολὴ, ἡ χρῆσις,
καὶ ἡ Ἐπιτροπή. καὶ εἰς τὰ τρία αὐτὰ μεγάλη ἐπιμέλεια ζη-
τεῖται. διότι ὁ Ἐπίτροπος μὴ δεικνύοντας ἐπιμέλειαν εἰς τὰ
πράγματα τῶν ἀνηλίκων, ὅ,τι λογῆς ὁ ἐπιμελὴς Οἰκοκύρης

εἰς

εἰς τὰ ἐδικά του πράγματα, καταδικάζεται· ἔτζι καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ παραγγελθῇ νὰ κυβερνήσῃ ξένα πράγματα· ἐὰν παραγγελθῇ νὰ κερδηθῇ μὲ τινά, ἢ ν' ἀγοράσῃ καινύα πρᾶγμα, κ' δὲν δείξει μεγάλλω ἐπιμέλειαν, καταδικάζεται. ὁμοίως καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ πάρῃ νὰ δουλεθῇ πρᾶγμα ἐδικόν μου, τὼ αὐτὼ ἐπιμέλειαν χρεωστεῖ· ἡ δὲ σωφροσύνη δὲν ζητεῖ μεγάλλω ἐπιμέλειαν, ἀλλὰ μεσαίαν, ὁποίας λογῆς δηλαδὴ ἔχει εἰς τὰ ἐδικά του ὁ σωφρονος· τὼ αὐτὼ ἐπιμέλειαν ζητεῖ κ' ἡ πούλησις, κ' ἡ πληρωμὴ, & ἡ προῖκα, κ' ἡ πραγματεία, καὶ τὰ ὅμοια, ἤτοι ἡ κυβέρνησις εἰς τὰ ξένα πράγματα. ἀλλὰ αὐτὴ κατὰ φύσιν τῶ εἰρημένων συναλλαγμάτων ἂς ἀκολουθῇ, καὶ κρατῇ, καὶ ἂς γίνεται, ὅταν ἐκεῖνοι ὁπὸ συμφωνοῦσιν εἰς τὰ συναλλάγματα δὲν εἰποῦν εἰς τὼ ἀρχὼ καινύα λόγον, ὁποῦ νὰ αὐξαίνῃ, ἢ νὰ σμικρύνῃ τὼ φύσιν τῶ συναλλαγμάτων. διατὶ τότε ἐκεῖνο ὁπὸ συμφωνηθῇ καὶ νὰ ὁμολογηθῇ εἰς τὸν καιρὸν τῶ συναλλαγμάτων, ἐκεῖνο ἔχει τὸ κῦρος, & τὼ ἀσφάλειαν, & ἀλλάσει, κ' μεταβάλλει τὼ φύσιν τοῦ συναλλάγματος, ὅ,τι λογῆς νὰ εἰποῦσιν. ὅτε λαμβαίνῃ τινὰς πρᾶγμα τί μὲ παρακαλέσιν, κατακείνεται ἀν κάμῃ δόλον εἰς αὐτό. ὁμοίως καὶ εἰς τὼ παρακαταθήκων. διότι ἡ φύσις αὐτῆς τῶ συναλλαγμάτων τέτοια εἶναι. ἀνίσως δηλαδὴ καὶ δὲν συμφωνηθῇ εἰς τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον γίνονται αὐτὰ τὰ συναλλάγματα. ἄλλο τίποτες ὁπὸ ἔχουν τέτοιαν φύσιν. ἀμὴ καὶ ὅταν συμφωνῆται τὸ συνάλλαγμα, κ' μορφώνεται, καὶ στώνεται παρευθὺς, πρὸ τὸ νὰ τελειωθῇ, νὰ συμφωνήσῃ ἐκεῖνος ὁποῦ δίδει τὼ παρακαταθήκων, ἢ τὸ κατὰ παρακάλεσιν, νὰ ἔχῃ ὑπακείμενον ἐκεῖνον ὁπὸ λαμβάνει τὼ παρακαταθήκων, καὶ ἀνίσως δὲν δείξῃ εἰς τὼ παρακαταθήκων, ἢ εἰς τὸ κατὰ παρακάλεσιν δοθὲν μεσαίαν ἐπιμέλειαν, καὶ ἀπὸ τὰ τυχηρὰ, λέγωντας κ' ἂν καῇ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, ἢ κλέπται ἂν τὸ πάρουν νὰ πληρώνῃ τὼ ζημίαν, τότε ἐπικρατεῖ αὐτὴ ἡ συμφωνία, κ' αὐξαίνει τὼ φύσιν τοῦ συναλλάγματος. διατὶ εἰς ὅσον καιρὸν ζητεῖται ὁ ποιήσας τὸ συνάλλαγμα νὰ μὴ κάμῃ δόλον, κ' εἰς τὰ τυχηρὰ ἀποκείνεται. καὶ τὸ ἀνάπαλιν,

ὁπό-

ὁπόταν συμφωνηθῇ ἐκεῖνος ὁποῦ λαμβάνει μὲ παρακάλεσιν, ἢ παρακαταθήκην, νὰ μὴν ἀποκείνεται εἰς τὴν κατὰ πάθος ἀγωγὴν, ἢ εἰς τὴν κατὰ παρακάλεσιν, εἶναι βέβαιον. καὶ δόλον οὐ κάμῃ εἰς τὸ πρᾶγμα, & οὐ χαθῇ, δὲν ἀποκείνεται διὰ τὴν συμφωνίαν ὁποῦ ἔγινεν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ συναλλάγματος. διότι ἀπὸ τὴν συμφωνίαν ὁποῦ γίνεται εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν τοῦ σωναλλάγματος ὁποῦ λέγει νὰ μὴ κινηθῇ ἀπὸ τοῦ σωναλλάγματος ἀγωγὴ, ἐσμικρώθη ἡ φύσις αὐτοῦ, καὶ εἰς ὅσον ἐκεῖνον ὁποῦ ἔκαμε τὸ σωνάλλαγμα καταδικάζει εἰς τὸν δόλον, δηλαδὴ ἡ συμφωνία σμικρώνει, καὶ τὸν φυλάττει ἀζήμιον, οὐ κάμῃ καὶ δόλον. διατὶ ἐκεῖνος ὁπὲ νὰ εἰπῇ, ἐγὼ δὲν κινῶ κρίσιν μὲ τοῦ λόγου του, οὔτε εἰς τὴν κατὰ παρακάλεσιν ἀγωγὴν, οὔτε εἰς τὴν περὶ παρακαταθήκης, δὲν φαίνεται νὰ λέγῃ ἄλλο, παρὰ & δόλον οὐ κάμῃς δὲν καταδικάζεσαι. καὶ ὄχι μοναχὰ εἰς τοῦτα τὰ δύο σωναλλάγματα, τῆς παρακαταθήκης δηλαδὴ & κατὰ παράκλεσιν, τὰ σωναλλάγματα ὁποῦ μὲ καλὴν πίστιν γίνονται, μεταβάλλουσι τὴν φύσιν τῶν σωναλλαγμάτων, καὶ αὐξαίνουσι, καὶ ἐλαττώνουσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἐπίλοιπα ὅσα εἴπομεν ἀνωτέρω, ὁποῦ νὰ εἶναι καὶ αὐτὰ μὲ ἐνεμπιστοσύνην, οἷον τὸ κατὰ χρῆσιν, τῆς ἐντολῆς, τῆς σωφροσύνης, τοῦ ἐνεχύρου, καὶ τῆς μισθώσεως. καὶ εἰς αὐτὰ αἴσως καὶ γενῇ ἐξ ἀρχῆς συμφωνία, καὶ ἀπὸ τὰ τυχηρὰ, οἷον τῆς φωτίας, τοῦ σεισμοῦ, καταδικάζεται ἐκεῖνος ὁποῦ συμφωνεῖ, καὶ αὐξαίνει ἡ φύσις τοῦ συναλλάγματος. καθὼς καὶ τὸ ἐναντίον ἀπὸ δόλον ἐὰν μόνον συμφωνηθῇ νὰ ἐνέχεται, ἔχει τὸ βέβαιον, & σμικραίνει ἡ φύσις τοῦ σωναλλάγματος. διατὶ ὅσον εἰς τὸ κατὰ χρῆσιν, καὶ εἰς τὴν ἐντολὴν ζητεῖται ἄκρα ἐπιμέλεια, ἀπαιτεῖται καὶ μοναχὸς δόλος, & ὅσον ζητεῖται ἀπὸ τὴν σωφροσύνην, καὶ μίσθωσιν μεσαία ἐπιμέλεια, ζητεῖται δόλος μόνος. τότε δὲ διὰ τῆς συμφωνίας μεταβάλλεται ἡ φύσις τῶν σωναλλαγμάτων, & ἢ αὐξαίνει, ἢ σμικραίνει, ὅτε κατὰ τὴν συμφωνίαν ὁποῦ νὰ γενῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ καιροῦ ὁποῦ γίνονται τὰ σωναλλάγματα. ὅτι οὐ γενῇ τὸ σωνάλλαγμα τῆς παρακαταθήκης, ἢ ἄλλου τινὸς, καὶ ἀφ' οὗ δοθῇ τὸ πρᾶγμα, καὶ τελειωθῇ χω-

εἰς

εἰς τινὸς ἄλλης συμφωνίας, ὕστερα αὖ συμφωνηθῇ ἐκεῖνος ὁπού λάβῃ τὴν παρακαταθήκην ὑποκείνεται καὶ εἰς τὰ τυχηρὰ, δὲν ἀλλάζεται, ἔτε μετατυπᾶται ἡ ἀγωγὴ, ἢ ἡ κρίσις τοῦ σωαλλάγματος· καὶ φρεπόντως. ὅτι τὸ σωάλλαγμα ἔφθασε καὶ ἐγίνη πρότερον κατὰ τὴν φύσιν, καὶ ἰδιότητά του, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταμορφωθῇ, καὶ ν' ἀλλάξῃ μὲ τὴν ὕστερην συμφωνίαν. ἀλλὰ τὸ σωάλλαγμα μένει εἰς τὴν πρωτέραν του φύσιν, καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐσυμφωνήθη ὕστερον μένει φιλὸν σύμφωνον, ἤτοι γυμνόν. ὅτι τὸ φιλὸν σύμφωνον κρίσιν δὲν γυνᾷ, ἔτε τὴν φύσιν τοῦ σωαλλάγματος ὁποῦ εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον συμφωνεῖται μεταβάλλει, ἀλλὰ μόνον κατηγορίαν δίδει ὁποῦ δὲν δρείσκεται μαζὶ μὲ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐτελειώθη. διδάξας λοιπὸν ὁ Νομοθέτης ποῖα εἶναι τὰ κατὰ φύσιν συναλλάγματα, καὶ ποῖα εἶναι ἐκεῖνα ὁποῦ ἀλλάζουν τὴν φύσιν τῶν σωαλλαγμάτων, καὶ ἢ τὰ αὐξαίνουν, ἢ τὰ σμικραίνουν, εὐθὺς φέρει λόγον τὴν παρακαταθήκην, καὶ ὅτι αὖ συμφωνηθῇ, ὅ,τι δόλον καὶ αὖ κάμῃ εἰς τὴν παρακαταθήκην ἐκεῖνος ὁπὲ τὴν λάβῃ, νὰ μὴ καταδικάζεται. λέγει ὅτι ἡ τοιαύτη συμφωνία δὲν ἔχει τὸ κῦρος, ἔτε σμικραίνει τὴν φύσιν τοῦ σωαλλάγματος, μὲ τὸ νὰ εἶναι αἰσχρὰ, καὶ ἐναντία εἰς τὰ καλὰ ἤθη, καὶ ὁποῦ παρακινεῖ εἰς ἀδικίαν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ καταφρόνησιν τῶν νόμων. ἀλλὰ εἰς αὐτὰ θέλει εἰπῇ τινὰς, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐναντιεῖται αὐτὸς ἑαυτὸν, ὅτι ἀνωτέρω εἶπε, δυνάμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν σωαλλαγμάτων συμφωνίας νὰ κάμνωμεν, ἢ νὰ αὐξαίνουν, ἢ νὰ σμικραίνουν τὴν φύσιν τῶν σωαλλαγμάτων· καὶ ἀίσως καὶ τοῦτο εἶναι ἔτζι, βέβαια εἰς τὸ σωάλλαγμα τῆς παρακαταθήκης, αὖ εἰποῦμεν νὰ συμφωνηθῇ ἐκεῖνο ὁπὲ τὴν φύσιν τοῦ σωαλλάγματος σμικρύνει, τίποτες ἄλλο βέβαια δὲν χρεωσοῦμεν νὰ εἰποῦμεν, παρὰ νὰ μὴν ἐνέχεται ὑπὸ δόλον ἐκεῖνος ὁποῦ λαμβάνει τὴν παρακαταθήκην· καὶ τοῦτο αὖ δοθῇ, φανερὰ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐναντιεῖται. ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτό, λέγει ὁ Νομοθέτης, ὐδὲ ἐναντιεῖται εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ εἶπεν. ἀλλὰ μάθανε· εἰς τὴν παρακαταθήκην ὅταν γίνεται τὸ σωάλλαγμα, εἰς τὴν ἀρχὴν ἂν συμφωνηθῇ ἐκεῖνος ὁποῦ δέχθῃ τὴν παρακαταθήκην ἀπὸ δόλον

νὰ μὴν ἐνέχεται, ἡ ταυτὴ συμφωνία δὲν ἔχει τὸ κῦρος. εἰ δὲ συμφωνηθῇ νὰ μὴ κινῆται ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴ ἔχει τὸ κῦρος. καὶ ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν μὲ τὸ πρῶτον, διατί ὅταν εἰπῇ ὅτι δὲν κινῶ διὰ τὸν δόλον, φαίνεται νὰ λέγῃ ὅτι δὲν κινῶ τὴν περὶ παρακαταθήκης ἀγωγήν. καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ λέγει δὲν κινῶ τὴν περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴν, φαίνεται νὰ λέγῃ, ὅτι δὲν κινῶ περὶ δόλου. ὅτι ἡ περὶ παρακαταθήκης ἀγωγὴ δὲν δόλου κινεῖται. ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι διαφορὰ εἰς τὰ ῥήματα, καὶ τὰ μὲν ξεχωρισὸν λέγει τὸν δόλον, τὰ δὲ ὄχι. τὸ νὰ εἰπῇ ὅτι δὲν κινῶ τὴν περὶ παρακαταθήκης ἀγωγήν, λέγομεν νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος, ἂν πλημμεληθῇ καὶ δόλος. τὸ νὰ εἰπῇ δὲ ὅτι νὰ μὴ ζητήσῃ τὸν δόλον, δὲν ἔχει τὸ κῦρος, διὰ τὸν κανόνα ὁποῦ λέγει, ἐκεῖνα ὁποῦ ἐκφωνοῦνται βλάπτει, ἐκεῖνα δὲ ὁποῦ δὲν ἐκφωνοῦνται δὲν βλάπτει. διδάξας λοιπὸν ὁ Νομοθέτης διὰ ὅσα συμφωνοῦνται εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν εἰς τὰ περὶ φύσεως συναλλάγματα, ὑπφέρει, ὅτι ἀνίσως καὶ δὲν συμφωνηθῇ τί εἰς τὰ περὶ φύσεως συναλλάγματα, εἰς τὰ τυχηρὰ δὲν καταδικάζονται ἐκεῖνοι ὁποῦ κάμνουν τὰς συναλλαξίας, ἐπειδὴ τὰ τυχηρὰ ὑπερβαίνουν καὶ τὴν ἄκραν ἐπιμέλειαν. τυχηρὸν δὲ εἶναι, ὡς ὅταν λάβω τινὸς δῶρον νὰ μὲ κάμῃ καμίαν ὑπηρεσίαν, καὶ φυσικῶς ἀποθάνῃ, ἢ φύγῃ, πάρεξ ἂν ἦτον ὑποψία πῶς φύγει, τότε καταδικάζεται, ἐπειδὴ καὶ δὲν τὸ ἔχων εἰς φύλαξιν. ἢ ἁρπαγὴ ἂν γενῇ, οἷον ἔχοντας τὸν δοῦλον, καὶ πηγαίνοντας εἰς τὴν στράταν, ἐξαίφνης λῃσταί τινες ἥρπαξαν τὸν δοῦλον, ἢ ἂν γενῇ καμία παραχὴ εἰς τὴν στράταν, καὶ σύγχυσις, καὶ πάρουν αὐτὸν τινὲς εἰς τὴν σύγχυσιν, ἢ ἂν ἀφήσῃ τὸ σπῆτι μου, καὶ καὶ ὁ δοῦλος μὲ ἄλλα μου πράγματα, ἢ κλέπται τινὲς ἦλθον, καὶ ἥρπασαν αὐτὸν μὲ ἄλλα μου πράγματα, ἢ ἔξεσαν πολλὰ νερὰ κατὰ τύχην, καὶ ἐπνίγη ὁ δοῦλος, διὰ τὰ τέτοια τυχηρὰ δὲν κινδυνεύω νὰ πληρώσω τὸν δοῦλον, πάρεξ ἂν ἔλαβα αὐτὸν τετιμημένον, ἂν πάθῃ δηλαδὴ τίποτες νὰ τὸν πληρώνω, ὅτι παντοτεινὰ ἡ ξετίμησις αὐξαίνει τὴν φύσιν τῶ συναλλάγματος, καὶ ἀνίσως φυσικὰ ζητῇ τὴν ἄκραν ἐπιμέλειαν, προσίθησιν εἰς αὐτὸν, καὶ τὸν κινδυνεύει τὰ τυχηρά.

Ἐκεῖ-

Ἐκεῖνος ὁποῦ δυώαται νὰ θέλῃ, δυώαται ϗ νὰ μὴ θέλῃ.

Σχόλιον.

Οἷον, αὐίσως χαφθῇ τινὰς τέλειος εἰς τὼ ἡλικίαν, ϗ αὐτεξούσιος ϗ κληρονόμος ἀπὸ καινὰ, ὁ τοιοῦτος θέλωντας ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ, ϗ νὰ δεχθῇ τὼ κληρονομίαν, ἠμπορεῖ ϗ νὰ μὴ θέλῃ αὐτὼ, ϗ νὰ τὼ ἀφίνῃ. ἀμὴ ἐκεῖνος ὁπὰ εἶναι μικρότερος ἀπὸ ζ'. χρόνως, ϗ ἁπλῶς αὐήλικος αὖ χαφθῇ τίποτινος κληρονόμος χωρὶς τῆς Αὐθεντείας τοῦ Ἐπιτρόπου, ϗ αὖ θέλῃ νὰ τὼ δεχθῇ δὲν ἠμπορεῖ, πάρεξ μὲ τὼ Αὐθαντείαν τοῦ Ἐπιξόπου. αὖ θελήσῃ δηλαδὴ ὁ Ἐπίξοπος, ἢ ζημία, ἢ κέρδος αὐτῷ γίνεται, ϗ ὕτε πάλιν νὰ μὴ τὼ δεχθῇ ἠμπορεῖ, ϗ αὖ τὼ παραιτήσῃ τίποτες δὲν κάμνει, πάλιν νὰ τὼ λάβῃ χωρὶς καινὰ λόγον, ὁ Ἐπίξοπος λέγει. αὐίσως ϗ ἀφήσῃ τὼ κληρονομίαν, τὼ ὑποδιώχνει ἐκεῖνος ὁποῦ ἠμπορεῖ ϗ μοναχός του νὰ τὼ λάβῃ, ϗ νὰ τὼ δεχθῇ, ὁ αὐήλικος δηλαδὴ δὲν δέχεται κληρονομίαν, ὕτε ἄλλο τίποτες ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ. τὸ ὅμοιον ἀκολουθεῖ ϗ εἰς τὼς ὑπεξουσίους Υἱοὺς, ϗ εἰς τοὺς δούλους, ϗ αὐτοὶ χωρὶς θέλημα τῶν Πατέρων, ϗ τῶν Αὐθεντῶν τους, οὔτε νὰ δεχθοῦν ἠμποροῦν κληρονομίαν, οὔτε νὰ μὴ δεχθοῦν, ϗ οὔτε ἄλλο τίποτες σωσάλαγμα ἠμποροῦν νὰ κάμουν, χωρὶς λόγον τῶν Αὐθεντῶν τους.

Ἐκεῖνος ὁποῦ πείθεται Πατέρα, ϗ Αὐθεντῶ, δὲν λογίζεται πῶς θέλει.

Ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει ἐξουσίαν νὰ χαλάσῃ ἕνα πρᾶγμα, ϗ νὰ τὸ πωλήσῃ, δυώαται ϗ νὰ τὸ ἀποξενώσῃ.

Δὲν λογίζεται πῶς τρέχει ἀργοπορία, ἐκεῖ ὁποῦ δὲν ἀρμόζει νὰ ζητῇ κανεὶς νὰ πάρῃ τίποτες.

Ὁ ἄλογος, ϗ μάταιος φόβος δὲν ἀξίζει τίποτες.

Περὶ Σημασίας ὀνομάτων.

ΤΙΤΛΟΣ, γ'.

Λογίζεται ἡ Γυναῖκα πῶς ἔχει Υἱὸν, ὅταν ἀποθνήσκῃ, ἀπὸ τὸν ὁποίαν χίζωντάς τον, διγάζουν τὸ βρέφος.

Τὰ πράγματα ὁποῦ τὸ κορμί τους μένει, καὶ ἡ μορφή τους ἄλλαξεν, ὡσὰν νὰ μὴν εἶναι λογίζονται. διὰ τοῦτο αὐ μεταφθαρμένα, ἢ μεταπλασμένα δοθοῦν, ὡσὰν νὰ μὴν εἶναι φαίνονται.

Ἐκεῖνος λογίζεται πῶς ἀποκαθισᾷ, καὶ παραδίδει, ὅποιος δώσει τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Οἰκοκύρην, καθὼς ἦτον καὶ πρὶν νὰ τὸ πάρῃ.

Ἐκεῖνος λογᾶται πῶς ἀποκαθισᾷ, καὶ ἀποδίδει, ὅποιος δὲν δώσει τὸ σῶμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλον τὴν αἰτίαν τοῦ σώματος, καὶ τὴν τύχην. διότι πᾶσα ἀποκατάστασις ὄχι μόνον τὸ σώματος εἶναι, ἀλλὰ & τὸ δικαίᾳ καρπῷ.

Εἰς μὲν τὰς ἄλλας ὑποθέσεις μὲ τὸ ὄνομα τὸ Υἱὸ λογίζονται & οἱ Ἔγγονοι, ὄχι δὲ & εἰς τὴν Ἐπιβοπείαν.

Μὲ τὴν ὀνομασίαν τοῦ ἀπελθθέρα δέλου, δηλοῦται καὶ ἡ ἀπελθθέρα δέλη.

Ὅσα λέγονται διὰ τὸ ἀρσενικὸν παιδίον, περισσότεραις φοραῖς δηλᾶται & διὰ τὸ θηλυκόν.

Διαίσιον ἀνάμεσον Ἀνδρὸς, καὶ Γυναικὸς λέγεται πῶς γίνεται, διαζύγιον δὲ πέμπεται & εἰς μνησιὴν, τὸ ὁποῖον καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Γυναικὸς πρεπόντως πίπτει.

Σχόλιον.

Αἰτίαι εἶναι διάφοροι διὰ τὰς ὁποίας χωρίζονται τὰ ἀνδρόγυνα. ὡσὰν ὅταν ἡ Γυνὴ γνωρίσῃ τινὰς πῶς ἐπιβουλεύονται τὸν Βασιλέα, καὶ νὰ μὴ τὸ φανερώσῃ εἰς τὸν Ἄνδρα της, μανθάνωντάς το ὁ Ἄνδρας της χωρίζεται ἀπὸ αὐτὴν, καὶ τῆς γράφει, Γύναι πρᾶξε τὰ σά. ὁμοίως καὶ ἡ Γυνὴ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἔτζι δύναται νὰ γράφῃ εἰς τὸν Ἄνδρα της. Ἄνερ πρᾶξε τὰ σά. καὶ ἡ τοιαύτη γραφὴ λέγεται διαίσιον, καὶ λέγε-

ται

ται κυρία λέξις ἐπὶ μόνε τοῦ Ἀνδρὸς, καὶ τῆς Γυναικός. εἰς τὸν μνησικὸν δὲ, αὖ συμβῇ τοιαύτη αἰτία, ἢ ἄλλο τίποτες, καὶ θέλεσι νὰ χωρισθοῦν, αἴσως καὶ πέμψουν ἕνας τοῦ ἄλλου χράμμα, ἡ τοιαύτη χραφὴ δὲν λέγεται διαίσιον, ἀλλὰ διαζύγιον. καὶ εἰς τί εἶναι αὐτὰ τὰ λόγια; αὖ εἰπῇ τινὰς σὲ χαρίζω πάλε χράμμα, καὶ θέλω νὰ τὸ ἔχῃς ἕως ὅπε νὰ χωρισθῇς ἀπὸ τὸν Γυναῖκά σε μὲ διαζύγιον. αὖ συμβῇ λοιπὸν ἢ χωρισθοῦν αὐάμεσόν τους, καὶ ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅπε ἐχάρισεν ἐκεῖνο τὸ χράμμα, καὶ τὸ ζητήσει ὀπίσω, ὡσὰν ὅπε ἐχωρίσθη ἀπὸ τὸν Γυναῖκά του, τὸ λαμβάνει, καὶ δὲν τὸ χάνει. ὅτι αὖ εἰπῇ ἐκεῖνος ὅπε ἔλαβε τὸ δῶρον, ὅτι μοῦ τὸ ἐχάρισες ἕως νὰ χωρισθῶ ἀπὸ τὸν Γυναῖκά με μὲ διαζύγιον, ἐγὼ δὲν ἐχωρίσθηκα μὲ διαζύγιον, ἀλλὰ μὲ διαίσιον. θέλει ἀκέσει ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπε ἐχάρισε τὸ χράμμα, ὅτι ἀληθῶς, καὶ κυρίως μεταξὺ Ἀνδρὸς, καὶ Γυναικὸς διαίσιον λέγεται, ἀλλὰ καὶ τὸ διαζύγιον δὲν λέγεται ἔξω ἀπὸ τὸ χρέπον. ὅτι ἡ σημασία καὶ τῶν δύο λέξεων φαίνεται νὰ ἔχῃ διαφορὰν τεχνολογημένην ἀπὸ τοὺς Νομοθέτας. ὅμως εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δύο λέξεων, ἡ δυνάμις δὲν ἔχει καμίαν διαφορὰν, καὶ μὲ τὸ νὰ πῦ βοηθῇ τὸ παρὸν κεφάλαιον, λαμβάνει ὀπίσω τὸ χάρισμα.

Καὶ ἡ διαπαχὴ κληρονομία λέγεται.

Φανερώνει πῶς νὰ ἀλλάσσωμεν καὶ τὰ χράμματα ὅπε ἔχομεν κατὰ διαφορείαν ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπε ἔχομεν μὲ πάχτον, καὶ ὁποῦ θαρρῦμεν ὁ ἀποκτήσωμεν.

Ἐκεῖνος ὅπε εἶναι ἀκόμι εἰς τὴν κοιλίαν τῆς Μητρός τε, δὲν λέγεται ἄνηβος.

Ἐκεῖνος ὅπε λέγει νὰ κάμῃ τίποτες εἰς μερικὰς ἡμέρας, καὶ δὲν εἰπῇ πόσας, λογίζεται εἰς δύο ἡμέρας νὰ λέγῃ.

Ἀποξενώνει χράμμα ἐκεῖνος ὅπε ἀφορέρει νὰ κυριεύθῃ ἀπὸ τὸν μεταχειρισμένε, ἢ μὲ τὸ νὰ μὴ τὸ μεταχειρίζεται φθείρωντας τὸν διάθεσίν τε.

Ἐκεῖνος ὅπε δὲν ἔχει ἐδικόν τε, δὲν φαίνεται νὰ ἀποξενώνῃ αὐτὸν ἐκεῖνος ὅπε ἀποδιώκει τὸν κληρονομίαν, ἢ ὅπε δὲν μεταχειρίζεται μετὸν ἐκλογιὸν ὅπε ἀπέμεινεν εἰς αὐτόν.

Πε-

Πισικὸς λέγεται ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἐνεμπισθοῦ τίποτε φράγματα, ἢ δὰ τὸ καὶ ἐκεῖνος ὁπὸ δὰ λεχθῇ ἀξιόπιστος νὰ κυβερνάῃ Καράβι, πισικὸς λέγεται τὸ Καραβίε.

Ρ'εμβὸς ποῖος λέγεται.

Ρ'εμβὸς εἶναι ὁ μικρὸς φυγὰς, Ϲ ἐκ τὸ ἐναντίε, ὁ φυγὰς, μέγας ρεμβὸς λέγεται.

Καὶ καθολικὰ ρεμβὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁπὸ περιπατεῖ ὁλημερὶς, ἢ πλανᾶται ἐδῶ ἢ ἐκεῖ χωρὶς δηλείαν, Ϲ ἐξοδεύει τὸν καιρὸν ἄγνωσα, ἢ ἀργεῖ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸ σπῆτί τε.

Ρ'επέδιον.

Τὸ ρεπέδιον δηλοῖ τὸ δαζύγιον. δαζύγιον δὲ εἶναι τὸ χράμμα ὁπὸ χωρίζονται τὰ ἀνδρόγυνα.

Μὲ τὸ ὄνομα τὸ βαλανὺ ὀνομάζονται ὅλοι οἱ καρποί.

Τὰ κεφαλικὰ θανάτου δηλοῦσι, καὶ ξεπεσμὸν ἀπὸ τὴν πολιτείαν.

Ἐκεῖνος ὁπὸ λέγει μέρος, ἢ δὲν προθέτει πόσον, τὸ ἥμισυ δηλοῖ.

Τὸ νὰ τάξῃ κανεὶς φράγμα ὀρθῶς, λογᾶται πῶς νὰ τὸ δώσῃ μὲ τὸν καρπόν.

Ὅποιος γεννηθῇ νεκρὸς, ἔτε πῶς ἐγεννήθη λογᾶται, οὔτε παιδίον λέγεται.

Σχόλιον.

Οἷον, ἐγεννήθη παιδίον ὕστερα ἀπὸ τὸν θανάτον τὸ Παξίτε, ὁπὸ δὲν ἐχράφθη εἰς τὴν διαθήκην, καὶ ἐγίνη ἄλλος κληρονόμος. λέγει ὁ Νόμος. ὅτι ἀνίσως Ϲ ἐγεννήθη ζωντανὸν, χαλάει τὴν διαθήκην, εἰ δὲ ἐγεννήθη ἀπεθαμένον, δὲν τὴν χαλάει, ὅτι δὲν εἶναι ζωντανὸν, Ϲ ὁπὸ νὰ λαλῇ. ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον σῶμα ἀπεθαμένον, ἔτε νὰ ἐγεννήθη λέγεται, ἔτε παιδὶ ὀνομάζεται, μὲ τὸ νὰ δὲγαίνῃ ἄπνοον, ἢ νεκρόν.

Τὸ νὰ εἰπῇ κανεὶς ἐὰν συμβῇ τίποτες τοῦ Υἱοῦμου, θάνατον δηλοῖ.

Σχόλιον.

Οἷον, ἐὰν εἰπῶ εἷς τινα ἄνθρωπον, ὁμολογῶ νὰ σοῦ δώσω φλωρία κ'. ἀνίσως ἢ συμβῇ εἰς τὸν Υἱόν με τίποτε, καὶ ἀποθάνῃ ὁ Υἱός με, χρεωσῶ δύθυς νὰ δώσω τὰ φλωρία. καθὼς ἀνίσως ἢ εἰπῶ, ὦ συμβῇ εἰς τὸν Υἱόν με ἄνθρώπινον, δηλαδὴ ἢ τὰ δύο ταῦτα τὰ ῥήματα θάνατον φανερώνουσι.

Χή-

Χήρα λέγεται ὄχι μόνον ἐκείνη ὁπῦ ἀποθαίνει ὁ Ἄνδρας της, ἀλλὰ & ἐκείνη ὁπῦ νὰ μιὼ ὑπανδρευθῇ.

Θόρυβος λέγεται ἀπὸ δέκα ἀνθρώπους κ' ἐπάνω, εἰ δὲ ὀλιγώτεροι, μάχη λέγεται, κ' ὄχι θόρυβος.

Ἐπερώτησις εἶναι συμφώνησις λόγων, διὰ τῦ ὁποίων ἀποκρίνεται κανεὶς πρὸς τιὼ ἐπερώτησιν νὰ κάμῃ τίποτες, ἢ νὰ δώσῃ. Ἐπερώτησις τί ἐστί.

Ἐπιβολὴ εἶναι ἐπίδοσις ἀπόρε κτίσεως πρὸς κληρονόμους, ἢ σωτελεστὰς, ἢ ὁμοχώρες, ἢ συγχωρίτας.

Ἐργολάβος εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ δώσει χρήματα νὰ γενῇ ἡ κρίσις τε. Ἐργολάβος.

Ποινὴ μετάλλε εἶναι νὰ καταδικασθῇ τινὰς νὰ κάμῃ ἀσβέστιω, ἢ νὰ σκάπτῃ τιάφι, κ' τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἡμέρα ἀπὸ τῆς ἑβδόμης ὥρας τῆς νυκτὸς ἀρχίζει, καὶ τελειώνει εἰς τὰς ἓξ ὥρας τῆς ἄλλης νυκτός. & διὰ τῦτο εἴτι κ' αἱ γενῇ εἰς αὐτὰς τὰς κδ'. ὥρας, εἰς τιὼ αὐτιὼ ἡμέραν λογάται, ὅτι ἔγινεν.

Εἴτε τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῦ βισέκτου, εἴτε εἰς τιὼ δευτέραν γενηθῇ τινὰς, δὲν εἶναι καμία διαφορὰ, διότι ἀπὸ τότε φθίζεται ὁ κύ. χρόνος, ὅτι αἱ δύο ἡμέραι ἐκεῖναι αὐτὶ μιᾶς λαμβάνονται.

Ἐὰν εὔγῃ πρόσαγμα, κ' δὲν εἰπῇ εἰς πόσας ἡμέρας, εἰς δύο ἡμέρας δηλοῖ νὰ πληρωθῇ ἐκεῖνο τὸ πρόσαγμα.

Ἐὰν δοθῇ πρόσαξις, ὅτι ὁ δεῖνας νὰ κάμῃ τὸ δεῖνα ἐν ἡμέραις, εἰς δύο ἡμέρας, ἢ δέκα πρέπει νὰ κάμῃ τιὼ προσαγιώ.

Τὸ κοινδουικτὶ ῥῆμα, τετέστι τὸ παραθὺς, ἓξ ἡμέρας δηλοῖ. Κοινδουικτί.

Μέτριος χρόνος δέκα ἡμέραι εἶναι.

Ὀλίγος χρόνος νοεῖται δύο μιὼας.

Ὁ Οὐτίλιος χρόνος, ἤγουν ὡρισμένος, τέσσαρες χρόνοι εἶναι. Οὐτίλιος.

Ἐκεῖνος ὁπῦ κάμνει εἰς Πόλιν δέκα χρόνες, φαίνεται ὅτι νὰ εἶναι κάτοικος ἐκεῖ.

Ἐκεῖνος ὁπῦ νὰ τελειώσῃ τὲς ἑζ'. χρόνες, καὶ νὰ ἔμβῃ εἰς

τοὺς

τους ιή. ἠμπορεῖ νὰ εἶναι συνήγορος εἰς βουλὰς, κεπτήμα, ἢ ἀξίας.

Νόμος.

Ποινῆς & προσίμε διαφορά.

Ἀναμεταξὺ τῶ προσίμε, ἢ τῆς ποινῆς εἶναι πολλὴ διαφορά. ὅτι ἡ ποινὴ εἶναι σὰν ὄνομα καθολικὸν ὁπῶ διαλαμβάνει τὴν τιμωρίαν ὅλων τῶν ἁμαρτημάτων. τὸ δὲ προσιμον εἶναι εἰς σὰν μερτικὸν ἁμάρτημα. τοῦ ὁποίε παράδειγμα εἶναι σήμερον ἡ χρηματικὴ τιμωρία. ἡ δὲ ποινὴ δὲν εἶναι μόνον χρηματικὴ τιμωρία, ἀλλὰ ἢ ἐγκληματικὴ. ἢ τὸ μὲν προσιμον προέρχεται ἀπὸ δοκιμασίαν, ἢ θέλησιν ἐκείνε ὁπῶ τὸ λέγει, ἡ δὲ ποινὴ ἔρχεται ἀπὸ κάθε νόμον, ἢ ἀπὸ μερικὸν νόμον ὁπῶ ἐβάλθη εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔγκλημα.

Σχόλιον.

Ποινὴ εἶναι ἐκείνη ἡ τιμωρία ὁπῶ διορίζεται ἀπὸ τὸν νόμον εἰς τὰ σφάλματα, εἴτε χρηματικὴ, εἴτε ἐγκληματικὴ, εἴτε κεφαλικὴ. ἡ ὁποία δὲν διορίζεται, ἢ διείσκεται ἀπὸ τὸν Κειτλὼ, ἀλλ' ἀπὸ τὸν νόμον διωρίθη, ἢ ἀρέθη, & νὰ αὐξανῃ, ἢ νὰ σμικραίνῃ παύτλω ὁ Κειτὴς δὲν ἠμπορεῖ. οἷον χρηματικὴ ποινὴ εἶναι ὁ φανερὸς κλέπτης νὰ πληρώνῃ τέσσαρες φορᾶις τόσον, ὅσον ἔκλεψεν. ὁ δὲ κρυφὸς κλέπτης νὰ πληρώνῃ δύο φορᾶις τόσον. βλέπεις πῶς ὁ νόμος ἤυρε, ἢ διώρισε τὴν ποινὴν τῆς κρυφῆς κλεψίας, ἢ τῆς φανερᾶς; παύτλω ὁ Κειτὴς νὰ τὴν αὐξήσῃ, ἢ νὰ τὴν σμικρύνῃ δὲν ἠμπορεῖ. ἐγκληματικὴ, ἤτοι κεφαλικὴ ποινὴ δὲ εἶναι ἐκείνη ὁπῶ φέρει εἰς τὴν κεφαλὴν, ἢ εἰς τὸ κορμὶ ἐκείνε ὁπῶ σφάλλει, τὴν τιμωρίαν, ὄχι εἰς ἄσπρα, ἀλλ' εἰς αὐτὸ τὸ κορμί. οἷον ὅταν ὁ νόμος ὁρίζῃ νὰ κόπτῃ τινὸς τὸ κεφάλι, ἢ ἡ μύτη, ἢ τὸ χέρι, ἢ ἄλλο κανένα μέρος τῶ κορμίε. ἢ ὁπόταν φέρῃ ἀτιμίαν ἀπὸ κανένα σφάλμα, τότε λέγεται ἡ ποινὴ κεφαλικὴ, ὡσὰν ὁπῶ ἔρχεται εἰς τὸ κεφάλι, & εἰς ὅλον τὸ κορμὶ τῶ ἀνθρώπε. τὸ προσιμον δὲ παύτοτε εἰς τὰ ἄσπρα εἶναι, ἢ δὲν εἶναι ὡρισμένον ἀπὸ τὸν νόμον. διατὶ δὲν διείσκεις νόμον ὁπῶ νὰ λέγῃ, ὅποιος παρέβη τὴν τάδε συμφωνίαν, νὰ δίδῃ τόσον προσιμον, ἀλλὰ ἁπλῶς μόνον τὸ προσιμον νὰ δίδῃ. ἢ ἢ ἀπὸ τὸν Κειτλὼ διορίζεται, ἢ ἀπὸ τὴν συμφωνίαν ἐκείνων

ὁπῶ

ὁπᾶ κάμνουν τὰς σωαλλαξίας ἀναμεσόντας. ὡσὰν νὰ εἰπῶ, ἔχομεν νόμες ὁπᾶ λέγουν, ὅτι κάθε Κεφτὴς δὲν φοσιμᾶ, ἤπι δὲν ἠμπορεῖ νὰ καζαδικάζῃ, ὅσον θέλει. ἀλλ' σᾶς ἔλαβεν ἄδειαν ἀπὸ τὸν νόμον νὰ δίδῃ φόσιμον φλωρία λ'. ἄλλος ε'. ἄλλος γ'. ἄλλος β'. ἄλλος οὐδὲ τίποτες. ὅταν λοιπὸν σφάλλῃ τινὰς σῦα σφάλμα, δχὶ τὸ ὁποῖον ὁ νόμος δὲν ἐδιώρισεν ὠρισμενίαν τιμωρίαν, ἀλλὰ τὴν ἄφησεν εἰς τὸν Κεφτὴν δχὶ τέτοια σφάλματα, τότε διορίζει ὁ Κεφτὴς, νὰ δώσῃ ὁ πταίστης πόσα φλωρία. ὅμως δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπερβῇ ἀπὸ ὅσα ὁ νόμος ἐδιώρισε τὸν Κεφτὴν νὰ καταδικάζῃ. οἷον αἰσως εἶπεν ὁ νόμος τὸν δεῖνα τὸν Κεφτὴν ἕως δύο λίβρας νὰ ἠμπορῇ νὰ καταδικάζῃ, ἐκεῖνος ὁ Κεφτὴς δὲν ἠμπορεῖ περισσότερον ἀπὸ τὰς δύο λίβρας νὰ καταδικάσῃ τὸν πταίστην. χὴ αὖ τὸν καταδικάσῃ περισσότερον, τὸ βέβαιον δὲν ἔχει. χὴ πάντοτε εἰς ἄσπρα διορίζει τὸ φόσιμον, καὶ ὄχι εἰς ἄλλο τίποτε, νὰ πόψῃ δηλαδὴ, καυσία μέρος τᾶ σώματος, ἢ νὰ ἀτιμάσῃ. χὴ οἱ μὲν Κεφταὶ κατὰ τᾶτον τὸν ζόπον φέρουσι τὸ φόσιμον. ἐκεῖνοι δὲ ὁπᾶ κάμνουν τὰς σωαλλαξίας ἔτζι, ἐγὼ ἔκαμα σωαλλαξίαν μὲ τᾶ λόγου, ἢ σᾶ ἐπέλησα τίποτες, ἢ ἐνοίκιασα, ἢ ἄλλω καμίαν συμφωνίαν ἔκαμα μετ' ἐσένα, καὶ βαίνομεν ἀναμεσόνμας μὲ κοινωνίας θέλησιν, χὴ βγαίνω ὅσον φόσιμον θέλομεν. χὴ λέγομεν ὅποιος παρέβη ἀπὸ λόγουμας ἀυτῆν τὴν συμφωνίαν, νὰ δίδῃ τᾶ ἄλλα τόσας λίβρας χρυσία, ὅσας δηλαδὴ, θελήσομεν χὴ οἱ δύο, χὴ εἰς τὴν θέλησίνμας κρατεῖ, χὴ ἰχύει τέτοιον φόσιμον. Ⓒ τᾶτο τὸ φόσιμον πάντοτε εἶναι χρηματικόν. δχατὶ ἠμπορεῖ τινὰς εἰς τὴν σωαλλαξίαν νὰ ζητήσῃ φόσιμον κεφαλικὴν τιμωρίαν, ἢ ἀτιμίαν, ἢ τινὸς μέρες τοῦ κορμίε κόψιμον. ὅμως καὶ αὖ συμφωνηθῇ τὸ τοιᾶτον δὲν ἔχει τὸ κῦρος, χὴ τὸ βέβαιον. ταῦτα μανθάνοντας, μὲ εὐκολίαν θέλεις καταλάβῃ τὴν Νεαρὰν ὁποῦ λέγει. ὅτι πολὺ διαφέρει φόσιμον, Ⓒ ποινή. δχατὶ ἡ ποινὴ εἶναι ὄνομα καθολικὸν ὁπᾶ περιέχει χὴ τὰς χρηματικὰς ποινὰς, χὴ τὰς ἐγκληματικὰς, Ⓒ ἐκεῖνος ὁπᾶ νὰ εἰπῇ ποινὴν, χὴ τὴν χρηματικὴν φανερώνει χὴ τὴν ἐγκληματικήν. ἢ ὅτι ὅλα τὰ διωρισμένα ἐγκλήματα, Ⓒ ἁμαρτήματα τὰ παιδεύει ἡ ποινὴ ὁποῦ

εἶναι ἀπὸ τὸν νόμον. καὶ εἰς ὅλα ἐπαύω φέρεται. διὰ τοῦτο ἡ ποινὴ λέγεται ὄνομα καθολικόν. εἶναι δὲ ἡ ποινὴ ἐπιστροφὴ, ἤτοι σωφρονισμὸς, παίδευσις, καὶ διόρθωσις ὅλων τῶν ἁμαρτημάτων. ἐδῶ ὅλα μὲν τὰ ἐγκλήματα ἁμαρτήματα τὰ εἶπεν, ἡ τῶ νόμω δὲ ἀκρίβεια ἄλλα λέγει ἁμαρτήματα, οἷον τὴν κλεψίαν, τὸν δόλον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ἐγκλήματα δὲ λέγει τὴν μοιχείαν, τὸν φόνον, ἱεροσυλίαν, τὴν ἐπιβουλὴν κατὰ τῶ Βασιλέως, & ἄλλα τοιαῦτα. ἐδῶ λοιπὸν ὁ Νομοθέτης δὲν ἐμεταχειρίθη τὴν ἀκρίβειαν τῆς ὀνομάτων, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τῶ ἁμαρτήματος καὶ εἰς τὰ ἐγκλήματα παρέλαβεν. ἡ ποινὴ λοιπὸν ὅλα καθόλω τιμωρεῖ, καὶ παιδεύει, & τὰ ἁμαρτήματα, καὶ τὰ ἐγκλήματα. τὸ δὲ φρόσιμον δὲν εἶναι καθολικὸν, ἀλλὰ μερικὰ ἁμαρτήματα, ἢ ὁ Κριτὴς τὰ σωφρονίζει, ἀΐσως & ξεδιάντροπα αὐτισαθῆ τινὰς εἰς τὸν Κριτὴν. ἢ ἀΐσως καὶ ἐκεῖνος ὁπῶ ἐσυμφώνησε κάμη δόλον εἰς τὴν συμφωνίαν, ἠμπορεῖ ὁ Κριτὴς νὰ τὸν φρονίμᾳ. ὁμοίως καθὼς ἀνωτέρω εἴπομεν, ἡ ποινὴ καὶ ἐγκληματικὴ, καὶ χρηματικὴ, τὸ δὲ φρόσιμον μοναχὰ χρηματικὸν εἶναι. καὶ ἡ μὲν ποινὴ διαιρεῖται ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ ὁ νόμος αὐτὴν φέρει, μὲ ὅλον ὁ Κριτὴς καὶ ὁποῦ νὰ μὴν εἰπῇ τόσην ποινήν. οἷον ἀΐσως ὁ Κριτὴς καταδικάσῃ κανένα κλέπτην, ἢ ὁπῶ νὰ ἔκαμε δόλον, ἢ φονέα, ἢ ὡσαὐτὸπῶ ἔσφαλε κανένα ἄλλο σφάλμα, καὶ αὐ δὲν εἰπῇ τὴν ποινὴν ῥητῶς δὲν βλάπτει. διότι αὐτάμα μὲ τὴν καταδίκην τοῦ σφάλματος ἐπακολουθεῖ καὶ ἡ διαιρεσμένη ἀπὸ τῶ νόμου ποινὴ εἰς τὸν καταδικον. καὶ αὐ δὲν εἶπε καὶ ὁ Κριτὴς, καὶ δίδεται, καὶ παθαίνει εἰς τὸ παίσιμον ὁ παίστης τὴν τιμωρίαν ὁπῶ ὁ νόμος διαίρεσε. τὸ δὲ φρόσιμον ἀΐσως & ὁ Κριτὴς δὲν τὸ διορίσῃ, αὐ εἶναι εἰς τὸ χέρι τοῦ Κριτῆ, ἢ ἐκεῖνοι ὁποῦ κάμουν τὰς συναλλαξίας δὲν τὸ διορίσουν, οὔτε διορίζεται, οὔτε νοεῖται ἀπὸ ἀλλοῦθε, πάρεξ ἀπὸ τῆς δοκιμασίας ἐκείνου ὁποῦ τὸ λέγει. τελβταῖον τόσον φρόσιμον δίδει ἐκεῖνος ὁποῦ ἀποφασισθῇ νὰ δώσῃ φρόσιμον, ὅσον ἢ ὁ δικασὴς δοκιμάσει, ἢ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔκαμαν τὰς συμφωνίας διορίσουσιν.

Εἰς τὴν ποινὴν ἔκλειπος δὲν εἶναι, ἀλλ' ἀΐσως καὶ τινὰς

κα-

καταδικασθῇ, ὑπόκειται εἰς τὸ ποινὸν τῷ νόμων. ἐδιωρίσθη δὲ ἡ ποινὴ ἀπὸ τοῦ νόμου εἰς κάθε ἁμάρτημα. εἰς δὲ τὸ φρόσιμον, ἢ νὰ γυρεύῃ ἄλλο Κειτήριον εἶναι, & δὲν ἔχει & τὸ βέβαιον, αἴσως ἢ δὲν ἀποφασισθῇ ἐκεῖνο τὸ ἁρμόδιον, ἢ νὰ ἡσυχάσῃ τινὰς, ἢ αὖ γυρεύσῃ ἢ ἄλλο Κειτήριον νὰ νικηθῇ. ὁ δὲ Κειτὴς μὲ τὸ γνῶσιν δίδει τὸ φρόσιμον, αἴσως ἢ ξεχωρισθῇ ἀπὸ τὸν νόμον δὲν ἐδιωρίσθη.

Σχόλιον.

Τῶρα τὸ κεφάλαιον ἄλλο λέγει διάφορα φροσίμου, καὶ ποινῆς, καὶ ἄκυρον. εἶναι κάποια κεφάλαια νόμου, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ νόμος δὲν δίδει θέλημα νὰ γίνεται τὸ ἔγκλητον. οἷον αἴσως ἢ ἕνας κεινόμβιος διὰ χρέος ὁμολογήσῃ, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ἄσπρα ὁπὸ μὲ ζητοῦσιν, ἀληθεια τὰ χρεωστῶ, ἐκεῖνος δὲν ἔχει τὸ ἔγκλητον ὁπόταν τὸν βιάζουν, καὶ ζητοῦσι τὸ χρέος, διατὶ τί θέλει νὰ διορθώσῃ τὸ ἔγκλητον; ἢ πάλιν αἴσως ἢ τινὰς συνόμβιος δὲν ἔχῃ μάρτυρας, & φέρῃ ὅρκον, ἢ διορίσει ὁ Κειτὴς νὰ εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν ἐκεῖνος ὁπὸ κάμει ὅρκον, δὲν εἶναι πλέον ἔγκλητος. εἶναι ἢ ἄλλα πολλὰ, ὅμως εἶναι ἢ τοῦτο, διότι λέγει τὸ κεφάλαιον, εἰς τὸ ποινὸν δὲν εἶναι ἔγκλητος. αἴσως ἕνας Κειτὴς εὕρῃ φανερὸν κλέπτην, ἢ ἀποφασίσει νὰ δώσῃ ἐκεῖνος ὁ κλέπτης τὸ τετραπλοῦν, καθὼς διορίζει ὁ νόμος, δὲν ἠμπορεῖ ἐκεῖνος ὁπὸ καταδικασθῇ νὰ γυρεύῃ ἔγκλητον, οὔτε ἀκούεται, ὅτε δίδεται αἰαβολὴ καιρὸν πάχα διὰ ἔγκλητον, ἀλλ' εὐθὺς καθὼς ἀποφασισθῇ, πληρώνει καθὼς διορίζουν οἱ νόμοι. ὅτι ὁ νόμος διώρισεν εἰς κάθε ἁμάρτημα, & τὸ ποινὸν. οἷον ὁ κλέπτης νὰ δώσῃ τὸ τρίδε. ὁ δολερὸς νὰ δίδῃ, ἢ νὰ παθαίνῃ τὸ τρίδε. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν κάθε πταίσιμον ἔχει διωρισμένον τὴν τιμωρίαν ἀπὸ τὸν νόμον, καθὼς πλατύτερα εἰς τὸ ἄλλο κεφάλαιον μὲ παραδείγματα τὸ ἐδείξαμεν. ἐκεῖνος λοιπὸν ὁπὸ ἀποφασισθῇ μὲ τὴν διωρισμένην τιμωρίαν τοῦ νόμου, ὡσὰν νὰ ἀτιμωθῇ, νὰ φονευθῇ, ἢ νὰ τοῦ κόψουν χέρι, ἢ ποδάρι, ἢ ἄλλο μέρος τοῦ κορμίου του, ἢ νὰ δώσῃ τὸ τετραπλοῦν, ἢ τὸ διπλοῦν ὡς φανερὸς κλέπτης, ἢ κρυφὸς, δὲν ἠμπορεῖ νὰ λέγῃ, & νὰ κράζῃ ἔγκλητον διατὶ ἀ-

δικεῖται. δηλαδὴ τί ἀδικεῖται ἐκεῖνος ὁπὲ καταδικάζεται εἰς τὼ ὡρισμένω ποσότητα, ἢ τιμωρίαν ἀπὸ τοῦ νόμου; πλὼ τὰ ὅσα εἴπομεν ἐννόησον. ὅταν ἁμαρτήσῃ τινὰς, ἢ καταδικασθῇ ὡς κλέπτης, τὼ μὲν κρίσιν δέχεται, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει δι' αὐτὼ, λέγει δὲ ὅτι ὁ νόμος δὲν ὥρισε νὰ δώσω τὸ τετραπλοῦν, εἰς τοῦτο δὲν ἀκέεται. διότι δὲν θὺς ὁπὲ ἠ ἀποδειχθῇ ὁ δεῖνα φανερὸς κλέπτης, πάραυθα ἀπὸ τοῦ νόμου ἀποφασίζεται, καὶ χωρὶς νὰ τὸ εἰπῇ ὁ δικαστὴς, νὰ δώσῃ τὸ τετραπλοῦν, δηλαδὴ τοῦτο δὲν εἶναι ἔγκλητος εἰς τὼ ποινὼ, δηλαδὴ δὲν ἀποφασίζει ὁ Κριτὴς εἰς αὐτὰ, ὁπὲ νὰ λέγῃ πῶς μὲ ἀδίκησεν, ἢ ἀπὸ ἀμάθειαν μὲ κατεδίκασεν, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ νόμος τὰ διορίζει. ἀμὴ αὐίσως κριθῇ τινὰς, καὶ καταδικασθῇ ὡς κλέπτης, ἢ μοιχὸς, ἢ ἄλλο τι πταίσιμον νὰ ἔπαμψ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ζητεῖται ἡ ποινὴ, καὶ κατηγορεῖ ὅλη ἡ κρίσις, τότε καλῶς δίδεται ἡ ἔγκλητος. εἰς τὼ ποινὼ λοιπὸν δὲν δίδεται ἡ ἔγκλητος δηλαδὴ τὰς αἰτίας ὁπὲ ἔπομψ. εἰς τὸ φρόσιμον δὲ ὁπὲ ὁ νόμος περὶ αὐτοῦ δὲν λέγει τίποτες ὡρισμένον, καὶ φανερὸν, ἀλλ' ὁ Κριτὴς τὸ ἀποφασίζει, ἢ ἠμπορεῖ ἡ ἀδικῇ, καὶ ἀπὸ ἀμάθειαν νὰ δίδῃ πολὺ φρόσιμον, εἶναι ἔγκλητος. πολλαῖς φοραῖς τὸ φρόσιμον δὲν ἔχει τὸ κῦρος ὁλόκληρον. δηλαδὴ εἶπον εἰς τὸ προτέρον κεφάλαιον κάθε Κριτὴς δὲν φρονιμᾷ, ἀλλ' ἐκεῖνοι ὁπὲ ὁ νόμος λέγει, καὶ ἐκεῖνοι ὁπὲ ῥητῶς τοὺς τὸ ἔδωκεν ὁ νόμος, οἱ ὁποῖοι καὶ ὡρισμένοι εἰς τὸ ν' ἀποφασίζουν τὸ φρόσιμον λέγονται. αὐίσως λοιπὸν καμνάς Κριτὴς ὁπὲ ὁ νόμος δὲν τοῦ ἔδωσε νὰ φρονιμᾷ, ἢ νὰ φρονιμᾷ ὀλίγον, καὶ αὐτὸς δίδει φρόσιμον ἔξω ἀπὸ τὸν νόμον, δὲν ἔχει τὸ κῦρος, ἢ τὸ βέβαιον, δηλαδὴ δὲν ἦτον διωρισμένον νὰ δίδῃ φρόσιμον, ἢ νὰ ἡσυχάσῃ ἐκεῖνος ὁπὲ κατεδικάσθη, ἢ αὖ ζητήσῃ ἔγκλητον νὰ νικηθῇ, καὶ νὰ φανερωθῇ, ὅτι καλῶς τοῦ ἐδόθη τὸ φρόσιμον, καὶ δὲν ἀδικηθῇ, δίδει αὐτό. ἐκεῖνο δὲ ὁπὲ ἀνωτέρω ἔγραψα, καὶ λέγει ὁ νόμος φανερὰ, ἡ μὲν ποινὴ ἐδιωρίσθη ἀπὸ τοῦ νόμου, τὸ δὲ φρόσιμον κατὰ τὼ γνώμω του ὁ Κριτὴς τὸ δίδει. οἷον ἂν σφάλῃ τινὰς εἰς τὸν Κριτὼ, ἢ θελήσῃ ὁ Κριτὴς νὰ τοῦ δώσῃ φρόσιμον, ἔχει ἐξουσίαν νὰ τοῦ δώσῃ, ὅσον θέλει, ἢ ἠμπορεῖ, αὐίσως καὶ δὲν εἶναι ὡρισμέ-

νον

μενον ἀπὸ τοῦ νόμου, ἐὰν δὲν εἶπε δηλαδὴ ὁ νόμος φανερὰ, ὅτι χρεωσεῖ νὰ δώσῃ πρόσιμον ἐκεῖνος ὁπὲ ἔκαμε τὸ δέτι σφάλμα, οἷον τί λέγω. λέγει ὁ νόμος, ὁ ἀρραβῶνας ὁποῦ ἐδόθη, ἀϊσως κὴ τὸ σωάλλαγμα μεπασρέφῃ ἀπὸ ἐκεῖνον ὁπὲ ἔδωσε τὸν ἀρραβῶνα, τὸν κερδαίνει ἐκεῖνος ὁπὲ τὸν ἔλαβεν ὡς πρόσιμον. εἰ δὲ κὴ μεπασρέφῃ τὸ σωάλλαγμα ἀπὸ ἐκεῖνον ὁποῦ ἔλαβε τὸν ἀρραβῶνα, δίδει διπλοῦ τὸν ἀρραβῶνα, ἤτοι ὅσον ἔλαβε, κὴ ἄλλο τόσον. τοῦτο λοιπὸν τὸ πρόσιμον εἶναι ὡρισμένον ἀπὸ τὸ νόμε, καὶ ὁ Κριτὴς θέλει ἀκούει τὸ ἔκκλητον, κατὰ τὴν παρατήρησιν ὁπὲ ἐγράψαμεν ἀνωτέρω.

Τέλος τῆς Ἑξαβίβλε.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΩΝ.

Περὶ τῶν Βαθμῶν τῆς Συγγενείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ά.

Βαθμοὶ δὲ μέσα τῶν ὁποίων γινώσκεται καὶ ξεχωρίζεται ἡ συγγένεια, ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τὴν σκάλαν, δὲ τῆς ὁποίας ἀναβαίνομεν ἀπὸ τὰς χαμηλὰς τόπους εἰς τὰς ὑψηλὰς, καὶ πάλιν ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς καταβαίνομεν εἰς τὰς χαμηλάς. καθὼς λοιπὸν ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας τὴν σκάλαν γνωρίζομεν πόσα σκαλοπάτια, ἤτοι βαθμὰς ἀναβαίνομεν ἢ καταβαίνομεν, ἔτζι καὶ εἰς ἐκάστην συγγένειαν ὅπου θέλομεν νὰ γνωρίσωμεν πόσων βαθμῶν εἶναι, ἀναβαίνομεν καὶ καταβαίνομεν, ἀρχίζοντες δηλαδὴ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὑστεροχρόνια πρόσωπα, τὰ ὁποῖα μᾶς προβάλλουσι, πηγαίνομεν ἀναβαίνοντας, καὶ διείσκομεν τὴν ἀρχὴν καὶ ῥίζαν τῆς γενεᾶς αὐτῆς, καὶ πάλιν καταβαίνοντες ἀπὸ τὴν ἀρχὴν & ῥίζαν τῆς γενεᾶς, καταντῶμεν εἰς ἐκεῖνα τελευταῖον τὰ ὑστερογενέστερα πρόσωπα, καὶ δὲ ταύτης τῆς ἀναβάσεως & τῆς καταβάσεως, τὰς βαθμὰς τῆς συγγενείας γνωρίζομεν. παραδείγματος χάριν ἀναβαίνοντες λέγομεν εἰς ἐμὲ ὁ Πατήρ μου εἶναι πρώτη βαθμὴ, ὁ Πάππος μου εἶναι δευτέρα, καὶ ὁ Προπάππος μου τρίτη, καὶ καθεξῆς. καὶ πάλιν καταβαίνοντας λέγομεν, ὁ Προπάππος μου

εἶναι

εἶναι γ'. βαθμὸς, ὁ Πάππος μου β'. καὶ ὁ Πατήρ μου εἷς ἀ. Ὡς τοιγαροῦν ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας δείκνυμεν τοὺς βαθμοὺς τῶν ἀνιόντων Ὡς κατιόντων Συγγενῶν. διὰ τοῦτο καὶ λέγομεν ὅτι κάθε γέννησις ἕνα βαθμὸν ἀποτελεῖ, καὶ ὅσαι γεννήσεις, καὶ τόσοι βαθμοί.

Οὗτοι οἱ βαθμοὶ τῆς συγγενείας διαιροῦνται εἰς δύο, εἰς τοὺς κατὰ βάθος βαθμοὺς, καὶ εἰς τοὺς κατὰ πλάτος, ἤτοι τοὺς ἐκπλαγίου. Ὡς κατὰ βάθος λέγονται τῶν ἀνιόντων Ὡς κατιόντων Συγγενῶν οἱ βαθμοὶ, οἷον τοῦ Παιδὸς πρὸς τὰ παιδία του, Ἐγγόνους, Δισεγγόνους, Τρισεγγόνους, Ὡς τὰ λοιπά. ἢ πρὸς τὸν Πάππον, Προπάππον, Ἀντιπροπάππον. ἐκπλαγίως δὲ οἷον τῶν Ἀδελφῶν οἱ βαθμοὶ Ἐξαδέλφων, Δισεξαδέλφων, Θείων, Ἀνεψιῶν, καὶ τῶν λοιπῶν. καὶ ὅταν μεζοῦνται κατὰ βάθος, ὅσα παιδία Ὡς ἂν εἶναι ἑνὸς Πατρὸς, ὅλα πρὸς τὸν Πατέρα τους ἀναφερόμενα πρώτε βαθμῷ λέγονται, ὅταν δὲ πρὸς ἄλληλα ἤτοι ἀναμεταξύ τους μετροῦνται τὰ παιδία, τότε οἱ βαθμοὶ λέγονται νὰ μετροῦνται κατὰ πλάτος, ἐκπλαγίως δηλαδή. καὶ ὅσα Ἀδέλφια καὶ ἂν εἶναι, ἀναμεταξύ τους ὅλα δεύτερε βαθμῷ λέγονται. τὸ αἴτιον ὅτι δύο εἶναι ἐκεῖνοι ὁποῦ τοὺς ἐγέννησαν, ἤτοι ὁ Πατὴρ καὶ ἡ Μήτηρ, διὰ τοῦτο καὶ δύο βαθμῶν λέγονται τὰ Ἀδέλφια, τόσον δύο, ὅσον καὶ δέκα Ἀδέλφια ἂν εἶναι, καὶ πάλιν ὅσα παιδία γεννηθοῦσιν ἀπὸ τὰ Ἀδέλφια, ὅλα Ἐξαδέλφια λέγονται, καὶ τετάρτε βαθμῷ εἶναι, ὅσα καὶ ἂν εἶναι εἴτε ὀλίγα, εἴτε πολλά. ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὰ Ἐξαδέλφια ὅσα παιδία γεννηθοῦσι, Δισεξαδέλφια λέγονται, καὶ ἕκτε βαθμῷ μεζοῦνται. καὶ τὰ Τρισεξαδέλφια ὀγδόου βαθμοῦ. καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἐνταῦθα πίπτει ἀπορία τοιαύτη, διατί τὰ δέκα Ἀδέλφια ὁποῦ νὰ γεννήσουν ἄλλα δέκα Ἐξαδέλφια, ἐκεῖνα τὰ Ἐξαδέλφια νὰ εἶναι τετάρτε βαθμῷ, ὁποῦ μὲ τὸ νὰ εἶναι δέκα γεννήσεις ξεχωρισαὶ ἀπὸ δέκα ἀνδρόγυνα καθ' ἕνα ξεχωριστὸν, ἀκολουθᾷ νὰ εἶναι καὶ δέκα βαθμοὶ (ἐπειδὴ ὅσαι γεννήσεις εἶναι καὶ τόσοι βαθμοὶ) καὶ ὄχι τέσσαρες μόνον; εἰς ταύτην τὴν ἀπορίαν λέγομεν τοιαύτην λύσιν. ἐπειδὴ τὰ Ἀδέλφια ὅλα ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἔχουσι πρὸς τὸν Πατέρα τους, καὶ ἀναμεταξύ τους με-

μεξουῶται μόνον δύο βαθμῶν, καὶ ὄχι πρὸς τὸν Πατέρα τους· ἔτζι καὶ ὅλων τῶν Ἀδελφῶν ἡ τεκνοποιία ἀναφερομένη πρὸς τὸν Πατέρα τους ὡς εἰς πηγὴν καὶ ῥίζαν τῶν γενῶν των, μία καὶ ἡ αὐτὴ εἶναι. Ὡς ὡς ἐξ ενὸς ἀνδρογυνὸς ὅλα τὰ γεννηθέντα ἐννοοῦνται, ἀναφερόμενα πρὸς τὸν πρώτον ῥίζαν καὶ ἀρχὴν τὸν Πατέρα δηλαδή. καὶ ἐπειδὴ ὁ Πατὴρ καὶ ἡ Μήτηρ τῶν Ἀδελφῶν δύο εἶναι, δύο καὶ οἱ βαθμοὶ τῶν Ἀδελφῶν μετὰ τῶν Γωναικῶντες, ἀναφερόμενοι ὅλοι οἱ Ἀδελφοὶ πρὸς ἕνα βαθμὸν τὸν Πατέρα τους δηλαδή, γίνονται ἄλλοι δύο βαθμοὶ, καὶ εἶναι τὰ Ἐξαδέλφια τέταρτα βαθμῶν. ὁ αὐτὸς λόγος εἶναι καὶ εἰς τὰ Δισεξαδέλφια ὁπῶν εἶναι ἕκτα βαθμῶν, καὶ τὰ Τρισεξαδέλφια ὀγδόα. καὶ ἀπ' ἐδῶ κεῖνται ἀληθὲς, ὅτι ὄχι κατὰ τὰς γενιὰς νὰ κεῖνωνται οἱ βαθμοὶ, καθὼς οἱ ἀρχαιότεροι εἶπον, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τὸν ἐγγύτητα τῶν γενῶν καὶ πλησιότητα, καθὼς ὁ Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον, Κεφ. ἡ. περὶ „ τῶν βαθμῶν λέγει τὰ Γάμα, ἀπέμεσα Παπᾶς καὶ Υἱὸς εἶναι „ πολλὰ ὀλίγη διάστασις, Πάππα δὲ καὶ Ἐγγόνα μεγαλητέρα, „ Δισεγγόνα καὶ Προπάππα ἀκόμι μεγαλητέρα. καὶ παῖξε καὶ τὸν Ἁρμενόπουλον, Βιβλ. ἡ. περὶ τῆς συγγενείας φύλ. 479. ὁπῶ χαίρει τὰ αὐτά.

Ἀναμεταξὺ εἰς ταύτην τὴν Συγγένειαν τῶν Ἀδελφοξαδέλφων, φυξώνει καὶ ἄλλη μία Συγγένεια, οἱ λεγόμενοι Θεῖοι δηλαδή, καὶ Ἀνεψιοί. καὶ οἱ μὲν Θεῖοι λέγονται τειχῶς, μέγας Θεῖος, ἁπλῶς Θεῖος, καὶ μικρὸς Θεῖος· καὶ μέγας Θεῖος λέγεται ὁ Ἀδελφὸς τοῦ Πάππα, ἢ τῆς Μάμμης, ἁπλῶς Θεῖος ὁ Ἀδελφὸς τοῦ Παξοῦ, ἢ τῆς Μηξοῦς, ὁμοίως μεγάλη Θεία ἡ Ἀδελφὴ τοῦ Πάππα, ἢ τῆς Μάμμης, καὶ ἁπλῆ Θεία ἡ Ἀδελφὴ τοῦ Παξοῦ, ἢ τῆς Μηξοῦ. καὶ μικρὰ Θεία ἡ ἀ. Ἐξαδέλφη τοῦ Παξοῦ ἢ τῆς Μητρός. Ἀνεψιοὶ δὲ λέγονται καὶ αὐτοὶ τειχῶς. ὁ Ἐξανεψιὸς, ἁπλῶς Ἀνεψιὸς, καὶ μικρὸς Ἀνεψιός. καὶ Ἐξανεψιὸς λέγεται ὁ τοῦ ἁπλοῦ μου Ἀνεψιοῦ, ἢ ἁπλῆς μου Ἀνεψιᾶς Υἱὸς, διὰ τοῦτο καὶ Ἐξανεψιὸς λέγεται, ὡς ἀπὸ Ἀνεψιοῦ δηλαδή, Ἀνεψιός. ἁπλῶς Ἀνεψιὸς ὁ τοῦ Ἀδελφοῦ ἢ τῆς Ἀδελφῆς μου Υἱὸς, καὶ μικρὸς Ἀνεψιὸς ὁ τοῦ ἀ. Ἐξαδέλφου μου, ἢ τῆς ἀ. Ἐξαδέλφης μου Υἱός. εἰς τοὺς Θείους, καὶ Ἀνεψιοὺς

οἱ

οἱ βαθμοὶ μεζοῦνται καὶ διείσκονται τέτοιας λογῆς. ὁ Ἐξανεψιὸς πρὸς τὸν μέγαν Θεῖον, καὶ ὁ μέγας Θεῖος πρὸς τὸν Ἐξανεψιὸν δ'. βαθμᾶ, ὁ ἁπλᾶς Θεῖος, καὶ ἁπλοῦς Ἀνεψιὸς γ'. βαθμᾶ. ὁ μικρὸς Θεῖος καὶ μικρὸς Ἀνεψιὸς έ. βαθμᾶ. κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ καθεξῆς Θεῖος καὶ Ἀνεψιοί. ☾ θὰ νὰ διείσκῃς τὰς βαθμὰς τῆς Θείων ☾ Ἀνεψιῶν, πάντοτε νὰ ἐξετάζῃς πρῶτον τῆς Ἀδελφῶν τὰς βαθμὰς ὁπᾶ εἶναι δύο, καθὼς ἀνωτέρω εἴπομεν, καὶ ὅνας βαθμὰς τᾶ Ἀνεψιᾶ γίνονται τρεῖς βαθμοί. καὶ πάλιν τῆς Ἐξαδέλφων τὰς βαθμᾶς ὁπᾶ εἶναι τέσσαρες βαθμοὶ, ☾ ὅνας βαθμὸς τᾶ μικρᾶ Ἀνεψιᾶ ὁπᾶ γίνονται πέντε. καὶ πάλιν τῆς δευτέρων Ἐξαδέλφων τὰς βαθμὰς ὁπᾶ εἶναι ς'. καὶ ὅνας τᾶ Ἀνεψιᾶ γίνονται ἑπτά. εἰς τὸν Ἐξανεψιὸν δὲ καὶ μέγαν Θεῖον διείσκεις τὰς βαθμὰς μεζώντας τες ἔτζι. τᾶ Πάππουσου ☾ τᾶ Ἀδελφᾶ τᾶ Πάππουσα οἱ βαθμοὶ εἶναι δύο, καὶ δύο βαθμοὶ ἐδιποίσα πρὸς τὸν Πάππουσα, ὡς Ἔγγονος ὁπᾶ εἶσαι, γίνονται τέσσαρες βαθμοί.

Ποσαχῶς ἡ Συγγένεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, β.

Ἡ Συγγένεια εἶναι ὄνομα καθόλε, ἡ ὁποία κατὰ πρώτην διαίρεσιν μεζίζεται εἰς δύο, εἰς φυσικὴν συγγένειαν, καὶ εἰς τὴν κατὰ θέσιν. ☾ φυσικὴ συγγένεια εἶναι ἡ ἐξ αἵματος, οἷον Πατὴρ Υἱὸς, Πάππος Ἔγγονος, Ἀδελφὸς Ἐξάδελφος, Θεῖος Ἀνεψιὸς, καὶ τὰ ὅμοια, ὅσα δηλαδὴ καταγονται ἀπὸ σὲ καὶ τὸ αὐτὸ γένος. κατὰ θέσιν δὲ συγγένεια εἶναι οἷον Γαμβρὸς, Νύμφη, Πενθερὸς, Πενθερὰ, Γυναικάδελφος, Γυναικαδέλφη, Ἀνδράδελφος, Ἀνδραδέλφη, Γυναικοθεῖος, Γυναικοθεία, Σύγαμβρος, Ἀναδεκτὸς, Ἀναδεκτὴ, Ἀνάδοχος, Υἱὸς Θετὸς, ἢ Θυγάτηρ Θετὴ, καὶ τὰ ὅμοια.

Ἡ φυσικὴ συγγένεια ἐπιμεζίζεται πάλιν εἰς δύο, εἴς τε τὴν νόμιμον, καὶ εἰς τὴν ἐκ πορνείας. ☾ νόμιμος φυσικὴ συγγένεια, εἰς ὅσες καταγονται καὶ γεννῶνται ἀπὸ νομίμες γάμες. ἡ ἐκ πορνείας δὲ, εἰς ὅσες καταγονται ☾ γεννῶνται ἀ-

πὸ πορνείας φανερᾶς, ὁπῦ ἰξεύρεται ποῖος εἶναι ὁ Πατὴρ κὴ ἡ Μήτηρ αὐτῶν. πάλιν ἡ φυσικὴ συγγένεια θεωρεῖται διχῶς, ἢ κατὰ βάθος, ἢ ἐκ πλαγίε. κὴ ἡ κατὰ βάθος συγγένεια διαιρεῖται πάλιν εἰς δύο, εἰς τὲς ἀνιόντας, κὴ κατιόντας. κὴ ἀνιόντες λέγονται ἐκεῖνοι ὁπῦ μᾶς ἐγέννησαν, οἷον Πατὴρ, Μήτηρ, Πάππος, Μάμμη, Πρόππαπος, Προμμάμη, κὴ οἱ ἑξῆς. κατιόντες δὲ ἐκεῖνοι ὁπῦ ἐγεννήθησαν ἀπὸ ἡμᾶς, οἷον Υἱὸς, Θυγάτηρ, Ἔγγονος, Ἐγγόνη, Δισέγγονος, Δισεγγόνη, Τεισέγγονος, Τεισεγγόνη, κὴ οἱ ἑξῆς. εἰς αὐτὴν τὴν Συγγένειαν δηλαδὴ τῆς ἀνιόντων κὴ κατιόντων ἐπ' ἄπειρον λέγεσιν ἐμποδίζεται ὁ γάμος, ὄχι πῶς νὰ ἐννοῦσι φυσικὰ τὸ ἄπειρον, ὅτι σὺας μόνος ὁ Θεὸς εἶναι ἄπειρος, ἀλλὰ καθόσον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσῃ ἡλικία κατὰ βάθος εἰς ὄγδοον βαθμὸν νὰ γένῃ γάμος. ἐκ πλαγίε συγγένεια λέγονται ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔτε ἡμᾶς ἐγέννησαν, ἔτε ἡμεῖς ἐγεννήσαμεν ἐκείνες, ἀλλ' εἴμεθε ὅλοι ἀπὸ τὴν αὐτὴν ῥιζουχίαν τῆς γεννήσεως. οἷον ἡ τῆς Ἀδελφῶν, Ἐξαδέλφων, Θείων, Ἀνεψιῶν. κὴ τῆς λοιπῶν. κὴ εἰς αὐτὴν τὴν συγγένειαν ἐδόθησαν ὅροι τῆς βαθμῶν, εἰς πόσες δηλαδὴ βαθμὲς νὰ ἐμποδίζωνται, κὴ εἰς πόσους νὰ μὴν ἐμποδίζωνται, καθὼς παρακάτω θέλομεν τὸ εἰπῆ.

Ἡ κατὰ θέσιν συγγένεια μερίζεται κὴ αὕτη εἰς δύο, εἰς τὴν ἐξ ἀγχιστείας συγγένειαν, κὴ εἰς τὴν κῆ θέσιν. κὴ ἐξ ἀγχιστείας συγγένεια εἶναι ἐκείνη ὁπῦ γίνεται ἀπὸ τὸν γάμον, ὅτι ἡ ἀγχιστεία δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ μία ἐδικοσυνὴ ἀπὸ τὸ γάμου. δύο πρόσωπα ξένα δηλαδὴ ἔρχονται εἰς αὐτάμωσιν μὲ νόμιμον γάμον, κὴ ἀπ' ἐκεῖ ὁπῦ εἶναι ξένοι, ἀπὸ τῆς μίξεως ἐκείνης τὸ γάμου γίνονται ἐδικοὶ, & συμπέθεροι. ὅτι ἀγχιστεία δὲν θέλει νὰ εἰπῆ ἄλλο, παρὰ ἡ κοινῶς λεγομένη συμπεθερεία. κὴ αὕτη ἡ ἀγχιστεία εἴτουν συμπεθερεία μερίζεται πάλιν εἰς δύο, κὴ ἄλλη λέγεται ἐκ δισγενείας, κὴ ἄλλη ἐκ τεισγενείας. κὴ ἐκ δισγενείας εἶναι, ὅταν δύο γένη ξένα ἔρχονται εἰς γάμε κοινωνίαν κὴ συμπεθεριάζουσι. ἐκ τεισγενείας δὲ ὅταν εἰς αὐτὰ τὰ δύο γένη, ἔρχεται κὴ ἄλλο πρόσωπον ἀπὸ ἄλλο γένος & συμπεθεριάζει, & εἰς σὺα συνοικέσιον ὁπῦ θέλει νὰ γένῃ, μεξεύνται ξία γένη.

Ἡ κα-

Ἡ κατὰ θέσιν συγγένεια ἐπιμερίζεται καὶ αὕτη εἰς δύο, εἴς τε τὴν κατὰ υἱοθεσίαν συγγένειαν, καὶ εἰς τὴν κατὰ ἀναδοχὴν ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος. καὶ ἡ μὲν κατὰ υἱοθεσίαν συγγένεια λέγεται, ὁπόταν πάρω ἕνα ξένον πρόσωπον, καὶ τὸ κάμω υἱόν μου, ἡ ὁποία ἐσοχάθη νὰ γίνεται εἰς ἀναδοχὴν τῶν πραγμάτων, ἤτοι κληρονομίαν ἐκείνων ὁποῦ δὲν ἔχουσιν υἱὸς μὲ νόμιμον γυναῖκα. καὶ δὲν θεωρεῖται μόνον εἰς τὴν κληρονομίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τοῦ Γάμου συγγένειαν. ἡ δὲ κατὰ ἀναδοχὴν ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος εἶναι, ὁπόταν ἕνα ξένον παιδὶ τὸ ἀναδεχθῶ ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ εἶναι ξένον, γίνεται πνευματικόν μου παιδὶ Θεοῦ μεσιτεύοντος, καὶ αὕτη ἡ κατὰ γάμον λεγομένη υἱοθεσία δὲν ἐμβαίνει εἰς κληρονομίαν, ἀλλὰ εἰς τὴν κατὰ γάμον γινομένην συγγένειαν θεωρεῖται μόνον κατὰ τὰς κατὰ βάθος βαθμούς.

Ἡ ἐκ πορνείας συγγένεια ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν ἐξ αἵματος λέγεται, καὶ ὅσοι ἀπ' αὐτῆς γεννῶνται δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν, ἀλλὰ μὲ τρία ὀνόματα ὀνομάζονται, φυσικὸς, νόθος, καὶ σπότιος. καὶ φυσικὸς λέγεται ἐκεῖνος ὁπὸ γεννᾶται ἀπὸ Γυναικὸς ὁποῦ κατοικεῖ φανερὰ εἰς ἕνα σπῆτι μὲ ἐκεῖνον ὁποῦ τὴν πορνεύει. νόθος δὲ ἐκεῖνος ὁποῦ γεννᾶται ἀπὸ πόρνην φανερὰ, ὅμως δὲν κατοικεῖ εἰς ἕνα σπῆτι μὲ ἐκεῖνον ὁπὸ τὴν πορνεύει. σπότιος δὲ ἐκεῖνος ὁπὸ δὲν ἠξεύρει ἄντε τὸν Πατέρα του ποῖος εἶναι, ἄντε τὴν Μητέρα του, καὶ ἔτσι ὁ σπότιος δὲν ἐμβαίνει εἰς βαθμὸν, ἢ τάξιν τινὰ τῶν συγγενείων, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀγνώριστος καὶ ἀμάρτυρος. ὁ δὲ φυσικὸς, καὶ ὁ νόθος ἐμβαίνουσιν εἰς βαθμὸς, καὶ ἐμποδίζονται καθὼς παρακάτω θέλομεν τὸ εἰπῆ.

Περὶ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, γ'.

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἡ κατὰ βάθος συγγένεια ἐμποδίζεται ἐπ' ἄπειρον εἰς Γάμου κοινωνίαν, ἡ δὲ ἐκ πλα-

γὶς συγγενεια διωρίθη εἰς τόσους βαθμοὺς νὰ συνέρχεται εἰς Γάμον, καὶ νὰ γίνεται τὸ συνοικέσιον. τὸ ὁποῖον συνοικέσιον δὲν θέλει νὰ εἰπῇ ἄλλο παρὰ μία συγκατοίκησις Ἀνδρὸς, καὶ Γυναικὸς, καὶ θέλει νὰ εἶναι ἐλεύθερον ἀπὸ πᾶσαν Συγγενειαν ἐμποδισμένῳ ἀπὸ τοῦ νόμου. προσέτι ὄχι μόνον νὰ θεωρῆται εἰς τὸ συνοικέσιον τὸ ἐπιτρεπόμενον, ἐκεῖνο δηλαδὴ ὁποῦ ὁ νόμος φανερὰ συγχωρεῖ, ἀλλὰ καὶ τὸ δύσκολες, ἐκεῖνο δηλαδὴ ὁποῦ εἶναι πρέπον καὶ τίμιον. προσέτι εἰς τὰ ὀνόματα τῆς συγγενείας νὰ μὴ γίνεται σύγχυσις, ἀλλὰ νὰ σώζεται ἡ τάξις τῶν ὀνομάτων τῆς συγγενείας, καθὼς ὕστερον θέλομεν τὸ φανερώσει.

Ἕως λοιπὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ τοῦ Μεγάλου, δὲν φαίνεται κανένας νόμος ὁποῦ νὰ διωρίζη περὶ τῶν συνοικεσίων, καὶ νὰ φθάνῃ εἰς τόσην λεπτολογίαν, καὶ νὰ ξεμακρύνῃ τὴν συγγένειαν τόσον, ἀλλ' ἦτον κατὰ τὴν τάξιν τοῦ παλαιοῦ νόμου, ὁποῦ ὁ δ'. βαθμὸς ἦτον συγκεχωρημένος, τὰ πρῶτα δηλαδὴ Ἐξαδέλφια ἔρχονταν εἰς γάμου κοινωνίαν. ἀπὸ δὲ τοῦ Ἰουστινιανοῦ τὸν καιρὸν φαίνεται νὰ διωρίθη ἡ ἐξ αἵματος συγγένεια, καὶ νὰ ἐμποδίζετο ἕως εἰς τὸν ἕκτον βαθ-
„ μὸν, καθὼς ὁ νόμος δχαλαμβάνει καὶ λέγει, δὲν ἠμπορῶ νὰ πάρω τὸν Ἀδελφόν μου, ἢ τῆς Ἀδελφῆς μου τὴν Θυγατέρα εἰς Γυναῖκα, ἔτε τὴν Ἐγγόνιν τῶν Ἀδελφῶν μου, ἔτε τὴν Θυγατέρα τοῦ Θείου, ἤγουν τὴν ἀ. Ἐξαδέλφην μου, οὔτε ὁ Υἱός μου τὴν Ἐγγόνιν αὐτῶν, ἤτοι τὴν Δισεξαδέλφην του. ὅρα τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον Κεφ. ἡ. περὶ τῶν βαθμῶν τῆς συγγενείας. Κωνσαντ. Ἀρμενόπ. Βιβλίῳ δ'. συνοδ. Κεφ. τὸ β'. φύλλ. 287. καὶ Βιβλίῳ ε. τῶν Ἐρωταποκρ. φύλ. 311. καὶ ἐν τῷ ζ'. Βιβλ. Μελέτιος Βαλσαμῶνος φύλ. 467.
„ ὅπου λέγει. τῶν κατιόντων καὶ ἀνιόντων τὰς γάμους ἐμποδίζου-
„ σιν εἰς ἀπέρανταν, εἴτε φυσικοὶ εἶναι, εἴτε γνήσιοι, εἴτε θε-
„ τοὶ, τῶν δὲ ἐξ αἵματος, ἤτοι τῶν ἐκ πλαγίου ἕως τοῦ ζ'. βαθμοῦ.

Ἐμποδίζετο ὁ ἕκτος βαθμὸς, καὶ ὁ ἕβδομος ἀκωλύτως ἐγίνετο, μέχρι τῆς Πατριαρχείας Ἀλεξίου Πατριάρχου Κωνσαντινουπόλεως Πατριαρχεύοντος ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ἀργυροπούλου, Παφλαγόνος, Καλαφάτου, καὶ τοῦ Μονομάχου τῶν Βασι-

λέων.

λέων. τότε δὲ ἄρχισαν μερικοὶ νὰ ἐπιτιμῶσι καὶ τὸν ἕβδομον βαθμὸν, καὶ νὰ ἐμποδίζωσι νὰ μὴ γίνεται. ἄλλοι δὲ αὐίσως καὶ ἐρωτῶσε τινὰς πεὶν νὰ γενῇ ὁ Γάμος, καὶ ἦτον ἑβδόμε, ἐμπόδιζον τὸν Γάμον, καὶ δὲν ἄφιναν νὰ γίνῃ. εἰ δὲ καὶ δὲν ἐρωτῶσαν & ἐγίνετο ὁ Γάμος ἑβδόμε βαθμῆ, τὲς ἐκανόνιζον, καὶ δὲν τὲς ἐχώριζαν. τέλος δὲ ἐφορβλήθη τὸ τοιῦτον ζήτημα περὶ τῆ σωοικεσίε ζ'. βαθμῆ εἰς τὸν ῥηθέντα Ἀλέξιον Οἰκονομικὸν Πατριάρχλω, καὶ ἀπεφασίθη σωοδικῶς. ἐπειδὴ ὁ „ νόμος τὸν ζ'. βαθμὸν ὔτε ἐπιβέπει νὰ γίνεται, οὔτε τὸν „ ἐπιτιμᾷ, καὶ κινοῦνται πολλαὶ δια τῆτο ἀμφισβητήσεις, ὡ„ κονομήθη ὁ τοιῆτος Γάμος, εἰ μὲν καὶ ἐρωτηθῇ πρὸ τοῦ νὰ „ γενῇ, νὰ μὴ συγχωρῆται, εἰ δὲ καὶ γενῇ πρὸ τῆ νὰ ἐρωτη„ θῇ, νὰ μὴ χωρίζεται, ἀλλὰ νὰ κανονίζεται. ὅρα τὸ σωοδικὸν ψήφισμα ὁπῆ εἶναι κατεγραμμένον εἰς τὸν Ἀρμενόπυλον Βιβλ. γ'. τῆς ἐρωταποκρ. φύλ. 204. εἰς τὸν καιρὸν δὲ Λευκᾶ Πατριάρχε Κωνσαντινεπόλεως, ἐπὶ τῆς Βασιλείας Μανυὴλ τῆ Πορφυρογεννήτε, ἐδιωρίθη ὅτι καὶ αὐ γίνῃ Γάμος ζ'. βαθμοῦ ἐξ αἵματος χωρὶς νὰ ἐρωτηθῇ, νὰ χωρίζεται. τὸ αὐτὸ ἀπεκυρώθη καὶ διὰ προσάγματος Μανυὴλ Κομνηνῆ τοῦ Βασιλέως. ὕσερον καὶ παρὰ Μιχαὴλ τῆ Κηρυλαρίε Πατριάρχε Κωνσαντινεπόλεως ἐκυρώθη, καθὼς εἶναι κατεγραμμένα & τῆς δύο τὰ σωοδικὰ ψηφίσματα εἰς τὸν Ἀρμενόπυλον, τῆ μὲν Κηρυλαρίε Βιβλ. γ'. τῆς ἐρωταποκρ. φύλ. 206. τῆ δὲ Λευκᾶ Βιβλ. ε'. φύλ. 312. ὑπὸ Δημητρίε τῆ Χωματινῆ προφερόμενα. καὶ εἰς τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. σοιχεῖον Κεφάλ. ἡ. εἰς δὲ τὲς ζρι'. ἀπὸ Κτίσεως Κόσμε, Μαΐε, Ἰνδικτιῶνος θ'. Νεόφυτος Πατριάρχης Κωνσαντινεπόλεως, & Θεοφανὴς Ἱεροσολύμων Πατριάρχης σωοδικῶς μετὰ τῆς παρεδρευόντων Ἀρχιερέων διὰ σωοδικῆ γράμματος ἐδιώρισαν, ὅτι ἐὰν γίνῃ Γάμος βαθμῆ ζ'. ἐξ αἵματος, πρὸ τῆ νὰ ἐρωτηθῇ νὰ μὴ χωρίζεται, ἀλλὰ νὰ μένῃ ἀδιάσασος, καθὼς εἰς τὸ Σωοδικὸν αὐτῆς γράμμα εἶναι γεγραμμένον.

Σωάγεται λοιπὸν ἀπὸ ὅσα ἐγράψαμεν, ὁ ζ'. βαθμῆ Γάμος αὐ γενῇ πρὸ τοῦ νὰ ἐρωτηθῇ, εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἢ τοῦ κατὰ τόπον Ἀρχιερέως εἶναι νὰ μὴ χωρίζεται,

ται, ἀλλὰ νὰ κανονίζεται κατὰ τὴν δύναμιν ὁπὲ γνωρίζει ὁ Πρεσβύς.

Οἱ ἐκ πορνείας λεγόμενοι φυσικοὶ, νόθοι, ἐμποδίζονται εἰς τὰ γαμικὰ συγγενείας, καθάπερ καὶ οἱ γνήσιοι. ἔτζι φαίνεται ἀπὸ τὸν νόμον εἰς τὸ ζ'. Βιβλ. τῆ Ἀρμενοπ. φύλ. 467. „ εἰς τὰς Μελέτας τῆ Βαλσαμῶνος ὁπὲ λέγει. εἰς τὰς αὐτὸν „ τας καὶ κατιόντας εἴτε γνήσιοι εἶναι, εἴτε φυσικοὶ, εἴτε θε„ τοὶ, εἰς ἀπέραντον ἐμποδίζεται ὁ Γάμος. εἰς δὲ τὰς ἐξ αἵ„ ματος Συγγενεῖς ἐκ πλαγίε ἕως ἕκτε βαθμῆ. καὶ δεῖ νὰ εἶναι εἰς τελειοτέραν γνῶσιν ἕως πῆ ἐμποδίζεται ἡ ἐξ αἵματος ἐκ πλαγίε Συγγένεια πρὸς Γάμε κοινωνίαν, καὶ τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ καταγράφωνται τὰ ὀνόματα τῆς Συγγενείας, βάνομεν κατὰ τάξιν τὰ διαγράμματα σὺν πρὸς σὺν μὲ σαφήνειαν ὅσον τὸ δυνατόν.

Κανόνες εἰς τὰ ἐξ αἵματος συγγενείας.

Πρὶν νὰ εἰπῶμεν καὶ νὰ γράψωμεν τὰ διαγράμματα τῆς ἐξ αἵματος συγγενείων, ἐγνωρίσαμεν εὔλογον νὰ γράψωμεν τινὰς κανόνας χρησίμους εἰς διάγνωσιν σαφεστέραν τῆς διαγραμμάτων.

Τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν ὅτε μὲν κατὰ βάθος ἐννοῦμεν, τὸν Πατέρα καὶ Υἱὸν, ἢ Θυγατέραν, αὐτὸς ὁ βαθμὸς λαμβάνομεν, ὅτι μεταξὺ Παῖδὸς καὶ τῆς παιδίων αὐτῆ, βαθμὸς ἓν μεσεῖται ἀπὸ τὸ νόμε. ὅτε δὲ ἐκ πλαγίε, τὰ Ἀδέλφια δύο βαθμῶν μεσοῦμεν, τὰ ἀ. Ἐξαδέλφια δ'. καὶ καθεξῆς ὡς ἐν τῷ ἀ. Κεφ. εἴρηται.

Εἰς τὴν ἐκ πλαγίε ἐξ αἵματος Συγγένειαν, ὅταν ἐρευνῶμεν νὰ γράψωμεν συγγένειον, διὰ νὰ γνωρίζωμεν τὰ ὀνόματα ποῖοι δηλαδὴ ἐξ αὐτῆς ἔρχονται εἰς Γάμον, καὶ ποῖοι οὔ, πρέπει νὰ θεωρῶμεν τὰ προσεχέστερα καὶ δῆλα τῆς ὑποθέσεως τῆς ὀνομάτων, καὶ ἔπω δι' ἐκείνων νὰ εἰσάγωμεν τὸ συγγένειον.

Ὅταν εἰς σὺν συγγένειον μᾶς προβάλλωσι πολλὰ ὀνόματα, ἡμεῖς πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν τὰ ὅσα ὀνόματα συμβάλλουσιν εἰς αὐτὸ τὸ συγγένειον, καὶ ἐκείνων τῆς ὀνομάτων νὰ μεσοῦμεν

τὰς

τὰς βαθμὰς. τὰ δὲ λοιπὰ νὰ τὰ ἀφίνωμεν ἔξω, διὰ νὰ μὴ συγχιζώμεθα ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ὀνομάτων.

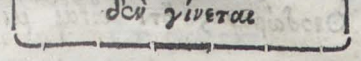
Ὅταν εἰς τὰ ἐξ αἵματος συγγενείας θέλωμεν νὰ μεξήσωμεν τὰς βαθμὰς, ἀπὸ τὰς Ἀδελφὰς λαμβάνομεν ἀρχὴν, ἐπειδὴ καὶ οἱ βαθμοὶ ἀπὸ τὰς Ἀδελφὰς ἄρχονται, ἔσωντας μεταξὺ Παιδὸς καὶ παιδίων βαθμὸς δὲν λογαριάζεται, ὡς προεἰρηται.

Οἱ βαθμοὶ τῶν Παιδίων καὶ Ἐγγόνων καὶ τῶν λοιπῶν τελειώνουσιν εἰς τὰ πρόσωπα, ὁπὰ μέλλει νὰ ἔλθουν εἰς Γάμου κοινωνίαν.

Πρώτη τάξις τῆς Συγγενείας εἶναι Πατὴρ & Υἱοὶ, δευτέρα τάξις οἱ Ἀδελφοὶ, τρίτη τάξις οἱ Ἀνεψιοὶ, καὶ Θεῖοι, τετάρτη τάξις οἱ πρῶτοι Ἐξάδελφοι, πέμπτη τάξις μικροὶ Θεῖοι, μικροὶ Ἀνεψιοὶ, ἕκτη τάξις δεύτεροι Ἐξάδελφοι, & καθεξῆς ὁμοίως.

Ἐπειδὴ ἔπομεν ἀνωτέρω εἰς τὰς ἀνιόντας καὶ κατιόντας ἐπ' ἄπειρον ἐμποδίζεται ὁ πρὸς Γάμον κοινωνία, διὰ τοῦτο διαγράμματα περὶ τῶν ἀνιόντων & κατιόντων Συγγενῶν δὲν γράφομεν, ὡσαὶ ὁπὰ δὲν εἶναι χρεία νὰ ἀποδείξωμεν ἕως πὰ ἐμποδίζεται ὁ τῶν ἀνιόντων καὶ κατιόντων Συγγένεια, μὲ τὸ νὰ περικλείεται μὲ σὰν λόγον τὸν ἐπ' ἄπειρον νὰ εἶναι τὸ ἐμπόδιον εἰς αὐτὰς, ἀρχόμεθα δὲ ἀπὸ τὰ διαγράμματα τῆς ἐκ πλαγίε Συγγενείας.

Ὁ Ἀδελφὸς δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὴν Ἀδελφήν του. ὁ Κώνσας δηλαδὴ, τὴν Μαρίαν δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι Ἀδελφή τε, καὶ εἶναι β'. βαθμὲ.

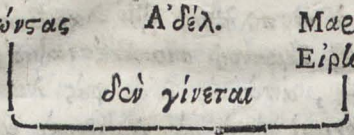

Βαθμὸς β'.

Ὁ ἁπλὲς Θεῖος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὴν ἀπλῆν τε Ἀνεψιὰν, ὁ Κώνσας δηλαδὴ, δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Εἰρήνην, ὅτι εἶναι ἁπλῆ Ἀνεψιά τε, βαθμὲ γ'.

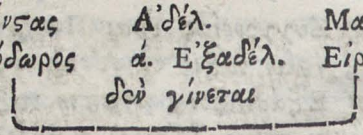
Κών-

Βαθμὸς γ'.

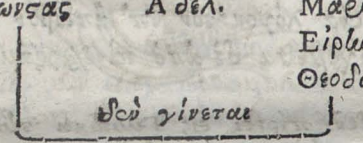
Ὁ ά. Ε'ξάδελφος τὼ ά. Ε'ξαδέλφω δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα. ὁ Θεόδωρος δηλαδὴ, δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὼ Εἰρλών, ὅτι εἶναι ά. Ε'ξαδέλφη τε, βαθμῶ δ'.

Βαθμὸς δ'.

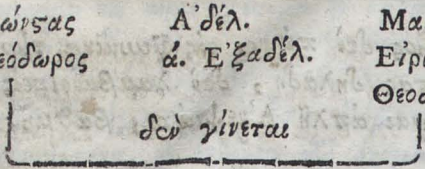
Ὁ μέγας Θεῖος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὼ Ε'ξανεψιά τε, ἤτοι τὼ Θυγατέρα τῆς Α'νεψιᾶς του. ὁ Κώνσας δηλαδὴ, δὲν ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ εἰς Γυναῖκα τὼ Θεοδώραν, ὅτι εἶναι Ε'ξανεψιά του, βαθμῶ δ'.

Βαθμὸς δ'.

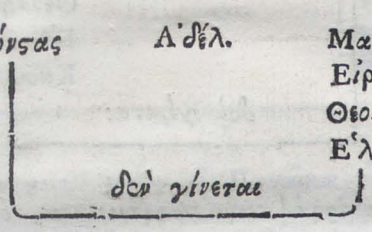
Ὁ μικρὸς Θεῖος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὼ μικρὰ του Α'νεψιὰν, ἤτοι ὁ ά. Ε'ξάδελφος δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὼ Θυγατέρα τῆς ά. Ε'ξαδέλφης του. ὁ Θεόδωρος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὼ Θεοδώραν, ὅτι εἶναι μικρὰ Α'νεψιά του, βαθμῶ έ.

Βαθμὸς έ.

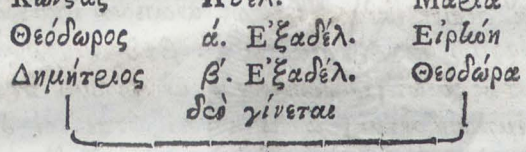
Ὁ μέ-

Ὁ μέγας Θεῖος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὴν Θυγατέρα τῆς Ἐξανεψιᾶς τε. ὁ Κώνσας δηλ. δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Ἑλένην, ὅτι εἶναι Θυγάτηρ τῆς Ἐξανεψιᾶς τε, βαθμῶν ε'.

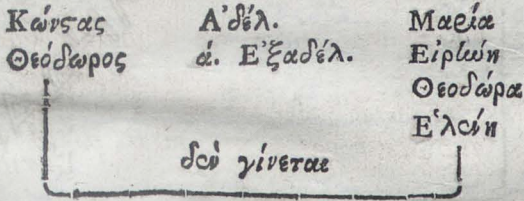
Βαθμὸς ε'.

Ὁ β'. Ἐξάδελφος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὴν δευτέραν Ἐξαδέλφην αὐτῶν. ὁ Δημήτριος δηλ. δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ὅτι εἶναι β'. Ἐξαδέλφης τε, βαθμῶν ς'.

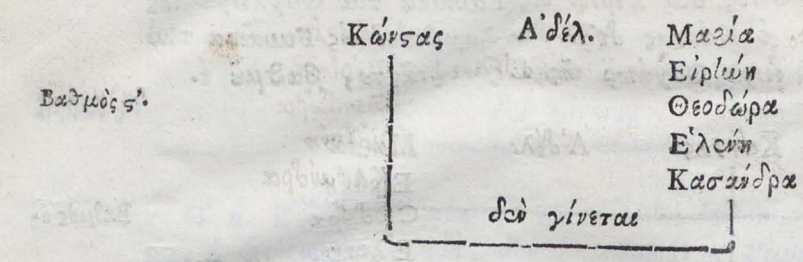
Βαθμὸς ς'.

Ὁ ά. Ἐξάδελφος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὴν Θυγατέρα τῆς μικρᾶς τε Ἀνεψιᾶς, ἤτοι τὴν Ἐγγόνην τῆς ά. Ἐξαδέλφης του. ὁ Θεόδωρος δὲν λαμβάνει δηλ. τὴν Ἑλένην, ὅτι εἶναι Θυγάτηρ τῆς μικρᾶς τε Ἀνεψιᾶς, βαθμῶν ς'.

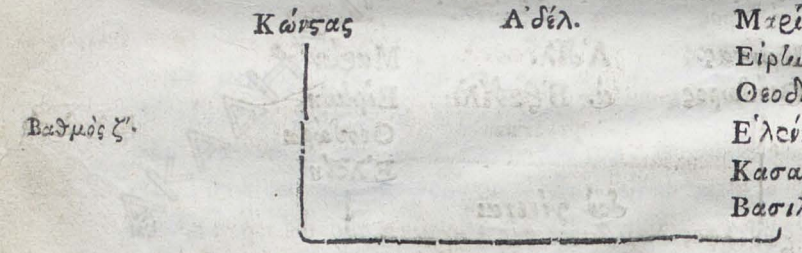
Βαθμὸς ς'.

Ὁ μέγας Θεῖος δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τοῦ τὴν Ἐγγόνην τῆς Ἐξανεψιᾶς τε. ὁ Κώνσας δηλ. δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Κασσάνδραν, ὅτι εἶναι Ἐγγόνη τὴν Ἐξανεψιᾶς του, βαθμοῦ ς'.

Ε'ως ἐδῶ ὅσα ἐχράψαμεν χαράμματα, ὁπὸ ἔρχονται ἕως εἰς τὸν ἕκτον βαθμὸν, εἶναι παντελῶς ἐμποδισμένα τὰ τοιαῦτα συνοικέσια ἀπὸ τὸν νόμον, ὁπὸ ἂν αὖ γίνουν μὲ κανένα λάθος, γνωρίζονται ἐμποδίζονται, καὶ χωρίζονται. ἐπειδὴ τόσον ὁ Πολιτικὸς νόμος, ὅσον καὶ ὁ Ἐκκλησιαστικὸς τὸν ἐξ αἵματος Συγγένειαν ἕως εἰς τὸν ς'. βαθμὸν ἐμποδίζει νὰ μὴ γίνωνται τὰ συνοικέσια, καθὼς ἀνωτέρω ἐφανερώθη. εἰς τὸ ἑξῆς δὲ χράφομεν τὰ ἐξ αἵματος ζ'. βαθμοῦ χαράμματα, τὰ ὁποῖα, καθὼς ἀνωτέρω εἴπομεν, ἂν γίνουν πρὶν νὰ ἐρωτηθοῦν δὲν ἐμποδίζονται, ἀλλὰ κανονίζονται. εἰ δὲ καὶ ἐρωτηθοῦν πρὶν νὰ γένουν, ἐμποδίζονται. εἰσὶ δὲ ταῦτα.

Ο' ἁπλοῦς Θεῖος νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τῆς ἁπλῆς τοῦ Α'νεψιᾶς τὴν Τρισεγγόνην, ἤτοι ὁ Κώνσας νὰ πάρῃ τὴν Βασιλικὴν τὴν Τρισεγγόνην τῆς Εἰρλών, εἶναι ζ'. βαθμοῦ.

Ο' μικρὸς Θεῖος νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τῆς μικρᾶς τοῦ Α'νεψιᾶς τὴν Ε'γγόνην. ὁ Θεόδωρος δηλ. νὰ πάρῃ τὴν Κασαύδραν Ε'γγόνην τῆς Θεοδώρας, εἶναι βαθμοῦ ζ'.

Κών-

Κώνσας	Α'δέλ.	Μαρία	
Θεόδωρος	ά. Ε'ξαδέλ.	Εἰρλύη	
		Θεοδώρα	Βαθμὸς ζ'.
		Ε'λσύη	
		Κασσάνδρα	

Ο' β'. Ε'ξάδελφος νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τῆς β'. Ε'ξαδέλφης τὴ τὴν Θυγατέρα. ὁ Δημήτριος δηλ. νὰ πάρῃ τὴν Ε'λσύην Θυγατέρα τῆς Θεοδώρας, εἶναι ζ'. βαθμῶ.

Κώνσας	Α'δέλ.	Μαρία	
Θεόδωρος	ά. Ε'ξαδέλ.	Εἰρλύη	Βαθμὸς ζ'.
Δημήτριος	β'. Ε'ξαδέλ.	Θεοδώρα	
		Ε'λσύη	

Ο' ἡ. βαθμὸς ἐξ αἵματος εἶναι συγκεχωρημένος, καὶ γίνεται ἀκωλύτως. ὁ γ'. Ε'ξάδελφος δηλ. λαμβάνει ἀκωλύτως τὴν γ'. Ε'ξαδέλφην αὐτῆ. ἤτοι ὁ Γεώργιος λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Ε'λσύην τὴν γ'. Ε'ξαδέλφην αὐτῆ, εἶναι βαθμῶ ἡ.

Κώνσας	Α'δέλ.	Μαρία	
Θεόδωρος	ά. Ε'ξαδέλ.	Εἰρλύη	
Δημήτριος	β'. Ε'ξαδέλ.	Θεοδώρα	Βαθμὸς ἡ.
Γεώργιος	γ'. Ε'ξαδέλ.	Ε'λσύη	
	γίνεται		

Ο' β'. Ε'ξάδελφος λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τῆς δευτέρας τὴ Ε'ξαδέλφης τὴν Ε'γγόνην. ὁ Δημήτριος δηλ. λαμβάνει τὴν Κασσάνδραν Ε'γγόνην τῆς Θεοδώρας. εἶναι βαθμῶ ἡ.

Βαθμὸς ἡ

Κώνσας	Ἀδέλ.	Μαρία
Θεόδωρος	ά. Ἐξαδέλ.	Εἰρώνη
Δημήτριος	β'. Ἐξαδέλ.	Θεοδώρα
		Ἑλένη
		Κασσάνδρα

γίνεται

Τὰ ἐπίλοιπα συγκλίσια ἀπὸ τῆς ἐξ αἵματος Συγγενείας γίνονται ἀπεμποδίσως.

Περὶ τῆς ἐξ Ἀγχιστείας, ἤτοι Συμπεθερείας Συγγενείας, τῆς ἐκ δισγενείας, εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, δ'.

Εἰς τὴν Συγγένειαν ὁπὰ γίνεται ἐξ ἀγχιστείας, ἤτοι ἀπὸ τὴν Συμπεθερείαν, οἱ Παλαιοὶ δὲν ἐδιώρισαν βαθμὺς καθαρῶς, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐξ αἵματος Συγγένειαν, ἀλλὰ μόνον τὴν σύγχυσιν καὶ τὸ ἄφρεπον ἐδιώρισαν νὰ ἀποφεύγωμεν, μὲ τὸ νὰ εἶναι πολυλογήσιος ἡ εὕρεσις τῶν βαθμῶν ταύτης τῆς ἐξ ἀγχιστείας Συγγενείας. καὶ νὰ φεύγωμεν ἐκεῖνα ὁπὰ ὁ νόμος ἐμπόδισε ῥητῶς· ἐμπόδισε δὲ τὰ προσεχέστερα καὶ ἐγγύτερα νὰ μὴ γίνωνται, τὰς αἰτίους δηλ. καὶ κατιόντας ἐξ ἀγχιστείας Συγγενεῖς, περὶ τῆς ἐκ πλαγίου ἐξ ἀγχιστείας Συγγενείας μὴ δεχόμενοι ὁλοτελῶς, τὴν σύγχυσιν δὲ καὶ τὸ ἄφρεπον μόνον διδάσκοντας εἰς ταύτην ν' ἀποφεύγωμεν. δηλαδὴ λέγει Πενθερὰ εἶναι ἡ Μήτηρ, καὶ ἡ Μάμμη, καὶ ἡ Προμάμμη τῆς Γυναικός μου, καὶ καμίαν ἀπὸ αὐτὰς δὲν πέρνω εἰς Γυναῖκα. καὶ Νύμφη λέγεται ἡ τοῦ Υἱοῦ, ἢ τοῦ Ἐγγόνου, καὶ ἡ τοῦ Προεγγόνου Γυναῖκα, ἢ Προγονὴ λέγεται ἡ Θυγάτηρ ὁπὰ ἔχει ἡ Γυναῖκά μου ἀπὸ ἄλλον Ἄνδρα, καὶ ἡ Ἐγγόνη καὶ Προεγγόνη τῆς Γυναικός μου, καὶ καμίαν ἀπὸ αὐτὰς δὲν πέρνω εἰς Γυναῖκα, ὅτε τὴν Μητρυιὰ μου,

„ μὲ, καὶ πολλὰς ἀν πάρῃ ὁ Πατήρμου Γωνᾶκας, ὅτι ὅλαι „ Μητέρων ἔχουσι τάξιν. καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ζ'. εἰς τὰς Μελέτας Βαλσαμ. φύλ. 467. καὶ εἰς τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον περὶ βαθμῶν Γάμου, Κεφάλ. ἡ. καὶ εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον, περὶ τῆς συγγενείων. Βιβλ. ἡ. φύλ. 481. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. οἱ δὲ νεώτεροι εἰς τινὰ ἐκ πλαγίου ἐξ ἀγχιστείας Συγγένειαν ἐδιώρισαν καὶ βαθμὸς, ἕως τοῦ ἑ. βαθμοῦ κωλύοντες παντελῶς τὰ συγγενείκα ἐξ ἀγχιστείας; τὰ δὲ συγγενείκα τοῦ ς'. βαθμοῦ ἀπίσως καὶ δὲν ἔχουσι σύγχυσιν εἰς τὰ ὀνόματα συγχωροῦντες, εἰ δὲ καὶ ἔχουν σύγχυσιν ἐμποδίζοντες. διὰ ταύτην τὴν σύγχυσιν τῆς ὀνομάτων εἰς τὰ ἀπὸ Συμπεθερείας συγγενείκα, δείσκομεν ς'. βαθμοῦ συγγενείκον συγκεχωρημένον, καὶ ζ'. βαθμοῦ ἐμποδισμένον, „ διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον Κεφ. ἡ. „ περὶ βαθμῶν. εἰς τὰ συγγενείκα ἀπὸ συμπεθερείας δὲν „ πρέπει νὰ γυρδίωμεν βαθμὸς, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπου ὁ νόμος ρή„ πως ἐκώλυσε νὰ φυγωμεν, ἐκεῖνο δὲ ὅπου δὲν ἐκώλυσε νὰ „ δεχώμεθα.

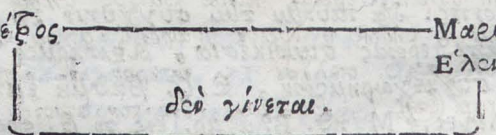
Ἕως λοιπὸν εἰς τὸν καιρὸν Σισινίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως δὲν φαίνεται εἰς τὰ ἐκ συμπεθερείας ἀπὸ διγαμείας συγγενείκα νὰ ἐμποδίζετο περισσότερον ἀπὸ τὸν τρίτον βαθμὸν, καὶ τοῦτον εἰς τὰ κατὰ βάθος ἀπὸ συμπεθερείας συγγενείκα, καθὼς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ στοχασθῇ τινὰς εἰς τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον Κεφ ἡ. περὶ βαθμῶν. καὶ εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ἡ. περὶ τῆς συγγεν. φύλ. 482. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. Σισίνιος δὲ ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἄρχισε νὰ ἐμποδίζῃ καὶ τὸν ἑ. βαθμὸν, καὶ τὸν ς'. ἐξ ἀγχιστείας εἰς τὰ ἐκ πλαγίου συγγενείκα. ἤτοι δύο ἀδελφοὶ νὰ μὴν πέρνουν δύο ἀ. Ἐξαδέλφας, ὅπου εἶναι ς'. βαθμοῦ, καθὼς καὶ εἰς τὸν Τόμον αὐτοῦ φαίνεται κατεγραμμένον εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. γ'. φύλ. 195. καὶ εἰς μὲν τὸν ἑ. βαθμὸν ἐπεκράτησε νὰ ἐμποδίζωνται τὰ ἀπὸ συμπεθερείας συγγενείκα, καὶ παντελῶς νὰ μὴ γίνωνται, καὶ ἂν γίνουν ἀπὸ κανένα λάθος, νὰ χωρίζωνται, εἰς δὲ τὸν ς'. βαθμὸν ἄλλα μὲν συγχωροῦνται, ἄλλα δὲ δὲν συγχωροῦνται διὰ τὴν σύγχυσιν,

κα-

καθὼς κατωτέρω χαράττοντες τὰ διαγράμματα αὐτῆς σᾶς τρὸς σᾶς θέλομεν τὰ παραστήσει.

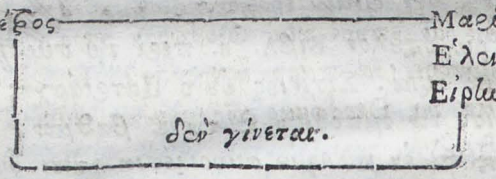
Δὲν ἠμπορεῖ σᾶς κανεὶς νὰ πάρῃ εἰς γυναῖκας Μητέρα καὶ Θυγατέρα. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἀποθανόντος τῆς Μαρίας τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς, δὲν πέρνει τὴν Ἐλισάβετ τὴν Θυγατέρα αὐτῆς, ὅτι εἶναι Προγονίτη, καὶ ἡ Προγονὴ ἐπέχει τόπον Θυγατρὸς, καὶ εἶναι ἀ. βαθμοῦ. ἔτε αὖ ἐπῆρε τὴν Ἐλισάβετ πρῶτον καὶ ἀπέθανεν, ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν ὕστερον, ὅτι ἡ Μαρία εἶναι Ποντεράτη, καὶ ἐπέχει τόπον Μητρὸς, καὶ εἶναι ἀ. βαθμοῦ.

Βαθμὸς ἀ.

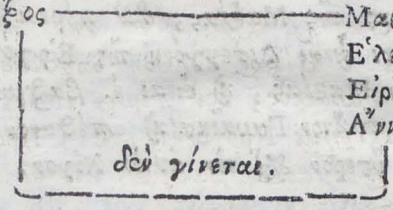
Δὲν ἠμπορεῖ σᾶς καὶ ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκας Μάμμην καὶ Ἐγγόνην. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἀποθανόντος τῆς Μαρίας τῆς ἀ. αὐτοῦ Γυναικὸς, δὲν πέρνει τὴν Εἰρήνην, ὅτι εἶναι Προγονοεγγόνητε, καὶ ἐπέχει τόπον Ἐγγόνης. ἔτε αὖ ἐπῆρε τὴν Εἰρήνην πρῶτον καὶ ἀπέθανεν, ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν, ὅτι εἶναι Μάμμη τῆς πρώτης τε Γυναικὸς Εἰρήνης, καὶ εἶναι β'. βαθμοῦ, τόσον τὸ πρῶτον, ὅσον καὶ τὸ ὕστερον.

Βαθμὸς β'.

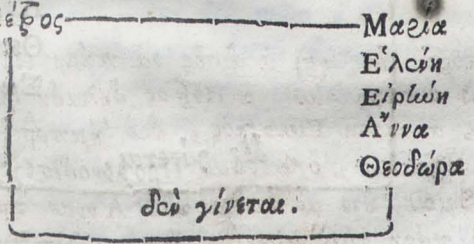
Δὲν ἠμπορεῖ σᾶς καὶ ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκας Προμάμμην καὶ Δισεγγόνην. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἀποθανούσης τῆς Μαρίας τῆς ἀ. αὐτοῦ Γυναικὸς, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Ἄννην εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι Προγονοδισεγγόνητε, καὶ εἶναι γ'. βαθμοῦ, ἔτε αὖ ἐπῆρε τὴν Ἄννην πρῶτον Γυναῖκα, ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν ὕστερον ἀποθανούσης τῆς Ἄννης.

νης, ὅτι εἶναι Προμάμμη τῆς Γωναικός του Ἄννης, καὶ εἶναι γ'. βαθμῶν.

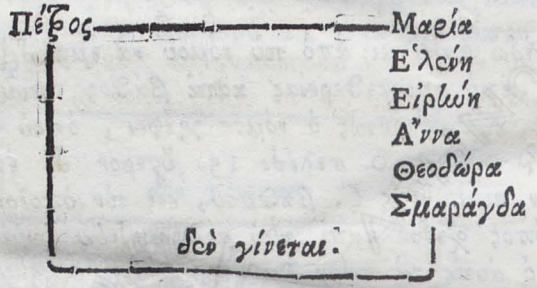
Ἕως ἐδῶ φαίνεται ἀπὸ τοῦ νόμου νὰ ἐμποδίζωνται τὰ συνοικέσια ἀπὸ συμπεθερείας κατὰ βάθος ὁποῦ εἶναι τέτου βαθμοῦ. καθὼς ῥητῶς ὁ νόμος χάφει, ὁποῦ πρότερον ἐσημειώσαμεν φύλ. 440. σελίδι 15. ὕστερον δὲ ἐπλάτυναν καὶ ἐξέτειναν ταῦτα ἕως ζ'. βαθμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον βαθμὸν δὲν εἶναι τρόπος χεδὸν κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, νὰ φθάσῃ σύας καὶ ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ Γωναῖκα τὴν Μάμμην τῆς Τειτσεγγόνης τῆς Δισεγγόνης αὐτῆς. ὅμως εἰς σαφεστέραν κατάληψιν τῆς ἀρχαείων χαφομεν καὶ τὰ ἑξῆς διαγράμματα τῆς ἀπὸ συμπεθερείας συνοικεσίων κατὰ βάθος μέχει τοῦ ζ'. βαθμοῦ.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γωναῖκας Προμάμμην καὶ Τειτσεγγόνην. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἀποθανόντος τῆς Μαρίας τῆς πρώτης αὐτοῦ Γωναικὸς, δὲν πέρνει εἰς Γωναῖκα τὴν Θεοδώραν, ὅτι εἶναι Προγονοτειτσεγγόνητε, καὶ εἶναι δ'. βαθμοῦ, οὔτε ἂν ἐπῆρε τὴν Θεοδώραν πρῶτον Γωναῖκα καὶ ἀπέθανεν, ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ ὕστερον τὴν Μαρίαν, ὅτι εἶναι Ἀντιπρομάμμη τῆς Θεοδώρας τῆς πρώτης αὐτῆς Γωναικὸς, καὶ εἶναι δ'. βαθμῶν.

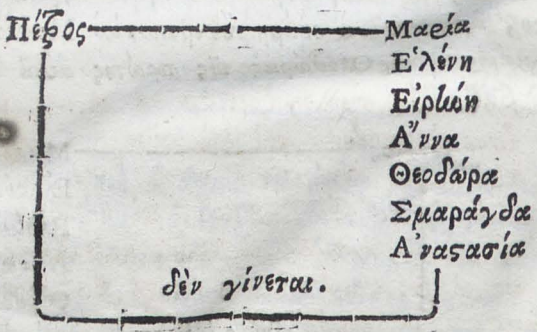
Δὲν

Δὲν ἠμπορεῖ ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκας Προμάμμιαν καὶ Ἐγγόνιαν τῆς Δισεγγόνης αὐτῆς. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἀποθανόσης τῆς Μαρίας, δὲν πέρνει τὴν Σμαράγδαν εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι Δισεγγόνη τῆς Ἐγγόνης τῆς ἀποθανόσης Γυναικὸς τοῦ Μαρίας, καὶ εἶναι ε'. βαθμῶν. ἔπε αὖ ἐπῆρε τὴν Σμαράγδαν πρῶτον Γυναῖκα καὶ ἀπέθανεν, ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν ὕστερον διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

Βαθμὸς ε'.

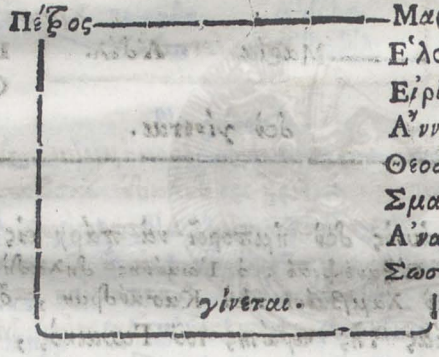
Δὲν πέρνει ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς Προμάμμιαν καὶ Δισεγγόνην τῆς Δισεγγόνης αὐτῆς. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἀποθανόσης τῆς Μαρίας δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκα τὴν Ἀνασασίαν, ὅτι εἶναι Δισεγγόνη τῆς Δισεγγόνης τῆς πρώτης αὐτῆς Γυναικὸς, καὶ εἶναι ς'. βαθμοῦ. ἔπε αὖ ἐπῆρε τὴν Ἀνασασίαν πρῶτον Γυναῖκα καὶ ἀπέθανεν, ἠμπορεῖ ὕστερον νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

Βαθμὸς ς'.

Ἕνας

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς λαμβάνει εἰς Γυναῖκα Προμάμμιλω καὶ Τεισεγγόνω τῆς Δισεγγόνης αὐτῆς. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἀποθανόσης τῆς Μαρίας, λαμβάνει τὴν Σωσάννω, ὅτι εἶναι Τεισεγγόνη τῆς Δισεγγόνης τῆς ἁ. αὐτῆ Γυναικὸς, καὶ εἶναι ζ'. βαθμοῦ. ὁμοίως καὶ αὖ ἐπῆρε τὴν Σωσάνναν πρῶτον Γυναῖκα καὶ ἀπέθανε, λαμβάνει ὕστερον τὴν Μαρίαν ὅτι εἶναι ζ'. βαθμοῦ. Ὁ δὲ ὁ ζ'. Βαθμὸς εἰς τὰ ἐξ ἀγχιστείας κατὰ βάθος συνοικέσια, ὅταν δὲν φέρει σύγχυσιν εἶναι συγχωρημένος. ἀγκαλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ὁ ἄνθρωπος νὰ πάρῃ δύο Γυναῖκας τοιαύτης ἡλικίας. ὅμως διὰ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ περίεργον ἐγράφθη πρὸς εἴδησιν.

Βαθμὸς ζ'.

Ἕνας δὲ ὁ αὐτὸς δὲν πέρνει εἰς Γυναῖκας δύο Ἀδελφὰς, ὅτι εἶναι β'. βαθμοῦ ἀπὸ συμπεθερείας. ἐπειδὴ ἡ συμφέρεια τοῦ Ἀνδρὸς μετὰ τῆς Γυναικὸς εἰς βαθμὸν δὲν ἐμβαίνει, ἀλλὰ καὶ τοὺς δύο σὰν συλλογιζόμεθα νὰ εἶναι, ὁπόταν τὸ ἀνδρόγυνον εἶναι ἡνωμένον. καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γυνὴ τοῦ Ἀδελφοῦ μου, διὰ τὴν ἄκραν ἀντάμωσιν ὁποῦ ἔχει μὲ τὸν Ἀδελφόν μου, εἶναι εἰς ἐμᾶς β'. βαθμοῦ, μὲ κάποιαις λεπτολογίαις τῆς διανοίας διὰ τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, καθὼς γράφει ὁ Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ι'. περὶ βαθμῶν, καὶ περὶ τῆς ἐκτεινομένης, καὶ Ἁρμενόπουλος Βιβλ. ι'. φύλ. 485. ὁποῦ γράφει τὰ αὐτά. ὁ Ἰωάννης λοιπὸν ἐπῆρε τὴν Μαρίαν εἰς Γυναῖ-

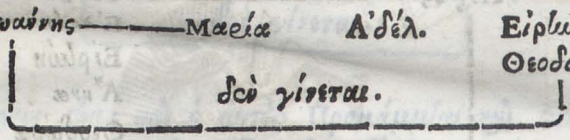
κα, ἀποθανούσης τῆς Μαρίας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Εἰρήνην τὴν Ἀδελφὴν τῆς Μαρίας εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι β'. βαθμοῦ.

Βαθμὸς β'.

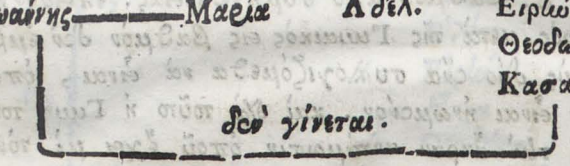
Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα Θείαν ἁπλῆν, καὶ Ἀνεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἀποθανούσης τῆς Μαρίας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ὅτι εἶναι ἁπλῆ Ἀνεψιὰ τῆς Μαρίας τῆς πρώτης τε Γυναικὸς, καὶ εἶναι γ'. βαθμῦ.

Βαθμὸς γ'.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα μεγάλην Θείαν καὶ Ἐξανεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἀποθανούσης τῆς Μαρίας, δὲν λαμβάνει τὴν Κασσάνδραν, ὅτι εἶναι Ἐξανεψιὰ τῆς Μαρίας τῆς πρώτης τοῦ Γυναικὸς, καὶ εἶναι δ'. βαθμοῦ.

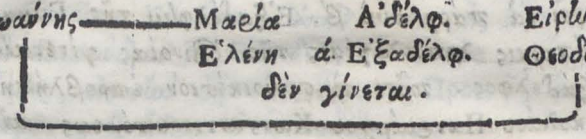
Βαθμὸς δ'.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν πέρνει δύο πρώτας Ἐξαδέλφας. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρε πρώτην Γυναῖκα Ἑλένην Θυγατέρα τῆς Μαρίας. ἀποθανούσης τῆς Ἑλένης, δὲν λαμβάνει τὴν Θεοδώραν Θυγατέρα τῆς Εἰρήνης εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι ἀ-

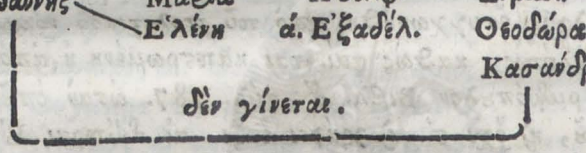
Ἐξα-

Ἐξαδέλφη τῆς πρώτης Γυναικός του Ἑλένης, καὶ εἶναι δ'. βαθμοῦ.

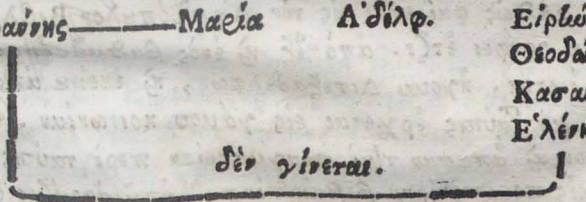
Βαθμὸς δ.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ μικρὰν Θείαν καὶ Ἀνεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἀποθανούσης τῆς Ἑλένης, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Κασσάνδραν, ὅτι εἶναι μικρὰ Ἀνεψιὰ τῆς Ἑλένης τῆς ἀ. Γυναικός αὐτοῦ, ἤγουν εἶναι βαθμὸς ἑ.

Βαθμὸς ἑ.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ μεγάλην Θείαν, ἤγουν Θυγατέρα τῆς Ἐξανεψιᾶς αὐτῆς. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρε εἰς Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ἀποθανούσης τῆς Μαρίας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Ἑλένην εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι Θυγάτηρ τῆς Κασσάνδρας Ἐξανεψιᾶς τῆς ἀ. Γυναικός του Μαρίας, ἤγουν εἶναι ἑ. Βαθμοῦ.

Βαθμὸς ἑ.

Ἕνας ἤγουν ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ δύο ἀδελφὰς Ἐξαδέλφας εἰς Γυναῖκας ἐμποδίζεται, ὅτι εἶναι ς'. βαθμὸς ἐξαγχιστείας καθὼς

τινὲς λέγουσιν. ἐπειδὴ ὁ Ἀνὴρ καὶ ἡ Γυνὴ εἶναι ἕνα κορμί, καθὼς λέγει ἡ Γραφή. καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. καὶ ὡσαὶ ὁποῦ γίνεται ἕνα κορμὶ μὲ τὴν Γυναῖκά του, διὰ τοῦτο δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν β'. Ἐξαδέλφην τῆς Γυναικός του, ὅτι μὲ κάποιαις λεπτολογίαις τῆς διανοίας γίνεται καὶ ἐκείνης Δισεξάδελφος. τοῦτο τὸ συνοικέσιον ἐπροβλήθη εἰς τὸν καιρὸν Νικολάου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. ἀνίσως δηλαδὴ ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ Γυναῖκας δύο β'. Ἐξαδέλφας, & ἐμποδίθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Νικολάου Πατριάρχου. ἐδόθη καὶ θέσπισμα ὑπὸ Μιχαὴλ Κομνηνῶ τοῦ Βασιλέως νὰ μὴ γίνεται τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον. καθὼς γράφει Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ἡ. περὶ τῆς βαθμῶν, καὶ ὁ Ἀρμενόπουλος Βιβλ. ἡ. φύλ. 484. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. τὸ αὐτὸ συνοικέσιον, ἔνας δηλαδὴ & ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ Γυναῖκας δύο Δισεξαδέλφας ἐσυγχωρήθη ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ νόμου νὰ γίνεται ἀκωλύτως, καθὼς φαίνεται κατεγραμμένη ἡ ἀπόφασις εἰς „ τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. δ'. φύλ. 287. ὡσαὶ ὅπου εἶναι ζ'. „ βαθμὸν, καὶ ὄχι ε'. καὶ γράφει ἔτζι. αἱ δύο ταὶ Ἐξαδέλφαι „ εἶναι ε'. βαθμὸν, καὶ ἐκεῖνος ὅπου ἔρχεται εἰς γάμου κοινω„ νίαν μὲ αὐτὰς ἄλλος βαθμὸς, & ἁπλώνεται εἰς ζ'. βαθ„ μὸν ἐξ ἀγχιστείας. ἐμποδίθη πάλιν νὰ μὴ γίνεται τὸ αὐτὸ συνοικέσιον ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Καματηρῦ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. δ'. φύλ. 285. ὁ δὲ μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος πάσης Βουλγαρίας Δημήτριος Χωματιανὸς γράφει, ὅτι εἶναι συγχωρημένον νὰ γίνεται τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον, ὡσαὶ ὅπου εἶναι ζ'. βαθμὸν, καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ε'. φύλ. 414. ὅπου γράφει ἔτζι. ἀπὸ ἓξ καὶ ἑνὸς βαθμοῦ εἶναι συγγνωστὸν νὰ γίνεται, ἤγουν Δισεξαδέλφων, καὶ ἐκείνης ἀπὸ ἄλλο γένος ὅπου μὲ ταύτας ἔρχεται εἰς γάμου κοινωνίαν. ἐὰν θέλῃς ἀπάγνωστον καὶ ἄπασαν τὴν φραγματείαν περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως εἰς περισσοτέραν βεβαίωσίνσε, ὅπου ἀρχίζει φύλ. 411. καὶ ἀποδείκνυσι διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὑπερβαίνει τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον τὸν ἐξ ἀγχιστείας ἐμποδιζόμενον βαθμὸν, καὶ εἶναι ἀκώλυτον. καθὼς ἡ κατὰ τὴν Κωνσταντινόπολ. Ἁγίας

Σωφα-

Σωσόδος ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας Θεοδοσίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀπεφώνατο. ὅρα τὸ σημείωμα ταύτης τῆς Σωσόδου εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ε'. φύλ. 413. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε τὴν Ἄνναν πρῶτον Γυναῖκα, ἀποθανούσης τῆς Ἄννης, ζητᾷ νὰ πάρῃ τὴν Κασσάνδραν β'. Ἐξαδέλφ. ἔσαν τῆς πρώτης αὐτῆ Γυναικὸς Ἄννης, εἰς τὴν ἐξουσίαν εἶναι τῆ Προεστῶ, ἐπειδὴ ἄλλοι τὸ συγχωροῦσι, & ἄλλοι τὸ ἐμποδίζουσιν.

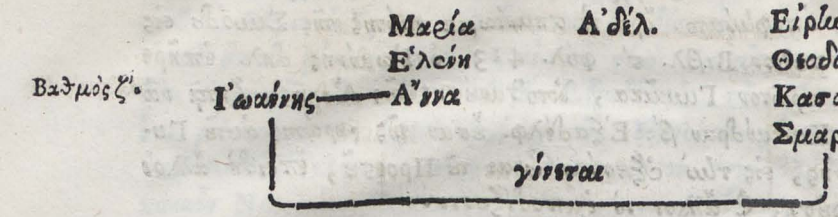
	Μαρία	Ἀδέλ.	Εἰρήνη	Βαθμὸς ε'.
	Ἑλένη	ά. Ἐξαδέλ.	Θεοδώρα	ἢ ζ'.
Ἰωάννης——Ἄννα		β'. Ἐξαδέλ.	Κασσάνδρα	

Τὸ ἴδιον εἶναι νὰ πάρῃ σὰς μίαν Γυναῖκα, & ἀποθανούσης ἐκείνης, νὰ ζητᾷ νὰ πάρῃ τὴν Ἐγγόνην τῆς πρώτης Ἐξαδέλφης τῆς ά. Γυναικός του. σὰς δηλ. ἢ ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ μικρὰν Θείαν, ἢ Θυγατέρα τῆς μικρᾶς της Ἀνεψιᾶς. οἷον ὁ Ἰωάννης ἐπῆρε τὴν Ἑλένην, ἢ ἀποθανούσης τῆς Ἑλένης, ζητᾷ νὰ πάρῃ τὴν Σμαράγδαν Θυγατέρα ἔσαν τῆς Κασσάνδρας, τῆς μικρᾶς Ἀνεψιᾶς τῆς πρώτης Γυναικὸς Ἑλένης.

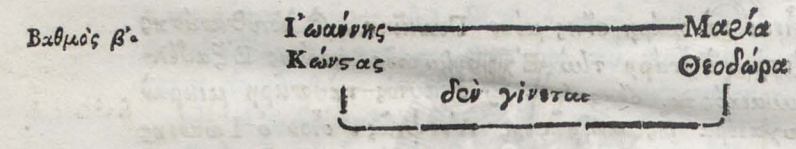
	Μαρία	Ἀδέλ.	Εἰρήνη	
Ἰωάννης——Ἑλένη		ά. Ἐξαδέλ.	Θεοδώρα	Βαθμὸς ε'.
			Κασσάνδρα	ἢ ζ'.
			Σμαράγδα	

Ἕνας & ὁ αὐτὸς πέρνει Γυναῖκα β'. Ἐξαδέλφην, ἢ τὴν Θυγατέρα τῆς β'. Ἐξαδέλφης τῆς πρώτης του Γυναικός. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε τὴν Ἄνναν πρῶτον Γυναῖκα, ἀποθανούσης τῆς Ἄννης, λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Σμαράγδαν ὁπῦ εἶναι Θυγάτηρ τῆς β'. Ἐξαδέλφης τῆς ἀποθανούσης Γυναικός του. εἶναι βαθμῦ ζ'. ἢ κατὰ ἄλλους η'.

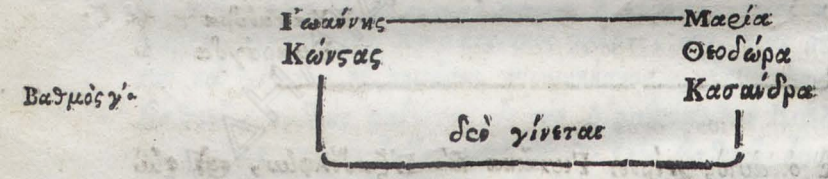
Μα-

Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν πέρνουσι Γυναῖκας Μητέρα καὶ Θυγατέρα. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ὁ Κώνσας δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Θεοδώραν Γυναῖκα, ὅτι εἶναι Θυγάτηρ τῆς Μητρὸς, καὶ ἐπέχει τόπον Ἀδελφῆς, καὶ εἶναι βαθμῶ β'.

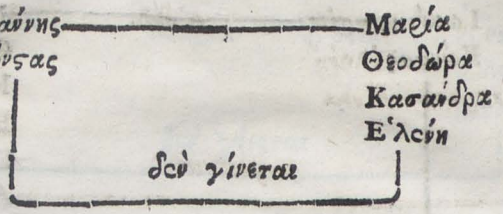

Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν πέρνουσι Γυναῖκας Μάμμην καὶ Ἐγγόνην. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ὁ Κώνσας δὲν πέρνει τὴν Κασσάνδραν Ἐγγόνην τῆς Μητρὸς του, ὅτι ἐπέχει τόπον Ἀνεψιᾶς ἁπλῆς πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶναι βαθμῶ γ'.

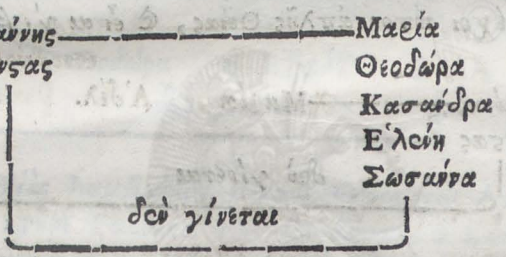
Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν πέρνουσι Γυναῖκας Προμάμμην καὶ Δισεγγόνην. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε τὴν Μαρίαν Γυναῖκα, ὁ Κώνσας ὁ Υἱὸς αὐτῦ δὲν πέρνει τὴν Ἑλσὴν Δισεγγόνην τῆς Μητρὸς του εἰς Γυναῖκα. ὅτι ἐπέχει τόπον Ἐξανεψιᾶς πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶναι βαθμῶ δ'.

Ἰωάν-

Βαθμὸς δ'.

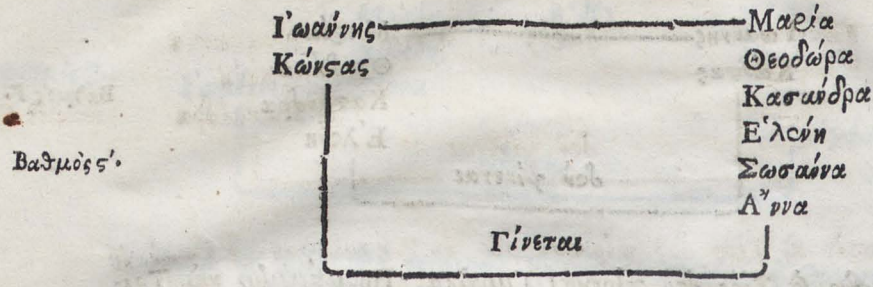
Πατὴρ ☪ Υἱὸς δοὺ πέρνσι Γωναῖκας Προμάμμιω καὶ Τεισεγγόνιω. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γωναῖκα τὴν Μαρίαν, ὁ Κώνσας δοὺ λαμβάνει τὴν Σωσάνναν ὅτι εἶναι Τεισεγγόνη τῆς Μητρυᾶς τε, καὶ Θυγάτηρ τῆς Ἐξαδελφιᾶς τε, ☪ εἶναι βαθμὲ ε'.

Βαθμὸς α'.

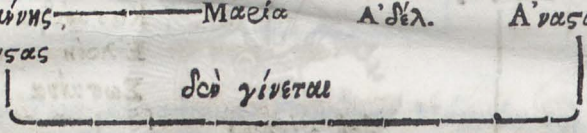
Πατὴρ καὶ Υἱὸς ζητῶσι νὰ πάρουν Γωναῖκας Προμάμμιω καὶ Τεταρτεγγόνιω. τὸ τοιοῦτον σωσοικέσιον γίνεται, ὅτι εἶναι ς'. βαθμὲ, ἀπὸ ἕνα βαθμὸν, καὶ πέντε συγκείμενον. ὁ Πατὴρ καὶ Υἱὸς βαθμὸς ἕνας, ἡ Προμάμμη καὶ Τεταρτεγγόνη βαθμ. ε'. γίνονται βαθμοὶ ἓξ. ἐπειδὴ τὸ ἓξ ἐκ καὶ πέντε βαθμῶν συγκείμενον σωσοικέσιον, ὅταν δοὺ φέρει σύγχυσιν γίνεται ἀκωλύτως, καθὼς τὸ ἐσυγχώρησε Μιχαὴλ ὁ Χαμνος κατὰ τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον Κεφ. ή. περὶ τῆς βαθμῶν. καὶ τὸν Ἀρμενόπυλον Βιβλ. ή. φύλ. 482. ὅπε γράφει τὰ αὐτά. ὅταν δηλ. ὁ Πατὴρ λάβῃ τὴν Προμάμμιω, καὶ ὁ Υἱὸς τὴν Τεταρτεγγόνιω. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε τὴν Μαρίαν Γωναῖκα, ὁ Κώνσας ὁ Υἱὸς αὐτῆ λαμβάνει τὴν Ἄνναν τὴν Τεταρτεγγόνιω τῆς Μαρίας, ὅτι εἶναι ς'. βαθμὲ ἀσυγχύτε.

Ἰωάν-

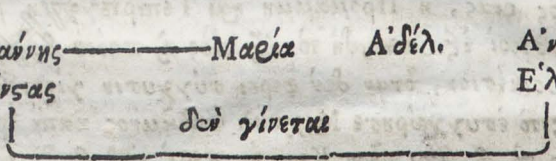
Βαθμὸς ς'.

Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν πέρνουσι Γυναῖκας δύο Ἀδελφάς. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ὁ Κώνσας ὁ Υἱὸς αὐτοῦ δὲν λαμβάνει τὴν Ἀνασασίαν, ὅτι εἶναι Ἀδελφὴ τῆς Μητρὸς του, καὶ ἐπέχει τόπον ἁπλῆς Θείας, καὶ εἶναι γ'. βαθμοῦ.

Βαθμὸς γ'.

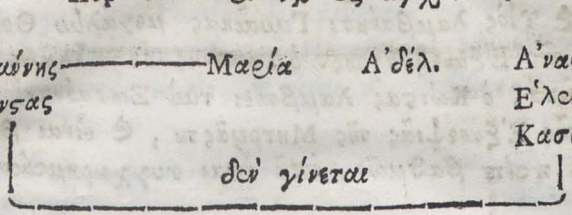
Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν λαμβάνουσι Γυναῖκας ἁπλῆν Θείαν καὶ Ἀνεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε τὴν Μαρίαν Γυναῖκα, ὁ Κώνσας δὲν λαμβάνει τὴν Ἑλένην, ὅτι εἶναι Ἀνεψιὰ τῆς Μητρὸς του, καὶ ἐπέχει τόπον ἀ. Ἐξαδέλφης πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶναι βαθμοῦ δ'.

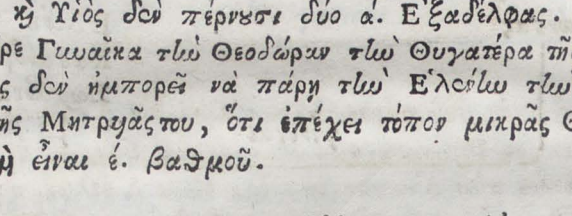
Βαθμὸς δ'.

Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν λαμβάνουσι Γυναῖκας μεγάλην Θείαν καὶ Ἐξανεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ὁ Κώνσας δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Κασσάνδραν, ὅτι εἶναι Ἐξανεψιὰ τῆς Μητρὸς του, καὶ ἐπέχει τόπον πρὸς αὐτὸν μικρᾶς Ἀνεψιᾶς, καὶ εἶναι ε. βαθμοῦ.

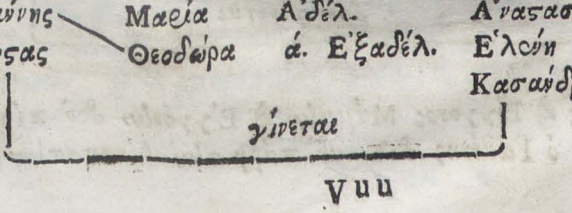
Ἰωάν-

Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν πέρνουσι δύο ἀ. Ἐξαδέλφας. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν τὴν Θυγατέρα τῆς Μαρίας, ὁ Κώνσας δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Ἑλένην τὴν Προτεξαδέλφην τῆς Μητρυᾶς του, ὅτι ἐπέχει τόπον μικρᾶς Θείας πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶναι ε. βαθμοῦ.

Πατὴρ καὶ Υἱὸς λαμβάνουσι μικρὰν Θείαν καὶ Ἀνεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ὁ Κώνσας λαμβάνει τὴν Κασσάνδραν ὁπὸ εἶναι μικρὰ Ἀνεψιὰ τῆς Μητρυᾶς του. ὅτι τὸ συγγενικέσιον εἶναι ἀπὸ πέντε βαθμῶν καὶ ἑνός. μικρὰ Θεία δηλ. καὶ Ἀνεψιὰ εἶναι ε. βαθμὸς, καὶ εἷς βαθμὸς ὁ Πατὴρ καὶ Υἱὸς γίνονται ἓξ βαθμοί. καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι αὐτὸ τὸ συγγενικέσιον τὸ ἐμπόδισαν. ὁ δὲ Μιχαὴλ Χοῦμνος Θεσσαλονίκης Μητροπολίτης τὸ ἐσυγχώρησε. καὶ ἀπὸ τότε γίνεται ἀνεμπόδίσως. καθὼς γράφει Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφ. ἡ. περὶ βαθμῶν, καὶ ὁ Ἀρμενόπουλος Βιβλ. ἡ. φύλ. 482. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. καὶ τοῦτο γίνεται, ὅταν ὁ Πατὴρ πάρῃ τὴν Θείαν, καὶ ὁ Υἱὸς τὴν Ἀνεψιάν.

Πατὴρ & Υἱὸς λαμβάνουσι Γυναῖκας μεγάλην Θείαν, καὶ Θυγατέρα τῆς Ἐξανεψιᾶς της. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἔλαβε τὴν Μαρίαν Γυναῖκα, ὁ Κώνσας λαμβάνει τὴν Σωσάνναν, ὅτι εἶναι Θυγάτηρ τῆς Ἐξανεψιᾶς τῆς Μητρυᾶς του, & εἶναι βαθμῶν ς'. ἐξ οὗ καὶ πάντε βαθμῶν, ὁπὸ εἶναι συγχωρημένον.

Βαθμὸς ς'.

Ἰωάννης	Μαρία	Α'δέλ.	Ἀνασασία
Κώνσας			Ἑλένη
			Κασσάνδρα
			Σωσάννα
	γίνεται		

Πατὴρ καὶ Υἱὸς δὲν πέρνουσι Γυναῖκας δύο ἀδελφὰς Ἐξαδέλφας, μὲ ὅλον ὁπὸ εἶναι καὶ ζ'. βαθμῶν, αἱ δύο β'. Ἐξαδέλφαι δηλ. ς'. βαθμῶν, καὶ ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱὸς ὅπας βαθμὸς, γίνονται ζ'. βαθμοὶ, καὶ ἐμποδίθη διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν ὀνομάτων. ἐπειδὴ εἰς τὰ συγγενέσια δὲν ζητοῦσι μόνον ἐκεῖνο ὁπὸ ὁ νόμος συγχωρεῖ, ἀλλὰ & τὸ διάφορες, καὶ ἐλογίασαν ἄφορετον τὸν Πατέρα καὶ Υἱὸν νὰ γίνουν σύγαμβροι, καὶ αὐτὶ Πατρὸς & Υἱῶ, νὰ εἶναι σύγαμβροι, καθὼς λέγει ὁ Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφ. ἡ. περὶ βαθμῶν, καὶ Ἀρμενόπουλος Βιβλ. ἡ. φύλ. 483. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἔλαβεν εἰς Γυναῖκα τὴν Εἰρήνην, ὁ Κώνσας δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Κασσάνδραν τὴν Δισεξαδέλφην τῆς Μητρυᾶς του, μὲ ὅλον ὁπὸ εἶναι & ζ'. βαθμῶν.

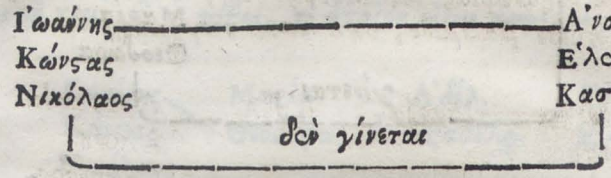
Βαθμὸς ζ'.

	Μαρία	Α'δέλ.	Ἀνασασία
Ἰωάννης	Θεοδώρα	α'. Ἐξαδέλ.	Ἑλένη
Κώνσας	Εἰρήνη	β'. Ἐξαδέλ.	Κασσάνδρα
	δὲν γίνεται		

Πάππος καὶ Ἔγγονος Μάμμην & Ἐγγόνην δὲν πέρνουσιν εἰς Γυναῖκας. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἂν πάρῃ τὴν Ἀνασασίαν, ὁ Νικόλαος

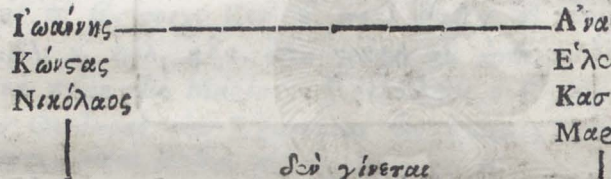
λαος ὁ Ἔγγονος τῇ Ἰωάννᾳ δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Κασσάνδραν τὴν Προγονοεγγόνην τῆ Πάππᾳ, ὅτι ἐπέχει ἀ. Ἐξαδέλφης τόπον πρὸς αὐτὸν, ⁊ εἶναι δ'. βαθμὲ.

Βαθμὸς δ'.

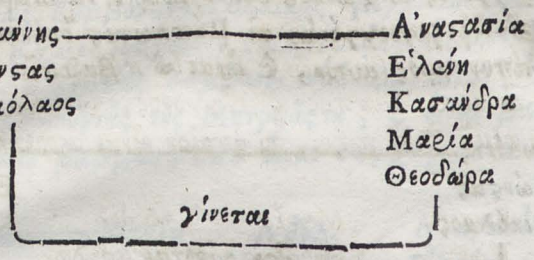
Πάππος ⁊ Ἔγγονος Προμάμμιν ⁊ Δισεγγόνην δὲν πέρνουσι Γυναῖκας. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Ἀνασασίαν, ὁ Νικόλαος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν τὴν Προγονοδισεγγόνην τῆ Πάππου του, ὅτι ἐπέχει τόπον μικρᾶς Ἀνεψιᾶς πρὸς αὐτὸν, ⁊ εἶναι ε'. βαθμὲ.

Βαθμὸς ε'.

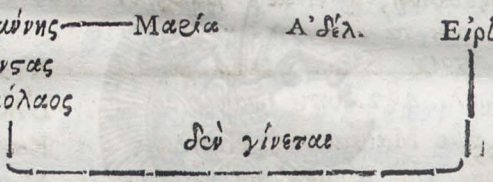
Πάππος ⁊ Ἔγγονος Προμάμμιν ⁊ Τεισεγγόνην λαμβάνουσιν εἰς Γυναῖκας. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε Γυναῖκα τὴν Ἀνασασίαν, ὁ Νικόλαος λαμβάνει τὴν Θεοδώραν Προγονοτεισεγγόνην τῆ Πάππᾳ αὐτῆ εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι βαθμὲ ς'. ἀπὸ δύο ⁊ τέσσαρας βαθμές. δύο βαθμοὶ τοῦ Πάππου ⁊ Ἐγγόνου, ⁊ τέσσαρες βαθμοὶ τῆς Προμάμμινς ⁊ Τεισεγγόνης γίνονται ἓξ, ⁊ τὸ σωσικέσιον ὁπῦ εἶναι ἀπὸ δύο ⁊ τέσσαρας βαθμὺς, ⁊ δὲν ἔχει σύγχυσιν εἰς τὰ ὀνόματα γίνεται, καθὼς λέγει Ματθ. ὁ Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον Κεφ ἡ. περὶ βαθμῶν, ⁊ Ἀρμενόπυλος Βιβλ. ἡ. φύλ. 482. ὅπυ γράφει τὰ αὐτά.

Βαθμὸς ς'.

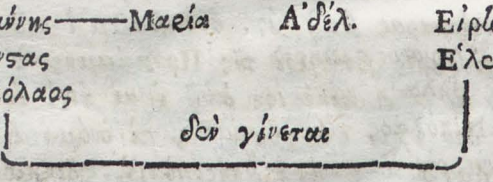
Πάππος ☾ Ἔγγονος δύο Ἀδελφὰς δὲν πέρνουσι γυναῖκας. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ὁ Νικόλαος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γυναῖκα τὴν Εἰρήνην, ὅτι εἶναι Ἀδελφὴ τῆς Μητρυιᾶς του, καὶ ἐπέχει τόπον μεγάλης Θείας πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶναι βαθμῶν δ'.

Βαθμὸς δ'.

Πάππος ☾ Ἔγγονος δὲν λαμβάνουσι γυναῖκας ἁπλῆν Θείαν καὶ Ἀνεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρε τὴν Μαρίαν, ὁ Νικόλαος δὲν λαμβάνει τὴν Ἐλένην εἰς γυναῖκα, ὅτι εἶναι Ἀνεψιὰ τῆς Μητρυιᾶς του, καὶ ἐπέχει τόπον μικρᾶς Θείας πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶναι βαθμῶν ε'.

Βαθμὸς ε'.

Πάππος καὶ Ἔγγονος δὲν λαμβάνουσι δύο ἀ. Ἐξαδέλφας, ὁ Ἰωάννης δηλ. ἐπῆρεν εἰς γυναῖκα τὴν Θεοδώραν Θυγατέρα τῆς Μα-

Μαρία, ὁ Νικόλαος δὲν πέρνει τὴν Ἑλένην τὴν Πρωτεξαδέλφην τῆς Μητρομάμμης τε, μὲ ὅλον ὅπου εἶναι ς'. βαθμοῦ, ἐκ δύο & τεσσάρων βαθμῶν, διὰ τὴν σύγχυσιν τῆς ὀνομάτων, ὅτι ἀπὸ τὸ εἶναι Πάππος καὶ Ἔγγονος, γίνονται σύγαμβροι, ὅμοιοι τῇ τιμῇ & τῇ τάξει, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄφρεπον.

Ἰωάννης	Μαρία	Ἀδέλ.	Εἰρήνη	Βαθμὸς ς'.
Κώνσας	Θεοδώρα	ἀ. Ἐξαδέλφ.	Ἑλένη	
Νικόλαος				
δὲν γίνεται.				

Πάππος καὶ Ἔγγονος λαμβάνουσι μεγάλην Θείαν καὶ Ἐξανεψιάν, ὅτι εἶναι ἀπὸ δύο βαθμοὺς καὶ τέσσαρας, βαθμὸς ς'. & ὁ ς'. βαθμὸς ὅταν εἶναι ἀπὸ δύο καὶ τέσσαρας βαθμοὺς, & σύγχυσιν δὲν ἔχει τὰ ὀνόματα, συγχωρεῖται κατὰ τὸν Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ἡ. περὶ βαθμ. καὶ τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ἡ. φύλ. 482. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν, καὶ Νικόλαος ὁ Ἔγγονος νὰ πάρῃ τὴν Θεοδώραν τὴν Ἐξανεψιὰν τῆς Μαρίας, τῆς Μητρομάμμης τε, εἶναι βαθμ. ς'.

Ἰωάννης	Μαρία	Ἀδέλ.	Εἰρήνη	
Κώνσας			Ἑλένη	Βαθμὸς ς'.
Νικόλαος			Θεοδώρα	
γίνεται				

Πάππος καὶ Ἔγγονος μικρὰν Θείαν καὶ Ἀνεψιὰν λαμβάνουσιν. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὴν Θεοδώραν εἰς Γυναῖκα, λαμβάνει καὶ ὁ Νικόλαος τὴν Ἄννην τὴν μικρὰν Ἀνεψιὰν τῆς Μητρομάμμης τε εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι ζ'. βαθμῶν.

Ἰωάν-

Βαθμὸς ζ'.

Ἰωάννης ———	Μαρία	Ἀδέλ.	Εἰρήνη
Κώνσας	Θεοδώρα	ἀ. Ἐξαδέλ.	Ἐλένη
Νικόλαος			Ἄννα

γίνεται

Πάππος καὶ Δισέγγονος δὲν πέρνουσι Γυναῖκας δύο Ἀδελφάς. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλαβε τὴν Μαρίαν εἰς Γυναῖκα, ὁ Ἀνασάσιος ὁ Δισέγγονος τὰ Ἰωάννα, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Εἰρήνην τὴν Ἀδελφὴν τῆς Μηχιοφορομάμμης τα εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι ε'. βαθμῶ.

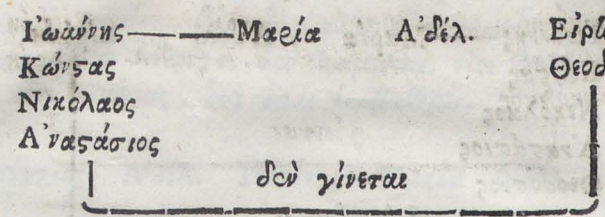
Βαθμὸς ε'.

Ἰωάννης ———	Μαρία	Ἀδέλ.	Εἰρήνη
Κώνσας			
Νικόλαος			
Ἀνασάσιος			

δὲν γίνεται

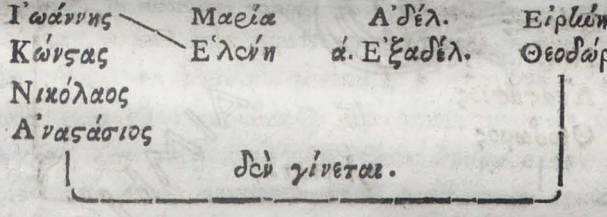
Πρόπαππος καὶ Δισέγγονος Θείαν ἁπλῶν καὶ Ἀνεψιὰν λαμβάνουσιν, ὅταν ὁ Προπάππος πάρῃ τὴν Θείαν, καὶ ὁ Δισέγγονος τὴν Ἀνεψιά. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ νὰ λάβῃ τὴν Μαρίαν, καὶ ὁ Ἀνασάσιος τὴν Θεοδώραν. Γίνεται πάντα τὸ συγγενέσιον ὅτι εἶναι ς'. βαθμοῦ, ἀπὸ ξεῖς καὶ ξεῖς βαθμοὺς συγκείμενον. δηλαδὴ ὅταν τὸ σωγενέσιον εἶναι ἀπὸ ξεῖς καὶ ξεῖς βαθμὲς ἐξ ἀγχιστείας ς'. βαθμὸς, καὶ σύγχυσιν δὲν ἔχει εἰς τὰ ὀνόματα, γίνεται ἀκωλύτως, καθὼς λέγει ὁ Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ἡ. περὶ βαθμ. καὶ ὁ Ἀρμενόπ. Βιβλ. ἡ. φύλ. 483. ὅπου γράφει τὰ αὐτά.

Γ'α-

Βαθμὸς ε'.

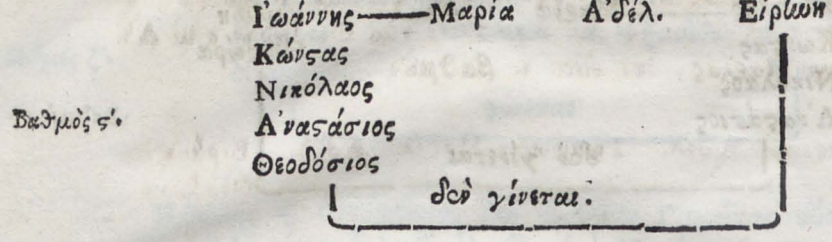
Πρόπαππος ϗ Δισέγγονος δύο πρώτας Ἐξαδέλφας δὲν πέρνει Γωναῖκας, μὲ ὅλον ὁπὲ εἶναι ζ'. βαθμὲ. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὴν Ἐλένην, ὁ Ἀνασάσιος ὁ Δισέγγονος τοῦ Ἰωάννου δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Θεοδώραν τὴν Πρωτεξαδέλφην τῆς Μηχιομάμμης τε. ὅτι γίνεται ὁ Προπάππος ϗ ὁ Δισέγγονος σύγαμβροι, ϗ εἶναι σύγχυσις εἰς τὰ ὀνόματα, ϗ δὲν γίνεται. ϗ αὖ γυνὴ χωρίζεται, καθὼς λέγει Ματθ. ὁ Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ἡ. περὶ τῆς βαθμῶν, ϗ Ἀρμενόπ. φύλ. 483. Βιβλ. ἡ. ὅπου χάφει τὰ αὐτὰ, ὅτι ὁ ἑπτειῶν βαθμῶν ϗ πεντάρων ζ'. Βαθμὸς, εἰ μὲν ἔχῃ σύγχυσιν εἰς τὰ ὀνόματα ἐμποδίζεται.

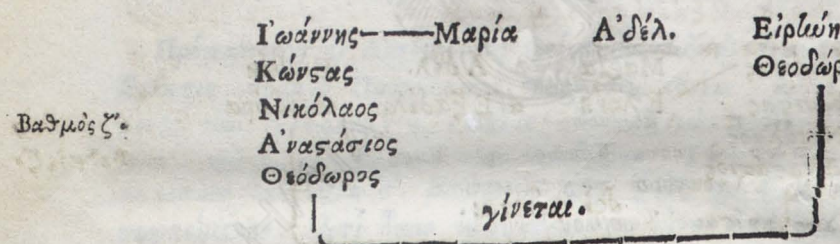
Βαθμὸς ζ'.

Προπάππος ϗ Τεισέγγονος δύο Ἀδελφὰς δὲν λαμβάνουσιν εἰς Γωναῖκας. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ὁ Προπάππος νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν, ὁ Θεοδόσιος ὁ Τεισέγγονος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Εἰρλώλω τὴν Γωναικαδέλφην τοῦ Προπάππε τε, διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν ὀνομάτων, ὅτι ἀπὸ τοῦ Προπάππος ϗ Τεισέγγονος γίνονται σύγαμβροι, μὲ ὅλον ὁποῦ εἶναι ε'. βαθμὲ, ἀπὸ δύο ϗ πεντάρων βαθμ.

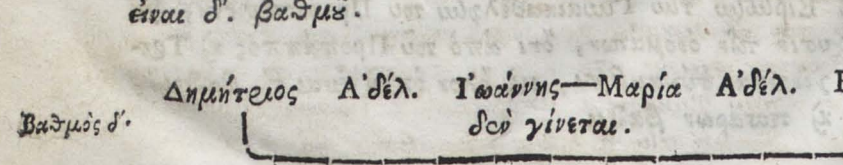
Γάν-

Προπάππος & Τετραέγγονος λαμβάνεται θείαν ἁπλῶν καὶ Ἀνεψιάν, ὅταν ὁ Προπάππος πάρῃ τὴν θείαν, καὶ ὁ Τετραέγγονος τὴν Ἀνεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν, καὶ ὁ Θεοδόσιος τὴν Θεοδώραν τὴν Ἀνεψιὰν τῆς Μαρίας, ὅτι εἶναι ζ'. βαθμὸς, καὶ ὁ ζ'. βαθμὸς ὅταν εἶναι ἀπὸ τρεῖς καὶ τέσσαρας βαθμὲς, καὶ δὲν ἔχεσι σύγχυσιν εἰς τὸ ὀνόματα γίνεται ἀκωλύτως κατὰ τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ή. περὶ τῶν βαθμῶν, καὶ τὸν Ἀρμενόπ. Βιβλ. ή. φύλ. 483. ὅπου γράφει τὰ αὐτά.

Δύο Ἀδελφοὶ δὲν πέρνεσι Γυναῖκας δύο Ἀδελφάς. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρε τὴν Μαρίαν Γυναῖκα, ὁ Δημήτριος δὲν λαμβάνει τὴν Εἰρώνην, ὅτι εἶναι Ἀδελφὴ τῆς Μαρίας, καὶ εἶναι δ'. βαθμὲ.

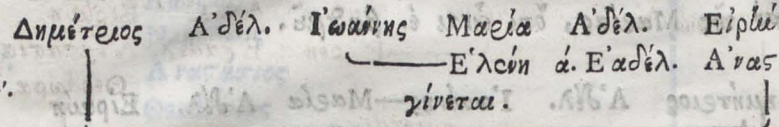
Δύο

Δύο Ἀδελφοὶ δὲν πέρνουσι Γυναῖκας ἀπλῶς Θείαν καὶ Ἀνεψιάν. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρε τὴν Μαρίαν Γυναῖκα, ὁ Δημήτριος ὁ Ἀδελφός τε δὲν λαμβάνει τὴν Θεοδώραν τὴν Ἀνεψιὰν τῆς Μαρίας, ὅτι εἶναι ἐ. βαθμῆ.

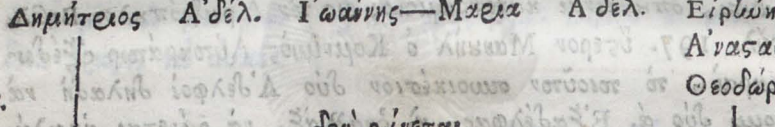
Δημήτριος Ἀδέλ. Ἰωάννης—Μαρία Ἀδέλ. Εἰρήνη
Θεοδώρα
δὲν γίνεται. Βαθμὸς ἐ.

Δύο Ἀδελφοὶ ζητῶσι νὰ λάβουν εἰς Γυναῖκας δύο ξαδέλφας, ἢ καὶ ἐναλλάξ, δύο Ἀδελφαὶ ζητῶσι νὰ πάρουν δύο ξαδέλφια Ἄνδρας. αὐτὸ τὸ συνοικέσιον ἕως εἰς τὸν καιρὸν Σισινίου Πατριάρχε Κωνσταντινοπόλ. ἐγίνετο ἀκωλύτως. ὕστερον αὐτὸς ὁ Σισίνιος ἐξέδωκε νόμον ὅτι νὰ μὴ γίνεται, καὶ ἂν γένῃ νὰ χωρίζεται, καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Τόμον αὐτῆ, ὁπῆ εἶναι κατεγραμμένος εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. γ'. φύλ. 197. ὕστερον Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς Αὐτοκράτωρ ἐξέδωκε νεαρὰν, τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον δύο Ἀδελφοὶ δηλαδὴ νὰ πέρνουν δύο ἀ. Ἐξαδέλφας, καὶ ἐναλλάξ, νὰ γίνεται ἀκωλύτως, ὅμως μετὰ τὸ προσήκοντος κανόνος, ἤγουν τὸ αἰδέσιμον τῆ Σισινίε Τόμε. καθὼς φαίνεται μέρος τῆς νεαρᾶς ταύτης κατεγραμμένον εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. β'. φύλ. 167. & εἰς τὸν Νομοκανόνα Φωτίου Τίτλῳ ιγ'. Κεφ. β'. εἰς τὰ σχόλια Βαλσαμῶνος πλατύτερον γεγραμμένη ἡ νεαρὰ αὕτη. εἰς δὲ τὰς ζρι θ'. ἀπὸ κτίσεως Κόσμου, Μαΐε, ἰνδικτιῶνος θ'. Νεόφυτος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, καὶ Θεοφάνης Ἱεροσολύμων, μετὰ τῶν παρεδρευόντων Ἀρχιερέων Συνοδικῶς ἀπεφάσισαν, τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον, δύο Ἀδελφοὶ δηλαδὴ νὰ πάρουν δύο ξαδέλφας, ἢ δύο Ἀδελφαὶ δύο ξαδέλφια, νὰ γίνεται ἀκωλύτως, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ Συνοδικὸν γράμμα ὁποῦ τότε ἐξέδωκαν, ἀφορισμῷ ἀλύτῳ, καὶ ἀρᾶις βαρυτάταις βάλοντες ἐκείνους ὁπῆ ἤθελαν ἐναντιωθῆ τὸ παράπαν εἰς τὴν τοιαύτην Συνοδικὴν ἀπόφασιν. ὁ Ἰωάννης λοιπὸν ἐπῆρεν εἰς Γυναῖκα τὴν Ἐλσίαν, λαμβάνει καὶ ὁ Ἀδελφὸς

αὐτοῦ Δημήτριος τῷ Ἀνασασίαν Πρωτεξαδέλφῳ τῆς Ἑλένης, εἶναι βαθμῶν ς'. εἶναι εἰς τὸ χέρι τῶν Προεσῶν.

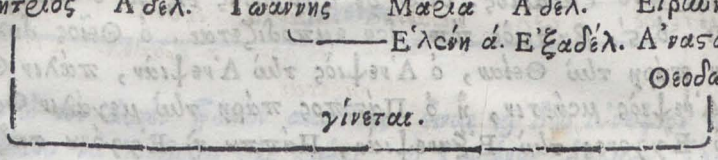
Δύο Ἀ'δελφοὶ μεγάλην Θείαν καὶ Ἐ'ξανεψιὰν δὲν λαμβάνουσιν εἰς Γωνᾶικας. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρε τὴν Μαρίαν Γυναῖκα, ὁ Δημήτριος δὲν λαμβάνει τὴν Θεοδώραν τὴν Ἐ'ξανεψιὰν τῆς Μαρίας Γωναικὸς τῶν Ἀ'δελφῶν τε, διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν ὀνομάτων. ὅταν δὲν ἔχῃ σύγχυσιν ὁ ἕκτος βαθμὸς τότε συγχωρεῖται. ὅταν δὲ ἔχῃ σύγχυσιν ἐμποδίζεται, καθὼς πολλάκις προαπεδείξαμεν.

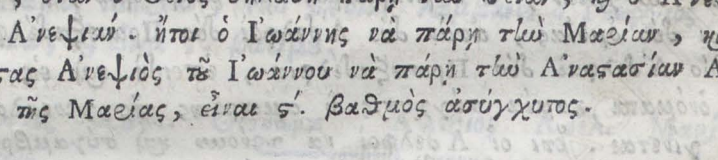
Δύο Ἀ'δελφοὶ λαμβάνουσι μικρὰν Θείαν καὶ Ἀ'νεψιὰν εἰς Γωνᾶικας. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλαβεν εἰς Γωνᾶικα τὴν Ἑλένην, ὁ Δημήτριος λαμβάνει τὴν Θεοδώραν τὴν μικρὰν Ἀ'νεψιὰν τῆς Ἑλένης Γωναικὸς τῶν Ἀ'δελφῶν τε εἰς Γωνᾶικα, εἶναι ζ'. Βαθμῶν. εἰς τοῦτο τὸ συγκρίσεον ἐχάζονται τινὲς διατὶ παραθεωρεῖται ἡ σύγχυσις, ἀπὸ τῶν εἶναι Ἀ'δελφοὶ δηλαδὴ λαμβάνουσιν ὀνομασίαν ἀπὸ τὰς Γωνᾶικας μικρῶν Θείου καὶ Ἀ'νεψιῶν. ὁπῶν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οἱ δύο Ἀ'δελφοὶ δὲν λαμβάνουσι μεγάλην Θείαν καὶ Ἐ'ξανεψιάν. λέγουσι, μεταξὺ ς'. καὶ ζ'. βαθμῶν εἶναι διαφορὰ, ὅτι ἡ συγγένεια τῆς ἓξ βαθμ. εἶναι πλησιεστέρα ἀπὸ τῆς ἑπτὰ, διὰ τοῦτο καὶ ἡ σύγχυσις τῶν ὀνομάτων αὖ εἶναι μικρὰ, ὅμως εἰς τὴν πλησιεστέραν συγγένειαν μείζων θεωρεῖται ἀπὸ τῆς πορρωτέρω. διὰ τοῦτο καὶ εἰς

τὸν

τὸν ς'. βαθμὸν παρατρεῖται, εἰς δὲ τὸν ζ'. βαθμὸν παραβλέπεται.

Θεῖος ἁπλῆς καὶ Ἀνεψιὸς λαμβάνεται ἁπλῶς Θείαν καὶ Ἀνεψιάν, ὅταν ὁ Θεῖος δηλαδὴ πάρῃ τὴν Θείαν, καὶ ὁ Ἀνεψιὸς τὴν Ἀνεψιά. ἤτοι ὁ Ἰωάννης νὰ πάρῃ τὴν Μαρίαν, καὶ ὁ Κώνσας Ἀνεψιὸς τοῦ Ἰωάννου νὰ πάρῃ τὴν Ἀνασασίαν Ἀνεψιὰν τῆς Μαρίας, εἶναι ς'. βαθμὸς ἀσύγχυτος.

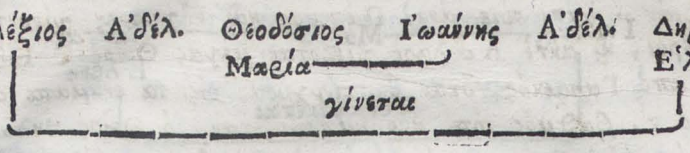
Εἰ δὲ ὁ Ἀνεψιὸς πάρῃ τὴν Θείαν, ὁ Θεῖος δὲν γίνεται νὰ πάρῃ τὴν Ἀνεψιαν αὐτῆς.

Διὰ τὸν ς'. βαθμὸν ἐξ ἀγχιστείας ἤτοι συμπεθερείας, πρέπει νὰ ἐξδίρωμεν ἀληθῆ κανόνα, ὅτι τότε ἐμποδίζεται, ὅταν γίνεται σύγχυσις εἰς τὰ ὀνόματα. ὅταν δηλαδὴ ὁ μεγαλίτερος νὰ λαμβάνῃ τὴν μικροτέραν, καὶ ὁ μικρότερος τὴν μεγαλιτέραν. οἷον ὁ Πατὴρ νὰ λάβῃ τὴν μικρὰν Ἀνεψιὰν, καὶ ὁ Υἱὸς νὰ λάβῃ τὴν μικρὰν Θείαν, ἢ ὁ Θεῖος τὴν Ἀνεψιὰν, ἢ ὁ Ἀνεψιὸς τὴν Θείαν, ἢ ὁ Πάππος τὴν Ἐξανεψιὰν, καὶ ὁ Ἔγγονος τὴν μεγάλην Θείαν, ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα συμπεθερειὰ οἱ μεγαλίτεροι κατὰ τὴν ἡλικίαν, γίνονται μικρότεροι ἀπὸ τῆς Γυναικός. καὶ ἀντὶ Πάππος λέγεται Ἐξανεψιὸς ἀπὸ τῆς Γυναικὸς, ἀντὶ Θεῖος Ἀνεψιὸς, ἀντὶ Πατὴρ μικρὸς Ἀνεψιὸς, ἢ ὅταν εἷς μέγας καὶ ἄλλος μικρὸς κατὰ τὴν ἡλικίαν λαβωσι δύο ὁμοίας. οἷον ὁ Πάππος καὶ Ἔγγονος νὰ πάρωσι δύο Πρωτεξα-

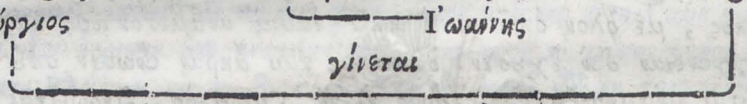
πεξαδέλφας, ἢ δύο Ἀδελφοὶ νὰ λάβουν μεγάλην Θείαν καὶ Ἐξανεψιὰν, διατὶ τότε ἀντὶ Πάππος καὶ Ἔγγονος γίνονται σύγαμβροι, καὶ ἀντὶ Ἀδελφοὶ γίνονται μέγας Θεῖος & Ἐξανεψιὰς ἀπὸ Γυναικός. ὅταν δὲ σύγχυσις εἰς τὰ ὀνόματα δὲν εἶναι, ὁ ς'. βαθμὸς τότε δὲν ἐμποδίζεται. ὁ Θεῖος δηλαδὴ ὅταν πάρῃ τὴν Θείαν, ὁ Ἀνεψιὸς τὴν Ἀνεψιὰν, πάλιν Θεῖος & Ἀνεψιὸς μένουσιν, ἢ ὁ Πάππος πάρῃ τὴν μεγάλην Θείαν, καὶ ὁ Ἔγγονος τὴν Ἐξανεψιὰν, Πάππος καὶ Ἐγγόνι σώζουσι τάξιν. καὶ τὰ ἄλλα ὅσα τοιαῦτα συνοικέσια ς'. βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας, ὅταν ὁ μεγαλίτερος λαμβάνῃ τὴν μεγαλιτέραν κατὰ τὴν ἡλικίαν, & ὁ μικρότερος τὴν μικροτέραν, ἢ δύο ἄμοιοι δύο ὁμοίας, ὡσὰν δύο Ἀδελφαὶ δύο Πρωτεξαδέλφας, ἢ δύο Ἀδελφαὶ δύο Πρωτεξαδέλφια, ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ὀνόματα καμία σύγχυσις ἢ σμικρότης τῆς γενεαλογίας δὲν γίνεται. ὅτι οἱ Ἀδελφοὶ νὰ γένουν καὶ σύγαμβροι τὸ αὐτὸ εἶναι, καὶ δύο ξένοι ὅταν γίνουν σύγαμβροι τάξιν Ἀδελφῶν ἔχουσι. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφάλ. ι'. περὶ βαθμῶν, λέγει, μερικοὶ δὲ εἶπον καλῶς ὅτι τὰ ἐξ ἀγχιστείας συνοικέσια ς'. βαθμοῦ ἀνίσως καὶ εἶναι καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη οἱ βαθμοὶ ἴσοι δηλαδὴ ξεὺς καὶ ξεῦς, γίνονται ἀκωλύτως, εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι ἴσοι, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὀλιγώτεροι, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο περισσότεροι ἐμποδίζονται, ὅτι ἀπὸ ὅσα ἀνωτέρω εἶπομεν, ἔχει τὸ ἴσον καὶ τὸ ἄνισον, ἀλλὰ συγκεχυμένον καὶ ἀσύγχυτον, ἢ συγχωρεῖ, ἢ κωλύει. ὅρα καὶ τὸν Ἁρμενόπ. Βιβλ. ι'. φύλ. 483. ὅπου γράφει τὰ αὐτά.

Δύο ἁπλοῖ Θεῖοι ἕνας τὴν ἄλλην λαμβάνουσι τὰς ἁπλᾶς Ἀνεψιάς. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλαβεν εἰς Γυναῖκα Μαρίαν Θυγατέρα τοῦ Θεοδοσίου, ὁ Θεοδόσιος ἔχει Ἀδελφὸν Ἀλέξιον, ὁ Ἰωάννης ἔχει Ἀδελφὸν Δημήτριον, ὁποῖος ἔχει Θυγατέρα Ἑλένην, λαμβάνει καὶ ὁ Ἀλέξιος τὴν Ἑλένην τὴν Ἀνεψιὰν τοῦ Ἰωάννου. εἶναι ς'. βαθμοῦ, καὶ εἰς ὀδὸν μετρεῖται ἡ σύγχυσις κατὰ τὸ συνοδικὸν σημείωμα τοῦ ῥηθέντος Κυρίου Νεοφύτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, Θεοφάνους Ἱεροσολύμων, καὶ τῶν παρῤῥηθέντων Ἀρχιερέων, ἐπὶ ἔτει ζριδ'. ἀπὸ κτίσεως Κόσμου.

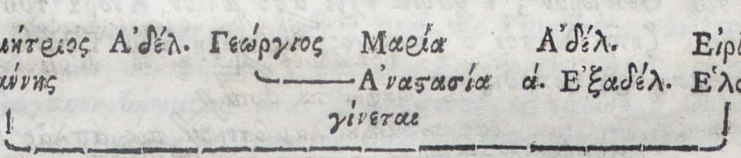
Ἀλέ-

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπώλυτον εἶναι καὶ δύο Ἀνεψιοὶ ὅπως τοῦ ἄλλου νὰ λάβουν τὰς Θείας. ὁ Γ'ωαννης δηλαδὴ ἔλαβε Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ἡ Θεοδώρα ἔχει Ἀδελφὸν Δημήτριον, ὁ ὁποῖος ἔχει Υἱὸν Γεώργιον, ὁ Γ'ωαννης πάλιν ἔχει Θείαν ἀπὸ Πατρὸς Μαρίαν, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ Γεώργιος εἰς Γυναῖκα, καὶ εἶναι ς'. βαθμῆς.

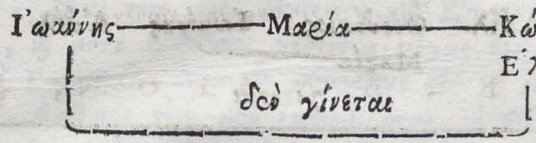

Θεῖος καὶ Ἀνεψιὸς λαμβάνουσι δύο Πρωτεξαδέλφας. ὁ Γεώργιος δηλ. ἔλαβε τὴν Ἀνασασίαν Γυναῖκα, λαμβάνει καὶ ὁ Γ'ωαννης ὁ Ἀνεψιὸς τῆ Γεωργίῳ τὴν Ε'λενίτσαν Πρωτεξαδέλφην οὖσαν τῆς Ἀνασασίας, εἶναι ζ'. βαθμῆς.

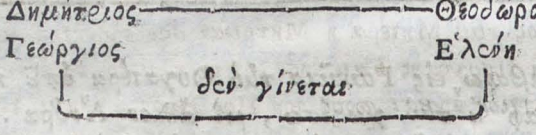
Δὲν λαμβάνω εἰς Γυναῖκα τὴν Θυγατέρα ὁπῆ κάμῃ ἡ Γυναῖκά μου, ἀφ' ἧς τὴν χωρίσω, μὲ ἄλλον Ἄνδρα. ὁ Γ'ωαννης δηλαδὴ, εἶχε Γυναῖκα τὴν Μαρίαν ἣν τὴν ἐχώρισεν, ἡ Μαρία ἐπῆρεν ἄλλον Ἄνδρα Κώνσαν ὀνόματι καὶ ἐγέννησε τὴν Ε'λενίτσαν, δὲν ἠμπορεῖ ὁ Γ'ωαννης νὰ πάρῃ τὴν Ε'λενίτσαν εἰς Γυναῖκά του, ὅτι τόπον Προγόνης ἔχει, εἶναι ἀ. βαθμῆς.

Γ'ωαν-

Βαθμὸς α.

Τὰ Προγονοαδέλφια τὰ ὁποῖα κοινῶς λέγονται Μιλαδέλφια, καὶ Λολαδέλφια, γίνονται τοιοτρόπως. εἷς Ἀνὴρ ἀπὸ πρώτιν Γυναῖκα ἔχει Υἱὸν, καὶ χηρεύσας πέρνει ἄλλην Γυναῖκα, ἡ ὁποία ἀπὸ ἄλλον Ἄνδρα ἔχει Θυγατέρα. ὁ Υἱὸς λοιπὸν τοῦ Ἀνδρὸς, καὶ ἡ Θυγάτηρ τῆς Γυναικὸς λέγονται Προγονοαδέλφια, ὡσαὶ ὁπῶ εἶναι ὁ Υἱὸς τῆς Γυναικὸς Προγονὸς, καὶ ἡ Θυγάτηρ τοῦ Ἀνδρὸς Προγονή. Ἀδέλφια δὲ δὲν τὴν ἄκραν εἶναι ὁπῶ θεωρεῖται ἀναμεταξὺ τοῦ Ἀνδρὸς καὶ τῆς Γυναικὸς, μὲ ὅλον ὁπῶ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ἀναμεσόντους καμίαν Συγγένειαν δὲν ἔχουσιν. ὅθεν δὲν τὴν ἄκραν εἶναι ὁπῶ ἐννοεῖται ἀναμεταξὺ τοῦ Ἀνδρὸς καὶ τῆς Γυναικὸς, θεωρεῖται καὶ ἀναμεταξὺ αὐτῶν ἡ Συγγένειά της, ἡ ὁποία μονοπροσώπως ἐμποδίζει αὐτὰ τὰ Προγονοαδέλφια νὰ μὴν ἔρχωνται εἰς Γάμου κοινωνίαν, διὰ τὸ αἰδέσιμον τῆς συναφείας τῶν χρωπόρων αὐτῶν. ὁ Δημήτριος δηλαδὴ, ἔχει Υἱὸν τὸν Γεώργιον ἀπὸ ἄλλην Γυναῖκα, ἡ ὁποία ἀπέθανε, καὶ ἔλαβε δευτέραν Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ἡ ὁποία ἔχει ἀπὸ ἄλλον Ἄνδρα τὴν Ἑλένην, ζητᾷ λοιπὸν ὁ Γεώργιος νὰ πάρῃ τὴν Ἑλένην εἰς Γυναῖκα, καὶ ἐμποδίζεται.

Περὶ

Περὶ τῆς ἐκ τειγωνείας συγγενείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, έ.

Εἰς τὰ ἐκ τειγωνείας συγγενέσια οἱ παλαιοὶ βαθμὸς δὲν ἐνόησαν, ἀλλὰ ὅσα ῥητῶς ἐμπόδισεν ὁ νόμος ἐκεῖνα μόνον ἐφύλαττον, τὰ δὲ ἄλλα πάντα συγχεχωρημένα εἶχον. ὁ δὲ νόμος ἐκ τειγωνείας συγγενέσια καθὼς φαίνεται δύο μόνον ἐμπόδισε, καὶ ὄχι ἄλλο, τὰ ὁποῖα καὶ ἑνὸς βαθμοῦ εἰσίν. ὁ Μητρυὸς δηλ. νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ πάρῃ τὴν Γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος Προγονέως, ἤτε ἡ Μητέρα τὸν Ἄνδρα τῆς ἀποθανούσης Προγονίσσης, ὅτι ὁ Προγονὸς καὶ ἡ Προγονὴ ἔχουσι τόπον Υἱοῦ & Θυγατρὸς εἰς τὸν Μητρυὸν καὶ Μητρυήν, διὰ τοῦτο καὶ ἑνὸς βαθμοῦ, λέγονται. ἐπειδὴ δὲ τὰ δύο γονὶ, ἤτοι ὁ Ἀνὴρ καὶ ἡ Γυνὴ βαθμὸν δὲν ἔχουσιν ἤτε ἀναμεσόντας, ἤτε πρὸς τὸ μέσον γονὶς κατὰ τὸν Βλάσαρ. εἰς τὸ β. στοιχ. Κεφ. ή. περὶ τῆς ἐκ τειγωνείας, καὶ τὸν Ἀρμενόπυλον Βιβλ. ή. περὶ τῆς συγγενείων φύλ. 485. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. μέσον δὲ γονὶς τὸ παρεμπίπτον μεταξὺ τοῦ Ἀνδρὸς καὶ τῆς Γυναικὸς ἐννοεῖ τὴν ἀπὸ τοῦ Υἱοῦ, ἢ Προγόνου Νύμφην, ἢ τὸν ἀπὸ Θυγατρὸς, ἢ Προγόνης Γαμβρὸν, διὰ τοῦτο ταῦτα τὰ συγγενέσια καὶ ἑνὸς βαθμοῦ λέγει, ὅτι μεταξὺ Γαμβροῦ ἢ Νύμφης, καὶ Πενθερὸς ἢ Πενθερᾶς βαθμὸς δὲν μετρεῖται, διὰ τὴν συμάφειαν τοῦ Ἀνδρὸς μετὰ τῆς Γυναικὸς, τὴν ὁποίαν εἰς βαθμὸν δὲν φέρουσιν, ἀλλ' οἷα λογίζονται εἶναι, ὅταν τὸ ἀνδρόγυνον λύωμένον εἶναι & βλέπεται. καὶ ἐπειδὴ ἡ Θυγάτηρ ἢ ὁ Υἱὸς Προγόνη ἢ Προγονὸς βαθμὸν πρὸς τὸν Πατέρα ἢ Μητρυὸν, πρὸς τὴν Μητέρα ἢ Μητρυὰν δὲν ἔχουσιν, ἤτε ὁ ἀπὸ τῆς Θυγατρὸς ἢ Προγόνης Γαμβρὸς, ἤτε ἡ ἀπὸ τοῦ Υἱοῦ ἢ Προγόνου Νύμφη βαθμὸν ἔχουσι πρὸς τὸν Πενθερὸν, ἢ τὴν Πενθεράν.

Οἱ μεταγενέστεροι ὅμως ἔβαλαν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐκ τειγωνείας συγγενέσια βαθμὸς, καὶ ὅρον ἕως πόσου νὰ ἐμποδίζεται, καὶ εἰς ποῖον βαθμὸν νὰ εἶναι συγχωρημένα, καὶ ἀνεμπόδιστα, χωρὶς καμίαν ἀμφιβολίαν γινόμενα, καὶ καθὼς εἰς τὰ ἐξ αἵματος συγγενέσια ὅρον ἔβαλαν τὸν ή. βαθμὸν ἀκωλύτως νὰ γί-

νε-

ται, εἰς τὰ ἐξ ἀγχιστείας συγγενέστια πῆ μὲν τὸν ς'. πῆ δὲ τὸν ζ'. βαθμὸν, εἰς τὰ ἐκ τειγονείας τὸν δ'. βαθμὸν ἐδιώρισαν ἀκωλύτως νὰ γίνεται. ἀγκαλὰ καὶ νὰ εἶναι τινὰ συγγενέστια ἐκ τειγονείας ὁπὲ γίνεται εἰς τὸν γ'. βαθμὸν, καὶ ταῦτα ἐκ συγηθείας ὡς λέγουσιν, ὅμως εἰς τὸ νὰ εἶναι ἀκώλυτα καὶ χωρὶς τινὸς ἐρμήνης τὰ ἐκ τειγονείας ὁ δ'. βαθμὸς ζητεῖται, καὶ αὐτὸν πρέπει νὰ ἐξετάζῃ ὁ καθ' ὅας ℭ νὰ διείσκῃ διὰ νὰ εἶναι βέβαιος. ὅτι ἀπὸ τὲ τέταρτε βαθμὲ καὶ ἀπέκεινα ἔρχονται εἰς Γάμε κοινωνίαν ἀνεξετάστως κατὰ τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ή. εἰς τὰ περὶ ἐκ τειγονείας, καὶ Ἀριμηνόπυλον Βιβλ. ή. περὶ τῆς συγγενέστιων φύλ. 484. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν Ἀριμηνόπυλον, εἰς τιλὶ ἐξάβιβλ. Βιβλ. δ'. Τίτλ. ς'.

Διὰ νὰ διείσκῃ λοιπὸν τινὰς τὰς βαθμὰς εἰς τὰ ἐκ τειγονείας ἐν δικολίᾳ, εἶναι χρεία νὰ ἐξεύρῃ τὸ μέσον γονὸς, μέσον δὲ γονὸς εἶναι ἐκεῖνο ὁπὲ συνάπτει καὶ ἀνταμώνει τὰ ἄλλα δύο γονὴ. ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα ἐκ τειγονείας συγγενέστια εἶναι ἀπὸ τεῖα γονὴ, διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τειγονείας λέγονται. ὡσαὶ νὰ εἰποῦμεν κάθε ἀνδρόγυνον εἶναι ἀπὸ δύο γονὴ, ὅτι ἄλλο γονὸς ὁ Ἀνὴρ, καὶ ἄλλο ἡ Γυνὴ, καὶ ἔχει καὶ ὁ Ἀνὴρ γενεὰν, ἔχει ℭ ἡ Γυνή. καὶ μὲ τὲ Ἀνδρὸς ἢ μὲ τῆς Γυναικὸς τὸ γονὸς, ἔρχεται ἄλλο τεῖτον γονὸς ξενον εἰς Γάμε κοινωνίαν, καὶ συμβαίνουν εἰς συμπεθερείαν τεῖα γονὴ ἀπάμα, καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ τεῖα γονὴ τινὰ πρόσωπα θέλουν νὰ ἔλθουν εἰς Γάμε κοινωνίαν. ℭ λέγεται αὐτὸς ὁ Γάμος ἐκ τειγονείας. ℭ διὰ νὰ γνωρίζῃ μὲ δικολίαν τὰς βαθμὰς εἰς αὐτιλὶ τιλὶ συμπεθερείαν, πρέπει νὰ ἐρμηνᾷ νὰ διείσκῃ ποῖον εἶναι τὸ μέσον γονὸς ὁπὲ ἀπαμώνει τὰ ἄλλα δύο γονὴ εἰς τιλὶ συμπεθερείαν ταύτιλι, καὶ ὅσον ξεμακρώνονται ἀπὸ τὸ μέσον γονὸς, τόσον δὲν ἐμποδίζονται νὰ ἔρχωνται εἰς Γάμου κοινωνίαν. Παραδείγματος χάριν, ἡ Ἄννα καὶ ὁ Γεώργιος Ἀδέλφια, ἡ Ἄννα ἔλαβε τὸν Δημήτριον ἀπὸ ἄλλο γονὸς. ὁ Γεώργιος ἔλαβε Γυναῖκα τιλὶ Ἐλείλι ἀπὸ ἄλλο γονὸς, καὶ ἔγιναν τεῖα γονὴ συμπέθεροι. αὐτὰ τὰ τεῖα γονὴ ὁπὲ τὰ ἐσυνάφε εἰς συμπεθερείαν σοχαζόμεθα ποῖον εἶναι τὸ μέσον γονὸς, καὶ διείσκομεν τὸν Γεώργιον καὶ τιλὶ Ἄννας, ἔσωπας ℭ ἡ Ἄννα νὰ ἐπῆρε τὸν

Δη-

Δημήτριον, καὶ ὁ Γεώργιος τὴν Ἑλένην. ἡ Ἑλένη ἔχει Ἀδελφὴν Ἀναστασίαν. ὁ Δημήτριος μὲ τὸ νὰ ἀπέθανεν ἡ Ἄννα, ζητᾷ νὰ πάρῃ τὴν Ἀναστασίαν. σοχαζόμεθα λοιπὸν πόσων βαθμῶν εἶναι ἡ Ἀναστασία μὲ τὴν Ἄνναν, καὶ δείσκομεν νὰ εἶναι δ'. βαθμοί. ἡ Ἄννα & ὁ Γεώργιος Ἀδελφια, δύο βαθμοί. ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Ἀναστασία ἄλλα δύο Ἀδέλφια, ἄλλοι δύο βαθμοί, γίνονται τέσαρες ὅλοι. καὶ ὁ δ'. βαθμὸς, εἶναι συγχωρημένος εἰς τὰ ἐκ τειγωνείας. λοιπὸν ὁ Δημήτριος πρώτην Ἄνδρας τῆς Ἄννας, πέρνει εἰς Γυναῖκα τὴν Ἀναστασίαν, τὴν Γυναικαδέλφην τῆς Γυναικαδελφῆς τε. ὥστε ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν γένεσθαι Γαμβρὸν ἐπ' Ἀδελφῇ, καὶ σύγαμβρον. ὅρα καὶ τὸ σχῆμα.

Δημήτριος—Ἄννα Ἀδέλ. Γεώργιος—Ἑλένη Ἀδέλ. Ἀναστασία
γίνεται Βαθμὸς δ.

Πρὸς τέτοις πρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν ὅτι ὁ Γαμβρὸς πρὸς τὸν Πενθερὸν καὶ Πενθεράν, ὁμοίως & ἡ Νύμφη ἀ. βαθμὸν ἔχεσιν ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται. πρὸς δὲ τὸν Γυναικάδελφον ἢ Γυναικαδέλφην, Ἀνδράδελφον ἢ Ἀνδραδέλφην βαθμὸν β'. τετέσιν ἡ τῆς Ἀδελφῆς μου Γυνὴ σχὲ τὴν πρὸς τὸν Ἀδελφόν μου ἄκραν σύνωσιν β'. βαθμὸν ἔχει εἰς ἐμένα, ὁμοίως καὶ ἐγὼ πρὸς αὐτὴν, πρὸς δὲ τὴν Ἀδελφὴν τῆς Νύμφης μου ἐγὼ ὁ Ἀνδράδελφος αὐτῆς, δὲν εἶμαι πλέον ἕτζι, ὅτι ἤθελα μεξηθῇ γ'. βαθμὸν, μὲ αὐτὴν, ἀλλ' ὅτε ἀναφέρομαι ἐγὼ ὁ Ἀνδράδελφος πρὸς τὴν Ἀδελφὴν τῆς ἐπ' Ἀδελφῷ Νύμφης μου, τότε πλαγιάζεται τὸ γένος, καὶ οἱ συναλειφόμενοι δύο βαθμοὶ τῆ Ἀνδρογυνίου εἰς ἕνα, σχὲ τὴν ἄκραν σύνωσιν τοῦ συγγενείου, οἱονεὶ σχαλυόμενοι, τέλειοι ἀναφαίνονται, & μετρουῦται ἐμὲ & τὴν Ἀδελφήν μου δύο βαθμοὶ, καὶ τῆς Νύμφης μου καὶ τῆς Ἀδελφῆς μου ἄλλοι δύο, τέσαρες. ὁμοίως & καθεξῆς εἴτε ὅτι τῇ τῆ Γαμβρῆ Συγγενείᾳ, εἴτε ἐπὶ τῆς Νύμφης θεωρουῦται.

Εἰς σαφεστέραν κατάληψιν τῶν ῥηθέντων ῥητέον καὶ ταῦτα. τὸ Ἀνδρόγυνον καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον βαθμὸν δὲν ἔχει, ἤτε

πρὸς ἑαυτὸ, ὅτε πρὸς ἄλλο μέσον γένος, ὡς εἴρηται. φέρε εἰπεῖν, ἐγὼ ἔχω Ἀδελφὸν ὑπανδρευμένον, καὶ καθὼς ὁ Ἀδελφός μου εἶναι πρὸς ἐμὲ β'. βαθμὲ, ἔτζι καὶ ἡ Γυναῖκά του, ἡ Νύμφη μου δηλ. πρὸς ἐμὲ β'. βαθμὲ εἶναι, καθ' ἑαυτὸ θεωρούμενον τὸ συνοικέσιον πρὸς ἐμὲ τὸν Ἀδελφὸν δηλ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Νύμφη μου ἔχει Ἀδελφὴν, καὶ θέλω ἐγὼ νὰ ἔλθω εἰς μέζον βαθμὸν μὲ τὴν Ἀδελφήτης, πλέον ἡ Νύμφη μου δὲν εἶναι β'. βαθμὲ πρὸς ἐμὲ εἶναι δ'. τὸ αἴτιον εἶναι, ὅτι οἱ δύο βαθμοὶ τῆς Γυναικὸς δηλ. καὶ τῆ Ἀνδρὸς ὁπὲ δὲν τὴν ἄκραν σύνσιν ὁποὺ ἔχουσιν ἀπὸ τὲ νόμε συναλείφονται εἰς σὲν, τότε οἱονεὶ δὲν λύνονται καὶ ἀφαίνονται. Ὁ μὲν βαθμὸς τῆς Νύμφης μου πηγαίνει πρὸς τὴν Ἀδελφήτης, καὶ γίνονται δύο βαθμοὶ, ὁ δὲ βαθμὸς τὲ Ἀδελφὲ μου ἔρχεται πρὸς ἐμένα, καὶ γίνονται ἄλλοι δύο, καὶ ἀναφαίνονται οἱ τέσσαρες βαθμοὶ τέλειοι.

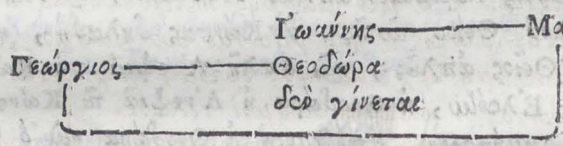
Τὰ ἐκ τεχνείας συνοικέσια ὁπὲ ὁ νόμος ῥητῶς ἐμποδίζει, καθὼς ἀνωτέρω εἴπομεν, δύο εἶναι αὐτά. τὸ σὲν τοιῦτον.

Ὁ Μπέγος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὲ Προγονὲ τὴν Γυναῖκα. ὁ Ἰωάννης δηλ. καὶ ἡ Μαρία εἶναι Ἀνδρόγυνον. ἡ Μαρία ἔχει ἀπὸ ἄλλον Ἄνδρα Υἱὸν Κώνσα, ὁ ὁποῖος εἶναι Προγονὸς τὲ Ἰωάννε, καὶ ἔχει Γυναῖκα τὴν Εἰρήνην. ἀπέθανεν ὁ Κώνσας, καὶ ἡ Μαρία ἡ Μήτηρ αὐτὲ, ζητεῖ ὁ Ἰωάννης λοιπὸν νὰ πάρῃ τὴν Εἰρήνην εἰς Γυναῖκα, ὁ νόμος τὸν ἐμποδίζει λέγωντας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα ὁ Ἰωάννης τὴν Εἰρήνην τὴν ποτὲ Γυναῖκα τὲ Προγονὲ τὲ, ὅτι ὁ Προγονὸς λόγον Υἱῦ ἐπέχει. ὥσε σὲν καὶ ὁ αὐτὸς νὰ πάρῃ Πανδεραν Ὁ Νύμφην δὲν εἶναι δυνατὸν, ὅτι εἶναι σὲν βαθμὲ.

Τὸ ἄλλο συνοικέσιον ἐκ τεχνείας ὁπὲ ὁ νόμος ἐμποδίζει ῥητῶς νὰ γένῃ εἶναι τοιῦτον.

Ἡ Μητρυιὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ Ἄνδρα τῆς ἀποθανούσης Προγονῆς της τὸν Ἄνδρα. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρεν εἰς Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, καὶ ἔχει ὁ Ἰωάννης ἀπὸ ἄλλην Γυναῖκα Θυγατέρα Θεοδώραν, ἡ ὁποία εἶναι Προγονὴ τῆς Μαρίας, καὶ ἔχει Ἄνδρα τὸν Γεώργιον. ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ Θεοδώρα ἡ Θυγάτηρ αὐτοῦ, ζητεῖ ἡ Μαρία νὰ πάρῃ τὸν Γεώργιον εἰς Ἄνδρα, ⁊ ὁ νόμος τὴν ἐμποδίζει λέγωντας, δὲν ἠμπορεῖ ἡ Μητρυιὰ νὰ πάρῃ εἰς Ἄνδρα τὸν Γεώργιον, τὸν Ἄνδρα τῆς Προγονῆς της Θεοδώρας. ὅτι ἡ Προγονὴ λόγον Θυγατρὸς ἐπέχει. ὥστε μία καὶ ἡ αὐτὴ νὰ πάρῃ Πενθερὸν καὶ Γαμβρὸν δὲν εἶναι δυνατόν.

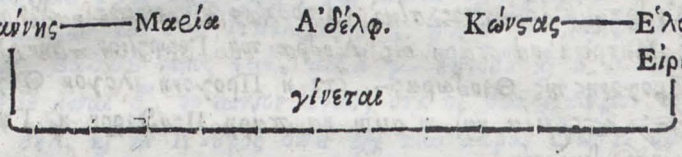
Βαθμὸς ἀ-

Ἐκεῖνα τὰ συγγενικὰ ἐκ γειτνείας ὁπῦ ἡ συνήθεια συγχωρεῖ νὰ γίνωνται, δύο εἶναι καὶ αὐτά. τὸ σῶα εἶναι ποιῶτον.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς λαμβάνει Ἀδελφὴν καὶ Προγονὴν τῦ Γυναικαδέλφυ. ἡ Μαρία δηλ. ⁊ ὁ Κώνσας εἶναι Ἀδέλφια. ἡ Μαρία ἐπῆρεν Ἄνδρα τὸν Ἰωάννην, ὁ Κώνσας ἐπῆρεν εἰς Γυναῖκα τὴν Ἑλσίλην, ἡ ὁποία ἔχει Θυγατέρα ἀπὸ ἄλλον Ἄνδρα τὴν Εἰρήνην, καὶ εἶναι Προγονὴ τῦ Κώνσα. ἀπέθανεν ἡ Μαρία, ζητᾷ ὁ Ἰωάννης νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Εἰρήνην, τὴν Προγονὴν τῦ Γυναικαδέλφυ, καὶ ἡ συνήθεια τὸν συγχωρεῖ καὶ τὴν πέρνει. εἶναι γ'. βαθμοῦ, ἐπειδὴ ἡ Προγονὴ ἐπέχει τόπον Θυγατρὸς ὡς εἴρηται, ⁊ βαθμὸν δὲν ἔχει ἡ Εἰρήνη μὲ τὸν Κώνσα τὸν Μηξάδην, ⁊ τὴν Ἑλσίλην τὴν Μητέρα της. ὁ Κώνσας πάλιν μὲ τὸν Ἰωάννην εἶναι β'. βαθμῦ, ἐπειδὴ ὁ εἰς Ἀδελφὴν Γαμβρὸς ἐπέχει τόπον Ἀδελφῦ κατὰ τὸν κανόνα ὁπῦ λέγει. καὶ γὰρ ἡ τῦ Ἀδελφῦ μου Γυνὴ, ⁊ ἡ τὴν ὥρας αὐτὸν ἄκραν σῶσιν δευτέραν ὅτι βαθμῦ. ⁊ ⁊ ταύτην τὴν ἀφορμὴν, αὐτὸ τὸ συγγενικὸν λεπταῖς ἐπινοίαις γ'. βαθμῦ λέγεται, ὅτι Ἀνεψιᾶς τόπον ἐπέχει ἡ Εἰρήνη εἰς

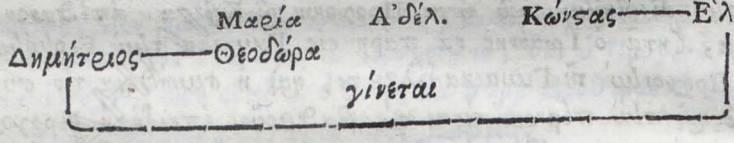
τῶν Μαρίαν, καὶ συγχωρεῖται ἐκ συνηθείας. ἐπειδὴ καὶ λέγει, ἄλλος τῶν Προγόνων τῆς Γυναικαδέλφης ἔλαβε. Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφ. ι'. περὶ τῆς ἐκ τετραγενείας. καὶ Ἀρμενόπουλος Βιβλ. ι'. περὶ τῆς συνοικεσίων φύλ. 485. ὅπου γράφει τὰ αὐτά.

Βαθμὸς γ'.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς λαμβάνει ἁπλῶς Ἀνεψιαὶ, καὶ τῶν Γυναῖκα τοῦ ἁπλοῦ Θείου αὐτῆς. ὁ Κώνσας δηλαδὴ, καὶ ἡ Θεοδώρα εἶναι Θεῖος ἁπλῆς, καὶ ἁπλῆ Ἀνεψιά. ὁ Κώνσας ἐπῆρε Γυναῖκα Ἑλένην, ἡ Θεοδώρα ἡ Ἀνεψιὰ τοῦ Κώνσα ἐπῆρεν Ἄνδρα Δημήτριον. ἀπέθανεν ἡ Θεοδώρα καὶ ὁ Θεῖος αὐτῆς Κώνσας, ὁ Δημήτριος ζητᾷ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Ἑλένην, τὴν Γυναῖκα τοῦ Θείου τῆς προτέρας τοῦ Γυναικὸς Θεοδώρας, καὶ ἡ συνήθεια τὸν συγχωρεῖ καὶ τὴν πέρνει. καὶ εἶναι τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον γ'. βαθμοῦ, ὅτι μεταξὺ Ἀνδρὸς & Γυναικὸς βαθμὸς ἐ θεωρεῖται, κατὰ τὸν κανόνα ὁποῦ λέγει, τὰ ἄκρα δύο γονὴ ὁ Ἀνὴρ καὶ ἡ Γυνὴ βαθμὸν ἓν ἔχουσι.

Βαθμὸς γ'.

Αὐτὰ τὰ δύο συνοικέσια συγχωροῦνται ἐκ συνηθείας, καθὼς ἀνωτέρω εἴπομεν, καὶ ὅπου ἂν λάχουν τοιουτοτρόπως γίνονται ἀκωλύτως. ἄλλα δὲ συνοικέσια ἐκ τετραγενείας γ'. βαθμοῦ δὲν συγχωροῦνται, ἐπειδὴ καθὼς εἴπομεν ἡ ἀκρίβεια τοῦ νόμου κατὰ τὸς μεταγενεστέρους εἰς τὰ ἐκ τετραγενείας συνοικέσια ζητεῖ τὸν δ'. βαθμὸν, ὅτι πρέπει ἡ ἐδικοσύνη τῆς συμπεθερείας νὰ πλαγιάζῃ, ἤτοι νὰ ξεμακρύνῃ ὀλίγον ἀπὸ τὸ μέσον γε-

γενός, καὶ ἔτζι νὰ εἶναι νόμιμος ὁ θεμιτὸς ὁ Γάμος. παραδείγματος χάριν τὴν Γωαῖκα τοῦ Γωαικαδελφοῦ μου ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ πάρω, ὅτι εἶναι πολλὰ συμωτινὴ εἰς τὸ μέσον γένος καθὼς καὶ ἐγὼ, ἀμὴ ὁ Ἀδελφός τὴν πέρνει ἀκωλύτως, ἐπειδὴ καὶ ξεμακρύνει ἀπὸ τὸ μέσον γενός ὀλίγον, καὶ ἔρχονται εἰς τὸν δ'. βαθμόν.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς λοιπὸν δὲν λαμβάνει Ἀνδραδέλφιν καὶ Νύμφην. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρε τὴν Μαρίαν τὴν Ἀδελφὴν τοῦ Κώνσα, ἀποθανόσης τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Κώνσα τοῦ Ἀδελφοῦ της, δὲν ἠμπορεῖ ὁ Ἰωάννης νὰ πάρῃ τὴν Ἑλένην τὴν Γυναῖκα τοῦ Κώνσα Γωαικαδέλφου του, ὅτι ὁποίαν ἐδικοσυνίλα ἔχει ὁ Ἰωάννης πρὸς τὸ μέσον γενός τὴν Μαρίαν δηλαδὴ καὶ τὸν Κώνσα, τὴν αὐτὴν ἐδικοσυνίλα ἔχει καὶ ἡ Ἑλένη πρὸς αὐτὲς, καὶ εἶναι ἅπαντες τρίτου βαθμοῦ.

Ἰωάννης——Μαρία Ἀδέλ. Κώνσας——Ἑλένη
| δὲν γίνεται | Βαθμὸς γ'.

Ἀδελφοὶ δύο λαμβάνουσι νύμφην καὶ Ἀνδραδέλφιν. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλαβε τὴν Μαρίαν Ἀδελφὴν τοῦ Κώνσα, ὁ Πέτρος Ἀδελφὸς τοῦ Ἰωάννου ἀποθανόντος τοῦ Κώνσα λαμβάνει τὴν Ἑλένην ἀκωλύτως. ὅτι πλαγιάζει ἡ ἐδικοσυνία τῆς συμπεθερείας, καὶ ξεμακρύνει ἀπὸ τὸ μέσον γενός, καὶ γίνεται δ'. βαθμοῦ.

Πέτρος Ἀδέλ. Ἰωάννης—Μαρία Ἀδελ. Κώνσας—Ἑλένη
| γίνεται | Βαθμὸς δ'.

Πέτρος καὶ Ἰωάννης Ἀδελφοὶ, βαθμοὶ δύο. Μαρία καὶ Κώνσας Ἀδέλφια, ἄλλοι δύο βαθμοὶ, καὶ γίνεται δ'. βαθμὸς, καὶ εἶναι ἀκώλυτον τὸ συνοικέσιον.

Ὁ Μπρὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Προγονὴν τῆς Προγονῆς του. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλαβεν εἰς Γωαῖκα τὴν Μαρίαν ἡ Μα-

ἡ Μαρία εἶχε θυγατέρα ἀπὸ ἄλλον ἄνδρα ὀνόματι Ἐλείλω, ἡ Ἐλένη ἔλαβεν ἄνδρα τὸν Δημήτριον, ὁ Δημήτριος εἶχε θυγατέρα ἀπὸ ἄλλην γυναῖκα ὀνόματι Θεοδώραν. ὁ Γιάννης ἀποθανούσης τῆς Μαρίας δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Θεοδώραν, ὅτι εἶναι βαθμῆ γ'.

Βαθμὸς γ'. Γιάννης——Μαρία Ἐλένη——Δημήτριος
Θεοδώρα
δὲν γίνεται

Μητρὸς καὶ Προγονὸς λαμβάνουσιν ἁπλῶς Θείαν καὶ Ἀνεψιάν. ὁ Γιάννης δηλαδὴ ἔχει Προγονὸν ἀπὸ τὴν πρώτην του γυναῖκα Γεώργιον, ἐπῆρεν ὁ Γιάννης δευτέραν γυναῖκα Ἄννην, ἡ Ἄννα ἔχει ἁπλῶς Ἀνεψιὰν τὴν Θεοδώραν, λαμβάνει αὐτὴν ὁ Γεώργιος, εἶναι δ'. βαθμῆ.

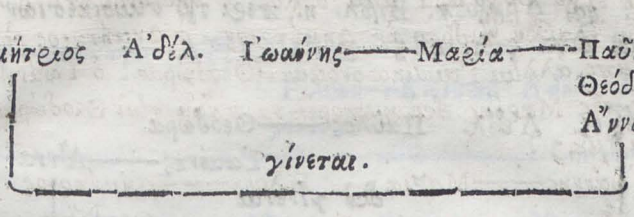
Βαθμὸς δ'. Ἀνασασία——Γιάννης——Ἄννα Ἀδελφ. Θεοδότη
Γεώργιος Θεοδώρα
γίνεται

Μητρὸς καὶ Προγονὸς δύο Ἀδελφὰς δὲν λαμβάνουσιν, ὁ Γιάννης δηλαδὴ ἐπῆρε τὴν Ἄννην, ὁ Γεώργιος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Θεοδότην, εἶναι γ'. βαθμῆ.

Βαθμὸς γ'. Ἀνασασία——Γιάννης——Ἄννα Ἀδέλ. Θεοδότη
Γεώργιος
δὲν γίνεται.

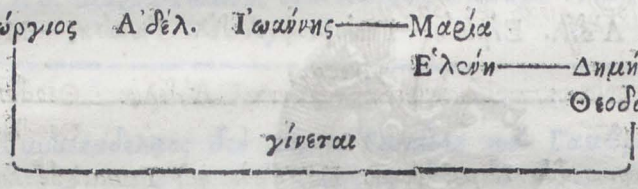
Ἀδελφοὶ δύο λαμβάνουσι Μητρομάμμην καὶ Προγονοεγγόνην. ὁ Γιάννης δηλαδὴ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ἡ Μαρία ἀπὸ τὸν πρῶτον της Ἄνδρα Παῦλον ἔχει Προγονοεγγόνην τὴν Ἄννην, ταύτην λαμβάνει εἰς γυναῖκα Δημήτριος ὁ Ἀδελφὸς τοῦ Γιάννη, εἶναι βαθμὸς δ'.

Δημή-

Βαθμὸς δ'.

Α'δελφοὶ δύο λαμβάνουσι Μητέρα καὶ Προγονὼ τῆς Θυγατρὸς αὐτῆς. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἐπῆρε τὴν Μαρίαν, ἡ Μαρία ἔχει Θυγατέρα Ἑλένην ἀπὸ ἄλλον Α"νδρα, ἡ Ἑλένη ἔχει Προγονὼ Θεοδώραν ὀνόματι, ἀπὸ τὸν Α"νδρα της Δημήτριον· παύτην τὴν Θεοδώραν ὁ Α'δελφὸς τῆ Ἰωάννου Γεώργιος λαμβάνει εἰς Γυναῖκα, εἶναι βαθμ. δ'.

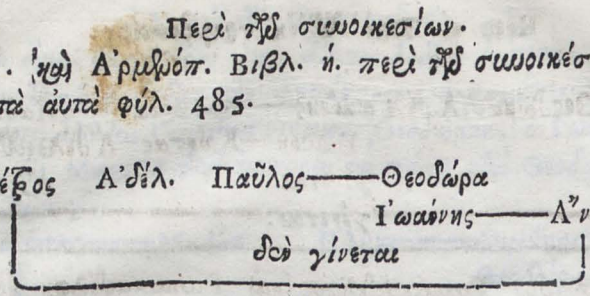

Βαθμὸς δ'.

Α'δελφοὶ δύο Πανθεραὶ καὶ Νύμφην δὲν λαμβάνουσιν εἰς ,, Γυναῖκας, ὅτι εἶναι τείτου βαθμοῦ κατὰ τὸν Κανόνα ὅπε ,, λέγει, τὰ ἄκρα δύο γυνὴ ὁ Α"νὴρ καὶ ἡ Γυνὴ δηλαδὴ βαθ- ,, μὸν δὲν ἔχουσιν ὅτε ἀναμεταξύτους, ὅτε εἰς τὸ γένος ὅπε ,, πίπτει ἀνάμεσόν τους. παραδείγματος χάριν ὁ Παῦλος ἔλαβεν εἰς Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ἡ Θεοδώρα ἔχει Υἱὸν Ἰωάννην ἀπὸ ἄλλον Α"νδρα, καὶ Νύμφην εἰς τὸν αὐτὸν Υἱόν της τὴν Α"ννην. τώρα μεταξὺ τοῦ Παύλου καὶ τῆς Θεοδώρας, Ἰωάννου τοῦ Υἱοῦ αὐτῆς καὶ τῆς Νύμφης της Α"ννας βαθμὸς εἷς μετρεῖται, κατὰ τὸν κανόνα ὁποῦ εἴπαμεν. ὥστε τὴν δύο Α'δελφῶν μόνον οἱ βαθμοὶ μεξοιῶνται, καὶ τοῦ Προγονοῦ ὡς Α'νεψιὸς πρὸς τὸν Α'δελφὸν τοῦ Μητρυᾶτου ἄλλος εἷς βαθμὸς, γίνονται ξεῖς βαθμοί. ἐπειδὴ ὁ Μητρυὸς μὲ τὸν Προγονὸν καὶ τὴν Γυναῖκα τοῦ Προγονοῦτου εἷς βαθμοῦ λέγονται κατὰ τὸν Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ή. εἰς τὰ περὶ ἐκ τειγονείας.

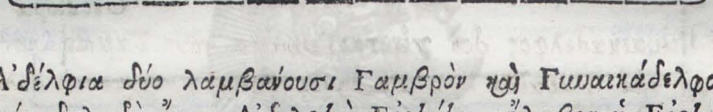
γενείας. καὶ Ἁρμενόπ. Βιβλ. ἡ. περὶ τῆς συγγενείας, ὅπου γράφει τὰ αὐτὰ φύλ. 485.

Βαθμὸς γ'.

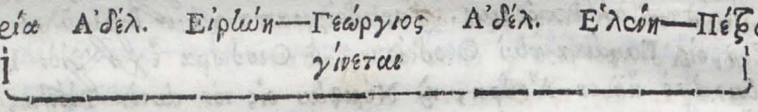
Ἀδέλφια δύο λαμβάνουσι Νύμφιν καὶ Ἀνδράδελφον. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἔχει Ἀδελφὴν Εἰρήνην, καὶ ἔλαβον εἰς αὐτὴν Γαμβρὸν τὸν Γεώργιον. ὁ Γεώργιος ἔχει Ἀδελφὸν Ἰωάννην, ὁ Ἰωάννης ἔλαβεν εἰς Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης, ὁ Πέτρος λαμβάνει τὴν Μαρίαν, εἶναι δ'. βαθμῆ.

Βαθμὸς δ'.

Ἀδέλφια δύο λαμβάνουσι Γαμβρὸν καὶ Γυναικάδελφον. ἡ Μαρία δηλαδὴ ἔχει Ἀδελφὴν Εἰρήνην, ἔλαβεν ἡ Εἰρήνη τὸν Γεώργιον, ὁ Γεώργιος ἔχει Ἀδελφὴν Ἐλσίνην, καὶ ἔλαβε Γαμβρὸν εἰς αὐτὴν τὸν Πέτρον, ἀπέθανεν ἡ Ἐλσίνη, λαμβάνει ἡ Μαρία τὸν Πέτρον, εἶναι δ'. βαθμῆ.

Βαθμὸς δ'.

Ἀδελφοὶ δύο λαμβάνουσι Προγονὴν καὶ Ἀνεψιὰν μίας ἐκ τῆς αὐτῆς. ἡ Θεοδώρα δηλαδὴ ἐπῆρεν Ἄνδρα τὸν Ἰωάννην, ὁ Ἰωάννης ἔχει Θυγατέρα ἀπὸ ἄλλην Γυναῖκα Μαρίαν ὀνόματι, ἡ Θεοδώρα ἔχει Ἀδελφὴν Ἄνναν, ἡ ὁποία ἔχει Θυγατέραν Ἐλσίνην ὀνόματι. ἐπῆρε λοιπὸν ὁ Κώνσας τὴν Ἐλσίνην, λαμβάνει ἐκ ὁ Γεώργιος Ἀδελφός τε τὴν Μαρίαν, εἶναι ε'. βαθμῆ.

Ἰωάν-

Ἰωαννης—Θεοδώρα Α'δέλ. Α"ννα
Μαρία Ελσύη—Κώνσας Α'δέλ. Γεώργιος
γίνεται. Βαθμὸς ς'.

Α'δελφῶν δύο Γωναικάδελφος καὶ Γωναικαδέλφη ἔρχονται εἰς Γάμου κοινωνίαν. ὁ Ἰωαννης δηλαδὴ καὶ Κώνσας Α'δελφοὶ, ὁ Ἰωαννης ἔλαβε τὴν Μαρίαν, καὶ ἡ Μαρία ἔχει Α'δελφὴν Θέκλαν, ὁ Κώνσας ἔλαβε τὴν Θεοδώραν, ἡ Θεοδώρα ἔχει Α'δελφὸν Γεώργιον, ὁ Γεώργιος λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Θέκλαν, καὶ εἶναι ς'. βαθμῆ.

Θέκλα Α'δ. Μαρία-Ἰωαννης Α'δ. Κώνσας-Θεοδώρα Α'δ. Γεώργιος
γίνεται. Βαθμὸς ς'.

Ὁ Γωναικάδελφος δὲν πέρνει Γυναῖκα τοῦ Γαμβρῆ τε ἐπ' Α'δελφῇ τὴν Γωναῖκα. ὁ Γεώργιος δηλαδὴ εἶχε Α'δελφὴν Μαρίαν, καὶ ἔπῆρε Γαμβρὸν εἰς αὐτὴν τὸν Πέτρον, ἀπέθανε ἡ Μαρία, καὶ ὁ Πέτρος ἔπῆρεν ἄλλην Γυναῖκα τὴν Α"ννην. ἀπέθανε καὶ ὁ Πέτρος, δὲν ἠμπορεῖ ὁ Γεώργιος νὰ πάρῃ τὴν Α"ννην εἰς Γυναῖκα, ὅτι ὁ Πέτρος τόπον Α'δελφῆ ἔχει εἰς τὸν Γεώργιον, καὶ εἶναι β'. βαθμῆ, κατὰ τὸν Κανόνα ὅπῆ λέγει, ἡ Γυνὴ τοῦ Α'δελφῆμου δὲν τὴν ἄπραν σύωτιν ὅπου ἔχει εἰς „ τὸν Α'δελφόν μου, εἶναι β'. βαθμοῦ μὲ ἐμένα, Ματθ. „ Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ἡ. εἰς τὰ περὶ ἐκ τειγε- „ νείας, καὶ Α'ρμενόπ. Βιβλ. ἡ. περὶ τῆς συγγενείων φύλ. „ 485. ὅπῆ γράφει τὰ αὐτά.

Α"ννα——Πέτρος——Μαρία Α'δέλ. Γεώργιος
δὲν γίνεται. Βαθμὸς γ'.

Γαμβρὸς καὶ Γυναικάδελφος λαμβάνουσι δύο Ἀδελφὰς, ὁ Γεώργιος δηλαδὴ ἔχει Ἀδελφὴν Μαρίαν, καὶ ἔλαβεν εἰς αὐτὴν τὸν Πέτρον Γαμβρὸν, ἀπέθανεν ἡ Μαρία, καὶ ἔλαβεν ὁ Πέτρος δευτέραν Γυναῖκα τὴν Ἄνναν, ἡ Ἄννα ἔχει Ἀδελφὴν Ἐλενίαν, ταύτην τὴν Ἐλενίαν λαμβάνει ὁ Γεώργιος εἰς Γυναῖκα, ὅτι ἡ πλησιάζουσα εἰς τὸ μέσον γένος τῆς Μαρίας δηλαδὴ καὶ τὸν Γεώργιον εἶναι ἡ Ἄννα, ὡσαὐτῶς ὅπως ἦλθεν εἰς Γάμου κοινωνίαν μὲ τὸν Πέτρον, ἡ δὲ Ἀδελφὴ αὐτῆς Ἐλένη εἶναι ἐκ πλαγίου, καὶ ὀλίγον μακρύτερα ἀπὸ τὸ μέσον γένος, καὶ γίνεται τεταρτου βαθμοῦ. καὶ διὰ τοῦτο λαμβάνει αὐτὴν ὁ Γεώργιος.

Βαθμὸς δ'.

Ἐλένη Ἀδέλ. Ἄννα—Πέτρος—Μαρία Ἀδέλ. Γεώργιος
γίνεται

Πατὴρ καὶ Θυγάτηρ Νύμφην καὶ Ἀνδράδελφον δὲν λαμβάνουσιν. ὁ Πέτρος δηλαδὴ ἔχει Θυγατέρα Ἐλένην, καὶ ἐπῆρε Γαμβρὸν εἰς αὐτὴν τὸν Δημήτριον, ὁ Δημήτριος ἔχει Ἀδελφὸν Ἰωάννην, καὶ ὁ Ἰωάννης ἔχει Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν. ἀπέθανεν ὁ Ἰωάννης, ὁ Πέτρος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Θεοδώραν, ὅτι εἶναι γ'. βαθμῶν.

Βαθμὸς γ'.

Πέτρος
Ἐλένη——Δημήτριος Ἀδέλ. Ἰωάννης——Θεοδώρα
δὲν γίνεται

Λαμβάνει δὲ ὁ Πέτρος τὴν Ἀδελφὴν τῆς Θεοδώρας Μαρίαν, ὅτι ἡ Μαρία ἔρχεται ἐκ πλαγίου εἰς τὸ μέσον γένος, τὸν Δημήτριον δηλαδὴ καὶ Ἰωάννην, καὶ γίνεται βαθμῶν ε'. ὥστε ὁ Πατὴρ λαμβάνει τὴν Γυναικαδέλφην τοῦ Ἀνδραδέλφου τῆς Θυγατρός του.

Πέτρος

Πέτρος
Ἑλένη--Δημήτριος Ἀδέλ. Ἰωάννης--Θεοδώρα Ἀδέλ. Μαρία
γίνεται Βαθμὸς ε.

Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς λαμβάνει Ἀδελφὸν καὶ Ἀνδραδέλφην τῆς Γυναικαδέλφης του. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ ἔλαβε Γυναῖκα τὴν Μαρίαν, ἡ Μαρία ἔχει Ἀδελφὸν Θεοδώραν, ἡ Θεοδώρα ἐπῆρε τὸν Κώνσαν, ὁ Κώνσας ἔχει Ἀδελφὴν Ἑλένην, ἀποθανόσης τῆς Μαρίας, ὁ Ἰωάννης λαμβάνει τὴν Ἑλένην Ἀνδραδέλφην τῆς Γυναικαδέλφης του Θεοδώρας, εἶναι τετάρτου βαθμοῦ.

Ἰωάννης--Μαρία Ἀδέλ. Θεοδώρα--Κώνσας Ἀδέλ. Ἑλένη Βαθμὸς δ.
γίνεται

Γαμβρὸς καὶ Γυναικάδελφος λαμβάνουσιν ἁπλῶν Θείαν καὶ Ἀνεψιάν, Ἰωάννης καὶ Μαρία Ἀδελφαὶ, Θεοδώρα καὶ Ἑλένη ἁπλῆ Θεία καὶ Ἀνεψιὰ ἀπὸ ἄλλο γένος, ἡ Μαρία ἔλαβεν Ἄνδρα τὸν Κώνσα, ἀπέθανεν ἡ Μαρία, καὶ ἔλαβεν ὁ Κώνσας δευτέραν Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, λαμβάνει δὲ ὁ Ἰωάννης ὁ Ἀδελφὸς τῆς ἀποθανόσης Μαρίας τὴν Ἑλένην, εἶναι ε. βαθμοῦ.

Ἰωάννης Ἀδέλ. Μαρία--Κώνσας--Θεοδώρα Ἀδέλ. Ἀνασάσιος Βαθμὸς ε.
Ἑλένη
γίνεται

Περὶ τῆς ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος Συγγενείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ε'.

Ἡ Συγγένεια ὁποῦ γίνεται ἀπὸ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καθὼς λέγει ὁ νγ'. Κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ πενθέκτης Συνόδου, εἶναι μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν, ὁπόταν ἐπειδὴ πρὶν ταύτης τῆς Συνόδου οἱ ἀνάδοχοι καθὼς φαίνεται, ἐλάμβανον εἰς Γυναῖκα τὰς Μητέρας τῶν παίδων ὁποῦ ἐβάπτιζον, ὡσὰν ἐχήρευον, διὰ τοῦτο ἐθέσπισε νὰ μὴν ἠμποροῦσιν οἱ ἀνάδοχοι νὰ λαμβάνουν εἰς Γυναῖκας τὰς Μητέρας τῶν ἀναδεκτῶν τους, ἀλλὰ καὶ ὅποιοι ἤθελαν ὑποκοπῆ νὰ κάμουν τοιοῦτον ἄθεσμον Γάμον, νὰ χωρίζωνται, νὰ ἐπιτιμῶνται, καὶ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὰ ἐπιτίμια τῶν πορνευόντων. ἐθέσπισεν ἄυτη ἡ πενθέκτη Σύνοδος, χωρὶς νὰ εἰπῆ ἄλλο τίποτες περὶ συδυασμοῦ ἄλλου προσώπου, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα ὁποῦ εἰς τὴν συγγένειαν τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος ἐμβαίνουν, καθὼς φαίνεται εἰς τὴν ῥηθεῖσα νγ'. Κανόνα ταύτης τῆς Συνόδου. ὁ δὲ νόμος ἐπλάτυνε τὰ ἐπιτίμια καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα λέγωντας ἔτζι, ἐκεῖνος ὁποῦ ἀναδεχθῆ ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος τινὰ, δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ εἰς Γυναῖκα, ὡσὰν ὁποῦ ἔγινε Πνευματικὴ τὴν Θυγατέρα, ἤτε τὴν Μητέρα, ἢ τὴν Θυγατέρα τῆς Πνευματικῆς του ἐκείνης Θυγατρὸς, οὔτε ὁ Υἱὸς αὐτῆς τοῦ ἀναδόχου ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα καμίαν ἀπὸ ταύτας τὰς ξεῖς, ἐπειδὴ κ' ἡ τοιαύτη συγγένεια διὰ τοῦ Βαπτίσματος δηλαδὴ, γίνεται Θεοῦ μεσιτεύοντος, πάντε μόνον πρόσωπα καθὼς φαίνεται ἀπὸ τοῦ Θείου Βαπτίσματος ἐμποδίσας ὁ νόμος νὰ μὴν ἔρχωνται εἰς Γάμου κοινωνίαν. ὅρα τὸν Ματθ. Βλάσαρ εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ἡ. περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος ἀναδοχῆς, κ' τὸν Ἀρμενόπ. Βιβλ. ἡ. φύλ. 488. περὶ τῶν συνοικεσίων, ὅπου γράφει τὰ αὐτά.

Τινὲς ὅμως ἀκούοντες τὸν κανόνα τῆς Πενθέκτης Συνόδου νὰ λέγῃ, μείζων εἶναι ἡ κατὰ πνεῦμα οἰκειότης, ἀπὸ τῆς τῶν σωμάτων συναφείας, δὲν δύχαρισπήθησαν εἰς ὅσα πρόσωπα καὶ

βαθ-

βαθμὺς ἐδιώρισεν ὁ νόμος νὰ ἐμποδίζωνται εἰς Γάμου κοινωνίαν οἱ ἀπὸ τὸ Ἁγίου Βαπτίσματος Συγγενεῖς, ἀλλ' εἶπον ὅτι πρέπει νὰ φυλάττεται καὶ ἡ κατὰ πνεῦμα οἰκειότης ἕως τοῦ ζ'. βαθμοῦ, καθὼς ἡ ἐξ αἵματος. γέγονε δὲ καὶ σημείωμα Συνοδικὸν ἐπὶ Νικολάου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, διορίζον τοῦτο Συγγένειαν τοῦτο ἀπὸ τὸ Ἁγίου Βαπτίσματος νὰ περιορίζεται μὲ τὰς ὅρους τῆς σωματικῆς Συγγενείας. ὅρα τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ε'. φύλ. 384. καὶ Ἰωάννης ὁ Κίτρους εἰς τὰς ἐρωταποκρίσ. πρὸς Κωνσταντῖνον Καβάσιλαν Ἐπίσκοπον Δυρραχίου, τὰ αὐτὰ λέγει. ὅρα τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ε'. φύλ. 325. ὅμως οἱ περισσότεροι δοκοῦν τὸ ῥηθὲν εὔλογον, ἀλλὰ νὰ ἐμποδίζωνται μόνον ὅσα πρόσωπα ὁ νόμος ἐμποδίζει, καὶ ὄχι περαιτέρω. κατὰ τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφ. ἡ. περὶ τῆς ἀπὸ τὸ Ἁγίου Βαπτίσματος Συγγενείας. καὶ τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. ἡ. περὶ τῆς συνοικεσίων φύλ. 488. ὅπου γράφει τὰ αὐτά.

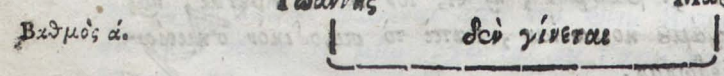
Νεόφυτος δὲ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, καὶ Θεοφάνης Ἱεροσολύμων εἰς τὰς ζρι϶'. ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου, Μαΐου, Ἰνδικτιῶνος ϶'. ἐδιώρισαν Συνοδικῶς, εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος Συγγένειαν ἄλλα πρόσωπα νὰ μὴν ἐμποδίζωνται εἰς Γάμου κοινωνίαν, εἰ μὴ ὅσα ὁ νόμος ἐδιώρισε μόνον, τὰ δὲ ἄλλα ἀκωλύπως νὰ γίνωνται ὡς πλάγια, χωρὶς τινὸς ἀμφιβολίας καὶ ὑποψίας. ἔξω ἀπὸ τὰς κατιούσας, τὰ παιδία δηλαδὴ, ὁποῦ γεννηθοῦν ἀπὸ τὰ πνευματικὰ Ἀδέλφια, ἤτοι ἀπὸ τὰ νόμιμα σαρκικὰ παιδία τοῦ ἀναδόχου, καὶ τοῦ ἀναδεχθέντος ὑπ' αὐτοῦ, εἰς αὐτὰ τὰ παιδία νὰ φυλάττεται ἡ πνευματικὴ Συγγένεια ἕως τὸν ζ'. βαθμὸν, καὶ εἰς τὸν ἡ. νὰ λύεται, καὶ νὰ ἔρχωνται εἰς γάμου κοινωνίαν, κατὰ τὸ συνοδικὸν σημείωμα, ὁποῦ τότε ἐξέδωκαν.

Μέχρι τούτου λοιπὸν οἱ βαθμοὶ εἰς τοῦτο ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος Συγγένειαν τέτοιας λογῆς. ὁ ἀνάδοχος ἐκεῖνος δηλ. ὁποῦ βαπτίσει τὸ παιδίον, μὲ αὐτὸ τὸ Βαπτισικόν του παιδὶ ἔναι α'. βαθμοῦ, τόσον αὐτὸς, ὅσον καὶ ἡ Γυναῖκά του, ἐπειδὴ καὶ εἶναι πνευματικός του Πατὴρ, πρὸς δὲ τὸν Πατέρα, ἢ τοῦτο Μητέρα τοῦ παιδίου ὁποῦ ἐβάπτισε β'. βαθμοῦ εἶναι. πρὸς δὲ

τὰ

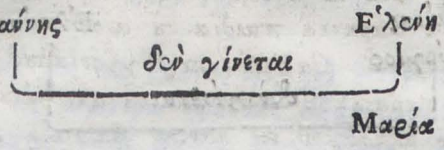
τὰ σαρκικὰ Ἀδέλφια τῷ πνευματικῷ Υἱῷ αὐτῷ, γ'. βαθμῷ. ὁ ἀναδεκτὸς μὲ τὰ σαρκικὰ παιδία τῷ ἀναδόχῳ εἶναι β'. βαθμῷ, τὰ παιδία τους δ'. βαθμῷ, τὰ Ἐγγόνιά τους ε'. τὰ Δισέγγονά τους ἑ. τὰ σαρκικὰ δὲ Ἀδέλφια τῷ ἀναδεκτῷ, μὲ τὰ σαρκικὰ παιδία τῷ ἀναδόχου εἰς κανένα βαθμὸν Συγγενείας δὲν ἐμβαίνουν, ἐπειδὴ τὰ Ἀδέλφια ἔρχονται ἐκ πλαγίου, καὶ ἡ ἐκ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Συγγένεια εἰς τὰ ἐκ πλαγίου δὲν μετρεῖται. διὰ τοῦτο ταῦτα τὰ σαρκικὰ Ἀδέλφια τοῦ ἀναδεχθέντος, καὶ Ματθ. ὁ Βλάσαρ. ἐκεῖ ὁποῦ γράφει τίνι τρόπῳ μετρῶνται οἱ βαθμοὶ ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, εἰς τινὰ βαθμὸν δὲν τὰ λαμβάνει. ὅρα εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφ. ἡ. περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος ἀναδοχῆς. καὶ τὸν Ἀρμενόπυλον Βιβλ. ἡ. φύλ. 488. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. Ὁ τὸ Συνοδικὸν σημείωμα Νεοφύτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Θεοφάνους τοῦ Ἱεροσολύμων. ὅθεν ἔξεσιν ὁ σαρκικὸς Ἀδελφὸς τοῦ ἀναδεκτοῦ νὰ λάβῃ εἰς Γυναῖκα τὴν σαρκικὴν Θυγατέρα τοῦ ἀναδόχου τοῦ Ἀδελφοῦ του. Ὁ ἐναλλὰξ, ὁ σαρκικὸς δηλαδὴ Υἱὸς τοῦ ἀναδόχου νὰ λάβῃ εἰς Γυναῖκα τὴν σαρκικὴν Ἀδελφὴν τοῦ ἀναδεκτοῦ. εἰς σαφεστέραν δὲ κατάληψιν, εἰς ποίους δηλαδὴ, ἐμποδίζει ἡ ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος Συγγένεια τὴν εἰς Γάμου κοινωνίαν, καταγρώνομεν τὰ διαγράμματα ὅσον τὸ δυνατὸν μὲ σαφήνειαν.

Ὁ Ἰωάννης ἐβάπτισε τὴν Μαρίαν, διὰ ἠμπορεῖ ὁ αὐτὸς νὰ τὴν πάρῃ εἰς Γυναῖκα. ὅτι εἶναι εἰς βαθμῷ, πνευματικὴ τοῦ Θυγάτηρ.

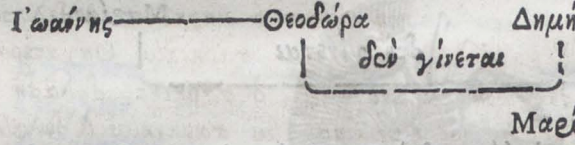
Ἡ Μαρία τὴν ὁποίαν ἐβάπτισεν ὁ Ἰωάννης, ἔχει Μητέρα τὴν Ἐλισάβετ, διὰ ἠμπορεῖ ὁ Ἰωάννης ὁ ἀνάδοχος νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Ἐλισάβετ τὴν Μητέρα τῆς Βαπτισικῆς του, ὅτι εἶναι β'. βαθμοῦ.

Ἰωάν-

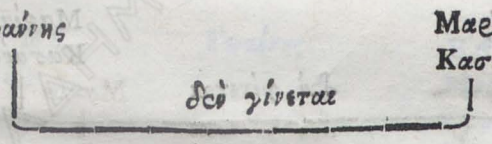
Βαθμὸς β'.

Ὁ Πατὴρ τῆς ἀναδεκτῆς δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα, τὴν Γυναῖκα τῶ ἀναδόχε τῶ Υἱῶ αὐτῶ. ὁ Ἰωάννης δηλ. ἔχει Γυναῖκα Θεοδώραν, ἀποθανόντος τοῦ Ἰωάννου, ὁ Δημήτριος ὁ Πατὴρ τῆς Μαρίας τῆς ἀναδεκτῆς τῶ Ἰωάννε, δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ὅτι εἶναι β'. βαθμοῦ. ἐπειδὴ ὁ Ἀνὴρ καὶ ἡ Γυνὴ εἶναι μία σὰρξ, κατὰ τὸν Θεῖον λόγον, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

Βαθμὸς β.

Ὁ ἀνάδοχος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Θυγατέρα τῆς ἀναδεκτῆς τε. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ, ὁπῶ ἐβάπτισε τὴν Μαρίαν δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Κασάνδραν Θυγατέρα τῆς Μαρίας, ὅτι εἶναι β'. βαθμῶ.

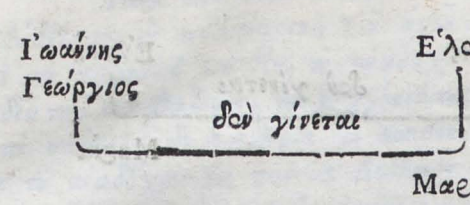

Βαθμὸς β'.

Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀναδόχου δὲν λαμβάνει τὴν Μητέρα τῆς Βαπτισικῆς τῶ Παιδός τε εἰς Γυναῖκα. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ, ὁπῶ ἐβάπτισε τὴν Μαρίαν ἔχει Υἱὸν Γεώργιον. ὁ Γεώργιος δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Ἐλσὺν τὴν Μητέρα τῆς Μαρίας τῆς Βαπτισικῆς τῶ Παιδός τε, ὅτι εἶναι γ'. βαθμῶ.

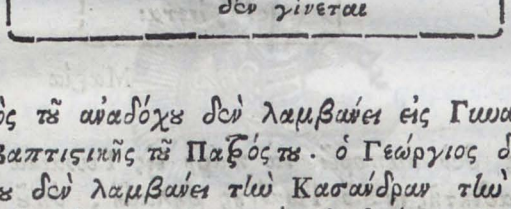
Ἰωάν-

Βαθμὸς γ'.

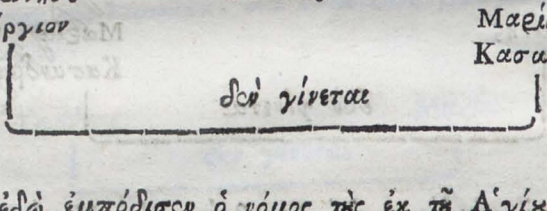
Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀναδόχου δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Βαπτισικήν τε Παιδός τε. ὁ Ἰωάννης δηλαδὴ, ἐγέννησε τὸν Γεώργιον, καὶ ἐβάπτισε τὴν Μαρίαν, ὁ Γεώργιος δὲν λαμβάνει τὴν Μαρίαν εἰς Γυναῖκα, ὅτι εἶναι πνευματική του Ἀδελφὴ, βαθμοῦ β'.

Βαθμὸς β'.

Ὁ Υἱὸς τε ἀναδόχε δὲν λαμβάνει εἰς Γυναῖκα τὴν Θυγατέρα τῆς Βαπτισικῆς τε Παιδός τε. ὁ Γεώργιος δηλαδὴ, ὁ Υἱὸς τε Ἰωάννε δὲν λαμβάνει τὴν Κασσάνδραν τὴν Θυγατέρα τῆς Μαρίας, ὅτι εἶναι πνευματικὴ Ἀνεψιά τε, βαθμῦ γ'.

Βαθμὸς γ'.

Ἕως ἐδῶ ἐμπόδισεν ὁ νόμος τὲς ἐκ τῆ Ἁγίε Βαπτίσματος Συγγενεῖς, νὰ μὴν ἔρχωνται εἰς Γάμε κοινωνίαν, μὲ τὸν ὁποῖον νόμον συμφωνῶσι καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἀφίνοντες τὺς λοιπούς νὰ συνέρχωνται ἀκωλύτως εἰς Γάμε κοινωνίαν κατὰ τὸν Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφ. ιε περὶ τῆς ἀπὸ τῆ Ἁγίε Βαπτίσματος ἀναδοχῆς, καὶ τὸν Ἀρ-

μα-

μβρόπουλον Βιβλ. ἡ. περὶ τῶν σωοικεσίων φύλ. 488. ὅπου γράφει τὰ αὐτά.

Μερικοὶ, δὲ μὲ τὰς ὁποίας ὁμῶ καὶ Νεόφυτος Οἰκουμβικὸς Πατριάρχης, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐξάπλωσαν τὸν ἐν τῷ Ἁγίῳ Βαπτίσματος κατὰ βάθος Συγγένειαν, ἕως τῶ ζ'. βαθμῶ νὰ ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸν εἰς Γάμον κοινωνίαν, καὶ εἰς τὸν ἡ. βαθμὸν νὰ συγχωρῆται, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα γράφομεν εἰς σαφήνειαν. Ἐὰν εἰς τὸν ἐξουσίαν εἶναι τῶ Προεςῶτος τῆς Ἐκκλησίας, ἢ νὰ τὰ ἐμποδίζῃ μὲ τὰς μερικὰς, ἢ νὰ τὰ συγχωρῇ μὲ τὰς πλείονας.

Ὁ Ἔγγονος τῶ ἀναδόχῳ νὰ πάρῃ τὸν Θυγατέρα τῆς ἀναδεκτῆς. ὁ Ἀθανάσιος δηλαδὴ, ὁ Ἔγγονος τῶ Ἰωάννῃ, νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὸν Κασσάνδραν τὸν Θυγατέρα τῆς Μαρίας, καὶ ἡ οὔ, βαθμοῦ δ'.

Ἐγέννησε	Ἰωάννης	Ἐβάπτισε	Βαθμὸς δ'.
Γεώργιον		Μαρίαν	
Ἀθανάσιον		Κασσάνδραν	

Ὁ Υἱὸς τῶ ἀναδόχου Γεώργιος νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὸν Ἐγγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τῶ Παζός τε, ὁ Γεώργιος δηλαδὴ, νὰ πάρῃ τὸν Ἄνναν, καὶ ἡ οὔ, βαθμῶ δ'.

Ἐβάπτισε	Ἰωάννης	Ἐβάπτισε	
Γεώργιον		Μαρίαν	
		Κασσάνδραν	Βαθμὸς δ'.
		Ἄνναν	

Ὁ Ἔγγονος τῶ ἀναδόχῳ νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὸν Ἐγγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ Πάππου. ὁ Ἀθανάσιος δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὸν Ἄνναν, καὶ ἡ οὔ, βαθμῶ ε.

	Ἐγεννησε		Ἐβάπτισε
Βαθμὸς ἑ.	Γεώργιον		Μαρίαν
	Ἀθανάσιον		Κασσάνδραν
			Ἄννην

Ο᾽ Δισέγγονος τῦ ἀναδόχυ νὰ λάβῃ τὸν Ἐγγόνων τῆς ἀναδεκτῆς τῦ Προπάππυ, ὁ Νικόλαος δηλαδὴ, νὰ πάρῃ τὸν Ἄνναν, καὶ ἔ οὔ, βαθμὲ ς᾽.

	Ἐγεννησε	Ἰωάννης	Ἐβάπτισε
Βαθμὸς ς᾽.	Γεώργιον		Μαρίαν
	Ἀθανάσιον		Κασσάνδραν
	Νικόλαον		Ἄννην

Ο᾽ Ἔγγονος τῦ ἀναδόχυ νὰ πάρῃ τὸν Δισεγγόνων τῆς ἀναδεκτῆς τῦ Πάππυ, ὁ Ἀθανάσιος δηλαδὴ, νὰ πάρῃ τὸν Σμαράγδαν, καὶ ἢ οὔ, βαθμὲ ς᾽.

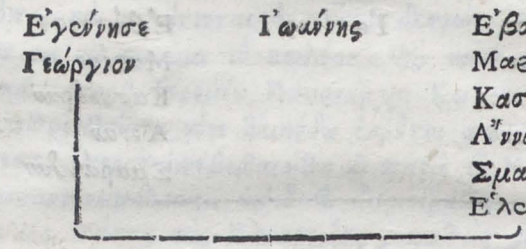
	Ἐγεννησε	Ἰωάννης	Ἐβάπτισε
	Γεώργιον		Μαρίαν
Βαθμὸς ς᾽.	Ἀθανάσιον		Κασσάνδραν
			Ἄννην
			Σμαράγδαν

Ο᾽ Υἱὸς τοῦ ἀναδόχυ νὰ πάρῃ τὸν Δισεγγόνων τῆς ἀναδεκτῆς τῦ Παῤῥός. ὁ Γεώργιος δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὸν Σμαράγδαν, καὶ ἢ οὔ, βαθμοῦ ἑ.

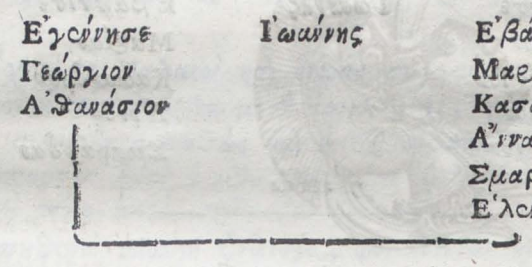
	Ἐγεννησε	Ἰωάννης	Ἐβάπτισε
Βαθμὸς ἑ.	Γεώργιον		Μαρίαν
			Κασσάνδραν
			Ἄννην
			Σμαράγδαν

Ο᾽

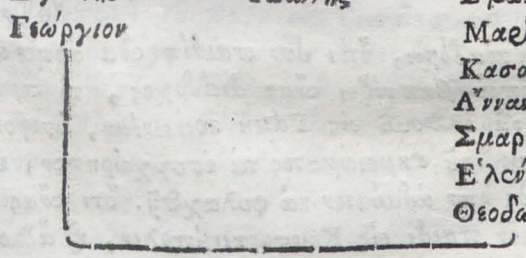
Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀναδόχου νὰ πάρῃ τὴν Τετραγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ Πατρός του. ὁ Γεώργιος δηλαδὴ, νὰ πάρῃ τὴν Ἑλσύλω, ναὶ ἢ οὔ, βαθμοῦ ς'.

Ὁ Ἔγγονος τοῦ ἀναδόχου νὰ πάρῃ εἰς Γυναῖκα τὴν Τετραγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τῷ Πάππῳ του. ὁ Ἀθανάσιος δηλαδὴ, νὰ πάρῃ τὴν Ἑλσύλω, ναὶ ἢ οὔ, βαθμοῦ ζ'.

Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀναδόχου νὰ πάρῃ τὴν Τετραγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ Πατρός του, ἤτοι ὁ Γεώργιος νὰ πάρῃ τὴν Θεοδώραν, ναὶ ἢ οὔ, βαθμοῦ ζ'.

Ὁ Δισέγγονος τοῦ ἀναδόχε νὰ πάρῃ τὴν Δισεγγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ Προπάππε. ὁ Νικόλαος δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὴν Σμαράγδαν, καὶ ἡ οὔ, βαθμὸν ζ'.

Βαθμὸς ζ'.

Ἐγένησε	Ἰωάννης	Ἐβάπτισε
Γεώργιον		Μαρίαν
Ἀθανάσιον		Κασσάνδραν
Νικόλαον		Ἄννην
		Σμαράγδαν

Ὁ Τρισέγγονος τὸ ἀναδόχε νὰ πάρῃ τὴν Δισεγγόνην τῆς ἀναδεκτῆς τοῦ Προπάππε του. ὁ Δημήτριος δηλαδὴ νὰ πάρῃ τὴν Σμαράγδαν γίνεται, βαθμὸν ἡ.

Βαθμὸς ἡ.

Ἐγένησε	Ἰωάννης	Ἐβάπτισε
Γεώργιον		Μαρίαν
Ἀθανάσιον		Κασσάνδραν
Νικόλαον		Ἄννην
Δημήτριον		Σμαράγδαν
	γίνεται	

Ὁ Πατὴρ ὅπου ἀναδεχθῇ τὸν Υἱόν του ἀπὸ τὸ Ἁγίε Βαπτίσματος χωρίζεται ἀπὸ τὴν Γυναῖκά του, καθὼς λέγει Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχεῖον. Κεφ. ἡ. περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος ἀναδοχῆς. καὶ Ἀρμενόπυλος Βιβλ. ἡ. φύλ. 488. ὅπου γράφει τὰ αὐτά. τὸ αὐτὸ πάσχει καὶ ἡ Γυνὴ, ἂν ἀναδεχθῇ τὸ παιδίτης.

Τὰ ἐξ ἑνὸς ἀναδόχου, ἤτοι δύο παιδία ἕνα ἀρσενικὸν, καὶ ἕνα θηλυκὸν ὁποῦ βαπτίζει ἕνας ἀνάδοχος, τὸ πρῶτον ἦτον ἐμποδισμένον νὰ ἔλθουν εἰς Γάμε κοινωνίαν, ὕστερον ἡ Ἐκκλησία διὰ Συνοδικῆς σημειώματος τὰ ἐσυγχώρησεν, ἐπειδὴ καὶ ὁ τοιοῦτος δεσμὸς ἦτον ἀδύνατον νὰ φυλαχθῇ. ὅτι ἕνας ἐβάπτιζεν ἕνα θηλυκὸν παιδὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἄλλο εἰς Βε-

νε-

νετίαν, ἢ εἰς μακρύτερον ἀκόμι τόπον ἀρσενικὸν παιδί, ὕστερον ἐκεῖνο τὸ ἀρσενικὸν ἔρχονταν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ κατὰ τύχιν ἔπερνεν ἐκεῖνο τὸ θηλυκὸν εἰς Γωναῖκα, ὁποῦ εἶχεν ὁ ἀνάδοχός τα βαπτισμένον, κὴ μὲ τὸ νὰ ἐγνώριζαν ὅτι δὲν εἶναι τρόπος νὰ φυλάττεται ὁ ποιῆτος δεσμὸς, ἐγνωρίσθη κὴ παράλογον εἰς τὰ τοιαῦτα τὸ κωλύον. διὰ τοῦτο καὶ ἐσυγχωρήθη Σινοδικῶς παρὰ Ἱερεμίε Πατριάρχε Κωνσταντινουπόλεως, κὴ τῆς συναθροισθείσης τότε Σινόδε ἐν ἔτει ἀφπγ'. ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως. ὕστερον ἐπεβεβαιώθη κὴ παρὰ τᾶ Νεοφύτε Πατριάρχε Κωνσταντινουπόλεως, ὑφ' ἓ ☪ διεμοιράθη τὸ Σινοδικὸν σημείωμα εἰς πάσας τὰς Ἐπαρχίας, καθὼς τὸ Σινοδικὸν σημείωμα φανερώνει.

Περὶ τῆς Ὑιοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ζ'.

Εἶχον οἱ Παλαιοὶ καὶ ἑτέραν συγγένειαν τῆς ὑοθεσίας, οἱ ὁποία ἐγίνετο μετὰ ἱερολογίας, καὶ ἐπαραφυλάττετο εἰς τὰ συνοικέσια καθὼς καὶ ἡ ἐξ αἵματος. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τώρα ἔπαυσεν ἄντε ἡ μὲ ἱερολογίας ὑοθεσία, καὶ δὲν γίνεται, διὰ τοῦτο περὶ αὐτῆς δὲν γράφομεν εἰς πλάτος. ὅμως αὖ τύχῃ ποθενὰ τοιαύτη ὑοθεσία, φυλάττεται κὴ ταύτης ἡ συγ-
„ γένεια καθὼς ὁ νόμος λέγει, δὲν ἠμπορῶ νὰ πάρω τὴν
„ Θείαν με ὁπε ἔχω ἀπὸ τὸν Πατέρα ἢ τὴν Μητέρα, αὖ εἶ-
„ ναι ☪ θεταὶ, ὅτι ἔχεσι Μητέρων τάξιν. ἡ ὁποία αὖ τύ-
„ χῃ ὑοθετήθη ἀπὸ τὸν Πάππον, κὴ εἶχεν Ἀδελφῆς τόπον
„ πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πρὸς ἐμένα Θείας. οὔτε ὁ θετὸς
„ Παπᾶς ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς Γωναῖκα, τὴν τοῦ θετᾶ Γιᾶ
„ Θυγατέρα ἢ Ἐγγόνην, ἄντε ὁ Θετὸς Γιὸς τὴν τοῦ Πατρὸς
„ Γωναῖκα, ἢ τὴν Μητέρα, ἢ τὴν Ἀδελφὴν αὐτῆς, ἢ τὴν
„ ἀπὸ τοῦ Γιοῦ Ἐγγόνην. ὅρα Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ β'. στοιχ. Κεφ. ἡ. περὶ ὑοθεσίας, καὶ Ἁρμεν. Βιβλ. ἡ. φύλ. 487. ὅπε γράφει τὰ αὐτά.

Περὶ

Περὶ Μνησείας καὶ Ἀῤῥαβῶνος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ιδ'.

„ ΠΡοηγεῖται τῶ τελείω Γάμου ἡ μνησεία. μνησεία δὲ
„ εἶναι ὑποσχεσις ἢ μνήμη καὶ ἐπαγγελία τῆς Γάμων
„ ὁπῶ μέλλουν νὰ γενοῦν, κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον ἐξάβιβλ.
Βιβλ. δ'. Τίτλῳ ά. καὶ κατὰ τὸν Ματθ. Βλάσαρ. εἰς τὸ γ'.
στοιχ. Κεφ. ιέ. περὶ μνησείας. αὐτη δὲ ἡ μνησεία ἐσυνηθίζετο
καὶ ἐγίνετο μετὰ ἱερολογίας καὶ δακτυλιδίου, ἤγουν τῆς ἀῤῥαβώνων, μέχρι καὶ φιλήματος τῆς μνησήρων πρότερον, καθὼς καὶ ἕως τῶρα εἰς πολλὰς τόπους συνηθίζουν. ☪ ὅταν εἶναι ὁ Ἀνὴρ ☪ ἡ Γυνὴ εἰς ἡλικίαν, ὁ μὲν Ἀνὴρ δηλαδὴ εἰς τὸν ιέ. χρόνον, ἡ δὲ Γυνὴ εἰς τὸν ιγ'. χρόνον, εἶναι τελεία ἡ μνησεία, καὶ ἐπέχει τόπον Γάμου. καὶ ὅταν ἐγίνετο ἡ μνησεία τοιουτοτρόπως, ὕστερα ἀπὸ τὴν μνησείαν ἀπερνοῦσε πολὺς ἢ ὀλίγος καιρὸς καθὼς ἤθελαν ἀναμεταξύ τους, καὶ ἔτζι ἐγίνονταν ὁ Γάμος, καὶ ὄχι εἰς τὴν αὐτὴν ὥραν, ἢ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθὼς τώρα γίνεται. καὶ εἰς τὴν τοιαύτην μνησείαν ἐφύλαττον τὸς βαθμὸς τῆς συγγενείας καθὼς καὶ εἰς τὸν τέλειον Γάμον. ὅρα τὸν Ἀρμενόπουλον Βιβλ. β'. φύλ. 129. καὶ Βιβλ. γ'. φύλ. 217. καὶ Βιβλ. ἡ. φύλ. 510. καὶ εἰς τὴν ἐξάβιβλον τῶ αὐτῶ Βιβλ. δ'. Τίτλ. ς'. ☪ ὅπου καὶ αὖ γίνεται ἡ μνησεία ἔτζι μετὰ ἱερολογίας ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, πρέπει νὰ φυλάττωνται οἱ ὅξ ἀγχιστείας βαθμοὶ, καθὼς ☪ ἀπὸ τὸν τέλειον Γάμον. ἀγκαλὰ καὶ ἀλλαχῦ λέγουσιν, ὅτι ἡ μνησεία εἶναι ἐλάττων τοῦ Γάμου, καὶ τοῦτο καὶ εἰς τὰς μνησείας δὲν σοχάζονται οἱ βαθμοὶ τόσον, καθὼς καὶ ἀπὸ τῶ τελείου Γάμου. ὅρα Κωνσαντίν. Ἀρμενόπουλ. εἰς τὴν ἐξάβιβλ. Βιβλ. δ'. Τίτλῳ ς'. καὶ Νικόλαον τῶ Μουζάλωνος εἰς τὸν Ἀρμενόπ. Βιβλ. γ'. φύλ. 217.

Ἀνίσως λοιπὸν καὶ ἡ μνησεία, ἤτοι ὁ ἀῤῥαβὼν γένη καὶ τὴν ὑποτύπωσιν τῆς νεαρᾶς νομοθεσίας τῶ Βασιλέως Κυρῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνῦ, μὲ τὴν ἱερολογίαν τῆς ἱερῶν εὐχῶν, νὰ εἶναι

ἡ γυ-

ἡ Γυνὴ εἰς τὸν ιγ'. χρόνον, καὶ ὁ Ἀνὴρ εἰς τὸν ιέ. χρόνον, φυλάττονται οἱ βαθμοὶ ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν. ὅτι ὁ ἀρραβὼν ὁπῶ νὰ γενῇ τέτοιας λογῆς παρομοιάζεται μὲ τὸν τέλειον Γάμον. εἰ δὲ καὶ γενῇ κατὰ τὴν συνήθειαν ὁπῶ τώρα ἐπρατεῖ, φιλὰ σύμφωνα δηλαδὴ καὶ ἀνθρώπων ἀρέσκειαι, ὁ Ἀδελφὸς λαμβάνει νομίμως καὶ κανονικῶς τὴν ἀρραβωνιασικὴν τῆ ἀποθανόντος Ἀδελφῆ αὐτῆ. ὅρα τὸν Ἀρμενόπ. Βιβλ. έ. τῆς ἐρωταποκρίσ. φύλ. 365.

Προσέτι ἀϊσως καὶ τινὰς ἐμνηστεύθη καμίαν μνηστὴν κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ὑποτύπωσιν τῆς νεαρᾶς νομοθεσίας, καὶ ἀπέθανεν ἡ μνηστὴ ἐκείνη, καὶ ὕστερον ἐπῆρεν ἄλλην Γυναῖκα νόμιμον, ὁ τοιοῦτος Ἱερεὺς δὲν γίνεται, διατὶ λογίζεται δίγαμος. εἰ δὲ καὶ ἠρραβωνίσατο ὄχι κατὰ τὴν ὑποτύπωσιν τῆς μνηστείας ὁποῦ εἴπομεν, ἀλλὰ μὲ φιλὰ σύμφωνα καθὼς τώρα συνηθίζουσι, καὶ ἀπέθανεν ἡ ἀρραβωνιασικὴ τε ἐκείνη, καὶ ὕστερον ἐπῆρεν ἄλλην Παρθένον νόμιμον Γυναῖκα, αἰεμποδίστως γίνεται Ἱερεὺς, ὅτι δὲν λογίζεται δίγαμος. ὅρα τὸν Ἀρμενόπ. Βιβλ. έ. τῆς ἐρωταποκρίσ. φύλ. 365.

Προσέτι εἰς τὰς μνηστείας καὶ Γάμους ἐμβαίνει τρίτον πρόσωπον εἰς τὸ Ἀνδρόγυνον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζουσι μὲ τὰ αὐτὰ ὀνόματα, ὁποῦ καὶ τὸν ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος ἀνάδοχον κράζουσιν ἤτοι Σωτῆρα, Κουμπάρον, καὶ Νονὸν, καὶ τοῦτος ὅταν γίνεται ἡ μνηστεία διὰ τῆς ἱερολογίας, ἀλλάζει τὰ δακτυλίδια εἰς τὰς χεῖρας τῆς μνηστῆς καὶ τοῦ μνηστῆρος. καὶ ὅταν γίνεται ὁ τέλειος Γάμος ἀλλάζει τοὺς στεφάνους μὲ τοὺς ὁποίους στέφει τὸ ἀνδρόγυνον ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸ κεφάλι. περὶ αὐτοῦ λοιπὸν τοῦ Κουμπάρου δὲν εὗρον εἰς κανενὰ νόμον βιβλίον ἀπὸ ὅσα εἶδον ὁποῦ νὰ διαλαμβάνῃ τίποτες. ἐσοχάθην καὶ βρόπον τινὰ ὁποῦ νὰ φέρῃ ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ λάβῃ εἰς Γυναῖκα ἐκείνην τῆς ὁποίας ἔλλαξε τὰ δακτυλίδια τῆς μνηστείας, καὶ τοὺς στεφάνους τοῦ Γάμου, ὃ δὲν εὗρον. ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ εἶναι Κανὼν ὅσα ἐσιωπήθη ἀπὸ τοῦ νόμου νὰ ἔρχωνται εἰς Γάμου κοινωνίαν ἀκωλύτως, καὶ καμία αἰτία συγγενείας δὲν εἶναι ὁποῦ νὰ ἐμποδίζῃ, λαμβάνει ἀκωλύτως ὁ ῥηθεὶς Κουμπάρος τὴν τοιαύτην Κουμπάραν ὅταν χηρεύσῃ.

ρόσυ. ὁ Γεώργιος δηλαδὴ ἐπῆρεν εἰς Γυναῖκα τὴν Θεοδώραν, ὁ Ἰωάννης ἤλαξε τὸ δακτυλίδι, καὶ τὰς στεφάνας αὐτῆς, ἀπέθανεν ὁ Γεώργιος, ὁ Ἰωάννης λαμβάνει τὴν Θεοδώραν εἰς Γυναῖκα.

Τέλος περὶ τῆς Συμοικεσίων.

ΠΙΝΑΞ

ΚΑΤΑ' Α'ΛΦΑ'ΒΗΤΟΝ

Τῆς Βίβλου ταύτης.

Α

Α'γεῖον θέλωντας νὰ τὸ ἀγοράσῃ τινὰς ἂν τζακιδῇ. 134

Α'γέλλω αὐίσως ἢ λεγατδόσῃ τινάς. 409

Α'γέλλω αὐίσως ἢ τὼ παπίσωω κλέπται. 259

Α'γελαδάρης δχὰ τὸ ξσόον βοϊδι ὁπὲ ἐχάθη πότε ζημιοῦται. 464

Α'γίων λείψανα νὰ μὴ πουλῶνται. 205

Α'γκαείαι πόσων λογιῶν εἶναι. 179

Α'γκαειῶν ποῖος ἐλευθερῶται. 180

Α'γορασία ἢ πώλησις τὶ ἔναι. 199

Α'γορασία καὶ πώλησις ὁποῦ γίνεται μὲ χράμματα ἢ χωρὶς χράμματα. 198

Α'γοραπωλησία πόθεν ἔχει τὸ κῦρος 234

Α'γορασὶς ἂν δεν δώσῃ τὼ τιμὴ τοῦ πράγματος εἰς τὼ διωξίαν. 205

Α'γορασὶς πότε πληρώνει τόπον. 270

Α'γχισεία εἶναι διττή. 500

Α'γχισεία τί θέλει νὰ εἰπῇ. 500

Α'γχισείας συγγνεία. 500

Α'γχισείας συγγνεία ἐκδιγενείας εἰς πόσους βαθμὲς συγχωρεῖται. 295. 512

Α'γχισεία ἐκτελεθρείας εἰς πόσους βαθμὲς συγχωρεῖται. 295. 537

Α'γωγὴ ἀδικίας πέρι. 38

Α'γωγὴ ἀκκλίκων ἕως πότε θεωρεῖται. 25

Α'γωγὴ βίας πέρι. 28

Α'γωγὴ πολιτικὴ, ἢ Πραιτωρία. 26

Ἀγωγὴ δόλια πέρι. 33
Ἀγωγὴ Ἐκκλησιαστικὴ ἕως πότε θεωρεῖται. 24 30
Ἀγωγὴ ἕως πότε θεωρεῖται. 21
Καὶ αὖ τελειώσῃ ἡ διωρία πῶς ἀναναιν[illegible]ζεται ἡ ἀγωγή. 23
Ἀγωγὴ καρπῶν πέρι. 33
Ἀγωγὴ κληρονομίας ἕως πότε θεωρεῖται. 372
Ἀγωγὴ κλοπῆς πέρι. 27 28
Ἀγωγὴ συμφωνία μεταβάλλει. 70
Ἀγωγὴ φραγμάτων πέρι, ὅπῃ τὶ κρατεῖ ἀδίκως τινάς. 118
Ἀγωγὴ πολίτεως. 213
Ἀγωγὴ πολιτική. 127
Ἀγωγὴ προσωπική. 19 246
Ἀγωγὴ σωματοφυλακίων, καὶ γειτονικῶν ἕως πότε κινεῖται. 221
Ἀγωγὴ ὕβρεως ἕως πότε κινεῖται. 27
Ἀγώγιον ὅπῃ ἀγωγιάζει ἄλογον. 187. 456. 461
Ἀδελφοὶ ἀμοίρασοι ὅσα κερδήσουσιν ἀπέξω. 273
Ἀδελφοὶ ἀμοίρασοι κάμνουσι δικαιήκιλον. 349
Ἀδελφοὶ ἀπόκληροι, καὶ οἱ συγγενεῖς πότε γίνονται. 399
Ἀδελφοὶ γνήσιοι μὲ τὰς ἀνιόντας πῶς κληρονομοῦσι. 367
Ἀδελφοὶ ἢ ἀνέψια γνήσια ὅταν δεῖ εἶναι, κληρονομοῦσιν οἱ ἐπροθαλεῖς. 368
Ἀδελφοὶ γνήσιοι μὲ ἀνέψια ἀπὸ γνήσιον Ἀδελφὸν πῶς κληρονομοῦσι. 366
Ἀδελφοποιΐα ἄκυρος. 296. 389
Ἀδελφοποιΐας συγγένεια ἄκυρος. 296
Ἀδελφὸς Ἀδελφὸν αὖ κατηγορήσῃ δι' Αὐθεντικὸν ἔγκλημα. 17
Ἀδικίας καὶ κλοπῆς ἀγωγὴ διαφέρει. 26
Ἀδικούμενος τινὰς μετακρίνεται, ὁμοίως & οἱ κληρονόμοι του. 20
Αἰγιαλῷ ὅπῃ κτίζει. 122. 178
Αἵματος συγγένεια. 292. 499 500
Αἵματος συγγενείας εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος. 297. 501
Αἱμομικτῶν τιμωρίαι. 438
Αἱρετικοὶ ὀρθοδόξους δὲν κληρονομοῦσι. 402
Αἱρετικὴ μαρτυρία κατὰ Ὀρθοδόξου δὲν πιάνεται. 56
Αἱρετικῶν παῖδες αὖ γένωνται χρισιανοί. 280
Αἱρετικῶν πέρι. 280. 281. 402
Αἱρετοὶ κεῖται. 45
Αἱρετοὶ κεῖται ὅταν δὲν συμφωνοῦσι, λαμβάνουσι καὶ ἄλλον. 48
Αἱρετὸν κειτήριον δὲν ὑποκείται εἰς ἔγκλητον. 47. 48

Αἱρε-

Αἱρετὸς κριτὴς πότε δεν γίνεται. 49
Αἱρετὸς κριτὴς τί εἶναι. 46. 47
Αἱρετῷ κριτῷ, & μεσιτεύοντων διαφορά. 47
Αἰχρὰν πρᾶξιν ὅπου συμφωνήσῃ νὰ κάμῃ. 20 128. 132
Αἱ αἰτίαι ὅπου χωρίζει ὁ ἄνδρας τὴν Γυναῖκα. 342
Αἰχμάλωτος ποῖος, καὶ πόσους χρόνους δουλεύει. 112
Αἰχμαλώτων Γάμος ἕως πότε λύεται. 338
Αἰχμαλώτων διαθήκη πότε πιάνεται, καὶ πότε ὄχι. 349
Αἰχμαλώτων παῖδες ἕως πότε προσμένουσι τὸς Πατέρας των ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν διὰ νὰ ὑπανδρευθῶσιν. 288
Ἄκαινα ἤτοι ῥάβδος πόση εἶναι. 136
Ἀκαρπία αἰσως καὶ ζημιοῖ τὸν ἐνοικιασήν. 258
Ἀκίλιος νόμος τί ἐσί. 472
Ἄκυρος διαθήκη. 359
Ἀλέτευ, ἰνὶ, ζυγὸν ὅπου κλέψει. 464
Ἀλογάμαξον ὅπου λεγατεύσει. 410
Ἄλογον βαρβάτον αὖ μυρισθῇ μῦλαν, καὶ ἡ μῦλα κλοτζίσει τινά. 428
Ἄλογον ὅπου πάρη μὲ ἀγώγιον. 187. 456. 461.
Ἀλώνιον ὅπου κτίζει σιμά 175
Ἢ ὅπου κτίσει. 470
Ἀμανέτια ὅταν εἶναι δῶλη, ἀσῆτι, περιβόλι, καὶ ἄλλα ὅμοια. 228 232
Ἀμανέτια ὅταν πωλοῦνται, ποῖος προτιμᾶται. 232. 233
Ἀμανέτια εἰς τὸ πρόσωπον ὅπου ἐδόθησαν, ἀπ' ἐκεῖνο ζητοῦνται. 232
Ἀμανέτια πόσων λογιῶν εἶναι. 228
Ἀμανέτι ἕως πότε ζητεῖται. 32
Ἀμανέτι ὅπου λεγατεύθη. 413
Ἀμανέτι ὅπου πωλήσει ὁ πρῶτος δανειςής. 235
Ἀμανέτι ὅποιος τὸ κρατήσει ἠμπορεῖ νὰ τὸ πωλήσῃ. 228
Ἀμανέτι ὅ,τι πάθη, εἰς ποῖον εἶναι ἡ ζημία. 230. 287
Ἀμανέτι ὅταν βαλθῇ εἰς δύο δανειςὰς, ἢ εἰς αὐθεντίαν, ἢ εἰς προῖκα. 233. 234
Ἀμανέτι ὅταν βάλῃ τινὰς τὰ ὑπάρχοντά του εἰς σ'αι μέρος, βάλῃ καὶ εἰς ἄλλο. 325. 326
Ἀμανέτι ὅταν δίδῃ καρπόν. 227
Ἀμανέτι ὅταν μὲ τὸ θέλημα τὸ δανειςὸ βαλθῇ εἰς ἄλλον δανειςιώ. 237
Ἀμανέτι ὅταν εἶναι ξένον. 230
Ἀμανέτι πολυκαιρία δὲν τὸ ξώγει. 232
Ἀμανέτι πότε λέγεται. 228. 229

Α᾽μάξι ὁπῦ κλέψει ἡ καύσει. 464
Α᾽μπέλια ἢ εἰς περιβόλια ὅσοι πηγαίνουν νὰ φάγουν, ἢ νὰ κλέψουν. 463
Α᾽μπέλια, σπίτια, χωράφια, καὶ ἄλλα ὅμοια ὅταν πουλοῦνται, ποῖοι προτιμῶνται νὰ τὰ ἀγοράσουν. 218
Α᾽μπέλια, σπίτια, ἢ χωράφια ὁπῦ τὰ βάλλει ἀρραβέτι. 461
Α᾽μπέλι ὁποῦ κόπτει Ϛ δσύδρα. 469
Α᾽μπέλι ὁποῦ ξυγιαθῆ, καὶ τῷ γειτόνων νὰ εἶναι ἀξύγητα. 466
Α᾽μπέλι ὁπῦ φυτδύσει. 167
Α᾽μπέλι ὁπῦ φυτδύσει εἰς ξένον τόπον. 218. 171
Α᾽μπέλι ξένον ὁπῦ ἀγοράσει. 174
Α᾽μπέλι, περιβόλι, χωράφι ὁπῦ πάρει μεσιακὸν νὰ τὸ δελδ᾽ῃ. 460
Α᾽μπελώνων καὶ περιβολίων φραγμοί. 158
Α᾽μφίβολα κὴ ἀναφῆ. 96
Α᾽μφιβόλοις τὸ φιλανθρωπον δεχόμεθα. 98
Α᾽μφίβολος διαθήκη εἰς μερικά. 99
Α᾽μφίβολος φοῖνικα. 98
Α᾽μφιθαλλεῖς Α᾽δελφοὶ πῶς κληρονομῶσι. 367
Α᾽ναργυρία καταγορευμένη εἰς ὁμολογίαν. 129
Α᾽ναργυρία πότε λέγεται. 129
Α᾽νεψιάτες ὁπῦ ζῆφει. 132
Α᾽νέψια ὅταν εἶναι πῶς κληρονομῶσι. 368
Α᾽νήλικοι αὖ μοιράσουν τὰ πράγματά τους. 80
Α᾽νήλικοι ἕως πότε λέγονται. 79
Α᾽νήλικος πότε πισδύεται. 84
Α᾽νήλικος πότε ὑποθετεῖται. 185
Α᾽νηλίκου πρᾶγμα ὁπῦ ἀγοράσει. 80
Α᾽νηλίκου πρᾶγμα ὁπῦ κυβερνᾷ. 79
Α᾽νηλίκου Προγαμιαία δωρεὰ πότε ἔχει τὸ κῦρος. 84
Α᾽νήλικοι ἁπλῶς εἰς ὅλα δὲν δικαιώνουνται, ἤτε ὅλα ἀναζέπουν. 84. 85
Α᾽νήλικος πότε παιδδύεται. 83
Α᾽νήλικον κόρι ὁπῦ φθείρει. 437
Α᾽νήλικος αὖ κληρονομήσῃ. 243
Α᾽νήλικος αὖ χαείσῃ. 82
Α᾽νήλικος δὲν κάμνει διαθήκη. 349
Α᾽νήλικος οὔτε βάλλει, οὔτε βάλλεται εἰς ὅρκον. 64
Α᾽νηλίκου αὖ γενῇ τινὰς κεφίλης. 275
Α᾽νηλίκων ὅταν κατὰ συμβεβη-

κὸς

κὸς φθείρωνται τὰ πράγματα τες. 85
Ἀνηλίκων πέρι. 79
Ἀνηλίκων πράγματα αὖ πουληθοῦν. 82. 112
Ἀνηλίκων χρέος ὅπως πληρώνει. 80
Ἀνὴρ αἰσίως καὶ ἀγοράζῃ πρᾶγμα, καὶ εἰς τὸ φανερὸν βαίνει τὴν Γυναῖκά τε πῶς ἀγοράζει. 204
Ἀνὴρ αἰσίως καὶ δευτεροϋπανδρευθῇ. 310
Ἂν δὲ δευτεροϋπανδρευθῇ. 309. 387
Ἀνὴρ ἢ Γυνὴ αὖ δώσῃ πρᾶγμα τῶ συζύγε εἰς χρῆσιν. 313
Ἀνὴρ αὖ δείρῃ καὶ μασιγώσῃ ἀδίκως τὴν Γυναῖκά τε. 343
Ἀνὴρ αὖ ἐξοδεύσῃ εἰς ἀσθένειαν, ἢ εἰς ταφὴν τῆς Γυναικός τε. 133
Ἀνὴρ αὖ ἐξοδεύσῃ εἰς τέκνα δέλων, ἢ εἰς δούλας ὁποῦ εἶναι πρῖκα. 133
Ἀνὴρ αὖ δὲ εὕρῃ τὴν Γυναῖκά τε Παρθενον. 339
Ἀνὴρ ἂν πάρῃ Κόρην μεθ' ὅρκε δικὰ νόμιμόν τε Γυναῖκα, καὶ ὕστερον τὴν διώξει. 316
Ἀνὴρ αὖ δὲ δώσῃ Προγαμιαίαν δωρεάν. 309
Ἀνὴρ πρᾶγμα τῆς Γυναικός τε αὖ πωλήσῃ. 208. 330
Ἀνὴρ δὲ πενθεῖ τὴν Γυναῖκά τε. 305
Ἀνὴρ ἕως ὅτε ἴσαται ὁ Γάμος αὖ δανειθῇ καὶ ἀγοράσῃ τινῆτι μὲ τὸ δανεικὰ, ἢ πρῖκα προτιμᾶται, καὶ πότε δὲ προτιμᾶται. 321
Ἀνὴρ αὖ δὲ πάρῃ μερτικὸν ἀπὸ τὰς Γονεῖς καὶ ὑπανδρευθῇ καὶ ἀποθανῇ. 325
Ἀνὴρ αὖ πτωχυνῇ καὶ χαλάσῃ τὴν πρῖκαν τῆς Γυναικός τε. 376
Ἀνὴρ αὖ φανῇ πτωχὸς σωεσῶτος τῆ Γάμε, ἡ Γυνὴ σείζει τὰ πράγματά τε. 292. 324
Ἀνὴρ αὖ χρεωσῇ τῆς Γυναικός τε, & ἐκείνη εἶναι ἀνήλικος. 242
Ἀνὴρ ὑπανδρεύεται λείποντας, & δι' Ἐπισολῆς, καὶ δι' Ἐπιτρόπε. 287
Ἄνθρωπος ἐλεύθερος ἢ δοῦλος αὖ βλαφθῇ ἀπὸ τινά. 428
Ἀνθρωποι ἀξιωματικοὶ νὰ μὴ ἀγοράζουν πρᾶγμα ἀπὸ τὰ ὀφφικιάτες. 199. 221
Ἀπάτι καὶ πλανᾶται πότε εἶναι. 475
Ἀπελεύθερος τί ἔξι. 107 356
Ἀπελεύθερε δικαιώματα. 356
Ἀπελευθέρους ποῖοι κληρονομοῦσι. 356
Ἀπελευθέρων παῖδας συγκλητικοὶ

τικοὶ ἐγένοντο. 474
Ἀπελεύθερων Συγγένεια. 356
Ἀποδόσεως λόγος τὶ εἶναι. 86
Ἀπόκληροι Ἀδελφοὶ πότε γίνονται, καὶ οἱ Συγγενεῖς. 399
Ἀπόκληροι Αἱρετικοί. 402
Ἀπόκληροι Γονεῖς ἀπὸ τὰ παιδία τίς πότε γίνονται. 405
Ἀπόκληροι Καλόγηροι δὲν γίνονται. 408
Ἀπόκληροι παῖδες πότε γίνονται. 398
Ἀπόκληροι παῖδες ἀπὸ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς δὲν γίνονται. 396
Ἀποκλήρων πέρι. 338
Ἀποσατῶν τιμωρίαι. 448. 455
Ἀπόσασις κατὰ πλαίτω ἕως πότε ἐξετάζεται. 44
Ἀπόφασις Κειμένη ποτὲ βεβαιοῦται. 44
Ἀπόφασις ὅταν γένῃ, πλέον γράμματα δὲν πιαίνονται. 42. 44
Ἀπόφασις ἂν γένῃ διὰ ἕνα ὁπὸν λείπει καὶ τὸ μαθη, καὶ δὲν ἔλθει νὰ ὑποκειθῇ. 39. 44
Ἀπόφασις πᾶσα ἔχει τὶ ἔγκλητον, πλὴν τῶ Βασιλέως, καὶ τῆς Συγκλήτου. 44
Ἀπόφασις πότε εἶναι ἄκυρος. 43
Ἀποφάσεως πέρι. 43
Ἄππιος Κλαύδιος ἔγραψε νόμους. 1
Ἀρνεῖται ὅταν τινὰς τὶ πρᾶγμα. 67
Ἀρνητὴς τῆς Χριστῆ πίστεως, ὅτε μαρτυρεῖ, ὅτε κληρονομεῖ, ὅτε ἡ διαθήκη τὸν πιάνεται, καὶ ὅσας ἄλλας τιμωρίας πάσχει. 380. 452
Ἅρπαγες Γυναικῶν. 445
Ἁρπαγὴ Γυναικῶν ποῖοι ἐκδικοῦσι. 447
Ἁρπάζει τινὰς πρᾶγμα χωρὶς κρίσιν. 447
Ἀῤῥαβῶνα διπλοῦν πότε πληρώνει ὁπὸς μετανοήσει. 280. 281. 495
Ἀῤῥαβὼν αὖ δοθῇ εἰς ὄνομα μνησείας. 280
Ἀῤῥαβῶνα ὅταν δώσῃ εἰς τὸ πρᾶγμα ὁπού ἀγοράσει. 198. 495
Ἀῤῥαβῶνας αὖ ἔλαβε Πατὴρ Μήτηρ, ἢ Πάππος. 282
Ἀῤῥαβωνίσας Πατὴρ τῶ Θυγατέρα του ὕστερον νὰ ὑποθαύῃ. 281
Ἀῤῥαβωνιαστικὸς αὖ χαρίσῃ τῆς ἀῤῥαβωνιαστικῆς του πρὸ τοῦ νὰ τὴ δώσῃ προῖκα. 284
Ἀῤῥαβωνιαστικὸς αὖ φιλήσῃ τὴν ἀῤῥαβωνιαστικὴ τε, ἢ οὔ. 286
Ἀῤῥαβωνιαστικὴ ξυλὸν ὁπού φθείρει. 438

Ἀῤῥαβῶνος λύσις ἀζήμιος. 282. 283. 284
Ἄῤῥενος πέρι ὅσα λέγονται, καὶ λαμβάνονται καὶ εἰς τὸ θῆλυ. 486
Ἀρσενοκοιτῶν τιμωρία. 439
Ἄρχοντες ἀπὸ τὸ ὀφφίκιόν τους φαΐνεται δὲν ἀγοράζουν. 199. 221
Ἄρχοντες ν' ἀγοράζουν τ' ἀρχοντικὰ φράγματα. 223
Ἄρχοντες εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἐξουσιάζουν δὲν δανείζουν. 227
Ἄρχοντες καὶ Ξατιῶται ποῦ κρίνονται. 39
Ἄρχων αὐ ἀῤῥαβωνίσῃ εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἐξουσιάζει. 283
Ἀσαφείας καὶ ἀμφιβολίας πέρι. 96
Ἀσαφέσι καὶ ἀμφιβόλοις φράγμασι τὸ φιλάγαθον δεχόμεθα. 98
Ἀσάφεια καὶ ἀμφιβολία εἰς χρέος, καὶ διάφορον ποῖον προτιμᾶται. 97
Ἄσιμι ὅπου δολώνει. 457
Ἄωρα ὅπου ἐξοδεύει εἰς ξενίων ὑποθεσιν. 425
Ἀσάχνα δεμάτια ὅπου κλέπτει εἰς τὸ θέρος. 463
Ἀσώτε διαθήκη δὲν πιάνεται. 347
Ἀτελὴς διαθήκη. 361
Ἄτιμοι ὑβρισμένοι ποῖοι γίνονται. 458
Αὐθεντικὰ χρέη ἕως πότε ζητοῦνται. 181
Αὐθεντικὰ χρέη περιγραφῆ χρόνου δὲν περικλείονται. 34
Αὐθεντικὰ χρήματα ἕως πότε ζητοῦνται. 32
Αὐθεντικὰ χρήματα, ἢ φράγματα ὅπου λαμβάνει. 27
Αὐθεντικὸν κτῆμα ὅπου ξώγει. 125
Αὐλάκι ὅπου νὰ ξέχουν νερὰ, ἤτοι ὀχέδρα. 164
Αὐλάκι μὲ σαγιολία ἀπὸ κάπου τὸ γλῶ ἀπὸ ὑψηλὸν τόπον. 165
Αὐλὴ ὅταν εἶναι κοινή. 150. 154
Αὐτεξούσιος καὶ αὐτεξουσία τελείας ἡλικίας ὑπανδρεύεται καὶ χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Πατρός του. 289
Αὐτεξούσιον τὸν Υἱόν του μὲ τὸ ζόπον τὸν κάμνει ὁ Πατὴρ ὁπότε. 105. 106
Αὐτεξούσιον Υἱὸν κάμνει ὁ Πατὴρ, καὶ τὸν Ἔγγονον κρατεῖ ὑπεξούσιον. 106
Αὐτεξουσία κάτω ἀπὸ τὰς κέ. χρόνους αὖ θελήσῃ νὰ ὑπανδρευθῇ. 306
Αὐτόμολος ποῖος λέγεται. 184
Ἀφήλικες αἰσως καὶ πωλήσουν τίποτες ἀπὸ τὰ φράγματά τους,

τες, τὰ ζητᾶσιν ὕστερα ὀπίσω. 83. 84
Ἀφήλικες ἕως πότε λέγονται. 79
Ἀφήλικες πότε ἐνεργοῦσιν εἰς τὰ πράγματά τες. 85
Ἀφήλικος δωθήκη πότε ἔχει τὸ κῦρος. 80
Ἀφήλικος Προγαμιαία δωρεὰ πότε ἔχει τὸ κῦρος. 84. 285
Ἀφηλίκων ἀκίνητα καὶ κινητὰ πράγματα πότε πωλοῦνται. 80
Ἀφήλικος πότε ἀνατρέπεται πράγματων ἡ πώλησις. 84
Ἀφῆλιξ αὖ δώσῃ ἀφηλίκῳ πρᾶγμα καὶ καθῇ. 84
Ἀφῆλιξ αὖ ἀπὸ τῆς θεωρίας φαίνεται τέλειος καὶ πλανήσῃ τινὰ καὶ τὰ πωλήσει τίποτες. 84
Ἀφῆλιξ αὖ χαείσῃ, ἢ πωλήσῃ πότε ἔχει τὸ κῦρος. 81
Ἀφῆλιξ ἐαὺ σφάλλῃ. 81
Ἀφῆλιξ ἕως πότε ζητεῖ τὸ πρᾶγμάτα. 24
Ἀφηλίκων Ἐγγυηταί. 85
Ἀφορία αὖ ζημιοῖ τὸν ἐνοικιασθέντα. 258
Ἀχθει ὁπᾶ φτιάνει. 144

B

Βασιλέα ὁπᾶ κακολογήσει. 454
Βασιλέα ὁπᾶ γράψει κληρονόμον. 351
Βασιλέως ἐπιβουλὴ λύει τὸν Γάμον μετὰ ζημίας. 341. 342
Βασιλέως ἐπίβελος. 343
Βασιλέων εἰς τινὰ ἀπόφασις. 6
Βασιλέως προσαγὴ πότε εἶναι νόμος. 5
Βασιλεῦς νόμοις δὲν ὑπόκειται. 8
Βασιλέως χάρις. 196. 197
Βασιλικὸν ἀπὸ θησαυρὸν ἂν δανειθῇ τινάς. 246
Βαθμοὶ ἐξ αἵματος πῶς μετροῦνται. 497
Βαθμὸς ἐξ ἀγχιστείας τῆς δισγενείας εἰς πόσους γίνεται ὁ Γάμος. 501
Βαθμοὶ μνησείας δὲν θεωροῦνται καθὼς καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Γάμυ. 560
Βαθμοὶ Συγγενείας πόθεν ὠνομάθηκαν. 296
Βαθμοὶ σωτεκνίας πῶς μετροῦνται. 551
Βαθμὸς ς'. ἐξ ἀγχιστείας τῆς δισγενείας πότε ἐμποδίζεται, καὶ πότε οὔ. 295. 511

Πό-

Πότε ἤρξατο νὰ ἐμποδίζεται. 511
Βαθμὸς ζ'. ἐξ ἀγχισείας τῆς δισυνείας πότε ἐμποδίζεται. 295. 524. 529
Βαθμὸς ζ'. ἐξ αἵματος πότε ἐμποδίζεται, καὶ πάλιν συγχωρεῖται. 303. 502
Βαθμὸς ἐκ τεσσυνείας εἰς τὸν δ'. βαθμὸν συγχωρεῖται εἰς Γάμον. 296. 537
Βαθμῶν Συγγενείας διαίρεσις. 292. 497
Βάπτισμα ὁ ἀρνηθεὶς ἔτε κληρονομεῖ, οὔτε δέχεται, ἔτε μαρτυρεῖ. 380. 452
Βαπτίσματος Συγγένεια. 296. 550
Βάρη τῆ Γάμε ὅπε εἶναι, ἐκεῖ μένει ὁ ἡ προῖκα. 323
Βαφιάδων ἐργασήριον ὁποῦ κτίζει. 141
Βαφιὰς αὖ βλάψη φόρεμα. 260
Βέβαια πράγματα δὲν βλάπτονται ἀπὸ συμβεβηκότα. 475
Βεβαιότερα εἶναι τὰ μερικὰ ἀπὸ τὰ καθόλε. 476
Βῆμα πόσον εἶναι. 136
Βία καὶ δυναστεία ὅπε πέρνει πρᾶγμα. 70. 447
Βία καὶ δυναστεία, ἢ παιρνγία ὅπε ζημιωθῆ. 86
Βία καὶ δυναστεία ἥρπαξε τὶς πρᾶγμα καὶ τὸ ἐπούλησε καλῆ πίσει. 78
Βία τί ἐσί. 77
Βίας ἀγωγὴ ἕως πότε κινεῖται. 28. 78
Βίας πέρι. 28
Βιαστικῶς ὅπε διώκεται ἀπὸ τὸ πρᾶγμάτε. 77
Βιβλίον ὅπε γράφει εἰς ξένα χαρτία. 122
Βὲς εἰς ἀμπέλι, χωράφι, ἢ ἄλλε κάμη ζημίαν. 465
Βοΐδι, ἢ Γαΐδαρον ὅπε κλέψει. 463
Καὶ σκορπισθείσης τῆς ἀγέλης φαγωθῆ κανένα ἀπὸ λύκον. 463
Βοΐδι, ἢ Γαΐδαρος ἐμβαίνοντας εἰς ἀμπέλι, ἢ ἄλλε αὖ τζακισθῆ. 465. 466
Βοΐδι ὅπε σφάζει εἰς λόγκον καὶ πάρει τὸ κρέας τε. 467
Βοΐδι ὅπε πάρει ξένον νὰ ὀργώση θελληματικῶς τῆ Οἰκονύρη, ἢ χωρὶς θέλημάτε καὶ φοφήσει. 461
Βοΐδι ὁποῦ δώσει λεγάτον. 410
Βοΐδι ξένον ὁποῦ εὕρει εἰς τὸ ἀμπέλι τε, ἢ ἄλλε. 465
Βοσκῶ τόπε αὐίσως καὶ ἐνοικιάσω, ἢ φοφήσουν εἰς αὐτῶ τὰ ζῶα. 261
Βοσκὸς ὅπε νὰ ἁρμέγη τὸ γάλα κρυφὰ ἀπὸ τὸν Αὐθέντη τε. 463

Βοσκὸς παιδεύεται αὐίσως καὶ ἀμελῶ. 260
Βυνὸν ξένον ὅπως καύσει. 469
Βουῶν θεωρία. 158
Βρύσιν ὅπως κάμει. 167
Βρύσις αὖ σύψη, καὶ πάλιν ξέξη. 169

Γ

ΓΑΪδαρος ἢ βοΐδι ἐμβαίνοντας εἰς τὸ ἀμπέλι αὖ τζακιδῆ. 465
Γάϊος ἔγραψε νόμους Ῥωμαίων. 2
Γαμβρὸς αὖ συμφωνήσῃ μὲ τὸν Πανθερόντε διὰ τὴν προῖκα. 74
Γαμικῶν κερδῶν πέρι. 386
Γάμον ποῖα τὸν σερδίνουσι. 287. 289
Γάμον σωαίνει καὶ ὁ Πάππος. 288
Γάμος ἀθέμιτος. 303
Γάμος αἰχμαλώτων ἕως πότε λύεται. 338
Γάμος ἀπὸ λίκα διαφερομένου. 290
Γάμος κρυφὰ νὰ μὴν γίνεται. 291
Γάμος κατὰ πόσους τρόπους λύεται ἀζημίως. 338
Καὶ μετὰ ζημίας. 342
Γάμος κεκωλυμένος. 297
Γάμος μὲ προικοσύμφωνον, καὶ χωρὶς προικοσύμφωνον. 289
Γάμος νόμιμος πότε εἶναι 501
Γάμος ὁ μόνον τὸ συγκεχωρημένον, ἀλλὰ καὶ τὸ δίκαιον. 502
Γάμος τὶ ὄξι. 287
Γάμος γ'. πότε συγχωρεῖται.
Γάμος δ'. πότε ἦτον συγχωρημένος, καὶ πότε ἐμποδίθη. 315
Γάμος τὰ βάρη ὅπου εἶναι, ἐκεῖ μένει καὶ ἡ προῖκα. 322
Γάμος ἀθεμίτος παῖδες. 303
Γάμος ἀθεμίτος τιμωρία. 303
Γάμων ἐξ αἵματος διαφέρματα. 505
Ἐξ ἀγχιστείας τῆς δισσείας. 511. 512
Ἐκ συγγενείας. 537
Ἐκ τῆ Θείου Βαπτίσματος. 550
Γάμων κεκωλυμένων πέρι 297
Γειτόνων θεωρία πότε ἐμποδίζεται. 157
Γελαδαρίων πέρι. 264
Γεωργικὸν ἐργαλαῖον ὅπως κλέψει. 463
Γεωργὸς αὖ βλάπτῃ τὰ σωρα. 459
Γεωργὸς αὖ σπείρῃ χωράφι χωρὶς θέλημα τῆ Οἰκοκύρη. 459. 462
Γεωργοὶ ὅπως ἠ ἀλλάξουν χωράφια ἀναμεσόντες καὶ μετανοήσουν. 459. 460

Γεωργὸς αὖ φύγῃ, καὶ οἱ ἀφ' ἁβάται βλάψωσι τὸ χωράφι. 259
Γεωργὸς ἰμοσιάρης. 462
Γεωργὸς μεσιακάρης. 462
Γεωργὸν ξένον ὁποῦ δέχθῇ. 461
Γεωργὸς ὁποῦ νὰ δουλεύῃ λ'. χρόνους σ'νὰ χωράφι. 259
Γεωργὸς ὁπὲ νὰ πάρῃ ἀμπέλι, ἢ χωράφι νὰ τὸ δουλεύῃ καὶ ἀμελήσει. 460
Γεωργὸς ὁπὲ ἀφήσει ἀμπέλι, χωράφι, ἢ περιβόλι καὶ φύγει. 461
Γιαλία ὁπὲ φτιάσει εἰς ἐργασήριαν. 141
Γάης καὶ μαΐτις. 451
Γονεῖς διὰ ποίας αἰτίας κάμνουν τὰ παιδία τους ἀπόκληρα. 398
Γονεῖς διὰ τὰ παιδία τως χρέος δὲν πληρώνουσι, αὖ δὲν τὰ κληρονομήσουσι. ἔξω ἀπὸ τὸ Αὐθεντικὸν χρέος, καὶ ἐναλλάξ. 243
Γονεῖς μὴ φροντίζοντες νὰ ὑπανδρεύσουσι τὰ παιδία τως, τὰς βιάζει ἡ Αὐθεντία. 288
Γονεῖς ὁπὲ νὰ μὴ δευτεροϋπανδρευθοῦσι. 271
Γονεῖς πότε γίνονται ἀπόκληροι ἀπὸ τὰ παιδία τως. 405
Γονεῖς τὸ γ'. μέρος τῆς περιουσίας των φυλάττουν διὰ τὰ παιδία τους, ἢ τὸ ἥμισυ. 384
Γονεῖς νὰ πωλήσουσι πράγματα τῆς παιδίωντας. 83
Γονεῖς ὁπὲ νὰ χρεύσουσι χωρὶς παιδία. 390
Γονέων θανάτος δὲν ἐμποδίζει Γάμον. 289
Γράμματα ἰδιόχειρα. 66
Γράμματα ἰδιόχειρα ὁποῦ νὰ χρέψῃ τινὰς πῶς τὲ χρεωστοῦσι. 66
Γυναῖκα ἐγγαστρωμένη ὁποῦ θάψει πρὶν νὰ διγάλουσι τὸ βρέφος. 445
Γυναῖκα διγενικὴ ὁπὲ ἀγοράσει σκλάβαν καὶ τὴν κοιμηθῇ. 112
Γυναῖκα αὖ ὁ Ἄνδρας της τὴν κατηγορεῖ πῶς μοιχεύεται, καὶ δὲν τὸ ἀποδείξει τὸν χωρίζει. 342
Ἐὰν διείσκεται μὲ ἄλλην Γυναῖκα εἰς τὸ αὐτὸ σπῆτι καὶ τὴν καταφρονεῖ. 343
Ἐὰν ἐπιβουλεύεται τὴν ζωήν της, καὶ τὴν σωφροσύνην της. 342
Γυναῖκα ὅποιος πάρει ἐκείνην τῆς ὁποίας ἦτον Ἐπίτροπος. 380
Γυναῖκα ὁπὲ νὰ τὴν δείρῃ, καὶ νὰ τὴν πληγώσῃ χωρὶς αἰτίαν. 343
Γυναῖκα ὁπὲ νὰ τὴν χωρίσῃ

ὁ Ἀνδρας της ἢ νὰ τὴν πάρῃ πάλιν. 432
Γυναῖκας δύο ὁπὲ πάρει. 439
Γυναῖκα ὅσοι ἁρπάξουν. 446
Γυναῖκες αὐίσως ἢ ἐγγυηθῆν ἢ διαφορόντας. 250
Γυναῖκες δὲν λαμβάνουσιν ὀφφίκια Αὐθεντικά. 87
Γυναῖκες δὲν ἔχουσιν ὑπεξουσίας. 88
Γυναῖκες πότε ἐπιτροπεύουσι. 88. 379. 424
Γυναῖκες ἔτε ἐγγυοῦνται, ἔτε μαρτυροῦσιν, οὔτε ἐπιτροπεύουσιν. 87
Γυναῖκες πότε μαρτυροῦσι. 60. 87. 88
Γυναῖκες τὰ λαμπροπάπουν ποῖαι λέγονται. 474
Γυναικὶ τιμία ὁπὲ σωσθείσκεται. 290
Γυναικὸς δευτερογαμθμένης, ἢ ἢ μὴ, αὖ ἀποθάνῃ παιδίτς μὲ διαθήκην, ἢ χωρὶς διαθήκην. 308
Γυναικὸς φράγματα αὖ πωλήσῃ ὁ Ἀνδρας της. 208
Ἢ αὖ τὰ βάλῃ ἀμανέτι. 89
Γυναικὸς χωρισμὸς ἀπὸ τοῦ Ἀνδρός της διὰ μοιχείαν. 434
Γυναικῶν πέρι. 87
Γυνὴ αὐίσως ἢ ἀγοράζῃ φράγμα, ἢ ὁ Ἀνδρας της δώσει τὰ ἄσπρα. 205
Γυνὴ αὖ ἀπαρνῆται τὸν Ἀνδρας της. 433
Γυνὴ αὐίσως ἢ ἀποκτήσῃ φράγματα, ἔσα μὲ τὸν Ἀνδρας της. 330
Γυνὴ αὐίσως Ⓒ βιάζεται ὑπὸ τὲ Ἀνδρός της, ἢ ὁ Πανθερὸς ἀπὸ τὸν Γαμβρὸν διὰ τὴν προῖκα ὁπὲ ἔπαιξε. 329
Γυνὴ αὐίσως Ⓒ βλέπῃ τὸν Ἀνδρας της ὁπὲ πηγαίνει εἰς φθοραν', λαμβάνει τὰ φράγματά τε διὰ τὴν προῖκά της, ἢ πρὸ Γάμε δωρεάν. 324
Γυνὴ αὐίσως ἢ γεννήσῃ πρὶν τὲ πανθίμε χρόνου. 301. 314
Γυνὴ αὐίσως ἢ δευτερογαμθῇ. 306. 309. 312. 314
Γυνὴ αὐίσως ἢ δὲν δευτερογαμθῇ τὶ λαμβάνει. 309. 386
Γυνὴ ἂν κάμῃ διαθήκην εἰς λυξόν. 352
Γυνὴ αὖ ἐγγυηθῇ μαζὶ μὲ τὸν Ἀνδρας της. 251
Ἢ μοναχή της. 91. 249
Ἢ μὲ ἄλλον μαζί. 250. 251
Ἢ αὖ τὴν πλανέσουν νὰ ἐγγυηθῇ. 250
Ἢ αὖ πλανήσῃ αὔτη ἄλλον. 250
Ἢ νὰ βάλῃ ἄλλον ἐγγυητήν. 251
Ἢ ἂν ἐγγυηθῇ ἀνήλικον. 250

Γυνὴ ἂν πηγαίνῃ εἰς θέατρα, χωρὶς θέλημα τῦ Ἀνδρός της. 342
Γυνὴ ἀνίσως περὶ κληρονομίας συμφωνήσῃ μὲ τὸν Ἄνδρα της. 74
Γυνὴ ἀνίσως κλέψῃ. 440
Γυνὴ ἀνίσως κὴ μοιχευθῇ πρὸ τῦ πενθίμυ χρόνυ. 314
Γυνὴ ἂν πωλήσῃ πρᾶγμα. 90
Γυνὴ Ἀνδρός της πράγματα ἔτι ζῶντος τὰ πάρῃ δι' τὼ προῖκα αὐτῆς, τί ἠμπορεῖ νὰ πωλήσῃ ἀπ' αὐτὰ, κὴ πότε. 324
Γυνὴ ἂν δώσῃ προῖκα μαζὶ μὲ τὸν Ἄνδρα της Υἱοῦ, ἢ Θυγατρὸς, κὴ ὕστερον πτωχεύσει. 331
Γυνὴ αὖ λάβῃ τὼ προῖκά της μαζὶ μὲ τὸν Ἄνδρα της. 326
Γυνὴ αὖ πίξῃ προῖκα, κὴ δὲν εἰπῇ τὼ ποσότητα. 285. 325
Γυνὴ αὖ δὲν δώσῃ προῖκα, κὴ ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας της δὲν πέρνει Προγαμιαίαν δωρεάν. 308. 330. 331
Καὶ τί λαμβάνει. 384
Γυνὴ ἀΐσως κὴ συκοφαντήσῃ. 90
Γυνὴ ἀνίσως κὴ ὑπανδρευθῇ πρὶν τῦ πενθίμυ χρόνυ. 310
Γυνὴ αὖ ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος τῦ Ἀνδρός της, ἀπὸ τὼ προῖκά της, ὁπῦ εἶναι φυλακωμένος. 89
Γυνὴ αὖ χαρίσῃ τῆς ὑπανδρευμένης Θυγατρός της. 336
Γυνὴ αὖ χρεωσῇ, κὴ δι' νὰ βλάψῃ τὺς δανειστὰς, ὅσα τῆς χρεωστεῖ ὁ Ἄνδρας της τῦ τὰ χαρίσει. 91
Γυνὴ ἄπροικος αὖ δώσῃ προῖκα Υἱὸς της ἢ Θυγατρὸς μαζὶ μὲ τὸν Ἄνδρα της, κὴ ὕστερον πτωχεύσει. 331
Γυνὴ ἄπροικος μετὰ τὸν θάνατον τῦ Ἀνδρός της, τί πέρνει αὐτὴ, ἢ τὰ παιδία της. 384
Γυνὴ ἄτιμος ἔτε ἀπὸ Σβατιωτικῆς δικαθήκης κληρονομεῖ. 88
Γυνὴ αὐτεξουσία θέλουσα νὰ ὑπανδρευθῇ, αὖ τὼ γυρεύσουν δύο Ἄνδρες. 306
Γυνὴ αὖ χηρεύσῃ κὴ ἔχει Γονεῖς ποῖος πέρνει τὼ προῖκα. 327
Γυνὴ ἢ Ἀνὴρ αὖ δώσῃ πρᾶγμα σῶας τῦ ἄλλυ εἰς χρῆσιν. 313
Γυνὴ ἐγγυήτρια δὲν πιάνεται εἰς ἀδικα χρέος, εἰ μὴ μόνον δι' ἐδικόντης, κὴ πότε πιάνεται. 87. 89. 250
Γυνὴ ἐλευθέρα δὲν δουλοῦται αὖ πάρῃ Ἄνδρα θέλον. 95

Γυνὴ μοιχείας ἔγκλημα δὲν κατηγορεῖ. 88
Γυνὴ τὰ ἐξώφροικα ὀφείλει. 91
Γυνὴ ὅταν εἶναι Ἐπίτροπος τῆς παιδίων της καὶ δὲν προϋπανδρεύθῃ. 305
Γυνὴ Ἐπίτροπος τῶ ἀποθανόντος Ἀνδρός της. 92
Γυνὴ Ἐπίτροπος δὲν γίνεται, καὶ εἰς τί γίνεται. 88. 419. 424
Γυνὴ νὰ φροντίσῃ τὴν Θυγατέρα της δὲν βιάζεται ζῶντος τοῦ Ἀνδρός. 326
Γυνὴ κατηγορείαν ἐγκληματικὴν πότε λέγει. 15. 88. 90
Γυνὴ τὴν φροῖκα μὲ πόσους τρόπους τὴν ζητᾷ ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της. 329
Γυνὴ ὅσα δὲν χρέφει εἰς τὴν φροῖκά της. 90. 208
Γυνὴ ὅσα κυριεύσει τὸν Ἄνδρός της. 323. 324
Γυνὴ φροῖκα ἄπαν πάζει. 90. 91
Γυνὴ ὅταν χηρεύσῃ νὰ χρέφῃ τὴν φροῖκά της, καὶ τὸ φράγμα τοῦ Ἀνδρός. 93
Γυνὴ πότε κληρονομεῖ τὸν Ἄνδρα. 374
Γυνὴ πότε λαμβάνει τὸ ἐξ ἀπαιδείας κάσον. 308
Γυνὴ εἰς τὴν φροῖκά της πότε φροτιμᾶται. 91. 325
Γυνὴ ἀπὸ τὰς φροτέρας δανειστὰς δὲν φροτιμᾶται εἰς τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν. 91. 93
Γυνὴ φράγμα τοῦ παιδίου της αὖ πεθάνῃ. 214. 424
Γυνὴ φρὸ τοῦ Πενθίμου χρόνου δὲν ὑπανδρεύεται. 301
Γυνὴ ὑπανδρεύεται, αὖ ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρα της εἰς ξενιτείαν, καὶ εἰς τὴν ἀλουσεριὰν ἡμέραν τοῦ χρόνου. 305
Γυνὴ ὑπεξουσία δὲν κάμνει ὁμολογίαν εἰς τὸ φράγμα της. 396
Γυνὴ ὁπὸ ῥίπτει τὰ παιδία. 339
Γυνὴ τὸ παιδί της αὖ βαπτίσῃ. 558
Γυνὴ δὲν Διαθετεῖ. 184. 364
Γυνὴ τὸ ὑποβολὸν λαμβάνει. 189. 334

Δ

Διμοιριζομένων Γάμος πότε λύεται. 277. 339
Δαμνάτος τί εἶναι. 304
Δανεικὰ αὖ πάρῃ τινὰς φτιάσῃ σπῖτι, ἔχει καὶ ἄλλους δανειστάς. 235
Δανεικὰ αὖ πάρῃ τινὰς ἀπὸ δύο. 233
Δανεικὰ αὖ πάρῃ τὶς εἰς ξένον φράγμα. 241
Δανεικὰ αὖ πάρῃ τὶς ἀπὸ Βασιλικὸν θησαυρόν. 246

Δανειακὰ χρέη ἕως πότε ζητῶνται. 32
Μὲ σημάδια ὅταν εἶναι. 32
Μὲ ἐγγυητάς. 248
Δανείου καὶ χρέους διαφορά. 227
Δανείου πέρας. 29
Δανεισαὶ Μνησῆρος πότε ζητοῦσιν ἀπὸ τοὺς μνησοὺς. 286
Δανεισαὶ ποῖοι προτιμῶνται ἀπὸ τοὺς προῖκα. 234
Δανεισαὶ ποῖοι προτιμῶνται. 233
Δανεισὴς αὖ καταπατήσῃ τὸν χρεώστην, ἢ τοῦ πάρει τὸ παιδί του. 241
Δανεισὴς ὁπὸ νὰ εἰπῇ ὅσα δοθοῦν νὰ πιώνωνται εἰς κεφάλι καὶ τόκον. 243
Δανεισὴς ὁποῦ νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὸν χρεώστην εἰς τόσον καιρὸν αὖ δοθῇ τὰ δώσῃ τὰ ἄσπρα, νὰ πολλῇ τὰ σημάδια. 229
Δανεισὴς ζῶντος ἔτι τὸ χρεώστου αὖ καταπατήσῃ τὸ σπίτι. 241
Δανεισὴς ὁπὸ πιστεύσει εἰς πράγματα, καὶ δανείσει ἄσπρα. 247
Δανεισὴς ὁπὸ νὰ χάψῃ ὄνομα δυνατωτέρου εἰς ὁμολογίαν. 186
Δανεισὴς ὅταν ἀποθανῇ ὁ χρεώστης του ἐρθοῦν τὰ πράγματά του. 242
Καὶ πότε νὰ γυρεύῃ τὸς κληρονόμους του. 425
Δανεισὴς ἢ προσωπικὸς εἶναι ἢ ὑποθήκης. 233
Δανεισὴς τί ἐστί. 237
Δάκτυλος πόσος εἶναι. 136
Δεμάτια ὁπὸ κλίπτει, ἢ ἄσπρια. 463
Δενδρα ὁπὸ βλάπτων, κόπτονται. 168
Δενδρον ὁποῦ κάμνει ἴσκιον. 469
Δενδρον ὁπὸ κόπτει, ἢ ἀμπέλι. 469
Δενδρα ὁπὸ φυτεύει. 167. 138
Καὶ εἰς ἀμοίραστον τόπον. 462
Δενδρον ἐς περιβολίων θεωρία. 156
Δεσποτεία ἤτοι νομὴ τί ἐστί. 114
Διπερογαμουῦτες. 304. 310
Δημόσια πράγματα. 16
Διαγράμματα τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας. 505
Ἐξ ἀγχιστείας. 512
Ἐκ τριγονείας. 540
Ἐκ τοῦ Θείου Βαπτίσματος. 552
Διαδοχὴ πόσων λογιῶν. 377
Διαζύγιον, διαίσιον, ῥεπέδιον τὶ διαφέρουσι. 486. 488
Διαθήκη αἰχμαλώτων πότε πιάνεται. 348
Διαθήκη ἄκυρος. 361
Ἀναξεπομένη. 359
Ἀπελής. 361. 388. 412

Κα-

Κατηγορημένη. 363
Διαθήκη ἀπελευθέρων. 356
Διαθήκαι ἄρρεν ιδ'. χρόνων, καὶ θήλυ ιβ'. χρόνων κάμνουσι. 345
Διαθήκη ἀσώτε δὲν πιάνεται. 346
Διαθήκαι εἰς ἀτελῆ ποῖος κληρονομεῖ. 388
Διαθήκη βία καὶ δυναστεία ὅπε γράφει κληρονόμον. 351
Διαθήκαι δῆλος, Υἱὸς ὑπεξούσιος, ἢ ἀνήλικος δὲν γράφουσι. 349
Διαθήκαι δεύτερα χαλᾷ τὰ πρώτα. 352
Διαθήκαι Ἐπισκόπων καὶ Μοναχῶν. 358
Διαθήκαι καταδίκων. 347
Διαθήκαι κατηγοροῦσι ποῖοι. 363
Διαθήκαι κωφε καὶ ἀλάλε. 346
Διαθήκαι αὐ κάμη Γωὴ εἰς λυτρόν. 352
Διαθήκης μάρτυρες. 346. 353
Διαθήκη μοιχὸς δὲν μαρτυρεῖ. 346
Διαθήκαι μυσική. 348. 351
Διαθήκαι ὅπε δὲν γράφει ὅλα τὰ πράγματά τε. 350
Διαθήκαι ὁ κατηγορῶν ὑστερεῖται τὰ χάνειν. 381
Διαθήκαι ὅπε ἐμποδίσει νὰ γένη. 351. 399
Διαθήκαι ὅπου κάμει γερὸς, καὶ ὕστερον φονευθῆ μοναχός του. 351
Διαθήκαι ὅπου πεῖ νὰ τὰ τελειώση ἀποθάνει, ἢ βουβαθῆ. 346. 351
Διαθήκαι ὅπε γράψη οἱ Γονεῖς τὰ παιδία τες ἀπόκληρα. 398
Διαθήκαι ὁ γερὸς εἰς τὸν νοῦν καὶ ἄρρωστος κάμνει. 345
Διαθήκαι ὅπε ἔχει γραμμένα καὶ δὲν καταλαμβάνονται, ἢ ἐναντία. 353
Διαθήκη ὅπε γράφει περὶ αὐτε ὁ ἀποθανών. 242
Διαθήκαι ὁ Πατὴρ πῶς κάμνει. 349
Διαθήκαι Πατρὸς κατηγορεῦσιν οἱ παῖδες, ἕως πότε. 396
Διαθήκαι Πατρὸς ὅπε νὰ μεείζη τὰ πράγματα τῶν παιδίων. 350
Διαθήκη ὅπε ἀφήσει κληρονόμον ἢ Ἐπίτροπον, καὶ δὲν γράφει ὅλα τὰ πράγματά τε. 350
Διαθήκαι πρώτη καὶ δευτέρα. 350
Διαθήκαι πῶς γράφει ἐκεῖνος ὅπε ἐξύρει γράμματα. 349
Διαθήκαι Στρατιωτῶν. 352
Διαθήκης συσατικά. 345. 353
Διαθήκαι τὶ ὄξι. 345
Διαθήκαι τρελὸς ἀπὸ ἀρρωσίαν πότε κάμνει. 346
Διαθήκαι τυφλε πιάνεται. 348

Δια-

Διαθήκη ὑπεξουσίων. 354
Διαθήκη χαραγμένη ἢ ἀμφίβολος. 99
Διακατοχὴ κληρονομίας. 27. 364
Διαλλαγὴ ἤτοι δικάλυσις. 75
Διαλλαγὴ Γυναικὸς μὲ τὸν Ἄνδρα της περὶ μοιχείας. 76
Διαλλαγὴ εἰς ἔγκλημα θανάτου μοιχείας, καὶ πλαστογραφίας. 75
Διαλλαγὴ πῶς γίνεται. 75
Διαλλαγὴ περὶ χρέους. 77
Διαλλαγὴ δὲν μεταξέπεται. 76
Διαλλαγὴ ἤτοι δικάλυσις τί ἐστί. 75
Διαλλαγὴ ὕβρεως. 76
Διάφορον ἄστρων. 252
Διάφορον εἰς δικάφορον. 253. 458
Διάφορον αὐ περάσῃ τὸ κεφάλι. 256
Διάφορον ἀπὸ καρπὸς δανεικές. 255
Διάφορον θαλάσσης. 255
Διάφορον νὰ μὴ δίδεται. 256
Διάφορον ὅπου ἔχει, ἔχει καὶ τιμὴν ζημίαν. 258
Διάφορον ὅταν ἀποδειχθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ὁ χρεώστης. 254
Διάφορον συμφωνημένον, ἢ ὄχι. 253
Διάφορον ὑπὲρ τὸ μέζον. 253. 458
Διαφόρου τάξις διωρισμένη. 255
Διαφόρων περὶ. 252
Δίγεσα. 2
Δικέλι, τζαπὶ, λισγάρι ὅπου κλέφτει. 463
Διοικητὴς ἢ Οἰκονόμος. 424
Διωξία εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ ἀποφασίζεται νὰ πληρωθῇ. 43. 51
Διωξία εἰς τὸν ἐγκαλέμμον. 10
Διωξία εἰς ἐκεῖνον ὁπου λείπει καὶ τὸν πράζουν εἰς τιμὴν κρίσιν. 18
Δόκανον ὁπου σήσει εἰς καιρὸν τῶν καρπῶν. 467
Δόλος πυλιτῶ. 205. 206
Δόλου ἀγωγή. 479
Δυλεία τί ἐστί. 106
Δυλεία περὶ τῶ νεροῦ. 169
Δυλεία σπιτίων, χωραφίων & ἄλλων φραγμάτων τί ἐστί. 171
Καὶ πότε μεταβάλλεται. 172. 175
Δύλη αὐ ἐγγαστρωθῇ. 107
Δύλῃ τῶ ὅποιος συγκοιμηθῇ. 112. 436
Δῆλον ὁπου κρύφτει ἢ φυλατίσει. 451
Δῆλον αὐ βάλῃ ὁ Αὐθεντὴς τῶ εἰς φραγματείαν καὶ δανεισθῇ. 247
Δῆλον αὐ φονεύσῃ ὁ Αὐθεντὴς τῶ δαίρωντάς του. 444
Δῆλος αὐ γνωρίσῃ πῶς θέλει νὰ σκοτώσουν τὸν Αὐθεντῶ τῶ, καὶ τὸ εἰπῇ. 112

Δοῦλος αὖ γραφῇ κληρονόμος. 111
Δοῦλος αὖ ἀποθανὴ ὁ Αὐθέντης τε μὲ ἐκ πλαγίε κληρονόμες ἐλεύθερῶται. 109. 383
Δοῦλος κλέπτωντας τὼ νύκτα φρόβατα, σκορπίσει τὸ κοπάδι. 470
Δοῦλος αὖ φονεθῇ ἢ πληγωθῇ. 107
Δοῦλος αὖ χρεωςῇ, ἢ τὲ χρεωςοῶ. 94
Δοῦλος αὖ πωληθῇ καὶ μαρτυρήσει περὶ χωραφίων. 201
Δοῦλος αὖ πωληθῇ καὶ ὕςερον δὲν ἀρέσει. 209
Ἢ εἶναι κλέπτης. 209
Ἢ φύγει. 209
Ἢ ἀποθάνει. 201. 217
Ἢ ἔχει πεκέλιον. 202
Δοῦλος αὖ γενῇ Ἐπίσκοπος, Ἱερεύς, ἢ Μοναχός. 95
Δοῦλος αὖ ἐγγυηθῇ. 95
Δοῦλος αὖ σφάξῃ βοΐδι, φρόβατον, χοῖρον, νὰ πάρῃ τὸ κρέας τες. 470
Δοῦλος ἀφρονέπος ἐλεύθερῶται. 112
Δοῦλος ἀπὸ ποῖα κλεψιμαῖα ἐλεύθερῶται. 110
Δοῦλος εἰς τὶ μὴ ὑποπατόμενος εἰς τὸν Αὐθέντω τε συγχωρεῖται. 94
Δοῦλος ἐνοικιαςοῦ αὖ καύσῃ σπῆτι. 263
Δοῦλος δύσχιθεὶς. 112
Δοῦλος κλέπτης. 441
Δοῦλος κὴ νὰ ἐλευθερωθῇ, τὼ Γυναῖκα τὲ Αὐθέντε τε δὲν πέρνει. 300. 303
Δοῦλος μὲ θέλημα, ἢ χωρὶς θέλημα τὲ Αὐθέντε τε βόσκει φρόβατα. 356
Δοῦλος αὖ δοθῇ λεγάτον. 299
Δοῦλος ποίοις ξόποις ἐλευθερῶται. 107. 108. 110
Δοῦλος ὁπὲ νὰ ἐπιβελευθῇ τὸν Αὐθέντω τε, ἢ νὰ τὸν κατηγορήσῃ εἰς ἔγκλημα θανάσιμον. 453
Δοῦλος ὁπὸῦ νὰ σωεργήσῃ εἰς ἁρπαγὼ τῆς κυρίας του. 447. 453
Δοῦλος ὅταν βλαφθῇ. 107. 428
Δοῦλος ὅταν κτίζει. 136
Δοῦλος δὲν κληρονομεῖ ἐλευθερον συγχωρῆ. 95
Δοῦλος δὲν κείνεται. 94
Δοῦλος δὲν ὑποθετεῖται. 111
Δοῦλος δὲν κείνει. 94
Δοῦλος πότε ἀφίνεται φανικῶς ἀπὸ τὸν Αὐθέντω τε, καὶ πότε πάλιν τὸν πέρνει. 95. 110
Δοῦλον ὁπὲ ἀγοράσει αἰχμάλωτον. 95
Δοῦλος νὰ πωληθῇ μὲ ἐπαίνες. 202. 210
Δοῦλος οὔτε ἐνέχεται οὔτε ὑπό-

ὑπόκειται εἰς χρέος. 94
Δοῦλος ὅπως γίνη Στρατιώτης. 112
Δοῦλος πότε βασανίζεται διὰ τὸν Αὐθέντην του. 94
Δοῦλος πότε κρίνεται μὲ τὸν Αὐθέντην του. 94
Δοῦλα αὐ δώσῃ τινὰς ζῶον νὰ τὸ βόσκῃ χωρὶς γνώμην τοῦ Αὐθέντου. 470
Δοῦλα μαρτυρία κατὰ τοῦ Αὐθέντου καὶ τῆς παίδων αὐτοῦ δὲν παίρνεται. 60
Δοῦλα παρακαταθήκη. 266
Δοῦλος ἐλεύθερωμένος ποῖοι τὸν κληρονομοῦσι. 256
Δοῦλος κληρονόμος ἐκ πλαγίου τινὸς χωρὶς διαθήκην δὲν τὸν κληρονομοῦσι. 109
Δούλων διαφορὰ, ἢ διαίρεσις. 106
Δούλων πέρι. 94
Δούλων τιμή. 109
Δοῦπλα τί ἐστί. 70
Δραγάτης ὅπου πλέπτει ἀπ' ἐκεῖνα ὁπού φυλάττει. 463
Δωδεκάβιβλος. 2
Δῶρα νὰ μὴ πέρνουν οἱ Κριταὶ, ὅτε οἱ ἀνθρώποι τους. 45
Δωρεὰ μεταξὺ Ἀνδρὸς καὶ Γυναικὸς πότε ἔχει τὸ κῦρος. 336. 337. 397
Καὶ πότε δὲν τὸ ἔχει. 336. 337
Δωρεὰ Παρὰ πρὸς Υἱόν. 124
Δωρεαὶ πόσων λογιῶν λέγονται, καὶ εἶναι. 194
Δωρεὰ τί ἐστί. 194
Δωρεὰ Προγαμιαία ἀνηλίκου. 84
Δωρεαὶ Προγαμιαῖαι μνηστῆς. 284
Δωρεὰ Προγαμιαία ἤτοι ὑπόβολον. 189
Δωρεὰ Προγαμιαία τῆς προτέρων δανειστῶν δὲν προτιμᾶται. 91
Δωρεὰ Προγαμιαία Γυναικὸς ὅπου νὰ δὲν περοῦπανδρεύθῃ. 306
Δωρεὰς ὁ λαμβάνων. 124

Ε

Ἑβραῖος αὐγενὴ ὁ Χειστιανός. 452
Ἑβραῖος αὐπεριτέμνη σκλάβον Χειστιανόν. 452
Ἑβραίου μαρτυρία διὰ Χειστιανὸν δὲν παίρνεται. 56
Ἐγγύης Γυναικῶν πέρι. 249
Ἐγγύησις εἰς τὸν κληρονόμους διαβαίνει. 249
Ἐγγυηταὶ πολλοὶ ὅταν εἶναι διὰ ἕνα χρέος. 251
Ἐγγυητὴς αὐγενὴ τῆς ἀνηλίκου. 251
Ἐγγυητὴς διὰ χρήματα ὅταν εἶναι, σιτάει δὲν δίδει. 252
Ἐγγυητὴς μὲ διωρίαν. 251

Ἐγγυητὴς δχὶ μόνον τὸ κεφάλαιον κείνεται. 251
Ἐγγυητὴς εἰς παρακαταθήκλιν. 295
Ἐγγυητῷ πέσει. 248
Ἐγκαλεῖ ὅταν τινὰς ἄλλον ἀδίκως. 44
Ἐγκαλεσὶς ἢ μηνοτὴς. 53
Ἐγκαλέμβος τινὰς αἰίσως δεὶ ἔλθῃ. 19
Ἐγκαλέμβος τινὰς φδίγει, ἢ δεὶ εἶναι εἰς τὸ παρόν. 10. 18. 39. 40. 43
Ἐγκαλέμβος τινὰς εἶναι εἰς ξενιτείαν. 10. 18
Ἔγκλημα καθοσιώσεων. 18
Ἔγκλημα καθοσιώσεων ποῖοι μαρτυρῶσι. 61
Ἔγκλημα ἕως πόσους χρόνους ζητεῖται. 17
Ἐγκλήματα συγχωρούμενα, ἕως πότε δυνάται ὁ κατήγορος νὰ ἀνακαινίζῃ τὴν κατηγορίαν. 17
Ἐγκλήματα ποῖα καὶ μετὰ θάνατον φυλάττονται. 15
Ἐγκλήματα ποῖοι ἐμποδίζονται νὰ κατηγορήσουν. 16
Ἐγκληματικὰ σφάλματα ὁπὸ κατακειθῆ εἰς θανατον. 388
Ἐγκληματικαὶ κείσεις πότε δεὶ θεωροῦνται. 37
Ἐγκληματικὴν κατηγορίαν ποῖοι κατηγορῶσι, καὶ πότε. 15
Ἐγκληματικὴ ὑπόθεσις. 12
Ἐγκληματικοῖς κειμηλίοις πῶς κείνονται καὶ πότε. 15
Εἰκόνα ὁπὸ γράψει εἰς ξύλον σανίδι. 122
Εἰκονομικὴ πίλησις. 204
Ἐκκλησία καὶ κληρικοὶ πότε κάμνουν ἐγκαίαν. 180
Ἐκκλησίας ὁπὸ ῥίπτων παιδία. 112
Ἐκκλησία ὅταν χρεωσεῖ λαϊκοῦ. 30. 246
Ἐκκλησίαι Μοναστήρια πωλῶσιν ἀπὸ τὰ πράγματα ὅταν εἶναι χρεία νὰ δώσουν Αὐθεντικὰ χρέη. 224
Ἐκκλησίᾳ ποῖοι φυλάττονται ἀπὸ ἐκείνας ὁποῦ προσφδίγουν. 185
Ἐκκλησίας λεγάτον. 415
Ἐκκλησιαστικαὶ ἀγωγαὶ ἕως πότε θεωροῦνται. 24. 30
Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα ἢ χρήματα ὁ λαμβάνων. 27
Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα πῶς παχτώνουνται. 225
Ἐκκλησιῶν κλέπται. 441
Ἐκκλησιῶν τόπον ὁπὸ πάρει. 123
Ἐκκλησιῶν τόποι. 127
Ἔκκλιτον ἔχει πᾶσα ἀπόφασις, πλὴν τὰ Βασιλέως καὶ τῆς συγκλήτου. 44
Ἔκκλιτον τὶ ὀξὶ, καὶ δίωξία τὰ αὐτὰ. 44
Ἐλαιοτριβεῖα. 142

Ἐλευθερία τί ἐστί. 106. 107
Ἐλευθερία ἢ τῷ γένει, ἢ τοῖς προσώποις δίδοται. 181
Ἐλεύθερος ἐκεῖνος ὁπῶ τὰς πύλας ἀνοίγει καὶ σκλάβος. 450. 454
Ἐλεύθερον ὁποῦ πληγώσει. 107. 356. 24
Ἐλευθέρων διαφορά. 107
Ἐλλιμενίζοντων περὶ. 456
Ἐμφύτευσις τί ἐστί, 225
Ἐμφυτεύσεις τῶν Εὐαγῶν οἴκων. 225
Ἐναγὼν καὶ ἀναγόμενος πῶς πρέπει νὰ κείνωνται. 9
Ἐνέχυρα ὅταν πωλῶνται ποῖος προτιμᾶται. 232. 237
Ἐνέχυρα προσωπικῶς ζητοῦνται. 232
Ἐνέχυρον ἐὰν πωλῆται. 228
Ἐνέχυρον ὅταν βαίνει τινὰς ξένον πρᾶγμα. 230
Ἐνέχυρον ἕως πότε ζητεῖται. 32
Ἐνέχυρον ἐὰν λεγατεύθῃ. 413
Ἐνέχυρον ἐὰν πωλήσῃ ὁ πρῶτος δανειστής. 235
Ἐνέχυρον μὲ τὸ θέλημα τοῦ πρώτου δανειστοῦ ἂν βαλθῇ εἰς ἄλλον δανειστήν. 237
Ἐνέχυρον ὅ,τι πάθει εἰς ποῖον εἶναι ἡ ζημία. 230. 267
Ἐνέχυρον ἡ πολυκαιρία δὲν τὸ βλάπτει. 232
Ἐνέχυρον ὅταν δίδει καρπόν. 227
Ἐνέχυρον ὅταν εἶναι δούλη, ἀπῆτι, περιβόλι, καὶ παρόμοια. 228. 232
Ἐνέχυρον ποῖον λέγεται. 228
Ἐνεχύρου καὶ ὑποθήκης διαφορά. 231
Ἐνεχύρῳ ὅσα ἀνέβουν εἰς τὸν χρεώστην εἶναι. 230. 267
Ἐνοικιαστῶν περὶ. 262
Ἐνοίκιον ἢ σίχνησις. 257
Ἔνσασις καὶ ὑποκατάσασις τί ἐστί. 365
Ἐντολὴ ἤτοι παραγγελία τί ἐστί. 134. 160. 479
Ἐξέπασις ὅταν μέλλει νὰ γένῃ. 37
Ἐξηκοντάβιβλος. 3
Ἔξοδα εἰς τὰς κρίσεις ποῖοι πληρώνουν. 41
Ἐξασιασᾶς οἱ προσφεύγοντες. 186
Ἐξωμοσία τί εἶναι. 13
Ἐξώπροικα δὲν εἶναι τοῦ Ἀνδρός. 332. 333
Ἐξώπροικα ὅσα χαλάσει ὁ Ἀνὴρ βιάζεται νὰ τὰ πληρώσῃ, τοῦ δὲ προῖκα κατὰ τοῦ δυνάμενος. 333
Ἑορταῖς ποῖοι χολάζουν. 37
Ἔπαρχοι ποῖοι λέγονται. 474
Ἐπερώτησις τί ἐστί. 253. 489
Ἐπιβολὴ τί ἐστί. 489
Ἐπίσκοποι καὶ Μοναχοὶ, Ἐπίτροποι καὶ Κουράτορες δὲν γίνονται, καὶ εἰς τί γίνονται. 420

Ἐπίσκοπος εἰς ποῖα πράγματά του κάμνει δχαθήκλιν. 358
Ἐπιδοπεία δὲν πηγαίνει κληρονομίᾳ. 416
Ἐπιδοπεία εἰς τὲς κληρονόμους πίπτει πλεὶ τῆς Γυναικός. 358. 419
Ἐπιτροπεία τί ἐςί. 480
Ἐπίτροποι αὖ δὲν κυβερνήσουν καλῶς παιδεύονται. 423
Ἐπίτροποι ποῖοι προτιμῶνται νὰ γίνουν. 419
Ἐπίτροποι ποῖοι δὲν γίνονται. 420
Ἐπίτροπος αὖ πάρη Γυναῖκα τὴν ἐπιτροπδομεύει. 300. 302. 380
Ἐπίτροπος εἰς πρόσωπα, καὶ ὄχι εἰς πράγματα γίνεται. 417
Ἐπίτροπος ὁ ἐχθρὸς δὲν γίνεται. 421
Ἐπίτροπος ὁπὲ δανείσει τὰ ὀρφανικὰ ἄπορα. 422
Ἐπίτροπος ὁπὲ νὰ φθείρῃ τὴν ἐπιτροπδομεύει Κόρην. 424
Ἐπίτροπος πρᾶγμα ὀρφανικὸν δὲν ἀγοράζει. 422
Ἐπίτροπος τὴν ἐπιτροπδομεύει χωρὶς τὴν γνώμην της δὲν ἀρραβωνίζει. 275
Ἐπίτροπος τί ἐξὶ πόθεν δίδεται, καὶ τί λογῆς πρέπει νὰ εἶναι. 416. 421
Ἐπίτροπος πράγματα ὀρφανικὰ ποῖα καὶ πότε πωλεῖ. 423
Ἐπιτρόπου αὖ ἀφήσῃ τὶς λεγάτον, ἢ τὲ Υἱὲτε. 422
Ἐπιτρόπου κακία δὲν βλάπτει τὰ ὀρφανικά. 423
Ἐπιτρόπου καὶ Κουράτορος διαφορά. 421
Ἐργαλεῖον Γεωργικὸν ὁπὲ κλέψει. 463
Ἐργασήριον βαφιάδων. 141
Διὰ σχοινία. 142
Διὰ γιαλία. 141
Τυροκόμων καὶ σπεδόνων. 143. 161
Ἐργασήριον ὁπὲ ἀυγατίσει. 456
Ἐργασήριον ὁπὲ ἐσυμφώνησε νὰ μὴν ἀνάψῃ φωτίαν. 260
Ἐργασήριον ὅταν ἐνοικιάζεται. 18
Ἐργολάβος ποῖος λέγεται. 489
Εὐνοῦχοι ποῖοι λαμβάνουσι θετὲς Υἱὲς, καὶ ποῖοι ὄχι. 184
Εὐνοῦχοι πόσων λογιῶν εἶναι. 184

Ζ

Ζημία ἕως πότε ζητεῖται. 133
Ζημίαν ὁπᾶ ἔχει, ἔχει καὶ τὸ διάφορον. 258
Ζημίας πέρι. 427
Ζημιούμενος διὰ φόβον κατὰ παντὸς τρόπου δικαιοῦται. 86
Ζῶα ὁπᾶ δώσει τροῖνα. 317
Ζῶα ὁπᾶ ληγατεύσει. 410
Ζῶα ξενία ὁπᾶ κλείσει καὶ φονήσουν, ἢ ἐπαύω σὰν τὸ ἄλλο πέσει. 457
Ἢ νὰ κτυπηθοῦν σὰν μὲ τὸ ἄλλο, καὶ σκοτωθοῦν. 467
Ζῶα ὁπᾶ νὰ ἔχουν αἰτίας. 209
Ζῶα ὁπᾶ κάμνουν ζημίαν. 465
Ζῶατα ὁπᾶ συμαζώνει καὶ μὲ τὰ ἐδικάτα δείσκει καὶ ξένα, ἐς τ' ἀφίνει καὶ χαίνονται. 467
Ζῶα ὅταν φονήσουν κατὰ τύχιν. 474
Ζῶα εἰς ξενον τόπον ὁπᾶ βόσκει. 466
Ζῶα φορτοματιάεικα. 210
Ζωγραφίας Αὐθεντικῆς θεωρία. 157
Ζῶον ἄξιον νὰ λαβωθῇ. 120
Ζῶον ὁπᾶ βαρυφορτώσει. 261
Ζῶον βλαβερὸν ἤτοι σκυλίον, λύκον, κάπρον, λέοντα ὁπᾶ φυλάττει καὶ βλάφει τινά. 472
Ζῶον ὁπᾶ πληθῆ καὶ ἔχει αἰτίαν. 209
Ζῶον ὁπᾶ κάμνει ζημίαν εἰς ἀμπέλι, κῆπον, καὶ τὰ ὅμοια. 465
Ζῶον ὁπᾶ σκοτώσει ἐξ ἀφροσεξίας. 467. 468
Ζῶον τεξάποδον αὖ ζημιώσῃ τινά. 427
Ζῶον τζακισμένον ὁποῦ εὕρει εἰς τὸν στράταν καὶ τὸ εἰπῇ τὸ Οἰκοκύρη. 461
Ζώων ἀγρίων πέρι. 119. 176
Ζώων σωτροφία. 272

Η

Ἡλιακὸς ἢ παράτζα. 149. 150. 158. 159. 162
Ἡλικίας συγγνώμη. 81. 82. 281
Ἡλικία τελεία ἄρρενος καὶ θήλεος. 79. 287
Ἡλικία τοὺς μικροτέρους εἰς τὰς ζημίας βοηθεῖ. 85
Ἡμερονύκτιον πόθεν ἄρχεται. 489

Θ

Θανάτω καιρῷ χάρις. 195. 337
Θανόντος τινὸς τὰς Συγγενεῖς ὕστερα ἀπὸ τὰς ἐννέα ἡμέρας νὰ τὰς ζητῶσι δὲν πάθε ὑποθέσιν. 425
Θαλάσσης θεωρία εἰς πόσον ἐμποδίζεται. 156
Θαλασσοπνιγμονὰ ὅπε δὲν γάλει τὶ πέρνει. 182. 192
Θαλάσσης πρόθυρα. 126
Θεῖος ὅταν θρέψῃ Ἀνεψιάν. 132
Θεμωνίαν σιταρίε ὅπε καύσει. 453. 470
Θέρους καὶ ζύγους εἰς καιρὸν δὲν βιάζουω εἰς κείσιν. 37
Θεὸς Υἱὸς δὲν λαμβάνει Γυναῖκα τῆ Θεπῦ Πατρός του τὴν Γωναῖκα. 298. 301
Θεοὶ Υἱοὶ πῶς κληρονομῶσι. 382
Θεώρηξον ποία Γωὴ λαμβάνει. 334
Θεώρηξον τὶ ὄξι καὶ πότε δίδεται. 334
Θεωρία ἤτοι ἀγναύτδυμα ἀπτίε πότε ἐμποδίζεται. 155
Θησαυρὸν ὅπε εὕρει τὶ λαμβάνει. 183
Θόλοι Αὐθεντικοὶ ὅπε ἔχουω ἀπτία καὶ ἐργασήρια. 153
Θόρυβος πότε λέγεται. 489
Θυγάτηρ τινὸς ἂν ἀποθάνῃ ἄτεκνος ἐν ζαθήκῃ. 393
Θυγάτηρ θανῶσα ἄτεκνος, ὁ Πατὴρ λαμβάνει τὴν προῖκα. 327
Θυγάτηρ προικισθεῖσα ἀπὸ τὲς Γονεῖς της δὲν κάμνει ζαθήκην εἰς τὴν προῖκά της. 396
Θυγάτηρ ὑπανδρευθεῖσα γνώμῃ τῆ ἰδίε Παζὸς, καὶ χωρὶς τὴν γνώμην τε ἔχει τὸν Ἄνδρα της. 291
Θυγάτηρ ὑπερβαίνουσα τὲς κ΄. χρόνες & χωρὶς τὸ θέλημα τῆ Παζός της ὑπανδρεύεται. 291
Θύρας καὶ παραθύρια. 146. 147. 160. 162
Θύρα σωτροφιακὴ δύο ἀπτίων. 273

Ι

Ἱερεῖς δὲν γίνονται μάρτυρες. 56
Ἱερεῖς νὰ μὴ δανείζουω μὲ ζάφορον. 256
Ἱερόσυλοι. 441
Ἱμεριάρης, ἢ μορτίτης. 452
Ἱππόδειοι ποῖοι ἐλέγοντο. 473
Ἵνι, ἀλέτρι, ζυγὸν ὅπε κλέτει. 464

Γνησιος τι εἶναι. 304
Γνσιτῶτε. 2
Γυσινιανὸς ἔγραφε νόμες. 2

Κ

Καθοσιώσεως ἔγκλημα ποῖοι μαρτυρῶσι. 56. 61
Καλόγηρος αὖ γσὴ ὁ Ἀνδρας, ἢ ἡ Γυναῖκα καλογραία. 339. 340
Καλόγηροι ἀπόκληροι δὲν γίνονται. 408
Καλογήρων διαθήκη. 358
Καλογραίαν ὁπῶ πορνδίσει. 436
Κάλπικα ἄσπρα ὁπῶ κόπτει. 455
Καμίνι δι' ἀσβέστω. 140
Κεραμικόν. 139
Νὰ καίῃ ὕψον. 140
Κανόνες τινές. 474
Κανὼν νομικὸς σαθρός. 476
Κανὼν τὶ ἐστί. 474
Καπηλεῖον ὁπῶ φτιάνει. 142 144
Κάπηλοι πῶς πωλῶσι. 218
Καραβίων συνεισφορά. 191
Καράβια αὖ τζακισθοῦν ὅλα μετ' ἄλλο. 190
Καράβι αὖ ἀγοράσῃ τινάς. 191. 192
Καράβι αὖ ἐμποδίσῃ τινάς. 192
Καράβι αὖ τζακιθῇ, ἢ κάμῃ χύσιν. 125. 192
Καράβι αὖ τζακιθῇ ἢ ἁρπάξῃ τίποτες τινάς. 125 447
Καράβι αὖ τζακιθῇ μὴ ἔχοντας Καραβοκύρω. 190. 193
Καράβι νὰ φτιάσω οἱ βάρβαροι ὅποιος τὸς μαθαίνει. 449
Καράβι ὁπῶ νὰ κάμῃ χύσιν. 125. 192
Καραβοκυρέων συναλλάγματα. 191
Καραβοκύρης αὖ δυγάλῃ πρᾶγμα ἀπὸ τὸ Καράβι τε, καὶ τὸ βάλῃ εἰς ἄλλο Καράβι ἢ τζακιθῇ. 190
Καρποὶ ἐνεχύρων. 227
Καρποὶ προικός. 323
Καρπὸς ὁπῶ δανείσει. 255
Καρπῶν ἀφορία ποῖος ζημιῶται. 257
Καρπῶν πείσις. 33
Καταδίκων διαθήκη δὲν πιάνεται. 347
Κατάρτι Καραβίου αὖ τζακιθῇ. 192
Κατήγορος αὖ ἀποθάνῃ καὶ ὁ κληρονόμος τε κατηγορεῖ. 17
Κατηγορημένη διαθήκη. 343
Κατηγορούμενος αὖ δώσῃ εἰς τὸν κατηγοροῦντα ρουσφέτι. 19
Κατηγορούμενος τινὰς πότε ἀντικατηγορεῖ. 11. 13

Κατηγορᾶσι τῶν διαθήκων ποῖοι καὶ πότε. 343
Κατηγόρων πέφει. 11
Κεκωλυμένοι Γάμοι. 297
Κεραμαραῖοι καὶ λιθοξόοι. 263
Κεφάλης διὰ ἀνήλικον. 252
Κεφάλης μετὰ διωξίας. 252
Κεφαλίνι εἰς τὰς κληρονόμους διαβαίνει. 249
Κεφαλίδων ἤτοι ἐγγυητὴς πέφει. 248
Κεφάλισα ἡ Γωνὴ πότε πιάνεται, καὶ πότε δὲν πιάνεται. 251
Κλέπται ἀγελῶν, προβάτων, γοιδίων, χοίρων. 441
Κλέπται ἀγέλλω ἂν πατήσων. 441
Κλέπται εἰς στρατόπεδα. 440
Κλέπτης δοῦλος. 441
Κλέπτης Ἐκκλησίας. 441
Κλέπτης ἡμέρας. 439
Κλέπτης νύκτας, καὶ ὅποιος τὸν σκοτώσει. 439. 440
Κλέπτης ν' ἀποθάνῃ, οἱ κληρονόμοι τε δὲν παιδεύονται, εἰ δὲ καὶ γνωρίσουν κλεψιμαῖον τὸ ζητοῦσι. 439
Κλέπτης ὅπου νὰ πιαθῇ μίαν ἢ δύο. 440
Κλέπτης πάφων. 441
Κλέπτης καὶ ὑβρισὴς ἀπὸ ιδ'. χρόνων & ἀπάω καπκείνεται. 83
Κλέπτρα Γωνή. 440
Κλεπτῆς πέφει. 439. 464
Κλεψίας κρίσις δὲν διαβαίνει εἰς τὰς κληρονόμους. 439
Κλεψιμαῖον ἡ πολυκαιρία δὲν τὸ ξώγει. 123
Κλεψιμαῖον εἰς χωρί, ἢ καπιλεῖον. 440
Κλεψιμαῖον ὅπου ἀγοράσει. 215
Κλεψιμαῖον ὅπου γνωρίσει. 215 440
Κληρικοὶ καὶ Ἐκκλησία πότε κάμνουν ἀγκαρίαν. 180
Κληρικοὶ νομίμως Γωνᾶικας νὰ ἔχουσι. 291
Κληρικοὶ μετὰ τῶν χειροτονίαν ποῖοι ὑπανδρεύονται. 291
Κληρικὸς ἐγγυητὴς δὲν γίνεται. 250
Κληρονομία ἀδίκου πράγματος. 123. 124
Κληρονομία εἰς παιδίκους ἂν χαφθῇ. 379
Κληρονομιαῖα σφάλματα. 124
Κληρονομία ἐξ ἴσου εἰς δύο ἀνθρώπους, ποῖος προτιμᾶται. 128
Κληρονομία ἕως πότε ζητεῖται. 133. 373
Κληρονομία ὅπου πίπτει, ἐκεῖ καὶ ἐπιτροπία. 378
Κληρονομία μὲ συμφωνίαν ὅποιος προαποθάνει. 73
Κληρονομία τί ἐσί. 377
Κληρονομία φυσικῶν παίδων & παλλακίδος. 381

Κλη-

Κληρονομία κατὰ χάριν. 366
Κληρονομίας ἀγωγὴ ἕως πότε κινεῖται. 133. 373. 374
Κληρονομίας ἀποκατάστασις. 380
Κληρονομίας διαθήκη. 27. 364
Κληρονομίαν ὅπως νὰ μὴ προφθάσῃ νὰ τὴν πάρῃ ὁ ἀποθανών. 84
Κληρονομία Ἀνδρὸς καὶ Γυναικός. 374
Κληρονομίας ζήτησις δὲν παύει. 133
Κληρονομίας Καλόγηροι δὲν ἐπιβάπτουν. 407
Κληρονομίας τεκμήρια. 367
Κληρονόμοι, Ἀδελφοὶ γνήσιοι, καὶ Ἀνέψια ἀπὸ γνήσιον Ἀδελφόν. 368
Κληρονόμοι αὐτόντες, καὶ Αὐτάδελφοι πῶς κληρονομοῦσι. 368
Κληρονόμοι, Ἀνέψια ὅταν εἶναι. 368
Κληρονόμοι ἀπελεύθερων. 356
Κληρονόμοι, γνήσιοι Ἀδελφοί, ἢ Ἀνέψια ἀπὸ γνήσιον Ἀδελφὸν ὅταν δὲν εἶναι, κληρονομοῦσι καὶ οἱ ἑτεροθαλεῖς Ἀδελφοί. 368
Κληρονόμοι κατιόντες προτιμῶνται τῶν αὐτόντων. 366
πῶς κληρονομοῦσι. 366
Κληρονόμοι ὅπως νὰ τοὺς δώσῃ τὸν πλεῖστον τὸ ἀποθανών, καὶ νὰ τὸς εἰπῇ πῶς νὰ τὸν μεράσουν, καὶ σέας νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὸν προσαγωγό. 375
Κληρονόμοι πληρώνουσι τὰ ἀποθανόντος τὰ χρέη, καὶ ὄχι οἱ λεγατάριοι. 293
Κληρονόμοι ὅταν εἰς φράγματα μερικὰ γράφονται εἰς τὴν διαθήκην, ἡ διαθήκη δὲν χαλᾷ, ἀλλ' αὖ λείπῃ τὸ νόμιμον ἀναπληροῦται. 407
Κληρονόμοι τοῦ φονευθέντος, αὖ δὲν κινήσουν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ φονέως. 370
Κληρονόμοι τῶν καταδίκων. 388
Κληρονόμοι σῶσατοι, ἢ ὑποκατάσατοι. 365
Κληρονόμοις πίπτει ἡ Ἐπιβουλία, πλὴν Γυναικός. 398
Κληρονόμον ἔγραψεν σέας, καὶ ἤκουσεν ὅτι ἀπέθανε καὶ ἔγραψεν ἄλλον. 373
Κληρονόμον ξένον ὅπως γράψει μὲ τὰ παιδία του. 380
Κληρονόμος τὰ αὐτὰ δίκαια ἔχει τοῦ ἀποθανόντος. 123. 376
Κληρονόμος αὐθέντικος. 243
Κληρονόμος ἄλαλος, κωφός. 373
Ξένος αἰχμάλωτος δοῦλος. 374
Κληρονόμος ὅποιος θέλει γίνεται, ἢ ὄχι. 485
Κληρονόμος αὖ σφάλῃ εἰς τὶ ζημιοῦται. 376

Κληρονόμος ὁπῶ θέλει νὰ ἔμπῃ ἢ νὰ εὔγῃ, εἰς πόσον καιρὸν τὸ κάμνει. 375
Κληρονόμος μὴν ἐξδύρωντας αὖ δώσῃ περισσότερα τῆς λεγατείων. 397
Κληρονόμος ὁπῶ κατακείνεται ἀπὸ δόλον τῶ ἀποθανόντος. 379
Κληρονόμος ὁπῶ δὲν κάμνει κατάσιχον τοῦ πράγματος. 397
Κληρονόμος Παιδὸς μείζων τῆς ιέ. χρόνων ἀποκείνεται εἰς τὰ χρέητα. 370
Κληρονόμος Φιδεϊκομισσάριος. 365
Κληρονόμως καὶ Συγγενεῖς τῶ ἀποθανόντος, ὕστερα ἀπὸ ἐννέα ἡμέρας νὰ τὰς ζητᾶσι. 425
Κληρονόμως ὅποιος δὲν ἔχει, καὶ ἀποθάνει χωρὶς ἐξδήκην, τὸ πράγματα τί γίνεται. 112
Κληρονομοῦνται ἀνάμεσόν τους τὸ ἀνδρόγυνον πότε. 374
Κληρονόμων ἀποκατάσασις. 373
Κληρονόμων ἐξδοσις. 365
Κληρονόμων σύστασις καὶ ὑποκατάσασις. 298. 23
Κληρονόμων πέρι. 365
Κληρονόμων τάξις. 368
Κλοπῆς ἀγωγή. 27. 28
Κλοπῆς καὶ ἀδικίας διαίρισις. 26
Κολώνα αὖ τζακιθῇ ἐκεῖ ὁπῶ τὸν φέρουν, ἢ αὖ τὸν ἀλλάξῃ. 146
Κυνδυνεκτὶ τὶ σημαίνει. 489
Κοφροδοχεῖον. 163. 166
Κόρην ὀρφανικὸν πότε τὸν πέρνει ὁ Ἐπίτροπός της Γυναῖκα. 289
Κόρη ἐξβαίνουσα τὰς ιέ. χρόνες, καὶ χωρὶς θέλημα τῆς Γονέωντης ὑπανδρεύεται. 289
Κουμέρκι ἕως πότε ζητεῖται. 182
Κουμέρκι ὅλοι πληρώνουν. 181
Κουμέρκι οἱ Πρέσβεις εἰς ποῖα πληρώνουσι. 181
Κουμέρκι ὅσοι κρύπτουν. 182
Κουράτορες Ἐπίσκοποι καὶ Μοναχοὶ δὲν γίνονται. 420
Κουράτορες ποῖοι λέγονται. 421
Κουράτωρ Βασιλέως. 474
Κουράτωρ αὖ τάξῃ τροῖκα, καὶ δὲν φθάνει ὁ πλοῦτος τῆς κουρατορδομσύνης. 421
Κουράτωρ πότε δίδει λογαριασμόν. 421
Κουράτωρ πότε καὶ εἰς ποίους δίδεται. 418. 421
Κουράτωρ ἀ ἐχθρὸς δὲν γίνεται. 421
Κουράτωρ πότε Υἱοθετεῖ. 421
Κουρσεύματα ὁπῶ ἀγοράσει 122

Κυρ-

Κυρσεύματα ποῖοι μοιράζονται. 122. 183
Κρασὶ ἢ λάδι ὁπῦ πλέφει νύκτα. 464
Κραωσπῦλοι πῶς πυλῦσι. 218
Κρασὶ ὁπῦ λεγατεύσει. 419
Κείνει ἐδεὶς τὸν ἑαυτόν τε. 36
Κείσει ἀδίκως ὁπῦ σύρει τινὰ πληρώνει τὶ ἔξοδα. 13
Δεν καταδικάζεται. 44
Κείσει τινὰς μέσα ἀπὸ τὸ ασῆτί τε βία δεν πέρνεται. 13
Κείσει ὅσοι ἀπειθῦσι. 19
Κείσει ὅταν κράζεται τινὰς κ᾽ λείπει. 10. 18. 40
Κείσεις ἐγκληματικαὶ πότε δεν θεωροῦνται. 37
Κείσεις ἕως πότε κινοῦνται. 21. 31
Κείσει βοηθοῦνται μᾶλλον ἐκεῖνοι ὁπῦ σύρνονται. 20
Κείσεις μὲ συμφωνίαν μεταβάλλονται. 69
Κείσεις πόσων λογιῶν εἶναι. 26
Κείσεων διαίρεσις. 26
Κείσεων διωξία. 10. 34. 43
Κείσεων προτίμησις. 27
Κείσεων ἔξοδα ποῖος πληρώνει. 41
Κείσεων χρόνος δεν περιχράφεται ὔτε εἰς τὰς κλεισμένας εἰς τὸ ασῆτί τας, οὔτε εἰς τὰς λείποντας ἀπὸ Βασιλικὼ ὑπόθεσιν, ὔτε εἰς τὸν κωφὸν, ἄλαλον, & ξελόν. 35
Κείσιν βιαίαν ἐδεὶς κινεῖ. 13
Κείσιν ὁπῦ φεύγει. 39. 43
Κείσις ἡ αὐτὴ δεν μεταπείνεται μὲ φράσιν νὰ μεταποιπάξῃ λογαριασμόν. 41
Ἢ ὅτι ἤυρες ἄλλω ὑπόδειξιν. 42
Κείσις ἐγκληματική. 12
Κείσις Ἐκκλησιαστικὴ ἕως πόσως χρόνως θεωρεῖται. 30
Κείσις εἴτε ἐγκληματικὴ εἴτε χρηματικὴ πότε τελειῶται. 37
Κείσις ἕως πότε ποιπάζεται. 21
Καὶ ἂν τελειώσουν οἱ 10. 20. ἢ 30. χρόνοι πῶς ἀναιρνίζεται. 23
Κείσις ὅταν γυνὴ μὲ πλαύλω ἕως πότε ποιπάζεται. 44
Κείσις νὰ μὴ κινηθῇ εἰς 40. χρόνως. 31
Κείσις ὁπῦ γυρίζει τὸ φράγμα ὀπίσω, ἕως πότε. 209
Κείσις ὁπῦ προτιμάει τὸν ἀγορασλὼ ἕως πότε. 221
Κείσις ὅταν γίνεται μὲ βίαν κ᾽ δωασείαν. 27
Κείσις περὶ δόλω. 33
Κείσις ποία δεν χολάζει. 86
Κείσις πραγματική. 26. 31
Κείσις προσωπική. 14. 26. 29. 32

Κείσις χρηματική. 12
Κειταὶ Αἱρετοί. 45
Κειταὶ νὰ μὴν ἐμποδίζουν ὅταν κράζουν ἄλλων κείσιν. 39
Κειταὶ νὰ μὴ πέρνουν ἄσπρα ἢ τὶ νὰ πέρνουν. 45
Κειταὶ ὅταν εἶναι πολλοὶ εἰς μίαν κείσιν, τῆς περισσοτέρων ἡ ψῆφος. 48
Κειτὴν ὅταν πληρώσῃ τινὰς νὰ ὑποφασίσῃ τὸ δίκαιον εἰς τὰ λόγια τὰ ψεύδως. 132
Κειτὴν ὅπου ὑβρίσει. 457
Κειτὴν ὅταν ἀλλάξῃ ὁ Αὐθέντης εἰς μίαν ὑπόθεσιν. 38
Κειτηρίοις ἐγκληματικοῖς δὲν χαρτῶν δὲν κείνονται. 15
Κειτηρίοις πῶς δεῖ λαλεῖν. 17
Πόσαις φοραῖς νὰ κράζεται εἰς τὸ Κειτήριον, ἢ ἕως πότε τὸν ἀκαρτεροῦν. 10
Κειτηρίων διαφοραὶ ἢ σύγασις. 10
Κειτὴς εἰς τὸν ἑαυτόν τε νὰ μὴ γυρεύῃ τινάς. 36
Κειτὴς τὶ ἡλικίας γίνεται. 36
Κειτὴς νὰ ἀναπληρώνῃ ὅσα δὲν ἐξέλθουν ἐκεῖνοι ὅπου κείνονται. 38
Κειτὴς νὰ μὴν ὑποφασίζῃ θάνατον τὸν ἄνθρωπον εἰς θάνατον. 40
Κειτὴς τὶ λογῆς, καὶ πόθεν πρέπει νὰ εἶναι. 36 38
Κειτὴς νὰ μὴν ἀκούῃ τὰς Αὐθεντικὰς ἀνθρώπους. 40
Κειτὴς νὰ μὴ κοιτάζῃ ἄλλου ὑπόφασιν, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπου εἶναι τὸ νόμος. 43
Κτῆμα Αὐθεντικὸν ὅπου βγάγει. 125
Κτήματα ἀκληρονόμητα ὅπου λάβῃ. 126
Κτήματα κινητὰ ἢ ἀκίνητα ξένα πότε τὰ ἐξεσιάζει. 123
Κτῆμα μὲ Αὐθεντικὸν προσαγὸν ὅπου ἀγοράζει. 127
Κτήματα ὅπου ἀγοράσει τινὰς δικαίως ἀπὸ τὸν ἔχοντα ἀδίκως. 124
Κτήματα ὅπου κρατεῖ τινὰς ἀδίκως ἕως πότε τὰ τὰ ζητοῦσι. 118
Κτήματα ὅπου νὰ γένουν ἀπὸ ξένα πράγματα. 120
Κτημάτων χάρις. 115
Κτίσιμο βαθὺ τιμωρία. 394
Κτίσια καινούργια ὅταν κτίζῃ τίς. 134
Κτίσια ὅπου κτίσει εἰς αἰγιαλὸν ἢ παραποταμίαν. 122. 176
Κτίσιον αὖ πέσῃ ὅταν κτίζεται. 262
Κτίσμα νέον ὅπου κτίζει νὰ ἐρωτᾷ τὸν Γείτονα. 134
Κτίσματα ἰδιωτικὰ πόσον νὰ ἀπέχουν ἀπὸ τ' Αὐθεντικά. 160

Κτί-

Κτίσαι ὁπῦ κτίζουν ἀχαμνὰ κτίσματα. 265
Κυνηγοὶ, ναῦται, στρατιῶται. 191
Κυριακῇ κὴ ταῖς ἑορταῖς χολάζουν οἱ Κειταὶ κὴ ὁ λαός. 37
Κώδικες νόμων. 2
Κωδίκελλον πότε ἔχει τὸ κῦρος. 364. 366
Κωδίκελλος τί ἐστί. 364
Κωδικέλλε κὴ Χαθήκης διαφορά. 364
Κωδικέλλε Μάρτυρες. 365
Κώδωνα ὁπῦ κλέψει ἀπὸ βοΐδι, ἢ πρόβατα. 350
Κωφὸς κὴ ἄλαλος Ἐπίτροποι δὲν γίνονται. 416
Κωφὸς κὴ ἄλαλος ποῖος δὲν κάμνει Χαθήκω. 346

Λ

Λάδι, πρασὶ ὁπῦ κλέψει νύκτα. 464
Λάκκον Χὰ νερόν. 163
Λεγάτα εἰς ἀτελείωτον Χαθήκω. 412
Λεγατάριος ὁπῦ κρύπτει Χαθήκω. 413
Λεγάτον αὐ εἶναι ἀμανέτι. 413
Λεγάτον ἕως ὀκταετίας. 391
Λεγάτον ἕως πότε ζητεῖται. 411
Λεγάτον πρᾶγμα, ἢ τὸ πρᾶγμα, ἢ τίνι τιμὴν δίδει ὁ κληρονόμος. 411
Λεγάτον κινητὸν πρᾶγμα. 411
Λεγάτον σὺν κὴ τὸ αὐτὸ αὖ ἀφεθῇ εἰς δύο Χαθήκας. 412
Λεγάτον μὲ Ἐπιστολήν. 411. 413
Λεγάτον ὁποῦ νὰ μὴν τὸ δώσουν οἱ κληρονόμοι. 411. 415
Λεγάτον ὁπῦ ἀπέθανεν ἐκεῖνος ὁπῦ τὸ ἄφησε, κὴ ἐκεῖνος ὁπῦ θέλει νὰ τὸ πάρῃ. 411
Λεγάτον ὁπῦ ἀφήσει τῆς Θυγατρὸς, κὴ νὰ μὴν εἰπῇ κὴ τοῦ Γιοῦ, ἢ νὰ ἀφήσῃ τοῦ Γιῦ, καὶ νὰ μὴν εἰπῇ τῆς Θυγατρός. 408
Λεγάτον ὁπῦ δώσει, καὶ ὕστερον ζήσει κὴ τὸ πωλήσει κὴ πάλιν τὸ ἀγοράσει. 410
Λεγάτον ὁπῦ δώσει ξένον πρᾶγμα. 410
Λεγάτον ὁπῦ δοθῇ εἰς ἄρρεν κὴ θέλει νὰ ἐλθουν εἰς Γάμον. 415
Λεγάτον πλασὴ ἀπαρίθμησις δὲν βλάπτει. 411
Λεγάτον εἰς Ἐκκλησίαν ἢ Μοναστῆρι. 415
Λεγάτον ὑπὸ αἵρεσιν. 409
Λεγάτον τί ἐστί. 408
Λείψανα Ἁγίων νὰ μὴ πουλοῦνται. 205

Λιθικωτὴς παιδεύεται δι' ἀμέλειαν. 260
Λέων ὁ σοφὸς ἔγραψε νόμους. 2
Λησῶν τιμωρία. 445
Λιθοκόπται τὶ πληρώνυν. 181
Λιθοξόοι κεραμαραῖοι. 263
Λιθοξόος αὖ τζανίσῃ μάρμαρον. 260
Λίμνη κατασκάσῃ. 169
Λόγον ξένον ὅπε κόπτει. 460
Λυξὸν ὅπε κτίζει. 137

M

Μαλία ὁποῦ πλωίουν. 142
Μανία πότε λύει τὸν Γάμον. 277
Μανιχαίων πέρι. 452
Μαύτις γόης. 450
Μάρμαρον αὖ τζανίσῃ λιθοξόος. 260
Μάρτυρες ἀγνώριστοι τὶ λογῆς ἐξετάζονται. 75
Μάρτυρες Γυναῖκες πότε μαρτυρῶσι. 56. 60
Μάρτυρες δχ᾽ θήκης. 246. 353
Μάρτυρες ἱερεῖς δὲν γίνονται, & πῶς γίνονται. 56
Μάρτυρες σὺας σὺας αὐτοπροσώπως εἰς ἐγκλήματα. 57
Μάρτυρες κεκωλυμένοι. 61
Μάρτυρες τὶ λογῆς νὰ εἶναι. 54. 55
Μάρτυρες νὰ ὁμνύουν πρῶτον. 57
Μάρτυρες πόσοι ἔρχονται εἰς μίαν ὑπόθεσιν. 58. 59
Μάρτυρες ἀπὸ τόπον εἰς τόπον δὲν γύρνονται, εἰμὴ ἀπὸ σωπηθείας. 7
Μάρτυρες δύο ἢ ξεῖς: 58
Μάρτυρες δχ᾽ θήκης ὁπῦ δὲν μαρτυρῶσι. 61
Μάρτυρες εἰς τὸ καθοσιώσεως ἔγκλημα. 56. 61
Μάρτυρας ηὗ ὄχι τὰς ἀπὸ μαρτυρίας πιςδόμλυ. 57
Μάρτυρας πόσαις φοραῖς φέρνει. 58. 59
Μάρτυρες ὅρκον δὲν κάμνουν εἰμὴ ἀπὸ σωπηθείας, ηὗ καίουν. 7. 57
Μάρτυρες ὅταν μαρτυρήσουν δχ᾽ ὑπόθεσιν τινὸς, οἱ αὐτοὶ εἰς ἄλλην ὑπόθεσιν ἐναντίαν νὰ μαρτυρήσουν. 58
Μάρτυρες ὅταν ἐναντιῦνται ἀναμεταξύτες. 54. 57
Μάρτυρες ὁπῦ ἔχουν αἰσχρὰ ἐπιπηδήματα δὲν δέχονται. 55
Μάρτυρες Πατὴρ ηὗ Υἱὸς, ἢ δύο Ἀδελφοὶ εἰς μίαν ὑπόθεσιν. 57
Μάρτυρες πόσων χρόνων πρέπει νὰ εἶναι. 59. 60
Μάρτυρες πότε μαρτυρῶσι μὴ ὄντος ηὗ τῦ ἐναγομένυ. 59

Μάρτυρες πλασοί. 63
Μαρτυρία ἄγραφος. 62
Μαρτυρία Αἱρετικῶν, Ἑβραίων, κατὰ Ὀρθοδόξων δὲν πιάνεται. 56
Μαρτυρία δι' ἀκοῆς ὅταν γίνεται δὲν πιάνεται. 60
Μαρτυρία δούλου δι' αὐθέντου δὲν δέχεται. 62
Μαρτυρία δούλων δὲν δέχεται, ἔτε τῶν ἐλευθερωθέντος κατὰ τοῦ Αὐθέντου τε καὶ τῶν παιδίων τε. 60
Μαρτυρία μοιχῶν δὲν δέχεται. 60
Μαρτυρίαν ποῖος φέρει. 61
Μαρτυρία ἀπιτίσιων δὲν δέχεται. 61
Μαρτυρία πάρεργος καὶ κατὰ συμβεβηκός. 58
Μαρτυρία Νοταείων μόνη. 58
Μαρτυρία πενήτος. 56
Μαρτυρία στοιχητῶν. 56
Μαρτυρία Συγχωρῶν. 60
Μαρτύρων αὐτόπτων. 55
Μαρτύρων ἀξιόπιστον. 55
Μαρτύρων πέρι κεκωλυμένων. 60
Μαρτυρῶν τὶς καθ' ἑαυτῶν δὲν πιστεύεται. 41
Μάρτυς εἷς δὲν πιάνεται. 57
Μάρτυς κατακεκριμένος δὲν πιάνεται. 60
Μάρτυς ὁ κατήγορος εἰς ἄλλων ὑποθέσιν δὲν πιάνεται. 59
Μάρτυς ὅπου δὲν μαρτυρεῖ μὲ τὸ θέλημά του. 60
Μάρτυς ὁ αὐτὸς, εἰς οὖα καὶ τὸν αὐτὸν δὲν μαρτυρεῖ δύο φοραῖς. 61
Μάρτυς ὁ συμπάτωρ δὲν δέχεται. 61
Μελισσίων πέρι. 119
Μερικὰ βεβαιότερα τῆς καθόλου. 476
Μερικὰ συμβαίνουσι μὲ τὰ καθόλου. 476
Μεσίτης δὲν μαρτυρεῖ εἰμὴ ἐκ συμφώνου. 60
Μεσιτικὰ ὅπου δίδονται δι' αἰτίας αἰσχρὰς, ἢ καλάς. 20. 128. 132
Μέταλλα νὰ σκάπτῃ ὁ κατάδικος. 51. 489
Μέτρα σωστὰ ὅπου δὲν ἔχει. 466
Μιμητὴς ποῖος λέγεται. 53
Μήτηρ νὰ μὴ κάμῃ Ἐπίτροπον τῆς παιδίων της. 383
Μήτηρ πότε ἐπιτροπεύει τῆς παιδίων της. 424
Μήτηρ τιμῶ ἀναξοφῶ τῆς παιδίων της δὲν πέρνει, καὶ τὰ ἄλλα ἔξοδα τὰ πέρνει. 133. 310
Μίλιον πόσον εἶναι. 137
Μισθωσις, μίσθωμα. 257. 261
Μισθωσις τί ἐστί. 257
Μισθωτὸς αὖ δὲν καρπίσῃ ὁ τόπος. 259

Μνησεία, μὴ ἔσα ἡ Κόρη χρόνων ζ'. δὲν γίνεται. 276. 286
Μνησείαν κάμνει ὁ Πατὴρ αὖ δὲν ἐναντιώνεται ἡ Κόρη, καὶ πότε ἐναντιώνεται. 275
Μνησείαν ὁ Πατὴρ τῆς ὑπεξουσίου Θυγατρὸς χαλᾷ. 275
Μνησείαν πρόθος Ἀνδρὸς δὲν ἐμποδίζει. 279
Μνησείαν ὁπὸ λύει πληρώνει τὸ φρόσιμον. 279
Μνησεία πότε λύεται. 279
Μνησείας βαθμοὶ δὲν φυλάττονται καθὼς κ' οἱ τῶ Γάμω. 304
Μνησεία τὶ ἐσί. 275. 560
Μνησεία ψιλή. 276
Μνησδέταίτις κ' λείπωντας. 279
Μνησδόνται παῖδες ὑπεξόσιοι τῶ δαιμονιζομένων μὲ τὶ τρόπον. 279
Μνησδεῖσα μία μὲ σᾶ αὖ πάρη ἄλλον. μνησεία λύεται μὲ δζύγιον. 276
Μνησὶὼ ξενίω ὁποῦ φθείρει. 438
Μνησεία ἀπὸ μανίαν πότε λύεται. 277
Μνησὴ πόσας χρόνας ἀκαρτερῆ δχὰ τὸν Γάμον. 278
Μνησὶὼ Παρθενόν, ἢ Χήραν ὅποιος ἁρπάξει. 302
Μνησὴ δὲν πειθῆ τὸν μνησῆρα. 305
Μνησὴρ αὖ φιλήσῃ τὶὼ μνησὶώ. 286
Μνησὴρ αὖ χαλάσῃ τῆς μνησῆς εἰς τὸν καιρὸν τῶ Γάμω. 285
Η' πρὸ τῶ Γάμω. 284
Μνησῆρος δανεισαὶ πότε ζητῆσι ἀπὸ τὶὼ μνησὶώ. 286
Μνησὴρ δὲν βιάζεται νὰ δώσῃ ἐγγυητὶὼ δχὰ τὶὼ προῖκα. 279
Μοιχαλίδα αὖ θελήσῃ ὁ Ἄνδρας της νὰ τὶὼ πάρῃ πάλιν. 432
Ἂν θέλῃ νὰ πηγαίνῃ. 432
Μοιχαλίδα ὁποῦ κατηγορήσει τὶὼ Γωναῖκά τω, ἕως πότε ἔχει καιρὸν νὰ τὸ ἀποδείξῃ. 433
Μοιχαλίδος κ' μοιχῶ τιμωρία. 432. 433
Μοιχείαν αὖ κατηγορηθῆ ἡ Γυνὴ, τὶὼ χωρίζει ὁ Ἄνδρας. 434
Μοιχεία λύει τὸν Γάμον μὲ ζημίαν. 434
Μοιχεία πόσων λογιῶν εἶναι. 429. 430
Μοιχείας ἀγωγὶὼ δὲν κινεῖ Γυνή. 429
Μοιχείας ἔγκλημα καθ' σᾶς δὲν κινεῖ. 429. 430

Μοιχείας πέρι καὶ μοιχῶν. 429
Μοιχείας κρίσις ἕως πότε κινεῖται. 33. 430
Μοιχευθεῖσα Γυνὴ εἰς ἐργαστήριον. 433
Μοιχευθεῖσα κατηγορεῖ τὸν Ἄνδρα της. 433
Μοιχευθεῖσα μὲ τὸν θέλοντης. 435
Μοιχευθεῖσαν ὁ Ἄνδρας ἕως πότε κατηγορεῖ. 433
Μοιχευθεῖσα Γυνὴ φρὸ τῦ παντὸς χρόνυ. 314
Μοιχευομένῳ ὁπῦ ἐξύβρει τὴν Γυναῖκά τε καὶ σιωπᾷ. 435
Μοιχὸν ποῖον, καὶ πῦ, καὶ ποῖος φονεύει. 430
Μοιχὸς ἀὴ κατηγορηθῇ δὲν λαμβάνει Γυναῖκα τὴν κατηγορηθεῖσαν. 301. 303. 435
Μοιχὸς Μάρτυς εἰς ζυθήκην δὲν πιάνεται. 346
Μοιχὸς δὲν κατηγορεῖ τὸν Ἄνδρα τῆς μοιχευθείσης. 434
Μοιχῦ μαρτυρία δὲν πιάνεται. 55
Μοιχῶν καὶ μοιχαλίδων τιμωρίαι. 341. 432. 433. 434
Μοναχὸς εἰς τὶ κάμνει ζυθήκην. 358
Μοναχὸς ὅταν γένῃ τὸ σὺ μέρος, χωρίζεται τὸ ἀνδρόγυνον. 339. 340
Μοναστήριον ὁπῦ πάρει. 123
Μοναστηρίων καὶ Ἐκκλησιῶν μέλκια. 225
Μοναστήρια Ἐκκλησίαι πωλῦσιν ἀπὸ τὰ πράγματα, ὅταν εἶναι χρεία νὰ δώσουν τὰ Αὐθεντικὰ χρέη. 224
Μοναστηρίῳ ὁπῦ βάλλει μετάνοιαν, καὶ τὸ ἀφήσει, καὶ ὑποθαίνει μὲ παιδία. 389
Μοναστηρίων πέρι. 389
Μοναστηρίων πράγματα πῶς πωλοῦνται. 224
Μονίδα φθτικη ὁπῦ κόπτει. 455
Μορτίτης, ἢ ἰμοριάρης. 462
Μυλάρεια ὅταν φοβοῦνται καὶ κλοτζουῦ. 210
Μύλκια Ἀρχόντων οἱ Ἄρχοντες νὰ τὰ ἀγοράζουν. 223
Μύλκια Ἐκκλησιαστικά. 225
Μύλκια Σωφτοφιανὰ ἢ Γεπτονιανὰ ὅταν πωλοῦνται. 218
Τὶς φροτιμᾶται εἰς τὴν ἀγορασίαν καὶ χρῆσιν τῶν μυλκίων. 222
Μύλον ὁπῦ φτιάνει. 471
Μυσικὴ ζυθήκη πῶς πιάνεται. 461

Ν

Ναύκληρος ὅταν πάρῃ τίποτες. 191
Ναῦται, κωπηγοὶ, στρατιῶται. 191
Ναῦται ὁπῦ ἔμβουν εἰς θάλασσαν χωρὶς κυβερνήτων. 190
Ναύτης αὐ κτυπήσῃ ἄλλον. 192
Ναυτικῶν πέρι. 190
Νεαρὰ τὶ εἶναι. 2
Νεκρὸς ὁπῦ χωνηθῇ. 488
Νέος ὅταν δανειθῇ. 80
Πότε κρίνεται. 80
Νερὰ βροχήσια. 168
Νερὰ ξεχάμβα. 169
Νερὸν ὁπῦ σὲ ἀφίνει νὰ πέρνῃς ἀπὸ τὸ πηγάδι τε. 170
Νεροχύται. 165
Νερῶν πλημμυρία. 169
Νεφάριος τὶ εἶναι. 304
Νῆσος ὁπῦ φυξώσει εἰς θάλασσαν. 122. 176
Ἢ εἰς ποτάμι. 176
Νόθα παιδία καὶ νόμιμα πῶς κληρονομοῦσι. 382
Νόθα παιδία ποῖος, & ποῖοι τὰ κληρονομοῦσι. 381
Νόθον αὐ τὸν κάμῃ γνήσιον. 381. 385
Νόθος αὐ τὸς κάμῃ τινὰς κληρονόμους. 381
Νομὴ τὶ ὄξι, καὶ πόσων λογιῶν εἶναι ἡ νομή. 114
Νόμοι καθολικοὶ ὀξυσιάζουν καὶ τὸς Βασιλεῖς. 6
Νόμοι οἱ καθολικοὶ πρέπει νὰ φυλάττωνται, καὶ ὄχι οἱ μερικοί. 5. 8
Νόμοι πολλοὶ ὅταν συμφωνοῦσιν εἰς μίαν ὑπόθεσιν, καὶ σὰς εἶναι ἐναντίος. 7
Νόμοι πότε πρέπει νὰ ἐξετάζωνται. 5
Νόμος εἰς πόσα διαιρεῖται. 4
Νόμος ἀκοίλιος. 427
Νόμος ἐθνικὸς τὶ ἐσί. 3
Νόμος ἡ προσαγὴ τοῦ Βασιλέως. 6
Νόμος ὁπῦ ἐναντιεῖται εἰς τὸ δίκαιον ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κρίνεται. 5
Νόμος εἶναι ἐκεῖνος ὁπῦ ἀρέσει τοῦ Βασιλέως, καὶ γράφει. 6
Νόμος πολιτικὸς τὶ ἐσί. 3
Νόμος τὶ ἐσί. 3
Νόμος φυσικὸς τί ὄξι. 3
Νόμοις ὅσοι ἀπειθοῦσι. 19
Νόμοις ὁ Βασιλεὺς δὲν ὑπόκειται. 8
Νόμος ὅσα δὲν ἔχει ἀπὸ τὰ ὅμοια κρίνονται. 4
Νόμοι ἄγνοια. 8
Νόμους ποῖοι ἔγραψαν πρῶτον εἰς τὸς Ρωμαίους. 1
Νόμους ποῖος νὰ πραγματεύῃ. 5

Νόμῳ ὅσα συνίστανται, μὲ νόμον καὶ ἀναιροῦνται. 4.477

Ξ

Ξένα φράγματα μὲ τὴν πολυκαιρίαν δὲν κυριεύονται. 116
Ξένα φράγματα ὅπου ἁρπάζει καὶ ὅπου τὰ δέχεται. 124
Ξένα φράγματα ὁποῦ πάρει. 125
Ἢ ἀγοράσει. 173.202
Ἢ δελδύει. 187
Ἢ πάρει δι' χρείαν τε. 186
Ξενιτεμένος ὅταν ἐγκαλεῖται. 40
Ξένον φᾶγμα νὰ πωλήσῃ τινὰς ἔξω τῆς παραγγελίας. 213
Ξένον φᾶγμα ὅπου δώσει λεγάτον. 410
Ξεπεπακτὸν σπητίν. 147
Ξύλα νὰ κόψῃ τινὰς εἰς ἐδικόντε βουνὶ πότε ἐμποδίζεται. 32
Ξύλα κόπτωντας τινὰς αὐ σκοπώσῃ ζῶον. 467
Ξύλον ὅταν κλεφθῇ καὶ βληθῇ εἰς σπῆτι, ἢ ἀμπέλι, καὶ εἰς ἄλλα. 440

Ο

Οἰκιακῶν μαρτυρία. 61
Οἰκέτης αὐ δοθῇ λεγάτον. 409
Οἰκοδομὰς ἐξ ἀλλοτρίας ὕλης, ἢ σὺ ξένῳ τόπῳ. 121
Οἰκονόμος ἤτοι διοικητής. 424
Ὀμμάτι ὅπου δύγαλει. 427
Ὁμολογία αὐ χαθῇ δὲν παύει τὴν κρίσιν. 65
Ὁμολογία ἰδιόχειρος. 65.66
Ὁμολογία κατηγορημένη ἀναργυρίαν. 242
Ὁμολογία ἰδιόχειρος ὅταν δὲν ἔχει μάρτυρας. 66
Ὁμολογία λέγεται συμβόλαιον 65
Ὁμολογία μετὰ δραλλαγῆς. 75
Ὁμολογία μὲ μάρτυρας. 65
Ὁμολογία χρέως αὐ χαθῇ. 65.240
Ὁμολογία χρεωστικὴ πρὸ πολλῶν χρόνων ἄλλου χρέους. 242
Ὁμολογία χρεωστικὴ ὅταν σέκεται, καὶ ὁ χρεώστης λέγει πῶς νὰ ἐπλήρωσε. 244
Ὁμολογία ὅταν γράφει ἄλλα, καὶ οἱ μάρτυρες ἄλλα μαρτυροῦ. 62
Ὁμολογία χωρὶς βοῦλλαν 62

Ὁμολογιῶν ἤτοι συμβολαίων σύγκρισις. 66
Ὁμώσας τὶς ψεύδως κατὰ τῦ Θεοῦ, ἢ κατὰ τῦ Βασιλέως. 64
Ὀργία πόση ἐστί. 136
Ὅρκον δεν δίδει ὁ ἄσωτος. 64
Ὅρκον Ἡγεμόνοι καὶ Μητροπολῖται δεν κάμνουσι. 7
Ὅρκον θέλοντας νὰ δώσῃ τινὰς αὖ μετανοήσει. 64
Ὅρκον μάρτυρες δεν κάμνει. 7
Καὶ καλόν. 57
Ὅρκον ὁπῦ κάμνει εἰς τὸ ὄνομα τῦ Θεῦ, καὶ τῦ Βασιλέως. 64
Ὅρκον ὁπῦ φεύγει. 64
Ὅρκος ἀναγκαιστικὸς δεν ἀπαγορεύεται. 63
Ὅρκος ἐνδικος τί ἐστί. 62
Ὅρκος πῶς δεν ἔδωκε, οὔτ' ἔταξεν, ἕως πότε κινεῖται. 63
Ὅρκος πότε δίδεται. 63. 66
Ὅρκος πῶς δίδεται, ἢ γυρίζει εἰς τὸν ἐναντίον. 64
Ὅρκος συκοφαντίας. 64
Ὅρκος τί εἶναι. 63
Ὅρκος χωρὶς βίας. 63
Ὅρκῳ ὁ Ἀνήλικος δεν βιάζει. 64
Ὀρνίθια. 120
Ὀρφανικὰ ἄσπρα αὖ δανείσῃ ὁ Ἐπίσκοπος, καὶ πότε δανείζει. 422
Ὀρφανικὰ πράγματα αὖ παραδοθοῦν. 475
Ὀρφανικὰ πράγματα δεν πωλεῖ ὁ Ἐπίσκοπος καὶ πότε πωλεῖ. 423
Ὀρφανικὸν πρᾶγμα δεν ἀγοράζει ὁ Ἐπίτροπος. 203. 422
Ὀρφανὴ Κόρη μὲ τὸν γνώμονα της ὑπανδρεύεται. 288
Ὀρφανὴ Κόρη ὁ Ἐπίσκοπος χωρὶς τὸν γνώμονα της δεν τὸν μνηστεύει. 275
Ὀρφανὴ Κόρη πότε τὸν λαμβάνει ὁ Ἐπίσκοπος της Γυναῖκα. 289
Ὀρφανῶν πράγματα αὖ πουληθοῦν ἕως πότε ζητοῦνται. 83
Οὐτίλιος χρόνος τί ἐστί. 489
Ὀφφικιάλιοι πῶς πιστεύονται. 13
Ὀφφικιάλης δεν ἀγοράζει πρᾶγμα ἀπὸ τὸ ὀφφίκιόν τε. 199. 221
Ὀφφίκια λύουσι τὸν ὑπεξουσιότητα. 104
Ὀφφίκιον Αὐθεντικὸν ὁπῦ ἔχει καὶ κρίνεται. 13

Π

Παγώνια περιστέρια. 119
Παῖδες αἱρετικῶν αὖ γένους Χριστιανοί. 280
Παῖδες ἀπόκληροι ἀπὸ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς δὲ γίνονται. 308
Παῖδες κατηγοροῦσι τῶν θανόντων τὰ παθήματα. 396
Παῖδες κάμνουσι θανόντων. 308
Παῖδες δὲ θέλουσι τὸν Γάμον πρὸς ζημίαν. 290
Παῖδες νὰ φέρουσι τὰς Γονεῖς. 243
Παῖδες χρέος τῶν Γονέων τους αὖ δὲ κληρονομήσουν δὲ πληρώνουν, ἕξω ἀπὸ τὸ Αὐθεντικὸν, καὶ ἐναλλάξ. 243
Παιδία ἐξ ἀφροίτης Γυναικὸς πῶς κληρονομοῦσι. 384. 385
Παιδία ἐξ ἑνὸς ἀναδόχου βαπτισμένα. 558
Παιδία διὰ ποίας αἰτίας κάμνουσι τοὺς Γονεῖς τους ἀποκλήρους. 405
Παιδία μετὰ θάνατον τῶ Παρόντος γεννηθέντα. 362
Παιδία ἐκ πορνείας πόσας ὀνομασίας ἔχουσι. 501
Παιδία ἐκ πορνείας εἰς πόσους βαθμοὺς ἐμποδίζονται. 504
Παιδία ὁπῶ ῥίπτουσι εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ Σχάπας. 112
Παιδία φυσικὰ καὶ νόμιμα πῶς κληρονομοῦσι. 383
Παιδία φυσικὰ καὶ ψυχοπαίδια πῶς κληρονομοῦσι. 383
Παιδία φυσικὰ, νόμιμα, γνήσια, νόθα καὶ σκότια ποῖα λέγονται. 381
Παιδία αὖ χωρισθῇ τὸ ἀνδρόγυνον ποῖος τὰ πέρνει. 305
Παῖς δευτεροῦπανδρεμένης αὖ ἀποθάνῃ. 305
Παλάμη πόσα ἐστί. 136
Παλλακῆς πέρι. 315
Παλλακὴ τί κληρονομεῖ. 381
Παραδέκτη Νόμων. 2
Πάππος αὖ ἀποθάνῃ καὶ ἀφήσει Υἱόν, καὶ Ἐγγόνους ἀπὸ Υἱὸν πῶς κληρονομοῦσι. 366
Πάππος σωαινεῖ εἰς τὸν Γάμον. 288
Παραχωρὴ τί εἶναι. 231
Παραγγελία ἤτοι ἐντολή. 134. 159. 479
Παράδοσις ἤτοι ἀποκατάστασις κληρονομίας. 380
Παράδοσις ἤτοι ἀποκατάστασις. 486
Παραθύρια, ἢ θύρας. 146. 147. 160. 162
Παρακαταθήκη τί ἐστί. 265. 479
Παρακαταθήκῃ αὖ ἐξοδεύσῃ τινάς. 266
Παρακαταθήκη αὖ εἶναι ζῶον καὶ

καὶ ἄνθρωπος καὶ ἀποθανεῖ. 266
Παρακαταθήκη αὐτίλογον δεῖ ἔχει. 269
Παρακαταθήκη δόλῳ. 266
Παρακαταθήκη αὖ κλεφθῇ. 267
Παρακαταθήκῳ εἰς καιρὸν χρείας ὅπῃ δώσει τινὰς καὶ τῷ ἀρνηθοῦ καὶ ὕστερα φανερωθῇ. 266
Παρακαταθήκῳ ξενίῳ ὅπῃ δώσει εἰς ἄλλον. 269
Παρακαταθήκῳ ὅποιος ἀφήσει, παρδοὺς τῷ ζητᾷ. 266
Παρακαταθήκῳ ὁποῦ ἐγγυηθῇ. 271
Παρακαταθήκη δίχα ἐκείνου ὅπῃ τῷ δίδει κινδυνεύει. 267
Παρακαταθήκη μὲ ὁμολογίαν. 131. 265
Παρακαταθήκης οἱ καρποὶ καὶ τὰ διάφορα ζητοῦνται. 265. 266
Παρθένον ὅπῃ φθείρει θελματικῶς, ἢ βιαίως. 437
Παρθένον, χήραν, ἢ μνηστὴν αὖ ἁρπάξῃ τινάς. 302
Παρθένος ὅταν δεῖ εὑρεθῇ ἡ Νύμφη χωρίζεται. 339
Παρθένος ὑπανδρεύσιμη πρεσθεῖ τὸν Ἄνδρατης. 305
Πάσχα τῇ ἡμέρᾳ ποῖοι ἀπολύονται ἀπὸ τῆς φυλακῆς. 37
Πατὴρ αὖ βαπτίσῃ τὸ παιδί τε. 558
Πατὴρ αὖ γράψῃ εἰς τὸ προικοσύμφωνον, ἄλλα νὰ μὴ κληρονομήσῃ ἡ Θυγατέρα τε. 383
Πατὴρ αὖ κάμῃ τὸν νόθον γνήσιον Υἱόν. 381
Πατὴρ αὖ κατηγορήσῃ ἀδίκως τινὰ δίχα φονέα τὸ Υἱὸ τε. 445
Πατὴρ Μητρυιᾶς, ἢ Μήτηρ Μητρυιὸ αὖ χαείσῃ. 383
Πατὴρ κηράτορα εἰς τὰ παιδία τε δεῖ ἀφίνει. 421
Πατὴρ καὶ Μήτηρ ἀπὸ λόγους αὖ προικίσουσι τὰ παιδία τες. 326
Πατὴρ αὖ προικίσῃ Θυγατέρα καὶ ὕστερον πτωχεύει. 332
Πατὴρ αὖ σκλαβωθῇ, & ὕστερα ἀποθάνῃ & ἔχει ὑπεξουσίους Υἱοὺς, πότε γίνονται αὐτεξούσιοι. 104
Πατὴρ αὖ τάξῃ προῖκα, καὶ δεῖ εἰπῇ ποσότητα. 393
Πατὴρ ἔχων Υἱὸν ἢ Θυγατέρα ἐκ πορνείας, καὶ ἐν ὁμολογίᾳ ἢ δίχα θήκῃ γράφει Υἱὸν ἁπλῶς καὶ Θυγατέρα, γνησίων τέκνων ἔχουσι τόπον. 386
Πατὴρ αὖ πελήσῃ τὸν Υἱόν τε. 214
Πατὴρ αὖ τάξῃ χάριν τῆς Θυγατρός τε εἰς τὸν θάνατον, καὶ

καὶ προῖκα τῆ Γαμβρᾶ. 329
Πατὴρ αὖ χαίρει σὺς παιδίου ἀπὸ τὰ Μιτζικὰ, τὰ πέρνει ὀπίσω τ' ἄλλα παιδία. 331
Πατὴρ ἔταξε προῖκα Θυγατρὸς, ὕστερον ὑπανδρεύθη καὶ ἐπῆρε προῖκα, ἀπέθανε, τὶς προτιμᾶται. 332
Πατὴρ αὖ χαίρει γιῷ ἀφιλικι. 82
Πατὴρ αὖ ἀποθαίνη ἡ Θυγατέρατε, λαμβάνει τὴν προῖκα ὀπίσω. 327
Πατὴρ ὁποῦ δὲν φροντίζει νὰ ὑπανδρεύσῃ τὰ παιδία του, βιάζεται ἀπὸ τὴν Αὐθεντείαν. 288
Πατὴρ μνησεύει τὴν Κόρητε, αὖ δὲν ἐναντιῆται ἡ Κόρη. 275. 276
Πατὴρ αὖ δὲν δευτεροϋπανδρεύθῃ. 387
Πατὴρ ὅταν κάμνῃ ἀγαθήκην. 349
Πατὴρ αὖ δευτεροϋπανδρεύθῃ. 310. 387
Πατὴρ ὁπᾶ ἔχει μετάνοιαν εἰς Μοναστήριον, καὶ ἀποθαίνει μὲ παιδία. 389
Πατὴρ ἀπὸ ἐδικάτε προικίζει τὰ παιδία τε, καὶ ὄχι ἀπὸ φράγματα τῆ παιδίων του. 323
Πατὴρ ὁπᾶ νὰ ὑπανδρεύσῃ Κόρην, καὶ μὲ ἄλλην Γυναῖκα αὖ κάμῃ Υἱόν. 396
Πατὴρ αὖ χαίρει εἰς καινύα ἀπὸ τὰ παιδία τε, καὶ τῆ ἄλλων ὄχι. 394
Πατὴρ πέμπει ἀγαζύγιον τῆς ὑπεξουσίητε Κόρης. 278
Παῖδὸς καὶ Υἱᾶ μεταξὺ πάλησις πότε σωίζεται, πότε ὄ. 203
Πάθων τὶ ἐσί. 356
Πάχτωσις τὶ ἐσί. 257
Πενήλιον τὶ ὄξι, καὶ πόσων λογιῶν. 354. 355
Πείπος μαρτυρία. 56
Πενθερὰ χαίζει τῆς Νύμφης. 337
Πενθερὸς αὖ χαίρει Γαμβρᾶ, ἢ τῆς Θυγατρός τε. 336
Πενθερὸς ὑπὸ τῆ Γαμβρᾶ βιαζόμενος ἀγὰ τὴν προῖκα. 329
Πενθερᾶ Πενθερᾶς πρὸς Νύμφην καὶ Γαμβρὸν, ἀγαλυθέντος τῆ Γάμε, ἢ τῆ ἀῤῥαβῶνος. 285. 286
Πεύθιμος χρόνος Γυναικός. 301
Πευθίμε πρὸ χρόνου αὖ γενήσῃ Γυνή. 301
Πεύθος τῆς Γονέων δὲν κωλύει Γάμον. 289
Περιβολίων καὶ δένδρων θεωρία. 156
Περιγραφὴ τὶ σημαίνει εἰς τὸν νόμον. 25

Περισέρια παγώνια. 119
Πῆχυς πόση ἐσί. 136
Πιθάρι τζακισμένον ἀν ἐνοικιάσῃ τις ἀγνώσως. 261. 262
Πλανῆ κ᾽ ἀπάτη. 475
Πλέθρον τι ἐσί. 136
Ποδαρικόν, σύλος, κολυβα. 146
Ποιμὴν δι᾽ ἀμέλειαν παιδεύεται. 259
Ποινῆς καὶ τροσίμε διαφορά. 490 491. 492
Ποινὴ τι ἐσί. 492
Ποινὴ χρηματικὴ, ἐγκληματικὴ κεφαλικαί. 490
Πολέμῳ οἱ κερδαίνοντες τὰ πέρνουν. 121. 183
Πολιτικῶς χρεωστέμενος τι ἐξί. 26. 239
Πορνοστάσιον ὅπε ἀνοίγει. 145
Πόρνων τιμωρία. 436
Πόρτα, θύρα, παραθύρια. 160
Πόρτα σιωπηφιακὴ δύο σπιτίων. 273
Ποταμὸν ὅπε νὰ τρέψῃ. 168
Ποταμὸς νὰ βέχῃ ἀνάμεσα εἰς δύο χωράφια. 122
Πυβλικανὴ κρίσις. 127
Πῆς πόσος ἐσί. 136
Πυλησὸν κ᾽ ἀγοραθὸν τράγμα εἰς ποῖον κινδυνεύει. 200
Πυλήματα ὅταν κατηγοροῦνται ἀπαργυρίαν. 203
Πύλησις κ᾽ ἀγορασία πῶς συνίσαται. 198
Πύλησις κ᾽ ἀγορασία δι᾽ γραμμάτων, κ᾽ ἄνδ᾽ γραμμάτων, κ᾽ ἀρραβῶνας. 198
Πύλησις κ᾽ ἀγορασία ὅπε νὰ μὴ πληρωθοῦν τ᾽ ἄσπρα. 201. 203
Πύλησις κατὰ χάριν. 203
Πύλησις κ᾽ ἀγορασία μὲ διωρίαν κ᾽ χωρὶς διωρίαν. 201. 203
Πύλησις ἡ ἀγορασία ἔχει τὸ κῦρος κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐκείνων ὅπε παζαρδόνται. 211
Πύλησις οἰκονομική. 204
Πύλησις κατὰ χάριν ἄνδ᾽ τιμῆς, ἢ μὲ ὀλίγων τιμήν. 203
Πύλησις μὲ ἐπαίνες τὸ τράγματος. 202
Πύλησις μὲ βίαν. 210
Πύλησις παρὰ τιμήν. 211
Πύλησις μὲ συμφωνίαν κ᾽ μὲ ἀλλαξίαν. 212
Πύλησις τράγματος δι᾽ χρέος Αὐθεντικόν. 213
Πύλησις τράγματος ξένε ἔξω τῆς παραγγελίας. 213
Πύλησις τραγμάτων τὸ ἀποθαμένε τὶς τροτιμᾶται. 217
Πυλητὴς κρίνεται δι᾽ τὴν τιμὴν μὲ τὸν ἀγοραστὴν, καὶ ὄχι δι᾽ τὸ τράγμα. 207

Πουλητὴς ὁποῦ νὰ ἐπαινῇ τὸ πρᾶγμα. 210
Πωλητὴς αὖ κάμῃ μὲ σένα παζάρι, καὶ τὸ δώσει ἄλλος παράνω. 216
Πωλητὴς αὖ δὲν λάβῃ τιὼ τιμιὼ τὸ πράγματος εἰς τιὼ διωξίαν. 207
Πρᾶγμα ἀκίνητον ἢ κινητὸν δὲν ἀγοράζει τὶς ἀπὸ τὸ ὀφφικιόντε. 199
Πρᾶγμα Αὐθεντικὸν ὁπὸ κυβερνᾷ. 125
Πρᾶγμα ἔρημον ὁπὸ κρατήσει σένα χρόνον. 78
Πρᾶγμα σένα καὶ τὸ αὐτὸ ὅταν τὸ ἀγοράσουν δύο ξεχωρισά. 214
Πρᾶγμα ξένον ὁπὸ τὸ κυβερνᾷ μὲ δίκαιον ζόπον. 117
Πρᾶγμα ξένον ὁπὸ κρατεῖ τινὰς ἀδίκως, ἕως εἰς πόσες χρόνες τὸ τὸ ζητᾶσι. 118
Πρᾶγμα ξένον ὁπὸ δείλιει καὶ τὸ ζώγει νὰ τὸ κάμῃ ἐδικόντε. 123
Πρᾶγμα ξένον ὁπὸ ζώγει, ἡ κρίσις δὲν γυρίζει ἐκεῖνον ὁπὸ τὸ ἐπούλησεν, ἀλλ' ἐκεῖνον ὁπὸ τὸ ζώγει. 29
Πρᾶγμα ξένον ὁπὸ ζώγει μὲ καλιὼ πίσιν. 117
Πρᾶγμα ξένον ὁπὸ ἀγοράζει καὶ τὸ ἐξύρει. 173. 202
Ἢ δὲν τὸ ἐξύρει. 202
Πρᾶγμα νὰ πωληθῇ ἢ νὰ χαλάσῃ πρὶν τὸ πάρῃ ὁ ἀγοραστής. 213
Πρᾶγμα νὰ πωληθῇ παρὰ τιμιώ. 211. 217
Πρᾶγμα νὰ πωλήσῃ τὶς ξένον ἔξω τῆς παραγγελίας. 213
Πρᾶγμα νὰ πωληθῇ καὶ ν' ἀγορασθῇ μὲ διωξίαν, ἢ χωρὶς διωξίαν. 201
Πρᾶγμα ὁποῦ νὰ γενῇ ἀπὸ ἐδικά μου πράγματα ἐδικόν μου εἶναι. 475
Πρᾶγμα ὁπὸ νὰ λάβῃ κανὲ παράδοσιν, ἢ ἀπὸ ἀγορασίαν λεγάτε. 126
Πρᾶγμα ὁπὸ ἀγοράσει δικαίως ἀπὸ τὸν ἀδίκως κρατοῦντα. 125
Πρᾶγμα ὁπὸ ἔχει μὲ εὔλογον αἰτίαν, καὶ τὸ τὸ πάρουν. 125
Πρᾶγμα ὁποῦ τυχαίνει τινὸς νὰ τὸ πάρῃ, τὸ πέρνει ὁ κληρονόμος τε αὖ ἀποθάνῃ. 84
Πρᾶγμα ὁποῦ νὰ δοθῇ ἀπὸ σένα εἰς ἄλλον, ἕως πότε ζητεῖται. 32
Πρᾶγμα ὁπὸ λάβω μὲ παράκλεσιν, ἢ μὲ πληρωμιὼ εἰς χρῆσιν. 479
Πρᾶγμα ὁπὸ πακτώσει, καὶ δὲν θέλει νὰ τὸ δώσῃ ὀπίσω. 262.

Πρᾶγμα ὁποῦ ἀγοράσει ἀπὸ ξελόν. 216
Πρᾶγμα ὁπᾶ ν' ἀγοράσῃ τινὰς μὲ τελείαν πώλησιν δὲν τὸ γρέφει ὀπίσω. 212
Πρᾶγμα ὅ,τι τζακιθῇ. 261
Πρᾶγμα ὁπᾶ ἀγοράσει, καὶ ὕστερα μάθη πῶς εἶναι ξένον. 173
Πρᾶγμα ὁπᾶ δὲν λάβει καὶ τὸ ξώγει καὶ νὰ τᾶ τὸ πάρουν ὀπίσω. 188
Πρᾶγμα ὁπᾶ φυλάττῃ τινὰς μὲ πληρωμὴ αὐ τὸ χάσῃ. 261
Πρᾶγμα ὅταν πωλεῖται, & ὁ Οἰκονύρης δὲν λέγει τίποτες. 203. 214
Πρᾶγμα ὅ,τι καὶ αὐ εἶναι ὡσὰν περάσουν οἱ 40. χρόνοι δὲν ζητεῖται πλέον. 31
Πρᾶγμα ὅταν πωληθῇ διὰ χρέος Αὐθεντικόν. 213
Πρᾶγμα πωλημένον ὁπᾶ τὸ ξαναγρέφει ἡ κρίσις ἕως πότε. 209
Πρᾶγμα σωζοφικὸν ὁπᾶ δουλεύει. 124
Πρᾶγμα ὁπᾶ πάρῃ μὲ τὴν τιμήν του. 127
Πρᾶγμα ὁπᾶ πίπτει εἰς δύο νὰ τὸ πάρουν, ποῖος τὴν τιμᾶται. 128
Πρᾶγμα ὁπᾶ ἀγοράσει μὲ πρόξαξιν Αὐθεντικήν. 127
Πρᾶγμα ὁπᾶ νὰ ἀγορασθῇ ἀπὸ τὴν τοῖκα, τῆς τοικὸς εἶναι. 315
Πράγματα τᾶ ἀπεθαμένου ὅταν πωληθοῦν διὰ χρέος, τὶς τὰ τιμᾶται. 217
Πράγματα ξένα ὁπᾶ ἀγοράσει. 173. 202
Πράγματα ξένα ὁπᾶ κυβερνᾷ, ἕως πότε τὰ ἐξεστάζει. 124
Πράγματα ξένα ὁπᾶ δουλεύει. 187
Πράγματα ξένα ὁπᾶ ἁρπάζει. 447
Πράγματα ὁπᾶ δώσει νὰ τοῦ πωλήσουν καὶ χαθοῦν. 134
Πράγματα ὁπᾶ γένουν ἀπὸ ξένην ὕλην. 120
Πράγματα ὁπᾶ νὰ μὴν ἔχουν κληρονόμον, καὶ τὰ πάρῃ τινάς. 126
Πράγματα ὁπᾶ ν' ἀγορασθοῦν & νὰ πωληθοῦν εἰς ποῖον ὁ κίνδυνος. 200
Πράγματα ὁπᾶ νὰ πωληθοῦν μὲ βίαν. 210
Πράγματα ὁπᾶ νὰ πουληθοῦν μὲ ἐπαίνους. 202. 209
Πράγματα ὁπᾶ ἀγοράσουν ξένοι, ὁ Οἰκονύρης δὲν τὰ ζητᾷ ἀπὸ ἐκείνους ὁπᾶ τὰ ἐπήλησαν, ἀλλ' ἀπὸ ἐκείνους ὁπᾶ τὰ ἔχουν. 29
Πράγματα ὁπᾶ ἡ κρίσις τὰ δίδει εἰς τὰς Οἰκοκυραίας, μὲ

μὲ τὴν γύναν, & τὲς καρπὲς τὴ δίδει. 19. 86
Πράγματα ὁποῦ λαμβάνονται εἰς χρῆσιν, εἰς ποῖον εἶναι ἡ ζημία. 186
Καὶ ἡ προτίμησις. 222
Πράγματα ὅταν χαθοῦν. 134
Πράγματα Γειτονικὰ ἢ σωζοφικὰ ὅταν πελοῶνται, ποῖοι προτιμῶνται. 812. 222
Πράγματα πολλὰ ὁπὲ ἔχει, κὴ λεγατδύσει ἕνα χωρὶς ὄνομα. 411
Πράγματα ὁπὲ δίδονται ὀπίσω δικαίως. 86
Πράγματα στρατιώτη, ἢ ἄλλου τινὸς ὁπὲ λείπει εἰς Αὐθεντικὴν ὑπηρεσίαν κὴ τὰ ἁρπάξουν. 100
Πραγματείαν ὁπὲ καταχρίνει δὲ νὰ τὴν καταφρονήσῃ. 456
Πραιπόσιτοι ποῖοι εἶναι. 474
Πραιτωρίως χρεωστόμενος τί ἐσί. 26. 239
Πραίτωρ λαὲ ποῖος λέγεται. 473
Πρόβατα ἢ ἄλλα ζῶα νὰ βόσκουν ἂν ἐνοικιάσῃ πόπον. 261
Πρόβατα ἐὰν λάβω εἰς χρῆσιν. 188
Πρόβατον, χοῖρος, ἢ σκύλος ὁπὲ νὰ κάμῃ ζημίαν. 465
Προγαμιαία δωρεὰ Γυναικὸς ἂν δὲν περοὔπανδρευθῇ. 306
Προγαμιαία δωρεὰ αὐτὴν πότε ἔχει τὸ κῦρος. 84
Προγαμιαία δωρεὰ κὴ ἡ προῖξ δὲν ἀποξενώνεται. 332
Προῖκα ἂν μετανοήσῃ καὶ μὴ τὴν δώσει καινούργιος ξένος ὁπὲ τὴν ἔπαιξεν, ἢ ἂν τὴν ἀφήσῃ ὁ Ἄνδρας κὴ πέρνει τὸ διάφορον. 319
Προῖκα κατὰ τὴν δυνάμιν του ἀποφασίζεται ὁ Ἄνδρας νὰ πληρώσῃ, τὰ δὲ ἐξώφροικα σωστά. 333
Προῖκα ἂν πάρῃ τινὰς ξένον πρᾶγμα. 127
Προῖκα ἂν ἀποθανῇ ἡ Γυνὴ ἕως πότε τὴν ζητᾷ ὁ Ἄνδρας.
Προῖκα ἂν τάξῃ Γυνή. 90. 91
Προῖκα ὁ Πατὴρ ἀπὸ ἐδικά του κὴ ὄχι ἀπὸ τῆς παιδίων του προικίζει αὐτά. 323. 326
Προῖκα ἂν τάξῃ Γυνὴ χωρὶς ποσότητα, & ὁ Ἀνὴρ τάξῃ Προγαμιαίαν δωρεὰν μὲ ποσότητα. 285. 325
Προῖκα ἂν τάξῃ Γυνὴ μὲ τὸν Ἄνδρα της Υἱοῦ, ἢ Θυγατρὸς, κὴ ὕστερον πτωχύνει. 331
Προῖκα δὲν στερεώνεται εἰς βλάβιν κὴ ζημίαν τῆς δανειστῶν. 236
Προῖκα κὴ πόσους βαθμοὺς τὴν πέρνει ἡ Γυνὴ ὀπίσω. 329

Προῖ-

Προῖκα ἢ μὲ φιλὸν τάξιμον ὁπῶ τάξει. 319
Προῖκα αὖ τάξῃ τὶς τῆς Θυγαξός τε, τὶω αὐτὶω προῖκα ἢ εἰς τὸν Θάνατόν τε νὰ τῆς δώσῃ χάειν. 329
Προῖκα μεξιπὰ αὖ τάξῃ Ἐπίξοπος Κόρης, ἢ ὕσερον εὔγει χρέος. 320
Προῖκα ὁπῶ νὰ τάξῃ Γωνὴ ἢ Πατὴρ χωεὶς ποσότητα. 325
Προῖκα ὅταν ζητεῖται λυθσέντος τῶ Γάμυ. 240. 327
Προῖκα ὁπῶ νὰ δώσῃ τῆς Θυγαξός του εἰς βλάβλιω τῆς δυνειῶν. 236
Προῖκα ὁπῶ τάξει ἢ εἶναι νομίμυ ἡλικίας. 320
Προῖκα τελειῶται ὅταν μετρηθῇ. 319
Προῖκα ὁπού τάξει Γωναικὸς ὁπῶ τῆς χρεωσεῖ. 320
Προῖκα ὅταν γυρίζει ὀπίσω εἰς ποῖον δίδεται. 327
Προῖκα ὁπῶ τάξει ξένος ἢ δὲν τὶω δώσει, ἢ πτωχύνει. 320
Προῖκα τὶω χρεωσεῖ ὁ Ἀνὴρ αὖ εἶναι ἢ πτωχός. 329
Προῖκα μὲ ὁμολογίαν. 131. 330
Προῖκα κατὰ πόσους ξόπους ἁρπάζεται. 330
Προῖκάτης ἡ Γωνὴ ἀφ' οὗ γένει ὁ Γάμος δὲν ἠμπορεῖ νὰ χαρίσῃ. 196
Προῖκαν ὀλιγοστοῦ τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα. 328
Προῖκας δύο αὖ χρεωσῇ σύας. 325. 332
Προικὸς διωξία πόθεν ἀρχίζει. 129
Προικὸς δεσποτεία εἰς τὸν Ἄνδρα εἶναι. 330
Προικὸς ἐγγυητὴς δὲν δίδεται. 279. 318
Προικὸς ἔξοδα ἀναγκαῖα. 328
Προικὸς καρποί. 323
Προικὸς μὲ ἄσπρα ὁπῶ ἀγοράσει πράγματα, τῆς προικὸς εἶναι. 321
Προικὸς πρᾶγμα ξένον αὖ πάρῃ τινάς. 127
Προικὸς πρᾶγμα αὖ πωλήσῃ ὁ ἀνὴρ. 330. 332
Προικὸς πράγματα ἢ Προγαμιαῖαι δωρεαὶ δὲν ὑποξενώνονται. 332
Προικὸς τόκος. 320
Προικοσύμφωνον αὖ γράψῃ ὁ Πατὴρ, ὅτι ἄλλω κληρονομίαν νὰ μὴ πάρῃ ἡ Θυγατέρα τε. 383
Προικοσύμφωνον αὖ γράψῃ τὶς πῶς τὰ ἐδόθη προῖκα ἀπὸ παλὰς. 319
Προικοσύμφωνον ἀλλάζει. 318
Προικοσύμφωνον κατηγορέμενον ἀναργυσίαν. 129
Προικοσύμφωνον χωεὶς ποῖοι ὑπαν-

ὑπανδρεύονται, ποῖοι οὔ. 289
Προῖξ ἄγραφος. 319
Προῖξ ζητεῖται ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπου τὴν ἔπαξε. 323. 326
Προῖξ δὲν παντὸς ζητεῖται. 332
Προῖξ ὅταν ζητεῖται νὰ δοθῇ ὀπίσω, πῶς πληρώνεται. 318
Προῖξ ἀμφίβολος. 98. 478
Προῖξ πότε φροτιμᾶται. 240. 321. 325
Προῖξ τετιμημένη καὶ ἀδιατίμητος. 316
Προνόμια ὅπου δίδονται. 318
Προξενηταὶ Γάμων τί πέρνουν. 287
Πρόσιμον ποῖον λέγεται. 490
Προσίμια καὶ ποινῆς διαφορά. 488
Προσωπικὴ ἀγωγή. 19. 246
Πτωχῶν πέρι. 389

Ρ

Ῥάβδος ἤτοι ἄπαινα πόσην ἐστί. 136
Ῥάπτης παιδεύεται δι' ἀμελείαν. 260
Ῥέμβος τί σημαίνει. 488
Ῥεπάδιον τί ἐστί. 488
Ῥόγκι ξύνον ὅπου κάμει καὶ πωρεῖ. 460
Ῥυσφέτι ὅταν δίδεται. 132

Σ

Σαχνισὶ ἢ ξεπεπατὸν νέον ὅπου θέλει νὰ φτιάσῃ. 147
Σημάδια ἤτοι ἀμανέτια, πότε πωλοῦνται. 228
Σημάδια αὖ χαθοῦν. 230
Σημάδια ὅταν δὲν ἀφίνει ὁ Οἰκοκύρης νὰ πωληθοῦν. 43
Σημάδια ὅ,τι πάθουν εἰς τὸν χρεώστην εἶναι. 230
Σημάδια ὅταν εἶναι αὐτῆτι, περιβόλι, καὶ ἄλλα ὅμοια. 228
Σημάδια ὅταν πωλῶνται ποῖος φροτιμᾶται. 232
Σημάδια φροσωπικῶς ζητοῦνται. 232
Σιταρὶς θεμωνίαν ὅπου καύσει. 454
Σιτάρι ὅπου ἀγοράζει καὶ τὸ φυλάττει ν' ἀκριβύνῃ. 457. 458
Σκάλαν νὰ κτίσῃ. 162
Σκαφίματος πέρι. 165
Σκλάβα του ὅποιος συγκοιμηθῇ. 292
Σκλάβαν κλεφτιμαίαν ὅπου ἀγοράσει. 215
Σκλάβον αὖ ἀγοράσῃ τινὰς καὶ ὑποθαίνει ἢ σέας, ἢ καὶ οἱ δύο. 217

Σκλάβας ὅσοι κάμνουν τὰς ἐλευθέρας, & τὰς πωλοῦσι. 450. 454
Σκλάβας ποίας δὲν ἐλευθερώνει ἡ Βασιλεία. 183
Σκλαβωμένων ὁ Γάμος ἕως πότε λύεται. 338
Σκύλοι αὐ πολεμοῦσι δύο, καὶ ὁ Αὐθέντης τοῦ σὸς βαρέσει τὸν ἄλλον. 468
Σκύλον κοπαδίου ὅπου σκοτώσει ἢ φαρμακώσει. 468
Σκύλος κακὸς αὐ δαγκάσῃ ἄλλον σκύλον. 468
Σκύλος, πρόβατον, χοῖρος, ὅπου κάμῃ ζημίαν. 465
Συκινάρι εἰς τοῖχον σωζοφικὸν δὲν γίνεται. 170
Σῦκι ὅπου κάμνει & δὲν πληρώνει εἰς τὸν καιρόν. 240
Σπήτια μονόπατα δίπατα πόσον ν' ἀπέχουν. 154
Σπήτια ὅπου καύσει. 453
Σπῆτι ἀμανέτι αὐ καῇ. 332
Σπῆτι ἀμανέτι αὐ βαλθῇ. 228
Σπῆτι αὐώγεον ν' ἀπανωκτίσῃ εἰς ξεφόν σπῆτι. 121. 161
Σπῆτι δίπατον, τρίπατον, τετράπατον. 152
Σπῆτι δίπατον ὅπου φτιαίει. 145
Σπῆτι εἰς ἄδειον τόπον ὅταν θέλει ν' ἀκτίσῃ τινάς. 148
Σπῆτι εἰς ἄδειον τοῖχον ὅταν θέλει νὰ κτίσῃ τινάς. 148
Καὶ εἰς τοῖχον ὅπου ἔχει ἡλιακὸν ἐπαίω. 148
Σπῆτι αὐ δώσῳ τὸ ἐνοίκιον διὰ ὅλα χρόνον καὶ πέσει, ἢ καεῖ. 261
Σπῆτι ὅταν καίεται καὶ ἁρπάζει τινὰς τίποτες. 447
Σπῆτι ἐνοικιασμένον νὰ τὸ σφαλίσουν οἱ ἐνοικιασταί. 262
Σπῆτι αὐ λεγατεθῇ. 409. 412. 415
Σπῆτι αὐ πωληθῇ & ἀλησμονηθῇ χρυσίον μέσα. 203
Σπῆτι καινούργιον ὅπου κτίζει. 143
Σπῆτι καινούργιον, ἔμβασμα καινούργιον καὶ αὐήβασμα. 149
Σπῆτι καινούργιον ὅταν φτιάνεται πόσον νὰ εἶναι ξέμακρα ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ Γείτονος. 143
Σπῆτι ξεφον ὅπου κρατεῖ ἀδίκως. 123
Σπῆτι, ἀμπέλι, χωράφι, καὶ ἄλλα ὅμοια ὅταν πουλοῦνται ποῖοι προτιμοῦνται. 218
Σπῆτι ὅπου θέλει νὰ καῇ, καὶ ὁ Οἰκοκύρης διὰ νὰ τὸ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν φωτίαν χαλάσει τοῦ Γείτονος τὸ σπῆτι. 429
Σπῆτι μὲ ἄχυρον ὅπου καύσει. 470

Σπῆτι ὁπῦ πάρει νὰ κατοικῇ. 116
Σπῆτι ὁπῦ νὰ καίεται ὅποιος ἁρπάξει τίποτες. 447
Σπῆτι ὁπῦ ἐσυμφώνησε νὰ μὴ βάλῃ χορτάρι. 260
Σπῆτι ὁποῦ ἐνοικιάσει, καὶ νὰ τὸ φυλάξῃ νὰ μὴ καῇ. 259
Σπῆτι ὁπῦ νὰ κτίσῃ μὲ ξύλω ὕλλω εἰς ἐδικόν του τόπον. 135
Σπῆτι ὁπῦ νὰ κτίσῃ εἰς ξένον τόπον. 135.471
Σπῆτι ὁπῦ νὰ κτίσῃ εἰς τὸν αἰγιαλὸν, ἢ εἰς ὄχθω ποταμῦ. 135
Σπῆτι ὁπῦ νὰ παλαιωθῇ καὶ νὰ μὴ τὸ φτιάσῃ. 138
Σπῆτι ὁπῦ θέλει νὰ κτίσῃ εἰς χωράφιον. 178
Σπῆτι παλαιὸν ὅταν ἀνακαινισθῇ. 154
Σπῆτι ὅταν κτίζει νὰ μὴ λαμβαύῃ Αὐθεντικὸν τόπον, παράθυρα νὰ μὴν ἀνοίγῃ βλαπτικὰ τῦ Γείτονος. 158
Σπῆτι σωφρονιστικόν. 159
Σπῆτι ξένον ὅταν χαλάσῃ τὶς χωρὶς θέλημα τῦ Κειτῦ. 471
Σπιτίω θεωρία, ἤτοι ἀγναύτδμα πότε ἐμποδίζεται. 155
Σπιτίω ὕψος. 145.159
Σπιτίων δελεία. 171
Καὶ πότε μεταβάλλεται. 172
Σπάδιον πόσον ἔναι. 137
Σπαλάγματα σπιτίων. 71.149
Σπαῦλον ὁπῦ φτιάνει. 143
Σπέρνα νὰ κάμῃ. 163
Στίχημα ὁπῦ βάλλουν. 73
Στίχησις καὶ ἐνοίκιον. 257
Στιχητῦ ἀπὸ ἀμέλειαν αὐ ξέξῃ ζημία. 259
Στιχητῦ μαρτυρία. 56
Στράτα Αὐθεντική. 158.176
Στράτα σπιτίων δύο. 273
Στρατηγοὶ, ναῦται, κωπηγοί. 191
Στρατιῶται ὁπῦ νὰ πιαθοῦν σκλάβοι εἰς τὸν πόλεμον. 184
Στρατιῶται καὶ Ἄρχοντες πῦ κείνονται. 39
Στρατιῶται ὁπῦ φεύγουν καὶ πηγαίνουν εἰς τὲς πολεμίες, καὶ εἰς τὶω Πατρίδα τες χωρὶς θέλημα. 103.449
Στρατιῶται ποῖοι δὲν γίνονται. 100
Στρατιῶται νὰ μὴ πουλοῦσι τὰ τῆς Στρατείας πράγματα. 101
Στρατιώτω ὁπῦ κρατεῖ δουλευτώ. 101
Στρατιώτης αὐ ἀποθάνῃ. 102
Στρατιώτης αὐ ἀρνήσῃ, ἢ χαθῇ, πότε ὑπανδρεύεται ἡ Γυναῖκά τε. 344

Στρατιώτης Ἐπίσκοπος δὲν γίνεται. 421
Στρατιώτης ὅπου νὰ εὕρῃ ἔξω ἀπὸ τὸ μετερίζι, ἢ σέβῃ εἰς Κάστρον. 102
Στρατιώτης ὅπου δύγαίνει ἀπὸ τὸ μετερίζι, ἢ κάμνει ἐπανάσασιν. 103. 455
Στρατιωτικὸς τόπος ὅπου κρατεῖ. 102
Στρατιώτης ὅπου φύγει, ἢ ἀτιμάσει τὴν τάξιν τῆς Σρατιωτῆς. 103
Στρατιώτου Μήτηρ αὖ μάθῃ ὅτι ἀπέθανεν ὁ Υἱός της ἠ γράψει ἄλλον κληρονόμον, ὕστερον ἔλθη ὁ Υἱός της. 375
Στρατιώτης φράγμα ὅπου κρατεῖ. 100
Στρατιώτης φράγμα πῶς δουλεύει. 102
Στρατιώτης διαθήκη. 352
Στρατιωτῶν συμφωνία περὶ κληρονομίας. 101
Στύλον ὅπου ἀλλάξει. 146
Συγγένεια ἀγχιστείας τῆς ἐκ διγαμείας. 500
Εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος. 295. 510
Συγγένεια ἐκ τειγαμείας. 500
Εἰς πόσους βαθμοὺς λύεται ὁ Γάμος. 295. 537
Συγγένεια αἵματος. 292. 449. 450
Εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος. 297. 501
Συγγένεια ἀπελευθέρων. 356
Συγγένεια Βαπτίσματος ἤτοι Ἁγίου. 501
Εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος. 296. 550
Συγγένεια κατὰ θέσιν, ἤτοι ἐξ Υἱοθεσίας. 501
Εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος. 559
Συγγενείας βαθμῶν διαίρεσις. 292. 497
Συγγενείας βαθμοὶ πῶς μετροῶνται. 292. 294
Συγγένεια φυσικὴ ἢ εἰς πόσους βαθμοὺς συγχωρεῖται ὁ Γάμος. 499
Συγγένεια ποσαχῶς. 292. 499
Συγγενεῖς κληρονόμους τὰ ἀπεθαμένου ὕστερον ἀπὸ ἐννέα ἡμέρας νὰ τὰς ζητῆσι. 425
Συγγενῶν μαρτυρία δὲν πιάνεται. 60
Συκοφαντία ἢ συκοφάνται. 450
Συκοφαντίας ὅρκος. 64
Συμβόλαιον ἤτοι ὁμολογία τὶ ὄξι. 65
Συμφωνία ἄγραφος. 67
Συμφωνία ἄκυρος πότε εἶναι. 68. 69. 73. 483
Συμφωνία αὐξάνει τὴν φύσιν τῆς συναλλαγμάτων, ἢ τὴν σμικρώνει. 479
Συμφωνία Γυναικὸς μετὰ τοῦ Ἀν-

Ἀνδρός της περὶ κληρονομίας. 74
Συμφωνία διωρισμένη αὖ δὲν πληρώση τινάς. 69. 204
Συμφωνία λείπωντας γίνεται καὶ δύο γραμμάτων. 67
Συμφωνία μετὰ δοκιμῆς Ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. 261
Συμφωνία μεταξὺ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ ὑπεξουσίας. 68
Συμφωνία μερικὴ δὲν φθείρει κοινὸν νόμον. 69. 70
Συμφωνίαι ἀμφίβολαι πότε καὶ τὰ δύο μέρη βλάπτουσι. 70. 73
Συμφωνίαι ἔξω τῆς φύσεως τοῦ συναλλάγματος. 68
Συμφωνία ἀγωγὴν μεταβάλλει. 70. 492
Συμφωνίαι ἀμφίβολαι εἰς τὸν πλησίον ἐννοοῦνται. 72
Συμφωνία νὰ τὸν ἀφίνῃ κληρονόμον ὅταν ἀποθάνῃ. 69
Συμφωνία ὅποιος προαποθάνει περὶ κληρονομίας. 73
Συμφωνία περὶ κληρονομίας συζυγικῆς. 270
Συμφωνία παράνομος ἀβέβαιος. 73
Συμφωνία πόσοις ξόποις, καὶ πότε γίνεται. 66
Συμφωνίαις ἀβεβαίαις ἡ σωτηρία ζητεῖται. 475
Συμφωνία μὲ ποινὰς ἢ σίχημα. 68. 73
Συμφωνίας περὶ δὲν ζητεῖται τίποτες. 475
Συμφωνία τὶ ἐσί. 67. 253
Συμφωνία φιλή. 68. 483
Συναλλαγμα κυβερνήσεως τὶ ἐσί. 480
Συναλλάγματα εἰς ποῖα νὰ μὴν εἶναι δόλος, ἢ ἀμέλεια. 480
Συνεισφορὰ Ἀδελφῶν αὐτεξουσίων. 370
Συνεισφορὰ Θυγατρὸς ὅτε ἐσυμφώνησε μὲ τὸν Πατέρα της νὰ μὴ ζητᾷ κληρονομίαν. 370
Ἢ ἔφαγε τὴν προῖκα ὁ Ἀνδρας της. 370
Συνεισφορὰ προικὸς Ἐ Προγάμου δωρεᾶς. 370. 371
Συνεισφορὰ Καραβίων. 192
Συνεισφορὰ ὅσα πράγματα γίνονται, καὶ ποῖοι δὲν κάμνουσι συνεισφοράν. 372
Συνεισφορὰ πῶς γίνεται. 192. 372
Συνεισφορᾶς περὶ. 192. 370
Σωτηρία πότε φυλάττεται. 4. 6
Σώρα ὅτε μεταποίσει. 448
Σώρα πῶς νὰ θεωροῦνται. 29
Σώρα χωραφίων ἀμφίβολα. 449
Σωτεκνος τὴν σωτέκνισαν ὅταν πορεύσῃ. 436

Σωτροφία ἁπλῆ, & σωφροφία μὲ διορισμές. 270
Σωφροφία ζώων. 272
Σωφροφία ἕως ὁπῦ ζῦσι καὶ τὰ δύο πρόσωπα σέκεται. 269
Σωτροφία κοινὴ εἰς πάντα. 270
Σωτροφικὴ πόρτα δύο σπιτίων. 273
Σωτροφία πῶς γίνεται, καὶ πότε λύεται. 270. 273
Σωτροφία πότε χαλᾷ κὴ πρὸ καιρῦ. 271
Σωτροφίαν ὅταν χαλάσῃ τὶς πρὶν τὸ καιρῦ. 271
Σωτροφίας ἔξοδα καὶ χρέη. 271
Σωτροφίας πίσιν ὁποῦ χαλάσει. 458
Σωτροφικὰ μήλια, ἢ Γειτονικὰ ὅταν πελοῦνται, ποῖος προτιμᾶται. 218. 222
Σωτροφικὸν πρᾶγμα ἕως πότε τὸ κυριεύει. 124
Σωτροφικὸν σπῖτι. 273
Σώτροφοι ὅταν μοιράζουν. 271
Σώτροφος ἀπὸ ἀμέλειαν ἐγκαλεῖται. 270. 271
Σώτροφος νὰ προξενήσῃ ζημίαν. 271
Σώτροφος νὰ ἔχῃ κὴ τέχνιν. 272
Σώτροφος δὲν μαρτυρεῖ. 61
Σώτροφος πότε δίδει φόρον. 270
Σώτροφος πηγαίνοντας εἰς πραγματείαν ἔχει & ἐδικά τε. 272
Σώτροφος τῦ σωτρόφυ μὲ δὲν εἶναι σώτροφός μὲ. 476
Σώτροφος αὖ χρεωσῇ σωφρόφυ. 376
Σωτρόφυ υἱὸς αὖ χαθῇ ὁ σαρμαές. 272
Σφάλματα ὅταν εἶναι ὅμοια. 20
Σχοινιοεργασήριον. 142

Τ

Ταράτζα, ἢ ἡλιακός. 150
Ταφῆς ἔξοδα. 397
Τάφυ σράτα. 173
Τάφυς τὶς ὀξυσιάζει. 127
Τζαπὶ, δικέλι, λισγάρι ὁπῦ κλέψει. 463
Τέκνα ἀπόκληρα πότε γίνονται. 398
Τεσσαρακοσῇ μεγάλῃ ποῖοι κείνονται, ποῖοι ὄχι. 37
Τεξαγαμίας πέρι. 315
Τεσσαρακονταετίας ἀνατροπή. 34
Τέχνας πολλὰς ὁπῦ μεταχειρίζεται. 456
Τεχνίται ὁπῦ κτίζουν θόλυς καμάρας. 265

Τε-

Τεχνίται ὁπῶ ν' ἀφήσουν μίαν δουλείαν, καὶ νὰ πιάσουν ἄλλην. 263
Τεχνίται ὁπῶ νὰ πιάσην πολλὰς δουλείαις αὐτάμα. 264
Τοῖχον εἰς ἄδειον ὁποῦ κτίσει ἀπῆτι. 148
Τοῖχον εἰς ξενον ἂν βάλω τὰς χρυπάς μου. 172
Τοῖχον ξενον ἂν ἀσβεπώσῃ. 161
Τοῖχος μεσιακὸς εἰς πόρταν. 151
Τοῖχος ὁπῶ θέλει νὰ πέσῃ. 162
Τοῖχον εἰς σωξοφιακὸν φέρνος δὲν γίνεται. 161
Σκλινάρει δὲν γίνεται. 170
Τοῖχος ὅταν θέλει νὰ φτιαθῇ, καὶ εἶναι τείπατα τὰ ἀπίτια. 150
Τοῖχος, ὁπῶ ὁ Γείπωνας μὲ τὸ νὰ ἔχῃ εἰς τὸ πλάγι τὸ τόπον ἄδειον πῶς κτίζει ἀπαίωτα ἀπῆτι. 158
Τόκος νὰ περάσῃ τὸ κεφάλαιον. 256
Τόκος ἀπὸ καρπός. 255
Τόκος ἀπὸ συμφωνίας. 254
Τόκος ἐπὶ τόκον. 253. 255
Τόκος ἑκατοσταῖος τὶ εἶναι. 51. 254
Τόκος θαλάσσιος. 255
Τόκος, ἐπερωτήσεως, καὶ συμφωνίας διαφορά. 253
Τόκος διωρισμένος, ἢ ἀδιώριστος. 253
Τόκος ὁπῶ πολλὰ καιρὸν δὲν ἐζητήθη. 253
Τόκος ὀρφανικός. 253
Τόκος συμπεφωνημένος ἢ ἀσυμφώνητος. 252
Τόκος ὑπὲρ τὸ μέτρον. 253
Τόκος ἀπαγόρευσις. 256
Τόκος πέρι ποῖος φροτιμᾶται. 252. 255
Τόκος πέρι. 208. 252
Τόκος τάξις διωρισμένη. 255
Τόπος βοσκῆς ἂν ἐνοικιάσῃ τινὰς, καὶ φοβήσουν εἰς αὐτὸν τὰ πρόβατα. 261
Τόπον ξενον ὁπῶ βόσκει τὰ ζῶα. 466
Τόπος ἱερός. 227
Τόπος ἄδειος ὁπῶ νὰ κτίσῃ. 152
Τόπον ἔρημον ὅποιος τὸν ξανοίξει τὸν ὁρίζει. 178
Τειβουσιανὸς ἔγραψε τὰς νεαράς. 2
Τειγαμίας πέρι. 315
Τειμερία κληρονομίας. 367
Τυμβορύχος. 441
Τυροκόμων ἐργασήριον. 143
Τυφλὸς πῶς κάμνει διαθήκην. 348
Τυχηρὸν ποῖον λέγεται, καὶ πότε κινδυνεύει τὶς εἰς αὐτό. 478. 484

Υ

Υ Βρεως ἀγωγή. 27
Υ Βρεως δίκαγή. 76
Υβεισμένοι καὶ ἄτιμοι ποῖοι γίνονται. 457
Υβεις ἡ κλέπτης, ἀπὸ ιδ'. χρόνων κρίνεται. 83
Υδραγωγία εἰς χωράφια. 170
Υιοθετὸς μικρότερος ἀπὸ τὸν Υιοθετοῦντα νὰ εἶναι. 185
Υιὸς Θετὸς αὐτεξούσιος δὲν κληρονομεῖ. 382
Υδάτων πέρι. 168
Υιὸς ἄσωτος βιάζεται νὰ ὑπανδρευθῇ. 291
Υιὸς ἀπόκληρος πότε γίνεται. 398
Υιὸς ἐὰν φονευθῇ ἢ ξαυματιθῇ. 107
Υιὸς σώφρων δὲν βιάζεται νὰ ὑπανδρευθῇ. 290
Υιὸς ὑπανδρευμένος αὖ ἀποθάνῃ πρὸ τοῦ νὰ πάρῃ κληρονομίαν γονικήν. 325
Υιὸς ὑπεξούσιος αὖ πωλήσῃ μὲ τὸν Πατέρα του τὰ εἰσοδήματα. 86
Υιὸς ὑπεξούσιος δίκη τὸν Πατέρα του ἐγγυεῖται. 251
Υλίκη ξυλίκη ὁπὸ φτιάσει ἀπῆτε. 121
Υπατος. 1
Υπανδρευμένος ὁπὸ πορνεύει. 436
Υπανδρευμένος ὁπὸ πορνεύει τὴν δέλλοτε. 436
Υπεξούσιος δὲν κάμνει δίαθήκην. 349
Υπεξουσιότης πότε δίλύεται. 103
Υπεξουσίων δίαθήκη. 354
Υπόβολον πέρνει ἡ χήρα. 189. 334
Υπόβολον τὶ ἔξι, καὶ πότε δίδεται, καὶ πότε ἔχει τὸ κῦρος. 333
Υποβολὴ δειποτεία. 335
Υποκατάσασις καὶ σύσασις. 365
Υποθήκης καὶ ἐνεχύρου δίαφορά. 348
Υποχέσεως ἀγωγή. 29

Φ

Φαγελὰ ὅσοι πραγματεύονται. 457
Φάκτα ἄγνοια τὶ ἐσί. 8
Φαλκίδιον εἰς ποίους θεωρεῖται. 391
Φαλκίδιον δύγαίνει πρῶτον ἀπὸ τ' ἄλλα χαρίσματα. 397
Φαλκίδιον οἱ αὐτοῦντες εἰς τοὺς κατιόντας χρεωστοῦσι. 397
Φαλκίδιον καὶ οἱ Γονεῖς λαμβάνουσιν ἀπὸ τὰ παιδία τους. 394

Φαλκίδιον φροτιμᾶται ἀπὸ τ' ἄλλα λεγάπα. 397
Φαλκίδιον οἱ ἐκ πορνείας ὔτε χρεωσοωῦ, οὔτε πέρνουν. 394
Φαλκίδιον χρεωστῦσι κὴ οἱ ἀπελεύθεροι τῆς Παξῶνων. 394
Φαλκίδιος ἐνεργεῖ δίγαίνωντας τὶ χρέη κὴ ἔξοδα. 392
Καὶ πότε χωεὶς νὰ εὔγουν. 392
Φαλκίδιος εἰς τλὼ ζωλὼ δὲν ἐνεργεῖ. 392
Καὶ πότε ἐνεργεῖ. 393
Φαλκίδιος δὲν ὀλιγοστεύει ἀπὸ τὰς ἀμέξες δωρεάς. 394
Φαλκίδιον τὸ μοιράζουν τ' Ἀδέλφια, κὴ ἐαὺ εἶναι ἀπ' αὐτὶ σῦα κληρονόμος ἐμβαίνει κὴ εἰς τὸ φαλκίδιον. 392
Φαλκίδιος νόμος. 390
Εἰς ποίους δίδεται. 396
Πότε ἔχει τόπον. 398
Φαλκίδιος τὶ ἐσί. 390
Φάρμακον ὁπῦ δώσει θάνατον. 450
Φεύγάπος ὁπῦ φύγει κὴ ἀφήσει τὰ μέλκιάτα. 461
Φεγγίπας ἀσπτίων. 148
Φεύγεσιν ὅσοι κὴ πηγαίνουν εἰς τὰς ἐχθρές. 449
Φεύγεσιν ὅσοι νὰ φυλαχθοῦν εἰς τὰς ἐχθρές. 449
Φεύγεσιν ὅσοι νὰ φυλαχθοῦν εἰς τὰς ἐξεσιασάς. 186
Φειδικομμισάειος τὶ ἐσί. 365
Φονεῖς αὐτόκλικοι κὴ ξελοί. 443
Φονεὺς ἀκέσιος ἢ ἑκέσιος. 442
Φονεὺς Γονέων κὴ Προγόνων, κὴ Ἀπογόνων. 444
Φονεὺς ἐκείνε ὁπῦ τὸν βιάζει εἰς ἀρσενοκοιτίαν. 445
Φονεὺς ἐκείνε ὁπῦ ἔρχεται νὰ τὸν φονεύσῃ. 444
Φονεὺς θελιματικός. 443
Φονεὺς σαικῶς ἐξορίζεται. 444
Φονεὺς νηπίε. 444
Φονεὺς Ἄρχοντος. 445
Φονεὺς ποῖος λέγεται. 442
Φονέων τιμωρία. 442
Φονιάδες ὀφφικιάλιοι. 445
Φόνον ὁ Κριτὴς νὰ μὴν ἀποφασίζῃ δίθυς. 40
Φόνος ὁπῦ σωέβη εἰς μαλώματα. 444
Φόνος ὁπῦ σωέβη ἀπὸ σαθί. 443
Φοράδαν ξυλὼ αὖ εὕρῃς εἰς ἐδικόν σε τόπον νὰ βόσκῃ. 465
Φόρος ποῖος λέγεται. 9
Φορτίον βαρὺ ὁποῦ φορτώσει ζῶον. 261
Φέρναει δοῦλος αὖ κάψῃ τὸ σπῆτι. 263
Φέρνον κεραμικόν. 139
Ψωμάτικον. 138
Διὰ ἀσβέσλω. 140
Διὰ ὕψον. 140
Φέρνος εἰς σωξοφικὸν τοῖχον. 161

Φραγμοὶ ἀμπελώνων & περιβολίων. 158
Φραγμὸν ἀμπέλε ὁπῦ καύσει. 470
Φυγόδικος τὶ πάχει. 39
Φυλακάτορες εἰς τὶ παιδεύονται, καὶ ὅσοι φεύγουσι. 456
Φυλακὴ ξεχωρισὴ ποῦ ἔχει.
Φυλαπτὰ ὁπῦ κάμνουσι. 451
Φυλακωμένε ἀχθήκη. 347
Φυσικὰ παιδία καὶ νόμιμα πῶς κληρονομῦσι. 382
Φυσικὰ παιδία μὲ πόσας ὀνομασίας λέγονται. 501
Φυσικὰ παιδία ποίους, καὶ ποῖοι τὰ κληρονομῦσι. 381
Φυσικὸν Υἱὸν αὖ τὸν κάμη γνήσιον ὁ Πατέρας τε. 381. 385
Φυτὰ νὰ μὴ φυτεύσῃ σιμὰ εἰς τοῖχον. 166
Φυτείας ὁπῦ φυτεύει. 218
Φύτευσις τὶ ἐσί. 225
Φωτίαν ὁπῦ βάλλει εἰς θεμωνίαν, ἀπῦτι, χωράφι. 223. 470

X

Χαλκιάδων ἐργασήριον. 141
Χαρτάκι νὰ μὴ γίνεται σιμὰ εἰς τοῖχον. 165. 167
Χάειν ἐὰν ὑπεξούσιος χαείσῃ. 196. 336
Χάειν ὁπῦ χαείσει τινὰς μὴ ἔχωντας παιδία, & ὕστερα κάμει. 197
Χάεις ἄξεπτος. 196
Χάεις ἁπλῆ. 197. 398
Καὶ ὄχι ἁπλῆ. 203
Χάεις ἀπὸ τὸν ἀχάεισον πέρνεται. 198
Χάεις Βασιλέως. 197
Χάεις μὲ δόλον. 196
Χάεις ὁπῦ γίνεται ἐν τῷ τέλει τῆς ζωῆς, τὸ φαλκίδιον δὲν ἐμβαίνει. 398
Χάεις κτημάτων πῶς γίνεται. 115
Χαείσματα ἀρραβώνων αὖ χαλυθῇ ὁ ἀρραβών. 285
Χάεις εἰς καιρὸν ζωῆς. 194
Εἰς καιρὸν θανάτε. 337. 398
Ἢ μετὰ θάνατον νὰ τὸ ἔχῃ. 195
Χάεις Πνευθερῦ ἢ Πνευθερᾶς πρὸς Νύμφιον, ἢ Γαμβρόν. 336. 337
Χάεις μὲ τὸ σῶμα μόνον, ἢ μὲ τὴν ψυχὴν μόνην. 115
Χάεις μεταξὺ Πατρὸς καὶ Υἱῦ ὑπεξουσίε. 124
Χάεις μεταξὺ Ἀνδρὸς καὶ Γυναικὸς οὐκ ἔρρωται. 336. 337
Καὶ πότε ἔρρωται. 336. 337. 397
Χάεις δι' αἰτίαν θανάτου. 195

Χά-

Χάρις ὅπου νὰ χαρίσῃ Μήτρ τῆς Θυγατρός. 336
Χάρις πρᾶγμα ἀκίνητον ὅπου νὰ χαρίσῃ τῆς Γυναικός τε μὲ ἀγαθήκλω, ἢ ἄλλο προσώπου, τὸ φαλκίδιον δὲν ἐμβαίνει. 398
Χάρις πρὶν τὸ Γάμο ἔχει τὸ κῦρος. 285
Χάρις σανική, ἢ θελληματική. 195
Χάρις ξελὸ, ἢ ἀπλίκα. 198
Χάριτες ποῖαι εἶναι σεραικὲ, ἢ ποῖαι ὄχι. 197
Χαρτία εἰς ξένα ὅπου χάφει. 123
Χειροτέχναι. 263
Χηρεύοντες χωρὶς παιδία. 390
Χήρα Γυνὴ λαμβάνει τὸ ὑπόβολον. 189
Καὶ πότε. 334
Χήραν, Παρθένον, μνηστὴν ὁποιος ἁρπάξει. 302
Χήρα ποία λέγεται. 489
Χοῖρος, σκύλος, πρόβατον ὅπου κάμει ζημίαν. 465
Χρέη Αὐθεντικὰ ποῖοι δίδουσι. 181
Χρέη τοῦ ἀποθανόντος οἱ κληρονόμοι τὰ πληρώνουν, ἢ ὄχι οἱ λεγατάριοι. 243
Χρέος ἀπὸ διάφορον ὅταν δὲν τὸ πληρώνῃ εἰς τὸν καιρόν. 60
Χρέος Αὐθεντικὸν ἕως πότε ζητεῖται ἢ ποῖοι δίδουσι. 181
Χρέος Αὐθεντικὸν αὖ πληθῇ πρᾶγμα. 213
Χρέος ἢ διάφορον ἀμφίβολον. 97
Χρέος ἕως πότε ζητεῖται. 32. 133
Χρέος κατὰ τὶ δυάμιν ζητεῖται. 44
Χρέος ἀπὸ ἀγοραπωλησίας διωρίαν πῶς ἔχει. 130
Χρέος ὅπου ἀρνηθῇ ἢ ἔχει ὁμολογίαν δασμόν. 131. 244
Χρέος μὲ ἐγγυητήν. 248
Χρέος ὅταν ἀπελπισθῇ. 131
Χρέος δὲν ἀποδιώχει τινὰς μὲ ἰδιόχειρά τε γράμματα. 66
Χρέος χωρὶς διάφορον. 254
Χρέως διωρία. 246
Χρέως ἢ δανείου διαφορά. 227
Χρέως μετάθεσις, ἥτις τουρκιστὶ λέγεται σαλιάνι. 244
Χρεοφειλέτης αὖ ζητῇ τὸ χρέος πρὸ καιροῦ. 18
Χρεωστεῖ τινὰς ὅταν μὲ ὁμολογίαν, ἢ λέγει πῶς ἐπλήρωσε. 244
Χρεῶσαι δὲν ἀναγκάζονται νὰ δηλοῦν τὰς δανειστάς. 241
Χρεῶσαι ἔχουν διωρίαν νὰ πωλήσουν πράγματά των μὲ τιμὴν. 246
Χρεώστης αὖ ἀρνηθῇ, ἢ μαρτυρηθῇ. 240
Χρεώστης ὅπου νὰ συρθῇ εἰς κρίσιν

σιν δχὶ τὸ χρέος, διορίζεται καὶ δχὶ τὸ διάφορον. 254
Χρεώσης ὅταν ἀρνεῖται ὅλον τὸ χρέος ἢ μερικόν. 131
Χρεώσης ὁπὸ νὰ κάμῃ σᾶλφι, καὶ νὰ μὴ πληρώσῃ εἰς τὸν καιρόν. 240
Χρεώσης, ἂν ἔχῃ νὰ λάβῃ ἀπὸ κληρονομίαν. 235
Χρήματα Αὐθεντικὰ ἕως πότε ζητοῦται. 32
Χρήματα ὁπὸ δίδονται δι' αἰτίας καλὰς καὶ κακάς. 132
Χρηματικὴ ὑπόθεσις. 12
Χρήσεως χρόνος ἕως πότε. 189
Χρῆσις τί ἐστί. 479
Χρόνος κρίσεως εἰς ποίας δὲν περιγράφεται. 35
Χρόνος μέτριος. 489
Ὀλίγος. 489
Οὐτίλιος. 489
Χρόνος πόσος δίδεται εἰς τὸν ἐγκαλούμενον. 22
Χριστιανοὶ ἂν γίνουν Ἑβραῖοι, Αἱρετικοὶ, ἢ νὰ θυσιάσουν Εἰδώλοις. 452
Χριστιανῶν πέρι. 164
Χρυσὸν ἢ ἄργυρον ὁπὸ λεγατεύσει. 411
Χρυσολέκται τί δίδουν. 181
Χύσιν ὅταν κάμῃ τὸ Καράβι. 125. 192
Χωράφια, ἀμπέλια, μεσιακὰ ὁπὸ δηλεύει καὶ ἀμελήσει. 460
Χωράφι, ἀμπέλι, καὶ ἄλλα ὅμοια, ὁπὸ, ὅταν πωλοῦνται ποῖοι προτιμοῦνται, ὁπὸ νὰ εἶναι ℭ συγγενικά. 218
Χωράφι ἀμανέτι, ἢ ὁπὸ. 228 232
Χωράφια ἂν ἀλλάξουν καὶ μετανοήσουν. 459
Χωράφι ἂν ἀφήσῃ πρὸ καιροῦ. 262
Χωράφια γεωργοῦ δυσυχησμένου ὁπὸ νὰ δηλεύῃ. 460
Χωράφια μεσιακὰ πῶς δηλεύει. 124. 462
Χωράφια ὁπὸ ἀγοράσει καὶ συμφωνήσουν νὰ τὰ δουλεύῃ ὁ πωλητής. 460
Χωράφια ὁπὸ ἀγοράσει καὶ λείπουν ἀπὸ τὰ σιτώρα. 212
Χωράφι ὁπὸ λεγατεύσει. 414
Χωράφια ὁπὸ ἔχουν ὑδραγωγίας. 169
Χωράφι ἂν πωληθῇ δχὶ χρέος. 217
Χωράφι ὁπὸ θερίσει ἄβυλα. 460
Χωράφι ὁπὸ δηλεύει νὰ τὸ ξώγῃ. 117
Χωράφι ὁπὸ κτίσει ὁποῦτι. 188
Χωράφι ἕως πότε ζητεῖται. 32
Χωράφια εἰς δύο ὅταν κοπῇ γῆ ἀπὸ τὸ σῦρα καὶ πέσῃ εἰς τ' ἄλλο. 179. 258
Χωράφι ξένον ὁποῦ δηλεύει. 187

Χωράφι ξεῖον ὁποῦ ἀγοράσει ἢ τὸ καλλωπίσει. 175
Χωράφι ὁπᾶ τὸ φάγῃ σαρώπα χρόνες. 32. 126. 259
Χωράφι ξεῖον ὁπᾶ πωείρει. 125. 459
Χωράφι ὁπᾶ δελδύει μὲ ὅ,τι λογῆς δρόπον. 126. 462
Χωράφι ὁπᾶ καύσει ἢ ἁπλώσει ἡ φωτία, ἢ καύσει ἄλλα φράγματα. 453. 469
Χωράφι ὅταν ἀγοράσει τινὰς ἠὰ δεν ἰξδρει ποῖον μέρος εἶναι ξεῖον. 123
Χωράφι ὁπᾶ δελδύει ἐ δρεθῇ ξεῖον. 188
Χωράφι σωυξοφικόν. 124. 462
Χωράφι ὁπᾶ ἔχει ἐνοικιασμένον ἢ τὸ πωλήσει. 262
Χωράφι τε ὁπᾶ θελίσει ἢ τῷ Γειτόνωντε εἶναι ἀθέμιτα. 466
Χωράφι ξεῖον χέρσον ὁπᾶ καθαρίσει ἢ δελδύσει. 460
Χωραφίε φθορὰ ὅταν πωληθῇ. 213
Χωράφι ὁπᾶ ἀγοράσει δικαίως ἀπὸ σῖα ὁπᾶ τὸ ἔχει ἄδικα. 213
Χωραφίων μεταξὺ αὖ τρέχῃ ποταμὸς, ἢ νερά. 122. 171. 258
Χωραφίων σωῦρα αὖ δεν ἐμεριθηκαν καλά. 459
Χωραφίων σωῦρα ὁπᾶ παραλλάξει. 459
Χωραφίων, πωτίων, ἢ ἄλλων φραγμάτων δελεία τὶ ὄξι, ἢ πότε ἀναξέπεται. 171. 172. 175

Ψ

Ψεύτικα ἄσπρα ὁπᾶ κόπτει. 466
Ψωμάδες ἀγκαλίαν δεν κάμνουν. 180

ΤΕΛΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
007000021070

αὕτη ἡ βίβλος ὑπάρχει τῆς Ἀγγλικῆς Φαρμακοποιΐας.